

ՓԷՅՄԱՆԷ ՆՕ

Է

ԽՕԻՅԷ ՄՍ. ԻՍԱ. ԷԼ ՄԷՍԻՀ

ԼԸ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷԷ

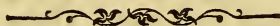
Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ԹԱՊ ՊՈԻԱ

= 1872 =

ԼԸ ԸՍՏԱՄՊՕԼՏԱ

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ՄԱՏԹԷՈՍ

ՍԷՐ 1

- 1 Քրթէպէ զայլնէ իսա՛ էլ Մէսիհէ ա՛ , գուռէ իպ-
- 2 ըահիմ գուռէ Տավուտ : իպրահիմ զա իսահագէ . ի-
- 3 սահագ զա Եագուպէ . Եագուպ զա ճուտայէ ու պրէ-
- 4 յէդ ուի . ճուտա զա Ֆարիզ ու Զարախ՝ ժը Թամարէ .
- 5 Ֆարիզ զա Ազրուհէ , Ազրուհ զա Արամէ . Արամ զա Ամի-
- 6 նատապէ . Ամինատապ զա Նասրուհէ . Նասրուհ զա Սալ-
- 7 մուհէ . Սալմուհ ժը Բաապէ զա Պաազէ . Պաազ զա Ավ-
- 8 պիթէ ժը Բաուսէ . Ավպիթ զա Եսսէյէ . Եսսէ զա Տա-
- 9 վուտ փատիշահէ . Տավուտ փատիշահ զա Սիւլէյմանէ
- 10 ժը ժընա Ուրիայէ . ու Սիւլէյման զա Բահպաամէ .
- 11 Բահպաամ զա Ապիայէ . Ապիա զա Ասայէ . Ասա զա
- 12 Եուշաֆաթէ . Եուշաֆաթ զա Եուրամէ . Եուրամ զա
- 13 Ուզիահէ . Ուզիա զա Եուվասամէ . Եուվասամ զա Ախա-
- 14 զէ . Ախազ զա Հազզիայէ . Հազզիա զա Մանասայէ ,
- 15 Մանասա զա Ամոնէ . Ամոն զա Եուսայէ . Եուսա զա
- 16 Եուխանիայէ ու պրէյէդ ուի լը ռիթա եէսիրիթիյէ
- Պապիլոնէ :
- 12 Ու լը բաշէ եէսիրիթիյէ Պապիլոնէ , Եուխանիա զա
- 13 Սալսալիէլէ . Սալսալիէլ զա Զուրապապէլէ . Զուրա-
- 14 պապէլ զա Ապիուտէ . Ապիուտ զա Ելիագիմէ . Ելիա-
- 15 գիմ զա Ազուրէ . Ազուր զա Սատուդէ . Սատուդ զա
- 16 Ախինէ . Ախին զա Ելիութէ . Ելիութ զա Ելիազարէ .
- Ելիազար զա Մաթանէ . Մաթան զա Եագուպէ . Եա-

- գուպ զա Եռսիֆ մէրէ Մէյրէմէ . քօ ժը աւ Մէյրէմէ
 17 Մէսիհ հաթը կօթանն իսա զա . Նուա հէմի սիլսիլէյան
 ժը իպրահիմէ հաթա Տավուտէ չարտահ սիլսիլէ . ու
 ժը Տավուտէ հաթա եհսիրիթիյէ Պապիլօնէ՝ չարտահ
 սիլսիլէ . ու ժը եհսիրիթիյէ Պապիլօնէ հաթա լը Մէ-
 սիհէ չարտահ սիլսիլէ ան :
- 18 Ու զայընէ իսա էլ Մէսիհ ահվա պու , տիյա ուի Մէյ-
 րէմ պը Եռսիֆուա նշան պու . հէժա լը պա հէվու տու
 19 նա հաթ՝ ժը Բուհ էլ գուտսէ ավըս մա : Ու Եռսիֆ
 մէրէ ուի մանուկ քի սասըգ պունէ , ու նա տը խօս-
 տը պու քօ այպէ ուի պէյան պը քան , Ֆըքըրի քօ պէ
 20 տէնկ ու տունն աուի պէրտան : Ու քինկա քօ աւ դըշ-
 դէ հան տը Ֆըքըրը պու , վահա մէլէքէ խօտէ լը
 խանխա ժէուա խոյայի պու , ու կօ . Եյ Եռսիֆ գու-
 ուէ Տավուտ՝ ման թըուս ժը խօուա կըրթընէ ժընա խօ
 Մէյրէմէ , չըմա քօ լը հընատուէ ուիտա հաթը զա ժը
 21 Բուհ էլ գուտսէ ան . Ու աւ գուու տէ պը զը , քօ նալէ
 ուի իսա տէյնի . չըմա քօ աւ գալմէ խօ տէ ժը կիւ-
 նէյէդ խօ խէլաս պըքան :
- 22 Աւ հէմի դշգանն պունէ , քօ թէքմիլ պրպան ժը Բապպ
 23 հաթը կօթանն , պը տէսթէ իշայա փէյղէմպէրէ . վահա
 գիղ տէ ավըս պըպան ու գուու տէ պըզան . ու նալէ ուի
 Ամանուէլ տէ տէյնըն , քօ թէրծիւմէ տըպան խօտէ պը
 մանուա ան կօթընէ :
- 24 Նուա Եռսիֆ կավաքօ ժը խանվէ ուապու չավան քօ
 25 մէլէքէ խօտէ ժէուա էմը քըրը պու՝ քըր . ու ժընա խօ
 կըրթ . համա աուի նան տը զանը պու հաթա քօ գուուէ
 խօ աավուլին զա , ու նալէ ուի իսա տանի :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու քինկա իսա զա լը ուլաթէ Եհհուտիանն լը նավա
 Պէյթլէհէմ լը ույա Հէրօտիս փատիչահէ , վահա Ալի-
 ման ժը ու հըլաթէ հաթըն լը Գուլթուչէրիֆէ . ու
 2 կօն . Լը քո՞ն ան աւ՝ քօ ժը Եհհուտիանուա փատիչահ

- զա . չըմա քօ անձ ըսթէրէ ուի լը ոօ հըլլաթէ տին , ու
 3 հաթըն ժէուա սէճտէ պըքըն : Ու քինկա Հէրօտիս
 փատիշահ պըհիստ հարըտի ու հէմի Գուտսուշէրիֆ
 քէուա :
- 4 Ու պըճըվանտընէ հէմի պաշ իմաման ու խօնըտանէ
 միլէթէ փըուս քըր ժը ուան՝ էրքը Մէսիհ լը քօ՞ աւէ
 5 տէ պըզան : Ուան ժի կօն ժէուա՝ լը նալ Պէյթլէհէմէ
 Եէհուտիան . չըմա քօ վահա նըվըսանտիյան պը տէսթէ
 6 փէյղէմպէր : Ու դու Պէյթլէհէմ՝ լը ոլաթէ ճուտա .
 լը նալ ըուսըբիէ ճուտա դա բըջուկ նընի . ժը դա ժը
 մըուա ըուսուբիքի տէ ոապանքօ օմէթէ մըն Խարայիլ պը
 7 չէրինէ : Ուէ չաղէ Հէրօտիս պը տըղիգա Սլիման կաղի
 քըր , ու դանճ սահիթիյէ քըր ժը ուան ոխթէ խույա
 8 յընէ ըսթէր : Ու ուան լը Պէյթլէհէմէ պը շիյանտընէ կօ
 Հանըն սահիյէ պը զանըն ժը պօյէ ուի դուռըք . ու
 քինկա պըպինըն ժը մըուա խապէր պը քըն քօ անձի պէմ
 9 ժէուա սէճտէ պըքըմ : Ու քինկա ուան ժը փատիշահէ
 աւ դըշգ պըհիստըն՝ ջուն , վահա աւ ըսթէր քօ լը ոօ
 հըլլաթէ տին լը պէր ուան ջու , հաթա քօ հաթ սէքընի
 10 լը սէր ուի ճիյէ քօ գուռըք պու : Քինկա քօ տին ըսթէր
 11 պը փըու մանըն շաղ պուենէ շաղ պուեն : Ու քինկա քօ
 քէթըն լը մալ , տին գուռըք պը տիյէ խօ Մէյրէմէ
 թէվ , ու քէթըն սէճտէ քըրըն ժէուա , ու խազնէյէգ
 իօ պը վէքըրանտընէ պախշիշան տանը ժէուա . դէու ,
 12 ու քիւնլըկ ու միւր : Ու լը խանվէտա պը իզն սէնտընէ ,
 քօ ճարքի ժի նէ ջըն լըպա Հէրօտիս , ժը պաշգա ուէվան
 ջուն լը ոլաթէ խօ :
- 13 Քինկա քօ աւ ջուն ժը ուէ , վահա լը խանվէտա Մէ
 լէքէ խօտէ խույա ժը Եուսիֆուա , ու կօ . Ռապան ,
 պըկըր գուռըք ու տիյա ուի՝ ու պը ուէվ լը Մըսըուէ ,
 ու լը ուէ պըսէքըն հաթա անը ժը դաուա պը պէթըմ .
 չըմա քօ Հէրօտիս վունտաքըրըն տը խուվազը գու
 14 ուք : Սւ ժի ոապու կըրթ գուռըք ու տիյէ ուի լը
 15 շանվէտա , ու ջու լը Մըսըուէ , ու հաթա քօ Հէրօտիս

- մըր լը ուէ պու , քօ թէմամ պըպն ժը խօտէ հաթը կօթան պը տէսթէ փէյղէմպէր , քօ տը պէժն , ժը Մը սըռէ նղէ գուռէ խօ կազի.բըմ :
- 16 Ուէ չաղէ քինկա քօ տի Հէրօտիս՝ քօ հաթը խափանտըն ժը Ս.Լիման , փըռ սու հաթ . ու շիյանտ գըրբըր լը Պէյթէհէմէ ու տօռա ուխտա պուռն հէմի գուռէդ բըչուգան ժը տու սալան ժէր , լը կօրա ուէ չաղէ քօ ժը Ս.Լիման ֆէհմ քըր : Ուէ չաղէ թէմամ պու պը տէսթէ իրիմիա փէյղէմպէրէ հաթը կօթան , քօ տէժն . ժը Ռանա սառնտ քի հաթա պըհէստըն , շին , կըրըն ու շին.քի մնղըն , Ռահէլ տը կըրիա գուռէդ խօ , ու նն տըխօստ լը տըլէ խօ փըռա պըբը . չըմա քօ թուռնապուռն :
- 19 Ու քինկա քօ Հէրօտիս մըր՝ վահա մէլէ.քէ խօտէ լը խնվէտա լը Մըսըր խույա ժը Եուսուֆուա , ու կօ ,
- 20 Ռապն , պըկըր գուռը.ք ու տիյէդ ուի՝ ու հառն լը ուլաթէ իսրայէլ , չըմա քօ մըրըն , աւ քօ ճանէ գուռըգ
- 21 տը խօստըն : Աւ ժի ուապու գուռը.ք ու տիյա ուի կըրթ՝ ու հաթ լը ոլաթէ իսրայէլ : Ու քինկա քօ պըհիստ Արքէղայոս փատիշահիթիյէ քըր լըսէր ոլաթէ Եհհուտիան լը ճիյէ պավէ խօ Հէրօտիս , լը ուէ չուռէ թըռսիա , ու լը խնվէտա իղն պըսէնտընէ լը ալիյէ ճէլիլէ ջու : Ու հաթ լը ուի պաժէրէ սէքընի քօ Նասէրաթ դէ կօթան քօ խապէրէ փէյղէմպէրան թէմամ պըպն ժէռա Նասրանի տէ կազի պըբըն :

ՍԵՐ 3

- 1 Աւ ուոյան Հաննայէ թահվիլչի հաթ լը նավ չօլէ Եհհուտիսթան վազ քըրընէ՝ ու կօթընէ . թօպա պը բըն
- 2 չըմա քօ , փատիշահիթիյէ ազիլմանան նէզի.քն : Չըմա քօ ուիա աւ ն , քօ ժը պօյէ ուի պը տէսթէ իշայա փէյղէմպէր հաթը կօթըն . քօ տը պէժն , տէնկը.ք՝ քօ լը նավ չօլէ կազի տըբն , ուսաթ պըբըն ուէյա խօտէ :

- 4 ու ռասթ պըքըն արտէ չունտընէ ուի : Ու ճըլէ Հաննա
 պու՝ մույէ տէվէ , ու նավա ուիտա բըշդէ գայիշ , ու
 դասմէ ուի գումըլ ու հընկըֆէ չօլէ պու :
- 5 Ուէ չաղէ Գութսուշէրիֆ ու կըշք Եհհուտիսթան ու
 հէմի ալիյէ Յորդան ժէռա տըջու պուն . Թահֆիլ տը
 6 պուն ժէ լը նավ չայէ Յորդան , ու կիւնէյէդ խօ իդ-
 7 ըրար տըքըրը պուն : Ու քինկա քօ տի Սատուգիյան ու
 ժը Ֆարիսիան հաթ լը Թահֆիլիյէ ուի , կօ ժը ու-
 անուա . Էյ ոլէտէ կօըմահուան քի՞ ժը ոռանիշանտա՝
 8 աւ զաղէպ քօ տէ պէ , ժէ պը ունվըն : Անվա ժը Թօ-
 9 պառա լայըդ՝ եհմիշ պինըն : Ու տիւշիւմիշ մն պըն
 հուն լընավ խօտա պէժընէ , էրքը պավէ մն Իպրահիմ՝
 հէյն , ժը ոռա տը պէմ , էրքը խօտէ տը քարը ժը
 10 գավըրէ հան ոլէտէ Իպրահիմ տէր խինն : Հէնի անվա
 պըվըր լըպա գօըմէ տարան դէ տագինըն . հէմի տար
 քօ եհմիշէ գանն նայնը , դէ պըռանտըն ու դէ ավէ-
 11 դըն լը ալըր : Աղ ո՛ Թահֆիլ տըքըմ պը ավ ժը պօյէ
 Թօպա . համա լը բէյ մը յաթող ժը մըն Թապաթիւն ,
 ու նղ սօլէ ուի կառանտընէ նա հէժըմ , աւէ ո՛ տէ
 12 Թահֆիլ պը քն պը Բուհ էլ գուտս ու պը ալըր : Քը
 մալէպէ ուի լը տէսթտայն , ու պէտէրէ խօ աւէ տէ
 վաղըթ պըքն , ու կէնըմ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըվի-
 նն , ու դա՝ պը պէպուհարթըն ալըրէ տէ պը
 չավութինն .
- 13 Ուէ չաղէ Իսա ժը ճէլիլէ հաթ լը Յորդանէ ժը
 14 Հաննառա . քօ ժէ Թահֆիլ պըպն : Ու Հաննա պէր նէ
 տա ուի՝ ու կօ , ժը մըռա լաղիմ ն քօ ժը դա Թահ-
 15 ֆիլ պը պըմ . ու դու ժը մըռա՞ դէյ . Իսա ճէվապ
 տա ու կօ ժէռա , Պէր տէ անվա , չըմա քօ ժը մն-
 ուա վահա ճայիղ ն՝ էրքը հէմի սառագաթան Թէք-
 16 միլ պը քըն . ու բաժէ պէրտա աուի : Ու Քինկաքօ
 Իսա Թահֆիլ պու , գուվա ժը ավէ տնր հաթ , ու
 վահա աղիւմանան ժէռա վէպուն , ու տի Ռուհէ խօ-
 տէ ողա դնվօք տը հաթը ժէր ու տը հաթը լը սէր

17 ուրի : Ու վահա ժը աղիւմանան աէնկ քի հաթ քօ տը
կօ . Աւ ան Գուռէ մըն տալալի քը ժէ հաս տըքըմ :

ՍԷՐ 4

- 1 Ուէ չաղէ իսա ժը Ռուհ էլ գուտսէ հաթը պըրըն
2 լը չօլէ ժը պօյէ ճէռըպատէտընէ : Ու չըլ ոօ ու չըլ շէվ
3 բաշէ ոօճի կըրթընէ՝ պըրչի պու : Ու ճէռըպանտող
հաթ կօ ժէռա . էրքը գու Գուռէ խօտէյի պը պէժը
4 քը աւ գէյլրան նան պը պըն : Աւ ճէվապ տա ու կօ .
Նըվըսանտիան , Նա քի պը նան թէնէ մանուվ տը ժի .
լէ պը աւ հէմի խապէրան քօ ժը տէվէ խօտէ տէր դէ :
5 Ուէ չաղէ Շէյթան կըրթ պըր ուրի լը պաժէրէ ա-
ղիղ , ու սէքինանտը ուրի լը սար Գուպէյէ սաճար , ու
6 կօ . էրքը գու Գուռէ խօտէյի՝ գու խօ ժը վըր պալէժ
լը խուվարիյէ . չըմա քօ նըվըսանտիան , էրքը ժը մէլէ-
քէ խօռա էմր քըրիյէ ժը պօյէ դան , ու դան լը սէր
7 տէսթ պը կըրըն . քը ժըպըն լընկա խօ լը գէյլըր նան
խի իսա տիսա կօ ժէռա . Նըվըսանտիան , էրքը խօյի
ու խօտէէ խօ նա ճէռըպինի :
8 Շէյթան տիսա կըրթ ուրի ու պըր լը ջիյէքի փըռ
պըլընտ . ու նըչան տա ժէռա հէմի փատիչահիթիյէ
9 տընէ ու իղգէթէ ուան . Ու կօ ժէռա , Ավան հէմի ժը
գառա տըտըմ , էրքը պը քէվի ժըմա սէճտէ պըքի :
10 Ուէ չաղէ իսա կօ ժէռա : Բէյ մը հանան եան Շէյ-
թան , չըմա քօ նըվըսանտիան , ժը խօյի ու խօտէէ
խօռա սէճտէ պըքի , ու թէնէ ժէռա թափմիչ պըպի :
11 Ուէ չաղէ Շէյթան պէրտա ուրի , ու մէլէքէ խօտէ
հաթըն ու ժէռա խըղմէթ տը քըրըն :
12 Ու քինկա քօ իսա պըհիստ էրքը Հաննա հաթը
13 կըրթըն , ուպու ջու ճէլիլէ : Ու պը պէրտանէ Նա-
զարէթ , հաթըսաքնի պու լը կափառնայումէ , լը պա
գանըչդէ պահըր , լը նավ սինոռէ Զարուլօն ու Նէփ-
14 թալիմէ . Գը թէմամ պըպան պը տէսթէ իչայա փէյ-

- 15 ղէմպէր հաթը կօթան աւ խապէր . Ուլաթէ Զաբուլօն
 ու ուլաթէ Նէփթալիմ , պը ուէյա պահր , լը ուի ալիյէ
- 16 Յորդան , ճէլիլէ քէֆարան , լը թարիտա ուօնըչտօղ
 ճէմաթ մնղըն ուօհնի տի ու ուօհնի տա լը սնր ուան՝ աւ
 քօ լը ուլաթէ մըրըն , ու լը սիտա տը ուօնըչտի պուն :
- 17 Ժը ուէ վը բէվա իսա տէսթ քըր վա՛ղ քըրընէ ու կօ
 թընէ , թօպա պըքըն . չըմա քօ վատիչահիթիյէ աղիւ
 մանան նէղ ան :
- 18 Քինկա քօ իսա լը պա պահրէ ճէլիլիան տը կանուիա .
 տի հէր տու պրէան , Շըմհուն քը տը հաթը կօթան
 փէթրօս , ու պրէյէդ ուի Սնդրիաս , լը պահրէ թօռ
- 19 ալէթըն չըմա քօ սէյտվանէ մասի պուն : Ու կօ Ժը
 ուանուա լը բէյ մը որն , ու անղ ո՛ սէյտվանէ մանու
 20 վան պը քըմ : Ուան Ժի դուվա ալաթէ խօ հըչդըն՝ ու
 21 լը բէյ ուի ջուն : Ու Ժը ուէ լը բէչ պը չունտընէ ,
 տի հէնի տու պրէան Եագուպէ Զէբէթեան՝ պրէյ ուի
 Հաննա լը նալ կերի պը Զէբէթօս պալէ խօռա . քին
 կա թօռէ խօ փինան տը քըրըն , ու կաղիքըր ուան :
- 22 Ու ուան Ժի դուվա կէմի ու պալէդ խօ հըչդըն լը
 բէյ ուխտա ջուն :
- 23 Ու իսա հէմի ալիյէ ճէլիլէ տը կեուիա , հին տը քըր
 լը տէրէ ուանտա , ու վաղ տը քըր ինճիլէ վատիչա
 հիթիյէ . լը նալ ճէմաթէ հէր չէչիթ նախօշիդեան ու
- 24 հէր չէչիթ մառաղան սաղ տը քըր : Ու նալէ ուի ջու
 լը հէմի ուլաթէ Եագուպիեան , ու անին Ժէուա հէմի
 նախօշան քը պը չէչիթ մառաղան ու պը դաղէպան
 էղ՛իյէթ տը քըչանտըն . ու պը ճընան ու հիլքէթօղան
- 25 ու քէօթրիւման , ու սաղ քըր ուան : Ու փըռ ճէմաթ
 լը բէյ ուի տը ջուն Ժը ճէլիլէ ու Ժը Դէկապօլիսէ ,
 ու Ժը Երուչալիմէ , ու Ժը Եհհուտիսթանէ , ու Ժը ուի
 ալիյէ Յորդան , ու սաղ գըր ուան :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու պը տիժընէ աւ ճէմաթան լը ջիյէ ռապու , ու
 2 քինկա ռօնըչտ լը ուէ շակրտէ ուի ջուռն լը պալէ : Ու
 տա՛վէ խօ պը վաքըրանտընէ հին տըքըր ժը ուանուա
 ու տը կօ :
- 3 Խօզի պը ռուհ Ֆաքիրանուա , չըմա քօ փատիչա
 4 հիժիյէ աղիւմանան ժը ուանուա ա՛ : Խօզի ժը ուանուա
 քօ պը շինըն , չըմա քօ աւ տէ պը տըլէ խօ պէն փըրուս
 5 պուռն : Խօզի ժը մահչուպանուա չըմա քօ աւէ միրաս
 6 տէ պը կըրըն արտէ : Խօզի ժը ուանուա քօ պըրչի ու
 թին ա՛ ժը սատագաթուա , չըմա քօ աւէ տէ թէր պըն :
 7 Խօզի ժը մէրհամէթլիյան , չըմա քօ աւէ մէրհամէթ
 8 տէ պը պինըն : Խօզի ժը ուանուա քօ պըտըլ փագըրժ
 9 ըն , չըմա քօ աւէ տէ ժը պինըն խօտէ : Խօզի ժը
 պառուշիթի քրօղանուա չըմա քօ աւէ դուռէ խօտէ
 10 տէ պէնը կօթան : Խօզի ժը ուանուա քօ հաթըն գա
 վըրանտըն ժը պօյ սատագաթէ , չըմա քօ փատիչա
 11 հիժիյէ աղիւմանան ժը ուանուա ա՛ : Խօզի ա՛ ժը ուա
 ուա քինկա քօ ո սէրհէվտէ տըքըն ու ո՛ տը գա՛վըրինըն
 ու ճիյէ տա՛րավ հէր թիւրլի խապէրէ փիս տը պէն լը
 12 սէր ո՛ ժը սօյէ մըն : Պըքէնըն ու շաղ պըն , չըմա քօ
 իւճրէթէ ո՛ լը աղիւմանան փըռա՛ : Չըմա քօ լը աւ
 թարղէ գա՛վըրանտըն ժը ո՛ ավուլ պուռն փէյղէմպէրան :
 13 Հուռն ըն խօյա արտէ . լէ էրքը խօյ դահմէ խօ վուռ
 տա պըքա՛ աւէ պը չը՛ խօյ տը պա . ժը վէբէվա ժը
 դըչդքիուա նայէ , լէ թէնէ տէրվէ ավէթընէ ու պըն
 14 լընկէ մառուվան բէլ քըրընէ : Հուռն ըն ոօհնիյէ տընէ .
 պաժէր քի քօ լը սէր չիյէ սէքընիա՛ քէչէրպուռն նայէ :
 15 Ու չըրէ վէ նախըն ու տա նախըն լը պըն էօլչէկէ , լէ
 լը սէր շամուան ու ոօհնի տըտը լը հէմիյան քը լը մալ
 16 տա պուռն : Վուսան պըրա ոօհնի պըտա ոօհնիյէ ո՛ լը
 պէր մառուվան քօ պը պինըն շըղուլէ ո գանճ ու շը
 քըր պըքըն ժը Պավէ ուառա քօ լը աղիւմանտա ա՛ :

- 17 Թախմին մէ քըն քը անգ հաթըմ գանոն ու փէյղէմպէ-
 րան խարապ քըրընէ , նա հաթըմ խարապ քըրընէ լէ
 18 Թէմամ քըրընէ : Պըռա տըպէմ ժը ուառա հաթաքի
 ազիւմանան ու արտ պը պըհուրըն , ժը գանոնան ու
 փէյղէմպէրան եօթաքի եա նօթաքի տէ նան պը հուրը ,
 19 հաթա հէմիթի Թէմամ պըպը : Քի քօ ժը աւ բըջուկ
 Թէնպիհան եէքէ խառապ տըքը ու ժը մանուկանուա
 վուսան հին տըքան . աւէ բըջուկ տէ պէկազի քըրըն լը
 20 նաւ փատիշահիթիյէ ազիւմանան : ժը ուառա տըպէմ
 էրքը սատագաթէ ո՛ ժը սատագաթէ խօնըտանան ու
 Ֆարիսիան զէտէ նա պը՝ տէ նա քանլըն լը փատիշա-
 հիթիյէ ազիւմանան :
- 21 Պըհիսթըն քօ ժը ավուլանուա հաթը կօթան . Գաթլ
 ման քըն , համա քի քօ դաթլ տըքան ժը շէրաթուա
 22 տէյնտար պըպը : Համա անգ ժը ուառա տըպէմ էրքը
 քի քօ ճիյէ պադալ ժը պրէյէ խօռա տը հարըտը , ժը
 շէրաթուա տէյնտար տէ պըպան , ու քի քօ ժը պրէյ
 խօռա ահմէք տէթան՝ ժը ճըվաթուա տէյնտար տէ պը-
 պան . ու քի քօ պրէյ խօռա ադըլըրը տէթան՝ ժը ալըրէ
 23 ճէհէնէմուա տէ տէյնտար պըպան : էրքը հէտիյէյէ խօ
 դինի լը սէր մէզպահէ՝ ու լը ուէ պիրա դա դէ էրքը
 24 պրէյ դա հարըտին լը սէր դա , Պէրան հէտիյէյէ խօ լը
 պէր մէզպահէ , հառան ավուլ պը պրէյ խօ պարուշ պը ,
 25 ու բաշէ ո՛րան քօ հէտիյէյէ խօ պը տի : Պը խըմէ
 խօռա զուվա սոլհ պան չը դաս քը հուեն լը ուէտան
 ան նա պըքը , ու դատի ժի ժը ճէլլատուա ու լը հափ-
 26 սէ պէյ քէթըն : Պըռա տըպէմ ժը դառա տէ ուա-
 նապի ժը ուէ հաթա մանկըէ բաշին ատա նաքի :
- 27 Պըհիսթըն քօ հաթը կօթան , զընէ մանքան :
 28 Համա անգ ժը ուառա տը պէմ էրքը քի քօ ժը ժըն-
 ուա նըհէոն պը տըլէ պըթանտընէ , հէնի աւ լը տըլէ
 խօտա զընէ քըր պը ուիռա :
- 29 էրքը ջահվէ դա ուասթ պը դառա Ֆիթնէյիթի տը
 տա քըրըն աուի պը տէրխան ժը խօ ու պալէ ժը խօ .

- չըմա քօ դանն ան ժը դառա քօ ժը աղայան գա եէք
 վուհտա պըպը , ու կէօվտէյէ դա հէմի նա դավն լը
 30 ճէհէնէմէ : Էրքը տէսթէ դա ոասթ ժը դառա ֆիթ
 նէյիթի տը տա քըրըն , աուի պը պըռ ու պը խօ պա
 վէժ , չըմա քօ դանն ան ժը դառա քօ ժը աղայանէ դա
 եէք վուհտա պըպն , ու կէօվտէյէ դա հէմի նա
 31 գավն լը ճէհէնէմէ : Պըռա հաթը կօթան , Էրքը քի
 քօ ժընա խօ պէր տըտը պըրա ֆէռա նըվրսէ պէր
 32 տանէ պըտն : Համա անղ տը պէմ ժը ոռա , Էրքը քի
 քօ ժընա խօ պէր տըտը պէ սէպէպէ զինա , աու սէ
 պէպ տը պն ժը զինա քըրընէ ուիռա , ու քի քօ ժընէ
 պէրտան տըսթինն զինա տըքը :
 33 Տիսա հուհ պըհիտըն քօ ժը ավուլանու հաթը
 կօթան , Էրքը տէրէվ սօնա մնխու , իլլա սօնտէ խօ
 34 ատա պըքն : Համա անղ ժը ոռա տըպէմ դաթ սօնտ
 մնխուհ , նա լը սէր աղումանան քօ քիւրսէյէ խօտէ
 35 ան : Ու նա լը սէր արտ , քօ ճիյէ տանինէ լընկէ ուի
 ան . ու նա լը սէր Գուտուչէրիֆէ , քօ պաժէրէ վա
 36 տիչահէ մնղըն ան : Ու լը սէր սէրէ խօ սօնտ մնխու ,
 37 չըմա քօ նըգարի մու քի սքի պըքի եա ոնչ : Եա
 խապէրէ ո՛ պըպը հէրէ՝ հէրէ , ու նա՝ նա , ու ժը ուի
 զէտէ ժը եառամաղէ ան :
 38 Պըհիսթըն քօ հաթը կօթան . ժը պէր ջահվան՝
 39 ջահվ . ու ժը պէր տըրանան՝ տրան : Համա անղ տը պէմ
 ժը ոռա , ժը եառամաղը գարչի մն սէքընըն . համա
 էրքը եէքէ տը խա սիլէքի լը ոույէ դա ոասթ՝ վէ
 40 կէռինն ժէռա աւէ տըն ժի : Ու քի քօ պը դառա տա
 վա տըքը ու տը խուաղը պըսդինէ քըրասէ դա , պէր
 41 տն ժէռա գափթանէ խօ ժի : Ու քի քօ պը սուխրա դա
 42 միլ քի ոէ տըպը՝ հառն բէռա տըտօ : ժը դա խօս
 տողըա պըտն , ու ոու մէ՝ վէկէռինը ժը ուի քօ տը
 խուաղն ժը դա տէյն պըսգինը :
 43 Աուա քօ հուհ պէհիտըն քօ հաթը կօթան , Հա
 վալէ խօ պը հապին , ու ժը տըչմընէ խօ իքրահ պը քն :

- 44 Համա անդ ժը ուաուա տը պէմ, պը հուպպըն տըշմընէդ-
խօ . ժը ոուա նըֆըու քրանտօղանուա խէր տովա պըքըն
ու նըմէճ պըքըն լը սէր ուան՝ քօ ժը ոուա էզիէթ
- 45 տըքըն ու տը դավըրիներն , Հաթա քօ պըպըն գուուէ
Պավէ խօ քօ լը ազիւմանտա ան , չըմա քօ դավէ խօ
տըտը էրքը լը սէր էարամազան ու էրքը լը սէր գան-
ճան , ու պարան տը շէյիներ հէմ լը սէր հագան ու
- 46 հէմ լը սէր նահագան : Չըմա քօ էրքը հոււն ո՛ հագան-
տօղան պը հապիներն՝ չը՞ իւճըէթէ ո՛ հէյն , նա քի
- 47 կիւմրիւկճիան ժի աուի տըքըն : Նուա հոււն քէամիլ
պըպըն՝ չավան քօ Պավէ ո՛ քօ լը ազիւմանտա ան քէա-
միլ ան :

ՍԷՐ 6

- 1 Սագըն պը պըն քօ թէսատուգէ խօ լը պար ման-
ուուվան նան քըն՝ ժը պոյ ժը ուանուա նշան տայընէ նա
պըքի իւճըէթ նան կըրըն ժը Պավէ խօ քօ լը ազիւ-
- 2 մանտա ան : Սնվա քինկա քօ թէսատուգ տը տի լը պար
խօտա գուոււա մանտան փըֆըրըրըն , չավան քօ միւրայի-
յան տըքըն լը նավ ճէմաթան ու լը քուչանտա , քօ ժը
- 3 մանուվան իքրամ պը կըրըն : Պըուա տը պէմ՝ ժը ոուա ,
իւճըէթէ ուան թէնէ աւ ան , համա դու քինկա քօ
թէսատուգ տըքի՝ տէսթէ դա չնփ պըրա նը զանա չը
- 4 քըրընէ տէսթէ դա ոասթ : Քը թէսատուգէ դա տըզի-
դա պըպան , ու Պավէ դա քօ տըզիդա տը պինա՝ աւէ
ժը դաուա պը աշիքար պէտէլ տէ պըքան :
- 5 Ու քինկա քօ նըմէճ տը քի ոքա միւրայիյան նան պի ,
քօ տը հուպիներն լը նավ ճէմաթան ու լը սէր քուչան-
տա նըմէճ քըրըն , քօ ժը մանուվան խույայի պըպըն .
- 6 պըուա տը պէն ժը ոուա , իւճըէթէ ուան աւ ան : Համա
դու քինկա քօ նըմէճ տըքի , պը դէվ օտայէդ խօ ու
տէյըն տէրիյէդ խօ , ու նըմէ պըքան ժը Պավէ խօուա
տըզիդա , ու Պավէ դա քօ պը տըզիդա տը պինան՝
- 7 աւէ ժը դաուա պը աշիքար պէտէլ տէ պըքան : Ու-

- քինկա քօ նըմէճ տըքըն հուն՝ ոգա քըֆառան փըռ
խապէրտան մն պըն , չըմա քօ տը պէն դայ ժը պօյ
8 փըռ խապէրտանէդ խօ տէ պէնը պըհիտըն : Նուա
հուն ոգա ուան նն պըն , չըմա քօ Պավէ ո՛ , ժը ոռա
լազըմ պուեն տը զանը՝ հուն հէժա ժը ուի նա խօստըն :
9 Սնվա հուն վահա նըմէճ պըքըն :
- 10 Եա՛ պավէ մն քօ լը աղիւմանտայ , նավէ դա ազիզ
պըպն . փատիշահիթիյէ դա պէ . մէրամէ դա պըպն ,
չավան քօ լը աղիւմանտա՝ վուսան ժի լը սէր արտէ :
11 Նանէ մն հէմու ուօյան իռօ մնռա պըտն :
- 12 Ու տէյնէ մն ժը մնռա պախշ պըքն՝ չավան քօ նմ
13 ժի պախշ տըքըն ժը տէյնտարանէ խօռա : Ու մն լը
թէրճուպէյէ մն պն , լէ՛ ժը շնուէ խալաս պըքն , չըմա
քօ էդայն փատիշահիթի ու գուվվէթ ու համտ էպէտըլ
էպէտ . ամին :
- 14 Չըմա քօ էրքը հուն ավֆ պըքըն գապահաթէ մն
ուուվան ժը ուանռա Պավէ ո՛ ժի քօ լը աղիւմանտա ն
15 ժը ոռա ավֆ տէ պըքն : Լէ՛ էրքը հուն գապահաթէ
մնուուվան ավֆ նն քըն ժը ուանռա , Պավէ ո՛ ժի քօ
լը աղիւմանտա ն գապահաթէ ո ժը ոռա ավֆ նա քն :
- 16 Ու քինկա քօ ոօճի տը կըքըն ոգա միւրայիյան
մէլուլ մն պըն , քը ոույա խօ խարապ տըքըն քօ ժը
մնուուվանռա ոօճի կըքթող խույայի պըպըն . պըռա տը
17 պէմ ժը ոռա իւճրէթէ ուան աւ ն : Համա դու քինկա քօ
ուօճի տը կըի՛ սէրէ խօ ոուեն պըքն , ու ոույէ խօ պըչու :
18 Քօ ժը մնուուվանռա ոօճի կըքթող խույայի նն պի , լէ՛
ժը Պավէ խօռա տըզիգա , ու Պավէ դա քօ տը պինը
տըզիգա՝ ժը դառա տէ աշիքար պէտէլ պըքն :
- 19 Լը սէր արտէ ժը խօռա խազնա թօփ մն քըն , լը
20 քօ քի տըզան տը քօլինըն ու տը տըզըն : Լէ՛ լը ա
ղիւմանտա ժը խօռա խազնա թօփ պըքըն . լը քօ քի
նն կըզուղ ու նն փաս խարապ տըքըն , ու նն տըզան
21 տը քօլըն ու տը տըզըն : Չըմա քօ խազնայէդ ո լը քօ
քի ն՝ տըլէ ո ժի տէ լը ուէ պըպն :

- 22 Չըրէյէ կէօվտէ ջահվ ան էր.բը ջահվէ դան փառլախ ան ,
 23 կէօվտէյէ դան կըժ.ք ուօհնի տը պան : Համա էր.բը ջահվէ
 դան նա դաննճ ան . կէօվտէյէ դա կըժ.ք դարի տը պան .
 նուա էր.բը լը դատա պուն ուօհնի դարի ան , հէնի աւ
 դարի չը՛ դաս տէ պըպան :
- 24 Քէս.քի նըքարն ժը տըտու աղանուա զուլամիդի պը
 քան . չըմա քօ եա աւէ եէ.քէ տէ նան հուպինն ու աւէ տըն
 տէ պը հուպինն , եա ժը աւ եէ.քէուա ի.քրամ պըքան ու
 ժը եէ.քէ ի.քրահ պըքան . նը քարըն ժը խօտէուա ու ժը
- 25 մամօնաուա զուլամիդի պըքըն : ժը պոյ ուի տը պէմ՛
 ժը ոուա . ժը պոյ նէֆսէ խօ քէտէր ման խուն էր.բը
 հունէ չը տէ պըխուն , եա չը տէ վէխուն . նան ժի ժը
 պոյ պէտէնէդ խօ , էր.բը չը՛ տէ որկըն . նա՞քը նէֆս
- 26 ժը դաամէ ու կէօվտէ ժը ճըլ բէթըր ան . Պը նէուըն լը
 դայուէ աղիւմանան , քը նան տաժօն ու նան տը չինըն ,
 ու նան լը նավ ամպարան տը ճըվինըն , ու Պավէ ո քօ
 լը աղիւմանտայ ան դաամէ ուան տըտան . նա՞քը հուն
- 27 ժը ուան բէթըր ըն : Անվա՛ ժը ո՛ քի՞ տը քարան պը քէ
 տէր քշանտընէ խօ լը սէր դամէթէ խօ հալապի քի
- 28 զէտէ պըքան : Ու ժը պոյ որկըրթըն չըմա՞ քէտէր տըքը
 չինըն . պը նէուըն լը շուշանա տէչդէ , չաուան մանըն
- 29 տըպան՛ նան տը շըղուլն ու նան տը ուէսան : ժը ոուա տը
 պէմ՛ , քօ Սիւլէյման ժի լը նավ կըժ.ք իզզէթէ խօտա
- 30 ոգա ժը ուան եէ.քի նան որկըրթ : Անվա էր.բը կիյայէ
 տէչտէ քօ իուօ հէյան՝ ու սըպէ աւէ պէ ավէթըն լը ֆու
 ոունէ , խօտէ վուսան տըտան որկըրթըն , լէ չը՛ դաս
- 31 բէթըր ս , է՛յ իմանէ հընտըք : ժը վէ բէվա քէտէր
 ման խուն պը կոթընէ , անէ չը պը խուն եա վէխուն
- 32 եա չը որկըրն : Չըմա քօ հէմի աւ դըչդան քըֆարան
 տը խուազըն . զիրա Պավէ ո քօ լը աղիւմանտայ ան տը
- 33 դանն՛ , քօ աւ հէմի դըչդան ժը ոուա լըզըմ ըն : Ավուլ
 փատիշահիթիյէ խօտէ ու սատաղաթէ ուի պը խու
 ազըն . ու աւ հէմի դըչդան ժի տէ պէ ժը ոուա տայ
- 34 ըն : ժը վէ բէվա ժը պոյ սըպէ զան՛ ման քըչին . չըմա

քօ ուոյա սըպէ ժը պօյ խօ աւէ զմմ պը քշինն , ժը ոօ պմսէ ուի ն տէրաէ ուի :

ՍԷՐ 7

- 1 Հէօքմ մն քըն՝ քօ ոուա հէօքմ նա պմ . Չըմա քօ՝
պը չը հէօքմ հէօքմ պըքըն՝ պը ուի տէ պէնը հէօքմ
- 2 քըրըն , ու պը չը չափ հուն չափ պըքըն՝ պը ուի տէ
- 3 պէ ժը ոուա չափանտըն : Չըմա տը նէուի գըրչէ նավ
Չահվէ պուէյ խօ , ու լը Չահվէ դատա գէրանէ նա
- 4 պինի : Եախօտ չավան տէժի ժը պրէյ խօուա Պէրտն
գըրչէ ժը Չահվէ դա տէրինիմ , ու վահա լը Չահվէ դա
- 5 գէրան հէյմ : Միւրայի՝ ավուլ ժը Չահվէ խօ գէրանէ
պը տէրինն , ու բաչէ դույէ պը նէուի ժը Չահվէ պրէյ
խօ գըրչէ տէրանըն :
- 6 Դըչգէ ազիզ ժը սանուա մա՛ տըն , ու ինճույէ խօ
լը պէր խընզիրան մա՛վէն , քօ պըն լընկէ խօ բէլ նն
քըն ուան ու վէ կէուըն ո՛ պը գաթինըն :
- 7 Պը խուազըն ու ժը ոուա տէ պէ աայըն , լէ պը կէ-
ուըն ու տէ պէ պինըն . տնրի լէխըն ու տէ պէ ժը ոուա
- 8 վէքըրանտըն : Չըմա քօ հնր քի քօ տը խուազա՛ տըս-
տինը , ու քի քօ լէ տը կէուն տըպինը . ու քի քօ
- 9 տէրի լէտըխա՝ տէ պէ վէքըրանտըն ժէուա : Եախօտ ժը
ո քի մնուուվ հէյմ՝ քօ ժը ուի գուուէ ուի նան պը
- 10 խուազա՛ , պէվըր տըտն ժէուա : Ու եա մահսի պը
- 11 խուազա՛ մահու տըտն ժէուա : Սնվա հուն քօ եարա-
մազըն , ժը գուուէ խօուա պախչիչէ գաննճ զանըն
տայըն , չը՛ գաս բէթըր Պավէ ո՛ քօ լը ազիւմանտայ
ն , դըչգէ գաննճ տէ պըտն ժը ուանուա քօ ժէ տը
խուազըն :
- 12 Հնր չը քօ տը խուազըն մնուուվան ժը ոուա պը-
քըն , հուն ժի վուսան պըքըն ժը ուանուա չըմա քօ
աւ ն նօմօս ու փէյղամպէրան :
- 13 ժը տէրիյէ դանկ հնուըն հընտուու . չըմա քօ ֆը-

- 14 ուայ աւ տէրի՝ ու մնզընն ան աւ ուէ, քօ տըպան հունտա,
 ու վըռըն ուան քօ ժէ տը ջընն : Չըմա քօ դանկ ան
 աւ տէրի՝ ու դանկ ան աւ ուէ, քօ տըպան հայաթէ,
 ու հընտըքըն ուան՝ քօ տը պինըն ուի :
- 15 Սագըն պը պըն ժը տանրէվ փէյղէմպերան՝ քօ ուան
 ժը ոռա դէն պը ճըլէ միյան, համա ժը հընտուովա
- 16 կուրէ հարըն : ժը եէմիշէ ուան հուն է նաս պըքըն
 ուան . մէկէր ժը խթըրիան դըրի, եա ժը ըսթըրիյէ
- 17 մըշգան հէթիլ տը չի⁶նըն : վուսան ժի հէմի տարէ
 դանն եէմիշէ դանն տըտան, ու տարէ չուրուկ՝ քօթի
- 18 եէմիշ տըտան : Տարէ դանն նը քարը քօթի եէմիշ պը-
- 19 տան, ու նան ժի տարէ չուրուկ եէմիշէ դանն : Հար
 տար քօ եէմիշէ դանն նա տան դէ պըռանտըն, ու լը
- 20 նավ ալըր դէ ավէդըն : Սնվա ժըեէմիշէ ուան հունէ
- 21 տէ նաս պըքըն ուան : Հար քի քօ ժը մըռա, եա՛
 խօյի՛ եա՛ խօյի տէժան, տէնան չըփատիշահիթիյէ ազիւ-
- 22 միլ տը քան : Ուէ ույէ վըռ մանուկան տէ պէժըն ժը
 մըռա, եա՛ խօյի՛ եա՛ խօյի նա քօ պը նավէ դա՛ ման
 փէյղէմպերիդի քըր, ու պը նավէ դանն ճընան ման տանր
- 23 Ու ուէ չաղէ տէ պէժըմ՝ ժը ուանուա՛ երքը ան ո՛ դա
 նաս նան տըքըրը պում՛, ժը մըն տուր պըն հուն հէմի-
- 24 ան ժի քօ եարամագիդի տը քըրըն :
- 25 Քի քօ աւ խապերէ մըն տը պըհիսան՝ ու թէքմիլ
 տըքան ուան, աւ տը մինա մանուկ քի ադլ՝ քօ մալա
- 26 խօ լը սէր զընառ ջէքըր : Պարանան քէթըն, չէման
 ուապուն, պան վըֆ քըրըն ու լէխըստըն լը մալ՝ ու
 նան հէլշիա . չըմա քօ լը սէր զընառ դալի պուպու :
- 27 Ու քի քօ աւ խապերէ մըն տը պըհիսը ու թէքմիլ նան
 քը ուան, տը մինա մանուկ քի ադլըր, քօ մալա խօ
- 28 լը սէր դումէ ջէքըր : Պարանան քէթըն, չէման ու-
- 29 պուն, պան վըֆ քըրըն ու խըստըն լը մալ ու հէլշիա,
 ու վըռ մանըն պու խարապունէ ուի :

28 Ու քինկա քօ Իսա թէմամ քըր աւ հէմի խապէրան ,
 29 ճէմաթան մաթ տը պոււն լը սէր տէրսէ ուի : Չըմա
 քօ՝ պը հէօքմաթ հին տը քըր ու նա քի ոգա
 խօնըտանան :

ՍԷՐ 8

1 Ու քինկա քօ աւ ժը ջիյէ հաթը խուարի փըռ
 2 ճէմաթ ջոււն լը բէյ ուի : Ու վահա քօթիքի հաթ ,
 սէճտէ տը քըր ժը ուիուա ու տը կօ , Եա՛ րապպ , էր-
 3 քը պը խուաղի՝ տը քարի մը փազըժ քըրըն : Իսա
 տէսթէ խօ աըրէժ քըր ու խըստ ժը ուիուա ու կօ . Տը
 խուաղըմ , փազըժ պըպիւ . ու զուվիւ քօթիյիթիյէ ուի
 4 փազըժ պու : Ու Իսա կօ ժէուա . Մազըն պը ժը քէս-
 էուա նա պէժի . լէ հա՛ուա զու խօ նըչանէ իմամէ պը-
 տա , ու ժը պօյ ժը ուանուա շէհատէթի պոււնէ հէտի-
 յէ Մուսա պըտա :
 5 Ու քինկա քօ քէթ լը կափառնայումէ , եիւզպաշի
 քի հաթ լը պա լէ , լափա տըքըր ժէուա , ու տը կօթ .
 6 Եա՛ րապպ , զուլումէ մըն սագաթ լը մալտա վէղէլիան .
 7 փըռ էղիյէթ տըքշինա : Իսա ճէվապ տա ժէուա . ազ
 8 դէմ ու սաղ տըքըմ ուի : Ճէվապ տա եիւզպաշի ու կօ ,
 Եա՛ րապպ , ազ լայիգ նը նըմ քօ դու լը մալա մըտա
 պը դէվի . լէ թէնէ պը խապէր պը պէժ , ու տէ սաղ
 9 պըպիւ զուլէմէ մըն . Չըմա քօ էժի լը պըն էմրէ եէք
 մաուուվքի ըմ . ու լը պըն էմրէ մըն աքէր հէյա , ժը
 եէքէուա տը պէմ՝ հա՛ուա , ու տըչօ , ու ժը աուէ
 տընուա՝ ո՛րա , ու դէ . ու ժը զուլամէ խօուա՝ ուիա
 10 պըքա՝ ու տը քա : Իսա քինկա քօ պըհիսթ՝ թաաճըպ
 պու , ու լըբէյ ուի չոււստողանուա կօ . Պըուա տը պէմ
 ժը ոուա . լը նալ իսրայէլտա վուսան իման մը գաթ նա
 11 տի : ժը ոուա տը պէմ քօ ժը ոօ հալաթէ ու ժը ոօ
 ալայէ փըռան տէ պէն , լը նալ փատիշահիթիյէ աղիւ-
 մանտն տէ ոօնըն պը իպրահիմ , ու Իսահադ , ու Եա-
 12 դօպուա : Ու ոլա տէ փատիշահիթիյէ աուէ տէ ուապըն

- դարիյէ տանձն , Լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու դըրըլինէ
 13 տրանան : Ու իսա ժը եիւղպաշիուա կօ . Հանան , ու
 չափան քօ դա իման անի , վուսան պրա պըպան ժը
 դաուա . ու աւ սասթէ ուրնտ պու դուլամէ ուի :
- 14 Ու իսա հաթ Լը մալա ֆէթրօս , տի քօ խասուէ ուի
 15 ժը թայէ հաթը կըրթըն վէզէլիա պու : Ժը տէսթէ
 ուի կըրթ , ու թա պէրտա ուի . Լը սէր Լընկ ուապու՝
 ու խըզմէթ տըքըր ժէուա :
- 16 Քինկա քօ էվար պու՝ վըռ պըճընան անին ժէուա ,
 ու պը խասպէր տան անի եարամէղ ըուհան ու հէմինա .
 17 խօշան սաղ քըր : Քօ թէմամ պըպան աւ խասպէր՝ հաթը
 կօթան պը տէսթէ իշայա՝ փէյղէմպէր . Աւ նախօշի-
 դիյէ ման հէլանտ ու հէշա ման քըշանտ :
- 18 իսա տօուա խօ փըռ ճէմաթ պը տիթընէ , էմր քըր
 19 քօ ուան ալիյէ տըն հանըն : Ու քէաթըպ քի հաթ ու
 կօ ժէուա . Եա՛ խօճա՝ էթի Լը բէյ դա տէ սէմ , Լը
 20 քօ քը հանի : իսա կօ ժէուա . Ժը ոուվիանուա Լիս
 հէյան ու ժը դայուէ աղիւմանուա հէլին հէյան . համա
 Գուուէ մանուվուա ճի քի թուենան քօ Լը ուէ սէրէ խօ
 21 տէյնան : Ու ժը շակրտէդ ուի եէք ժի կօ ժէուա . Եա՛
 րապպ՝ ժը մըռա իղն պըտան , քօ հանըմ ալուլ պապէ
 22 խօ պը վէշէրըմ : իսա կօ ժէուա , Ո՛րան Լը բէյ մըն՝ ու
 պէրտան ժը մըրիանուա քօ մրիյէ խօ պը վէշէրինըն :
- 23 Ու քինկա քօ քէթ Լը կէմիյէ , շակրտէդ ուի Լը
 24 բէյ ուի ջուեն : Ու վահա Լը պահրէտա մանըն ֆըրթու-
 նա քի պու , վուսան քօ կէմի ժը տալղա տը հաթը վէ-
 25 շէրանտըն , ու աւ ուատըղա : Ու շակրտան ջուեն ուաքը-
 ըն ուի ու կօն . Եա՛ րապպ ման խալաս պըքան , չըմա
 26 քօ վահա ան վուենտա տը պըն : Ու ժը ուանուա կօ ,
 է՛յ հընտըք իմանան՝ չըմա՞ վուսան թըռսօքըն ուէ չաղէ
 ուապու ժը պաուա ու պահըրուա թաղիլ քըր . ու ման
 27 դըն րահաթի պու : Ու մանուվան թաաճըպ քըրըն՝
 ու տը կօթըն . Չաուա՞ն մանուվ ան աւ՝ քօ պան ու
 պահր ժէուա միւղէհ տը պըն :

- 28 Ու քինկա քօ լը ալիէ տըն լը ոլաթէ ֆէրքէսեան
 պըհուրի . տըտօ պըճընան ուսթէ ուի հաթըն ժը
 թըրպան ուսպուն՝ վըռ հար պուն , քօ դա նա տը
 29 քարը պու եէքէ ժը ուի ուտա պը պըհուրն : Ու վա
 հա կազի քըրըն ու կօն , Եա՛ իսա դուռէ խօտէ՝ չը՞
 շըղուլէ դա հէյն պը մանա . ժը ռիթէ տան՞ հաթի
 30 ման պըխի լը էզիյէթէ : Ու ժը ուան հընըք տուր՝
 31 կառան քի ոհչան հէպու , քօ տը ջէրիան : Ու ճընան
 լավա տը քըրըն ժէռա ու տը կօթըն , էրքը ման ժը
 վըր տանր տըխի՛ էմր պըքն ժը մանա քօ ան հան
 32 ուն լը կառանէ ոհչան : Ու կօ ժը ուանուա . Հանըն .
 ու ուան ուսպուն ջուն լը կառանէ ոհչան , ու կա
 ռան կըչք ժը ճի քի սէր տէսա պազիան պահրէ , ու
 33 լը նավ ավան մըրըն : Ու ոհչան ջէրանտող ժի ուվի
 ան , ու ջուն լը պաթէր հէմի ժի հաքանտըն՝ եանի
 աւ շըղուլ քօ պը ճընան ուսթ հաթ ու վահա պաթէր
 34 կըթք ուսպու լը պար իսա . ֆինկա քօ տինն ուի լա
 վա քըրըն քօ ժը սինոռէ ուան հառն :

ՄԷՐ 9

- 1 Ու քէթ լը կէմիյէ՛ լը ալիյէտըն պըհուրի ու
 2 հաթ պաթէրէ խօ : Ու վահա քէօթըրիւմ քի անին ժէ
 ոա , քը լը նավ ճըլէտա վէղէլիա պու . ու իսա իմանէ
 ուան պը տիթընէ՛ ժը քէօթըրիւմ ու կօ , կիւնէյէ
 3 դա ժը դառա ավֆ պըպըն : Ու վահա հընըք ժը
 քեաթիպան լը տըլէ խօտա կօն . Ու իսա տըթմինան տը
 4 քն : իսա ժի նիյէթէ ուան պը զանին կօ ժը ուան
 ոա , Չը՞ մա լը տըլէ խօտա դըչէքէ քօթի տը ֆէքըր
 5 ինըն : ֆի՞թան բահաթ ն , կիւնէյէ դա ժը դառա
 ավֆ պը պըն կօթը՞ն . եա՛ Ռապն ու պը կան կօթըն :
 6 Համա վուսան քօ հուն պը զանըն . քօ Գուռէ մանուլ
 հէօքմէ ուի հէյն լը սէր արտէ ժը կիւնէյան ավֆի
 թի տայըն . (ուէ չաղէ ժը քէօթըրիւմ ու կօ) Ռապն ,

- 7 պըկըր ճըլէ խօ ու հառն մալա խօ : Ու աւ ռապու
 8 ջու մալա խօ : Ճէմաթ քինկա քօ տին՝ Թաաճըպ քը
 րըն . ու համո տը քըրըն ժը խօտէռա . քօ ժը մնռու
 վանուա վուսան հէօքմաթ տային :
- 6 Ու իսա ժը ուէ պը պըհուրթընէ՝ մնռուվ քի տի
 նաւէ ուի Մատթէոս . ժը պօյ կիւմրիւկ սէնտընէ ոօն
 ըշտի պու . կօ ժէռա . Լը բէյ մըն որն . ու ռապու
 10 լը բէյ ուի ջու : Ու պու քի լը մալտա լը չաղէ սուֆ
 րէ ոօնըշտընէ՝ վահա փըռ կիւմրիւքճիան ու կիւնէհ
 քեարան հաթ՝ ու լը սուֆրէտա ոօնըշտի պուն պը ի
 11 սա ու շակրտէ ուիռա թնվ : Ու փարիսիան քինկա քօ
 տին՝ կօն ժը շակրտանէ ուիռա . Չը՞ մա խօճայէ ո պը
 12 կիւմրիւկճիան ու պը կիւնէհքեարան տը խօ : Համա
 իսա քինկա քօ պըհիսթ՝ կօ ժը ուանուա . ժը սաղան
 13 ռա հէքիմնն լաղըմն , լէ ժը նախօշանուա : Հնռըն
 հին պըպըն էրքը չիւն աւ խապէր՝ Թէսատուգ տը
 խուաղըմ , ու նէ գուրպան , չըմա քօ նգ նա հնթըմ
 էվլիան կաղի քըրընէ , լէ կիւնէհքեարան :
- 14 Ուէ չաղէ շակրտէ Հաննա հնթըն ժէռա ու կօն՝
 Չը՞մա նմ ու ֆարիսիան փըռ վադթ ոօճի տը կըրըն
 15 ու շակրտէ դա նա կըրըն : իսա կօ ժը ուանուա ,
 Մէկէր դապիլն քօ գուռէդ տավաթան շին պը կը
 րըն , չըգաս քօ զավա պը ուանուա ն . համա ոօյան
 տէ պէն՝ քինկա քօ զավա ժը ուան պէ կըրթըն՝ ու
 16 ուէ չաղէ ոօճի տէ պը կըրըն : Հէմ եէքէ ֆալգայէ
 ճաւէ նու նա վէժն լը սէր ճըլէ գէվն , չըմա քօ աւ՝
 քօ ժը պօյ Թէրիթիյէ հաթիյն տադինըն . տը կըրն
 ժը ճըլ՝ ու դաթանտընէ ուի հէնի փըռ խարապ տը
 17 պն : Նա քի մէյէ նու լը մէշգա գէվլանտա տադինըն .
 էրքը նա մէշգան ար դաթըն՝ ու մէյ տը ուըշն , ու
 18 մէշգան վունտա տը պըն : Լէ մէյէդ նու լը մէշգանա
 նուտա տադինըն , ու հէր տու ժի դէն խօտի քըրըն :
 Քինկա քօ ուի պը ուանուա աուի խապէր տը տա ,
 վահա եէքէ մնգըն հաթ , սէճտէ տը քըր ժէռա ու

- 19 տը կօ , Նուա գիզէ մըն մըր համա որն տէսթէ խօ լը
 սէր տէյնն՝ ու առէ պը ժի : Ռապու իսա ջու լըբէյ
 ուի պը շակրտէդ խօտա թննի :
- 20 Ու վահա տուանդտահ սալան խօյնա ուի չունտող
 ժըն քի հաթը ժը բէյվա լը փէչա ճըլէ ուի քէթ :
- 21 Չըմա քօ աւ ժը տըլէ խօտա տը կօ , թէնէ էր.քը լը
 22 ճըլէ ուի պը գէյլըմ , սաղ տը պըմ : Համա իսա՝ քինկա
 քօ լը բէյ խօ վէկէուիա ու ուի տի , կօ . Մն թըուս ,
 եա՞ գիզ , իմանէ դա դա սաղ քըր . ու ժընըք ժը ուի
 սասթէ սաղ պու :
- 23 Քինկա քօ իսա հաթը լը մալա աւ մնզըն , ու տի
 զուրնահիան ու գալապալըղ քօ շամաթա տը քըրըն .
 24 կօ ժը ուանուա . ժը ուէ ալի պըն , չըմա քօ գիզ նն
 25 մըրի ն՝ լէ ոատըղն . ու տը քէնիան լը սէր ուի : Ու
 քինկա քօ գալապալըղ տէրվա պու . ուի քէթ լը հըն
 26 տուու՝ կըրթ ժը տէսթէ ուի . ու գիզ ուապու : Ու աւ
 խապէր ջու լը հէմի մէմլէքէթէ :
- 27 Ու քինիա քօ իսա ժը ուէ տը պըհուրի , տու քօու
 քէթըն լը բէյ ուի լավա տը քըրըն՝ ու տը կօն . էյ
 28 գուուէ Տավուտ , մէրահամէթ պըքն ժը մնուա : Ու
 քինկա քօ հաթը լը մալ , քօուան հաթըն ժէուա . ու
 իսա կօ ժը ուանուա . Հուն ինան տըքըն էր.քը նզ տը
 29 քտըրմ աւ դըչդէ հան ժը ուաուա քըրընէ : կօն ժէ
 ուա Պէլէ եա՞ իօյի : Ուէ չաղէ քէթ լը ջահվէ ուան՝
 30 ու կօ . Ոգա իմանն ո՛ ժը ուա պըպն : Ու ջահվէ ուան
 վէպուն . ու փըու թէնպիհ քըր ժը ուանուա իսա ու
 31 կօ , Հէչար պըն քէս քի նը զանըպն : Համա ուան ուա
 պուն լը նավ հէմի աւ մէմլէքէթէ խապէրէ ուի տան :
- 32 Ու քինկա քօ ուան տէրվն ջուն , անին ժէուա լալ
 33 պըճըն մնուուվ քի : Ու քինկա քօ ճըն ուապու լալ
 խապէր տա . ու ճըվաթան հէյրի պուն , ու կօն , էր.քը
 վուսան դըչդ լը նավ իսրայիլտա գա նա հաթը տիթըն :
- 34 Համա Փարիսիան տը կօթըն , էր.քը աւ պը տէսթէ ուէյ
 սէ ճընան ճընան տնր տըխն :

- 35 Ու իսա տը կէռիա հէմի պաժարան ու կունտան ,
 ու լը նալ տէրա ուան հին տը քըր ու վաղ տը քըր
 միւժտէյէ վատիշահիթիյէ , ու սաղ տը քըր հէմի հիյ
 36 լան ու նախօշիթիյէ լը նալ ճէմաթան : Ու ճէմաթան
 պը տիթընէ տըլէ ուի շավութի լը սէր ուան , չըմա քօ
 րահթ ու փէրիշան պուն ողա պըղընան քօ շըվանէ
 37 ուան թունն : Ուէ չաղէ կօ ժը շակըրտէդ խօռա , Հա
 38 սատան փըռըն՝ համա փալան հընտըք , անուա ժը
 իօտիյէ հասատանուա լավա պըքըն՝ քօ ժը հասատէ
 խօռա փալայան պը տնրխն :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու լը պա խօ պը կազի քըրընէ տուանզտահ շակըր
 տէ խօ՝ հէօքմաթ տա ժը ուանուա լը սէր մուրտառ
 ճընան՝ ուան տէրխըպթընէ , ու հէմի հէշիթիան ու նա
 2 խօշիթիյան սաղ քըրընէ : Ու նավէ տուանզտահ րէ
 սուլլան աւ պուն . ավուլին Շըմհօն քը հաթը կօթան
 3 փէտրոս , ու պրէյէդ ուի Անտրիա , Եագուպ գուռէ
 Ձէբէթիա , ու պրէյէ ուի Հաննա , Ֆիլիպպոս , ու ֆար
 թուլիմէոս , Թովմաս՝ ու կիւմրիւկճի Մատթէոս , Եա
 գուպ Ալֆիան , ու Ղէբէոս՝ քը հաթը կօթան Թադէոս :
 4 Շըմհօն ֆանանի ու ճուտա իսխարի՝ աւ քի նէպուժի
 5 լէքըր : Աւ տուանզտան իսա շիհանտ , սըփարթ ժը
 ուանուա՝ ու կօ . Ռէյա քըֆաուան մն ջըն ու պաժարէ
 6 Սամարիան մն գէվըն : Համա պէթէր հնուըն լը պը
 7 զընէ վունտա պուն մալա իսրայիլ : Ու քինկա քօ տը
 ջըն՝ վաղ պըքըն ու պը պէժըն , էրքը վատիշահիթիյէ
 8 ազիւմանան նէղն : Նախօշան սաղ պըքըն ույուզան
 փազըժ պըքըն . ճընան տէրխըն . հուն պէլաշ սէնտըն՝
 9 պէլաշ պը տըն : Լը քէմէրէ խօտա նն զէու՝ նն զիվ՝
 10 նն պախըռ տա մէյնըն : Նն ժը պօյ ուէ դուր , ու նն
 տու ճըլ . նն սօլ . նն ջօվ . չըմա քօ փալա լայիզէ
 11 դասամէ խօն : Քիժան պաժէր եա կէւնտ տը գէ

- վրն , վրուս պըքըն՝ էրքը քիս՞ լայիգ՝ լը նավ ուր-
տա . ու լը ուէ պըսէքընըն հաթա քօ ժը ուէ ուսպըն :
- 12 Ու քինկա քօ տը դէվըն լը մալ սըլավ պըտըն ժէուա :
- 13 էրքը աւ մալ լայիգ՝ ան . սըլավէ ո՛ լը սէր ուր պէ , լէ
- 14 էրքը լայիգ՝ նընը , սըլավէ ո՛ ժը ուա վէկէուս : Ու քի
քօ ո՛ գապուլ նան քան ու խապէրէ ո՛ կօտարի նան քան ,
քինկա քօ ժը ուր մալ եա պաժէր տանր դէն , թօղէ
- 15 լընկէ խօ հէլտա ոշինըն : Պրուա աը պէմ ժը ուա , ժը
ոլաթէ Սօգօմանն ու Գոմորանն ույա գըլամէ հէնի րա-
հաթ տէ պըպան , ժը ուր պաժէրէ :
- 16 Վահա անդ ո՛ տը շէլինըմ ոգա մէյան լը նավ կու-
րան , նուա ոգա մահուան ագլ պը պըն ու ոգա դա-
- 17 վոգան պէզարար պը պըն : Համա ժը մանուվան սա-
գընմըլ պը պըն . չըմա քօ տէ ո՛ ժը ճըվաթանուա տէ
նէպու պըքըն ուան ու նավ տէրէ ուան տէ ո՛ պըքու-
- 18 թըն : Ու լը պանր վալիան ու փատիշահան տէ պըպըն
ո՛ ժը պօյ մըն , շահատէթի քըրընէ ժը ուանուա ու ժը
- 19 քըֆաուանուա : Համա քինկա քօ ո՛ տէսթ տը տըն՝
դէմ ման խուն՝ էրքը չաուան եա չը՝ տէ խապէր պըտըն ,
չըմա քօ ժը ուա տէ պէ տայըն ուր սասաթէ , չը քօ
- 20 խապէր պը տըն : Չըմա քօ՝ խապէրտօղ հուն նընըն , լէ
նավ ոտա խապէրտօղ Բուհէ Պավէ ո՛ ան :
- 21 Նուա պրէ՝ պրէ , ու պավ՝ գուու ժը մըրընուա տէ
թէսլիմ պը քըն . ու գուուան լը սէր պավէ խօ տէ
- 22 ուսպըն՝ ու ուան պը գուու ժըն : ժը հէմէյան տէ իքրահ
պըպըն ժը պօյ նավէ մըն , համա աւ՝ քօ հաթա բաշէ
- 23 սապը տը քան տէ խալաս պըպան : Ու քինկա քօ ո՛ լը
նավ պաժէր քի տը գավըրինըն՝ լը աուէ տըն պը ուն-
վըն . ու էրքը ժը ուէ տը գավըրինըն ո՛ , պաժէրէ տըն
պը ունվըն . պըուա տը պէմ ժը ուա պաժէրէ իսրայ-
իլիեան հունէ տէ նան գատինըն , հաթա Գուուէ մանու-
ուվ պէ :
- 24 Շահըրտ ժը խօճայէ խօ ու խաղմէթքեար ժը աղայէ
- 25 խօ բէթըր նընն : Շահըրտուա ոգա խօճայէ խօ ու խաղ-

- մէթքեառա ոգա աղայէ խօ պըպն պէս ան . երբը ժը
խօտիյէ մալէռա Բէէլզէպուպ կազի քըրըն՝ լը քօ տը՝
- 26 մինն ժը քուֆլէթէ ուիռա : Նուա ժը ուան մն
թըռան , չըմա քօ՝ թուենա վէշարթըն դըշդ քի՝ քօ
աուէ աշիքեար նն պն , ու տըզիգա՝ քօ տէ նէյէ
- 27 զանըն : Չը քօ լը դարիտա ժը ոռա տը պէմ աուի լը
ռօհնիտա պը պէժըն . ու չը քօ լը կօտա տը պըհիս
- 28 տըն՝ լը սէր խանիան վազ պըքըն : Մն թըռսըն ժը ու
ան՝ քօ լնչէ ո տը գուժըն , ու գուժընէ ըուհան նը
քեարըն , լէ հէնի փըռ ժը ուի պը թըռսըն հուեն . քօ
տը քարն ճանէ ու լնչէ լը նավ ճէհէնէմտա վուենտա
- 29 քըրըն : Տու ջուջըք եէք փուլըք քի նայէ ֆուօթան .
համա ուան եէքէ պէ իզնէ Պավէ ո՝ լը արտէ նա
- 30 գէվն : Համա է ո՝ մույէ սէրէ ո ժի կըժք հաթը ժը
31 մարթըն : Վուսանն մն թըռսըն . չըմա քօ հուեն ժը
32 փըռ ջուջըքան բէթըրըն : Նուա քի քօ մըն լը պնր
մնրուվան իգրար տըքն , էժի տէ ուի իգրար պըքըմ
- 33 լը պնր Պավէ մըն քօ լը ազիւմանտան : Ու մըն քի
քօ լը պնր մնրուվան ինքեար տըքն , էժի ուի տէ
ինքեար պըքըմ լը պնր Պավէ մըն քօ լը ազիւմանտան :
- 34 Թախամին մն քըն՝ քօ անզ հաթըմ լը սէր արտէ՝ սէ
լամէթ խըսթընէ . սէլամէթ խըսթընէ նն հաթըմ , լէ
- 35 շուր : Չըմա քօ մնրուվ ժը պավ՝ ու գիզ ժը տէ՝ ու
36 պուք ժը խասուէ խօ ճիյէ քըրընէ հաթըմ : Ու տըժ
37 մընէ մնռուվ քուլֆէթէ ուի տէ պըպըն : Աւ քօ պավ՝
ու տի ժը մըն բէթըր տը հուպինն՝ ժը մըռա լայիգ
նընն , ու աւ քօ գուռ ու գիզէ խօ ժը մըն բէթըր
- 38 տը հուպինա ժը մըռա լայիգ նընն : Ու աւ քօ խաչէ
խօ նա կըրն ու լը բէյ մըն նայէ , ժը մըռա լայիգ
39 նընն : Աւ քօ ճանէ խօ տը պինն , տէ վուենտա պըքն
ուի , ու աւ քօ՝ ճանէ խօ վուենտա տըքն ժը պոյ մըն ,
տէ պը պինն ուի :
- 40 Աւ քօ ո՝ գապուլ տըքն , մըն գապուլ տըքն , ու աւ
քօ մըն գապուլ տըքն , շիանտողէ մըն գապուլ տըքն :

- 41 Աւ քօ փէյղէմպէրքի պը նալէ փէյղէմպէր գապուլ տըքն , իւճրէթէ փէյղէմպէր տը կըրն , ու աւ քօ ավլիայ քի պը նալէ ավլիայ գապուլ տըքն , իւճրէթէ
- 42 ավլիայ տըսթինա : Ու աւ քօ ժը աւ բըչուգանուա եէքէ թէնէ թաս քի ավա սար տը տն վախուարընէ պը նալէ շակըրտ պըուա տը պէմ ժը ոուա , իւճրէթէ ուի վունտա նա քն :

ՍԷՐ 11

- 1 Ու պու քի քինկա իսա թէքմիլ քըր թէնպինէ տուանզտահ շակըրտէ խօ . Չու ժը ուէ լը պաժէրէդ
- 2 ուան վազ քըրընէ ու հին քըրընէ : Ու Հաննա լը հափսէտա քինկա քօ ամէլէ Մէսիհէ պըհիստ պը տէսթէ
- 3 շակըրտէդ խօ շիանտ , ու կօ ժէուա , Դո՛ւ ի աւ՝ քօ
- 4 տէ պը հաթա , եա պաչգա եէքէուա պը նէուըն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հնուըն ու պը հաքինըն
- 5 ժը Հաննաուա՝ չըքօ հուն տին ու պըհիստըն : Քօուան տը պինըն , ու թօփալան տը կնուըն , ույուզան փադըժ տը պըն . ու գնուան տը պըհիսթըն , ու մըրիան գըյամ տըքըն . ու ժը Ֆադիրանուա ինճիլ դէ վազ քըրըն :
- 6 Ու խօզիգա լը ուի , քը լը սէր մըն խուար նա պն :
- 7 Ու քինկա քօ աւ Չուն՝ իսա պաշլամիշ քըր ժը ճէվաթուա կօթընէ ժը պօյ Հաննա : Լը չէօլէ չը՞ թամաշա քըրընէ ուպուըն . ժը պայէ լէրզան գամիշ քի . Համա չը՞ տիթընէ հուն ուպուըն , պը նազիք ճըլան խամալանտըն մանու՛վ քի . վահա նազիք ճըլան բէքըրօղան
- 9 լը մալա փատիշահանտա նն : Լէ չը՞ տիթընէ հուն ուպուըն , փէյղէմպէր քի , պըուա տը պէմ ժը ոուա ,
- 10 ժը փէյղէմպէր քի ժի բէթըր : Չըմա քօ ուիա աւ նքօ ժը պօյ ուի հաթը նըվիսանտըն . վահա՝ նզ էլչիյէ խօ տէ պըչէյինըմ լը պնր ոույէ դա , քը ուէյա դա
- 11 հազըր պըքն լը բէշիա դա : Պըուա տը պէմ ժը ոուա , ժը ժընան զայօղան ժը թահվիլճի Հաննայէ մնզըն ուա նա պույն , համա լը նալ փատիշահիթիյէ աղիւմանան՝

- 12 աւ փրո ըրչուկ՝ ժը ուէ մազըն ան : Ու ժը կիւնա
 Թահվիլչի Հաննայէ հաթա նուա փատիշահիթիյէ ազիւ
 մանան պը զօռ տը հաթա սէնտըն ու զօռ պան զաֆթ տը
 13 քըն ուի : Չըմա քօ հէմի գանոն ու փէյղէմպէրան հաթա
 14 Հաննա փէյղէմպէրիթի քըրըն : էրքը տը խուազըն գա
 15 պուլ պըքըն , աւ ան էլիա՝ քօ տէ պը հաթա : ժը քէռա
 քօ ժը պըհիսթընուա կօ հէյա՝ պըրա կօ տարի պըքա :
 16 ժը քէռա պը շըպինըմ գալմէ հան , տըմինա զա
 ույան , քը լը չարշիտան ոօ տընըն՝ հաւալէ խօ կազի
 17 տըքըն , ու տը պէն , Ամ զուռնա ժը ոռա փըֆ քըրըն՝
 ու հուն նան էլիզտըն , ու ժը ոռա ման շին քըր՝ հուն
 18 նան կըրիան : Հաննա հաթ նան տը խուար ու նան վէ տը
 19 խուար , ու տը պէն , ճըն հէյա լը նալ ուի : Գուռէ
 մառուվ հաթ՝ տը խօ ու վէ տը խօ , ու տը պէն . վա
 հա փրո խուարող ու սէրխօշ մառուվ քի՝ տօսթէ կիւմ
 ըիւքճեան ու կիւնէհքեռան , ու իրմ ժը գուռէդ խօ
 Թահիկի պու :
- 20 Ուէ չաղէ պաշլամիշ պու սէրհէվտէ քըրընէ ուան
 պաթէրան քօ նալ ուանտա փրո քէրէմէթէ ուի պուռն :
- 21 ու Թօպա նան քըրըն : վա՛յ ժը դառա՝ է՛յ Քորազին ,
 վա՛յ ժը դառա՝ է՛յ Բէթսայիդա . չըմա քօ էրքը լը
 նալ Տիւրոս ու Սիդօն պը պանա աւ զօռ քէրէմէթան
 քը լը նալ ոտա պուռն , ժը զուվա պը խարար ու պը
 22 խօլի տէ Թօպա պըքըրանա : Համա ժը ոռա տը պէմ ,
 ույա զըյամէթէ ժը Տիւրոս ու Սիդօնուա ժը ո աուէ
 23 հէնի րահաթ պըպա : Ու դու է՛յ ֆէֆէրնայում՝ քօ
 հաթա լը ազիւմանան պըլընտ պույ , հաթա ճէ
 հէնէմէ դուէ պէ խուարի . չըմա քօ՝ էրքը լը նալ
 Սօդօմէ պը պանա աւ զօռ քէրէմէթան , քը լը
 նալ դատա պուռն , պըռա քօ հաթա աւ ոօ տէ պըմի
 24 նա : Համա ժը ոռա տը պէմ՝ էրքը ույա գըյամէ ժը
 որթէ Սօդօմանան ժը ո՛ , աուէ հէնի րահաթ պըպա :
- 25 Լը ուի չաղէ խսա ճէվապ տա՝ ու կօ , Շըքըր ժը
 դա է՛յ Պապա խօտիյէ ազիւմանան ու արտ . քը աուի

- 26 դա վէշարթ ժը ալիման ու արիֆան , ու ժը սապիան ,
 27 ու աշիքեար քըր : Պէլի՝ եա՛ Պապա՝ չըմա .քօ լը սլմր
 28 դա վուսան գանճ խույա : Հմր դըշդ ժը Պապէ մըն
 ժը մըռա թէսլիմ պու . ու եէքէ նաս նա քը Գուու՝
 ժը Պապա զէտէթըր . ու եէքի նաս նա քը Պապա՝ ժը
 ժը Գուուէ զէտէթըր . ու աւ քօ Գուու տը խուազմ
 ժէռա աշիքեար քըրընէ :
 28 Է՛յ հէմի րահաթ պուեն ու պար պուեն ժը մըռա որըն ,
 29 մզէ ո րահաթ պըքըմ : Նիրէ մըն լը սէր խօ պը կըրըն ,
 ու ժը մըն հին պը պըն քօ մզ մազլում ըմ ու պը տըլ
 ալչաղ , ու ժը ճանէ խօռա տէ րահաթի պը պինըն :
 30 Չըմա քօ նիրէ մըն խօշա ու պարէ մըն սըվըք մ :

ՍԷՐ 12

- 1 Ուէ չաղէտա իսա ույա շէմույէ ժը նավ զէվիան տը
 պըհուրի պու . ու շակըրտէ ուի պըրչի պուեն , ու
 տէսթ քըրըն սըմպըլէ կէնմէ գուրուֆանտընէ ու խու
 2 արընէ : Քինկա քօ Ֆարիսիան տին կօն ժէռա , վահա
 շակըրտէ դա՛ տըքըն չը քօ լը ույա շէմույէ ճայիղ նը
 3 նա՛ քըրըն : Ուի ժի ժը ուանուա կօ , Հուեն նա՞ խօյըն
 տընա՛ քըրընէ Տավուտ . Քինկա քօ պըրչի պու ուի ու
 4 աւ քօ բէռա պուեն , Չավան քէթ լը մալմ խօտէ . ու
 նանէ հուզուրէ խուար . քօ նա՛ ժէռա ճայիղ պու խու
 5 արընէ ու նա՛ ժը ուանուա՝ քօ բէռա պուեն , լէ թէնէ
 6 ժը իմամանուա : Եախօտ լը դանոնտա հուեն նա՞ խօյըն
 տըն , քօ իմաման ույա շէմույէ լը նավ տաճարտա շէ
 7 մույէ խարապ տըքըն ու պէսուճ ըն : Համա ժը ոռա տը
 8 պէմ լը վըր ժը տաճարէ եէքէ մազըն հէյա՛ : Էրքը
 հուեն պը զանըպուենա չը՞ կօթըն մ , Թէսատուգ տը
 խուազըմ ու նա՛ գուրպան , ուէ չաղէ պէսուճան հու
 9 նէ պըսուճ տմր տէ նա խըստանա : Չըմա քօ Գուուէ
 10 մառուվ՝ խօտիյէ շէմույէ մ : Ու իսա ժը ուէ պը
 10 չուենտընէ՝ հաթը քէթ լը տէրա ուան : Ու լը ուէ

- տեսութե ուի հըչք՝ եէք մնուով քի հէպու . փըուս
 քըրըն ժը ուի ու կօն . լը ուոյս շէմույէ սաղ քըրըն
 11 ճայի՞ղ ան , քօ ժէ կազընանն պըքըն : Աւ ժի ժը ուան
 ուա կօ . ժը ո քի՞ մնուով հէյան՝ քը պըզըն քի ուի
 հէպան , ու աւ լը ուոյս շէմույէ լը չալէ պը գէվան՝ տէ
 12 նան՞ կըրէ ու տէրխան ուի . Նուա չը գանն բէթըր ան մն
 ուով ժը պըզըն . էրքը վուսանն ան լը ուոյս շէմուտա գաննճ
 13 քըրըն լազըմ ան : Ուէ չաղէ կօ ժը ուի մնուովուա .
 տեսութէ խօ տըրէժ պըքան . ուի ժի տըրէժ քըր ու
 ուընտ պու ոգա տըն :
- 14 Համա ֆարիսիանն ուապունն տէրվան՝ լը սէր ուի մըչ
 էվրէ տը քըրըն , էրքը չա՛վան ուի վուստա պըքըն ,
 15 Ու քինկա քօ իսա զանի ժը ուէ ջու . ու փըու ճէմ
 16 աթանն ջունն լը բէյ ուի , ու հէմիանն սաղ քըր : Ու
 թէնպիհ քըր ժը ուանուա , քը ժը քէսքիուա պէյան
 17 նան քըն : էրքը պը տեսութէ իշայա փէյղէմպէր հաթը
 18 կօթանն թէմամ պըպան , վահա զուլամէ մըն՝ քօ մը
 պըժարթ , ու տէլալիյէ մըն՝ քօ ճանէ մըն ժէ հաս քըր .
 ուուհէ խօ տէ լը սէր ուի տէյնըմ . ու ժը քըֆաուան
 19 ուա շէրաաթ տէ խապէր պըտան : Նան տէ նիզա պըքան ,
 ու նան տէ պըգիրան . ու նան եէքէ տէ պըհիսը տէնկէ
 20 ուի լը նավ քուչանտա : Գամիչէ փալըխանտի տէ նան
 չըքինան , ու պըլպըլ ֆիթիլիէ տէ նա թաֆինան , հաթա
 21 քօ շէրիաթէ ժըֆաթհ քըրընէ տէրխան . ու քըֆաուան
 ժը նավէ ուիուա տէ ումուտ պըքըն :
- 22 Ուէ չաղէ քօու ու լալ պըճըն քի անին ժէուա , ու
 ուի սաղ քըր , վուսանն քօ լալ ու քօու խապէր տա ու
 23 տի : Հէմի ճէմաթանն մաթ մանն՝ ու տը կօթըն . Աճապ
 24 ուիանն՞ Գուուէ Տավուտ : Համա ֆարիսիանն քինկա քօ
 պըհիստըն՝ կօն . աուի պը պաչգա դըչդ քի տանր նա
 խան ճընանն՝ իլլա պը ուէյուէ ճընանն պը Բէէլղէքուլլա :
 ֆինկա քօ իսա ֆըքրէ ուան զանը պու՝ կօ ժը ուան
 25 ուա : Հէմի փատիչահիթի լը նավ խօտա հաթը ճըհէ
 պուըն՝ խարապ տը պան . ու հէմի սաթէր եա մալ լը

- 26 նալ խօտա հաթը ճըհէ պուն՝ նա մինա : Ու էրքը
 Շէյդան՝ Շէյդան տնր տը խն . լը նալ խօտա ճըհէ
 պու . նուա փատիշահիթիյէ ուի չա՛վան տէ պը սէք .
- 27 ընն՝ Ու էրքը նղ ճըման պը Բէէլզէբուլ տնր տըխըմ՝
 գուռէդ ո՛ պը չը՞ տնր տըխըն . ժը պոյ ուի շէրա .
- 28 աթճիէ ո տէ ուան պը պըն : Համա էրքը նղ պը Ռուհէ
 խօտէ ճընան տնր տը խըմ . վուսան ն փատիշահիթիյէ
- 29 խօտէ լը սէր ո կըհիշտիյն : Եա եէքէ չավա՞ տըքարն
 պը գէվը լը մալա մնուով քի մէր ու մայէ ուի պը
 շէլինը , էրքը ալուլ աւ մնուովէ մէր կըրէ նէ տն , ու
- 30 ուէ չազէ մալա ուի եաղմա պըքն : Աւ քօ պը մըռա
 նընն զըտտէ մըն ն . ու աւ քօ պը մըռա հէլ նն չինէ .
 պէլա տըքն :
- 31 Ժը պոյ ուի ժը ոռա տը պէմ , Հէմի կիւնէյան ու
 քըֆրան տէ ալֆ պըպըն ժը մնուովանուա . համա
 քըֆրէ լը պնր Ռուհէ էլ դուտս տէ ալֆ նն պն ժը
- 32 մնուովանուա : Քի քօ ժը Գուռէ մնուովուա գըշդ
 տը պէժա՝ տէ ալֆ պըպն պէռա , համա ժը Ռուհէ էլ
 դուտուտա քի քօ գըշդ տը պէժա , տէ ալֆ նն պն
 ժէռա . նն լը ուի տընէտա , ու նն լը ուէ տընէտա :
- 33 Եա տարէ դանճ պըքըն , ու եէմիշէ ուի՝ դանճ , եա
 տարէ չուրուկ պըքըն ու եէմիշէ ուի չուրուկ . չըմա քօ
- 34 տար ժը եէմիշէ խօ դէ նաս քըրըն : Էյ ոլնտէ կօըը
 մահուան չավան տըքարըն դանճ խապէրտան , հուհ քօ
 եարամազ ըն , չըմա քօ ժը դէտէպունէ տըլէ խօ տէվ
- 35 խապէր տը տն : Չըմա քօ մնուովէ դանճ . ժը խազ
 նէյէ տըլէ խօ դանճ՝ գըշդէ դանճ տնր տը խն , ու
 մնուովէ եարամազ՝ ժը խազնէյէ խօ ժը եարամազ՝
- 36 գըշդէ եարամազ տնր տը խն : Համա ժը ոռա տը
 պէմ , էրքը ժը պոյ հէմի խապէրէ նաֆիլան քօ մնու
 ուվան տըքըն լը ուոյա դըյամէթէ տէ հասապ պըտըն :
- 37 Չըմա քօ ժը խապէրէդ խօ՝ դույէ տէ սահիհ պըպի
 ու ժը խապէրտանա դն տէ լը սէր դն հէօքմ պըպն :
- 38 Ուէ չաղէ հընըք ժը քեաթիպան ու ֆարիսիան ճէվ

- ապ տանը ժէռա՝ ու կօն . Եա՛ խօծա , ժը դա նշան քի
 39 տը խոււազըն պը պինըն : Ուի ճէվապ տա ու կօ ժը
 ուանուա . Եարամազ ու զինաքեար միլլէթ նշան տը
 խոււազն . ու տէ նէյէ ժը ուիուա տայըն , ժը նշանէ
 40 Եունա փէյղէմպէր բէթըր : Չըմա քօ՝ չավա Եունա սէ
 ոօ ու սէ շավ լը զըքա մահսիյէ ատատա պու . վու-
 սան ժի Գուուէ մանուվ տէ պըպն լը նավ զըքէ ար-
 41 տէ սէ ոօ ու սէ շավան : Մանուվէ Նինուէ լը ոօյա
 գըյամէ լը պնր սիլսիլէյէ հան տէ ուպըն , ու տէ
 հէօքմ պըքըն ուիա . չըմա քօ ժը վագէ Եունա՝ թօպա
 քըրըն . վահա լըվըր ժը Եունա եէքէ մանըն հէյն :
 42 Մէլիքէ գուպլէ ոօյա գըյամէ լը պնր ուի սիլսիլէուա
 տէ ուպն , ու ուի տէ հէօքմ պըքն . չըմա քօ աւ
 ժը փնուա տընէ հաթ , քը իլմէ Սիւլէյման պը պըհի-
 սա . ու վահա ժը Սիւլէյման մանըն եէքէ հէյն լըվըր :
 43 Ու քինկա քօ ոուհէ նափաք ժը մանուվ քի դէ տնր ,
 ճիյէ պէթիանտա տը կէռն , ըահաթի տը խոււազն , ու
 44 նա պինն : Ուէ չաղէ տը պէ՝ վէ կէուրմ տիսա լը մալա
 խօ ժը քօ քի ուպում , ու դէ տը պինը ուի վալա՝
 45 վագըթ պուն ու ուադ պուն : Ուէ չաղէ տը չօ պը
 խօուա տըսթինէ հաֆթ հէնի ճընան ժը ուի բէթըր
 եարամազ . ու տը դէվն ու լը ուէ սաքին տըպն . ու
 սօնէ ուի մանուվէ ժը ալուլէ ուի խարապ տը պն .
 ու վուսան տէ պըպն աւ եարամազ սիլսիլէուա ժի :
 46 Ու քինկա քօ աւ պը ճէմաթուա խապէր տըտա , վա-
 հա տի ու պրէյ ուի լը տնրվա սէքընի պուն՝ տը խօս-
 47 տըն բէռա խապէր տան : Ու եէքէ ժէռա կօ . վահա
 տի ու պրէյ դն տնրվէ սէքընըն ու տը խոււազըն պը
 48 դաուա խապէրտըն : Ուի ժի ժը ուիուա կօթօղուա ճէ-
 վապ տա՝ ու կօ . Գի՞ն տիա մըն , եախօտ քի՞ն ն
 49 պրէյէդ մըն : Ու տէսթէ խօ ալի շակըրտէդ խօ տըրէթ
 50 քըր՝ ու կօ . վահա տիյէդ մըն աւ պրէյէդ մըն : Չըմա
 քօ՝ քի քօ մէրամէ Պալէ մըն աղիւմանի տըքն , աւ ն
 պրէյ մըն ու խուշղա մըն ու տիյէ մըն :

ՍԷՐ 13

- 1 Ուէ ուօյէ իսա ժը մալ ուապու ու լը քընարէ պահ-
 2 րէտա ուօնըչտ : Ու փըռ ճէմաթ լը պալէ ճըվանտըն .
 փուսան քօ ուի քէթ լը կէմիյէ ու ուօնըչտ , ու հէմի
 3 ճէմաթան լը քընարէ պահրէտա սնքընըն : Ու փըռ
 դըչդան խապէր տը տա ժը ուանուա պը թէմսիլան՝ ու
 4 տը կօ , վահա դուվքըրող ուապու՝ քօ դօվ պը քսն . ու
 քինկա քօ դօվ տըքըր՝ հընըք լը սէր ուէ քէթըն ու
 5 դէյրան հաթըն ու խուարըն ուի : Ու հընըք լը ճիյէ
 գարաճ քէթըն՝ լը քօ քի փըռ հարի թուենա պու .
 ժը գուրիթիյէ հարի թուենապունէ՝ զուվա շին պու :
 6 Քինկա քօ դալ քէթ՝ կերմ պու , ու ժը գուրմ թուեն-
 7 նապունէ , հըչք պու : Ու հընըք քէթըն լը նավըս-
 թըրիան , ու ըսթըրիան ուապուն՝ ու խանըգանտըն ուի :
 8 Ու հընըք լը արտէ ուընտ քէթըն , ու Ֆէքի տա , հը-
 9 նըք սնտ ու հընըք շէսթ ու հընըք սի : Ժը քիուա քօ
 ժը պըհիստընուա կօ հէյսն պըրա կօտարի պըքսն :
 10 Ու շակըրտէդ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէուա , Չըմա պը
 11 թէմսիլան խապէր տը տի պը ուանուա : Ուի ժի ճէվապ
 տա՝ ու կօ ժը ուանուա . Չըմա քօ ժը ոուա հաթիյսն
 տայըն սըրրէ փատիշահիթիյէ ազիւմանան զանըն , ու
 12 ժը ուանուա նսն հաթիյա տայըն : Չըմա քօ ժը քիուա՝
 քօ հէյսն , ժը ուիուա տէ պէ տայըն ու տէ զէտէ պըպսն .
 ու ժը քիուա քօ թուենա՝ աւ քօ հէյսն ժի տէ պէ
 13 սէնտըն ժը ուի : Ժը պօյ ուի պը ուանուա պը թէմսի-
 լան խապէր տը տըմ . քօ տը պինըն ու նա պինըն , ու
 14 տը պըհիսըն ու նա պըհիսըն , ու Ֆէհմ նա քըն , Ու
 լը սէր ուան թէմամ տըպսն փէյղէմպէրիթիյէ իշայա՝
 քօ տը պէ . պը պըհիստընէ տէ պը պըհիստըն ու ժը-
 պըն տէ Ֆէհմ նսն քըն . ու պըտիթինէ տէ պըպինըն՝
 15 ու տէ նս պինըն : Չըմա քօ՝ տըլէ գավմէ հան գալըն
 պու , ու պը կօյէդ խօ կըրան պըհիստըն , ու շահվէդ
 խօ կըրթըն , քը նսն պը ժը պըն պը պինըն , ու պը կօ

- 16 պը պըհիսըն , ու պը տըլ ֆէհմ պըքըն . ու վէկէուըն ,
 ու անղ ժը ուանուա շիֆա պը տըմ : Համա խօղի ան ժը
 ջահվէ ոուա՝ քը տը պիսըն , ու ժը կօյէ ոուա քը տը
 17 պըհէն : Պրուա տը պէմ ժը ոուա քը վըու փէյղէմպէրան
 ու սատըգան հասրէթ քըշանտըն տիթընէ ո՛ պը պի-
 նըն՝ ու նան տին . ու պըհիստընէ ո՛ պը պըհէն ու նան
 18 պըհիստըն : Նուա հուն թէմնիլէ դօվ աժօդօղ պը պը-
 19 հիսըն : ժը աւ հէմիյան՝ քօ խապէրէ վատիշահիթիյէ
 տը պըհիսան ու ֆէհմ նա քան , եարամաղ դէ լը նավ
 տըլէ ուի աժօդան տը շէլինը , ուիա աւ ան քօ լը սէր
 20 ուէ հաթը աժօդան : Ու լը սէր դարածէ հաթը աժօ-
 դան աւ ան քօ քինկա տը պըհիսը խապէրէ , զուվա պը
 21 շաղ պուն դապուլ տըքան ուի : Համա լը խօտա դուրմ
 թուննա՝ հընըք վաքթ տը շօ . ու քինկա քօ ժը պօյ
 ուի խապէր սըլպէթ քի եա դավըրանտըն քի տը պան
 22 զուվա խուար տը պան : Ու լը նավ ըսթըրիան հաթը
 աժօդան աւ ան քօ քինկա տը պըհիսը խապէրէ , աժղա
 ուէ տընէ ու խաբխաբօքէ զէնկինըթիյէ տը խանիգինը
 23 խապէրէ աւ սէօղէ ու տը պան պէ եէմիշ : Ու լը նավ
 արտէ դանն հաթը աժօդան աւ ան՝ քօ քինկա տը պը-
 հիսան խապէրէ՝ ֆէհմ տը քան , ու ֆէքի տըտը , հընըք
 սանտ , հընըք շէսթ , ու հընըք սի :
 24 ժը ուանուա հէնի թէմնիլ քի ժի պան անի ու կօ .
 փատիշահիթիյէ աղիւմանան մինա պու ժը մանուվ քի .
 25 քօ լը զէվէյէ խօտա դօվէ ոընտ դօվ քըր : Ու քինկա
 քօ մանուվան խանվտա պուն , տըշմընէ ուի հաթ , ու
 26 լը նավ կէնըմտա զիվան աժօդ , ու ջու : Ու քինկա
 քօ կիյա շին պու ու մէյվէ անի , ուէ շաղէ զիվան ժի
 27 խույայի պու : Խըզմէթ քեարէ խօտիյէ մալէ հաթըն ու
 ժէուա կօն . եա՛ աղա լը զէվիյէ խօտա դօվա ոընտ
 28 դա նան՝ աժօդ . լէ զիվան ժը քօ՞ պուն : Ու ուի ժի
 կօ ժը ուանուա . եէք մանուվ քի տըժմըն քըր ուի .
 խըզմէթ քեարան ժէուա կօն , տը խուաղի քօ ան հանըն
 29 ու աշէֆ պըքըն ուի : Ու աւ կօ ժը ուանուա , նա .

- քը նէ պը վախթէ զիվան ժէքըրընէ կէնըմ ժի բէուա
 30 պը չինըն : Պէրտըն հարտու ժի քօ լը եէք ճիտա ման
 զըն պը պըն հաթա վախթա չինանտընէ , ու ռիթա
 չինանտընէ տէ պէժըմ ժը չընտողանուա . ափուլ զիվա
 նէ պը չինըն՝ ու ուի վաթիլ վաթիլ կըրէտըն ժը շան
 ութան տընուա . ու կէնըմ լը ամպարա մըն պը ճըվինըն :
 31 Հէնի թէմսիլ քի ժի պանր անի ժը ուանուա ու կօ .
 ֆատիշահիթիյէ ազիւմանան մինայէ աւ հապէ խարտալ
 32 քօ մանուլ քի կըրթ լը զէվիյէ խօ աթօդ : Գօ ժը
 հէմի դօվան բըջուք ան , ու քինկա մանզըն տըպան՝ ժը
 հէմի փէնճարան մանզըն ան , ու տար տըպան վուսան քօ
 դայրէ ազիւմանան դէն , ու լը սէր կուլիյէ ուխտա
 տադինըն :
 33 Պաշգա թէմսիլ քի ժի խապէրտա ժը ուանուա ու
 կօ . ֆատիշահիթիյէ ազիւմանան մինայէ հավիրէ թըու
 շէ քօ ժըն քի կըրթ լը նավ սէ չինիք արանտա վէ
 շարթ , հաթա քօ հէմիժի միրաս պու :
 34 Աւ հէմի պը թէմսիլա խապէրտա իսա պը ճէմաթուա ,
 ու պէ թէմսիլ դըշդ քի խապէր նան տըտա պը ուանուա :
 35 Գօ ժը փէյղէմպէրէ հաթը կօթան թէմամ պըպան . պը
 թէմսիլա անզէ տէվէ խօ վէքըմ ժը թէմիլ պուսնէ տընէ
 աւ դըշդան քօ հաթըն վէշարթըն տէ պէժըմ :
 36 Ուէ չաղէ իսա ճէմաթան պէրտա՝ ու լը մալ հաթ .
 շակըրտէ ուի հաթըն լը պալէ , ու կօն . թէմսիլէ զի
 37 վանէ զէվիան ժը մանուա պը հաքինան : Ուի ժի ճէվ
 ապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա , Գովա քանճ աթօդօղ
 38 Գուուէ մանուլ ան : Ու զէվի տընէ ան . դօվա քանճ
 ուան ըն՝ քը Գուուէդ փանտիշահիթին ան . ու զիվան
 39 գուուէդ եարամազ ըն : Ու տըժմըն քօ ուի դօվ քըր ,
 ճէյթան ան . ու պէտէր ախըրէ տընէ ան . ու չինտողան
 40 մէլէք ըն : Ու չավան քօ զիվան դէ ճըվանտըն ու լը
 նավա ալըր տը չավուդը ախըրէ տընէժի վուսան տէ
 41 պըպան : Գուուէ մանուլ տէ մէլէքէ խօ պը շէյինը ու
 տէ պը ճըվինըն ժը փատիշահիթիյէ ուի հէմի խուա

- 42 րիթիյան ու ուան քօ պէնամուսիթի տը շըղուլըն : Ու
 43 լը նավ քիւլխանէ ազըր տէ պավէժըն ուան , լը ուէ
 տէ պըպան կըրըն ու գըրըլիյէ տըրանան : Ուէ չաղէ
 սատըգան ոգա ոօ տէ դավ պըտըն լը նավ փատիշահ
 իթիյէ ազիւմանան , ժը քիւռա քօ ժը կօտարընուա կօ
 հէյն պըրա կօտարի պըքն :
- 44 Տիսա փատիշահիթիյէ ազիւմանան տը մինա խազնա
 քի քօ լը նավ գէվիքի հաթը վէչարթըն . քօ ուի մանու
 ուվ քի պը տիթընէ տը վէչերինն . ու ժը շաղպունէ
 տը ջօ հէմի դըշդէ խօ տը Փըռօշն . ու աւ գէվի տը
 քըռն :
- 45 Տիսա փատիշահիթիյէ ազիւմանան մինա եէքի պէ
 46 զիրկան , քօ լը սէր ինճույէ ունտան տը կէուն : Ու
 փըռ պը գըյմէթ ինճիքի պը տիթընէ , ջու հէմի չը
 քօ ուի հէպու Փըռօթ ու աուի քըռի :
- 47 Տիսա՝ փատիշահիթիյէ ազիւմանան տը մինա լը
 պահրէ հաթը ավէթան թօռ քի քօ ժը հէմի ճինսան
 48 տը ճըվինն : Քօ քինկա քօ դըժա պու՝ տանր անին լը
 քէնարէ , ու ոօնըշտըն գանճան լը նավ Փըրագան ճը
 49 վանտըն , քէթիյան լը տէրվէ ավէթըն : Ահվա տէ
 պըպան լը ախըրէ տընէ , մէլէքան տէ ոապըն՝ ու ժը
 50 նավա սատըգան եարամազան տէ ճիյէ պըքըն : Ու տէ
 պավէժըն ուան լը քիւլխանէ ազըր , լը ուէ տէ պը
 պան կըրըն ու գըրըլիյէ տըրանան :
- 51 կօ ժը ուանուա իսա . Փէհմ քըրըն աւ հէմի դըշ
 52 դան . կօն ժէուա՝ Պէլի եա իօյի : Ու ուի կօ ժը ու
 անուա . ժը պոյ ուի՝ ժը խուսուսէ փատիշահիթիյէ ազ
 իւմանան հանր թալիմ պուն քեաթիպ ժը խազնէյ խօ
 հէմ նու ու հէմ գէվըն դըշդան տանր խըստող՝ ժը եէ
 քի խօտիյէ մալէ մինա :
- 53 Ու քինկա քօ իսա թէմամ քըր ուա թէմսիլա ժը
 54 ուէ ջու : Ու հաթ լը ոլաթէ խօ , հին տըքըր ժը ու
 անուա՝ լը նավ ճէմաթէ ուան , վուսան քօ աւ շաղ տը
 պուն ու տը կօթըն , Աւ իլմ ու քէրէմէթա ժը ուիուա՝

- 55 Ժը քօ՞ պուն . ՍԼ գուռէ նաճառ նը՞նն , ու տիյէ
 ուիա Մէյրէմ՝ նայէ կօթան . ու պրէյէդ ուիա՝ Եա
 56 գուպ , ու Յոսէս , ու Շըմհօն , ու Ճուտա : Ու խուչդէդ
 ուի հէմի լը պա մն նը՞նըն . նուա ժը ուիուա աւ հէ
 57 միյան ժը քօ՞ պուն : Ու խուար տը պօ պուն լը սէր
 ուի , ու իսա կօ ժը ուտուա , ֆէյդէմպէր քի պէ իթ
 58 իպար նընն՝ ղայրի լը նավ ոլաթ ու մալա խօտա : Ու
 լը ուէ փըռ քէրէմէթան նն քըր ժը պօյ իմանսըդիէ
 ուան :

ՍԷՐ 14

- 1 Ուէ չադէ Հէրօտիսէ ուպ սէրվէր նամէ իսա պը
 2 հիստ : Ժը խըզմէթ քեարէդ խօռա կօ , ՍԼ Թահֆիլչի
 Հանան ն . ու ժը մըրիան գըյամ քըր , ժը պօյ ուի՝
 3 պը ուի քէրէմաթան տը պըն : Չըմա քօ՝ Հէրօտիս ժը
 պօյ Հիրօտիա ժընէ պրէյէդ ուի Ֆիլիպոս՝ կըրթ Հան
 4 նաէ կրէտա ուի ու ավէթ լը զընտանէ : Չըմա քօ
 Հաննա տը կօթ , ժը դառա ճայիդ նընը ուի պըսթինի :
 5 Ու ժը պօյ ուի տը խօստ ուի պը գուժն , համա ժը
 ճէմաթէ տը թըռսի պու , չըմա քօ ոգա փէյդէմպէր
 6 գապուլ տը քըրըն ուի : Ֆինկա քօ ույա տավէթէ
 մէվլուտէ Հէրօտիս պու , գիզա Հէրօտիս ըագըսանտ լը
 7 պնր տավաթլիան . աւ խօշա Հէրօտիս հաթ , նուա պը
 սօնտ խուարընէ սէօղ տա՝ էրքը պը տն ժէռա չը քօ
 8 խօսթընէ պըպն : Ու աուի ժը ավուլ ժը տիյէ խօ
 նասիհաթ պունէ՝ կօ . Պը տն ժը մըռա լըվըր սէրէ
 9 Հաննայէ Թահիլչի լը սէր սէնիքի : Ու փատիչահ գա
 սաավէթ քըր . համա ժը պօյ սօնտէ ու ժը պօյ բէռա
 10 ունըչտօղան էմր քըր քօ պը տըն ժէռա : Ու շիանտ
 11 լը զընտանէ սէրէ Հաննա ժէքըր : Ու սէրէ ուի պը
 թէվլի սէնիվա հաթը անըն ու հաթը տայըն ժը գի
 12 զըքուա , աուի ժի պըր ժը տիյէ խօռա : Ու շակըր
 տէդ ուի ջուն ու լէչէ ուի պը հէլանտընէ վէչարթըն
 ու հաթըն ժը իսառա հաքանտըն :

- 13 Ու քինկա քօ իսա պըհիստ՝ ժը ուէ պը կէմիյէ՝ ջու
 14 լը ճի քի խալի . քինկա քօ խալի պըհիստըն բայա ժը
 15 պաժարէդ խօ ջուն լը բէյ ուի : Ու քինկա իսա ուա
 16 պու՝ փըու խալի տի , ու ըահմ քըր ժը ուանուա , ու
 17 նախօշէդ ուան սաղ քըր : Ու լը պար էվարէ շակըր
 18 տէդ ուի հաթըն լը պալէ՝ ու կօն . Լըվըր ճի քի չէօյլ
 19 ան ու վալիթ պըհուրի , խալիէ պէրտան , քօ հանըն
 20 կինտան ժը խօուա դաամ պը քըրըն : իսա կօ , Լա
 21 դիմ նընան ժը ուանուա չունտըն . հուն պը տըն ժը ուան
 22 ուա խուարըն : Ուան ժի կօնը ժէուա , Լըվըր դըշդ
 23 քի ման թուննա թէնէ բէնճ նան ու տու մահսի : Ու
 24 կօ ժը ուանուա , Պինըն լը վըր : Նուա ժը խալիէուա
 25 էմր քըր քօ լը սէր կիյան պը տըն ուան ունըչտան
 26 տըն , ու բէնճ նանան ու տու մահսիյան կըրթ ու լը
 27 ազիւմանան նըհէութ , ու միւպարէք քըր ու չըբէնանա
 28 ու նանան տա շակըրտան ու շակըրտան ժը խալիէուա :
 29 Հէմի ժի խուարըն ու թէր պուն , ու տուանդտահ սէ
 30 վիթ դըթի՝ ժը գէտէպուն փառչան հէլ անին : Ու
 31 ուան քօ խուարըն՝ ժը ժընան ու դառուդան պաշիս ,
 32 փասա բէնճ հազար մէր պուն :
 33 Ու շակըրտանուա զօու քըր լը կէմի քի քէթընէ՝ լը
 34 պար ուի ալիյէ տըն պը ջուն հաթա քօ աւ խալքէ պէր
 35 տան : Ու քինկա քօ խալքէ պէրտա՝ ուի թէնէ լը ջիյէ
 36 քի ուապու ժը պօյ նըմէճ քըրընէ . ու քինկա էվար
 37 պու ուի թէնէ լը ուէ պու : Ու կէմի համա լը օրթա
 38 պահրէ լը նավա ֆըրթօնէ պու . չըմա քօ պա լը փարչի
 39 պու : Ու լը շմիլէ լը նօպէթէ չարանտա՝ իսա լը սէր
 40 պահրէ պը ջունտընէ պը ալի ուանտա հաթ : Ու շա
 41 կըրտան քինկա քօ ուի տին քօ լը սէր պահրէ տը ջօ
 42 պզտիան , ու կօն քօ խէյալ ան , ու ժը թըուսան կազի
 43 քըրըն : Ու զուվա իսա պը ուանուա խապէրտա ու կօ ,
 44 ֆէթ պըն՝ անըմ . ման թըրուըն : Փէթրոս ճէվապ տա
 45 ժէուա ու կօ . Եա՛ խօյի էրքը դույ , էմր պըքան ժը մը
 46 ուա լը սէր ալիէ հանան ժը դաուա պէմ : Ուի ժի կօ ,

- 30 Որն , ֆէթրոս ժի՝ ժը կէմիյէ հաթը խուարի՝ ջու լը
 սէր ավան ու հաթը լը պա իսա : Ու պա փըռ զոռ
 պըտիթընէ՝ թըռսիա . ու քինկա քօ պաթմիշ տը պօ
 31 պու կազի քըր ու կօ . Եա՛ խօյի մըն խալաս պըքն : Ու
 իսա զուվա տէսթէ խօ տըրէժ քըր , կըրթ ուի ու կօ .
 32 էյ հընտըք իման՝ չըմա՞ դու վէսվէսէ պույ : Ու քինկա
 33 քօ ռապուն լը կէմիյէ՝ պա սաքընի : Ու աւ քօ կէմի-
 տա պուն , հաթըն ժէռա սէճտէ քըրըն ու կօն . պըռա
 դու Գուռէ խօտէյի :
 34 Ու պըհուրին լը ալիյէ տըն հաթըն լը Գէնէսարէթէ :
 35 Ու քինկա քօ մանուվէ լը վէ տանրէ ուի նաա քըրըն ,
 մանուվ շիանտըն լը հէմի սինսուան , ու նախօշան կըժք
 36 ժէռա անին : Ու լավա տը քըրըն ժէռա քօ թէնէ լը
 փէշա ճըլէ ուի պը դէվըն , ու աուան քօ քէթըն հէմի
 խալաս պուն :

ՍԷՐ 15

- 1 Ուէ չաղէ ֆարիսիան ու քեաթիպան քօ ժը Գուտ-
 2 սուչէրիֆէ պուն . հաթըն լը պա իսա ու կօն , Չըմա՞
 շակըրտէդ դա՛ ժը սըփէրէ իխթիարանուա ասի տըպըն .
 չըմա քօ վազթէ նան խուարընէ տէսթէ խօ նա շուն :
 3 Ուի ժի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա . լէ հո՛ւն չըմա
 ժը թէնպիհէ խօտէռա ասի տը պըն պը սէմէտէ սը-
 4 փէրթընէ ո՛ : Չըմա քօ խօտէ պը թէնպիհ քըրընէ կօ ,
 5 պավ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքն , Հէմ ժը պավէռա
 եա ժը տիյէռա քի քօ տըժմին տըքն , հէլպէթ աուէ
 6 տէ պէ դուշթըն : Համա հուն տէժըն . քի քօ պավ ու
 տիյէ խօռա տէժն , էրքը աւ դըշդ քօ տէ ժը մըն
 դազանճ պըքի , հէտիյէ ն , ժը ուէ բէվա ժը պավ ու
 տիյէ խօռա իքրամ պըրա նա՛ քն , ահվա ժը սէմէսէ
 7 սըփրթընէ խօ թէնպիհէ խօտէ պադալ տըքըն : էյ միւ-
 րայիան՝ դանճ փէյղէմպէրիթի քըր լը սէր ո՛ իշայա
 8 ու կօ . Աւ դավմ պը լէվան ժը մըռա իղզէթ տըքն՝

- 9 համա տըլէ ուան ժը մը տուրըն : Նաֆիլէ ժը մըռա
 իպատէթ տըքըն՝ ժը մանուկան թէնպիհ պուն թալի-
 ման հին տըքըն :
- 10 Ու ճէմաթան ժը խօռա պը կազի քըրընէ կօ ժը
 11 ուանուա . կօտարի պըքըն ու ֆէհմ պըքըն , աւ քօ
 լը տանվ տըչօ մանուկ մուրտառ նա քան . համա աւ
 քօ ժը տանվ տանր դէ . աւ մանուկան մուրտառ տըքան :
- 12 Ուէ չաղէ շակըրտէ ուի հաթըն՝ ու կօն ժէռա , Ջա-
 նի^օ քօ քինկա քօ Փարիսիան աւ խապէրան պըհիստըն
 13 խուար պուն : Ուի ժի ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ .
 Աւ հէմի շաղ քօ պավէ մըն ազիւմանի տա նանի ան տէ
 14 տանր պէ : Պէրտըն ուան . ուան քօռ ըն ժը քօռանուա
 գալավուղ , քօռ քինկա քօ ժը քօռուա գալավուղիթի
 15 տըքան հանր տուժի լը չալէ տը գէվըն : Փէթրոս ճէվապ
 տա ժէռա՝ ու կօ . Աւ թէմսիլա թարիֆ պըքան ժը
 16 մանուա : կօ իսա , Հոն ժի հէթա պէ ֆէհմ ըն .
 17 Ու ֆէհմ նա^օ քըն , էրքը հէմի դըչդ քօ լը տանվէ ման-
 18 ուով տը ջօ , տը ջօ դըքէ ուի՝ ու դէ տանր : Համա ժը
 տանվ հաթը տանր դըչդան ժը տըլ գէնը տանր . ուան
 19 մանուկան մուրտառ տըքըն : Չըմա քօ ժը տըլ գէն
 տանր եարամաղ ֆիքրան . գաթլան , դինաքեարիթիան ,
 ֆահչիթիան , տըղիթիան , տանրավ շահատաթիան ,
 20 տըժմինան : Հէմի ուան ըն քօ մանուկան մուրտառ
 տը քըն . համա պը տէսթէ պէ շուշտըն նան խուարըն՝
 մուրտառ նա քան մանուկ :
- 21 Ու ժը ուէ ուպու՝ լը ալիյէ Տիւրոսէ ու Սիդօնէ
 22 ջու : Ու վահա ժը ուի սինօռան ֆանանի ժըն քի ու-
 պու՝ կազի տըքըր ու տը կօթ , Բահմ պըքան ժը մըռա
 եա՝ Բապպ՝ Գուռէ Տավուա . գիղըքէ մըն ժը ճընան
 23 վըռ քէօթի ազապ տըքըինան : Համա ուի ճէվապ ան
 տա ժէռա , ու շակըրտէ ուի հաթըն՝ ու լավա տը
 քըրըն ժէռա ու տը կօթըն . Պէրտան ուիա չըմա քօ
 24 լը բէյ ման տը գիւրան : Ուի ճէվապ տա ու կօ . ան ժը
 պաշգառա նան հաթըմ շիանտըն՝ իլլա ժը պըղընէ վուն-

- 25 տա պուն ժը մալա իսրայիլ : Համա ուի հաթ սէճտէ
արքըր ժէուա ու ար կօթ . Եա՛ խոյի , ժը մլուա իմ
- 26 տաս պըքմ : Ճէվապ տա ժէուա իսա ու կօ . դըչդ քի
գանճ նընմ նանէ զաուուգան կըրթըն ու ժըսանուա
- 27 ալէթըն : Ու աուի կօ , Պէլի եա՛ Բապպ . չըմա քօ սան
ժի ժը սուֆրէյէ խօտիյ խօ հաթը քէթըն ժը հուրը
- 28 քէնան տը խօն : Ուէ չաղէ իսա ճէվապ տա ժէուա ,
ու կօ . Եա՛ ժըն , իմանէ դա մնղըն մ . չալան քօ տը
խուաղի՛ վուսան սըրա պըպմ ժը դաուա՝ ու ժը ուէ
սաաթէ գիղէ ուի հաթը սաղ պուն :
- 29 Ու իսա ժը ուէ ջու՝ հաթը լը պա պահրէ ճէլիլիան
- 30 ու լը ջիյէ քի ուապու՝ լը ուէ ոօնըչտ : Ու փըու ճէ
մաթան հաթըն լը պալէ . քօ պը ուանուա հնպուն թօ
փալան , քօուան , լալան , սադաթան . ու պաչգա փը
ուան . ու ալէթըն ուան լը լընկա իսայէ ու սաղ քըր
- 31 ուան : Վուսան քօ ճէմաթան թաճըպ տը քըրըն , քօ
տը տիթըն քօ՝ լալան խապէր տը տան , թօփալան տը
կէուիան . սադաթան տը հաթըն սաղ պուն . քօուան
տը տիթըն , ու ժը խօտիյէ իսրայիլուա համտ տը
քըրըն :
- 32 Իսա շակըրտէդ խօ կազի քըր ժը խօուա ու կօ Հայ
ֆա մը դէ լը սէր ուի խալգէ . չըմա քօ սէ ոօ մ
քօ լը պա մըտա նմ , ու դըչդ քի ուան թուենա խուա
ընէ , ու ուան պըրչի պէրտան նա խուաղըմ ննպմ քօ
- 33 ուտա պը զարըգըն : Ու շակըրտէ ուի ժէուա կօն . լը
չէօլէտա աւ գաս խալգէ թէր քըրընէ՝ ժը մնուա աւ
- 34 գաս նան ժը՞քօ : Ու իսա ժը ուանժա կօ . Չէ՞նտ նա
նէ ո՛հէյմ , ուան ժի կօն հնֆթ , ու չէնտ հապ մահսի :
- 35 Ու էմը քըր ժը խալգէուա քօ լը սէր արտէ ոօնըն .
ու հաֆթ նանան ու մահսիյան կըրթ , չըքըր քըր ու
չըքէնանտ , ու տա շակըրտան , ուան ժի ժը խալգէուա :
- 36 Խուարըն հէմիան ու թէր պուն , ու հաֆթ գէնպիլ
- 37 դըժա ժը գէտէ պուն փարչան հէլանին : Ու ուան քօ
խուարըն գասա չար հաղար մէր պուն՝ ժը ժընան ու

38 զառուգան պաշգ՝ա : Ու քինկա քօ խալիցէ պէրտա՝ լը կէմիյէ սուվար պու ու հաթը լը սինօռէ Մազթալի :

ՄԷՐ 16

- 1 Ու Փարիսիանն ու սատուգիանն հաթըն լը պալէ՝ պը ճառապանտընէ ժը ուի ժը ազիւմանանն նըշանն քի տը
- 2 խօսթըպունն քօ նըշանն պըտա՞ ժը ուանուա : Ուի ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա , ֆինկա քօ էվար տըպա՞ տը պէն , սայի տէ պըպա՞ , չըմա քօ ազիւմանն սօռ խույեա՞ն :
- 3 Ու սըպէ իռօ հավա տէ խարապ պըպա՞ , չըմա քօ ազիւմանն դառի սօռ ա՞ , նուա ուոյա ազիւմանանն տը քարընն թէֆթիշ քըրընէ , համա նիշանէ ուէ վալթէ
- 4 նա՞ քարընն պը զանըպընէ : Եարամազ ու զինաքեար սիլսիլէ նըշանն տը խուազա՞ , համա ժը ուիռա ժը նիշանէ Եունա փէյղէմպէր բէթըր նըշանն տէ նայէ տայընն ու պէրտա ուան ու ջու :
- 5 Շակըրտանն ժի ջունն լը ալիյէ տըն՝ համա նան սէնն
- 6 տընէ պիր քըրը պունն : կօ ժը ուանուա իսա , Մէզէքընն ու սադընընն ժը հէվիր թըրչէ սատուգիանն ու Փարիսիանն :
- 7 Ուանն ժի լը նավ խօտա տիւշիւմիշ տը պունն ու տը կօթընն , Մա՞ նանն նա անի պը խօռա ժը պոյ աւ
- 8 ա՞ : Համա իսա պը զանը պու ու կօ , լը տըլէ խօտա չըմա՞ տիւշիւմիւշ տըպընն , էյ հընտընք իմանանն՝ էրքը
- 9 նանէ մա՞ թունենա : Հէժա հունն ֆէհմ՞նա՞քընն ու պիրա խօ նայնընն բէնճ նանանն՝ ժը բէնճ հազարանուա , ու
- 10 չէ՞նտ սէպէթ ո հէլ անի : Ու նա՞ ժի հաֆթ նանանն՝ ժը չար հազարանուա՝ ու չէ՞նտ զէնպիլ ո՛ հէլ անի :
- 11 Լէ չըմա՞ հունն ֆէհմ՞նաքընն քօ մը ժը սոյ նանն նա՞ կօ ժը ուա ժը հէվիր թըրչէ սատուգիանն ու Փարիսիանն
- 12 սադընընն : Ուէ չազէ ֆէհմ՞ քըրընն քօ ժը պոյ հէվիր թըրչէ նանէ նա՞ կօ ժը ուանուա սադընն պըն՝ լէ ժը թալիմէ սատուգիանն ու Փարիսիանն սադընն պըն :
- 13 Ու իսա հաթը լը սէմթէ կէսարիայէ Ֆիլիպպոսէ .

- 14 Ժը շակըրտանուա փըռս քըր սւ տը կօ , Ժը պօյ մըն
 չը՞ տը պէն մանուկան՝ էրքը գուռէ մանուկ ան : Ու
 ուան ժի կօն . Հընըքան տէժըն՝ Թահֆիլչի Հաննա ան .
 հընըք՝ էյիա . հընըքան ժի իրիմիա եա ժը փէյղէմ
 15 պէրան եէք ան : կօ ժը ուանուա , համա հո՛ւն ժը պօյ
 16 մըն՝ քիրմ տը պէժըն : Շըմհօն ֆէթրոս ճէվապ տա ու
 17 կօ . Դույի Դուռէ սաղ Ալլահ՝ աւ Մէսիա : Իսա ճէվապ
 տա ու կօ ժէուա . Խօղի ժը դաուա Շըմհօն գուռէ
 Յուլնան , չըմա քօ Թէն ու խոյն պը դաուա աչիքեար
 18 նան քըր , լէ Պավէ մըն քօ լը աղիւմանտայ ան : Նուա
 էժի ժը դաուա տը պէմ քօ դու ֆէթրոս ի ու Քիլի-
 սայէ Խօտէ լը սէր ուի զընառէ տէ Ղէքըմ ու տերիյեդ
 19 ճէհէնէմէ տէ ուի Փաթհ նան քըն : Ու մըֆդայեդ-
 տերիյեդ փատիշահիթիյեդ աղիւմանան տէ պըտըմ ժը
 դաուա , ու չը քօ լը սէր արտէ կըրէտի , լը նավ ա-
 զիւմանան տէ պէ կըրէտան . ու չը քօ լը սէր արտէ
 20 վնքի , լը նավ աղիւմանան պէ վնքըրըն : Ուէ չաղէ ժը
 շակըրտանուա փըռ գավիթի քըր քօ ժը քանսեուա նան
 պէժըն՝ քօ ուի Մէսիհ ան :
- 21 Ժը ուէ բէվն Իսա տէսթ քըր ժը շակըրտանուանը-
 շան տայընէ էրքը լազըմ ան աւ հանուա Գուտտէ ու փըռ-
 էղիյէթան պըքչինան՝ ժը պաշ իմաման ու ժը քեա-
 թիպան ու ժը իխթիարան ու պէ դուշտըն ու ուոյա սը-
 22 սէյան գըյամ պը կըրան : Ու ֆէթրոս ուի լը պա խօ
 կըրթ ու տէսթ քըր բէուա պը զըտ չունտընէ ու
 կօթընէ . Հաշա ժը դա եա՞ Խօյի աւ դըշդ պըրա ժը
 23 դաուա նան պան : Համա ուի վէկէուիա ֆէթրոսուա կօ . լը
 բէյ մըն հանուա եա՞ շէյդան . դու ժը մըուա խուարիթիյ
 չըմա քօ դըշդէ ինսանան տը Ֆըքրի ու նան է Խօտէ :
- 24 Ուէ չաղէ Իսա ժը շակըրտէդ խօուա կօ . էրքը եէ-
 քի տը խուազան լը բէյ մըն պէ՞ պըրա աւ խօ ինքեար
 պըքան , ու խաչէ խօ պըսթինան ու լօ բէյ մըն պէ :
- 25 Չըմա քօ քի քօ ճանէ խօ խալաս քըրըն տը խուազան
 տէ վունտա պըքան աուի ու քի քօ ժը պօյ մըն ճանէ

- 26 խօ վունտա տըքսն տէ խալաս սըքսն ուի : Նուա չը՝ ֆայտէ տըքսն մանուվ քի՝ էրքը արնէ հէմի գազանն պըքսն , համա ճանէ խօ վունտա պըքսն , եախօտ պէտէլէ
- 27 ճանէ խօ տէ չը՝ պըտսն մանուվ : Չըմա քօ Գուռէ մանուվ պը իղզէթէ Պավէ խօ ու պը մէլէքէդ խօ տէ պէ . ուէչաղէ ժը հէր քէսէռա պը կօրա ամէլէ խօ տէ իւն .
- 28 ճըէթ պըպսն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա . էրքը ժը վըր սէքընանսողան հընըքան հանսն՝ քօ դահմա մըրընէ տէ նէսթինըն , հաթա քօ ուան պը պինըն Գուռէ մանուվ պը փատիչահիթիյէ խօ հաթըն :

ՍԷՐ 17

- 1 Ու բաչէ շէշ ռօյանտա իսա պը խօռա կըրթ ֆէթրոս . ու Եագուպ ու պրէյէդ ուի Հաննա . ուան թէնէ
- 2 պըր լը Ղիյէ քի պըլընտ : Ու լը պսր ուանտա թէպտիլ պու . ու ռույա ուի տը փէլա ոգա ոօ , ու ճըլէ
- 3 ուի սըփի պուռն ոգա դալ : Ու վահա Մուսա ու էլիա խույայի պուռն ժը ուանռա , ու բէռա խապէր
- 4 տը տան , ճէվապ տա ֆէթրոս ու կօ ժը իսառա . Եա՛րապպ , ժը մանա լըվըր պուռն գանն ան , էրքը տը խուաղի սէ հօլըքան ան Ղէքըն , եէք ժը դառա , եէք
- 5 ժը Մուսառա ու եէք ժը էլիառա : Ու քինկա քօ ուի խապէր տը տա՝ վահա ռօհնի ալուր քի ուան սըթըր քըր , ժը ալուր տանկ քի հաթ՝ ու կօ . Աւ ան Գուռէ մըն տալալի՝ քօ ժէ հաղ տըքըմ . ժը ուիռա
- 6 կօտարի պըքըն : Ու շակըրտան քինկա քօ պըհիստըն
- 7 լը սէր ռույա խօ քէթըն , ու փըռ թըռսիան : Ու իսա նէղէ ուան պու , քէթ լը ուան՝ ու կօ . Ռապըն
- 8 ու ման թըռսըն : Ու ուան ռիթա Ղահվա խօ վէքըրանտընէ՝ ժը իսա բէթըր քէս քի նան տին :
- 9 Ու քինկա քօ ժը Ղիյէ տը հաթըն խուարիյէ , իսա թէնպիհ քըր ժը ուանռա ու կօ . Աւ աիթըն ժը քէսպիռա ման պէժըն՝ հաթա Գուռէ մանուվ ժը մըրիան

- 10 Գըյամ պըքսն : Շակըրտան ժէռա վըռս քըրըն ուկօն .
 Զըմա՞ քեաթիպան տը պէն լաղիմ ան քօ ալուլ էլիա
- 11 պէ : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . էլիա տէ
- 12 պէ՝ ու հէմի դըչդան տէ հազըր պըքսն : Համա ժը
 ոռա տը պէմ քօ էլիա ժը դուվա հաթիյն . ու ուինաս
 նն քըրըն . էէ չը քօ խոտան ժէռա քըրըն . վուսան
 ժի Գուռէ մանուվ տէ ժը ուան էղիյէթ պըքչինն :
- 13 Ուէ չաղէ շակըրտան Ֆէհմ քըրըն քօ ժը պոյ թաֆիլ-
 չի Հաննա կօ ժը ուանուա :
- 14 Ու քինկա քօ լը պա խալլէ հաթը , մանուվ քի
 հաթ . ու պը չօք տաղինընէ՝ տը կօթ . Եա՛ րասպ ,
 ժը գուռըքէ մըռա բահմ պըքսն քօ պը հիվէ տը դէ-
 վն ու քօթի էղիյէթ տըքչինն , վըռ վալթ լը ալըր
- 15 տը գէվն՝ ու ճարան լը նալ ալէ : Ու աուի մըն ժը
 շակըրտէ դանա անի՝ ու նն քարը պուռն սաղ պըքըն :
- 16 Ու իսա ճէվապ տա ու կօ . էյ իմանսըղ ու թէրս սիլ-
 լիլէ , հաթա քինկա անղէ տէ պը ոռա պըպըմ , հաթա
 քինկա տէ ժը ոռա սապը պըքըմ . ժը մըռա պինն
- 17 ուի : Ու իսա հարըտի լը ուի ու ճըն ժը ուի ուսպու-
 18 ու ժը ուէ սաաթէ հաթը սաղ պուռն գուռըք : Ուէ չա-
 ղէ շակըրտան թէնէ ջուռն լը պալէ ու կօն ժը իսառա .
- 19 ան չը՞ մա նն քարը պուռն ուի տանր խըստըն : Ու իսա
 կօ ժը ուանուա , ժը պոյ իմանսըղիթիլէ ո՛ , նուա էրքը
 ոգա հապէ խարտէլ իմանէ ո՛ հնպն՝ ժը ուի ջիյեռա
 պը պէժըն , ժը վըր հառն տէ պը ջօ . ու դըչդ քի պէ
- 20 միւմքիւն տէ նն պն պը ոռա : Համա աւ ճինս պը հէ-
 նի դըչդ քի նոյէ տանր , իլլա պը նըմէճ ու ուճի :
- 21 Ու քինկա ուան լը նալ ճէլիլիա տը կէռիա պուռն .
 իսա կօ ժը ուանուա . Գուռէ մանուվ տէսթէ մանու-
- 22 վան տէ թէսլիմ պըպն . Ու տէ պը գուռըն ուի , ու
 լը սէ ուոյանտա՝ Գըյամ տէ պըքսն . ու վըռ մէլուլ պուռն :
- 23 Ու քինիա քօ ուան լը Գաֆարնայումէ հաթըն իքի-
 լիք տրէմ սանտողան հաթըն ու ժը ֆէթրուռա կօն ,
 իօճայէդ ո՛ իքիլիք տրէմ նա՞ տն , ու կօ ուի , Պէլի

24 տը տան : Ու քինկա քօ քէթ լը մալ իսա լը շադա ուի
 հաթ՝ ու կօ . Եա՛ Շըմհօն , ժը դառա շա՛վան տը խու-
 յա , փատիշահէդ տընէ ժը քի՞ արսթիներն խարած ու
 25 վէրկիյէ . ժը գուռէ՞դ խօ , եա ժը զանրիպան : Փէթրոս
 ժէռա կօ , ժը զանրիպան . կօ ժէռա իսա , էրքը վու-
 26 սան ան գուռան ազատըն : Համ՝ ժը ուանուա ժը պօյ
 խուար նան տանին . հանան լը պահրէ ու չէնկէլ պավէ
 ու մահսիյէ ալուլ քօ դէ տանր պը կըր , ու տանվէ ուի
 վէքան ու տէօրթլուք քի տէ պըպինի ու՝ աուի պըկըր
 պը տան ժը ուանուա՝ ժը պանր մըն ու ժը պանր դա :

1 Աւ ուոյէ շակըրտան հաթըն լը պա իսա ու կօն ,
 Մճապա լը փատիշահիթիյէ աղիւմանտա քի՛ մանգըն ան :
 2 Ու իսա զառուք քի խօռա կաղի քըր , ուի լը նալ
 3 ուանտա սէքինանտ , ու կօ , Պըռա տը պէմ ժը ուա .
 էրքը հուն վէ նան կէռըն ու ոդա զառուգան նան պըն ,
 լը փատիշահիթիյէ աղիւմանան դա տէ նա գէվըն :
 4 Նուա քի քօ խօ ոդա զառուգա հան նըմզ տըքան աւ
 5 ան մանգըն լը նալ փատիշահիթիյէ աղիւմանան : Ու քի
 քօ զառուգ քի ահվա պը նավէ մըն դապուլ տըքան ,
 6 աւ մըն դապուլ տըքան : Ու քի քօ խուար տըքան ժը աւ
 բըջուգան եէքի՛ քօ ժը մըռա իման դինն , դանճ ան ուի
 մանուվուա՝ քօ ժը ադուոյէ ուիւա գէվըր քի աչէ քան
 րէ պէ ալըդանտըն , ու լը պըն սրահրէտա պաթմիշ պըպան :
 7 Վա՛յ ժը տընէռա ժը սէմէտէ խուարպուռնէ , զիբա
 հաթընէ խուարպուռնան լազըմ ան քօ պէն , համա վա՛յ
 ժը աւ մանուվուա քօ պը տէսթէ էքէ խուարպուռնան
 8 գէն : Էրքը տէսթէ դա եա լընկէ դա ժը դուռա
 ֆիթնէյիթի տը տան քըրըն՝ պը պըռ ուի ու ժը խօ
 պավէթ . դանճ ան ժը դառա պը եէք տէսթ եա թօ-
 փալ լը հայաթէ քէթըն , նա քօ տու տէսթ ու տու
 9 լընկ հանպուռն , ու լը նալ ալըրէ էպէտի քէթըն : Հէմ

- Էրբը ջահվէ դա ժը դառա Ֆիլիթնէյիթի տըտան քը-
 րըն՝ տար խան ու ժը խո պավէժ . դաննն ան ժը դա-
 ռա պը եէք ջահվ լը հայաթէ քէթըն , նա քօ տու
 10 ջահվ հանպուն , ու լը աղըրէ ճէհէնէմէ քէթըն : Սա-
 դընըն քօ ժը աւ բըջուգան եէքէ խարապ մէզն մա-
 քըն . ժը ոռա տը պէմ , քօ լը աղիւմանտա՝ մէլէքէ
 ուան տայիմ տը պինըն ոռոյա - Պավէ մըն աղիւմանի :
 11 Չըմա քօ Գուռէ մանուվ հաթը վունտա պունան խան-
 12 լաս քըրընէ : ժը ոռա չավան խոյայն՝ էրբը ժը եէ-
 քէռա հանպան սանտ պըզըն՝ ու ժը ուան եէք շաչ պը-
 պան , նօթու նան պըզընան լը ջիյանտա պար նա՞տան
 13 ու պը չա լը տու ու շաչ քըրող : Ու էրբը պը պինը
 ու շաչ , պըռա տը պէմ ժը ոռա քօ լը սէր ու հէնի շաղ
 տը պան , նա քօ լը սէր աւ նօթ ու նան քօ շաչ նա-
 14 պունա : վունտան ժի պավէ ո՛ աղիւմանի՝ նա խուաղը
 քօ ժը աւ բըջուգան եէքէ վունտա պըպան :
 15 Ու էրբը պըէյէ դա ժը դառա կիւնէ քի տը քան ,
 հանա թագիլ պըքան ու շաչ քիւնկա քօ դու ու աւ հուն
 թէնէ նան , էրբը ժը դառա կօտարի պըքան՝ դա պըէյ
 16 խօ դագանն քըր : Լէ էրբը ժը դառա կօտարի նաքան ,
 պը խօռա եէքէ ժի եա տըտոյան ժի պըթիւն , չըմա
 քօ ժը տանվէ տու եա սէ շահատան հէր սէօղ ըսպաթ
 17 տը պան : էրբը ժը ուանոռա ժի կօտարի նաքան՝ ժը քի-
 լիսէռա պը պէժ՝ Համա էրբը քիլիսէռա ժի կօտարի
 նա քան . պըռա ժը դառա ոգա դայիֆէ ու կիւնէքեա-
 18 ըն պըպան : Պըռա տը պէմ ժը ոռա . լը սէր արտէ
 չը քօ կըրէտըն լը աղիւմանտա տէ պէ կըրէտան . ու
 լը սէր արտէ չը քօ վէքըն , լը նավ աղիւմանտա տէ
 19 պէ վէքըրըն : Տիսա տը պէմ ժը ոռա՝ էրբը ժը ո՛ տու
 մանուվան լը սէր արտէ եէք պըպըն ժը պօյ հէմի
 դըջդան չը քօ պը խուաղըն տէ պը պան ժը ուանոռա ,
 20 ժը Պավէ մըն՝ քօ լը աղիւմանտայ ան : Չըմա քօ՝ լը քօ
 քի տու եա սէ մանուվ հաթըն ճըվանտըն պը նավէ
 մըն լը ուէ մը ան լը նավ ուան :

- 21 Ուէ չաղէ ֆէթրոս հաթ ժէռա ու կօ . Եա՛ րապպ , հաթա չէ՞նտ ճարան էրքը ժը մըռա կիւնէ պըքսն պրէյ մը ժը ուիռա ավֆ պըքըմ . հաթա հա՞ֆթ ճարան :
- 22 Իսա կօ ժէռա , ժը դառա նա պէժըմ էրքը հաթա հաֆթ ճարան՝ լէ հաթա հավթէ ճարան հաֆթ :
- 23 ժը պօյ ուի փատիչահիթիյէ ազիւմանան՝ տըմինա փատիչահ քի , քօ ժը խըղմէթ քեարանէ խօռա հասապ
- 24 սէնտընէ խօստ : Ու քինկա քօ տէսթ քըր սէնտընէ ժը ուիռա տահ հազար դալանթանուա տէյնտար քի հա-
- 25 թսն անին : Ու քինկա քօ դուտըթէթէ ուի թուն նապուատա քըրընէ , աղայէ ուի էմր քըր քօ ուի պը ֆըռօ շըն ու ժընա ուի ու դուռէդ ուի ու հէմի դըչդէ ուի
- 26 ու տէյնէ ուի ատա պըպսն : Ու խըղմէթ քեար լը պսր ուի պը քէթընէ՝ ժէռա սէճտէ տըքըր ու տը կօթ . Եա՛ էֆէնտի , սապը պը քսն ժը մըռա ու հէմիան տէ
- 27 ատա պը քըմ . ժը դառա : Ու աղայէ ուի ժը դուլամէ խօռա պը րահմ քըրընէ պսրտա ուի , ու տէյնէ ուի
- 28 պախչ քըր ժէռա : Համա աւ դուլամ տսր քէթ՝ ժը հավալ դուլումանէ խօ եէքէ տի քօ ժէռա սստ տինաւ րանուա տէյնտար պու . կըրթ ուի տը խանըգանտ ու
- 29 տը կօթ , Ստա պըքսն ժը մըռա տէյնէդ խօ : Նուա գուլտաչէ ուի լը լընկա ուի քէթ , լավա տը քըր ու տը կօթ . Սապը պըքսն ժը մըռա , ու հէմի ժի ժը դա-
- 30 ռա ատա պըքըմ : Համա ուի նա տը խօստ լէ ջու հափա
- 31 քըր ուի . հաթա քօ տէյնէ խօ ատա պըքսն : ֆինկա քօ գուլտաչէդ ուի տին , աւ դըչդան՝ փըռ մսլուլ պուն , ու ջուն ժը էֆէնտիյէ խօռա հէմի դըչդէ պուն
- 32 պէյան քըրըն : Ուէ չաղէ աղայէ ուի կազի քըր ուի՝ ու կօ . էյ եարամազ գուլ ժը մըռա ժը պօյ լավա քըրընէ դա՝ աւ հէմի տէյն մը ժը դառա պախչ քըր :
- 33 Նուա ժը դառա ժի լաղըմ՝ նա՞ պու ժը գուլտաչէ խօռա րահմ քըրըն չավան քօ մը ժը դառա րահմ քըր :
- 34 Ու էֆէնտիյէ ուի լը սէր ուի պը սու հաթընէ ժը ճալատանուա ուի թէսլիմ քըր՝ հաթա քօ հէմի տէյնէդ

33 խօստա պըքս : վուստն ժի Պալէ մըն աղիւմանի տէ պըքս ժը ուա էրքը ժը տըլէ խօս ալֆ նս քըն հսր եէք ժը պըէյէդ խօսա դասպահաթէ ուան :

ՍԻՐ 19

1 Ու պու քի քինկա խօս աւ խապէրան թէմամ քըր ,
 ժը ճէլիլէ ուապու լը ալլիյէ Եէհուտիաթան լը ուի ալլիյէ
 2 Յորգանէ հաթ : Ու լը բէյ ուի վըռ խալգ ջուն , ու
 3 լը ուէ սաղ քըր ուան : Ու Ֆարիսիան ժէուա հաթըն
 ուի տը ճսնըպանտըն՝ ու տը կօթըն , ճայլի՞ղ ս ժը
 եէքէուա ժը պոյ հէմի սէպէպան ժընա խօս պսրտս .
 4 Ու ուի ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . Հուն նախօն
 տըն քօ աւ քօ ժը ալուլ խալգ քըր նէր ու մէ խալգ
 5 քըր ուան՝ ու կօ : ժը պոյ ուի մսնուվ տէ պալ ու
 տիյէ խօս պսրտս , ու լը բէյ ժընա խօս հաուս , ու հէր
 6 տու տէ եէք թէն պը պըն : վուսան ս հէնի տըտօ
 նընըն . լէ եէք թէն . նուա ճօթ քըրընէ խօտէ հէնի
 7 մսնուվ պըրա ճիյէ նս քս : կօնը ժէուա , նուա չըմա
 Մուսա դալաղնամէ պը տայընէ ուի պսրտան թէնպիհ
 8 քըր : կօ ժը ուանուա , Մուսա ժը պոյ հըշքիթիյէ տը
 լէ ո՞ ժը ոուա իղն տա ժընէդ խօս պսրտանէ , համա ժը
 9 իֆթիտա վուսան նս պու : Համա սղ ժը ոուա տը պէմ ,
 քի քօ ժը սէպէպէ Ֆաշիթիյէ պաշգա , ժընա խօս տըխս ու
 պաշգա քի տը կըրս , զինա տը քս . ու քի քօ աւ հաթը
 10 պսրտան տը կըրս՝ զինա տըքս : Շակըրտէ ուի կօնը
 ժէուա , էրքը լը նավ մէր ու ժըն վուսան զարար հէյս՝
 11 նս զավուճըն դանճ ս : Ու ուի կօ ժը ուանուա , Գուտ
 րէթէ հէմիան նա պս ժը աւ դըշդուա , լէ ուան՝ ժը քի
 12 ուա քօ հաթը տայըն : Չըմա քօ հանս խատըման քօ ժը
 րահմա տիյէ խօս վուսան զանս . հանս խատըման՝ քօ
 ժը մսնուվան խատըմ պուն , ու հանս խատըման քօ
 աւ խօս խատըմ քըրըն՝ ժը պոյ վիատիշահիթիյէ աղիւ
 մանան , դուտըթէթէ քի քօ տըպս պըրա պըպս :

- 13 Ուէ չաղէ ժէճա զառուգէ բըջուքան հաթը անին՝
քօ լը սէր ուան տէսթ տէյնն ու տուվա պըքն . ու
- 14 շակըրտէ ուի թազիլ տըքըր ուանուա : Իսա կօ . Պանր-
տըն զառուգան՝ ու ման ալգինըն ուան ժը մըռա հա-
թընէ չըմա քօ փատիշահիթիյէ ազիւմանան ոգա ուան .
- 15 ուա ն : Ու լը սէր ուան բաշէ տէսթ տազինընէ՝ ժը
ուէ ջու :
- 16 Ու վահա եէքէ հաթը ժէճա ու կօ . Եա՛ խօճայէ
գանճ . չը՞ գանճիթի պը քըմ քօ ժը էպէտի հայաթուա
- 17 մալըք պը պըմ : Ուի ժի ժէճա կօ . ժը մըռա չըմա
գանճ տէ ժի . ժը խօտէ պաշգա քնսքէ գանճ թուն-
նն , համա էրքը լը էպէտի հայաթէ քէթըն տը խուա .
- 18 զի թէնպիհան պը կըր : Ուի կօ ժէճա . Գի՛թանան .
Իսա կօ ժէճա , վանան . Գաթըլ ման քն , ու զինա
ման քն , ու Տըզի ման քն ու Տանրալ շահատէթի ման
- 19 քն : Ու պալ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքն . ու Հա-
20 վալէ խօ ոգա նէֆսէ խօ պը հուպին : Աւ խօրթ կօ
ժէճա , Ուան հէմիան ժը բըջուքիյէ պան մը կըր-
- 21 թիա . նուա հէնի չը՞ գէմանիյէ մըն հէյն : Իսա կօ
ժէճա , էրքը տը խուազի թէքմիլ պուն , հառն վա-
րիյէթէ խօ պըֆըռոջ ու պըտան ժը ֆագիբրանուա . ու
ժը դառա լը ազիւմանտա խազնն տէ հապն , ու որն
- 22 լը բէյ մըն : Նուա ուի խօրթէ աւ խապէրան քը պը-
հիսթ մէլուլ ջու , չըմա քօ փըռ վարիէթէ ուի հնպու :
- 23 Ու Իսա ժը շակըրտանուա կօ . պըռա տը պէմ ժը
ռուա . էրքը մանուվէ զէնկին պը փըռ էզիյէթան տէ
- 24 պը գէվն լը փատիշահիթիյէ ազիւմանան : Տիսա տը
պէմ ժը ռուա , էրքը գօլայ ն տէվէ ժը գօլա տէրզիյէ
պը ջօ՝ նաքի զէնկին պը գէվը լը փատիշահիթիյէ ա-
- 25 զիւմանան : Ու քինկա շակըրտէ ուի պըհիստըն փըռ-
աճըպանտըն ու կօն . Նուա քի՞ տըքարն խալաս պուն :
- 26 Իսա նըհէթ ժը ուանուա ու կօ . Աւ ժը ալիյէ մանուան
պէ միւմքիւն ն , համա լը պան խօտէ միւմքիւնէ հէմի
- 27 դըջգան հէյն : Ուէ չաղէ ֆէթրոս ճէվապ տա ժէճա՝

- ու կօ . վահա ան հէմի դըշդան պան տան ու լը բէյ
 28 դա հաթըն . նուա ժը մանուա տէ չը պըպան : կօ ժը
 ուանուա իսա . Պըուա տը պէմ ժը ոուա էրքը հուն քօ
 լը բէյ մը հաթըն՝ քինկա քօ Գուուէ մանուվ տիսա
 պէ լը սէր թախթէ իզգէթէ խօ ոօնի , հուն ժի լը
 սէր տուանդտահ թախթան տէ ոօնըն տուանդտահ
 29 սիլսիէյէ իսրայիլ հէօքմ քըրընէ : Ու քի քօ պէրտա
 մալ , եա պըրէ , եա խուշգան , եա պավ , եա տէ ,
 եա ժըն , եա դաուուգան՝ ժը պոյ նավէ մըն , սատ գա
 թան տէ պը կըրան , ու հէմ էպէտի հայաթէ տէ մի
 30 րաս պը կըրան : Համա փըու ալուլան տէ պըպըն բա
 շին , ու բաշինան ալուլին :

ՄԵՐ 20

- 1 Չըմա քօ փատիշահիթիյէ աղիւմանան ժը եէքէ խօ
 տիյէ մալէ մինա , քօ սըպէ զու ուսպու ժը ունգէ խօ
 2 ուա փալայան կըրթընէ : Ու պը փալայանուա ոօյէ տի
 3 նար քի գավլ քըր . ու ուան շիանտ լը ունգէ խօ : Ու
 սաաթ սըսէանտա նէզ ուսպու՝ պաշգասիան տի , քօ
 4 լը նավ չարշիանտա պադալ սանքընի պուն , Ու կօ ժը
 ուանուա , հուն ժի հանըն լը ունգէ մըն , ու չը քօ
 5 հագ ան ժը ոուա տը տըմ : Ուան ժի ջուն . տիսա սա
 աթ վադթա շէչան ու նահանտա ուսպու վուսան քըր :
 6 Ու սաաթ վադթա եանըզտան ուսպու՝ պաշգա պա
 դալ փալայան տի , քօ պադալ սանքընի պուն . կօ ժը
 ուանուա ժի . Չըմա ոօ հէմի լըվըր պադալ սանքընին :
 7 կօնը ժէուա , ժը պոյ ուի քը ման եէքէ պը իւճրէթ
 նան կըրթ . կօ ժը ուանուա . Հանըն հուն ժի լը ունգ ,
 8 ու չը քօ հագ ան տէ պըսդինըն : Ու քինկա քօ էվար
 պու՝ խօտիյէ ունգ ժը քէտիսիւտայէ խօուա կօ . փալա
 յան կազիքան ու իւճրէթէ ուան պըտան , ժը բաշինան
 9 տէսթ պըքան հաթա ալուլիան : Ու քինկա քօ հաթըն
 ուան քօ սաաթ եանըզտա վադթան ջու պուն , եէք

- 10 եէք տինար սէնտըն : Ու ավուլիան հաթըն թախմին
տը քըրըն քօ տէ հէնի զէտէ պըսդինըն , համա ուան
- 11 ժի եէք եէք տինար սէնտըն : Ու քինկա քօ սէնտըն
ժը խօտիյէ մալէուա կազընան տըքըրըն՝ ու տը կօթըն ,
- 12 էրքը աւ բաշինան եէք սաաթ շըղուլըն : Ու ուան պը
մնուա դա պաուապար քըր քը մն կըրանիթիյէ ոօ ու
- 13 կէրմիթիյէ ուի քըշանտ : Ու ուի ճէվապ տա ժը ուան
եէքէուա ու կօ . Եա՛ տօսթ՝ նզ ժը դաուա նահագի
նա քըմ . նա՞ դու պը մըուա ժը եէք տինարուա գավլ
- 14 քըր : Պը կըր ախօ ու հաուա , նզ տը խուազըմ քօ
աւ բաշինանուա գասա քօ մը տա ժը դաուա տըպըմ
- 15 ուան : Չըմա բուսգաթէ մըն թո՞ւննա լը սէր մալէ մըն՝
չավան քօ պը խուազըմ քըրընէ . եա ժը պօյ ճէօմէրո
- 16 պունէ մըն ջահվէ դա եարամա՞ղ ն : Ահվա բաշինան
տէ ավուլին պըպըն ու ավուլիան՝ բաշին . չըմա քօ
տապէթիւիան վըու ըն , համա պըժարթիան հընտըք :
- 17 Ու իսա քինկա քօ լը Գուտսէ տը ջու տուանզտահ
չակըրտէ խօ պը խօուա կըրթ թանէ ու լը ուտա կօ ժը
- 18 ուանուա , վահա նմ Գուտսէ տը չըն , ու Գուուէ մն
ուուվ տէ թէսլիմ պը պն ժը պաշ խախամանուա ու ժը
քեաթիպանուա . ու լը սէր ուի մըրընուա տէ հէօքմ
- 19 պըքըն : Ու ժը քըֆաուանուա տէ ուի թէսլիմ պըքըն՝
ժը պօյ մաղգարա քըրընէ ու քութանէ . ու խաչէ պը
տէրինընէ . ու ոօյա սըսէան տէ գըյնմ պը կըրն :
- 20 Ու ուէ չաղէ տիյէ գուուէդ . Չէքէթիա պը թէվլի
գուուէդ խօ հաթը ժէուա , ու սէճտէ տըքըր՝ ու տի
- 21 լէք քի տըքըր ժը ուի : Ուի ժի կօ ժէուա , Չը՞ տը
խուազի . կօ ժէուա , Պէժն քը աւ հէրտու գուուէդ
- 22 մըն լը նավ վատիշահիթիյէ դատա եէքէ լը սաղէ դա
ու եէքէ ժի լը ալիյէ չաիէ դա ոօնին : Ու իսա ճէ
վապ տա , ու կօ , Հուն նը դանըն չը տիլէք տը քըն .
տը քեարըն վէխուն աւ քեասըք քօ նզէ տէ վէխում ,
եա ժը թահֆիլէ թահֆիլ պուն՝ քօ նզ տէ թահֆիլ
- 23 պըպըմ . կօնը ժէուա , նմ տըքարըն : Ու ուի կօ ժը

- ուանուա, ֆեասըքէ մըն հունէ վէխուն, ու պը աւ
 թահֆիլէ քօ անգէ տէ պէմ թահֆիլ պուն հունէ տէ
 թահֆիլ պըպըն. համա լը տէսթէ սաղ ու չնփ ուօ
 նըչտըն՝ էմըն նընըտայըն, լէ ժը ուանուա քօ ժը Պավէ
 24 մըն հաթը հաղըր պուն: Ու քինկա քօ աւ տան շա
 կըրտան պըհիստըն սու հաթըն լը սէր ուի տու պը
 25 ըէյան: Ու իսա ուան ժը խօռա կաղի քըր ու կօ.
 Հուն տըղանըն քօ սէրտարէ միլլէթան հէօքմաթ տը
 քըն լը սէր ուան, ու մանգընէ ուան լը սէր ուան զա
 26 պիթի տը քըն: Համա լը նալ ոտա վուսան՝ տէ նան պան,
 լէ լը ոտա քի քօ մանգըն տը խուաղան պուն՝ պըրա
 27 խըղմէթ քեարէ ո՛ պը պան: Ու լը ոտա քի քօ տը խուա
 28 զան բէչին պուն՝ պըրա խըղմէթ քեարէ ո՛ պը պան: Ու
 չավան քօ Գուուէ մանուվ նան հաթը քօ ժէուա խըղմէթ
 պըպան՝ լէ խըղմէթ պըքան, ու ճանէ խօ ժը պօյ փըուան
 պատէլ քի պըտան:
- 29 Ու քինկա քօ ուան ժը էրիքովէ ուպուն՝ փըու խալփ
 30 լը բէյ ուի ջուն: Ու վահա լը սէր ուէ տու քօռ ուօ
 նըչտի պուն. քինկա քօ պըհիստըն իսա տը պըհուրի,
 փիլի քըրըն՝ ու կօն, Բահմ պըքան՝ ժը մանուա, էան
 31 Գուուէ Տավուտ: Ու խալփէ թագիլ տըքըր ժը ուան
 ուա, քօ հուս պըն. համա ուան հէնի փըու տը փիլա
 պուն ու տը կօթըն. էան Բապպ Գուուէ Տավուտ Բահմ
 32 պըքան ժը մանուա: Ու իսա սանքընի կաղի քըր ուան
 33 ու կօ. Չը տը խուաղըն քօ ժը ոուա պըքըմ: կօնը ժէ
 34 ուա, էան Բապպ ջահվէ ման վէպըն: Ու իսա պըրահմ
 քըրընէ քէթ լը ջահվէ ուան. ու զուվա տին ու լը
 բէյ ուի ջուն:

ՍԷՐ 21

- 1 Ու ուան քինկա քօ նէղէ Գուտսուչէրիֆէ պուն, ու
 հաթըն Բէթբադէ նէղա ջիյայէ զէյթուն, ուէ չաղէ
 2 իսա տըտօ ժը շակըրտան շիանտ: Ու կօ ժը ուանուա,

- Հանուն լը պար ոտա աւ գասապա , ու զուվա տէ պը-
 պինըն քար քի հաթը կըրէտան՝ ու ճահչ քի բէուա .
 3 ու ուան վէքըն ու պինըն ժը մրուա : Ու էրքը եէքէ
 ժը ուա դըչդ քի տէժան , պէժըն , Ուան ժը Բապպուա
 4 լազըմըն . ու զուվան տէ ուան պը շէյինան : Համա աւ
 դըչդան պու . քօ սէօղէ փէյղէմպէրէ թէմամ պըպան՝
 5 քօ տէժան : Ժը գիղէ Սիօնուա պէժըն՝ վահա փատիչա-
 հէ դա ժը դաուա դէ , հալիմ ու լը քարէ հաթը սուար
 6 պուն . ու լը սէր ճահչէ քարէ : Ու շակըրտան ջուն ու
 7 չավան քօ իսա ժը ուանուա էմր քըր՝ քըրըն , Ու ա-
 նին քարէ ու ճահչէ քարէ՝ ու լը սէր ուան ճըլէ խօ
 8 ուխըստըն ու ունըչտ լը սէր ուան : Ու փըուան ժը
 խալգէ ճըլէդ խօ լը սէր ուէ ուխըստըն , ու պաչգան
 ժը տարան կուլիան տը պուանտըն ու լը սէր ուէ ու
 9 տը խըստըն : Ու գալապալըղ քօ ժը բէչ ու ժը բաչ
 տը ջու պուն , տը գիլրա պուն ու տը կօթըն , Օսաննա
 Գուուէ Տավուտուա , միւպարէք ան աւ քօ պը նավէ
 խօտէ դէ . լը փըու պըլընտան Օսաննա :
 10 Ու քինկա քօ ուի քէթ լը Գուտսէ պաժէր հէ-
 11 մի լէրգիան ու տը կօթըն , Գի^օ ան ուիա : Ու խալ-
 գէ կօթըն , Ուիա իսա փէյղամպէր ան , ժը Նազարէթէ
 ճէլիլէ :
 12 Ու իսա քէթ լը տաճարէ ու տար խըստ ուան հէմիան
 քօ լը նավ տաճարտա տը Ֆրօթը պուն ու տը քըուի
 պուն . տէղկէհէ սարրաֆան ու քուրսիյէդ գէվոք Ֆրօ-
 13 թողան գուլըպանտ . Ու կօ ժը ուանուա , հաթը նըվի-
 սանտըն , Մալա մըն՝ մալա նըմէճէ տէ պէ կօթըն , հա-
 14 մա հուն մըղարայէ տըղան քըրըն ուի : Ու լը տաճար-
 տա հէմի քօուան ու թօփալան ժէուա հաթըն ու սաղ
 15 քըր ուան : Ու քինկա քօ պաչ խախաման ու քէաթի-
 պան՝ հաթը քըրըն քէրէմաթան տին , ու դաուուգէդ-
 բըջուքան քօ լը նավ տաճարտա կաղի տը քըրըն ու
 տը կօթըն . Օսաննա ժը Գուուէ Տավուտուա սու հաթըն :
 16 Ու կօնը ժէուա . տը պըհի^օսի , չը^օ տը պէժըն ուան . կօ

ժը ուանուա իսա , Պէլի . Կա՞ հուն նա խօյնարն՝ էրքը
 ժը տնվէ սապիցան ու շիր խուարան դա մէտհ իճատ
 քըր :

- 17 Ու ուան պէրտա ժը պաժէրէ տնրվա լը Բէթանիյէ
 18 ուապու ու շնվէ լը ուի սնքընի : Ու սըպէտա քինկա
 19 քօ տիսա վէկէուիա լը պաժէր՝ տը շու պու : Ու լը
 սէր ուէ տար քի հէժիլ տի շու լը սպլէ , ու ժը բնլէ
 պաշգա դըշդ քի նն տի սէր . ու կօ , ժը ուի բէվա
 հէնի ժը դա եէմիշ նն պն . ու ժը ուի սաաթէ տարէ
 20 հէժիլ հըժք պու : Ու քինկա քօ շակըրտան տին՝ մաթ
 ման ու կօն , էրքը տարէ հէժիլ շա՛վան զու հըշք պու :
 21 Ու իսա ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա : Պըուա տը
 պէմ՝ ժը ուա , էրքը իմանէ ո՛ պըպն ու շիֆէ ննքըն ,
 նա թէնէ մատէյէ աւ տարէ հէժիլ տըքըն , լէ ժը աւ
 ջիյէուա ժի պէժըն ուապն ու լը պահրէ պը գէվ տէ
 22 պըպն : Ու չը քօ լը նըմէճտա պը իման տիլէք պը
 23 քըն տէ պըսթինըն : Ու կավա քօ հաթը լը տաճարէ ,
 պաշ խախաման ու մնղընէ ճըվաթան ժէուա հաթըն
 քինկա քօ հին տըքըր , ու կօ . Դու պը չը՞ հէօքմա
 թա աւ դըշդան տըքի . ու քի՞ տա ժը դաուա աւ
 24 հէօքմաթա : Ճէվապ տա իսա ու կօ ուանուա . Աժի
 ժը ո՛ դըշդ քի փըուս պըքըմ՝ , էրքը աուէ ժը մըուա
 պէժըն , սժի ժը ուա տէժըմ՝ պը չը հէօքմաթա աւ
 25 դըշդան տըքըմ՝ . Թահֆիլ քըրընէ Հաննա ժը քօ՞ պու ,
 ժը աղիւմաննան եա ժը մնուովան . ու ուան լը նավ
 26 խօտա տը Ֆըքըրի պուն ու տը կօթըն . էրքը պէժըն
 ժը աղիւմանան , ժը մնուա տէ պէժն լէ չը՞մա իման
 նայինըն . ու էրքը պէժըն ժը մնուովան , ժը ճըվաթ
 տը թըուսըն , չըմա քօ հէմիժի Հաննա ոգա փէյղէմ
 27 պէր Կապուլ տըքըն : Ու ճէվապ տան ժը իսաուա ու
 կօն , էմ՝ նը զանըն . ու ուի ժի ժը ուանուա կօ , Աժի
 ժը ուա նա պէժըմ՝ քօ պը չը հէօքմաթա աւ դըշդան
 28 տըքըմ՝ : Ու ժը ուա շա՛վան տը խույա . ժը եէքէուա
 տու գուու հնպու , ու շու ժը ավուլինուա կօ , Եա՞

- 29 Գուռուէ մըն, ի ուօ հառան լը ունգէ պը շըղուլ: Ու ուր
 ճէվապ տա ու կօ. Տը չըմ եա էֆէնտի. ու նն շու:
- 30 Ու ժը աուէ տընուա շու, ու վուսան կօ. աուր ճէ-
 վապ տա ու կօ. Նա խուազըմ շուետըն. համա բաշէ
- 31 փօշման պու՝ ու շու: Նուա ժը աւ հանտու գուռան
 քիժան մէրամէ պավէ խօ իճրա քըր. կօնը. Աւ բա-
 շինէ. կօ ժը ուանուա իսա. Պըուա տը պէմ՝ ժը ոուա.
 էրքը կիւմրիւկճիան ու զինաքեար ժընան ժը ո՛ ա-
- 32 վուլ տէ պըջըն լը փատիշահիթիյէ ազիւմանան: Չըմա
 քօ Հաննա ժը ոուա պը ուէյա սատապաթէ հաթ, ու
 հուեն ժէուա իման նն անին. համա կիւմրիւկճիան ու
 զինաքեար ժընան ժէուա իման անին, ու հուեն տին ու
 թօպա նն քըրըն ժէուա իման անընէ:
- 33 Ու պաշգա թէմսիլ քի ժի պը պըհէն, եէք խօտիյէ
 մալէ մնուուվ քի հանպու քօ ունղ քիտանի. ու տօուա
 ուր փէրչին քըր, ու լը նավա ուրտա մահսէրէ քի
 քօլա. ու չարտախ քի ջէքըր. ու տա տէսթէ փալա-
- 34 յան ուր. ու շու գուրպէթէ: Ու քինկա քօ վախթա
 եէմիշէ հաթ խըզմէթ քեարէդ խօ շիանտ ժը պաղվա-
- 35 նանուա քօ եէմիշէ ուր պըսթինն, Ու պաղվանան խըզ-
 մէթ քեարէ ուր կըրթըն. եէքի քութան, եէքի գուշ-
- 36 թըն, եէքի գէվըր քըրըն: Տիսա ժը ափուլ վըու խըզ-
 մէթ քեարան շիանտ ու ժը ուանուա ժի վուսան քը-
- 37 ըն: Ու բաշէ Գուռուէ խօ շիանտ ժը ուանուա ու կօ,
 38 Պէլքի տէ շէրմ պըքըն ժը գուռուէ մըն. Համա պաղվա-
 նան քինկա քօ տին գուռուէ ուր՝ լը տըլէ խօտա կօն,
 Ուրիա ն մէրէսխօր. որըն ուրիա պը գուժըն ու միրասէ
- 39 ուր զապթ պըքըն: Ու կըրթըն ուր ժը ունգէ տանրվա
 40 տանր անին՝ ու գուշթըն: Նուա քինկա քօ խօտիյէ ունղ
 41 պէ՝ աւ պաղվանանուա տէ չը՞ պըքն: Ու կօնը ժէուա
 Աւ քէօթիւյան քէօթի տէ հէլաք պըքն, ու ունգէ տէ
 պաշգա պաղվանճիանուա պըտան, քօ լը վախթէտա եէ-
- 42 միշէ ուան պըտըն ժէուա: կօ ժը ուանուա իսա, Գա
 հուեն նա՞ խօյետըն լը նավ քըթէպ, Աւ գէվըր քօ ժը

Ետփիճիան ըէտտ պու . աուի սէրիյէ ուուզնէ տիվար
 պու . աւ ժը խօտէ պու . ու լը պա՛ր ջահվէ մա՛
 43 աճէպ ա՛ : Ժը պոյ ուի ժը ոռա տը պէմ . քօ փատի-
 շահիթիյէ խօտէ ժը ո տէ պէ սանտըն ու ժը միլլէթ-
 44 քիռա տէ պէ տայըն , քօ եէմիշէ ուի պինա՛ : Ու քի քօ
 լը սէր ուի Գէվըրէ պը գէվա՛ տէ պը շըքի ու լը սէր
 45 քի քօ պը գէվա՛ տէ խուրտուխաշ պըքա՛ ուի : Ու քին-
 կա քօ պաշ խախաման ու քեաթիպան ու Ֆարիսիան
 թէմսիլէդ ուի պըհիստըն Ֆէհմ . քըրըն քօ ժը պոյ ուան
 46 կօթ : Ու տը խօստը պուն ուի կըրթէնէ համա ժը խալ-
 գէ թըռսիան , շըմա քօ ոգա փէյղէմպէր գապուլ տը-
 քըրըն ուի :

ՍԷՐ 22

1 Տխա ճէվապ տա իսա ու պը թէմսիլա կօ ժը ուան-
 2 ոա , Փատիշահիթիյէ ազիւմանան մինա եէքէ փատի-
 3 շահ քօ ժը գուռէ խօռա տաոթ քըր : Ու խըղմէթ քեա-
 4 ու ուան հաթըն նա՛ խօստըն : Տխա պաշգա խըղմէթ-
 քեարան շիանտ ու կօ . Պէժըն ժը տաոթլիանուա . վա-
 հա գաշդիյէ խօ մը հազըր քըր . մոզիյէ մըն ու խօրթ
 հայվանէ մըն հաթըն սէրժէ քըրըն , ու հէմի գըշդ-
 5 հազըր ըն . որըն տաոթա մըն : Ու ուան էհմալիթի
 քըրըն . եէքէ ջու զնվիյէ , եէքէ ժի լը ալըշվէրիշի
 6 խօ : Ու պաշգասիան խըղմէթ քեարէ ուի կըրթըն՝ արժ-
 7 մինան քըրըն ու գուշթըն : Ու փատիշահ ժի քինկա
 քօ պըհիստ սու հաթ , ու ասքէրէ խօ շիանտ ու աւ
 գուշդողան հէլաք քըր , ու պաժէրէ ուան շէվութանդ :
 8 Ուէ չաղէ ժը խըղմէթ քեարանէ խօռա կօ , Տաոթա մըն
 9 հազըր ա՛ , ու տաոթլիան լայիգ նա՛ պուն : Նուա հա-
 ուըն լը ուէյա ճատան . ու քի քօ պը պինըն կազի քըն
 10 լը տաոթա մըն : Ու խըղմէթ քեարան ուապուն լը սէր
 ուէյան , քի քօ տին էրքը եարամաղան ու էրքը գան-

- ճան՝ հէմիան ժի ճըվանտըն՝ ու տառթ պը տառթլիան
- 11 հաթը դըժա պուն : Ու փատիչահ քինկա քօ քէթ լը
օթագէ ժը պոյ տառթլիան պը պինն , տի լը ուէ մն
- 12 ոուվ քի՝ էրքը ճըլէ տառթէ նն որկըրթի պու : Ու
կօ ժէուա . Եա՛ տօսթ , էրքը ճըլէ տառթէ դն թուննա
- 13 պու՝ դն չըմա քէթի լըվըր . ու աուի լալ պու : Ուէ
չաղէ փատիչահ ժը խըղմէթ քեարանուա կօ , կրէտըն
տէսթ ու լընկէ ուի՝ ու տէրխըն ուի լը դարիյէ տար
վա , ու լը ուէ տէ պըպն կըրըն ու դըրչիյէ տըրանան :
- 14 Չըմա քօ տառթլիան փըու ըն ու պըժարթիյան հընտըք :
- 15 Ուէ չաղէ ֆարիսիան ջուն՝ շէվըր քըրըն , էրքը չա
16 վան տուղապքի տէյնըն ժէուա՝ պը խապէր : Ու շակըր
տէ խօ պը Հէրօդիանուա թնվ շիանտ ժէուա՝ ու կօն .
Եա՛ խօճա , նմ զանըն քօ դու տօղրիյ ու պը տօղրի
ուէյա խօտէ հին տըքի , ու ժը եէքէ ֆէտի նա քի ,
- 17 ու ժը եէքէուա ուումաթ նա քի : Նուա ժը մնուա
պէժն ժը դաուա չավան տը խույն՝ ժը դայսէրուա
- 18 խարաճ տայըն՝ ճայիղ ն , եա նա : Ու խաա ֆէնտէ ու
ան պը զանը պու՝ ու կօ . Չըմա մը տը ճնուրպինըն
- 19 է՛յ միւրայիան : Ժը մըուա սիքէյէ վէրկիյէ նըչան պը
20 տըն , ու ուան ժէուա տինար քի անին : Ու կօ ժը ու
21 անուա , էքի՞ ն աւ սուրէթ եա նըվիս : Ժէուա կօթըն ,
է Գայսէր ն . ուէ չաղէ կօ ժը ուանուա , Հնուըն աւ քի
է Գայսէր ն ժը Գայսէրուա պըտըն ու աւ քի է խօտէ
- 22 ն ժը խօտէուա պըտըն : Ու քինկա քօ պըհիստըն՝
մաթ ման , ու պէրտան ուի ու ջուն :
- 23 Ուէ ույէ Սատուգիան քօ տէժըն դըյամ թուննա
- 24 հաթըն լը պալէ . փըուա քըրըն ժէ ու կօթըն : Եա՛ խօ
ճա , Մուսա կօ . էրքը եէքէ պէ ոլէտ պըմրն՝ պրէյ
ուի պրա պըսթինն ժընա ուի , ժը պրէյ խօուա զու
25 ըիյէթ պը տէրխն : Նուա լը նավ մնտա հաֆթ պրէ
հնպուն . ալուլին ժըն սէնտ՝ ու մըր , զուրիյէթ թուն
նա պու ու ժընա խօ հըլթ ժը պըրէյ խօուա վուսան
- 26 ժի էքինճի ու իւչիւնճի ժի հաթա հաֆթան : Լը բաշ

- 27 հէմիան ժըն ժի մըր , Նուա լը գըյամէթէ ժը աւ
 28 հաֆթան ժը քիուա՞ տէ ժըն պըպա՞ ուի , Չըմա քօ
 29 հէմի ժի ժըն սէնտըն ուի : Իսա ճէվապ տա ժը ուան
 ո.ա՞ ու կօ . Է՛յ շաշխունան , նա՞ քըթէպ տըզանըն ու
 30 նա՞ գուվվէթէ խօտէ : Չըմա քօ լը գըյամէթտա նա՞
 ժըն տըսթիւնըն ու նա՞ մէր լէ լը ազիւմանտա ոգա մէ
 31 լէ.ք ըն : Համա ժը պօյ գըյամէ մըրիան ժը խօտէ ժը
 ոուա հաթը կօթան՞ հուն նա՞ խօյնտըն քը կօթիյա՞ ,
 32 էղ ըմ խօտէյէ իպրահիմ , իսահադ , ու Եագուպ . ու
 33 խօտէ՞ խօտէյէ մըրիան նընա՞ , լէ սաղան : Ու քինկա
 քօ խալգէ պըհիստըն մաթ տը պօնա լը սէր թալիմէ
 ուի :
 34 Համա Փարիսիան քինկա քօ պըհիստըն՞ էր.քը սա
 35 տուգիան լալ քըր , լը եէք ճի հաթըն ճըվանտըն : Ու
 ժը ուան եէքի փըռս քըր ժէ պը ճէռըպանտընէ , ու
 36 կօ , Եա՞ խօճա լը նօմօստա քի՞թան թէնպիհ մաղըն ա՞ :
 37 Ու իսա կօ ժէուա . խօտէ ու Սլլահէ խօ դույէ պը
 հապիւնի ժը հէմի տըլէ խօ . ու ժը հէմի ճանէ խօ , ու
 38 ժը հէմի Փըքրէ խօ : Ուիա ա՞ մաղըն ու ավուլին թէն
 39 պիհ : Ու ի.քինճի ոգա ուիա՞ հավալէ խօ ոգա ճանէ
 40 խօ տէ պը հապիւնի : Ժը աւ հաբտու թէնպիհան հա
 թըն ալագանտըն՞ հէմի դանոնան ու փէյղէմպէրան :
 41 Ու քինկա քօ Փարիսիան հաթըն ճըվանտըն , իսա փըռս
 42 քըր ժը ուան՞ ու կօ : Ժը պօյ Մէսիհէ ժը ոուա չա՞վան
 տը խույա , աւ դուռէ քի՞ ա՞ . կօնը ժէուա , Գուռէ
 43 Տավուտ : Ու կօ ժը ուանուա , Նուա լէ Տավուտ պը
 ըուհէ չավան ուի Բապպ կազի տըքա՞ ու տըպէ , խօ
 44 տէ ժը խօտէյ մըռա կօ , Լը տէսթէ սաղէ մըն ունի
 հաթա քօ ա՞ղ տըշմընէ դա՞ բէլ քըրընէ լընկէ դա՞
 45 պըքըմ : Նուա էր.քը Տավուտ ուի խօտէ կազի տըքա՞ ,
 46 չա՞վան դուռէ ուի տը պա՞ : Ու քէսքի նա՞ տըքարը պու
 ժէուա դըշդ քի ճէվապ տայըն . ու ժը ուէ բէվա
 հէնի եէքի ճէսարէթ նա՞ տըքըր ժէ դըշդ.քի փըռս
 քըրընէ :

ՄԷՐ 23

- 1 Ուէ չաղէ իսա հէմ խալգէուա ու հէմ շակըրտէդ
 2 խօռա խապէր տա , ու կօ . ֆեաթիպան ու Փարիսիան
 3 լը քիւրսիյէ Մուսա ուօնըչտըն : Նուա չը քօ ժը ոռա
 տըպէն՝ պը քըն ու պըկըրըն , համա ոգա ամէլէ ուան
 4 մնքըն , չըմա քօ տէժըն ու նա կըրըն : կըրան ու ժը
 պըրընէ զօու պարան կըրէ տը տըն ու տադինըն լը
 բըչդէ մնուովան , համա ուան պը փէչիան նա տը
 5 խուսզըն թնվ կէուանտըն , Ու հէմի ամէլէ խօ ժը պօյ
 նըհէութընէ մնուովան տը քըն , համալիյէդ խօ պօլ
 6 տըքըն ու փէչա ճըլէդ խօ տըրէժ տըքըն : Լը զիյա
 Փաթանտա՝ բէչ ուօնըչտանտըն տը հուպինըն ու լը նալ
 ճէմիաթանտա՝ քիւրսիյէ սէրին , ու լը չարչիանտա սը
 7 լավան : Ու ժը մնուովան բապպի՝ բապպի պէնը կազի
 8 քըրըն : Համա հուն բապպի մէյըն կազի քըրըն . չըմա
 քօ խօճայէ ո՛ եէք Մէսիհ ան ու հուն հէմիան պրէ նն :
 9 Ու լը սէր արտէ եէքի ժը խօռա պապա կազի մն քըն ,
 10 չըմա քօ պավէ ո՛ եէք ան՝ քը լը ազիւմանտայ ան , Ու
 հուն խօճա մէյըն կազի քըրըն , չըմա քօ խօճայէ ո՛
 11 եէք Մէսիհ ան : Ու մնզընէ ո՛ խըզմէթճիյէ ո՛ պըպան :
 12 Ու քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքան տէ ալչաղ պըպան . ու
 քի քօ խօ ալչաղ տըքան տէ պըլընտ պըպան :
 13 Համա վայ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան ու Փա
 ռիսիան՝ քօ փատիչահիթիյէ ազիւմանան լը պան մնու
 ուովան տը գուֆըլինըն . հուն նա ջըն ժէ , ու ուան քօ
 14 տը խուսզըն ժէ ջունտընէ՝ հուն նա հէլըն : Վայ՛ ժը
 ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան ու Փարիսիան , քօ մա
 լա ժընապիան տըխուն , ու ժը ժօյ նըհէութընէ նըմէճէ
 խօ տըրէժ տը քըն , ժը պօյ ուի հէնի փըռ ազապան
 15 տէ պըկըրըն : Վայ՛ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան
 ու Փարիսիան , քօ եէքի ժը պօյ տինէ անինուա պահրէ
 ու արտէ տը կանըն ու քինկա քօ տըպան՝ աւ ժը խօ

- 16 տու զաթ գուռէ ճէհէնէմէ տըքըն : վա՛յ ժը ոռա է՛յ
 քօռ զալավուղան՝ քօ տէժըն աւ քօ լը սէր տաճարէ
 սօնտ տըքս՝ դըչդ քի նընս՝ համա աւ քօ լը սէր ղէ-
 ուէ քօ լը նավ տաճարտա ս՝ սօնտ տըքս՝ աուի տէյն-
- 17 տար ս : է՛յ համաք ու քօռան , քի ժան մնղըն ս ղէ՞ո
 18 եա տաճար քօ ղէուէ զատաս տըքս : Հէմ տէժըն քի
 քօ լը սէր մէզպահէ սօնտ տըխօ դըչդ քի նընս ,
 համա քի քօ լը սէր աւ հէտիյէ քօ լը սէր մէզպահէ
- 19 ս՝ սօնտ տըխօ տէյնտար տըպս : է՛յ տիվանէյան ու
 քօռան , քի՞ ժան մնղըն ս , հէտիյէ՛ եա մէզպահ քօ
 20 զատաս տըքս հէտիյէյէ : Նուա քի քօ լը սէր մէզ-
 պահէ սօնտ տըխօ , սօնա տըխօ լը սէր ուի , ու լը սէր
- 21 ուիտա պուն հէմի դըչդան : Ու քի քօ լը սէր տաճարէ
 սօնտ տըխօ՝ սօնտ տըխօ լը սէր ուի ու լը նավ ուիտա
- 22 սաքին պունուա : Ու քի քօ լը սէր ազիւմանան սօնտ
 տըխօ սօնտ տըխօ լը սէր քիւրսիյէ խօտէ , ու լը սէր
- 23 ուի ուօնըչտօղուա : վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիւ
 պան ու Ֆարիսիան քօ իւչրէ նահնահէ ու անիսօնէ
 ու չամանէ տըտըն , համա կըրան դըչդէ նօմօսէ տը
 հէլըն , եանի շարաաթէ ու իմանէ . ուանան լաղիմ ս՝
- 24 քըրըն՝ ու աուան թէրք նս քըրըն : է՛յ քէրմէչան ա-
 սրբանտող տէվէյան պալըատող քօռ զալավուղան :
- 25 վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի քեաթիպան ու Ֆարիսիան
 քօ ալիյէ տնրէ քեասըքէ ու հէմ չանագէ փագըժ տը-
 քըն , ու լը հունտուուվա պը շէլանտըն ու պը զուրմ
- 26 դըժա նս : է՛յ քօռ Ֆարիսի , ալուը հընտուուա քեա-
 սըքէ ու չանագէ փագըժ պը պըքս՝ քը ալիյէ տնրվա
- 27 ուան ժի փագըժ պը պս : վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւրայի
 քեաթիպան ու Ֆարիսիան , քը տը մինըն թըրպէդ սը-
 փի պուն , քը ժը ալիյէ տնրվս՝ ունտ տըխույան՝ հա-
 մա ժը ալիյէ հընտուուվս պը ասթիյէ մըրիան ու պը
- 28 հէմի թարզ մուրտարիթիան դըժա նս : Հուն ժի վու-
 սան ժը ալիյէ տնրվս՝ ժը մնուուվանուա սատըգ տը
 խույան՝ ու ժը ալիյէ հընտուուվս պը միւրայիթի ու

- 29 պը պէնամուսիթի դըժա նա՛ : վա՛յ ժը ոռա է՛յ միւ-
րայի քեաթիպան ու ֆարիսիան քը թըրպէ փէյղէմ-
պէրան ջէ տըքըն ու թըրպէ սատըպան տը խամալի-
- 30 նըն : Ու տէժըն , էր.քը կիւնա փիրպավանէ խօ ամ պը
պանա , պը խօյնա փէյղէմպէրան ամ շէրըկ տէ նա՛ պա-
- 31 նա՛ : Նուա հուն լը սէր խօ շահատիթի տըքըն էր.քը
գուռէ ուան ըն .քը փէյղէմպէրան տը գուշթը պուն :
- 32 վուսան ան հուն ժի գէմանիյէ չափէ պավանէ խօ դը-
33 ժա պըքըն : է՛յ մահրան՝ ոլատէ կուռմահուան , չա՛վան
տէ պըռաւըն ժը հէօ.քմէթէ ճէհէնէմէ :
- 34 ժը պօյ ուի վահա ան ժը ոռա փէյղէմպէրան ու
ալիման ու քեաթիպան տը շէյինըմ՝ , ու ժը ուան տէ
պը գուժըն , ու խաչէ տէ պը տէրինըն , ու ժը ուան
լը նաւ ճէմիաթէ խօ տէ պը գուլթըն ու ժը պատէրէ
- 35 պատար տէ պը գավըրինըն : Հաթա քօ լը արտէ հաթը
ուրժանտըն հէմի խօյնա սատըպ լը սէր ո՛ պէ ժը խօյ-
նա սատըպ Սպէլէ հաթա խօյնա Զախարիա գուռա
փարաքիա , քը լը նավա տաճար ու մէղպահէ գուշ-
- 36 թըն : Պըռա տը պէմ ժը ոռա աւ հէմիան տէ պէ լը
սէր ուի սիլսիլէյէ :
- 37 է՛յ երուշալիմ՝ երուշալիմ՝ քը փէյղէմպէրան տը
գուշտը պուն՝ ու ժը գառա հաթը շիանտօղան գէվըր
տը քըրը պուն . չանտ ճարան գուռէ գա մըն ճըվան-
տըն խօստ չավան քօ մըրիժ.ք գուգըքէ խօ լը պըն
- 38 փանէ խօ տը ճըվինա՛ , ու հուն նա խօստըն : վահա
39 մալա ո՛ ժը ոռա խարապ տէ պը մինա՛ : Համա ժը ոռա
տըպէմ քը հէնի ժը ուէ բէվա հուն տէ նա՛ պինըն մըն
հաթա քօ պէժըն , Պը նավէ խօտէ աւ քը դէ միւպա-
րէ.ք պըպա՛ :

ՍԷՐ 24

- 1 Ու իսա ժը տաճարէ պը ուպունէ՛ տը ջօ պու .
չակըրտէ ուի ջուն լը պալէ քը եափույէ տաճարէ ժէ-
- 2 ուա նըչան պըտըն : իսա կօ ժը ուանուա՛ տը պի՛նըն

- աւ հէմիան . պըռա տը պէմ՝ ժը ոռա տէ ննմինն լը վըր գէվըր լը սէր գէվըր քը ննյէ հէլօշանաըն :
- 3 Ու քինկա քօ լը սէր ջիյէ գէյթօռնտա ոօնըշտի պու , շակըրտան հաթըն ժէռա թանէ ու կօն , Պէժան ժը մանա՝ քի՞նկա տէ պըպան աւ դըշդ , ետ նըշանէ հաթընէ
- 4 դա ու ախըրէ տընէ չը՞ տէ պըպան : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա , Սազըն պըն՝ նն պան քօ եէքի ո՛
- 5 պը խափինն . Չըմա քօ փըռան պը նալէ մըն տէ պէն , ու պէժըն էրքը իշը ըմ՝ Մէսիհ , ու փըռան տէ պը խա
- 6 փինըն : Հէմ՝ տէ պը պըհիտըն գալղան , ու խապարէ գալղան սազըն պըն քօ շաշնն պըն , չըմա քօ աւ հէ
- 7 մի դըշդան լազըման քօ պըպըն , համա հէժա ախըր նընն : Չըմա քօ միլլէթ լը սէր միլլէթ ու փատիշահիթի
- 8 լը սէր փատիշահիթի տէ ոապան . ու ճի ճի ղալայիյան ու էօլէթան ու գէլղէլէյան տէ պըպըն : Համա աւ հէմիան
- 9 իպթիտայէ հէշան ըն : Ուէ չաղէ ո՛ տէ սըխլէթուա թէպիմ պըքըն , ու ո՛ տէ պը դուժըն , ու ժը պօյ նա
- 10 վէ մըն ժը հէմի միլլէթան տէ իքրահ պըպըն : Հէմ՝ ուէ չաղէ փըռան տէ խուար պըպըն , ու հէվուտու տէ թէս
- 11 լիմ պըքըն , ու ժը հէվու տու տէ իքրահ պըքըն : Ու փըռ տանրաւ փէյղէմպէրան տէ ոապըն ու փըռան տէ
- 12 պը խափինըն : Ու ժը պօյ փըռպունէ պէնամուսիթիյէ մուհապէթէ փըռան տէ սար պըպան : Համա աւ քօ հա
- 13 թա լը ախըրէ սապը տըքան՝ տէ աւ խալաս պըպան : Ու աւ միւժտէյէ փատիշահիթիյէ տէ լը նալա հէմի տը
- 14 նէյէ վաղ պըպան՝ ժը պօյ շահատէթիյէ քըֆարան . ու ուէ չաղէ ախըր տէ պէ :
- 15 Նուա քինկա քօ տը պինըն իքրահիթիյէ խարապ պունէ քը պը տէսթէ Տանիէլ փէյղէմպէր հաթը կօթան , քը լը ճիյէ գատաս տէ պը
- 16 սէքընն (քի քօ տը խօյնն պըրա Փէհմ՝ պըքան) : Ուէ չաղէ քի քօ լը եհհուտիսթանտանն՝ պըրա լը ջիյան
- 17 պը ոանվըն : Ու աւ քօ լը սէր խանի սանքընիմ՝ պըրա ննյէ խուարի ժը մալ դըշդ քի պըսթինն : Ու աւ քօ
- 18 լը նալ զանվիտան պըրա վէնն կանն ժը պօյ ճըլէ խօ

- 19 սէնտրնէ : Համա վայ ժը ուանուա քօ համլա ու ջըջըք
 20 տայօղ ըն ուէ ուօյանտա : Ու տուվա պըքըն քօ ոււվը
 նէ ո' լը գըվըստանտա նս պս ու նս ժի լը ուօյա շա
 21 բաթէ : Չըմա քօ ուէ չաղէ վուսան մսզըն սըխլէթ քի
 տէ պըպս քօ ոգա ուի ժը ավուլէ տընէ հաթա նուա
 22 նս պու ս , ու հէնի տէ նս պս : Ու էրքը աւ ուօյան
 գըն նս պը պանա , գսթ եէք թէն նս տըքարը պու
 խալաս պուն . համա ժը պօյ պըժարիթիյան ուէ ուօյան
 23 տէ գըն պըպըն : Ուէ չաղէ էրքը եէքի ժը ոուա պէժս
 վահա լըվըր ս Մէսիհ եա լը ուէ , պավուր մս քըն :
 24 Չըմա քօ տսրաւ Մէսիհան ու վէյղէմպէրան տէ ու
 պըն ու մսզըն ալամէթան ու քէրէմէթան տէ պը քըն ,
 վուսան քօ՝ էրքը գապիլ պը պանա՝ պըժարիթիան ժի
 25 տէ պը խափանտը պուն : Վահա ժը ոուա մը վէշին կօ
 26 թիյս : Նուա էրքը պը պէժըն ժը ոուա , վահա լը չէօ
 լէտա ս , ու մս պըն , ու վահա լը նավ օտանտա ս ,
 27 պավուր մս քըն : Չըմա քօ չավան քօ պըրուսք ժը ու
 հսլաթէ ուտըպա ու հաթա ու ավայէ տըխույս . վու
 28 սան տէ պըպս հաթընէ Գուուէ մսուուվ : Չըմա քօ լը
 քօ քի լէշ հէյս գարթալան լը ուէ դէն ճըվանտըն :
 29 Ու զուվս լը բէյ աւ սըխլէթ ուօյանտա ու տէ պէ
 կըրթըն . ու հիվ տէ դալէ խօ նստս ու ժը ա
 զիւմանան ըսթէրան տէ պը գէվըն ու գուվէթէ ա
 30 զիւմանան տէ թսվ կէուըն : Ու բաշէ նըշանէ Գու
 ուէ մսուուվ տէ խույսյը պըպս լը ազիւմանտա , ու
 ուէ չաղէ հէմի միլլէթէ տընէ տէ գասավէթ պըքըն .
 ու Գուուէ մսուուվ տէ պը պինըն լը սէր ավրէ ազիւ
 մանան հաթըն , պը գուվլէթ ու պը վըու սալթանէթ :
 31 Ու մէլէքէ խօ տէ պը շէյինս պը մսզըն տանկ զուու
 նայէ , ու տէ պը ճըվինըն պըժարիթիյէ ուի ժը չար պա
 յան՝ ժը եէք սէրէ ազիւմանան հաթա աւ ալիյէ տըն :
 32 Ու աւ թէմսիլա հա ժը տարա հէժիլէ հին պըն , քը
 քինկա կուլիյէ ուի նսրմ տըպս ու վսլէ ուի տըխու
 33 յա . տը զսնըն քօ հավին նէղ ս : Հուն ժի քինկա քօ

- աւ հէմի դըշդան տը պինըն՝ պը զանըն քօ նէզ ան լը
 34 պար տարիան : Պըռա տըպէմ ժը ոռա . քօ աւ սիլսիլէ
 տէ նան պըհուրն , հաթա աւ հէմի դըշդան պը պըն :
 35 Աղիւմանան ու տընէ տէ պը պըհուրըն , համա խապէ
 36 ըէդ մըն տէ նան պըհուրըն : Համա ժը պօյ ուէ ոօյան
 քէս քի նը զանն , մէլէքի աղիւմանան պիլէ նը զանըն ,
 լէ թանէ Պավ զանն :
 37 Ու չավան ոօյէ նուհ պու , հաթընէ Գուռէ մն
 38 ոուվ տէ վուսան պըպան : Չըմա քօ չավան պուն աւ ոօ
 յան ժը դուֆանէ ավուլ , տը խուարը պուն՝ վէ տը
 խօպուն՝ ժըն տը կըրթը պուն ու մէր տը կըրթը պուն .
 39 հաթա ուէ ոօյէ քօ նուհ քէթ կէմիյէ . Ու ուան նը
 զանը պուն՝ հաթա քօ դուֆան հաթ , ու հէմիյան
 հէլաք քըր . հաթընէ Գուռէ մնուուվ ժի վուսան տէ
 40 պըպան : Ուէ չաղէ էրքը տու մնուուվ լը նավ զանվի քի
 պըպըն եէքի տէ պէ կըրթըն՝ ու աուէ տըն տէ պէ
 41 պարտան : Ու էրքը տու ժըն լը սէր եէք տըսթար
 հէռանտընէ պը պըն՝ եէքի տէ պէ կըրթըն ու աուէ
 42 տըն տէ պէ պարտան : Լը խանվ մն գանվըն , չըմա քօ
 նը զանըն քօ խօտիյէ ո՛ լը քիժան սաաթէ դէ :
 43 Համա աուէ պը՛ զանըն . էրքը խօտիյէ մալէ պը զա
 նը պու , էրքը քիժան սաաթէ շանվէ տըզ դէ , խանվէ նան
 տըջու պու . ու պար նան տըտա քօ մալէ ուի գուլ պը
 44 քըն : ժը պօյ ուի հուն ժի հազըր պըպըմ , չըմա քօ
 լը վուսան սաաթ քի՝ քօ հուն թախմին նա քըն Գուռէ
 45 մնուուվ դէ : (Չըմաքի) աճապա աւ էմին ու ագըլը
 գուլ քի՞ ան քօ էֆէնտիյէ ուի աուի լը սէր խալգէ մա
 լա խօ նասպ քըր , քօ լը ոխթէ դաամէ ուան պըտան :
 46 Խօղի աւ խըզմէթ քէարուա քօ՝ ոխթա հաթընէ աղայէ
 47 ուի , աուի վուսան քըրըն տէ պը պինն : Պըռա տը պէմ
 ժը ոռա քօ աուի լը սէր հէմի դըշդէ խօ տէ տէյնն :
 48 Լէ՛ էրքը աւ քօթի գուլ լը տըլէ խօտա պէժան :
 49 Հաթընէ աղայէ մըն տարանկ տը գանվան ու տէսթ պը
 քան գուլտաչէ խօ քութընէ , ու պը սէրխօչանուա խու

50 արընէ ու վէ խուարընէ : Աղայէ աւ դուլէ լը վուսան
 ու քի տէ պէ քօ աւ նա բէ , ու լը վուսան սաաթ
 51 քի՝ քօ նը զանն : Ու աուի լը օրթայէ տու ճի տէ պը
 քն , ու փայա ուի պը միւրայիյանուա տէ տէյնն . ու
 լը ուէ տէ պըպն կըրըն ու դըրջիւնէ տըրանան :

ՍԷՐ 25

1 Ուէ չաղէ փատիչահիթիյէ ապիւմանան տէ պը մինա
 տնհ պիքըր դիզան՝ քօ ֆէնէրէ խօ կըրթըն պը ուա
 2 պունէ ջուն դարչիյէ զավա : Ու ժը ուան բէնճան պը
 3 անգըլ պուն ու բէնճան ահմագ պուն : Ահմագան ֆէ
 4 նէրէ խօ սէնտըն ու պը խօուա ոուն նն սէնտըն : Հա
 մա ադըլիան պը ֆէնէրէ խօ պը ֆըրադան ոուն ժի
 5 սէնտըն : Ու պը տանրէնկ քէթընէ զավա , խնվէ հէմի
 6 ան ժի հաթ ու խնվտա ջուն : Ու լը նիվէ շնվէտա
 տէնկ քի պու , վահա զավա դէ . ու պըն լը բէչ ուի :
 7 Ուէ չաղէ հէմի պիքըր դիզան ուապուն , ու ֆէնէրէդ
 8 խօ սաղ քըրըն : Ահմագան ժը ադըլիանուա կօթըն ,
 ժը ոունէ խօ ժը մնուա պը տըն . չըմա քօ ֆէնէրէ
 9 մն տը դամըրըն : Ճէվապ տան ադըլիան՝ ու կօն . նն
 պն քի հէմ ժը մնուա ու հէմ ժը ոուա դըյմ ննքն .
 լէ հնըն ժը ֆըութողանուա՝ ու ժը պօյ խօ պը քը
 10 ոըն : Ու քինկա քօ ուան ջուն ժը պօյ քըուանտընէ՝
 զավա հաթ ու ուան քօ հաղըր պուն բէուա լը տավա
 11 թէ քէթըն ու տանրի հաթը քէթըն : Ու բաչէ աւ պիքըր
 դիզէ տըն հաթըն՝ ու կօն . էա՛ րապպ էա՛ րապպ ժը
 12 մնուա վնքն : Ու ուի ժը ճէվապ տա ու կօ . պըուա
 13 տը պէմ ժը ոուա , էրքընղ ո՛ նաս նաքըմ : Նուա հուն
 լը խնվէ մն ջուն , չըմա քօ նա ույէ տը զանըն ու
 նա սաաթէ :
 14 Նուա չավան քօ լը դուրպէթէ ջունտող մնուով քի՝
 դուլամէդ խօ կաղի քըր , ու վարիյէթէ խօ ժը ուանուա
 15 թէպիմ քըր : Ու ժը եէքէուա բէնճ ու ժը եէքէուա

- արուօ, ու ժը եէքէուա ժի եէք դալանթ տա. ժը հէր
 եէքէուա կօրա դու վէթէ խօ ու զուվն ջու լը դուրպէթէ :
 16 Ու աւ բէնճ դալանթէ սէնտող ջու զուվն շըգու լանտ ու ի,
 17 ու հէնի բէնճ դալանթ ժի դազանճ քրր : Ու ահվա աւ
 արաօյան սէնտող ժի հէնի արաօյան ժի դազանճ քրր :
 18 Ու աւ քօ եէք սէտ ջու լը պըն արտէ վէշարթ աղ
 19 չէյէ էֆէնտիյէ խօ : Նուա ժը բաշէ փըու ռիթէ էֆէն
 տիյէ ուէ զուլաման հաթ ու ժը ուան հասապ խօս :
 20 Ու աւ քօ բէնճ դալանթ սէնտ հաթ ու բէնճ հէնի
 դալանթան անի, ու կօ. Եա՛ էֆէնտիյէ մըն. դա ժը
 մըուա բէնճ դալանթան թէպիմ՝ նա՞ քըր, վահա լը սէր
 21 ուան հէնի բէնճ դալանթան մը դազանճ քրր : Ու է
 ֆէնտիյէ ու ի կօ ժէուա, Աֆէրին, էյ դանճ ու էմին
 դուլ, դու քի լը դըշդէ հընտըքտա էմին պույ անդէ
 դա լը սէր փըու դըշդան թային պըքըմ, պը գանվ լը
 22 շահմանլըղէ էֆէնտիյէ խօ : Ու տու դալանթ սէնտող
 ժի հաթ ու կօ. Եա՛ էֆէնտիյէ մըն դա դու դալանթ
 նա՞ տա ժը մըուա. վահա լը սէր ուան հէնի արաօ դա
 23 լանթ ժի մը դազանճ քրր : Ու էֆէնտիյէ ու ի կօ ժէ
 ուա, Աֆէրին էյ դանճ ու էմին դուլ, դու քի լը հըն
 տըք դըշդտա էմին պույ անդէ դա լը սէր փըու դըշ
 դան թային պըքըմ, պը գանվ լը շահմանլըղէ էֆէնտիյէ
 24 խօ : Ու եէք դալանթ սէնտող ժի հաթ ու կօ, Եա՛
 էֆէնտիյէ մըն մը զանը պու քօ դու մանուլ քի տէնկ
 սէր ի. ժը ճիյէ դօվ նա՞ քըրընէ տը չինի, ու ժը ճիյէ
 25 նա՞ աժօղընէ պանրէվ տըքի : Թըուսիյամ, ու չում դա
 լանթէ դա լը պըն արտէ մը վէշարթ, ու վահա մալէ
 26 դա ժը դաուա : Ու էֆէնտիյէ ու ի ճէվապ տա ժէուա
 ու կօ. էյ դուլէ եարամազ ու թէնպէլ, դա զանը պու
 քօ անդ ժը ճիյէ դօվ նա՞ քըրընէ տը չինըմ ու ժը ճիյէ
 27 նա՞ աժօղընէ պանրավ տըքըմ : Լաղիմ պու ժը դաուա
 քօ աղչէյէ մը դա պըտանա ժը սարրաֆանուա, ու ան
 զէ պը հաթըմա պը ֆէյտէ մալէ խօ պը սէնտըմա :
 28 Նուա պը կըրըն ժէ դալանթէ, ու պը տընն ու ի քի

- 29 տան՝ դալան/թէ ուի հէյն : Չըմա քօ ժը քէռա քօ
հէյն , ժէռա տէ պէ տայըն ու զէտէ պըպան . համա է
քի քօ թուեննա պը ուիռա պուն աւ ժի տէ պէ սէն .
- 30 տըն ժէ : Ու աւ դուլէ թէնպէլ տանրիըն լը դարիյէ
տանրիւն . ու լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու դըրջինէ աը-
րանան :
- 31 Ու քինկա քօ Գուռէ մանուլ պը սալգանէ/թէ խօ
պէ ու հէմի մէլէքէ խօ բէռա , ու ուէ չաղէ տէ ոօնի
- 32 լը սէր քիւրսիյէ խօ իզզէ/թէ : Ու հէմի միլէթան տէ
լը պար ուի պէնը ճըվանտըն ու ժը հանվուտու տէ ճիյէ
պըքան . չավան քօ շըվան միյան ու պըղընան ժը հանվ
- 33 ճիյէ տըքան : Ու միյան լը ալիյէ ռասթէ խօ տէ պը
- 34 սանքընըն ու պըղընան լը ալիյէ չմիլէ խօ : Ուէ չաղէ
փատիչահ լը ալիյէ ռասթ պունօղանուա տէ պէժան ,
էյ միւպարէքէդ Պավէ մըն՝ ժը թէմէլ պունէ տընէ
ավուլ ժը պօյ ո՛ հազըր պուն փատիչահի/թիյէ մէրսս
- 35 պըկըրըն : Չըմա քօ նզ պըրչի պում ու ո՛ ժը մըռա
խուարըն տան , ու նզ թի պում՝ ու ուալ տան ժը մը-
- 36 ռա , դարիպ պում ու հուն մըն դապուլ քըրըն . Դա-
զի պում . ու հուն մը տանը որկըրթըն . նախօչ պում .
ու ո՛ մը զիյարէթ քըրըն . լը հափսէ պում ու հուն
հաթըն լը պա մըն :
- 37 Ուէ չալէ սատըգան տէ ճէվապ պըտըն ու պէն Եա՛
րապպ , քի նկա ման դա պըրչի տի՝ ու դա խօտի քըր ,
- 38 Եա թի՝ ու ման դա վէ խուարթ : Հէմ՝ չըչաղ ման դա
դարիպ տի՝ ու ման դա դապուլ քըր , Եա դազի՝ ու
- 39 ման դա տա որկըրթըն : Քինկա ման դա նախօչ ու լը
հափսէ տա տի , ու նամ հաթըն լը պա դա :
- 40 Ու փատիչահ տէ ճէվապ պըտան ու պը պէժան ժը
ուանուա . Պըռա տը պէմ ժը ոռա . հէր չը դաս քը
ո՛ քըր ժը պրէյէդ մըռա բըջուգանուա ո՛ ժը մըռա
քըր :
- 41 Ուէ չաղէ ժը ալիյէ չէփ պունօղանուա ժի տէ պէ-
ժը , ժը մըն հանըն էյ մէլունան լը աւ նառէ ապէտի

- 42 քօ հազըր պուլյն ժը շէյդանուա ու ժը մէլէքէ ուի-
 աբըն նն տա . թի պում, ու ո՛ ժը մուա խու-
 43 ըն : Գարիպ պում ո՛ մըն գապուլ նն քըր . դազի
 պում . ու ո՛ մըն նն տա որկըրթըն . նախօչ ու լը հափ-
 սէտա պում ու ո՛ նն հաթ լը պամըն :
 44 Ուէ չաղէ ուան ժի տէ ճէվապ պըտըն ու պէժըն .
 էա՛ րապպ մն քի՞նկա դա պըրչի , եա թի՛ եա գա-
 45 մն ժը դառա խըղմէթ նն քըր : Ուէ չաղէ տէ ճէ-
 46 վապ պըտն ժը ուանուա ու պէժն . Պըռա տէժըմ ժը
 ոռա , հուն հէր չգաս քօ ժը ուան բըջուգան եէքէ-
 47 ոա նն քըրըն ժը մըռա ժի նն քըրըն : Ու ուան տէ
 հնուըն լը ազապէ էպէտի՛ ու սատըգան լը հայաթէ
 էպէտիյէ :

ՄԷՐ 26

- 1 Ու քինկա քօ աւ հէմի խապէրան թամամ քըր , կօ
 2 ժը շակըրտէդ խօռա , Մալումէ ո՛ նն՝ քօ բաչէ տու
 ոօյան փասէհ տէ պըպն , ու Գուռէ մնուլ աուէ
 պէ թէսլիմ պուն լը խաչէ ոապունուա :
 3 Ուէ չաղէ պաչ խոսխաման ու քեաթիպան ու իխթի-
 4 խամէ աւ քօ նափէ ուի կայիափա պու : Ու շափռ քը-
 5 ժըն՝ քօ պը ֆէնտ քի իսայէ պը կըրըն ու պը գու-
 6 պն վէլվէլ քի պը գնվն լը նալ ճըվաթան : Ու քին-
 7 կա քօ իսա հաթը լը Բեթանիայէ լը մալա Շըմհունէ
 8 ույուղ , ժըն քի հաթը լը պալէ . քօ շուչա քի ոունէ
 ուի փըռ պուհա հնպու , ու ոըթանտ լը սէր սէրէ
 ուի լը պնր ուան քօ լը սուֆրէտա ոօնըչտի պուն :
 9 Ու շակըրտան քինկա քօ տին , դայիտըն՝ ու կօն .
 9 Չըմա աւ ոուն վունտա պըպն . Չըմա քօ գապիլ պու
 քօ աւ ոուն պը պուհա պը հաթա ֆըռօթան ու ժը

- 10 Ֆազիրանու տայրն : Իսա ֆէհմ քըր ու կօ ժը ուան-
 ուա . Չըմա րահաթօրղ տըքըն ժընըքէ . չըմա քօ ամէլ-
- 11 քի փանճ շըղուլի ժը մըուա : Ֆազիրան հէր չաղ պը
 12 ոուա տըպըն՝ համա անղ տայիմա պը ոուանա պըմ : Չը-
 մա քօ աւ ժըն , աւ ոուն լը սէր պէտէնէ մըն պը ոը-
- 13 ժանտընէ , ժը պօյ տէֆըն քըրընէ մըն քըր : Համա
 պըուա տը պէմ ժը ոուա , լը նավա հէմի տընէ՝ լը քօ
 քի աւ միւժտա դէ վաղ քըրըն , քըրընէ ուի ժի տէ
 պէ կօթըն . ժը պօյ գիքը քըրընէ ուի :
- 14 Ուէ չաղէ ժը տուանղտան եէքի , քօ իսխարլի Եա-
 հուտա տը հաթը կօթըն , ջու լը պաշ խախամանուա՝
- 15 ու կօ , Չը՞ տը խուազըն ժը մըուա տայրն , ու անղ ուի
 ժը ոուա թէսլիմ պըքըմ , ու ուան սի փարչա դէվ վատ
- 16 քըրըն ժէուա : Ու ժը ուէ բէվա ֆուրսէնթ քի աու-
 ամիշ տըքըր՝ քօ ուի պըտան տէսթէ ուան :
- 17 Ու լը ույա ավուլէ ֆէթիր պայրաման . շակըրտան
 հաթըն լը պա իսա ու կօնը . ժը պօյ խուարընէ ֆա-
- 18 սէհ լը քէ՞ տանրէ տը խուազի քօ ժը դաուա հազըր
 պըքըն : Ու ուի կօ ժը ուանուա . լը պաժէրէ ժը ֆը-
- 19 լան քանսէուա հանըն , ու ժէուա պէժըն . խօճա տէժան ,
 Ոխթէ մըն նէղ ան . փաստէհէ ժը շակըրտէգ խօուա թանլ
- 20 լը ճանմ դա տէ պըքըմ : Ու շակըրտան ժի քըրըն չա-
 21 վան քօ էմը քըր ժը ուանուա իսա ու հազըր քըրըն
 փաստէհէ :
- 22 Ու քինկա քօ էվար պու՝ պը տուանղտահ շակըր-
 23 տանուա սուֆրէտա ոճըրչի պու : Ու քինկա քօ ու-
 ան տը խուարը պուեն՝ կօ , Պըուա տը պէմ ժը ոուա
- 24 քօ ժը ո՛ եէքէ տէ մը պըտան տէսթ : Ու փըու դա-
 սավաթ քըրըն , ու ժը ուան հէր եէքէ պաշլանտըն
- 25 կօթընէ ժէուա , Եա Բապպ սազըն անղ նանպըմ : Ու ուի
 ճէվապ տա՝ ու կօ . Աւ քօ տէսթէ խօ պը մըուա լը սա-
- 26 հանէ քըր , աուի տէ մըն պըտան տէսթ : Պըուա Գուուէ
 մանուվ տը ջօ չավան քօ ժը պօյ ուի հաթը նըվիսան-
 տըն . համան վսյ ժը աւ մանուվուա , քօ Գուուէ մա-

- ուռվ պը տէսթէ ուի տէ պէ թէսլիմ պուն . աւ մն
 ուռվ ժը տիյէ խօ զա նն պանա՝ ժէռա հէնի գանճ
 25 պու : ճէվապ տա Եհհուտա քը ուի տէ տէսթ պըտա
 նա՝ ու կօ . Եա՛ խօճա , սապըն ան ննպըմ . կօ ժէռա .
 Դա կօ :
- 26 Ու չը գաս քօ ուան տը խուարը պուն , իսա նանէ
 սննտ , միւպարէք քըր ու չըքէնանտ , ու տա ժը շա
 կըրտանուա՝ ու կօ , Պը կըրըն պը խուն . աւ թէնէ մըն
 27 ն : Ու քեասըքէ սննտ չըքըր քըր՝ տա ժը ուանուա՝
 ու կօ . Հուն հէմի ժի վէխուն ժէ . չըմա քօ աւ ն խույ
 նա մըն՝ աւ ահտա նօ քօ ժը պօյ փըռան դէ ոըժան
 28 տըն ժը պօյ ավֆլըղէ կիւնէյան : Համա ժը ոռա տը
 պէմ , ժը վէ բէվն հէնի ժը մահսուլէ մէվ տէ նն վէ
 խում , հաթա վէ ոօյէ՝ քինկա քօ պը ոռա աուի նօ
 29 վէխում լը նավա փատիշահիթիյէ Պավէ մըն : Ու բաշէ
 իլահի քի խօյնտանէ , ոապուն լը ջիյէ զէյթունէ :
- 30 Ուէ չաղէ կօ իսա , Հուն հէմիյան վէ շնվէ տէ խուար
 31 պըն ժը մըն , չըմա քօ հաթը նըվիսանտըն քօ , Շըվանէ
 32 տէ պը խըմ ու միյէ ճէօլ տէ պալա պըպըն : Համա բաշէ
 գըյամ քըրընէ մըն՝ լը պնր ո՛ անղէ տէ հնօըմ լը ճէ
 33 լիլէ : ճէվապ տա ֆէթրոս ու կօ . Էրքը հէմի ժի ժը
 34 դա խուար պըն , համա ան տէ խուար նն պըմ , կօ
 ժէռա իսա , Պըռա տը պէմ ժը դառա . ուէ շնվէ լը
 բէշ պանտանէ տիդան սէ ճարան դույէ մը ինքեար տէ
 35 պըքի : կօ ժէռա ֆէթրոս , Մէկէր պը դառա մըրըն
 ժի լաղիմ պէ , անղէ դա ինքեար նն քըմ . ավհա տը
 կօթը պուն շակըրտան հէմի ժի :
- 36 Ուէ չաղէ իսա պը ուանուա Գէթսէմանի հաթը կօ
 թան ճի քի հաթ , ու կօ ժը ուանուա . Լը վըր ոօնին՝
 37 հաթա քօ անղ հնօըմ լը ուէ նըմէճ պըքըմ : Ու պը
 սէնտընէ ֆէթրոսէ ու հէրտու գուռէ Զէբէթոսէ . պաշ
 38 լանտ դասավէթ քըրընէ ու հաճէթ քըրընէ : Ուէ չաղէ
 կօ ժը ուանուա , ճանէ մըն գասա մըրընէ պը գասա
 վէթ ն , լը վըր պը սնքընըն , ու պը մըռա հէշար պը

- 39 մինչն : Ու հընըքի լը բէշ ջու՝ լը սէր ուու քէթ , նըմէճ քըր ու կօ , Եա՛ Պավէ մըն , էրքը մըմքիւն հէյն , պըրա աւ քեասըքէ ժը մըն պը պըհուրն . համա նն
- 40 խօստընէ մըն իլլա պը խօստընէ դա պըպն : Ու հաթը շակըրտանուա . ու ուան լը խնվէտա տի . ու տէժն ժը ֆէթըրոսուա , վուսան սա՛աթ քի ժի հուն նը քարը պուն
- 41 պը մըուա հէշար պը սնքընըն : Հէշար պը սնքընըն ու նըմէճ պըքըն՝ քօ լը նավ թէրճուպայէ նն գէվըն . պը
- 42 ուա բուհ հազըր ն , համա թէն զայիֆ ն : Տխաա իքին՝ ճի ճարան ջու նըմէճ քըր՝ ու կօ . Եա՛ Պավէ մըն , էրքը մըմքիւն նընն քօ աւ քեասըքէ ժը մը պը պըհուրն էրքը ժէ նն վէխում , պըրա մէրամէ դա պըպն :
- 43 Ու տիսա հաթը ուան լը խնվէտա տի . չըմա քօ շահ
- 44 վէ ուան կըրան պու պուն : Պնրտա ուան՝ ու ջու իւշիւնճիւ ճարան նըմէճ քըր . ու տիսա աւ խապէր կօ :
- 45 Ուէ չաղէ հաթը շակըրտանուա ու կօ ժը ուանուա , ժը վէ բէվա խնվտա հնըն ու բահաթ պը պըն . վահա սաաթ կըհիշթ , ու Գուուէ մնուուվ լը տէսթէ կիւնէ
- 46 քեարան թէսլիմ տը պն : Ռապըն ժը վըր նմ հնըն , չըմա քօ վահա կըհիշթը աւ քօ տէ մը տէսթ պըտն :
- 47 Ու հէժա ուի աւ խապէրան տը տա , վահա Եհհուտա ժը տուանդտան եէքի հաթ , ու բէուա փըու գալապալը ժը իխթիարէ ճըվաթան ու ժը պաշ խախա
- 48 ման պը քէրան ու պը տարան : Ու ուի տէսթ տայող ժը ուանուա նըշան քի պը տայընէ կօթը պու . Գի քօ
- 49 մը ուամիսա աւ նն , աուի պը կըրըն : Ու զուվն լը պա իսա հաթ կօ . Սէլամ ժը դաուա եա՛ խօճա , ու աուի
- 50 ուամիսա : Ու իսա ժէուա կօ , Եա տօսթ , դու չըմա՞ հաթի . ուէ չաղէ հաթըն տէսթ ալէթըն իսայէ ու կըր
- 51 թըն ուի : Ու վահա աուան քօ պը իսաուա պուն , եէքի ժը ուան՝ տէսթէ խօ աւէթ ու քէրա խօ քշանտ լը խըղմէթ քեարէ պաշ խախամէ ու կօյա ուի ճիյէ քըր :
- 52 Ուէ չաղէ իսա կօ ժէուա , Գէրա խօ ճիյէ խօ վէկէուինն , չըմա քօ հէմի քէր քըշանտողան պը քէրէ տէ

- 53 հէլաք պըտըն : Գու չը թախմին տըքի էրքը անը քա-
 րըմ ժը պավէ խօռա լավա քըրընէ ու նուա պը կինի
- 54 ժը մըռա ժը տուանդտահ ալայան զէտէ մէլէքան : Հա-
 մա չավան տէ թէմամ պըպըն քըթէպան էրքը լազըմ
 ան ավհա պուն
- 55 Ուէ չաղէ ժը գալապուռա կօ իսա . Մը կըրթընէ
 ոգա լը սէր տըղ հունն պը քէրան ու պը տարան ու-
 պուն . հէր ոօ լը նավ տաճարտա պը ոռա տը ոօն-
 ըչդը պուժ ու թալիւմ տը քըրը պուժ , ու հունն մը նան
- 56 կըրթըն : Ու աւ հէմիան ժը պօյ թամամ պունէ քըթէ-
 պէ փէյղէմպէրան պու . ուէ չաղէ շակըրտան կըչք ուի
 պանրտան ու ուէվին :
- 57 Ու ուան կըրթըն իսայէ պըրըն ժը Գայիափա խա-
 խամ պաշիռա , լը քօ քի քէաթիպան ու իխթիարան
- 58 հաթը պուն ճըվանտըն . Ու փէթրոս ժը տուրվն լը
 բէյ ուիտա ջու՝ հաթա հավչա խախամ պաշիյէ , ու
 քէթը հընտուռ պը խըղմէթքէարանուա ոօնըչք քօ
- 59 ախըրէ պը պինը : Ու պաշ խախաման ու շէվըռ կըչք
 լը սէր իսայէ տանրավ շահատէթի քի արամիշ տը քը-
- 60 ըր պուն . քօ ուի պը դուժըն : Համա նան տիթըն ու
 փըռ տանրավ շահատան հաթըն ժի տիսա նան տիթըն .
- 61 բաչէ հաթըն տու տանրավ շահիտան , Տը կօթը պուն ,
 էրքը ուիա խապէր տը տա . էշ տըքարըմ տաճարէ
 խօտէ հէլոչանտընէ ու նավա սէ ոօյանտա ջէ քըրըն :
- 62 Ու խախամ պաշի պը ուապունէ՝ ժէռա կօ . ճէվապ
 քի նա՞ տի . ուանան լը սէր դաչը՞ շահատէթի տըքըն .
- 63 ու իսա հըսգօթ պու պու : ճէվապ տա խախամ պաշի՞
 ու կօ ժէռա . Պը սաղ Սլլահ դա սօնտէ տը տըմ , էր-
 քը ժը մըռա պէթի՞ էրքը դույի Մէսիհ Գուռէ խօտէ :
- 64 կօ ժէռա իսա . Գա կօ . համա տէթըմ ժը ոռա , ժը
 վէ բէվն տէ պը պինըն Գուռէ մանուլ լը ալիյէ սա-
 ղէ Գուտրէթէ հաթը ոօնըչտըն . ու պը ալրէ ազիւ-
- 65 մանան հաթըն : Ուէ չաղէ պաշ իմամ ճըլա խօ գա-
 թանտ՝ ու հէնի շահատան ժը մանա չը՞ լազըմ ըն .

- 66 վահա հունն պըհիստըն տըթմինա ուի . ժը ոռա չավան
տը խույա . ուան ճէվապ տան ու կօն . ժը մըրընուա
67 մըսթահազ ան : Ուէ չաղէ թու քըրըն լը ոույա ուի ,
պը փըռմըսթա քութանը ուի . ու հընըքան ժի սիլէ
68 տը խըսթը պուէն ու տը կօթը պուէն . ժը մանուա փէյ
ղէմպէրիթի պըքան էյ Մէսիհ . քի⁶ ան աւ քօ ժը դաուա
խըսթ :
- 69 Համա փէթըոս տանըվա լը հավչէտա ոուտընը պու ,
ու հաթը ցարվաչ քի լը պա լէ ու կօ . Դու ժի պը
70 ճէլիլի իսա պույ : Ու ուի լը պան հէմիյան ինքեար
71 քըր ու կօ , էրքը անը նը զանըմ դու չը տէթի : Ու
ուի չը ցաս քօ լը տանըիյէ հավչէ տը պըհուրը պու :
պաչգա ցիղ քի տի ուի , ու ուան քօ լը ուէ պուէն
կօ ժը ուանուա , Ուիա ժի պը իսայէ նըսուանիուա պու :
72 Ու ուի՝ Աւ մանուվ նը զանըմ՝ պը սօնտէ ինքեար
73 քըր : Ու բաչէ հընըք ժի ուան քօ լը ուէ պուէն հա
թըն ու կօնը ժը փէթըոսուա . Պըուա դու ժի ժը ուան
74 ի , չըմա քօ խապէրա դա , պէլի տըքա դա : Ուէ չա
ղէ պաչլանտը լանէթ քըրընէ ու սօնտ խուարընէ ,
էրքը անը ուի մանուվէ նը զանըմ , ու զուվան տիք պան
75 տա : Ու փէթըոս խապէրա իսայէ պիրա խօ անի . էր
քը լը բէչ պանտանէ տիք՝ սէ ճարան դույէ մը ին
քեար պըքի . ու տանըվա ուապու՝ փըռ դահլ կըրիա :

ՍԷՐ 27

- 1 Ու քինկա քօ սըպէ պու , պաչ իմաման կըչք ու
իխթիարէ ճըվաթան չավու քըրըն ժը պօյ իսա էրքը
2 ուի պը գուժըն : Ու աուի պը կըրէտանէ պըրըն . ու
3 աուի լը տէսթէ Պօնտոսյու փիլատոսէ տանը : Ուէ չա
ղէ Եհհուտա քօ անուի տէսթ տա , պըտիթընէ էրքը լը
սէր ուի հէօքմ պու , փուչման պու՝ սի փարչա զիվ
վէկէուանտ ժը պաչ իմամանուա ու իխթիարանուա կօ .
4 ժը պօյ տէսթ տայընէ մըն պէսուչ խօյն՝ մը կիւնէ

- 5 քրր . ու ուան կօնը , ժը մնուա չը՞ . դու զանի : Ու
 զիվէ լը նավա տաճարէ ալէթ ու շու , աուի խօ ա
 6 լըգանտ : Ու պաշ խախաման զիվէ պը սէնտընէ կօնը .
 Սուի լը խաղնայէ տաճարէ տադինըն ճայիզ նընն . չը
 7 մա քօ աւ պուհայէ խօյն ան : Պը շավու քըրընէ՝ պը
 ուի զնվիյէ բըրուտէ քըուին , ժը պօյ մէզէլէ գարի
 8 պանուա : ժը պօյ ուի՝ հաթա ուէ ույէ աւ զնվի՞ զն
 9 վիյէ խույնէ հաթը կազի քըրըն : Ուէ չաղէ թամամ
 պու պը տէսթէ իրիմիա փէյղէմպէր հաթը կօթան .
 Ու սէնտըն աւ սի փարչա զիվէ պուհայէ հաթը Ֆըուօ
 թան . քը հընըքան ժը դուուէ խարայիլէ պուհա գա
 10 թանտըն : Ու տանը աուէ ժը զնվիյէ բըրուտուա չավան
 11 քօ իօտէ ժը մըուա էմը քըր : Ու իսա լը պնը վալիյէ
 սնքընանտ . վալի փըուա քըր ժէ ու կօ . փատիչահէ
 Եէհուտիան դու ի . ու իսա կօ ժէուա . Դու տէթի :
 12 Ոխթա տօզ քըրընէ ժէ պաշ իմաման հէմ իխթիարան ,
 13 գա ճէվապ նն տա : Ուէ չաղէ փիլատոս ժէուա կօ . Լը
 սէր դա չըգաս դըչդան շահատէթի տըքըն՝ դու նա՞
 14 պըհիսի : Գաթ ժը եէք խապէրուա պիլէ՝ ժէուա ճէվապ
 նն տա . վուսան քօ փըու թաճուպ քըր վալի :
 15 Համա առէթա վալի հնպու՝ քօ լը հէր պայրամտա
 ժը ճէմաթուա կրէտան քի պէրոն քի քօ տը խօստը
 16 պուն : Ուէ չաղէ ժը ուանուա Բարաբբա հաթը կօթան
 17 մէշուր մահպուս քի հնպու : Քինկա քօ հաթըն ճը
 վանտըն . կօ ժը ուանուա փիլատոս , Քի՞ ժան տը խուա
 զըն քօ ժը ուա պնտըմ , Բարաբբա՞ եա իսա քօ Մէ
 18 սիհ դէ կօթան : Չըմա քօ տըզանը պու՝ քօ աուի ժը
 պօյ հասուտիյէ տէսթ տա պուն :
 19 Ու քինկա քօ ուի լը քիւրսիյէ շէրիաթէ ունըչաի
 պու , ժընա ուի շիանտը ժէուա՝ ու կօ , Շըղուլէ դա
 թուննն պը աւ սատըգ քնսէուա . չըմա քօ իու լը
 20 խնվէտա ժը պօյ ուի ան վըու քըչանտըմ : Համա պաշ
 իմաման ու իխթիարան ճէմաթան գանտուրմիշ քըրըն .
 քօ Բարաբբայէ պը խուազըն ու իսա հէլաք պըքըն :

- 21 Ու վալի ժը ուանուա ճէվապ տա՝ ու կօ . ժը աւ
հէրտույան քի՞ ժանէ տը խուաղըն՝ քօ ժը ուա պար-
- 22 տըմ . ու ուան կօթըն , Բարաբբայէ : Փիլատոս կօ ժը
ուանուա . Լէ չը՞ պը քըմ՝ իսայէ քօ Մէսիհ դէ կօթան :
- 23 Հէմի ժի կօթըն . Պըրա պէ խաչ քըրըն . ու կօ ժը ուան-
ուա , Չը՞ ամէլ քի քէօթի շըղուլի . ու ուան հէնի վըռ-
- 24 կաղի տըքըրի պուեն ու տը կօթը պուեն . Պըրա պէ խաչ
քըրըն : Ու Փիլատոս պը տիթընէ քօ Փայտա քի նա
- պի , լէ հէնի վըռ վէլվէլէ տը պի . ավէ սէնտ լը պար
ճըվաթան տէսթէ խօ շուշթ՝ ու կօ . Էշ ժը աւ պէ-
- 25 սուչ խօյնէ վաք ըմ . հուեն պը դանըն : Ու հէմի գաւմ՝
ճէվապ տան ու կօն . Խույնա աուի լը սէր մի ու լը
- սէր էվատէ մի պը պի :
- 26 Ուէ չաղէ Բարաբբայէ պարտա ժը ուանուա , ու իսա
- 27 պը քութանէ տէսթէ ուան տա քօ պէ խաչ քըրըն : Ուէ
չաղէ աքքէրէ վալի լը հընտուռէ տիվանխանայէ կըր-
- թըն իսայէ , ու հէմի պէօլիւկէ լը սէր ուի ճըվանտըն :
- 28 Գահղի քըրըն ուի ու ժէուա խէլաթէ սօռ բէ քըրըն :
- 29 Ու ժը ըսթըրիան թաճ քի պը ջէքըրընէ լը սէրէ ուի
տանին ու գամիշ քի լը տէսթէ ուի ուսթ , ու պար
- ուիտա լը սէր չէօքան պը հաթընէ մէսգարա տը քըրը
պուեն ու տը կօթը պուեն . Սէլամ՝ ժը դաուա եա՛ փա-
- 30 տիչահէ Եհհուտիան : Ու լը սէր ուի պը թու քըրընէ՝
գամիշէ տը կըրթը պուեն ու սէրէ ուի տըքըրթա պուեն :
- 31 Ու աուի բաչէ մէսգարա քըրընէ խէլաթէ ժէ շէլան-
տըն . ու ճըլէ ուի բէ քըրըն ժէուա , ու պըրընը ուի
- 32 լը խաչէ ուապուենուա : Ու ուան տարվա ուապուենէ նա-
վէ ուի Շըմհուեն եէքի կիւրէնայը տին՝ աուի սուխրա
- 33 կըրթըն քօ խաչէ ուի հիլ կըրա՞ : Ու հաթըն աւ ճիյէ
քօ Գօլկօթա դէ կօթան , եանի ճիյէ սէրի ժէ քըրընէ :
- 34 Ու ժէուա պը էօտ թէվ պուեն սիրքա տանը քօ վէխու ,
ու քինկա քօ դամէ ուի սէնտ վէխուարըն նի տը խօս-
- 35 տը պու : Ու աուի լը խաչէ տարանին ու ճըլէ ուի պը
գուրայէ փայ քըրըն , քօ ժը փէյղէմպէր հաթը կօթան

- խապէր թամամ պըպան . ճըլէ մըն լը նաւ խօտա փայ
 36 քըրըն , ու լը սէր գափթանէ մըն գուրա ավէթըն : Ու
 37 ոօնըչդի պուն ու աուի տը բէպուն : Ու լը սէր սէրէ
 ուի ճիւրմէ ուի հաթը նըվիսանտըն տանին . էրքը ԱԻ
 Է ԻՍՍ ՓԱՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒՏԻԱՆ :
- 38 Ուէ չաղէ բէռա տու տըղ ժի խաչ քըրըն , եէքի ժը
 39 ալիյէ ոասթուա՝ ու աուէ տըն ժը ալիյէ չէփուա : Ու
 ժը ուէ պըհուրողան սէրէ խօ պը հէժանտընէ՝ ժէռա
 40 քիւֆը տը քըրը պուն , Ու տը կօթը պուն , Է՛յ տա
 ճարէ խարապ քըրօղ ու նաւ սէ ոօյանտա ջէ քըրօղ՝
 դու խօ խալաս պըքան . էրքը դու Գուռէ խօտէյ՝ ժը
 41 խաչէ որը խուարի : Հէմ վուսան ժի պաչ իմաման պը
 քէաթիպան ու պը իխթիարան՝ մէսգարա տը քըրը
 42 պուն ու տը կօթը պուն : Պաչգայան խալաս քըր , աւ
 խօ նը քարը խալաս քըրընէ . էրքը փատիչահէ իարայիւ
 ան , նուա պըրա ժը խաչէ պէ խուար՝ ու ժէռա իման
 43 պինըն : Էրքը ժը խօտէռա ումուտ քըրիյան , պըրա խա
 լաս պըքան ուի . էրքը ժէ րաղի ան . չըմա քօ կօ , Է՛ղ
 44 Գուռէ խօտէ ման : Բէռա հաթը խաչ պուն տըղան ժի
 վուսան սէրհէվտէ տը քըրը պուն ժէռա :
- 45 Ու սաաթ ժը չէչան հաթա սաաթ նանհան լը սէր
 46 հէմի տընէ դարի պու : Ու սաաթ լը ռիթա նանհան
 իսա պը տանկ քի պըլընտ կաղի քըր ու կօ , Էլի՛ Էլի՛
 լամա սապաքթանի եանի , Եա՛ Ալլահէ մըն՝ Ալլահէ մըն՝
 47 դա չըմա մը թէրկ քըր : ժը ուան հընըգան՝ քօ լը
 ուէ սանքընի պուն , քինկա քօ պըհիստըն , տը կօթը
 48 պուն . Աուի իլիայէ կաղի տըքան : Ու ժը ուան եէքէ
 պաղտա սիւնկէր քի կըրթ պը սիրքա դըժա քըր լը
 49 սէր գամիչ քի փէչա ու տա ժէռա քօ վէխու : Ու
 աուա տընան տը կօթը պուն , պանտան ան մէղէքըն
 Էլիա դէ ուի խալաս քըրընէ :
- 50 Ու իսա տիսա պը պըլընտ սաուենտ քի կաղի քըր
 51 ու ճանէ խօ թէպիմ քըր : Ու վահա փէրտէյէ տա
 ճարէ ժը ժօրտա հաթա ժէր տըտոյան գաթեա ու

- 52 արտ լէրզա ու զընարան ֆազըթըն . Ու թըրպան հա-
թըն վէպուն ու թէնէ փըռ ազիզան քօ խնվտա ջու
- 53 պուն գըյամ քըրըն : Ու ժը թըրպան ուսպուն բաչէ
գըյամ քըրընէ՝ ու քէթըն լը պաժէրէ մուգատաս , ու
ժը փըռանուա խույայի պուն :
- 54 Համա եիւզպաչի ու բէռա ուան քօ իսայէ տը բէ
պուն , քինկա քօ տին զէլզէլէյէ ու աւ դըչդան քօ
պուն՝ փըռ թըռսիան , ու կօն . Պըռա աուի Գուռէ
Խօտէ պու :
- 55 Ու լը ուէ՝ ժը տուրվն նըհէթօղ փըռ ժընան հա-
պուն . քօ ուան ժը ճէլիլէ լը բէյ իսա ժէռա խըղ
- 56 մէթ քըրընուա հաթը պուն . Գօ լը նավ ուանտա պու
Մէյրէմ Մաղթալինի ու Եագօպ հէմ տիյէ Եօսա
Մէյրէմ ու տիյէ գուռէդ Զէրէդոսէ :
- 57 Ու քինկա քօ էվար պու ժը Գարիպ ուամէ մառուվ
քի զէնկին հաթ՝ քօ նավէ ուի Եուսիֆ պու , քօ ուի
- 58 ժի շակըրտէ իսա պու . Ուիա լը պա ֆիլատոսէ պը
ջունսընէ թէնէ իսա տիլէկ քըր . ուէ չաղէ ֆիլատոս
- 59 էմր քըր քօ թէնէ պը տըն : Ու Եուսիֆ թէնէ սէնտ
- 60 պը փաք չարչէֆան քէֆէն քըր , Ու տանի լը թըրպ
քի նօ՝ քօ ժը գէվըր քօլա պու , ու գէվըր քի մազըն
- 61 լը տաճիյէ թըրպէ պը կէռ քըրընէ . ու ջու : Ու լը
ուէ պու Մէյրէմ Մաղթալինի ու Մէյրէմէ տըն՝ լը
պաճը թըրպէ հաթը ուօնըտըն :
- 62 Ու աւ ույա տըն քօ լը բաշ ինէ պու . պաշ իմսման
ու ֆարիսիան հաթըն ճըվանտըն լը պա ֆիլատոսէ , ու
- 63 կօն , Եա՝ էֆէնտիյէ մա պիրա մա դէ քօ աւ տաճալի
լը ոխթա սաղ պունէ խօ տը կօթը . Գօ լը բաչէ սէ
- 64 ույան տէ գըյամ պըքըմ : Նուա էմր պըքն քօ հաթա
սէ ու թըրպէ գանճ պը բէն . նա պաքօ շակըրտէ ուի
պը շալէ պէն՝ աուի պը տըղըն . ու ժը ճըվաթուա պէ-
թըն , էրքը ժը մըրիան ուսպու . ու տաճալիյէ բաշին
- 65 ժը ալուլին քօթի պըպա՝ ֆիլատոս ժը ուանուա կօ ,
Պէքճիյէ ո՛ հէյա՝ հառըն չավան քօ տըղանին պը

66 բէն : Ու ուան ժի ջուն գանճ թրրպէ խօտի քրրըն , ու մէօհր քրրըն գէվըրէ պը պէքճիան :

ՍԷՐ 28

- 1 Ու էվարա շէմոյէ քօ ոոյա ավուլէ հաֆթէ սըպէ տըպան , հաթը Մէյրէմ Մագթալինի ու Մէյրէմէ տըն ,
 2 ժը պոյ նըհէթընէ թրրպէ : Ու վահա զէլզէլէ քի ման զըն պու . չըմա քօ մէլէքէ խօտէ ժը աղիւմանան հաթը խուարէ , ջու ժը տանրիյէ գէվըր լը ալիքի կէն
 3 քըր ու լը սէր ուի ոօնըչտ . Ու չահրայէ ուի ողա
 4 պրուսք պու , ու ճըլէ ուի ողա պանթ սըփի պու : Ու ժը թըռսա ուի ուան քօ տը բէպուն պըղտիան , ու
 5 ողա մըրի պուն : Ճէվապ տա մէլէք՝ ու կօ ժը ժընանուա . հուն ման թըռսըն , զանըմ քօ հաթը խաչ պուն
 6 իսայէ արամիչ տըքըն : Աւ լըվըր նընան , չըմա քօ գը
 7 յամ քըր՝ չավան քօ կօ . Որըն մէզէքըն աւ ճի լը քօ քի ոաղա պու . Ու զուվան հանըն ժը շակըրտէղ ուի ոա պէժըն , էրքը գըյամ կըրթ , ու վահա լը պանրո՛ լը ճէլիլէ տը ջօ . լը ուէ տէ պը պինըն ուի , վահա
 8 մը ժը ոռա խապէր տա : Ու զուվան ժը թրրպէ ոապուն պը թըռս ու պը մանըն շազպունէ . տը պաղիյա
 9 պուն ժը շակըրտանուա խապէր քրրընէ : Ու վահա իսա լագա ուան պու ու կօ , Սէլամ ժը ոռա : Ու ուան ջուն լընկէ ուի կըրթըն ու սէճտէ քրրըն ժէնա :
 10 Ուէ չազէ իսա ժը ուանուա կօ . Ման թըռսըն . հանըն ժը պրէյ մըռա պէժըն . քօ լը ճէլիլէ հանըն , ու լը ուէ տէ մըն պը պինըն :
 11 Ու քինկա քօ ուան ջուն ժը պէքճիան հընըք հաթըն լը պատէր ու ժը պաչ իմամանուա հանքանտըն հէ
 12 մի գըչղան քօ հաթը պուն : Ու ուան պը իթթիարանուա թանվ պը ճըվանտընէ՝ շէվը քրրըն՝ վըռ տըրավ
 13 տան ժը ասքէրանուա , ու կօն : Պէժըն էրքը շակըրտէ ուի պը շանվէ հաթըն աուի տըղին քինկա քօ մամ լը

- 14 խնամտա պուն : էրքը աւ դըշդ տը կէ կոյա վալիյէ ,
 ան ուի գանտուրմիշ տըքըն , ու ո՛ ժի պէղէմ տըքըն :
- 15 Ու ուան ժի տըրավէ սէնտըն չավան քօ հին պուն վու-
 սան քըրըն . ու աւ խապէր ժը նավա Եէհուտիան ու-
 պու հաթա ուէ ոյէ :
- 16 Համա եանզտահ շակըրտան ջուն լը ճէլիլէ աւ ջիյէ ,
 17 լը քօ քի իսա ժը ուանուա թէրթիպ քըրը պու : Գին-
 կա քօ ուի տին՝ սէճտէ քըրըն ժէուա , ու հընըքան
- 18 պը վէսվէսէ պուն : Ու իսա պը նէզ պունէ՝ պը ուան-
 ուա խապէր տա՝ ու կօ . Լը ազիւմանան ու լը արտէ
- 19 հէմի հէօքմաթան ժը մըուա հաթը տայըն : Նուա հն-
 ոըն հէմի միլլէթան թալիմ պըքըն , ու թահֆիլ պը-
 քըն ուան պընավէ Պավ ու Գուու ու Բուհ էլ գուտս .
- 20 Հին պըքըն ժը ուանուա քը աւ հէմի դըշդան պը բէն՝
 չը քօ մը ժը ոուա թէնպիհ ջըր , ու վահա հէմի ու
 ան պը ոուա մն՝ հաթա ախրէ տընէ :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱՍ

ՄԱՐԳՈՍ

ՍԷՐ 1

- 1 Ավուլէ ինճիլէ դուռէ խօտէ իսա էլ Մէսիհն ան :
- 2 Չավան քօ լը նաւլա փէյղէմպէրան հաթը նըվիսանտըն .
վահա անգ մէլէքէ խօ տը չէյինիմ լը բէշ դատա , քը
- 3 տէ ուէյա դա լը պար դա հազըր պըքան : Տանկըք քօ
լը չէօլէտա կազի տըքան , հազըր պըքըն ուէյա խօտէ
- 4 ու թարիգէ ուի ուսադ պըքըն : Եուհաննա լը չէօլէտա
թահֆիլ տըքըր , ու թահֆիլ պուռնէ թօպայէ վազ տը
- 5 քըր , ժը պօյ ավֆլըղէ կիւնէյան : Ու հէմի տիյարէ
Եէհուտիսթան ու Գուտսուչէրրֆիան հէմի ժէուա տըջու
պուռն ու թահֆիլ տը պօ պուռն ժէ լը նավ չայէ Եօր
- 6 տան՝ պը իգըրար քըրընէ կիւնէէ խօ : Ու Եուհաննա
միւյա տէվէ որկըրթի պուռ , ու բըշդա խօ գայիշ կըրէտա
պուռ , Ու դաամէ ուի գուռմլ ու հընկըֆէ Եապանի պուռ :
- 7 Վազ տըքըր ու տը կօթ . Լը բէյ մը ժը մըն զախմ
դէ , քը անգ լայիգ՝ նընըմ նըղմ պուռն՝ ժը պօյ վանքըրընէ
- 8 կըրա սօլէ ուի : Մը ո՛ պը ավ թահվիլ քըր , համա աւ
պը Բուհ էլ Գուտս տէ թահֆիլ պըքան :
- 9 Ու պուռ քի՝ ուէ ույան իսա ժը Նազարէթէ ճէլի
լիան հաթ , ու թահֆիլ պուռ ժը Եուհաննա լը նավ
- 10 Եօրտան : Ու զուլմ ժը ավէ տանր հաթընլա , վէպուռնէ

- ազիւմանան, ու ժէր հաթընէ րուհէ ոգա գաւօգ լը
- 11 սէր ուի՝ տի: Ու տանկ քի հաթ ժը ազիւմանան, ..
- 12 պում: Ու զուվա՛ րուհ աուի լը չէօլէ տա՛ր անի:
- 13 Ու աուի չըլ ոօ լըվէ պու. ժը Շէյդան թէրծիւպա
- 14 հաթը պուն. պը ճանավարանուա պու, ու մէլէքան
- 15 ժէուա խըզմէթ տըքըրը պուն: Ու բաչէ թէպիմ պունէ
- 16 Եուհաննա՝ իսա հաթը լը ձէլիլէ, միւժտէյէ փատի-
- 17 շահիթիյէ խօտէ վազ տըքըր, ու տը կօթ: Էրքը ոխթ
- 18 թամամ պու ա՛, ու փատիշահիթիյէ խօտէ նէզ պու ա՛.
- 19 թօպա պըքըն, ու ժը ինծիլուա իման պինըն:
- 20 Ու քինկաքօ ժը քէնարէ պահրէ ձէլիլիան տը պը-
- 21 հուրը պու, Շըմհուն ու պրէյ Շըմհուն Սնտրիասէ տի,
- 22 քօ լը պահրէ թօռ տավէթը պուն. չըմա քօ մահսի
- 23 կըրթող պուն: Ու իսա կօ ժը ուանուա. լը բէյ մըն
- 24 որըն, քը ա՛զ ո՛ սէյտվանէ մառուվան պըքըմ: Ու ուան
- 25 զուվա՛ թօռէ հըշթըն ու լը բէյ ուի ջուն: Ու ժը ուէ
- 26 հընըք լը բէշ պը ջունարնէ, գուռէ Ջէբէթոսէ Եա-
- 27 գուպէ, ու պրէյ ուի Եուհաննայէ տի. քը ուան ժի
- 28 լը նավ կէմիյէ թօռէդ խօ մէրամէթ տը քըրը պուն,
- 29 ու կազի քըր ուան: Ու զուվա՛ պավէդ խօ Ջէբէդոսէ
- 30 լը կէմիտա պը փալէյանուա պը հիշդընէ լը բէյ ուի
- 31 ջուն:
- 32 Ու քէթըն լը ֆաֆարնայումէ, ու զուվա՛ լը ոօյա
- 33 շէմույէ քէթը լը ճիյէ ճըվադան, ու հին տըքըրը պու
- 34 ուան: Ու թաճիպ տըքըրը պուն լը սէր թալիմէ ուի,
- 35 չըմա քօ աւ ժը ուանուա ոգա եէքի խօտիյէ հիւքմա-
- 36 թէ թալիմ տը քըրը պու. ու նա ոգա քէսթիպան:
- 37 Ու լը ճիյէ ճըվադա ուան մառուվ քի հա՛ պու, քը նա-
- 38 փաք րուհ լը հընտուրէ ուիտա հա՛ պու, քը Գիլըլ քըր՝
- 39 ու կօ. Պա՛րտա՛ լը մապէյնէ մա՛ ու է դա չը՝ հէյա՛,
- 40 Եա՛ իսայէ Նասրանի. քը հաթի մա՛ հէլաք քըրընէ,
- 41 ա՛մ զանըն դա դու քի ի. Ազիլէ խօտէ: իսա թաղիլ
- 42 քըր ուի ու կօ. լալ պա՛ ու ժը ուի ուապա՛: Ու րուհէ

- նափաք առևի հըժըգանտ ու պը պըլընտ սառւնտ քի
 27 գիրա , ու ժէ տար քէթ : Ու հէմիյան թաճիպ քըրըն ,
 վուսան քօ ժը հալ ու տու փըռս տը քըրը պուն ու
 տըկօթը պուն , աւ չը՞նօ թալիմ քիւն , քօ պը հիւք
 մաթ էմր տըքա լը սէր բուհէ նափաքան ժի , ու ժէ
 28 ռա միւթէհ տը պըն : Ու նամէ ուի ռապու լը հէմի
 ալիյէ ճէլիլիան :
 29 Ու զուվն ժը ճիյէ ճըվադան ռապու հաթը մալա
 Շըմհուն ու Սնտրիասէ . պը Եագուպ ու պը Հաննա
 30 ռա : Ու խասույէ Շըմհուն պը թա ռազա պու , ու
 31 զուվն ժէռա կօթըն ժը պոյ ուի : Ու նէզ պու ժը
 տէսթէ ուի կըրթ ռաքըր ուի , ու թա պարտա ուի ,
 ու ժը ուանուա խըզմէթ տը քըր :
 32 Ու քինկա քօ էվար պու , ոխթա ու ավայէ՝ հէմի
 ուան քօ լը քէօթի հալտա պուն , ու պըճընան ժէռա
 33 տը անի պուն : Ու պաժէր կըչք լը պար տարիյէ հաթը
 34 պուն ճըվանտըն : Ու փըռ նախօշան ժը չէշիտ չէշիտ
 նախօշիան սաղ քըր , ու փըռ ճընան տար անի , ու ժը
 ճընանուա խապէրտան նա տըտա , չըմա քօ ուան առևի
 տը զանը պուն էրքը Մէսիհ ան :
 35 Ու սէրէ սըպէ զուվն պը ռապունէ , ռապու ու ջու
 36 լը ճի քի պարիյէ ու լը ուէ նըմէճ տը քըր : Ու Շըմ
 37 հուն ու ուան քօ բէռա պուն քէթըն լը տու ուի : Ու
 քինկա քօ տին ուի՝ կօնը ժէռա , էրքը Հէմիան լը դա
 38 տը կանըն : Ու կօ ժը ուանուա . Որըն ամ հանըն լը
 նէզ պուն գասապան , քը լը ուէ ժի վազ պըքըմ , չըմա
 39 քա ան ժը պոյ աւ դըչդ հաթըմ : Ու լը ճիյէ ճըվաթա
 ուան վազ տը քըր լը նավա հէմի ճէլիլիան , ու ճընան
 տար տը խըսթ :
 40 Ույուզ քի հաթը ժէռա՝ լավա տըքըր , չօք տըքըր
 ու տը կօթ . էրքը պը խուազի՝ տըքարի մը փաք քը
 41 ըն : Ու իսա պը մէրհամէթ քըրընէ՝ տէսթէ խօ տը
 ըէթ քըր , քէթ ժէռա , ու կօ ժէռա տը խուազըմ
 42 փաք պա : Ու քինկա քօ աւ կօ ժէռա , զուվն ույու

- 43 զիթի ժէ ջու , ու փաք պու : Ու ժէուա պը գալի թէն ,
 44 պիհ քըրընէ զուվն աուի տնր քըր , ու կօ : Սագըն
 ժը քստէուա դըչդ քի նն պէժի , լէ հնուա խօնիչանէ
 խախամէ պըտն . ու պըտն հէտիյէ փագըժ պուն է խօ ,
 քօ Մուսա էմր քըր ժը ուանուա՝ ժը պօյ իսպաթ պունէ :
 45 Ու աւ ուապու տէսթ քըր վաղ քըրընէ ու դըչդէ հան
 խապէր քըրընէ , վուսան քօ հէնէ աւ նն տը քարը
 պու աշիքեար լը պաժէր քի քէթընէ , լէ տնրվա լը
 ճիյէ եապանտա պու , ու ժը հէմի ալիյան ժէուա տը
 հաթը պուն :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու բաչէ շննտ ուոյան տիսա լը ֆաֆարնայումէ քէթ :
 2 Ու հաթը պըհիստըն քօ լը մալ տա ն , ու զուվն փը
 ուան հաթըն ճըվանտըն , վուսան քօ հէնի լը պնր տն
 րիան ժի ճի նն մա , ու ուի քէլամէ խօտէ ժը ուանուա
 3 տը կօթ : Ու տը հաթը պուն ժէուա՝ պը չար մնու
 4 վան հաթը հէլանին քէօթըրում քի տը անը պուն : Ու
 քինկա քօ ժը գալապալըղէ նն տըքարը պուն նէզէ
 ուի հաթընէ , հէլոշանտըն խանիյէ աւ մալէ լը քօ քի
 իսա պու , ու պը գուլ քըրընէ՝ ժէր քըրըն աւ լէհ'է
 5 ֆէ , լը նավա աւ քօ քէօթըրում ուատըղա : Ու իսա ի
 մանէ ուան պը տիթընէ , կօ ժը քէօթըրումուա . էյ դու
 6 ուք կիւնէյէ դա ժը դաուա ավֆ պու : Ու ժը քեա
 թիպան հընըքան լը ուէ հնպուն ուօնըչտի . լը սըլէ
 7 խօ տը ֆըքըրը պուն : Չիմ ուիա քօ ավհա տըժմինան
 տէժը . քի՞ տըքարը կիւնէյան ավֆ քըրըն . ժը եէք
 8 խօտէ թանէ : Ու իսա ֆէհմ քըր լը բուհէ խօտա , քօ
 ուան ավհա տիւշիւմիշ տը պուն լը տըլէ խօտա , ու
 9 կօ . Աւ չի՞ն լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պըն : Գի՞
 ժան գօլայ ն , ժը քէօթըրումուա կօթըն կիւնէյէ դա
 ժը դաուա ավֆ պըպըն . Եա պըկըր լէհէֆէ խօ ու
 10 պը կէու կօթըն : Համա ահվա քօ պը զանըն , էրքը

- հէօքմէթէ գուռէ մնռուվ հէյա լը սէր արտէ կիւնէ
- 11 յան ավֆ քըրընէ (ժը քէօթրիւմոնա կօ) : ժը դառա
տը պէմ, ուսպիմ պըկըր լէհէֆէ խօ ու հառն մալա
- 12 խօ : Ու ուսպու զուվն լէհէֆէ խօ սննտ լը պնր հէ
միան լը տնրվա ուսպու, վուսան քօ հէմիան թաա
ճիւպ քըրըն, ու ժը խօտէոնա շըքըր քըրըն ու կօն
էրքը վուսան դըշդ ճարա մն գաթ նն տի :
- 13 Ու ուսպու լը քէնարէ պահրէ, ու ճըվաթան կըշք
- 14 ժէոն հաթըն, ու հին տըքըր ուսն : Ու քինկա քօ
տը պըհուրը պու, տի գուռէ Ալֆէոս Լէվիյէ քօ լը
կիւմրիւկիսանէտա ուօնըշդի պու . ու կօ ժէոն, Ո՛րն
- 15 լը բէյ մըն, ուի ժի ուսպու ջու լը բէյ ուի : Ու պու
քի քինկա քօ լը մալա ուի լը սուֆրէտա ուօնըշդի
պու, պը իսառա ու հէմ պը շակըրտէ ուիռա թնվ
փըռ կիւմրիւկիսան ու կիւնէքեարան ժի լը սուֆրէ
տա ուօնըշդի պուն, չըմա քօ փըռան հնպուն քօ լը
- 16 բէյ ուի տըջօ պուն : Համա քեաթիպան ու ֆարիսիան
քինկա քօ տին՝ էրքը պը կիւմրիւկիսանոնա ու պը
կիւնէքեարանոնա տը խօ, կօնը ժը շակըրտէ ուիռա,
Չըմա վուսան պը կիւմրիւկիսան ու պը կիւնէքեարան
- 17 տը խօ ու վէտըխօ : Ու քինկա քօ պըհիսթը իսա կօ
ժը ուանոնա, ժը սաղանոնա հէքիմ՛նա լաղըմ ան լէ ժը
նախօշանոնա . ան նա՛ հաթըմ սատըգան կազի քըրընէ,
լէ կիւնէքեարան :
- 18 Ու շակըրտէ Հաննա ու հէմ ֆարիսիան ուօնի տը
կըրթը պուն հաթըն ու ժիռա կօթըն . Չըմա շակըր
- 19 տէդ դա ուօնի նա կըրըն : Ու իսա կօ ժը ուանոնա .
մէկէր գապիլ՛ն ան գուռէդ տավադան՝ չըգաս քօ զավա
պը ուանոնան ուօնի պը կըրըն, չըգաս քօ զավա պը
- 20 ուանոնան գապիլ նընն ուօնի կըրդըն : Համա ուօյան
տէ պէն քօ զավա ժը ուան տէ պէ սէնտըն, ու լը ուէ
- 21 զէմանէ, լը ուէ ուօյանտա ուօնի տէ պըկըրըն : Ու
քնսքի փարչայէ ճըլէ նօ, լը սէր ճըլէ գէվըն վինա
նա՛ տըրու, էրքը նա, ժը գէվըն տըսդինը նօ . քը

- [Թէրիթիյէ ուի պու, ու գաթանտըն հէնի պէթէր տը
 22 պն : Ու նա՛ ժի եէքի մէյէ նօ տա գինը լը նավա
 մէչդէ գէվըն, էրքը նա՛ մէյէ նօ մէչգան տը գա-
 թինը. մէյ տը ուրժը, ու մէչգան վունտա տըպըն . լէ
 մէյէ նօ լը նավա մէչդէ նօյան դէ տադինըն :
 23 Ու պու քի լը ուոյա շէմույէ աուի ժը նաւլ զնվիւան
 տը պըհուրի պու, ու շակըրտան քօ տըջօ պուն, ,
 տէսթ քըրըն սէրիյէ կէնըմ գուրֆանտընէ, ու խուար-
 24 ընէ : Ու ֆարիսիան կօնը ժէուա . Մէգէքն չը տըքըն
 25 լը ուոյա շէմույէ, քը ճայիղ նը նն : Ու իսա կօ ժը ու-
 անուա, Հուն գաթ նա՞ խօնտըն քըրընէ Տավուտ,
 քինկա քօ լաղըմ պու . ու պըչի պու աուի ու աուան
 26 քօ բէուա պուն : Չավան լը կիւնա Ապիթար պաշ իմա-
 մէ քէթ լը մալա իօտէ, ու նանէդ հուղուրէ խուար
 ու տա ժը ուանուա . ուան քօ բէուա պուն, քը ժը ի-
 մամանուա պաշգա ժը եէքէուա ճայիղ նն պու խուա-
 27 ըրնէ : Ու կօ ժը ուանուա, Շէմու ժը պոյ մնուուվ պու,
 ու նա մնուուվ ժը պոյ շէմուէ : Վուսան քօ՝ Գուուէ
 մնուուվ խօտիյէ շէմու ժի ն :

ՍԷՐ 3

- 1 Ու Տիսա քէթ լը ճիյէ ճըվաթան . ու լը վէ մնուուվ
 2 քի հնպու, քը տէսթէ ուի հըչք պու պու : Ու լէ մէ-
 զն տը քըրը պուն քօ լը ուոյա շէմույէ աուի սաղ տը-
 3 քա՞ . քօ ժէ կաղընան պըքըն : Ու ուի կօ ժը տէսթէ
 4 հըչք պուն մնուուվրա . Ռապն լը օրնայ պը սնքըն : Ու
 կօ ժը ուանուա լը ուոյա Շէմուտա ամէլէ գաննճ քըրըն
 ճայիղ ն, եա՛ ամէլէ քէօթի քըրըն, ճա՞ն քի խալաս
 քըրըն, եախօտ վունտա քըրըն . համա ուան հըսգօթ
 5 քըրըն : Ու իսա լը սէր ուան պը նըհէնթընէ, պը հէու
 պու . ժը պոյ քէօր պունէ տըլէ ուան հաթը գասա-
 վէթ պուն, ժը ուի մնուուվրա կօ . Տէսթէ խօ տըրէթ
 քն, ու ուի ժի տըրէթ քըր, ու տէսթէ ուի ունտ

- 6 պու : Ու ֆարիսիանս պը Հէռօտիսիանուա թանվ զուվա
 ուապուն լը տանրվա , շավը տըքըրը պուն ժը պոյ ուի
 էրքը չավանս աուի հէլաք պըքըն :
- 7 Համա իսա պը շակըրտէդ խօռա լը քէնարէ պահրէ
 ջու , ու լը բէյ ուի ժը ձէլիլէ ու ժը Եհհուտիսթանէ :
- 8 Ու ժը Գուտսէ ու ժը իտումէ ու ժը ալիյէ տընէ
 Յորդանէ , փըռ ճըվաթան ջուն , ու ուան քօ ժը Տիւ
 ըոսէ ու ժը Սիդոնէ պուն , փըռ ճըվաթան քինկա քօ
 տը պըհիստը պուն չըգաս դըշդ տը քըր . տը հաթը
- 9 պուն ժէռա : Ու կօ ժը շակըրտէդ խօռա . ժը սէմէտէ
 խալգէ , լը պա ուի գայըղ քի բըջուք պըբէ . քօ ժէ
- 10 ու սըխլէթ նանքըն : Չըմա քօ փըռ մանուվան սաղ
 քըր , վուսան քօ՝ հէմի մարաղլիան ժը պոյ լէ քէթընէ ,
- 11 լը սէր ուի տը քէթը պուն : Ու նափաք բուհան քին
 կա քօ ուի տը տիթը պուն՝ լը պան ուի տը քէթը պուն ,
- 12 տը գիրա պուն ու տը կօթը պուն : Էրքը դույի Գու
 ուէ խօտէ . Համա ուի տը դայիտը պու ժը ուանուա քօ
 աուի աշիքար նան քըն :
- 13 Լը ջիյէ ուա տը պան ու ժը խօռա կաղի տըքան աուան
 14 քօ՝ աուի խօստ , ու ջուն լը պա լէ : Ու տուանդտահ
 լէնա թային քըր՝ քը բէռա պըպըն , ու քը ուան պը շէ
- 15 յինէ վաղ քըրընէ : Ու քը հէօքմաթէ ուան պըպան նա
 16 խօշիթիանս սաղ քըրընուա , ու ճընան տանր խըստընուա : Ու
 17 նալէ Շըմհունէ ֆէթրոս տանի : Ու Գուուէ Ձէպտի Եա
 գուպ ու պրէյ Եագուպ Հաննա , նալէ ուանան Պօա
 18 նէրկէս , Եանի Գուուէդ կիւրիւլթիյէ , տանի : Ու Մնտ
 ըիասէ , ու Ֆիլիպօսէ , ու Փարդուլիմէ ու Մէտթէյէ
 ու թումայէ ու գուուէ Հալֆա Եագուպէ ու թատայէ
 19 ու Շըմհունէ ֆանանի : Ու Եհհուտայէ իսխարի , աուի
 քօ ուի տէսթ տա :
- 20 Մալ քի հաթըն . ու տիսա փըռ խալգ ճըվանտըն
 21 վուսան քօ դաամ խուարընուա գատիր նան պուն : Ու
 քինկա քօ գուսումէ ուի պըհիստըն . ուապուն քօ ա
 ուի պը կըրըն , չըմա քօ պէհըշ պույան տըկօթը պուն :

- 22 Ու աւ քեաթիպան քօ ժը Գուտսէ հաթը պուն տըկօ-
թը պուն քօ՝ Պաալըէպուլէ ուի հէյմ, հէմ ժի պը
- 23 սէրվէրէ ճընան՝ ճընան տնր տըխա : Ու ուան լը պա-
լէ պը կազի քըրընէ, պը թէմսիլան խապէր տըտա պը
ուանուա, Շէյթան Շէյթանէ չա՛վան տըքարը տնր
- 24 խըստըն : Ու էրքը փատիշահիթի քի . լը նալ խօտա
դէ ճիհէ պուն, աւ փատիշահիթի, նըքարը պը մինն :
- 25 Ու էրքը մալ քի լը նալ խօտա դէ ճիհէ պուն, աւ
26 մալ նը քարը պը մինն : Ու էրքը Շէյթան աուի լը
սէր խօ ուապույն ու հաթը ճիհէ պուն, աուի նըքա-
27 ըր պըմինն, լէ բաշէ ուի հաթին : Ու դաթ եէքէ
նըքարն լը մալա մէր քի պը դէվն ու մա՛լէ ուի եաղ-
մա պըքն, ու էրքը ալուլ աւ մանուվէ մէր կըրէ նն
28 տն՝ ուէ չաղէ մալէ ուի եաղմա պըքն : Պըուա տըպէմ
ժը ուա, էրքը հէմի կիւնէան տէ պէն ալֆ պուն ժը
դուռէ մանուվանուա, ու քիւֆրան, չըգաս քօ քիւ-
29 ֆըր տըքըն : Համա քի քօ ժը տնր հադէ Բուհ էլ
Գուտսէ քիւֆր տէթն . ժը ուիուա դաթ լը էպէտա
ալֆ տէ թուն նն պն . իլլա ժը էպէտէ հէօքմէուա
30 տէյնտար տը պն : Չըմա քօ տը կօթը պուն, էրքը
բուհէ նափաք հէյմ լը հըհտուռէ ուխտա :
- 31 Բաշէ տի ու պրէյէդ ուի հաթըն, ու լը տնրվն պը
սնքընանտընէ՝ շխանտըն ու աուի կազի տըքըրը պուն :
- 32 Ու խալի լը չար ալիյէ ուի ուօնըչդի պուն . ու քինկա
քօ կօնը ժէուա . վահա՛ տի ու պրէյէդ դա լը տնրվն
33 դա տը խուազըն : Ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ, տի
ու պրէյէդ մըն քի՛նն . ու նազար քըր լը սէր ուան
34 քօ լը չար ալիյէ ուխտա ուօնըչդի պուն՝ ու կօ . վա-
35 հա՛ տի ու պրէյէդ մըն : Չըմա քօ քի քօ մէրամէ խօ-
տէ տըքն, աուի ն պրէ ու խուչդ ու տիյէ մըն :

1 Ու տիսա լը պա պահրէտա տէսթ քըր հին քըր-
ընէ, ու լը պալէ փըու խալի ճըվանտըն, վուսան քօ

- առւի լը կէմիտա քէթ ու լը սէր պահրէ ուօնըչտ . ու
 խաղթ հէմիան լը պա պահրէ լը (զուսյիտա) պուն :
 2 Ու պը թէմսիլան փըռ դըչդան հին տըքըր ժը ուան
 3 ուա , ու տը կօթ ժը ուանուա լը թալիմէ խօտա : Պը'
 պըհիսըն , վահա դօլքըրօղ ժը պօյ դօլ քըրընէ ուա
 4 պու : Ու պու քի յիթա դօլ քըրընէ հընըքան լը
 սէր ոէ քէթըն , ու դայրան հաթըն ու առւի խուա
 5 ըն : Ու պաչխասիան լը ճիյէ դարաթ քէթըն լը քօ քի
 փըռ հարի թուն նն պու , ժը դուրիթիյէ հարի թուն
 6 նն պունէ զուվն շին պու : Ու քինկա քօ դալ քէթ
 կէրմ պու , ու ժը դուրմ թուն նն պունէ , հըչք պու :
 7 Ու հընըքան քէթըն լը նավա ըսթըրիան , ու ըսթըրիան
 8 ուապուն ու խէնըդանտըն ուի ու ֆէքի նն տա : Ու
 հընըքան լը արտէ ոընտ քէթըն , ու ուսպու մաղըն
 պու ֆէքի տըտա . ու տը անը պու լը ճիյէ եէքէ սի ,
 9 ու եէքէ շէզթ ու եէքէ սնտ : Ու ժը ուանուա տը
 կօթ , ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա
 կօտարի պըքն :
- 10 Ու քինկա քօ առւի թանէ մա , աուան քօ լը պա
 ուխտա պուն պը աուանդտանուա թնվ , փըռս քըրըն ժէ
 11 աւ թէմսիլա : Ու ժը ուանուա կօ , ժը ուա հաթիս
 տայըն սըրրէ փասիչահիթիյէ խօտէ դանըն . ու համա
 ժը ուանուա քօ ժը տնրվէնըն , հէր դըչդ պը թէմսիլա
 12 տը պն : Դը պը տիթընէ տէ պըպինըն , ու նն պինըն ,
 ու պը պըհիստընէ տէ պը պըհիսըն , ու տէ ֆէհմ նն
 քըն , քը նն պն վէկէոըն , ու կիւնէյէ ուան ավֆ
 13 պըպն : Ու կօ ժը ուանուա . Աւ թէմսիլէ հան նը՞
 դանըն , էրքը վուսան ն հուն չա՞վան հէմի թէմսի
 14 լան տէ պըզանըն : Դօլ քըրօղ սէօղէ դօլ տըքն :
 15 Ու լը սէր ոէտա պուն դօվան աուանըն , լը քօ քի
 քէլամ դէ աթօդան , ու քինկա քօ առւի տը պըհիսըն ,
 ճէյթան դէ ու լը տըլէ ուանտա հաթը աթօդըն քէ
 16 լամէ տնր տըխա : Ու լը ճիյէ դարաթան հաթը դօլ
 պուն ուանըն , քը քինկա քօ քէլամէ տը պըհիսըն ,

- 17 զուվա պը շազ պունէ գապուլ տըքըն : Ու ժը պոյ լը նավ խօտա գուրմ թունն նս պունէ թանէ հընըք զէման տը սսքընըն, ու բաշէ քինկա քօ պը սէմէտէ քէլամէ սըխէթ քի եա գաորանտըն քի դէ, զուվա խուար
- 18 տը պըն : Ու լը նավ ըսթըրիան հաթը դօլ պուն ուա
- 19 նըն . քը քինկա քօ քէլամէ տը պըհիսըն : Համա աթղալէ ուէ տընէ ու խաբխաքօքէ գէնկինիթիյէ լը նավ տը դէվըն ու քէլամէ տը խէնըգինըն, ու պէ մէյլէ
- 20 տը պս : Ու լը արտէ ուրնտ հաթը աթօղան ուանըն , քը քէլամէ տը պըհիսըն ու գապուլ տը քըն . ու մէյլէ տըտըն ժը եէքէ սի ժը եէքէ շէղթ ժը եէքէ սնա ԳՊ :
- 21 Հէմ ժը ուանուա կօ , մէկէր չըրա լը պըն էօլչէկէ եա լը պըն լըհէֆէ տադինընուա գէ⁶, նա⁶ քօ ժը պոյ
- 22 լը սէր շամտան տադինընուա գէ , Չըմա քօ թուննս վէշարթըն դըշդ քի քօ տէ աշիքեար նս պս , ու
- 23 դըշդ քի տըղիգա քօ տէ նէյէ մէյտանէ : ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյս՝ պրա կօտարի պըքս :
- 24 Ու ժը ուանուա կօ . Մէղէքըն չըքօ հուն տը պըհիստըն , պը չը էօլչէկէ քօ հուն տը բէվըն , պը ուի էօլչէկէ տէ պէ ժը ոուա բիվանտըն , ու ժը ոուա քօ կօ
- 25 տարի տըքըն տէ զէտա պըպս : ժը քէուա քօ հէյս ժը ուիուա տէ պէ սայըն ու ժը աուիուա քօ թուննս չը քօ ուի հէյս ժի՝ տէ պէ ժէ սնտըն :
- 26 Հէմ տը կօթ , փատիշահիթիյէ խօտէ ահվա ս , չավան
- 27 քօ մանուկ քի լը արտէ դօվէ պըխս : Ու լը շսվ ու լը ոօ խանտա տըջօ ու ոա տը պս . ու դօլ շին տըպս ու մնղըն տըպս . աուի նըղանը էրքը չավան :
- 28 Չըմա քօ հարի ժը խօ մէյլէ տըտս , ալուլ կիյայէ , ու բաշէ սըմպըլէ , ու ժը ուի բէվա դըթա կէնըմ լը
- 29 նավ սըմպըլտա : Համա քինկա քօ մէյլէ տը տս զուվա տաստ տը շէյլնէ , չըմա քօ ոխթա չինանտըն կիյայս :
- 30 Ու տը կօթ . փատիշահիթիյէ խօտէ ժը չընուա պը
- 31 չըպինըմ , եա պը չը⁶ թէմսիլա նըշան պըտըմ : Ոգա հապէ խարտալէ ս . քը աւ լը արտէ ոխթա քօ դէ

- դօլ պուն, լը նաւա արտէ պուն ժը հէմի դօլան բը
 32 ջուք ան : Համա քինկա քօ դէ դօլ պուն շին տը պան, ժը հէմի փէնջարան ժի մանղըն տը պան . ու կիւլիյէդ մանղընան դինան . վուսան քօ լը պըն սիյէ ուխտա տա նընէ դէյուէ ասիւմանու պան տը պան :
- 33 Ու նուա պը թէմնիլա խապէր տը տա պը ուանուա
 34 քէլամէ քը տըքեարը պուն ֆէհմ քըրընէ : Ու պէ թէմ սիլա պը ուանուա դըշդ քի խապէր նան տըտա , համա ոխթա խալի պունէ հէմի ժի պէյան տըքըր ժը շակըր տէդ խօուա :
- 35 Ու լը ուէ ոտտա քինկա քօ էվար տը պու , ժը ուան
 36 ուա կօ . լը ալիյէ տըն անմ պը պըհուըն : Ու խալգ հըշդըն ու աուի շավան քօ լը կէմիտա պու , սանտըն .
 37 ու բէուա պաշգա կէմիյէդ բըջուդան ժի հանպու : Ու մանղըն ֆըրթուեսա քի պայէ պու , ու տալղայան լը կէմիյէ տը քանթըն , վուսան քօ համա դըթա տը պու պու :
 38 Ու աւ լը ալիյէ բաշէ կէմիյէ լը սէր պալիվէ խանվուա տըջօ պու . աուի ժը խանվէ ուա քըրըն ու ժէուա կօ թըն . եա՛ խօճա՛ վահա անմ հէլաք տըպըն հաճէթէ դա
 39 նընան : Ու հէշար պու , զայիտի լը սէր պայէ , ու ժը պահրէուա կօ , հըշ պը , լալ պան . ու պա սանքընի , ու
 40 մանղըն խօշիթի քի պու : Ու կօ ժը ուանուա . չըմա՞ հուն վուսան թըրուսօքըն , չըմա՞ իմանէ ո՛ թուննան , ու փըու պըզտիան ու ժը հէվուսուուա տըկօթը պուն , ա՛ ճապա . ուխա քի՞ն քօ հէմ պա ու հէմ պահր ժէուա միւթահ տը պըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու հաթըն ալիյէ տընէ պահրէ լը ոլաթէ Գատա
 2 ըիյան : Ու քինկա քօ աուի ժը կէմիյէ հաթը տան , ժը թըրպան մանուվ քի լադա ուի հաթ , քը մուրտար
 3 ճընէ ուի հանպու : Քը մէսքեանէ ուի լը թըրպանտա պու . պը դէնճիրան ժի քէս քի նան տըքարը պու

- 4 առւի կըրէտան : Չըմա քօ փըռ ճարան առւի հաթը պու
կըրէտան պը փայտան ու պը ղէնճիրան, ղէնճիրան տը
փուրըֆանտը պու ու փայտան տը շըքէնանտը պու .
- 5 ու քէսքի նան տըքարը պու առւի ղաֆթ քըրընէ : Չը-
մա քօ լը շանլէ ու լը ույէ հէր «Ե» լը նավ թըրպան
ու լը ջիյանտա տը փիրա պու . ու առւի խօ պը գէ-
- 6 վըրան տը քութա : Նուա քինկա քօ ժը տուրվա իսայէ
7 տի . պաղիա ու սէճտէ քըր ժէռա : Պը պըլընտ սա-
ունտ քի փիրա՝ ու կօ . Չը՞ շըղուլէ դա պը մըռա հէյն
եա՞ իսա Գուռէ Սլլահթաալայէ , դա պը նավէ խօտէ
- 8 սօնտ քըրընէ տըտըմ մը լը իսքէնճիյէ մանան : (Չըմա
քօ առւի ժէռա տըկօթը պու . Եա՞ ըուհէ մուրտար ժը
- 9 մանուլէ որն տան) : Ու ժէ փըռա քըր էրքը նավէ դա
չին . ու առւի կօ . նավէ մըն լէգէոն , չըմա քօ նմ
- 10 փըռ ըն : Ու փըռ լավա տըքըրը պուռն ժէռա քօ ուան
11 ժը աւ տիյարէ տան նան շէյինն : Ու լը ուէ նէղէ
ջիյէ կառան քի մանըն խընգիր հանպու , քը տը ջէրիա
- 12 պուռն : Ու հէմի ճընան ժէռա լավա քըրըն ու կօն , ման
ժը խընգիրանուա պը շէյինն՝ քը լը ուան նմ պը գէ-
- 13 վըն : Ու էմը քըր ժը ուանուա ու քինկա քօ տան քէթըն
ու կառան ժը պաղտէքէ պաղիան լը պահրէ , ու լը
պահրէտա խանըփին . (փասա տու հազարան հան պուռն) :
- 14 Ու կավանէ խընգիրան . ըմվիան , լը պաթարան ու լը
կիւնտան խապէր քըրըն , ու ուան ուապուռն տիթընէ՝
- 15 էրքը աւ չը՞ դըշդան քօ պու : Հաթըն լը պա իսայէ ,
ու տին աւ պը ճըննէ լը ուի քի լէգէոն հանպու , ճըլէ
խօ որկըրթըն ու ափըլէ ուի լը սէրիտա ուճըշտի պու .
- 16 ու պըզտիան : Ու ուան քօ տի պուռն ժը ուանուա նափլ
քըրըն , էրքը չը հաթ լը սէր պը ճըննէ , ու հավալէ
- 17 խընգիրան : Ու ժէռա լավա քըրընէ պաշլամիշ պուռն .
18 քը ժը սինօռէ ուան հանն : Ու քինկա քօ առւի լը
կէմիյէ քէթ աւ պը ճըննի՝ լավա տըքըր ժէռա , քօ բէռա
- 19 սըրպան : Համա իսա առւի պաննան տա . իլլա ժէռա կօ ,
հառան մալա խօ ժը փըսուլէ խօռա , ու նափլ պըքան

- 20 ժը ուանուա չըքօ խօտէ քըր ու մերհամէթ քըր ժը
 21 Դառա : Ու աւ ջու , ու տեսթ քըր լը ոլաթէ Թեկա-
 22 փուլիսէ վաղ քըրընէ , չը քօ իսա ժէուա քըր , ու հէ-
 23 միան ժի թաճիւպ տը մա պուն : Ու իսա քինկա քօ տի-
 24 սա լը ալիյէ տընէ պահրէ պըհուրի , փըռ խալլօ ճը-
 25 վանտըն լը պալէ , ու աուի լը քէնարէ պահրէտա պու .
 26 Ու վահա մանգընէ ճըվաթան եէքի նապէ ուի Յայրուս
 27 լը պա ուի հաթ . քինկա քօ աուի տի՝ քէթ լը լընկա
 28 ուի : Ու փըռ լալա տըքըր ժէուա ու տը կօթ , էրքը
 29 գիզըքէ մըն լը սօն նէֆէստա ա , որա տեսթէ խօ լը սէր
 30 տէյնա , քը խալաս պըպա ու պը ժի : Ու ջու բէուա ,
 31 ու փըռ ճըվաթան լը բէյ ուի տը ջու պուն . ու ժէուա
 32 էղիյէթ տըտա պուն :
 33 Ու լը տուանգտահ սալ ժէ խույն չունտող լը իլէթ
 34 քի պուն ժընըք քի : Քը ժը տեսթէ հէքիման փըռ
 35 քըչանտը պու . ու վարիյէթէ խօ հէմի թէլէֆ քըրը
 36 պու , ու Ֆայտա քի նա տի պու , լէ հէնի պէթէր պու
 37 պու : Քինկա քօ ժը պոյ իսայէ պըհիսթ լը նալա խալ-
 38 գէ ժը բէչվա հաթ՝ ու լը ճըլէ ուի քէթ : Չըմա քօ
 39 լը տըլէ խօտա տը կօթ . էրքը թաննէ լը ճըլէ ուի պը
 40 գէվըմ տէ խալաս պըպըմ : Ու գուվա խույն ջունտընէ
 41 ուի պըիա . ու լը կէօվտա խօտա հասիա՝ քը ժը աւ
 42 իլէթէ շիֆա տի : Ու իսա գուվա հասիա լը խօ քը
 43 աւ գուվաթէ ժէ ուապու , վէկէօիա լը նալ խալլօ ու
 44 կօ , քի՞ քէթ լը ճըլէ մըն : Ու շակըրտան կօն ժէուա ,
 45 տը պինի քօ խալլօ գա տը ասըրինա . ու տէ ժի , էր-
 46 քը քի քէթ լը ճըլէ մըն : Ու լը չար ալիյէ խօ մէղա
 47 տըքըր քօ պը պինա էրքը քի՞ քըր աւ դըչդ : Ու ժը-
 48 նըք պըղտիա ու լէրգա , չըմա քօ հասիա քօ ժէուա
 49 չը պու , ու հաթ լը պէր ուի քէթ ու հէմի քըրու ուա-
 50 տը ուաստ ժէուա խապէր տա : Ու իսա ժէուա կօ . Եա՛
 51 գիղ իմանէ դա՛ դա խալաս քըր , հաուա պը սէլամէթ
 52 ու ժը տէրտէ խօ սաղ պը պա :
 53 Ու աուի չըպա քօ խապէր տըտա հընըքան ժը ալիյէ

- մազընէ ճըվաթան հաթըն ու կօն . էրքը գիղէ դա մըր .
- 36 հէնի չըմա զահմէթ տը տի ժը խօճառա : Համա իսա
քինկա քօ պըհիսթ աւ խապէրան քօ հաթըն խապէր
տան , ժը մազընէ ճըվաթանուա կօ . մա թըուս դու
- 37 թանէ իման պինն : Ու եէքի պար նա տա բէուա ջուն
տընէ , թանէ փէթըոս ու Եագուպ ու պրէյ Եագուպէ
- 38 Հաննա : Ու լը մալա մազընէ հաթ , ու տի շամաթայէ
ու հէմ աուան քօ տը կըրիա պուն ու ֆէրիատ տըքըրը
- 39 պուն : Ու լը հընտուու քէթ՝ ու կօ ժը ուանուա . չը
մա՝ հուն շամաթա տըքըն ու տը կըրըն , գուուըք նա
- 40 մըրի ն , լէ խանտա տըջօ : Ու աուի մասգարէ տը քըրը
պուն , համա աուի հէմիան տարվէ քըր , ու պը խօուա
կըրթ պալ ու տիյէ գուուըք ու ուան քօ բէուա պուն .
ու լը վէ քէթ լը քօ քի գուուըք հաթի պու տա դինըն :
- 41 Ու տէսթէ գուուըքէ պը կըրթընէ՝ կօ ժէուա . Տալիթա
գուուի , քը թէրծիւմէ տը պա՛ն , Եա՛ գիղ (ժը դաուա տը
42 պէմ՝) ոապա՛ն : Ու զուվա գիղըք ոապու ու տը կէուիա ,
չըմա քօ գասա տուանդտահ սալան պու , ու ուան պը
- 43 մաթ պունէ շաչ պուն : Ու ժը ուանուա գալի թէնպին
քըր քօ ուիա քէսքի նըղանն . ու կօ քը ժէուա դամ
պըտըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Ու ժը ուէ պը ոապունէ հաթը լը ոլաթէ խօ , ու
- 2 շակըրատ ուի ջուն լը բէյ ուի : Ու պու քի լը ոջա
չէմուէ տէսթ քըր լը նալ ճէմաթէ ուան հին քըրընէ
ու փըուան քինկա քօ տը պըհիսթը պուն , աճէպ տը
մա պուն լը սէր թալիմէ ուի . ու տը կօթը պուն աուա
դըչգան ժը ուիւա ժը քօ՞ , ու ժը ուիաուա հաթը
տայըն իլմ չի՞ն , քը ահվա քէրէմաթան տը պըն պը
- 3 տէսթէ ուիա : Ուիա աւ նաճառ նը՞նա գուուէ Մէյ
րէմէ , ու պրէյ Եագուպ ու Յօտէս ու Եուտա ու Շըմ
հունէ , ու խուչգէդ ուիա լըվըր լը պա մա նը՞նըն ու
- 4 լը սէր ուի խուար տը պուն : Ու կօ ժը ուանուա . փէյ

- ղէմպէր քի պէիթիպար նընն , լը պաշգա տար քի , լէ
 թանէ լը ոլաթէ խօ ու լը նալ խըսումէ խօ ու լը մալա
 5 խօտա : Ու լը ուէ գաթ նն տը քարը պու քէրէմաթ
 քի ժի պըքն , լէ թանէ լը սէր չանտ նախօշան տէսթէ
 6 խօ պը տադիւնընէ սաղ քըր ուան : Ու ժը պոյ խման
 սըղիթիյէ ուան թաճիւպ տը քըր , ու տը կէռիա
 պու լը տօռա աւ գասապան ու հին տըքըր :
 7 Ու տուանդտահան ժը խօռա պը կաղի քըրընէ ու
 ուան տըտօ , տըտօ ժը շըննտընուա պաշլամիշ պու .
 ու ժը ուանուա լը սէր ըուհէդ նստիաքան հէօքմաթ
 8 տա : Ու թէնպիհ քըր ժը ուանուա քօ ժը պոյ ուէ դըրդ
 քի ննսդիւնըն . լէ թանէ ջօլ քի . նա դուր , նա նան .
 9 նա տըրալ լը քէմէրէ խօտա : Լէ չարօգան բէքըն , ու
 10 տու խաֆթան որմն կըրըն՝ կօ . Ու կօ ժը ուանուա , լը
 մալա քէ քօ հուն տըջօն լը ուէ պը սնքընըն , հաթա
 11 քօ ժը ուէ ուապըն : Ու ուան քօ ո՛ գապուլ նաքըն ու
 ու ժը ուա կօտարի նաքըն , քիւկա քօ ժը ուէ ուա տը
 պըն , թօղա լընկա խօ տառչիւնըն ժը պոյ շահատէթիյէ
 ուան :
 12 Ու ուան ուապուն վաղ տը քըրը պուն . քը մարտան
 13 թօպա պըքըն : Ու փըռ ճընան տար տը խըսդը պուն ,
 ու փըռ նախօշան պը ուուն ուուն տըքըրը պուն , ու
 14 սաղ տը քըրը պուն ուան : Ու Հէրօտիս փատիշահ պը
 հիտտ , (չըմա քօ նալէ ուի աշիքեար պու ,) ու տը կօթ
 էրքը Հաննայէ թահֆիլչի ժը մըրիան գըյամ քըրիւն .
 15 ժը պոյ ուի քէրէմաթան տը պըն պը տէսթէ ուի : Պաշ
 խասիան տըկօթը պուն քօ իլիա ն , ու հընըքան տը կօ
 թը պուն քօ ֆէյղէմպէր քի ն , եա եէքէ ողա փէյ
 16 ղէմպէրան ն : Համա քիւկա քօ Հէրօտիս պըհիտ կօ ,
 Ուիա Հաննա ն սէրէ աուի քօ մը ժէ քըր . ժը մըրիան
 գըյամ քըրիւն :
 17 Չըմա քօ Հէրօտիս աուի շիանտ Հաննայէ կըրթ ու
 կրէտա աուի ու տանի լը հափսէ , ժը պոյ Հէրօտիս ժը
 նա պրէյ ուի Ֆիլիպօսէ , չըմա քօ աուի ժը խօռա ժըն

- 18 կրթութ : Չըմնա քօ Հաննա ժը Հէրօտիսուա տը կօթ էր .
 քը ժը դառա ճայիզ նընն ժընա պրէյ խօ կըրթըն :
- 19 Ու դարագէ Հէրօտիա հնայու բէռա ու տը խօստը պու
 20 աուի գուշդըն . ու նն տըքարը պու : Չըմնա քօ Հէրօ-
 տիս տը թըռուիա պու ժը Հաննա , պը ղանըպու էր .
 քը աուի սատըգ ու մուգատտէս մնռուլ քի ն . ու
 տնվէ ուի մէզն տըքըր , ու ժէռա պը կօտարի քը-
 ըրնէ փըռ դըշդան տըքըր , ու ժըտըլ ժէռա կօտարի
- 21 տըքըր : Ու քինկա քօ մինասիպ ոօ քի պու՝ քը Հէ-
 րօտիս լը ոօյա մէվլուտէ խօ տառթ տըքըր ժը պէյ-
 զատանուա ու ժը պինպաշիանուա՝ ու ժը վուճուհէ ճէ-
 22 լիլիանուա : Ու քինկա քօ գիզէ Հէրօտիայէ հաթ ու ըն-
 գըսի , Հէրօտիս ու ուան քօ լը սս֊Ֆրէտա ոօնըշտա
 պուն փըռ պէկէնմիշ պուն . ու փատիշահ կօ ժը գի-
 զըդուա . Պը խուաղ ժը մըն , չըքօ տը խուաղի տէ պը
- 23 տըմ՝ ժը դառա : Ու ժէռա սօնտ խուար քօ . Չըքօ
 դու ժը մըն պը խուաղի , տէ պը տըմ՝ ժը դառա հա-
 24 թա նիվէ փատիշահիթիյէ մըն : Աւ ժի ուապու ժը տիյէ
 խօռա կօ . նզ չը՞ պը խուաղըմ . ուի ժի կօ , սէրէ Հան-
 25 նայէ թահվիլչի : Ու զուվա Գիււէ պը էճէլէ ջու լը պա
 փատիշահէ ու կօ . տը խուաղըմ՝ զուվա լը սէր թէփ-
- 26 սիքի սէրէ Հաննա է թահֆիլչի ժը մըռա պը տի : Ու
 փատիշահ փըռ գատավէթ քըր , համա ժը պօյ սօնտան
 ու ժը պօյ ուան աուան քօ լը սս֊Ֆրէտա ոօնըշտի
- 27 պուն նն խօստ քը ժը խապէրէ խօ վէկէռա : Ու փա-
 տիշահ զուվա ճէլլատ շիանտ ու սէրէ ուի անընուա էմը
- 28 քըր , աուի ժի լը հափսէտա սէրէ ուի ժէ քըր : Ու
 պը թէփսի քի անի սէրէ ուի ու տա ժը գիզըքուա ,
- 29 ու գիզըք պըր տա ժը տիյէ խօռա : Ու քինկա քօ շա-
 կըրտէդ ուի պըհիստըն , հաթըն լէշէ ուի հէլանին ,
 ու տանին լը թըրպէ :
- 30 Ու ըէսուլլան լը պա իսա հաթըն ճըվանտըն . ու թա-
 ըիֆ քըրըն ժէռա հէր չըքօ քըրըն , ու չը քօ հին քըրըն :
- 31 Ու ժը ուանուա կօ , Որըն հուն խօ պը խօ թանէ լը

- ճի քի եապանէ , ու հընըք բահաթ պըն , չըմա քօ հա-
 թող ու չունտողան փըռ պուն . ու խուարընուա պիլէ
 32 ռիթէ ուան թուննա՞ պուն : Ու ուան պը կէմիյէ , պը
 33 թանէ ճի քի եապանէ ջուն : Ու քինկա ուան տը ջու
 պուն խալգէ ուան տին . ու փըռան աուի նաս քըրըն ,
 ու ժը հէմի պաժարան բէյա լը ուէ տը պաղիա պուն ,
 34 ու լը պար ուան կիյան . ու լը պա ուի ճըվանտըն : Ու
 քինկա քօ իսա ուապու փըռ խալգ տի , ու ժը ուանուա
 մէրհամէթ քըր . չըմա քօ ոգա միան պուն քօ չըվանէ
 ուան թուննա՞ . ու տէսթ քըր ժը ուանուա փըռ դըշ-
 դան վաղ քըրընէ :
 35 Ու քինկա քօ ռիթ պըհուրի , շակըրտէդ ուի հա-
 թըն լը պալէ , կօն էրքը աւ ճի եապան ա՞ , ու հէնի
 36 ռիթ պըհուրի ա՞ : Աուան պէրտա՞ քը հա՞ռըն չար ալի
 գասապան ու կիւնտան ժը խօռա խուարըն պը քըռըն .
 չըմա քօ լըվըր դըշդ քէ ուան ժը խուարընուա թուն-
 37 նա՞ : Ու աուի ճէվապ տա ու ժը ուանուա կօ . հուն
 38 պըտըն ժը ուանուա քօ պը խուն : կօն ժէուա , ա՞մ պը
 պը ջուն ժը տու սա՞տ տինարա նան պը՞ քըռըն , ու ա՞մ
 39 պըտըն ժը ուանուա քօ պը խուն : կօ ժը ուանուա ,
 Չանտ նանէ ո՛ հէյա՞ հա՞ռըն ու մէղա՞քըն , քինկա քօ
 սահիթի քըրըն կօն ժէուա , բէնճ նան ու տու մահսի :
 40 Ու էմը քըր ժը ուանուա քօ լը սէր կիյայէ շին ուօնըն
 պէօլիւք պէօլիւք , ու սըռա սըռա ուօնըչտըն , սա՞տ
 41 սա՞տ ու բէնճի բէնճի : Ու աուի բէնճ նանան ու տու
 մահսիյան սանտ ուասթ լը աօիւմանան նըհէթ , ու
 միւսարէք քըր , շիքէսթ նանան ու տու մահսի ժի
 42 ժը հէմիանուա փայ քըր : Խուարըն ու թէր պուն :
 43 Ու տուանգտահ սէփէթ փարչա՞ հէմ ժը մահսիան հալ
 44 անին : Ու խուարողան գասա բէնճ հաղար մառուվ
 հապուն :
 45 Ու զուվա էճէլէ քըր ժը շակըրտանուա քօ լը գայը-
 ղէ պը գէվըն . լը բէշ ուի աւ ալիյէ տըն լը րէթասայի-
 46 թայէ հա՞ռըն . հաթա քօ աուի խալգէ պարտա՞ : Ու ժը

- ուան սըլ դաթանտընէ ուապու լը ջիյէ նըմէ քըրընէ :
 47 Ու քինկա քօ էվար պու . ու կէմի լը օրթա պահրէտա
 48 պու ու աուի պը թաննէ լը զուայիտա պու : Ու աուան
 տի քօ ժը պէր քըչանտընէ լը էզիյէթէտա պուն չըմա
 քօ պա ժը ուանուա դարչի պու , ու լը ռիթա տէօր
 տըննի նօպէթէ շնվէ , լը սէր պահրէ պը ջունտընէ ժը
 ուանուա հաթ . ու տը խօստ ուան պըհուրթըն պիլէ :
 49 Ու ուան քինկա քօ տին քը լը սէր պահրէ տը ջու պու ,
 50 ուան աճըպանա քօ խէյալի , ու դիրի քըրըն : Չըմա
 քօ հէմի ժի աուի տին , ու պըզտիան . ու աուի զու
 վա խապէր տա պը ուանուա՝ ու կօ . մէր պը՛ն անը ըմ
 51 մն թըուսըն : Ու ուապու լը կէմի լը պա ուան , ու պա
 սնքընի . ու հէնի փըու մաթ պու պուն լը տըլէ խօտա ,
 52 ու փըու թաճիւպ մա պուն : Չըմա քօ ժը խօսուսէ
 նանան ֆէհմ՛նն քըրըն . չըմա քօ տըլէ ուան դալըն
 պու պու :
 53 Ու քինկա քօ աւ ալիյէ տըն պըհուրըն , հաթըն լը
 54 տիյարէ փէնէսարէթէ : Ու քինկա քօ ժը կէմիյէ հա
 55 թըն տնր . Եւլէ աուի նաս քըրըն : Ու ժըվըր ու ժը
 ուէ պւզիան լը չար ալի դաուապան . տէսթ քըրըն պը
 լըհէֆան նախօջան անընէ . լը քօ քի տը պըհիտը
 56 պուն էրքը աւ լը ուէ ան : Ու լը քօ քի աուի տը քէթը
 պու . լը կիւնտան , եա պաժարան , եա լը դասապան ,
 նախօջան լը մէյտանտա տա տըդինը պուն , ու լավա
 տըքըրը պուն ժէուա . պարէ լը փէչա ճըլէդ ուի պը
 գէվըն , ու ուան հէմի քը տը քէթը պուն աուի , խա
 լաս տը պու պուն :

ՍԷՐ 7

- 1 Ու լը պալէ հաթըն ճըվանտըն ֆարիսիան ու ժը
 2 քեաթիպան հընըքան՝ քը ժը Գուսաէ հաթը պուն : Ու
 քինկա քօ տին հընըքան ժը շակըրտէդ ուխուա նա
 վաք , եանի պը տէսթէ նն շուչտըն նան տը խուարը

- 3 պուն զէմ քըրըն : Չըմա քօ ֆարիսիան ու Եէհուտի-
ան կըշք հաթ քօ զանն տէսթէ խօ նա շօն՝ նան նա
- 4 խուն . չըմա քօ թէնպիհէ իիթիարան տը կըրըն : Ու
ժը չարչիյէ քօ դէն , ալուլ հաթա նէյէնս շուշտըն նա
խուն . ու պաչգա փըռ դըշդան հէյն քը զապուլ տը-
քըն կըրթընէ . Եանի շուշտընէ թասան ու շէուպան ու
- 5 ֆըրազէ պախըրան ու լըհէֆան : Ուէ չարէ ֆարիսիան
ու քեաթիպան փըռա քըրըն ժէ . Էրքը չըմա՞ շակըր-
տէդ դա ոգա թէնպիհէ իիթիարան նա շուն , լէ պը
- 6 տէսթէ նավաք նան տըխուն : Սուի ճէվապ տա ու կօ
ժը ուանուա՝ զանն փէյղէմպէրիթի քըր իշայա ժը պոյ
ո՛ միւրայիյան , չալան քօ կօ . աւ զավմէ հան պը լէ-
վան ժը մըռա իղղէթ տըքս , ու տըլէ ուան ժը մըն
- 7 տուրըն : Ու լը նաֆիլէ ճիտա ժը մըռա իպատէթ տը-
քըն , ու թէնպիհ ու թալիմէ մանուվան հին տըքըն :
- 8 Թէնպիհէ խօտէ ո՛ պսրտանս ու թէնպիհէ մանուվան
տըկըրըն , շուշտընէ շէուպան ու թասան ու ոգա ուա-
- 9 նան փըռ դըշդան տըքըն : Ու կօ ժը ուանուա , չը
զանն՝ ժը պոյ թէնպիհէ խօ կըրթընէ՝ թէնպիհէ խօտէ
- 10 պաթալ տըքըն : Չըմա քօ Մուսա տէժս , ժը պալ ու
տիյէ խօռա իքրամ պըքս , ու քի քօ ժը պալ ու տիյէ
խօռա տըժմինան տըքս աուի էլպէթէ տէ պէ դուշ-
- 11 դըն : Համա հուն տէժըն , Էրքը Եէքի ժը պալ եա ժը
տիյէ խօռա պէժս . աւ դըլդ քօ դու տէ ժը մըն ֆայ-
տէ պըքի՝ աւ ժը խօրեւա պայնս զուրպան ս , (Եանի
- 12 հէտիյէ ս ,) աւ խաւա պայն : Ու հէնի հուն պսր նա տըն
ժէուա դըշդ քի քըրընէ պալ եա ժը տիյէ խօռա :
- 13 Ու պը թէնպիհէ ո՛ քօ հուն թէնպիհ տըքըն քէլամէ
խօտէ պադալ տըքըն , ու հէնի դըշդան տըքըն քօ
- 14 ոգա ուիա ս : Ու խալգէ հէմիան լը պա խօ պը կազի
քըրընէ՝ կօ ժը ուանուա . ժը մըռա կօտարի պըքըն
- 15 հուն հէմիան ու ֆէհմ պըքըն : Գա դըշդ քի թուննս
քօ ժը տարվս լը հընտուռէ մանուվ պըջօ . ու պը քարը
աուի մուրտար քըրընէ , լէ աուան քօ ժը ուէ դէնը

- 16 տանր , առի ձ քօ մանուկ մուրտար տըքն : Ժը քէուա
քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա կօտարի պըքն :
- 17 Ու քինկա քօ ժը խալիքէ , պը դաթանտընէ քէթը
լը մալ , շակըրտան ժը խուսուսէ թէմսիլէ ժէ փըուս քը
18 ըն : Ու ժը ուանուա կօ , հո՛ն ժի վուսան պէ ֆէհմ
ըն , հուեն ֆէհմ նա՛քըն քօ , հէր չը քօ ժը տանրվն լը
հընտուուէ մանուկ տը ջօ , նա տըքարը առի մուրտար
19 քըրըն : Չըմա քօ աւ , լը տըլէ ուի նն տը ջօ , լէ զըքէ
ուի , ու հէմի դասման պը փադըթ քըրընէ լը տանր դէ :
20 Ու տը կօթ հէր չը քօ ժը հընտուուէ մանուկ դէ տանր ,
21 առի մանուկ մուրտար տըքն : Չըմա քօ ժը հընտուու
ժը տըլէ մանուկան տանր դէն քէօթի ֆըքրան՝ զինայան՝
22 ֆահշիթիան՝ տըղիդիան : Գաթլան՝ թամաքեարիթիան՝
եարամադիթիան՝ հիլէ՝ էտէպղիան՝ քէմ նազար՝ քիւֆը՝
23 քիպիրիթի՝ արսըղիթիան : Հէմի աւ եարամազ դըչդան
ժը հընտուու դէնը տանր , ու մանուկան մուրտար տը
քըն :
- 24 Ու ժը ուէ պը ուա պուենէ՝ հաթ լը սինսուէ Տիւրոսէ
ու Սիդոնէ ու լը մալ քի քէթ նն տըխօսթի պու քօ
եէքէ բէ պը հասա , դատիր նա պու պէ վէշարդըն :
- 25 Չըմա քօ ժըն քի քօ դիզըքէ ուի ժը նափաք ըուհէ
էղիյէթ տը քոշանտը պու պըհիսթ ժը պոյ ուի . հա
26 թը լը պանր ուի քէթ : Ու աւ ժընըք Եունանի ժը ճըն
սա Սիրօֆինիկ պու , ու լավա տը քըր ժէուա՝ քը ճըն
27 ժը դիզըքէ ուի տանր խա : Խա կօ ժէուա . Պանրոն
պրա ալուլ զաուուքան թէր պըպըն , չըմա քօ նանէ
զաուուգան սանտըն՝ ու ժը սանուա ալէթըն դանճ նը
28 նն : Ու առի ճէվապ տա ու կօ , Պէ՛լի եա՛ Բապպ ,
սան ժի ժը հուըքէ սուֆրայէ զաուուգան տը խուն :
29 Ու կօ ժէուա . ժը պոյ ուի սէօղէ հաուս ժը դիզըքէ
30 դա ճըն ուապու : Ու կավա ժընըք ջու լը մալ , ճընէ
հաթը տանր , ու դիզըքէ լը լըհէֆտա տի :
- 31 Ու տխա ժը սինսուէդ Տիւրոսէ ու Սիդոնէ պը ուա
պուենէ , լը օրթա սինսուէ Թիդապօլիսէ լը պա պահրէ

- 32 ճէլիլէ հաթ : Ու ժէռա եէք դա՛ն ու փէլթէք մա՛ն
 ուուվ քի անին , ու ժէռա լալա տըքըրըն քօ լը սէր
 33 ուի տէսթէ խօ տէյնա՛ : Ու ժը խալլէ ալի քի կըրթ
 աուի , ու փէչիյէ խօ լը կօյա աուի քըր , ու լը ուէ
 34 թու քըր , ու ժը զըմանէ ուի կըրթ : Ու ուասթ լը ա
 սիւմանան նըհէութ՝ ախ քըշանտ , ժէռա կօ . Էֆֆա
 35 թա՛ (եանի վէսա՛) : Ու զուվա կօյէ ուի վէ պու , ու
 կըրէ զըմանէ ուի վէ պու , ու ուասթ խապէր տըտա :
 36 Ու ժը ուանուա թէնպիհ քըր քօ ժը քէսէռա նա պէ
 ժըն , համա աուի չըդաս քօ թէնպիհ տըքըր ժը ուան
 37 ոա . ուան հէնի փըռ վազ տը քըրը պուն : Ու փըռ
 թաճիւպ տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն , հէր դըշդ
 աուի դանճ քըր , քը ժը դա՛նանուա պըհիստըն տը
 տա՛ , ու ժը լալանուա խապէրտան :

ՍԷՐ 8

- 1 Ուէ ույանտա տիսա փըռ խալլէ հապու , ու ժը խուա
 ըննուա դըշդ քէ ուան թուենա պու , կաղի քըր շա
 2 կըրտէդ խօ՛ կօ ժը ուանուա : Հէյֆա մը դէ լը սէր
 ուի խալլէ . չըմա քօ նուա սէ ու ան լը պա մըն սա
 3 քընին . ու դըշդ քէ ուան թուենա խուարընուա : Ու
 էրքը ուան պըրչի լը մալա խօ պը շէյինըմ՝ լը ուէտա
 թադաթէ ուան տէ պը պըրա . չըմա քօ ժը ուան հը
 4 նըքան ժը ճիյէ տուր հաթընա՛ : Ճէվապ տան ժէռա
 շակըրտէդ ուի , լը ուի չօլէտա ժը՞քօ դու տըքարի պը
 5 նան ուանան թէր քըրընէ . Ու փըռա քըր ժը ուան ,
 6 չա՛նտ նանէ ո՛ հէյն , ու ուան կօն , հաֆթ : Ու էմր
 քըր ժը խալլէուա՛ քը լը սէր արտէ ունին , ու
 հաֆթ նանան սանտ , շըքըր քըր շըքէնանտ ու տա
 ժը շակըրտանուա քօ լը պա՛ր խալլէ տէյնըն . ու ուան
 7 տանին լը պա՛ր խալլէ : Ու հէմ չանտ մահսիյէ ուան
 հապու ու շըքըր քըր , ու էմր քըր քը ուան ժի լը
 8 պա՛ր ուան տէյնըն : Խուարըն ու թէր պուն , ու հաֆթ

- 9 զէնպիւ ժը զէսէ պուն փարչան հէլանին : Ու խուարո-
 10 ղան գասա չար հազար պուն , ու ուան պարտա : Ու
 զուվա լը կէմիյէ պը քէթընէ պը շակըրտէդ խօ թամլ'
 հաթը լը սինօռէ Տըլմանութայէ :
- 11 Ու ֆարիսիան հաթըն ու տէսթ քըրըն բէռա տօղ
 քըրընէ , ու աուի պը ճառապանտընէ նըչան քի ժը
 12 ազիւմանան ժէ տը խօստը պուն : Ու աւ լը Բուհէ խօ-
 տա ախ քըչանա , ու կօ . Սւ սիլսիլէ չըմա նըչան տը
 խուազն , պըռա տը պէմ ժը ոռա . ուի սիլսիլէյէ հան-
 13 ռա նըչան տէ նէյէ տայըն : Պարտա ուան , տիսա քէթ
 լը կէմիյէ , ու ջու լը ուի ալիյէ պահրէ :
- 14 Ու նան սանտընէ պիր քըրըն , ու լը կէմիտա ժը նան
 15 քի բէթըր դըչդ քէ ուան թուենն պու : Ու ժը ուան-
 ռա էմր քըր՝ ու տը կօթ . Մէզնքըն , ժը հէվիրէ թըռ-
 16 շէ ֆարիսիան ու Հէրօտիսան սապըն պըն : Ու լը նավ
 խօտա ուան ֆըքըր տը քըրը պուն , ու տը կօթը պուն ,
 17 ժը պօյ նան թուենն պունէ մնն : Իսա ղանը ու կօ ժը
 ուանուա . Չըմա՞ ժը պօյ նան թուենն պունէ խօ ֆիքըր
 տըքըն . հէժա հուն ֆէհմ նա՞ քըն ու լը պիրա խօ
 18 նալընըն , հէժա տըլէ ո՛ հըժ քըն : Ջահվէ ո՛ հէյն ու
 նա պինըն , կօյէ ո՛ հէյն ու նա պըհիսըն , ու պիրա
 19 խօ նայընըն : Գինկա քօ բէնճ նանան լը նավ բէնճ հա-
 ղարան մը շըքէնանտ , չա՞նտ դուֆա դըժա փարչան
 20 ո՛ հէլանի , կօն ժէռա , տուանդտահ : Ու քինկա քօ
 հաֆթ նանան լը նավ չար հաղարան մը շըքէնանտ ,
 չա՞նտ զէնպիւ դըժա փարչան ո՛ հէլանի . ու ուան կօն ,
 21 հաֆթ : Ու կօ ժը ուանուա . Լէ չա՞վան հուն ֆէհմ
 նա քըն :
- 22 Ու հաթը լը Պէթսայիդայէ ու ժէռա քէօռ քի ա-
 նին , ու ժէռա լավա տը քըրը պուն քօ պը գէվն լէ :
 23 Ու ժը տէսթէ քէօռ կըրթ ժը կուտտ սանր խըստ , թու
 քըր լը ջահվէ ուի ու տէսթէ խօ լը սէր ուի տանի ,
 24 ու փըռա տըքըր ժէ , էրքը դըչդ քի տը պլե՞նն : Մէ-
 ղնքըր՝ ու տը կօթ . Մանուվան ողա տարան տը պի-

- 25 նրմ՝ քը տը կէռըն : Տիսա տէսթէ խօ լը սէր ջահվէ
 ուի տանի , ու աուի նըհէռթըն տա , ու աուի սաղ
- 26 պու , ու հէր դըշդ աշիքեար տը տի պու : Սուի լը
 մալա խօ շիանտ ու կօ . Լը կունտ մն գէվ ու լը կունտ
 քէսէռա մն պէժ :
- 27 Ու իսա պը շակըրտէդ խօ թնվ ռապու լը Ֆիլիպուս
 հաթը կօթան դազայէդ Գայսէրիյէ , ու լը ռէտա վըռս
 տըքըր ժը շակըրտանու՝ ու տը կօթ . Մնռուվան ան
- 28 քի՞ մն տէժըն : Ու ուան ճէվապ տան ու կօ . Հաննայէ
 թահֆիլչիւն տէժըն , ու հընըքան իլիամ պաշդասիան
- 29 ժը փէյղէմպէրան եէքէ : կօ ժը ուանռա համա հուն
 ան քի՞ մն արէն . ճէվապ տա ֆէթրոս ու կօ ժէռա .
- 30 Դու ի Մէսիհ : Ու ժը ուանռա դասն թէնպիհ քըր քօ
 ժը պոյ ուի ժը քէսէռա նն պէժըն :
- 31 Ու տէսթ քըր ժը ուանռա հին քըրընէ . էրքը լա
 դըմ ան քօ Գուռէ մնռուվ , վըռ էղիյէթան պը քըշի
 նն , ու ժը իխթիարան ու ժը պաշ խախաման ու ժը
 քեաթիպան՝ պէ ռանտ պուն , ու պէ դուժտըն , ու լը
- 32 ռոյա սըսէան դըյամ պըքն : Ու ա- խապէր աշիքեար
 տըկօթը պու , ու ֆէթրոս լը պա խօ սննտ աուի , տէսթ
- 33 քըր ժէռա դարշի կօթընէ . Ու աուի վէկէուիա լը շա
 կըրտան մէզն քըր . թաղիլ քըր ժը ֆէթրոսռա ու կօ ,
 լը բէյ մըն հառն . Եա՞ Շէյթան , չըմա քօ դու դըշ
 դէտ իօտէ տիւշիւմիշ ննքի , լէ դըշդէտ իսանան :
- 34 Ու խալդէ պը շակըրտէդ խօ թնվ կաղի քըր՝ կօ ժը
 ուանռա . էրքը եէքի տը խուազն լը բէյ մըն հաթըն
 պըրա աուի խօ ինքեար պըքն , ու խաչէ խօ հէլինն
- 35 ու լը բէյ մըն պէ : Չըմա քօ . քի քօ տը խուազն ճանէ
 խօ խալաս քըրըն , աուի տէ վունտա պըքն , ու քի քօ
 ժը պոյ մըն ու ժը պոյ ինճիլ ճանէ խօ վունտա տըքն՝
- 36 տէ խալաս պըքն աուի : Չըմա քօ չը՞ ֆայտէ տէ պը
 պն ժը մնռուվռա էրքը տընէ հէմի դազանն պըքն
- 37 ու ճանէ խօ վունտա պըքն : Եախօտ մնռուվ լը պէ
 38 տէլա ճանէ խօ տէ չը՞ պըտն : Չըմա քօ քի քօ լը նա

վա աւ զինաքեար ու կիւնէքեար սիլսիլէտա ժը պոյ մըն ու քէլամէ մըն շէրմ տըքւն . Գուռէ մանուկ ժի աուի տէ պը շէրմ սըքւն , քինկա քօ սը սալգանաթէ
 39 Պավէ խօ ու սը մուգատտէս մէլէքան պէ : Ու կօ ժը ուանուա պըռա տը պէմ ժը ոռա քօ ժըվըր սնքըր նանտողան հընըքան հէնն քօ դահմա մըրընէ տէ նաս թինըն , հաթա քօ սը պինըն փատիշահիթիյէ խօտէ պը գուվէթ հաթըն :

ՍԷՐ 9

1 Ու բաշէ շէշ ուոյան՝ իսա փէթրոս ու Եադուպ ու Հաննայէ սանտ , ու աուանան սը թանէ լը սէր Ղիյէ քի
 2 սըլընտ պըր , ու լը պար ուան թէպտիլ պու : Ու ճըլէդ ուի պէրըգի պուն փըռ սըլիի վուսան քօ լը սէր
 3 արտէ գասարճիան նըքարըն վուսան սըլիի քըրըն : Ու իլիա սը Մուսառա ժը ուանուա խույայի պու , ու սը
 4 իսառա խապէր տըտա պուն : Ու փէթրոս ճէվապ տա ու կօ ժը իսառա . Եա՛ խօճա՛ գանճ ն ժը մանա քօ նմ լըվըր սըպըն , նուա սէ հօլըքան նմ Ղէքըն , եէք ժը դառա , եէք ժը Մուսառա , ու եէք ժը իլիյառա :
 5 Չըմա քօ աւ նն տըղանը պու չը տէժն , չըմա քօ փըռ
 6 պըղտիա պուն : Ու ժը ուանուա սի քըրող ավուրքի պու , ու ժը ավրէ սաուեսա քի պու ու կօ . Աուի ն
 7 Գուռէ մըն տէլալի , ժէռա կօտարի սըքըն : Ու գաֆըլ ուան քօ լը տօռա խօ մէղն քըրըն պաշգա եէքէ
 8 նն տին , լէ թանէ իսա սը ուանուա : Ու ուան քինկա քօ ժը Ղիյէ տը հաթը պուն խուարը , թէնսիհ քըր ժը ուանուա քօ աիթընէ խօ ժը քէսէռա նն պէժըն , հաթա քօ գուռէ մանուկ ժը մըրիան գըլամ սըքւն :
 9 Ու ուան աւ խապէր լը պիրա խօ կըրթըն , ու լը հէվ ու տու փըռս տըքըրը պու՝ էրքը ժը մըրիան գըլամ
 10 քըրըն չի՞ ն : Ու փըռս քըրըն ժէ ու կօն . չըմա՞ քեա
 11 թիան տէժըն էրքը լաղըմ ն ավուլ իլիա պէ : Ու աուի

- ճէվապ տա ու կօ ժը ուաննուա, պըռուա իլիա ավուլ դէ
 հէր գըշդ լը ճիտա դինն, համա չավան հաթիւն նը
 վիսանտըն ժը պոյ գուուէ մանուլ՝ քը վըռ գըշդան
 12 տէ պըքշինն ու գըշդ քի տէ հասապ նն պն: Համա
 աղ ժը ոուա տէժըմ քօ իլիա հաթ, ու չը քօ խօստըն
 ժէուա քըրըն, չավան հաթը նըվիսանտըն ժը պոյ ուի:
 13 Ու հաթը լը պա շակըրտան տի՝ վըռ խալի՛ լը սօ
 ուա ուան ու քեաթիպան քը սօղ տը քըրը պուն պը
 14 ուաննուա: Ու զուվա խալի՛ հէմիան քինկա քօ աուի
 տին շաշ պուն, ու լը բէշ պը պաղտանէ սըլավան ժէ
 15 ուա տըտա պուն: Ու աւ վըռու քըր ժը քեաթիպան,
 16 էրքը չը սօղ հուն տը քըրը պուն պը ուաննուա: Ու
 ժը խալի՛է եէք ճէվապ տա ու կօ. Եա՛ խօճա մը գու
 17 ուէ խօ ժը դաուա անի քը լալ բուհէ ուի հէյն: Ու
 աուի լը քօ քը տը կըրն՝ լը արտէ տըխն ու քնֆ տը
 պն ու տըտանէ խօ տը փըրջինն ու հըշք տը պն, ու
 մը ժը շակըրտէդ դաուա կօ քի տնր խըն՝ ու ուան նը
 18 քարը պուն: Ճէվապ տա ժը ուաննուա ու կօ. Էյ իման
 սըղ սիլսիլէ, հաթա քինկա տէ ժը ոուա սապըռ պը
 քըմ, հաթա՞ քինկա տէ պը ոուա պըպըմ, ժը մըռա
 19 պինըն աուի: Ու աուի անին ժէուա, քինկա քօ բուհ
 աուի տի, զուվա տառչանտ ուի, ու լը արտէ քէթը
 պու տը կէվըղի ու ժը պավէ ուի վըռու քըր՝ ու կօ:
 20 Զը՞ փաս ռիսթ ն քօ աւ գըշդ ժէուա պու. ու աուի
 21 կօ, ժը զաուուգիլէ. Ու աուի ժը պոյ հէլաք քըրընէ,
 վըռ ճարան լը աիըրէ հէմ լը ավան ավէթ. նուա էր
 քը տըքարի ժը մանա եարասւմ պըքն. Եա՛ բապպ
 22 լը սէր մն պը մէրհամէթ քըրընէ: Ու իսա կօ ժէուա,
 էրքը տըքարի պավուր քըրընէ, հէր գըշդ պը միւմ
 23 քիւն ն ժը աուիուա քը իման դինն: Ու պավէ գու
 ոըք զուվա փիրա ու կօ. իման դինըմ եա՛ բապպ ժը
 24 իմանսուղիթիլէ մըռա եարտըմ պըքն: Ու իսա քինկա
 քօ տի խալի՛է պը պաղտանէ տը հաթը պուն ճըվանտըն
 զայիտի ժը նափաք բուհուա՝ ու կօ. Եա՛ լալ ու գնու

- 25 րուհի ան ժը դառա էմր տըքըմ ժը աւ մանուկէ տար
 պէ՛, ու հէնի ման դէվ լը ուի : Ու աուի՛ դիրա՛ ու
 վըռ էզիյէդ տա ժէռա՛ ու ժէ տար հաթ . ու գուռըք
 26 ոգա մըրի պու , վուսան քօ վըռան կօնը՛ էրքը մըր :
 Ու իսա ժը տէսթէ ուի կըրթ ու հէլ անի աուի , ու
 27 աւ սանքընի : Ու ոխթա քօ աուի քէթ լը մալ շակըր-
 տան պը թանէ ժէ վըռս քըրըն . լէ չըմա աննա տը
 28 քարը պուն տար խըստընէ : Ու ժը ուանուա կօ . Ս-
 ճինսէ հան միւմքիւն նընա պը հէնի դըշգքի տար ա-
 29 նին , իլլա պը ռօծի ու պը նըմէծ : Ու ռապուն ժը ուէ՛
 ժը նավ ճէլիլէ տը պըհուրը պուն . ու նա տըխօստ
 եէքի բէ պըհասա :
- 30 Չըմա քօ հին տըքըր ժը շակըրաէդ խօռա , ու տը
 կօթ ժը ուանուա . էրքը Գուռէ մանուկ տէ թէսլիմ
 պըպա լը տէսթէ մանուկան . ու աուի տէ պը դուժըն .
 քինկա քօ պէ գուժտըն՛ լը ռօյա սըսէանտա տէ դը-
 31 յամ պըքա : Ու ուան ֆէհմ՛նա տըքըրը պուն աւ խա-
 պէրան . ու տը թըռսիա պուն ժէ վըռս քըրընէ :
- 32 Ու հաթ լը ֆաֆարնայումէ . ու քինկա քօ քէթ լը
 մալ , վըռս քըր ժը ուան , էրքը լը ռէտա չը՛ խապէր
 33 տըտա պուն հուն պը հանվուտուռա : Ու աուան հըս-
 քօթ պուն . չըմա քօ լը ռէտա ժը ման քի՛ մանընն
 34 խապէր տըտա պուն : Ու կավա քօ ռօնըշտ՛ կաղի քըր
 տուանդտան , ու կօ ժը ուանուա . էրքը եէքէ տը խուա-
 զն ավուլին պուն , տէ բըջուքէ հէմիան պըպա ու
 35 խաղմէթ քեարէ հէմիան : Ու զառուք քի կըրթ ու սան-
 քընանա լը նալ ուանտա , ու աուի լը պար խօ կըրթ
 36 ու կօ ժը ուանուա : Քի քօ ահվա ժը զառուգան եէ-
 քէ գապուլ տըքա պը նավէ մըն՛ աուի մը գապուլ տը-
 քա , ու քի քօ մը գապուլ տըքա , մը գապուլ նաքա
 37 լէ մը շիանտողէ Գուրու Գուրու : Ճէլլապ տա ժէռա Հան-
 նա ու կօ . Եա՛ խօճա ման եէքէ տի՛ քը պը նավէ դա
 ճընան տար տը խըստ ու լը տու ման նա տը հաթը պու
 ու աուի ման նանըջթ , չըմա քօ լը տու ման նա տը

- 38 հաթը պու : Ու աուի կօ , ժէ պը կէռնն , չըմա քօ
թուեննն եէքէ քօ պը նապէ մըն քէրամէթան պըքն .
- 39 ու զուվա պը քարը ժը մըռա քէթի պէթն : Չըմա
- 40 քօ աւ քօ զըտէ մն նընն ժը ալիյէ մնտա ն : Ու քի
քօ ժը ոռա պը նապէ մըն էրքը հուն է Մէսիհ ըն՝ թաս
քի ալ տը տն վէխուարըն պըռա տըպէմ ժը ոռա իւն .
- 41 ըթէ թօ գա տէ վուենտա ննքն : Ու քի քօ տըտն
խուար քըրըն ժը աւ բըջուքան եէքէ քը ժը մըռա
խման դիներն ժէռա հէնի գաննն ն՝ քօ լը ապույէ ուի
ռա գէվըր քի աշէ պէ ալըգանտըն , ու լը պահրէ պէ
- 42 ապէթըն : Ու էրքը տէսթէ դա՝ դա խուար աըքն պը
պըռ ու պապէ ժը թօ , չըմա քօ ժը դառա գաննն ն
չօլապ լը հայաթէ քէթըն . նա քը տու տէսթէ դա
հնպուն , ու լը ճէհէնէմէ ջուենտըն լը նապա ալրէ նն
- 43 դաֆանտըն : Լը քօ քի գուրմէ ուան նա մըրն ու ա
44 կըրէ ուի նայէ դաֆանտըն : Ու էրքը լընկէ դա դա
խուար տըքն պըպըռ աուի գաննն ն ժը դառա թօ
փալ լը հայաթէ քէթըն , նա՛ քը տու լընկէ դա հն
պուն՝ ու լը ճէհէնէմէ դու պէյ ալէթըն լը նապա ալ
- 45 ըէ ննդաֆանտըն : Լը քօ քի գուրմէ ուան նա՛ մըրն
- 46 ու ալրէ ուի նայէ դաֆանտըն : Ու էրքը ջահվէ դա
դա խուար տըքն տնրխն աուի , գաննն ն ժը դառա
պը եէք ջահվ լը փատիջահիթիյէ թօտէ քէթըն նա՛ քը
- 47 տու ջահվէ դա հապն ու լը ճէհէնէմէ քէթըն : Լը քօ
քի գուրմէ ուան նն մըրն ու ալրէ ուի նայէ դաֆան
- 48 տըն : Չըմա քօ հէր քէս պը տկըր դէ խօյ քըրըն , ու
- 49 հէր գուրպան պը խօյ տէ պէ խօյ պուն : խօյ գաննն ն ,
համա էրքը պէ դահմ պըպն պը չը՞ աուի տէ թէր
պիյէ պըպն , էրքը վուսան ն հուն լը խօտա խօյէ պը
բէն , ու պը հնվուտուռա սէլամէթ պըքըն :

ՍԷՐ 10

1 Ու ժը ուէ պը ուպունէ լը սինօուէ Եհհուտիան լը
ալիյէ տընէ Յորտանէ հաթ , ու տիսա խալգ լը պալէ

հաթըն ճըվանտըն , ու աուի չավան քօ աաէթէ ուի պու աիսա ժը ուանուա թալիմ տըտա պու :

2 Ու ֆարիսիան պը ճարըպանտընէ ժէ փըուս տըբըըը պուն ու տը կօթը պուն . էրքը ճայի՞ղ ան էէքէ , քօ ժը-

3 նա խօ պանտա : Սուի ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ .

4 Մուսա ժը ոուա չը թէնպիհ քըր : Ու ուան կօնը , Մուսա իղն տա դալազնամէ նըվիսանտընէ , ու պանտանէ :

5 Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ ժը ուանուա . ժը պոյ հըչք

6 պունէ տըլէ ո՛ նըվիսանտ ժը ոուա աւ թէնպիհէ : Համա ժը իպթիտայէ խալգ քըրընէ իօտէ ուան մէր ու

7 մէ խալգ քըր , ու կօ : ժը պոյ ուի մանուվ պավ ու տիյէ խօ տէ թէրկ պըքան , ու լը բէյ ժընա խօ հաուան :

8 Ու հէր տույան էէք կէօվտէ պըպըն . ու ժը ուէ բէվա

9 տըտօ նընըն՝ լէ էէք կէօվտէ : Նուա ճօթ քըրըրիէ խօ-

10 տէ ինսան պըրա ճիյէ նանքան : Ու լը մալ շակըրտէդ ուի տիսա հէմէն ժը պոյ աւ դըչդ ժէ փըուս քըրըն :

11 Ու կօ ժը ուանուա , քի քօ ժընա խօ պան տըտան ու

12 հէնի էէքէ տըսթինան , դինա տըքան : Ու ժըն ժի էրքը մէրէ խօ պան տըտան՝ ու պը պաչգասի քի տը ղէվուճան դինա տըքան :

13 Ու ժէուա զաուուգան անին քը տէսթ տէյնան լը սէր ուան , համա շակըրտան տը զայիտի պուն լը սէր անօ-

14 զան : Ու իսա քինկա քօ աի , զայիտի ու կօ ժը ուան , ու , պանտըն աւ զաուուգան պըրա ժը մըուա պէն , ժը ուան պը կէուըն , չըմա քօ փատիշահիթիյէ իօտէ

15 ժը աուէ աւհաուա ան : Պըուա տըպէմ ժը ոուա , փատիշահիթիյէ իօտէ քի քօ ոդա զաուուգ գապուլ նա-

16 քան , աուի տէ նան՝ գէվան լը ուէ : Ու զաուուգան հէլմէզ քըր ու տէսթէ խօ տանի լը սէր ուան՝ ու միւ պարէք քըր ուան :

17 Ու կավա քօ աուի ժը ուէ լը ուէ ոապու , վահա համբա քի լը դէշ պէդիա պը չօպ տադինընէ ժէ փըուս տըքըր՝ ու տըկօթ , եա՛ խօճայէ գանճ անղ չը պըքըմ՝

18 քօ ժը էպէտի հայաթուա վարիա պըպըմ : Ու իսա ժէ-

- ուա կօ , ժը մըռուա չըմա գանճ տէժի ժը եէք խօսէ
 19 բէթըր գանճ թուեննա : Թէնպիհան տըղանի , զինա մա-
 քա , գաթըլ մաքա , տըղի մաքա , տաթէվ շահատէթի
 20 մաքա , ու պավ ու տիյէ խօռա իքրամ պըքա : Ու
 աուի ճէվապ տա ու կօ ժէռա . Եա՛ խօճա աուանան
 հէմիան ժը զառութիյէ բէվա մը քըր , նուա հէնի չը՞
 21 գէմանիյէ մըն հէյ ա : Ու իսա լը աուի պը նըհէռ-
 թընէ , հապանտ աուի , ու կօ ժէռա , եէք գէմանիյէ
 դա հէյ ա . Էրքը տը խուազի թէքմիլ պուեն , հառա
 հէր չիյէ դա քօ հէյա պը ֆըռօջ՝ ու պը տա՞ ժը ֆա-
 գիրանուա , ու լը ազիւմանտա խազնէյէ դա տէ հա-
 22 պա . սւ պըկըր խաչէ ու որը լը բէյ մըն : Ու աւ լը
 սէր ուէ սէօզէ պը գասավէթ քըրընէ՝ մէլուլ ջու , չը-
 23 մա քօ վըռ վարիյէթէ ուի հապու : Ու իսա լը տօռա
 խօ պը մէղա քըրընէ՝ կօ ժը շակըրտանուա ուան քօ
 համբանն չա՛վան զօռ ա՞ ժը ուանուա լը փատիշահիթիյէ
 24 խօտէ քէթընէ : Ու շակըրտան լը սէր սէօզէդ ուի տէ
 աճապանտը պուեն . համա իսա տիսա ճէվապ տա ժը
 ուանուա ու կօ , Եա՛ էվլատան , չը՞ գաս զօռա՞ ժը
 ուանու քօ լը սէր խօրթիյէ խօ ումուտէ խօ տանին՝ փա-
 25 տիշահիթիյէ խօտէ քէթըն : Գօլայ ա՞ քօ տէվէ ժը գու-
 լէ տէրդիյէ պը ջօ՝ նա քի զէնկիին պը գէվա՞ լը փա-
 26 տիշահիթիյէ խօտէ : Ու ուան հէնի փըռ տը աճըպանտը
 պուեն՝ ու պը հա՛վու տուռա տը կօթը պուեն , նուա հէ-
 27 նի քի տըքարա՞ խալաւ պուեն : Ու իսա լը ուան պը
 նըհէռթընէ՝ կօ . Աւ ժը ալիյէ մառուվան պէ միւմքիւն
 28 ա՞ , համա լը պա՞ր խօտէ հէմի դըլդ գօլայ ա՞ : Ու ֆէթ-
 ըոս ժէռա կօթընէ տէսթ քըր . փահա մա՞ հէմի դըլ-
 29 դան պա՞րտան ու լը բէյ դա հաթըն : իսա ճէվապ տա՞
 ու կօ . Պըռա տըպէմ՝ ժը ոռա , գաթ եէքէ թուեննա
 քօ ժը պօյ մըն եա ժը սէմէտէ ինճիլ մալ՝ եա պրէյան՝
 եա խուշգան եա պավ եա տի եա ժըն եա էվլատան
 30 եա զա՛վիան թէրք քըր : Նուա լը ասիրէ հանտա սա՞տ
 գաթ մալան ու պրէյան ու խուշգան ու տիյան ու ու

- լէտանն ու զանախան՝ պը թէվլի գաւարանտընէ . ու ա սիրէ տըն քօ տէ պէ էպէտի հայաթէ տէ նանթինն ։
- 31 Չըմա քօ փըռ ավուլիան տէ պը պըն բաշին՝ ու բաշի 32 նան՝ ավուլին ։ Ու ուան լը ալիյէ Գուտտէ ռա տը պու պունն ու հէժա լը ռէտա պունն , ու իսա լը պար ուան տը ջու պու , ու ուան տը աճըպան տը պունն հէմ տը թըռսիա պունն . ու տիսա տուանդտան լը պալէ սանտ , տէսթ քըր ժը ուանուա կօթընէ չըքօ ժէուա
- 33 տէ պը գալմիա ։ Ու կօ . վահա նմ լը Գուտտէ ռա տը պըն , ու գուռէ մանուվ տէ պէ թէսլիմ պունն ժը պաշ իմամանուա ու քեաթիպանուա , ու աուի տէ ժը մըրըն 34 ու հէօքմ պըքըն , ու աուի տէ ժը դայիֆանուա թէս 34 լիմ պըքըն ։ Ու աուի տէ մասդարա պըքըն ու պը գու թընն աուի . ու թու պըքըն ժէուա ու պը գուժըն , ու 36 լը ռոյա սըսէանտա տէ գըյամ պըքն ։ Ու լը պալէ ջուն գուռէդ Զէբէթօսէ Եագուպ ու Հաննա՝ ու կօնը ժէուա . Եա՛ խօճա նմ տը խուաղըն , քօ նմ չը քօ ժը 36 դա պը խուաղն ժը մանուա պըքի ։ Ու աուի կօ՝ ժը ուան ուա , չը՞ տը խուաղըն ժը մըն քը ժը ոուա պըքըմ ։ 37 Ու ուան կօնը ժէուա , քէրէմ պըքն ժը մանուա քը ժը ման եէքէ լը ալիյէ ռասթէ դա ու եէքէ լը ալիյէ չն 38 փէ դա ոօնին լը սալդանաթէ դատա ։ Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ ժը ուանուա , հունն նըզանըն չը տը խուա զըն . տըքարըն վէխուն աւ թասէ քօ նզէ տէ վէխում , եա պը աւ թահֆիլ թահֆիլ պըպըն , քօ նզ տէ թահ 39 ֆիլ պըպըմ ու ուան կօնը ժէուա նմ տըքարըն . Ու իսա կօ ժը ուանուա , աւ թասէ քօ նզ տէ վէխում , հունն տէ վէխունն ու պը աւ թահֆիլէ քօ նզ բէ թահֆիլ 40 պում , տէ թահֆիլ պըպըն ։ Համա լը ռասթ ու չնփէ մըտա , ռօնըչտըն էմըն նընը տայըն . լէ ժը ուանուա տէ պէ տայըն , ժը ուանուա քօ հաթիմ հազըր պունն ։ 41 Ու քինկա քօ աւ տան շակըրտէ տընան պըհիստըն , տէսթ քըրըն զայիտանտընէ լը սէր Եագուպէ ու Հան 42 նայէ ։ Ու իսա լը պալէ կազի քըր ուան՝ ու կօ ժը

ուանուա, հուն տը զանքն ժը դայֆանուա հաթը կօ-
 թան մնզընան՝ լը սէր ուան հէօքմաթ տաթօն, ու
 43 համբայեդ ուան զապիտիթի տըքըն ժը ուանուա: Համա
 լը նավ ոտա վուսան տէ ննպն, լէ ժը ո՛ քի քօ մն-
 զըն պուն տը խուազն, աւ ժը ուա խըզմէթ քեար
 44 տէ պըպն: Ու ժը ո՛ քի քօ բէշ պուն տը խուազն
 45 գուլէ ո՛ հէմիան պըրա պըպն: Չըմա քօ գուուէ մն-
 ոուվ ժի նն հաթ քօ ժէուա խըզմէթ պըպն, լէ խըզ-
 մէթ պըքն, ու ճանէ խօ ժը տէլա փըուան թէլէֆ պը-
 46 քն: Ու հաթըն լը իրիխայէ, ու աւ՝ շակըրտան հէմ
 պը փըու ճըվաթան քինկա քօ ժը իրիխայէ ուտը պու-
 պուն, գուուէ Տիմա քէօու Պարթիմավուս լը ուտա
 47 պը ոօնըշտընէ պարս տը քըրը պու: Ու քինկա քօ
 պըհիստ քօ Նասրանի իսա ն՝ տէսթ քըր գիըրնէ՝ ու
 կօթընէ, եա՛ գուուէ Տավուտ իսա ժը մըուա մէրհամէթ
 48 պըքն: Ու փըուան ժէուա տը զայիտի պուն՝ քօ հըշ
 պն, Համա աուի հէնի փըու՝ եա՛ գուուէ Տավուտ ժը
 49 մըուա մէրհամէթ պըքն տը գիըրա պու: Ու իսա սն-
 քընի ու էմր քըր քօ աուի կազի պըքըն, ու պը կազի
 քըրընէ քէօուէ՝ ժէուա կօնը, փէթ պն ու ուպն՝
 50 դա կազի տըքն: Ու աուի ճըլէ խօ ավէթ ու պը ու-
 51 պունէ հաթը լը պա իսայէ: Ճէվապ սա ժէուա իսա՝
 ու կօ. Չը՞ տը խուազի քօ ժը դաուա պըքըմ, քէօու
 52 կօ ժէուա, եա՛ խեճա ջահվէ մըն վնպն: Ու իսա կօ
 ժէուա հառն իմանէ դա դա սաղ քըր, ու զուվա հա-
 թը վնպուն, ու լը ուտա լը բէյ իսա տը ջօ պու:

ՍԷՐ 44

1 Ու քինկա քօ նէգէ Գուտսէ պուն՝ լը ֆէթըադէյէ
 ու Պէյտանիյէ՝ լը նէզա ջիյէ Չէյթունէ ժը շակըրտան
 2 տըտոյան շիանտ: Ու կօ ժը ուանուա, հնուըն լը կիւն-
 տէ հանա քօ լը պնր ո՛ ն. ու կավա քօ լը ուէ պը
 դէվըն՝ տէ ճնհշ քի հաթը կըտտան պը պինըն. քը լը
 սէր ուի գաթ քէսքի նն ոօնըշտիւն. վնքըն աուի ու

- 3 Ժը մըռա պինըն : Ու էրքը եէքի պէժն ժը ոռա չըմա^օ
աւ պըշդ տըքըն, պէժըն քօ ժը խօտիյէ ուիռա լազըմ^օ
- 4 ն . ու զուվա լըվըր տէ պը շէյիննն աուի : Ու աուան
ջուն տին ճնհչէ լը տնվէ ուտա լը պնր տնրիյէ լը
- 5 տնրվա , ու վնքըրըն աուի : Ու լը ուէ ժը սնքընան
տողան հընըքան կօն ժը ուանուա , Չը^օ տըքըն , չըմա^օ
- 6 վնտըքըն ճնհչէ : Ու ուան չավան քօ իսա ժը ուանուա
7 էմր քըր , ժը ուանուա կօն , Ու ուան պնրտան : Ու
ճնհչէ սնին ժը իսաուա ու լը սէր ուի ճըլէ խօ տա
- 8 նին , ու ունըչտ լը սէր ուի : Ու փըռան ճըլէդ խօ լը
սէր ուէ ոա տը խըստը պուն , ու հընըքան ժի ժը տա
րան կուլիան տը պըռու պուն ու լը սէր ուէ ոա տը
- 9 խըստը պուն : Ու ժը բէշ ու ժը բաշ չունտողան տը
գիրա պուն ու տը կօթը պուն , Օսաննա , պը նավէ խօ
- 10 տէ հաթող միւպարէք պըպն : Պը նավէ խօտէ հաթող
փատիշահիթիյէ պավէ մն Տավուտ միւպարէք պը պն ,
լը փըռ պըլընտա Օսաննա :
- 11 Ու իսա լը Գուտսուշերիֆէ ու լը տաճարէ քէթ , ու
լը չար ալիյէ լը հէմի դըշդան նըհէութ , ու հէնի պէ
ոխթ պու , պը տուանզտահան լը Պէյթհանայէ ոապու :
- 12 Ու ույա տընէ քինկա քօ ժը Պէյթհանայէ ոա տը
- 13 պօ պուն պըրչի պու : Ու ժը տուըվա պը փէլչըման
դըթի տար քի հէթիլէ տի . հաթը քօ պէլքի լը ուէ
դըշդ քի պը պինն ու քինկա քօ հաթը լը պա ուի
ժը փէլչման բէթըր դըշդ քի նն տի , չըմա քօ ոխթա
- 14 հէթիլան նն պու : Ու իսա ճէվապ տա ու կօ ժէուա .
հէնի ժը դա էպէտա եէքէ ֆէգի նն խօ , ու շակըր
- 15 տէդ ուի պըհիտըն : Ու հաթըն լը Գուտսէ . ու իսա
լը տաճարէ քէթ՝ ու տէսթ քըր տնր խըստընէ Ֆըռօ
թօղան ու քըռօղան քը լը նավ տաճարտա պուն . ու
տէզկեահէ սարրաֆան պէլա քըր , ու քիւրսիյէ գէվօք
- 16 Ֆըռօթօղան գուլուպանտ : Ու պնր նն տըտա պու քօ
եէքէ ժը նավ տաճարէ Ֆըրրագ քի պը պըհուրինն :
- 17 Ու թալիմ տը քըր ու տը կօթ ժը ուանուա . Հաթիմ

- նըվիսանտըն քօ մալա մըն մալա իպատէթէ տէ պէ կօ-
 թըն ժը հէմի դայֆանուա, համա հուն մաղարայէ տը-
 18 զըն քըրըն ուի : Պաշ խախաման ու քեաթիպան պը-
 հիսաըն, ու աուի հէլաք քըրընուա ֆուրսէտ քիարա-
 միշ տըքըրը պուն . համա ժէ տը թըուսիա պուն . չը-
 մա քօ խալլէ հէմիան լը սէր թալիմէ ուի աճէպ տը
 19 մա պուն : Ու քինկա քօ էվար պու՝ ժը պաժէր տա՛ր
 քէթըն :
 20 Ու լը սըպէտա քինկա քօ ժը ուէ տը պըհուրը պուն ,
 տինը տարէ հէժիլէ քօ ժը ցուրմէտա հըշք պու պու :
 21 Ու պիրա ֆէթրոսէ հաթ ու կօ ժէուա . Եա՛ խօճա՛ վա-
 հա տարէ հէժիլէ քօ դա լանէթ քըր հըշք պու ա՛ :
 Ճէվապ տա իսա՛ ու կօ ժը ուանուա . Էրքը իմանէ ո՛
 22 լը սէր խօտէ պըպա՛ : Նուա պըուա տըպէմ՝ ժը ոուա .
 23 քի քօ ժը աւ ջիյէյէ հանուա պէժը՝ ուապա՛ ու լը
 պահրէ պը դէ՛վ , ու լը տըլէ խօտա շիֆէ նաքա՛ , լէ
 իման պինա՛ չը քօ պէժա՛ տըպա՛ , տէ պըպա՛ ժէուա՛
 24 չըքօ պէժա՛ : ժը պոյ ուի տէժըմ՝ ժը ոուա , չը դըշդ-
 քօ պը նըմէճ տը խուաղըն հուն ու իման դինըն էրքը
 25 տէ պըսթինըն , տէ պը պա՛ ժը ոուա : Ու ոխթա քօ նը-
 մէճ տըքըն էրքը լը պա՛ր քէսէ քի դըշդ քի ո՛ հէյա՛ ,
 ալֆ պըքըն , վուսան քօ Պալէ ո՛ քօ լը ասիւմանտայ
 26 ա՛ ալֆ պըքա՛ ժը ոուա սուճէ ո՛ : Համա էրքը հուն
 ալֆ նաքըն , պալէ ո՛ ժի քօ լը ասիւմանտայ ա՛ սուճէ
 ո՛ ժը ոուա ալֆ նաքա՛ :
 27 ժը ուէ տխա լը Գուտսէ հաթըն , ու աուի լը տա-
 ճարտա քինկա քօ տը կէուիա պու , պաշ խախաման ու
 28 քեաթիպան ու իխթիարան հաթըն լը պալէ : Ու կօնը
 ժէուա . Ուանան պը չը հէօքմաթէ տը քի , ու քի՞ տա
 29 ժը դաուա աւ հէօքմաթէ աւ դըշդան քըրընէ : Ճէ-
 վապ տա իսա՛ ու կօ ժը ուանուա . Էժի ժը ոուա դըշդ-
 քի փըուա տըքըմ՝ ժը մըուա ճէվապ պըտըն , ու ա՛ղ սը
 պէժըմ՝ ժը ոուա՛ պը չը հէօքմաթէ ա՛ղ տըքըմ՝ աւ դըշ-
 30 դէ հան : Թահֆիլէ Հանայէ , ժը ասիւմա՞ն պու՛ եա

- 31 Ժը մահուովան, ճէվապ պըտըն ժը մըուա : Ու աւ լը
նալ խօտա տիւշիւմիշ տը պու պուն ու տը կօթը պուն,
էրքը ժը ասիւմանան ամ պէժըն, տէ պէժն, լէ չըմա՞
32 հուն իման նն անին ժէուա : Համա էրքը ամ պէժըն
ժը մահուովան, ժը խալգէ ամ տը թըուսըն, չըմա քօ
հէմիան իման տը անի պուն էրքը Հաննա փէյղէմպէր
33 ան : Ճէվապ տան ու կօն ժը իսաուա . էմ նն զանան .
ու իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . էժի նա պէ-
ժըմ, պը չը հէօքմաթէ ան տը քըմ աւ դըչդան :

ՍԷՐ 12

- 1 Ու տէսթ քըր պը թէմնիլան պը ուանուա խապէր
տանէ ու կօթընէ, Եէք մահուով քի ունղ տանի ու լը
տօուա ուի սընճ քըչանտ, ու մահսէրէ քօլա ու գուլ-
լէ ջէքըր, ու աուի տա տէսթէ փալայան ու շու լը
2 գուրպէթէ : Ու լը ռիթէտա խըղմէթքեար քի շիանտ
ժը փալայանուա քը ժը փալայան մահսուլէ ունղէ պըս-
3 թինն : Համա ուան աուի կըրթըն ու քութան՝ ու վա-
4 լա ուէ քըրըն : Ու տիսա պաշգա խըղմէթքեար քի ժի
շիանտ, աուի պը գէվըր քըրնէ պըրինտար քըրըն
5 սէրէ ուի ու պը ուէղիլ քըրընէ պնրտան : Ու տիսա
պաշգա քի շիանտ, աուի ժի գուշտըն . ու հէնի
փըուան՝ քօ հընըքան գութան, ու հընըքան գուշ-
6 տըն : Ու բաշէ հէմիան գութըք քի ուի տնլալի հն-
պու աուի շիանտ ժը ուանուա՝ կօ քը պէլքի ժը գու-
7 ուէ մըն շէրմ պըքըն : Համա փալայան քինկա քօ տին
աուի քօ տը հաթը պու, կօն ժը հնվուտուուա ուիա
ն վարիս, որըն ամ պը գութըն ուի, ու միրաս ժը մն-
8 ոա պըպն : Ու կըրթըն աուի ու գութտըն, ու ժը ուն-
9 զէ տնր խըստըն աուի : Նուա խօտիյէ ունղէ տէ չը՞
պըքն . տէ պէ, ու փալայան տէ հէլաք պըքն ու ուն-
10 զէ պաշգասիանուա տէ պըտն : Սւ նըվիսէ հան հուն
նն խօնտըն, էրքը աւ գէվըր քօ եափուճիան լը պնր
11 դըչդքի տա նանին, սէրիյէ ոուքնէ պու : Ուիա ժը

- 12 Խօտէ պու ու լը պար ջահվէ մն ածէպ ն : Ու տը
խօտար պուն աուի կըրթընէ՝ համա ժը խալդէ թըո-
սիան չըմա քօ ֆէհմ քըրըն քօ աւ թէմսիլա ժը պոյ
ուան կօ . ու աուի պարտան ու ջուն :
- 13 Ու ժը ֆարիսիան ու հիրօտիսան հընըքան ժէուա
14 շիանտըն . քը պը խապէր աուի պը կըրըն : Ու ուան
հաթըն , պը ֆէհտ փըոս տըքըրը պուն ժէ ու տըկօթը
պուն . Եա՛ խօճա , նմ տը զանըն՝ քօ դու ուաստի ու ժը
պոյ քէսէ ումուրէ դա նընն , չըմա քօ լը խաթըրէ
քէսէ մէզն նա քի , իլլա ուէյա խօտէ պը ուաստ հին
տըքի , ժը հիւնքեարուա խարաճ տայըն ճայի՞զ ն Եա
15 նա , նմ պըտը՞ն , Եա ննտըն : Ու աուի տըոութիէ պը
զանը պունէ կօ ժը ուանուա , հուն չըմա՞ մը տը ճա-
ուասլինըն , ժը մըոա տինար քի պինըն , քը պը պինըմ :
- 16 Ու ուան անին , ու կօ ժը ուանուա , աւ սուրէթէ հան
քօ լը ուիայն է քի՞ ն Եա նըվիս , ու ուան կօնը ժէ-
17 ոա՛ է հիւնքեար : Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա ու
կօ . Հնօըն աւ քօ է հիւնքեարէ ն՝ ժը հիւնքեարուա
պըտըն , ու աւ քօ է խօտէ ն՝ ժը խօտէուա պըտըն ,
ու աճըպանտըն լը սէր ուի :
- 18 Ու գըյամ թուենն կօթող սասուգիան հաթըն լը
պալէ , ու ժէ փըոս տըքըրը պուն ու տը կօթը պուն :
19 Եա՛ խօճա , Մուսա ժը մնուա նըվիսանտ քօ էրքը
պրէյ Եէքէ պըմըն ու ժընէ պը հէլն , ու զուրիյէթ
նն հէլն , պրէյ ուի տէ ժընա ուի պըսթինն , ու ժը
20 պրէյ խօռա զիւրիյէթ տնրխն : Նուա լը պա մն
հաֆթ պրէ հնպուն , ափուլին ժըն սննտ ու մըր , ու
21 զիւրիյէթ նն հըչթ : Ու իքինճի աուի սննտ ու մըր ,
ու աւ ժի զիւրիյէթ նն հըչթ , վուսան իւչիւնճի ժի
22 սննտ աուի : Ու աուի հաֆթ ժի սննտըն ու զիւրի-
յէթ նն հըչթըն ու ժը բաչէ հէմիան ժընըք ժի մըր :
24 Նուա լը ռիթա գըյամէթէ , քինկա քօ գըյամ պըքըն ,
ժը ուան ժը քի՞թանուա տէ ժըն պըպն աուի . չըմա
24 քօ աուի հաֆթան ժի ժըն քըրըն : Ճէվապ տա իսա

- ու կօ ժը ուանուա , ժը պօյ աւ նընն^օ քօ հուն շաշ
 պուենն քը նն քիթէպան տրղանըն ու նն գուվվէթէ
 25 խօտէ : Չըմա քօ քինկա քօ ժը մըրրիան գըյամ պըքըն ,
 նն ճամէրան ժըն տըսթինըն , նն ժի ժընան մէր տըս
 26 թինըն , լէ ոգա մէլէքէ ասիւման ըն : Համա ժը պօյ
 գըյամէ մըրրիան՝ քօ գըյամ տըսթինըն , լը քըթէպէ
 Մուսատա հուն նա^օ խօնտըն լը սէր տըուի նէրմ չավան
 խօտէ ժէուա կօ , նզ ըմ , խօտէյէ իպրահիմ , ու խօ
 27 տէյէ իսագ , ու խօտէյէ Եագուպ : Ու աուի խօտէյէ
 մըրրիան նընն լէ սաղան , Նուա հուն վըռ շաշ ըն :
 28 Ու ժը քեաթիպան եէքէ հաթ^օ կօտարի տը քըր ժը
 ուանուա ռիթա քօ ուան տօղ տը քըրը պուեն , քինկա
 քօ տի էրքը գանճ ճէվապ տա ժը ուանուա , վըռս
 29 քըր ժէ ու կօ , թէնպիհէ ավուլին քիժան ն : Ու իսա
 կօ ժէուա ժը հէմիան ավուլին ուիա ն , կօտարի պը
 քն , եա^օ իարայիլ , խօտէյ ու Ալլահէ մն եէք խօտէ
 30 ն : Ու տէ պը հուպինի խօտէ ու Ալլահէ խօ ժը հէմի
 տըլէ խօ , ու ժը հէմի վուճիտէ խօ . ու ժը հէմի Փըք
 րէ խօ , ու ժը հէմի գուվվէթէ խօ . ուիա ն թէնպիհէ
 31 ավուլին : Ու իքինճի ոգա ուիա , հավալէ խօ ոգա խօ
 տէ պըհուպընի , ժը ուանան բէթըր մնղըն թէնպիհ
 32 թուենն : Ու քեաթիպ կօ ժէուա , խօ՛ն եա^օ խօճա ,
 դա ուաստ կօ , քօ խօտէ եէք ն , ու ժը ուէ բէթըր
 33 պաշգասի քի թուենն : Ու աուի ժը պիւթիւն տըլէ ,
 ու ժը պիւթիւն գուվվէթէ , ու ժը պիւթիւն Փըքրէ
 հուպանտըն , ու հավալ ոգա խօ հուպանտըն , ժը հէմի
 34 ողջակէղան ու ժը գըրպանան բէթըր ն : Ու իսա քին
 կա քօ տի , պը ագըլ ճէվապ տա , կօ ժէուա , ժը վա
 տիչահիթիյէ խօտէ տուր նընի , ու հէնի պաշգասի քի
 ճուրհաթ նն տը քըր ժէ դըշդ քի վըռս քըրընէ :
 35 Ճէվապ տա ու կօ իսա , կավա քօ լը տաճարտա
 հին տըքըր . քեաթիպան ճավա^օ տէժըն քօ Մէսիհ գու
 36 ուէ Տավուտ ն : Ու Տավուտ պը խօ պը րուհ էլ Գուտս
 տէժն , րապպ ժը րապպէ մըռա կօ , լը ալիյէ սաղա

- մը ուօնի՝ հաթա քօ տըժմընէդ դա բէլ քըրընէ դա
 32 պըքըմ՝ Նուա էր.քը Տավուտ պը խօ աուի Բապպ տէ-
 ժա՛, չավա՞ն գուուէ ուի տըպա՛, ու ժը խալգէ փը-
 ուան ժը տըլէ խօ ժէուա կօտարի տըքըր :
- 39 Ու տըկօթ պը հին.քըրընէ լը թալիմէ խօտա . Սա-
 գընըն ժը քեաթիպան ուան քօ տը հուպինըն պը ճըլէ
 30 գանճ կանուանտըն ու լը չարչիանտա սըլավան : Ու լը
 ճէմիաթտա քիւրսիյէ ավուլին , ու լը տաօթանտա ճիյէ
 40 պըլընտան : Ուան քօ մալա ժընէպիյան տը խուն , ու
 ժը պօյ խույայի պունէ նըմէճէ խօ տըրէժ տըքըն , ուան
 հէնի փըու տէ հէօ.քմ պըպըն :
- 41 Իսա լը պա՛ր խաղնայէ սա՛քընի՝ տը նըհէութ էր.քը
 չավան խալգէ լը խաղնայէ մանգըրէ պախըր տավէժա՛,
 42 ու փըու խօրդան փըու դըչդ ավէթըն . Ու Փագիր ժը-
 նէպի քի հաթ՝ ու տու փուլըքան ավէթ , քը մանգըր
 43 քի տըքա՛ : Ու շակըրտան լը սլալէ կաղի քըր ու կօ
 ժը ուանուա . Պըուա տը պէմ ժը ոուա , քը աւ Փագիր
 ժընէպի լը խաղնէյէ ավէթողան ժը հէմիան փըու ա-
 44 վէթ : Չըմա քօ հէմիան ժը դէտէ պունէ խօ ավէթըն ,
 համա ժընըքէ հան՝ ժը Փագիրիթիյէ խօ՝ հէր չըքօ
 ուի հապու , մալէ խօ հէմի ավէթ :

ՍԷՐ 13

- 1 Ու քինկա քօ ժը տաճարէ տա՛ր տը հաթ , ժը շա-
 կըրտէ ուի եէքէ ժէուա կօ . Եա՛ խօճա պընէու չավան
 2 գէվըր ու չը թիւրլիւ պինանըն : Ճէվապ տա ժը ուան-
 ուա Իսա՛ ու կօ . տը սլի՞նի աւ գէվըրէդ մա՛զընան ,
 պըուա տըպէմ ժը ոուա , քօ տէ նամինա գէվըր լը սէր
 գէվըր լը ուէ՝ քօ տէ նէյէ հէլօշանտըն :
- 3 Ու քինկա աուի լը Ղիյէ Զէյթունէ լը պա՛ր տաճարէ
 ուօնըչտի պու , փըուա քըրըն ժէ պը թանէ ֆէթրոս ու
 4 Եագուս ու Հաննա ու Անտրիա : Պէժա՛ ժը մա՛ուա՝ քի՞ն-
 կա տէ պըպա՛ աուի , չը՞ նըչան տէ պըպա՛ ոխթա թէք .

5 միլ պունէ աւ հէմի դըշդան : Ճէվապ տա իսա ու կօ
 6 ժը ուանուա , Սագընըն քօ եէքէ ո' նն խաբինն : Չը-
 մա քօ փըուան տէ պէն պը նավէ մըն , ու պէժըն էրքը
 7 անըմ Մէսին , ու փըուան ժի տէ շաշ պըքըն : Համա
 քինկա քօ պը պըհիսըն գավղան ու տանկէ գավղան
 պիրա խօ մն կիւհէզն չըմա քօ լաղըմ ան պուն . համա
 8 հէժա ախըր նընն : Չըմա քօ միլլէթ տէ լը սէր միլ-
 լէթ ու փատիշահիթի լը սէր փատիշահիթի տէ ուապն ,
 ու ճի ճի զէլզէլէյան տէ պը պըն , դալայիան ու վէլ-
 վէլէյան , համա աւ հէմիան իֆթիտայէ հէշանտըն ըն :
 9 Սագընըն հուն լը սէր խօ , չըմա քօ ո' ժը ճըվաթան-
 ուա տէ թէսլիմ պըքըն ու տէ պէնն քութան , ու լը
 պար վալիյան ու փատիշահան տէ պը սնքընըն ժը պօյ
 10 մըն , ժը ուանուա ժը պօյ շահատէթի քըրընէ : Ու ժը
 հէմի դայիֆանուա լաղըմ ան քօ ավուլ ինճիլ պէ վաղ
 11 պուն : Համա ոխթա քօ ո' ժը թէսլիմ պունուա պըպըն ,
 հունէ տէ չը պը պէժըն ժը ավուլտա դամ մն խուն ,
 ու տիւշիւմիշ մն պըն , լաքին ժը ուա ուէ սաաթէ
 չըքօ դէ տայըն՝ աուի պէժըն . չըմա քօ խապէրտան
 12 հուն նընըն , իլլա բուհ էլ Գուտսան : Պըրէ պրէյէ տէ
 ժը մըրընուա թէսլիմ պըքն , ու պավ գուուէ , ու ավ-
 լատան տէ լը սէր պավան ուապըն , ու տէ պը գուժըն
 13 ուան : Ու ժը պօյ նավէ մըն ժը հէմիան տէ իքրահ պը-
 պըն . համա աւ քօ հաթա բաշէ սապըր տըքն աուի
 14 տէ խալաս պըպն : Ու քինկա քօ տըպինըն իքրահի-
 թիյէ խարապ պունէ , քը լը ճիյէ ճայիզ նն պունէ տը
 սնքընն (աւ քօ տը խօյնն պրա ֆէհմ պըքն) վէ չաղէ
 ուան քօ լը Եհհուտիսթանտա նն պըրա լը Ղիյան պը
 15 ունըն : Ու աւ քօ լը սէր խանի ան պըրա նէյէ խուա-
 ըրի լը մալ ու նն գէվը լը հընտուու ժը մալա խօ դըշդ-
 16 քի հէլ անընուա : Ու աւ քօ լը զնվիտա ան , պըրա վէ
 17 ննկէուան ճըլէ խօ սանտընուա : Համա վաճ ժը ուանուա
 18 քօ համլանն ու ջըջըք տայօղըն ուէ ուօյանտա : Տուա
 19 պըքըն քօ լը զըվըստանտա նն պն : Ուէ ուօյանտա

- վուսան սըխլէթ տէ պըպօն քը ժը ավուլէ խալօ քըրընէ մախլուօէ խօտէ հաթա նուա վուսան նա պու, ու նա
- 20 ժի տէ պըպօն : Ու էրքը խօտէ գըն նա քըրը պու ուէ ուօյան՝ գաթ ճան քի խալաս տէ պըպօն, համա ժը պօյ պըժարթիյան՝ ուան քօ պըժարթ, ուէ ուօյան գըն քըր :
- 21 Ու լը ուէ չաղէ էրքը եէքէ ժը ոուա պէժա, էրքը վահա լը վըր ա Մէսիհ եա լը ուէ, պավուր մա քըն :
- 22 Չըմա քօ տարէվ Մէսիհան ու տարէվ փէյղէմպերան տէ ուապըն, ու նշանան ու ալամաթան տէ պըքըն, քը
- 23 էրքը միւմքիւնա պըժարդիւան ժի շաչ պըքըն : Համա հուն սապըն պըն, վահա ժը ավուլ մը ժը ոուա կօ հէմիան :
- 24 Համա ուէ ուօյանտա լը բաշա աւ սըխլէթան, ուօ տէ
- 25 գարի պըպօն, ու հիվ տէ ուօհնիէ խօ նաաա : Ու ըսթէրէ աղիւմանան տէ պը պըրժըն, ու լը աղիւմանտա
- 26 պուեն գուլվէթան տէ թալ կէուըն : Ու վէ չաղէ հաթընէ Գուուէ մաուուվ պը գուլվէթ ու պը փըու իղլէքէ խօ պըչէյինա ու պըժարդի է խօ ժը չար պայան, ժը փաուէ տընէ հաթա փաուէ աղիւմանան տէ պը ճըվի
- 28 նա : Նուա հուն ժը տարէ հէժիլէ թէմսիլ քի հին պըն, քինկա քօ հէնի կուլիէ ուի նէրմըն, ու փէուչըմէ խօ
- 29 տար տըխա, տը զանըն քօ հավին նէղ ա . Ավհա ժի հուն՝ քինկա քօ տը պինըն աւ հէմի գըրչան պուեն .
- 30 պըզանըն քօ նէղ ա լը պար տարիան : Պըուա տըպէմ ժը ոուա, էրքը աւ սիլիլէյէ հան տէ նա պըհուրա՝
- 31 հաթա քօ աւ հէմի գըրչան պըպօն : Աղիւմանան ու արտ տէ պը պըհուրըն . ու քէլամէ մըն տէ նա պը
- 32 հուրըն : Համա ժը պօյ ուէ ուօյէ ու սաաթէ եէքէ նըզանա, նա լը աղիւմանտա պուեն մէլէքան ու նա Գուու
- 33 լէ թանէ Պավ : Սապըն պըն, հէչար պըն ու տուա պը
- 34 քըն, չըմա քօ նըզանըն ռիթ քինկա ա : Չավան քօ լը գուրպէթէ չունտող մաուուվ քի մալա խօ պարտա, ու ժը գուլէղ խօուա հէօքմաթ պըտա, ու ժը հէր քէսէ .

35 ու շրջուլէ խօ, ու ժը գափուծիւա թէնսիհ պըքս
 քօ հէշար պըպս : Նուա հէշար պըն չըմա քօ նըզանըն
 քինկա դէ խօտիէ մայէ, էվարէ եա նիվէ շսվէ, եա
 36 տիք պանտանէ՝ եա սըպէ : Նս պս քօ խալֆ պէ՝ ո՛լը
 37 խսվէտա պը պինս : Համա չը քօ ժը ուա տը պէմ, ժը
 հէմիանուա տը պէմ, հէշար պըն :

ՍԷՐ 14

1 Ու բաշէ տու ույան փասիհ ու ֆէթիր խուարըն
 պու . պաշ իմաման ու քեաթիպան արամիշ տըքըրը
 պուն՝ քօ չավսն՝ պը ֆէնտքի աուի պը կըրըն պը
 2 գուժըն : Ու տը կօթը պուն, լը ուի պայրամտա նս
 3 պս, քը լը գավմտա նս պս քօ վէլվէլէ քի պըպս : Ու
 աուի քինկա քօ լը Բէթանիատա լը մայա Շըմհունէ
 ույուզտա լը սուֆրէտա ունըշտի պու, ժըն քի հաթ՝
 շուշաքի փըու պը գըյմէթ ու պուհա ուունէ նարդուսէ
 ուի հսպու . չըքանտ աւ շուշայէ ու լը սէր սէրէ ուի
 4 ոէթ : Ու շակըրտան դայիտին ու տըկօթը պուն, չը-
 5 մա՞ լը նաֆիլէ ճիտա շու աւ ոուն : Քը ժը սէ սստ
 տինարան բէթըր տըքարը պու պը հաթանա ֆուօթըն
 ու ժը ֆագիրանուա պը հաթա տայըն աւ ոուն, ու
 6 ժէուա տը դայիտի պուն փըու : Ու իսա կօ ժը ուան-
 ուա, պսրտըն աուի, չըմա՞ րահաթսըղ տըքըն, չըմա
 7 քօ շրջուլ քի գանճ աւ քըր ժըմըուա : Ֆագիրան հէր
 չաղ պը ոուա նս ու քինկա քօ պը խուազըն տըքարըն
 ժը ուանուա գանճիթի քըրըն, համա սղ հէր չաղ պը
 8 ոուա նընըմ : Աւ ժը տէսթէ խօ հաթընէ քըր, ժը ա-
 վուլ կէօվտայ մըն ուն քըր ժը պոյ նշանէ քէֆէն պու-
 9 նէ : Պըուա տը պէմ ժը ոուա լը հէմի տընէտա լը քօ
 քի աւ ինճիլէ հան պէ վաղ պուն՝ քըրընէ աւ ժընըք
 ժի ժը պոյ դիքրա ուի տէ պէ կօթըն :
 10 Ու ժը տուանդտան եէքի ճուտայէ իսխարի՝ շու լը
 պա պաշ իմաման քօ աուի ժը ուանուա թէսլիմ պըքս :

- 11 Ու ուան քինկա քօ պըհիտըն՝ շաղ պուն ու ժեռա տրավ տայընէ վատ քըրըն. ու մէղմ տըքըրը պու քօ աուի չավան պը ֆուրսէնտ քի տէսթէ ուան պըամ :
- 12 Ու ույա ավուլէ ֆէթիր խուարընէ՝ քօ փասէհէ սեր ժէ տըքըրը պուն, շակըրտան կօնը ժեռա, լը քօ՞ տը խուաղի քօ ամ հանըն ժը դառա փասէհէ հազըր
- 13 պըքըն քօ պըխույ : Ու աուի ժը շակըրտան տըտույան շիանտ ու կօ ժը ուանուա. հանըն լը պաժէր, ու քինկա քօ լը պաժէր տը դէվըն մանուվ քի լադա ո՛ տէ պէ քը լը սեր բըշդա ուխտա ճէուէ ավէ տէ պըպմ,
- 14 լը բէյ ուի հանըն : Ու աուի լը մալա քի քօ պը դէվմ պէժըն ժը խօտիյէ մալէուա, խօճա տէժմ, լը քօ՞ ան միսաֆըրուխանէ՝ քը լը ուէ պը թմվլի շակըրտէդ խօվմ
- 15 փասէհէ պըխում : Աւ ժի ժը ոռա ասըլանտըն մանըն օտա քի թադա ժօրին տէ նիչան պըամ, լը ուէ հազըր պըքըն ժը մանուա : Ու շակըրտէդ ուի ջուն հազըր քըրընէ, լը պաժէր հաթըն ու չավան քօ ժը ուանուա կօ՞ վուսան տին. ու փասէհէ հազըր քըրըն :
- 17 Ու կավա քօ էվար պու պը տուանզտան հաթ :
- 18 Ու քինկա քօ ուօնըչտըն՝ ու հէժա տը խուարըն պուն, իսա կօ. պըռա տը պէմ ժը ոռա, ժը ո՛ եէքէ քը նուա
- 19 պը մըռա տը խօ, տէ մըն տէսթ պըամ : Ու տէսթ քըրըն դասավէթ քըրընէ ու եէքա եէք կօթընէ, սա՞դըն
- 20 անը նան պըմ, ու աուէ տըն սա՞դըն անը նան պըմ : Աուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. ժը տուանզտան եէքէ՝
- 21 տէսթէ խօ պը մըռա լը սահանէ լէ քըրողա : Պըռա Գուռէ մանուվ տըջօ չավան քօ ժը պօյ ուի հաթա նըվիսանտըն, համա վա՛յ ժը աւ մանուվուա քօ պը տէսթէ ուի Գուռէ մանուվ տէ պէ թէսլիմ պուն, ժը աւ մանուվուա զա նան պանա, ժեռա հէնի խէր պու :
- 22 Ու կավա քօ ուան տը խուարը պուն իսա նան սանտ, միւպարէք քըր ու շըքէնանտ՝ տա ժը ուանուա, ու կօ.
- 23 պըսթինըն, աւ ան թէնէ մըն : Ու թասէ սանտ՝ շըքըր ու տա ժը ուանուա. ու հէնի ժի ժէ վէխուարըն,

- 24 Ու կօ ժը ուանուա , ու իա խույնա մըն ան ահտա նոյէ՝ քը
 25 ժը պոյ վըռան դէ ուրժանտըն . Պըռա տը պէմ ժը ու
 ուա , հէնի ժը մահսուլէ մէվ զա տէ վէ նանուամ , հա
 թա լը ուէ ուոյէ՝ քօ լը փատիշա հիթիյէ խօտէ աուի
 նու տէ վէխում :
- 26 Ու ուան իլահի քի պը խօնտընէ՝ լը ջիյէ Զէյթունէ
 27 ուապուն : Ու իսա կօ ժը ուանուա , հուն հէմիան ժի
 իշնվ տէ ժը մըն խուար պը պըն , չըմա քօ հաթը նուի
 սանտըն , չըվանէ տէ պըխըմ ու միան տէ պէլա պը
 28 պըն : Համա բաշէ զըյամ քըրընէ մըն ժը ո՛ բէշ լը
 29 ճէլիլէ տէ հանըմ : ճէվապ տա ֆէթրոս՝ ու կօ ժէուա .
 30 Ֆարազը հէմի ժի խուար պըն , համա ան նա : Ու ի
 սա կօ ժէուա , պըռա տը պէմ ժը դաուա էր.քը դու ժի
 լը ուէ շնվէ լը բէշէ պանտանէ տիքան տու ճարան՝
 31 մը սէ ճարան տէ ինքերար պը.քի : Համա աուի հէնի
 վըռ ինատ տը քըր ու տը կօթ , էր.քը պը դաուա մը
 ընն ժի լազըմ պըպն՝ անդէ դա ինքերար նան քըմ , ու
 հէմիան ժի վահա տը կօթը պուն :
- 32 Ու հաթըն ուէ կունտէ քօ նավէ ուի ֆէթսէման
 պու , ու կօ ժը շակըրտանուա , լըվըր պը սանքընըն հա
 33 թա քօ անդ նըմէճ պը.քըմ : Ու սանտ պը խօռա ֆէթ
 ըոսէ ու էագուպէ ու Հաննայէ , ու տէսթ քըր զա
 34 սավէթ քըրընէ ու դէմ քըշանտընէ : Ուէ չադէ կօ ժը
 ուանուա . ճանէ մըն զասա մըրընէ պը զասավէթ ան ,
 35 լըվըր պը սանքընըն ու հէշար պըն : Ու հընը.ք լը բէշ
 ջու , ու լը սէր ոույա խօ լը արտէ քէթ , ու տուվա
 36 քըր , էր.քը զապիլ ան , աւ սաաթ ժէ պը պըհուրն : Ու
 կօ , էա՛ սպպա Պապա լը ճէմ դա հէր դըշգ պը միւմ
 քիւն ան , աւ թասէ հան ժը մըն պը պըհուր , համա
 նա քօ չավան քօ անդ տը խուարըմ , լէ չավան քօ դու
 37 տըխուարի պըրա պըպն : Ու հաթ ուան լը խնվէտա
 տի , ու ժը ֆէթրոսուա կօ . Շըմհո՛ւն խնվէտա տըջի ,
 38 սաաթ քի հէշար սանքընին դու զատիր նան պույ : Հէ
 շար սըն ու տուվա պը.քըն քը լը թէրճիւպէյէ նան գէ

- վրն, պըռա րուհ հազըր ան համա թէն զայիֆ ան :
- 39 Ու տիսա ջու տուվա քըր, ու համան աւ խապէրան
- 40 կօ : Ու վէկէնիա՝ ու տիսա ուան լը խնէտա տի .
(չըմա քօ ջահվէդ ուան կըրան պու պուն), ու նն տը
- 41 զանը պուն քօ չը ճէվապ պը տըն ժէռա : Ու ճարա
սըսէան հաթ, ու կօ ժը ուանուա . ժը վէ բէվն խնվտա
հնուըն ու րահաթ պըն, չըմա քօ ախըր կըհիչդ, հա-
թը սաաթէ, ու վահա Գուուէ մնուուվ լը տէսթէ կիւ-
- 42 նէքեարան դէ թէսլիմ պուն : Ռապըն ան հնուըն . վա-
հա նէղ պու . աւ քօ տէ մըն տէսթ պըտն :
- 43 Ու զուվն հէժա քօ աւ խապէր տը տա՝ ժը տուանդ-
տան եէքէ քօ նալէ ուի Եհհուտա պու հաթ, ու բէ-
ուա փըռ Գալապալըղ պը քէրան ու պը ջուվան ժը պաչ
- 44 իմաման ու ժը քեաթիպան ու ժը իխթիարան : Ու աուի
թէսլիմ քըրօղ ժը ուանուա նըչան քի տա պու ու կօ-
թը պու քի քօ ան ուամիսըմ, աւ ան, աուի պը կըրըն
- 45 ու փէթ պըպըն : Ու զուվն պը նէղ պունէ՝ կօ ժէռա .
- 46 Եա՝ խօճա խօճա, ու աուի ուամիսա : Ու աուան տէսթ
- 47 ալէթըն աուի՝ ու կըրթըն աուի : Ու լը պա ուի ժը
սնքընանտօղան եէքէ՝ քէրէ խօ քըչանտ ու խըստ լը
- 48 խաղմէթ քեարէ պաչ իմամէ ու կօյա աուի ժէքըր : Ու
իսա ճէվապ տա՝ ու կօ ժը ուանուա . սայքի լը սէր
տըղան հուն ուապուն պը քէրան ու պը ջուվան մը կըր-
- 49 թընէ : Վէ չաղէ շակըրտան կըչք աուի պնրտան ու
- 50 ունվիան : Հէր չաղ ան լը պա ո՛ պում, ու լը տաճար-
տա մը հին տըքըր . ու ո՛ մը նն կըրթըն, համա ժը
պօյ քըթէպէ փէյղէմպէրան թէմամ պունէ ահվա պու :
- 51 Ու խօրթ քի լը բէյ ուի տը ջօ պու՝ լը սէր չըվախ
թէնէ խօ չարչէվ քի լէֆանտ, խօրթան աուի կըրթըն :
- 52 Աւ ժի չարչէֆէ պնրտա՝ չըվախ ժը ուան ունվի :
- 53 Ու իսա պըրըն ժը պաչ իմամուա, ու հէմի պաչ ի-
մաման ու քեաթիպան ու իխթիարան լը պա ուի ճէմ
- 54 պուն : Ու ֆէթրօս ժը տուրվն՝ հաթա հալչա պաչ
իմամէ՝ լը բէյ ուի ջու, ու պը խաղմէթ քեարան ու

- 55 նըշտ, լը պա ակըրէ կէրմ տը պօ պու: Ու պաշ իմա,
ման հէմ ժի ճըվաթան հէմի լը պար իսա ժը պօյ աուի
գուշղընէ լը շահատան տը կէռիա պուն համա նն տը
- 56 քարը պուն տիթընէ: Չըմա քօ ժէռա դարշի փըռան
շահատէթ քըրըն, համա շահատէթիյէ ուան լը հէվ
- 57 նն տը հաթը պուն: Ու պաշգասիան ուպուն լը սէր
ուի տարէվ շահատէթի տըքըրը պուն՝ ու տը կօթը
- 58 պուն: Էրքը մն պըհիստ ժը ուէ՝ քօ տը կօթ, աւ պը
տէսթ հաթը ջէ պուն տաճարէ տէ հէլօշինըմ, ու լը
սէ ույանտա պաշգա՝ պէ տէսթան ջէ պուն տէ ջէքըր:
- 59 Համա ահվա ժի շահատէթիյէ ուան լը հէվ նն տը
- 60 հաթը պուն: Ու բաշէ պաշ խախամ լը օրթայա ու
պու, ժը իսա փըռա տըքըր՝ ու տը կօթ. ճէվապ քի
- 61 նա՞ տի ուան չը շահատէթի տըքըն լը սէր դա. Համա
աուի հուս պու պու, դա ճէվապ քի նն տըտա պու,
տիսա պաշ խախամ ժէ փըռա քըր, ու ժէռա կօ. Դո՞ւ
- 62 ի Մէսիհ Գուռէ միւպարէք խօտէ: Մէվապ տա իսա
ու կօ ժէռա. Դա կօ քօ նղըմ. ու ունըշտընէ Գու
ռէ մնռուվ լը ալիյէ սաղէ Գուտրէթէ ու լը ալրա
- 63 աուլմանան հաթընէ ուի տէ պը պինըն: Ու պաշ խա
խամ դուվն խաֆթանէ խօ դաթանտ՝ ու կօ. Հէնի չը՞
- 64 լաղըմ ն ժը մնռա շահատան: Վահա հուն հէմիան
ժի ժը տնվէ ուի քիւֆրէ պըհիստըն, չա՞վան տը խու
յա ժը ուա. ու աուան հէմիան լը սէր ուի հէօքմ
- 65 քըրըն էրքը ժը մըրընռա միսթահադ ն: Ու հընըքան
տէսթ քըրըն թու քըրընէ լը ոււյա ուի, լը սէր սէրէ
ուի քընճ ալէթընէ՝ պը քուլմ քութանէ ու կօթընէ,
վէյղէմպէրիթի պըքն ժը մնռա, եա Մէսիհ, քի՞ ն
աուի քօ ժը դառա լէխըստ, ու խաղմէթ քեարան սիլէ
տը խըստը պուն ժէռա:
- 66 Ու ֆէթըոս հէժա լը հալլէտա պու, ժը պէսըմայէդ
- 67 պաշ խախաման եէքի հաթ: Ու տի աուի քօ կէրմ տը
պօ պու, նըհէռա լէ ու կօ, դու ժի պը Նասրանի
- 68 իսառա պույ: Սուի ինքեար քըր ու կօ. նը դանըմ

դու չը տէժի, ու ֆէհմ' նաքըմ', ու քինկա քօ լը տանր-
վն լը հավչէ ռապու՝ տիք ժի պանտա :

- 69 Պէսլէմա տիսա աուի տի, ու տէսթ քըր լը ուէ սն-
70 քընողանուա կօթընէ, քը ուլա ժի ժը ուան ան : Ու
աուի տիսա ինքեար քըր, ու բաչէ կավքի ժի, տի-
սա՝ լը ուէ սնքընանտողան կօն ֆէթրոսուա, պըռա
դու ժի ժը ուան ի՞. չըմա քօ դու ժը ձէլիլի, ու խա-
71 պէրտանէ դա ժի ողա ուան ան : Համա աուի տէսթ
քըր լանէթ քըրընէ՝ սօնտ քըրընէ ու կօթընէ . էրքը
անղ աւ մանուլ նը զանըմ', ժը պօյ աուի քօ հուն տէ-
72 ժըն : Ու լը ուէ սաաթէ տու ճարան տիք պանտա, ու
ֆէթրոս պիրա խօ անի աւ խապէր քօ իսա ժէռա կօ,
էրքը լը բէշ տու ճարան տիք պանտանէ, դու սէ ճա-
րան տէ մը ինքեար պըքի, ու տէսթ քըր կըրինէ :

ՄԷՐ 15

- 1 Ու լը սըպէտա զուվն պաշ իմաման պը թէվլի ին-
թիարան ու քեաթիպան ու ճէմաթ ժի հէմիան շէլըռ-
քըրըն, իսաէ կրէտան՝ ու պըրըն ժը ֆիլատոսուա թէս-
2 լիմ' քըրըն : Ու ֆիլատոս ժէ վըռս քըր ու կօ . վաաթի-
շահէ եհհուտիան դո՞ ի, աուի ճէվապ տա ժէռա ու
3 կօ, դու տէժի : Ու պաշ խախաման վըռ իֆթիրա տը-
քըրը պուն լը սէր ուի, համա աւ ճէվապ քի նն տը-
4 տա : Ու ֆիլատոս տիսա ժէ վըռս քըր, ու կօ . դու
գաթ ճէվապ քի նա՞տի, մանգէքն լը սէր դա չը՞ գաս
5 դըչգան շահատէթ տըքըն : Համա իսա գաթ ճէվապ
քի նն տա, վուսան քօ ֆիլատոս մաթ տը մա :
6 Համա լը պօյրամտա կրէտան քի ժը ուանուա պնր
7 տըտա պու, քի քօ ուան պը խօստը պուն : Ու եէքի
հապու քօ ննվէ ուի Բարաբբա պու՝ պը փնվ չուն-
տողան հաթը կրէտան, քը ոխթա փնվ չունտընէ ու-
8 ան մանուլ քի դուչտը պու : Ու խալգէ պը գիրանէ՝
տէսթ քըրըն տիլէք քըրընէ քը պըքն ժը ուանուա չա-

- 9 վան քօ հէր չաղ տը քըրը պու : Ու փիլատոս ճէվապ տա ժը ուանուա՝ ու կօ . տը խուաղըն քօ փատիչահէ
- 10 Եէհուտիան ժը ուա պար տըմ : Չըմա քօ տըղանը պու քօ պաչ իմաման աուի ժը պոյ հասէտէ տէսթ տան :
- 11 Համա պաչխախաման խալիէ պէկէնմիչ քըրըն քօ Բա
- 12 րաբբա , ժը ուանուա պարամ : Ու փիլատոս ժը ուանուա ճէվապ տա՝ ու կօ . Լէ ժը փատիչահէ Եէհուտի
- 13 անուա չը տը խուաղըն քօ պըքըմ : Ու ուան տիսա տը
- 14 դիրա պուն , խաչէ պը տարինն աուի : Ու փիլատոս ժը ուանուա կօ . Եա չը՞ շըղուլ քի քէօթի քըրիս աուի , ու ուան հէնի փըու տը դիրա պուն ու տը կօթը պուն ,
- 15 լը խաչէ պը տարինն աուի : Ու փիլատոս քինկա քօ խօսա՝ խալիէ խօշուտ քըրընէ՝ Բարաբբայէ պարտա ժը ուանուա , ու Խաա պը քութանտընէ տէսթ տա քօ պէ խաչ պուն :
- 16 Ու ասքէրան աուի լը հընտուուէ հալչա մաղըն տի վանխանէյէ պըրըն . ու պէօլիկ հէմիէ կաղի քըրըն :
- 17 Ու ժէուա խէլաթէ սու տանը որկըրթըն , ու ժը ըսթըրիան թաճ քի պը Չէքըրընէ լը սէրէ ուի տանին :
- 18 Ու տէսթ քըրըն ժէուա սըլալ տայընէ ու կօթընէ , սաղ
- 16 պմ , եա՞ փատիչահէ Եէհուտիան : Ու սէրէ ուի պը դամիչ տը քութա պուն , լը ոույա ուի թու տըքըրը պուն , ու լը սէր չօքան հաթընէ՝ ժէուա սէճտէ տը
- 20 քըրը պուն : Ու բաչէ աուի մէսդարա քըրընէ խէլաթէ ժէ շէլանտըն՝ ու ճըլէ ուի տան որկըրթըն ժէուա , ու տար անին՝ քօ լը խաչէ տարինին :
- 21 Ու ժը ուէ պըհուրող պապէ Էլէքսանդրէ ու Ռուփայէ ժը զմովկյէ հաթող Շըմհունէ գուրէնի՝ ժը պոյ
- 22 խաչէ ուի հէլանտընէ սուխրայէ կըրթըն : Ու աուի Գօլկօթա հաթը կօթան ճի քի պըրըն , քօ դէ թէր
- 23 ճիւմէ պուն՝ ճիյէ սէրի ժէ քըրընէ : Ու ժէուա պը դալ թէվքըրի մէյ տան , համա աուի նն սանտ , ու լը խա
- 24 չէ տար անին աուի : Ու ճըլէ ուի փայ քըրըն , ու լը սէր պը դուրա ալէթընէ՝ Էրքը քի՛ տէ չը պըսթինն :

- 25 Ու սաաթ լը սըսէանտա պու, ու աուի լը խաչէ տար
 26 անին : Ու եաֆթայէ ճիւրմէ ուի հաթը պու նըվիսան
 27 տըն էր.քը փատիչահէ Եհնուտիան ան : Ու բէռա տու
 տըղան խաչ քըրըն, եհքէ ժը ալիյէ սաղէ ուի ու եհքէ
 28 ժի ժը ալիյէ չափէ ուի : Ու թէմամ պու աւ նըվիս
 29 քօ տէժան, ու պը պինամուսան հիսապ պու : Ու ժը
 ուէ պըհուրողան՝ սէրէ խօ պը հէժանտընէ՝ ժէռա տըժ
 մին տըքըր ու տը կօթը պուն. վա՛յ տաճարէ խարապ
 30 քըրող ու լը ուոյա սըսէան ջէ քըրող : Գու խօ խալաս
 31 պըքան ու ժը աւ խաչէ որան խուարի : Ու ահվա ժի
 պաչ իմաման պը քեաթիպանուա թանվ լը նալ խօտա
 պը մէսգարա քըրընէ տըկօթը պուն. Պաչգասիան խա
 32 լաս քըր, աւ խօ նը քարան խալաս քըրըն : Աւ Մէսիհ
 ֆատիչահէ իսրայէլ՝ պրա նուա ժը աւ խաչէ պէ խուա
 ըի, քօ ան պը պինըն ու ժէռա իման պինըն, ու բէռա
 լը խաչէ ուապօղան ժէռա սէրհէվոտէ տըքըրը պուն :
 33 Ու քինկա քօ սաաթ շէչ պու, լը սէր արտէ դարի
 34 պու, հաթա սաաթ նանհան : Ու սաաթ լը նանհանտա
 իսա պը պըլընտ սաուենտ քի կաղի քըր, ու կօ. Էլի
 էլի լամա սաբախթանի. քը թէրճիւմէ դէ պուն, Եա՛
 Ալլահէ մըն՝ Ալլահէ մըն դա մը չըմա թէր.ք քըր՝ կօ
 35 թընէ : Ու ժը ուան հընըքան քօ լը պա ուի սանքընի
 պուն քինկա քօ պըհիսարն՝ տը կօթը պուն էր.քը իլիա
 36 յէ կաղի տըքան : Ու եհքէ պաղտա՝ սիւնկէր քի պը
 սիրքա դըժը ու լը գամիչքի պուհարթ ժէռա տըտա
 քօ վէխու, ու կօ, պարտըն ան մանգէքըն՝ իլիա դէ՞
 37 աուի պինան խուարի : Ու իսա տանկ քի մանգըն պար
 38 տա ու բուհէ խօ թէսլիմ քըր : Ու փէրտէյէ տաճարէ
 39 ժը ժօրվա հաթա լը ժէր տու փարչա գաթիա : Ու
 եիւղ պաչի քօ լը ուէ սանքընի պու, քինկա քօ տի
 վահա կաղի քըրընէ ուի ու բուհէ խօ թէսլիմ քըրընէ
 40 կօ, պըռա աւ մանուվէ հան Գուռէ խօտէ պու : ժը
 նան ժի հանպուն քօ ժը տուրվան տընըհիւթը պուն քը լը
 նալ ուանտա պու Մէյրէմէ Մակտալի, ու Մէյրէմէ

- տիյա բըջուկ Եագուպէ ու Օսէսէ . ու Սօլօմէ ժի պը
 41 ուանուա պու : Ուան քինկա քօ Խաա լը ճէլէլէ տա
 պու , պը ուիուա տը կէուիա պուն ու ժէուա խըզմէթ
 տըքըրը պուն . ու բէուա լը Գուտսուշէրիֆէ ուպուն
 հէնի վըռ ժընան ժի հնպուն :
- 42 Ու քինկա քօ էվար պու , ժը պօյ ինէ պունէ՝ քը լը
 43 շէմույէ տը քէթը պու : Ու Եուսուրիֆէ Գարիպուամայէ
 համբա քի միւթէպէր հաթ՝ քը աուի ժի ժը պօյ փա-
 տիշահիթիյէ խօտէ աը բէ պու . աւ ճուրհաթ քըրընէ
- 44 լը պա ֆիլատոսէ քէթ . ու թէնէ Խաա տիլէկ քըր : Ու
 ֆիլատոս թաճիւպ մա քօ վահա գուվն մըր ու եիւզ
 պաշիյէ կազի քըր , ժը գուվն մըր տէյիւ ժէ վըռու
 45 քըր : Ու ժը եիւզպաշիյէ պը ֆէհմ քըրընէ , թէնէ ժը
 46 Եուսիֆուա պախշ քըր : Ու աուի ճավ քըրի՝ ու աուի
 պը խուար սննտնէ , պը ճավ լէֆանտ , ու տանի աուի
 լը նավ թըրպէ քօ ժը գէվըր հաթը պու քօլա . ու
 47 լը սնրիյէ թըրպէ գէվըր քի կէու քըր : Նուա Մէյ-
 բէմէ Մակտալի , ու Մէյրէմ տիյա Եագուպէ ու Օսէսէ
 տին աւ ճի , լը քօ քի հաթը տանին :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու քինկա քօ շէմույէ պըհուրի , Մէյրէմէ Մակթա-
 լինի ու Մէյրէմ տիյա Եագուպէ ու Սօլօմէ շու պը-
 խուրան հազըր քըրըն . քօ պէն աուի մէս հազըրն :
- 2 Ու ոյա ավուլէ հաֆթէ պը սըպէ գուվն կավա քօ
 3 գավ տը քէթը պու՝ հաթըն լը թըրպէ : Ու ժը հնվ-
 ուտուուա աըկօթը պուն , աւ գէվըր ժը սնրիյէ թըր-
 4 պէ ժը մնուա տէ քի՞ կէու պըքմ : (Ու մէզն քըրըն
 տին քօ գէվըր ժը թըրպէ կէու պօ պու) , չըմա քօ
 5 ժըռ մնզըն պու : Ու ուան լը թըրպէ պը քէթընէ
 խօրթ քի տին քօ լը ալիյէ սազ ուօնըշտի պու խաֆ-
 6 թանէ սրփի որկըրթի , ու պըզտիան : Ու աուի ժը ու-
 անուա կօ , մն թըռսըն , Խաայէ Նասրանի արամիշ տը

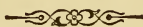
- քըն՝ քը լը խաչէ ուսպու , աւ դըյամ քըր , լը վըր
 7 նընն , վահա աւ ճի լը քօ քի աուի տանին : Համա
 հանըն պէժըն ժը շակըրտէդ ուիուա ու ժը փէթըոս
 ու , էրքը վահա ժը ո՛ ավուլ լը ճէլիէ տըջօ , լը ուէ
 8 տէ պըպինըն աուի չավան քօ ժը ոուա կօ : Ու քինկա
 քօ պըհիստըն ուսպուն ու ուսվիան ժը թըրպէ չըմա
 քօ վըռ պըղտիա պուն՝ ու ժը քէսէուա դըչդ քի նն
 9 կօն՝ ժը պօյ թըռոսան : Իսա լը ույէ ավուլէ հաֆթէ
 լը սէրէ սըպէտա կավա քօ դըյամ քըր , ավուլ ժը
 Մէյրէմէ Մակթալինիուա խույայի պու քօ ժը ուի հաֆթ
 10 ճընան տնր անի պու : Ու աուի ջու ժը ուանուա թա
 րիֆ քըր , ուան քօ ավուլ բէուա պուն , կավա քօ դա
 11 սավէթ տըքըրը պուն ու աը կըրիան : Ուան կավա քօ
 պըհիստըն էրքը սաղ ն՝ ու ժէուա ժի խույայի պու ,
 պավուր նն քըրըն :
 12 Ու բաչէ պը պաչդա քըսվէթ քի ժը ուան տըսու
 13 յանուա խույայի պու քը լը զնվիյէ տը ջօ պուն : Ու
 ուան ջուն ժը պաչդասիանուա թարիֆ քըրըն . ու ժը
 ուանուա ժի պավուր նն քըրըն :
 14 Ու բաչէ կավա քօ եանդտան ուօնըչտի պուն , ժը
 ուանուա խույայի պու . լը ոույա ուան խըստ իման
 սըղիթիյէ ուան ու հըչքիյէ տըլէ ուան , չըմա քօ ժը
 ուանուա քօ աւ խույայի պու լը բաչէ դըյամ քըրընէ ,
 ուան պավուր նն քըրըն :
 15 Ու ժը ուանուա կօ , հանըն լը տընէ հէմի , ու ին
 16 ճիլէ ժը հիմի ալէմուա վաղ պըքըն : Աւ քօ իման պի
 նն ու թահֆիլ տըսլմ տէ խալաս պըպն . ու աւ քօ
 17 իման նէյ նն տէ հէօքմ պը պն : Ու ժը իման անօ
 դան աւ նըչան տէ իճրա պը պըն , պը նավէ մըն տէ
 ճընան տնր խըն , պը զըմանէ նու տէ խապէր պըտըն :
 18 Պը տէսթան մահրան տէ պը կըրըն , ու էրքը մըրըն
 անօղ տէրման քի վէխուն , ժը ուանուա տէ քէտէրնն
 տն , լը սէր նախօչան տէ տէսթ տէյնըն՝ ու սաղ պը
 քըն :

- 19 Ու բաշէ իսա պը ուանուա խապէր տանէ լը ազիւ-
մանան հաթ սանտըն, ու լը ալիյէ սաղէ խօտէ ուօնըշտ,
- 20 Ու ուան ուապուն լը հէմի ճի վազ տըքըրը պուն. ու
բապպ պը ուանուա ամէլ տըքըրը պու, ու պը իճրա
պուն նշանան քէլամէ իսպաթ տըքըրը պուն :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ԼՈՒԳԱՍ

ՍԷՐ 1

- 1 **Չ**իւնքի փրոսան խօստըն ժը խոստուսէ աւ դըշդան
քօ լը նալ մատա գանճ սահիթի պու տիսա լը սըրայէ
2 տէ յնըն աւ թարիֆան . Չավան քօ ժը խպթիտայէ պը
չահվան տիթողան ու խըղմէթճիյէ քէլամէ ժը մանա
3 թէսլիմ քըրըն : Էշ ժի՛ քօ ժը խպթիտայէ լը բէյ աւ
հէմի դըշդան պը ուստ ջու պում, մը խօստ պը ա-
տաթա ժը դառա նըվիսանարն՝ եա՛ գուտրէթլու թէո-
4 փիլօս : Քը սահիթիյէ աւ հին պուն սէօղան ֆէհմ պըքի :
5 Լը ոյա Հիւօտիս փատիչահէ Եհհուտիսթանէ , ժը
նէվպէթէ ապիյայէ պը Չախարիա նալ իմամ քի հմ-
պու . ու ժընա ուի ժի ժը գիղէղ Հարուն պու . ու
6 նալէ ուի Էլիսաբէթ պու : Ու հէրտու ժի լը պնր խօ-
տէ սատրգ պուն , ու լը հէմի թէնպիհէ ու շէրիաթէ
7 խօտէ պէայպ տը ջօ պուն : Ու ոլէտէ ուան թուննա
պու , չըմա քօ Էլիսաբէթ ըսթօլըր պու . ու հէրտու-
յան ժի ոյէղ խօ պուհարդը պուն :
8 Ու պու քի աւ՝ կավա քօ լը սըրայէ նէվպէթէ խօ
9 լը պնր խօտէ խըղմէթէ իմամիթի տըքըր : Լը սէր ա-
տէթէ իմամիթիյէ , ժէռա քէթ քօ լը տաճարէ խօտէ
10 պը դէվն պըխուր պը շալըթինն : Ու ճէմաթէ գավմէ
կըշք լը տանրվն լը ռիսթա պըխուրէ լը նըմէճէ սնքընի

- 11 պունն : Նուա մէլէքէ խօտէ ժէռա խույայի պու , քը
լը ալիյէ սաղէ մէղպահէ պըխուրէ տը սնքընի պու :
- 12 Ու կավա քօ Զախարիա տի պըղտիա , ու լը սէր ուլի
13 թըռս քի քէթ : Ու մէլէքէ խօտէ ժէռա կօ . Մն՝ թըռս
եա՞ Զախարիա . չըմա քօ նըմէճէ դա գապուլ պու , ու
14 ժընա դա էլիսաբէթ ժը դառա տէ գուռ քի պը դն
15 ու նավէ ուլի Հաննա տէյնի : Ու ժը դառա շաղպունէ
ու շաղիթի տէ պըպն , ու փըռան լը սէր մէվլուտէ
16 ուլի տէ շաղ պըն : Զըմա քօ լը պնր խօտէ տէ մնըրն
պըպն , ու շէրապ ու սէրխօշ քրօղ դըշդ գաթ տէ
վէնն խու , ու հէժա ժը ըահմա տիյէ խօտա պը բուհ
17 էլ գուտս տէ դըժն պըպն : Ու ժը գուռէդ իսրայիլէ
18 փըռան լը խօտէ ու Սլլահէ ուան տէ վէկէռինն : Ու
աուլի տէ լը պնր ուլի պէ պը բուհ ու գուվիթէ իլիյայէ ,
քը տըլէ պավան լը սէր գուռան ու պէիթիաթան լը
իլմէ սատըգան տէ վէկէռինն , քը ժը խօտէռա հաղըր
19 պունն գավմ քի հաղըր պըքն : Ու Զախարիա կօ ժը
մէլէքուա , Աւ դըշդա հան պը չը նղ պըղանըմ . չըմա
քօ նղ իխթիար ըմ ու ժընա մըն ոխթա խօ պուհար
20 թիմ : Ու մէլէք ժէռա ճէվապ տա՝ ու կօ . էղ լը պնր
խօտէ սնքընանտօղ ճէպըայիլ ըմ , ու նղ հաթըմ շիան
տըն ժը դառա ավանան կօթընէ ու միւժտէ քըրընէ :
21 Ու վահա գու տէ լալ պըպի ու տէ նըքարի խապէր
տան հաթա ուէ ոօյէ քը սու դըշդ պըպն . ժը պօյ
22 ուլի քօ խապէրէ մըռա պավուր նն քըր քօ ուան լը
23 ոխթա խօ տէ թէմամ պըպըն : Ու գավմէ ժը Զախա
րիառա տը բէ պունն , ու գավմ թաճիւպ տըքըրը պունն
24 լը սէր տնրէնկիյէ ուլի լը տաճարտա : Ու կավա քօ լը
տնր հաթ նն տըքարը պու՝ պը ուանուա խապէրտան .
ու Ֆէհմ քըրըն քօ լը տաճարտա ժէռա տիթընքի
25 խույային պու : Ու աուլի պը ուանուա պը իշարէթ խա
26 պէր տը տա պու , ու լալ տը սնքընի պու : Ու պու քի՝
կավա քօ ոօյէդ խըղմէթէ ուլի թէմամ պու լը մալա
27 խօ ջու : Ու լը բաշէ ուէ ոօյան ժընա ուլի էլիսաբէթ

աւրս մա , ու բէնճ մահան խօ տը վէշարթ ու տը կօթ .
Աւ չաւան դըշդ քըր ժը մըռա խօտէ լը ուէ ուջան ,
տա քը լը սէր մըն նըհէութ ու սէրհէվտայէ մը ժը մա .
ուուվան հէլանի :

- 26 Ու լը մահա շէշանտա՝ ճէպրայիլ ժը ալիյէ խօտէ
հաթ շիանտըն լը պաժէր քի ճէլիլիան քօ նաւէ ուի
27 Նասարէթ պու : Ժը պիքըր դիդքիռա , ժը եէքէռա հա-
թը պու խօստըն՝ քը նաւէ ուի Եուսիֆ պու , ժը մա .
28 լա Տավուտ , ու նաւէ պիքրէ Մէյրէմ պու : Ու կաւա
քօ մէլէք հաթը լը պա լէ կօ . Սէլամ ժը դառա , եա
լութֆ տիթօղ դիդ , Բապպ պը դառա ն , դու լը նաւ
29 ժընան միւսարէք ի : Ու աուի ժը սէօղա ուի պղտիա ,
ու աւ ժը խօռա տը Ֆըքրի պու՝ էրքը չաւան դըշդ
30 տէ պըպն սէլամէ հան : Ու մէլէք ժէռա կօ , Եա՛
Մէյրէմ մա թըռա . չըմա քօ լը պնըր խօտէ դա լութֆ
31 տի : Ու վահա դու տէ աւրս պըմիների ու ոլէտ տէ պը
32 դի , ու նաւէ ուի խաա տէ տէյնի : Սուի եէքի ազիմ
տէ պըպն ու Գուռէ Թաալայէ տէ պէ կազի քըրըն ,
ու խօտէ ու Բապպ տէ ժէռա պըտոն թախթէ պաւէ
33 ուի Տավուտէ : Ու լը սէր մալա Եագուպ էպէտէն տէ
վատիշահիթի պըքն , ու սօնէ վատիշահիթիյէ ուի տէ
34 թուենն պն : Ու Մէյրէմ կօ ժը մէլէքռա . Աւ դըշդէ
հան տէ չաւան պըպն ժը մըռա . չըմա քօ նը մէր նը-
35 դանըմ : Ու մէլէք ճէվապ տա՝ ու կօ ժէռա . Լը սէր
դա Բուհ էլ Գո՛ւտա տէ պէ , ու դուվվէթէ Թաալայէ
տէ լը սէր դա սի պըպն՝ ժը պօյ ուի աւ ժը դա հա-
թը դա մուգատէս ժի՝ տէ Գուռէ Ալլահ պէ կօթըն :
36 Հէմ վահա խըսըմէ դա էլիսարէթ՝ աւ ժի լը ոխթա
փիրիթիյէ խօտա աւրս ն ու աւ ալթընճի մահէ ուի ն
37 քօ ըսդօվը հաթը պու կօթըն : Չըմա քօ լը պնըր խօ-
38 տէ դաթ դըշդ քի պէ միւմքիւն նասպա : Ու Մէյրէմ
կօ . վահա նը պէսըմէյէ խօտէ մա , պըկօթընա դա
պըրա պըպն ժը մըռա ու մէլէք ժը պա ուի շու :
39 Լը ուէ ուջանտա ուապու Մէյրէմ՝ ու պը դուվն լը

- 40 ալիցէ շիցէ լը պաժէր քի ճուտայէ շու : Ու քէթ լը
մալա Զախարիայ ու ժը Էլիսաբէթուա սըլաւան տա :
- 41 Ու պու քի՝ կավա քօ Էլիսաբէթ սըլաւիէ Մէյրէմէ պը
հիտա . լը բահմա ուխտա սապի լէյսթ , ու Էլիսաբէթ
- 42 պը Բուհ էլ Գուտա դըժա պու : Ու պը պըլընտ սաունտ
քի կադի քըր ու կօ . Դու լը նալ ժընան միւսարէք
- 43 ի , ու մէյվէյէ բահմա դա միւսարէք ան : Ու աւ ժը
մըռա ժը՞ քօ՝ քը տիյա Խոյիէ մըն լը պա մըն պէ :
- 44 Չըմա քօ՝ վահա կավա քօ տանկէ սըլաւիէ դա լը կօյա
մը հաթ , սապի լը բահմա մըտա ժը շաղպունէ լէյսթ :
- 45 Ու խօզիգա ժը ուխտա քօ պավուր տըքան էրքը տէ
թէմամ պը պըն աւ հէմի դըշգան՝ քը ժը Խօտէ ժէ
- 46 ու հաթ կօթըն : Ու Մէյրէմ կօ . ճանէ մըն Խօտէ
- 47 ազիմ տըքան : Ու բուհէ մըն պը խալաս Սլլահէ մըռա
- 48 շաղ պու : Չըմա քօ լը մաղլումիթիցէ ճարիցէ խօ նա
ղար քըր . չըմա քօ ժը ուէ բէվան հէմի սիլսիլէյան տէ
ժը մըռա խօզի պըքըն : Չըմա քօ Գատիր՝ ժը մըռա
շըղուլէդ մանղընան քըր , ու նալէ ուի մուգատէս ան :
- 50 Ու բահմա ուի լը սէր ժէ թըռսօղան ան սիլսիլէ պէ
- 51 սիլսիլէ : Ու պը տէսթէ խօ պը դուվէթ շըղուլ տի
- 52 քիւսարան պը թանլի էֆքէարէդ խօ պէլա քըր : Ու
սուլթանան ժը թախթէդ խօ հէլօջանտ . ու ալչաղան
- 53 պըլընտ քըր : Ու պըրջիան պը նիյմէթան դըժա քըր ,
- 54 ու խօրդան վալա շիանտ : Մէրհամէթէ խօ լը պիր անը
- 55 նէ ժը դուլէ խօ Խարայիլուա իմտատ քըր : Չավան քը
աուի խապէր տա պը պավանէ մանա ժը Խարահիմ
ուա ու ժը զիւրրիցէթէ ուխտա էպէտա :
- 56 Ու Մէյրէմ լը պա ուի պը դատա սէ մահան սանքընի ,
ու լը մալա խօ վէկէուիա :
- 57 Ու ոխթա դայիէ Էլիսաբէթէ դըժա պու , ու դու
- 58 ուք քի դա : Ու ճիրանան ու խըսըմէդ ուի պըհիտըն
քօ Խօտէ ժէռա մանղըն մէրհամէթ քըր , ու բէռա շաղ
տը պօ պուն :
- 59 Ու պու քի լը ոյա հաշթան հաթըն դուռըքէ սիւ

- նեթ քըրընէ, ու առի պը նավէ պավէ խօ Զախարիա
 60 կաղի տը քըրը պուն: Ու տիյն ուի ճէվապ տա ու կօ.
 61 Նա, էլլա Հաննա տէ պէ կօթըն: Ու ժէռա կօն. Գը
 լը նավա խըսըմէ դատա եէքէ թուենն քօ՝ նավէ ուի
 62 Հաննա պէ կօթըն: Ու ժը պավէ ուիռա իշարէթ տը
 քըրը պուն, քօ ժէռա չը՞ տը խուազն կաղի քըրըն:
 63 Ու աւ ժի թախթա քի խօստ, նըվիսի ու կօ, Հաննա
 64 ն նավէ ո՛ւի, ու թաճիւպ ման հէմիան: Ու զուվն
 տնովէ ուի ու զըմանէ ուի հաթը վէպուն. ու խապէր
 65 տըտա ու խօտէ միւսպարէք տը քըր: Ու թըռս քէթ
 լը սէր հէմի ճիրանէդ ուան, ու հէմի աւ դըչդան լը
 հէմի տաղըստանէ Եհհուտիանտա տը հաթը պու կօ
 66 թըն: Ու աւ հէմիան քօ տը պըհիտը պուն լը տըլէ
 խօտա տանին, ու կօն. Սւ զուռըքէ հան տէ չը՞ պը
 պն, ու տէսթէ խօտէ պը ուիռա պու:
 67 Ու պավէ ուի Զախարիա պը Րուհ էլ Գուտս դըժա
 68 պու, ու փէյղէմպէրիթի քըր ու կօ: Խոյի ու խօտէյէ
 իսրայիլ միւսպարէք պըպն, քը դավմա խօ դիյարէթ
 69 քըր, ու ժը դավմէ խօռա խալաս քըր: Ու ժը մնռա՝
 ժը մալա դուլէ խօ Տավուտ դօրչէ խալասէ տնր անի:
 70 Զավան քօ պը տնովէ մուգատէսէդ խօ խապէրտա,
 ուան քօ ժը իպթիտայէ տընէ փէյղէմպէրէդ ուի պուն:
 71 Ժը տըժմընէդ մն ու ժը տէսթէ հէմի իքրահ քըրօղէդ
 72 մն խալաս: Ու ժը պավանէդ մնռա պը մէրհամէթ
 73 քըրընէ՝ ու մուգատէս վատա խօ պը պիր անընէ: Սւ
 սօնտ քօ պը պավէ մն իպրահիմ քըր ժը մնռա տայընէ:
 74 Գը նմ ժը տէսթէդ տըժմընէդ խօ՝ պը խալաս պունէ՝
 75 պէ թըռս ժէռա իպատէթ պըքըն: Լը հէմի ույէդ
 էօմրէ մնտա լը պնր ուի պը փաքի ու պը սատադաթ:
 76 Ու դու, եա՛ սնպի՝ փէյղէմպէրէ թաալայէ տէ պէյ
 կաղի քըրըն, չըմա քօ լը պնր ուույէ խօտէ տէ պը
 77 ջի, ժը պոյ ուէյէդ ուի հաղըր քըրընէ: Ժը դավմէ
 ուիռա պը ավֆիթիյէ կիւնէյան. ժը պոյ հին քըրընէ
 78 խալասէ ուան: Ժը պոյ մէրհամէթէ խօտէյէ մն քօ

- պը տէսթէ ուի ժը ժօր ոօ ժը մանա զկյարէթ քըր :
- 79 Գը լը դարիտա ու լը սիյէ մըրընտա ոօնըչտօղանուա դավ պըտան քօ լընկա ման լը ուէյա սէլամէթէտա ուաստ պըքան :
- 80 Ու սանպի մանղըն տը պօ պու ու պը րուհ պը դու վէթ տը պօ պու , ու լը պա ուիտա պու հաթա աւ ոօյէ՝ քօ աուի ժը իսրայիլուա խույայի պու :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու պու քի լը ուէ ոօյանտա ժը Ղըսթօս Գայսէր
- 2 ֆէրման ուսպու , քօ տընէ հէմի պէ նըվիսանտըն : Սւ
- թահրիբէ ալուլ , կալա քօ Գուրէնիտա լը Սիւրիատա
- 3 վալի պու : Ու հէմիան ժը պօյ թահրիբ պուենէ՝ հէր
- 4 քէս լը պաթէրէ խօ տըջօ պուեն : Նուա Եուսիֆ ժի ժը
- ճէլիլէ՝ ժը պաթէրէ Նասարէթ ուսպու լը ալիյէ Եէ-
- հուտիսթան լը պաթէրէ Տալուտ՝ քօ Պէյթլահամ դէ
- կօթըն . ժը պօյ աւ քօ աւ ժը մալա Տալուտ ու խըսըմէ
- 5 Տալուտ պու : ժը պօյ թահրիբ պուենէ պը թանվի Մէյ-
- 6 ըէմէ , քը աւ խօսդիյա ուի պու . ու ալըս պու : Ու
- պու քի կալա քօ ուան լը ուէ կիյան , ոօյա մէվլուտէ
- 7 ուի թէմամ պու : Ու դուռէ խօ ալուլին դա , ու աուի
- տանի լը աֆըռէ . չըմա քօ լը գօնախտա ժը պօյ ուան
- ճի թուենան պու :
- 8 Ու լը ուէ շըվանան հանպուեն լը պանիտա սանքընան-
- տըն , ուան քօ լը սէր նախըրէ խօ լը շանլէտա նօսլէթ
- 9 տը քէ պուեն : Ու մէլէքէ իօտէ ժը ուանուա խույայի
- պու , ու լը տօուա ուան ճէլալէ իօտէ դալ տա , ու
- 10 ուան փըռ պըղաիյան : Ու Մէլէք ժը ուանուա կօ . Ման
- թըռտըն , չըմա քօ վահա մղ ժը ոուա մանղըն շաղըղ
- քի միւթտէ տըքըմ , քօ ժը հէմի գալմուա տէ պըպան :
- 11 Չըմա քօ ժը ոուա իրօ խալաա քըրօղ քի դա լը նալ
- 12 պաթէրէ Տալուտ : Գը աւ րասպ էլ Մէսիհ մ : Ու ժը
- ոուա նըչան միլա պըպան , գօնտախպուեն սանպի քի տէպը

- 13 պինըն, ու լը աֆըռտա տանին: Ու լը ուէ սաաթէ պը ուի մէլէքուա ճիւմհիւր քի ասաքիրէ ազիւմանան պու քօ ժը խօտէուա թէսպիհ տըքըրը պուն ու տը կօթը
- 14 պուն: Լը պըլընտիյէ ազիւմանան ժը Սլլահուա համա, ու լը սէր արտէ սէլամէթ՝ լը մանուվան խօշնուտիթի
- 15 պըպն: Ու պու քի՝ կավա քօ մէլէքան ժը ուան լը ազիւմանան ջուն, ուէ չաղէ շըվանան ժը հէվուտուուա կօն. Որըն հաթա լը Պէյթլէհէմէ սմ պը ջուն, ու պը պինըն աւ շը՞ դըշդ ան, քօ խօտէ ժը մանու նըշան
- 16 տա: Ու պը թապազա քըրընէ հաթըն, ու Մէյրէմ ու Եուսիֆ հէմ ժի մահուում լը աֆըռտա տանին տին:
- 17 Ու կավա քօ տին, լը խուսուսէ սնպիյէ հան դըշդէ
- 18 խապէր քըրըն: Ու հէմիան քօ տը պըհիստը պուն թա ճիւպ տը քըրը պուն լը սէր դըշդէդ հան, քօ շըվա
- 19 նան ժը ուանուա տը կօթը պուն: Ու Մէյրէմ հէմի աւ խապէրան լը տըլէ խօ պը տանինէ վէտըշարթ պու:
- 20 Ու շըվանան վէկէռիան, ու համտսէնա տըքըրը պուն ժը Սլլահուա ժը պոյ աւ հէմի դըշդան քօ պըհիստըն ու տին. չավան քօ ժը ուանուա հաթը պու թարիֆ պուն:
- 21 Ու սնպիյէ ժը սիւննէթ քըրընուա՝ կավա քօ հանթ ու թէքմիլ պուն, աւ՝ հէթա լը պնըր ըահմա տիյա խօ քէթընէ ժը մէլէքէ հաթ կօթան՝ նապէ ուի խսա հաթը տանին:
- 22 Ու լը սէր դավլա նօմօսէ Մուսայէ քինկա քօ ույէդ փադըրթիթիյէ ուի՝ թէմամ պու, աուի ժը պոյ լը պնըր
- 23 խօտէ տնը անինէ, լը Գուտսէ պըրըն: Չավան քօ լը նօմօսէ խօտէ հաթիս նըվիսանտըն, էրքը հէմի ոլէտէ նէր քօ ըահմա տիյէ խօ վէ տըքն՝ ժը խօտէուա միւ
- 24 դատէս տէ պէ կազի քըրըն: Ու ոդա լը նավա նօմօսէ խօտէ հաթը կօթան՝ ճօթ քի ֆաթըմօք եա տու ջէ
- 25 ժըքէ դանլօդան: Ու վահա լը Գուպսէ մանուվ քի հանպու քօ նապէ ուի Շըմհուն պու. ու աւ մանուվ սա տըգ ու պը իթիդաթ պու, ու ժը պոյ թէսէլլիէ խ

- րայիլէ տը բէ պու , ու թուհ էլ Գուտս լը սէր ուի պու :
- 26 Ու ժը թուհ էլ Գուտսէ ժէուա էմր պու պու քօ մըրըն .
- 27 նս պինս՝ հաթա քօ Մէսիհէ խօտէ պը պինս : Ու աւ
պը թուհ լը տաճարէ հաթ ու կավա տի ու պալէ ուի
մահտում իսայէ անին քը լը սէր ատէթէ նօմօսէ լը սէր .
- 28 ուի պըքըն . Աւ ժի աուի հէլմէղ քըր ու միւպարէք
29 քըր խօտէ ու կօ : Նուա , ես՝ էֆէնտիյէ մըն , պը
կէօրա քէլամէ խօ պը սէլամէթ . գուլէ խօ ա
30 դատ տըքի : Չըմա քօ ջահվէդ մըն խէլասէ դա տին :
31 Գը աւ լը պսր հէմի գալմա խօ դա հազըր քըր :
32 Ժը պօյ ոօհնի պուռնէ դայիֆան՝ նուր , ու ժը պօյ գավ
33 մա դա իսրայիլէ իզզէթ : Եուսիֆ ու տիյա ուի թա
ճիւպ տըքըրը պու լը սէր աւ հէմի դըշդան քը լը տէր
34 հադէ ուի տը հաթը պուռն կօթան : Ու Շըմհուն միւ
պարէք քըր ուան , ու ժը տիյէ ուի ժը Մէյրէմէուա
կօ , վահա ուիա լը նավ իսրայիլտա ժը պօյ քէթըն ու
ուապուռնէ փըռան՝ ու ժը պօյ նըշանէ տօզէ հաթը տա
35 նին : Հէմ ժը տըլէ դա ժի շուր քի տէ պը պըհուրս ,
հաթա քօ ժը փըռ տըլան ֆըքըրան աշիքտար պը պըն :
36 Ու լը ուէ պու Հանա փէյղէմպէր գիզա Ֆանուէլէ
ժը ասլա Սշէրէ , ուիա ոօյա խօ պուհարթը պու . ժը
պէքիթիթիյէ՝ հսֆթ սալան պը մէրա խօ պը սսքը
37 նանտընէ : Ու ժընէպի պու գասա հաթտահ ու չար սա
լան , քը ժը տաճարէ նս տը գաթիյա պու , լէ պը ոօ
ճի ու պը նըմէճ լը շսվ ու ոօ ժը խօտէուա իպատէթ
38 տըքըր : Աուիա ժի ուէ սաաթէ ոապու ժը խօտէուա
համա տըքըրը պու , ու լը Գուտսուչէրիֆտա հէմի ժը
ուանուա քօ ժը խէլասուա տը բէ պուռն ժը պօյ ուի խա
39 պէր տը տա պու : Ու կավա քօ հէմի դըշդան լը սէր
գանօնէ խօտէ թէմամ քըրըն , տիսա վէկէուիան լը ճէ
40 լիլէ լը Նասարէթ լը պաթէրէդ խօ : Ու դաուուք մս
դըն տը պօ պու , ու պը դուվվէթ տը պօ պու պը իլիմէ
հաթը դըթա պուռն :
- 41 Ու լը պայրամէ փասէհէ տի ու պալէ ուի հէր սալ

- 42 Լը Գուտտէ տըջօ պուն : Ու կավա քօ աուի տուանղ-
տանհ սալան պու , ու լը սէր դանունէ պայրամէ կա-
- 43 վա քօ ուան լը Գուտտէ ուսպուն : Ու կավա քօ աւ
ուօյան թէմամ քըրըն՝ ժը Գուտտէ վէկէուիան ու մահ-
սում իսա լը Գուտտէ մա՛ , ու Եուսիֆ ու տիյա ուի նա՛
- 44 տըղանը պուն : Ուան տը կօթը պուն դայ պը ուէվիան-
ուա նա՛ , դասա ուէյա ու քի հաթըն ու աուի լը նավ
- 45 խըսուման ու նասան արամիչ տըքըրը պուն : Ու կավա
քօ նա՛ տին տիսա լը Գուտտէ վէկէուիան աուի արամիչ
- 46 տըքըրը պուն . Ու պու քի՛ բաշէ սէ ուօյան աուի լը
տաճարատ տին , քօ լը նավա խօճանտա ու տը նըպու
ու ժը ուանուա կօտարի տըքըրը պու ու ժը ուան դըշդ-
- 47 վըուս տը քըրը պու : Հէմի ուան քօ ժէուա կօտարի
տըքըրը պուն , թաճիւս տըքըրը պուն լը սէր իլմ ու
- 48 ճէվապէդ ուի : Ու կավա քօ աուի տին թաճիւս քը-
րըն . ու տիյէ ուի կօ ժէուա . Եա՛ օղուլ , դա չըմա՞
վուսան քըր ժը մա՛ուա . վահա պավէ դա՛ հէմ աղ՝ պը
վըու տըլ հէշանտընէ մա՛ դա աուամիչ տը քըրը պուն :
- 49 Ու աւ ժը ուանուա կօ , մը չըմա՞ ո՛ արամիչ տըքըր ,
հուն նա՛՞ տըղանը պուն քօ ժը մըուա լաղըմ նա՛ քօ լը
- 50 մալա պավէ խօտա պը պըմ : Ու ուան Ֆէհմ նա՛ քըրըն
- 51 աւ խապէր քը ժը ուանուա կօ : Ու քէթ պը ուանուա
ու ջու լը նասարաթէ , ու ժը ուանուա միւթէհ պու ,
համա տիյա ուի հէմի դըշդուան լը տըլէ խօտա վէտը-
- 52 շարթ : Ու իսա լը իլմտա ու լը դամէթտա ու լըլութֆ-
տա լը պար խօտէ ու մա՛ուուվան լը բէշ տը ջօ պու :

ՍԷՐ 3

1 Ու լը օն պէշինճի սալէ փատիշահիթիյէ դայսերէ
Տիփէրիուսէ՛ ոխթա ֆիլատոսէ Պօնատոսէ քօ լը սէր Եէ-
հուտիսթանէ վալի պու . ու ոխթա Հիրօտիսէ քօ ըրպ
ուէյիսէ ճէլիլէ պու . ու ոխթա պրէյ ուի Ֆիլիպոսէ
քօ ըրպ ուէյսէ տիյարէ իտուրիա ու Թրախօնիթիս

- պու , ու ռիթա Լուսանիայէ քօ ըրպ ուէյսէ Ապէլինէ
 2 պու : Ու ույա իմամիթիյէ Հանայէ ու Գայիաֆայէ , լը
 չէօլէտա քէլամէ խօտէ լը սէր Հաննա գուուէ Զախա
 3 բիայէ պու : Ու հաթ լը հէմի ալիյէ Յորդանէ ժը պոյ
 ալֆլըղէ կիւնէյան թահֆիլէ թօպա վաղ տըքըրը պու :
 4 Զավան քօ լը նալ քըթէպէ խապէրէ իշայիա հաթը
 նըվիսանտըն , քօ տէժա՞ , սաոււնտա լը չէօլէտա կազի
 քըրոդէ , ուէյա խօտէ հազըր պըքըն , ու ուէչէ լընկէ
 5 ուի ուսթ պըքըն : Հէմի նաւլալան տէ դըժա պըպըն
 ու հէմի ջիյան ու կազան տէ նըզմ պըն ու տիւժվարան
 6 տէ դօլայ պը պըն : Ու հէր քէս խէլասէ խօտէ տէ պը
 պը պինն :
 7 Ժը ուի թահֆիլ պոււն ժը խալգէուա , կօ . է՛յ ոլէտէ
 կօուըմահուան քի՞ ժը ոուա նըշանտա քօ պը ունվըն ժը
 8 աւ դադապէ քօ տէ պէ : Նուա ժը թէօլպէուա լայըգ
 մէյվէան հասըլ պըքըն , ու հոււն լը խօտա պալէ մա
 իպրահիմ հէյա կօթընէ պաշլամիշ մա պըն . չըմա քօ
 աղ ժը ոուա տը սէմ՝ քօ խօտէ ժը գէվըրէ հանան
 9 ժի դատիր ա՞ ժը իպրահիմուա զիւրիյէթ տարխա : Հէմ
 նուա ժի պըվըր լը պա դօուըմա տարան տը սա՞քընն ,
 Նուա աւ հէմի տար քօ՝ դանճ մէյվէ նայինն , դէ
 10 պրանտըն ու լը ալըր դէ ալէթըն : Ու խալգէ ժէ
 վըուս տըքըր ու տը կօթը պոււն . Նուա ա՞մ չը՞ պըքըն ,
 11 Ու աուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա . ժը քէուա քօ
 տու խաֆտան հէյա պըրա եէքէ պըտա՞ ժը աուիուա
 քօ թոււնն , ու ժը քէուա քօ թաամ հէյա պըրա ահ
 12 վա պըքն : Ու ժը թահֆիլուա կիւմրիւկճիան ժի հա
 13 թըն , ու կօնը ժէուա . Եա՞ խօճա ա՞մ չը՞ պըքըն : Սուի
 • ժի կօ ժը ուանուա , ժը ոուա չը քօ էմը պույն , ժը ուի
 14 դէտա՞ դըշդ քի մա՞ քըն : Ս.ս.քէր ժի ժէ վըուս տըքը
 ըր պոււն ու տը կօթը պոււն , լէ ա՞մ ժի չը՞ պըքըն . ու
 ժը ուանուա կօ , Եէքէ թալան մա՞ քըն , ու ժը եէ
 քէուա իֆթիրա մա՞ քըն . ու ժը իւլֆայէ խօուա դա
 նաաթ պըքըն :

- 15 Ու կալա քօ խալդէ ումուտ տըքըրը պուն, ու հէմիան լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պօ պուն ժը պօյ
- 16 Հաննայէ, աճապա ուիա ան Մէսիհ, Հաննա ժը հէմիանուա ճէվապ տա ու կօ, Պըուա ան ո՛ պը ավէ թահֆիլ տըքըմ՝ համա ժը մըն բէթըր դուլէթլի դէ, քը անգ սօլէ ուի հէլանընուա լայըդ նընըմ, աուի տէ ո՛
- 17 թահֆիլ պըքան պը բուհ էլ Գուտա ու պը ակըր: Քը մըլէպէ ուի լը տէսթտա ան, ու պէսանրէ խօ տէ փադըթ պը քան, ու կէնըմէ լը ամպարէ խօ տէ պը ճըվինան, ու գայէ տէ պը նանդաֆանտըն ակըրէ պը շէվու
- 18 թինան: Նուա պը հէնի փըու դըշդան ժը դավմուանէ սիհաթ տը քըրը պու ու միւթտէ տը տա պու:
- 19 Համա Հերօտիս ըրպ ուէյս ժը ուի պը թաղիլ պունէ ժը սէմէտէ ժընա պրէյ խօ Հիրօտիայէ, ու ժը պօյ հէմի
- 20 մի եարամաղիթիէ՝ քօ Հիրօտիս քըր: Լը սէր աւ հէմիան ուիա ժի գէսան քըր, քը լը զընտանէ տանի Հաննայէ:
- 21 Ու կալա քօ խալդէ հէմիան թահֆիլ պուն, ու իսա ժի թահֆիլ պու, ու տուվա տը քըր, աղիւման վէպու. Ու բուհ էլ Գուտա պըտիթընէ կէօվտէ ոգա գանվօգէ լը սէր ուի հաթը խուար, ու ժը աղիւմանան սաուուա քի հաթ՝ քը տը կօթ, Գու ի Գուուէ մըն տանլի ժը դա ըազի պում:
- 23 Ու իսա աուի դասա սի սալան պուն. (քօ չավան թախմին տը պօ պու) աուի գուուէ Եուսիֆ ան, քը աւ
- 24 է Հալինէ. քը աւ է Մաթատէ: Քը աւ է Լէվիյէ, քը աւ է Մէլքիյէ, քը աւ է Յաննաէ, քը աւ է Եուսիֆէ:
- 25 Քը աւ է Մատթէէ, քը աւ է Ամուսէ. քը աւ է Նահուլմէ՝ քը աւ է Հասլինէ՝ քը աւ է Նանդէէ: Քը աւ է Մաաթէ՝ քը աւ է Մատաթէ՝ քը աւ է Շամհիէ՝ քը աւ է Եուսիֆէ՝ քը աւ է Ճուտայէ: Քը աւ է Եուհանա՝ քը աւ է Բիսայէ՝ քը աւ է Զօրապա
- 28 պէլէ՝ քը աւ է Սաաթիլէ՝ քը աւ է Նէրիյէ: Քը աւ է Մէլքիյէ՝ քը աւ է Ատէյէ՝ քը աւ է Գուսամէ՝
- 29 քը աւ է Էլմաթսանէ՝ քը աւ է Արէ: Քը աւ է Եու

- սայէ , քը աւ է Էլիազարէ՝ քը աւ է Եուրամէ՝ քը աւ
 30 է Մաթաթէ՝ քը աւ է Լէվիյէ : Գը աւ է Շըմհունէ՝
 քը աւ է Եէհուտայէ՝ քը աւ է Եուսիֆէ՝ քը աւ է
 31 Եունանէ : Գը աւ է Իլիագիմէ՝ քը աւ է Մէլիայէ՝
 32 քը աւ է Մինանէ՝ քը աւ է Մաթաթաէ : Գը աւ է
 Մաթանէ՝ քը աւ է Տալուտէ՝ քը աւ է Եէսիէ՝ քը
 աւ է Յուրէթէ՝ քը աւ է Պաս'զէ՝ քը աւ է Սալմու-
 33 նէ՝ քը աւ է Նասունէ : Գը աւ է Ամինատափէ՝ քը
 աւ է Արամէ՝ քը աւ է Հասրունէ՝ քը աւ է Ֆարիսէ ,
 34 քը աւ է Եէհուտայէ : Գը աւ է Եագուպէ՝ քը աւ է
 35 Իսհագէ՝ քը աւ է Իպրահիմէ՝ քը աւ է Թարահէ : Գը
 աւ է Նախուրէ՝ քը աւ է Սարուխէ՝ քը աւ է Բահուէ՝
 քը աւ է Ֆալիդէ՝ քը աւ է Ապէրէ՝ քը աւ է Սալամէ :
 36 Գը աւ է Գայնանէ՝ քը աւ է Արֆագատթէ՝ քը աւ է
 37 Սամէ՝ քը աւ է Նուհէ՝ քը աւ է Լամխէ : Գը աւ է
 Մաթասալիհէ՝ քը աւ է Էլանուխէ՝ քը աւ է Յարէթէ :
 38 Գը աւ է Մահլալաէլէ՝ քը աւ է Գայնանէ՝ քը աւ է
 Էնուտէ՝ քը աւ է Ատէմէ՝ քը աւ է Խօտէ պու :

ՍԵՐ 4

- 1 Ու իսա պը Բուհ էլ Գուտա դըժա ժը Յորդանէ վէ-
 2 կէուիա . ու ժը Բուհէ լը չէօլէ հաթը պըրըն : Ու ժը
 Շէյթանէ չըլ ու հաթը ճարապանտըն , ու լը ուէ ու-
 յանտա նն դըչդ . քի խուար ու նն ժի վէխուար , ու
 3 կավլա քօ աւ ույան թէմամ պուն՝ պըրչի պու : Ու
 Շէյթան կօ ժէուա . Էր.քը դու Գուուէ Խօտէյ ի պէժն
 4 աւ դէվըրէ հանուա պըրա նան պն : Ճէվապ տա ժէ-
 ոա իսա՝ ու կօ . Հաթիւն նըվիսանտըն՝ քօ նն պը նան
 թանէ մնուուվ տը ժի , լէ պը հէր խապէրէ Խօտէ :
 5 Ու Շէյթան աուի լը ջիյէ քի պըլընտ տաւանի լը
 եէ.ք տադիգա քը վիասիչահիթիյէ հէմի տընէյէ ժէուա
 6 նըչան տա : Ու Շէյթան ժէուա կօ . Հէմի աւ հէօ.քմա-
 թան՝ ու իղղէթէ ուան ժը դաուա տը տըմ , չըմա քօ

- աւ ժը մըռա թէսլիմ պույն , ու ժը քէռա քօ պը
 7 խուազըմ տը տըմ : Նուա էրքը դու լը պնր մըն պը
 դէվի ու սէճտէ պըքի , աւ հէմի ժի ժը դառա պըպն :
 8 Ու իսա ճէվապ տա ժէռա ու կօ . Հաթիւն նըվիսան
 տըն . ժը իօյի ու իօտէէ խօռա սէճտէ պըքի ու ժէռա
 իպատէթ պըքի :
 9 Ու աուի լը Գուտուռչէրիֆէ պըր , ու աուի լը սէր
 դուպայէ տաճարէ սնքընանա , ու ժէռա կօ . էրքը
 10 դու Գուռէ իօտէյ ի խօ ժը ուէ ժէր պապէժն : Չըմա
 քօ հաթիւն նըվիսանտըն , էրքը ժը մէլէքէդ խօռա
 11 սըբէրթիւն ժը պոյ դա , քը դա պըբէն : Հէմ ժի դա լը
 սէր տէսթան տէ հնլինըն քը գաթ լընկա խօ լը դէ
 12 վըր ննխի : Ճէվապ տա ժէռա իսա ու կօ . Հաթիւն
 13 կօթըն՝ իօյի ու իօտէէ խօ նն ճէռէպիինի : Ու Շէյթան
 կապա քօ հէմի թէճըրիւպէյան թէմամ քըր , սիթ քի
 ժէ տուր քէթ :
 14 Ու իսա պը դուվէթէ Բուհէ լը ճէլիլէ վէկէռիա .
 տնրհադէ ուի աւ հէմի ալիյան նամէ ուի ուապու :
 15 Ու աուի լը նալ ճէմիյաթէ ուան հին տըքըր ու ժը
 հէմիան տը հաթը պու իզդէթ պուռն :
 16 Ու հաթը լը Նասարէթէ , լը քօ քը աուի մնզըն
 պու պու , ու լը սէր աաթէթէ խօ լը ույա շէմույէ քէթ
 17 լը ճիյէ ճէմիյաթէ : Ու տանը ժէռա քըթէպէ իշայա
 փէյդէմպէրէ . ու կապա քօ քըթէպէ վէքըր , աւ ճի լը
 18 քօ քը նըվիսանտըն պու : Բուհէ իօտէ լը սէր մըն ն ,
 ժը աւ սէմէտէ մը մէսհ քըր , մը ժը Փադիրանուա
 միւժտէ քըրընուա շիանտ ու տըլէդ շըքէսթիան , շի
 19 Փա քըրընէ : ժը էսիրանուա խէլաս ու ժը քօռանուա
 տիթըն , վազ քըրընէ . ուան քօ լը գուլմէտանը ազաս
 պնրտանէ , մադպուլ սալէ իօտէյէ վազ քըրընէ մը
 20 շիանտ : Ու քըթէպէ գըֆըլանտ՝ ու տա ժը խըզմէթ
 ճիռա ու ունըլթ , ու լը ճէմիաթա պուռն ջահվէ հէ
 21 միան լը սէր ուի տը նըհէռթըն պուռն : Ու տէսթ քըր
 ժը ուանուա կօթընէ իռօ նըվիսէ հան լը կոյա ո՛ դը

- 22 Ժա պու : Ու հէմիան լը սէր ուի շահատէթ տըբըր պուն , ու թածիւպ տը քըրը պուն լը սէր աւ լաթիֆ խապէրան քօ ժը տնվէ ուի տնր տը հաթ , ու ուիա
- 23 դուռէ Եուսիֆ նընն⁶ տը կօթը պուն : Ու կօ ժը ուանուա , Պըուա հունէ տէ ժը մըուա պէժըն աւ թէմնիլա հան , եա՛ հէքիմ դու խօ սաղ պըքն , չը գաս քօ մն պըհիսթ լը ֆաֆառնայումէտա դա քըր , լը վըր
- 24 լը ոլաթէ խօտա ժի պըքն : Ու կօ . Պըուա տը պէմ ժը ոուա , գաթ փէյղէմպէր քի լը ոլաթէ խօտա մագ
- 25 պուլ նընն : Պըուա քօ տըպէմ ժը ոուա , լը ույա իլիայէ փըռ ժընէպիան հնպուն լը նավ իսրայիլէ կավա քօ սէ սալ ու շէշ մահան աղիւմանան հաթը գուֆը
- 26 լանտըն , ու մնղըն զալաի պու լը հէմի ոլաթան : Համա իլիա ժը ուան ժը եէքէուա նն հաթը շիանտըն , իլլա թանէ լը նավ պաժէրէ Սարֆիա Սիթոնէ ժը եէք
- 27 ժընապի ժընըքէուա : Ու լը կիւնա իլիշահէ փըռ ույուզան հնպուն լը նավ իսրայիլէ , համա ժը ուան եէքէ
- 28 քէ փագըշնն պու . իլլա Սիւրեանի Նաման : Ու կավա քօ ուանան պըհիստըն , ուան հէմիան քօ լը ճիյէ ճէ
- 29 միաթէտա պու պը զազապէ դըժա պուն : Ու ուան ուպուն աուի ժը պաժէր տնր խըստըն , ու պըրըն աուի հաթա լը ֆըռնինէքէ շիյէ լը քօ քը պաժէրէ հաթը պու ջէ պուն , քը աւ ժը ճիյէ պըլընտէ լը խուա
- 30 ըի պավէժըն : Համա աւ ժը նավ ուան պըհուրի ջու : 31 Ու ջու լը պաժէրէ ճէլիլէ լը ֆաֆառնայումէ , ու լը ույէդ շէմոյէ ժը ուանուա թալիմ տը տա պու :
- 32 Ու լը սէր թալիմէդ ուի մաթ տը պուն . չըմա քօ պը 33 հէօքմաթ պու սէօզէդ ուի : Ու լը ճիյէ ճէմաթէտա մնուով քի հնպու , քը նէփաք ըուհէ ուի հնպու .
- 34 ու աւ պը պըլընտ սաուենտ գիրա ու կօ . Պնրտն , պը մնուա չը⁶ իշէ դա հէյն , եա՛ Նասրանի իսա , դու հաթի մն հէլաք քըրընէ . նմ դա զանըն դու քի ի ,
- 35 միւղատէսէ խօտէ : Ու իսա զնյիտի լը սէր աուի ու կօ , լալ պն՝ ու ժը ուի ուապն , ու ճըն աուի լը օր

- 36 թայէ խըստ , ու ժէ ուսպու , ու զարար քի նս տա
 ժէուա : Ու լը սէր հէմիան թաճիւս քի հաթ , ու խա-
 սէր տը տա պուն պը հսվուտու ու տը կոթը պուն .
 Սւ չը՞ խասպէր ս , քօ պը հէօքմաթ ու պը գուվէթ
 37 տը զայիտի լը սէր նէփաք բուհան , ու տսր դէն : Ու
 նամէ ուի ուսպու լը հէմի տսրէ աւ մէմէքէթէ :
 38 Ու ժը ճիյէ ճէմիաթէ ուսպու ու լը մալա Շըմհունէ
 39 քէթ : Ու խասուէ Շըմհունէ թա քի դըտար կըրթը
 40 պու , ու ժը պոյ ուի լավա քըրըն ժէուա : Ու աուի
 սսքընի լը պա ուի՝ լը սէր թա զսյիտի , ու աուի պար-
 տա . ու պը զուվա ուսպու ու ժը ուանուա խըզմէթ տը
 քըր :
 41 Ու կավա քօ ոօ ավա տը պօ պու , ժը հէմիանուա
 քօ հապու թիւրլի պը իլէթան նախօշան , տը անը պուն
 աուան ժէուա , աւ ժի լը սէր հէր եէքէ աէսթ տը տա-
 42 նը պու , ու սաղ տըքըրը պու ուան : Ճընան ժի ժը
 վըռան տսր տը հաթը պուն՝ տը դիրա պուն՝ ու տը
 կոթը պուն , քօ դու Գուռէ խօտէի , ու աուի տը զսյի-
 տսն ու պսր նս տը տա պու քօ խասպէր պը տըն :
 43 Ու կավա քօ ոօժ պու՝ ուսպու ջու լը ճի քի պսուի-
 յէ , ու խալդէ աուի արամիչ տը քըրը պուն հաթըն
 հաթա լը պալէ՝ ու զօռ տը քըրը պուն ժէուա քօ ժը
 44 ուան նս ջս : Սուի ժի կօ ժը ուանուա . Լաղըմ ս քօ
 ժը զայրի պաժարանուա ժի փատիչահիթիյէ խօտէ միւժ-
 տէ պըքըմ . չըմա քօ ժը պոյ ուիա սղ հաթըմս շի-
 45 անտըն : Ու լը ճէմիաթէ ճէլիլիան վաղ տը քըրը պու :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու պու քի կավա քօ խալդ լը տօուա ուի թօփ պու
 պուն ու քէլամէ խօտէ կօտարի տը քըրը պուն , աուի
 2 ժի լը պա կէօլէ ճանաչարէ տը սսքընի պու : Ու տի
 քօ տու դայըղան լը պա կէօլէ տը սսքընի պուն՝ ու
 սէյատէ մահսիան ժը ուան տսր հաթը պուն՝ թօռէդ

- 3 խօ տը շուշտը պուն : Ու առի լը աւ գայըղան եէքէտա քէթ քօ աւ է Շըմհուն պու , ժէռա լավա քըր քօ հընըք ժը զուայիյէ լը նալ պահրէ պըպան . ու ոօնըչտ՝ ու ժը գայըղէ ժը խալիէռա թալիմ տը տա պու :
- 4 Ու կավա քօ ժը խապէրտանէ սնքընի , կօ ժը Շըմհունուա . Լը բէշ լը գուրէ պըպան գայըղէ , ու թօռէ
- 5 խօ պավէժ մահսիան սէյտ քըրընէ : Ճէվապ տա Շըմհուն ու կօ ժէռա . Եա՛ խօճա լը շնլ կըժք ան շըղուլին , համա գաթ դըշդ քի մանն կըրթ , լաքին ժը
- 6 պոյ սէօղա դա ան պավէժըն թօռէ : Ու ուան քօ առի քըրըն զահֆ փըռ մահսիան ճըվանտըն , վուսան
- 7 քօ թօռէ ուան տը գաթիա պուն : Ու լը աւ գայըղէ տընտա պուն ժը օրթաղէդ խօռա իշարէթ տը քըրը պուն՝ քօ պէն ժը ուանուա եարտըմ պըքըն , ու ուան հաթըն , ու հէրտու գայըղան ժի դըժա պուն
- 8 վուսան քօ նէղա դարի պունէ պուն : Ու Շըմհուն ֆէթրոս կավա քօ տի՛ լը սէր չէօքէ խաա քէթ ու կօ . խօ ժը մըն ալի տան եա՛ Բապպ չըմա քօ ան կէքէ կիւնէ
- 9 քեար ըմ : Չըմա քօ պըղտիա առի ու ուան հէմի քօ
- 10 բէռա պուն . ժը սէմէտէ սէյտէ մահսիան : Վուսան ժի գուռէդ Զէստիա Եագուպ ու Հաննայէ ուան քօ օրթաղէ Շըմհուն պուն , ու խաա կօ ժը Շըմհունուա , Մանթըռա ժը ուէ բէվա դու տէ սայատէ մանուվան պը
- 11 պի ժը պոյ հայաթէ : Ու գայըղէդ խօ՛ քըշանտըն լը զուայիյէ ու հէր դըշդ պանտան , ու լը բէյ ուի ջուն :
- 12 Ու պու քի կավա քօ առի կըհիշդ լը պաժէր քի , վահա մանուվ քի պը ոյուզիթիյէ դըժի՛ կավա քօ տի խաա , լը սէր ոու քէթ՝ լավա քըր ժէռա ու կօ . Եա՛ Բապպ էրքը տը խուաղի դու գատիր ի մը փաղըժ
- 13 քըրըն : Ու առի տէսթէ խօ տըրէժ քըր՝ կիյանտը լէ , ու կօ . Տըխուաղըմ փաղըժ պան , ու զուվա իլլէթէ
- 14 ոյուզիթիյէ ժէ ջու : Ու առի թէնպիհ քըր ժէռա՛ քօ ժը եէքէռա նան պէժան , լէ կօ . Հանն դու խօ ժը իմամուա նըշան պը տան , ու ժը պոյ փաղըժիթիյէդ խօ :

- հէտիցէ պըտան չավան քօ Մուսա էմր քըր՝ ժը պոյ ժը
 15 ուանուա շահատէթի պունէ : Ու ժը տերհագէ ուի՝
 խապէր հէնի փըռ ուա տը պօ պու . ու փըռ խալի տը
 հաթը պուն ճըվանտըն ժը պոյ կօտարի քըրընէ , ու ժը
 16 նախօշիթիցէդ խօ սաղ պունէ : Ու աուի լը ճիցէդ պս-
 ուխան տը ջօ պու , ու տովա տը քըրըր պու :
 17 Ու պու քի՝ քինկա քօ աուի թալիմ տըտա պու ,
 ու ֆարիսիան ու խօճայէդ հօմօսիան ուճըշտը պուն .
 ուան քօ ժը ճէլիլէ ու ժը եէհուտիթանէ ու ժը Գուա-
 սէ ու ժը հէմի դասապան հաթը պուն ճըվանտըն . ու
 դուրիլէթէ խօտէ պէլի տը պօ պու ուան սաղ քըրընէ :
 18 Ու վահա չանտ մանուվան , եէքի քէօթըրում լը սէր
 ճըլան տը անի պուն , ու տըխօտըր պուն քօ աուի լը
 19 հընտուռէ պըպըն , ու տէյնըն լը պսր ուի : Ու կալա
 քօ ժը դալապալըղէ ուէ նս տը տիթը պուն , քօ ժը
 ուէ լը հընտուռ պը պըն աուի , լը սէր խանի ուապուն ,
 ու ժը դաթիցէ լը ժէր ալագանտըն աուի , ու պը ճը-
 20 լան լը օրթայէ լը պսր իսայէ անին խուարիցէ : Ու
 աուի իմանէ ուան պըտիթընէ՝ կօ ժէուա . Եա՛ մանուվ
 21 կիւնէյէդ դա ժը դաուա ալֆ պը պըն : Ու քէաթի-
 պան ու ֆարիսիան տէսթ քըրըն ֆըքըրանտընէ ու կօ-
 թընէ . Ուիա քի՞ ս , քօ վուսան տըժմինան խապէր
 տըտան , քի՞ տը քարան կիւնէյան ալֆ պըքս՝ ժը եէք
 22 խօտէ պաչգս՝ : Ու իսա կալա քօ շավրէ ուան զանի՝
 ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա . Լը տըլէ խօտա չը՞ տը
 23 ֆըքըրըն : Քի՞ ժան հէնի բահաթ ս՝ կիւնէյէ դա ժը
 դաուա ալֆ պը պս կօթըն՝ եա ուապս ու պը կսն կօ-
 24 թըն : Համա վուսան քօ հուն պը զանըն հէօքմաթէ
 Գուռէ մանուվ , հէյն լը սէր արտէ ալֆ քըրընէ կիւ-
 նէյան , կօ ժը քէօթըրումա . ժը դաուա տէժըմ . ու
 25 պս , պը կըր լըհէֆէ խօ ու հառս մալա խօ : Ուի ժի
 լը ուէ սաաթէ լը պսր հէմիան ուապու՝ աւ քը լը սէր
 ուի ուա տըղա պու հէլանի , ու ջու լը մալա խօ՝ ու
 26 ժը խօտէուա չըքըր տը քըր : Ու հէմիան մաթ ման ու

- Ժը խօստէ՛ռա շը քըրը տը քըրը պունն , պը թըռսան գըժա
 պունն՝ ու կօն . էր քը խոօ ան՝ գըչդէդ աճայիպ տինն :
 27 Ու ժը ուէ բէվն ժը ուէ ռապու , ու կէօմրիւկճի քի
 տի , քօ նաճէ ուի լէվի պու , քը ժը պոյ կէօմրիւկ
 սանտընուա լը ուէ ռօնըչտի պու ու կօ ժէռա . լը բէյ
 28 մըն սրան : Ուի ժի հէր գըչդ թէր ք քըր լը բէյ ուի
 29 ջու : լէվի ժէռա տաժաթ քի մանըն քըր լը մալա խօ .
 ու վըռ դալապալըղ քի հանպու է կէօմրիւկճիանն ու
 պաշգասիանն՝ քօ պը ուանուա լը սօֆրէտա ռօնըչտի
 30 պունն : Ու քեաթիպանն ու հէմ ֆարիսիանն տըռ տըռ
 տըրքըրը պունն ու ժը շակըրտէդ ուիռա տըկօթը պունն .
 Չըմա՞ պը կէօմրիւկճիանն ու պը կիւնէքեարանն հունն
 31 տըխունն ու վանտըխունն : Ճէվապ տա ժը ուանուա խօս՝
 ու կօ . Ժը սաղանուա հէքիմ լազըմ նընն , լէ ժը նա
 32 խօշանուա : էդ նն հաթըմ սատըրգան կաղի քըրընէ ,
 լէ կիւնէքեարանն ժը թօպա քըրընէ :
 33 Ուան ժի կօնը ժէռա . Չըմա շակըրտէդ Հաննայէ
 վըռ ճարանն ռօճի տըկըրընն , ու տուվա տըքընն , վու
 սանն ժի շակըրտէդ ֆարիսիանն , ու է դա տըխօնն ուվն
 34 տըխօնն : Սուի ժի կօ ժը ուանուա . հունն տըքա՞րընն ժը
 զառուքէդ տաժաթիանուա էմր պըքընն քօ ռօճի պը
 35 բէն , չըգաա քօ զավա պը ուանուա ան : Լաքինն ռօյանն
 տէ պէն քօ՝ զավա ժը ուանն տէ պէ սանտընն , ու ուէ
 36 զէմաննէ , լը ուէ ռօյանտա տէ ռօճի պը կըրընն : Մա
 սալ քի ժի կօ ժը ուանուա . Գաթ եէքէ վիինէյէ ճըլէ
 նու ժը ճըլէ գալընուա տա նէյ նն . էր քը նա աւ նու
 ժի տը դաթիինն , հէմ ժի ժը գէվընուա վիինէյէդ նու
 37 ետգըչմիլչ նա պան : Ու եէքի մէյէ նու լը մէչգէ գէ
 վընն տա նէյինն , էր քը նա մէյէ նու մէչգէդ գէվը
 նանն տը դաթիինն , ու աուի տը ռըժանն . հէմ ժի մէչ
 38 գանն վուստա տը պընն : Լէ մէյէ նու լը մէչգէ նուտա
 տա գինընն լազըմ ան ու հէր տու ժի գէնը վէչէրանտընն :
 39 Ու եէքէ մէյէ գէվընն վէ նա խու ու բաշէ մէյէ նու
 պը խուաղանն , չըմա քօ տէ ժանն , էր քը գէվընն հէնի խօշ ան :

ՍԷՐ 6

- 1 Ու պու քի լը ի քինճի ուոյա ալուլէ շէմու է աուի ժը նավա զավիան տը պըհուրը պու , ու շակըրատէդ ուի պը տէսթան սընպըլէ կէնըմ տը դուրուֆանտը պուն ու
- 2 պը ֆէրըքանտընէ տը խուարը պուն : Ու ժը ֆարիսիան հընըքան կօն ժը ուանուա . Սւ չը՞ դըչդ ան քօ
- 3 հուն տըքըն , քը լը ուոյա շէմուլէտա ճայիզ նընն : Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա ու կօ . Ո՛ նն խօնտըն քըրընէ Տավուտէ , կավա քօ պըրչի պու աուի ու ուան
- 4 քօ բէուա պուն : Չա՛վան աուի լը մալա իօտէ քէթ , ու նանէ հուղուրէ խուար , ու տա ժը ուանուա ժի քօ բէուա պուն , քը աուի խուարըն ժը եէքէուա ճայիզ նն
- 5 պու , լէ թանէ ժը իմամանուա : Ու ժը ուանուա կօ . Գուուէ մանուլ խօտիյէ շէմուէ ժի ան :
- 6 Ու պու քի լը պաշգա ուոյա շէմուէ քի աուի լը ճիյէ ճըվաթան քէթ՝ ու թալիմ տըքըր , ու լը ուէ մանուլ քի հանպու , քը տէսթէ ուի ուաստ հըչք
- 7 պու պու : Ու քեաթլալան ու ֆարիսիան լէ տը բէ պուն՝ քը լը ուոյա շէմուէտա աուի սաղ քը քօ պը
- 8 աւ սէմէտէ կըլի քի լը սէր ուի պը պինըն : Ու աուի տը զանը պու ֆըքրէ ուան , կօ ժը աուիուա՝ քօ տէսթէ ուի հըչք պու պու , ուապն լը օրթայէ պը սանք .
- 9 աուի ժը ուապու սանքընի : իսա կօ ժը ուանուա . Ժը ո՛ դըչդ քի փըուս քըմ , լը ուոյա շէմուէտա դանճիթի՞ քըրըն , եա քէօթիթի քըրըն ճայիզ ան , ճան քի խալան
- 10 քըրըն եա հէլաք : Ու լը չար ալի լը սէր աւ հէմիան պը սու հաթընէ նըհէութ , կօ ժը աւ մանուուա , Տէսթէ խօ տըրէթ քան . աւ ժի տըրէթ քըր , ու տէսթէ
- 11 սաղ ոգա աուէ տըն պու : Ուան ժի հար պուն , ու լը նավա խօտա ժը իսաուա չը պըքըն խապէր տը տա պուն :
- 12 Ու պու քի լը ուէ ուոյանտա լը շիյէ ուապու նըմէճ քըրընէ , ու շանլէ կըթք ժը Սլլահուա պը տուվա քը-

- 13 բընէ պուհարթ : Ու կավա քօ սըպէ պու՝ կազի քըր՝
 շակըրտէդ խօ , ու ժը ուան տուանգտան պըժարթ , քը
 14 ուանուա բէսուլան ժի նավ տանի : Շըմհուն քօ ժէուա
 ֆէթրոս ժի նավ տանի , ու պրէյէդ ուի Անտրիա , ու
 Եագուպէ , ու Հաննայէ , ու Ֆիլիպպուսէ , ու Փար
 15 թուլիմուսէ , ու Մաթտայէ . Ու Թումայէ , ու գուուա
 Ալֆա Եագուպէ , ու Լէլթէս հաթը կօթան Շըմհունէ :
 16 Ու պրէյէդ Եագուպէ ճուտա . ու Իսխարի ճուտա՝ քը
 17 տէսթ տայօղ ժի պու : Ու պը ուանուա հաթը խուարի՝
 ու լը ճի քի տէչդէ սմքընի , ու դսլապալըդէ շակըր
 տէդ ուի , հէմ ժը հէմի Եէհուտիսթանէ ու ժը Գուու
 սէ հէմ ժը ալլիյէ քէնարէ պահրէ Տուրօսէ ու Սիդօնէ
 18 փըու խալի հնպու : Քը ժը ուէ հաթըն կօտարի քը
 բընէ , ու ժը պօյ ժը նախօշիթիյէ խօ սաղ պունէ ու
 հէմ ժը նափաք բուհան էղիյէթ քչանտօղան սաղ տը
 19 պօ պուն : Ու խալի կըչք տը խօստը պու ժէուա նէդ
 պուն . չըմա քօ ժէ գուվվէթ ուա տը պօ պու , ու ժը
 հէմիանուա շիֆա տըտա պու :
 20 Ու աուի ջահվէդ խօ լը շակըրտէդ խօ պը պըլընտ
 քըրընէ կօ . Խօզի ժը ոուա եա՝ ֆադիրան , չըմա քօ
 21 փատիշահիթիյէ Խօտէ է ո՛ւն : Խօզի ժը ոուա եա՝ նուա
 պըրչի պույան . չըմա քօ հուն տէ թէր պըն . Խօզի ժը
 ոուա քօ նուա տը կըրըն , չըմա քօ հուն տէ շաղ պըն :
 22 Խօզի ն ժը ոուա կավա քօ մանուվան ո՛ սէրհէվտան տը
 քըն ու կավա քօ ո՛ ժը հէվալիթիյէ խօ ալի տըն՝ ու
 ժը ո՛ իքրահ պըքըն , ու նալէ ո՛ խարապ տանրինըն ժը
 23 սէմէտէ Գուուէ մանուվ : Շաղ պըն հուն լը ուէ ու
 յէտա , շաղ պըն , չըմա քօ Իւճրէթէ ո՛ փըու ն լը աղիւ
 մանտա . չըմա քօ պալվէդ ուան ժը փէյղէմպէրանուա
 24 ահվա տըքըրը պուն : Լաքին վա՛յ ժը ո՛ զէնկինանուա ,
 25 չըմա քօ թէսէլիյէ խօ ո՛ սանտըն : Վա՛յ ժը ոուա քօ՝
 նուա հուն թէր ըն , չըմա քօ տէ պըրչի պըն . վա՛յ ժը
 ոուա քօ նուա տըքէնըն , չըմա քօ շին տէ պըքըն ու
 26 տէ պըկըրըն : Վա՛յ ժը ոուա կավա քօ լը սէր ո՛ դանճ

տէժըն հէմի մանուկան չըմա քօ պալէդ ուան հավա
տըքըրը պուն ժը տարավ փէյդէմպէրանուա :

- 27 Համա ժը ուա կօտարի քըրօղանուա տէժըմ, Տըժ-
մընէդ խօ պը հանպինըն, ժը ո՛ իքրահ քըրօղանուա
- 28 Ղէ յի պըքըն : ժը ուա պարտովա քըրօղանուա՝ խայր
տովա պըքըն, ժը ուա էզիյէթ տայօղանուա տուվա
- 29 պըքըն : Աւ քօ լը շէնէյ դաուա տըխան՝ աուէ տըն ժի
ժէնուա նէդ քան. ու աւ քօ Ֆէրահէյէ դա տար տըխան,
- 30 քըրասէ խօ ժի ժէ ման վանշեր : Աւ ժը դա հէր խօստօ-
ղանուա պըտան, ու ժը մալէ դա սանտօղան շունտա
- 31 մանթին : Աւ չավան քօ տը խօւաղըն մանուկան ժը
ոուա պը քըն, հուն ժի վուսան պը քըն ժը ուանուա :
- 32 Աւ էրքը հուն ո՛ հանպանտօղան պը հանպինըն չը՞ սէվա-
պէ տըպան, չըմա քօ կիւնէքեարան ժի խօ հանպան-
- 33 տօղան տը հանպինըն : Աւ էրքը ժը ոուա դաննիթի քը-
րօղանուա դաննիթի պըքըն, չը՞ սէվապէ տը պան, չը-
- 34 մա քօ կիւնէքեարան ժի հէման աուի տը քըն : Աւ
էրքը վուսան մանուկուա տէյն պըտըն քօ ումուտէ
հէպան սանտընէ, չը՞ սէվապէ ո՛ հէյան, չըմա քօ կիւ-
նէքեարան ժի ժը կիւնէքեարանուա տէյն տըտըն՝ քը
- 35 պէտէլէ աուի շունտա պըտթինըն : Լէ հուն պըհա-
պինըն տըժմընէդ խօ ու ժը ո՛ իքրահ քըրօղանուա դան-
նիթի պըքըն. ու տէյն պըտըն ժը ուիուա՝ ժը քօ քի
սանտընէ ումուտէ ո՛ թուննան. քը իւնրէթէ ո՛ վըռ
պըպան, ու դուռէդ թաալայէ պըպըն, չըմա քօ աուի
ժը նամքէօուանուա ու ժը եարամաղանուա դանն մ :
- 36 Նուա պը մէրհամէթ պըն չավան քօ Պապէ ո՛ պը մէր-
- 37 համէթ ման : Աւ հէօքմ ման քըն քօ ժը ոուա հէօքմ նան-
պան, հէօքմ ու դաղապ ման քըն քօ ժը ոուա ժի հէօքմ
ու դաղապ նան պան, պախշ պըքըն քօ ժը ոուա ժի պախշ
- 38 պը պան : Պը տըն քօ ժը ոուա ժի պէ տայըն, պը ուընա
էօլչէկէ՝ ապանտըն՝ հաթը թէվտայըն՝ դըժա տէ լը
բաշըլէ ո՛ պէ տայըն. պը ուի չափէ քօ պը աւ քօ
- 39 հուն տը բիվըն, ժը ոուա տէ պէ բիվանտըն : Թէմսիլ

- քի ժը կօ ժը ուանուա , մէկէր քօռ ժը քօռէուա տը
քեարսն գալալուզիթի քըրըն . նա՞ քի հարտույան ժի
40 լը չալէ տը դնվըն : Շակըրտ ժը խօծայէ խօ մնզըն
նընն , ու հէր թէքմիլ պուն՝ ողա խօծայէ խօ տէ պըպն :
41 Չըմնա՞ լը ջահվէդ պրէյ խօ գըրչէ տըպինի , ու գէրան
42 լը ջահվէ խօտա նա պինի : Եախօտ չալա՞ն տըքեարի
կօթըն ժը պրէյ խօռա . էյ պըրա պնրտն քօ ժը ջահ-
վէ դա գըրչէ տնրինըմ . ու լը ջահվէ խօտա գէրանէ
նա պինի . էյ միւրայի ավուլ ժը ջահվէ խօ գէրանէ
պը տնրին ու բաչէ տէ պըպինի ժը ջահվէ պրէյ խօ
43 գըրչէ տնրանին : Չըմնա քօ տարէ գանն նը քեարսն մէյ-
վէյէդ չուրուկ պըտն , ու տարէ չուրուկ թուենն քօ
44 պըքեարսն մէյվէյէ գանն պըտա : Չըմնա քօ հէր տար
ժը մէյվէյէ խօ դէնաս քըրըն . չըմնա քօ ժը քսթրիան
հէթիլ նա ջինըն , ու ժը տըռէ նէրմըքէ դրի նա ճը-
45 վինըն : Մնուուվէ գանն ժը տըլէ խօ ժը խազնէյէ
գանն , ջէ տնրդինն . չըմնա քօ տնվէ ուի ժը դէտէ
պուռնէ տըլ խապէր տըտն :
- 46 Չըմնա՞ ժը մըռա , եա՞ րապպ , եա՞ րապպ կազի տը-
47 քըն , ու կօթընէ մըն նաքըն : Հէր ժը մըռա հաթող
ու քէլամէ մըն կօտարի քրօղ ու աուան քրօղ , ժը քէ-
48 ոա մինա՞ ժը ոռա նչան պըտըմ : Սը մալ ջէքրօղ մն-
ուուվուա տըմինն . քը քօլա ու դուր քըր , ու հիմէ
ուի լը սէր գէվըր տանի , սէլէ ավան քօ ոապուն՝ չայ
խըտտ լը աւ մալ , ու գատիր նն պու աուի թնլ կէ-
ուանտըն . չըմնա քօ հիմէ ուի լը սէր գէվըր գավի պու
49 պու : Համա աւ՝ քօ քէլամէ մըն տը պըհիտն՝ ու նա-
քն , տը մինն ժը աւ մաուուվուա՞ քօ լը սէր աբտէ պէ
հիմ մալ ջէ տըքն . քօ լէ չայ խըտտ ու զուվա քէթ ,
ու հէլօշանտընէ աւ մալ մնզըն պու :

ՍԷՐ 7

- 1 Ու կալա քօ քէլամէդ խօ կըչք թէքմիլ քըր լը կօ-
2 յա գավմէ , քէթ լը րաֆարնայումէ : Ու գուլէ եիւղ-

- պաշի քի լը կըրան նախօշիթիտա նէղա մըրընէ պու ,
 3 քօ ժէուա տալալի պու : կավա քօ լը տէրհագէ իսա
 պըհիտտ՝ ժը եէհուտիան չանտ ոուսըբիան շիանտ , ժէ-
 4 ոա լավա քըրընէ քօ պէ գուլէ ուի խէլաս պըքա՞ : Ու
 ուան ժի հաթըն լը պա իսա փըու լավա տըքըրը պուեն
 ժէուա , ու տը կօթը պուեն . էրքը աւ լայըգա՞ քօ ժէ-
 5 ոա աւ դըշդ պըքի : Չըմա քօ միլլէթէ մա տը հա-
 6 պինա՞ , ու ճիյէ ճըվաթէ աուի ջէքըր ժը մաուա : Ու
 իսա պը ուանուա ջու , կավա քօ հէնի ժը մալ տուր նա՞
 պու , եիւղպաշի ժէուա չանտ տօսթան շիանտ , ու կօ
 ժէուա . էա՞ Բասպլ լը դահմէթէ մա գէվ չըմա քօ աղ
 7 լայըգ նընըմ , քօ լը պըն խանիյէ մըն պը գէվի : ժը
 պոյ ուիա մը խօ ժի լայըգ նա հասըպանտ ժը դաուա
 հաթընէ . լաքին խապէր քի պըպէ , գուլէ մըն տէ շի-
 8 ֆա պըպինա՞ : Չըմա քօ աժի լը պըն հէօքմաթէ հա-
 թը տայըն մաուուվ քի ըմ , ու լը պըն էմրէ մըն ապէր
 հէյա՞ , ու ժը եէքէուա հաուա տը պէմ , տը ջօ , ու ժը
 աուէ տընուա ո՛րա՞ , ու դէ . ու ժը խըղմէթքեարէ խօ-
 9 ոա ուիա պըքա՞ , ու տըքա՞ : Ու կավա քօ իսա ուիա
 պըհիտտ , թաճիւպ քըր , ու վալկէուիա լը բէյ խօ չուեն-
 տօղ խալգէուա կօ . Պըուա տըպէմ ժը ոուա , քօ լը նա-
 10 վա իսըպիլտա աւ գաս իման մը նա տի : Ու հաթը
 շիանտօղան լը մալ վալկէուիան՝ ու նախօշ խըղմէքեարէ
 սաղ պուեն տին :
 11 Ու պու քի լը ուոյա տըն Նային հաթը կօթան պա-
 ժէր քի տը ջօ պու , բէուա տը ջօ պուեն շակըրտէդ ուի
 12 ժի՞ ու փըու խալգէ : Ու կավա քօ նէղա տալիյէ պաժէր
 պու , վահա մըրի քի տալ տըհաթը պու , ժը տիյէ խօ-
 ոա եէք հապըք պու . ու ժըն ժընապի պու , ու բէուա
 13 ժը պաժէր փըու խալգէ հապու : Ու Բասպլ կավա քօ
 աուի տի , հայֆա ուի հաթ աուի , ու կօ . Մա՞ կըր :
 14 Ու ջու լը նըղանկէ նէղ պու՞ ու ուան քօ հալանի տը
 պըրը պուեն սաքընին , ու կօ . էյ խօրթօ ժը դաուա տը
 15 պէմ ուապա՞ : Ու մըրի ուապու ու ուօնըշդ , ու տէսթ

- 16 քըր խապէրտան , ու տա առի ժը տիյէ խօռա : Ու
նուա հէմիան ժի թըռու կըրթ , ու ժը խօտէռա չըքըր
տը քըրը պուն ու տը կօթը պուն . էրքը փէյղէմպէր
քի մնղըն լը նալ մն ուպու ն , ու էրքը խօտէ գալմէ
- 17 խօ զիյարէթ քըր : Ու աւ տննկ լը տէրհագէ ուի՝ լը
հէմի էհհուտիթանէ ուպու , ու լը չար ալիյէ ուէ
տընէ :
- 18 Ու ժը Հաննառա թարիֆ քըրըն շակըրտէդ ուի լը
19 սէր աւ հէմի դըչղան : Ու Հաննա ժի տըտօյան ժը շա
կըրտէ խօ կազի քըր , լը պալէ , շիանտը ուան լը պա
իսա՝ ու կօ . Աւ քը տէ պէ դո՞ւ ի , եա ժը պաշգա
20 սիքիռա նմ մէզնքըն : Ու աւ մնռուվան հաթըն լը
պալէ ու կօն , Հաննայէ թահֆիլչի մն շիանտ ժը դա
ռա , ու տէժն . Աւ քօ տէ պէ դո՞ւ ի , եա ժը պաշ
21 գասիքիռա նմ պըբէն : Ու լը ուէ սաաթէտա փըռան
ժը նախօշիթիյէ ու ժը տէրտան ու ժը եարամազ բու
հան սաղ քըր , ու ժը փըռ քօռանուա տիթընուա գօռտ
22 ըէթ տա : Ճէվապ տա ժը ուանուա իսա՝ ու կօ . Հն
ռըն ժը Հաննառա թարիֆ պըքըն չը քօ ո՛ տի ու պը
հիսըն , մըրիան գըյամ տըքըն , ժը ֆագիիրանուա միւժ
23 տէ տըպն , ու խօզի ժը աուէռա քօ . լը սէր մըն խուար
նա պն :
- 24 Ու կալա քօ էլչիյէդ Հաննայէ ջուն . ժը պօյ Հաննա
ժը խալգէռա տէսթ քըր կօթընէ , լը չէօլէ չը՞ թամա
շա քըրընէ ո՛ ուպուն , ժը պայէ լէրզան գամիչ քի :
25 Լէ չը տիթընէ ո՛ ուպուն , պը նազիք ճըլան խամա
լանտըն մնռո՞ւվ քի . վահա ուան քօ լը ճըլլէդ պը
չէօհրէթէ ու լը զէֆգէտանա լը սէրայէդ փատիշահան
26 տը պըն : Լէ չը՞ տիթընէ ո՛ ուպուն , փէյղէմպէր քի ,
պէլի ժը ոռա տըպէմ ժը փէյղէմպէր քի հէնի բէթըր :
27 Չըմա քօ ուիա ն . ժը պօյէ քէ քօ հաթը նըվիսանտըն ,
վահա էլչիյէ խօ նղէ պնր դա պըչէյինըմ , քօ ուէյա
28 դա լը պնր դատա հազըր քն : Պըռա տը պէմ ժը ո
ռա . ժը ժընան զան լը նալ ուանտա ժը Հաննայէ մն

զըն փէյղէմպէր քի թուենն . Լաքին լը փաաիշահիթիյէ
 Խօտէ աւ բըջուք ժը ուի մազըն ան :

29 Ու խալգէ կըչք կավա քօ պըհիսաըն՝ ու կիւմիւկկ-
 ճիան ժի, սատըգ՝ քըրըն Խօտէ քօ պըթահֆիլէ Հաննա

30 Թահֆիլ պուն : Լաքին Փարիսիան հէմ խօճայէդ նօմօսէ
 լը տէրհադէ խօ թէտպիրա Խօտէ պագալ քըրըն , քօ
 ժէ Թահֆիլ նն պուն :

31 Ու Բապպ կօ . Մանուկէ սիլսիլէյէ հան ժը քի՞նն

32 պըչըպլինըմ, ու ժը քիուա տը մինըն : Տըմինըն լը աւ
 զաուուգան՝ քօ լը չարչիտա ուօ տընըն, լը հանլու տու
 կազի տըքըն ու տը պէն . ժը ուա մա տիւտիւք փըֆ
 քըր՝ ու ո՛ նա լէյատ . մա շին քըր ու ո՛ նա կրիան :

33 Հաննաէ Թահֆիլչի հաթ , քը նա տը խուար ու նա վա-

34 տըխուար , ու ո՛ տըկօթ ճընէ ուի հէյա : Գուուէ մա-

ուուվ հաթ , քը տըխօ ու վաաըխօ , ու տէժըն , վահա

35 խուարօղ ու պէքրի մանուվ քի՞ տօսթէ կիւմիւկկճիան

36 ու կիւնէքեարան : Համա իլմ ժը հէմի ոլէտէդ խօ սա-

37 տըգ՝ պու : Ու ժը Փարիսիան եէքէ ժէուա լավա տը-

քըր քօ բէուա նան պըխօ , ուի ժի լը մալա Փարիսիյէ

38 քէթ , ու լը սօֆրէտա ուօնըչդ : Ու լը ուէ պաժէրտա

կիւնէքեար ժըն քի հապու . կավա քօ զանի՛ էրքը

39 լը մալա Փարիսիտա լը սօֆրէտա ուօնըչտիա , շուչա

40 քի պը խօչ պին ուուն անի : Ու լը բէյվա լը պաւր լըն-

կա ուի սաքընի ու տը կրիա պու , ու պը հէսթրան

41 տէսթ քըր լընկա ուի շըլ քըրըն , ու պը փօուա սէրէ
 խօ փադըժ տըքըր , ու լընկա ուի ուատըմիսա պու , ու

42 պը ուուն ուուն տըքըր : Ու կավա քօ աուի տավաթ

քըրօղ Փարիսիյէ տի , լը տըլէ խօ տըկօթ . Էրքը ուիա

փէյղէմպէր քի պը պանա , ժէուա նէզ պուն ժըն քի՞

43 ա՛ ու չը Թարղ ա՛ տէ պըզանը պու , չըմա քօ աւ եէքէ

44 կիւնէքեար ա՛ : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէուա . Եա՞

Շըմհուն ժը դաուա դըչդ քէ մըն հէյա կօթընէ , ուի

45 ժի կօ . Եա՞ խօճա պէժա : ժը եէքէ տէյն տայօղուա տու

տէյնտարէ ուի հապու , ժը եէքիուա բէնճ սաա ու ժը

- 42 աւետարնուա բէնճի տինար տէյնէ ուան հնպու : Ու կա-
վա քօ դըշդ քէ ուան թուենն պու տէլվն տայընէ , ժը
43 հնրտույանուա պախշ քըր . նուա պէժն , աուի քի՞
կօ . ժը մըուա խույա . էրքը ժը քէուա քօ փըու պախշ
44 քըր , ուի ժի կօ ժէուա , Դա ոաստ շէրհ քըր : Ու վն-
կէուիա լը ալիյէ ժընըքէ՝ ու ժը Շըմհունուա կօ . ժը-
նըքէ հանա տը պի՞նի , նղ լը մալա դա քէթըմ՝ , դա
ժը լընկէ մըուա ալ ննտա , համա ուիա պը հէսթրէ
45 խօ լընկա մը շուշտ , ու պը փօուա սէրէ խօ փազըժ
քըր : Դա ժը մըուա ոամիսա քի նն տա , վահա ուիա
կավա քօ լը վըր քէթըմն ժը ոամիսայէ լընկա մըն ֆա-
46 ըաղէթ նն քըր : Դու սէրէ մըն պը ոուեն ոուեն նն քըր ,
47 ուիա լընկա մըն պը խօշ պին ոուեն ոուեն քըր : ժը պօյ
աուի տը պէմ՝ ժը դաուա , ալֆ պըպն ժը ուանուա
փըու կիւնէյէ ուի , չըմա քօ փըու հնպանտ . չըմա քօ
ժը քէուա քօ հընտըք ալֆ տըպն հընտըք տըհուպինն :
48 Ու կօ ժէուա . կիւնէյէ դա ժը դաուա ալֆ պըպըն :
49 Ու թէվ լը սօֆրէտա ոօնըշտօղան լը խօտա տէսթ
քըրըն կօթընէ , ուիա քի՞ ն քօ աֆիթիյէ կիւնէյան
50 տըտն : Ու աուի կօ ժը ժընըքուա . Դա իմանէ դա խա-
լաս քըր , հնուն պը սէլամէթէ :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու պու քի ժը ուէ բէվա՝ ուի ժի պաժէր պէ պա-
ժէր ու դասապա պէ դասապա տըկնուիա պու՝ վաղ
տըքըր ու փատիշահիթիյէ խօտէ միւժտէ տըքըր . ու
2 տուանդտան ժի բէուա : Հէմ ժի չննտ ժընան քօ ժը
էարամաղ ըուհան ու ժը նախօշիթիան սաղ քըրը պու ,
էանի Մէյրէմ քօ Մակտալինի տը հաթը կօթան քօ ժը
3 ուի հնֆթ ճընան տնրանի պու : Ու Յօհաննա ժընա
խուղայէ քէթիւտայէ Հիրօտիսէ , ու Սուսանէ , ու հէ-
նի փըուան , ուան քօ պը մալէ խօ ժէուա խըղմէթ տը-

- 4 քըրը պունն : Ու վըռ գալապալըղ պը հալ հաթընէ ,
 ու ժը հէր պատէր խալգ քօ ժէռա հաթըն , պը թէմ
- 5 սիլ քի կօ ժը ուանուա : Դօլ քըրօղ քի ուապու դօլա
 խօ դօլ քըրընէ , ու ոխթա դօլ քըրընէ՝ հընըքան լը
 սէր ոէ քէթըն . ու լը պըն լընկան հաթը բէլ պուն ու
- 6 դայրէ ազիւմանան աուի խուարըն : Ու պաչգասի լը
 ճիյէ գարաթէ քէթ՝ համա պը հէշիլ պունէ հըջք պու՝
- 7 ժը նամիթի թուննա պունէ արտէ : Ու պաչգասի լը
 նավ ըսթըրիան քէթ , ու ըսթըրիան բէռա պը շին
- 8 պունէ՝ աուի խանըգանտըն : Ու պաչգասի լը սէր ար-
 տէ ոընտ քէթ , ու կավա քօ հասըլ պու՝ ժը տէլա եէ-
 քէ սաա գաթ տա , ու քինկա քօ աուի խապէր տա կօ .
 ժը քէռա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյա՝ պըրա պը պը-
 հիսա :
- 9 Ու շակըրտէդ ուի ժէ պը վըռու քըրընէ տը կօթը
 10 պուն աճապա թէմսիլէ հան չը՝ ա : Ու ուի ժի կօ .
 Սըրա փատիչահիթիյէ խօտէ ժը ոուա հաթիա տայըն
 զանընէ . համա ժը պաչգասիանուա պը թէմսիլա դէ
 կօթըն , քօ տէ պը պինըն՝ ու նա պինըն , ու տէ պը պի-
- 11 հիսըն՝ ու ֆէհմ նա քըն : Համա աւ թէմսիլ ուիա ա
 12 դօլ քէլամէ խօտէ ա : Ու լը սէր ոէ ուան ըն՝ քօ տը
 պըհիսըն , ու բաչէ Շէյթան դէ՝ ժը տըլէ ուան աւ
 քէլամէ տադ դինա՝ քօ նա պա քօ իման պինըն ու խէ-
- 13 լաս պըն : Ու լը ճիյէ գարաթէ ուան ըն՝ ոխթա քօ տը
 պըհիսըն , պը շազիթիյէ գապուլ տը քըն . համա ժը
 գուրմ թուննա պունէ ուան , ոխթ քի իման դինըն՝ ու
- 14 ոխթա թէրճիւպէյէ պը շունտա տը սաքընըն . Ու լը
 նավ ըսթըրիան քէթօղան ժի ուան ըն . քօ կավա քօ
 աւ քէլամէ տը պըհիսըն՝ պը զամէ ուէ տընէ ու պը
 զէնկինիթիյէ ու պը տըլ պըժանտընէ պը մէժղուլ պու-
- 15 նէ՝ դէնը խանըգանտըն . ու պէմէյիլէ տը պըն : Ու լը
 սէր արտէ ոընտ պուն ուան ըն՝ քօ գանճ ու պը խօշ
 տըլ աւ քէլամէ տը պըհիսըն ու գապուլ տըջքըն , ու պը
 սապը մահսուլ տը տըն :

- 16 Ու թուեննա եէքէ քօ չըրէյէ վնխսն՝ ու լը պըն ֆըրապօ քի, եա լը պըն լըհէֆէ տէյնն, լէ լը սէր շէմ տանէ տա դինն, քօ լը հընտուռ հաթօղան ոօհնիյէ
- 17 պը պինըն : Չըմա քօ վէ շարտըն դըշդ քի թուեննա քօ աշիքեար նն պն, ու նն ժի տըղիգա դըշդ քի քօ նէ
- 18 յէ դանըն, ու լը մէյտանէ նէյէ : Նուա մէղնքըն էրքը չավան տը պըհիսըն. չըմա քօ ժը քէռաքօ հէյն՝ ժը ուիռա տէ պէ տայըն, ու ժը քէռաքօ թուեննա՝ չըքօ ուի ժի քօ աւ թախմին տըքն հէյն՝ ուի ժի տէ ժէ պէ սանտըն :
- 19 Ու տէ ու պրէյէդ ուի ժէռա հաթըն, ու ժը գալըպայէ նն տը քեարը պուեն լէ պը կըհէն : Ու ժէռա խապէր քըրըն ու կօն. Տէ ու պրէյէդ դա լը տանրվա
- 21 սնքընին, ու տը խուաղըն դա պը պինըն : Ու աուի ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա. Տէ ու պրէյէդ մըն աուանըն քօ քէլամէ խօտէ տը պըհիսըն ու թէքմիլ տըքըն :
- 22 Ու պու քի լը ոօ քի աուի լը կէմիյէ քէթ ու շալըրտէդ ուի ժի, ու կօ ժը ուանուա. Ո՛րըն նմ լը աւ
- 23 ալիյէ տըն պը պըհուըրըն, ու ջուեն : Ու կավա քօ պը կէմիյէ տըջօ պուեն՝ աուի խնվտա ջու, ու պօպլիսքի պայէ լը սէր կէօլէ հաթը խուարի ու տը ոռըմի պու,
- 24 ու ուան լը նավ վարարէտա պուեն : Ու լը պայէ ջուեն ու աուի ժը խնվ քըրըն, ու կօն. Եա՛ խօճա՛ եա՛ խօճա՛ նմ հէլաք տը պըն, ու ուի ժի ուպու ու սուհաթ լը սէր պայէ, ու սէր տալըպայէդ ավան՝ ու բահաթ
- 25 պուեն ու սէլամէթ պու : Ու աուի կօ ժը ուանուա. լը քօ՞ ն խմանէ ո՛, ու ուան լը նավ թըռստէ քէթըն՝ մաթ ման, ու ժը հնվուտուռա տըկօթը պուեն. Աճապա ուիա քի՞ տէ պըպն՝ քօ լը սէր պայան ու ավան էմր տըքն, միւթի տը պըն ժէռա :
- 26 Ու ուան պը գայըղէ՝ ջուեն լը ոլաթէ Գէրգէսիան,
- 27 քը աւ լը գարշիյէ ճէլիլէ ն : Ու աուի կավա քօ ժը պաժէր տնր քէթ՝ ժը ուի պաժէրէ եէքի լը պնր ուի

- ուսպուս քօ լը հընտուուէ ուի ճընան հանպուն , ու վըռ
 զէման ճըլ որնատը կըրթը պու , ու լը մալ նան տը սան
 28 քընի պու՝ լէ լը նավ մանզան : Ու կավա քօ իսա տի ,
 պը Գիրանտընէ լը պար ուի քէթ , ու պը պըլընտ սա
 ունտ քի կօ . Չը՞ շըղուլէ դա պը մըռա հէյմ . Եա՛
 Գուուէ Սլլահ Թաալայէ իսա , լավա տըքըմ՝ ժը դա մը
 29 լը իսքէնճէ ման խան : Չըմա քօ Էմը տըքըր ժը աւ նա
 վաք բուհուա՝ քօ ժը աւ մանուլէ տար պէ , չըմա քօ
 ժը վըռ զէմանէ աուի զապդ քըրը պու , ու պը զին
 ճիրան տը հաթը կըտան , ու պը Գէյտան տը հաթը
 պու վէշարտըն ու աւ Գէյտան տը շըքէնանտը պու ,
 ու ժը ճընէ՝ լը չէօլէ տըհաթը պու Գավըրանտըն :
 30 Փըռս քըր ժէ իսա ու կօ . Նավէ դա չի՞ն ուի ժի կօ .
 Լադէօն , չըմա քօ լը աուի վըռ ճընան քէթը պուն :
 31 Ու լավա տըքըրը պուն ժէռա քօ լը պըն արտէ ուէշ
 32 ջուտընէ ժը ուանուա Էմը նան քան : Ու լը ուէ կառան
 քի վըռ խընղիր հանպու , քօ լը ջիյէտա տը ջէրան պուն ,
 ու ժէռա լավա տը քըր պուն , քօ ժը ուանուա իզն պը
 33 տան , լը ուան քէթընէ , ու իզն տա ժը ուանուա : Ու
 ճընան ժը աւ մանուլէ տար հաթըն՝ քէթըն լը խըն
 զիրան , ու կառան ժը աւ ճիյէ պազտէքէ լը պահրէ
 34 պազիա , ու խանըգի : Ու ջէրանտողէ խընղիրան՝ կա
 վա քօ աւ դըշդան տին՝ ունվին , ու թարիֆ քըրըն լը
 35 պաթէր ու լը կունտան : Ու կավա քօ մանուվան աւ
 դըշդան տիթընէ ուսպուն , ու հաթըն լը պա իսա . ու
 տին աւ մանուվ ժը է քէ քօ աւ ճընան տար հաթը
 պուն . լը լընկա իսա ուօնըշտի՝ հաթը որկըրթըն ու ա
 36 Գըլ լը սէրիտա , հէնի պըզտիան : Տիթօղան թարիֆ
 37 քըրըն ժը ուանուա Էրքը չավա պըճըն խէլաս պու : Ու
 խալգէ չար ալիյէ Գէրգէսիան ժէռա լավա տըքըրը
 պուն՝ քօ ժը սինօուէ ուան հանուան . չըմա քօ լը նավ
 մանզըն թըռս քի քէթը պու պուն , ուի ժի լը կէմիյէ
 38 քէթ՝ ու վանկէուիա : Ու աւ մանուվ ժը էքէ քօ ճը
 նան հաթը պուն տար , լավա տըքըր ժէռա՝ քօ բէռա

- 39 պը կանան , համա իսա շիանա աուր՝ ու կօ : վանկան
լը մալս խօ , ու խօտէ չըքօ ժը դառա քըր խապէր
պըքան , ու աւ շու լը հէմի պաժէրտա չըքօ իսա ժէռա
քըր նադըլ տըքըր :
- 40 Ու կալա քօ իսա վանկեռիա՝ խալդէ աուր դապուլ
41 քըրըն , չըմա քօ հէմիան լէ տը բէ պուռն : Ու վահա
պը Եայիրօս նալ մանուլ քի հաթ , ու աուր սէրվէրէ
ճէմիաթէ պու . քէթ լը լընկա իսա լալա տը քըր ժէ
42 ռա , քը լը մալա ուր պը գէվան : Չըմա քօ եէք հան
պըք դիղըքա ուր հանպու . գասա տուանդտահ սալան
քը նէղա մըրընէ պու . նուա ռխթա ժէռա շուռտընէ
43 խալդէ ժէռա էղիյէթ տըտա պուռն : Ու ժըն քի հան
պու՝ քօ տուանդտահ սալ լը նալ իլլէթէ խույն շուռն
տընէտա պու , քօ հէմի վարիյէթէ խօ ժը հէքիմաննա
թէլէֆ քըր պու քօ ժէռա ժը եէքէ սաղ պուռնէ չարէ
44 քի նան պու պու : ժը ալիյէ բէվան պը նէղ պուռնէ քէթ
լը փէչա ճըլէ ուր , ու լը ուէ սաաթէ՝ պաղտանէ խույ
45 նա ուր պըրեա : Ու իսա կօ . Գի՞ պու աւ քը լը մը
քէթ . կալա քօ հէմիան ինքեար տը քըրը պուռն՝ կօ
ֆէթրոս ու ուան քօ բէռա պուռն . Եա՞ խօճա դա դա
46 հըն տը տըն ու դա տը ասըրինըն : Ու իսա կօ . եէքէ
լը մըն քէթ , չըմա քօ ան լը խօ հասիամը քօ ժը մըն
47 գուվէթ քի ուապու : Ու կալա քօ տի ժընըք էրքը ժէ
նան հաթը վէչէրանտըն . պը լէրղանտընէ հաթը՝ ու
քէթ լը պան ուր , ու լը պան հէմի գալմէ՝ նադըլ
քըր՝ էրքը ժը սէմէտէ չը՞ լէ քէթը պու , ու պու , ու
48 էրքը չալանն աուր գուվա սաղ պու պու : Ուր ժը կօ .
Ման թըռա է՛յ դիղ իմաննէ դա դա խալաս քըր՝ հանան
պը սէլամէթէ :
- 49 Ու կալա քօ աուր խապէր տըտա պու , ժը ալիյէ
սէրվէրէ եէքէ հաթ ու կօ ժէռա . Գիղա դա մըր , ժը
50 խօճայէռա զահմէթ ման քան : Ու կալա քօ իսա պը
հիստ ճէվապ տա ժէռա ու կօ . Ման թըռա լէ թաննէ
51 իման պինան՝ ու տէ խէլաս պըղան : Ու կալա քօ լը մալ

քէթ՝ պաշտօն եւքէ նա հիշդ քօ լը հընտուռ պը գաւ
 վը՝ ժը զայրէ փէթրոսէ ու Եագուպէ, ու Հաննայէ,
 32 ու պավ ու տիյէ դիզըքէ: Ու հեմիան ժի ժը պոյ դի-
 զըքէ աը կըրիա պուն ու լը սէր ուի շին տըքըր պուն
 ու աուի կօ. Մա կըրըն՝ չըմա քօ մըրի նընա լէ խաւ-
 33 տա տը ջօ: Ու ուան աուի մեղգարէ աըքըրը պուն,
 34 չըմա քօ աը զանը պուն՝ էրքը մըր: Ու աուի հեմիան
 ժէ լը տարխըսա. ժը տէսթէ ուի կըրթ՝ կաղի քըր
 35 ու կօ. Եա՛ դիզ ուապա: Ու բուհէ ուի լը շունտա
 վանկէռիա, ու զուվա ուապու. ու էմը քըր քօ ժէռա
 36 թաամ պը տըն: Ու պավ ու տիյէ ուի շաշ պուն ու ժը
 ուանուա թէնպիհ քըր՝ քը չը քօ պու ժը եւքէռա նա
 պէժըն:

ՍԷՐ 9

1 Ու աուի տուանդտահ շակըրտան կաղի քըր, ժը
 ուանուա դուվէթ ու հէօքմաթ լը սէր նախաք բուհան
 2 տա, ու նախօշիթիան սաղ քըրընէ: Ու ուան փատի-
 շահիթիյէ Խօտէ վաղ քըրընէ՝ ու նախօշան սաղ քըրը-
 3 նէ շիանտ: Ու ժը ուանուա կօ. ժը պոյ ուէ դըշտ քի
 մաթթինըն, նա ջօվ ու նա դուր, նա նան, ու նա տը-
 4 բալ, ու նա ժի տու խաֆթանէ ո՛ հապա: Ու հէր քի
 ժան մալ աը գէվըն լը ուէ պը սաքընըն, ու ժը ուէ
 5 հառըն: Ու ուան քօ ո՛ դապուլ նա քըն, կավա քօ ժը
 ուի պաժէրէ հուն տար դէն, թօզա լընկա խօ տառ-
 6 շինըն ժը պոյ ժը ուանուա շահատէթիյէ: Ու ուան ու-
 պուն լը պաժարան ու լը կունտան տը կէռիա պուն,
 Ինճիլէ վաղ աըքըրը պուն ու լը հէր ճկան նախօշան
 սաղ աըքըրը պուն:
 7 Ուրպ սէրվէր Հիրօտիս, հեմի ամէլէ ուի պըհիթ
 8 թաճիւպ աըքըր, չըմա քօ հընըքան կօթը պուն: Էրքը
 Հաննա ն ժը մըրիան դըյամ քըր՝ ու հընըքան՝ էրքը
 Խիա աշիքեար պու՝ ու պաշտօնիան ժի էրքը ժը փէյ-
 9 զէմպէրէդ ավուլան եւքէ դըյամ քըր: Հիրօտիս կօ.

Սէրէ Հաննա մը ժէքըր , լէ ուիա տէ քի՞ պըպա՛մ՝ ժը պոյ էքէ քօ ահվա դըշդան տը պըհիսըմ՝, ու տըխուա զը պու քօ աուի պը պինն՝ :

- 10 Ու բէսուլան վա՛կէռիան՝ ու նապլ քըրըն ժէռա հէր չը քօ քըրըն , ու ուան սանտ պը թանէ խօ պը խօ լը ճի քի չէօլէ քըշիա լը պա պատէր քի , քը նավէ էքէ Պէյթ
- 11 սայիտա պու : կավա քօ խալիփ պըհիսթ լը բէյ ուի ջուն , ու ուան պը դապուլ քըրընէ՝ պը ուանուա ժը տարհագէ փատիշահիթիյէ խօտէ խապէր տըտա պու , ու ուան քօ ժը սաղ պուռուա մուհթաճ պուն՝ սաղ տըքըր :
- 12 կավա քօ ուօ նէզա ավայէ տը պօ պու . տուանղտահան հաթըն ու կօն ժէռա , խալիփ պարտա՛ն քօ լը աւ չար ալի դասապան ու կուռտան հանըն վէսա պըն , ու հէմ խուարըն պը պինըն . չըմա քօ լը վըր լը ճի քի չէօլտա
- 13 նա՛նն : Ու կօ ժը ուանուա , հուն պըտըն ժը ուանուա խուարըն , ուան ժի կօն . ժը բէնճ նանան ու տու մահ սիան բէթըր դըշդէ մա՛ թուննա՛ , էրքը մա՛ նա՛ըն պա՛
- 14 սա աւ խալիփ դաամ նա՛ քըռըն : Չըմա քօ դասա բէնճ հազարան մա՛ռուվ հապու . կօ ժը շակըրտանուա , Ուան պէօլիւք պէօլիւք պը բէնճան բէնճան ուօնըշտըն պըտըն :
- 15 Ուան վուսան քըրըն , ու հէմիան ժի տան ուօնըշտըն :
- 16 Ու բէնճ նանան հէմ տու մահսիան սանտ ու ուասթ լը ազիւմանան նըհէռթ՝ ուան միւպարէք քըր , ու շըքանտ՝ ու տըտա պու ժը շակըրտանուա , քօ լը պար
- 17 խալիփ տէյնըն : խուարըն ու թէր պուն հէմիան ժի ու դէտէ պունէ փարչան տուանղտահ դէմպիլ հալանին :
- 18 Ու պու քի կավա քօ աուի պը թանէ տուվա տըքըր շակըրտէդ ուի ժի բէռա պուն փըռս քըր ժը ուան ու կօ . խալիփ ժը պոյ մըն աղ քի՛ըմ տէ
- 19 ժըն : Ու ուան ճէվապ տան ու կօն . Հաննայէ թահֆիլի . պաշիասիան ժի իլիա . ու հընըքան ժի ժը վէյղէմպէրէդ ավուլիյան էէքէ դըյամ քըրիա՛ տէ
- 20 ժըն : Սուի կօ ժը ուանուա . լէ հուն աղ քի՛ըմ տէ ժըն . ու ֆէթրոս ճէվապ տա ու կօ , Մէսիհէ խօտէ ի :

- 21 Առի ժը ուանուա փըռ Գալիթի քըր քօ ժը քէսէուա
- 22 նա՛ պէժըն դըչդէ հան : Ու կօ . էրքը լաղըմ՝ ա՛ քօ
Գուուէ մա՛ուուվ փըռ էգիյէդ պըքչինա՛ , ու ժը պաշ
խմաման ու ժը իխթիարան ու ժը քեաթիպան ըէտտ
պըպա՛ , ու պէ դուչդըն ու լը ոջա սըսէյանտա Գը
- 23 յամ քըրըն : Ու ժը հէմիանուա տը կօթ , եէքէ էրքը
տը խուաղա՛ լը բէյ մըն պէ , աւ խօ պրա ինքեարքա՛
ու հէր ոօ խաչէ խօ պրա հէլինա՛ , ու լը բէյ մըն պէ :
- 24 Չըմա քօ քի քօ ճանէ խօ խալաս քըրըն տըխուաղա՛ ,
աուի տէ վունտա պըքա՛ . ու քի քօ ժը պօյ մըն ճանէ
- 25 խօ վունտա տըքա՛ , տէ աուի խալաս պըքա՛ : Չըմա քօ
չը՛ ֆայտէա՛ ժը մա՛ուուվ քիուա . էրքը տընէ հէմի Գա
ղանճ քա՛ , ու ճանէ խօ հէլաք եա վունտա պը քա՛ :
- 26 Չըմա քօ քի քօ մը ու քէլամէ մըն այպ տը հասըպլինա՛ ,
Գուուէ մա՛ուուվ ժի աուի տէ սլը այպ քա՛ , կավա քօ
պէ՛ պը սալդանաթէ խօ ու Պալ ու միւղատէս մէլէքան :
- 27 Համա պըռա տը պէմ՝ ժը ոուա , ժը լըլըր սա՛քընան
տօղան հընըքան հա՛նա՛ քօ հաթա քօ փատիչահիթիէ
խօտէ պըպլինըն՝ Գաթ թամա մըրընէ տէ նաթիինըն :
- 28 Ու պու քի բաչէ աւ քէլաման Գասա հա՛նթ ոջան՝
ֆէթրոսէ ու Եագուպէ ու Հաննայէ սա՛նա՛ , ուսպու լը
- 29 Ղիյէ նըմէճ քըրընէ : Ու կավա քօ աուի նըմէճ տըքըր
ուուչըքէ ուի զայրի թիւրլի քի պու , ու ճըլէ ուի սըբի
- 30 պա՛ուըգի պու : Ու վահա տու մա՛ուուվան բէուա խա
- 31 պէր տըտա պուն . քօ ուան Մուսա ու իլիա պուն : Գը
ուան պը իզգէթէ խուայի պուն , ու քօ լը սէր ախըրէ
էօմրէ ուի խապէր տըտա պուն , քը լը Գուտսէ տէ
- 32 թէքմիլ պը պանա : Համա ֆէթրոս հէմ ուան քօ
բէուա պուն ժը խա՛վէ կըբան պօ պուն , ու կավա քօ
ուան ժը խա՛վէ ուսպուն տին իզգէթէ ուի , ու աւ հէր
- 33 տու մա՛ուուվան քօ լը պալէ սա՛քընի պուն : Ու պու քի
կավա քօ ուան ժէ վէ Գաթիան , ֆէթրոս կօ ժը իսա
ուա . Եա՛ խօճա ժը մա՛ուու լըլըր պուն Գանճա՛ , ու սէ
հօլըքան ա՛մ Ղէքըն . եէք ժը դաուա , ու եէքէ ժը

- Մուսառա , ու եէքէ ժի ժը իլիառա , չըմա քօ կօթը .
 34 նէ խօ նն տըղանը պու : Ու քինկա քօ ուիա կօ . ալըր
 քի հաթ ու լը սէր ուան սի պու , ու կալա քօ լը պըն
 35 ալըրէ քէթըն պըղտիան : Մաուեստ քի պու ժը ալըրէ՝
 ու կօ . Սւ ն գուռէ մը տնլալի ժէռա կօտարի պըքըն :
 36 Ու կալա քօ աւ տանկ պու՝ իսա թանէ մա . ու ուան
 հըշ պուն , ժը աւ դըշղան քօ տին լը ուէ ույանտա
 ժը քէսէռա դըշղ.քի նն կօթըն :
- 37 Ու պու քի լը ույա տըն կալա քօ ուան ժը ջիյէ տը
 հաթը պուն խուարի խալգ՝ վըռ ուապուն լը գարշի ուի :
 38 Ու վահա ժը խալգէ եէքէ գիրա ու կօ . Եա՛ խօճա
 ժը դա տիլէկ տըքըմ լը սէր գուռէ մըն նազար պըքն .
 39 չըմա քօ եէք ոլէտէ մըն ն : Ու վահա աուի ճըն տը
 կըրն , ու աուի դաֆիլ տը գիրն , ու աուի լը արտէ
 տըխն , ու տը կէվըղինն , ու տըտա քնֆ քըրըն ու
 անճախ ժէ վէ տը գաթն՝ աուի պը խուրտուխամ քը
 40 րընէ : Ու մը ժը շակըրտէդ դառա լավա քըր քօ աուի
 41 տնր խըն՝ համա գատիր նն պուն : Ու իսա ճէվապ տա
 ու կօ . Է՛յ իմանսըղ ու թէրս սիլսիլէ , հաթա քի՞նկա
 նղ տէ պը ուա պըմ , ու ժը ուա սապը քըմ . գուռէ
 42 խօ լըվըր պինն : Ու կալա քօ աուի նէզ տը պօ պու
 43 ճըն աուի լը արտէ խըսդ . ու տառչանտ : Ու իսա սու
 հաթ լը սէր նափաք բուհէ . ու սաղ քըր գուռըք ու
 44 տա ժը պալէ խօռա : Ու հէմիան լը սէր աղամէթէ
 իօտէ շաշ տը պօ պուն . ու կալա քօ հէմիան շաշ տը
 պօ պուն լը սէր քըրընէ իսա , կօ ժը շակըրտէդ խօ
 ուա . Հուն աւ խապէրան լը կօյա խօ տէյնըն , քը Գու
 ուէ մնուուվ լը տէսթէ մնուուվան տէ թէպլիմ պըպն :
 45 Համա ուան աւ սէօղէ հան նն տը զանը պուն , ու ժը
 ուան վէշարթի պու , քօ ֆէհմ ննքըն . ու տը թըռսիա
 պուն ժը սէմէտէ աւ խապէրէ ժէ վըռա քըրընէ :
- 46 Ու լը նալ ուան շավո քի քէթ , էրքը ուանտա մն
 47 զըն տէ քի՞ պըպն : Ու կալա քօ իսա ֆէհմ քըր շալ
 ուէ տըլէ ուան զառուքի սնտ աուի լը պա խօ սն

- 48 քընանտ : Ու կօ ժը ուանուա . Գի քօ դառուգէ հան
 պը նալէ մըն Գապուլ տըքսն , մը Գապուլ տըքսն , ու աւ
 քօ մը Գապուլ տըքսն՝ աուի մը շիանտօղէ Գապուլ տը
 քսն . չըմա քօ լը նալ ոտա ժը հէմիան բըջուգ , աւ տէ
 պըպսն մսղըն :
- 49 Ճէվապ տա Հաննա ու կօ . Եա խօճա եէքէ մսն տի
 քօ պը նալէ դա ճընան տսր տը խըսդ , մսն նսհըշթ
 50 աուի , չըմա քօ պը մսնա նսն տըկէռիա պու : Իսա կօ
 ժը ուանուա . Ժէ պըկէռն չըմա քօ աւ քօ ժը մսնա
 զըտ նընս՝ ժը ալիյէ մստա ս :
- 51 Ու պու քի կավա քօ ո օյէդ ժը տընէ հաթը հէլա
 նընէ ուի թէքմիլ տը սօ պու , պէրէ խօ լը Գուտսէ
 52 Ղունտընէ ռասթ քըր : Ու էլչիան լը բէշ խօ շիանտ ,
 ու ուան Ղուն լը Գասապա քի Սամարիան քէթըն . քօ
 53 ժը սօյ ուի թէտարըք պըքըն : Ու աուի Գապուլ նս
 քըրըն , չըմա քօ աւ դույա խօ լը ալիյէ Գուտսէ ռասթ
 54 քըրը պու : Ու կավա քօ Եագուպ ու Հաննա շակըր
 տան տին՝ կօն . Եա՛ Բասպ տը խուա՞ղի քօ չավան քօ
 իլիա քըր , սմ պէժըն քօ ժը աղիւմանան ալըր պէ
 55 խուարի , ու ուան հէյաք պըքսն : Վէկէռիա թաղիլ
 քըր ժը ուանուա՝ ու կօ . Հուն նըղանըն էրքը խօտիյէ
 56 չըրուհ ըն : Չըմա քօ Գուռէ մսնուլ ճանէ մսնուվան
 հէյաք քըրընէ նսն հաթ , իլլա խալաս քըրընէ ու պաշ
 Գա Գասապա քի Ղուն :
- 57 Ու կավա քօ ուան ոէ տը Ղօ պուն , եէքէ կօ ժէ
 58 ոա . Էթի լը բէյ դա դէմ , լը քօ քի դու հսնսն : Իսա
 կօ ժէուա . որջա ռուվիան հէյսն ու հէլինէ դայրէդ
 աղիւմանան . համա ժը Գուռէ մսնուվուա ճի քի թուն
 նսն քօ սէրէ խօ տէյսն :
- 59 Ու ժը եէք պաշԳասիքիուա կօ . Որսն լը բէյ մըն .
 ուի ժի կօ . Եա՛ Բասպ ժը մըուա իղն պըտսն քօ ալուլ
 60 հառըմպալէ խօ պը դամառինըմ : Իսա կօ ժէուա , Պսր
 տսն քօ մըրիան՝ մըրիյէդ խօ պը դամառինըմ , ու դու
 61 հսնսն վիատիշահիթիյէ խօտէ վաղ պըքսն : ՊաշԳա եէ

քէ ժի կօ . Եւ՝ Բապպ լը բէյ դա պէմ՝, լաքին իզն պը-
տան ժը մըռա , քօ ալուլ հալալիթի ժը քուֆլէթէ մա-
62 լա խօ պը խուազըմ : Իսա կօ ժէռա . Թուեննն եէքէ քօ
տէսթէ խօ լը սէր շուրըքէ տէյնն ու լը շունտա մէզն
տըքն , մինասխպէ փատիշահիթիյէ Խօտէ տը պն :

ՍԷՐ 10

1 Ու ժը ուէ բէվա հնֆթէ ու տըտօյան ժի խույայի
քըր , ու ուան լը պնր խօ տըտօ տըտօ շիանտ լը հէմի
պաժարան ու ճիյան՝ լը քօ քի աուէ տէ պը ջու պու :
2 Ու կօ ժը ուանուա , պըռա հասատան փըռ ըն . համա
փալէյան հընըք , նուա ժը խօտիյէ հասատանուա լավա
3 քըն քօ փալէյան տնրխն ժը հասատէդ խօռա : Հնռն
վահա նղ ո՛ տը շէյինըմ ոգա պնրխան՝ լը նավա կու-
4 րան : Պը խօռա քիս , եա դուր , եա սօլ մնսթընըն ,
5 ու լը ոէտա ժը քէսէռա սըլավան մնտըն : Ու լը քի
ժան մալ տը դէվըն՝ ալուլ պէժըն՝ սըլավան ժը մալա
6 հանուա : Էրքը լը ուէ ժը սըլավուա լայիպ եէքէ հէյն ,
սըլավլէ ո՛ տէ լը սէր աուի տէյնն , լէ էրքը նա , սը-
7 լավլէ ո՛ տէ ժը ոռա վէկէռն : Ու լը աւ մալտա պը
սնքընըն , ժը ուան պըխուեն , ու վէխուեն , չըմա քօ փալէ
ժը իւճըթէ խօռա լայիպ ն , հուեն ժը մալան մալ մէ-
8 յըն կօհուանտըն : Ու լը հէր քիժան պաժէրէ հուեն տը
դէվըն՝ ու ո՛ դապուլ տըքըն , չը քօ լը պնր ո՛ տա
9 դինըն պըխուեն : Ու լը ուիտա նախօշ պուեն սաղ քըն
ու պէժըն ժը ուանուա , լը սէր ո՛ փատիշահիթիյէ Խօտէ
10 նէղ պուան : Համա լը քիժան պաժէր քօ հուեն տը դէ-
վըն ու ուան ո՛ դապուլ նաքըն , կավա քօ ժը քուշէ-
11 յէդ ուի տնր դէնը՝ պէժըն : Ժը պաժէրէ ո՛ աւ թօղ
քօ լը լընկա մն զալիպինն ժը ոռա նմ՝ տատօշինին ,
համա ուիա հուեն զանը պըն քօ փատիշահիթիյէ Խօտէ
12 լը սէր ո՛ նէղ պուան : Ու ժը ոռա տէժըմ՝ քօ լը ուէ
ուօյէ շէրխաթէ Սատումիան՝ ժը աւ պաժէրէ հէնիպօ .

- 13 լայ տէ պըպան : վայ ժը դառա Գուրազին . վայ ժը դառա Պէյթսայոա , չըմա քօ էր.քը լը Տիւրօս ու Սիտանտա պը պանա աւ գուվիլէթլի ամէլանն քօ լը նաւլ ոտա պունն . ժը զուվա պը խարար ու լը նաւլ խօլիցէ հաթը պունն
- 14 ոօնըչտըն ու թօսպա քըրը պունն : Համա լը ույա գըլյամէթէ , ժը Տիւրօս ու Սայտանուա ժը ո' հէնի գօլայ
- 15 տէ պըպան : Ու դու եա՛ Գաֆառնաոււմ քօ լը հաթա ազիւմանան պըլընտ պու ի . հաթա լը ճէհէնէմէ դույէ
- 16 տէ պէյ խուարի : Աւ քօ ժը ոռա կօտարի տը քան , ժը մըռա կօտարի տըքան , ու աւ քօ ո' նահասըպինան մը նահասըպինան , ու աւ քօ մը նահասըպինան մը շիանտօղէ նահասըպինան :
- 17 Նուա հանթիթէ ու տըտօյան պը շազիթիցէ վէկէռիան ու կօն . Եա՛ Բապպ պը նաւլէ դա ճընան ժի ժը մանուա
- 18 միւդէհ տը պըն : Ու ժը ուանուա կօ . Մը աի Շէյթան
- 19 ոդա պըրուսք ժը ազիւմանան տը քէթը պու : Վահա ժը ոռա մը հէօքմաթ տա լը սէր մահրան ու տուվըշդան ու լը սէր հէմի գուվիլէթէ տըժմընէ բէլ քըրընէ
- 20 ու ժը ոռա գաթ տէ դըշգ քի զարար նան տըն : Համա հունն լը սէր ուիա շաղ մանպըն քօ բուհան ժը ոռա միւդէհ տը պըն , լէ շաղ պըն քօ նաւլէ ո' լը ազիւմանտա հաթիմ նըվիտանտըն :
- 21 Ու լը ուէ սաաթէ խաա պը Բուհ էլ Գուտա շաղ պու ու կօ . Եա՛ Պապա խօտիցէ ազիւմանան ու արտէ ժը դառա չըքըր տըքըմ քօ՝ ուանան ժը ալիման ու ժը արիֆան դա վէշարդ , ու առան ժը մահսումանուա դա պէյանն քըր , պէլի եա՛ Պապա՝ չըմա քօ լը պանր
- 22 դա ահվա խօշ խույա : ժը Պավէ մըն հէր դըշգ ժը մըռա թէսլիմ պու ու եէքէ նըզանն քիան Գուու , իլլա Պավ , ու քիան Պավ՝ լէ թանէ Գուու , ու ժը քէուա քօ
- 23 Գուու պը խուազան աշիքեար քըրըն : Ու վէկէռիա խօ պըլխօ լը շակըրտան՝ ու կօ : Խօղիգա ժը ջահվէ ոռա՛
- 24 քօ տիթընէ խօ տը պլինըն : ժը ոռա տըպէմ քօ վըռ փէյղէմպերան ու վիատիշահան խօստըն տիթընէ ո' պըլ

պիներն , ու նա՛ տին . ու պըհիստընէ ո՛ պը պըհիսըն ,
համա նա՛ պըհիստըն :

- 25 Ու վահա եէքէ նօմօսի ռապու , տը ճառապանտը
պու առւի՛ ու տը կօթ . Ես՛ խօճա ան չը՞ պըքըմ՛ քօ
26 էպէտի հայաթէ միրաս պը կըրըմ : Ուի ժի կօ ժէռա .
Լը նօմօստա չը՞ հաթիա՛ նըվիսանտըն . չա՛վան տը խօյ .
27 նի : Ճէվապ տա առւի՛ ու կօ . Խօյի ու Խօտէ է խօ ժը
հէմի տըլէդ խօ . ու ժը հէմի ճանէ խօ , ու ժը հէմի
դուվվէթէ խօ , ու ժը հէմի ֆըքրէ խօ , ու հէվալէ խօ
28 ժի ոգա նէֆսէ խօ պը հապին : Ու առւի կօ ժէռա ճէ
վապէ խօ դա ռասթ տա , առւի պըքն՛ դույէ տէ խա
29 լաս պըպի : Համա առւի խօ ժը պօյ սատըգ տա՛րանինէ ,
30 կօ ժը իսառա . լէ հէվալէ մը քի՞ն : Ճէվապ տա իսա
ու կօ . Մա՛ռուվ քի ժը Գուտսուչէրիֆէ Լը Էրիխայէ տը
հաթը պու խուարի . ու քէթ Լը տեսթէ տըղան քօ
ուան առւի դաղի քըրըն , ու պը պրինտար քըրընէ նիվ
31 մըրըն հըչդըն ու ջուն : Նուա ռասթ հաթ քօ ժը ուի
ռէտա իմամ քի պէ խուարի ու կավա քօ առւի տի Լը
32 ալլէ տըն պըհուրի : Քէղալիք եէքի Լէվի Լը աւ ճիյէ
33 պը հաթընէ , տի՛ ու Լը ալլէ տըն պըհուրի : Լաքին
եէքէ Սամարի քօ ռէվիթի տըքըր՛ Լը ուէ հաթը Լը
պա ուի , ու կավա քօ առւի տի՛ հայֆա ուի հաթ :
34 Ու նէղ պու ու պրինէ ուի բէչա , Լը սէր ռուճա զէյ
թուճէ ու շէրապ պը ռժանտընէ ու առւի Լը սէր հայ
վանէ խօ սուար քըր ու առւի խան քի պըր , ու ժէ
35 ռա մուգայէթ քըր : Ու Լը ռօյա տընէ կավա քօ ժը
ուէ ռա տը պօ պու՛ , տու տինար տա՛ր անի ու ժը խան
ճիռա տա , ու կօ . Մա՛ռուգայէթ պըպն՛ ժը ուիռա , ու
չըքօ Լը սէր ուի զէտէ խարճ պըքի , կավա քօ ան տի
36 սա պէմ , անէ ժը դառա էտա պըքըմ : Նուա ժը աւ
սըսէյան քի՞ ժան ժը դառա տը խույա հէվալէ աւ Լը
37 տէսթէ տըղան քէթող պու : Սուի կօ . ժէռա մէրհա
մէթ քրօղ :

38 Իսա կօ ժէռա . Հնա՛ն դու ժի ահվա պըքն :

39 Ու պու քի կավա քօ ուան ջուն , աուի լը գասապա
քի քէթ . ու ժըն քի նալէ ուի Մարթա աուի մալա
խօ գասպուլ քըր , ու ժէուա խուչք քի հնպու քօ նա
վա էքէ Մէյրէմ պու . քօ հաթ լը պնր լընկա իսա
40 ոճըչտ ու քէլամէ ուի կօտարի տըքըր : Համա Մար
թա լը նալ փըու թէտարիք տիթընէ մէժըուլ պօ պու .
հաթը սնքընի լը պալէ ու կօ . Եա՛ Բասպա հաճէթէ դա
նընս . քօ խուչգա մըն՝ մը թննէ հըչդ լը նալ խըզմէ
թէ , նուա ժէուա պէժս քօ ժը մըուա եարտուս պըքսն :
41 Ճէվապ տա իսա՝ ու կօ . Եա՛ Մարթա Մարթա դու ղէմ
42 տըխույի ու պը փըու դըչդան մէժըուլ պույ : Լաքին
լազըմ պուն դըչդ եէք ս Մէյրէմ աւ հիսսէյէ գանճ
հէլանի՝ քօ ժէ տէ նէյէ սննտըն :

ՍԷՐ 41

1 Ու պու քի կավա քօ աւ լը ճի քիտա խպատէթ տը
քըր , ոխթա թէպըթանտընէ , ժը շակըրտան եէքէ կօ
ժէուա . Եա՛ խօճա ժը մնուա նըմէճ քըրըն հին քսն ,
2 չալան քօ Հաննա ժը շակըրտէդ խօուա հին քըր : Կօ
ժը ուանուա . Ոխթա քօ հուն նըմէճ տըքըն պէժըն .
Եա՛ Պալէ մս , նալէ դա մուգատէս պըպսն . փատի
3 շահիթիյէ դա պէ . Նանէ մէյէ հէմի ույան՝ ու պէ
4 ու ժը մնուա պը տսն : Ու կիւնէյէ մս ժը մնուա ալֆ
պըքսն . չըմա քօ սմ ժի ժը հէմի տէյնտարէդ խօուա
ալֆ տըքըն , ու մս լը թէճըիւպէյէ մս պսն :
5 Ու կօ ժը ուանուա , ժը ո՛ քի՛ն աւ , քօ տօսթ քի
ուի հէպսն , ու լը նիլէ շսվէ պը ջօ ժէուա , ու պէժս
ժէուա . Եա՛ տօսթ ժը մըուա սէ նանան տէյն պը տսն :
6 Չըմա քօ տօսթ քի մըն ժը ուէ ժը մըուա հաթ , ու
7 դըչդ քի մը թուենս քօ լը պնր ուի տէյնըմ : Ու աուի
ժի ժը հընտուու ճէվապ պըտսն ու պէժս , ժը մըուա
ղահմէթ մս տսն , հէնի տնրիյան հաթընս կըրթըն .
ու սէպիյէդ մըն պը մըուա լը լըհէֆտա նս , նը քարըմ

- 8 ռապըմ ու ժը դառա նան պը տըմ: Ժը ոռա տը պէմ,
 էրքը ժը պոյ տօսթիյէ ուի նն ռապն ժէռա նն տն .
 լաքին ժը պոյ արսըզիթիյէ ուի տէ ռապն ու գասա
- 9 լազըմ պունէ ուի տէ պըտն ժէռա : Է ժի ժը ոռա տը
 պէմ, տիլէկ պըքըն ու ժը ոռա տէ պէ տայըն , արամիշ
 պըքըն ու տէ հուն պը պինըն . լը տնրի խըն՝ ու ժը
- 10 ոռա տէ պէ վնպուն : Չըմա քօ հէր տիլէկչի տըսդի-
 նն , ու արամիշ քօօղ՝ տը պինն . ու քի քօ լը տնրի
- 11 տը խն տէ ժէռա պէ վնպուն : Ժը ո՛ քի՞ն աւ պալ՝
 քօ էրքը դուռէ ուի ժէ մահսի պը խուաղն , մէկէր
- 12 տէլէ մահսիյէ մա՞հր տը տըտն ժէռա : Եախօտ հէգ
 13 պը խուաղն , մէկէր տուփի՛չդ տըտն ժէռա : Նուա
 էրքը հուն քօ եարամաղ ըն տըզանըն պախչիյէ գանճ
 պըտըն ժը ոլէտէ խօռա՝ չը՛ գաս հէնի փըռ պալէ ո՛
 ժը ազիւմանան Բուհ էլ Գուտս տը տն ժը ուանուա քօ
 ժէ տիլէկ տըքըն :
- 14 Ու լալ ճըն քի տնր տըխըստ , ու պու քի կաժա քօ
 ճըն ռապու՝ աւ լալ խապէր տա , ու խալգէ հէմի թա-
- 15 ճիւպ ման : Ու ժը ուան հընըքան կօն . Սուի ճընան
 պը տէսթէ . Պաալգէպուլ ուէյսէ ճընան տնր տը խն :
- 16 Ու պաչգասիան ժի աուի տը ճառապանտը պուն , ու
 17 ժը ազիւմանան ժէ նչան քի տիլէկ տըքըրը պուն : Հա-
 մա աուի ֆըքրէ ուան պը զանը պունէ՝ կօ ժը ուան-
 ոա . հէմի փատիշահիթի լը նալ խօտա հաթը ճիհէ
 պուն՝ խարապ տը պն , ու մալ քի լը նալ խօտա հա-
- 18 թը ճիհէ պուն տը գէվն : Ու էրքը Շէյթան ժի լը խօ-
 տա ճիհէ պու ն . փատիշահիթիյէ ուի չա՛վան տէ պը
 սնքընն . չըմա քօ հուն տէժըն էրքը նղ ճընան պը
- 19 Պաալգէպուլվա տնր տը խըմ : Ու էրքը նղ պը Պաալ-
 գէպուլվա ճընան տնր տը խըմ , գուռէդ ո՛ պը չը՞
 տնր տը խըն , ժը պոյ աուի ուան տէ շէրատթճիյէ ո՛
- 20 պըպըն : Լէ էրքը պը փէչիյէ խօտէ նղ ճընան տնր
 տըխըմ . էրքը վուսան ն փատիշահիթիյէ խօտէ լը սէր
- 21 ո՛ կիհիշտին : Քինկա քօ մնռուվ քի պը գուվէթ քօ

- սիլահէ խօ կըրէտան մալա խօ տը բէ , մալէ ուի լը սէ-
 22 լամէթտա ան : Համա էրքը ժէ եէքէ պը զօռ լը սէր
 ուի պէ աուի ֆաթհ պը քան , սիլահէ ուի ժէ տըսթի-
 նան լը սէր աուի քօ աւ ումուտէ խօ տանի պու . ու
 23 աւ քօ ժը ուի սանտիան փայ տըքան : Սւ քօ պը մըռա
 նընան ժը մըռա զըտտ ան ու աւ քօ պը մըռա նա ճը-
 վինան պէլա տըքան :
- 24 կավա քօ նափաք բուհ ժը մանուվ քի դէ տանր
 լը ճիյէդ պէթի տըկէռան վէսայիթի արամիչ տըքան ,
 ու քինկա քօ նա պինան տէթան վանկէռըմ տիսա լը
 25 մալա խօ ժը քօ քի ան ռապում : Ու կավա քօ դէ
 26 աուի փապըթ ու սաղ քըրըն տը պինան : Ու ուէ չա-
 դէ տը ջօ ժը խօ բէթըր պաչգա հանթիթ բուհ տըս-
 թինան պը խօռա . ու տը դէվան լը ուէ սաքին տը-
 պան , ու ախըրէ ուէ մանուվ ժը ալուլէ ուի պէթանր
 տըպան :
- 27 Ու պու քի կավա քօ աուի ուանան խապէր տըտա
 ժըն քի ժը գալապայէ սաունտա խօ հանանի ու կօ ,
 խօզի ժը աւ բահմուա քօ դա խօյի քըր ու ժը աւ ջը-
 28 ջըքուա քօ ժը դառա շիր տան : Ու աուի կօ . իլլա
 խօզի ժը ուանուա քօ քէլամէ խօտէ տը պըհիտըն ու
 տը բէն :
- 29 Ու կավա քօ խալգ լը սէր ուի տը հաթը պուն ճը-
 վանտըն , տէսթ քըր կօթընէ , սիլսիլէյէ հան եարա-
 մազ ան , նչան տը խուազան , համա ժը ուիռա ժը նչանէ
 եունա փէյղէմպէրէ բէթըր՝ նչան տէ նէյէ տայըն :
- 30 Չըմա քօ չավան քօ եունա ժը նինվէյիյանուա նչան
 պու , վուսան ժի Գուռէ մանուվ տէ ժը սիլսիլէյէ հան-
 31 ուա պըպան : Մէլիքէ գըպլէյէ ույա գըյամէ տէ պը
 մանուվէ սիլսիլէյէ հան ուպան շէրաաթէ ու լը սէր
 ուան տէ հէօքմ պըքան , չըմա քօ աւ ժը փառա տընէ
 հաթ ժը սոյ պըհիտընէ իլմէ Սիւլէյմանէ . ու վահա
 32 լըվըր ժը Սիւլէյման բէթըր եէքէ հէյան : Մանուվէ
 նինվէյիյան լը ույա գըյամէ տէ պը սիլսիլէյէ հան

ուսպըն՝ ու տէ հէօքմ պըքըն ուիա . չըմա քօ պը վա-
զա Եուենայէ թօպա քըրըն . ու վահա ժը Եուենա բէ-
թըր եէքէ լըվըր հէյն :

33 Ու գաթ եէքէ չըրէ վէ նա խն ու լը ճի քօ տըղի-
գա տէյնն , նն ժի լը պըն քէլէ , լէ լը սէր շամտանէ ,

34 քօ լը հընտուռ հաթօղան դավէ պը պինըն : Չըրէյէ
կէօվտէ ջահվ ն կավա քօ ջահվ դավալ ն . կէօվտէ հէ-

35 մի պը ոօհնի տըպն , համա ոխթա քօ ջահվ ետրա-
մաղ ն կէօվտա ժի դարի տըպն : Նուա մէղնքն քօ

36 լը դատա պուն ուհնի դարի նն պն : Էրքը հէմի կէօվ-
տէէ գա սըր ոօհնի ն , ու դարի փարչաքի թուենն

37 հէմի ժի պը ոօհնի տըպն , չավան քօ չըրէ քի պը ոօհ-
նիյէ խօ գա ոօհնի տըքն :

38 Ու կավա քօ դըչգէ հան խապէր տըտա պու . Փա-
րիսի քի ժէուա լավա տըքըր քօ բէուա դաչգէ պըխօն .

39 ուի ժի ջու լը սուֆրայէ ոօնըչգ : կավա քօ ֆարիսի
տի՝ մաթ մա , քօ ժը դաչգէ քըրընէ ավուլ նա հաթը

40 շուլտըն : Ու Բասպ ժէուա կօ . Նուա հուն ֆարիսիան ,
լը ալիյէ տնրվն թասէ ու չանագէ փագըթ տըքըն .

41 ու լը ալիյէ հընտուռ պը քչանտըն ու պը ետրամաղի-
թի դըթա ն : Էյ ագըլսըղան՝ աւ քօ ալիյէ տնրվն

42 ջէքըր , ալիյէ հընտուռ ժի աւ ջէ նն՞ քըր : Լաքին
ժը վարիյէթէ խօ թասատըգ պըտըն , ու վահա հէր

43 դըչգ ժը ոռա փագըթ տը պն : Վայ ժը ո՛ , ֆարի-
սիանուա , քօ ուչրէ նանէյէ ու վէգէնայէ ու ժը հէմի

44 փէնճառ մէնճառան տըտըն ու կօհ նատըն ժը շէրիա-
թէ ու մուհապէթէ խօսէ , աուանան քըրընէ ու աուա

45 տընան ժի կէրէք ն լը բաշ կօհ նավէթըն : Վայ
ժը ո՛ ֆարիսիանուա . քօ լը նավ տերան լը ճիյէ պը-

46 լընտան ոօնըչտըն տը հուպինըն ու լը չարչիյան սըլա-
վան : Վայ ժը ոռա քօ՝ հուն ոգա պէյլըսըղ թըրպան

47 ըն , քօ մնուովան լը սէր տը ջօն ու նըղանըն :

48 Ու ժը նօմօսիան եէքէ ճէվապ տա ու կօ . Էա՛ խօճա
աւ խապէրան պը կօթընէ մն ժի սէրհէվաէ տըքի :

- 46 Ուրի ժի կօ . ժը ոռա նօմօսիանօա ժի վայ . չըմա քօ
 ժը մնառուվանօա պը զօռ հաթը պըրըն պարան պար-
 տըքըն . ու հուն պը փէյիյէդ խօ ժը աւ պարանօա
- 47 նէզ նապըն : վայ ժը ոռա , քօ թըրպէդ փէյդէմպէ-
 48 րան ջէ տըքըն , ու պապէդ ո' գուշտըն ուան : Պու քի՛
 ժը քըրընէ պալանէդ խօ պը շահատէթ քըրընէ դայիւ
 տըպըն , չըմա քօ ուան առան գուշտըն , ու հուն թըր-
- 49 պէդ ուան ջէ տըքըն : ժը պօյ ուի իլմէ խօտէ ժի կօ .
 տէ ժը ուանօա փէյդէմպէրան ու բէսուլան պըշէյինըմ՝
- 50 ու ժը ուան տէ պը գուժըն ու պը դավարինըն : Հաթա
 քօ ժը իպթիտայէ տընէ հաթը ուրժանտըն խոյնա հէ-
 մի փէյդէմպէրան՝ ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ խօստըն :
- 51 ժը խոյնա Սպէլէ հաթա խոյնա Զախարիայէ , քօ լը
 օրթա մէզպահէ ու տաճարէ հաթը գուժըն . պըռա
 տը պէմ ժը ոռա , ժը սիլսիլէյէ հան տէ պէ խօստըն :
- 52 վայ ժը ո' նօմօսիանօա , քօ մըթթէյէ իլմէ հուն վէ-
 շարթըն , հուն նա ջուներ էքէ , ու ուան քօ տը խուա-
 զըն ջուներն՝ նա հէլըն :
- 53 Ու կավա քօ աւ խապէրան ժը ուանօա կօ , քեա-
 թըպան ու Ֆարիսիան տէսթ քըրըն սու հաթընէ , ու
 ժը սէմէտէ հէնի փըռ դըշդան բէռա գըտտ ջուներնէ :
- 54 Ու տը բէ պուն քօ ժը տնվէ ուի դըշդ քի սէյտ պը-
 քըն . քօ ժէ կըլի պըքըն :

ՍԷՐ 12

- 1 Պը առան կավա քօ պը հաղարան դալապա լը սէր
 ուի հաթըն ճըվանտըն՝ վուսան քօ հնվու տու բէլ տը-
 քըրը պուն , տէսթ քըր ժը շակըրտէդ խօռա կօթընէ .
 ժը հէմիան բէշթը ժը հէվիթ թըռչէ Ֆարիսիան սադըն
- 2 պըն , քօ ան միւրայիթիան : Զըմա քօ վէշարթի դըշդ
 քի թուեննա քօ պէյան նա պա , ու տըղիդա քօ նէյէ
- 3 զանըն : ժը պօյ ուի հէր չըքօ լը դարիտա հուն տէ-
 ժըն՝ աւ լը ուօհնիտա տէ պէ պըհիտըն , ու աւ քօ լը

օտայան ու լը կօհտա ո՛ կօ , լը սէր խանկյան տէ պէ
 4 վազ քրրըն : Համա ժը ո՛ տօստէթ խօռա տէժըմ՝ մն
 թըռսըն ժը ուան քօ կէօվտէ տը գուժըն՝ ու ժը ուէ
 5 բէվա հէնի դըշդ քի քրրընէ թուենն : Լէ ժը ոռա
 նշան պըտըմ՝ էրքը ժը քի պը թըռսըն , ժը ուի պը
 թըռսըն՝ քօ ժը բաշէ գուժտընէ հէօքմաթէ ուի հէյն
 6 լը ճէհէնէմէ ավէթընէ : Բէնճ ջուջըգան ժը տըտօ փու
 լըգուա նայէ ֆըռօթան , ժը ուան եէքէ պիլէ լը պնր
 7 խօտէ նայէ պիր պուն : Լաքին մույէ սէրէ ո՛ հէմի ժի
 հաթիմ ժըմարթըն , էրքը վուսան ն մն թըռսըն , չը
 8 մա քօ հուեն ժը փըռ ջուջըքան բէթըրըն : Ու ժը
 ոռա տէժըմ՝ հէր քի քօ մը լը պնր մնռուվան իգ
 րար տըքն , Գուռէ մնռուվ ժի աուի տէ լը պնր մէ
 9 լէքէդ խօտէ իգրար պըքն : Համա աւ քօ մը լը պնր
 մնռուվան ինքեար տըքն , լը պնր մէլէքէ խօտէ տէ
 40 պէ ինքեար պուն : Ու հէր քի քօ լը գարշկյէ Գուռէ
 մնռուվ դըշդ տէժն , ժէռա աէ պէ ավֆ պուն համա
 ժը Բուհ էլ Գուտտա քիւֆիւր քրօղա տէ ավֆ նն
 41 պըն : Ու կավա քօ ո՛ տը պըն լը ճէմիաթան՝ ու լը պնր
 զապիդան ու հէօքըմտարան դամ մն քըշինըն՝ էրքը
 42 չը ճէվապ տէ պըտըն , եա չը տէ պէժըն : Չըմա քօ
 Բուհ էլ Գուտտա լը ուէ սաաթէ ժը կօթընռա ժը ոռա
 լաղըմ պուն տէ հին պըքն :
 43 Ու ժը գալապայէ եէքէ ժէռա կօ . Եա՛ խօճա ժը
 պրէյէ մըռա պէժն քօ պը մըռա միրասէ փայ պըքն :
 44 Ու աուի ժէռա կօ . Եա՛ մնռուվ մը լը սէր ո՛ գատի
 45 եա փայ քըրօղ քի՞ տանի : Ու կօ ժը ուանռա . մէղն
 քըն ու սադընըն ժը դամաքեարիթկյէ , չըմա քօ էօմրէ
 46 եէքէ ժը զէտէ պունէ վարկյէթէ ուի նընն : Ժը ուան
 ռա թէմսիլ քի կօ . ժը ճօթէ մնռուվ քի խօրթ փըռ
 47 մահսուլ հաթ : Ու աուի լը տըլէ խօտա ֆըքըր տըքը
 ըր պու ու տըկօթ . Չը՞ պըքըմ ճի թուենն քօ լը ուէ
 48 մահսուլէ խօ դէ քըմ : Ու կօ . Էղ դանըմ տէ չը պը
 քըմ , ամպարէ խօ հէլօշինըմ ու հէնի մնզըն շէքըմ . ու

- 19 Լը ուէ պը ճըվինըմ մահսուլէդ խօ ու հէմի նիմէթէդ
 խօ : Ու ժը նէֆսէ խօռա տէ պէժըմ . Եա՛ նէֆս ժը
 պոյ փըռ սալան փըռ նիյմէթէ դա հէյա՛ ըահաթ պա՛ ,
 20 պըխօ՛ վէխօ , ու շաղ պա՛ : Լաքին խօտէ ժէռա կօ .
 է՛յ ագըլըրղ իշնվ ճանէ դա տէ ժը դա դալապ պը-
 քըն , նուա աուան քօ դա հաղըր քըր տէ ժը քէ՞ռա
 21 պըպըն : Ոգա ուխա՛ս աւ ժի քօ ժը պոյ նէֆսէ խօ
 խաղնէ թօփ տըքա՛ , ու պը խօտէ ղէնկին նապա՛ :
 22 Կօ ժը շակըրտէդ խօռա , ժը պոյ աուի ժը ոռա տէ-
 ժըմ ժը պոյ նէֆսէ խօ ղա՛մ մա՛ քըչինըն էրքը ա՛մ տէ
 չը՛ պըխու՛ն , ու նա՛ ժի պոյ կէօվտէյէ խօ՛ էրքը ա՛մ
 23 տէ չը՛ որկըրըն : Չըմա քօ էօմը ժը դաամէ բէթըր ա՛ ,
 24 ու կէօվտէ ժը ճըլ : Լը փըժըքան մէղա՛քըն քօ նա դօվ
 տըքըն ու նա տըչինըն՝ քօ քիլէր ու ամպարէ ուան
 թու՛ննա՛ . ու խօտէ ուան խօտի տըքա՛ , լէ չը՛ փաս ղէ-
 25 ա՛ս ո՛ քօ ժը դայրան բէթըր ըն : Ու ժը ո՛ քի՞ պը
 ղա՛մ քըչանտընէ խօ տըքեարա՛ լը սէր փամէ խօ հալա-
 26 պի քի ղէտէ քըրընէ : Նուա էրքը լը սէր դըչդէ բը-
 ջուք փուարէթէ ո՛ նա կէ , ժը պոյ սլաչփա դըչդան
 27 չը՛մա ղա՛մ տըխու՛ն : Մէղա՛քըն լը սէր շուչանէ չալան
 մա՛ղըն տըպա՛ , ղահմէթ նախօ ու նա տը ուէսա՛ , հա-
 մա ժը ոռա տէժըմ , Սիւլէյման պիլէ պը հէմի սալդա-
 նաթէ խօ ոգա ուանան եէքէ նա՛ տը հաթը որկըր-
 28 թըն : Նուա էրքը իռօ լը եապանէ սա՛քընի՛ ու սըպէ
 տէ լը աղըր պէ ալէթըն կիյայէ՛ խօտէ փուսան տըտա
 որկըրթըն , հէնի չը՛փաս ղէտա՛ ո՛ է՛յ հընտըք իմանան :
 29 Հէնի հու՛ն արամիչ մա՛քըն տէ չը՛ պըխու՛ն ու տէ չը՛
 30 վէխու՛ն , ու լը վէալէսէտա մա՛ գէվըն : Չըմա քօ
 աուան հէմիան դայիֆէյէդ տընէ արամիչ տըքըն , հա-
 մա Պալէ ո՛ տըղանա՛ քօ աւ հէմիան ժը ոռա լաղըմ
 31 ըն : Լաքին հու՛ն փատիչահիթիյէ խօտէ աիլէկ պըքըն ,
 32 ու աւ հէմի դըչդան տէ ժը ոռա ղէտէ պըն : Մա՛
 թըռս է՛յ կառանէ բըջուք . չըմա քօ Պալէ ո՛ ըաղի
 33 պու քօ ժը ոռա փատիչահիթիյէ պըտա՛ : Վարիյէթէ

- խօսքը ֆուռըն ու սատազա պըտըն, ու ժը խօռա նն
 հաթը գէվըն պուռն քէսէյան ջէքըն ու լը ազիւմանտա
 ժը խօռա նն հաթը գատանտըն խազնէ պըքըն՝ լը քօ
 34 քի նն տըզ տը տըզն ու նա կըզուղ խարապ տըքն : Չը-
 մա քօ խազնէյէդ ո՛ լը քօ քի պըպն՝ տըլէ ո՛ ժի տէ
 35 լը ուէ պըտն : Բըչդէ ո՛ կըէտան պըպն, ու չըրէյէդ
 36 ո՛ հաթը վէխըստըն : Ու հուռն ժի ոգա աւ մնռուվան
 քօ ժը էֆէնտիյէ խօռա տը բէն, էրքը չը՞ չաղ տէ վէ-
 կէռն ժը տավէթէ՝ քօ քինկա պէ ու լը տնրի խնն,
 37 զուվն ժէռա վէքըն : Խօզի ժը աւ խըզմէթ քեարանուա՝
 քօ կավա քօ էֆէնտի պէ՝ ու ուան հէչար տը պինն .
 պըռա տը պէմ ժը ոռա, քօ աւ տէ բըչդէ խօ կըրէ-
 տն, ու ուան լը սուֆրէտա տէ պըտն ունըչտըն ու
 38 պը պըհուրն ժը ուանուա տէ խըզմէթ պըքն : Էրքը
 լը իքինճի եա իւչիւնճի նօպէթէ շնվէ պէ ու վուսան
 39 պը պինն՝ խօզի ժը աւ խըզմէթ քեարանուա : Համա
 աուի պը զանըն քօ էրքը խօտիյէ մալէ պը զանը պու
 լը քի ժան սաաթէտա տըզ դէ, հէչար տը սնքընի
 պու, ու պնր նն տըտա քօ տըզ մալա ուի գուլ պը-
 40 քն : Հուռն ժի հաղըր պըն, չըմա քօ լը ոխթա քօ հուռն
 թախմին նա քըն Գուռէ մնռուվ դէ :
 41 Ու ֆէթըոս ժէռա կօ . Եա՛ Բապա աւ թէմնիլէ հա
 42 ժը մնռա դա կօ . եա ժը հէմիանուա ժի : Ու Բապա
 կօ . Սճապա աւ էմին ու պը ագըլ վէքիլխարճ քի՞ն քօ
 էֆէնտիյէ ուի աուի լը սէր խըզմէթ քեարանէդ խօ թա-
 43 յին քըր . քօ լը ոխթա տա թայինէ ուան պըտն : Խօզի
 ժը աւ գուլա՝ քօ ոխթա հաթընէ էֆէնտիյէ ուի
 44 աուի տէ վուսան քըրօղ պըպինն : Պըռա տը պէմ ժը
 ոռա, քօ աուի տէ լը սէր հէմի վարիյէթէ խօ թային
 45 պըքն : Համա էրքը աւ գուլ լը տըլէ խօտա տէժն
 էֆէնտիյէ մըն տէրէնկ տը գէվը հաթընէ, ու խըզմէթ-
 քեարան հէմ պէսլէմէյան քութընէ, ու սէրխօզ պուռնէ
 46 պաչլամիչ տըպն : Էֆէնտիյէ աւ գուլ տէ պէ՝ լը վու-
 սան ու քի քօ աւ նա բէ ու լը վուան սաաթ քի քօ

- աւ նըզանն . ու առի տէ տու ճի պըքսն ու հիսէէ ուի
 47 տէ պը իմանարզանուա տէյնն : Ու աւ գուլ քօ խօս
 տընէ էֆէնտիյէ խօ զանն ու պը խօստընէ ուի հազըր
 48 նա քսն՝ փըռ տէ պէ քութան : Համա աւ քօ նըզանն
 ու ժը քութընուա լայըդ գըշդ քի տըքսն , հընտըք
 դէ քութան . ու ժը քէուա քօ փըռ հաթը տայըն՝ ժը
 ուի տէ փըռ թալէպ պըպսն ու ժը քէուա քօ փըռ
 հաթը թէնսիհ քըրըն , ժը ուի տէ հէնի դէտէ թալէպ
 պը պսն :
- 49 Էզ ազըր խըսդընէ հաթըմ լը տընէ . չըմա քօ տը
 50 խուազըմ ժը նուատա ալաֆ վէքէթի պույա : Համա
 թահֆիլ քի մըն հէյն ժը թահֆիլ պունուա ու չավան
 51 թագաղա տըքըմ հաթա քօ թէքմիլ պը պսն : Հուն թախ
 մին տըքըն նըզ հաթըմ լը սէր արտէ սէլամէթ խըստընէ ,
 52 ժը ուա տը պէմ , նա , լէ ճիհէ պուն : Չըմա քօ ժը
 ուէ բէվա լը եէք մալէտա բէնճան ժը հէվուտու տէ
 պէն ճիհէ պուն , սըսէ ժը տըտօյան՝ ու տըտօ ժը սը
 53 սէան : Պավ տէ ճիհէ պըպսն ժը ոլատէ , ու ոլատ ժը պս
 վէ , տէ ժը գիզ՝ ու գիզ ժը տէ , ու խնսու ժը պուք՝
 ու պուք ժը խնսու :
- 54 Ու կօ խալդէուա . չավա քօ ժը ալիյէ ու ալսյէ ա
 վուր քի հաթը ուապուն տը պիներն զուվա տէժըն էր
 55 քը պարան տէ պէ , ու ուսան տը պսն : Ու կավա քօ
 պայէ գուպէ , փըֆ տըքսն , տէժըն տէ կէրմ պը պս
 56 ու վուսան տը պսն : Ես՝ միւրայիան ուույա ազիւմանան
 ու արտէ տըզանըն թէֆթիշ քըրընէ լէ ոխթա հան չա
 57 վան հուն թէֆթիշ նա քըն : Ու հուն ժը խօ չըմա
 58 ֆարդ նա քըն հագէ : Չըմա քօ կավա քօ պը խասմէ
 խօուա լը զապիթէ տըլի . լը ուտա ժէ խալաս պուն
 ուա պը խասպէթ նն պսն քօ դա լը պա գաղի պըք
 շինն , ու գաղի դա ժը ճէլատուա թէսիմ պըքսն , ու
 59 ճէլատ ժի լը զընտանէ տա դինն : Ժը դաուա տէժըմ ,
 ժը ուէ տէ ուա նն պի , հաթա քօ փուլըքէ լաշինէ
 էտա նն քի :

ՍԷՐ 13.

- 1 Ու լը ուէ զէմանէ հընըքան հաթըն ու ժը պոյ ճէլիլիհան ժէռա թարիֆ քըրըն, քօ խույնէ ուան
- 2 Փիլատոս պը գօուրպանէ ուան թալլ քըր : ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հուն թախմին տըքըն քօ աւ ճէլիլիհան ժը հէմի ճէլիլիհան բէթըր կիւնէքեա՞ր պուն,
- 3 քօ վուսան դըչդան քըչանտըն : ժը ուա տէժըմ՞նա , լէ էրքը հուն թօպա նա՞քըն հէմիան ժի տէ վուսան
- 4 հէլաք պըն : Եախօտ աւ հաչտահան՝ քօ լը սէր ուան գօւլէյէ Սիլուհանէ քէթ ու ուան գօւժդ , հուն թախմին տըքըն քօ աուան լը Գուտսէ սաքին պուն ժը հէմի
- 5 մառուվան բէթըր՞ պը գօպահաթ պուն : ժը ուա տէժըմ՞նա , համա էրքը հուն թօպա նա՞ քըն՝ հուն հէմիան ժի տէ վուսան հէլաք պըն :
- 6 Թէմսիլէ հան ժի կօ . Եէքէ լը նալ ունգէ խօտա տար քի հէժիլ տանի պու . ու հաթըր ժէ մէյլէ խօսարնէ ու նա պինըմ՞, նուա պը պըռ աուի՞ չըմա՞ արտէ
- 7 ժի պագալ տըքա՞ : Աուի ճէվապ տա ու կօ . Եա՞ էֆէնտիյէ մըն աուի իսալ ժի պարտա՞ , հաթա քօ լը տօռա
- 8 ուի պը քօլըմ ու սէրկին տէյնըմ՞ : Ու էրքը մէյլէ տա , խօչ , էրքը նա աուի պըպըռ ու պալէժա՞ :
- 9 Ու աուի լը տէր քի լը ուոյա շէմուէ հին տըքըր : 10 Ու վահա ժընըք քի հապու քօ աուէ բուհէ նախօշիլթիյէ կըթը պուժը հաժտահ սալան բէվա , ու ճըվիա կլօք պօ պու ու գօա նա՞ տըքեարը պու լը ժօր նըհէն
- 11 թընէ : Ու իսա աուի քօ տի ժը խօռա կաղի քըր , ու կօ ժէռա . Եա՞ հուրմէ ժը նախօշիլթիյէ խօ դու խալաս պույ : Ու տէսթէ խօ լը սէր ուի տանի , ու զուվա
- 12 ուաստ պու , ու ժը խօտէռա շըքըր տըքըր : Ու մա՞ղընէ ճըվաթէ պը սու հաթընէ ճէվապ տա՞ ժը պոյ իսա լը ուոյա շէմուէ սաղ քըրընէ , ու կօ ժը խալքէռա ,

- Շէշ ու հէյն քօ լը ուէ չաղէ ճայիղ ան շըղուլ քըրընէ
 լը ուէ ուոյանտա որըն սաղ պըն , ու նա լը ուոյա շէ-
 15 մուէտա : Նուա Բապպ ժէուա ճէվապ տա ու կօ . Եա՛
 միւրայի՝ ժը ո՛ հէր եէքէ լը ուոյա շէմուտա կայէ խօ
 16 եա քանր ժը աֆըու վէ նանքան քօ պը պան ալ տան : Լէ
 ուիա քօ գիղա իպրահիմ պու քօ վահա հանժտահ սալ
 ան քօ Շէյթան աուի կըրէտա , լը ուոյա շէմուտա ժը
 17 աւ կըրէտանէ վէքըրըն վաճիպ նանքան պու : Ու դըշդէ
 հան քը կօ , լը գարշի ուի սանքընանտող հէմիան ժի
 բէզիլ տը պօ պուն , ու խալգէ հէմի շաղ տը պօ պուն
 լը սէր աւ հէմի գանճ ամէլան քօ ժէ իճրա տը պօ պուն :
 18 Ու կօ վատիշահիթիյէ խօտէ մինայէ չը , ու ժը չը-
 19 ուա պը շըպինըմ աուի : Տը մինա հանպէ խարտալէ քօ
 մանուլ քի սանտ՝ ու լը պաղչէյէ խօ ալէթ , մանըն
 պու ու տար պու . ու դայրէ աղիւմանան լը սէր կու-
 լիէդ ուի սաքին պուն :
- 20 Ու տիսա կօ , վատիշահիթիյէ խօտէ ժը չը դըշդուա
 21 պը շըպինըմ . Տը մինա հէվիր թըուչէ , քօ աուի ժընըք
 սանտ ու լը նալ սէ շինիք արան վէ շարթ , հաթա քօ
 հէմի ժի հէվիր պու :
- 22 Ու լը պաթէրան ու լը գասապան պը կէուանտընէ
 հին տըքըր , ու կալա քօ լը ալիյէ Գուտտէ ուէվիթի
 23 տըքըր : Եէքէ կօ ժէուա , Եա՛ Բապպ աճապա հընտը-
 24 քըն ուան քօ տէ խալաս պըն : Ուի ժի կօ ժը ուանուա
 դայրէթ պըքըն քօ ժը տանիյէ դանկ պը պըհուրըն ,
 ժը ոուա տը պէմ , փըուան լէ շունտընէ տէ պը խուա-
 25 զըն համա գատիր տէ նանպըն : ժը ուէ բէվա քօ խօ-
 տիյէ ուա տըպան . տանրի տը գուֆըլիխան՝ ու հուն լը
 տանրիլն պը սանքընանտընէ . տէ տէսթ քըն լը տանրի
 խըստընէ ու կօթընէ . Եա՛ Բապպ , Եա՛ Բապպ ժը ման-
 ուա վէքան , ուի ժի պը ճէվապ տայընէ տէ պէժան ժը
 26 ոուա . ան ո՛ նաա նաքըմ հուն ժը քօ նան : Ուէ չաղէ
 տէ տէսթ քըն կօթընէ ան լը պանր դա խուարըն ու
 27 վանխուարըն , ու դա լը քուչէյէդ ման հին քըր : Ու

- առւի տէ պէժան , ժը ոռա տէժըմ , ան ո՛ նաս նաքըմ հունն ժը քօ նան , ժը մը տուր պըն , եա՛ հէմի նահագի-
- 28 թի քըրօղան : Լը ուէ տէ պըպան կըրըն ու գըրընէ տըտանան , ու կավա քօ պը պընըն իպրահիմէ ու իս հագէ ու Եագուպէ ու հէմի փէյղէմպէրան լը նավ
- 29 փատիչահիթիյէ խօտէ ու ո՛ լը տանըլէ քըրընէ : Ու ժը ու հէլաթէ ու ժը ու ավայէ ու ժը փօրեասէ ու ժը գուպէ տէ պէն ու տէ ունըն լը փատիչահիթիյէ խօ-
- 30 տէ : Ու վահա հանն ավուլան քօ տէ բաշինան պըպըն ու բաշինան քօ տէ ավուլին պըպըն :
- 31 Ու լը ուի ույէտա չէնտ ֆարիսիան հաթըն ու կօն ժէռա . ուպան ու ժըլըր հառան , չըմա քօ Հիբօտիս դա
- 32 գուժտըն տը խուաղան : Ու առւի կօ ժը ուանուա , հանըն ժը աւ ուուվիուա պէժըն . վահա ան ճընան տանր տը խըմ , ու շիֆայիթիան թէմամ տըքըմ իու ու սըպէ ,
- 33 ու լը ույա սըսէանտա տէ թէքմիլ պըպըմ : Լաքին ժը մըռա լաղըմ ան քօ իու սըպէ ու աւ ույա տըն պը կէ-
- 34 սուչէրիֆէ տանըվա հէլաք պըպան : Եա՛ Երուչալիմ՝ փէյղէմպէրան գուժդօղ ու ժը դառա հաթըր շիանտօղան գէվըր քրօղ Երուչալիմ , չէնտ ճարան մը խօտ ոլէտէ դա ճըվանտըն՝ չավան քօ մըրիչք Նուչըքէ խօ լը պըն
- 35 փանէ խօ տը ճըվինան , ու հունն նան խօտըն : Վահա մալա ո՛ ժը ոռա խարապ տը մինան , համա ժը ոռա տըպէմ հէնի մը հունն տէ նան պընըն , հաթա քօ պէժըն , պը նավէ խօտէ հաթող միւպարէք պըպան :

ՍԷՐ 14

- 1 Ու պու քի՛ կավա քօ առւի լը ու քի չէմուտա , քէթ լը մալա ֆարիսի քի նան խուարընէ , ու առան
- 2 առւի տը բէ պուն : Ու վահա եէքէ սըսգա լը պանր
- 3 ուիտա հանու : Ու իսա ճէվապ տա՛ ու կօ ժը նօմօ սիանուա ու ֆարիսիանուա , էրքը ճայլիզ ան լը ույա չէ-

- 4 մուտա սաղ քըրըն : Ու ուան հըսքօթ պօ պուն , ու
 աուի կըրթ աուի ու սաղ քըր ուի ու շիանտ ու կօ ժը
 5 ուանուա . Ժը ո' , քար եա կայէ քի՞ լը ոյա շէմուտա
 6 լը պիրէ պը գէվն՝ աուի զուվա տար նէյնն : Ու ժէ-
 ուա ժը պօյ դըղէ հան գատիր նն պուն ճէվապ տա-
 յընէ :
- 7 Ու ժը տավէթլիանուա թէմսիլ քի կօ . կավա քօ տի
 էրքը չավան ճիյէդ ավուլին տը պըժարթըն . կօ ժը
 8 ուանուա : կավա քօ եէքէ դա կազի տը քն լը տավէթէ
 լը սէր տէօշէկէ ժօուին ոումանն , ննպն քօ ժը ուի
 9 ժը դա եէքէ միւթէպէր պէ կազի պուն : Ու աւ քօ
 դա ու աուի կազի քըր , պէ ժը դաուա պէժն , ժը ուի-
 ուա ճի պը տն . ու ժը բէվա պաշլամիշ պի պը շէրմ
 10 լը ճէյէ բաշին կըրթընէ : Լէ կավա քօ տավէթ տըպի՝
 հաուն լը ճիյէ բաշին ո.Օնի , քը ոխթա դա տավէթ
 քրօղ պէ , ժը դաուա պէժն . Եա՛ տօսթէ մըն հէնի
 ժօր ուապն , լը ուէ չաղէ պը դաուա լը սօֆրէտա ո.Օ-
 նըչտօղան՝ լը պնր ուան ժը դաուա տէ իղղէթ պը պն :
- 11 Չըմա քօ հէր քի քօ աւ խօ պըլընտ տըքն՝ տէ ալչաղ
 պը պն . ու խօ ալչաղ քրօղ՝ տէ պըլընտ պը պն :
- 12 Հէմ ժը խօ տավէթ քրօղուա կօ . կավա քօ դաշղէ
 եա՛ շիվէ տըքի , տօսթէ խօ եա պրէյէդ խօ եախօտ
 խըսըմէդ խօ եա ճիրանէդ զէնկինան տավէթ մնքէ ,
 նա՛ պն քօ ուան ժի դա տավէթ պըքըն , ու ժը դաուա
- 13 պէտէլ պըպն : Լէ կավա քօ զիյաֆէթ տըքի , ֆապի-
 բան , սագաթան թօփալան՝ քօուան տավէթ պըքն :
- 14 Ու խօզի ժը դաուա քօ , պէտէլէ ուան թուենն քօ ժը
 դաուա պըքըն , ու աւ պէտէլէ տէ լը գըյամէ սատը-
 գան ժը դաուա պէ տայըն :
- 15 Ժը աւ սօֆրէտա ո.Օնըչտօղան եէքէ կավա քօ խա-
 պէրէ հան պըհիստ կօ ժէուա . խօզի ժը աուիուա քօ
- 16 նան տը խօ լը փատիշահիթիյէ խօտէտա : Ու աուի ժէ-
 ուա կօ . Մնուուվ քի շիվ քի մնզըն քըր ու փըու
- 17 մնուուվան տավէթ քըր : Ու ոխթա շիվէ խըզմէթ-

քեարէդ խօ շիանտ՝ քօ աւ տավէթլիան կազի քն ,
 18 պը կօթընէ էրքը՝ հէր դըշդ հազըր ան : Ու հէմիան
 ժի պաշլամիշ պուն մըհանէ տիթընէ , ավուլին կօ . Մը
 զնվի քըռի , տը վապու քօ հնաբմ աուի պը պինըմ .
 էղ ժը դա ուէճա տըքըմ քօ մը մաղուլ հասապ քն :
 19 Ու աւ է տըն կօ . Բէնճ ճօթի կա մը քըռի , ու տըշըմ
 քօ ուան պը ճէուրպինըմ , ժը դա ուէճա տըքըմ քօ մը
 20 մաղուլ հասապ քն : Ու պաշգասի կօ . Մը ժը խօռա
 21 ժըն անի , ժը պօյ աուի անղ նըքարըմ պէմ : Ու խըզ
 մէթ քեար հաթ ու ժը էֆէնտիյէ խօռա աուան խապէր
 քըր , ուէ չաղէ աւ խօտիյէ մալէ սու հաթ , ու կօ ժը
 խըզմէթ քեարէդ խօռա , զուվա ուապն լը մէյտանան
 ու քուչէյէդ պաժէրէ , ու ֆադիրան ու սադաթան ու
 22 թօիալան ու քօռան լըվըր պինն : Դուլ ժի կօ . Եա՛
 րապպ չափան քօ դա էմը քըր պու , ու հէժա ճի հէյն :
 23 Ու էֆէնտի ժը գուլուա կօ . Ռապն լը նալ ուէյան ու
 նադապան , ու քի քօ տը պինըն՝ պինըն լըվըր՝ հաթ
 24 քօ մալա մըն դըժն դըսլն : Չըմա քօ ժը ոռա տէժըմ
 քօ ժը աւ տավէթլիան՝ եէքէ ժի տէ դամա շիվէ մըն
 ննսթինն :
 25 Ու բէռա վըռ խալգ շուն , վնկէուիա ու կօ ժը
 26 ուանռա : Աւ քօ լը բէյ մը դէ , ժը պավ ու ժը աի ,
 ժը ժըն , ու ժը ոլէտան , ու ժը պրէյան , ու ժը խուշ
 դան , ու ժը նէֆսէ խօ ժի իքրահ ննքն՝ նըքարն չա
 27 կըրտէ մը պըսլն : Ու քի քօ խաչէ խօ հէլնէյնն , ու
 28 բէյ մըն ննյն . նըքարն շակըրտէ մը պըպը : Չըմա քօ
 ժը ո՛ քի՞ գուլլէ քի ջէքըրըն պը խուաղն , ավուլ ու
 նէյնն՝ ու խարճէ ուի հիսապ ննքն , էրքը աուի թէ
 29 մամ քըրընէ գուտրէթէ ուի հէյն : Էրքը նն պը քօ
 կավա հիմէ տէյնը , ու նըքարը թէմամ պըքն , հէմի
 30 տիթօղան տէսթ պըքըն աուի մէղգարա քըրընէ : Ու
 կօթընէ , էրքը մնուուվէ հան տէսթ քըր ջէ քըրընէ ,
 31 ու գատիր նն պու թէմամ քըրընէ : Եախօտ քի՞ ժան
 խօնտքեար տը ջօ՝ փնվ աըչօ պը հէնի խօնտքեար քի ,

- ու ավուլ ու նէյնն ու ժը խօռա շէվըր պըքն , էրքը
 պը տահ հաղարան տըքարն^օ լը պնր աուի պը սնքը-
 32 նն քօ պը պիսթ հաղարան դէ լը սէր ուի : էրքը նա ,
 չը գաս քօ ու տուր ն , էլչի տը շէյինն^օ ու պարու-
 33 շիթի տը խուաղն : Նուա ժը ո ժի՝ ահվա հէր քի քօ
 հէմի վարիյէթէ խօ թէրկ նաքն , նըքարը շակըրտէ մը
 34 պըպն : Խօյ գանճ ն , համա խօյ էրքը պէ դահմ պը-
 35 պն , պը չը^օ տէ թէրպիյէ պըպն : Աւ նն ժը հարիուա
 նն ժի ժը սէրկինուա լաղըմ տը պն , լէ աուի լը տնր
 տավէժըն , ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն
 պրա կօտարի պը քն :

ՍԷՐ 15

- 1 Ու աուի կօտարի քըրընէ հէմի կիւմիւքճիան ու
 2 կիւնէքեարան ժէուա նէղ տը պօ պուն : Ու ֆարիսիան
 ու քեաթիպան կաղընան տըքըր պուն ու տը կօթը պուն .
 չըմա ուիա կիւնէքեարան գապուլ տըքն , ու պը ուան-
 ուա տըխօ :
 3 Թէմնիլա հան կօ ժը ուանուա : (4) Ժը ո՛ ժըքէուա^օ
 սնտ պըղընէ ուի հնպն՝ ու ժը ուան էրքը եէքէ վուն-
 տա պըքն , նօթու ննհան նն^օ հէլն լը չէօլէ , ու լը
 քէյ աւ վունտա պուն պը ջօ , ու հաթա քօ աուի պը
 5 պինն : Ու կավա քօ տը պինն՝ պը շաղիթի լը սէր
 6 բըչդա խօ տա դինն աուի : Ու լը մալ տը ջօ կաղի
 տը քն տօսթ ու ճիրանէդ խօ , ու ժը ուանուա տը
 պէ . Շաղ պըն պը մըուա . չըմա քօ մը վունտա քըր
 7 պըղընէ խօ տի : Ժը ոուա տը պէմ քօ ահվա շաղիթի
 տէ պըպն լը աղիւմանտա ժը պօյ կիւնէքեար քի քօ
 թօպա տըքն՝ նա քի ժը պօյ նօթ ու ննհ սատըգան՝
 8 քօ ժը ուանուա թօպա լաղըմ նընն : Եախօտ՝ քի՞ ժան
 ժըն ն քօ տնհ տրէմէ ուի հէպն , ու էրքը տրէմ քի
 վունտա պըքն . չըրա վէ նաթն , ու լը նավ մալէ սըվ-
 նըք խը , ու գանճ լէ պը կէուն , հաթա քօ աուի պը

- 9 պիննա՝ ու կալա քօ տը պիննա՝ կազի տըքա՞ տօսթ ու ճիրանան ու տէժա՞, պը մըռա չազ պըն, շըմա քօ մը
- 10 վուճտա քըր տրէմէ խօ տի՝ ժը ոռա տը պէմ, վուսան ժի շազիթի տըպա՞ լը պա՞ր մէլէքէ Խօտէ՝ ժը պոյ կիւնէքեար քի քօ թօպա տըքա՞:
- 11 Ու կօ, ժը եէքէռա տու գուռէ ուի հապու. ժը
- 12 ուան բըջուկ ժը պավէ խօռա կօ: Եա՞ պապա ժը վարիյէթէ խօ չը քօ ժը մըռա տըգէվա՞ հիսսէյէ մըն պը-
- 13 տա. ո՞ւի ժի՞ մալէ խօ ժը ուանուա վայ քըր: Ու վըռնէմա՞ գուռէ բըջուք հէմի դըշդէ խօ ճըվանտ ու լը ոլաթ քի տուր ջու. ու լը ուէ մալէ խօ հէմի թէլէֆ քըր, չըմա քօ պը խօվարտէյիթի ուա տը պօ պու ու
- 14 ոօ տը նըշտ պու: Ու կալա քօ հէմի գատանտ՝ լը ուէ մէմլէքէթէտա դալայիքի մազըն պու, աուի պաշ-
- 15 լամիչ պու ֆադիրիթի քշանտընէ: Ու ջու քէթ լը պա եէքէ աւ մէմլէքէթիլիյէ, ուի ժի աուի շիանտ լը տէշ-
- 16 տէ խընդիրան չէրանտընէ: Ու արզու տըքըր ժը խարնուպէ ժը խուարընէ խընդիրան զըքէ խօ դըժա քը-
- 17 րընէ, ու եէքէ նա՞ տը տա ժէռա: Ու աուի լը սէր խօ հաթ՝ ու կօ. Չէ՞նտ վալէյան հէնա՞ լը մալա պավէ մըն պը նան թէր պուճ, ու ազ լը վըր ժը նազան
- 18 տը մըրըմ: Ռապըմ հառըմ ժը պավէ խօռա, ու պէժըմ ժէռա. Եա՞ պապա մը կիւնէ քըր լը պա՞ր ազիւմանան ու լը պա՞ր դա. Ու հէնի լայիգ նընըմ ազ գուռէ դա պէմ կօթընէ, մը ոգա վալէյանէդ խօ եէքէ
- 20 պըքա՞: Ու ուապու ժը պավէ խօտա հաթ, ու աուի կալա քօ հէժա տուր պու պավէ ուի տի, ու հայֆա ուի հաթ, ուապու պազտա ու լը ասդույէ ուի քէթ ու
- 21 ուամիսա աուի: Ու գուռ ժի ժէռա կօ. Եա՞ պապա՞ մը կիւնէ քըր լը պա՞ր ազիւմանան ու լը պա՞ր դա, ու
- 22 հէնի լայիգ նընըմ ազ գուռէ դա պէմ կօթըն: Ու պապա ժը խըզմէթքեարանուա կօ. Պը՛ տա՞րինըն ճըլէ ա-
- վուլին ու ժէռա պըտըն որկըրթըն, ու կիւսթիր տէյ-
- 23 նըն լը բէչիյէ ուի ու սօլ լը լընկա ուի: Ու ճօնը կայէ

- 24 Գալազ վրինըն ու սէրժէքըն , ամ պը խուեն ու շաղ պըն :
 25 Ջըմա քօ դուռէ մը հան՝ մըրի պօ պու սաղ պու , ու
 վուենտա պօ պու հաթըրտիթըն . ու տէսթ քըրըն շաղ
 26 պուենէ : Ու դուռէ ուի մանղըն լը զանվխտա պու . ու
 կազա քօ տը հաթը պու , ու նէղէ մալ պու ու տան
 27 կա ըսթրան ու ռազսան պըհիտտ : Ու ժը խըղմէթ
 քեարան եէքէ խօռա կազի քըր ու վըռս տըքըր , էր
 28 քը աւ չընան : Ուի ժի կօ ժէռա . էրքը պըէյ դա հաթ
 ու պազէ դա ճօնը կայէ Գալազ սէրժէ քըր , ժը ուի
 29 սէմէտէ քօ աուի սաղ սէլիմ տէսթ անի : Նուա աուի
 սու հաթ . ու նա տը խօստը պու լը հընտուռ քէթընէ ,
 համա պազէ ուի լը տան քէթ ու ժէռա լազա տըքըր :
 30 Ճէվապ տա ու կօ ժը պազէ խօռա , աւ չանտ սալան քօ
 ժը դառա խըղմէթ տըքըմ , ու Գաթ ժը խապէրէ դա
 անղ տանըն քէթըմ , ու Գաթ ճար քի ժը մըռա դա դա
 31 րըք քի նան տա , քօ պը տօսթէդ խօռա մը շաղիթի պը
 32 քըրա : Համա կազա քօ հաթ դուռէ դա աւ քօ մալէ
 դա պը Ֆահշան խուար , ժէռա դա սէրժէ քըր ճօնը
 33 կայէ Գալազ : Ու աուի կօ ժէռա . էյ էվլատ դու հէր
 շաղ պը մըռա ի , ու հէմի վարիյէթէ մըն է դա ան :
 34 Համա լաղըմ պու քօ՝ շաղ ու մէսրուր պուեն . չըմա քօ
 պըէյ դա հանա մըրի պօ պու ու սաղ պու , ու վուեն
 տա պօ պու . ու հաթը տիթըն :

ՍԷՐ 16

- 1 Ու կօ ժը շակըրտանուա . Եէքէ զէնկին հանպու , քօ
 քէթիխտա քի ուի հանպու , ու լը սէր ուի կըլի պու
 2 պու , էրքը վարիյէթէ ուի թէլէֆ տըքան : Ու աուի կա
 զի քըր ու կօ . Սւ չըն քօ ժը պօյ դա տը պըհիսըմ ,
 հիսապէ քէթիխտայիթիյէ խօ պըտան , չըմա քօ հէնի
 3 քէթիխտայիթի տէ նան քի : Քէթիխտա լը տըլէ խօ
 տա կօ . էղ չը պըքըմ . չըմա քօ էֆէնտիյէ մըն քէթ
 խիտայիթի ժը մըն տըսթինան , շըղուլ քըրըն նըքա

- 4 ըրմ, տիլաննչիթի շէրմ տըքըմ: Էղ զանըմ տէ չը պը-
քըմ՝ վուսան կավա քօ ժը քէթխիւտայիթիյէ խօ մա-
- 5 զուլ պըպըմ, մը լը մալա խօ դասպուլ պըքըն: Տէյն-
տարէ էֆէնտիյէ խօ ժը խօռա կաղի քըր՝ ժը ավու-
- 6 լինուա կօ, չը՞ դաս տէյնէ դա հէյն ժը էֆէնտիյէ
մըռա: Ուի ժի կօ. Սատ չափ ուունէ գէյթուն. կօ
ժէռա, պըսթին թէմէսիքէ խօ, ու ոօնի զուվա բէնճի
- 7 պը նըվիս: Բաշէ ժը տուէ տընուա կօ. Դու չը՞ դաս
տէյնտարի. ուի ժի կօ. Սատ քէլ կէնըմ, ու կօ ժէ-
ռա. Թէմէսիքէ խօ պըսթին՝ ու ոօնի հաշթէ պը նը-
- 8 վիս: Ու էֆէնտի քէթխիւտայէ նահադ մէտհ քըր՝ ժը
պօյ պը ադըլ թէվ կէռանտընէ. չըմա քօ ոյէսէ տը-
նէյէ հան լը ճինսա խօտա՝ ժը դուռէդ ոօհնիյէ հէնի
- 9 պը ադըլ ըն: Ու ան ժի ժը ոռա տը պէմ. հուն ժը խօ-
ռա ժը մալէ նահադիթիյէ տօսթան վիյտա պըքըն,
կավա քօ հուն մուհթաճ տը մինըն՝ ո լը չաթըրէդ է-
- 10 պէտիան դասպուլ պըքըն: Լը դըշդէ հընտըքտա էմին
պուն՝ լը փըռտա ժի էմին ան. ու լը հընտըքտա նա-
- 11 հադ պուն՝ լը փըռտա ժի նահադ ան: Նուա էրքը
հուն լը նահադ մալտա էմին նան պուն. հադ մալ քի՞
- 12 տէ ժը ոռա պավուր պըքըն: Ու էրքը լը դըշդէ պաշ-
դասիան հուն էմին նան պուն. է ո՛ քի՞ տէ ժը ոռա
- 13 պըտան: Գաթ եէք դուլ քի ժը տու աղանուա խըզմէթ
նըքարը պըքըն. չըմա քօ եա ժը եէքէ իքրահ տէ պը-
քըն՝ ու աուէ տըն պըհուպինան, եա ժը եէքէռա տէ
թապի պըպըն՝ ու լը տուէ տըն խարասլ մէղէքըն. հուն
դասիը նընըն ժը խօտէռա ու մամօնառա խըզմէթ
քըրըն:
- 14 Ու տուանան հէմիան դամաքեար Ֆարիսիան տը պը
- 15 հիսթը պուն, ու աուի մէսդտրա տը քըրը պուն, ու
կօ ժը ուանուա. հուն ըն քօ լը պանր մանուվան խօ
սատըդ նչան տը տըն, համա խօտէ տըլէ ո՛ տը զանան,
չըմա քօ լը պանր մանուվան պըլընտ պուն՝ լը պանր
- 16 խօտէ մէքրուհ ան: Նօմօս ու փէյղէմպէրիթի հաթա

Հաննա պուն . ու ժը ուէ բէվա փատիշահիթիյէ խօտէ
 միւժտէ տըպն , ու հէր քէս աուի պը զօռ տէսթ տը
 17 խն : Ու ազիւման ու արտ պը պուհարթընէ՝ ժը նօմօ-
 18 սէ նօգդա քի քէթընէ գօլայ ն : Հէր քի քօ ժընա խօ
 պնր տը տն ու պաշգւասիքի տըսթինն , զինա տըքն .
 ու քի քօ աւ հաթը պնրտանէ տըսթինն՝ զինա տըքն :
 19 Ու եէք մնռուվ քի զէնկին հնպու , քօ բէհէզ ու
 նազիք տիւլպէնտ որտըկըրթպու , ու հէր ուօ սէֆա տը-
 20 քըր : Ու եէք Լազարոս պը նավ ֆագիր քի հնպու ,
 քօ աւ հաթը պրինտար պու՝ լը պնր տնրիէ ուի հա-
 21 թըպու ավէթըն : Ու արզու տըքըր քօ ժը սուֆրայէ
 աւ զէնկինէ հաթը քէթըն ժը հուրըքէ նանան զըքէ
 խօ դըժը պըքն , ու հէմ ժի քնլպան տը հաթը պուն
 22 ու պրինէդ ուի տալէսթըն : Ու պու քի քօ աւ ֆագիր
 մըր . ու մէլէքէ խօտէ աուի պըրըն լը հէլմէզէ իպրա-
 23 հեմէ . զէնկին ժի մըր ու հաթը դամըռանտըն : Ու լը
 ճէհէնէմէտա կավա քօ լը իսքէնճէտա պու , ջահվէ խօ
 հնլանի ու ժը տուրվա իպրահիմէ ու Լազարոսէ լը հէլ-
 24 մէզա ուի տի : Ու աուի գիրա ու կօ . Եա՛ պապա
 իպրահիմ ժը մըռա մէրհամէթ պըքն , ու պը շէյինն
 Լազարոսէ քօ սէրէ փէչիյէ խօ լը ավէ խն , ու զըմանէ
 մըն հոնըք պըքն , չըմա քօ լը ալավէ հանտա ազապ
 25 տըքչինըմ : Ու իպրահիմ ժի կօ ժէռա . Եա՛ էվլատ
 պիրա խօ պինն քօ դու լը ուէ տընէտա նիյմէթէ . խօ
 սննտ , վուսան ժի Լազարոս էգիյէթէ . անվա աւ լը-
 26 վըր թէսէլի տըպն ու դու ազապ տըքչինի : Հէմ լը
 սէր աւ հէմի դըշդան մատա լը մապէյնա մատա խէն-
 տէգ քի գայիմ պու ն . հաթա քօ ժը վըր ժը ոռա պու-
 հարթօղ խօստըն գատիր նն պըն , հէմ ուան քօ լը ուէ
 27 նն ժը մնռա գատիր նն պըն պուհարթընէ : Ուի ժի
 կօ . Նուա ժը դա տիլէկ տըքըմ եա՛ պապա քօ աուի
 28 լը մալա պավէ մըն պըշէյինի : Լը ուէ բէնճ պրէյ մըն
 հանն քօ հառն ժը ուանռա շէհատէթի պըքն , քօ
 29 նն պն քօ ուան ժի լը աւ ճիյէ ազապէ պէն : Ու իպ-

րահիմ ժէճա կօ . Մուսա ու փէյղէմպէրան լը պա ո՛
 30 նըն . ժը ուանուա պրա կօտարի պըքըն : Աւ ժի կօ ,
 Նա՛ եա՛ պապա Իպրահիմ , լաքին էրքը ժը մըրիան եէ-
 31 քէ հանն ժը ուանուա , թօպա տըքըն : Ու աուի կօ
 ժէճա . էրքը ժը Մուսաուա ու փէյղէմպէրանուա կօ-
 տարի նա քըն . ժը մըրիան ժի եէքէ ոապան տէ պա-
 վուր նան քըն :

ՍԷՐ 17

1 Ու ժը շակըրտէդ խօռա կօ . պէմիւմքիւն ըն քօ
 խուար պուն նէյըն , համա վայ ժը աուէճա քօ՝ պը
 2 տէսթէ էքէ դէ : ժը ուիուա հէնի գանճ պու՝ քօ ժը
 ասդույէ ուիուա դէվըր քի աշէ պը հաթը ալագանտըն
 ու լը պահրէ պը հաթ ալէթըն՝ նա քի ժը աւ եէքէ
 բըջուգան խուար քան :
 3 Հուն ժը խօռա սագըն պըն . էրքը պրէյ դա ժը
 դառա գապահաթ տըքան , ժէճա թաղիր պըքան , ու էր-
 4 քը թօպա տըքան ժէճա ալթի պըքան : Ու լը ույէտա
 հաթթ ճարան ժը դառա գապահաթ պըքան ու հաթթ
 ճարան վէկէնն ու պէժան , թօպա տըքըմ , ժէճա ալթի
 5 պըքան : Ու ըսուլան կօն ժը Բապպուա . Իմանէ ման գէ-
 6 տէ պըքան : Ու Բապպ կօ . էրքը գասա հապէ խարտա-
 լէ Իմանէ ո՛ պըպան , ու ժը տարէ թույէ հանուա պէ-
 ժըն . ժը ճիյէ խօ պը ֆըլթ ու լը պահրէ պէ տայըն՝
 աւ ժի ժը ոռա տէ Իգաաթ պըքան :
 7 Համա ժը ո՛ քի՛ն աւ քօ ճօթքեար եա շըվան գուլ
 քի ուի հէպան՝ քօ կալա քօ աւ ժը զանվէյէ լը մալ պէ ,
 զուվա պէժան ժէճա էրքը որան լըվըր ուճի լը սուֆ-
 8 ըէտա : Լէ նան պէժան ժէճա , էրքը շիվէ մըն հազըր
 պըքան , ու բըշդա խօ կըրէտան ժը մըռա խըզմէթ պը-
 քան հաթա քօ նը պըխում ու վանսում , ու բաշէ դու
 9 ժի պը խօ ու վանսու : Մէկէր բազի տը պա ժը աւ գուլէ
 10 ժը պոյ ժէճա էմր պուն դըշդան իճրա քըրընէ : Վու-
 սան ժի հուն կալա քօ ժը ոռա հաթը էմր պուն հէմր

- դըշդան տըքըն, պէժըն էրքը ան ֆայատսիզ գուլըն,
 չըմա քօ աւ քօ ան տէյնտար պուն քըրընէ ման քըր :
- 11 Ու պու քի կավա աուի լը Գուտսէ տը ջօ պու, ժը
 12 օրթա Սամարիայէ ու ճէլիլէ տը պըհուրի պու : Ու կա-
 վա քօ աուի լը գասասպա քի տը քէթը պու . տահ ու-
 յուզ մանուկան լագա ուի պուն . քօ ուան ժը տուր-
- 13 վա սարընին : Տանկէ խօ հէլանին ու կօն . Եա՛ խօճա
 14 իսա ժը մանա մէրհամէթ պըքան : Ու կավա քօ ուան
 տի՛ կօ ժը ուանուա . Հանըն հուն խօ նշանէ իմաման
 պը տըն, ու պու քի կավա քօ ջուն ; զուվա փադըթ
- 15 պուն : ժը ուան եէքէ կավա քօ տի էրքը շիֆա սանտ՝
 վանկէուի պը պըլընտ ավազ քի ժը խօտէուա չըքըր
 16 տը տա : Լը լընկա ուի քէթ լը սէր ոու, ու ժէ ու-
 17 զի տը պոյ պու ու աուի ժը Սամարի պու : Ճէվապ տա
 իսա ու կօ . Տան մանուկան փադըթ նանպուն, նուա
 18 նահան լը քօ՞ նան : Քօ լը վըր նայէն խույայի՛ վանկէ-
 ուանտընէ ու ժը խօտէուա չըքըր քըրընէ . Էթ թանէ
 19 եապանճիյէ հան : Ու կօ ժէուա . Ռապան հաուան չըմա
 քօ իմանէ դա դա սաղ քըր :
- 20 Յարիսիան կավա քօ վըուս քըրըն՝ էրքը փատիշա-
 հիթիյէ խօտէ քի՞նկա տէ պէ . ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Փատիշահիթիյէ խօտէ պը տարվա հաթը խույայը
- 21 դըշդան նայէ : Հէմ վահա լըվըր ան եա վահա լը ուէան
 տէ նան պէժըն . չըմա քօ փատիշահիթիյէ խօտէ լը հըն-
- 22 տուուա ո՛տա ան : Ու ժը շակըրտանուա կօ . ուոյան տէ
 պէն քօ հուն ուոյա Գուուէ մանուկ տիթընէ տէ ար-
- 23 զու պըքըն, ու համա տէ նանպինըն : Ու էրքը ժը ոուա
 պէժըն, վահա լըվըր ան եա լը ուէ լը տու ուան ման ջըն :
- 24 Չըմա քօ չավան քօ պըրուսք ժը պըն աղիւմանան պը
 պարապանտընէ՝ հաթա լը ալիյէ տընէ աղիւմանան
 շավի տըտան, Գուուէ մանուկ ժի լը ուոյա խօ տէ ահ-
- 25 վա պըպան : Համա ժէուա ավուլ վըու էղիյէթան քչան-
- 26 տըն լազըմ ան, ու ժը սիլսիլէյէ հան ըէտա պուն : Ու
 չավան քօ ուոյա Նուհ պու, ուոյա Գուուէ մանուկ ժի

- 27 տէ վուսան պըպան : Տը խուարը պուն ու վան տը խուարը պուն՝ տը զէվուճի պուն ու տը զէվուճանտըպուն , հաթա լը ուէ ույէ , քօ Նուհ լը կէմիյէ քէթ , ու թօ .
- 28 Ֆան հաթ ու հէմիան հէլաք քըր : վուսան ժի չալան քօ լը էյամէ Լութ պու , տըխուարը պուն ու վան տը խուարը պուն , տը քըռը պուն՝ տը Ֆըռօթը պուն՝ տը
- 29 տանի պուն ջէ տը քըրը պուն : Համա ույա տանը հաթընէ Լութ ժը Սուտումէ , ժը ազիւմանան աէրը ու քիպըիթ հաթը ուրժանտըն , ու հէմիան ժի հէլաք
- 30 քըր : Լը ույա աշիքերար պունէ Գուուէ մանուվ ժի՝
- 31 ուզա ուանան տէ պըպան : Լը ուէ ուտա աւ քօ լը սէր խանխտա ան ու Ֆըրազա ուի լը մալտա , պըրա ժը պոյ ուան սանտընէ նէյէ խուարի , ու աւ քօ լը զանվիտան՝
- 32 պըրա վէ նան կէռան : Լը պիւրա խօ պինըն ժընա Լութէ :
- 33 Աւ քի քօ ճանէ խօ խէլաս քըրընէ տը խուարան , աուի տէ վունտա պըքան , ու աուի քի քօ վունտա տըքան՝
- 34 տէ խէլաս պըքան : Ժը ոռան տը պէմ , էրքը տու մանուվ լը ուէ շանվէտա լը եէք լըհէֆտա պը պըն , եէք
- 35 քէ տէ պէ սանտըն ու աուէ տըն տէ պէ հըչտըն : Ու էրքը տու ժըն լը եէք ճիտա ժը հէռանտընուա պըպըն , եէքէ տէ պէ սանտըն ու եէքէ տէ պէ հըչտըն , ու էրքը տու մանուվ լը զանվիտա պըպըն , եէքէ տէ պէ սանտըն ու եէքէ տէ պէ հըչտըն : Ճէվապ տան ու կօն ժէռա . Եա՛ րապպ լը քօ՛ տէ պը պըն դըչդէ հան :
- 37 Ուի ժի կօ ժը ուանուա . լը քօ քի լան հէյան՝ գարթալան լը ուէ տէ պէն նըվանտըն :

- 1 Ժը ուանուա թէմսիլ քի ժի կօ ժը պոյ աուի քօ . էրքը ժը ուանուա տայիմա էպրատէթ քըրըն լազըման ,
- 2 ու աճիղ նան պուն : կօ . Լը պաժէր քի գատի քի հան պու , ժը խօտէ նան տը թըռուա պու . ու ժը մանուվան
- 3 շէրմ նան տըքըրը պու : Ու ժընէպի քի հանպու լը աւ

- պատժէրտա . տը հաթը պու ժէռա ու տը կօթ . հադէ
 4 մըն ժը խըսմէ մըռա՝ ժը մըռա պըսթին : Ու լը փըռ
 դէման աւ նս տըխօստը պու , համա ժը ուէ բէվա լը
 տըլէ խօտա կօ . Ֆարազա նղ ժը խօտէ նա թըռսըմ
 5 ու ժը մանուկան շէրմ նա քըմ : Պարէ ժը պօյ ժը մըռա
 զահմէթ քըրընէ ժընէպիյէ հան հադէ ուի հադ պը
 քըմ , քօ նէյէ հէր յիթ ժը մըռա ածիղիթի պըռոն .
 6 Ու կօ Բապալ . Պը պըհիսըն քըրընէ նահադ գատիյէ :
 7 Նուա խօտէ՝ լը ոօ ու շմվէ ժէռա ֆէրիատ քրօղ հա
 դէ պըժարթիյէդ խօ տէ հադ նսքս , էրքը ժը ուան
 8 ու սապր ժի պըքս : Պըռա տը պէմ ժը ոռա , էրքը
 զուվա հադէ ուան տէ հադ պըքս . լաքին կավա քօ
 Գուռէ մանուկ պէ . աճապա լը սէր տրտէ իման տէ
 պըպինս :
 9 Ու ժը շանտ մանուկանուա՝ քօ ժը խօռա կիւվէմիշ
 պօ պուն , ու փըռան սէրհէվտէ տը քըրը պուն թէմ
 10 սիլէ հան կօ : Տու մանուկ ժը պօյ խպատէթ քըրընէ
 լը տաճարէ ուապուն եէքէ ֆարիսի ու աւ է տըն կիւմ
 11 ըիւկճի : Ու ֆարիսի սսքընի՝ տուվայէ հան տըքըր .
 Եա՝ Սլլահ ժը դառա շըքըր տըքըմ քօ՝ նղ ոգա պաշ
 դա մանուկան նընըմ , քշանտօղ նահադ , զինաքեար՝
 12 եախօտ ոգա կիւմիւկճիյէ հան ժի նընըմ : Լէ լը հաֆ
 թէտա տու ճարան ոօնճի տը կըրըմ . ու ուշրէ հէմի
 13 մալէ խօ տըտըմ : Ու կիւմիւկճի ժը տուրվա սսքընի՝
 շահվէ խօ ժի ուաստ լը աղիւմանէ պըլընտ քըրընէ նս
 տը խօստը պու . իլլա լը սընկէ խօ տը խըստ՝ ու տը
 14 կօթ . Եա՝ Սլլահ ժը մը կիւնէքեարուա ավֆ պըքս :
 ժը ոռս տը պէմ , ուիա ժը աուէ տըն բէթըր սատըդ
 շու լը մալա խօ . չըմա քօ հէր քի քօ աւ խօ պըլընտ
 տըքս , տէ սոչաղ պըպս , ու քի քօ աւ խօ ալչաղ
 տըքս՝ տէ պըլընտ պըպս :
 15 Հէմ ժէռա մասուման անին՝ քօ լը ուան պը դէվը ,
 կավա քօ շակըրտան տին՝ ժը ուանուա թաղիլ տըքըրը
 16 պուն : Համա իսա ուան ժը խօռա պը կաղի քըրընէ

Կօ . Պանրտըն աւ մասուաման քօ ժը մըուա պէն , ու ժը
 ուան պը կանըն . չըմա քօ վատիշահիթիյէ խօտէ ոգա
 17 ուանանուա ն : Պըուա տը պէմ ժը ոուա , քի քօ վա-
 տիշահիթիյէ խօտէ ոգա զաուուք քի գապուլ նն քն ,
 18 տէ լը ուէ նն գէվն : Ու սէրվէր քի ժէ վըուս քըր
 ու կօ . Եա՛ խօճայէ գաննճ՝ չը ամէլ պըքըմ՝ քօ ժը էպէ-
 տի էօմրէուա վարիս պըպըմ : Իսա կօ ժէուա . ժը մըուա
 չը՛մա գաննճ տէժի ժը խօտէ մատէ գաթ եէքէ գաննճ
 23 թուենն : Թէնպէհան տըղանի՞ . զինա մնքն , գաթըլ
 մնքն , տըղի մնքն , տանրավ շահատէթի մնքն , ժը
 21 պավ ու տիյէ խօուա իքրամ պըքն : Ու ժի կօ . Աուա-
 22 նան հէմիան ժը բըշուքիթիյէ խօ մը կըրթիւն : Կավա
 քօ իսա պըհիստ կօ ժէուա . եէք գէմանի քի դա հէ-
 ժա հէյն , հէմի վարիյէթէ խօ պը Ֆըուօջ ու ժը Ֆա-
 գիրանուա պըտն , ու լը աղիւմանտա խազնէյէ դա տէ
 23 պըպն . ու որն լը բէյ մըն : Աու ի կավա քօ աուա
 պըհիստ պը գասավէթ պու . չըմա քօ վըու գէնկին պու :
 24 Ու իսա կավա քօ տի աու ի պը գասավէթ , կօ . ուան
 քօ մալէ ուան հէյն՝ չա՛վան պը չէթըն տէ պը գէվըն
 25 լը վատիշահիթիյէ խօտէ : Չըմա քօ տնվէ ժը գուլա
 տէրղիյէ պը պըհուրընէ , ժը մանուվէ գէնկին լը վա-
 26 տիշահիթիյէ խօտէ քէթընէ բէթըր ն : Ու ուան քօ
 պըհիստըն՝ տը կօթը պուն . Հէնի քի՞ տըքարը խէլաս
 27 պուն : Ու աու ի կօ . Աւ դըշդ քօ ժը մանուվան պէ-
 28 միւմքիւն ըն , լը պանր խօտէ պը միւմքիւն ըն : Ու ֆէթ-
 ըոս կօ . Վահա մն հէմի դըշդէդ խօ պմրտան ու լը
 29 բէյ դա հաթըն : Ու աու ի կօ ժը ուանուա . պըուա տը
 պէմ ժը ոուա . գաթ եէքէ թուենն քօ ժը պօյ վա-
 տիշահիթիյէ խօտէ՝ հըշթ , մալ , եա պավ ու տէ , եա
 30 պրէյան՝ եա ժըն եա ոլէտան : Գը աւ լը ասիրէ հան-
 տա վըու գաթան ու լը աւ տընէյէ աընէտա էպէտի
 էօմրէ ննսթինն :
 31 Ու տուանղտահան լը պալէ սանտ ժը ուանուա կօ .
 վահա նմ լը Գուտսէ ուա տը պըն . պը տէսթէ վէյ-

- 32 ղէմպէրան ժը տէրհագէ Գուռէ մանուվ՝ հէմի հաթը
 33 նըվիսան տէ թէմամ պըպըն : Չըմա քօ ժը դայիֆանուա
 34 տէ թէսլիմ պըպան : Ու տէ պը քութըն ու տէ պը գու-
 ժըն աուի , ու լը ուոյա սըսէյանտա տէ գըլամ պըքան :
 35 Ու ուան ժը ուանան գաթ եէքէ ֆէհման քըրըն , ու
 սէօղէ հան ժը ուան հաթը պու վէշարթըն . ու հաթը
 կօթան դըղգան նան տը դանը պուն :
 36 Ու պու քի կավա քօ աւ նէղէ Իրիխայէ տը պօ պու ,
 լը սէր ոէտա եէք քօու մանուվ քի ոսնըշաի պու ժը
 37 պօյ տիէննիթիյէ : կավա քօ պըհիստ պուհարթընէ
 38 գալապայէ , վըռս քըր՝ էրքը չի՞ ան աւ : Ու ժէուա
 39 կօնը էրքը Իսայէ Նասրանի տը պըհուրի : Ու աուի կա-
 դի քըր ու կօ . Եա՛ Իսա դուռէ Տավուտ ժը մըուա
 40 մէրհամէթ պըքան : Ու ուան քօ լը բէշ տը ջօ պուն՝
 թագիր տը քըրը պուն ժէուա քօ տանկէ խօ պը պրան ,
 ու աուի հէնի փըռ եա՛ գուռէ Տավուտ ժը մըուա մէր-
 41 համէթ պըքան , տը գիրա պու : Նուա Իսա սանքընի ու
 էմր քըր քօ աուէ ժէուա պինըն , ու կավա քօ նէզա
 ուի պու՝ փըռս քըր ժէ ու կօ . Չը՞ տը խուաղի դու
 42 քօ ժը դաուա պըքըմ : Ուի ժի կօ . Եա՛ բապպ տը
 43 խուաղըմ քօ պը պինըմ : Ու Իսա ժի ժէուա կօ . Պըրա
 վէպըն իմանէ դա դա խէլաս քըր : Ու աւ զուվա տի ,
 ու լը բէյ ուի տը ջօ պու , ու ժը Խօտէուա շըքըր քըր ,
 ու կավա քօ խալգ հէմիան տին . ժը Խօտէուա համտ
 տըքըրը պուն :

ՍԷՐ 18

- 1 Ու քէթ ժը Իրիխայէ տը պըհուրի պու : (2) Ու վա-
 հա մանուվ քի հանպու՝ նավէ ուի Զաքա՝ քօ պաշէ
 3 կիւմրիւկճիան պու , ու եէքէ ղէնկին պու : Ու տը խօս-
 տը պու տիթընէ՝ էրքը քի՞ ան Իսա , համա ժը գալա-
 պայէ գատիր նան տը պօ պու , չըմա քօ գամէ ուի գըն
 4 պու : Ու պաղիա լը բէշտա ուպու լը սէր տաղա հէ-

- 5 Ժիլէ քօ աուի պը պինն , չըմա քօ ժը ուէ տէ պը պը .
 հուրի պու : կավա քօ լը ուէ հաթ , իսա լը ժօր նը .
 հիսթ ու կօ ժէռա . Եա՛ Զաքա՛ դու քն՝ ժը ուէ որն
 խուարի , չըմա քօ ժը մըռա կէրէքն քօ իռօ լը մալա
 6 դատա պը պըմ : Ու աուի զուվա հաթը խուարի , ու
 7 պը շաղ պունէ աուի դապուլ քըր : Ու կավա քօ հէ-
 միան տին , կաղընան տը քըրը պուն ու տը կօթը պուն .
 8 լը պա կիւնէքեար մնռուվէ դօնախ սննտընէ ջու : Ու
 Զաքա հաթը սնքընի ու ժը Բապպուա կօ . իշթէ նի-
 վէ վարիյէթէ խօ ժը Ֆադիրանուա տը տըմ՝ Եա՛ Բապպ .
 ու ժը քէռա քօ մը դատը քըր չար դաթէ էօտէմիշ տը
 9 քըմ : իսա կօ ժէռա . իռօ լը մալա հանտա խէլաս
 իծրա պու , չիւն քի ուի ժի գուուէ իպրահիմ պու :
 10 Զըմա քօ Գուուէ մնռուվ հաթ քօ վունտա պուն ադա-
 միշ պըքն ու խէլաս քն :
 11 Ու կավա քօ ուան աւ դըչդան տը պըհիտը պուն՝
 թէմսիլ քի ժի կօ լը սէր նէղ պունէ ուի լը Գուստէ .
 ժը պօյ ուան քօ վուսան թախմին տըքըր պուն , էր-
 12 քը վատիչահիթիյէ իօտէ զուվա տէ պէյան պն : կօ՛
 եէք ասըլգատա մնռուվ քի՛ ջու լը ոլաթ քի տուր ժը
 13 խօռա վատիչահիթի սննտընէ ու վէկէռանտընէ : Ու
 դուլէդ խօ կաղի քըր , տն՛ մընա տա . ու կօ ժը ուան-
 14 ռա . աուա պը չըղուլինըն հաթա քօ նղ պէմ : Հա-
 մա պաժարիյէ ուի ժէ իքրահ տըքըրը պուն , ու լը
 բէյ ուիտա էլչի շիանտըն ու կօն . Էմ՛ նա խուաղըն
 15 քօ աւ լը սէր մնտա վատիչահիթի պըքն : Ու պու
 քի կավա քօ աուի վատիչահիթի սննտ , վէկէռիա ,
 կաղի քըր աւ դուլան քօ ժը ուանուա աղչէ տա պու ,
 16 քօ պը դանն քի՞ չը քեար քըրիմ : Սւ ալուլին հա-
 թը ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն , մընայէ դա տն՛ մը-
 17 նայէ տըն դաղանն քըր : Ու կօ ժէռա . Սֆէրին Եա՛
 դուլէ դանն՝ չիւն լը հընտըքտա դու էմին պույ , լը
 18 սէր տն՛ պաժէրան հէօքմաթ պըքն : Ու իքլիննի
 հաթ ու կօ . Եա՛ էֆէնտի մընայէ դա բէնն մընայ է

- 19 տըն փաղանճ քըր : Ու ժը ուիուա ժի կօ . Դու ժի լը
 20 սէր բէնճ պաժէրան պըպն : Ու հաթը պաշգասի քի
 ու կօ . Եա՛ էֆէնտիյէ մըն , վահա մընայ է դա քօ
 21 աուի մը լը տըամալ քի լէֆանտը պու . չըմա քօ ան ժը
 դա տը թըուսիա պում . չըմա քօ դու մանուլ քի սէրթ
 ի , դա նատանին է խօ տը հէլինի . ու դօւլ նն քըրը
 22 նէ խօ տը չինի : Ու աուի ժէուա կօ . Էղէ դա ժը տն
 վէ դա տէ հէօքմ պըքըմ է՛յ փուլէ եարամազ , դա տը
 զանը պու էրքը ան մանուլ քի սէրթ ըմ . ան տը հէ
 լինըմ ժը ճիյէ նատանին է խօ , ու ժը ճիյէ դօւլ նն
 23 քըրընէ խօ տը չինըմ : Նուա դա չըմա աղչէյէ մըն
 ժը սարրաֆուա նն տա , քօ ան պըհաթըմա՝ ու աուի
 24 մը պը ֆայիղէ ժէ թահսիլ պը քըրանա : Ու ժը խըզ
 մէթ քեարանուա կօ . Պըսթլինըն ժէ մընայէ , ու աուի
 25 պըտըն ժը աուիուա քօ տան մընայ է ուի հէյն : (Ու
 կօնը ժէուա . Եա՛ էֆէնտիմ տան մընայ է ուի հէյն) :
 26 Ժը ոուա տը պէմ , ժը քէուա քօ հէյն տէ ժէուա պէ
 տայըն , ու ժը քէուա քօ թուենն , աւ քօ քէուայ ան
 27 ժի տէ պէ ժէ սանտըն : Համա աւ տըթմընէդ մըն՝
 ուան քօ նն տը խօստը պուն քօ ան լը սէր ուան փա
 տիչահիթի պըքըմ լը վըր լը պար մըն պինըն ու պը
 28 դուժըն : Ու կավա քօ ուանան կօ , լը բէշ ջու լը
 Գուտսէ ուպուենէ :
 29 Ու պու քի կավա քօ նէզա Պէյթֆադէ ու Պէյթա
 նիայէ՝ նէզա աւ ջիյէ քօ՝ ջէյէյէդ Զէյթուենան դէ կօ
 թըն պու , տըսօ ժը շակըրտէդ խօ շիանտ ու կօ :
 30 Հուն հանըն լը պար մատա պուն կուենտ , լը աուիտա
 կավա քօ պը գէվըն տէ պը պինին ճահշ քի հաթը կը
 րէտան՝ քօ լը սէր էքէ փաթ եէքէ սուար նն պույն ,
 31 վէքըն ու պինըն : Ու էրքը եէքէ ժը ոուա փըուա քը՝
 էրքը հուն չըմա վէ տըքըն , ահվա պէժըն ժէուա , էր
 32 քը ժը Բապպուա լազըմ ան : Ու կավա քօ ջուն աուան
 քօ հաթըն շիանտըն , տին չավան քօ ժը ուանուա՝ խա
 33 պէր տա : Ու կավա քօ ճահչէ վէ տըքըրը պուն խօ

- տիյէդ ուի ժը ուանուա կօն . Չըմա վէ տըքըն ճահչէ
 34 հան : Ուան ժի կօն . Աւ ժը րապպուա լազըմ ան :
 35 Ու աուի ժը իսաուա անին , ու ճըլէդ խօ ալէթըն լը
 36 սէր ճահչէ , ու իսայէ սուար քըրըն : Ու կավա քօ
 աուէ տը ջօ պու ուան ճըլէդ խօ լը սէր ուա տը խըս-
 37 տը պուն : Ու կավա քօ աուի նէզա պէրժէրէ ջիյէյէ
 ղէյթունէ պու , ճիւմհիւրէ շակըրտան հէմի տէսթ
 քըրըն պը շազ պունէ ժը իօտէուա թէսպիհ քը-
 րընէ պը պըլընտ աւաղ քի՝ ժը պօյ աւ հէմի քէ-
 38 րէմաթան քօ տիթը պուն : Ու տը կօթ պուն պը
 նավէ իօտէ հաթօղ փատիշահ միւպարէք պը պան ,
 լը ազիւմանան սէլամէթ ու լը փըռ պըլընտան իղ-
 39 ղէթ պը պան : Ու ժը նավ աւ փալապայէ չէնտ
 ֆարիսիան կօն ժէուա . Եա՛ խօճա ժը շակըրտէդ
 40 խօուա թազիլ պըքան : Ճէվապ տա ու կօ . ժը ոուա
 տը պէմ , էրքը ուանան հէշ պըպըն . գէվըրան տէ
 պը փիրըն :
 41 Ու կավա քօ նէզ պու , պաժէր՝ տի ու կըրիա լը սէր
 42 ուի ու կօ : Պարէ լը աւ ուօյանտա դա պը զանը պու
 սէլամէթէ խօ , համա նուա հաթը վէշարտըն ժը պանը
 43 շահվէ դա : Չըմա քօ լը սէր դա ուօյան տէ պէն՝ քօ
 տըժմընէդ դա լը սօուա դա տէ մէթէրիս պըքըինըն
 ու դա տէ հասար պըքըն , ու ժը հէմի ալիյէ տէ դա
 44 լը էզիյէթէ պըխըն : Ու դա հէմի ոլէտէ դա քօ լը
 նավ դատանան տէ լը արտէ խըն , ու դէվըր լը սէր
 գէվըր տէ նան հէլըն լը դատա . չըմա քօ դա ուօյա
 ղիյարէթէ խօ նըզանը պու :
 45 Ու քէթ լը տաճարէ՝ տէսթ քըր տանրանէ ժէ ֆը-
 46 ութօղան ու քըողան : Ու կօ ժը ուանուա , հաթիւն
 նըվիսանտըն , մալա մըն մալա իպատէթէ ան , ու հուն
 աուի մաղարայէդ տըզան քըրըն :
 47 Ու հէր կավ լը նավ տաճարտա ժը ուանուա հին
 տըքըր համա պաշ իմաման ու քեաթիպան ու մանընէդ
 փավմէ՝ աուի հէլաք քըրընէ արամիշ տըքըրը պուն :

48 Ու դըշդ քի նա տըքեարը պուն տիթինէ՝ քօ չը պը-
քըն, չըմա քօ խալիկ կըշք Լէ հաթը պուն կըէտան՝ ժը
կօտարի քըրընուա :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու պու քի լը ուէ ուոյան եէքէտա՝ կավա քօ լը
տաճարտա դավմէ հին տըքըր ու ինճիլէ վազ տըքըր ,
պաշ իմաման ու քեաթիպան պը թէվլի իխթիարան լը
2 սէր կիյան : Ու կօն ժէուա , ժը մանա պէժն աուանան
պը չը՞ հէօքմէթէ տըքի , եախօտ հէօքմէթէ հան քի՞
3 ժը դաուա տա : Ճէվապ տա ու կօ ժը ուանուա . է ժի
ժը ո՞ դըշդ քի վըուա տըքըմ , ու ժը մըուա պէժըն :
4 Թահֆիլէ Հաննա ժը աղիւմանա՞ն պու , եա ժը ման
5 ուովան : Ուան ժի լը տըլէ խօտա տիւշիւմիշ տը պօ
6 պուն՝ ու աը կօթըն : Էրքը մմ պէժըն ժը աղիւմանան
տէ պէժն , Լէ չըմա՞ ո ժէուա իման նա անին , ու էրքը
մմ պէժըն ժը մանուովան խալիկ կըժք տէ ման դէվըր
պըքըն , չըմա քօ լը տըլէ խօ ասահ տանի պուն ժը
7 պօյ Հաննայէ՝ էրքը փէյլէմպէր մ : Ու ճէվապ տան՝
8 էրքը մմ նըզանըն ժը քօ մ : Ու իսա կօ ժը ուանուա ,
էրքը է ժի ուանան պը չը հէօքմաթէ տըքըմ՞նա պէժըմ :
9 Ու սէսթ քըր թէմնիլէ հա ժը խալիէուա կօթընէ .
Մանուվ քի ոնզ քի տանի , ու աուի տա ժը պաղ
10 ճիանուա , ու աուի վըու սալան լը գուրպէթէ շու : Ու
լը ոխթէտա ժը աւ պաղճիանուա խըզմէթքեար քի
շիանտ , քօ ժը մահսուլէ ոնզէ ժէուա պըտըն . համա
11 պաղճիան աուի պը քութանտընէ վալա շիանտըն : Ու
տիսա պաչգա խըզմէթքեար քի ժի շիանտ , ուան աուի
12 ժի քութան , ըէզիլ քըրըն ու վալա շիանտըն : Ու տի-
սա իւշիւնճի քի շիանտ . ուան ուի ժի պը սըրինտար
13 քըրընէ լը տար խըտտըն : Խօտիյէ ոնզ կօ . էշ չը՞
պըքըմ , գուուէ խօ տանլիյէ պը շէյինըմ , պէլքի ժէ
14 շէրմ պըքըն : Համա կավա քօ պաղճիան աուի տին՝ լը

- նալ խօսա կօն , վարիս ուիա ան , որըն անմ ուի պը գու-
 15 ժըն քօ միրապ ժը մանու պըպան : Ու աուի ժը ունզ
 տանը խըստըն ու գուշտըն , նուա խօտիյէ ունզ ժը
 16 ուանուա տէ չը պըքան : Նա՞ քի տէ պէ ու աւ պաղ-
 ճիան հէլաք քան , ու ունզ տէ ժը պաչգասիանուա պը-
 17 տան , ու կավա քօ աուի պըհիստըն կօն . Հանչա : Ու
 աուի լը ուան պը նըհէսթընէ կօ . նուա աւ հաթը նը-
 վիսանտըն չը ան . էրքը աւ գէվըր քօ ժը եափուճիան
 18 ըհտտ պու՝ աւ սէրէ ուրքնէ պու : Հէր քի քօ լը սէր աւ
 գէվըր տը գէվան՝ տէ պէչըքանտըն ու լը սէր քի քօ պը
 19 գէվան , տէ խուրտ ու խաչ պըքան աուի : Ու քեաթիպան
 ու պաչ իմաման լը ուէ սաաթէտա տը խօստը պուն լէ
 տէսթ ալէդընէ , համա ժը խալիկէ թըոսիան , չըմա քօ
 թէմսիլ ժը տանհագէ ուան կօթընէ Ֆէհմ քըրըն :
 20 Ու բաչէ լէ բէ քըրընէ՝ չէնտ մանուվէդ տանքավին
 շիանտըն , ուան քօ պը միրաթիթիյի աւ խօ սատըգ տը
 տա պուն պույայի , քօ աուի պը խապէր քի պը կըրըն ,
 ժը զապիդ ու հէօքմաթէ վալիյէ աուի թէպիմ՝ պըքըն :
 21 Փըուս քըրըն ժէ ու կօն . Եա՞ խօճա անմ զանըն քօ
 ուսաա խապէր տըտի ու հին տըքի , խաթըր նաքի ,
 22 լէ լը սէր հագիյէ ուէյա խօտէ թալիմ տըքի : ժը ման-
 ուա ճայի՞ղ ան ժը գայսէրուա խարաճ տայըն , եա նա՛ :
 23 Ու հիլէքարիթիյէ ուան պը Ֆէհմ քըրընէ կօ ժը ուան-
 24 ոա : Չըմա մը տը ճէոէպիւնըն . ժը մըուա տինար քի
 նչան տըն , ուան ժի նչան տան , ու կօ ժը ուանուա .
 Մուրէթէ հան ու հարֆ է քի՞ն , ճէվապ տան ու կօն .
 25 Է գայսէր ան : Մուի կօ ժը ուանուա , նուա հանըն է
 գայսէր ժը գայսէուա ու է խօտէ ժը խօտէուա պըտըն :
 26 Ու ուան աուի լը պան խալիկէ պը խապէր քի կըրթընէ
 գատիր նան պուն , ու պը թաճիւպ մանէ լը սէր ճէ-
 վապէ ուի՝ հանչ պուն :
 27 ժը սատուգիան հընըքան հաթըն՝ ուան քօ զըտ տը
 սանընի պուն էրքը գըրյամէթ թուլնան , փըուս քըրըն
 28 ժէ ու կօն : Եա՞ խօճա , Մուսա ժը մանուա նըվիսանտը

- պու, երբը պըրէյ եէքէ՝ ժընա ուի հէպան, ու պէ ու
 լէտ պը մըրան, պրէյ աուի պրա պըրաթինան ժընա ուի
 29 ու ժը պրէյ խօռա զիւրիյէթ տանրխան : Նուա հանֆթ
 պրէյան հէպուն, ու եէքէ պը զէվիճանտընէ պէ ոլէտ
 30 մըր : Ու իքինճի ժի աուի սանտ, ու աուի ժի պէ ոլէտ
 31 մըր : Իւչիւնճիւ ժի աուի սանտ, հէմ քէզալիք հանֆ
 32 թան ժի, ոլէտան պը նան հըշտընէ մըրըն : Ու բաշէ
 33 հէմիան ժընըք ժի մըր : Նուա լը ուոյա դըյամէթտա
 ժը ուան ժը քէռա տէ ժըն պըպան, չըմա քօ հանֆթան
 34 ժի աուի ժըն սանտըն : Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Մանուլէ տընէյէդ հան տը զէվուճըն ու տը
 35 զէվուճինըն : Համա ուան քօ լայիգ տէ պըպըն լը աւ
 տընէյէ տընուա կըհիշտընէ ու ժը մըրիան դըյամ սան
 36 տընէ . նան տը զէվուճըն ու նան տը զէվուճինըն : Չըմա
 քօ հէնի նըքարըն պըմըն, չըմա քօ պանրանպէրէ մէ
 լէքան ըն, ու Գուուէդ խօտէ նըն, չըմա քօ գուուէդ
 37 դըյամէթէ նըն : Համա լը նանիլիյէթէ դըյամէ մըրիան
 Մուսա ժի խապէրտա լը թարիֆէ տըուէյէ նէրմտա
 կալա քօ տէժը ժը պօյ Բապպ խօտէյէ Իպրահիմէ,
 38 ու խօտէյէ Իսհադէ, ու խօտէյէ Եագուպէ : Ու խօտէ
 խօտէյէ մըրիան նընան, լէ է սաղան . չըմա քօ հէմիան
 39 ժի պը ուի սաղ ըն : Ժը քեաթիպան հընըքան ճէվապ
 40 տան ու կօն . Եա՛ խօճա դա դանճ կօ : Ու հէնի եէքէ
 ճէսարէթ նան քըրը պու ժէ դըշդ քի վըուա քըրընէ :
 41 Ու կօ ժը ուանուա, Մէսիհ չըմա՞ գուուէ Տավուտ
 42 ն տէժըն : Ու Տավուտ աւ պը խօ տէժան լը նավ քը
 43 թէպէ զապուր, Բապպ ժը Բապպէ մըուա կօ : Լը ալիյէ
 ուստէ մըտա ունի, հաթա քօ նղ տըժմընէդ դա ճիյէ
 44 տաթինընէ լընկա դա պըքըմ : Նուա երբը Տավուտ
 աուի Բապպ կաղի տըքան, Սւ չանիան գուուէ ուի տը
 45 պան : Ու լը պան հէմի խալիգէ կօ ժը շակըրտէդ խօռա :
 46 Մադընըն ժը աւ քեաթիպան քօ տը խուազըն պը ճըլէ
 պօլ կէուանտըն, ու լը չարշիտա սըլալան տը հուպինըն
 ու լը տէրանտա քիւրսիյէդ ալուլին . ու լը զիյաֆէ

47 թէտա ճիշդդ պըլլնտան : Ուան մալա ժընէպիյան տը-
խուն ու ժը պոյ խոյայի պունէ նըմէճէդ տըրէժան
արքըն ուան հէնի փըռ տէ ազապ պըքչինըն :

ՍԵՐ 21

- 1 Ու ջահվ ավէթ լը խազնէյէ հէտիյէ ավէթող զէն-
2 կինան տի : Ու եէք Ֆազիր ժընէպի քի ժի տի քօ լը
3 ուէ տու փուլ ավէթ : Ու կօ . Պըռա տը պէմ ժը ոռա .
4 քօ աւ Ֆազիր ժընէպի ժը հէմիան փըռ ավէթ : Չըմա
քօ ուան հէմիան ժը ուան զէաէ պունան ավէթըն լը
հէտիյէէ իօտէ , համա ուիա ժը նէչարիթէյէ խօ հէմի
ապուրէ խօ ավէթ :
- 5 Ու կավա քօ հընըքան ժը տէրհազէ տաճարէ տը
կօթը պուն , էրքը չավան պը գէվրէթ գանճ ու պը
6 հէտիյան հաթիւն խամալանտըն , աուի կօ : Սւ հէմիան
քօ տը սինըն ուօյան տէ պէն՝ քօ լը ուէ չաղէ գէվըր
տէ լը սէր գէվըր նա մինա լը ուէ քօ նէյէ հէլօչան-
7 տըն : Նուա ժէ փըռա քըրըն ու կօն . Եա՛ խօճա քինկա
տէ պը պա՛ աւ , ու չը՛ նչան՝ կավա քօ աուի տէ պը
8 պա՛ : Ուի ժի կօ . Սազընըն քօ նէյըն խաբանտըն , չը-
մա քօ փըռան տէ պէն պը նավէ մըն՝ ու պէժըն , էր-
քը աղըմ՝ Մէսիհ , ու վազթ նէզ պու . լը բէյ ուան
9 հուն նա ջըն : Համա կավա քօ հուն պը պըհէն ճէնկան
ու Ֆըթնէթիյան՝ մա թըռսըն , չըմա քօ աուանան լա-
զըմ ա՛ քօ ալուլ պըպըն , համա ախըր դուվա նա պա՛ :
10 Ուէ չաղէ ժը ուանուա կօ . Միլլէթ լը սէր միլլէթ ու
11 փատիչահիթի լը սէր փատիչահիթի տէ ուապըն : Հէմ
տէ լը ճի ճիյան մաղըն զէլզէլէյան ու զտըլիյան ու
էօլէթան պըպըն . Հէմ դըչդէդ պը հիյպէթան ու ժը
12 աղիւմանան տէ մաղըն նչանան պըպըն : Համա ժը աւ
հէմի դըչդան բէչ տէսթէ խօ տէ լը ո՛ պալէժըն ու
ու պը գավարինըն . ժը ճըվաթանուա ու հախսանուա
տէ ո՛ թէսլիմ պըքըն , ու լը պէր վալիյան ու փատի-

- 13 շահան տէ ո՛ւ պըպըն ժը պոյ նապէ մըն : Ու ուիա ժը
 14 ոռա տէ պոյ շահատէթիյէ պըպն : Նուա լը տըլէ խո
 տէյնըն քո՝ ժը ավուլէ ժը պոյ ճէվապ տայընէ թալիմ
 15 նն պըն : Չըմա քո անղ ժը ոռա տնվ ու իլմ տէ պըտըմ
 քո ժէուա դարշի տէ նըքեարըն սնքընըն , եախօտ
 16 ճէվապ քի պըտըն հէմի խըսմէ ո՛ւ : Տէ թէսլիմ պըպըն
 ժը պավ ու տիյէ ու ժը պրէյան , ու ժը խըսըմանն ու
 17 ժը տօսթանն , ու ժը ո տէ պը դուժըն : Ու ժը հէմիան
 18 տէ իքրահ պըպըն ժը սէմէտէ նապէ մըն : Համա մու
 19 քի ժը սէրէ ո տէ վունտա նն պն : Ու ճանէ խօ ո
 տէ պը սապրէ խօ դազանն պըքըն :
- 20 Ու քինկա քո տը պինըն Գուտուռչէրիֆէ ժը չար ա
 լիյէ պը ասքերան հաթը լէֆանտըն ուէ չաղէ պը դա
 21 նըն քո խարապէթէ ուի նէղ պուն : Ուէ չաղէ ուան
 քո լը Եհուուիսթանըն՝ պրա լը Ղիյան պը ոնվըն .
 ու ուան քո լը նավ ուլտա նը պըրա լը տնրիլէ պը
 դէվըն , ու ուան քո լը տօռա ուի տանն՝ պըրա նն
 22 գէվըն լը հընուռա ուի : Չըմա քո ուէ ույան ույա
 ինթիդամէ նըն , քո հէմի հաթը նըվիսանտընան թէք
 23 միլ պըպըն : Ու վայ լը ուէ ույանտա ժը ավըսանուա ու
 ժը ջըջըք տայօղանուա , չըմա քո մնղըն սըլսլէթ տէ
 պէ սէր արտէ ու դազապ տէ պէ լը սէր աւ դալմէ :
 24 Ու պը տնվէ շուրէ տէ պը դէվըն՝ ու ժը հէմի դայի
 ֆանուա տէ եէսիր պըպըն , ու Գուտուռչէրիֆ ժը դայ
 ֆան քէլ քըրըն տէ պըպն , հաթա քո վադթա դայ
 25 ֆան թէքմիլ պըպն : Ու լը սէր ո ու հիվ ու ըսթէ
 ըան նշանան տէ պը պըն , ու լը սէր արտէ պը շաշ
 պունէ դայֆան տէ սըլսլէթ պըպըն , ու պահր ու տալ
 26 դայան տէ տանկ պըտըն : ժը թըուսէ աւ պէլայան քո
 լը սէր տընէ տէ պէն ու ժը քէ քըրընէ աւ դըշդան
 տըլէ մնուուվան տէ պը պըհուրըն , չըմա քո գուվ
 27 վէթէ ազիւմանան տէ պը լէրղըն : Ուէ չաղէ տէ պը
 պինըն Գուուէ մնուուվ լը սէր ավրան , պը դուվվէթ
 28 ու պը մնղըն իղղէթ հաթը : Ու կավա քո աւ դըշ

դան պաշլէմիշ տըպըն պունէ , լը ժօր մաղէքըն ու սէրէ
խօ պըլընտ քըն . չըմա քօ խէլասէ ո՛ նէղ ան :

29 Ու ժը ուանուա թէմնիլ քի կօ . Լը տարէ հէժիլէ ու
30 լը հէմի տարան մաղէքըն . կավա քօ մէյվէյէ խօ նշան

տըտըն , տը պինըն՝ ու ժը ուան նաս տըքըն էրքը հա-
31 վին նէղ ան : Վուսան ժի հուն կավա քօ տը պինըն աւ

հէմի դըչգան պուն՝ պը զանըն քօ փատիշահիթիյէ խօ-
32 տէ նէղ ան : Պըուա տը պէմ ժը ոուա՝ էրքը աւ սիլսիլէ-

յէ հան տէ նան պըհուրան հաթա քօ աւ հէմիան թէ-
33 մամ պըպըն : Ազիւման ու արտ տէ պը պըհուրան , հա-

34 մա քէլամի մը գաթ տէ նան պըհուրան : Ու հուն ժը խօ-
ուա սագընըն քօ նան պան տըլէ ո՛ պըխուարըն ու վան

խուարըն աւ պը սէրխօշիթի ու պը դէմէ տընէ կըան
35 պըպըն , ու դաֆիլ ուոյա հան լը սէր ո՛ պըկէ : Չըմա

քօ աւ լը սէր ոույա արտէ լը սէր հէմի ուօնըչտօղան
36 ոգա ֆադ տէ պէ : Նուա հուն հէնի հէշար պը սան-

քընըն , հէր վադթ տուվա պըքըն , քօ հուն լայըգ պը-
պըն խէլաս պունէ ժը աւ հէմի դըչգան քօ տէ պը-

պըն . ու լը պէր գուուէ մանուվէ սանքընանտընէ :
37 Ու աուի լը ու լը տաճարտա թալիմ տը քըրը պու ,

ու լը շանվան ուա տը պօ պու լը ջիյէ դէյթուն հաթը
38 կօթան տը սանքընի պու : Ու գավմ կըթ ք լը սըպէ զու-

վա ժէուա տը ջօ պուն լը տաճարէ ժը պօյ խապէրէ
ուի կօտարի քըրընէ :

1 Ու ֆէթիը պայրամէ նէղ պու՝ քօ փասէհ տը հաթը
2 կօթան : Ու պաշ իմաման ու քէաթիպան՝ աուի չա-

վան պը գուժըն ուէ քի արամիշ տըքըրը պուն , չըմա
3 քօ ժը գավմէ տը թըուսը պուն : Ու բաշէ Շէյթան լը

նաւ իսխարի հաթը կօթան ճուտայէ քէթ՝ քը աւ ժը
4 հասապէ տուանզտան պու : Չու ժը պաշ իմամանուա

ու սէրտարանուա խապէր քըր՝ քօ աուի լը տէսթէ ուան

- 5 Թէսլիմ պըքն : Ուան ժի շաղ պուն , ու ժէռա աղչէ
6 տայընուս սէօղ տան : Ու աուի լը սէր խօ սանտ , ու
ֆուրսէնթ քի արամիշ տըքըր քը աուի ժը Կավմէ ճի
քի խալի լը տէսթէ ուան Թէսլիմ պըքն :
- 7 Ու ուոյա ֆէթիրան հաթ , քօ լը ուէ ուոյէ ատէթ հն
8 պու փաստհէ սէրժէ քըրընէ : Ու շիանտ ֆէթրոսէ ու
Հաննայէ՝ ու կօ . Հնուրն ժը մնուա փաստհէ հաղը պը
9 քըն՝ քօ նմ պը խուն : Ուան ժի կօն . Լը քօ՞ տը
10 խուաղի քօ ամ հաղըր պըքըն : Ու կօ ժը ուանուա .
Վահա կավա քօ հուն լը պատէր տը Կէվըն՝ ժը ուա
ճնուէ ալէ հէլանտօղ մնուով քի տէ ուստ պէ , լը
բէյ ուի հնուրն լը աւ մալ լը քօ քի աուէ տէ պը դէ
11 վն : Ու ժը խօտիյէ աւ մայէռա պէժըն , խօճա տէժն ,
օթադա մը լը քօ՞ ն , քօ լը ուէ պը Թէվլի շակըրտէդ
12 խօ փաստհէ պը խոււմ : Մւ ժի ժը ուա հաթը խամա
լանարն թադ քի ժօրին տէ նշան պըտն , ու լը ուէ
13 հաղըր պըքըն : Ու ուան ջուն չավան քօ ժը ուանուա
կօ տին ու փաստհէ հաղըր քըրըն :
- 14 Ու կավա քօ ոխթ հաթ , լը սուֆրէտա ունըչտ , ու
15 տուանգտահ րէսուլան բէռա : Ու կօ ժը ուանուա . Մը
փըռ հասրէթ քչանտ քօ փասիհէ հան պը ուա պը
16 խոււմ ժը էղիյէթ քչանտընէ մըն ալուլ : Չըմա քօ ժը
ուա տը պէմ՝ քօ հէնի ժը ուի տէ ննխոււմ հաթա քօ
17 լը նավա փատիշահիթիյէ խօտէ Թէքմիլ պըպն : Ու
քեասըքէ սանտ , շըքըր քըր ու կօ . Ուիա պըսթինըն ,
18 ու լը նավ խօ փայ պըքըն : Չըմա քօ ժը ուա տը պէմ ,
քօ ժը ուէ բէվա ժը մահսուլէ մէվէ տէ նն վէխոււմ՝
19 հաթա քօ փատիշահիթիյէ խօտէ պէ : Ու նան սանտ շը
քըր քըր , շըքէնանտ ու տա ժը ուանուա՝ ու կօ . Ուիա
Թէնէ մըն քօ ժը պոյ ո՛ հաթիա տայըն . ուիա պը
20 քըն ժը պոյ մը դէքըր քըրընէ : Վուսան ժի բաչէ շիվէ
քեասըք ժի սանտ՝ ու կօ . Մւ քեասըքէ հան պը խույ
նա մըն ահտա նօ ն , քը ժը պոյ ո՛ դէ ուրժանտըն :
- 21 Լաքին վահա տէսթէ մը Թէսլիմ քըրօղ պը մըռա լը

- 22 սէր սուֆրէյ հանտա ան : Պրուա Գուռէ մանուլ տըջօ՝
 չավան քօ միւգատէր պու ան . համա վայ ժը աւ ման
- 23 ռուվա՝ քօ պը տէսթէ ուի տէ պէ թէսլիմ պուն : Ու
 ուան աճապա ժը ուան դըչդէ հան քըրօղ տէ քի՞ պը
 պան լը նավ խօռա վըռա քըրընէ տէսթ քըրըն :
- 24 Հէմ տօղ քի ժի լը նավ ուան ռապու՝ էրքը ժը ուան
- 25 քի՞ տէ մանըն հիսապ պը պան : Ու ուի ժի կօ ժը ուան
 ռա . փատիչահէդ դայիֆայան ուան զապդ տըքըն , ու
 ժը ուանռա հէօքմաթ աթօդօղան՝ գաննիթի քըրօղ
- 26 դէնը կօթան : Համա հուն տէ վուսաննան պըն , լէ աւ
 քօ լը նավ ոտա մանդէն ան՝ պըրա՛ ոգա բըջուկ պըպան ,
 ու աւ ալուլին պուն պրա՛ ոգա խըղմէթ քըրօղ պը
- 27 պան : Չըմա քօ մանըն քիան , լը սուֆրէտա ռոնը՛չտօղ ,
 եախօտ խըղմէթ քրօղ . լը սուրֆէտա ռօնըչդօղ նը՞
 նան , համա ան լը նավ ոտա ոգա խըղմէթ քըրօղ քի
- 28 ըմ : Ու հուն ուան ըն քօ տայիմ պը մըռա լը թէրճու
- 29 պէյէ մըն տը սանքընի պուն : Էժի ժը ոռա փատիչա
 հիթի քի վատ տըքըմ չավան քօ պավէ մը ժի ժը մը
- 30 ռա փատիչահիթի քի վատ քըր : Հաթա քօ լը նավ
 փատիչահիթիյէ մըն՝ ժը սուֆրէյէդ մըն պըխուն ու
 վէխուն , ու լը սէր թախթան ռօնըն ու շէրաթէ տուանը
- 31 տահ սիլիլէյէ Խարայիլէ պը պինըն : Ու Բապպ կօ .
 Եա՛ Շմհո՛ւն Շմհուն՝ վահա շէյթան խօսա քօ ո՛ ոգա
- 32 կէնըմ պէժընկ պըքան : Համա մը ժըպօյ դա սուլա քըր՝
 քօ իմանէ դա դէմ նանպան . ու դու ռիթա քօ վէկէ
- 33 ուի պրէյէդ խօ գայիմ պըքան : Ուի ժի կօ ժէռա . Եա՛
 Բապպ ան պը դառա՝ հէմ լը հափսէ ու հէմ ժը մը
- 34 ընռա ջունտընէ հաղըր ըմ : Ուի ժի կօ ժէռա . Եա
 ֆէթրոս ժը դառա տը պէմ քօ իռօ ժը բէշ տիք պան
 տանէ , սէ ճարան դույէ տէ մը ինքեար պը քի՛ էրքը
 մը նաս նա քի պը կօթընէ :
- 35 Ու կօ ժը ուանռա . կավա քօ մը ո՛ շիանտ պէ քիս
 ու պէ դուր ու պէ սօլ , գաթ ո գէմանիյէ դըչդ քի
 քըչա՞նտ . ու ուան կօն , գաթ ժը դըչդ քիռա ժի :

- 36 Նուա ժը ուանուա կօ . Լաքին նուա ժը քէուա քօ քիա հէյն պրա՛ պը խօուա պըսթինն , վուսան ժի դուր . ու ժը քէուա քօ շուր թուննն պրա ճըլէ խօ պը ֆօօ .
- 37 շն , ու ժը խօուա շուր քի պը քըուն : Համա ժը ոուա տը պէմ , քօ աւ դըչդէ հան քօ հաթը նըվխսանտըն կերէք լը սէր մըն թէքմիլ պըպն . էրքը պը պէնամուսան հիսապ պու . չըմա քօ սօնէ աւ դըչդան քօ ժը
- 38 տէրհապէ մըն պուն հաթ : Ուան ժի կօն . Եա՛ Բապպ վահա լը վըր տու շուր հննն , ուի ժի կօ ժը ուանուա , Պաս ըն :
- 39 Ու ուապու լը սէր առէթէ խօ լը ջիյէ դէյթունան
- 40 ջու , ու շակըրտան ժի լը տու ջուն : Ու կավա քօ լը ուէ կըհիշա՛ կօ ժը ուանուա . տուվա պըքըն քօ լը
- 41 թէրճուպէյէ նն գէվըն : Ու աւ գասա գէվըր ավէթըն քի ժը ուան գաթիա , ու լը սէր չէօքան հաթ ու
- 42 նըմէճ տըքըր , ու տը կօթ : Եա՛ Պավ էրքը տըխուադի քեաօըքէ հան ժը մըն պը պըհուր , Լաքին իրա
- 43 աէթէ դա պրա պըպն : Ու ժը աղիւմանան ժէուա մէլէք քի հաթը շիանտըն ու բէթ տը քըր աուի . ու լը նավ վըու սըխէթէ քէթընէ՛ հէնի վըու պը տըլ նըմէճ
- 44 տըքըր : Ու խօյտանէ ուի լը սէր արտէ հաթը խուարի
- 45 ոգա մաղըն տըլօփէ խոյնէ պու : Ու ժը նըմէճէ ուապու լը պա շակըրտան հաթ , Ու ուան ժը գասաթէ
- 46 խնվտա ջուն տի : Ու ժը ուանուա կօ . Չըմա խնվտա տըլըն՝ ուապըն նըմէճ պըքըն քօ լը թէրճուպէյէ նն գէվըն :
- 47 Ու կավա հէժա քօ աւ խապէր տըտա , վահա գալա քի ու աւ ճուտա հաթը կօթան ժի պը ուանուա տը հաթը պուն , ու նէզա իսա պալ քօ աուի ուամիսն :
- 48 Ու իսա կօ ժէուա . Եա՛ ճուտա Գուռէ մառուվ պը
- 49 ուամիսայէ տեսթ տըտի : Ու ուան քօ լը տօուա ուիտա պուն կավա քօ աւ դըչդէ պուն տին՝ կօն ժէուա .
- 50 Եա՛ Բապպ պը շուր ա՛մ լէ՛տըն ուան : Ու ժը ուան եէքէ լը խըղվէթ քեարէ պաշ իմամէ խըստ , ու ավէ

- 51 Թան խուարիյէ կոյա ուի ուաստէ : Ու իսա ճէվապ տա
 ու կօ . Հաթա լըվըր պանրտըն , ու քէթ լը կոյա ուի
 52 ու սաղ քըր աուի : Ու իսա կօ ժը ուանուա քօ լը սէր
 ուի հաթը պուն ժը պաչ իմամանուա ու սէրաարանուա
 ու ժը իխթիարանուա . հասաքի լը սէր տըղ ո՛ ու
 53 պուն պը ջուլան ու պըքէրան : Հէր ու պը ոուա լը
 նալ տաճարտա պում , ո՛ լը սէր մըն տէսթ նան ալէ
 թըն , համա սաաթէ ո՛ հէօքմաթէ դարիյէ ուիա ն :
 54 Ու աուի կըրթըն պըրըն՝ ու աուի անին լը նալ մա
 լա պաչ իմամէ , ու փէթրոս ժի ժը տուրվա լը բէյ ուի
 55 տը ջօ պու : Ու կալա քօ ալըր վէխըստըն լը հալչէ
 տա ու լը տօուա ուի ուօնըչտըն , փէթրոս ժի լը նալ
 56 ուանտա ուօնըչտ : Գարվաչ քի տի աուի լը պա ալըրէ
 ուօնըչտի . լէ մէղանքըր ու կօ . Ուիա ժի ժը ուան ն՝
 57 քօ բէուա պուն : Համա փէթրոս ինքեար քըր ու կօ .
 58 Եա՛ ժըն նղ ուի նաս նաքըմ : Ու բաչէ կալ քի ժի
 պաչդա քի ժի աուի տի՝ ու կօ . Գու ժի ժը ուան ի ,
 համա փէթրոս կօ . Եա՛ մանուլ նղ ժը ուան նընըմ :
 59 Ու դասա սաաթ քի պըհուրի պաչդա քի լընկ տը
 խըսթ ու տը կօթ , ասահ ուիա ժի բեուա պու , չըմա
 60 քօ ուի ժի ճէլիլի ն : կօ փէթրոս . Եա՛ մանուլ նղ
 նը դանըմ դու չը տէժի , ու լը ուէ սաաթէ , հէժա
 61 քօ աւ խապէր լը տանլտա պու՝ տիք պանտա : Ու Բապպ
 վէկէուիա ու լը փէթրոսէ նըհէութ , ու փէթրոս խա
 պէրէ Բապպ լը պիրա խօ անի , քօ ժէուա կօթը պու .
 Էրքը լը պէր պանտանէ տիքան , սէ ճարան դույէ մը
 62 իէքեար պըքի : Ու փէթրոս քէթ լը տանլա ու փըու
 պը դահլ կրիա :
 63 Ու աւ մանուլան քօ իսա կըրթը պուն աուի պը
 64 մասդարա քըրընէ տը քութա պուն : Ու տընըխաթ
 թըն ոույէ ուի ու լը ոույա ուի տը խըստը պու , ու
 ժէ փըուա տըքըր պուն ու տը կօթը պուն . փէյղէմ
 65 պէրիթի պըքն լը դա խըստօղ քի՞ ն : Ու հէնի փըու
 դըչդան տը կօթը պուն ժէուա պը տըժմինան :

- 66 Ու կալա քօ սըպէ պու, իխթիարէ դալմէ՝ հէմ
պաշ իմաման ու քեաթիպան հաթըն ճըվանտըն, ու
աուի լը ճէմաաթէ խօ պըրըն՝ ու կօնն, էրքը Մէսիհ
67 դու ի՛ ժը մնուա պէժն : կօ ժը ուանուա՝ էրքը ժը
68 ոուա պէժըմ ժի տէ պալուը ննքըն : Ու էրքը ժը ո
դըշդ քի վըռու քըմ՝ հուն տէ ժը մըռա ճէվապ նն
69 տըն : Լէ ժը ուէ բէվա Գուռէ մնուով ժը ալիյէ ոաս
70 տէ դուվէթէ խօտէ տէ ոօնի : Ու հէմիան կօն . Նուա
դու դուռէ խօտէ ի, ու աւ ժը ուանուա կօ . էրքը
71 հուն տէժըն նղըմ : Ու ուան կօն . Հէնի չը՞ լաղըմ ն
ժը մնուա շէհատէթի, նմ պը խօ ժը տնվէ ուի պը
հիստըն :

ՍԷՐ 23

- 1 Ու հէմի ճէմաաթէ ուան ուապուն . աուի ժը փիլա
2 տօսուա պըրըն : Ու ժէ կըլի քըրընէ պաշլամիշ պուն
ու կօն . Ուիա մն տի քօ միլէթէ աղտըրմիշ տը քըր,
ու ժը դայսէրուա խարաճ տայըն նն տը հըշթ, ու ժը
3 պօյ խօ տըկօթ՝ նղ Մէսիհ ու վատիշահըմ : Նուա
փիլատօս վըռու քըր ժէ՝ ու կօ . Փատիշահէ Եհհու
տիան դու ի՞, ուի ժի ճէվապ տա ժէուա՝ ու կօ . Գա
4 կօ : Ու փիլատօս ժը պաշ իմամանուա ու խալգէուա կօ .
5 Էղ լը սէր մնուովէ հան դապահաթ քինա պինըմ : Հա
մա ուան զօռ տըքըր ու տը կօթ, էրքը ժը ճէլիլէ
տէսթ քըրի հաթա լը վըր ու լը նալա հէմի Եհհու
տիաթանէ հին տըքն ու խալգէ լը վէլվէլէյէ տըխն :
6 Ու փիլատոս կալա քօ ճէլիլէ պըհիստ վըռու քըր էր
7 քը աւ մնուով ժը ճէլիլէ՞ ն : Ու կալա քօ զանի՛ էր
քը ժը հէօքմաթէ Հիրօտիսէ ն, աուի ժը Հիրօտիսուա
շիանտ, չըմա քօ աւ ժի լը ուէ ոօյանտա լը Գուտսէ
պու :
8 Ու Հիրօտիս կալա քօ իսա տի վըռ շաղ պու . չըմա
քօ աուի ժը զուվա հասրէթ տըքշանտը պու քօ աուի
պը պինն, չըմա քօ վըռ ճարան ժը տէրհալէ ուի

9 Գլխու դըշդան տը պըհիտը պու, ու ումիշ տըքըր ժէ
 նշան քի պը պինն : Ու պը փըռ խապէրան ժէ փըռս
 տըքըր . համա աուի գաթ ճէվապ քի ժէռա նն տա :
 10 Ու պտշ իմաման ու քեաթիպան ժի սնքընի պուն՝ ու
 11 գավի կըլի տըքըրը պուն լը սէր ուի : Ու Հիրօտիս
 պը ասքէրէ խօ աուի պը խարապ մնդէքըրընէ ու պը
 մասգարա քըրընէ ճըլէ պնրըգի ժէռա տա որկըրթըն
 12 ու տիսա ժը ֆէլատոսուա շիանտ : Ու ժը աւ ույէ ֆի-
 լատոս ոս Հիրօտիս տօսթէ հնվուտու պուն . չըմա քօ
 ավուլ տըժմընէ հնվուտու պուն :
 13 Նուա ֆիլատոս ու սէրվէրան գավմէ կազի քըր
 14 ու կօ ժը ուանուա : Մնուուվէ հան եանի գավմէ ազ-
 տըրմիշ տըքն ո՛ ժը մըռա անի . ու մը լը պնր ո՛ թէֆթիշ
 քըր , ու ժը կըլի քըր դըշդէդ ո՛ մը գապահաթ քի
 15 ննտի լը սէր ուի : Ու նն ժի Հիրօտիս . չըմա քօ աուի
 մը ժէռա շիանտ , նուա աուի ժը մըրանուա լայըգ դըշդ-
 16 քի նն քըրիյն : Նուա թէտիպ պըքըմ աուի ու պնր-
 17 տըմ : Չըմա քօ աւ լը հէր պայրամտա տը ո՛ պու ժը
 18 ուանուա կրէտան պնրտն : Ու գալապա կըշք գիրան
 ու կօն . Ուիա հնլինն ու ժը մնուա Պարապայէ պնր-
 19 տն : Գը աւ լը պաժէրտա պուն ժը պոյ ֆիթնէթիյէ
 20 ու գաթլէ լը հափսէ տանի պուն : Նուա ֆիլատոս տիսա
 տէսթ քըր կօթընէ , չըմա քօ աուի տըխօստ քօ ի-
 21 սայէ պնրտն : Համա ուան պը գիրանէ տը կօթը պուն .
 22 լը խաչէ պը տնրինն աուի : Ու աուի իւշիւննի ճարան
 կօ ժը ուանուա . լէ ուիա չը՞ քէօթի չըգուլ քի քըր .
 ժը մըրընէ մուսթահագ մը գաթ սուճ քի ննտի լը սէր
 23 ուի . նուա աուի թէտիպ պըքըմ ու պնրտըմ : Համա
 ուան պը պըլընա ավազ քի զօռ տըքըրը պուն ու տը
 խօսաը պուն աուի լը խաչէ տնրանընէ . ու ուան ու
 24 տննկէ պաշ իմաման փըռ զօռ պուն : Ու ֆիլատոս
 25 րազի պու քօ տիլէկէ ուան պըքն : Նուա Պարապայէ
 պնրտա ժը ուանուա , աւ քի ժը պոյ ֆիթնէթիյէ ու
 գաթլէ լը հափսէ հաթը պու տանին . քը աուի տը

- խօստը պուն . Ու իսա ժը խօտընէ ուանուա թէս լիմ՝ քըր :
- 26 Ու կավա քօ ուան տը ջօ պուն , ժը զանկիյէ հաթօղ պը նավ Շըմհուն եէքէ Գուրէնի կըրթըն՝ ու խաչէ լը
- 27 սէր ուի տանին՝ , քօ լը բէյ իսա պինն : Ու լը բէյ ուի տը ջօ պուն փըռ խալի՝ ու ժընան ժի , ուան քօ շին
- 28 տըքըր ու տը կրիա պուն լը սէր ուի : իսա վէկէուիա ու կօ ժը ուանուա . Եա՛ գիղէգ Գուտսուշէրիֆէ լը սէր մը մն կըրըն , լէ հուն լը սէր խօ ու լը սէր գու-
- 29 ոէգ խօ պը կըրըն : Վահա ոջան դէն քը լը վա ու յանտա տէ պէժըն . Խօղի ժը ըսթօվանուա ու ժը նազա ըահմանուա ու ժը աւ ջըջըքանուա քօ շիր նն տան :
- 30 Լը ուէ չաղէ տէ պաշլամիշ պըպըն ժը ջկյանուա կօ թընէ , էրքը լը սէր մն պը դէվըն , ու ժը կազանուա
- 31 էրքը մն պը նըխէֆըն : Չըմա քօ էրքը ժը էզընկէ դան ունուա ահվա տըքըն լէ ժը հըշքուա տէ չը՛ պըպն :
- 32 Պաշիւա տու խարապքեար ժի բէուա անին ժը դուժ
- 33 թընուա : կավա քօ հաթըն լը աւ ճիյէ քօ Գաֆ տը հաթը կօթըն՝ լը ուէ աուի լը խաչէ տանանին ու աւ խարապքեարան ժի եէքէ լը ալիյէ ոասթէ ուիտա ու
- 34 եէքէ ժը չէփէ ուիտա խաչ քըրըն : Ու իսա կօ . Եա՛ Պավ , ալֆ պըքն ժը ուիանուա չըմա քօ չը քըրընէ
- 35 խօ նը զանըն : Ու ոխթա ճըլէ ուի փայ քըրընէ դուրա ալէթըն . Ու խալիէ սնքընի թամաշա տըքըր , ու պը ուանուա պաշ իմաման ժի՝ մասգարա տըքըրը պուն աուի ու տը կօթըն . Պաշիւասիա խէլաս քըր պըրա աւ խօ ժի խէլաս քն , էրքը պըժարթիյէ Խօտէ Մէսիհ աւ ն :
- 36 Ու ապէրան ժի աուի մասգարա տըքըրը պուն լը պանր
- 37 տը հաթը պուն ուսիրքէ ժէուա տը տա պուն : Ու տը կօթը պուն , էրքը փատիշահէ Եէհուտիան դու ի՝ խօ
- 38 խէլաս պըքն : Ու լը սէր ուիտա՝ ՓՄՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒՍՏԻՍՆ ՈՒՍՆ ՈՒՍՆ Է՝ պը Եուեննի ու պը Ռօմանի ու պը իպրանի հաթը նըվիսանտըն եաֆթա քի հնպու :
- 39 Համա ժը աւ հաթը ալագանտըն խարապքեարան

- 40 եէքէ ժէռա տըժմինան տըքըր ու տը կօթ . էլքը Մէսիհ
 դու ի հէմ խօ ու հէմ ժի մն խէլաս պըքն : Համա
 ճէվապ տա հէվալէ ուի , ու կօ . Դու ժը խօտէ նա՞
 41 թըռսի , չըմա քօ դու հէման լը նավա աւ ազապտաի :
 թահապ պէտէլէ քըրընէ խօ տըսթինըն . համա ուիա
 42 Քէօթի դըշդ քի նա քըր : Ու ժը իսառա կօ . Եա՞
 Ոապպ կավա քօ լը փատիշահիթիյէ խօ պէյ մը պիրա
 43 խօ պինն : Իսա ժի կօ ժէռա . Պըռա տը պէմ ժը դառա
 իռօ պը մըռա լը ճէնէթտա տէ պըպի :
 44 Ու ոխթա սաաթ լը շէշանտա պու , ու լը սէր հէմի
 արտէ դարի պու հաթա լը սաաթ ննհան : Ու ու
 45 դարի պու . ու փէրտէյէ տաճարէ ժը օրթայէ գաթիա :
 46 Ու իսա պը պըլընտ սառնտ քի կազի քըր ու կօ .
 Եա՞ Պալ անդ ըուհէ խօ լը տէսթէ դա թէսլիմ տըքըմ .
 ու կավա քօ ուանան կօ ըուհէ խօ թէսլիմ քըր :
 47 Ու իւզ պաշի աւ դըշդան պըտիթընէ ժը խօտէռա
 չըքըր տա ու կօ . Պըռա մնռուվէ հան սատըդ պու :
 48 Ու խալիկ կըժք քօ հաթը պուեն աւ թամաշայէ տիթընէ
 ու աւ դըշդան քօ պօ պուեն լը սընկէ խօ տը խըստը
 49 պուեն ու վէ տըկէռիա պուեն : Ու հէմի նասէդ ուի ժը
 տուրվա սնքընի պուեն . ու աւ ժընան քօ լը բէյ ուի
 հաթը պուեն ժը ճէլիլէ , տը տի պուեն աւ դըշդէ հանան :
 50 Ու վահա եէքէ քօ նավէ ուի Եուսիֆ պու , աուի
 51 միւշիր պու՝ գանճ ու սատըգ մէռուվ քի : Քը ուի ժը
 միշէվըր ու ամէլէ ուանռա ռանղա ննտա պու , ժը
 Սըրիմէթա ժը պաժէրէ Եէհուտիան պու , քը աւ ժի
 52 ժը փատիշահիթիյէ խօտէ տը բէ պու : Ուիա լը պա ֆիւ
 53 լատոսէ հաթ ու կէօվտէյէ իսա խօստ : Ու աուի ժը
 խաչէ անի խուարի ու չարչէֆ քի բէշա ու աուի ժը
 զընառ քի հաթը քօլան թըրպ քի տանի , քօ լը ուէ
 54 գաթ թուճարան եէքէ նն հաթը պու տանին : Ռօ ժի
 ինէ պու , ու շէմուէ նէզ տը պօ պու :
 55 Ու լը բէյ ուի տը ջօ պուեն աւ ժընան քօ ժը ճէլիլէ

բէռա հաթը պուն , թըրպէ ու կէօվտէյէ ուի տին էր.քը
 56 չավան լը ուէ հաթը տանին : Ու վէկէուխան ու հազըր
 քըրըն . պը խուրան ու սը պինա խօշ ոոււնան . ու լը
 ույա շէմուէ կէօրա թէնպիհէ րահաթ պուն :

ՍԷՐ 24

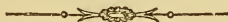
1 Համա լը ույա եէք շէմու լը սըպէտա զուվա հաթըն
 Լը թըրպէ , անին աւ պըխուրան քօ հազըր քըրըն , ու
 2 պաշգա ժընան ժի պը ուանուա : Ու դէվըր ժը թըրպէ
 3 լը ալիքի կէու պուն տին : Ու լը հընատու քէթըն՝ համա
 4 մէյիթէ իսա լը ուէ նս տին : Ու սու քի կավա քօ
 ուան ժը պոյ աուի թաճիւպ տըքըրը պուն՝ վահա սու
 մսուուվան պը ճըլէ պսրըպի լը պա ուան սն.քընին :
 5 Ու աւ ժընան պը թըրու դըթա պունէ՝ կավա քօ ոույա
 խօ լը արտէ նըզմ քըրըն , ուան ժը ուանուա կօն . Չըմա^օ
 6 սաղէ լը նավ մըրիան ո՛ արամիշ տըքըն : Լը վըր նընս
 աւ , լէ դըյամ սանտ . լը պիրա խօ պինըն չավան քօ
 ժը ոուա խապէր տա , կավա քօ լը ճէլիլէտա սու :
 7 Քը տը կօթ էրքը Գուուէ մսուուվուա լազըմս քօ լը
 տէսթէ մսուուվէ կիւնէքեարան պէ թէսլիմ պուն , ու
 Լը խաչէ ուսպս , ու լը ույա սըսէյանտա դըյամ պըս
 8 թինս : Ու լը պիրա խօ անին խապէրէ ուի . Ու վէկէ
 9 ուխան աւ հէմի դըշդան թարիֆ քըրըն ժը աւ եանդ
 10 տահանուա ու ժը պաշգա հէմիանուա ժի : Ու ուանան
 պուն քօ աւ դըշդան ժըրէսուլանուա թարիֆ քըրըն .
 Մէյրէմէ Մագթալինի , Եուենանէ ու Մէյրէմ տիյէ Եա
 11 գուպէ : Ու խապէրէ ուան լը պսր ուան ոգա պօշսէօզ
 12 խույայի պու , ու ժը ուանուա պավուըր նս տըքըրը պուն :
 Համա ֆէթրուա ուսպու լը թըրպէ պաղիա . ու պը նըզմ
 պունէ տի քօ ճավան թանէ տը սն.քընի պուն , ու աւ
 Լը տըլէ խօտա պը թաճիւպ քըրընէ լը սէր աւ պունէ
 ջու :

13 Ու վահա ժը ուան տըաօյան լը ուէ ույէ լը կոււնտ

- քի տըջօ պունն , քօ ժը Գուտտէ սատու շէսթ ասպարէզ
 44 տուր պու . ու նազէ ուի Էմավուս պու : Ու ուան լը
 նազ խօտա լը սէր աւ հէմի հաթը գազմի դըշդան խա
 45 պէր տը տա պունն : Ու պու քի կավա քօ ուան խա
 պէր տըտա ու տօզ տըքըրը պունն . Իսա պը խօ ժի նէզ
 46 պու ու պը ուանուա տըջու պու : Ու աուի ժը նաս
 47 քըրընէ ջահվէգ ուան հաթը պու կըրթըն : Ու կօ ժը
 ուանուա , չը՛ն աւ խապէրէգ ո՛ ժը պօյ աուի քօ հուն
 պը հնվու տու տօզ տըքըն կավա քօ տը ջունն , ու
 48 հուն մէլուլըն ժի : Ճէվապ տա ժը ուան եէքէ՝ քօ նա
 վա էքէ ֆլաօդաս պու , ու կօ ժէուա . դու թմնէ՞
 լը Գուտտէ միսաֆիր ի՛ քօ նըղանը չը պու լը ուէ լը
 49 ուի ույանտա : Ու աուի կօ ժը ուանուա , Չը՞ . ուան
 ժի կօն . Ժը տէրհադէ Իսայէ Նասրանի աւ դըշդան
 քօ պունն , քը աւ մանուզ քի փէյղէմպէր պու՝ պը ա
 մէլ ու պը խապէր պը գուվէթ լը պնր խօտէ ու գազ
 20 մէ : Ու չավան սյաշ իմամէ մն ու սերվէրէգ մն ժը
 մըրըն հէօքմուա թէսլիմ քըրըն՝ ու լը խաչէ տնրանին :
 21 Մն ումիշ տըքըր քօ աւ ն քօ Իսրայիլէ տէ խէլաս պը
 քն . լաքին լը սէր աւ հէմիան աւ ույա սըսէյանն՝
 22 քօ աւ դըշդ պունն : Ու հէմ ժը մն չէնտ ժընան ժի
 մն թաճիւպ քըրըն՝ ուան քօ սրպէտա դու լը թըրպէ
 23 ջունն : Ու մէյիթէ ուի նն տին , հաթըն ու կօն , էրքը
 շէքլէ մէլէքան ժի տին , ուան քօ կօթը պունն ժը պօյ
 24 ուի՛ էրքը սաղ ն : Ու ժը մն հընըքան ժի լը թըրպէ
 ջունն՝ ու վուսան տին , չավան քօ աւ ժընան կօն , համա
 25 կէօլտէյէ աուի նն տին : Ուի ժի կօ ժը ուանուա . էյ
 ադըլըղան ու պը տըլ կրանան պավուր քըրընէ ժը աւ
 26 հէմի դըշդանուա քօ փէյղէմպէրան խապէր տան : Ժը
 Մէսիհուա ուանան քչանտընէ ու լը սալդանաթէ խօ
 27 քէթընէ կէրէք նն՞ պու : Ու տէսթ քըր ժը Մուսայէ
 ու ժը հէմի փէյղէմպէրան՝ թարիֆ տըքըր , չը քօ ժը
 տէրհադէ ուի լը քըթէպանտա հաթը պու նըվիսան
 28 տըն : Ու կավա քօ նէզա աւ գասապոյէ պունն՝ լը քօ

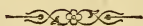
- 29 քի տը ջաւ պուն, ուի ժի վուսան տը տա պու խույա,
 լի էրքը ուի լը հէնի տուր տար քի տէ պըջօ : Համա
 լէ զօռ քըրըն ու կօն . Լը պա մա պը սաքընա, չըմա
 քօ էվար ա, ու ոխթ տարէնկ ա, ու լը ուէ քէթ լը
 30 պա ուա ն սաքընանտըռա : Ու պու քի կաւա քօ աուի
 պը ուանուա լը սուֆրէտա ոօնըչտ, նան սանտ միւ
 31 պարէք քըր՝ շըքէնանտ ու տա ժը ուտնուա : Ու ջահ
 վէդ ուան հաթը վէպուն ու աուի նաս քըրըն . ու աուի
 32 ժը ուան նախույայի պու : Ու ժը հաւուտուռա տը կօ
 թը պուն . նա՞ քի տըլէ մա ժի նավ մա տը շաւութի
 պուն կաւա քօ լը ուտա պը մառա խապէր տըտա պու,
 ու քըթէպան պը թարիֆ քըրընէ ժը մառա :
 33 Ու ուապուն լը ուէ սաաթէ լը Գուտսէ վէկէռիան ու
 եանդտահան ու պը ուանուա պուն լը եէք ճիտա հա
 34 թը ճըվանտըն տին : Ու կօն . Պըռա Բապպ դըյամ
 35 սանտ, ու ժը Շըմհունուա խույայի պու : Ու ուան
 թարիֆ քըրըն չը քօ լը ուտա պու, ու էրքը չաւան
 աուի խօ տա նաս քըրըն, լը ոխթա նան շըքէնանտընէ :
 36 Ու կաւա քօ ուան խապէր տը տա պուն իսա աուի
 պը խօ սաքընանտ լը նավ ուան ու կօ ժը ուանուա .
 37 սէլամ ժը ուա, համա ուան պը պըղտիան թըռսիան ու
 38 թախմին տըքըրը պուն էրքըրուհ քի տը պինըն : Ու կօ
 ժը ուանուա . չըմա՞ հուն լը հաւլ քէթըն ու չըմա լը տըլէ
 39 ոտա ֆիքրան դէն : Մէլաքըն տէսթ ու լընկա մըն, էրքը
 աղ աւ ըմ, պը սահինըն մըն ու պը նէռըն . չըմա քօ
 կէօվտա ու աաթիյէ ըուհէ թուննա, չաւան քօ տը պինըն
 40 ամըն հէյա : Ու ահվա պը կօթընէ տէսթ ու լընկէդ խօ
 41 նչան տա ժը ուանուա : Ու ուան ժը շաղիթիյէ պաւուր
 նա տըքըր պուն՝ ու լը թաճիւպտա պուն . կօ ժը ուան
 42 ուա . խուարըն քէ ո՛ հէյա լը վըր : Ուան ժի ժէռա
 վարչա քի մահսիյէ դալանտի ու նանէ հընկըֆ տան :
 43 Ու սանտ ու խուար լը պար ուան : (44) Ու կօ ժը
 ուանուա . ուանանըն աւ խապէրան կաւա քօ պը ուա
 պում մը ժը ուա կօ . էրքը լաղըմ ա քօ թէքմիլ պը

- պըն աւ հէմիան՝ քօ լը Թէվրաթէ Մուսատա ու լը
 նավ փէյղէմպէրան ու նավ Զէպուրան ժը պոյ մը հա-
 45 թըն նըվիսանտըն : Ուէ չաղէ մէժիյէ ուան վէքըր քօ
 46 քըթէպան Ֆէհմ քըն : Ու կօ ժը ուանուա , էրքը ավհա
 հաթիւն նըվիսանտըն ու ահվա լազըմ ա՛ ժը Մէսիհուա
 քըչանտըն , ու լը ուոյա սըսէյանտա գըյամ քըրըն :
 47 Ու պը նավէ ուի թօպան ու ժը կիւնէյանուա աֆիթի
 պէ վազ պուն լը նավ հէմի դայֆան՝ ժը Գուտսէ պը
 48 պաչլամէչ պունէ : Ու հուն ըն շահիտէ աւ դըչդան :
 49 Ու վահա աղ ժը ուա վատէ Պավէ խօ տը շէյինըմ ,
 համա հուն լը պատէրէ Գուտսէ ոճնըն հաթա քօ ժը
 50 ժօր գուվէթ պըսթինըն լը սէր խօ : Ու ուան հաթա
 լը Պէյթանիայէ տաննի , ու տէսթէ խօ լը ժօր հա-
 լանի՝ ու ուան միւպարէք քըր :
 51 Ու պու քի կավա քօ ուան միւպարէք տըքըր ժը
 ուան վէ գաթիա , ու ժօր լը ազիւմանան ուա տը պօ
 52 պու : Ու ուան ժէուա պը սէճտէ քըրընէ՝ պը մաղըն
 53 շաղիթիյէ վէկէուիան լը Գուտսուշէրիֆէ : Ու հէր կավ
 լը տաճարտա պուն , ժը խօտէուա շըքըր տը տա պուն
 ու միւպարէք տըքըրը պուն :

ԻՆՃԻԼ ՊԸ ԳԱՎԼԱ

ՀԱՆՆԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Ժը իսկ թիտայէ ֆէլամ հօստէ . ու ֆէլամ լը պա
2 թօտէ պու , ու աւ ֆէլամ թօտէ պու : Աւ ժը իսկ թի-
3 տայէ լը պա թօտէ պու , Հէր դըրդ պը աուի պու , ու
4 պէ ուի դըրդ քի նս պու՝ հէր չը քօ պու : Էօմր պը
5 ուի պու , ու էօմր ոօհնիյէ մնուուվան պու : Ու ոօհնի
6 լը նավ աւ դարիյէ ոօհնի տըտա պու , ու դարի աուի
7 ֆէհմ նս քըր : Ժը թօտէ մէուուվ քի հաթը շիանտըն ,
8 քօ նավէ էքէ Հաննա պու : Ուիա հաթ շէհատէթ քըրընէ՝
9 քօ ժը պոյ աւ ոօհնիյէ շէհատէթ պըքս , քօ պը ուի
10 պավուր պըքըն : Ռօհնի աւ նս պու , լէ հաթ քօ ժը
11 պոյ ոօհնիյէ շէհատէթ պըքս :
12 Զօղըրի ոօհնի աւ պու քօ , լը տընէ հաթօղ հէմի
13 մնուուվան ոօհնի տըքըր : Սուի լը նավ տընէ պու ,
14 ու տընէ պը ուի պու , ու տընէ աուի նաս նս քըր :
15 Ժը ախօյիյանուա հաթ ախօյիյան աուի փապուլ նս քը-
16 ըրն : Համա ուան քօ աուի փապուլ քըրըն , ժը ուան-
17 ուա , ժը նավէ ուիուա պավուր քըրօղանուա , հէօքմէթ
18 տա քօ գուուէդ թօտէ պը պըն : Քօ ուան նս ժը իրա-
19 տէթէ կօվտէ ու նս ժի ժը իրատէթէ մնուուվ իլլա
20 ժը թօտէ դան : Ու ֆէլամ թէն պու , ու պը լուդֆ ու
21 հէմ պը աօղըրիթիյէ դըթի՝ լը նավ մնտա սաքին պու ,
22 ու իզգէթէ ուի ժը Պավ ոգա իզգէթէ եէքըքէ մն տի :

- 15 Հաննա շէհատէթ քըր ժը պոյ ուի՝ փիրա ու կօ .
 Ուիա ան ժը պոյ էքէ քօ մը տը կօթ . Սւ քօ տէ լըբէյ
- 16 մըն պէ՝ ժը մըն աւ ավուլ պօ պու , չըմա քօ ժը մըն
 ավուլ պու : Ու ժը դըթաթիյէ ուի ժը տէլա լութֆէ
- 17 ման հէմի ժի լութֆ սանտ : Չըմա քօ նօմօս պը աէսթէ
 Մուսա հաթը տայըն , համա լութֆ ու տօղըիթի պը
- 18 տէսթէ իսա էլ Մէսիհ սու : Խօտէ փաթ եէքէնան տի-
 թիան , համա եէքղա Գուռ քօ լը հէլմէղա Պավ ան , աւ
 թարիֆ քըր :
- 19 Ու շէհատէթիյէ Հաննա ուիա ան , կավա քօ Եհհուտիան
 ժը Գուտտէ իմաման ու լէվիան ժէռա շիանտըն՝ քօ
- 20 ժէ փըռս քըն , էրքը դու քի՞ի : Ու իփրար քըր ու
 ինքեար ան քըր . իփրար քըր՝ էրքը ան Մէսիհ նընըմ :
- 21 Ու ժէ փըռս քըրըն լէ դու քի՞ի . Խլիա՞ի . ու կօ՝ նը-
 նըմ . լէ դու աւ փէյղէմպէ՞ր ի . ժէվապ տա էրքը
- 22 նընըմ : Նուա ժը մանա պէթան՝ դու քի՞ի , քօ ան ճէ-
 վապ պը պըն ժը ուանուա քօ ման շիանտըն , դու չը՞
- 23 տէթէ ժը պոյ խօ : կօ . Էղ սաուհտ քի ման քը լը չէօլէ
 տա կազի տըքան դարիփէ խօտէ ռասթ քըն , չավան
- 24 քօ իշայա փէյղէմպէր կօ : Ու աւ հաթը շիանտըն ժը
 25 Ֆարիսիան սուռն : Փըռս քըրըն ժէ ու կօն . Լէ չըմա՞
 թահֆիլ տըքի էրքը դու Մէսիհ նընի , ու նա իլիա ,
- 26 ու նա ժի աւ փէյղէմպէր : Հաննա ժը ուանուա ճէվապ
 տա ու կօ . Էղ պը ալ ո թահֆիլ տըքըմ համա լը նավ
 ո՛ եէքէ հէյան՝ քօ հուռն նաս նաքըն . քօ աւ լը բէյ
- 27 մըն տէ պէ , քօ ան լայրփ նընըմ կրէտանէ սօլէ ուի
 28 վէքըրընէ : Սւ դըշդէ հան լը Պէյթհասլըայէտա պու
 աւ ալիյէ տընէ ճօրտանէ . լը քօ քի Հաննա տը սան-
 քընի պու ու թահֆիլ տը քըր :
- 29 Սւ ույա տընէ Հաննա տի քօ իսա ժէռա դէ ու կօ .
 վահա Պէրխէ խօտէ , քօ կիւնէյէ տընէ տը հանլինան :
- 30 Ուիա ան քօ ժը պոյ էքէ մը տը կօթ , լը բէյ մըն ման
 ռուվ քի դէ , քօ աւ ժը մըն ավուլ պօ պու , չըմա քօ
- 31 ժը մըն ավուլ պու : Ու մը աուի նաս ան տըքըր , համա

- 32 ժը աւ սէմէտէ ան ճաթըմ պը ալ թահֆիլ պըքըմ, քօ
 աւ ժը Իսր: իլուա աշիքեար պըպն: Հաննա շէհատէթ
 քըր ու կօ. Բուհ ոգա դանլօքէ մը տի, քօ ժը աղիւ
 33 մանան տը հաթը խուարի: Ու մը աուի նանտը դանը
 պում, համա աւ քօ մը շիանտ պը ալէ թահֆիլ քըրընէ
 աուի կօ ժը մըուա. լը սէր քի քօ տը պինի քօ Բուհ
 դէ խուարի, ու լը սէր ուի տադինը, պը Բուհ էլ
 34 Գուտս թահֆիլ քըրօզ աւ ան: Մը ժի տի ու շէհատէթ
 քըր էրքը աւ ան Գուուէ Խօտէ:
 35 Լը աւ ույա տընէ տիսա Հաննա սանքընի պու ու ժը
 36 շակըրտէդ ուի տըսույան: Ու պը մանգէքըրընէ լը
 սէր Իսա, քօ տը կէուիա, կօ. Վահա Մէսիհ Պէրխէ
 37 Խօտէ: Պըհիստըն ժէ հէր աու շակըրտան՝ քօ խապէր
 38 տըտա ու լը բէյ Իսա ջուն: Կալա քօ Իսա վէկէուիա
 ու տի ուան քօ լը բէյ ուի տըջօ պուն, կօ ժը ուան
 ուա. Չը՞ տը խուարըն. ուան կօն ժէուա. Բապպի (քօ
 պը թէրճիլմէ պունէ խօճա կօթընան) լը քօ՞ տը մինի:
 39 ժը ուանուա կօ. Որըն ու պը պինըն. հաթըն ու
 տին լը աւ տար քը աւ տը սանքընի պու. ու լը աւ
 ույանտա լը պա ուի սանքընին, ու լը ոխթա տան սաա
 40 թան պու: ժը աւ հէրտույան եէքէ ֆէթրոս հաթը
 կօթան պրէյ Շըմհուն Մնտարիա պու, քօ ժը Հաննա
 41 պըհիստըն ու լը բէյ ուի ջուն: Ուիա ալուլ պրէյ խօ
 Շըմհունէ տի, ու ժէուա կօ. Մէսիհէ (քօ պը թէրճու
 42 մէ պունէ խրիստոս դէ կօթան) ման տի: Ուիա աուի
 պըր լը պա Իսք, Իսա լէ պը նըհէթընէ՝ կօ. Գուուէ
 Եունանէ Շըմհուն դու՞ ի. դու տէ Գէֆաս պէյ կօթըն,
 43 քօ ֆէթրոս թէրճիլմէ տըպն: Լը աւ ույա տընէ Իսա
 լը ճէլիլէ ուապունէ խօստ. ու Ֆիլիպոսէ տի, ու ժէ
 44 ուա կօ. Լը բէյ մըն որա: Ու Ֆիլիպոս ժը նալ Պէթ
 սայիթայէ պու ժը պտժէրէ Մնտարիայէ ու ֆէթրոսէ:
 45 Ֆիլիպոս Նաթանայէլէ տը պինան ու ժէուա տըպէ, աւ
 ժը պոյ էքէ քօ Մուսա լը նալ թալրաթէ նըվիսանտ
 ու փէյլէմպէրան ժի՝ աուի ման տի. Եանի Նասրանի

- 46 Իսա, դուռէ Եռսիֆ: Նաթանայէլ կօ ժէռա. ժը
 Նասրաթտէ դըշդէ գանճ դապի՞ն ան քօ պն, կօ ժէ-
 47 ռա Ֆիլիպոս, Ո՛րն ու պը պինն: Իսա կավա քօ տի
 քօ Նաթանայէլ լը ալիյէ ուի տը հաթ, կօ ժը պօյ ուի.
 Վահա տօղրի իսրայիլ քի քօ լը նավ ուի հիլլէ թուն-
 48 նն: Նաթանայէլ կօ ժէռա. դու մը ժը՞ քօ նաս տը
 քի, ճէվապ տա իսա, ու կօ ժէռա. Ֆիլիպոս հէժա
 դա կաղի նն քըր կավա քօ դու լը պըն տարա հէ-
 49 ժիլէտա պույ, մը դա տի: Ճէվապ տա ժէռա Նաթա-
 նայէլ ու կօ. Եա խօճա դու ի Գուռէ իօտէ. դու ի
 50 փատիշահէ իսրայիլէ: Իսա ճէվապ տա ժէռա ու կօ.
 Չիւն քի մը դառա կօ, էրքը մը դա լը պըն տարէ
 հէժիլէ տի. պավուր տը քի. ժը ուիա հէնի փըռ մն-
 51 զըն դըշդան տէ պը պինի: Ու կօ ժէռա. Պըռա պը-
 ռա տը պէմ ժը ոռա, ժը ուէ բէվա տէ պը պինըն
 աղիմանան հաթը վէպուն ու մէլէքէ իօտէ քօ ռա-
 տը պըն ու դէնը խուար լը սէր Գուռէ Մնռուվ:

ՍԷՐ 2

- 1 Ու լը բաշէ սէ ռօյան տավէթ քի հնպու լը ֆանա
 լը պաժէր քի ճէլիլէտա, ու տիյա իսա ժի լը ուէ պու:
 2 Նուա հէմ իսա հէմ ժի շակըրտէդ ուի ժի հաթըն կաղի
 3 քըրըն լը տավէթէ: Ու կավա քօ մէյ դէմ պու, տիյէ
 4 իսայէ ժէռա կօ. մէյէ ուան թուննն: Իսա կօ ժէռա.
 Եա՞ ժըն չը՞ իշէ դա պը մըռա հէյն. յիթա մըն հէժա
 5 նն կըհիշտիմ: Տիյա ուի ժը խըզմէթճիանուա կօ. ժը
 6 ոռա հէր չը քօ տէժմ պըքըն: Լը ուէ հաֆթ տէնէդ
 գէվըրըն հնպուն լը կէօրէ ատէթէ փապըժ պունէ Եէ-
 հուտիան. քօ հէր եէքէ ուան տըտօ եա սըսէ մար-
 7 դըշդ տը սննտ: Իսա կօ ժը ուանուա. Դըժը պըքըն
 տէնէդ հանա պը ալ ու ուան դըժը քըրըն հաթա
 8 տնվէդ ուան: Ու կօ ժը ուանուա, նուա պըսթիներն
 ու ժը գատէհքեար պաշիռա պըպըն, ուան ժի անին:

- 9 Ու դատէհքեար պաշի կավա քօ դամէ մէյ պունն ավէ սանտ ու նա՛ տը դանի պու ժը քօ պունէ ուի (համա խըղմէթճիան տը դանչ պունն քօ ավէ դըժը քըրըն) դա-
- 10 տէհքեար պաշի զավայէ կազի քըր : Ու կօ . Հէր քէս մէյէ դանճ ալուլ լը օրթայէ դինն , ու քինկա քօ պը մէյ տըպըն՝ ուէ չադէ քօթիյէ . դա մէյէդ դանճ հա-
- 11 թա նուա վէչարթ : Իսա լը պաժէրէ ճէլիլէ կանատա իպթիտայէ միւճիւղաթան ուիա քըր , ու իղգէթէ խօ պէյան քըր , ու շակըրտէդ ուի ժէուա իման անին :
- 12 Ու ժը ուէ բէյա իսա ջու լը Քաֆառնայումէ . աուի ու տիյէ ուի , ու պրէյէդ ուի , ու շակըրտէդ ուի , ու
- 13 լը ուէ չէնտ ուօյան սա՛քընին : Ու փասէհէ Եհնու-
- 14 տիսան նէղ պու . ու իսա լը Գուտսէ ռապու : Ու տի քօ լը հէյ տաճարտա նօկընան ու պըղընան ու դա՛վօ դան տըֆօոթը պունն , ու սարրաֆան ժի քօ ռօնըչաի
- 15 պունն : Ու ժը պէնէ դամչի քի ջէքըր ու հէմիան ժը տաճարէ տա՛ր խըստ , պըղընան ու նօկընան . ու ախչայէ սարրաֆան պէլա քըր . ու տէզկէահան դուլու-
- 16 պանտ : Ու ուան քօ դա՛վօքան տը ֆօոթը պունն՝ կօ ժը ուանուա . ժը ուէ հալինըն ուանան . ու մալա պա-
- 17 վէ մըն մալա ալըչվէրիչէ մա՛ քըն : Բաչէ շակըրտէդ ուի պիրա խօ անին , քօ հաթիմ նըվիսանտըն , զայրէթէ
- 18 մալա դա մը խուար : Ճէվապ տան Եհնուտիան ու կօն ժէուա . ժը պօյ ուանան քըրընէ ժը մա՛ուա չը՞նչան
- 19 տըտի : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Հէլօչինըն տաճարէ հան լը սէ ուօյանտա ա՛ղէ ջէքըմ աուի :
- 20 Եհնուտիան ժէուա կօն . տաճարէ հան լը չըլ ու չէչ սալան հաթը ջէպունն . ու դու լը սէ՞ ուօյանտա տէ ջէ-
- 21 քի աուի : Համա աւ ժը պօյ տաճարէ կէօլտայ խօ տը
- 22 կօթ : Նուա կավա քօ ժը մըրիան ռապու , շակըրտէդ ուի պիրա խօ անին , էրքը ուիա պունն քօ աուի կօ , ու իման անին ժը քըթէպուա ու ժը քէլամէ իսաուա :
- 23 Ու լը փասէհտա՛ լը պայրամտա՛ կավա քօ աուի լը Գուտսէ պու . փըուան իման անին ժը նա՛վէ ուիուա ,

չըմա քօ աւ միւճիւղաթ քօ աւ տըքըր , ուան տը տի-
 24 թը պուն : Համա իսա աւ խօ ժը ուանուա պավուրնն
 25 տըքըր , չըմա քօ աւ տը զանի պու հէր քէս : Ու լա-
 զըմ նն պու , էրքը եէքէ ժը պոյ մնուուվ շէհատէթ
 պըքն , չըմա քօ աւ տը զանի էրքը չը հէյն լը հըն-
 տուուէ մնուուվ :

ՍԷՐ 3

1 Ու լը նավ Ֆարիսիան մնուուվ քի հնպու քօ նավէ
 էքէ Նիգօթիմօս պու , քօ ուէյսէ Եէհուտիան պու :
 2 Ուիա լը շնվէտա լըպա ուի հաթ , ու կօ ժէուա . Եա՛
 խօճա նմ տը զանըն քօ դու ժը խօտէ խօճա հաթիյ .
 չըմա քօ եէքէ նն տըքարը պըքն աւ քէրէմէթան քօ
 3 դու տըքի , էրքը խօտէ բէուա նն պն : Ճէվապ տա
 իսա՝ ու կօ ժէուա . Պըուա պըուա տըպէմ ժը դաուա .
 էրքը եէքէ ժը ժօրտա նն զն՝ նըքարն փտտիշահի-
 4 թիյէ խօտէ տիթընէ : Նիգօթիմօս կօ ժէուա . Չավան
 տըքեարը մնուուվ քի պը զն , աւ քօ փիր ն , դապիլն՝
 քօ ճար քի ժի տիսա լը րահմա տիյա խօ պը գէվն ,
 5 ու պը զն : Ճէվապ տա իսա ու կօ . Պըուա պըուա տը-
 պէն ժը դաուա , էրքը եէքէ ժը ավ ու ժը րուհ նն
 6 զն , նըքեարը լը փտտիշահիթիյէ խօտէ քէթընէ : Չը-
 մա քօ ժը թէն հաթը զա թէն ն ու ժը րուհ հաթը զա
 7 րուհ ն : Դու թաճիւպ մնքն քօ մը ժը դաուա կօ լա-
 8 զըմ ն քօ ժը ոուա տիսա ժը ժօր զայըն : Չըմա քօ պա
 լը քօ քի պը խուազն փըֆ տըքն , ու տանկէ ուի տը
 պըհիսի , համա նըզանի ժը քօ դէ ու լը քօ տըջօ . ահ-
 9 վա նըն աւ հէմիան քօ ժը րուհ տը զըն : Ճէվապ տա
 Նիգօթիմօս ու կօ ժէուա . Աւ չա՛վան տըքեարը պը
 10 պն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէուա . Դու խօճայէ ի-
 11 սրայիլ ի , դըչդէ հանան նը՞ զանի : Պըուա տըպէմ
 ժը ոուա , էրքը չը քօ նմ տը զանըն խապէր տըտըն ,
 ու չը քօ մն տի նմ շէհատէթ տըքըն , ու շէհատէ-

- 12 Թիյէ մա հուն գապուլ նա քըն : Նուա էրքը մը ժը
 ոուա տիւնեալի դըշդան խապէր տա՝ հուն պալուր
 նա քըն , լէ չավա՞ն տէ պալուր պըքըն , էրքը քօ
- 13 ազմանի դըշդան պէժըմ : Ու լը ազիւմանէ գաթ եէքէ
 ուա նա պուա , իլլա ժը ազիւմանէ հաթը խուար քօ
- 14 աւ լը ազիւմանտա ա : Ու չավան քօ Մուսա լը չէօլէ-
 տա մահրէ պըլընտ քըր , վուսան ժի լողըմ ա քօ Գու-
- 15 ոէ մաուու վ պըլընտ պըպա : Քը հէր քի քօ ժէուա ի-
 ման պինը՝ վունտա նա պա , իլլա ժը էպէտի էօմրուա
- 16 մալիք պըպա : Չըմա քօ խօտէ վուսան հուպանտ տընէ ,
 հաթա քօ եէքղա Գուուէ խօ տա , Քը հէր քի քօ ժէ-
- 17 ուա մալիք պըպա : Չըմա քօ խօտէ Գուուէ խօ նա
 շիանտ լը տընէ քօ տընէ հէօքմ պըքա , լէ՝ քօ տընէ
- 18 պը ուի խէլաս պըպա : Աւ քօ ժէուա իման դէնա՝ հէօ-
 քըմ նա պա , ու աւ քօ իման նայնա ժէուա , աւ ժը
- 19 ոէ խօտէուա իման նա անի : Ու հէօքմ ուիա ա՝ քօ
 ոօհնի հաթ լը տընէ . ու մաուուվան թարի ժը ոօհնի
 բէթըր հապանտըն . չըմա քօ ամէլէ ուան եարամազ
- 20 պուն : Չըմա քօ հէր քի քօ քէօթի ամէլ տը շըղուա
 աւ ժը ոօհնի իքրահ տըքա . ու լը պա ոօհնիյէ նայէ
- 21 քօ ամէլէ ուի դէմմ նա պըն : Համա աւ քօ հագի տը շը-
 ղուա՝ լը պա ոօհնի դէ հաթա քօ ամէլէդ ուի աշի-
 քեար պըպըն քօ պը խօտէ հաթը շըղուանտըն :
- 22 ժը ուան բէվա՝ իսա պը թալլի շակըրտէդ խօ հա-
 թը լը տիարէ եէհուտիսթանէ ու լը ուէ տըկէուիա պը
- 23 ուանուա , ու թահֆիլ տըքըր : Հաննա ժի լը նալ Այ-
 նօնէ լը նէղա Մալիմէ թահֆիլ տըքըր , չըմա քօ լը
- 24 ուէ վըռ ալ հապու ու տը հաթը պուն ու թահֆիլ
 տը պօ պուն : Չըմա քօ Հաննա հէթա լը զընտանէ նա
- 25 հաթը պու տանին : Նուա պը շակըրտէդ Հաննա լը
 նալ եէհուտիան ժը խուսուսէ փապըթ պունէ տօղ քի
- 26 պու : Հաթըն ժը Հաննաուա ու կօն ժէուա . Ես՝ խօճա

աւ .քօ պը դառա լը աւ ալիյէ տընէ օրդանէ պու, ժը
 պոյ էքէ քօ դա շէհատէթ քըր . վահա աուի թահֆիլ
 27 տըքս՝ ու հէմիան ժէռա տըջուն : ճէվասպ տա Հաննա
 ու կօ . Մանուվ ժը խօ դըշդ քի ժի նըքեարը քըրը
 նէ , էրքը ժը ժօր ժը ազիւմանան ժը ուիռա նէյէ
 28 տայըն : Հուն պը խօ ժը պոյ մըն շէհատէթ տըքըն , քօ
 մը ժը ոռա կօ . էրքը Մէսիհ անը նընըմ , իլլա քօ լը
 29 պան ուի հաթըմ շիանտըն : ժը քէռա քօ պուք հէյս՝
 զավա աւ ան . համա տօսթէ զավա՝ քօ տը սանքընն ու
 աուի կօտարի տըքս՝ , պը շազիթիյէ շազ տըպան ժը պոյ
 30 տանկէ զավա . նուա շազիթիյէ մըն դըթա պուան : Հէնի
 լազըմ ան քօ աւ մանըն պըպան , ու անը բըջուք պըպըմ :
 31 Աւ .քօ ժը ժօր դէ՝ ժը հէմիան ժօր ան , ու աւ .քօ ժը
 աւ տընէ ան , տիւնեավի ան , ու ժը տընէ խապէր տը
 32 տան : Աւ .քօ ժը ազիւմանան դէ չըքօ տի , ու չըքօ
 պըհիստ՝ շէհատէթ տըքս՝ , ու շէհատէթիյէ ուի եէքէ
 33 գապուլ նաքս : Աւ .քօ շէհատէթիյէ ուի գապուլ քըր .
 34 մէօհը քըր քօ խօտէ տօղրի ան : Չըմա քօ աւ .քօ խօ
 տէ շիանտ՝ խապէրէ խօտէ խապէր տըտան . չըմա քօ
 35 խօտէ ժէռա պը էօլլիյէ Բուհէ նա տան : Պավ Գուռէ
 36 տը հանպինան , ու հէր դըշդ տա լը տէսթէ ուի : Աւ
 քօ ժը Գուռէռա իման դինան՝ էպէտի հայաթէ գա
 պուլ տըքս՝ , ու աւ .քօ ժը Գուռէռա իդաաթ նա քս ,
 աուի հայաթ նա պինան , լէ զազապէ խօտէ լը սէր ուի
 տը սանքընն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ավա քօ խա ֆէհմ քըր քօ ֆտրիսիան պըհիստըն՝
 էրքը խա ժը Հաննայէ բէթըր շակըրտան փէյտա
- 2 տըքս ու թահֆիլ տըքս : (Փարազա խա աւ պըխօ
- 3 թահֆիլ ան տըքըր լէ շակըրտէդ ուի :)
- 4 Եհհուտիսթա
 4 նէ հըջթ տիսա լը ճէլիլէ հաթ : Ու աուի ժը Սամա
- 5 ըիայէ տէ պը պըհուրիա : Հաթ լը պաթէր քի Սամա

- րիայէ՝ քօ նաովէ էքէ Սուգար պու, նէղա աւ կուճտէ՝
 աւ քօ Եագուպ ժը դուռէ խօ ժը Եուսիֆուա տա պու :
 6 Ու լը ուէ ժը Եագուպու պիր հնպու իսա ժի պը
 ուէվն պը րահաթ պուճնէ լը սէր աւ պիրէ ոճնըչդ,
 սաաթ ժի ոխթա շէշան պու :
 7 Ժը Սամարիայէ ժընըք քի հաթ ալ քըշանտընուա,
 8 իսա կօ ժէուա : Ժը մըուա ալ պըտոն վն խուարընուա,
 չըմա քօ շակըրտէդ ուի լը պաժէր չօ պուճն քօ դաամ
 9 պը քըուըն : Ժընըքէ Սամարիյէ կօ ժէուա . Դու քի Եէ-
 հուտի ի , չա՞վան ժը մըն վն խուարըն տը խուարի ժը
 ժըն քի Սամարիյէ . չըմա քօ Եէհուտիան գաթ պը Սա-
 10 մարիանուա թնվ նա պըն : իսա ճէվապ տա ժէուա ու
 կօ . էրքը դու պնխշիշէ իօտէ ու աւ քի՛ն քօ ժը դա
 ալ վն խուարընէ տը խուարն պըղանը պանա , դու ժը
 ուի տէ տիլէկ պը քըրանա , ու աւ ժը դաուա տէ ա-
 11 պուհայաթ պը տանա : Ժընըք կօ ժէուա . Եա՛ րապպ ,
 ալ քշանտընուա ֆըրադէ դա ժի թուճննն , ու պիրէ
 հան դուր ն , նուա ժը քօ՞ տէ պըպն ապուհայաթէ
 12 դա : Մէկէր դու ժը պավէ մն Եագուպ Եէքէ մնըըն
 ի , քօ պիրէ հան ժը մնուա տա , ու աուի ժը վըր
 13 վնխուար ու ոլէտէդ ուի ու հայվանէդ ուի ժի : Ճէ-
 վապ տա ժէուա իսա ու կօ . Հէր քի քօ ժը աւ ալէ
 վն խօ՝ տիսա թի տըպն , համա քի քօ վն խօ ժը աւ
 14 ալէ քօ՝ նղ տըտըմ ժէուա , էպէտի թի նա պն : Լէ
 աւ ալէ՝ քօ նղէ տէ պըտըմ ժէուա , տէ պըպն ժէուա
 գանի քի ալէ , քօ լը նավ էպէտի հայաթտա տավէժն :
 15 Ժընըք կօ ժէուա . Եա՛ րապպ պըտոն ժը մըուա ժը աւ
 ալէ , քօ թի նն պըմ ու լըվըր ննյէմ ալ քշանտընէ ,
 իսա կօ ժէուա . Հա՛ուն մէրէ խօ կաղի քն ու լըվըր
 16 ո՛րն : Ժընըք ճէվապ տա ժէուա ու կօ . Մէրէ մը թուճննն ,
 17 իսա կօ ժէուա . Դա գանն կօ , էրքը մէրէ մը թուճննն :
 18 Չըմա քօ դա բէնն մէրան կօհրանտիւն , աւ քօ անվա
 ժը դաուա հէյն մէրէ դա նընն . աուի դա ուաստ կօ :
 19 կօ ժէուա ժընըք . Եա՛ րապպ ժը մըուա խույայն քօ

- 20 դու եէքի փէյղէմպէր ի : Էժտատէ մն լը Ղիյայէ հանտա
սէճտէ քըրըն հուն տէժըն , էր.քը թանէ Գուտսու
չէրիֆ ան աւ ճի՝ քօ լը ուէ լաղըմ ան սէճտէ քըրըն :
- 21 Իսա կօ ժէռա . Եա ժըն ժը մըռա իման պիննա՝ քօ
զէման տէ պէ՝ ժը Պալլուա նն լը Ղիյէ հանտա ու
- 22 նն ժի լը Գուտսուչէրիֆտա տէ սէճտէ պըքըն : Հուն
սէճաէ տըքըն ժը եէքէռա քօ նաս նաքըն , ան ժը
աուիռա սէճտէ տըքըն՝ քօ աուի ան նաս տըքըն . չըմա
- 23 քօ խէլաս ժը Եէհուտիյան ան : Լաքին զէման տէ պէ ,
ու հալա նուա ժի ան , քօ ժը Պալլուա տօղրի սէճտէ
քրօղան պը բուհ ու պը հագիյէ տէ սէճտէ պըքըն ,
չըմա քօ Պալլ ժի ահվա սէճտէ քրօղան տը խուազան :
- 24 Խօտէ բուհ ան , ու ժէռա սէճտէ քրօղանուա ժի լաղըմ
- 25 ան քօ պը բուհ ու պը հագիէ սէճտէ պըքըն : Ժընըք
կօ ժէռա . Զանըմ քօ Խրիսթոս հաթը կօթան Մէսիհ
տէ պէ , կավա քօ պէ՝ աուի տէ պէ ժան ժը մնուա հէմի
- 26 դըչդան : Իսա կօ ժէռա . Էզ աւ ըմ՝ քօ պը դառա
- 27 խապէր տըտըմ : Ու լը սէր ուի սէօղէ շակըրտէդ ուի
հաթըն , ու մաթ ման քօ պը աւ ժընըքուա խապէր
տըտա պու . համա ժը ուան եէքէ ժի նն կօ՝ էր.քը չը՞
- 28 տը խուազան եախօտ չը խապէր տըտի բէռա : Ժընըք
հըչդ ճանէ , ու ջու լը պաժէր՝ ու կօ ժը մնուուվան
- 29 ոա : Ո՛րըն պը պինըն մնուուվ քի՝ քօ կօ ժը մըռա՝
հէր չը քօ մը շըղուլիան . աճապա ուիա՞ ան Մէսիհ :
- 30 Ժը պաժէր ոապուն ժէռա տը հաթը պուն :
- 31 Ու հէժա ուան նն հաթ՝ շակըրտան ժէռան լավա
տըքըրը պուն ու տըիօթը պուն . Եա՛ խօճա պը խօ :
- 32 Աուի կօ ժը ուանուա . Դաամէ մըն է խուարընէ հէյան
- 33 քօ հուն նըղանըն : Շակըրտան ժը հէլու տուռա տը
կօթը պուն աճապա եէքէ ժէռա դըչդ քի խուարընէ
- 34 անի՞ : Իսա կօ ժը ուանուա . Դաամէ մըն աւ ան քօ ի
35 բատէթէ մը շիանտօղէ պըքըմ : Ու շըղուլէ ուի թէ
մամ պըքըմ . նա՞ քօ հուն տէժըն , հէժա չար մնհ
հէյան քօ յիթա հասատէ պէ . վահա ան ժը ոուա

- տըպէմ . Զահվէդ խօ հալինըն լը զալիան պը նըհէ-
 ոըն , քօ սըփի պունա՝ ու ժը չինանտընուա կիյանա՝ :
- 36 Ու չինանտօղ իւճըթ տըսթինա՝ , ու ժը էպէտի հա-
 յաթա մահսուլ տը ճըլինա՝ . քօ դօլ քըօղ ու չինան-
- 37 տօղ շաղ պըն : Չըմա քօ տօղրի սէօղ լը ուիատա ա՝
 38 դօլ քըրօղ պաչգա . ու չինանտօղ պաչգա ա՝ : Մը ո՛
 շիանտ չինանտընէ աւ քօ ո՛ էմէկ նա՝ քըշանտ , պաչ-
 գասիան չալըշմիշ պուն ու հուն լը էմէկէ ուան քէթըն :
- 39 Նուա ժը աւ պաթէրէ Սամարիան փըուան ժէուա
 իման անին , ժը պօյ սէօղա աւ ժընըքէ քօ շէհատէթ
 քըր՝ էրքը մը չը քօ քըրը պու հէմի ժի ժը մըուա կօ :
- 40 կալա քօ Սամարիան ժէուա հաթըն , լալա տը քըրը
 պուն ժէուա քօ լը պա ուան պըմինա՝ . տու ոօ լը ուէ
- 41 սա՛քընի : Ու հէնի փըուան ժէուա իման անին՝ ժը պօյ
 42 սէօղա ուի : Ու տը կօթը պուն ժը ժընըքուա , ժը
 ուէ բէվա նա ժը պօյ սէօղա դա ա՛մ իման դինըն .
 չըմա քօ ա՛մ պը խօ պըհիտըն ու տը զանըն . քօ ասահ
 խէլա՛ս քըրօղէ տընէ Մէսիա ուիա ա՝ :
- 43 Ու բաչէ տու ոօյան ժը ուէ ոապու ու ջու լը ձէ-
 44 լիլէ : Չըմա քօ իսա պըխօ շէհատէթ քըր , էրքը ժը
 է փէյղէմպէր քիուա լը նալ ոլաթէ խօտա իթիպար
- 45 նապա՝ : Համա կալա քօ աուի լը ձէլիլէ հաթ՝ ճէլի-
 լիան աուի գապուլ քըրըն , չըմա քօ տիթը պուն աւ
 հէմի քէրէմէթան՝ քը աուի քըր լը Գուտտէ լը ոխթա
 պայրամէ . չըմա քօ ուան ժի հաթը պուն լը աւ պայ-
 րամէ :
- 46 Տիսա հաթ լը պաթէրէ ձէլիլէ լը կանայէ , լը քօ քի
 ալ մէյ քըրը պու , ու լը ուէ ժը ասլէ փատիշահէ
 եէքէ հապու քօ գուուէ ուի լը նալ ֆաֆաունայում
- 47 տա նախօ պու : կալա քօ աուէ պըհիտ իսա էրքը
 ժը Եհհուտիսթան լը ձէլիլէ հաթին , հաթը ժէուա ու
 լալա տըքըր , քօ պէ ու գուուէ ուի սաղ քա՝ , չըմա
- 48 քօ լը նէղա մըրընէ պու : իսա կօ ժէուա . էրքը հուն
 քէրէմէթան ու միւճիւղաթան նա՛ պինըն իման նայըն :

- 49 Ժը ասլէ փատիշահէ մէռուլ կօ ժէռա . Եա՛ րապս
 50 ո՛րն չը գաս քօ գուռէ մըննն մըրիւն : Իսա կօ ժէռա .
 Հա՛ռն գուռէ դա սաղ ն , մնռուլ ժի պալուր քըր
 51 Ժը աւ խապէրուա քօ Իսա կօ ժէռա , ու ջու : Ու
 կավա քօ տը ջօ պու լը բէշ ուի ռապուն խըզմէթ քեա
 ըէդ ուի , միւժտէ տան ու կօն , էրքը գուռէ ուի սաղ
 52 ն : Նուա ժը ուան ոխթա ոաղ պունէ փըռա քըր ,
 ու ժէռա կօն . Թա աուի տօ սաաթ լը հաֆթան
 53 պնրտա : Զանի պալէ ուի էրքը աւ սաաթ պու , քօ
 54 Իսա ժէռա կօ : էրքը գուռէ դա սաղ ն , ու իման
 անի աուի ու մալա ուի ժի կըշք . Իսա ժը Եհհուտիս
 թանէ կավա քօ հաթ լը ճէլիլէ՛ տիսա ուիա իքինճի
 քէրէմէթ քըր :

ՍԵՐ 5

- 1 Ժը ուէ բէվա՛ այտէ Եհհուտիան պու Իսա լը
 2 Գուտտէ ռապու : Ու լը Գուտտէ՛ լը տնրիյէ պըզընան
 տա պը Իպրանիյէ Պէթհէսթ հաթը կօթան հալուը քի
 3 հնպու . քը բէնճ հայաթէ ուի հնպու : Քօ լը ուանտա
 փըռ նախօջան տը հաթը պուն վէզէլանտըն . քօռան .
 թօփալան , հըշք պույան , քօ ժը թնվ պունէ ալէ տը
 4 բէ պուն , Չըմա քօ կավա կավա մէլէքէ Խօտէ տը
 հաթը պու խուարի ու ալէ թնվ տը տա պու . նուա
 բաշէ թնվ պունէ ալէ՛ քի քօ ալուլ լը ալէ տը քէթը
 պու հէր չը նախօջիթի պը պանա՛ սաղ տը պօ պու :
 5 Ու լը ուէ մնռուլ քի հնպու քօ ժը սի ու հաշթ
 6 սալան բէշ նախօջ պու : Իսա կավա քօ տի աուի՛ քօ
 քէթի . հաթը պու տանի , ու զանի քօ ժը փըռ գէման
 7 ն . կօ ժէռա . Տը խո՛ւաղի սաղ պուն : Նախօջ ճէվասս
 տա ժէռա . Եա Ոսպսս խօտիյէ մըն թուննն քօ ոխթա
 թնվ պունէ ալէ , մը լը հալուըէ պալէթն , լէ ոխթա
 քօ նղ կըրան թէվ տը կէռըմ՛ , ժը մըն բէշ պաշ
 8 գասի քի տը գէվն : Իսա կօ ժէռա . Ռա՛պն լըհէֆա

- 9 խօ հէլինն ու հա՛ռն : Ու զուլա սաղ պու աւ մա՛
 ուուլ . ու լըհէֆա խօ հէլանի , ու տը կէուիա , ու
 10 աւ ու շէմու պու : Նուա Եհհուտիան ժը աւ սաղ
 պուն մա՛ուուլուա կեն , ույա շէմու է ժը դաուա ճայիզ
 11 նընն քօ լըհէֆա խօ հէլինի : Ճէվապ տա ժը ուանուա
 ու կօ . Աւ քօ մը սաղ քըր , ժը մըուա կօ . Լը հէֆա
 12 խօ հէլինն ու հա՛ռն : Նուա ժէ փըուս քըրըն , աւ
 քի՛ն քօ ժը դաուա կօ , լըհէֆա խօ հէլինն ու հա՛
 13 ռն : Լաքին աւ շիֆա սանտօղ մա՛ուուլ , նն տը զանը
 պու էրքը աւ քի՛ն , չըմա քօ իսա ժը աւ ճիյէ խօ տա
 14 պու ալի ժը պօյ դալապայէ : Ժը ուէ բէվա իսա ա՛
 ուի լը նալ տաճարտա տը պինն ու ժէուա տէժն .
 վահա դու սաղ պույ հէնի կիւնէ մա՛քն . քօ հէնի
 15 պէթէր դըշդ.քիուա օլըամիշ նն պի : Ջու մա՛ուուլ
 ու ժը Եհհուտիանուա կօ . Էրքը աւ իսա պու՝ քօ մը
 սաղ քըր :
- 16 Ու ժը պօյ ուիա Եհհուտիան իսա տը դալուրանտը
 պուն . քօ աւ դըշդ աուի լը ույա շէմուէ տըքըր :
 17 Համա իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ . Պալէ մըն
 18 հաթա անվա տը շըղուլն , է ժի տը շըղուլըմ : Ժը
 պօյ ուիա հէնի փըու Եհհուտիան աուի գուշտընէ ա՛
 ըամիշ տըքըրը պուն , չըմա քօ նա քի թանէ ույա
 շէմույան նատը բէ պու , լէ իստէ ժի պալէ մըն ն տը
 կօթը պու , վուսան քօ՝ աուի խօ պարապէրէ Ալլահ
 19 տըքըր պու : Նուա իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու
 կօ . Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա , Գուու աւ ժը խօ
 դըշդ.քի թի նն տըքեարը պու քըրընէ , լէ թանէ չը
 քօ տը պինն , քօ Պալ տըքն , չըմա քօ չըքօ աուի
 տըքը , համա աւ դըշդ՝ Գուու ժի տըքն ոգա ուի :
 20 Չըմա քօ Պալ Գուուէ տը հապինն ու հէր դըշդ. նշան
 տըտն ժէուա , չը քօ աուի տըքը . ու ժը ուան հէնի
 փըու մա՛ղըն շըղուլան տէ նշանէ ուի պըտն , քօ լը
 21 սէր ուի հուն աճէպ պը մինըն : Չըմա քօ չափան քօ
 Պալ մըրիան ըատըխն , ու սաղ տըքն վուսան ժի

- 22 Գուռ՝ քի ժան քօ տը խուազն սաղ տըքն : Չըմա քօ
 Պալ գաթ քէս քի հէօքմ նաքն , իլլա հէմի հէօքմ
- 23 Ժը Գուռուա տային : Քօ հէմիան իզգէթ պըքըն ժը
 դուռուա , չավան քօ ժը Պալուա տըքըն . աւ քօ ժը
 Գուռուա իզգէթ նաքն , ժը աուէ շիանտօղ Պալուա
- 24 նա քն : Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոռա , էրքը աւ քօ
 քէլամէ մըն կօտարի տըքն , ու իման դինն ժը մը շիան-
 տօղուա , էպէտի հայաթէ գապուլ տըքն , ու լը պըն
 հէօքմէ նա դէվն , լէ ժը մըրընէ լը էօմրէ պըհուրին :
- 25 Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոռա , զէման տէ պէ՝ ու
 նուա ժի ն , քօ ուէ չաղէ մըրիան տէ տանկէ Գուռէ
 խօտէ պը պըհիսըն . ու ուան քօ տը պըհիսըն , տէ պը
- 26 ժին : Չըմա քօ չավան քօ ժը Պալուա լը խօտա էօմրէ
 ուի հէյն , վուսան ժի տա ժը Գուռէուա քօ լը խօտա
- 27 էօմրէ ուի պըպն : Ո ժէուա հէօքմաթ տա քօ շէրիաթ
 28 պըքն . չիւնքի աւ Գուռէ մնուուլ ն : Լը սէր ուիա
 աճէպ մն պըն , չըմա քօ ոխթ տէ պէ քօ տւ հէմիան
- 29 քօ լը թըրպէտանն տէ տանկէ ուի պը պըհիսըն : Ու
 լը տնր տէ պէն , ուան քօ խայր ամէլ քըրընն լը գըյա-
 մէթէ հայաթէ , ու ուան քօ քէօթի ամէլ քըրըն լը
- 30 գըյամէթէ ազապէ տէ հնուրն : Էզ ժը խօ դըչդ քի
 նըքարըմ քըրընէ , լէ չավան քօ տը պըհիսըմ , վուսան
 հէօքմ տըքըմ , ու շէրաթէ մըն տօղրիւն , չըմա քօ նղ
 իրատէթէ խօ արամիչ նաքըմ , լէ մը շիանտօղ իրա-
- 31 տէթէ Պալ : Էրքը նղ ժը պօյ խօ շէհատէթի պը-
 32 քըմ , շէհատէթիյէ մըն տօղրի նընն : Պաշգասի ն
 քօ ժը պօյ մըն շէհատէթ տըքն , ու նղ զանըմ քօ աւ
- 33 շէհատէթի քի ժը տնր հադէ մը քըր տօղրի ն : Ո՛
 ժը Հաննաուա շիանտ ու ժը հադիուա շէհատէթ քըր :
- 34 Համա նղ նա քի ժը մնուուվան շէհատէթ տըսթինըմ ,
 35 լէ ուիա տը պէմ քօ հուն խէլաս պըպըն : Աուի չըրա
 քի պու քօ տը չալուդի պու ու ոօհնի տըտա պու
 ու հուն խօստըն ոխթ քի պը ոօհնիյէ ուի շաղ պուն :
- 36 Համա ա մըն ժը շէհատէթիյէ Հաննա հէնի մնղըն շէ-

հատէթի հէյս՝ աւ շրղուլան քօ Պավ ժը մըռա տա
 քօ ուան թէքմիլ պըքըմ՝ աւ ամէլան քօ տը շրղու-
 րմ՝ ուան ժը պոյ մըն շէհատէթ տըքըն էրքը Պավ
 37 մը շիանտ : Ու Պավ քօ մը շիանտ , աուի ժը պոյ
 մըն շէհատէթ քըր , հուն դաթուճար տանկէ ուի պը-
 38 հիստըն , ու շէքլէ ուի ժի ո նա տիթըն : Նա ժի քէ-
 լամէ ուի լը նավ ոտա սաքին հէյս՝ չըմա քօ հուն
 39 իման նայընըն ժը աուիռա քօ աւ շիանտ : Քըթէպան
 թէֆթիշ պըքըն , չըմա քօ հուն պը ուան հիսապ տը-
 քըն էպէտի էօմրէ ո հնպուն . ու ասըլ ուան ըն քօ
 40 ժը պոյ մըն շէհատէթ տըքըն : Ու հուն նա խուաղըն
 41 ժը մըռա հաթըն , քը էպէտի հայաթէ ո պըպս՝ : Աղ
 42 ժը մանուկան իղղէթ նաս թիւնըմ : Համա նղ ո տը
 զանըմ քօ մուհապէթէ խօտէ լը նավ ոտա թուննն՝ :
 43 Էղ պը նավէ Պավէ խօ հաթըմ , ու հուն մը դապուլ
 նա քըն , էրքը պաշգա եէքէ պը նավէ խօ պէ , աուի
 44 դապուլ տըքըն : Հուն չավա՞ն տըքարըն իման պինըն ,
 քօ ժը հէվու տու իղղէթ տըթիւնըն ու աւ իղղէթ քօ
 45 ժը եէք խօտէ ն , արամիշ նա քըն : Թախմին մա՝ քըն
 քօ ժը Պավուա նղ ժը ոռա կըլի տըքըմ , հէյս՝ եէքէ
 քօ լը սէր ո կըլի տըքն , Մուսա՝ լը աուի քօ ո ումուտ
 46 քըրիս՝ : Չըմա քօ էրքը հուն ժը Մուսառա իման
 պը անիյանա , ժը մըռա ժի տէ իման պը անիյա պուն ,
 47 չըմա քօ աւ ժը պոյ մը նըվիսանտ : Չիւնքի էրքը ժը
 հաթը նըվիսանտընէ ուիռա հուն իման նայըն՝ ժը
 քէլամէ մըռա չա՞վան տէ իման պինըն :

ՍԵՐ 6

- 1 Ժը ուան բէվա իսա լը աւ ալիյէ տընէ պահրէ Տի-
- 2 պերիայէ ճէլիլէ ջու : Ու լը բէյ ուի վըռ խալգ տը ջօ
 պուն . չըմա քօ տըտիթը պուն աւ քէրէմաթան քօ լը
- 3 սէր նախօջան տըքըր : իսա լը ջիյէ քի ուապու , ու լը
- 4 ուէ ուօնըչտ պը թէվլի շակըրտէդ խօ . Ու փասէհ

- 5 պայրամէ Եհհուտիանն նեղ պու : Ու իսա կալա քօ
 ջահվէ խօ հալանի , ու տի քօ փրու խալի ժէռա տը
 հաթը պուն , կօ ժը Ֆիլիպպօսուա . ժը՞ քօ անն ան պը
 6 քըռըն քօ աուանան պըխուն : Ուիա տը կօթը ժը պօյ
 աուի ճառասպանտընէ . համա աուի տը զանը պու չը
 7 տէ պըքն : Ֆիլիպպօս ճէվապ տա ժէռա , տու սանտ
 տինար նան ժը ուանուա պան նընն . էրքը ժը ուան
 8 հէր եէքէ հընըքի ժի պըսթինն : ժը շակըրտէդ ուի
 եէքէ Սնտրիաս պրէյ Շըմհուն ֆէթրոսէ՝ կօ ժէռա .
 9 Լը վըր զաուք քի բըջուք հէյն քօ բէնն նանէ ճէհէ
 ուի ու տու մահսիյէ ուի հէյն , լաքին աւ ժը աւ դաս
 10 մանուվանուա տէ չը՞ պըպն : իսա կօ , պըտըն ու
 նըշտըն աւ մանուվան . ու լը ուէ փրու կիյա հանպու .
 ու մանուվան ոճըշտըն պը հիսապ դասա բէնն հա
 11 զարան : Ու իսա նան սանտ ու չըքըր քըր ու ժը աւ
 ոճըշտօղանուա վիայ քըր , վուսան ժի ժը մահսիանն չը
 12 դաս խօստըն : Ու կալա քօ թէր պուն կօ ժը շակըր
 տանուա . Ձէտէ պուն գէրիան պը ճըվինըն . հաթա քօ
 13 դըշդ քի վունտա նն պն : ճըվանտըն , ժը խուարօղան
 զէտէ պունէ՝ ժը գէրիյէ բէնն նանէ ճէհան , տուանը
 14 տահ դուֆան դըժա քըրըն : Նուա աւ մանուվան
 կալա քօ աւ ալամէթան տին՝ տը կօթը պուն , էրքը
 աուհ աւ փէյղէմպէր քօ տէ լը տընէ պէ ուիա ն :
 15 Նուա կալա քօ իսա ֆէհմ քըր քօ տէ պէն աուի պը
 պըքլինըն պըքըն՝ քօ աուի փատիչահ պըքըն . տիսա
 16 աւ թանէ ջու լը ջիյէ : Ու կալա քօ էվար պու , շա
 17 կըրտէդ ջուի ունը խուարի լը քէնարէ պահրէ : Ու
 ուան լը կէմիյէ պը քէթընէ լը ալիյէ տընէ պահրէ լը
 ֆաֆառնայում տը ջօ պուն . ու հէնի դարի պու , ու
 18 իսա հէժա ժը ուանուա նն հաթը պու : Պահր ժի ժը
 19 փրու փրֆ քըրընէ պայէ տը ուըմի պու : Նուա ուան
 պիսթ ու բէնն եախօտ դասա սի աուարէղան քօ լը
 բէշ ջուն . տին քօ իսա լը սէր պահրէ տը հաթը պու
 20 ու նէղա կէմիյէ պօ պու , փրու պըղտիան : Համա աուի

- 21 Կօ ժը ուանուա . Էղ ըմ , մամ' թըռսըն : Նուա խօստըն
 .քօ աուի լը կէմիյէ պըսթինըն , ու զուվա կէմի կիյա
 լը աւ ոլաթէ լը քօ քի ուան տէ պը ջուանան :
- 22 Սւ ուոյա տընէ՝ քօ խալգի լը ալիյէ տընէ պահրէ պուն
 տին .քօ ժը աւ եէքէ բէթըր կէմի լը ուէ թուննան պու ,
 լը աուէ քօ շակըրտէդ իսա քըթըն , ու քօ իսա պը
 շակըրտան լը կէմիյէ նան քէթը պու , լէ թանէ շակըր-
- 23 տէդ ուի ջուն : Համա ժը վիպէրիայէ պաչգա կէմիան
- 24 հաթըն նէդա աւ ճիյէ , լը քօ քի նան խուարըն : Նուա
 կավա քօ խալգէ տին նան իսա հէմ նան շակըրտէդ ուի
 լը ուէ նան , ուան ժի քէթըն լը կէմիյէ , իսայէ պը ա-
- 25 ըամիչ քըրընէ՝ հաթըն լը ֆաֆառնայումէ : Ու կավա
 .քօ աուի լը ալիյէ տընէ պահրէ տին՝ կօն ժէուա . Եամ'
- 26 խօճա լը վըր դու չը՞ չաղ հաթիյ : իսա ժը ուանուա
 ճէվապ տա ու կօ . Պըռա պըռա տը պէմ' ժը ուա
 հուն մը արամիչ տըքըն՝ նա քօ ժը պոյ աւ քէրէմէ՝
 թան քօ հուն տին , լէ ժը պոյ աուի քօ հուն ժը նանէ
- 27 խուարըն ու թէր պուն : Ժը պոյ աւ հէլաք պուն դաամէ
 նա՝ իլլա ժը պոյ լը էպէտի հայաթտա մայօղ դաամէ
 պը շըղուլըն . աուի քօ ժը ուա տէ Գուուէ մանուվ
- 28 պըտա , չըմա քօ Սլլահ Պավաուի մէօհը քըր : Նուա
 ժէուա կօն . Էմ' չը՞ պըքըն , քօ ամէլէ խօտէ պը շը-
- 29 զուլըն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . ուիա ն
 շըղուլէ խօտէ քօ ժը շիանտօղէ ուիուա իման պինըն :
- 30 կօն ժէուա . Չը՞ նշան տըքըն՝ քօ ամ' պը պինըն ու
- 31 իման պինըն . չը՞ տը շըղուլի : Էթտատէդ մամ' լը չէօ-
 լէտա մանանայէ խուարըն չավան քօ հաթիան նըվիսան-
 տըն , ժը աղիւմանան նան տա ժը ուանուա քօ պըխուն :
- 32 իսա կօ ժը ուանուա . Պըռա Պըռա տըպէմ' ժը ուա .
 էրքը Մուսա նան տա ժը ուա նանէ աղիւմանի , լաքին
 պավէ մըն տը տան ժը ուա աւ ասահ նանէ աղիւմանի :
- 33 Չըմա քօ ժը խօտէ հաթը տայըն նան աւ ն քօ ժը ա-
 զիւմանէ դէ խուարի , ու էօմր տըտան ժը տընէուա :
- 34 կօնը ժէուա . Եամ' Բապպ հէր չաղ աւ նան պըտան ժը

35 մնա : Իսա կօ ժը ուանուա , ան ըմ նանէ հայաթէ ,
 աւ քօ ժը մըուա դէ պըրչի նա պն , ու աւ քօ ժը
 36 մըուա իման դինն՝ գաթ թի նապն : Համա մը ժը ուա
 37 կօ , քը հուն ան տինն ու իման նայնն : Աւ հէմիան
 քօ Պավ ժը մըուա տըտն , ժը մըուա տէ պէ , ու աւ
 38 քօ ժը մըուա դէ աուի տնր նա խըմ : Չըմա քօ ան
 ժը ազիւմանէ հաթըմ խուարի՝ նա քօ մէրամէ խօ
 39 պըքըմ , լէ մէրամէ աուի քօ մը շիանտ : Ուիա ան
 • մէրամէ Պավէ մըն քօ մը շիանտ , քօ աւ հէմիան քօ
 Պավ ժը մըուա տա ժէ վունտա ննքըմ , իլլա աուի
 40 լը ոյա բաչիյէ ըախըմ : Ու մէրամէ Պավէ մըն ուիա
 ան , քօ հէր քի քօ Գուուէ տը պինն ու ժէուա իման
 դինն էպէտի էօմրէ ուի պըպն , ու աուի լը ոյա բա-
 շինէ ըախըմ :

41 Նուա Եհհուտիան ժը պօյ ուի կազընան տըքըրը պուն .
 չըմա քօ կօ . Էրքը ան ըմ ժը ազիւմանան հաթը խո-
 42 ւարի նան : Ու տը կօթը պուն , ուիա գուուէ Եուսիֆ
 Իսա նընն , քօ պավ ու տիյէ էքէ ան նաս տըքըն ,
 նուա չա՛վան տէժն քօ ան ժը ազիւմանան հաթըմ
 43 խուարի : Ճէվապ տա Իսա , ու կօ ժը ուանուա . Պը
 44 հն՛վու տու տըռ տըռ մն քըն : Եէքէ գաթ ժը մըուա
 նըքարն պէ , էրքը մը շիանտօղ Պավ աուի ննքչինն ,
 45 ու ան աուի ըախըմ լը ոյա բաչինէ : Լը նավ փէյ-
 ղէմպերան հաթիւն նըվխանտըն . ու հէմիան ժի ժը
 Խօտէ պէնն հին պուն . աւ հէմիան քօ ժը Պավ տը
 46 պըհիսն ու հին պըպն՝ ժը մըուա դէ : Նա քի քէս քի
 Պավ տիթիւն՝ ժը աւ քէսէ մատէ՝ աւ քօ ժը Խօտէ
 47 ան . Պավ աւ տիթիւն : Պըուա պըուա տը պէմ ժը
 ուա , ժը մըուա պավուը քրօղուա էպէտի էօմրէ ուի
 48 հէյն : Էղ ըմ նանէ հայաթ : (49) Էժտատէ ո լը չէօլէ-
 50 տա մանանայէ խուարըն ու մըրըն : Ուիա ան աւ նան՝ քօ
 ժը ազիւմանան հաթիւն խուարի . քօ էրքը Եէքէ ժէ
 51 պըխօ տէ նն մըրն : Էղ ժը ազիւմանան հաթըմ խո-
 52 ւարի նանէ էօմրէ մն : Էրքը Եէքէ ժը նանէ հանա տը

խօ . էպէտէն տէ պը ժի . հէմ աւ նան քօ անդէ պը տըմ , թէնէ մըն ան , քօ աուի տէ ժը պոյ էօմրէ տընէ պըտըմ :

- 53 Նուա Եէհուտիան պը հանու տու վիւլ տը ջօ պուն ու տը կօթը պուն , ուլա չափան տըքարն թէնէ խօ
- 54 մանուա ժը խուարընուա պըտան : Իսա կօ ժը ուանուա . Պըռա պըռա տը պէմ ժը ուա , էրքը թէնէ Գուռէ մանուլ հուն նան խօն ու խույնա ուի վէ նախուն , լը
- 55 խօտէ էօմրէ ո' նա պն : Աւ քօ թէնէ մը տըխօ ու խույնա մը վէ տըխօ էպէտի էօմրէ ուի հէյն ու անդէ
- 56 ուի տէ բախըմ լը ույա բաշիյէ : Չըմա քօ թէնէ մըն աասհ դաամ ան ու խույնա մըն անասհ վէ խուարըն ան :
- 57 Հէր քի քօ թէնէ մըն տըխօ ու խույնա մըն վէ տըխօ ,
- 58 աւ լը մըտա սաքին սըպն ու ան լը ուի : Չալան քօ սաղ Պալմը շիանտ ու ան սաղ ըմ պը տէսթէ Պալէ խօ , վուսան ժի աւ քօ մը տըխօ , աւ ժի պը տէսթէ
- 59 մըն սաղ տը մինն : Ժը աղիւմանան հաթը խուար նան ուիա ան , նա քօ չալան քօ էժտատէ ո' մանա նայէ խուարըն ու մըրըն . աւ քօ նանէ հան տըխօ լը էպէտի տէ պը ժի :
- 60 Դըշդէ հանան խապէր տա լը նալ տէրէ կալա
- 61 քօ լը Քաֆառնայումտա հին տըքըր : Նուա ժը շա կըրտան վըռան կալա քօ պըհիտըն կօն . Չէթընըն խապէրէ հան , քի տը քարը ժէուա կօտարի քըրըն :
- 62 Իսա կալա քօ Ֆէհմ քըր աւ ժը խօռա , քօ շակըր տէդ ուի ժը պոյ աւ դըշդէ կաղընան տըքըրը պուն ,
- 63 կօ ժը ուանուա . Աւ ո խուար տըքն : Լէ չը հուն տէ թախմին պըքըն էրքը պը պինըն Գուռէ մանուլ
- 64 քօ ուապն լը քօ քի ալուլ պու : Էօմր տայօղ բուհ ան , թէն քաթ Փայտա քի նա քն . աւ քէլաման քօ
- 65 մը ժը ուա խապէր տա , բուհ ու հայաթ ան : Լաքին ժը ո' հընըքան հէնն քօ խման նայնըն . չըմա քօ Իսա ժը իպթիտա տը դանը պու էրքը քի նան ուան քօ խման նայնըն , ու աւ քի ան քօ աուի տէ թէսլիմ պըքա :

- 66 Ու տը կօթ, ժը պօյ ուիա մը կօ ժը ոռա, քօ քէս քի նըքարը ժը մըռա պէ, էրքը ժը Պապէ մըն ժէռա նէյէ տայըն :
- 67 ժը ուի սէմէտէ ժը շակըրտէդ ուի փըռան շունտա-
- 68 շուն, ու հէնի բէռա նս տը կէռիա պուն : Իսա ժը տուանղտահ շակըրտանռա կօ . Հուն ժի տը խուաղըն .
- 69 շունտըն : Շըմհուն փեթրոս ճէվապ տա ժէռա . Եա՛րապպ սմէ ժը քէ՞ռա հսնըն, ժը դառա քէլամէ է-
- 70 պէտի էօմրէ հէյս : Ու սմ իման անին ու նաս քը-
- 71 ըն էրքը դու ի Մօսիհ դուռէ սաղ Խօտէ : Իսա ճէվապ տա ժը ուանռա, մը ո տուանղտահան նս՞ պըժարտ,
- 72 համա ժը ո եէքէ շէյթան ս : Ու ժը դուռէ Շըմհուն ժը պօյ ճուտայէ Իսխարի տըկօթ, չըմա քօ աւ պու քօ աուի տէ թէյլիմ պըքըրա, ու ժը տուանղտահան եէքէ պու :

ՍԷՐ 7

- 1 Ու ժը բաշէ դըշդէ հանան Իսա լը նալ ճէլիլէ տը կէռիա պու չըմա քօ նս տը թօստը պու լը նալ Եէհուտիսթանէ կէռանտըն . չըմա քօ Եէհուտիան տը խօս տը պուն ուի դուշտըն :
- 2 Ու չատըր պայրամէ Եէհուտիան նէզ պու : (3) Նուա պրէյէդ ուի կօն ժէռա . Ռապս ժը վըր ու լը Եէհուտիսթանէ հառս, հաթա շակըրտէդ դա ժի պը պինըն
- 4 ամէլէ դա քօ տըքի : Չըմա քօ թուննսն եէքէ քօ տըղիդա դըշդ քի պըքս, ու աուի պը խուաղը աշիքեար պուն . էրքը դու աւ դըշդան տըքի, դու խօ
- 5 ժը տընէռա աշիքեար պըքս : Չըմա քօ պրէյէդ ուի
- 6 ժի պիլէ ժէռա իման նս տը անը պուն : Նուա Իսա ժը ուանռա կօ . Հէժա ռիթէ մըն նս կիյայս, լաքին
- 7 ռիթէ ո՛ տայիմ հաղըր ս : Տընէ ժը ո իքրահ նըքեարս պըքս համա ժը մըն իքրահ տըքս, չըմա քօ սղ լը սէր ուի շէհատէթ տըքըմ քօ ամէլէդ ուի եարա-

- 8 մաղ ըն : Լը պայրամէ հան հուն հանըն , ան հէժա լը
պայրամէ հան նա շըմ , չըմա .քօ ռխթէ մըն հէժա թէք .
- 9 միլ նան պուն : Ուանան .քօ կօ , աւ լը ուէ լը ճէլիլէ
10 մա : Կավա .քօ պրէյէդ ուի ռապուն , բաշէ աւ ժի
ռապու լը պայրամէ , լաքին նա աշիքեար , լէ պը տը-
զիգա թարզ .քի :
- 11 Նուա եհհուտիան , լը պտտա աուի արամիշ տըքըր
12 ու տը կօթը պուն . Աւ լը .քօն : Ժը պօյ ուի լը նավ
խալգէ փըռ տըռ տըռ հանպու . հընըքան՝ գանն ան տը
կօթը պուն , հընըքան ժի տը կօթը պուն . նա՛ , լէ
13 խալգէ շաշ տըքն : Համա գաթ եէքէ ժը պօյ ուի ա-
շիքեար խապէր նան տըտա պու՝ ժը թըռսէ եհհուտիան :
- 14 Կավա .քօ պտ նիվ պու , իսա լը տանարէ ռապու , ու
15 հին տըքըր : Եհհուտիան մաթ տը ման ու տը կօթը
պուն . Ուիա չա՞վան քրթէպան տը դանն , .քօ գաթ
16 հին նան պուն : Իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ .
17 Տէրսէ մըն ամըն նընն , լէ է մը շիանտօղէ ան : Էրքը
եէքէ տը խուաղան իրատէթէ ուի քըրըն , տէ պը դա-
նան ժը պօյ տէրսէ հան , էրքը անապա ժը խօտէ ան՝
18 եա էրքը ան ժը խօ տը պէմ : Աւ .քօ ժը խօ տը պէժան՝
իզգէթէ խօ արամիշ տըքն . համա աւ .քօ իզգէթէ խօ
շիանտօղ արամիշ տըքն՝ աւ ըաստ ան . ու լը ուիտա
19 նահագիթի թուննան : Մուսա ժը ուա նան տա նօմօսէ ,
20 ու ժը ո՛ գաթ եէքէ նօմօսէ իճրանաքն : Չըմա՞ հուն
ան դուշտընէ արամիշ տըքըն . խալգէ ճէվապ տան ու
կօթըն . ճընէ դա հէյն , քի՞ արամիշ տըքն դա դուշ-
21 տընէ : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը ուանուա . Մը չը-
22 ղուլ քի չըղուլի ու հուն հէմիան ժի մաթ մանն : Նուա
Մուսա ժը ուա սիւնէթէ տա , նա քի աւ ժը Մուսա
ան լէ ժը էժտատան ան . ու լը ռօյա շէմույէ մանուլ
23 սիւնէթ տըքըն . Նուա էրքը լը ռօյա շէմուէ մանուլ
սիւնէթ տըթիինն , .քօ նօմօսէ Մուսա խարապ նան պն ,
հուն ժը մըռա ղէյիտինն .քօ ան լը ռօյա շէմուէ թէմամ
24 մանուլ քի սաղ քըրըմ : Ոգա խույայիյէ շէրաթ մն

- 25 քըն . լէ ըաստ շէրաաթ պըքըն : Նուա ժը Գուտսիյան
հընըքան տը կօթը պունն . Ուիա աւ նընն^օ քօ աոււի
- 26 արամիշ տըքըրը պունն գուշտընէ : Ու վահա աոււի աշի-
քեար խապէր տը ա՛ն ու ժէուա գըշդ քի նաքըն . ա-
ճապա սէրվէրան ժի Մէսիհ պուննէ ուի Ֆէհմ քըրըն :
- 27 Լաքին անաւ ժը քօ ան զանըն , համա Մէսիհ կաւլա քօ
28 պէ՛ եէքէ նը զանն աւ ժը քօ ան : Նուա իսա լը տա-
ճարտա հին տըքըր՝ ու տը կօթ . Մը ժի հունն տը զա-
նըն ու ան ժը քօ ման տը զանըն , ու ան ժը խօ նան
հաթըմ , լէ աւ քօ մը շիանտ ըաստ ան . քօ աոււի հունն
- 29 նը զանըն : Էղ տը զանըմ աոււի , չըմա քօ ան ժը ուի
30 ման , ու աոււի մը շիանտ : Նուա տը խօստը պունն աոււի
կըրթընէ համա քէս քի լէ տէսթ նապէթ . չըմա քօ
- 31 հէժա ոխթէ ուի նան հաթը պու : Ու ժը խալիէ վը-
ուան ժէուա իման անին , ու տը կօթը պունն , կաւլա քօ
Մէսիհ պէ , հէ՛նի վըու քէրէմաթան տէ պըքան , չը
գաս քօ ուիա տըքան :
- 32 Նուա Ֆարիսիան ժի պըհիստըն տըուտըուէ խալիէ լը
սէր ուի . ու պաշ իմաման ու Ֆարիսիան խըզմէթճիան
- 33 շիանտըն , քօ աոււի պը կըրըն : Նուա իսա կօ . Հընըք քի
ոխթ ժի ան պը ոուա ման . ու տը ջըմ ժը աուիուա քօ մը
- 34 շիանտ : Հունն մը տէ արամիշ պըքըն ու տէ նան պինըն .
35 ու լը քօ քի ան տը ջըմ հունն նըքեարըն պէն : Եէհու-
տիան կօն ժը հանու տուուա . Ուիա լը քօ՞ տէ հանը
քօ ան աոււի տէ նըղանը պըն , աճապա լը նաւլ Եունա-
նիյան ժը պէլապունանուա տէ հանը ու ժը Եունանիյան
- 36 ուա ժի տէ թալիմ պըտան : Չը՞ ան աւ խապէր՝ քօ խապէր
տա . Հունն մը տէ արամիշ պըքըն , համա տէ նան պինըն ,
ու լը քօ քէ ան տը ջըմ , հունն նըքեարըն պէն :
- 37 Ու լը ախըրէ պայրամէ . լը ուոյա աղիմէ , իսա սան-
քընի , ու պը կաղի քըրընէ կօ . Էրքը եէքէ թի պունն .
- 38 պրա ժը մըուա պէ , ու վէխօ : Աւ քօ ժը մըուա իման
դինն , չաւան քօ քըթէպան տէժըն , ժը զըքէ ուի տէ
- 39 չանէ ապու հայաթ պըքան : Ուիա տը կօթ ժը պոյ

- րուհէ քօ ժէռա իման անօղան տէ պըսանտանա չըմա
 քօ հէժա րուհ նն հաթը պու տայըն . չըմա քօ հէժա
 40 իսա պը իղպէթ նն պօ պու : Ժը խալպէ հընըքան քօ
 սէօղէ հան պըհիստըն՝ տը կօթըն . Ուխա ն աւ փէյ
 41 ղէմպէրէ ռաստ : Պաշպասիան տը կօթը պուն . Ուխա
 ն Մէսիհ . համա նիվիան տը կօթը պուն Մէսիհ ժը
 42 ձէլիլէ տէ պէ : Նա՞ քօ քըթէպան տէժըն . էրքը ժը
 ղիւրիյէթէ Տավուտ՝ ժը դասապայէ Պէյթլէհէմէ լը քօ
 43 քի Տավուտ պու . ժը ուէ տէ պէ Մէսիհ : Ու լը նալ
 44 խալպէ ֆըրդա քի պու ժը պօյ աւ : Ու ժը ուան հը
 նըքան խօստըն աուի կըրթընէ , համա եէքէ տէսթ լէ
 նա խըստ :
 45 Նուա խըղմէթքեարան հաթը ժը պաշ իմամանուա ու
 ժը ֆարիսիանուա , ուան ժը աուանուա կօն . աուի հուն
 46 չըմա՞ նն անըն լը վըր : ձէվապ տան խըղմէթքեարան
 ու կօն . Գաթ եէքէ վուսան խապէր նն տայի ն չավան
 47 քօ աւ մանուլ : Ֆարիսիան ճէվապ տան ու կօն .
 48 Հո՞ն ժի շաշ պուն : Ժը համբան եախօտ ժը ֆարի
 49 սիան եէքէ ժէռա իման անի՞ : Լէ թանէ աւ նաս սն
 50 քօ նօմօսէ նը ղանըն ու սը պէտուանըն : Նիդօթիմօս
 կօ ժը ուանուա . քօ ժը պնրէ լը շնվէ ժէռա հաթը
 51 պու , ու ժը ուան եէքէ պու : Շէրիաթէ մն եէքէ
 հէօքմ տը՞քն . էրքը ալուլ ժէ դըշդ քի նն պըհիսն .
 52 եախօտ նըղանն չը քըրիսն : ձէվապ տան ժէռա ու
 կօն . Աճապա դու ժի՞ ժը ճէլիլ ի , թէֆթիշ պըքն ու
 53 մէղնքն . քը ժը ձէլիլէ փէյղէմպէր տնր նայէ : Ու
 հէր եէք լը ճիյէ խօ ջուն :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու իսա լը ջիյէ ղէյթունէ ջու : (2) Ու լը սպէտա
 ղուվա տիսա հաթ լը տաճարէ , ու խալպ կըժք ժէռա
 տը հաթ , ու աուի պը ռօնըշտընէ ժը ուանուա թալիմ
 3 տըտա : Նուա քեաթիպան ու ֆարիսիան լը ղինատա .

հաթը կըրթըն ժըն քի անին ժէոա, ու աուի լը օր-
 4 թայէ պը սնքընանտընէ՝ կօն ժէոա : Եա՛ խօճա ժընէ
 հան կավա զինա տըքըր լը սէր աւ ամէլէ հաթը կըր-
 5 թըն : Ու լը նալ թէվըրաթէտա Մուսա ժը մնուա
 թէնպիհ քըր՝ ահվանան գէվըր քըրընէ . նուա գու չը՞
 6 տէժի ժը պոյ աուի : Ու ուիա՛ պը ճէուըպանէ տը կօթը
 պուն . հաթա քօ լը սէր ուի կըլի քի պըպն . համա
 իսա լը խուարի պը նըհէոթընէ՝ պը փէչիյան լը սէր
 7 արտ տը նըվիսանտ : Համա կավա քօ լը սէր քէթըն
 պը վըուս քըրընէ ժէ լը ժօր պը նըհէոթէնէ կօ ժը
 ուանուա . ժը ո՛ քի քօ պէ կիւնէ ն՛ պըրա աուի ավուլ
 8 գէվըր լը սէր աուի պավէժն : Ու տիսա լը խուարի պը
 9 նըհէոթընէ՝ լը սէր արտէ տը նըվիսանտ : Ու կավա
 քօ ուիա պըհիստըն եէքա եէք լը տնր տը քէթը պուն .
 ժը ավուլիան պը տէսթ քըրընէ հաթա բաչինան . ու
 իսա թանէ մա, ու ժընըք ժի լը պնր սնքընի պու :
 10 Ճէվապ տա իսա ու կօ ժէոա . Եա ժընէ լը քօ՞ նն .
 11 եէքէ լը սէր դա հէօքմ նն՞ քըր : Ու աուի կօ . Եա
 եա՛ Բապպ, ու կօ իսա . Է ժի դա հէօքմ նաքըմ՝
 հաուս ժը ուէ բէվա կիւնէ մն քն :
 12 իսա ճէվապ տա ժը ուանուա տիսա ու կօ . Էղ ոօհ-
 նիյէ տընէ մն . աւ քօ լը բէյ մը՛ն գէ՛ լը նալ վուլմէ
 13 նա կէոն . Ե նօհնիյէ հայաթէ տըսթինն : Պարիսիան
 կօն ժէոա . Դու ժը պոյ խօ շէհատէթի տըքի, շէհա-
 14 տէթիյէ դա ոաստ նընն : Ճէվապ տա իսա ու կօ ժը
 ուանուա . Էրքը նղ ժը պոյ խօ շէհատէթ պըքըմ ժի,
 շէհատէթիյէ մըն ոաստ ն . չըմա քօ տը դանըմ ժը քօ
 հաթըմ, ու լը քօ տը ջըմ, համա հուն նըղանըն, ժը
 15 քօ դէմ եախօտ լը քօ տը ջըմ : Հուն լը թէնէ պը
 նըհէոթընէ հէօքմ տըքըն . նղ դաթ եէքէ հէօքմ նա
 16 քըմ : Պարաղա էրքը եէքէ հէօքմ ժի պը քըմ շէրիա-
 թէ մըն ոաստ ն չըմա քօ նղ թանն նընըմ, Ե նղ
 17 ու Պավ, քօ մը շիանտ : Ու լը նալ թէվըրաթէ ո ժի
 նըվիսանտիս, էրքը շէհատէթիյէ տու մնուուվան ոաստ

- 18 ան : Էղըմ քօ ժը պոյ խօ շէհատէթ տըքըմ, ու շէ-
- 19 հատէթ տըքան ժը պոյ մըն Պավ՝ քօ մը շիանտ : Նուա
 ժէուա կօն պավէ դա լը քօան . Իսա ճէվասպ տա ու կօ
 ժը ուանուա . Նան հուն մը տը զանըն ու նան Պավէ մըն .
 էրքը հուն մը պը զանըպանա , Պավէ մը ժի տէ պը զանը
 պուն :
- 20 Սէօղէ հան Իսա խապէր տա լը խաղնէ օտասիյէ կավա
 քօ լը տաճարտա թալիմ տըտա պու , ու եէքէ աուի
 նան կըրթ . չըմա քօ հէժա ոխթէ ուի նան կիյա պու :
- 21 Իսա տիսա կօ ժը ուանուա , Էղ տը շըմ ուհուն տէ
 մը արամիշ պըքըն , ու լը նավ կիւնէյէդ խօ տէ պըմ
 ըն . չըմա քօ լը քօ քի անղ տը շըմ հուն նըքտարըն
- 22 պէն : Եէհուտիան տը կօթը պուն , սագըն աւ խօ նան
 դուժան , քօ տէժան . էրքը լը քօ քի անղ տը չըմ . հուն
- 23 նըքտարըն պէն ու կօ ժը ուանուա . հուն ժըվըր ժը
 ժէրտա նան ու անղ ժը ուէ ժը ժօրտա ման . հուն ժը աւ
- 24 տընէ նըն , անղ ժը աւ տընէ նը նըմ : Նուա մը ժը ոուա
 կօ . էրքը լը նավ կիւնէյէդ պըմըն , չըմա քօ էրքը
 հուն իման նէյինըն էրքը անղ ըմ . լը նավ կիւնէյէդ
- 25 խօ տէ պըմըն : Կօնը ժէուա . Դու քիի . կօ ժը ուան
 ուա Իսա , հէման ժը խպթիտայէ չը քօ պը ոուա խա
- 26 պէր տըտըմ : Փըու դըշդէ մը հէյան ժը տէրհագէ ո'
 կօթընէ ու հէօքմ քըրընէ , լաքին աւ քօ մը շիանտ
 ուաստ ան . է ժի աւ դըշդ քօ ժէ պըհիտըմ , աուի
- 27 խապէր տըտըմ լը տընէյէ հան : Ու ուան ֆէհմ
 նան քըրըն քօ ժը պոյ Պավ խապէր տըտա պու պը
 ուանուա :
- 28 Նուա Իսա կօ ժը ուանուա . քինկա քօ Գուուէ ման
 ոուվ պըլընտ պըքըն տէ պը զանըն ուէ չաղէ քօ անղ
 ըմ , ու մը ժը խօ դըշդ քի նան քըրիան . Է Պավէ մըն
- 29 չավան քօ մը հին քըր վուսան խապէր տը տըմ : Ու
 աւ քօ մը շիանտ պը մըուա ան , անղ թանէ նան հըշթ ,
 չըմա քօ անղ մուդուամ խօտընէ ուի տըքըմ :
- 30 Կավա քօ ուիա խապէր տա փըուան ժէուա իման

- 31 անինն : Նուա իսա ժէուա իմանն անօղ ժը Եէհուտիանն
 ուա տըկօթ . Էրքը հունն լը նալլ քէլամէ մըն պը սնն
 32 քընըն՝ ուաստ շակըրտէ մը նըն : Ու տօղըիթիյէ տէ
 33 պը զանընն ու աւ տօղըիթի տէ ո խէլասս պըքն : Ճէ-
 վապ տանը ժէուա ու կօն . Էմ զիւրիյէթէ իպրահիմ
 34 ըն , ու գաթ մն ժը եէքէուա գուլլուղ նն քըրն գու
 շավա՞ն տէթի տէ հունն ազատ պը պըն : Իսն ճէվապ
 տա ժը ուանուա ու կօ , Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա ,
 էրքը հէր քի քօ կիւնէ տը շըղուլի աւ գուլէ կիւնէ ն :
 35 Ու գուլ էպէտի լը մալտա նա մինն , համա գուու է
 36 պէտա տը մինն : Նուա էրքը Գուու ո՛ ազատ պըքն ,
 37 հունն պը ուաստի ազատ տըպըն : Հունն զիւրիյէթէ իպ-
 րահիմ ըն տը զանըմ , համա նն գուշտընէ արամիշ
 տըքըն . չըմա քօ քէլամէ մըն լը ոտա ճի նա կըրն :
 38 Էղ չը քօ տի մն լը ճէմ Պավէ խօ աուի խապէր տը
 տըմ , ու հունն ժը պավէ խօ չը քօ պըհիտըն , աուի
 39 տըքըն : Ճէվապ տան ժէուա ու կօն . Պավէ մն իպ-
 րահիմ ն . կօ ժը ուանուա իսա , էրքը հունն զիւրիյէ-
 թէ իպրահիմէ պը պանա , ամէլէ իպրահիմ տէ շըղու-
 40 լիա պունն : Համա նուա հունն տը խուազըն քօ մը պը
 գուժըն , վուսան մնուով քի քօ մը ժը ոուա տօղըի-
 թի խապէր տա , աւ քօ նն ժը պավէ խօ պըհիտըմ .
 41 իպրահիմ դըշդէ հան նն քըր : Հունն ամէլէ պավէ
 խօ տը շըղուլըն , կօն ժէուա . Էմ ոլէտէ զինա նընըն ,
 42 եէք պավէ մն հէյն , Խօտէ : Նուա իսա ժը ուան-
 ուա կօ . էրքը Խօտէ պավէ ո՛ պը պանա , հունն տէ
 մըն պը հուպանտընա . չըմա քօ նն ժը Խօտէ ուապում
 ու հաթըմ , ու նն ժը խօ նն հաթըմ , լէ աուի մը
 43 չիանտ : Չըմա՞ հունն քէլամէ մըն ֆէհիմ նա քըն . ժը
 պօյ աուի քօ հունն նըքեարըն կօթընէ մըն կօտարի քը-
 44 րընէ : Հո՞ն ժը պավէ խօ Շէյթան ըն , ու տը խուազըն
 արղույէ պավէ խօ քըրընէ , չըմա քօ աւ ժը իպթիտայէ
 գաթըլ պու . ու լը նալլ տօղըիթիյէ նն սնքընանտ .
 չըմա քօ լը հընտուուէ ուիտա ուաստի թուենն ,

կալա քօ առի տնրել զի տէժն, ասըլ ժը ախօ-
 յան տէժն. սէմէտ աւ ան քօ աւ տնրել ան ու պալէ
 43 ուի: Համա անգ քօ հագիլէ խապէր տը տըմ, ժը մըռա
 46 իման նայնըն: Ժը ո՛ զի՞ տըքէտըը մը թազիլ պըքն
 ժը պոյ կիւնէյէ, էրքը հագիլէ խապէր տը տըմ. չը-
 47 մա՞ ժը մըռա իման նայնըն: Սը քօ ժը խօտէ ան. քէ-
 լամէ մըն կօտարի տըքն, ու հուն ժը պոյ աւ կօտարի
 48 նա քըն, չիւնքի ժը խօտէ նընըն: Ճէվապ տան Եէ-
 հուտիան՝ ու կօն ժէռա. էմ փանճ նա՞ պէժըն,
 49 էրքը դու ժը Սամարի ի ու ճընէ դա հէյն: Իսա ճէ-
 վապ տա ու կօ. ճընէ մըն թուենն, լէ անգ ժը Պավէ
 խօռա իզղէթ տըքըմ, ու հուն մը սէրհէվտէ տըքըն:
 50 Էզ իզղէթէ խօ արամիչ նա քըմ. տուի արամիչ քըօզ
 51 ու շէրաաթ տիթօզ հէյն: Պըռա պըռա տը պէմ ժը
 ոռա. էրքը զի քօ քէլամէ մը տը բէ, էպէտա փաթ
 52 տէ մըրըն նա պինն: Եէհուտիան կօն ժէռա. Նուա
 անմ դանըն քօ ճընէ դա հէյն իպրահիմ մըր ու հէմ
 փէյղէմպէրան, ու դու տէժի էրքը Եէքէ քէլամէ մը
 տը բէ, էպէտա փաթ տէ դահմա մըրընէ նաթթինն:
 53 Դու ժը պալէ մա իպրահիմէ մանղը՞ն ի, քը աւ մըր
 ու փէյղէմպէրան տախի մըրըն. դու խօ զի՞ տըքի:
 54 Իսա ճէվապ տա, էրքը անգ ժը խօռա իզղէթ պըքըմ.
 իզղէթէ մըն դըչդ զի նընն. Պավէ մըն ան քօ ժը մը-
 ռա իքըամ տըքն, ժը պոյ էքէ քօ հուն տէժըն խօ-
 55 տէէ մա ան: Ու առի հուն նաս նա քըն համա անգ
 առի զանըմ. ու ու էրքը պէժըմ, էրքը առի նը դա-
 նըմ, ոգա ո՛ տնրել տըպըմ. լաքին առի տը զանըմ,
 56 ու քէլամէ ուի տը բէմ: Պավէ ո իպրահիմ արզու քըր
 57 ույա մըն տիթընէ. տի ու շազ պու: Եէհուտիան կօն
 ժէռա. Դու հէժա բէնճա սալի նընի, իպրահիմ՞ ժի
 58 դա տի: Իսա կօ ժը ուանուա. Պըռա պըռա տը պէմ ժը
 ոռա, հէժա ժը ալուլ նա պուենէ իպրահիմ անգ հէյըմ:
 59 Գէվըրան հաննին քօ լը սէր ուի պալէժըն, համա
 Իսա խօ քչանտ սլի զի, ու ուսպու ջու ժը տաճարէ:

ՍԷՐ 9

- 1 Ու կա՛վա քօ տը պըհուրի պու , ժը տէ զա մա՛ռուվ
 2 քի քօռ տի : Ու շակըրտէդ ուի ժէ փըռս քըրըն ու
 կօն . Եա՛ խօծա քի՞ կիւնէ քըր ուիա՞ , եախօտ պավ
 3 ու տիյէ ուի՝ քօ աւ քօռ զա : Ճէվապ տա իսա . նա
 աուի ա՛ կիւնէ նա՛ ժի է պավ ու տէ . Լաքին քօ ամէ
 4 լէ խօտէ լը սէր ուի աշիքեար պը պա՛ : Ու ժը մըռա
 Լաղըմա՛ քօ շըղուլէ մը շիանտօղէ պը շըղուլըմ , չը գաս
 քօ ոօ ա՛ , շա՛վէ դէ , քօ լը ուէ չաղէ քէսքի նըքեա
 5 ըր պը շըղուլա՛ : Չը գաս քօ լը նավ տընէ մա՛ ոօհնիյէ
 6 տընէ մա՛ : կավա քօ ուիա կօ . Թու քըր լը արտէ , ու
 պը Թու հա՛րի ջէքըր , ու աւ հա՛րի լը սէր ջահվէ գուր
 7 դայնանտ ու կօ ժէռա . Հառա՛ լը հավուզէ Սիլօամէ
 պը շօ (քօ Թէրծիւմէ տը պա՛ հաթը շիանտօղ դէ
 8 կօթան ,) ջու շուշտ , ու հաթ ու տը տի պու : Նուա
 ճիրանան ու ուան քօ ավուլ քօռ պուլնէ ուի տի պուլն
 տը կօթը պուլն . ուիա աւ նընա՞ քօ տը ոօնըշտ ու
 9 փարս տըքըր : Նիվիան տը կօթըն աւ ա՛ , ու պաշգա
 սիան նա , լէ ոգա ուի եէք ա՛ , ու աուի տը կօթ էրքը
 10 ա՛ղ ըմ : կօնը ժէռա , լէ չավան ջահվէդ դա հաթը
 11 վէպուլն : Աուի ճէվապ տա , մա՛ռուվ քի քօ ժէռա
 իսա տէժըն հա՛րի ջէքըր ու ջահվէդ մըն դայնանտ .
 ու կօ ժը մըռա . Հառա՛ լը հավուզա Սիլօամէ ու պը
 շօ , ու կավա քօ ա՛ղ ջուլմ հաթըմ շուշտըն , ա՛ղ տը
 12 պինըմ : կօնը ժէռա աւ լը քօ՞ա՛ , կօ ժը ուանուա .
 13 Նըզանըմ : Ժը ֆարիսիանուա պըրըն աուի՝ քօ պը զէ
 14 մանա քօռ պօ պու : Ու շէմուէ պու աւ ոօ , կավա
 15 քօ իսա հա՛րի ջէքըր՝ , ու ջահվէ քօռէ վէքըր : Տիսա
 ֆարիսիան ժի ժէ փըռս տըքըրը պուլն , էրքը չա՛վան
 տը պինի . ուիա ժի կօ ժը ուանուա . Հա՛րի տանի լը
 սէր ջահվէ մըն , ու հաթըմ շուշտըն ու տը պինըմ :
 16 Նուա ժը ֆարիսիան հընըքան տըկօթը պուլն . մա՛ռու

- վէ հան ժը խօտէ նրնս , չըմա քօ ռօյէդ շէմուան նա
 բէ . նիվիան տըկօթը պուն . Լէ մանուվէ կիւնէքեար
 չա՛վան տըքեարս քէրէմաթէ ահվա քըրընէ , ու լընավ
 17 ուան ֆըրդա քի պու : Տիսա ժը քօռուա կօն . Դու
 չը՞ տէժի ժը պօյ աւ մանուվ քօ շահվէ դա վէքըր .
 18 ուի ժի կօ , փէյղէմսյէր քի ս : Նուա Եէհուտիան
 պավուր նս տըքըրը պուն ժը պօյ աուի՝ էրքը քօռ
 պու , ու հաթը վէպուն հաթա պավ ու տիյէ էքէ
 19 կազի քըրըն քօ շահվէ ուի հաթը պու վէ պուն : Ռւ
 ժը ուան փըռս քըրըն ու կօն , ուիա՞ ս գուռէ ո , քօ
 ժը պօյ էքէ ո տը կօթըն անքը քօռդա , լէ անուա չա՞
 20 վան տը պինս : Ճէվապ տան պավ ու տիէ ուի ու կօն ,
 էմ տը զանըն ուիա ս գուռէ մս , ու քօ աուի քօռ
 21 դա : Համա նուա չա՛վան տը պինս անը զանըն . Եա
 խօտ քի՞ շահվէ ուի վէքըր ամ նըզանըն . ժէ փըռս
 քըն , թէմամ ս . պրա աուի ժը պօյ խօ խապէր պը տս :
 22 Ահվա կօթըն պավ ու տիյէ ուի , չիւնքի ժը Եէհուտիան
 տը թըռսիա պուն . չըմա քօ Եէհուտիան վատ քըրը
 պուն էրքը Եէքէ աուի Մէսիհ իգրար պըքս ժը տէրէ
 23 տար պըմինս : ժը պօյ ուիա պավ ու տիյէ ուի կօն , Աւ
 24 թէմամ ս ժէ փըռս քըն : Բաշէ տիսա կազի քըրըն աւ
 մանուվէ քօռ , ու կօն ժէռա . Շըքըր քս ժը խօտէ
 25 ռա ամ զանըն քօ մանուվէ հան կիւնէքեար ս : Ուի
 ժի կօ . Աւ էրքը կիւնէքեար ս անը նըզանըմ , թանէ
 26 ուիա զանըմ սղ քօռ պում ու անվա տը պինըմ : Տիսա
 կօն ժէռա . Չը՞ քըր ժը դառա , շահվէդ դա չավան
 27 վէքըր : Ճէվապ տա ժը ուանուա . Մը նուա կօ ժը
 ռուա ու հուն նա պըհիտըն . չըմա՞ տիսա պըհիտը
 նէ տը խուազըն , սագըն հուն ժի՞ տը խուազըն չա
 28 կըրտ պըն ժէռա : Ուան տըժմին տըտա պուն ժէռա ,
 ու տըկօթը պուն , դու պըպս ժէռա շակըրտ . ամ
 29 շակըրտէ Մուսա նս : էմ զանըն քօ խօտէ պը Մու
 սառա խապէր տա , համա ուի ամ նը զանըն ժը քօ՛ս :
 30 Ճէվապ տա մանուվ ու կօ ժը ուանուա . Դըչդէ պը

- 31 անէպ աւ ան քօ , հուն նըզանըն ժը քու ան , ու աուի
 ջանուա կօտարի նա քան , իլլա էրքը եէքէ ժը խօտէ-
 32 ուա կօտարի տըքան : ժը իպթիտայէ տընէ բէվա եէքէ
 նան պըհիստիան . էրքը մանուվ քի ջանվէ ժը տէ զա
 33 քօուէ վէ քըր : էրքը ժը խօտէ նանպանա աւ մանուվ
 34 դըչդ քի նան տըքէտըր պու քըրընէ : ճէվապ տան
 ժէուա ու կօն . Դու եէք ճար լը կիւնէտա զայ , ու
 դոն ժը մանուա թալիմ տըտի , ու աուի լը տան քըրըն :
 35 Իսա պըհիստ քօ աուի տան քըրըն , կալա քօ տի
 աուի կօ ժէուա . Դու իման դի^նի ժը Գուուէ խօտէուա :
 36 Աուի ճէվապ տա ու կօ . Եա^ր Բապպ քի^ն աւ քօ ժէուա
 37 իման պինըմ : Իսա կօ ժէուա . Դա տի ժի աուի , ու պը
 38 դաուա խապէր տայօղ աւ ան : Ուի ժի կօ . Իման դինըմ
 39 Եա^ր Բապպ , ու ժէուա սէճտէ քըր : Ու կօ Իսա . Էզ
 շէրիաթ քըրընէ հաթըմ տընէյ հան , քօ ուան քօ նա
 պինըն , պըպինըն , ու ուան քօ տը պինըն քօու պըն :
 40 Աուան բէուա պուեն Ֆարիսիան պըհիստըն հընըքան ,
 41 ու կօն . Մէկէր ան^մ ժի^ն քօուըն : Իսա կօ ժը ուանուա .
 էրքը ո^ր քօու պը պանա , կիւնէյէ ո թուենան պու ,
 համա նուա տէժըն էրքը ան^մ տը պինըն . ժը պոյ աուի
 կիւնէյէ ո^ր լը սէր ո տը մինան :

ՍԷՐ 10

- 1 Պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա . աւ քօ ժը տանրինա
 գէվան լը կօմէ միյան , լէ ժը պաշգա տանր քի ուատը
 2 պան , աուի տըղ ու հարամի ան : Համա աւ քօ ժը տանրի
 3 տը գէվան աւ շըվանէ միյան ան : Գափուճի ժէուա վէ-
 տըքան , ու միյան տանկէ ուի տը պըհիստըն ու միյէ խօ ,
 4 պը նավ կազի տըքան ու տանր տըխան ուան : Ու կալա
 քօ միյէ խօ տանր տըխան . լը պանր ուան տը ջօ , ու մի-
 յան լը տու ուի տըջըն շըմա քօ տանկէ ուի նաս տը-

- 5 քրն : Լը բէյ դարիպան դաթ նն շըն , էլլա ժէ տը
 ունվըն . չըմա քօ տանկէ դարիպան նաս նա քրն :
- 6 Իսա թէմնիլէ հան ժը ուանուա կօ . համա ուան ֆէհմ
 նն աըքըը պուեն՝ էրքը չը՞ պու քօ պը ուանուա խա-
- 7 պէր տը տա պու : Տիսա Իսա կօ ժը ուանուա . Պըուա
- 8 պըուա տըպէմ ժը ոուա . քօ տանրիյէ միյան անը ըմ : Աւ
 հէմիան քօ ժը մը ավուլ հաթըն տըզ ու հարամի պօ
- 9 պուեն համա միյան ժը ուանուա կօտարի նն քըրըն : Էշ
 ըմ տանրի , էրքը եէքէ ժը մըն լը հընտուու տը գէվն ,
- 10 տը պինն : Տըզ նայէ՝ էլլա քի պը տըզն ու սէրժէ քն
 ու հէլաք պըքն . անը հաթըմ քօ էօմրէ ուան հապն ,
- 11 ու հէնի զէտէ պըպն ժը ուանուա : Էշ ըմ շըվանէ դանն
 շըվանէ դանն ճանէ խօ լը ուղուրէ միյան տա դինն :
- 12 Համա շըվանէ պը իւճրէթ , քօ շըվան նընն , քօ պը
 դընան աուի նընըն , կավա քօ տը պինն քօ կուր դէ .
- 13 գաւիմիշ տըքն ու պէլա տըքն : Չըմա քօ աւ պը իւ-
 14 ճրէթէ հաճէթ ուի նընն ժը պօյ միյան : Շըվանէ դանն
 անը ըմ , ու ախօյիան նաս տըքըմ ու ժը ախօյիան նաս
- 15 տըպըմ : Չավան քօ Պավմը նաս տըքն , վուսան ժի անը
 Պավ նաս տըքըմ , ու ճանէ խօ լը ուղուրէ միյան տա դի-
- 16 նըմ : Պաշգա միյա մը ժի հէնն քօ ժը աւ կօմէ նընըն ,
 ուան ժի լը վըը անընէ ժը մըուա լազըմ ան . ու տանկէ մը
 տէ պը պըհէն ու տէ պըպըն եէք ճէօլ ու եէք շըվան :
- 17 Պավմը ժը պօյ ուիա տը հուպինն քօ ճանէ խօ տա դինըմ
 18 ու տիսա աուի պըսթինըմ : Աուի եէքէ ժը մըն տանր նա
 խն , լէ անը տա դինըմ աուի ժը խօ , հէօքմաթէ մը հէյն
 աուի տա դինընէ ու հէօքմաթէ մըն հէյն տիսա աուի
 սանտընէ . թէնպիհէ հան մը ժը Պավէ խօ սանտիւն :
- 19 Նուա ժը սէմէտէ սէօզէ հանան լը նավ էհհուտիան
 20 տիսա ֆըրգա պու : Նուա ժը ուան վըուան տը կօթը
 պուեն , ճընէ ուի հէյն , ու տին պուան , հէնի չըմա՞
- 21 ժէուա կօտարի տըքըն : Պաշգասիան տը կօթը պուեն ,

խապերէդ ահվա խապերէ պըճանան նընըն . ճըն տը-
քեարն շահվէ քօռան վէքն :

- 22 Ուէ չաղէ լը Գուտսէ այտա թէպէրիւքէ պու , ու .
23 դըվըսթան պու : Ու իսա լը տաճարտա լը հայաթէ
24 Միւլէյմանէ տը կէուխա պու : Եհհուտիան չար ալիյէ
ուի կըրթըն ու կօթըն , հաթա քինկա դույէ ճանէ մա-
տէ պը տաթի , էրքը Մէսիհ դու ի ժը մառա աշի .
25 քեար պէժա : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ , Մը
ժը ոուա կօ ու հուն ժը մըռա իման նայնըն , աւ ամէ-
լան քօ աղ պը նալէ Պալէ խօ տըքըմ , ուան ժը պոյ
26 մըն շէհատէթ տըքըն : Համա հուն իման նայնըն . չըմա
27 քօ հուն ժը աւ պըղընէդ մըն նընըն : Պըղընէդ մը տան
28 կէ մը տը պըհէն , էժի ուան նաս տըքըմ : Ու լը տու
մը դէն ու էժի ժը ուանուա էպէտի հայաթէ տըտըմ ,
քօ էպէտի դաթ տէ ուանտա նա պըն ու եէքէ ուան
29 տէ ժը տէսթէ մը նաաթիսն : Պալէ մըն քօ ուան ժը
մըռա տա ժը հէմիան մաղըն ա , ու եէքէ նըքեարն
30 ժը տէսթէ Պալէ մըն պը տաթիսն : Ու աղ ու Պալէ
31 խօ ամ եէքըն : Եհհուտիան գէվըր հէլանին քօ
32 աուի գէվըր քըն : իսա ճէվապ տա ժը ուանուա , Մը
ժը Պալէ խօ փըռ շըղուլէ գանճ ժը ոուա նըչան տա .
ժը ուան ժը պոյ քիժա ամէլէ հուն աղ գէվըր տըքըն ,
33 Եհհուտիան ճէվապ տան ժէռա . ժը պոյ շըղուլէ գանճ
ամ դա գէվըր նաքըն , լէ ժը պոյ քըֆրէ , ու չըմա քօ
34 դու մառուվ ի ու դու խօ իտտէ տըքի : իսա ճէվապ տա
ժը ուանուա . Նա՞քի լը նալ թէվըրթէ ո հաթիսնըվի .
35 սանտըն , էրքը մը կօ դայ հուն իտտէն : Համա էրքը
ժը ուանուա իտտէան տէժա , ժը ուանուա քօ խապերէ
իտտէ պու , ու դապիլ նընա քօ աւ հաթը նըվիսանտըն
36 պէ խարապ պուն : Լէ աւ քօ Պալ մուդատէս քըր ու
լը տընէ շիանտ . հուն ժէռա տէժըն էրքը քըֆըր տը-
37 քի , ժը պոյ Գուռէ իտտէ մա կօթընէ մըն : էրքը շը-
ղուլէ Պալէ խօ նա քըմ ժը մըռա պալուր մա քըն :
38 Լէ էրքը տը շըղուլըմ , ֆարաղ ժը մըռա պալուր նա քըն ,

պարէ ժը շըղուլանուա իման պինըն , քօ պըղանըն ու նաս
պըքըն էրքը Պալ լը մը տա ն ու նզ լը Պալտա մն :

39 Տիսա տը խօստը պուն աուի կըրթընէ համա ժը տէսթէ
40 ուան ֆըլըթի : Ու տիսա ջու լը աւ ալիյէ տընէ Յորտանէ՝
լը աւ ճի , լը քօ քի Հաննա լը ալուլէ տը սնքընի ու
41 թահֆիլ տըքըր : Ու փըռան հաթըն ժէռա ու կօն . էրքը
42 Հաննա քէրէմէթ քի նն քըր : Համա չը քօ Հաննա կօ ժը
պոյ ուի աւ հէմի ժի ուաստ պու ու փըռան լը ուէ ժէռա
իման անին :

ՍԷՐ 11

1 Ու պը Լազար նալ նախօշ քի հնպու լը նալ Պէյ-
թանիայէ , ժը կուենտէ Մէյրէմէ ու խուչգա ուի Մար-
2 թայէ : Ուիա աւ Մէյրէմ պու , քօ Բապալիէ պը պինա
խօշ ոուենէ ոուեն քըր , ու լընկա ուի պը փօռա խօ փա-
3 քըթ քըր , քօ պրէյ էքէ Լազար նախօշ պու : խուչգադ-
ուի մնուուլ շիանտըն ժէռա ու կօն . Եա՛ Բապալ՝ վահա
4 աուի քօ դա փըռ տը հնպանտ , նախօշ ն : կալա քօ
իսա պըհիստ կօ . Աւ նախօշիթիյէ մըրընէ նընն , լէ ժը
պոյ իզգէթէ խօտէ ն , քօ Գուռէ խօտէ պը աուի իզգէթ
5 պըպն : Ու իսա տը հուսպանտ Մարթայէ ու խուչգա ուի
6 Մէյրէմէ՝ ու Լազարէ : կալա քօ պըհիստ էրքը նախօշն ,
տու ոօ ժի սնքընի հէման լը աւ տնրէ լը քօ քի տը
7 սնքընի պու : Ու ժը ուէ բէվա կօ ժը շակըրտանուա .
8 Ո՛րըն տիսա նմ լը Եհհուտիսթանէ հնուըն : Շակըրտան
ժէռա կօն . Եա՛ խօճա , Եհհուտիան նուա դա արա-
միշ տըքըրը պուն գէվըր քըրընէ , ու տիսա լը ուէ՞
9 նմ հնուըն : Ճէվապ տա իսա , տուանդտահ սաաթէ
ուօյէ թո՛ւննն , էրքը եէքէ լը ոօ տը կէռն շաշ նա
10 պն , չըմա քօ ոօհնիէ ուէ տընէ տը պինն : Համա
էրքը եէքէ լը շնվէ պը կէռն շաշ տը պն , չըմա քօ պը
11 ուիռա ոօհնի թուենն : Ուիա քօ կօ՝ ժը ուէ բէվա կօ
ժը ուանուա . Տօսթէ մն Լազար լը խնվ ջու , համա տը
12 ջըմ քօ աուի ժը խնվէ բաքըմ : Շակըրտան կօն ժէռա .

- Եւ՛ խօծա երբը լը խա՛ւլ ջու՛ն աւ տէ խէլաս պը պինն՛ :
 13 Համա իսա ժը պոյ մըրընէ ուի տըկօթ , ժը ուանուա
 վուսան տը խույա պու՛ . քօ ժը պոյ խա՛ւլ ջունտընէ
 14 տըկօթ : Ուէ չաղէ իսա աշիքեար կօ ժը ուանուա .
 15 Նազար մըր : Ու ա՛ղ շաղ ըմ՛ ժը պոյ ո՛ . քօ ա՛ղ լը ուէ
 նա՛ պում՛ . քօ հուն ժը մըուա իման պինըն . համա նուա
 16 ս՛րըն ա՛մ ժէուա հա՛ուըն : Թումա՛ . քօ լէվի տը հաթը
 պու կօթան , կօ ժը հէվալտաշ շակըրտանէ խօուա .
 Ո՛րըն ա՛մ ժի հա՛ուըն . քօ բէուա պըմըն :
 17 Նուա իսա հաթ՛ աուի ժը չար ույան լը թըրպէ
 18 հաթը տանի տի : Ու Պէյթանիա ժը Գուտոսէուա գասա
 19 բանդտահ միլ նէզ պու : Ու ժը Եհուտիան վըուան
 հաթը պուն ժը Մարթաուա ու ժը Մէյրէմուա , քօ ժը
 ուանուա ժը պոյ պրէյ ուան լը տըլէ ուան վըուա քըն :
 20 կավա քօ Մարթա պըհիստ իսա դէ , ջու լը գարչիյա
 21 ուի . համա Մէյրէմ՛ լը մալ ու տը նը պու : Մարթա
 կօ ժը իսաուա . Եւ՛ Բապպ երբը դու լը վըր պը պանա՛
 22 պրէյ մը նա՛ տը մըր պու : Համա նուա ժի ա՛ղ զանըմ՛ ,
 չը քօ դու ժը խօտէ տիլէկ պըքի՛ . խօտէ տը տա՛ ժը
 23 դաուա : իսա կօ ժէուա . Պրէյ դա տէ գըյամ պըս
 24 թինն՛ : Մարթա կօ ժէուա . Էշ զանըմ՛ քօ լը ույա
 25 բաշինէ լը գըյամէթէտա տէ ուապն : իսա կօ ժէուա .
 գըյամէթ ու հայաթ ա՛ղ ըմ՛ , աւ քօ ժը մըուա իման
 26 դինն՛ , երբը պըմըն ժի՛ տէ պըթա՛ : Աւ հէմիան քօ
 սաղ ըն ու ժը մըուա իման դինըն՛ . էպէտի տէ նա՛ մը
 27 ըրն դու ժը աուիաուա պավուր տը քի՞ : կօ ժէուա .
 Պէլի Եւ՛ Բապպ , մը իման անի՛ . քօ դուի Մէսիհ Գուուէ
 28 խօտէ , քօ լը տընէ տէ պը հաթը պույ : Ու կավա քօ
 ուիա կօ , ջու պը տըղիքա խուշգա խօ Մէյրէմէ կազի
 29 քըր ու կօ . խօծա հաթիա՛ ու դա կազի տըքա՛ : կավա
 քօ աուի պըհիստ զուվա ուապու՛ ու հաթը լը պալէ :
 30 իսա հէթա լը կուեո նա՛ հաթը պու , լէ լը տա՛րէ հան
 31 պու , լը քօ քի Մարթա գարչիյէ ուի ջու : Համա Եհ
 հուտիան քօ բէուա լը մալտա պուն ու լը տըլէ ուի տը

- վերստի պուն . կա՛վա քօ տին Մարթա զու՛վա ռապու
 ջու՛ ուան ժի լը բէյ ուի ջուն , թախամին տըքըրը պուն
 32 քօ լը թըրպէ տըջօ՛ քօ լը ուէ պը կըրա՛ : Նուա Մէյ-
 րէմ կա՛վա քօ հաթ լը աւ ճիյէ քօ իսա սյու , ու աուի
 տի , լը լընկա ուի քէթ ու կօ . Եա՛ րապպ էրքը դու
 33 լը վըր պը պանա , պրէյ մըն տէ նա՛ մըրանա : իսա
 կա՛վա քօ տի աուի քօ տը կրիա , ու բէուա պուն Եէ-
 հուտիան քօ տը կրիա պուն , իսա ոգա տէրտյի քի լը
 34 տըլէ խօտա սէր ու պընի պու , ու կօ : Լը քօ՞ ո տանի
 35 ուի . կօնը ժէուա . Եա՛ րապպ որա՛ ու պը պինա՛ : Ու
 36 իսա կրիա : Եէհուտիան տը կօթը պուն , մէզմքըն չը
 37 դաս տը հուպանտը աուի : Ժը ուան հընըքան տըկօթը
 պուն , ուիա քօ ջահվէ քօուան վէքըր , նա՛ տըքեարը
 38 պու քօ ուիա ժինա՛ մըրա՛ : իսա տիսա լը տըլէ խօտա
 պը տէրտյի՛ լը թըրպէ դէ . ու լը ուէ մըղարա քի հա-
 պու , ու լը սէր ուի գէվըր քի հաթը պու տա դինըն :
 39 Ու իսա կօ . Գէվըրէ հան հալինըն , ու խուչգա մըրիյէ
 Մէյրէմ կօ ժէուա . Եա՛ րապպ նուա պինօ պու ա՛ , չը
 40 մա քօ ժը չար ուոյանա՛ : կօ ժէուա իսա՛ : Մը ժը դաուա
 նա՛ կօ էրքը պավուր պըքի , իղղէթէ իօտտէ տէ պը պինի :
 41 Ու կա՛վա քօ գէվըր հալանին՝ իսա ջահվէգ խօ , լը ժօր
 հէլանի ու կօ . Շըքըր ժը դաուա Եա՛ Պավ՛ քօ դա մը
 42 կօտարի քըր : Ու ազ տըզանըմ՝ քօ դու տայիմա ժը
 մըուա կօտարի տըքի , լաքին լըվըր սաքընանտօղ ժը պօյ
 խալգէ տէժըմ՝ , քօ պավուր պըքըն քօ դա ազ շիանտ :
 43 կա՛վա քօ ուիա կօ , պը պըլընտ ավաղ քի կազի քըր
 44 ու կօ . Եա՛ լաղար լը տա՛ր որա՛ : Մէյիտ ժի՛ ռապու
 լընկ հաթը կըրէտան , ու տէսթ պը լէֆանտընէ . ու
 ռույա ուի պը տըսմալ հաթը լէֆանտըն , ու իսա կօ
 ժը ուանուա . վէքըն աուի ու պա՛րտըն պրա հաուա՛ :
 45 Ժը Եէհուտիան վըուան քօ ժը Մէյրէմուա հաթը
 պուն , կա՛վա քօ քըրընէ իսա տին՝ ժէուա իման անին :
 46 Ու ժը ուան հընըքան ժի ջուն ժը ֆարիսիանուա աւ
 քըրընէ իսա ժը ուանուա թարիֆ քըրըն :

- 47 Պաշ իմաման ու Ֆարիսիան լը եէք ճի հաթըն ճը վանտըն՝ ու կօն . Էմ չը՞ պըքըն չըմա քօ մնուովէ հան
- 48 փրու քէրէմէթան տըքն : Էրքը նմ աուի վուսան պնր տըն , հէմի ժի տէ ժէուա իման պինըն , ու ոօման տէ պէն ու հէմ ճիյէ մն ու հէմ գավմէ մն տէ հնլինըն :
- 49 Ժը ուան եէքէ պը Գայեաֆա նավ՝ քօ պաշ իմամէ ուէ սալէ պու , կօ ժը ուանուա , հուն գաթ դըշդէ քի
- 50 նըզանըն : Ու գաթ ժի տիւշիւմիշ նա պըն , էրքը ժը մնուա գանճ ն քօ մնուով՝ քի տէլա գավմէ պըմրն ,
- 51 ու գավմ կըշք հէլաք նն պն : Ու դըշդէ հան աւ ժը խօ նն կօ , լէ պաշ իմամէ ուէ սալէ պույընէ , փէյղէմ պէրիթի քըր , էրքը իսա ժը պոյ միլլէթէ տէ պըմրա
- 52 նա : Ու թանէ ժը պոյ աւ միլլէթէ նա , լաքին քօ հաթըն պէլա պուն էվլատէ իօտէ լը եէք ճի պը ճըվինն :
- 53 Հէնի ժը ուէ ոօյէ բէվա շավը քըրըն քօ աուի պը
- 54 գուժըն : Նուա իսա լը նավ Եհհուաիան հէնի աշիքեար նն տըկէուիա պու , լաքին ժը ուէ լը նէղա չէօլէ ոլաթ քի ջու , լը պաժէր քի քօ նավա էքէ Էֆրա յիմ պու :
- 55 Ու փասէհէ Եհհուաիան նէզ պու , ու փրուան ժը ուէ սէմթէ լը բէշ փասէհէ լը Գուտսէ ոապուն . քօ
- 56 աւ խօ փագըժ քըն : Նուա իսայէ արամիշ տըքըրը պուն , ու ժը հէվուտուուա տըկօթը պուն կավա քօ լը տաճարտա պուն , ժը ոուա չանվան տը խույա աճապա լը պայրամտա լը վըր տէ պէ՞ . պաշ իմաման ու Ֆարիսիան թէնպիհ քըրը պուն քօ էրքը եէքէ պը զանն լը քի ժան տնր պունէ ուի՝ խապէր պըքն ժը պոյ ուի , քօ աուի պը կըրըն :

- 1 Նուա իսա շէշ ոօ լը բէշ պայրամէ լը Պէյթանիայէ հաթ , լը քօ քի Լազարոսէ մըրի պու , քօ իսա աուի
- 2 ժը մըրիան ըաքըր : Ու լը ուէ ժէուա գիյաֆէթ քի

- քրրըն, ու Մարթա խրղմէթ տըքըր, ու Լազար բէռա
- 3 Լը սուֆրէտա ժը ոճըչտօղան եէքէ պու: Նուա Մէյ-
րէմ Լըդըր քի պը փըռ պուհա խալիս ուունա նարտէնէ
սանտ, Լընկէ իսա ուուն քըր, ու պը փօռա խօ Լընկէ
ուի փադըթ տըքըր, ու մալ պը պինա ուունէ դըթա
- 4 պու: ժը շակըրտան եէքէ ճուտայէ Իսխարի՝ քօ
- 5 աուի տէ տէսթ պըտանա, կօ: Չըմա՞ ուունէ հան պը
սէ սանտ տինարէ նա հաթը ֆոռթան քօ ժը ֆադի-
- 6 բանուա պը հաթա տայըն: Ուիա կօ, նա քօ ժը պօյ
ֆադիրան հաճէթէ ուի պու, Լէ քօ տըղ պու, ու սըն-
տօդ աուի տը բէ պու, ու չը քօ տը հաթը պու ալէ-
- 7 թըն Լէ աուի տը քըչանտը պու: Իսա կօ. Պանտա
աուի, աւ ժը պօյ ոօյա դամըրանտընէ մըն վէչարթ:
- 8 Չըմա քօ ֆադիրան հէր չաղ պը ոռա տըպըն, համա
անղ տայիմա պը ոռա նա պըմ:
- 9 Կավա քօ ժը Եհհուտիան փըռան հասիան քօ աւ Լը
ուէ ա, հաթըն, նա թանէ ժը պօյ իսա, Լէ քօ Լազա-
- 10 բէ ժի պը պինըն, աուի քօ ժը մըրիան բաքըր: Պաչ
- 11 իմաման շալը քըրըն քօ Լազար ժի պը դուժըն: Չըմա
քօ ժը Եհհուտիան փըռան ժը պօյ աուի տըջօ պուն
ու ժը իսառա իման տը անի պուն:
- 12 Լը աւ ոօյա տընէ՝ փըռ խալի՞ քօ Լը պայրամէ հաթը
պուն, կավա քօ պըհիտըն էրքը իսա Լը Գուտսէ դէ:
- 13 Կուլիյէ տարա խուըմէ սանտըն, ու ջուն Լը դարչիյէ
ուի, տը դիրա պուն ու տը կօթը պուն, Օսաննա՝ պը
նալէ խօտէ հաթօղ, փատիչահէ Իարայիլէ միւպարէք
- 14 պըպա՞: Ու իսա քանր քի տի ու Լը ուի ոճըչտ, չավան
- 15 քօ հաթիա նըվիսանտըն: Մա՞ թըռս, էյ դիդէ Սահ-
րունէ վահա փատիչահէ դա Լը սէր ճահչէ քանրէ սուար
- 16 պուն դէ: Ու շակըրտէդ ուի ալուլ ուիա ֆէհմ նա
քըրըն. համա կավա քօ իսա պը խղղէթ պու, ուէ չաղէ
պիրա խօ անին. էրքը աւ պու, քօ հաթի պու նըվի-
սանտըն ժը պօյ ուի. ու ուան դըչդէ հանան քըրըն
- 17 Ժէռա: Նուա բէռա պուն խալի՞ շէհատէթ տըքըրը

- պուն քօ Լազարէ թանէ ժը թըրպէ կաղի քըր, ու ժը
 18 մըրիան ըաքըր աուի: Ու ժը պօյ աուի խալի՛ աուի
 գարչըլէմիչ քըր. չըմա քօ պըհիստը պուն էրքը աւ
 19 քէրէմէթէ հան քըրը պու: Նուա ֆարիսիան ժը հէվու
 տուռա տը կօթը պուն, մեզմ տըքըն՞ քօ նըքեարըն
 ֆայտէ քի քըրընէ, վահա տընէ կըչք լը բէյ ուի ջուն:
- 20 Ու լը ուէ չէնտ Եունանիան ժի հմպուն, պը ուան
 ուա քօ լը պայրամտա ժը սէճատ քըրընուա ուպօ պուն:
 21 Ուանան հաթըն ժը Ֆիլիպպօսուա, քօ աուի ժը Պէյթ
 սայիտէ ճէլիլէ պու, լավա տըքըրը պուն ժէուա ու տը
 կօթը պուն. Եա՛ էֆէնտի, իսա մմ տըխուաղըն տի
 22 թընէ: Ֆիլիպպօս ժի հաթ ժը Անտրիսուա կօ. Անտ
 23 ըիա ու Ֆիլիպպօս թմլ ժը իսաուա կօն: իսա ժի
 ճէվապ տա ժը ուանուա ու կօ. Հաթ սաաթէ քօ Գուռէ
 24 մնուով պը իզզէթ պըպմ: Պըուա պըուա տըպէմ ժը
 ոուա. էրքը հապէ կէնըմէ լը նավ խօլիյէ նէյա ավէ
 թան նա մըրը. համա էրքը պը մըրմ, վըռ մէյվէ դինն:
- 25 Աւ քօ ճանէ խօ տը հուպինն, աուի տէ վունտա պըքմ.
 ու աւ քօ ճանէ խօ իքրահ տըքմ լը նավ տընէյէ հան,
 26 ժը պօյ էպէտի հայաթէ տը վէչէրինն աուի: էրքը եէքէ
 ժը մըուա խըզմէթ տըքմ պրա լը բէյ մը պէ. ու նզ
 լը քօ մն խըզմէթքեարէ մը ժի տէ լը ուէ պըպմ. էրքը
 եէքէ ժը մըուա խըզմէթ տըքմ, Պավ աուի տէ պը
 27 իզզէթ պըքմ: Համա նուա ճանէ մըն սէրհէվ ըագալը
 պիյէ ու չը՞ պէժըմ, էրքը եա՛ Պավ մը խէլաս պըքմ
 ժը սաաթէ հան. համա նզ ժը պօյ ուիա հաթըմ ժը
 28 սաաթէ հանուա: Եա՛ Պավ նավէ խօ պը իզզէթ պըքմ,
 նուա ժը աղիւմանան տանկ քի հաթ, մը պը իզզէթ
 29 քըր ժի ու տիսա տէ պը իզզէթ պըքըմ: Ու խալի՛է
 քօ սմքընի պուն ու տը պըհիստը պուն, տըկօթը պուն՝
 կիւռիւլթի տը պմ. ու հընըքան ժի տը կօթը պուն
 30 էրքը մէլայիք բէուա խապէր տա: իսն ճէվապ տա ու
 կօ. Տանկէ հան ժը պօյ մը նմ՛ հաթ, լէ ժը պօյ ո:
 31 Նուա հէօքմէ տընէյէ հան տըպմ. նուա ուէյտէ տը

- 32 նէյէ հան տէ պէ տարվն ավէթըն : Էժի կավա քօ ժը
արտէ պըլընտ պըպըմ, հեմիան ժի տէ ժը խօռա պըք-
- 33 շինըմ : Ու ուիա պը չը մըրընէ տէ պըմըն պը պէյան
- 34 քըրընէ կօ : Խալի՛ ժէռա ճէվապ տա . Էմ ժը Թէվրա-
թէ պըհիստըն քօ Մէսիհ ժը էպէտան տէ պը մինն ,
ու դու չավա՞ն տէժի քօ՝ ժը Գուռէ մանուվա պըլընտ
- 35 պուն լաղըմ ան . քի՞ն աւ Գուռէ մանուվ : Խսա կօ ժը
ուանուա . հէժա հընըք ռիթ ոօհնի պը ոռա ան . հանըն
հուն չը գաս քօ ոօհնի պը ոռա ան . չըմա քօ լը դա-
- 36 ըիտա ջունտօղ նը զանն լը քօ տը ջօ : Չը գաս քօ
ուօհնի պը ոռա ան իման պինըն ժը աւ ոօհնիռա , քօ
գուռէ ոօհնի պըպըն , ու իսա դըչդէ հանան խապէր
- 37 տա , ու ջու խօ վէչարթ ժը ուան : Ու Ֆարազա աւ
գասա քէրէմաթան քըրը պու լը պնր ուան . համա
- 38 ուան իման նն տը անի պուն ժէռա : Գօ քէլամէ իչա-
յա վէյդէմպէրէ թէմամ պըպն . քօ կօ . Էմ՝ Բապպ
ժը խապէրէ մանա քի՞ պավուր քըր , ու պիլէկէ խօտէ
- 39 ժը քէռա աշիքեար պու : Ժը պօյ ուիա նն տըքեարը
- 40 պուն իման անընէ , չիւն տիսա իչայա կօ : Չահվէ ուան
քօռ քըր ու գալպէ ուան գալըն քըր քօ պը ջահվան
ննպինըն ու պը գալպէ Ֆէհմ ննքըն , ու վէկէռըն , ու
- 41 ան ժը ուանուա շիֆա պըտըմ : Խապէրէ հան կօ իչայա ,
կավա քօ իզգէթէ ուի տի , ու խապէր տա լը սէր ուի :
- 42 Լաքին պը ահվա պունէ , ժը համիայան տիսա փըռան
ժէռա իման անին . համա ժը պօյ Ֆարիսիան պէյան նն
- 43 տըքըրըն քօ ժը տէրէ տար նէյըն : Չըմա քօ իզգէթէ
մանուվան ժը իզգէթէ խօտէ բէթըր հնպանտըն :
- 44 Համա իսա տը գիրա ու տը կօթ . Աւ քօ ժը մըռա
իման դինն , ժը մըռա իման նայնն , լէ ժը աուիռա
- 45 քօ մը շիանտ : Ու աւ քօ մը տըպինն . տըպինն աուի
- 46 քօ մը շիանտ : Էզ ժը տընէռա ոօհնի հաթըմ , քօ հէր
քի քօ ժը մըռա իման պինն , լը նավ դարիտա նա
- 47 մինն : Ու էրքը Եէքէ խապէրէ մը տը պըհէ ու տը
բէ , ան զ աուի հէօքմ նա քըմ . չըմա քօ ան նն հաթըմ

քօ տընէ հէօքմ պըքըմ, լէ քօ տընէ խելաս պըքըմ :
 48 Աւ քօ մը հասապ նաքն ու քէլամէ մըն գապուլ նաքն ,
 հէյն եհքէ քօ աուի հէօքմ տըքն , աւ խապէր քօ մը
 խապէր տա . աւ խապէր լը ոյա ախըրէ աուի հէօքմ
 49 տըքն : Չըմա քօ մը ժը խօ խապէր նն տա , լէ Պավ
 քօ մը շիանտ , աւ ժը մըռա թէնպիհ քըր չըքօ տէ
 50 պէժըմ ու չըքօ տէ խապէր պըտըմ : Ու աը զանըմ քօ
 թէնպիհէ ուի էպէտի հայաթ ն , նուա չըքօ նղ խապէր
 տըտըմ , չաւան քօ Պավ ժը մըռա կօ , վուսան խապէր
 տըտըմ :

ՍԷՐ 13

1 Ու ժը այտէ փասէհէ ավուլ , իսա զանի քօ ոտաթէ
 ուի կիյան , քօ ժը տընէ հան ուսպն լը պա Պավ .
 ախօյիան քօ լը նավ տընէտա պուն , հնպանտ , հաթա :
 բաչէ ժի հնպանտը ուան :
 2 Ու կավա քօ շիվ տը պանա՝ Շէյթան ժի լը տըլէ
 ճուտայէ Շըմհունէ իսխարի տանի պու . քօ աուի թէսլիմ
 3 պըքն : իսա ֆէհմ քըր քօ Պավ հէր դըչդ լը տէսթէ
 ուի տա , ու քօ ժը իօտէ ուսպու ու լը պա իօտէ տը
 4 ջօ : ժը շիվէ ուսպու , ու ճըլէ խօ աւրանի՝ ու փէշ
 5 թըմալ քի կըրթ հաթը լէֆանտըն : Ու բաչէ ավ ունտ
 լը լէկանէ դըժա քըր , ու տէսթ քըր լընկա շակըրտէդ
 խօ շուշտընէ , աւ պը աւ հաթը լէֆանտըն փէշթըմալէ
 6 խօ վադըժ տըքըր : Նուա Շըմհուն ֆէթրոտա հաթ .
 ուի ժի կօ ժէռա . էա՛ րապպ դո՛ւ տէ լընկա մը պը
 7 շույ : իսա ճէվապ տա ժէռա ու կօ . էղ չը քօ տըքըմ
 8 դու նուա նըղանի , լէ բաչէ տէ ֆէհմ պըքի : ֆէթրոտ
 կօ ժէռա . լընկա մը գաթ դու տէ նն շույ , իսա ճէվապ
 տա ժէռա . էրքը նղ դա նն շու՛մ , հիտէ դա պը մըռա :
 9 թուենն : Շըմհուն ֆէթրոտ ժէռա կօ . էա՛ րապպ նա
 10 թանէ լընկա մըն , լէ տէսթ ու սէրէ մը ժի : իսա կօ
 ժէռա . ժը եհքէ հաթը շուշտընաւ ժը լընկա պատգա
 ժը շուշտընաւ մուհթաճ նընն , իլլա եհք ճար փաք ն ,

- 11 հունն ժի փաք ըն , լաքին հունն հէմիան նա : Չըմա քօ
տը զանը պու աուի՝ քօ տէ աուի տէսթ պըտանա , ժը
- 12 աւ սէմէտէ կօ . էրքը նա հունն հէմի փադըժ ըն : Ու
կավա քօ լընկէ ուան շուշտ , ճըլէ խօ կըրթ ու լը
սուֆրէ ոօնըշտ , օւ կօ ժը ուանուա , հունն տը զա՞նըն
- 13 մը չը քըր ժը ոռա : Հունն ան խօճա ու Բապպ կազի
14 տըքըն ու դանճ տըքըն , չըմա քօ ան վուսան ըմ : Լէ
էրքը ան խօճա ու Բապպ մը լընկա ո շուշտ . լազըմ ան
- 15 քօ հունն ժի լընկա հէվուտու պըշուն : Չըմա քօ մը
ժը ոռա էօրնէկ քի տա . քօ չավան քօ մը ժը ոռա քըր
- 16 հունն ժի ոգա քըրընէ մը պըքըն : Պըռա պըռա տը
պէմ ժը ոռա . դուլ ժը աղայէ խօ մանըն նընան , նան
- 17 ժի հաթը շիանսօղ ժը խօ շիանսօղ մանըն ան : Չիւնքի
ուանան հունն զանըն , խօղի ժը ոռա՝ էրքը ուանան
- 18 պըքըն : ժը ո ժը հէմիանուա նա պէմ . չըմա քօ ան
նաս տըքըմ ուան քօ մը պըժարթ , լաքին հաթա քօ
նըլիս թէքմիլ պըպան , աւ քօ պը մըռա նան տը խուարը
- 19 պու , ժը մըռա հիլէ քըր : ժը նուա ժը ոռա տը պէմ
չը դաս քօ նան պուան , քօ քինկա քօ պըպան՝ իման
- 20 պինըն քօ ան աւ ըմ : Պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա .
Քի քօ դասպուլ տըքան աուի քօ ան տը շէյինըմ մը
դասպուլ տըքան , ու քի քօ մը դասպուլ տըքան , մը շիան-
սօղէ դասպուլ տըքան :
- 21 Խաա կավա քօ ուիա կօ , լը Բուհէ խօտա հարըտի
շէհատէթ քըր ու կօ . Պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա ,
- 22 ժը ո եէքէ տէ մը տէսթ պը տան : Նուա շակըրտան ժը
պոյ քի տէժան աճապ պը թաճիւպ քըրընէ լը հէվու
- 23 տու մանղէ տը քըրը պունն : Ու ժը շակիրտան եէքէ հան
պու քօ լը պա իսա ոօնըշտի , աուի քօ իսա տը հան
- 24 պանտը եէքէ : Նուա Շըմհուն ֆէթրոս ժէռա իշարէթ
տը քըր ժը պոյ վըռա քըրընէ էրքը քի տէ պըպան աւ ,
- 25 ժը պոյ էքէ քօ խապէր տըտան : Ուի ժի լը սէր սէնկէ
- 26 իսայէ քէթ՝ ու կօ ժէռա . Եա՛ Բապպ քի՞ն աւ : Խաա
ճէվապ տա ու կօ , Աւ ան ժը քէռա քօ՝ անղէ նան չըլ

- տըքըմ՝ ու տը տըմ՝. ու շըլ քըր նան տա ժը իսխարի
 27 ճուտառա : Ու ժը բաչէ նանէ Շէյթան լը հընտուռա
 ուի քէթ. ու իսա կօ ժէռա . Նուա չը քօ տէ պըքի
 28 զուվա պըքն : Լաքին գըշդէ հան ժը սուֆրէտա ու
 նըշտօղան եէքէ ֆէհմ նն քըր , էրքը ժը պօյ չը՞ կօ
 29 ժէռա : Չըմա քօ հընըքան թախմին քըրըն քօ՝ ճուտա
 ժը պօյ քէսէտար պունէ՝ իսա ժէռա կօ . լը պսյրամ
 տա չը քօ ժը մնուա լազըմն պը քըռ , եախօտ ժը
 30 ֆադիրանուա գըշդ քի պը տն : Սուի ժի համա քօ
 նանէ սանտ՝ զուվա լը տնր ուապու ու շնվ պու :
- 31 Ու կալա քօ ուապու լը տնր , իսա կօ . Նուա Գուռէ
 մնուով պը իզգէթ պու , ու խօտէ ժի պը աուի պը
 32 իզգէթ պու : Էրքը խօտէ պը աուի պը իզգէթ պու խօ
 տէ ժի լը խօտա աուի տէ պը իզգէթ պըքն ու զուվա
 33 տէ պը իզգէթ պըքն աուի : Էյ զառուղան , հընըք ռիթ
 ժի նզ պը ոռա մն , հուն մը տէ արամիշ պըքըն , ու
 չալան քօ մը ժը Եհհուտիանուա կօ , էրքը լը քօ քի
 նզ տըջում հուն նըքեարըն պէն , նուա ժի ժը ոռա տը
 34 պէմ : Ժը ոռա թէնպիհէքի նօ տը տըմ՝ քօ հէվու տու
 պը հնպինըն , չալան քօ մը ո՛ հուպանտ , հաթա քօ
 35 հուն ժի հէվուտու պը հնպինըն : Պը աուի հէմիան տէ
 պը զանըն , էրքը հուն շակըրտա մըն ըն , էրքը հէվու
 36 տու պը հնպինըն : Շըմհուն ֆէթրոս կօ ժէռա . Եա՛
 րապպ՝ լը քօ՞ տըջի . իսա ճէվապ տա , Լը քօ քի նզ
 տըջում , դու նուա նըքեարի պէյ համա բաչէ տէ պէյ
 37 լը բէյ մը : ֆէթրոս կօ ժէռա . Եա՛ րապպ չըմա՞ տէ
 նըքեարըմ նուա լը բէյ դա պէմ . նզ ժը անուատա
 38 ճանէ խօ ժի լը ուզուրա դա տաթինըմ : Ճէվապ տա
 իսա . ճանէ՞ խօ լը ուզուրա մը տէ տէյնի , պըռա պը
 ուա տը պէմ ժը դառա , լը պնր տիք պանտանէ , սէ
 ճարան դույէ տէ մը ինքեար պըքի :

ՍԷՐ 14

- 1 Տըլէ ո՛ւ պրա սէր ու պըն ննպն ժը Խօտէուա իման
 2 պինըն, ու ժը մըուա իման պինըն : Լը մալա Պավէ մըն
 փըու փօնախան հանըն, էրքը նա մը ժը ոուա տը կօթ,
 3 էրքը տըջում ու ժը ոուա ճի հազըր տըքըմ : Ու էրքը
 պըջում ու ժը ոուա ճի հազըր պըքըմ, տիսա դէմ ու
 ո՛ւ լը պա խօ տըսթինըմ, քօ ան լը քօ մը՝ հուն ժի լը
 4 ուէ պը պըն : Ու լը քօ քի տըջում, հուն զանըն, ու
 ուէ ժի զանըն :
- 5 Թումա ժէուա կօ . Եա՛ րապպ ան նըզանըն լը քօ
 6 տըջի . ու չավա՞ն տըքեարըն ուէ պը զանըն : Խսա կօ
 ժէուա . էզըմ ուէ ու ոաստի ու հայաթ, ժը Պավուա
 7 քէս քի նըքեարը պէ . իլլա պը տէսթէ մըն : էրքը
 հուն մը պըզանըպանա, պավէ մը ժի տը զանըպանա,
 ժը ուի բէվա աուի զանըն ու ո աուի տին :
- 8 Ֆիլիպոս կօ ժէուա . Եա՛ րապպ Պավ ժը մնուա նը
 9 շան պըտն, ու պէս ան ժը մնուա : Կօ ժէուա Խսա .
 Սու փաս ռիթ պը ոուա մը, ու դա ան նասնն քըր, Եա՛
 Ֆիլիպոս, աւ քօ ան տի, Պավ ժի տին, ու դու չա
 10 վան տէժի էրքը Պավ ժը մըուա նշան պըտն : Գու պա
 վուր նա՞ քի, էրքը ան լը Պավ տա մն ու Պավ լը մը
 տա ան, աւ խապէր քօ ան ժը ոուա խապէր տը տըմ,
 ան ժը խօ նա պէժըմ, իլլա Պավ քօ լը մըտա սաքին
 11 պուս, աուի տը շըղուլն աւ շըղուլան : Ժը մըուա իման
 գինը՞ն, էրքը ան լը Պավտա մն ու Պավ լը մըտա ան :
 12 էրքը նա ժը պօյ աւ ամէլան ժը մըուա իման պինըն .
 պըուա պըուա տը պէմ ժը ոուա, էրքը աւ քօ ժը մըուա
 իման գինն, աւ ամէլան քօ ան տը շըղուլըմ, ուի ժի
 տէպը շըղուլն, ու ժը ուան հէնի զէտէ տէ պըքն, չըմա
 13 քօ ան ժը Պավուա տը շում : Ու պը նավէ մըն չը քօ
 տիլէկ պըքըն . տէ պըքըմ աուի, քօ Պավ պը Գուու
 14 պը իզգէթ պըպն : Չը քօ պը նավէ մըն տիլէկ պըքըն,

- 15 առի տէ պըքըմ : Էրքը հուն մը տը հապինըն թէնպի-
- 16 հէ մը պը բէն : Ու անժի ժը Պավուա տէ լաւա պըքըմ ,
 ու պաշգա թէսէլի տայօղ քի տէ պըտան ժը ոռա , քօ
- 17 էպէտան աւ պը ոռա պը մինան : Բուհէ ուստիյէ ,
 քօ տընէյ հան նըքեարան աւ գապուլ քըրըն . չըմա
 քօ նա պինան առի , ու նաս նա քան առի . լաքին
 հուն նաս տըքըն առի , չըմա քօ պը ոռա տը մինան ,
- 18 ու պը ոռա տէ պըպան : Ո սէվի նա հէլըմ , դէմ ժը
- 19 ոռա : Ժը բաշէ հընըքի զէման , հէնի տընէ մը նա պի-
 նան . համա հուն տէ պը պինըն մը . չըմա քօ ան սաղ
- 20 ըմ , ու հուն տէ սաղ պըպըն : Ու ուէ ույէ հուն տէ
 պըզանըն , քօ ան լը Պավտա ման , ու հուն լը մըտա ,
- 21 ու ան լը ոտա : Թէնպիհէ մը կըրթօղ ու բէ քըրօղ ,
 աւ ան ան հապանտօղ , ու աւ քօ ան տը հապինը , ժը
 Պավէ մըն տէ պէ հապանտըն , ու անգէ տէ ուի պը հա-
 պինըմ , ու ան լու ժէոա տէ պէյան պըքըմ :
- 22 Ճուտա (նա Իսխարի) կօ ժէոա . Եա՛ Բապպ , չանվան
 պու քի դու լու տէ ժը մանու պէյան պըքի ու նա ժը
- 23 տընէոա : Իսա ճէվապ տա ու կօ ժէոա . Էրքը եէքէ
 մը տը հապինը . քէլամէ մըն տը բէ ու Պավէ մըն առի
 տը հապինան ու ան ժէոա դէն , ու լը պա ուի
- 24 գօնախ տըքըն : Ու աւ քօ մը նա հապինան , քէլամէ
 մըն նա բէ , ու քէլամէ մըն քօ տը պըհէն , ամըննընը ,
- 25 լէ է Պավ քօ ան շխանտ : Դըշդէ հանան ման ժը ոռա ,
- 26 խապէր տա՛ չը գաա քօ ան լը պա ոտա ման : Լաքին
 թէսէլի տայօղ Բուհէ Էլ Գուտա , քօ Պավ պը նավէ
 մըն տէ պը շէյնան , հէմիան աւ տէ ժը ոռա հին պըքան ,
- 27 ու մը չը քօ ժը ոռա կօ տէ պիրա ո պինան : Ժը ոռա
 սէլամէթ տը հէլըմ , սէլամէթէ լու տը տըմ ժը ոռա .
 ան ոգա տայինէ տընէ ժը ոռա նա տըմ . տըլէ ո պրա
- 28 սէր ու պըն նապան ու ման՝ թըուըն : Հուն պըհիստըն
 քօ մը ժը ոռա կօ . Տը շում ու ժը ոռա դէմ . Էրքը
 հուն ան պը հուպինանտանա , վուսանը տէ շաղ պը
 պանա , Էրքը ան ժը Պավէ լուռա տը շում . չըմա քօ

- 29 Պատկէ մըն ժը մըն մանղըն ան : Ու ժը նուատա քօ հէժա
 նան պուան մը ժը ոռա կօ , կալա քօ պըպան՝ պավուը
 30 պըքըն : Հէնի պը ոռա տէ վըռ խապէր նանտըմ . չըմա
 քօ մանղընէ տընէյ հան դէ , համա լը պա մըն դըչդ
 31 քէ ուի թուենան : Լաքին տընէ պը զանը քօ անղ Պավ
 տը հանպինըմ , ու չավան քօ Պավ ժը մըռա թէնպինհ
 քըր , վուսան տըքըմ , հէնի ուապըն ժըվըր ան հանըն :

ՍԷՐ 15

- 1 Մէվէ ոատտ անղ ըմ , ու պատկէ մըն պաղվընն ան :
 2 Հէր կուլի քօ լը սէր մըն ան ու եէմիչ նայնան . տը պուան
 աուի , ու աւ հէմի քօ եէմիչ դիննան վաղըժ տըքան աուի ,
 3 քօ հէնի վըռ մէյվէտար պըպան : Հուն ժը անուատա
 փաղըժըն պը աւ քէլամէ՝ քօ մը ժը ոռա խապէր տա :
 4 Լը նավ մըտա պը սանքընըն , ու անղ լը նավ ոտա . չա
 վան քօ կուլի աւ ժը խօ նըքեարան մէյվէ պիննան . էրքը
 լը սէր մէվ հաթըր ատըլանտըննան պան , վուսան ժի
 հուն . էրքը լը սէր մը հաթըր ատըլանտըննան պըն :
 5 Էղ մէվ ըմ ու հուն կուլի . աւ քօ լը սէր մը հաթըր
 ատըլանտընն ու անղ լը սէր ուի , աուի վըռ մէյվէ դիննան ,
 չըմա քօ պէ մըն հուն նըքեարըն դըչդ քի քըրընէ :
 6 Էրքը եէքէ լը սէր մը նան հաթըր ատըլանտըն , աուի
 ոգա կուլի լը տանր քէթ ու հըչք պու ու տը ճըվինըն
 7 աուի , ու լը աղըրէ տավէժըն՝ ու տը չավուդան : Ու
 էրքը հուն լը նավ մը պը մինըն ու քէլամէ մը ժի լը նավ
 ոտա պըմինըն , չը քօ տը խուազըն տիլէկ պըքըն , ու
 8 տէ պըպան ժը ոռա : Պը աուիա Պավէ մըն պը իզզէթ պու ,
 քօ հուն վըռ մէյվէ պինըն , ու չաղըրտէ մը պըպըն :
 9 Չավան քօ Պավ մը հանպանտ , մը ժի ո՛ հանպանտ , լը
 10 մուհապէթէ մըտա ատըլանտի պը սանքընըն : Էրքը թէն
 պինհէ մը հուն պը բէն՝ լը նավ մուհապէթէ մը տէ պը
 սանքընըն , չավան քօ մը թէնպինհէ Պավ կըրթ , ու լը
 11 նավ մուհապէթէ ուի սանքընիմ : Դըչդէ հանան մը պը

- ոռւա խապէր տա . քօ շաղլըղէ մը լը նազ ո պըմինն ,
 12 ու շաղլըղէ ո թէքմիլ պըպն : Թէնպիհէ մը ուխա ն
 քօ հէվու տու պը հնպինըն , չավան քօ մը ո հնպանտ :
 13 Ժը ուխա բէթըր մուհապէթէ եէքէ թուենն . քօ ճանէ
 14 խօ լը ուղուրա տօսթէդ խօ տէյնն : Հուեն տօսթա մըն
 ըն , էրքը պըքըն չը քօ նզ ժը ոռւա թէնպիհ տըքըմ :
 15 Հէնի ժը ոռւա դուլ նա պէմ , չըմա քօ դուլ նը զանն
 չը քըրընէ աղայ խօ . համա մը ժը ոռւա տօսթ կօ ,
 չըմա քօ ժը Պավ չը դըչդ քօ մը պըհիտտ , մը ժը ոռւա
 16 խապէր տա : Հուեն նզ նա պըժարթըն , լէ մը ո պը
 ժարթ , ու մը ո թային քըր , քօ հուեն հնուըն ու մէյվէ
 պինըն , ու մէյվէյէդ ո պըմինն , ու պը նավէ մըն չըքօ
 17 ժը Պավէ մըն պը խուազըն՝ ժը ոռւա պըտն : Ուխա թէն
 պիհ տըքըմ քօ հէվուտու պը հնպինըն :
 18 Էրքը տընէ ժը ո՛ իքրահ տըքն . պըզանըն քօ ալուլ
 19 ժը մը իքրահ քըր : Էրքը հուեն ժը տընէյ հան պը պա
 նն , տընէ ախօյիյան տըհնպինն , լաքին հուեն ժը տընէ
 նընըն , լէ մը ո՛ ժը տընէ պըժարթ . ժը պոյ աւ տընէ
 20 ժը ո՛ իքրահ տըքն : Պիրա խօ պինըն խապէրէ հան քօ
 մը ժը ոռւա կօ , էրքը դուլ ժը աղայ խօ մնզըն նընն ,
 էրքը նզ դալարանտըն , ո ժի տէ պը դալարինըն ,
 21 էրքը խապէրէ մը կըրթըն է ո ժի տէ պը կըրըն : Լա
 քին աւ հէմի դըչդան տէ ժը ոռւա պըքըն ժը պոյ նավէ
 մըն , չըմա քօ նաս նն քըրըն աուի քօ մը շիանտ :
 22 Էրքը նզ նն հաթըպամա ու ժը ուանուա նն կօթը
 պամա , կիւնէյէ ուան տէ նն պանա , լաքին հէնի նուա
 23 ժը պոյ կիւնէյէդ ուան մըհանա քի ուան թուենն : Սւ
 քօ ժը մըն իքրահ տըքն , ժը Պավէ մը ժի իքրահ
 24 տըքն : Էրքը աւ շըղուլան մը նազ ուանտա ննքըրանա ,
 աուան քօ զայրի եէքէ նա քըրիւն , կիւնէյ ուան տէ
 թուենն պանա , համա նուա հէմ տին , ու իքրահ քը
 25 ըն կէրէք ժը մըն՝ կէրէք ժը Պավէ մըն : Լաքին ուխ
 պու քի թէմամ պըպն աւ քէլամ քօ լը նազ Թէվրաթէ
 ուան հաթիւն նըվիսանտըն , էրքը պիլա սէպէպ ժը մըն

- 26 Իբրահիմը քրտան : Լաքին կավա քօ թէսէլլի տայօղ պէ՛
քօ անգ ժը Պավ տէ ժը ոռա պը շէյնըմ աւ Բուհէ
ռաստիյէ՛ քօ ժը Պավ խուրուճ տըքն , աւ տէ ժը
27 պօյ մը շէհատէթ պըքն : Ու հուն ժի շէհատէթ տը-
քըն , չըմա քօ ժը իպթիտայէ հուն պը մըռա նն :

ՍԷՐ 16

- 1 Պըշդէ հանան մը ժը ոռա կօ , քը խուար ննպըն :
2 Ժը տէրա խօ ո տէ լը տարխըն , լաքին ոխթ տէ պէ ,
քօ հէր քի քօ ո պը դուժմ , վուսան տէ հասապ պը-
3 քն քօ ժը Խօտէռա խըզմէթ տըքն : Ու դըշդէ հան
տէ ժը ոռա պըքըն . ժը պօյ աւ քօ նն Պավ նաս
4 քըրըն ու նն ժի մը : Լաքին դըշդա հան մը ժը ոռան-
ռա կօ , քօ կավա սաաթ պէ՛ հուն պիրա խօ պինըն
էրքը մը ժը ոռա կօ , սէօղէ հան ավուլ մը ոռա նն
կօ , չըմա քօ անգ պը ոռա պում :
5 Լաքին նուա անգ տը ջըմ լը պա մը շիանտօղէ , ու
6 ժը ո՛ էէքէ ժի փըռօ նա քն էրքը լը քօ տը ջի : Լա-
քին ժը պօյ աւ դըշդան քօ մը ժը ոռա կօ , տըլէ ո
7 պը դատավէթէ դըժա պու : Համա անգ պըռա տըպէմ
ժը ոռա , ժը ոռա դանճ ն քօ անգ հնուրմ , չըմա քօ
էրքը անգ նն ջըմ , թէսէլլի տայօղ ժը ոռա նայէ . համա
8 էրքը պը ջում , աուի ժը ոռա տը շէյնըմ : Ու աուի
կավա քօ պէ , տընէ տէ թազիլ պըքն ժը պօյ կիւնէ-
9 յան , ու սատադաթէ ու շէրիաթէ : Ժը պօյ կիւնէյան՝
10 շիւնքի ժը մըռա իման նայնըն : Ժը պօյ սատադաթէ ,
շիւնքի անգ ժը Պավռա տը ջում , ու հէնի մը նա պինըն :
11 Ժը պօյ շէրիաթէ շիւնքի մանգընէ ուէ տընէյէ հաթիւն
12 պրանտըն : Հէժա ժը ոռա փըռ դըշդէ մըն հէյա կօ-
թընռա , լաքին անուա հուն նըքեարըն թահմուլ քը-
13 ընէ : Համա կավա քօ Բուհէ ռաստիյէ պէ ժը ոռա լը
հէմի ռաստիյէ դալավուղիթի տըքն , չըմա քօ աւ ժը
խօ դըշդ քի տէ խապէր նն տն , լէ չը քօ պը պըհի-

- 14 սն՝ առի տէ խապէր տն , ու ժը ոռա աւ դըշդ քօ
 տէ պըպըն տէ թարիֆ պըքն : Սուի նզ տէ պը իղլէթ
 պըքն , չըմա քօ ժը ամընան տէ պըսթինն , ու ժը
 15 ոռա թարիֆ պըքն : Ժը Պաւլուա հէր չը քօ հէյն , է
 մըն ն . ժը պոյ աւ մը ժը ոռա կօ՝ էրքը ժը ամընան
 16 տէ պըսթինն՝ ու ժը ոռա թարիֆ պըքն : Հընըքի
 ոխթ հէնի տէ մը նն պինըն , ու տիսա հընըքի ոխթ
 տէ մը պը պինըն . չըմա քօ նզ ժը Պաւլուա տը ջըմ :
 17 Նուա ժը շակըրտան հընըքան ժը հէվուտուռա տը
 կօթը պուն . չին ուիա քօ ժը մնուա տէժն , էրքը
 հընըքի , հէնի մը տէ նն պինըն , ու տիսա հընըքի՝
 տէ մը պը պինըն , ու էրքը նզ ժը Պաւլուա տը ջըմ :
 18 Ու տը կօթը պուն . չը՞ տէ պըպն աւ հընըք ժի նմ
 19 նըզանըն չը՞ տէժն : Խաա ֆէհմ քըր քօ տը խուազըն
 ժէ վըռու քըրընէ . ու կօ ժը ուանուա , ժը պոյ առի
 լը նավ խօ վըռու տըքըն , քօ մը կօ կավ քի ժի հէնի
 տէ մը նն պինըն , ու տիսա կավ քի ժի տէ մը պը
 20 պինըն : Պըռա պըռա տը պէմ ժը ոռա , քօ հուեն տէ
 պը կըրն , ու շին պըքըն , համա տընէ տէ շազ պն ,
 հուեն տէ գասավէթ պըքըն . լաքին գասավէթէ ո՛ տէ
 21 լը շազիթիյէ պէ կօհուանտըն : Ժըն քի կավա քօ տը
 զն՝ գասավէթ տըքչինն չըմա քօ սաաթէ ուի կիյան
 լաքին կավա քօ ոլէտ պըզն՝ ժը շազիթիյէ հէնի սըխ
 լէթէ խօ պիրա խօ նայնն , քօ լը տընէտա մնուով քի
 22 զա : Հուեն ժի նուա գասավէթէ ո հէյն , համա նզ տի
 սա տէ ո պը պինըմ , ու տըլէ ո տէ շազ պըն ու շա
 23 զիթիյէ ո եէքէ տէ ժը ո տնը նէյնն : Ու ուէ ոյէ
 հուեն տէ ժը մըն դըշդ քի վըռու ննքըն , պըռա պըռա
 տը պէմ ժը ոռա՝ քօ պը նավէ մըն չը քօ տիլէկ պը
 24 քըն ժը պավէ մըն տէ պըտն ժը ոռա : Հաթա նուա
 պը նավէ մըն գաթ դըշդ քի ո տիլէկ նն քըրըն . տի
 լէկ պըքըն ու տէ պըսթինըն , քօ շազիթիյէ ո թէմամ
 25 պըպն : Գըշդէ հանա մը ժը ոռա պը թէմսիլա կօ , լա
 քին սաաթ տէ պէ , քօ ուէ շաղէ հէնի պը ոռա պը

- Թէմսիլա տէ խանպէր նա տըմ. լէ պը աշիքեար ժը պոյ
- 26 Պավ տէ ժը ոռա թարիֆ պըքըմ: Ուէ ուոյէ տէ պը նալէ մըն տիլէկ պըքըն, ու նա նա պէմ ժը ոռա՝ էր
- 27 քը նա ժը պոյ ո ժը Պավուա տէ լավա պըքըմ. Չըմա քօ Պավ աւ պը խօ ո տըհանպինն. չիւնքի ո նա հանտըն, ու պավուը քըքըն քօ նա ժը խօտէ ուապուամ:
- 28 Ժը Պավ ուապուամ ու լը տընէ հաթըմ. տիսա տընէ տը հէլըմ ու ժը Պավուա տըլըմ:
- 29 Շահըրտան կօն ժէուա. վահա անուա պը աշիքեար
- 30 խապէր տըտի, ու թէմսիլ քի ժի նա պէժի: Նուա նամ ֆէհմ քըքըն քօ դու հէր դըլդ զանի՝ ու դըլդ քի ժի լաղըմ նընն քօ եէքէ ժը դա փըուս պըքն, պը
- 31 ուիա նամ տը զանըն քօ դու ժը խօտէ ուապուայ: Իսա ճէվասպ տա ժը ուանուա ու կօ. Սնուա պավուը տը
- 32 քըն: վահա սաաթ դէ, ու հաթիմ ժի, քօ տէ պէլա պըն, հէր եէք լը ճիյէ խօտա, ու նա թանէ տէ պը հէլըն, լաքին նա թանէ նընըմ չըմա քօ Պավ պը մըուա
- 33 ն: Գըլդէ հանա մը ժը ոռա կօ՝ քօ պը մըուա սէլա մէթէ ո հէպն. լաքին փէթ պըն, չըմա քօ մը տընէ ֆաթհ քըք:

ՍԷՐ 17

- 1 Ու կավա քօ Իսա ուանան խապէր տա, Ղահվէ խօ լը աղիւմանան պըլընտ քըք ու կօ. Էյ Պավ սաաթ կըհիշտիմ, պը իզգէթ քն Գուռէ խօ, քօ Գուռէ դա
- 2 ժի դա պը իզգէթ քն: Չավան քօ ժէուա դա լը սէր հէր թէն հիւքմաթ տա, հաթա քօ էպէտի հայաթ
- 3 պըտն ժը աւ հէմիանուա, քօ դա ժէուա տա: Ուիա ն էպէտի հայաթ, քօ նաս պըքըն դա թանէ հագ Սլահ
- 4 ու Իսա էլ Մէսիհէ քօ դա շիանտ աուի: Մը դա լը սէր արտէ պը իզգէթ քըք, աւ չըգուլ քօ դա ժը մը
- 5 ուա տա քըքընէ՝ մը թէմամ քըք: Ու անուա էյ Պավ՝ դու լը պա խօ մը պը իզգէթ քն. պը աուի իզգէթէ,

- քօ ժը պուռնէ տընէ ավուլ լը պա դա ժը մըռա հնպու :
- 6 Մը նավէ դա պէյան քըր ժը աւ մնռուվանռա , ուան քօ դա ժը տընէ տա ժը մըռա . է դա պուռն , ու դա
- 7 ժը մըռա տա ուան , ու քէլամէ դա կըրթըն : Նուա ֆէհմ քըրըն՝ էրքը . աւ հէմի դըչդ քօ դա ժը մըռա
- 8 տա՝ ժը դա նն : Չըմա քօ աւ քէլաման քօ դա ժը մըռա տա մը ժի ժը ուանռա տա , ու ուան ժի գա պուլ քըրըն ու պըռա ստ զանին քօ նղ ժը դա աւ
- 9 պում , ու իման անին քօ դա նղ շիանտըմ : Նուա նղ ժը պոյ ուան լավա տըքըմ , ու նա ժը պոյ տընէ լավա տըքըմ . լէ ժը պոյ ուան քօ դա ժը մըռա տա , չըմա
- 10 քօ ուան է դա նն : Ու հէմի ամընան՝ է դա նն ու չը քօ է դա ն էմըն ն , ու նղ պըռ ուան պըռ իզգէթ պումն :
- 11 Ու նղ հէնի լը տընէտա նընըմ , լաքին ուան լը տընէտա նն , ու նղ ժը դառա դէմ , էյ ազիզ Պավ պըռ նավէ խօ ուան պըռ բէ , ուան քօ դա ժը մըռա տա .
- 12 քօ եէք պըպըն , չավան քօ ամ եէք ըն : Չը գաա քօ նղ լը տընէտա պում պըռ ուանռա , մը պըռ նավէ դա ուան հըֆը քըր , ուան քօ դա ժը մըռա տա , ու մը հըֆը քըր ու ժը ուան եէքէ վուռտա նն պու , ժը
- 13 զայրէ օղուլէ հէլաքէ , քօ քըթէպ թէքմիլ պըպն : Հէնի նուա ժը դառա դէմ ու լը նավ տընէ դըչդէ հան խապէր տըռըմ , քօ շաղիթիյէ մըն լը խօտա թէքմիլ
- 14 պըռ կըրըն : Մը քէլամէ դա ժը ուանռա տա . ու տընէ ժը ուան իքրահ քըր , չըմա քօ ուան ժը տընէ նընըն ,
- 15 չավան քօ էժի ժը տընէ նընըմ : Ժը պոյ ուան ժը տընէ հէլինի լավա նաքըմ . լէ քօ ուան ժը եարամագէ հըֆը
- 16 պըռքի : Ուան ժը տընէ նընըն չավան քօ նղ ժը տընէ նընըմ : Ուան պըռ ուաստիյէ խօ մուգատէս պըքն , քօ
- 17 քէլամէ դա հագ նն : Չավան քօ դա նղ լը տընէ շիանտըմ , է ժի ուան լը տընէ շիանտըմ : Ու լը սէր ուան նղ խօ փադըթ տըքըմ քօ ուան ժի պըռ հագիյէ փադըթ
- 20 պըռ պըն : Ու թաննէ ժը պոյ ուան լավա նա քըմ , լաքին պըռ խապէրէ ուան ժը պոյ հէմի ժը մըռա իման անօ .

- 21 զանուա ժի : Բո հէմիան ժի եէք պըպըն , չավան քօ
դու էյ Պալ լը նավ մըն ու ան լը նավ դա , քօ ուան
ժի լը նավ մատա պըպըն . քօ տընէ ժի պավուր պըքս ,
- 22 էրքը դա ան շիանտըմ : Ու աւ իղղէթ քօ դա ժը մը
ուա տա , մը ժի ժը ուանուա տա , քօ եէք պըպըն .
- 23 չավան քօ ան եէք ըն : Էղ լը ուանտա ու դու լը մը
տա , հաթա քօ լը եէքտա թէքմիլ պըպըն , ու տընէ
ժի պըզանն քօ դա ան շիանտըմ , դա հանպանտ ուան
- 24 չավան քօ ան հանպանտըմ : Էյ Պալ ուան քօ դա ժը
մըուա տա , տը խուաղըմ լը քօ քի ան ըմ , ուան ժի պը
մըուա պը պըն . քօ պըպընըն իղղէթէ մըն՝ աւ քօ դա
ժը մըուա տա , չըմա քօ դա ան հանպանտըմ ժը ավուլ
- 25 պուենէ տընէ : Էյ սատըգ Պալ տընէ դա նաս նն քըր ,
լաքին մը դա նաս քըր , ու ուան ժի նաս քըրըն էրքը
- 26 դա ան շիանտըմ : Մը նավէ դա ժը ուանուա տա դա
նին ու տէ պըտըմ զանին , քօ աւ մուհապէթ , քօ պը
աուի դա ան հանպանտըմ , լը նավ ուան պըպսն , ու
էժի լը նավ ուան :

ՄԷՐ 18

- 1 Իսա կավա քօ խապերէ հանա կօ , ուպու պը թէվլի
չակըրտէդ խօ լը ալիյէ տընէ նավալէ Գաթըուենէ պը
հուրի , լը քօ քի պղղչա քի հանպու լը նավ էքէ քէ .
- 2 Թըն աւ ու շակըրտէդ խօ : Ճուտա ժի աուի քօ աւ
տէ թէպիմ պը քըրանա աւ ճի տը զանը պու . չըմա
Իսա վըռ ճարան պը թէվլի շակըրտէ խօ լը ուէ հաթը
- 3 պուեն ճըվանտըն : Նուա ճուտա պէօլիկէ ասքէրան ու
ժը պաշ խմաման ու ժը Փարիսիան խըղմէթճիան պը
խօուա սանտ , հաթը լը աւ տանր , պը մաշհալան ու պը
- 4 Փէնէրան ու պը չէքան : Համա Իսա կավա քօ տի աւ
հէմիան լը սէր ուի հաթ , ուպու ու կօ ժը ուանուա .
- 5 հուն լը քէ՞ տը կէուըն : Ճէվապ տանը ժէուա . Իսայէ
Նասրանի , կօ ժը ուանուա Իսա . Էղ ըմ , ճուտա ժի

քօ առւի տէ թէսլիմ պը քըրաննա՝ պը ուանուա պու :
 6 կաւլա քօ կօ՝ էրքը անղ ըմ, պը շունտա ջուն ու լը արտէ
 7 քէթըն : Տիսա փըռս քըր ժը ուանուա . լը քէ՞ տը կէ-
 8 ուն . ուան ժի կօն , իսայէ Նասրանի : իսա ճէվապ տա
 ժը ուանուա . Մը ժը ոուա կօ էրքը անղ ըմ . նուա էրքը
 9 հուն մը տը խուազըն աուանան պնրտըն քօ պը ջուն : Քօ
 թէքմիլ պըպն աւ խապէր քը կօ, ուան քօ դա ժը մըռա
 10 տա , ժը ուան եէքէ ժի մը վունտա նն քըր : Նուա ժը
 Շըմհուն փէթըրոսուա շուր քի հնպու , քշանտ առւի , ու
 լէխըստ լը խըզմէթ քեարէ պաշ իմամէ , ու կօյէ ուստէ
 ուի պրանտ ճիյէ քըր , ու նալէ աւ խըզմէթ քեարէ
 11 Մալխօս պու : իսա կօ ժը փէթըրոսուա . Շուրա խօ տի-
 սա լը քալան տէյնն . աւ քեասէ քօ Պալէ մըն ժը մը-
 ուա տա , տէ վէ նն՞կում առւի :
 12 Նուա պէօլիկէ ասքէրէ ու պին պաշի ու խըզմէթ-
 13 ճիյէ եէհուտիան կըրթըն իսա , ու կըէտան : Ու առւի
 իպթիտա ժը Հանաուա պըրն քօ դաղուրէ Գայաֆա պու ,
 14 քօ պաշ իմամէ ուէ սալէ պու : Ուիա աւ Գայաֆա պու
 քօ ժը եէհուտիանուա նասիհաթ քըր , էրքը դանն ան
 15 քօ ժը պօյ դալմէ մնուով քի պըմրն : Ու լը բէյ իսա
 տըջօ պուն Շըմհուն փէթըրոս ու աւ շակըրտէ տըն . ու
 աւ շակըրտ նասէ պաշ իմամէ պունէ պը իսառա լը
 16 հալչա պաշ իմամէ քէթ : Լաքին փէթըրոս տնրվա լը
 պա տնրիյէ սնքընի պու . ուապու աւ շակըրտէ տըն քօ
 նասէ պաշ իմամէ պու , ու կօ ժը դափուճիուա . փէթ-
 17 ըոսէ լը հընտուռ սննտ : Նուա աւ դափուճի դարվաշ
 ժը փէթըրոսուա կօ . Սադըն դու ժի ժը շակըրտանէ ուէ
 18 մնուուվէ նն՞ պի ուի ժի կօ՝ նընըմ : Լը ուէ սնքընի
 պուն խըզմէթ քեարան ու հասասան քօ աղըր շալու-
 թանտը պուն , չիւնքի սէրմա պու, ու կէրմ տը պօ
 պուն . փէթըրոս ժի պը ուանուա սնքընի պու ու կէրմ
 19 տը պօ պու : Ու պաշ իմամ ժը իսառա փըռս քըր
 20 ժը պօյ շակըրտան ու թալիմէ ուի : իսա ճէվապ տա
 ժէուա . մը լը տընէտա աշիքեար խապէր տա , մը հէր

- չաղ լը տէրան ու լը տաճարտա հին քըր , լը քօ քի
 Եէհուտիան կըչք ճէմ պօ պուռն , ու տըզիգա դըչդ քի
 21 մը խապէր նն տա : Չըմա՞ ժը մըռա փըռս տըքի , ուան
 քօ պըհիստըն ժը ուանուա փըռս քն էրքը մը չը պը
 ուանուա խապէր տա , վահա մը չը քօ խապէր տա ուան
 22 զանըն : կալա քօ ուիա կօ . ժը խըզմէթ քեարան եէքէ
 քօ լը ուէ սնքընի պու , սիլա քի լէխըստ ժը իսառա
 23 ու կօ , վուսա՞ն ճէվապ տըտի ժը պաչ իմամուա : իսա
 ժի ժէռա կօ . էրքը մը քէօթի խապէր տա , ժը պօյ
 քէօթիթիյէ շէհատէթ պըքն . լէ էրքը մը դանճ խապէր
 24 տա , դու չըմա՞ ժը մըռա լէտըխի : Ու Հանա աուի
 25 հաթը կըէտան ժը Գայաֆառա շիանտ : Շըմհուն ֆէթ
 ըոս ժի լը ուէ սնքընի պու ու կէրմ տը պօ պու , կօնը
 ժէռա , Սազըն դու ժի ժը շակըրտէդ ուի նն պի .
 26 աուի ինքեար քըր ու կօ՝ էրքը նընըմ : ժը խըզմէթ
 քեարէ պաչ իմամէ եէք ժի՝ խըսըմէ աւ մանուվէ , քօ
 կօյա էքէ ֆէթըոս պըռանտը պու՝ կօ . Նա՞ մը դա տի
 27 լը նալ պաղչայէ պը ուիռա : Նուա ֆէթըոս տիսա ին
 քեար քըր , ու զուվա տիք պանտա :
 28 Ու իսա ժը մալա Գայաֆայէ լը սէրայէ վալկյէ պը
 ըրն , ու հէնի սըպէ պու , ու ուան լը սէրայէ նն քէ
 29 թըն քօ նափաք ննպըն , լէ քօ փասէհէ պըխօն : Փիլա
 տօս լը տնր հաթ ժը ուանուա ու կօ . Լը սէր մանուվէ
 30 հան չը կըլի տադինըն : ճէվապ տան ու կօն ժէռա .
 էրքը աւ մանուվ պը քէօթի խույ նն պանա , աուի
 31 մն ժը դառա տէ թէսլիմ նն քըրանա : Նուա ֆիլատօս
 ժը ուանուա կօ . հուն պըսթինըն աուի , ու լը կէօրա
 տինէ խօ աուի հէօքմ պըքըն . Եէհուտիան կօն ժը մն
 32 ուա . ճայիզ նընն քօ մանուվ քի պը դուժըն : Գօ թէք
 միլ պըպն քէլամէ իսա , քօ կօ . պէյան քըր էրքը պը
 33 չը մըրընէ աւ տէ պըմրն : Փիլատօս տիսա լը սէրայէ
 քէթ , կաղի քըր իսա ու կօ ժէռա , ֆատիչահէ Եէ
 34 հուտիյան դո՞ւ ի : իսա ճէվապ տա . ուայա դու ժը խօ
 տէժի , եախօտ ժը պօյ մը պաչգասիան ժը դառա կօն :

- 35 ճեվապ տա փիլատոս , Մէկէր էժի Եէհուտի՞ մն . միլ-
լէթէ դա ու պաշ իմամէ դա դա ժը մըռա թէսլիմ
- 36 քըրըն , դա չը՞ դըշդ քրիւն : Իսա ճեվապ տա . փա-
տիշահիթիյէ մըն ժը տընէյ հան նընն . էրքը ժը տընէյ
հան պըպանա փատիշահիթիյէ մըն , խըզմէթճիյէդ մըն
տէ փէվ պըչանա քօ ան լը տէսթէ Եէհուտիան թէսլիմ
նն պըմ . նուա փատիշահիթիյէ մըն ժը տընէ հան նը-
- 37 նն : փիլատոս կօ ժէռա . Լէ էրքը վուսան ան դու փա-
տիշահ ի . ճեվապ տա Իսա , դու տէժի էրքը ան փա-
տիշահ ըմ . լաքին ան ժը պոյ աւ դըշդէ հան զա մն ,
ու ժը պոյ աուի լը տընէ հաթըմ , քօ ժը պոյ հագիյէ
չէհատէթ պըքըմ , աւ հէմիան քօ ժը հագիյէ նն , ժը
- 38 խապէրէ մըռա կօտարի տըքըն : փիլատոս կօ ժէռա .
Չը՞ ան հագի . ուիա քօ կօ , տիսա լը տանր քէթ ժը
Եէհուտիանուա , ու կօ ժը ուանուա . ան զպահաթ քի
- 39 նա պինըմ լը սէր ուի : Համա ատէթէ ոն քօ լը պայ-
րամտա եէքէ ժը ոռա պանրտըմ . անուա տը խուա՞ղըն
- 40 քօ փատիշահէ Եէհուտիան ժը ոռա պանրտըմ : Հէմիան
ժի պը դիիրինէ կօն . Սուի պանր մանտն , լէ Պարապայէ
ու աւ Պարապա հարամի քի պու :

ՍԷՐ 19

- 1 Աւէ չաղէ փիլատոս կըրթ Իսա՝ ու քութա աուի :
2 Նուա առքէր ժը ըսթըրիան թաճ քի ջէքըրըն՝ լը սէրէ
ուի տանին , ու ժէռա խիլաթ քի տանն որկըրթըն :
3 Ու տը կօթը պուռն . Սէլամ ժը դառա էյ փատիշահէ
Եէհուտիան ու ժէռա սիլէյան լէ տը խըստը պուռն :
4 փիլատոս տիսա լը տանր ուապու՝ ու կօ ժը ուանուա .
վահա աուի ժը ոռա լը տանր դինըմ , քօ պըզանըն էրքը
5 լը սէր ուի ան ճիւրմ քի նա պինըմ : Իսա լը տանր
ուապու , ու թաճէ ըսթըրիան ու խիլաթ ճըլէ ուի հանպու ,
6 ու կօ ժը ուանուա . վահա աւ մանուլ : Նուա պաշ
իմաման ու խըզմէթ քեարան կավա քօ աուի տին , տանկէ

- խօ հանլանին ու կօն . Լը խաչէ տանրինն՝ Լը խաչէ տանրինն աուի : Փիլատոս ժը ուանուա կօ . աուի հուն պը կըրըն , ու Լը խաչէ տանրինըն , չըմա քօ ան ճիւրմ քի
- 7 Լը ուիտա նա պինըմ : Եէհուտիան ճէվապ տան ժէուա , նօմօսէ մն հէյն Լը կէօրա նօմօսէ մն լաղըմ ան քօ
- 8 պըմրն . չըմա քօ աւ խօ դուուէ խօտէ քըր : կավա քօ Փիլատոս խապէրէ հան պըհիստ հէնի փըու թըուսիա ,
- 9 տիսա Լը սարայէ քէթ ու կօ ժը իստուա : Դու ժը քույ .
- 10 լաքին իսա ժէուա ճէվապ քի նն տա : կօ ժէուա Փիլատոս . պը մըուա խապէր նա՞ տի . դու նը՞ղանի քօ հէօքմէ մըն հէյն դա Լը խաչէ պը տանրինիմ , ու հէօքմէ
- 11 մըն հէյն դա պարտանէ : իսա ճէվապ տա . Լը սէր մըն դաթ հէօքմաթէ դա տէ նն պանա , էրքը ժը ժօրտա ժը դաուա նն հաթը պա տայըն . ժը պօյ ուիա՝ աւ քօ ան ժը դաուա թէսլիմ քըր՝ կիւնէյէ ուի հէնի փըու
- 12 մանըն ան : Հէնի ժը ուէ բէվա Փիլատոս տը խօստը պու աուի պանրտն , լաքին Եէհուտիան պը դիրինէ տը կօթը պոււն . էրքը աուի պանրտի , դու տօսթա դայսէրէ նընի , հէր քի քօ աւ խօ փատիչահ տըքն , աւ դըտտէ
- 13 դայսէր ան : Նուա կավա քօ սէօղէ հան պըհիստ Փիլատոս , Լը տանր խըստ իսայէ , ու տէօչիւմէյէ դէվըրէ քօ պը իպրանիյէ կապաթա հաթը կօթան ճիյէ Լը սէր
- 14 քիւրսիյէ շէրիաթէտա ոօնըչտ : Ռօյա ի՞նէ փասէհէ պու , ու սաաթ ոխթա շէչանտա պու , ու ժը Եէհուտիանուա կօ . վահա փատիչահէ ո ժը ոուա : Ու ուան տը դիրա պոււն ժը նավ մանտա հանլինն աուի՝ հանլինն աուի , ու Լը խաչէ տանրինն աուի , Փիլատոս ժը ուանուա կօ . Էղ փատիչահէ՞ ո տէ Լը խաչէ տանրինըմ , պաչ իմամտն ճէվապ տան ժը դայսէրէ պաչգա փատիչահէ
- 16 մն թոււննան : Ուէ չաղէ անուի Լը տէսթէ ուան տա , քօ Լը խաչէ ուապն :
- 17 Ուան ժի կըրթըն աուի տը պրի պոււն , ու խաչէ խօ աուի հանլանի պու , ու վուսան ուա տը պօ պու Լը աւ ճի քօ դէ կօթան , Գաֆ , քօ պը իպրանիյէ կօլկօթա

- 18 տը հաթը պու կոթան . Լը ուէ աուի լը խաչէ տարանին . ու բէռա պաշգա տըտոյան ժի , եէքէ ժը եէքալիյէ ու աուէ տըն ժը եէքալիյէ , ու լը օրթայէ
- 19 իսա : Ու թախթա քի ժի նըվիսանա ֆիլատուս , ու տանի լը սէր խաչէ . ու ՓԱՏԻՇԱՀԷ ԵԷՀՈՒՏԻԱՆ ԻՍԱՅԷ
- 20 ՆԱՍՐԱՆԻ՝ հաթը պու նըվիսանտըն : Նուա եաֆթայէ հան ժը Եհհուտիան փըռան խօնտըն . չըմա քօ աւ ճի լը նէղա պաժէր պու լը քօ քի իսա հաթը խաչ քըրըն . ու պը իպրանիյէ , ու պը Ռօմանիյէ հաթը պու նըվիսանտըն :
- 21 սանտըն : Նուա պաշ իմամէդ Եհհուտիան ժը ֆիլատուսուա կօն . Մանըվիս փատիշահէ Եհհուտիան , լէ
- 22 պը նըվիս քօ աւ կօ նղ փատիշահէ Եհհուտիան ըմֆֆիլատուս ճէվապ տա , Մը չը քօ նըվիսանա նըվիսանա :
- 23 Համա ասքէրան կավա քօ իսաէ լը խաչէ տարանին , ճըլէ ուի սանտ չար հիսսէ քըրըն , ժը հէր եէքասքէրուա փայ քի . ու խաֆթանէ ուի ժի սանտ . չըմա քօ ժը ժօրտա հաթա լը ժէր , պէ տըրութըն պու հիւնայի :
- 24 կօն ժը հէվուտուա աուի նմնն գաթինըն , լէ գուրա նմ պավէժըն լը ուի ժը բէռա քօ տարգէվն . քօ թէմամ պըպան աւ նըվիսանտըն . ճըլէ մըն լը նալ խօտա փայ քըրըն , ու լը սէր խաֆթանէ մըն գուրապէթըն , ասքէրան դըշդէ հան քըրըն :
- 25 Ու լը պա խաչէ իսա սանքընի պուէն տիյա ուի . ու խուշգա տիյա ուի Մէյրէմէ , ժընա ֆլաֆասէ ու Մէյրէմէ Մակուալինի : կավա քօ իսա տիյա խօ տի՝ ու աւ շակըրտ քօ տը հանպանտ քօ նէղա ուի սանքընի պու ,
- 27 կօ ժը տիյէ խօռա , էյ ժըն՝ վահա գուռէ դա : Բաչէ կօ ժը շակըրտուա , վահա տիյա դա , ու ժը ուէ սաաթէ աւ շակըրտ աուի լը մալա խօ սանտ :
- 28 ժը ուէ բէվա կավա քօ իսա զանի էրքը վահա հէր դըշդ թէքմիլն , քօ աւ նըվիս ժի թէքմիլ պըպան կօ .
- 29 էղ թի մա : Նուա լը ուէ ֆրադ քի պը սիրքէ դըժա հանպու , ու ուան ժի սիւնկեար քի պը սիրքէ դըժը քըրըն . լը սէր գամիշ քի լէֆանտըն , ու տրէժ քըրըն

- 30 ալիյէ տաճառ ուր : Նուա կալա .քօ իսա սիրքէյէ սանտ ,
կօ . Հէր դըշդ թէքմիլ պու , ու սէրէ խօ պը խուար
քըրընէ ճանէ խօ թէպիմ քըր :
- 31 Նուա Եհհուտիան , չիւնքի ուոյա ինէ պու , քօ աւ
կէօվտան նա պա քօ լը սէր խաչէ պըմինըն հաթա
ուոյա շէմույէ , չըմա քօ աւ շէմու , ու քի մաղըն պու ,
ժը ֆիլատուուա լավա քըրըն քօ չօքա ուան պը շըքի-
- 32 նըն ու պէն հալանտըն : Ասքէրան հաթըն չօքէդ ալու-
լին շըքէնանտըն ու վուսան ժի է աուէ տըն , քօ բէ-
- 33 ուա լը խաչէ ուա պօ պու : Համա կալա քօ ժը իսաուա
հաթըն՝ ու տին քօ ժը խօ մըրի պօ պու , չօքա ուր նա
- 34 շըքէնանտըն : Լաքին ժը ասքէրան եէքէ ումա խօ չը-
քանտ լը դէնըշտա ուր , ու զուվա խույն ու ալ ուա-
- 35 պու : Ու աւ քօ տի դըշժէ հանան՝ շէհատէթ քըր ու
շէհատէթիյէ ուր ուստ ա , ու աուր տը զանը քօ
- 36 ուստ տէժա . քօ հուն ժի իման պինըն : Դըշդէ հան
պու քօ թէմամ պըպա քըթէպ , էրքը ասդիյէ ուր տէ
- 37 նէյէ շըքանտըն : Ու տիսա պաշգա քըթէպ տէժա . տէ
պը նըհէուըն ժէուա քօ աուր պրինտար քըրըն :
- 38 Ժը ուէ բէվա Եուսիֆ քօ ժը Արիմաթէ պու , պը
տըզիդա շակըրտէ իսա պու ժը թըուսա Եհհուտիան ,
տիլէկ քըր ժը ֆիլատուսէ , քօ կէօվտէյէ իսայէ պը հա-
լինա , ֆիլատուս ժի էմը քըր , հաթ ու հալանի աուր :
- 39 Հէմ նիկոդիմուս ժի հաթ քօ աուր լը շալէտա ալու-
լը իսաուա հաթը պու , ու անի գասա սատ լըդըրան
- 40 զմուռ պը էօտուա թալ քըրի : Նուա կէօվտէյէ իսայէ
սանտըն ու պը ճալան ու պը պըխուրան լէֆանտըն ,
չալան քօ ատէթէ Եհհուտիան պու քէֆէն քըրընէ :
- 41 Ու լը ուէ տաճէ լը քօ քի հաթը պու խաչ քըրըն ,
պաղչա քի հապու , ու լը նալ աւ պաղչայէ թըրպ քի
նօ հապու , քօ լը նալա էքէ գաթ եէքէ նա տանի
- 42 պուն : Նուա ժը պօյ ինէ Եհհուտիան լը ուէ տանին
իսայէ , չըմա քօ թըրպ նէզ պու :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու լը ռօյա աՎուլէ հաֆթէ՝ հէժա դարի , լը սէրէ սըպէտա Մէյրէմէ Մակտալինի լը թըրպէ հաթ , ու տի քօ դէվըր ժը տանրիյէ թըրպէ հաթը պու հանլանին :
- 2 Բաչէ տը պաղը դէ ժը Շըմհուն ֆէթրոսուա ու ժը աւ շակըրտէ տընուա՝ աւ քօ իսա տը հանպանտ , ու տէժան ժը ուանուա . Բապպ ժը թըրպէ հանլանին , ու անմ նըղա-
- 3 նըն լը քօ տանին աուի : Բապու ֆէթրոս ու աւ շա-
- 4 կըրտէ տըն ու լը ալիյէ թըրպէ տը հաթը պուն : Հէր տույան ժի թանվ տը պաղիա պուն . ու աւ շակըրտէ տըն . պաղիա դու քէթ լը բէշ ֆէթրոսէ . ու աՎուլ լը
- 5 թըրպէ հաթ : Ու նըղմ պու տի քօ չարչաֆան լը ուէ տը սանքընի պուն . լաքին աւ լը հընտուու նան քէթ :
- 6 Շըմհուն ֆէթրոս ժի կըհիշթ , քօ լը բէյ ուի տը հաթ , ու լը թըրպէ քէթ , ու տի քօ չարչաֆան լը ուէ տը
- 7 սանքընի պուն : Ու աւ տըսմալ քօ լը սէրէ ուիտա պու . պը թանվի չարչաֆան տա նան պու լէ հաթը լէֆանտըն
- 8 ճիյէ լը եէք ալի քի հաթը պու տա դինըն : Ուէ չաղէ լը հընտուու քէթ աւ շակըրտէ տըն ժի , քօ աՎուլ լը
- 9 թըրպէ հաթը պու , տի ու իման անի : Չըմա քօ հէժա քըթէպան նան տը զանը պուն . էրքը լաղըմ ան ժէուա
- 10 ժը մըրիան դըյամ քան : Նուա շակըրտան տիսա լը ճիյէ խօ ջուն :
- 11 Համա Մէյրէմ լը պա թըրպէ լը տանրվան սանքընի պու , ու տը կըրիա պու , նուա կալա քօ աւ տըկըրիա պու
- 12 լը նալ թըրպէ նըհէութ : Ու տի տու մէլէքան պը ճըլէ սըփի , քօ ռօնըշտի պուն , լը աւ ճի քօ կէօվտա իսա հաթը պու տանին , եէք ժը ալիյէ սէրի՝ ու եէք
- 13 ժի ժը ալիյէ լընկան : Ու ուան ժէուա կօն . էյ ժըն չըմա՞ տըկըրի . կօ ժը ուանուա ժը պօյ աուի քօ էֆէն- տիյէ մըն ժը թըրպէ հանլանին , ու նըղանըմ լը քօ
- 14 տանին աուի : Ու կալա քօ ուանան կօ պը շունուա

- վէկէսուիա ու տի իսա քօ տը սնքընի պու, ու նս տը
 15 զանը պու քօ իսա սն : իսա կօ ժէուա . Ես՝ ժըն չըմա
 տըկըրի լը քէ տը կէուի : Սուի թախամին քըր քօ պաղ-
 չալանն սն , կօ ժէուա . Ես՝ էֆէնտի . Երքը դա աուի
 հանլանի պէժս՝ ժը մըուա՝ լը քօ դա տանի աուի , քօ
 16 սնղ աուի պըսթինըմ՝ : իսա ժէուա կօ , Ես՝ Մէյրէմ՝ .
 ուի ժի վէկէսուիա ու պը իպրանի կօ ժէուա . Ռապի ,
 17 քօ խօծա թէրծիւմէ տըպսն : իսա կօ ժէուա . Լը մըն
 մսն գէվ . չըմա քօ հէժա լը պա Պալէ խօ նս ուա պու
 մսն , լէ հսնսն ժը պրէյէդ մըուա , ու պէժս՝ ժը ուան-
 ուա . Էղ ժը պալէ խօուա ու ժը Պալէ ոուա ու խօ-
 18 տէյէ խօուա ու ժը խօտէյէ ոուա ուտը պըմ : Մէյրէմէ
 Մալտալինի հաթ ու ժը շակըրտանուա խապէր տա՝
 էրքը աուի Բապլիյէ տի . ու ժէուա դըչդէ հանան կօ :
 19 Նուա լը ուէ ոօյէ՝ լը ոօյա ալուլէ հաֆթէ կալա
 քօ էվար պու , տանրիան ժի դուֆըլանտի պուն լը քօ
 քի շակըրտան ժը թըուսէ Եէհուտիան լը եէք ճի հաթը
 պուն ճըվանտըն . իսա հաթ ու լը նալ ուանտա սնքը-
 20 նի ու կօ ժը ուանուա . Մէլամ՝ ժը ոուա : Ռիա քօ կօ՝
 տէսթ ու վարսուէ խօ ժը ուանուա նչան տա . շակըր-
 21 տան շաղ պուն կալա քօ Բապլիյէ տին : իսա տիսա կօ
 ժը ուանուա . Մէլամ՝ ժը ոուա . չալան քօ Պալէ մըն մը
 22 շիանտ , է ժի ո տը շէյինըմ : Ռ ուիա քօ կօ վըֆ քըր
 ժը ուանուա ու կօ . Բուհ էլ Գուտսէ պըսթինըն . Երքը
 կիւնէյէ եէքէ ավֆ պըքըն՝ ժը ուանուա պէ ավֆ պուն :
 23 Ռ էրքը է եէքէ շունտա պը կըրըն . պէ կըրթըն :
 24 Համա թումա ժը տուանղտահան եէքէ , քօ ճէվի
 տը հաթը պու կօթան , պը ուանուա նս պու , կալա
 25 քօ իսա հաթ : Աւ շակըրտէ տընան տը կօթը պուն
 ժէուա՝ էրքը մսն Բապլիյէ տին . ուի ժի կօ ժը ուան-
 ուա . Էրքը լը սէր տէսթէ ուի նչանէ փէրչիման նս
 պինըմ , ու փէչիյէ խօ լը ճիյէ փէրչիման նս չըքինըմ ,
 ու տէսթէ խօ լը վարսուէ ուի նս չըքինըմ , դաթ
 պալուր նա քըմ :

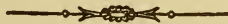
- 26 Ու լը բաշէ հաշթ ոօյան շակըրտան տիսա լը հըն-
տուռտա պուն, թուամա ժի պը ուանուա. հաթը իսա
կավա քօ տանրիան գուֆըլի պուն, ու սանքընի լը օր-
27 թա ուան ու կօ. Մէլամ ժը ոուա: Բաշէ կօ ժը թու-
մաուա. բէշիցէդ խօ լըվըր պինն, ու մէղնքն տէսթէ
մըն, ու բէշիցէ խօ պինն լըվըր ու տէսթէ մըն մէղն-
քն. ու տէսթէ խօ պինն լը փարսուէ մըն պը չըքինն
28 իմանսըղ մնպն՝ լէ պը իման պն: Ճէվապ տա թուամ
29 ու կօ ժէուա. իօտէ ու Ալլահէ մըն: իսա կօ ժէուա.
Աւ քօ դա նղ տիմ ու իման անի, խօզի ժը ուանուա
քօ նն տինն ու տէ իման պինըն:
30 Նուա իսա լը պնր շակըրտան պաշգա փըռ քէրէ-
մէթան քըր, քօ լը քըթէպէ հանտա նըվիսանտըն նը-
31 նն: Համա ուիա՝ աւ գաս դըշդ հաթը նըվիսանտըն,
քօ իման պինըն էրքը իսա՝ Մէսիհ Գուռէ իօտէ ն,
հաթա քօ պը իման անընէ, պը նավէ ուի ժը հայաթ-
ուա մալիք պըպըն:

ՍԷՐ 21

- 1 Ժը ուէ բէվա իսա տիսա աւ խօ ժը շակըրտէդ
խօուա պէյան քըր լը սէր պահրէ թիպէրիյէ, ու ահվա
2 պէյան քըր: Լը թնվ պուն Շըմհուն Փէթրոս, ու
թուամա հաթը ճէվի կօթան, ու Նաթանայէլ՝ քօ ժը
Գանա ժը պատէրէ ճէլիլէ պու, ու գուռէդ Ձէպտիյէ,
3 ու ժը շակըրտան տըտոյան ժի: Շըմհուն Փէթրոս կօ
ժը ուանուա. Էղ տըջում սայտէ մահսիան. կօն ժէուա.
Լմ ժի դէն պը դաուա, շուն ու քէթըն լը կէմիյէ.
4 ու լը ուէ շնվէ դըշդ քի նն կըրթըն: Ու կավա քօ
սըպէ պու իսա լը քէնարէ պահրէ տը սանքընի պու.
5 համա շակըրտան նաս նն քըրըն էրքը իսա ն: իսա
կօ ժը ուանուա. Կէլէ զաուուգան դըշդ քի խո-
6 ւարընէ ո հէյն, ճէվապ տան ժէուա ու կօն. Նա՛: կօ
ժը ուանուա, թօուէ խօ լը ալիյէ ոաստէ կէմիյէ պավէն

- ու տէ պը պինըն . ավէթըն , ժը զահֆիյէ մահսիաննն
 7 տըքեարը պուն քչանտընէ : Աւ շակըրտ քօ աուի իսա
 տը հնպանտ , կօ ժը ֆէթրոսուա . Աւ Բապպ ան . Շըմ
 հուն ֆէթրոս կավա քօ պըհիստ էրքը Բապպ ան , փէշ
 թըմալ լը խօ լէֆանտ չըմա քօ դահգի պու , ու աւ
 8 խօ լը պահրէ ավէթ : Ու աւ շակըրտէ տընան պը կէ
 միյէ տը հաթը պուն . չըմա քօ ժը զուայիյէ տուը նն
 պուն , անճախ դասս տու սնտ հալապիյէ , ու թօուէ
 9 պը մահսիան տը քչանտը պուն : Ու կավա քօ լը զուայիյէ
 ուպուն , լը ուէ հաթը տանին քէօղ քի՝ ու լը սէր
 10 ուի հաթը տարին մահսի քի ու նան տին : իսա ժը
 ուանուա կօ . Պինըն ժը աւ մահսիան քօ հուն նուա
 11 կըրթըն : Շըմհուն ֆէթրոս ուպու , ու թօուէ լը զու
 ալիտա տը քչանտ , պը սնտ ու բէնճէ ու սըսէ պը
 մահսիյէ մնղընան դըթա . ու աւ դաս գըշդ հնպու
 12 ու թօու նն դաթիա իսա կօ ժը ուանուա . Ո՛րըն դաշ
 թիյէ պըխուն , համա ժը շակըրտան դաթ եէքէ ճէ
 սարէթ նն տըքըր փըու քըրընէ՝ էրքը դու քի՞ի ,
 13 չըմա քօ ֆէհմ տըքըրը պուն էրքը աւ Բապպ ան : Նուա
 իսա հաթ ու նանէ կըրթ ու տա ժը ուանուա . վուսան
 14 ժի մահսի : Ուիա հալա ճարա սըսէյանն քօ իսա
 շակըրտանուա խույայի պու ժը բաշէ ժը մըրիան դըյամ
 15 քըրընէ : Ու կավա քօ դաշթիյէ քըրըն , իսա կօ ժը
 Շըմհուն ֆէթրոսուա . Է՛յ Շըմհուն գուուէ Եունան դու
 մը ժը աւ հէմիան բէթըր տը հնպի՞նի . ուի կօ ժը
 ուիուա . Պէլի եա՛ Բապպ , դու ժի զանի քօ դա տը
 16 հնպինըմ , կօ ժէուա . Պը Ղէրինն պարխըքէ մըն : Տիսա
 կօ ժէուա . Է՛յ Շըմհուն գուուէ Եունան՝ դու մը տը
 հնպինի՞ կօ ժէուա . Պէլի եա՛ Բապպ , դու ժի զանի
 քօ դա տը հնպինըմ . կօ ժէուա . Պը Ղէրինն բնղէդ
 17 մըն : կօ ժէուա ճարա սըսէյան . Է՛յ Շըմհուն գուուէ
 Եունան՝ դու մը տը հնպինի՞ ֆէթրոս պը դասավէթ
 պու , ժը պօյ աուի քօ սէ ճարան ժէուա կօ՝ դու մը
 տը հնպինի՞ , ու կօ ժէուա . Եա՛ Բապպ դու հէր դըշդ

- տըզանի , ու դու զանի քօ անգ դա տը հանպինըմ իսա՝
 18 կօ բանգէ մըն պը ջէրինան : Պըուա պըուա տը պէմ ժը
 դաուա , կավա քօ դու կէնճ պույի՝ դու ժը խօուա
 բըջթ կրէտըտա պույ ու տը ջոյ պույ լը քօ քի տը
 խօստը պույ . համա ոխթա իխթիարիթիյէ՝ դու տէսթէ
 խօ տէ լը պըլընտ պը կրի ու պաշգասիան տէ ժը
 դաուա բըջթ կրէտըն ու տէ պը պըն դա լը քօ քի նան
 19 խուազի : Ուիա կօ՝ պը պէյան քըրընէ էրքը աուի պը
 չը մըրընէ տէ խօտէ պը իզղէթ քան . ու կավա քօ աւա
 20 խապէր տա կօ ժէուա , լը բէյ մըն ո՛րան : Ու փէթըոս
 վէկէուիա ու տի աւ շակըրտ քօ իսա տը հանպանտ քօ
 լը բէյ ուի տըջօ պու . քօ աուի լը սէր սինկա ուի
 քէթը պու , ու կօթը պու . Եա՛ Բապպ աւ քի՞ն քօ
 21 տէ դա նէպու պըքան : փէթըոս ուիա պը տիթընէ կօ
 22 ժը իսաուա . Եա՛ Բապպ լէ ուիա տէ չը պըքան : Ու
 իսա կօ ժէուա . էրքը անգ պը խուազըմ քօ աուի պը
 մինն հաթա քօ անգ պէմ , ժը դա՞ուա չը դու լը բէյ
 23 մըն ո՛րան : Նուա սէօղա հան լը նավ պրէյան ուապու ,
 ու ուան շըպանտըն քօ աւ շակըրտ հէնի տէ նան մըրան ,
 լաքին իսա ժէուա նան կօ էրքը տէ նան մըրան , լէ էրքը
 անգ պը խուազըմ քօ աուի պըմինն հաթա քօ անգ պէմ ,
 ժը դաուա չը :
 24 Ուիա աւ շակըրտ ան քօ շէհատէթ տըքան լը սէր
 դըշդէդ հանա քօ նըվիսանտ ժի դըշդէդ հանա , ու
 25 անմ տը զանըն քօ շէհատիթիյէ ուի ուաստ ան : Համա
 հէնի վըու դըշդ ժի հանն , քօ իսա քըր , քօ էրքը
 աուան եէքա եէք պը հաթա նըվիսանտըն , աւ հաթը
 նըվիսանտըն քըթէպան թախմին տըքըմ տընէ ժի պաս
 նան պու լը էքէ ջուներնուա :

ՇԸՂՈՒԼԷ ՐԷՍՈՒԼԱՆ

Մէր 1

- 1 Մադուկէթէ ավուլին քօ մը քըր՝ եա թէոփիլոս ,
լը սէր աւ հէմի դըչդան քօ Մէսիհ տէսթ քըր քը-
- 2 ըրնէ ու հին քըրընէ : Հաթա աւ ոօ քօ պը տէսթէ
Բուհ էլ Գուտս վասի քըր ժը պըժարթի ըհսուլէդ խօռա
- 3 ու լը ժօր հաթը հանլանտըն : Քօ աւ խօ ժը ուանուա
սաղ նիչան տա՝ լը բաչէ էլէմ քչանտընէ խօ պը վըռ-
- 4 իսպաթան , լը նաւ չըլ ոօյան ժը ուանուա պը խոյա-
յընէ , ու լը սէր փատիչահիթիյէ իօտէ պը խապէր
- 5 տանէ : Ու կավա քօ պը ուանուա տը հաթը ճըվան-
տըն ժը ուանուա տը կօթը քօ ժը Գուտսէ տուր ման
- 6 ջուհ , լէ պը բէն ժը վատէ Պավ՝ աւ քօ ժը մըն պը-
7 հիստըն : Չըմա քօ պըռա Հաննա պը ավ թահֆիլ քըր ,
համա հուհ լը բաչէ աւ չէնտ ոօյան տէ պը Բուհ էլ
- 8 Գուտս թահֆիլ պըպըն : Նուա ուան լը եէք ճի պը
ճըվանտընէ ժէ վըռս տըքըրը պուհն ու տը կօթը
պուհն , եա՝ Բապալ , փատիչահիթիյէ իսրայէլ լը ռիթա
- 9 հա՝ նտա տէ շուհտա պըտի : Ու ժը ուանուա կօ , ժը ուա
նա դէվան զանըն աւ ռիթ ու դէմանան աւ քօ Պավ լը
- 10 նաւ հէօքմաթա խօ տանի : Համա Բուհ էլ Գուտս կավա
քօ լը սէր ո պէ գուլէթ տէ պըսթինըն , ժը պօյ մըն
չահիտան տէ պըպըն լը Գուտսէ ու լը նավա հէմի եէ-
հուտիստան ու լը նաւ Սամարի ու հաթա լը փառա
- 11 տընէ : Ու կավա քօ աւ դըչդան կօ , լը ժօր հաթը հան-
լանտըն ուան պը նըհէթընէ , ու ժը պար ջահվէդ-

- 10 ուան առի ա՛վուր քի սանտ : Ու չը դաս քօ ուան
 ջահվէդ խօ պը պըլընտ քըրընէ լը աղիւմանան տը
 նըհէռթ լը սէր ջունտընէ ուի վահա տու մանուլ լը
- 11 պա ուան սանքընին պը ճըլէ սըբի : Հէմ ժի կօն , էյ
 ճէլիլի չըմա՞ հուն սանքընի լը աղիւմանան տը նըհէ-
 ռըն . աւ Մէսիհ քօ ժը ո՛ լը աղիւմանան հաթը հան-
 լանտըն . վուսան տէ պէ չավան քօ ո տի ջունտընէ ուի
- 12 լը աղիւմանան : Ուէ չաղէ լը Գուտսէ վէկէռիան ժը
 դէյթունի հաթը կօթան ջիյէ , քօ լը դասս ուէ ուոյա
- 13 շէմուէ նէղէ Գուտսէ ա՛ : Ու կավա քօ լը պաժէր քէ-
 թըն , ռապուն լը չարտախէ ժօրին լը քօ քի սաքին տը
 պօ պուն , փէթրոս ու Եագուպ , Հաննա ու Մնգրիաս
 Ֆիլիպպոս ու Թոմաս , Պարթուլիմէոս ու Մատթէոս ,
 Եագուպ Ալֆիան , ու Շըմհունէ դէլէթոս , ու պրէյ Եա-
- 14 դուպէ ճուտա : Աուանան հէմի պը եէք տըլ պունէ
 նըմէճ ու տիլէկ տը քըրը պուն տայիմա պը ժընան ու
 պը տիէ Մէսիհ պը Մէյրէմուա ու պը պրէյէդ ուի
 թանվ :
- 15 Ու ուան ուոյանտա ռապու Պէթրոս լը նավ շակըր-
 տան , լը քօ քի դասս սանտ ու պիսթ թան հաթը ճը-
- 16 վանտըն դալապա հանպուն , ու կօ . էյ ճէօմէր պըրէյան
 լազըմ պու քօ թէքմիլ պըպան նըվիսէ հան աւ քօ Բուհ
 էլ Գուտս ժը ավուլ կօ պը տանվէ Տավուտ ժը պոյ ճու-
- 17 տա՞ քօ Մէսիհ կըթօղանուա դալավուղ պու : Զիրա աւ
 ժը հասապէ ման պու ու նասիպէ խըզմէթէ հան սան-
- 18 տըպու : Նուա աւ ժը նըհադ իւճըթէթէ զանվի քի դա-
 զանճ քըր , ու լը սէր սէրէ պըքէթընէ ժը նավտա
 շանգէս՝ ու բուտիէ ուի կըչք լը տան հաթը ռըժան-
- 19 տըն : Ու դըչըէ հան ժը հէմի լը Գուտսէ սանքինանուա
 մալում պու , հաթա քօ զանվիէ հան պը դըմանէ ուան
- 20 Աքէլտամա , Եանի զանվիէ խույնէ հաթը կօթան : Զիրա
 լը քըթէպէ Զապուռուտա հաթը նըվիսանտըն քօ մէս-
 քեանէ ուի խարապ պըպան , ու լը ուիտա եէքի նանպան
 քօ սաքին պըպան , ու խըզմէթէ ուի պաշխա քի պըս-

- 21 Թինն : Նուա լաղըմ ան քօ ժը աւ մանուկան քօ պը
մանա պուն լը աւ հէմի դէմանա քօ Բապպ Մէսիհ լը
22 նալ մատա քէթ ու ռապու . Ժը տէսթ քըրընէ Թահ-
Ֆիլէ Հաննա հաթա լը աւ ոօ , քօ լը ժօր հաթը հան-
լանտըն . Ժը առանան եէքի պը մանա շահիտէ դըյա-
23 մէ ուի պըպան : Ու տու մանուկան սանքընանտըն՝ Եու-
սուֆ քի Բարսաբաս տըհաթը կօթան՝ քօ Յուստոս ժի
24 լաղապ դէ քըրը պու , ու Մատաթիա : Ու պը նըմէն
քըրընէ կօթըն , Գու ես՝ դալպէ հէմիան զանօղ Բապպ ,
Ժը աւ հէրտոյան եէքի քօ դա պըժարթ , Ժը մանա
25 մալում պըքան . Հաթա քօ նասիպէ խըղմէթէ հան ու
ըտուլիթիյէ պըթինն . քօ ժէ ճուտա քէթ լը ճիյէ
26 խօ պըջօ : Ու ժը պոյ ուան դուրա ավէթըն , ու դուրա
Ժը Մատաթիաւա ռապու . ու աւ պը եանղտահ ըէ-
սուլան հասապ պու :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու կալա քօ ռօյա Պէնտէկոստէ հաթ՝ հէմի ժի պը
2 եէք տըլ լը եէք ճիտա պուն : Ու զաֆիլ ժը ազիւմա-
նան տանկ քի պու՝ ոգա սաունտա պա քի պը զօու ,
3 ու մալ կըշք դժա քըր՝ լը քօ քի ռօնըշտի պուն : Ու
Ժը ուանուա ճըհէ պուն զըմանան խոյայի պուն մինա
4 աղըրի , ու լը սէր հէր եէքէ ուան ռօնըշք : Ու հէմի
Ժի պը Բուհ էլ Գուտս դժա պուն , ու տէսթ քըրըն պը
պաշխա զըմանան խապէր տան , չալան քօ Բուհ ժը
5 ուանուա ժը խապէրտանուա դուտրէթ տը տա : Ու լը
Գուտսէ սաքին պուն Եհհուտիան հանպուն , պը իթի-
դաթ մանուկան՝ լը պըն ազիւմանան ժը հէմի միլէ-
6 Թան հաթըն ճըվանտըն : Ու կալա քօ տանկէ հան պու ,
խալդ հէմի պը ճըվանտընէ մաթ տը մա պուն , զիւրա
հէր եէք ժը զըմանէ խօ խապէրտան ժը ուան տը պը-
7 հիսթը պուն : Նուա հէմի ժի շաշ տըպօ պուն ու Թա-
ճիւպ տը քըրը պուն ու ժը հանվուտուա տը կօթը

- պուն, նա՞քի առևան հէմի ժի քօ խապէր տըտըն ճէլի-
 8 լի նըն: Ու չա՛վան ան տը պըհիտըն հէր եէք պը դըմա-
 9 նէ խօ, քօ լը ուխտա ան զանն: Փարթիան, ու Մարան, ու
 Եղամիան ու ուան քօ սաքին տը պըն լը նալ Մի-
 Չագեատէ ու լը Եհհուտիստանէ ու լը Կապադովկիայէ.
 10 Լը Պօնտոսէ ու լը Ասիատէ ու լը Փիւռիգիատէ, լը Պամ-
 փիւլիատէ, լը Մըսըրէ, ու լը նէզա Կիւրէնէ լը սէմթա
 11 Լիբէան, հէմ ժի միսափիր րօմալիան. էրքը Եհհուտիան
 էրքը Տէօնմէան, Կիրիթլիան ու Արապան, ան տը պը-
 հիտըն ժը ուանան քօ պը դըմանէ ման խապէր տը տըն
 12 մանըն դըչդէ խօտէ: Նուա հէմի ժի պը շաչ պունէ ու
 պը թանհիւպ պունէ ժը հանլուտուռա տը կօթը պուն.
 13 Աճապա ուխտ տէ չը՛ պը պան: Հընըքան ժի պը մասգա-
 րա քըրընէ տը կօթը պուն, քօ ուան պը շիրէէ նու
 դժա պունն:
 14 Համա փէթրոս պը եանդտահան եէք ճի ուպու,
 տանկէ խօ հանլանի ու խապէր տա, է՛յ Եհհուտի ման
 ուուվան ու հուն հէմիան քօ լը Գուտտէ սաքին տըպըն,
 ուխտ մահլուժէ ո՛ պըպան, ու կօտարի պըքըն սէօզէդ-
 15 մըն: Զիրա ուանան ոգա թախմինա ո՛ սերխօշ նընըն,
 16 չըմա քօ հէժա իւչիւննի սաաթէ ուօ ան. Լէ ուխտ աւ ան
 17 քօ ժը Յովէլ փէյղէմպէր հաթը կօթան. Ու տէ պըպան
 քօ լը ախըր զէմանտա տը պէ խօտէ, լը սէր հէմի թէ-
 նան ժը Բուհէ խօ տէ պը ուրժըմ ու գուռէդ ո՛ ու գի-
 ղէդ ո՛ տէ փէյղէմպէրիթի պըքըն, խօրթէ ո՛ տիթընան
 տէպը պինըն ու իխթիյարէ ո՛ տէ խանվան պը պինըն.
 18 Ու լը աւ ուօյանտա լը սէր դուլամէդ խօ ու լը սէր գար-
 վաչէդ խօ անգէ ժը Բուհէդ խօ տէ պը ուրժըմ, ու տէ
 19 փէյղէմպէրիթի պըքըն: Ու լը ժօր լը աղիւմանտա հէօք-
 մէթան ու լը ժէր լը սրտէ ալամաթան, խույն ու ախըր
 20 ու տիւմանէ տու տէ պըտըմ. Ուօ տէ լը դարի ու հիվ
 տէ լը խույն թէպտիլ պըպան, հէժա ուօէ մանըն է
 21 խօյի նան հաթըն: Ու տէ պըպան քօ հէր քի քօ նալէ
 22 խօտէ կազի պըքան տէ խէլաս պըպան: Եա՛ մանուլէ

- Խորայել , կօտարի պըքըն խապէրէդ հանան , Մէսիհէ Նասրանի ժը խօտէ ժը ոռա հաթը նշան տայըն մանուկ քի պը դուվէթան ու պը հէօքմէթան ու պը ալամէթան , քօ խօտէ պը տէսթէ ուի լը նավ ո՛տա քըր ,
 23 չավան քօ հուն ժի զանըն . Պը թադըրիր պուն թէտ պիրէ խօտէ ժը ալուլ պը զանը պունէ աուի պը տէսթ տայընէ ո՛ սանտ ու պը տէսթէ պինամուսան լը սէր
 24 տարէ պը մըխ քըրընէ ո՛ դուչդ . Սուի քօ խօտէ սաղ քըր՝ հէչա մըրընէ պը վէքըրանտընէ . զիրա պէ միւմ
 25 քիւն պու ուի ժը աուի պէ կըրթըն : Չըմա քօ Տավուտ ժը պօյ ուի տը պէ , ժը ալուլ տայիմա խօտէ լը պան մը մը տը տիթը ուի , զիրա լը ալի սաղէ մըտա ն , քօ
 26 նն լըպըթըմ : ժը պօյ ուի տըլէ մը շաղ պու ու զը մանէ մըն քէնի , ու թէնէ մը ժի պը ումուտ տէ ըահաթ
 27 պըպն : Չըմա քօ ճանէ մըն տէ լը ճէհնէմտա թանրկնն քի , ու ժը աղիղէ խօռա չուրուքլըք տէ նն տի տի
 28 թըն : ժը մըռա ուէյէդ հայաթէ դա տա նաս քըրըն ,
 29 պը դավա ոույէդ խօ դու մը տէ դըժը պըքի : Էյ պը ըէյան ճայիղն ժը ոռա ժը պօյ Տավուտ Նահապետէ կօթըն քօ մըր ու տէֆն պու , ու թըրպէ ուի հաթա
 30 ույա հանա լը նավ մանտա ն : Նուա աւ փէյղէմպէր պու ու տը զանը պու քօ խօտէ դավի սօնտ քըր ժէռա . ժը մէյվէյէ բըչթա ուի ժը ալիյէ թէն խայէ տէ ուքն
 31 քօ լը թախթա ուի ունի . Ուիա ժը ալուլ պը զանը պունէ ժը տէր հադէ դըյամէ խա կօ , քօ ճանէ ուի լը ճէհնէմտա նն հիշթ ու թէնէ ուի չուրուկլըք նն
 32 տի : Մէսիհէ հան խօտէ սաղ քըր՝ քօ ժը տէր հադէ
 33 ուի նմ հէմի ժի շահիտ ըն : Նուա պը տէսթէ խօտէ ուսթ պը պըլընտ պունէ ու ժը Պավ վատա բուհ էլ Գուտս պը սանտընէ ուրժանտ , աուի քօ հուն նուա տը
 34 պինըն ու տը պըհիսըն : Չըմա քօ Տավուտ լը աղիւմա նան ուա նն պու . համա աւ տըպէ , խօտէ ժը խօտէ
 35 մըռա կօ , լը ալիէ սաղա մըտա ունի , Հաթա քօ տըժ
 36 մընէ դա լը բէլա լընկա դա տէյըմ : Նուա հէմի մալա

- Իսրայել սահիհ պրա պը զանն քօ խօտէ աուի Բապպ
 ժի ու իսա ժի քրր , աւ Մէսիհ քօ ո խաչ քրր :
- 37 Ու աւ քօ պըհիստըն լը տըլէ խօտա վիօշման պուն .
 ու կօնը ժը փէթրոսուա ու ժը աւ տըն րէսուլանուա .
- 38 Էյ մնուուվ պրէան , նմ չը՞ պըքըն : Ու փէթրոս ժը
 ուանուա կօ . թօպա պըքըն , ու ժը ո՛ հէր եէք պրա
 թահֆիլ պը պն պը նալէ Մէսիհ է իսա՝ ժը պոյ ալ
 ֆիթիէ կիւնէան ու պախշիչէ Բուհ էլ Գուտս տէ պըս .
- 39 Թինըն : Չըմա քօ վատ ժը ուա՝ ու ժը ոլէտէ ուա ն
 ու ժը աւ հէմի տուը պուննօղանուա աուան քօ խօյի ու
- 40 խօտէէ մն տէ կաղիքն : Ու պը պաշխա փըու սէօղան
 շէհատէթ տըտա , ու նասիհաթ տը քրր ուան ու տը
 կօթ՝ ժը աւ թէրս նէսլէ հան հուն խօ խէլաս պըքըն :
- 41 Նուա սէօղէ ուի պը շաղիթի գասպուլ քրօղան , թահ
 ֆիլ պուն . ու աւ ոօ գասա սէ հաղար մնուուվան զէ
 42 տէ պուն : Ու տայիմա լը բէյ թալիմէ ու իլհագիթիէ
 43 ու նան փարչա քըրընէ ու նըմէճէ րէսուլան պուն : Ու
 լը սէր հէմի մնուուվան թըռս քէթ . հէմ տէսթէ Բէ
 սուլան փըու հօքմէթան ու ալամէթան իճրա տը պօ
 44 պուն : Ու հէմի իման անօղան լը եէք ճիտա տը պուն ,
 45 ու հէմի դըչդէ ուան լը նալ ուանտա մըսէվի պու : Ու
 միւլք ու վարիէթէ խօ հէմի տըֆնօթը պուն ժը հէր
 եէքէուա ժը կէօրէ միւհթաճէ ուի թախսիմ տըքըրը
 46 պուն : Ու հէր ոօ պը եէք տըլ լը բէյ շունտընէ ա
 ճարէ պօ պուն , ու լը մալանտա նանէ խօ փարչէ տը
 քըրը պուն ու նանէ խօ տը խուարը պուն պը շաղիթի
 47 ու պը սատէ տըլ : Ժը խօտէուա չըքըր տըքըրը պուն ու
 լը պնր հէմի գալվման քէրէմ տը տիթը պուն , ու խօտէ
 հէր ոօ խէլաս պուօղան զէտէ տըքըր լը քիլխայէ :

ՍԷՐ 3

- 1 Նուա փէթրոս ու Հաննա թնվոխթա նըմէճէ սաաթ
 2 լը ննհանտա լը տաճարէ ուա տը պօ պուն : Ու ժը

- 1 Բահմա տիյէ խօ թօփալ զա մանուլ քի տը անը պու
 աուի հար ու լը պար տարիէ Ռընտէ տաճար տը տանի
 պուն , քօ ժը տաճարէ հընտուու ջունտօղան սատադա
 3 տիլէկ պըքան : Ուիա պը տիթընէ փէթրոս ու Հաննաէ
 կավա քօ ժը տաճարէ հընտուու տը ջօ պուն , ժը պօյ
 4 սատադա սէնտընէ լավա տըքըր : Նուա փէթրոս պը
 Հաննաուա թավ լը ուի նըհէութըն ու կօ , ժը մանա
 5 մազէքան . Ուի ժի լը ուան վէկէուիա՝ ու ումուտ տը
 6 քըր ժը ուան դըչդ քի պըսթինան : Ու փէթրոս կօ ,
 զիվ ու զէուէ մըն թուենան՝ լէ չըքօ մըն հէյան՝ աուի
 պըտըմ ժը դաուա , պը նալէ իսա էլ Մէսիհէ Նասրանի
 7 Բա՛պան ու պը կէու : Ու ժը տէսթէ Բասթէ ուի կըրթ
 ու աուի պըլընտ քըր ու թավ լը տապան ու կուզաքէ
 8 լընկէ ուի շըտիա : Ու լը սէր խօ Բասպու սանքընի , ու
 տը կէուիա ու պը ուանուա քէթ լը տաճարէ , տը ջօ
 պու ու տը պէզպէզի պու ու խօտէ միւպարէք տըքըր :
 9 Ու խալիկ կըչք տիթըն ուի քօ տը կէուիա ու խօտէ
 10 միւպարէք տըքըր : Ու նաս տըքըրը պուն աուի քօ ժը
 պօյ սատադայէ լը պար տարիէ տաճարէ Ռընտ հաթը
 կօթան տը Բօնըչդը պու , պը թաճիւպ դըժը պուն լը
 11 սէր աւ հէօքմաթ քօ պու : Ու չը դաս քօ աւ պը
 փէթրոս ու պը Հաննաուա պու , ու խալիկ հէմի պը
 թաճիւպ քըրընէ թօփ պուն լը ճէմ ուան լը աւ ճի քօ
 դուպէէ Սիւլէյման տը հաթը կօթան :
 12 Ու կավա քօ փէթրոս տի՝ ճէվապ տա ժը խալիկուա .
 է՛յ մանուվէ իսրայէլ , չըմա հուն մաթ մանան լը սէր
 ուիա , Եախօտ չըմա ջահվէ ո՛ պը սար պունէ լը ման
 տը նըհէուըն , սայքի ան պը դուվէթ ու պը տինտարի
 13 թիէ խօ ժը ուիուա ջունտըն տանան : խօտէէ իպրահիմէ
 ու Եագուպէ ու իսհագէ՝ դուուէ խօ Մէսիհէ իզզէթ
 քըր . աուի քօ հուն տէսթ տանը , լը պար փիլատօսէ
 ո ինքեար քըր , կավա քօ աւ սիճիլ քըր քօ պարտան :
 14 Համա հուն աւ Սըիզէ ու Սատըդէ ինքեար քըրըն ու
 ո՛ տիլէկ քըր քօ Եէքի դաթուլ ժը ոուա պախչ պըքան :

- 15 Համա հուն սերվէրէ Հայաթէ դուշդըն քօ խօտէ ուի
 16 ժը մըրիան դըյամ քըր , քօ ան շահիտէ ուի նան : Ու
 պը աւ իման քօ պը նավէ ուի ան , նավէ ուի դավի
 քըր ուիա՝ քօ հուն տը պինըն ու զանըն , ու աւ իման
 քօ պը աուի ան լը պան ո հէմիան սաղիթիէ հան տա
 17 ժէուա : Ու նուա , էյ պրէյան , ան զանըմ քօ ոքա Հիւ
 18 քիւմտարէդ խօ հուն ժի պը նազանիթի քըրըն : Համա
 խօտէ չըքօ ալուլ պը տանվէ փէյղէմպերէդ խօ պէյան
 քըրը պու ժը պոյ էզիյէթ քըչանաընէ իսա վահա թէք
 միլ քըր :
 19 Նուա թօպա պըքըն ու վէկէուըն քօ կիւնէյէդ ո՛ վա
 20 դըթ պը պըն : Հաթա քօ ժը պան խօտէ զէմանա րա
 հաթիէ պէն , ու ժը ուա ժը ալուլ հաթը միւթտէ պուըն՝
 21 իսա էլ Մէսիհէ պը շէյինան : Քօ աուի լազըմ ան քօ ա
 զիւմանան դապուլ պըքըն հաթա աւ զէմանան քօ հէմի
 դըշդան իծրա պըպըն , ժը պոյ ուանան քօ խօտէ ժը
 իպթիտայէ պը տանվէ ազիզ փէյղէմպերէդ կօթիան :
 22 Մուսա ժը պալանէ մանա կօ քօ , խոյի ու խօտէէ ո՛
 ժը պրէյէդ ո՛ ոդա մըն փէյղէմպեր քիտէ պը տանլան
 ժը ուա , ժէուա կօտարի պըքըն՝ հէմի չըքօ ժը ուա
 23 խապէր պըտան : Ու տէ պըպան հէմի քի քօ ժը աւ փէյ
 զէմպերուա կօտարի նանքան՝ ժը նալ դալմէ հէլաք տէ
 24 պըպան : Ու փէյղէմպերան կըչք ժը Շէմուէլէ ժօր խա
 պէր տան , ժը պոյ ուոյէդ հանան ժի խապէր քըրըն :
 25 Հուն ըն դուուէդ փէյղէմպերէ հան ու ահտէ հան . քօ
 խօտէ պը պավէդ ման քըր . ու կօ ժը իպրահիմուա , ու
 պը զիւրիյէթէ դա տէ միւպարէք պըն հէմի միլլէթէ
 26 արտէ : խօտէ դուուէ խօ սաղ քըր ալուլ ժը ուա շիանտ
 աուի քօ ո՛ միւպարէք քան հէր եէքէ ժը եարամազի
 թիէ ո՛ վէկէուինան :

ՍԷՐ 4

- 1 Ու կալա քօ ուան պը դաւմէ խապէր տըտան, իմաման ու սէրտարէ տաճարէ ու սատուգիան լը սէր
- 2 ուան կըհիշտըն: Չիւնքի ժը պոյ ժը խալդէուա թալիմփ քըրընէ ուան ու պը Մէսիհէ ժը մըրիան դըյամ քը
- 3 ընէ խապէր տայընէ ուան չէթընէ ուան հաթ: Ու տէսթ ալէթըն ուան ու տանը ուան լը հալիսէ հաթա
- 4 լը աւ ուոյէ տըն, չըմա քօ հէնի էվար պու: Համա ժը աւ խապէրէ պըհիստողան փըռան իման անին, ու նուֆուսէ մանուվան դասա բէնճ հաղարան պու:
- 5 Ու պու քի լը աւ ուոյա տըն լը եէքճի հաթըն ճըվանտըն հիւքիւմտարէ ուան ու իխթիար ու քեաթիպան
- 6 լը նավա Գուտսէ: Հէմ պաչ իմամ Հանա ու Գայիաֆա ու Եուհաննա. ու Սլէքսանտը ու աւ հէմիան քօ ժը
- 7 նէպէ պաչ իմաման պուն: Ու ուան լը օրթայէ պը սանքընանտընէ՝ փըռու տըքըրը պուն, հուն դըչդէ հան
- 8 պը չը դուվէթէ ու պը քիժան նավէ ո՛ քըր: Ու ուէ չաղէ Փէթրոս պը Բուհ էլ Գուտս դըթա պունէ կօ ժը ուանուա. էյ հիւքմտարէ դաւմէ ու իխթիարէ իսրայէ
- 9 լէ: Էրքը անձ ժը պոյ աւ դանճիթի քօ պու ժը մանուվ քինախօշուա իրօ թէֆթիչ տըպըն, էրքը պը չը
- 10 խէլաս պու աուի. Մալիւմէ ո՛ հէմիան պըպան, ու ժը դաւմէ իսրայէլէ՝ քօ պը նավէ իսա էլ Մէսիհէ Նասրանի՝ աւ քօ ո՛ խաչ քըր ու աւ քօ խօտէ ժը մըրիան դըյամ քըր. վահա պը աուի ուիա լը պանր ո սաղ սան
- 11 քընի ան: Ուիա ժը ո եափիճիան բէտտ պուն գէվըր ան,
- 12 քօ աւ սէրիէ ոուգնէ տիվար պու: Ու դաթ պը պաչ խա քէսքիուա խէլաս թուենան, չըմա քօ ժը աուի պաչ խա նավ քի լը պըն աղիւմանան նան՝ հաթը տայըն ժը մանուվան քօ պը աուի անձ դատըր պը պըն խէլաս պուն:
- 13 Համա ուան լը ճէսարէթէ Փէթրոսէ ու Հաննայէ պը տիթընէ ու նա խօնըտան ու ճահիլ մանուվ պունէ

- ուան պը ֆէհմ՝ քըրընէ՝ մաթ տը մա պուն , հէմ պը Մէ-
 14 սիհուա պունէ ուան նաս տը քըրը պուն : Ու աւ սաղ
 պուն մանուլ պըտիթընէ քօ պը ուանուա սն քընի պու ,
 նս տը քեարը պուն ժը ուանուա գարչի դըչդ քի կօ-
 15 թընէ : Ու ժը ուանուա պը հմր քըրընէ՝ քօ ժը ճըվա-
 16 թէ տար գանլըն , ու պը հէվուտու շէվըր քըրըն : Ու
 կօն , էմ չը՞ պըքըն ժը աւ մանուվանուա , չըմա քօ լը
 Գուտսէ ժը հէմի սաքինանուա մալումա՞ քօ՝ պը տէսթէ
 ուան միւճիւղաթ քի մազըն պու , ու ա՞մ նըքեարըն ին-
 17 քեար պըքըն : Լաքին լը նալ խալգէ ժը պոյ հէնի վըռ-
 պէլա նս պունէ՝ ժը ուանուա թըռու քի զու ա՞մ պը-
 տըն , քօ պը աւ նալ ճարքի ժի նսպա՞ քօ ժը մանուլ-
 18 ոա խապէր պըտըն : Ու ուան պը կաղի քըրընէ թէն-
 պիհ քըրըն ժը ուանուա՝ քօ գաթ պը նալէ Մէսիհ
 19 խապէր նս տըն ու հին նս քըն : Համա ֆէթրոս ու
 Հաննա ճէվապ տան ժը ուանուա ու կօն . էրքը հապ ա՞
 լը պար խօտէ ժը ուա ժը խօտէ գէտէ կօտարի քըրըն՝
 20 հուն հիւքըմ պըքըն : Չըմա քօ ա՞մ աւ քօ մա տին ու
 21 պըհիստըն նըքեարըն խապէր նստըն : Համա ուան տի-
 սա բաշէ թըռու տայընէ պարտան ուան . դըչդ քի նս
 տին էրքը չավան աղապ պըտըն ժը ուանուա ժը սէմէ-
 տէ խալգէ , զիրա հէմի ժի ժը խօտէուա չըքր տը քըրը
 22 պուն ժը պոյ աւ դըչդ քօ պու : Չիրա աւ մանուլ ժը
 չըլ սալան գէտէ պու . լը սէր աւ քօ միւճիւղաթէ շի-
 ֆայէ հան պու :
 23 Ու ժը ուէ պը հաթը պարտանէ հաթըն լը հավալէ խօ
 ու խապէրտան չը քօ պաշ իմաման ու իխթիարան ժը
 24 ուանուա կօն : Ու ուան ժի կավա քօ պըհիստըն թալ
 տանկէ խօ ժը խօտէուա հայրանին ու կօն . Եա՞ խօտէ
 դու ի աւ խօտէ քօ աղիւմանան ու արտէ ու պահրէ
 25 ու աւ հէմի քօ լը նալ ուանտա նս դա խալգ քըր . Բօ
 պը տալէ գուլէ ճալուտէ դա կօ . Չըմա՞ թայիֆան
 հար պուն ու գալման դըչդէ պօշ տիւշիւմիշ պուն :
 26 Փատիշահէդ տընէ հազըր սն քընին ու հիւքմտարան լը

- 27 Եէք ճի ճէմ պուն զարշիէ խօտէ ու Մէսիհէ ուի : Պը
 ուա լը պաժէրէ հան ճէմ պուն լը սէր աղիզ Գուռէդ
 դա Մէսիհէ , աուի քօ դա մէսհ քըր՝ Հիրօտիա ու
 Պօնտօսլու Փիլատոս պը միլէթան թնվ ու պը զայլմէ
- 28 Խարայէլէ , Պըքըն չը քօ տէսթէ դա ու մէրամէ դա ժը
 29 ալուլ թազտիր քըրըն պըպն : Ու նուա պը նէն , եա
 Բապպ , լը թըռս տայընէ ուան , ու քէրէմ քն ժը
 զուլէդ խօռա , քօ պը սէրպէսթի քէլամէդ դա խա
- 30 պէր պըտըն : Հէմ դու ժը պօյ շիֆա տայընէ տէսթէ
 խօ տըրէժ քն ու պը նալէ Գուռէդ խօ աղիզ Մէսի
 հէ ալամէթան ու հիքմէթան իճրա պըպըն :
- 31 Ու ուան կավա քօ նըմէճ տըքըրը պուն , թէվկէռիա
 աւ ճի լը քօ քի ճէմ պօ պուն ու հէմիան պը Բուհ
 էլ Գուտս դըժա պուն ու քէլամուլահէ պը սէրպէսթի
- 32 խապէր տըտա պուն : Ու ճըվաթէ իման անօղան Եէք
 տըլ ու Եէք ճան պուն , զաթ Եէքէ ժը մալէ խօ ժը
 պօյ դըչդ քի ախօ նն տը կօթ , լէ հէր դըչդէ ուան
- 33 մըսէվի հասապ տըքըրը պուն : Ու րէսուլան պը մնզըն
 զուլէթէ շահատէթիէ զըյամ քըրընէ Բապպ Մէսիհէ
 տըտա պուն , ու լը սէր ուան հէմիան մնզըն քէրէմ՝
- 34 հնպու : Չըմա քօ լը նալ ուան Եէքի մուհթան թուննն
 պու , չիւնքի ժը հէմի զնվիանուա ու մալանուա մալիք
 պուօղան տը ֆըռօթը պուն ու պուհայէ դըչդէ հաթը
- 35 ֆըռօթան տը անի պուն . Պնր լընկէ րէսուլան տըտա
 նի պուն ու ժը հէր Եէքէռա ժը կօրա մահթան պունէ
- 36 ուի վայ տը պօ պու : Ու Օսէս՝ քօ ժը րէսուլան Բառ
 նաբաս հաթը կօթան՝ քօ թէրճիւմէ տըպն գուռէ թէ
- 37 սէլի՝ լէվիլի ապլէ ուի ժը Գըպըրզէ , Չնվի քի ուի հնպու
 ֆըռօթ ու տըրապլէ ուի անի լը լընկա րէսուլան տանի :

1 Ու մնուուվ քի նալէ ուի Անանիա պը ժընէ խօ Մա
 2 վիրառա թնվ միւլք քի ֆըռօթ : Ու ժը պուհայ ուի

- տըզի , քօ ժընէ ուի ժի տըզանը պու , ու հիսէ քի անի
 3 լը լընկա րէսուլան տանի : Ու փէթրոս կօ , էյ Սնանիա ,
 չըմա շէյդան տըլէ դա դըժա քըր քօ դու ժը
 4 րուհ էլ Գուտսէուա տանրէվ պը պէժի , ու ժը պահայէ
 5 զնվի պը տըզի : Նա՞ քի աւ է դա պու չըգաս քօ տը
 անքընի պու , ու կավա քօ հաթը ֆուօթըն լը պըն հիւքմէ
 դատա պու , լէ չըմա՞ դա դըչդէ հան լը տըլէ խօ
 տանի , ժը մնուուվանուա նա՛ լէ ժը խօտէուա դա տն
 6 րէվ կօ : Ու կավա քօ Սնանիա խապէրա հան պըհիստ
 ճանէ խօ տա , ու թըուս քի մազըն քէթ լը սէր աւ հէ
 7 միան քօ աուայա պըհիստըն : Ու խօրթանն ուապուն ու
 քէֆէն քըրըն ուի ու տանրվն պըրըն տէֆն քըրըն :
 8 Ու կավա քօ գասա սէ սաաթան լը սէր պըհուրի , ժընա
 ուի պը նըզանընէ չըքօ պու պու , քէթ լը հընտուռէ :
 9 Ու փէթրոս կօ ժէուա , պէ ժը մըուա զնվի պը ա՞ գաս
 պուհա ո՛ ֆուօթ , ուի ժի կօ , պէլի , աւ գաս : Ու փէթ
 10 րոս կօ ժէուա , աւ չըն քօ հուն եէք պուն րուհէ խօտէ
 ճառըպանտընէ վահա աւ լընկան քօ մէրէ դա տէֆն
 քըրըն լը պնր տանրինա , դա ժի լը տանր տէ պըպըն :
 11 Ու թնվլէ լը պնր լընկէ ուի քէթ ու րուհէ խօ տա ,
 ու կավա քօ խօրդան լը հընտուռ քէթըն աուի մըրի
 12 տին , ու տանր անին լը պա մէրէ խօ տէֆն քըրըն : Ու
 13 թըուս քի մազըն քէթ լը սէր ճըվաթան ու լը սէր աւ
 հիմիան քօ դըչդէ հան պըհիստըն :
 14 Ու պը տէսթէ րեսուլան լը նավ գավմէ փըու քէրա
 մաթան ու հիւքիւմէթան տը պօ պուն . ու հէմիան պը
 15 իթիֆագ լը գուպայէ Սիւլէյմանտա պօ պուն : Ու ժը
 պաչգասիան եէքէ ճէսարէթ նա տըքըր , նէղա ուան
 16 պրպն , համա գավմ ժը ուանուա իքրամ տըքըր : Ու
 խման անօղան հէնի փըու զէտէ տը պօ պուն , գավա
 17 պայէ մէրան ու ժընան : Վուսան քօ նախօշան լը մէյ
 տանան տը տանրանի պուն , ու լը սէր լըհէֆան տէօ
 շէկան տը տանի պուն , քօ փէթրոս կավա քօ դէ պա
 18 րէ սիէ ուի լը սէր եէքէ ուան պը դէվն : Հէմ ժի ժը չար

- այլի պաժարանն զպալապա լը Գուտսէ տը հաթը պուն ճը վսնտըն, նախօջան ու ժը նափաք ըուհան աղապ քըչան տօղան պը անընէ, ու ժը ուան հէմիան սաղ տը պօ պուն:
- 17 Ու պաշ իմամ ու աւ հէմի քօ բէռա պուն ուապուն, ուան քօ ժը Ֆըրդայէ Սատուդիան պուն պը հասու
- 18 տիթիէ գըժա. Ու տէսթ ալէթըն բէսուլան, ու ուան
- 19 լը հափաա պէկլըկէ տանին: Համա մէլէքէ խօտէ պը
- 20 շնվէ տանրիէգ զընտանէ վնքըր, ու ուան պը տանր
- անինէ՝ կօ: Հնռըն, ու լը նալ տաճարէ պըսնքընան տընէ՝ ժը զալմէռա պէժըն կըչք աւ սէօղա հայաթէ:
- 21 Ու կալա քօ ուիա պըհիստըն լը սըպէտա քէթըն լը տաճարէ ու հին տըքըրըն, համա հաթ պաշ իմամ ու ուան քօ բէռա ու լը եէք ճի ճըվաթէ կաղի քըրըն. ու հէմի իխթիարէ գուռէգ իարայէլէ, ու մանուլ
- 22 շիանտըն լը զընտանէ քօ ուան պինըն: Ու կալա քօ խըղմէթքեարան շուն. ուան լը զընտանէ նա՛ տին՝
- 23 շունտա վէկէռիան ու խապէր քըրըն: Ու կօն, էրքը զընտանէ պը հէմի էմնիյէթէ հաթը զուֆըլանտի մա տի, ու պէքճիան լը պան տանրիան հաթը սնքընան տըն, համա կալա քօ մա վէքըր լը հընտուռտա մա
- 24 քէս քի նա տի: Նուա իմամէ մաղըն ու սարտարէ տաճարէ ու պաշ իմաման պըհիստըն սէօղէգ հանա, թաճիւպ տըքըրըն ժը պօյ ուանան էրքը չը տէ պըպն
- 25 աւ: Ու եէքի հաթ խապէր քըր ժը ուանուա, էրքը վահա աւ մանուլան քօ հուն լը զընտանէ տանին, լը տաճարտա սնքընին ու ժը խալգէռա հին աըքըն:
- 26 Ուէ չաղէ սըրտար պը խըղմէթքեարան թալ շու ուան անի՝ պէ դօռ, չըմա քօ ժը ճըվաթան տը թըռսիա պուն՝
- 27 քօ նա՛ պն պէն գէվըր պուն: Ու անին ուան լը տի վանէ սնքընանտըն, ու պաշ իմամ ժը ուան պը փըռս
- 28 քըրընէ կօ. Նա՞ քի մա զալի ժը ուա թէնպիհ քըր՝ քօ պը աւ նալ հին մա՛քըն, ու վահա Գուտսէ պը թա լիմէ խօ ո՛ գըժը քըր, ու խույնա աւ մանուլէ հուն տը խուաղըն լը սէր մա պինըն:

- 29 Ճէվլապ տա ֆէթրոս ու պաշգաւ ըհսուլան ու կօն .
 Ժը մանուկան բէթըր՝ Ժը խօտէռա իթիաթ քըրըն ճայիղ
 30 ն : խօտէէ պալանէդ ման Մէսիհէ գըլամ քըր , աուի
 31 քօ հուն Ժը տարէ պը ալադանտընէ գուշըրն : Սուի
 խօտէ պը աէսթէ ռասթէ խօ պըլընա քըր՝ քօ Սէր-
 վէր ու խէլաս պըպն , Ժը պօյ Ժը խարայէլուա թօպա
 32 ու ալֆիթիէ կիւնէյան պըտն : Ու նմ՝ Ժը պօյ դըշ-
 դէ հանան շահիաէ ուի նըն ու բուհ էլ Գուտս Ժի՝
 աուի քօ խօտէ Ժը խօռա իթիաթ քըրօղանուա տա :
 33 Ու կավլա քօ ուան աուա պըհիատըն , փըռ հար պուն ,
 ու տուշումիշ տը պօ պուն քօ ուան պը գուժըն :
- 34 Ու լը ճըվաթտա ֆարիսի քի լը սէր փիյան ռապու քօ
 նալէ էքէ գամաղիէլ պու , խօճայէ նօմօսէ , լը պար
 հէմի գալման եէքի միւթէպէր ու էմր քըր քօ ըհսու-
 35 լան հընըք տարվն պըքըն : Ու Ժը ուանուա կօ , էյ ման-
 ուովէդ խարայէլէ հուն Ժը խօռա սադըն պըն Ժը պօյ
 36 մանուկէդ հանա , էրք չը՞ տէ պըքըն : Չըմա քօ Ժը
 աուա ռօյան ալուլ թիւթաս ռապու . Ժը պօյ խօ
 պը կօթընէ , էրքը եէքի միւթէպէր ն , ու պը հիսապ
 գասա շար սնտ մանուկան բէռա եէք պուն , քօ ուի
 հաթը գուշըրն ու ուան հէմիան քօ պը ուիռա պուն ,
 37 հաթըն պէլա պուն , ու գաթ պուն : Լը բաշ ուիտա
 լը կիւնա թահրիթաթէ Եհհուտահէ ճէլիլ ռապու , ու
 փըռ խալգ լը ալիէ խօ խըսթ , ուի Ժի վունտա պու
 ու ուան հէմիան քօ Ժէռա իթասթ պուն՝ պէլա պուն :
 38 Ու նուա Ժը ուա տըպէմ , Ժը աւ մանուկան տուր պըն
 ու ուան պարտըն , չըմա քօ էրքը թէտպիլիէ հան , եախօտ
 39 ամէլէ հան Ժը մանուկան ն տէ պէ հէլօշանտըն . Լէ
 էրքը Ժը խօտէ ն , հուն նըքարըն աուի հէլօշինըն ,
 նն պն քօ հուն պը խօտէ փիլ շունտօղ պէնն տի-
 40 թըն : Ու Ժէռա գայիլ պուն , ու ըհսուլան կաղի
 քըրըն գութան ուան , ու թէնպիհ քըրըն կօ ճար քի
 Ժի պը նալէ Մէսիհէ խապէր նատըն , պարտանը ուան :
 41 Ուան Ժի Ժը պար ճըվաթէ շուն , պը շաղ պունէ քօ

Ժը պոյ նավա խօսէ լայի՛ք պուն ընդալէ՛դ . քըշանտընէ :
 42 Ու հէմի ու լը տաճարէ ու նավ մալան նն տը սնքընի
 պուն ժը հին . քըրընէ , ու իսա էլ Մէսիհէ միւժտէ քը-
 րընէ :

ՍԷՐ 6

1 Ու ուէ ուոյան կավա .քօ շակըրտան փըռ պուն , ժը
 ալիէ Եունանի խապէր տայօղան լը պնր իպրանիան
 կազըն . քի պու , չըմա .քօ ժընէպիէ ուան լը նավա
 2 խըզմէթէ հէր ուոյան պալ լը ուան նն տըտան : Ու
 տուանգտահան ճըվաթէ շակըրտան կազի քըրըն ու
 կոն . ժը մնուա ճայիղ նընն .քօ .քէլամուլահէ պնրտըն
 3 ու խըզմէթէ սուֆրան պըքըն : Նուա է՛յ պրէյան , ժը
 նավ ո՛ գանճ հաթը շէհատէթ պուն , պը Բուհ էլ Գուտս
 ու իլմ դըժմ հնֆթ մնուուվան պը պըժէրըն , քօ ուան
 4 լը սէր մասըլհաթէ հան նմ նասպ պըքըն . Ու նմ ժը
 նըմէճուա ու ժը խըզմէթէ քէլամէուա մըժուլ պըն :
 5 Ու սէօզէ հան լը պնր հէմի ճըվաթան խօշ հաթ ,
 ու պըժարթըն Ստեփանոսէ պը իման ու պը Բուհ էլ
 Գուտսէ դըժմ մնուուվ քի , ու Փիլիպոսէ , ու Պրո-
 քորոնէ , ու Նիկանորաէ , Տիմոնաէ , ու Պարմէնաէ , ու
 6 աէօնմէ Նիկողայոսէ Մնթաքիալը . Ու աուանան լը պնր
 ըէսուլան սնքընանտըն , ու ուան ժի պը նըմէճ քըրընէ՝
 7 տէսթէ խօ լը սէր ուան տանին : Ու քէլամուլահէ զէտէ
 տը պօ պու , ու լը նավա Գուտսէ նուֆուսէ շակըրտան
 փըռ փըռ տը պօ պուն , ու ժը իմաման ժի գալապա քի
 մազըն ժը իմանուա միւթի տը պօ պուն :
 8 Ու Ստեփանոս .քօ պը լութֆ ու գուվէթէ դըժմ լը նավ
 խալիէ հիքմէթան ու ալամէթա մնգընան իճրա տըքըրը
 9 պու : Համա հընըքան ժը աւ ճէմաաթէ .քօ Սըատլիան ու
 կիւրէնալը ու Ալէքսանթրիալը տը հաթը կօթան , ու
 հէմ ժը կիլիկիաէ ու ժը Սսիաէ ուապուն ու պը Ստե-
 10 փանոսուա միւճատէլէ տըքըրը պուն : Ու նն տը քարը

- պունն դարչի տանընէ լը պար աւ իրմ ու թուհ պը աուի
 11 քօ խասպէր տըտա : Ու ուէ չաղէ լը պըն տէսթան ման-
 ուուվան տանին , քօ ուան տէ կօն . ման պըհիսթ քօ ուիա՝
 քիւֆը սէօզան տը կօթ ժը Մուսաուա ու ժը խօտէուա :
 12 Ու թահրիք քըրըն խալլէ ու իխթիարան ու քեաթի-
 պան ու պազիան լը սէր , ու աուի կըրթըն ու լը մէճ-
 13 լիսէ պըրն : Ու շահիտէ տանէվան սանքընանարն քօ տը
 կօթըն , մանուվէ հան , ժը ճիէ ազիզուա ու ժը նօ-
 մօսուա դարչի սէղէ քիւֆրան կօթընէ նա սանքընան :
 14 Չըմա քօ մմ պըհիստըն ժը ուի քօ տը կօթ . էրքը աւ
 Մէսիհէ Նասրանի տէ հէլօշինան ճիէ հան ու տէ պը
 կօհուինան աւ ատաթան քօ Մուսա ժը մանուա թէսլիմ
 15 քըրիան : Ու ուան հէմիան քօ լը մէճլիստա ու տընը
 պունն , կավա քօ լէ նըհէութըն ուույա ուի ոգա ուույա
 մէլէքէ տին :

ՍԷՐ 7

- 1 Ուէ չաղէ պաշ իմամ կօ . Պըուա դըչդէ հանան ա՞հ-
 2 վանըն : Ու աուի կօ , էյ մանուվան , պըէյան ու պա-
 վան կօտարի պըքըն . Ճէլիլ Ալլահ ժը պավէ մանուա ժը
 խպրահիմուա խույայի պու , կավա քօ ուի լը միշադէտ-
 տա պու , հէժա ուի լը խաուանտա սաքին նան պօ պու .
 3 ու ժէուա կօ : Ռասպան ժը ոլաթէ խօ ու ժը խըսումէ
 խօ , ու որան լը աւ ոլաթ քօ մժ ժը դաուա տէ նշան
 4 պըարմ : Ուէ չաղէ ժը ոլսթէ ֆիլտանիյան պը ուապունէ
 լը նավ խաուանէ սաքին պու ու բաշէ մըրընէ պավէ
 ուի ժը ուէ աուի քօ քըր լը ոլաթէ հան լը քօ քի
 5 նուա հուն սանքընըն : Ու լը ուէ ժէուա դասա լընկ տա
 դինընէ ճի նան տա միրաս , համա վատ քըր քօ ուիա
 ժէուա ոգա միւլք պըտան բաշէ մըրընէ ուի ժը զիւրիյէ-
 թէ ուիուա , կավա հէժա դուուէ ուի թուննան պու :
 6 Ու խօտէ ահվա խասպէր տա , էրքը զիւրիյէթէ ուի
 լը ոլաթէ զարիպէտա տէ միսաֆըր պըպան , ու չար սանտ

- սալ տէ ԳՆԼ պըքըն ուի ու էղիյէթ տէ պըտըն ժէուա :
- 7 Ու աւ միլլէթ ժը էքէուա քօ տէ ԳՆԼԼՈՂ պըքըն անժի տէ հիւքմ պըքըմ, կօ խօտէ , ու ժը ուէ բէվն տէ ուապըն ու լը ճիյէ հան տէ ժը մըուա իպատէթ պըքըն :
- 8 Ու ժէուա ահտէ սիւնէթէ տա , ու բաշէ իպրահիմ զա իսագէ , ու լը ուոյա հաշթանտա աուի սիւնէթ քըր , ու իսագ ժի զա Եագուպէ ու Եագուպ ժի տուանը :
- 9 տահ նահապետան : Ու նահապետան ժը Եուսիֆուա պը հասուտի քըրընէ լը Մըսրէ պըրնուա Ֆուօթըն ,
- 10 համա խօտէ պը ուիուա պու . Ու աուի ժը հէմի սըխլէթէ ուի խէլաս քըր , ու ժէուա լութֆ ու իլմ տա լը պնըր Ֆիրաղօն փատիշահէ Մըսրէ , ու աւ ժի աուի լը սէր Մըսրէ ու լը սէր հէմի մալա խօ սէրվէր նասպ քըր :
- 11 Ու լը սէր Մըսրէ ու հէմ լը սէր հէմի տիյարէ Գանան Գըթլըղ քի հաթ , ու սըխլէթ քի մնղըն ու պավէդ :
- 12 մն զախիրէ նն տըքարը պուեն տիթընէ : Ու կալա քօ Եագուպ պըհիսթ էրքը լը Մըսրէտա կէնըմ դէ տիթըն ,
- 13 ճարա ալուլէ պավէդ մն շիանտ : Ու ճարա իքինճիէ Եուսիֆ աւ խօ ժը պրէյէդ խօուա տա նաս քըրըն , ու
- 14 նըսլէ Եուսիֆէ ժը Ֆիրաղօնուա մալում պու : Ու Եուսիֆ շիանտ ու տավէթ քըր պավէ խօ ու խըսըմէդ խօ կըչք :
- 15 հաֆթէ ու բէնճ ճան : Ու Եագուպ ջու լը Մըսրէ ու
- 16 մըր , աուի ու պավէդ մն : Ու լը Սիւքէմէտա հաթըն պըրըն ու լը աւ թըրպէտա հաթըն տա դիներն , աուի քօ իպրահիմ պը պուհայէ զիվ քըռի պու ժը պավէ :
- 17 Սիւքէմէ ժը գուուէդ Ամօրէ : Ու կալա քօ ոխթա վատէ նէզ պու , քօ խօտէ պը սօնտ վատ քըրը պու ժը իպրահիմուա , Գամմ լը Մըսրէտա ղէտէ պու ու փըռ պու .
- 18 Հաթա քօ պաշիւա փատիշահ քի ուապու քօ նաս նն
- 19 տըքըրը պու Եուսիֆէ : Սուի Ֆէնտ քի քըր լը պնըր միլլէթէ մն , ժը պավէդ մնուա էղիյէթ տա , վուսան քօ գուուէդ ուան լը տանրվա ավէթըն տա քօ սաղ նն
- 20 մլներն : Ուէ չաղէ Մուսա ժի զա , ու լը պնըր խօտէ ոընտ պու , ուի քօ սէ մնհան լը մալա պավէ խօտա

- 21 մահըն պու : Ու կավա քօ աուի լը տանրվա հաթը ա-
վէթըն , գիզա Ֆիրաղօնէ աուի հանրանի , ու ժը խօռա
- 22 ոգա գուռ մահըն քըր : Ու Մուսա պը հէմի իլմէ Մը-
սըրլիան թէրպլիյէ պու ու լը սէօղէդ խօ ու լը ամէլէդ
- 23 խօ գուվէթլի պու : Ու կավա քօ չըլ սալան պու , լը
արլէ ուի քէթ ժը պրէյէդ խօռա ժը գուռէդ իարայէլէ
- 24 դիյարէթ պըքս : Ու նահագի քչանտընէ եէքի պը տի-
թընէ , աուի սիյանէթ քըր , աւ Մըսըրլիյէ պը գուչթը-
- 25 նէ հայֆա աւ զուլմ քչանտօղէ սանտ : Ու աւ թախմին
աըքըր քօ պրէյէդ ուի իօտէ պը տէսթէ ուի խէլասէ
ուան տայընէ տէ ֆէհմ պըքըն , համա ուան ֆէհմ նան
- 26 քըրըն : Ու լը ռօյա տընէ լսգա ուան հաթ կավա քօ
փէվ աը ջօ պուն , ուան ժը սուլհէտա պը զօռ քըրընէ
կօ , էյ մանուվան՝ հուն պրէ նըն , չըմա՞ ժը հէվու-
- 27 տուռա նահագի տըքըն : Համա աւ քօ ժը հավալէ
խօռա նահագի աըքըր պը ռէա քըրընէ ուի կօ , դա
- 28 լը սէր մա քի՞ հիւքմտար եա գատի թային քըր : Մը
ժի գուչդը՞ն աը խուաղի չավան քօ տօ դա աւ Մը-
- 29 սըրլիյէ գուչդ : Ու Մուսա ժը պօյ խասլերէ հան ունլի ,
ու լը տիյարէ Մագիամէդէ դարիսլ պու , լը քօ քի տու
- 30 գուռ դա : Ու կավա քօ չըլ սալ թէմամ պու , լը ջիյէ
է Սինայէ լը նավա չօլէ մէլէքէ իօտէ ժէռա խուայի
- 31 պու՝ պը փէթիյէ աղըրէ տըռէ նանրմ : Ու կավա քօ
Մուսա տի , լը սէր աւ սէյրանէ թաճիւսլ քըր , ու ժը
պօյ տիթընէ կավա քօ նէզ պու , տանկէ իօտէ ժէռա
- 32 հաթ քօ աը կօթ . էզ լմ իօտէյէդ պավանէդ դա ,
իօտէյէդ իպրահիմ , իօտէյէդ իսադ , ու իօտէյէդ
եանգուպ , Մուսա ժի ժը թըռսան տը լէրդիա՝ ճէսա-
- 33 ըէթ նան աըքըր մահընքըրընէ : Ու իօտէ կօ ժէռա ,
Սօլէդ լընկէ խօ տանրինն չըմա քօ աւ ճի քօ գու սն-
- 34 քընի աւ ճի աղիզ ս : Մը լը Մըսըրտա պուն էզիյէթէ
գավմէ տի , ու հասրէթ քչանտընէ ուան մը պըհիսթ ,
ու սնզ հաթըմ խուարի ուան խէլաս քըրընէ , ու նուա
- 35 օրս սնզ դա պը շէյինըմ լը Մըսրէ : Աւ Մուսա քօ

- ուան ինքեար քըրըն՝ ու տը կօթըն , քի՞ դա հիւքմ
 տար ու գատի թային քըր , խօտէ հէման աուի հիւքմ
 տար ու խէլաս շլանտ պը տէսթէ աւ մէլէքէ քօ լը
 36 նաւլա տըռիէ ժէռա խույայի պու : Սուի ուան տանրանի
 պը հիքմէթան ու ալամէթան քըրընէ լը տիարէ Մըսրէ
 ու լը նաւլա պահրէ սօռ ու լը նաւլ չօլէ չըլ սալան :
 37 Ուիա աւ Մուսա ան քօ ժը դուռէդ խարայէլուա կօ ,
 խօյի ու խօտէէ ո՛ ժը պրէյէդ ո՛ տէ ժը ոռա փէյդէմ
 պէր քի տանրինան ողա մըն , ժէռա կօ տարի պըքըն :
 38 Ուիա աւ ան քօ լը չօլէտա լը նաւլ քիլիսէտա պու , լը
 սէր Ղիյէ Սինայէ պը ուիռա խապէր տայօղ մէլէքուա
 ու պը պավէդ մանուա , քօ աւ ժը պօյ ժը մանուա տա
 39 յընէ սէօզա հայաթէ սանտ : Գօ ժէռա պավէդ ման ան
 խօտըն միւթի՛ւ պուռնէ , լէ՛ բէտ քըրըն ու պը տըլէ
 40 խօ լը Մըսրէ վէկէռիան : Ու կօն ժը Հարունուա ժը
 մանուա խօտէան Ղէքան , քօ լը բէշ ման հանըն . չըմա
 քօ աւ Մուսա քօ ման ժը տիարէ Մըսրէ տանրանի , ան
 41 նըղանըն քօ չը պու ժէռա : Ու աւ ույան կօլիք քի
 Ղէքըրըն , ու ժը փութուա գուրպան քըրըն , ու պը
 42 ամէլէդ տէսթէ խօ սէֆա տըքըրը պուռն : Ու խօտէ ժը
 ուան վէկէռիա ուան ժը սսքէրէ աղիւմանուա խապտէթ
 քըրընուա թէպիմ քըր , չավան քօ լը քըթէպէ փէյ
 դէմպէրան հաթիմ նըվիսանտըն , Եա՛ մալա խարայէլէ՛
 լը չօլէտա չըլ սալան գաթ ժը մառա հաթը սէրժէ
 43 պուռն տավարան ու գուրպանանն ո սա՞ : Ու չատըրէ
 Մօլօքէ ո սանտ ու ըսթէրէ խօտէէ ո՛ Հուէմիայէ . աւ
 սուրէթան քօ ո Ղէքըր՝ ժը պօյ ժը ուանուա սէճտէ քը
 44 ընէ , անժի ո՛ տէ ժը Պապէլէ ուէտա պըպըմ : Չա
 տըրէ շահատէթիյէ լը չօլէտա պը պավանէ մանուա պու ,
 չավան քօ պը Մուսա խապէր տայօղ էմր քըր , քօ պը
 45 կօրա էօրնէկէ տիթընէ խօ Ղէքան աուի : Գօ աուի պավէդ
 ման սանտըն , պը թէվլի Յէսուէ անին լը նաւլա միւլէ
 աւ միլէթան , ուան քօ խօտէ ժը պանր պավէդ ման գա
 46 վարանտ հաթա ույա Տալուտէ . Գօ լը պանր խօտէ

- լուծօք տի ու խօստ քօ ժը խօտէէ Եադուպուա մէսքեան
- 47 քի պը պինն : Համա Սիւլէյման ժէուա խանի քի ջէքըր :
- 48 Լաքին Թաալա լը նաւ պը տէսթ հաթը ջէպուն տա-
ճարանտա սաքին նապն , չաւան քօ վիէյղէմպէր տը
- 49 պէժն : Սղիւման քիւրսիյէ մըն ն , ու սրտ ճիյէ տա-
դինընէ լընկէ մըն ն . ժը մրուա չա՛վան մալ տէ ջէքի տը
- 50 պէ Բապպ , Եախօտ ճիյէ րահաթիյէ մըն քիժան ն : Սու-
- 51 անան հէմիան տէսթէ մըն ջէ նն՞ քըրիւն : Էյ հըչք
ասդույան ու պը տըլ ու սը կօյան սիւնէթսըղան , հուն
տայիմա լը գարչի Բուհ էլ Գուտս տը սնքընըն , հուն
- 52 ոգա պաւլանէդ խօ : Պաւէդ ո՛ ժը վիէյղէմպէրան քիժան
նն գաւարանտըն , ու գուշտըն ուան , քօ ժը աւուլ
խապէր տան ժը պօյ հաթընէ աւ Սատըգ , քօ հուն
- 53 նուա տէսթ տայօղ ու քուշտօղէ ուի պուն : Հուն քօ
նօմօսէ սնտըն պը խտարէէ մէլէքան՝ ու ո՛ նն կըրթ :
- 54 Ու ուան կաւլա քօ դըչդէ հանան պըհիստըն լը տըլէ
խօտա հար պուն տրսնէ խօ լը սէր ուի տը գըրչանտըն :
- 55 Համա աւ պը Բուհ էլ Գուտս պը դըժը պունէ , լը ա-
դիւմանան նըհէութ ու ճէլիլէ խօտէ տի , ու Մէսիհ ժի
տի քօ լը ալիէ սաղէ խօտէ տը սնքընի պու , ու կօ .
վահա նղ տը պինըմ ազուման վէքըրանտի ու Գուուէ
- 56 մնուուվէ , քօ լը ալիէ րասթ է խօտէ սնքընի ն : Ու
ուան պը պըլընտ աւաղ քի՛ գիբի քըրըն , ու կօյէդ խօ
կըրթըն , ու հէմիան թնվ լը սէր ուի հիւճիւմ քըրըն :
- 57 Ու ժը պաժէր տնր խըսթըն ուի՛ գէվըր տըքըրըն ուի .
ու շահիտան ճըլէ խօ լը պնր լընկա խօրթ քի տը տանի
- 58 պուն՝ քօ նաւէ էքէ Սօղոս տը հաթը պու կօթան : Ու
գէվըր տըքըրը պուն Ստեփաննոսէ , քօ ուի նըմէճ
տըքըր ու տը կօթ , Եա՛ Բապպ Մէսիհ , րուհէ մըն
- 59 գապուլ պըքն : Ու լը սէր չօդան պը հաթընէ պը
պըլընտ աւաղ քի գիբա , Եա՛ խօտէ ուիա ժը ուանուա
կիւնէ հիսապ մնքն , ու ուիա պը կօթընէ խնվտա ջու ,
ու Սօղոս ժի ժը գաթըլէ ուիուա ըիզա տա պու :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու լը ուէ ոօտա՝ դավարանտըն՝ քի մազըն պու լը սէր աւ քիլիսէէ քօ լը նավա Գուտսէտա պու . ու ժը րէսուլան պաչգա հէմիան ժի պէլա պուն լը նավ մէմ՝
- 2 լէքէթէ Եէհուտիան . ու Սամարիայէ : Ու տինտար մա՝ ոուվան Ստեփաննոսէ պըրըն տէֆն քըրըն , ու լը սէր
- 3 ուի մազըն Ֆէրեատ քի քըրըն : Համա Սօղոս փըռ զա՝ րարան տըտա պու ժը քիլիսէա , լը մալան տը քէթ կէրէք մէրան կէրէք ժընան ու տը քշանտ ու լը հափսէ
- 4 տըտա տա դիւրն : Ու աւ պէլա պունան տը կէուիան
- 5 ու քէլամէ վազ տըքըրը պուն : Ու Ֆիլիպպոս ժի լը եէք պաժար քի Սամարիայէ պը շունտընէ՝ Իսայէ
- 6 վազ տըքըր ժը ուանուա : Ու խալգէ միւճիւղաթէ Ֆիլիպպոսէ պը պըհիտընէ ու պը տիթընէ՝ պը եէք իթիֆադ պունէ ժը կօթընէ ուիուա կօտարի տըքըրը պուն :
- 7 Ջիրա ժը փըռ պը ճընան նափաք րուհան պը պըլընտ
- 8 ալազ պը դիւրին քըրընէ տար տը քէթը պուն : Ու
- 9 փըռ քէօթըրուման ու թօփալան սաղ տը պօ պուն : Ու մազըն շաղլըղ քի պու լը աւ պաժարտա , ու լը աւ պաժարտա ժը ալուլ մառուվ քի հապու՝ քօ նավա եքէ Շըմհուն պու , սիհիրպաղիթի տըքըր , ու խալգէ Սամարիայէ հէյրան տըքըր , աւ ժը խօռա տը կօթ
- 10 էրքը եէքի մազըն ա՝ : Ու ժը բըշուքան հաթա մազընան հէմիան ժի մազըն դուվէթէ խօտէ ուիա ա՝ պը կօթընէ՝
- 11 ժէուա կօտարի տըքըրը պուն : Ժը փըռ զէմանան պը սէհիրպաղիթիյէ ժը պօյ ուան հէյրան քըրընէ՝ ժէուա
- 12 կօտարի տըքըրը պուն : Համա կավա քօ ժը Ֆիլիպպոս ուա խման անին քօ վազ տըքըր ժը պօյ վատիչահիթիյէ Խօռէ ու ժը պօյ նավա Մէսիհ էլ Իսա , թահֆիլ տը
- 13 պօ պուն կէրէք մէրան կէրէք ժընան : Ու Շըմհուն պը խօ ժի խման անի , ու պը թահֆիլ պունէ տայիմա լը պա Ֆիլիպպոս պու , ու իճրա պուն ալամէթան հէմ

- մաղըն գուզէթլի դըշդեան պը տիթընէ . Հէյրան տը
 14 պօ պու : Համա լը Գուտտէտա պուն ըհսուլան կավա
 քօ պըհիատըն . Մամարիան քէլամուլահէ գապուլ քըրըն ,
 15 փէթրոս ու Հաննայէ ժը ուանուա շիանտըն : Քօ ուան
 պը ջունտընէ ժը պօյ ուան նըմէճ քըրըն քօ Բուհ էլ
 16 Գուտտէ պըպղինըն : Զիրա հէժա լը սէր ուան եհքի
 Բուհ նն քէթը պու , լէ թաննէ պը նալա Բապպ Մէ
 17 սիհէ թահֆիլ պօ պուն : Ուէ չաղէ տէսթէ խօ լը սէր
 ուան տը տանի պուն , ու ուան Բուհ էլ Գուտտէ տը
 18 սանտը պուն : կավա քօ Շըմհուն տի՝ էրքը ըհսուլան
 տէսթ տա դինընէ՝ Բուհ էլ Գուտտ դէ տայըն , ժը ուան
 19 ուա աղչէ փէշքէշ քըր՝ ու կօ . ժը մըռա ժի հիւք
 մաթէ հան պըտըն , վուսան քօ լը սէր քի քօ տէսթէ
 20 խօ տէյնըմ՝ աւ Բուհ էլ Գուտտէ պըսթինն : Համա
 փէթրոս կօ ժէուա . Աղչէյէ դա պը դառա պրա վուն
 տա պըպն , չըմա քօ դա թախմին քըր քօ պախչիչէ
 21 Խօտէ պը աղչէ դէ սանտըն : Զիրա լը պըշդէ հանտա
 հիստէ ու նասիպէ դա թուննն . չըմա քօ տըլէ դա լը
 22 պնր Խօտէ տօղրի նընն : Նուա ժը քօթիյիթիյէ հան
 թօպա պըքն ժը Խօտէուա պը նիյաղ քըրընէ , պէլքի
 ժը դառա ալֆ պըպն ետրամաղ Քըքրէ տըլէ դա :
 23 Զիրա աղ դա տը պինըմ՝ քի լը նալ դահլա էօտէ ու
 24 լը կրէտանէ նահագիթիտա ի : Ու Շըմհուն ճէվապ
 տա ու կօ . ժը պօյ մըն հուն ժը Խօտէուա նիյաղ պըքըն
 25 քօ ժը աւ կօթընա ո՛ դըշդ քի լը սէր մըն նէյէ : Ուան
 ժի պը շահատէթ քըրընէ , բաշէ քէլամուլահէ խապէր
 տանէ , լը Գուտտէ վէկէուխան , ու լը նալ փըռ կունտա
 26 Մամարիան ինճիլէ վաղ քըրըն : Ու մէլէքէ Խօտէ պը
 Ֆիլիպպոսուա խապէր տա՝ պը կօթընէ . Ռա՛պն ու հնոն
 լը ալիյէ գըպլէ լը աւ ուէ , քօ ժը Գուտտէ լը Գաղա
 27 դէ խուարի , քօ լը ճի քի չէօլն : Ուի ժի ուապու ջու .
 ու վահա եհք խաաըմ՝ քի Հապէշի՝ քօ լը սէր հէմի
 խաղնայէ ուի պէկչի պու , է մէլիքէ Հապաշիան կան
 թակայէ . մանուվէ հան լը Գուտտէ սէճտէ քըրընուա

- 28 հաթը պու : Ու ժը ուէ վէ տըկէուիա , ու լը արապայէ
խօ ոօնը շղի պու՝ ու քըթէպէ իշայա փէյղէմպէրէ տը
- 29 խօնտ : Ու Բուհ ժը Ֆիլիպպոսուա կօ . Նէղ պն , ու լը
30 պա աւ արապայէ հննն : Ֆիլիպպոս ժի պը պաղի
նէղ ջու , ու կօտարի տըքըր քօ քըթէպէ իշայա փէյ-
ղէմպէրէ տը խօնտ , ու կօ . Մճա'պա աւ դըշղ քօ տը
- 31 խօյնի ֆէհմ տըքի՞ : Ու ժի կօ , Չա'վան տըքարըմ ֆէհմ
քըրըն , էրքը եէքէ ժը մըուա փալալուղիթի ննքն .
ու լավա քըր ժը Ֆիլիպպոսուա , քօ ուապն լը պա ուի
- 32 ոօնի : Ու լը նալ քըթէպա ճիյէ խօնտընէ ուի աուա
պու , Ոգա մի ժը սէրժէ քըրընուա հաթը պըրըն , ու
ոգա պնրիս լը պնր դասանտօղա խօ պէտննկ պուն՝
- 33 աւ ահվա տնվէ խօ վէ նն քն : Լը միւտէթէ ալչաղի-
թիյէ ուի շէրիաթէ ուի հաթը հէլանին , ու սիլսիէյէ
ուի քի տըքարն նալլ պըքն . զիրա էօմրէ ուի ժը
- 34 սէր արաէ դէ հնրանըն : Նուա խատըմ ժը Ֆիլիպպոս-
ուա ճէվապ տա ու կօ . Բէճա տըքըմ ժը դա փէյղէմ-
պէր ժը պոյ քի՞ տէժն աւ , ժը պոյ խօ՞ , եա պոյ
- 35 պաչվա եէքէ : Ու Ֆիլիպպոս տնվէ խօ պը վէքըրան-
տընէ ժը նըվիսէ հան պը տէսթ քըրընէ ժէուա Մէսիհէ
- 36 վաղ քըր : Ու կալա քօ լը ուէյա խօ տը ջօ պուն՝ լը
պա ալ քի հաթըն . ու կօ խատըմ . վահա ալ հէնի
- 37 չը՞ մըն մէ'ն տըքն ժը թահֆիլ պունէ : Ու Ֆիլիպպոս
կօ , էրքը ժը հէմի տըլէ խօ իման դինի , ճայիղ ն ու
աւ ճէվապ տա ու կօ . իման դինըմ էրքը իսա էլ Մէսիհ
- 38 դուուէ խօտէ ն : Ու էմր քըր քօ արապայէ պըտըն
սնքընանտըն , ու հէր տույան ժի լը ալէ քէթըն ,
- 39 Ֆիլիպպոս ու խատըմ . ու թահֆիլ քըր ուի : Ու կալա
քօ ժը ալէ տնր հաթըն , Բուհա խօտէ Ֆիլիպպոսէ
փալմիլ քըր , ու խատըմ աուի հէնի փաթ նն տի ,
- 40 ու պը շաղ պունէ լը ուէյա խօ տը ջօ պու : Համա
Ֆիլիպպոս լը նալա Մզովտոսէ հաթը տիթըն , ու պը
կէուանտընէ ժը հէմի պաժարանուա լինիլ վաղ տըքըր ,
հաթա աւ լը Գայսէրիյէ հաթ :

ՍԵՐ 9

- 1 Համա Սօղոս հեժա լը դարչի շակըրտեդ Բապպ թըռս
 ու դաթլ պը փըֆ քըրընե լը պա պաշ իմամե ջու :
- 2 Ու ժե մեքթուպան խօստ քօ լը Շամտա ժը ճըվան-
 թանուա պըպան , քօ էրքը լը բեյ աւ մեղհեպե ջունտօղ
 քես քի պը պինան , մէր եա ժըն , հաթը կրետան լը
- 3 Գուտսե պինան : Ու կալա քօ տը ջօ պու , քօ ժը Շա-
 մեուա նեղ պու , դաֆիլ ժը աղիւմանան ոօհնի քի լը
- 4 տօուա ուի փառլամիշ պու : Ու աւ լը արտե պը քե-
 թընե տանկ քի պըհիսթ՝ քօ տը կօթ ժեուա , Շավուլ
- 5 Շավուլ չըմա* մըն տը դափարինի : Ու աւ կօ , եա
 Բապպ , դու քի* ի . ու Բապպ կօ . էշ ըմ Մէսիհ քօ
 դու տը դափարինի . չեթըն գըշդ ան ժը դաուա լը դարչի
- 6 մըրտսե բեյ խըստըն : Ու ուի ժի պը լէրղանե ու պը
 շաշ պունե կօ . Եա՛ Բապպ , Ձը տը խուաղի քօ պըքըմ :
- 7 Ու Բապպ ժեուա կօ . Ռապան ու լը պաժեր պը դեվ ,
 ու ժը դաուա չը կերեք ան քըրըն տե պե կօթըն , համա
 աւ մանուվան քօ պը ուիուա տը ջօ պուն հաթը շաշ
 պուն սանքընին թանե աւ տանկ տը պըհիսթը պուն , համա
- 8 եեքե նան տը տի պուն : Ու Սօղոս ժը արտե ուապու
 ջահվ վեքըրի եեքե նան տըտի պու , ու ժը տեսթե
- 9 ուի կըրթըն , լը նալա Շամե պըրըն : Ու սե ոօյան պե
 10 տիթըն մա , նան խուար ու նան ժի վեխուար : Ու լը
 նալ Շամետա շակըրտ քի հանպու նալե էքե Մնանիա ,
 ու Բապպ լը խանվետա ժեուա կօ . Եա Մնանիա , ուի
- 11 ժի կօ , Բապպ վահա լը վըր ըմ : Ու Բապպ ժեուա կօ .
 Ռապան ու հաուան լը աւ քուչե քօ Տօղրի դե կօթըն ,
 ու լը ուե լը մալա եհհուտա եեքի Թարսուպու Սօղոս
 պը նալ արամիշ պըքան . չըմա քօ վահա աւ նըմեճ տըքան :
- 12 Ու լը խանվետե պը Մնանիա նալ մանուվ քի տի , քօ
 լը հընտուու քեթ ու լը սեր ուի տեսթե խօ տանի , քօ
- 13 պը պինան : Մնանիա ժի ճեվապ տա . Եա՛ Բապպ ժը

- 14 փրուան մը պըհիսթ ժը պոյ աւ մանուլ՝ էրքը չը դաս
 քօթիթիթի քըր ժը ազիզէդ դառա լը Գուտսէ . Ու լը
 վըր ժի ժը պաշ իմաման հիւքմաթէ ուի հէյմ քօ կը
 15 րէտան աւ հէմիյան քօ նավէ դա կազի տըքըն : Ու Բապպ
 կօ ժէռա . Հառն դու , դիրա աւ ժը մըռա պըժարթի
 ֆրադ . քի ան , ժը պոյ նավէ մըն քչանտընէ լը պար
 16 դայիֆան ու փատիչահանն ու դուռէդ իսրայէլէ : Զիրա
 անգ տէ ժէռա նշան պըտըմ էրքը ժը պոյ նավէ մըն
 17 ժէռա լաղըման չըդաս էզիյէթան պըքչինան : Նուա
 Յնանիա շու , քէթ լը մալ , ու լը սէր ուի տէսթէ խօ
 տանի կօ , Եա՛ Սաւուդ պրա , Բապպ մըն շիանտ , աւ
 Մէսիհ քօ լը տէ տա ժը դառա խոյա , կավա քօ տը
 հաթի դու . քօ ջահվէ դա պը պինան , ու պը Բուհ էլ
 18 Գուտս դըժի պըպի : Ու զուվան ժը ջահվէդ ուի ոգա
 դաշըքան դըչդան քէթըն . հէման լը ուի սաաթէ տի
 19 ու ուապու թահֆիլ պու . Ու պը դաամ խուարընէ
 թահթ լը սէր ուի հաթ , ու չէնտ ու լը Շամէտա
 20 պուն լը պա շակըրտան սանքընի : Ու զուվա լը ճիյէ
 ճըւլթան Մէսիհէ վաղ տըքըր , էրքը աւ ան գուռէ
 24 խօտէ : Ու հէմի պըհիստօղան փրու աճէպ տը մա պուն
 ու տը կօթը պուն . Ուիա աւ նը՛նան , քօ լը Գուտսէ
 խարապ աըքըր ուան քօ նավէ հան կազի տըքըրը պուն ,
 ու լըվըր ժի ժը պոյ աւ դըչդ հաթիմ , քօ ուան պը
 22 կրէտան ժը պաշ իմամանուա պըպան : Համա Սօղոս հէնի
 փրու պը դուվէդ տը պօ պու , ու լը Շամէտա սաքին
 պուն Եհհուաիան շաղ տըքըր , ու լը ադըլէ ուան տը
 23 խըսթ էրքը ուիա ան իսա : Ու բաչէ փրու ուոյան , Եէ
 24 հուաիան մէչվէրէթ քըրըն քօ աուի պը դուժըն : Համա
 ֆիթնէյիէ ուան մալումէ Սօղոս պու , դիրա տանրիյան
 25 տը բէ պուն չնլ ու ու ժը պոյ աուի դուչթընէ : Զըմա
 քօ շակըրտան սանտըն աուի լը շնվէտա՝ պը դէնպիլ
 26 ժը պէտէնէ պը ալըդանտընէ քըրըն խուարի : կավա
 քօ Սօղոս հաթը լը Գուտսէ տը խապըթը պու պը շա
 կըրտան թնլ պունէ , համա հէմիան ժի ժէ տը թըռ

- սիան, պալուր նմ տըքըըը պուն էրքը աւ շակըրտ
 27 պուն : Համա Բառնարտս սննտ ուի ու պըը ժը Բէ-
 սուլանուա, ու ժը ուանուա նապլ քըը էրքը չավան լը
 ուէտա Բապպ տի, ու էրքը պը ուիւա խապէր տա,
 ու լը Շամէտա չավան սէրպէսթ վազ քըը պը նապէ
 28 Մէսիհէ : Ու լը Գուտսէտա պը ուանուա տը քէթ ու
 ուա տը պու, ու պը նավա Բապպ Մէսիհէ սէրժէսթ
 29 վազ տըքըը : Ու պը Եունանի խապէր տան Եհհուտիան
 խապէր տըտա, միւճատէլէ տըքըը . համա ուան աուի
 30 գուշդընէ տը խապըթը պուն : Համա կավա քօ պրէյան
 պըհիսթըն աուի Գայսերիէ պըըըն, ու ժը ուէ շիանտըն
 31 աուի լը Թարտուսէ : Ուէ չաղէ սէլամէթէ ճէմաթան
 հնպու, լը հէմի Եհհուտըսթանէ ու ճէլիլէ ու Սամա-
 բիայէ, մամուր տը պօ պու ու պը թըուսա խօտէ ու
 պը տըլ վըռտընէ Բուհ էլ Գուտսէ պը Չունտընէ վըռ-
 32 տը պօ պուն : Ու կավա քօ Փէթրոս լը հէմի ճիյան տը
 կէուիա, լը Լուդիյատա սաքին պուն լը պա ազիզան
 33 ժի Չու : Ու լը ուէ պը Ենեա նավ մնուով քի տի,
 քօ ժը հալթ սալան լը լըհէֆտա քէթրիւմ ու քէթի
 34 պու . Ու Փէթրոս ժէուա կօ . Եա՛ Ենեա, իսա էլ Մէսիհ
 ժը դաուա շիֆա տըտն, ուապն լըհէֆէ խօ ուաթ քն,
 35 աւ ժի գուվա ուապու : Ու աւ հէմիան քօ լը Լուդիայէ
 ու լը Սարօնէ սաքին տը պօ պուն աուի տին, ու լը
 36 Բապպ վէկէուիան : Ու լը Եաֆատա պը Տարիթա նավ
 շակըրտ ժըն քի հնպու, քօ թէրճիւմէ պըպը ճէյրան՝
 կօթընն, ուիա պը խէր ամէլ ու սատապա դըթի ժըն
 37 քի պու : Ու պու քի լը ուի ույանտա աւ նախօշ պու
 38 ու մըր, աուի շուշտըն ու լը այվանտա տանին : Ու
 Լուդիա նէզա Եաֆայէ պու . նուա շակըրտան պըհիս-
 թըն քօ Փէթրոս լը ուէ ն, ժէուա տու մնուովան
 շիյանտըն, լավա քըըընէ քօ տէրէնի նա գէվն ժը ուան-
 39 ու հաթընէ : Փէթրոս ժի ուապու պը ուանուա հաթ .
 ու կավա քօ հաթ, աուի լը այվանէ պըըըն, ու հէմի
 ժընէպիյան լը տօուա ուի սնքընին՝ տը կրիւն՝ ու նչան

տըտան աւ խաֆթանան ու ճըլան՝ քօ ձէյրան տըքըր ,
 40 կապա քօ պը ուանուա պու : Ու ֆէթրոս ժի հէմիան
 տանրլն քըր լը սէր չօքան հաթ ու նըմէն քըր , ու լը
 ճէսէտէ վէկէռիա կօ . Էյ Տաբիթա ուսպն , ուի ժի
 շահվէ խօ վէքըր , ու ֆէթրոսէ տի , ուապու ուստ
 41 ունըչտ : Ուի ժի տէսթէ խօ ժէուա տա , ու հնյանի
 աուի . ու աղիզան ու ժընէպիան կաղի քըր՝ լը պնր
 42 ուան աուի սաղ սնքընանտ : Ու դըչդէ հան լը նապա
 հէմի Եաֆայէ մալում պու , ու փըուան ժը խօտէուա
 43 իման անին : Ու պու քի աւ՝ լը Եաֆատա լը պա եէքի
 տապաղ նապէ էքէ Շըմհուն՝ փըու ուոյան սնքընի :

ՍԷՐ 40

1 Լը Գայսերիտա մնուով քի հնպու՝ նապէ էքէ կու
 նէլիոս , եիւզպաչի՝ ժը խալիալի հաթը կօթան պէօ
 2 լիւկէ . Տինտար ու ժը խօտէ թըուսող մնուով քի պու
 պը հէմի մալա խօ , քօ ժը խալիէուա փըու սատաղա
 3 տըտա , ու հէր ոխթ ժը խօտէուա նըմէն տըքըր : Մն
 ոուվէ հան լը ոօ սաաթ լը ոխթա ննհանտա լը խնլտա
 աչիքեար մէլէքէ խօտէ տի , քօ լը հընտուու լը պա
 4 ուի հաթ ու կօ . Եա՝ կոռնէլիոս . Ուի ժի լէ պը մէզն
 քըրընէ ու պը փըու թըուսընէ՝ կօ . Չը՞ն , Եա՝ Էֆէնտի ,
 ուի ժի կօ ժէուա . Նըմէն ու սատաղայէ դա ժը պոյ
 5 զիքէ լը պնր խօտէ ուապուն : Նուա լը Եաֆայէ մն
 ոուով պը շէյինն , ու կաղի քն պը Շըմհուն նալ եէքէ՝
 6 քօ ֆէթրոս դէ քօթան . Ուիա ոդա միտաֆըր լը պա
 եէքի Տապաղ պը նալ Շըմհուն աը սնքընն , քօ մալա
 7 էքէ նէզա պահրէ ն : Ու կալա քօ շու աւ մէլէք քօ
 բէուա խապէր տըտա , ժը զուլամէդ խօ աը տույան
 կաղի քըր , ու տայիմա լը պա ուի սնքընանտողան
 8 տինտար ապէր քի , Ու հէմի ժի նալլ քըր ժը ուան
 ուա ու ուան լը Եաֆայէ շիյանտ :
 9 Ու լը ուոյա տըն կալա քօ ուան լը ոէ պը շունտընէ՝

- նէզա պաժէր պուն . փէթրոս սաաթ լը ոխթա շէշանտա
 10 լը խանիյէ ռապու նըմէճ քըրընէ : Ու պը փըռ պըչի
 պունէ՝ տը խօստ դաամ քըրընէ . ու կալա քօհազըր
 տը քըրըն՝ լը սէր ուի խայիշ պունա Ֆըքըէ հաթ .
 11 Ու տի ազիւման հաթը վէպուն . մաղըն ոդա չարչափ
 ժը չար ալի հաթը կրէտան Ֆըրրադ քի հաթը խուարի
 12 լը սէր արտէ . Գօ լը նալ էքէտա հապու հէմի չար
 փէ հայվանէդ արտէ ու ճանաւարան ու սողունան ու
 13 դայրա ազիւմանան : Ու տանի քի պու ժէռա , Եա՛
 14 փէթրոս ռա՛պւն սէրժէքն ու պըլիօ : Համա փէթրոս կօ .
 Հաշա՛ Եա՛ Բապպ . դիրա մը գաթ ճարա դըշդէ նափաք
 15 Եա մուրտար նն խուարիմ : Տիսա ճար քի ժի տանի
 քի հաթ ժէռա , աւ դըշդ քօ Սլլահ վաք քըրիմ դու
 16 նափաք հասապ մաքն : Ու ուրա սէ ճարան պու ու աւ
 17 Ֆըրադ լը ազիւմանան հաթը հալանին : Ու փէթրոս
 կալա քօ լը տըլէ խօտա թաճիւպ տը մա ժը պոյ աւ
 խալ քօ տի էրքը տէ չը պըպը , վահա ժը կոռնէլիոս
 հաթը շիյանտըն մառուվան մալա Շըմհուն փըռս քըրըն .
 18 ու լը պա՛ր տա՛րի սա՛քընըն . Ու պը կալի քըրընէ տը
 փըռսիա պուն , էրքը Շըմհուն քօ փէթրոս դէ կօթան
 լը վըր միսաֆի՛ր ան :
- 19 Ու կալա քօ փէթրոս լը սէր աւ խալէ տը Ֆըքըրի
 պու , Բուհ էլ Գուտս կօ ժէռա , վահա սէ մառուվան
 20 դա փըռս տըքըն . Նուա ռապւն խուարի հառն ու
 գաթ վէսվէս քի մաքն ու պը ուանուա հառն , դիրա
 21 մը ուան շիանտիմ : Ու փէթրոս ժի հաթը խուարի լը
 պա աւ մառուվան ու կօ . Վահա անը ըմ աւ մառուվ
 քօ հուն լէ տը փըռսըն , ժը պոյ չը՞ հուն հաթըն :
 22 Ուան ժի կօն . կոռնէլիոս Եիւզ պաչի սատըգ ու ժը
 խօտէ թըռսող հէմ ժը հէմի միլէթէ Եհհուաիան հաթը
 շէհատէթ պուն մառուվ , ժը ազիւզ մէլէք քի իզն
 սանտ , քօ դա լը մալա խօ կաղի քն , ու ժը դա խա
 23 պէրան պըպըհէ : Ուէ չաղէ ուան կաղի քըր լը հըն
 սուռ , ու լը պա խօ գօնախ քըր . ու աւ ույա տըն

- 24 փէթրոս ուսպու ու պը ուանուա ջու ու շէնտ պրէյան
 լը Գայսարիէ, կոռնէլիոս խրսումէ խօ ու խաս տօս,
 տէդ խօ ճըվանտը պու ու ժը ուանուա տը բէ պու :
 25 Ու կավա քօ փէթրոս լը հընտուռ տը քէթը պու, կոռ-
 նէլիոս լը պար ուի ուսպու, ու լընկա ուի քէթ ու
 26 սէճտէ տըքըր : Համա փէթրոս աուի լը սէր լընկան
 սաքընանտ ու կօ . Ռասպս պը սէք անժի մանուլ ըմ :
 27 Ու բէուա պը խասպէր տանէ լը հընտուռ քէթըն, ու
 28 լը ուէ փըռ մանուլան հաթը ճըվանտըն աի : Ու կօ
 ժը ուանուա . Հուն դանըն քօ ժը մանուլ քի Եհհու-
 տիուա պը պաշիւա միլլէթուա ալպիւա քըրընէ՝ եախօտ
 նէղ պունէ՝ շէրի նընս, համա խօտէ ժը մըռա նիշան-
 տա քօ ժը մանուլան եէքէուա մուրտար՝ եախօտ նա-
 29 փաք նս պէժըմ : Ժը պօյ էքէ անժի քօ հաթըմ կաղի
 քըրըն՝ պէ դըտ կօթընէ հաթըմ, համա նուա փըռս
 30 տըքըմ քօ ժը չը՞ սէմէտէ հուն մը կաղի քըրըն : Ու
 կոռնէլիոս ժի կօ . Չար ոօ սվուլ հաթա ուէ սաաթէ
 մը ոօճի տը կըրթ, ու սաաթ նահանտա լը մալա խօ-
 տա նըմէճ տըքըրը պուն, ու վահա պը ճըլէ պարըդի
 31 մանուլ քի լը պար մըն սաքընի, ու կօ . Էյ կոռնէ-
 լիոս նըմէճէ դա հաթը պըհիտըն, ու լը պար խօտէ
 32 սատադսյէ դա դիքը պուն : Նուա մանուլ պը շէյինս
 լը Եաֆայէ, ու փէթրոս հաթը կօթան Շըմհունէ կաղի
 քս, ուիա լը մալա տապաղ Շըմհունէ լը պա պահրէ
 միսաֆիր ս, քօ կավա քօ պէ ժը դառա տէ խասպէր
 33 պըտս : Նուա լը ուէ սաաթէ մը ժը դառա մանուլան
 շիանտ, դա ժի դանճ քըր քօ հաթի, նուա ան հէմի
 ժի լը պար խօտէ հաղըր ըն, կօտարի քըրընէ աւ հէ-
 մի դըչդան՝ քօ ժը խօտէ ժը դառա էմը պուն :
 34 Ու փէթրոս տանլէ խօ մէքըր ու կօ . Ասահ ան Ֆիհմ
 35 տըքըմ քօ խօտէ լը խաթը մէղն նա քս . Լէ լը նավա
 հէմի միլլէթան՝ աւ քօ ժէ տը թըռսս, ու սատադաթ
 36 տը շըղուլն, ժէուա մադպուլ ս : Աւ քէլամ քօ դուռէ

- Խորայեղուս խօտէ շիյանտ սէլամէթ վաղ քըրընէ պը
 տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, ուիա ան խօտի է հէմիան .
 37 Հունն զանն տը դանըն աւ դըրչ գօ լը նավ հէմի Եէ-
 հուտիսթանէ ժը ճէլիլէ հաթը տէսթ քըրըն, ժը աւ
 38 թահֆիլէ բաշ՝ քօ Հաննա վաղ քըրը : Մէսիհ գօ ժը նաս-
 րաթէ պու, քօ խօտէ աուի պը Բուհ էլ Գուտս մէսհ
 քըրը ու պը զուվէթէ քօ կէուիա պը զաննի քըրընէ ու
 ժը Շէյդանէ էգիլէթ քշանտօղան պը սաղ քըրընէ, չըմա
 39 քօ խօտէ պը ուիուա պու : Ու ան շահիա ըն ժը աւ
 հէմի դըրչգան, քօ քըրը լը նավ տիյարէ Եէհուտիան
 ու լը նավա Գուտսէ, աւ քօ ժը տարէ պը ալազան
 40 տընէ դուշտըն ժի : խօտէ ուիա լը ույա սըսէյանտա
 41 զըյամ քըրը, ու աշիքեար քըրը ուի, նա քի ժը հէմի
 զավմէուա, իլլա ժը խօտէ ժը ավուլ հաթը նասպ պու
 ժը շահիտանուա, Եանի ժը մանուա քօ աւ ժը մըրիյան
 բաշէ զըյամ քըրընէ պը ուիուա թմվ մն խուար ու
 42 վէխուար : Ու ժը մանուա թէնպիհ քըրը քօ ժը զավմէուա
 վաղ ու շահատէթի պըքըն էրքը է մըրիյան ու սաղան
 43 ժը խօտէ թային պուն հաքիմ աւ ան : Հէմի փէյդէմպէ-
 րան ժէուա շահատէթ տըքըն՝ քօ հէմի ժէուա իման
 անօղան պը նավէ ուի ավֆիթիլէ կիւնէյան տըսթինըն :
 44 Ու կավա քօ ֆէթրոս խապէրէ հան խապէր տըտա,
 Բուհ էլ Գուտս լը սէր աւ հէմիան քէթ քօ սէօզէ կօ-
 45 տարի տըքըրը պուն : Ու ժը սիւնէթէ պուն իթիգաթ-
 լիան աուան քօ պը ֆէթրոսէ հաթը պուն՝ մասթ ման,
 քօ պախչիլէ Բուհ էլ Գուտս լը սէր թայֆան ժի հաթը
 46 ութանտըն : Զիրա տը պըհիստը պուն ժը ուան քօ
 պաշգա զըմանան խապէր տըտա պուն ու ժը խօտէուա
 47 թաղիմ տը տա պուն : Ուէ չաղէ ֆէթրոս ճէվապ տա .
 Տըքեարը կէքէ ավ մանի պըքըն քօ ուանան թահֆիլ
 նա՛ պըն, ուան քօ Բուհ էլ Գուտսէ ժի սանտըն ողա
 48 մն : Ու էմը քըրը՝ քօ պը նավէ խօտէ թահֆիլ պըպըն,
 ուէ չաղէ ժէուա լավա քըրըն քօ չէնտ ույան լը պա
 ուան պը սանքընն :

ՍԷՐ 11

- 1 Ու բէսուլան ու պրէյան քօ լը ալիյէ Ե՛հնուտիսթա,
 նէտա պուն պըհիստըն քօ թայֆան ժի քէլամուլահէ
 2 գապուլ քըրըն : Համա կավա քօ փէթրոս լը Գուտսէ
 ուապու , ժը սիւնէթէ պուօղան բէուա փնվ տը ջօ պուն :
 3 Ու տը կօթը պուն քօ դու լը մալա սիւնէթսըզ , մն
 4 ուուվան քէթի , ու պը ուանուա դա խուար . Ու փէթրոս
 ժի տէսթ քըր պը սըրայէ ժը ուանուա նաղլ քըրընէ
 5 Ու կօ : Մը լը Եաֆատա նըմէճ տըքըր , լը խայիշ
 պունա ֆըքրա խօտա մը խնֆըք տի , ֆրադ քի մնղըն
 ողա ճավ ժը չար ալիյան ժը աղիւմանան հաթը ալա
 6 գանտըն հաթը խուարի , հաթա կիհըչթը մըն . Գօ լը
 սէր էքէ մը ջահվէ խօ պըլընա քըրընէ , ու մը տի չարվէ
 հայվանա արտէ ու ճանավարան ու սողունան ու դայրա
 7 աղիւմանան : Ու մը տանկ քի պըհիսթ քօ ժը մըուա
 8 կօ . Եա՛ փէթրոս ուապն սէրժէքն ու պըխօ : Համա մը
 կօ . Հաչա՛ Եա՛ Բապպ , դիրա նափաք եա մուրտար դըչդ
 9 քի դաթ լը տէվէ մըն նա ջուան : Ու տիսա իքինճի ճարան
 ժը աղիւմանան ժը աղիւմանան տանկ քի ժը մըուա
 ճէվապ տա , դըչդէդ փադըժ քըրընէ խօտէ դու նափաք
 10 հասապ մն քն : Ուիա ճարա սըսէան պու . ու տիսա
 11 հէմի ժի լը աղիւմանա հաթը հնրանին : Ու վահա լը
 ուէ սաաթէ լը աւ մալ քօ նղ տը պում , ժը Գայսա
 ըիէ ժը մըուա հաթը շիյանտըն սէ մնուուվան կիյան :
 12 Ու Բուհ ժի ժը մըուա կօ . Գօ պը ուանուա հնուրմ , պէ
 վէսվէսէ քըրընէ , աւ շէշ պրէյան ժի պը մըուա ջուն .
 13 ու նմ քէթըն լը մալա աւ մնուուվ : Ու աւ ժը մնուա
 նաղլ քըր էրքը չավան լը մալա խօտա մէլէքէ տի ,
 քօ սնքընի պու ու տը կօթ . Լը Եաֆայէ մնուուվ պը
 շէյինն ու կաղի քն Շմհսւնէ՛ քօ փէթրոս ժի դէ կօ
 14 թըն . Գօ աւ ժը դաուա սէօղան տէ խասլէր պըտն ,
 քօ պը ուան հէմ դու ու հէմ հէմի մալա դա տէ խէլաս

- 15 պըպըն : Ու չավան քօ մը տէսթ քըր խապէր տանէ .
 16 Բուհ էլ Գուտս լը սէր ուան քէթ , չավան քօ ավուլ
 17 լը սէր մա՛ ժի : Ուէ չաղէ մը պիրա խօ անի քէլամէ
 Բապս , քօ տը կօթ , Հաննա պը ավ թահֆիլ քըր . հա-
 18 մա հուն տը Բուհ էլ Գուտս տէ թահֆիլ պըպըն : Նուա
 էրքը խօտէ համան աւ պախչիչ տա ժը ուանուա , չա-
 վան քօ ժը մա՛ուա ժի , կավա քօ Բապս իսա էլ Մէսիհ-
 ուա իման անին , աղ քի՞ պում՞ քօ դատըր պըպըմ՞ խօտէ
 19 մանի քըրընէ : Նուա ուան կավա քօ դըչդէ հան պը-
 հիստըն , հուսգոթ պուն . ու ժը խօտէուա շըքըր քը-
 20 ըն՝ ու կօն . վուսանն խօտէ ժը պօյ հայաթէ ժը թայ-
 ֆանուա ժի թօպա տա :
- 21 Նուա ժը սէմէտէ սըխլէթէ մըրընէ Ստէփանոսէ պէ-
 լա պունօղան հաթա լը ֆիւնէկէ ու Գըպըրդէ ու Մն-
 թաքիայէ կիյան ու ժը եէքէուա քէլամուլահէ նա տը
 22 կօթըն , լէ թանէ ժը Եհհուտիանուա : Համա ժը ուան
 հընըքան մա՛ուուլէ Գըպըրդէ ու կիւրէնայէ պուն , ուան
 քօ կավա քօ լը Մնթաքիայէ քէթըն՝ պը եուենանիան-
 ոա խապէր տըտա պուն Բապս Մէսիհէ պը վաղ քը-
 23 ընէ : Ու տէսթէ խօտէ պը ուանուա պու , ու փըռ
 մա՛ուուվան պը իման անինէ լը Բապս վէկէուիան :
- 24 Ու լը սէր ուան խապէրէ հան լը կօյա քիլիսայէ
 Գուտսէ կիյա , ու Բառնաբասէ շիյանտըն՝ քօ հաթա
 25 Մնթաքիատէ հաուա : Քօ կավա քօ հաթ՝ լութֆա խօ-
 տէ տի , շաղ պու . ժը հէմիանուա նասիհաթ տըքըր .
 պը վիթիլիյէ տըլ ժը Բապսուա սատըդ՞ պը սա՛քընըն :
- 26 Զիրա մա՛ուուվ քի դանճ պու , ու պը Բուհ էլ Գուտս
 ու պը իման դըթի , ու ժը Բապսուա փըռ խալ՞ դէտէ
 27 պու : Ու բաչէ Բառնաբաս լը Թաբսուսէ ուապու , քօ
 լը Սօղոսէ պը կէուա , ու աուի պը տիթընէ լը Մնթա-
 28 քիայէ անի : Ու պու քօ թամամ սալ քի ուան պը քի-
 լիսայէ եէք ճի պը ճըվանտընէ , ժը փըռ խալ՞էուա
 հին քըրըն , հէմ շաղըրտան ավուլ լը Մնթաքիայէ
 քըրիսթիան նավ կըրթըն :

- 27 Ու լը ուէ ուոյան ժը Գուտսէ փէյղէմպէրան լը Մն
 28 թաքիայէ Նուն : Ու ժը ուան պը Սգաբոս նալ եէքէ
 ուպու պը գուլէթէ Բուն պէյան քըր քօ լը հէմի
 տընէ զալայի քի մնզըն տէ պըպն , քօ ուիա լը ուոյա
 29 կըթիոսէ պու : Ու ժը շակըրտան հէր եէքէ լը կէօրա
 գութըթէ խօ հէր քէս գարար քըրըն , լը եէհուտիս
 թանտա սաքին պուն ժը պրէյանուա եարտում պը շէ
 30 յինըն . Գօ ինրա ժի քըրըն ժը երէցանուա պը շիյան
 տընէ պը տէսթէ Բասնաբասէ ու Սօղոսէ :

ՄԷՐ 12

- 1 Ուէ չաղէ Հիրօսիս փատիչահ տէսթ ալէթ ժը քի
 2 լիսայէ հընըքան էղիյէթ քըրընէ : Ու պրէյ Հաննա Եա
 3 դուպէ պը շուր դուժթ : Ու կալա քօ տի խօշա եէ
 հուտիան դէ , ժը ուի պաշգա ֆէթրոս ժի կըրթ , ու
 4 ուոյա խամուրսըզան պու : Ու կալա քօ աուի կըրթ
 լը զընտանէ տանի , ու աուի ժը պոյ խօտի քըրընէ
 հէր եէքի ժը չար նէֆէրան իպարէթ ժը չար թախըմ
 ասքէրանուա թէսլիմ քըր , զիրա տը խօստը պու քօ
 աուի ժը բաշէ պասէքէ ժը խալգէուա պը տնրինն :
 5 Նուա ֆէթրոս լը զընտանտա տըհաթ խօտի քըրըն ,
 համա քիլիսա պէ սնքընանտըն ժը խօտեուա նըմէճ
 6 աըքըր՝ ժը պոյ ուի : Ու կալա քօ Հիրօսիս խօստ աուի
 տնրանին , ուէ շմիլէ ֆէթրոս պը տու զէնճիրան հաթը
 կրէտան՝ լը նալա աու ասքէրան խմվտա տը ջօ պու .
 ու լը պնր տնրիյէ պէքչիան զընտանէ տը բէ պուն :
 7 Ու վահա մէլէքէ խօտէ հաթ , ու լը աւ ճիտա ոօհնի
 քի փարլամիչ պու , ու լը դա նըչաէ ֆէթրոսէ պը խըս
 տընէ՝ աուի ուա քըր , ու կօ . Չուվա ուապն , ու ժը
 8 տէսթէ ուի զէնճիրան քէթըն : Ու մէլէք կօ ժէուա .
 ֆըչտա խօ կրէսն , ու սօլա խօ բէքն , ու վուսան քըր ,
 ու կօ ժէուա . ճըլէ խօ որկըր ու որն լը տու մըն .
 9 Ու աուի ուապու ու լը բէյ ուի ջու , ու նա տըզանը

- պու էրքը ժըաւ մէլէքէ պուն դըշդ ուստան, լէ թախմին
 40 տըքըր քօ խնվ տը պինն : Ու կավա քօ պիրիննի հէմ
 իքիննի դարադօլէ պըհուրթըն լը պաթէր պրօզ լը տան-
 րիյէ ասըն հաթըն, քօ ժը ուանուա աւ ժը խօ հաթը
 վէ պուն, ու ուան տանր քէթըն քուչա քի պըհուրին,
 41 ու լը ուէ սաաթէ մէլէք ժէ վէդաթիա : Ու ֆէթրոս
 աւ ժը խօ հաթ ու կօ . Նուա պըուա տըզանըմ քօ խօտէ
 մէլէքէ խօ շիանտ ու ժը տէսթէ Հիրօտիսէ խէլաս քըր
 42 ու ժը հէմի ումուտէ դավմէ Եհհուտիան : Ու Ֆըքըրի
 հաթ լը մալա Մարդոս հաթը կօթան Հաննա տիա ուի
 Մէլրէմէ, լը քօ քի վըուան հաթը պուն ճըվանտըն
 43 նըմէճ տըքըրըն : կավա քօ տանրիյէ հավլէ խըստ Հուովդէ
 44 նավ դարվաչ քի ջու կօտարի քըրընէ . Ու կավա քօ
 տանկէ ֆէթրոսէ նաս քըր ժը շաղիթիյէ տանրի վէ նան
 քըր լէ լը հընտուու պաղիա նադլ քըր՝ էրքը ֆէթրոս
 45 լը պանր տանրիյէ սանքընիւ . Համա ուան կօն ժէուա . Գու
 տին պույ, համա աւ լը սէօղա խօ տը սանքընի պու
 էրքը ահվա ն, նուա ուան կօթըն . Մէլէքէ ուի ն :
 46 Համա ֆէթրոս պէ սանքընանտըն լէ տը խըստ, ու կավա
 47 քօ վէքըրըն աուի պը տիթընէ մաթ ման : Համա աւ
 պը տէսթ ժը ուանուա իշարէթ տըքըր քօ հըշ պըն,
 ու ժը ուանուա նադլ քըր էրքը չավան խօտէ աուի ժը
 զընտանէ տանրանի, ու կօ . ուիա ժը Եագուպուա ժը
 պրէյանուա նադլ պըքըն, ու ուապու պաչիա ճի ջու :
 48 Ու կավա քօ սըսլէ պու, աճապա ֆէթրոս չավան պու
 49 լը նավ ապէրան վըու վէլվէլէ քի պու : Ու Հիրօտիս
 ժի կավա քօ աուի խօստ, ու նան տի՝ պէքճիան թէֆ-
 թիշ քըր՝ ժը դաթլ պունուա էմի քըր . ու աուի ժը
 Եհհուտիսթանէ ջու լը Գայսարիյէ ու լը ուէ տը սանքընի
 պու :
 20 Ու Հիրօտիս պը Տիւրոսլուան ու պը Սիդոնլուան
 վըու տըթմըն պօ պու, ուան ժի պը եէք իթիֆաք ժէուա
 հաթըն, ու խաս օտապաչիէ փատիչահէ դանտուրմիշ
 քըրըն Բըաստոսէ, սուլհ պուն տիլէկ տըքըրը պուն ,

- 21 գիրա ուլթէ ուան ժը ուլթէ փատիչաճէ ապուը տը
 սանտը պու . Ու լը մայրում ոօճ քի Հիրօտիս ճըլէ փա-
 տիչահանի որկըրթը պու լը քիւրսիտա ոօճըչգը պու
 22 ժը ուանուա խապէր տրոտա պու : Ու խալգ ժի տը գիրա
 էրքը աւ տանկէ խօտէ ան , ու նա՛ տանկէ մանուլ :
 23 Ու լը ուէ սաաթէ մէլիքէ խօտէ աուի խըստ , գիրա
 իղղէթ ժը խօտէուանն տա , ու պը եէմէ գուրման պու-
 նէ , ոուհէ ուի ուապու :
 24 Ու քէլամուլահէ փըռ տը պօ պու ու զէտէ տը պօ
 25 պու : Ու Բառնարաս ու Սօղոս կավա քօ խըղմէթէ խօ
 ատա քըրըն , ժը Գուտսէ վէկէուիան , Հաննա՛ Մարգոս
 հաթը կօթան ժի պը խօռա պը սանտընէ :

- 1 Ու լը Մնթաքիատա պուն լը քիլիսէտա հընըք փէյ-
 ղէմպերան ու խօճայան հանպուն , եանի՛ Բառնարաս ու
 Նիւքէր հաթը կօթան Շըմհուն , ու Դուկիոսէ կիւրէնի ,
 հէմ՛ պը ըլպ պաշի Հիրօտիս հաթը խօտի պուն Մանայէն
 2 ու Սօղոս : կավա քօ ուանան լը խըղմէթէ խօտէ պուն ,
 ու ոօճի տը կըրթը պուն , Բուհ էլ Գուտս կօ , ճիյէ
 պըքըն ժը մըռա , Բառնարասէ ու Սօղոսէ ժը պօյ աւ
 3 շըղուլ , ժը պօյ էքէ քօ մը ուան կօղի քըրիան : Ուէ
 չաղէ ուան բաշէ ոօճի կըրթընէ ու նըմէճ քըրընէ տէպթէ
 խօ լը սէր ուան տանին ու շիանտըն :
 4 Նուա ուանան ժը Սղիղ Բուհէ հաթըն շիանտըն լը Սէ-
 լէվիիայէ շուն , ու ժը ուէ լը Գըպըրսէ պըհուրթըն :
 5 Ու լը Սաղամլինայէ պը կըհիշտընէ՝ լը աերէ եէհուտիան
 քէլամուլահէ վաղ տըքըր պուն . ու Հաննա ժի խըղ-
 6 մէթճի քի ուան պու : Ու պը կէռանտընէ լը աւ հէմի
 ատայէ հաթա Պամիոսէ , լը ուէ տարել փէյղէմպեր
 Փալճի եէհուտի քի տին , նալէ էքէ Բարէյեսու պու .
 7 Քօ աւ պը գօյմադամուա պու , քօ տը հաթը կօթան
 Սէրգիոս Պօղոս . մանուլ քի պը ալլ , ուիա Բառնա-

- բասէ ու Սօղոսէ կազի .քըր խօսա .քօ քէլամուլահէ պը
 8 պըհիսան : Համա Ֆարճի էլիմաս ժը ուանուա դարչի
 սանքընի չըմա .քօ ահվա թէրճիւմէ տըպան նալէ ուի՝ .քօ
 9 տը խօսա դայմագամէ ժը տինէ վէկէուինան : Համա Սօղոս
 .քօ Պօղոս ժի դէ կօթըն , պը Բուհ էլ Գուսա հաթը
 10 դըժը պուն ջահվ պանըգանտ լը սէր ուի , Բու կօ , էյ
 պը հէմի հիլէ ու պը հէմի Ֆէնտպաղի դըժը դուռէ
 շէյթան՝ տըժմընէ հէմի սատագաթան տօղըրի ուոյա
 11 խօտէ խուար քըրընէ տէ նա՝ սանքընի : Բու նուա վահա
 տէսթէ խօտէ տէ լը սէր դա պըպան , ու տէ քէօու
 պըսլի՝ ղէման քի տէ դալ նան պինի , ու լը ուէ սաաթէ
 լը սէր ուի տիւման ու դարի քէթ , ու պը կէուանտընէ
 եհքի արամիշ տըքըր .քօ ժը տէսթէ ուի պը կըրան :
 12 Բուէ չաղէ դայմագամ աւ դըրդ .քօ պուն տի ու իման
 13 անի , փըու հէյրան պու լը սէր թալիմէ խօտէ : Բու
 ուան .քօ պը Պօղոսուա պուն ժը Պափոսէ ռապուն հաթըն
 լը Պէրդէ լը պաժէրէ Պամիիւլիայէ . համա Հաննա ժը
 ուան վէ դաթիա լը Գուտտէ վէկէուիա :
 14 Բու ուան ժի ժը Պէրդէ ջուն ու հաթըն լը Մնթաքիայէ
 Պիտիդիայէ ու լը ուոյա շէմուէ քէթըն լը տէրէ ուան
 15 ռօնըշարն : Բու բաշէ նօմօսէ ու փէյղէմպէրան խօնտընէ ,
 ճէմիլէթ պաշիան ժը ուանուա մնուուվ շիանտըն ու
 կօն . էյ պրէ մնուուվան էրքը ժը դալմուա նասիհաթ
 16 սէօղ քի ո՛ հէյն պէժըն : Բուէ չաղէ Պօղոս լը սէր լընկան
 պը սանքընանտընէ՝ պը տէսթէ խօ իշարէթ քըրընէ կօ .
 էյ մնուուվէ իսրայէլէ հուն .քօ ժը խօտէ տը թըուըն
 17 կօտարի պըքըն : խօտէէ դալմէ հան պալէդ ման պը
 ժարթ , ու դալմէ լը տիյարէ Մըսրէ պըլընտ քըր կալա
 .քօ լը դուրպէթէտա պուն . ու պը պըլընտ , տէսթէ
 18 ուան ժը ուէ տանանի : Բու դասա չըլ սալան լը չօլտա
 19 ուան խօյի քըր : Բու լը տիյարէ Գանանէտա հաֆթ
 թայֆան պը հէլաք քըրընէ տիյարէ ուան ժը ուանուա
 20 տա .քօ միրաս պըքըն : Բու ժէ ուէ բէվա դասա չար
 սան ու բէնճէ սալան ժը ուանուա դատիյանտա հաթա

- 21 Սամուէլ փէյղէմպէրէ : Ու բաշէ փատիշահ խօստըն ու
 Խօտէ ժը ուանուա գուուէ կիսէ Սաւուղէ տա , ժը գաւմա
- 22 Բէնիհամինէ մանուվ քի , չըլ սալան : Ու կավա աուի
 կօհուանտ , ժը ուանուա փատիշահ Տաւուտ ուաքըր ,
 քօ ժը պոյ ուի շէհատէթի պը տայընէ կօ . Գուուէ Յէսէէ
 Տաւուտ մը տի լը կէօրա տըլէ մըն միւթապըգ մանուվ
- 23 քօ տէ հէմի մէրամէ մըն իճրա պըքս : Խօտէ ժը գիւ-
 ըիյէթէ ուիա լը կէօրա վատէ ժը Խարայէլուա խէլաս
- 24 Մէսիհէ ուաքըր . Ու հէժա աւ խըղմէթէ խօ տէսթ
 նա քըր , Հաննա ժը հէմի գաւմէ Խարայէլուա ժը աւուլ
- 25 թաֆիլէ թօպայէ վաղ քըր . Ու կավա քօ Հաննա ուէյա
 խօ թէմամ աըքըր կօ . աղ քի՞ մա հուն թախմին
 տըքըն , աղ Խաս նընըմ , լէ վահա աւ լը բէյ մըն դէ
- 26 քօ աղ լայիգ նընըմ սօլա լընկա ուի վէքըրընէ : Էյ
 պրէ մանուվան գուուէ ճինսէ Խարահիմէ՝ ու ուան քօ
 լը նալ ո՛ ժը Խօտէ տը թըուսըն՝ սէօղա խէլասէ հան
- 27 ժը ոուա հաթը շիանտըն : Զիրա ուան քօ լը Գուտտէ
 սաքին ըն ու հիւքմտարէգ ուան կէրէք աուի կէրէք
 լը հէր շէմուտա հաթը խօնտըն տանկա փէյղէմպէրան
 նաս նա քըրըն , իլլա ուան թէմամ քըրըն աուի պը հիւքմ՞
- 28 քըրընէ . Ու ժը մըրընուա սէպէպ քի ժի պը նա տի-
 թընէ , ժը ֆիլատոսէ տիլէկ քըրըն՝ քօ աւ պէ գուշտըն :
- 29 Ու կավա քօ ժը տէր հագէ ուի աւ հէմի հաթը նըվի-
 սանտըն գըչգան թէմամ քըրըն , ժը տարէ անին խո-
- 30 ւար , լը թըրպէ տանին : Համա Խօտէ աուի ժը մը-
 ըիան ուաքըր , քօ աւ վիրու ուօճան ժը ուանուա խուլայի-
- 31 սիու , Ուան քօ ժը ճէլիլէ բէուա լը Գուտտէ տաք քէթը
 սիուն , ուան քօ նուա լը պաքր գաւմէ շահիտէ ուի նա :
- 32 Էմ ժի ժը ոուա վաղ տըքըն աւ վատ քօ ժը պաւլէգ
 33 մանուա սօ սիու : Էմ քի գուուէգ ուան ըն քօ աուի
 Խօտէ թէմամ քըր ժը մանուա Մէսիհէ պը գըյամ քը-
 ընէ , չավան քօ լը իքինճի դապուրտա հաթիա նըվի-
- 34 սանտըն , գու գուուէ մըն ի , մը իուօ դա դա : Ու քօ
 աուի ժը մըրիան ուաքըր , ու ճար քի ժի չուրուկիթի

- տէ նսն պինսն , ահվա տը պէ , էրքը ժը ոռա տէ պը
 35 տըմ էմին աղիղ վատա Տավուտէ : Նուա լը պաշգա
 զապուր քի ժի տը պէ , ժը Աղիղէ խօռա չուրուկիթի
 36 տիթըն տէ նսն տի : Չըմա քօ Տավուտ լը աարա խօտա
 լը կէօրա մէրամէ խօտէ խըղմէթ քըր ու մըր , ու լը
 պա էժտատէղ խօ հաթը տաղինըն , ու չուրուկիթի
 37 տի : Համա աւ քօ խօտէ ժը մըրիան ուաքըր , չուրու-
 կիթի նսն տի :
 38 Նուա մալումէ ո պըպսն էյ պըէ մնուովան ժը սէմէ-
 տէ ուխա ժը ոռա ալֆիթիէ կիւնէյան դէ վաղ պուն :
 39 Ու ժը աւ հէմի դըշղան քօ պը նօմօսէ Մուսայէ հուն
 դատիր նսն պուն սատըղ պունէ պը ուխա հէր քի քօ
 40 իման դինսն սատըղ տը պսն : Նուա սագըն պըն նսն պսն
 քօ լը սէր ո պէ աւ քօ լը նավ վիէյղէմպէրան հաթինս
 41 կօթըն . Մէղսքըն , էյ արհամարհողան ու շաշ պըն
 ու հէլաք պըն . զիրա ամէլ քի տէ պը շըղուլըմ լը
 ուոյա ոտա , վուսան ամէլ քի՝ էրքը եէքի ժը ոռա նագլ
 42 պըքսն տէ պավուր նսն քըն : Ու կավա քօ ժը ուէ ուպուն
 լավա տը քըրըն ժը ուանուա քօ աւ շէմուէ տըն ժի
 43 սէօղա հանա ժը ուանուա պէ կօթըն : Ու կավա քօ
 ճըվաթան պէլա պուն ժը Եհհուտիան ու պը իթիգաթ
 լը տինէ հաթօղան փըռան լը բէյ Պօղոսէ ու Բառնա-
 բասէ շուն քօ ուան պը ուանուա խապէր տըտա պուն ,
 ու նասիհաթ տը քըրըն ուան , քօ տայիմա լը լութֆա
 խօտէտա դայիմ պը սնքընըն :
 44 Ու լը աւ ուոյա շէմուէ տընէ սայքի պաժէր հէմի
 հաթըն ճըվանտըն ժը պօյ քէլամուլահէ պըհիսթընուա :
 45 Համա Եհհուտիան կավա քօ աւ դալապայէ տին , պը
 հասուտիթի դըժը պուն , ու լը դարշի կօթընա Պօղոսէ՝
 տը կօթը պուն՝ պը զըտ պունէ ու պը քիւֆը քըրընէ :
 46 Ուէ չաղէ Պօղոս ու Բառնաբաս ճէսարէթ քըրըն ու
 կօն . Լաղըմ պու քօ ավուլ քէլամուլահէ ժը ոռա պէ
 կօթըն , համա չիւնքի հուն աուի բէտ տըքըն , ու հուն
 խօ ժը էպէտի հայաթուա լայիգ հասապ նա քըն , վահա

- 47 ան՝ ժի ժը թայիֆանուա վէ տը կէւըն : Չըմա քօ խօտէ
ահվա ժը մանուա սըփարթիւն , Մը դա ժը թայիֆանուա
ուօհնի տանի քօ հաթա վանուա տընէէ ժը պօյ խէլասէ
- 48 պըպի : Ու թայիֆան ուիա պը պըհիստընէ շաղ տը պօ
պուն ու ժը քէլամուլահուա իղգէթ տըտան պուն , ու
աւ հէմի քօ ժը էպէտի հայաթուա թային պօ պուն
- 49 իման անին : Ու սէօղա խօտէ լը աւ հէմի ճիվարտա
- 50 պէլա տը պօ պու : Համա Եհհուտիան իթիգաթլի ու
միւթէպէր ժընան ու այանա պաթէրէ գանտուրմիշ
քըրըն , ու լը սէր Պօղոսէ ու Բառնաբասէ գավարան
տըն ամրանին , ու ուան ժը սինօռէ խօ տան խըստըն :
- 51 Ու ուան թօղա լընկա խօ լը գարշի ուան տա ոչանտըն
- 52 ու լը Գօնեպէ շուն : Ու շակըրտան պը շաղիթիյէ ու
պը Բուհ էլ Գուտսէ դըժը տը պօ պուն :

ՄԵՐ 14

- 1 Ու պու քի ուան լը Գօնեպատա լը Եէք ճի լը տէրա
Եհհուտիան քէթըն , վուսան խապէր տան քօ վըռ Եէ
- 2 հուտիան ու Եուանիան իման անին : Համա լը իմանէ
նան հաթօղ Եհհուտիան տըլէ թայիֆան ֆիթ քըրըն լը
- 3 գարշի պրէյան , լը Ֆէսատէ տան : Համա ուան վըռ
ոխթ լը ուէ պը սանքընանտընէ , պը Բապպ սէրպէսթ
վաղ տըքըրը պուն , քօ ժը պօյ սէօղա լութիէ խօ շէ
հատէթ տըքըր , ու քէրամաթան ու հիքմաթան տըտա
- 4 քըրըն պը տէսթէ ուան : Ու գալապայէ պաթէր տու
ֆըրգա պու , հընըքան լը ալիյէ Եհհուտիան պուն ու
- 5 հընըքան ժի լը ալիյէ բէսուլան : Ու կավա քօ Եհհու
տիան ու թայիֆան պը հիւքմտարէդ խօ լը սէր ուան
հիւճուա քըրըն , ժը պօյ ուան քըֆըր քըրընէ ու դէվըր
- 6 քըրընէ : Ու կավա քօ ուան պըհիստըն ումիլան լը
պաթէրէդ Լիկայոնիան լը Լիւստրայէ ու Գէրբէէ , լը
աւ ալի սէմթան ու լը ուէ ինճիլէ վաղ տըքըրը պուն :

- 7 Ու լը Լիւստրատա պը լը՛կան զայի՛ֆ մնռուվ քի ու֊
նըշտը պու , ժը բահմա տիյա խօ թօվալ զա , քօ դաթ
նա կէռիա պու :
- 8 Ուրիա սէօզա Պօղոսէ կօտարի տըքըր , ուր ժի լը ուրի
նըհէռթ ու տի քօ ժը սաղ պուռնուա խմանէ ուրի հէյմ ,
- 9 պը պըլընտ ավաղ քի կօ , Ռա՛պս ուստ լը սէր լընկա
խօ պը սէք , աւ ժի տը պազպազի ու սը ջօ պու :
- 10 Դալապա կավա քօ քըրընէ Պօղոսէ տին պը զըմանէ
Լիկայոնէ տանկէ խօ հաննին ու կօն , խօտէան լը քիս
վէթէ մնռուվան պը քէթընէ ժը մնռա հաթըն խուարի :
- 11 Ու ժը Բառնարասուա Դիոս կաղի տը քըրըն , ու ժը
12 Պօղոսուա Հէրմէս , չըմա քօ սէօզ պաչի աւ պու : Ու
լը պսր պաժէրտա պուռն քէշիշէ փութա Դիոսէ լը պսր
տանրիյան նօկընան ու թաճան անի , պը խալգէուա թմվ
13 տը խօստը պու դուրպան քըրըն : Համա կավա քօ
Բառնարաս ու Պօղոս ըէսուլ պըհիատըն , ճըլէդ խօ
դաթմանտըն լը նավ դալապայէ պը պազանտընէ տը
14 դիրա պուռն . Ու տը կօթը պուռն , Եա՛ մնռուվան դըշդէ
հանա չըմա՞ տըքըն , նմ ժի ոգա ո՛ էլէմ հէպօղ մն
ռուվ ըն , ու վաղ տըքըն ժը ուա քօ ժը աւ դըշդէ
պաթալան լը սաղ Ալլահուա վէկէռըն , քօ աւ խալգ
քըր ազիւման ու արտէ ու պահրէ ու աւ հէմի դըշդան
15 քօ լը նավ ուան ըն : Քօ լը աւ կէշմիշ ասիրանտա
պսրտա ժը հէմի միլէթանուա լը ուէյա խօ պը ջըն :
- 16 Պը աւ հէմի դըշդան տիսա աւ խօ պէ շէհատէթ նա
հիշթ , ժը ուա ժը ազիւմանան պարանան ու մահսուլ
տար էյաման պը տայընէ պը դատման ու պը շաղի
17 թիան տըլէ ո՛ պը դըժը քըրընէ : Ու դըշդէ հանա պը
կօթընէ անճախ դատըր պուռն ճըվաթան սնքընանտընէ .
- 18 քօ դուրպան նս քըն : Համա ժը Անթաքիայէ ու ժը
Գօնէայէ Եէհուտիան հաթըն ու՛ դալապայէ դանտումիշ
քըրըն ու Պօղոսէ գէվըր քըրըն , ու ժը պաժէրէ տսր
քչանտըն , պը թախմին քըրընէ՝ էրքը մըրիս :
- 19 Լաքին կավա քօ շակըրտան լը չար ալիյէ ուրի կըրթըն՝

- 20 և ապու լը պաժէր քէթ ու աւ ույա տընէ պը թնվլի
 Բառնարասու լը Դէրբէէ ջու : Ու ուան լը աւ պա-
 ժէրտա պը վաղ քըրընէ ու վըռան պը շակըրտ քըրընէ
 վէկէռիան լը լիւստրայէ լը Գօնեայէ ու լը Սնթաքիայէ :
 21 Ու տըլէ շակըրտան պը գաճի քըրընէ , ու պը նասի-
 հաթ քըրընէ քօ լը իմանտա գաճի պը մինըն , ու տը
 կօթըն էրքը ժը մնուա լաղըմն պը վըռ սըլպէթան լը
 22 փասիշահիթիյէ խօտէ քէթըն : Ու կավա քօ ժը ուանուա
 ժը հէր եէք քիլիսաուա երէցան նասպ քըրըն , պը ոօճի
 ու պը նըմէճ քըրընէ , ուան ժը Բապպուա հավալա
 23 քըրըն՝ ժը աւուա քօ իման անի պուն : Ու լը Պիսի-
 24 թիատա պը կէռանտընէ հաթըն լը Պամիլիւիայէ : Ու
 լը Պէրդէտա քէլամուլահէ պը խապէր տանէ լը Ստա-
 25 լիայէ ջուն : Ու ժը ուէ ժը պահրէ լը Սնթաքիայէ
 ջուն , ժը ուէ քօ ժը լութֆէ խօտէուա հավալա պօ
 26 պուն ժը պօյ աւ շըղուլ քօ թէմամ քըրըն : Ու կավա
 քօ հաթըն քիլիսա լը եէք ճի ճըվանտըն ու նագլ քըրըն
 շը քօ խօտէ պը ուանուա քըրը պու . քօ ժը թայի-
 27 Ֆանուա տաբիյէ իմանէ վէքըրը պու : Ու լը ուէ վըռ-
 դէմանան պը շակըրտան սնքընին :

ՍԷՐ 15

- 1 Ու հընըքան ժը Եէհուաթիթանէ հաթըն պրէյան հին
 տըքըրը պուն՝ քօ էրքը լը կէօրա ատաթա Մուսա հուն
 2 սիւնէթ նասըն նըքարըն խէլաս պուն : Նուա Պօղոս ու
 Բառնարաս լը գարչի ուան բաչէ վըռ նիզա՝ ու միւ-
 ճատէլէ քըրընէ գարար տան քօ Պօղոս ու Բառնարաս
 ու չէնա նաս ժի ժը ուան ժը պօյ մէսէլէ հան պը ջուն
 3 լը Գուտսէ ժը րէսուլանուա ու ժը իխթիարանուա : Նուա
 ուան կավա քօ ժը քիլիսայէ հաթըն շիանտըն վէկէռան
 տընէ թայիֆան պը նագլ քըրընէ՝ ժը ֆիւնիկայէ ու
 ժը Սամարիայէ տը պըհուրը պուն ու ժը հէմի պրէյան
 4 ու մնղըն շաղիթի տըտա պուն : Ու կավա քօ կըհիշ-

- տըն լը Գուտտէ ժը քիլիսայէ ու ժը ըհտուլան ու ժը
 իխթիարան դապուլ պուն, ու ննդլ քըրըն չըքօ խօտէ
 5 պը տէսթէ ուան քըրը պու : Ու հընըքան ժը մէզհէպէ
 ֆարիսիան քօ լը իմանէ հաթը պուն ուապուն՝ ու տը
 կօթըն . էրքը լազըմն ուան սիւնէթ քըրըն ու թէնպիհ
 6 պըքըն քօ նօմօսէ Մուսայէ պը բէն : Ու ըհտուլան ու
 իխթիարան հաթըն ճըվանտըն ժը պոյ դըչդէ հան
 7 շավըր քըրընէ : Ու բաշէ փըռ միւճատէլէէ ֆէթրօս
 ուա պու ժը ուանուա կօ . էյ պրէ մնոուվան հուն
 դանըն քօ ժը ուոյա ավուլ խօտէ նղ պըժարթ ժը նավ
 մն , քօ պը տնվէ մըն թայիֆան սէօղա ինճիլէ պը պը
 8 հէն ու իման պիւնըն : Ու դալպան զանօղ խօտէ շէհատէթ
 քըր ժը ուանուա , բուհ էլ Գուտտ ժի տա ժը ուանուա՝
 9 շավան քօ ժը մնուա ժի : Ու մապէնա մն ու ուան
 դաթ ֆարդ քի նն քըր պը իման տըլէ ուան պը փադըժ
 10 քըրընէ : Նուա չըմա՞ խօտէ տը ճարապիւնին , լը սէբ
 ասդույէ շակըրտան վուսան նիրի քի պը տա դինընէ ,
 քօ աուի նն պավէդ մն ու նն ժի նմ՝ դատիր պուն
 11 հնլանինէ : Համա նմ իման դինըն քօ պը լութֆէ Բապպ
 12 Մէսիհէ խէլաս տը պըն , շավան քօ ուան ժի : Ու ճըվաթ
 հէմի հուս պօ պուն ու կօտարի տըքըրը պուն ժը Բաու
 նարասուա ու ժը Պօղոսուա , ուան քօ նադլ տըքըրը
 պուն , էրքը խօտէ չըգաս ալամաթան ու հիքմաթան
 13 քըրը պու պը տէսթէ ուան լը նավ թայիֆան : Ու
 կավա քօ ուան խապէրէ խօ պըռին , Եագուպ ճէվապ
 տա ու կօ , էյ պրէ մնոուվան ժը մըռա կօտարի պըքըն :
 14 Շըմհուն նադլ քըր էրքը խօտէ շավան ավուլ զիյարէթ
 քըր քօ ժը թայիֆան դալմ պըսդինն ժը պոյ նավէ
 15 խօ : Ու ժը դըչդէ հանուա խապէրէ փէյղէմպէրան ժի
 16 միւթապըդըն , շավան քօ հաթիւ նըվիսանտըն . Չը
 ուէ բէվն տէ փէկէռմ ու շատըռէ հաթը քէթըն է
 Տավուտէ տիսա տէ ջէքըմ , ու աւ ճի քօ հաթիւ հէ
 լոչանտըն տիսա տէ թէմէլ պըքըն ու աուի տիսա տէ
 17 դուրմիշ պըքըմ . Գօ աւ պադիման մնոուվան է խօտէ

- արամիչ պըքըն , ու հէմի թայիֆան լը սէր ուան քօ
 նավէ մըն հաթիւն կաղի քըրըն , տը պէ Բապպ , քօ աւ
- 18 հէմի դըշդան տըքն : Ժը խօտէուա ժը աժուլտա հէմի
 ամէլէ ուի ժէուա մալումըն . ժը թէմէլ պունէ տընէ :
- 19 Ժը պոյ ուիա նղ մինասիպ տը պինըմ' սըխլէթ նն տըն
 ժը ուանուա՝ քօ ժը թայիֆան լը խօտէ վէ տը կէուըն .
- 20 Լէ քեաղըտ քի պը նըլիսին ժը ուանուա քօ շունտա
 պը սնքընըն ժը մուրտարիթիյէ փու թան ու ժը զինայէ
- 21 ու ժը հաթը խանըգանտըն ու ժը խույնէ : Զիրա ժը
 դէֆն ասիրան վըրտա լը նալ հէմի պաժէրան է Մուսա
 խօնտօղէ ուի հանն , ու լը նալ տէրան լը հէմի ուոյա շէ
- 22 մուան տէ խօնտըն : Ուէ չաղէ ժը րէսուլանուա ու ժը իխ
 թիարանուա ժը հէմի քիլիսաուա լը եէք ճի գանճ խույա
 քօ ժը ուան մանուվան պը պըժէրըն լը Մնթաքիայէ պը
 շէյինըն պը Պօղոս ու պը Բառնաբասէ , Բարսաբայէ քօ
 լաղապէ ուի Եէհուտա ն , ու Շիլայէ քօ ուան լը նալ
- 23 պրէյան միւթէպէր մանուվան պուն : Ու պը տէսթէ ուան
 քեաղըտ քի շիանտըն՝ վահա հաթը նըլիսանտըն պու .
 րէսուլան ու իթիարան ու պրէան , սըլաժան
 լը Մնթաքիայէ ու լը Սիւրիայէ ու լը Կիլիկիայէ
- 24 ժը թայիֆան պուն ժը պրէանուա : Զիրա նմ' պը
 հիտըն քօ հընըքան ժը մն պը ուապունէ պը խա
 պէրան ո' շաչ քըրըն ու ճանէ ո' խէրապ քըրընն ,
 պը կօթընէ , էրքը լաղըմ ն սիւնէթ պուն ու նօմօսէ
 պը բէն , քօ ժը ուանուա նմ' ահլա թէնպիհ նն քըրիւն :
- 25 Էմ' քօ պը եէք իթիֆանգ հաթընը ճըլանտըն ժը մանուա
 մինասիպ խույա քօ մանուվան պը պըժարթընէ ժը
 ոուա պը շէյինըն պը միւհիպ պրէյեդ մն պը Բառնա
- 26 բասէ ու Պօղոսէ : Ուան քօ ժը պոյ նավէ Մէսիհ էլ
 27 իսա Բապպէ մն ճանէ խօ տայօղ մանուվըն : Նուա
 Եէհուտաէ ու Շիլայէ մն շիանա , քօ ուան ժի պը տնվ
- 28 հէման աւ դըշդան ժը ոուա խապէր պըտըն : Զիրա ժը
 Բուհ էլ Գուտտուա ու ժը մանուա ժի գանճ խույա քօ
 լը սէր ո' պարէ զէտէ տա նէյնըն , ժը աւ իթիլալէ

- 29 Դըշդան բէթըր . Գօ տուր պը սնքընըն ժը գուրպանէ
 փութան ու ժը խույնէ , ու ժը հաթը խանըգանտընէ ,
 ու ժը զինայէ՝ քօ ժը աւ ժըշդան հուն խօ պը խօյի
- 30 քըրընէ տէ գանն պըքըն , սաղ պըն : Ու ուան ժի լը
 ուէ պը հաթը տա տիթընէ , ջուն լը Անթաքիայէ , ու
 ճէմաթան լը եէք ճի պը ճըվանտընէ քեաղըտէ տան :
- 31 Ու կավա քօ խօնտըն , շաղ պուն լը սէր աւ տըլ փըռս
 32 պունէ : Համա Եէհուտա ու Շիլա քօ ուան ժի փէյղէմ
 պէր պուն , պը փըռ խապէրան ժը պրէանուա փըռ տըլ
 33 փըռսի տան , ու ուան գավի քըրըն : Ու բաշէ ոխթ քի
 լը ուէ սնքընանտընէ , պը սէլամէթի ժը պըրէան ուէվի
 34 պուն ժը ըհսուլանուա պը վէկէուըն : Համա ժը Շիլաուա
 35 գանն խույա քօ լը ուէ պըսնքընն : Պօղոս ու Բառնա
 բաս ժի լը Անթաքիայէ տը սնքընի պուն , ու պը փը
 ուան քէլամուլահէ պը հին քըրընէ վաղ տըքըրը պուն :
- 36 Ու բաշէ չէնտ ույան Պօղոս կօ ժը Բառնաբասուա .
 վէկէուըն ու պրէյան ամ զիյարէթ պըքըն լը հէր եէք
 պաժէրան լը քօ քի ամ քէլամուլահէ վաղ քըրըն . ու
 37 մնղէքըն էրքը չավան ըն : Նուա Բառնաբաս Հաննաէ
 տը խօստ քօ թնվ պը խօուա պըստինն , քօ Մարգոս
 38 տը հաթը պու կօթան : Համա Պօղոս լայըգնն տի քօ լը
 Պամիլիլիայէ ժը ուան վէ դաթօղ ու պը ուան լը շըղուլ
 39 նն հաթօղ պը խօուա պըսդինըն : Սհվա լը նավ ուան
 նիղա քի պու , հաթա քօ ժը հնվուտու վէ գաթիան ,
 ու Բառնաբասէ պը խօուա սննտ Մարգոսէ ու պը պահը
 40 լը Գըպըրգէ ջու : Ու Պօղոս ժի Շիլաէ պըժարթ ու
 ապու ժը պրէյան ժը լութֆա խօտեուա պը հավալա
 41 պունէ : Ու լը Սիւրիայէ ու լը Կիլիկիայէտա տը կէ
 ուա ու քիլիսան գավի տըքըրը :

1 Ու լը Դէրբէէ ու լը Լիւստրայէ կիյա . ու լը ուէ
 շակըրտ քի հնպու նավէ էքէ Տիմօթէոս , քօ լը իմանէ

- հաթօղ դուռէ ժըն քի Եհնուտի պու , ու պավէ ուի
 2 Եունանի պու : Ուիա Լիւստրատա ու լը Գօնէատա
 պուն ժը պրէան մանուլ քի գանճ շէհատէթ պօ պու :
 3 Պօղոս խօստ քօ ուիա բէռա ռապան , կըրթ աուի սիւնէթ
 քըր , ժը պոյ լը ուէ տանրանտա պուն Եհնուտիան ,
 4 գիրա հէմի ժի աը զանը պուն քօ պավէ ուի Եունանի
 պու : Ու կավա քօ ժը պաժէրան աը պըհուրը պու ,
 ժը ուանուա լը Գուտսէտա պուն ժը ըհսուլան ու ժը
 իխթիարան հաթը միւնատիպ տիթըն գանճան ժը պոյ
 5 խօյի քըրընէ պուն : Ու քիլիսան ժի լը իմանտա գավի
 աը պօ պուն ու ռօ պը ռօ նուֆուղէ ուան զէտան աը
 6 պօ պու : Ու լը Փռիւղիայէ ու լը ալիէ Գաղատիայէ
 կէռիան , ու ժը Բուհ էլ Գուտսէ մէ'ն պունէ , քօ քէ-
 7 լամուլահէ լը Ստիատա նան պէժըն . կավա քօ լը ալիէ
 Միւսիայէ հաթըն աը խապըթը պուն քօ լը Բիւթանիայէ
 հանըն , ու Բուհա Մէսիհէ պան նան տա ժը ուանուա :
 8 Ու Միւսիայէ պը պըհուրթընէ լը Տրովագայէ քէթըն :
 9 Ու լը ուէ ժը Պօղոսուա լը շանէտա խանլ քի խույայի
 պու , Եէքի Մակեդոնի սանքընի ժէռա լավա աըքըր
 ու աը կօթ . Լը Մակեդոնիայէ պը պըհուր ու ժը մանա
 10 խմտատ պըքան : Ու կավա քօ խանլէ տի , զուլան մա
 խօստ քօ լը Մակեդոնիայէ հանըն , պը Ֆէհմ քըրընէ
 քօ խօտէ աը խուաղան քօ նամ ժը ուանուա ինճիլէ վաղ
 11 քըն : Նուա նամ պը կէմիէ ժը Տրովագայէ ռա պուն
 ու ռանտ լը Սամթրակէ ջուն , ու աւ ռօյա տընէ լը
 12 Նէապօլիսէ : Ու ժը ուէ ժի լը Ֆիլիպէ , քօ ժը գըամ
 քի Մակեդոնիայէ մէշուր պաժէր քի ն կողմիւխ ,
 13 ու շէնտ ռօճ լը ուի պաժէրէ նամ սանքընին : Ու լը ռօյա
 շէմուէ ժը պաժէրէ տանր լը քէնարէ շոյէ նամ ռա պուն լը
 քօ քի ատէթէ ուան հանպու նըմէճ քըրընէ , ու պը ռօնըշ
 աընէ՝ պը հաթը ճըվանտըն ժընան ման խապէր աըտա :
 14 Ու ժը Թիւատիր պաժէրէ ժիրանի Փռօթօղ ժըն
 քի նավա էքէ Լիդիա , քօ ժը խօտէ թըռսող Եէ-
 քի պու . կօտարի աըքըր՝ աըլէ էքէ խօտէ վէքըր

- 15 քօ ժը կօթընա Պօղոսուա կօտարի պըքն : Ու կալա քօ թահֆիլ պու աւ ու մալա ուի , լավա քըր ու կօ . էրքը մը էմինէ խօտէ հասապ տըքըն , լը մալա մըն պը գէվըն ու պը սնքընըն , ու ժը մնուա զօռ քըր :
- 16 Ու պու քի , կալա քօ ամ լը նըմէճէ տը ջօ պուն , գիզ քի ռաստէ մն հաթ՝ քօ բուհա Փալչիլըկէ ուի հնպու , քօ պը Փալչիլըկ քըրընէ ժը աղայեղ խօռա
- 17 վըռ գազանճ տը սնի պու : Գիզէ հան լը բէյ Պօղոսէ ու ամն պը քէթընէ պը գիրանէ տը կօթ . Մնուովէ հանա գուլէ խօտէ թաալա նըն , քօ ուան ժը մնուա
- 18 ռէյա խէլասէ վազ տըքըն : Ու դըշդէ հան լը վըռ ռօյանտա տըքըր , ու Պօղոս պը թածիզ պունէ վէկէ . ռիա , ու ժը բուհուա կօ . Ժը դառա պը նավէ խա էլ Մէսիհէ էմր տըքըմ՝ քօ ժը ուի տնր պէյ , ու լը ուէ սաաթէ ռապու :
- 19 կալա քօ տին աղայեղ ուի քօ ումուտէ քեարէ ուան . հաթը պուանտըն՝ կըրթըն Պօղոսէ ու Շիլայէ , ու լը
- 20 պնր հիւքմտարան լը մէյտանտա քչանտըն : Ու ուան լը պա սէրտարան պը անինէ կօն . Մնուովէ հան պա
- 21 ժէրէ մն լը սէր հէվ տըքըն ուան Նէհուաինն : Ու վուսան աոտթան վազ տըքըն՝ քօ ժը մնուա ճայիզ նընն գապուլ քըրըն , նն ժի ամէլ քըրըն , չըմա քօ
- 22 ամ բօմալինն : Ու գալապա լը սէր ուան հիւճիւմ քըր , ու սէրտարան ժի ճըլէ խօ գազանտըն , ու էմր քըրըն
- 23 քօ ուան պը քութըն : Ու բաչէ ուան վըռ քութանէ՝ տանը ուան լը զընտանէ , ու ժը պէքչիլէ զընտանէռա
- 24 թէնալիհ քըրըն՝ քօ ուան շէտիթ խօյի պըքըն : Ուի ժի ահվա էմր քի պը սնտընէ , ուան լը զընտանէ հըն . աուռէ պը տանընէ , ու լընկա ուան լը թումիուղէ խըստ :
- 25 Ու լը նիվէ շնվէտա Պօղոս ու Շիլա նըմէճ տըքըրը պուն , ու խօտէ միւպարէք տըքըրը պուն , ու մահպու
- 26 սան ժի ժը ուանուա կօտարի տըքըրը պուն : Ու գաֆիլ գէլգէլէ քի մնզըն պու , վուսան քօ հիմէ զընտանան հաթըն հէժանտըն , ու զուվն հէմի տնրիան հաթըն

- 27 վէպուն , ու կրէտանէդ հէմիան հաթըն վէպուն : Ու
կալա քօ պէքչիէ զընտանէ հէշար պու , ու տանրիյէդ
զընտանէ հաթը վէպուն տի , շուրէ խօ քըշանտ , ու
աւ խօ տը խօստը գուշգըն , թախմին տըքըրըն քօ
28 մահպուսան ուէվիան : Համա Պօղոս պը պըլընտ սաունտ
քի կազի քըր ու կօ , Դու ժը խօռա քօթի դըշդ քի
29 մի քի , զիբա մի հէմի ժի լըվըր ըն : Ու աւ չըրա
քի խօստ ու լը հընտուռ պազիա , ու պը լէրզանտընէ
30 քէթ լը պի՛ր Պօղոսէ ու Շիլայէ : Ու ուան լը տանր
անի ու կօ . էյ էֆէնտիան ժը մըռա չը՞ լազըմի քը
31 ըն քօ խէլաս պըպըմ : Ուան ժի կօն . Ժը Բապպ խաս
էլ Մէսիհուա իման պի՛նն , ու տէ խէլաս պըպի դու ու
32 մալա դա : Ու քէլամուլահէ ժէռա խասպէր տան , ու
33 ժը աւ հէմիանուա քօ լը մալա ուխտա պուն : Ու սանտ
ուան լը ուէ սասաթէ շիվէ՞ ու պրինէ ուան շուշդ , ու
զուվի թահֆիլ պու ուի ու աւ հէմի քօ է ուի պուն :
34 Ու ուան լը մալա խօ պը պըրընէ լը պի՛ր ուան սինի
տանի , ու պը հէմի մալա խօ ժը խօտէռա պը իման
35 անինէ շազ պու : Ու կալա քօ սըպէ պու , սէրտարան
զուլաման շիանտըն ու կօն . Մանուվէ հանան պի՛րտան :
36 Ու պէքչիէ զընտանէ խասպէրէ հան ժը Պօղոսու նաիլ
քըր , էրքը սէրտարան շիանտըն քօ հուն պէն պի՛րտան ,
37 նուա ուապըն պը սէլամէթ հանըն : Համա Պօղոս կօ
ժը ուանուա , մի պէ մահքէմէ աշքեսար քութան քօ
մի մանուվ քի Բամալինն , լը զընտանէ տանին , ու
նուա պը տըղի՛դա տանր տը խըն , վուսան նապի , լէ՛
38 պրա ուան պէն ու մի տանր խըն : Ու զուլաման խա
պէրէդ հանա ժը սէրտարանուա նաիլ քըրըն , ուան ժի
կալա քօ պըհիստըն էրքը Բամալինն , թըռսիան , հաթըն
39 ժը ուանուա լալա քըրըն : Ու լը տանր պը անինէ լալա
տըքըրըն ժը ուանուա քօ ժը ուի պաժէր հանըն :
40 Ուան ժի ժը զընտանէ պը տանր հաթընէ քէթըն լը
մալա Լիդիայէ , ու պրէան տին , ու տըլէ ուան վըռա
քըրըն ու ջուն :

ՍԵՐ 17

- 1 Ու ժը Ամբիպայլիսէ ու ժը Այօղոնիսյէ պը կէռան, տընէ՝ հաթըն լը Սէլանիկէ, լը քօ քի տէր քի Եէհու.
- 2 ախան հնպու : Ու Պօղոս ժի լը կօրա առէթէ խօ լը նավ ուան քէթ ու սէ ռօյա շէմուէ պը ուանու ժը
- 3 քըթէպան խապէր տըտա պու, Պը մանա տայընէ ու լը պնր ուան պրտա դինընէ՝ էրքը լազըմ պու ժը Խ սաուա էլէման քշանտընէ ու ժը մըրբիան գըյամ քըրընէ, ու աւ Մէսիհ քօ նզ ժը ուա վազ տըքըմ կօ.
- 4 Իսա ն : Ու ժը ուան հընըքան իման անին, ու պը Պօղոս ու պը Շիլա թնվ պուն հէմ ժը խօտէ թըռսող Եունանիան փըռան ու ժը միւթապէր ժընան ժի չէն տան չէնտան :
- 5 Համա իման նն անօղ Եէհուտիան հասուտի քըրըն չէնտ մնուովէ պօշ պօղաղ էարամաղան պը խօուա պը սննտընէ ֆէսատ տնրանին ու պաթէրէ տան վէլվէլէյէ՝ պաղիան լը սէր մալա Յասօֆնէ ու տը խօստըն ուան
- 6 լը պնր ճիւմհուրէ պըրըն : Ու կավա քօ ուան նն տին, Յասօֆնէ ու չէնտ պրէյան պը քաշ քըրընէ պըրըն լը պնր զապիթէ պաթէրէ պը գիւրանէ՝ էրքը ուան քօ տընէ լը հնվուտու քըրըն, լը վըր ժի կըհիշթըն :
- 7 Քօ ուան Յասօֆն գապուլ քըրըն, ու ուան հէմիան լը գարշի ֆէրմանա խուքեար ամէլ տըքըն, զիրա
- 8 պաշգա եէքէ եանի Մէսիհ փատիշահն տը պէն : Տան ֆէսատէ ճըվաթէ ու զապիթէ պաթէրէ ուան քօ դըշդէ
- 9 հան տը պըհիտըր պուն : Համա կավա քօ ժը Յասօֆնէ ու ժը պաշգան քէֆալէթ սննտըն, ուան պնրտան :
- 10 Ու պրէյան զուզն պը շնվէ Պօղոսէ ու Շիլայէ շիան տըն լը բէրիաէ, ու ուան կավա քօ լը ուէ կըհիշթըն .
- 11 Ղուն լը տէրա Եէհուտիան : Աուան լը Սէլանիկտա պուն մնուովան ժը ուան հէնի ասլ զատէ մնուով պուն քօ քէլամուլահէ պը թէքմիլ տըլ գապուլ քըրըն, ու

- հէր ու քըթէպան թէֆթիշ տըքըրը պուն՝ էրքը դըշդէ
- 12 հան ահւանն : Նուա ժը ուան փըուան իման անին ,
 ու ժը մահթապէր Եունանի ժընան ու մնուուվան իման
- 13 անողան հընտըք նն պուն : Համա կավա քօ Եհհուտիէ
 Սէլանիկէ սահ քըրըն՝ էրքը լը Բէրիատա ժի քէլամու
 լահէ ժը Պօղոսէ վաղ պու , լը ուէ ժի հաթըն ու ճը
- 14 վաթէ տանը ֆէսատէ : Ուէ չաղէ պրէան Պօղոսէ
 շիյանտըն քօ հաթն լը քէնարէ պահրէ հնուն , համա
- 15 Շիլա ու Տիմոթէոս լը ուէ սնքընին : Ու ուան քօ Պօ
 ղոսէ տը պըր պուն , հնթա Սթինա անին աուի , ու
 ժէ պը իզն սնտընէ ժը պօյ Շիլայէ ու Տիմոթէոսէ ,
 քօ զուվն ժէուա պէն , ու ջուն :
- 16 Ու Պօղոս լը Սթինատա ուան պը պէքէմիշ քըրընէ
 ըուհա ուի լը նալ ուիտա պէ հուղուր պու , զիրա
 պաժէր հէմի դըժը լը փութփարէզիթիտա տը տիթը
- 17 պու : Նուա լը տէրանտա պը Եհհուտիան ու պը իթի
 դաթ մնուուվան խապէր տըտա , ու հէր ու լը մէյ
- 18 տանտա ժը քէուա քօ ուսթ տը հաթը պու : Ու ժը
 Եպիկարի ու ժը Ստոյիկի ֆէյլէսօֆան հընըքան պը ուի
 ուա պահս տըքըրը պուն , ու հընըքան՝ աւ խապէր
 պէլա քըրօղ չը՝ տը խուազն կօթըն , հընըքան ժի
 պաշդա խօտէան վաղ քրօղ տէ պըպն տը կօթը պուն ,
 զիրա Մէսիհէ ու դըյամէթէ ժը ուանուա վաղ տըքըրը
- 19 պու : Ու աուի պը կըրթընէ պըրըն լը Արիպագ մէհ
 քէմէտա , ու կօթըն . Էմ տըքարըն սահ պըքըն աւ
- 20 թալիմէ հանա նօ քօ դու տը սէյ . Ջիրա դու լը կօյա
 մն հընըք դըշդէ զարիպան դինի . չըմա քօ նմ տը
- 21 խուազըն զանըն էրքը տէ չը պըպըն ուան : Հէմի Սթի
 նալիան ու Եապանչի միսաֆրուան ժը պաշդա դըշդ
 քիուա կօտարի նն տըքըրը պուն ժը զայրի դըշդ քի
 նօ կօթընէ ու պըհիսթընէ :
- 22 Նուա Պօղոս լը օրթա Արիսպագտա պը սնքընանտընէ
 կօ . Եա՝ մնուուվէ Սթինիյան նզ ո՛ ժը հէր խուսուս
- 23 սա էհլի մէղհէպ տը պինըմ : Չըմա քօ նզ պը կէ

- ուսնորնէ կալա քօ մը ճիէ իպատէթէ ո թամաշա
 տըքըր . սեղան քի ժի մը տի քօ լը սէր էքէտա ժը
 ՆԱ ՄԱԼԻԻՄ ԽՕՏԷՌԱ, հաթը պու նըլիսանտըն . զիրա
 աուի քօ հուն պէ նաս քըրըն ժէուա իպատէթ տըքըն
 24 հէմէն անժի աուի ժը ոուա վաղ տըքըմ : Խօտէ քօ
 տընէ խալփ քըր , ու լը նալ ուիտա պուն հէմի դըշ
 դան աւ Խօտիէ ազիւմանան ու արտէ ան , պը տէսթ
 25 հաթը ջէ պուն լը տաճարանտա սաքին նապան , Հէմ
 ժէուա ոգա ժը դըշդ քիուա միւհթաճ պը տէսթէ ին
 սանան խըզմէթ նա պան , զիրա ժը հէմիանուա էօմր ու
 26 նէֆէս ու հէր դըշդէ տայօղ աւ ան : Ու լը սէր ոույա
 հէմի արտէ ժը սաքին պունուա՝ հէմի միլէթէ ման
 ոուվան ժը եէք խույնէ խալփ քըր , ու այրի զէմանան
 իճատ քըր՝ ու հէմ սինօուէ մէսքեանէ ուան , հաթա
 27 քօ Խօտէ արամիշ պըքըն , Քօ պէլքի տը տիսթան աուի
 սահ պըքըն , Փարաղա աւ ժը հէր եէքէ ման տուր ժի
 28 նընան . Զիրա անմ պը ուի տը ժին , ու տըլէպըթըն
 ու անմ հէնան . չավան քօ հընըքան ժը շաիրէ ո՛ կօթըն ,
 29 Զիրա անմ ժը ճինսա ուինան : Նուա չիւնքի անմ ժը
 ճինսա Խօտէ ան , լաղըմ նընան քօ անմ վուսան հասապ
 պըքըն քօ Սլլահիթի պէնկզէմիշէ զէուէ , եա զիլէ , եա
 դէվըրէ պըպան , քօ պը սանաաթ ու հիւնէրէ մանու
 30 վան փալէմ իշի պունան : Նուա Խօտէ ոխթա նաղանի
 թիէ պը նա տիթըն քըրընէ , նուա լը հէր ճի ժը հէր
 31 մանուվանուա թէնպիհ տըքան քօ թօպա պըքըն : Զիրա
 ուճ քի թափթիր քըրիան , քօ լը ուէ ուտա տընէ պը
 ատայէթէ հիւքմ պըքան , պը տէսթէ աւ մանուվ քօ ,
 աուի աւ թային քըր , ու ժը հէմիանուա իթիմաթ տա
 աուի ժը մըրիան պը փըյամ քըրընէ :
 32 Ու ուան կալա քօ փըյամէ մըրիան պըհիսթըն , հընը
 քան հանաք տըքըրը պուն , ու հընըքան ժի տը կօթը
 պուն , ժը պօյ դըշդէ հան պաշփա ճար քի ժի ան
 33 տէ ժը դաուա կօտարի պըքըն : Ու ահվա Պօղոս ժը
 34 նալ ուան ուապու : Համա չէնտ մանուվան պը ուի

Թան՛վ պուռնէ իման անին, քօ լը նա՛վ ուանտա պու
Դիոնէսիոս Արիսպագալի, ու ժըն քի նա՛վա էքէ Դա-
մարիս ու պը ուանուա պաշգա քէսան ժի :

ՍԷՐ 18

- 1 Ու ժը ուէ բէվն Պօղոս ժը Աթինայէ պը վէ գա .
- 2 Թանէ լը կորընթոսէ հաթ . Ու Եէհուաի քի տի նա՛վա
էքէ Ակիւղաս ճինսէ ուի ժը Պօնտոսէ, քօ պը Պրիս-
կիղա թանվի ժընա խօ նօ հաթը պու ժը իտալիայէ լը
կէօրա էմրա կըօդիոսէ քօ հէմի Եէհուաիան ժը Հուովէ
- 3 տուր պըն ու լը ճէմ ուան ջու : Չիւնքի ժը եէք սա-
նաաթէ պուռն լը ճէմ ուան սնքընի՝ ու տը շըղուլը
- 4 պու, չըմա քօ սանաաթէ ուան չատըրչիթի պու : Ու
լը հէր ուօյա շէմուտա լը տէրա ուանտա խապէր տըտա,
ու Եէհուաիան ու Եունանիան գանտուրմիշ տըքըր :
- 5 Ու կավա քօ Շիլա ու Տիմոթէոս ժը Մակեդոնէ հաթըն,
Պօղոս լը Բուհա խօտա պը դանկ պուռնէ ժը Եէհու-
տիանուա պը շէհատէթի իսպաթ տըքըր՝ էրքը Մէսիհ ,
- 6 իսա ն : Ու ուան ժի կավա քօ գարչի սնքընըն ու
տըժմինան տըքըրը պուռն, աւ ճըլէ խօ պը տա ո շան-
տընէ կօ ժը ուանուա . խույնա ո՛ լը սէր ո, նղ փաք ըմ,
ժը ուէ բէվն ժը թայիֆանուա տէ հնուրմ :
- 7 Ու ժը ուէ պը ջունաընէ քէթ լը մալա եէքէ, քօ
նա՛վա ուի Յուստոս պու ժը խօտէ թըուօղ մնուով
- 8 քի, քօ մալա էքէ լը ժողովարանէ զնլըգի պու : Ու ճէ-
միյէթ պաշի կրիսպօղ պը հէմի մալա խօ ժը Բապպուա
իման սնի, ու ժը կորնթիյան վիբուան պը պըհիստընէ
- 9 իման անին ու թահֆիլ պուռն : Ու խօտէ լը շնվէտա
լը խսնվտա ժը Պօղոսուա կօ . մն թըուս, լէ խապէր
- 10 պըտան, ու հըշ մն պն : Չիրա նղ պը դաուա մն,
ու գաթ եէքէ ժը պօյ ժը դաուա էղիյէթ տայընէ լը
սէր դա տէ նն պազն, զիրա լը պաժէրէ հան վըու-
- 11 խալգէ մըն հէնն : Ու լը ուէ սալ քի ու շէշ մահան

- սանքընի, ու քէլամուլահէ լը նալ ուան հին տըքըր :
- 12 Լը ուոյա Գաղիոն գայմագամէ Աքայայէ, Եէհու տիան պը եէք տըլ պունէ լը գարչի Պօղոսէ ուպուն
- 13 ու աուի լը տիվանէ պըրըն . Ու տը կօթըն քօ, Ուիա մանուվան գանտուրմիշ տըքն քօ ժը նօմօսուա մու
- 14 զայիր ժը խօտէուա իպատէթ պըքըն : Ու կավա քօ Պօղոս հաղըր պու տանվէ խօ վէքըրանտընէ, Գաղիոն ժը Եէհուտիանուա կօ . Էրքը նահագիթի քի, եախօտ եարամաղ ֆէնտ քի պը պանա, էյ Եէհուտիան ժը
- 15 մրուա ճայիղ պու ժը ոուա կօտարի քըրըն : Լաքին էրքը պահսա ո լը սէր սէօղ ու նավան ու լը սէր նօմօսէ ո ան, հուն պը պլինըն ժը խօուա, ղիրա անգ հաքիմէ դըչդէ
- 16 հանան նա խուաղըմ պըպըմ : Ու ուան ժը մէհքէմէէ
- 17 գավարանտ : Ու ուէ չաղէ հէմի Եունանիան ճէմիյէթ պաշի Սօթէնէսէ պը կըրթընէ լը պէր մէհքէմէէ քու թան, ու ժը պօյ դըչդէ հանա գաթ հաճէթէ Գաղիոն նան պու :
- 18 Ու Պօղոս ժի հէժա բաշէ կանըք ու լը ուէ սանքը նանտընէ ժը պրէան պը վէ գաթանտընէ, ժը պահրէ լը Սիւրիայէ ջու . Ու պը ուիուա Պրիսկիղա ու Ակիւ զասէ ջուն ու լը ֆէնկըատա փօուա խօ սըուանտ՝ ղիրա՝
- 19 վատէ ուի հանպու : Ու լը Եփէսոսէ կըհիշթ ու ուան լը ուէ հիշթ, համա աւ լը տէրէ քէթ պը Եէհուտիան
- 20 ուա խապէր տըտա : Ու ժէուա լավա տըքըրը պուն քօ հէնի փըռ ղէմանան պը ուանուա պըմինան, լաքին գայիլ
- 21 նան պու : Լէ ժը ուան ժը վէգաթանտընէ կօ . Լաղըմն քօ հէլպէթ հէլպէթ պայրամա հան անգ լը Գուտսէ պըքըմ . համա պը իղնա խօտէ տիսա ժը ոուա տէ վէ
- 22 կանըմ . ու ժը Եփէսոսէ պը կէմի ունպու . Ու ջու լը Գայսէրիէ ու ժը ուէ լը Գուտսէ ու ժը քիլիսաուա
- 23 սէլամ տա, ու բաշէ ջու լը Սնթաքիայէ : Ու բաշէ ղիսթ քի լը ուէ սանքընանտընէ ուպու, ու պը սըրա լը էյալէթէ Գաղատիայէ ու Փուիղիայէ տէվը տըքըր, ու հէմի շակըրտան գավի տըքըր :

- 24 Ու պը նալ Ապօղոս ճինսէ ուի ժը Խքէնատէրէ էհլի
քէլամ՝ մնուով քի Եէհուտի հաթը կիյա լը Եփէսոսէ
- 25 քօ ուիա լը աղիղ քըթէպտա փըռ զանայի պու : Մն
ուովէ հան ուէյա խօտէ հին պօ պու , պը հէրարէթէ
րուհէ ժը խուսուսա խօտէ խապէր տըտա ու հին տըքըր
պը տիպէթէ , համա աուի թանէ թահֆիլէ Հաննատէ
- 26 տը զանը պու : Ուիա լը տէրէտա պը ճէսարէթէ տէսթ
քըր խապէր տանէ , ու կալա քօ Սկիւղասէ ու Պրիս
կիղատէ ժէ պըհիստըն , հէնի աուի լը ճէմ խօ սանտըն ,
- 27 ու ուէյա խօտէ հէնի թէմամ ժէուա հին քըրըն : Ու
կալա քօ աուի խօստ լը Աքայայէ պը ջօ , պրէան տըլ
տան ժէուա ու քեաղըտ նըվիսանտըն ժը շակըրտանուա
քօ աուի փապուլ պըքըն , քօ կալա քօ լը ուէ կիյա ,
փըռ եարաում քըր պը լութֆ ժը իման անօղանուա :
- 28 Զիրա լը մէյտանտա փըռ թաղիլ տըքըր Եէհուտիան ,
ժը աղիղ քըթէպան պը նշան տայընէ էրքը Մէսիհ իսա մ :

ՍԷՐ 19

- 1 Ու պու քի կալա քօ Ապօղոս լը կորնթաստա պու ,
Պօղոս լը ալիյէ ժօրինտա պը տէվըր քըրընէ հաթ լը
Եփէսոսէ , ու չէնտ պրէան տի ու կօ ժը ուանուա .
- 2 կալա քօ ո իման անի աճապա բուհ էլ Գուտսէ ո
սանտըն , ուի ժի կօն ժէուա , Հնպուսէ բուհ էլ Գուտս
- 3 պիլէ մն նն պըհիստիմ : Ու կօ ժը ուանուա . Լէ պը
չը՝ հուն թահֆիլ պուն , ուան ժի կօ , պը թահֆիլէ
- 4 Հաննատէ : Պօղոս ժի կօ . Հաննա պը թահֆիլէ թօպաէ
թահֆիլ քըր , ժը խալպէուա կօ . էրքը աւ քօ լը բէյ
ուի տէ պէ ժէուա իման պիներն , եանի Մէսիհ էլ իսատէ :
- 5 Ու կալա քօ աուա պըհիստըն պը նալէ Բապպ Մէ
6 սիհէ թահֆիլ պուն : Ու կալա քօ Պօղոս լը սէր ուան
տէսթ տանի բուհ էլ Գուտս լը սէր ուան հաթ ու
ղըմանան խապէր տըտան աւ փէյղէմպէրիթիէ տըքըրըն :
- 7 Ու աւ հէմի մնուվան փասա տուանղոահան պուն :

- 8 Ու լը տէրէ պը քէթընէ , սէ մահան պը սէրպէսթ լը սէր փաաիշահիթիէ Խօտէ Խապէր տըտա , ու դան .
- 9 տուրմիշ տըքըր : Համա կալա քօ հընըքան ինատի տըքըրըն ու գարշի տը սանքընի պուն լը պանր գալա պայէ ժը մէղհէպէ հանուա պը քօթի կօթընէ , աւ ժը ուան տուր պու , ու շակըրտան ճիյէ քըր , ու հէր ոօ լը մէտըէսէէ եէքէ պը Տիւրան նալ Խապէր տը տա
- 10 պու : Ու ուիա տու սալան քշանտ հաթա քօ լը հէմի Ասիատա սաքին պուն Եէհուտիան ու Եունանիան քէ .
- 11 լամուլահէ պըհիսարն : Ու Խօտէ պը տէսթէ Պօղոսէ
- 12 աճայիպ քէրամաթան տըքըր : Վուսան քօ ժը ճէսէտէ ուի լը սէր նախօշան պլիէ տըամտլան , եախօտ փէշթի մալան տը պրը պուն ու ժը նախօշիթիան սաղ տը պօ պուն , հէմ եարամաղ բուհան տանր տը հաթը պուն :
- 13 Ու ժը աւ տէվը քրօղ Աֆսունչի Եէհուտիան հընըքան , լը սէր ուանան քօ եարամաղ բուհէ սուան հէյան նավա Բապպ Մէսիհէ զիքը քըրընէ պը տէսթ տադի նընէ տը կօթը պուն . Պը աւ Մէսիհէ քօ Պօղոս վաղ
- 14 տըքան , ան ո սօնտ տըտըն խուարըն : Դըշդէ հան քըրօղան հաթթ գուռէ պաշ իմամ քի Սկեա հաթը կօ
- 15 թան Եէհուտի քի պուն : Ու Բուհէ եարամաղ ճէվապ տա ու կօ . Մէսիհէ անղ նաս տըքըմ , Պօղոս ժի տը
- 16 զանըմ , լաքին հուն քի նըն : Ու աւ մանուվ քօ լը հընտուուա էքէ պու Բուհա եարամաղ , լը սէր ուան պը պաղանէ , կըրթ ուան ու ենկմիշ քըր , հաթա քօ ժը աւ մուլ չըվաղ ու սըրինտար տանրվն ունվիան :
- 17 Ու դըշդէ հան լը նալ Եփէսոստա սաքին պուն ժը հէմի Եէհուտիանուա ու Եունանիանուա մալում պու . ու լը սէր հէմիան թըռս քի քէթ , ու ժը նավա Բապպ
- 18 Մէսիհուա թաղիմ տը պօ պու : Ու ժը իման անօղան փըռան տը հաթը պուն ու իգրար տըքըրը պուն ու
- 19 քըրընա խօ նապլ տը քըրը պուն : Ու ժը Ֆալ քըրօղան փըռան քըթէպէ խօ պը Խօուա տը անի պուն ու լը պանր հէմիան տը շավութանտը պուն . ու գըրյմէթէ

- ուան հիսապ քըրըն տին քօ բէնճէ հազար փարչա զիվ
- 20 պու : Ու ահվա քէլամուլահէ պը գօւվէթէ զէտան տը պօ պու ու գօւվէթ տը սանտը պու :
- 21 Ու կավա քօ դըշդէ հանա թէքմիլ պու , Պօղոս լը նիյէթէ խօ տանի քօ ժը Մակեդոնիայէ ու ժը Աքայիա յէ պը տէվը քըրընէ լը Գուտտէ հանան , ու տը կօթ , էրքը բաչէ ջունտընէ մըն լը ուէ լազըմ ան ժը մըռա
- 22 քօ Հուոմ ժի պը պինըմ : Ու ժէռա խըզմէթ քրօղան տըսուան Տիմոթէոսէ ու Երաստոսէ շիյանտ լը Մակե
- 23 դոնիէ , ու ուի զէման քի ժի լը Ասիայէ սանքընի : Ու լը ուէ զէմանտա ժը պօյ մէզէպէ հան փըռ վէլվէլ
- 24 պու : Ջիրա պը Գէմէտրիոս նավ զիվքէր քի ժը Ար տէմիսուա ժը զիվէ տաճարէդ բըջուքան ջէ տըքըր ,
- 25 ժը ուսթանուա գազանճան տը անի պու : Նուա ուան ու ոգա դըշդէ հանա շըղուլղան լը եէք ճի ճըվանտ ու կօ . Ես մանուվան հուն զանըն քօ ապուրէ ման ժը
- 26 դըշդէ հանան : Ու հուն տը պինըն ու տը պըհէն քօ Պօղոսէ հան , պը աէսթ հաթը ջէ պունան Ալլահան նընըն պը կօթընէ նա թանէ է Եփէսոսէ , իլլա հէման հէմի խալգէթ Ասիայէ պը գանտուրմիշ քըրընէ տըլէ
- 27 ուան կօհրանտ : Նուա զարար հէյան նա քի թանէ աւ սանաաթէ ման տէ նաֆիլէ պըպան , լէ տաճարէ Արտէ միս խօտէէ մանընէ ժի տէ նաֆիլէ հիսապ պըպան , ու տէ մանըն ազամէթի ուի պաթալ պըպան , աուի քօ
- 28 ժէռա հէմի Ասիա ու տընէ խպատէթ տըքըն : Ու կավա քօ ուիա պըհիստըն պը հէրա դըժը պուն տը գիրա պուն ու տը կօթը պուն . Մանըն ան Արտէմիսէ Եփէսո
- 29 սիան : Ու պաթէր հէմի պը գարըշըղըպէ գըժը պու , ու հէման կըրթըն Գայիոսէ ու Արիստարքոս Մակեդոնայիան , հէվալ ուէվիյէ Պօղոսէ հէմիան լը եէք ճարան
- 30 լը մէյտանէ պազիան : Համա կավա քօ Պօղոս խօստ լը նավա գալապայէ ջունտընէ , շակըրտան նան հիշթըն
- 31 ուի : Հէմ ժը հիւքմտարէդ Ասիայէ հընըքան ուան քօ տօսթէ ուի պուն , ժէռա շիանտըն լավա տըքըրը պուն

- 32 քօ լը ճիէ մէյտանէ նն շն : Նուա եէքի թիւրլի քի ու աուէ տըն թիւրլի քի տը դիրի պուն , զիրա աւ ճիւմհիւր լը նավա դարըշըղըէ պու , ու փըռան ժի նն տըղանը պու էրքը ժը պոյ չը՞ հաթընն ճըվանտըն :
- 33 Ու ժը նավա դալապայէ լը պնր անին Աղէքսանդրոսէ աուի քօ եէհուախան լը բէշ աթօղըն , Աղէքսանդրոս ժի տէսթէ խօ պը լըպըտանտընէ տը խօստ քօ ժը խալ
- 34 դէռա ճէվապ պըտան : Համա կավա քօ զանին աւ եէհուաի ն հէմի ժի պը եէք տանլ պունէ դասա տու սաաթան տը դիրի պուն , էրքը մնղըն ն Արտէմիսէ
- 35 Եփէսոսիան : Համա քեաթիպ դալապայէ պը հընըքի հուսգօթ քըրընէ կօ . էյ մնուովէ Եփէսոսիան աւ քի ժան մնուովն քօ նըզանն պը պաժէրէ Եփէսոսիան մնղըն Արտէմիսէ ու Դիսպիաէս խամըլանտօղ տաճարէ
- 36 փութան : Նուա էրքը ասահ դըշդէ հան ահվա ն , լազըմ ն ժը ուն ըահաթ պը սնքընըն , ու նն մագպուլ
- 37 դըշդէ քի նն քըն , Զիրա հուն մնուովէ հան անին . ուանան քօ նն տաճարէ թալան քըրընն նն ժի ժը խօ
- 38 տէէ ուա քիւֆը քըրընն : Նուա էրքը է Դէմէտրիոս ու պը ուիւա պուն ուսթայան դըշդէ քի ուան հէյն պը եէքէռա տիվան վէքըրիմ ու դայմագամ հէյն ,
- 39 պրա մուրաֆա պըպըն : Լէ էրքը ժը պոյ պաշգա դըշդէ պահաս ս , պրա լը նավա լը սէր դանուն դուրըլ
- 40 միշ մէճիտաա ֆասլ պըպըն : Զիրա նմ ժի լը նավ զարարտանն ժը պոյ վէլվէլէէ ուոյա հան , չիւնքի պիլա սէպէպ պու . վուսան քօ նմ տէ դատիր ննպըն ժը պոյ ճիւմհիւրէ հան ճէվապ տայընէ . ու ահվա պը կօթընէ ճիւմհիւրէ պելա քըր :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու բաշէ վէլվէլէ սնքընանտըն Պօղոս շակըրտան ժը խօռա կազի քըր , ու սըլավէ ճիէ պունէ ժը ուանուա
- 2 տա ուապու քօ լը Մակեդոնիայէ հնուա : Ու բաշէ լը

- աւ աշխան տէվըր քըրընէ ու պը փըռ սէօզան տըլէ
 3 ուան փըռս քըրընէ հաթը լը Եունանիսթանէ : Ու բաշէ
 լը ուէ սէ միհան սաքընանտընէ՝ Նէհուտիան ժէռա
 ֆէնտ քի տանին կավա կավա քօ տը խօսսա լը Միւրիայէ
 ուապի , ժը պօյ ուի գարար քըր քօ ժը Մակեդոնիայէ
 4 վէկէռա՛ : Ու հաթա լը Ասիայէ պը ուիռա տը ջօ պուն
 Բերիալը դուռէ Պիռոսէ Սօպատրոս , ու ժը սէլանի-
 կիան Արիստարքոս ու Սէկունտոսէ , ու Գայիոս Դէր-
 բայի ու Տիմոթէոսէ , ու Ասիալը Տիւքիլոս ու Տրօփի-
 5 մոսէ : Ուանան լը բէշ մի ջուն լը Տրօվադա ժը մառա
 6 տը բէ պուն : Էմ ժի բաշէ ռօյադ ֆէթիրան ժը ֆի-
 լիպէէ ժը պահրէ ուապուն՝ լը նավա բէնճ ռօյան լը
 Տրօվադայէ լը ճէմ ուան հաթըն , ու լը ուէ հաթթ
 7 ոօ սաքընին : Ու լը ռօյա եէք շէմուէ կավա քօ ժը
 պօյ նան փարչա քըրընէ հաթը սլուն ճըվանտըն , Պօղոս
 ժը ուանուա վազ տըքըր՝ չըմա քը լը աւ ռօյա տըն
 տէ ռէվի պը պանա , ու խապէր տըրէժ պու հաթթ
 8 լը նիվա շալէ : Ու լը աւ օտաէ ժօրին՝ լը քօ քի ա՛մ
 9 հաթթ պուն ճըվանտըն փըռ չըրէան հապուն : Ու խօրթ
 քի նավա էքէ Եւտիքոս կավա քօ փաճէտա ոօ տը
 նըչտը պու , լը կրան խալտա ջու պու , կավա քօ Պօղոս
 խապէրէ խօ տրէժ քըր աւ լը կրան խալտա պը զաք
 պունէ ժը սէ թագան խուարի քէթ ու աուի մըրի հա-
 10 լանին : Ու Պօղոս հաթթ լը խուարի՝ լը սէր ուի քէթ ու
 աուի հէլմէզ քըր ու տը կօթ , Դամ մա խուն , զիրա
 11 ճանէ ուի լը ուիտա ա՛ : Լը ժօր ուապու նան փարչա քըր
 ու խուար , ու հաթթ սըպէ կալըք ժի խապէր տա ու
 12 բաշէ ուապու ջու : Ու աւ խօրթէ սազ անին ու տըլէ
 ուան փըռ հաթթ փըռս պուն :
 13 Էմ ժի լը կէմիէ պը քէթընէ լը Ասոնէ ուապուն .
 ումուտէ մա հապու քօ ժը ուէ տիսա ա՛մ Պօղոսէ
 պըսդինըն , չըմա քօ վուսան սըվարթը պու , զիրա աւ
 14 ժը զուլայիէ տէ պը ջանա : Ու կավա քօ լը Ասօնտա
 լագա մա հաթթ ա՛մ աուի սանտըն լը Միգելիիէ հաթթն :

- 45 Ժը ուէ ժի պը պահրէ ամ ուսպուն լը աւ ուոյա տընէ ամ լը պար Սափըղէ կիյան, ու լը աւ ուոյա տընէ լը Սամօսէ ամ կիյան, ու լը շամլէ ամ լը Տրօղիլիունտա պը սանքընանտընէ աւ ուոյա տընէ լը Մէլիտոսէ հաթըն:
- 46 Չըմա քօ Պօղոս լը տըլէ խօ տանը պու քօ պը կէմի ժը պա Եփէսոսէ պը պըհուրամ քօ նան պան լը Ասիատա ոխթ պը պըհուրինան, զիրա զու տըքըր էրքը գապիլան ժէուա լը ուոյա Պէնտէկոստէէ լը Գուտտէտա պըպան:
- 47 Ու ժը Մէլիտոսէ մանուլ շիյանտ լը Եփէսոսէ ու
- 48 իխթիարէդ քիլիտայէ կազի քըր: Ու կավա քօ հաթըն ժէուա՝ կօ ժը ուանուա, Հուն զանըն քօ ժը ուոյա ափուլէ բէվան քօ անլ լը Ասիայէ հաթըմ, չավան պը ոուա
- 49 պում լը հէր ոխթ: Պը մահհուպիթիէ ժը խօտէուա մը պը խըզմէթ քըրընէ, ու պը վըու ըսթէրքան ու պը թէրծիպէան, քօ ժը Փէնտէ Եէհուտիան ուսթա մը
- 20 հաթըն: Չավան ժը դըշդէդ Փայտէլիան անլ շունտա նան սանքընըմ ժը ոուա կօթընէ ու ժը ոուա աշիքեար քըրընէ հէմ մալ պը մալ թալիմ քըրընէ նան թըրօսիամ:
- 21 Ու պը շէհատէթի տայընէ լը պար Եէհուտիան ու Եուանիան լը ալիյէ խօտէ ժը պօյ թօպայէ. ու ժը պօյ
- 22 աւ իման քօ լը սէր Բապպէ ման խօա էլ Մէսիհան: Ու նուվա վահա անլ պը Բուհ հաթըմ կրէտան լը Գուտտէ տըշում, ու լը ուէ չը տէ լը պար մըն պէ նըզանիամ:
- 23 Թանէ Բուհ էլ Գուտա լը պաժար լը պաժար ժը մըուա շէհատէթի տըքան ու տը կօ. Էրքը կրէտան ու էզիյէ
- 24 թան ժը մըուա տը բէն: Համա գաթ Եէքի ժի հասապ նաքըմ, ու ճանէ խօ պը գըլմէթ հասապ նաքըմ ժը խօուա, լէ թանէ ուէյա խօ պը շաղիթիյէ թէմամ պըքըմ ու աւ խըզմէթ քօ մը ժը Բապպ Մէսիհէ սանտ
- 25 Ժը պօյ ինծիլէ լութփէ խօտէ շահիտ պունէ: Ու նուվա վահա անլ տը զանըմ հէնի հուն հէմիան ոույամ մըն տէ նան պինըն, քօ լը նավ ոտա անլ կէուիամ փատիշա
- 26 հիթիյէ խօտէ պը վազ քըրընէ: Նուա ուոյա հան անլ ժը ոուա շէհատէթ տըքըմ քօ անլ փաք ըմ ժը խույնա ո

- 27 հէմիան : Զիրա ան շունտա նան սանքընըմ հէմի մէրամէ
- 28 խօտէ ժը ոռա պէյան քըրընէ : Նուվա սադըն պըն ժը
խօռա ու ժը պոյ աւ ճէօլէ հէմի քօ լը սէր էքէ րուհ
էլ Գուտս ո նաղըրան տանի , ժը պոյ քիլիսայէ խօտէ
Ղէրանտընէ , աուի քօ պը խույնա խօ դազանն քըր :
- 29 Զիրա ուիա ան տը զանըմ քօ բաշէ Ղունտընէ մըն
լը նավ ոտա տէ կուրէ հարան պը դէվըն քօ ճէօլէ
- 30 տէ գաիրմիշ նանքըն : Ու ժը ո ժի տէ վուսան մանու
վան ուսպըն քօ դըշդէ խուարան տէ խասպէր տըն , ժը
- 31 պոյ շակըրտան լը տու խօ քշանտընէ : Նուվա հէշար
պըն ու պիրա խօ պինըն քօ սէ սալան շան ու ու ան
նան սանքընըմ հէր եէքէ պը ըսթէրքան ժը նասիհաթ
- 32 քըրընէ : Ու նուա էյ պրէան , ո ժը խօտէռա ու ժը
սէօզա լութֆէ ուիուա թէսլիմ տըքըմ , քօ գատիր ան
ժը Ղէքըրընուա ու պը հէմի իթիգաթլիանուա ժը
- 33 ոռա տայընէ : Ժը զիվէ եէքէռա , եա ժը դէուէ եէ
քիուա , եա ժը որկըրթընէ եէքիուա մը դամա նանքըր :
- 34 Հուն ժը խօ տը զանըն քօ ժը մըռա , եա աուան քօ
պը մըռա պուն աւ դըշդ քօ ժը մանու լազըմ պուն
- 35 աւ տէսթէ մըն խըղմէթ քըրըն : Հէր դըշդ մը ժը ոռա
նշան տա քօ ահվա կէրէք ան ժը ոռա խասպըթանտըն ,
ու ժը ֆադիրանուա իմտատ քըրընէ . ու խասպէրէ րասպ
խա էլ Մէսիհէ քօ աւ կօ՝ Տայըն ժը սանտընէ հէնի
միւսպարէք ան :
- 36 Ու կավա քօ դըշդէ հանա խասպէր տա , լը սէր չօքան
- 37 հաթ ու պո ուան հէմիան նըմէն քըր : Ու հէմիան ժի
վըռ տը կրիան ու լը սէր ասդույէ Պօղոսէ պը քէթընէ
- 38 աուի տը ուամիսա պուն : Տըլէ ուան հէնի վըռ տը
շավութի պու ժը պոյ աւ խասպէր քօ տը կօթ . Հէնի
ուույամըն տէ նանպինըն ու աուի լը ուէ տանին հաթա
լը կէմիէ պը ուիուա պը Ղունտընէ :

ՍԷՐ 21

- 1 Ու կալա քօ անձ ուսպուն ու ժը ուան վէգաթիան
 ուսսթ պը կէմի լը կով ան հաթըն , ու աւ ուոյա տըն
- 2 Ռօտօսէ ու ժը ուէ լը Պատարաէ : Ու ման կէմի տին՝
 քօ լը ֆիւնիկէ տը ջօ պու . անձ քէթըն լը էքէ՝ լը ուէ
- 3 ուսպուն : Ու կալա քօ Գըպըրս խույա , աուի լը ալիէ
 չէֆէ խօ ման պը հըշթընէ լը ալիէ Սիւրիայէ ան տը
 ջօ պուն , ու լը Տիւրոսէ անձ ուսպուն , զիրա կէմի լը
- 4 ուէ տէ պարէդ խօ պը խանա : Ու շակըրտան ման տի
 ու հանֆթ ու լը ուէ անձ սանքընըն , ուան քօ տը կօթը
 պուն պը Բուհ էլ Գուտս ժը Պօղոսուա լը Գուտսէ նան
- 5 ջան : Ու կալա քօ աւ ուոյա ման պըհուրթ՝ անձ ուսպուն
 ու տը ջօ պուն հէմի ժի պը ժընան ու սը զառուգան
 հաթա ժը պաթէրէ տանր ման ուէ տանին ու լը քէնարէ
 պահրէտա ման լը սէր չօքան պը հաթընէ նըմէճ քըր :
- 6 Սըլալէ վէգաթիանէ ժը հանվուտուա պը տայընէ անձ
 լը կէմիէ սուվար պուն , ուան ժի լը ճիէ խօ վէկէուիան :
- 7 Ու անձ բաշէ ուէվիթիէ պահրէ թէմամ քըրընէ ժը
 Տիւրոսէ լը Պատղէմայիսէ կիան ու պրէան պը սըլալ
- 8 քըլալ քըրընէ ու քի լը պա ուան անձ սանքընին : Ու
 լը աւ ուոյա տընէ անձ ժը ուէ ուսպուն ու լը Գայսէ
 ըիէ կիան ու լը մալա Ֆիլիպօսէ ինճիլլիէ անձ քէթըն ,
 քօ աւ ժը հաֆթան էէքէ պու , լը պա ուի անձ սան
- 9 քընին : ժը ուիուա չար դիգէ պաքըր հանպու , քօ փէյ-
- 10 ղէմպէրիթի տըքըրը պուն : Ու լը ուէ կալա քօ անձ
 վըռ ուոյան սանքընին , ժը Եհհուտիսթան Սգաբոս նավտա
- 11 փէյղէմպէր քի հաթ . Ու կալա քօ լը պա ման հաթ ,
 բըշթա Պօղոսէ սանտ ու տէսթ ու լընկա խօ կրէտա
 ու կօ , Բուհ էլ Գուտս ահվա տը պէթան , աւ մանուվ
 խօտիէ բըշթէ հան ահվա տէ կրէտըն Եհհուտիան
 լը Գուտսէտա ու լը տէսթէ թայիֆան տէ թէսլիմ
- 12 պըքըն : Ու կալա քօ ուիա անձ պըհիստըն լալա քը-

- 13 րըն ամ ու եէրլիան քօ լը Գուտտէ նն ջն : Համա Պօղոս ճէվապ տա , հուն չը՞ տըքըն ու չըմա տը կըրն ու տըլէ մըն տը ասարինին . զիրա ան նն թանէ լը Գուտտէտա ժը պօյ կրէտանէ , լէ ժը մըրընուա ժի հա .
- 14 զըր ըմ ժը նավա Բապպ Մէսիհէ : Ու կավա քօ աւ կօտարի նն քըր ամ հըչ պուն ու կօն . Մուրատէ
- 15 խօտէ պրա պը պն : Ու բաչէ ուոյա հանա մն թէտա .
- 16 ըիք տի քօ լը Գուտտէ հառըն : ժը Գայսէրլի շակըրտան չէնտ քէսան պը մնուա հաթըն , ու մն պրին ժը Գըպըրզլի Մնասօնուա ժը ավուլ պուն շակըրտ քիուա ,
- 17 քօ լը պա էքէ ամ տէ դօնաղ պը քըրընա : Ու կավա քօ ամ լը Գուտտէ քէթըն պրէան պը շաղիթի մն
- 18 դօպուլ քըրըն : Ու լը աւ ուոյա տընէ Պօղոս պը մնուա լը պա Եագուպէ ջու . ու հէմի երէցան ժի հաթըն :
- 19 Ու ժը ուանուա պը սըլավան քըրընէ եէքա եէք նադէ տըքըր հէր չըքօ պը խըզմէթէ ուի քըր լը նավա թայի .
- 20 Ֆան : Ուան ժի պը պըհիտընէ՝ համա տըքըրըն ժը խօտէուա , ու կօթըն ժէուա . Տը պի՞նի , եա՞ պրէ չէ՞նտ հաղարան իման անօղ Եհհուտիան հէնն ու հէմի ժի .
- 21 զայրէթքէչէ նոմօսէ նն : Համա ժը պօյ դա հասիան . էրքը դու լը նավ հէմի թայիֆանտա պուն ժը Եհհուտիանուա ժը Մուսա ասի պուն հին տըքի՝ տը պէյ քօ դուռէդ խօ սիւնէթ նն քըն ու լը կէօրա ատէթան
- 22 նն ջուն : Նուա տէ չնու պըպն հէլպէթ դալասլա տէ
- 23 պէն ճըվանտըն տէ պը պըհէն էրքը դու հաթիյ : Նուա
- 24 դըչդէ հան պըքն քօ ամ տը պէն : Լը պա մն չար մնուուլ հէնն . քօ վատէ ուան հէյն , ուանան պըսդին ու պը ուանուա փադըթ պն , ու ժը պօյ ուան մասրաֆ պըքն , քօ սէրէ խօ դուր պըքըն վուսան քօ հէմիան ժի պը զանը պըն էրքը չըքօ լը սէր տա հասիանն նաֆիլէնըն , լէ դու ժի պը մնուա տը ջույ լը
- 25 նօմօստա աուի խօյի քըրընէ : Համա ժը պօյ լը իմանէ հաթօղ թայիֆան մն քեաղըտ շիյանտ չավան քօ մն մինասիպ տի , քօ ուան դաթ դըչդէ ահվա նն բէն լէ

- թանկ սագըն պըն ժը գուրպանէ վութան ու ժը
 խոյնէ ու ժը հաթը խանագանտընէ ու ժը զինայէ :
 26 Ուէ չաղէ Պօղոս աւ մանուկն սանտ ու աւ ոյա
 տընէ պը ուանուա հաթը փագըժ պուն լը տաճարէ
 քէթ , ժը պոյ ոյէդ փագըժ պունէ թամամ պունէ
 ուի նչան տայընէ հաթա քօ ժը պոյ հէր եէքէ ուան
 27 հէտիյէ հաթը տայըն : Ու կավա քօ հաթթ ոյան թէմամ
 տը պանա , Ասիալի եէհուտիան աուի լը տաճարտա պը
 տիթընէ հէմի գալապայէ լը վէլէլէլէ խըստըն ու տէսթ
 28 ալէթըն աուի ու տը գիրա պուն : Եա՞ մանուկէ եէ-
 հուտիան , որըն լը իմտատէ՝ ուիա աւ մանուկն՝ քօ լը
 հէր ճի ժը խալգէուա , ու ժը նօմօսուա ու ժը ճիէ
 հանուա գարչի դըչդան հին տըքն ժը հէմիանուա ,
 հաթա քօ Եունանիան ժի պըր լը տաճարէ , ու ճիէ
 29 հանա աղիղ՝ մուրտար քըր : Զիրա ժը ալուլ Տրօփի-
 մօսէ Եփէսոսլի պը ուիուա լը պաժէրտա տի պուն , ու
 թախմին տըքըրը պուն քօ Պօղոս աուի լը տաճարէ
 30 անի : Ու հէմի պաժէր լը հալուտու պու , ու խալգ
 հաթըն ճըվանտըն , ու կըրթըն Պօղոսէ ժը տաճարէ տար
 քչանտըն , ու զուկն տարիան հաթըն գուֆըլանտըն :
 31 Ու կավա քօ ուան տը խօստը պուն աուի գուչդընէ
 խապէր կիյա ժը պին պաչիէ պէօլիւկէուա էրքը հէմի
 32 Գուտսու շէրիֆ լը հալուտու պուն : Ուի ժի լը ուէ
 տաթէ ասքէրան ու եիւզ պաչիան սանտ ու լը սէր
 ուան պաղիա ուան ժի կավա քօ ասքէրէ ու պին պա-
 33 շիէ տին Պօղոսէ ժը քութանէ սաքընին : Ուէ չաղէ
 պին պաչի պը նէզ պունէ կըրթ աուի ու էմր քըր քօ
 աուի պը տու զէնճիրան կըէտըն ու վըրուա տըքըր էրքը
 34 աւ քի՞ն ու չը՞ քըրի՞ն : Ու ժը գալապայէ եէքի թարզ
 քի ու աուէտըն պաչգա թարզ դըչդ քի տը գիրա
 պուն , համա կավա քօ ժը կիւրիւլթիյէ նըքեարը պու
 սահիհէ պը զանն էմր քըր քօ աուի լը օրտուէ պը
 35 պըն : Ու կավա քօ լը նէրտիվանէ կիյա . վուտան ուսթ
 հաթ քօ ժը զուէ գալապայէ ասքէրան աուի լը ժօր

- 36 հանլինքն : Չըմա քօ գալապսյէ խալգէ լը տու ուի տը
 37 ջօ պուն ու տը կօթը պուն . Սուի հանլինն : Ու ոխթա
 քօ Պօղոս լը նավա օրտուէ տը քէթը պու , ժը պին
 պաշիուա կօ . Սճապա ժը մըուա իղն հէյն քօ ժը դաուա
 38 դըշդ քի պէժըմ : Ուի ժի կօ . Պը Եունանի տը զանի^օ ,
 աճապա դու աւ Մըսըրլի նընի քօ ժը աւ ույան
 ալուլ չար հաղար մանուլէ քէլէչան դա ասի . քըր ու
 39 լը չէօլէ պըր : Պօղոս ժի կօ . Էղ մանուլ քի Եհհու
 տի մն , ժը Տարսօնէ կիլիկիայէ ու պաժարլիէ մէչհուր
 պաժէր քի ու լավա տըքըմ ժը դա ժը մըուա իղն պը
 40 տն քօ ժը խալգէուա խապէր պըտըմ : Ու կավա քօ
 աուի իղն տա , Պօղոս լը սէր նէրտիվանէ պը սնքը
 նանտընէ , ժը խալգէուա պը աէսթէ խօ իշարէթ քըր .
 ու կավա քօ դանն հուսքութի պու , պը զըմանէ իղ
 րանիան խապէրտա ժը ուանուա ու կօ .

ՍԷՐ 22

- 1 Եա՛ մանուլ պրէան ու պավան , ժը մըուա կօտա
 2 ըի պըքըն՝ քօ նուա ժը ոուա ճէվապ տըտըմ : կավա
 քօ պըհիստըն քօ պը զըմանէ իպրանի ժը ուանուա
 3 խապէր տըտա , հէնի փըու հուսքօթ պուն : Ու աուի
 կօ . Պըուա նղ մանուլ քի Եհհուտի մն , լը պաժէ
 ըէ կիլիկիայէ լը Թարսիստա զամն , ու լը պաժէրէ
 հան լընկա Գամաղիէլտա Թէրպիա պում , լը կօրա
 նօմօսա պավանէղ մն հաթըմ Թէրպիա պուն , ու զայ
 ըթքէչէ Խօտէ պում՝ չավան քօ իուօ հուն հմի նն :
 4 Բօ նղ մէրան ու ժընան պը կրէտանէ ու լը հափսան
 պը Թէսլիմ քըրընէ , մէզհէսլէ հա մը հաթա լը մըրընէ
 5 տը գալարանտ . Չավան քօ ժը տէրհագա մլն պաշ
 իմամ ժի ու հէմ հէմի իխթիարէ գավմէ շէհատէթ
 տըքըն , քօ ժը ուան քեաղըտան ժի մը սննտ ժը պօյ
 պրէան լը Շամէ տը ջօ պում , քօ լը ուէտա պունօղան
 պը կրէտանէ լը Գուտսէ պինըմ քօ պէնն Թէտիպ պուն :

- 6 Ու պու քի կալա քօ տը ջօ պում, ու լը Շամէ նէզ
 պում, լը ռխթա նիվ ոօ ժը ազիւմանան ոօհնի քի
 7 մաղըն լը չար ալիյէ մըն շալիք տա : Ու լը արտէ քէ-
 թըմ ու տանկ քի մը պըհիսթ քօ տը կօթ ժը մըռա .
 Եա՛ Սաւուղ՝ Սաւուղ, դու չըմա՞ մը տը դալարինի :
 8 Մը ժի ճէվապ տա , Եա՛ Բապպ, դու քի՞ն , ուի ժի ժը
 մըռա կօ . Էզ Մէսիհէ Նըստանի մա , քօ դու մը տը
 9 դալարինի : Համա ուան քօ պը մըռա պուն , ոօհնիէ
 տին ու պը թըռոս դըժի պուն , լաքին աւ քօ պը
 10 մըռա խապէր տըտա տանկէ ուի նա պըհիստըն : Ու մը
 կօ . Զը՞ պըքըմ, Եա՛ Բապպ . ու Բապպ կօ ժը մըռա ,
 Ռապա՞ լը Շամէ հառա՞ , ու լը ուէ տէ պէ ժը դառա
 կօթըն ժը պօյ աւ հէմի դըչդան քօ թային պուն ժը
 11 դառա քըրըն : Ու կալա քօ մը նա տը տի ժը պօյ
 ճէլալէ աւ նուռէ ու ուան քօ պը մըռա պուն ժը տէս-
 12 թէ մըն կըրթըն ու քէթըմ լը Շամէ : Ու պը Սնանիա
 նալ մառուլ քի լը կօրա նօմօսէ տինտար ու լը Շա-
 մէտա ժը հէմի սաքին պունօղան հաթը դանճ շէհա-
 13 տէթ պուն , Հաթը ժը մըռա ու լը պա մըն պը սաքը-
 նանտընէ ժը մըռա կօ . Եա՛ Սաւուղ պրէ , լը ժօր
 14 մէզա՞ք : Մը ժի լը ուէ սաաթէ լը ժօր ժէռա մէզա՞
 քըր , ու ուի կօ . Խօտէէդ պալանէ մա ժը ալուլ դա
 թային քըր , քօ մէրամէ ուի պը զանի ու աւ սատըգէ
 15 պը պինի , ու ժը տալէ ուի տանկ պը պըհէ , Զիրա լը
 պա՞ր հէմի մառուլան ժը պօյ աւ հէմի դըչդան շահիտ
 16 տէ պըպի , քօ դա տի ու պըհիստ : Ու նուա հէնի
 չըմա տարանկի տը գէվի , ոա՛պա թահֆիլ պա . նալէ
 17 ուի պը կազի քըրընէ կիւնէյէդ պը շօ : Ու պու քի
 կալա քօ ա՞ղ լը Գուտսէ վէկէռիամ , ու լը տաճարտա
 մը նըմէճ տըքըր , ոգա լը խալտա քէթըմ, ու մը ուի
 18 տի քօ ժը մըռա տը կօթ : Զու քա՞ , զուլա՞ ժը Գուտսէ
 ոապա՞ , զիրա ժը պօյ մըն շէհատէթիէ դա տէ դապուլ
 19 նա քըն : Մը ժի կօ . Եա՛ Բապպ ուան դանճ տը զանըն
 քօ առան քօ ժը դառա իման դինըն լը տէրանտա տը

- 20 քու թա պում, ու լը հափսէ տը տանը պում: Ու կավա-
քօ խույնա շահիտէ դա Ստեփաննոսէ տը հաթը պու-
ռը ժանտըն, անգ պը խօ լը ուէ հազըը պում, ու ժը
գաթլէ ուիռա մը բիդա տա, ու ճըլէ աուի դուչդօ-
- 21 զան մը տը բէ պում: Ու ժը մըռա կօ. Հա՛ռան, զիրա
- 22 անգ դա լը աուը ժը թայիֆանուա տէ պը շէյինըմ: Ու-
ուան հաթա սէօզա հանա ժէռա կօտարի տըքըըը պուն,
բաշէ տանկէ խօ հանանին ու կօն. ժը տընէ հանինան
մանուկէ հան, զիրա ժէռա սաղ մինըն լայըգ նընան:
- 23 Ու կավա քօ տը գիրա պուն ու ճըլէ խօ տավէթը պուն
- 24 ու թօզէ լը հավայէ տավէթը պուն, Պին պաշի էմը-
քըը քօ աուի լը օրտույէ պը պըն, ու կօ քի պը քու-
թանէ աուի թէֆթիշ պըքըն, հաթա քօ պը զանան ժը
- 25 պոյ չը գապհաթէ ժը պոյ ուի տը գիրա պուն: Ու կավա
քօ պը գայիշան աուի կըտտանը՝ Պօղոս ժը նազիր էիւզ
պաշիռա կօ. ժը ոռա ճայիզան քօ Բօմալի ու պէ շէրաթ
- 26 մանուկ քի քութան: Եիւզ պաշի կավա քօ ուիտ պը-
հիսթ ջու ժը պին պաշիռա նագլ քըը ու կօ. Չը՞ տէ
- 27 պըքի, զիրա մանուկէ հան Բօմալիան: Պին պաշի ժի-
ջու լը պալէ ու կօ ժէռա. Պէժան ժը մըռա, դու Բօ-
- 28 մալի՛րի, ուի ժի կօ. Պէլի: Պին պաշի ճէվապ տա, մը
պը վըռ տրավան հիմայէթէ հան լը տէսթ անի, ու
- 29 Պօղոս կօ, անգ հէման լը ուիտա զաման: Նուա մանուկէ
հան քօ աուի թէֆթիշ տըքըըը պուն զուվան ժէ տուը-
քէթըն ու պին պաշի ժի թըռսիա, կավա քօ պըհիստ
- 30 էրքը Բօմալիան. զիրա աուի կըտտա պու: Ու լը աւ
ռօյա՛ տընէ խօստ քօ ոռաթիէ պը զանան՝ էրքը չը՞ ան
կըլիէ Եհնուտիան լը սէր ուի, աուի պանրտա, էմը քըը
քօ պաշիմաման ու հէմի ճէմիյէթէ ուան լը Եհք ճի
պէն, ու Պօղոսէ անի ու լը պանր ուան սանքընանտ:

ՄԵՐ 23

- 1 Ու Պօղոս ջահվէ խօ լը սէր ճըվաթէ պը հաննինէ
կօ , Եա՛ պրէ մանուվան . աղ հաթա լը ոյա հան լը
- 2 պար խօտէ պը զամիրէ դանճ կէչընմիշ պուամ : Ու
պաշ իմամ Անանիա լը պա ու ի սնքընանտօղանուա էմր
- 3 քըր քօ լը տանվէ ու ի խըն : Ուէ չաղէ Պօղոս ժէուա կօ .
խօտէ տէ լը դա խան , էյ տիվարէ հաթը տայընանտըն ,
- 4 քօ դու ոճնըշտիյ լը կօրա նօմօտէ մը հէօքմ պըքի , ժը
նօմօտէ տար էմր աըքի քօ լը մին խըն : Ու լը ուէ սն-
քընանտօղան կօն , ժը պաշ իմամէ խօտէուա դըժմի՛նան
- 5 աըքի : Պօղոս տախի կօ . Եա՛ պրէան մը նա տը դանը
պու էրքը պաշ իմաման , զիրա նըլխտանտիան , էրքը ժը
- 6 հիւքմտարա դավմէ խօուա քօթի ման՝ պէժ : Պօղոս ալիէ
էէք սատուդինան ու աուէ տըն ֆարիսինան պը զանը պու-
նէ տը դիրա պու լը նավ ճըվաթէ , Եա՛ պրէ մանու-
վան , աղ ֆարիսի ու դուուէ ֆարիսի ման , աղ ժը պոյ
- 7 ումուտէ մըրիտն ու դըյամէթէ մէհքէմէ տը պըմ : Ու
կավա քօ ուիա կօ լը նավա ֆարիսիան ու սադուդիան
- 8 ֆըրդա քէթ , ու դալապա հաթը ճիէ պուն : Զիրա
սադուդիան տը պէն էրքը դըյամէթ թունը նան , ու նան
մէլէք , նան ժի Բուհ . համա ֆարիսան հարտուան ժի իդ-
- 9 ըար տըքըն : Ու շամաթա քի մանղըն պու , ու աւ քեա-
թիպան քօ ժը ալիէ ֆարիսիան պուն ուապուն ու պը
փանվ ջունէ տը կօթը պուն . լը մանուվէ հան դըշդ-քի
քօթի ման նան տին , լէ էրքը Բուհ քի եա մէլէք քի ժէուա
- 10 խապէր տայան , ա՛մ պը խօտէուա փանվ նանղըն : Ու կավա
քօ վըու նիզա պու պին պաշի փըու թըուսիա նան պան քօ
Պօղոս ժը ուան պէ դաթանտըն , ժը ապքերանուա էմր
քըր քօ պէն Պօղոս ժը օրթա ուան բաքչինըն , ու լը օր-
- 11 տուէ պինըն : Ու լը աւ շանվա տըն Բապալ լը պա ու ի
հաթը ու կօ . Եա՛ Պօղոս փէթ պան , զիրա չավան քօ
լը Գուտսէ ժը պոյ մը դա շէհատէթ քըր , վուսան ժի

- 12 իր Բօմատա լազըմն քօ շէհատէթ պըքի : Ու կավա քօ սըպէ պու , ժը Եէհուտիան հընըքան եէք պուն , ու աւ խօ լը պըն լանէթէ տանին , պը կօթընէ , էրքը նն պը խուն ու նն վէ խուն հաթա քօ Պօղոսէ պը գուժըն :
- 13 Ու ժը չըլան բէթըր պուն ուան քօ վատէ հան պը
- 14 հնվուտու քըրը պուն : Քօ ուանան ժը պաշ իմաման , ու ու ժը ոու սըբխանու ու կօն . Էմ խօ պը մնղըն լանէթէ մա կրէտա , քօ դըշդ քի դամմ նն քըն հաթա
- 15 քօ Պօղոսէ պը գուժըն : Նուա հուն պը ճըվաթուա թնվ ժը պին պաշիուա խապէր պըքըն , քօ աուի սըպէ ժը ոուա պինն խուարի , կէօյա քի ժը տնրհադէ ուի հէնի դանճ հուն թէֆթիշ տըքըն , մմ հէթա աւ նն
- 16 կիյա՝ հազըրըն աուի պը գուժըն : Ու գուուէ խուշգա Պօղոսէ կավա քօ Ֆէնտէ հան պըհիստ , շու լը օրտույէ
- 17 քէթ , ու ժը Պօղոսուա խապէր քըր : Ու Պօղոս ժը եիւզ պաշիան եէքէ ժը խօուա կաղի քըր , ու կօ . Գուուէ հան ժը պին պաշիուա պըպն , զիրա խապէր քի ուի
- 18 հէյն ժէուա : Ուի ժի աուի պը սննտընէ ժը պին պաշիուա պըր , ու կօ . Պօղոսէ մահպուս մը կաղի քըր պը լավա քըրընէ քօ գուուէ հան ժը դաուա պինմմ , քօ
- 19 ժը դաուա կօթընէ ուի հէյն : Ու պին պաշի ժը տէս թէ ուի պը կըրթընէ լը ալի քի շու , ու վըուս քըր , էրքը չը դըշդէ դա հէյն ժը մըուա խապէր քըրընուա :
- 20 Ու աուի կօ , Եէհուտիան դավըլ ու դարար քըրըն քօ ժը դաուա լավա պըքըն , քօ սըպէ Պօղոսէ ժը ճըվաթուա պինի , կէօյա քի ժը տնրհադէ ուի հէնի դանճ
- 21 տէ թէֆթիշ պըքըն : Նուա դու ուան կօտարի մնքն , զիրա ժը ուան ժը չըլան փէթըր մնուովան ժը պօյ ուի տուչաղ տանինն , ուան քօ աւ խօ լը պըն լանէթէ տանին՝ քօ նն խուն ու վէ նն խուն , հաթա քօ աուի պը գուժըն ու նուա հազըրըն ու ժը էմրէ դա
- 22 ուա տը բէն : Ուէ չաղէ պին պաշի գուուըքէ պնրտա , ժէուա պը թէնպիհ քըրընէ քօ ժը եէքէուա նն պէ
- 23 ժն , դըշդէ հան քօ դա ժը մըուա խապէր քըր : Ու

- Ժը եիւղ պաշխան տրտօյան կազի քըր, ու կօ . Լը
 շնվ սաաթ լը սըսէան, տու սնտ ասքէր ու հնթթէ
 սուվարան ու տու սնտ ժի մըզրադլի հաղըր պըքըն,
 24 քօ հաթա լը Գայսէրիէ պը ջուն : Ու հայվանան հաղըր
 պըքըն քօ Պօղոսէ սուվար պըքըն, ու սաղ սէլիմ ժը
 25 Փէլիքս վալիուա պը պըն : Ու քեաղըտ քի նըվիսանտ
 26 լը ուի կօրայէ : Կղօդիոս Լուսիաս ժը դուտրէթլու
 27 Փէլիքս վալիուա սէլամ տըքն : Մնուուվէ հան ժը Եէ-
 հուտիան հաթը պու կըրթըն, ու ժը ուան տէ պը
 հաթա դուչըն, լսքին նղ պը ասքէրան լը սէր կի-
 յամ մը խէլաս քըր աուի, կավա քօ հասիամ Բօմա-
 28 լիս : Ու մը խօսա աւ սէսէպէ պը զանըմ ժը պօյ էքէ
 քօ լը սէր ուի կըլի տըքըրը պուն, աուի մը անի լը
 29 մէճլիսէ ուան . Բօ մը տի հաթը կըլի պուն ժը պօյ
 միւճատէլէ քի լը կօրա նօմօսէ ուան, ժը մըրընուա
 եախօտ ժը կրէտանուա դապահաթէ ուի թուննն պու .
 30 Ու կավա քօ մը խապէր սննտ քօ Եհուտիան ժը պօյ
 աւ մնուուվ Ֆադ տէ տէյնըն, ուէ սաաթէ մը ժը դաուա
 շխանտ, ու պը էմր քըրընէ ժը տավաճիանուա ժի քօ
 լը պնր դա խապէր պըտըն լը սէր ուի, Սաղ պն :
 31 Նուա ասքէր ժի լը կօրա ժը ուանուա էմր պունէ
 Պօղոսէ սննտըն ու լը շնվէտա լը Անթիպատրոս պըրըն :
 32 Ու աւ ույա տընէ պը ուիուա ջունտօղ սուվարան աուի
 33 հըշտըն ու լը օրտուէ վէկէուիան : Ուան ժի լը Գայսէ-
 ըիէ քէթըն ու քեաղըտ ժը վալիուա տան ու Պօղոսէ լը
 34 պնր ուի սնքընանտըն : Ու կավա քօ խօնտ, վըրու քըր
 էրքը ժը քիժան էյալէթէ ն, ու հասիա քօ ժը կիլի-
 35 կիտէ ն, կօ : Կավա քօ տավաճիէ դա պէն տէ դա
 կօտարի պըքըմ, ու էմր քըր քօ աուի լը տիվանխանայէ
 Հիրօաիսէ խօյի պըքըն :

ՍԷՐ 24

- 1 Ու բաշէ բէնճ ույան Անանիա պաշ իմամ, պը իխ-
 թիարան ու պը Տէրտիւղոս նավ պը եէքէ էհլի քէլամ,

հաթը . ու ուան ժը վալիուա խապէր քըրըն տավա խօ
 2 լը գարչի Պօղոսէ : Ու կավա քօ աուի կաղի քըրըն ,
 Տէրտիւղոս տէսթ քըր կըլիէ ու կօ , Ձիրա պը տէսթէ
 դա փըու սէլամէթան ու պը թադատիրէ դա դըչդէ
 միլլէթէ հանուա աւ գանունէ գանն ամ գապուլ տը
 3 քըն , Եա՞ դուարէթլու ֆէլիքս , պը հէր խուսուտա
 լը հէր ճիտա եէք ճար պը չըքըր պունէ ամ ժը դա
 4 բաղինն : Լաքին նն պն քօ հէնի զէտէ դա աճըղ պը
 քըն բիճա տըքըն քօ դու պը հուրմէթէ խօ մն կօտա
 ըի պըքի , քօ մուլթար քի ամէ տէ խապէր պըտըն :
 5 Մնուուվէ հան մն տի ֆէսատ քըօղ ու շաչ քըօղ հէմի
 Եէհուտիան քօ լը նսովա տընէ նն . ու էրպաչէ Ֆըր
 6 գայէ Նըսրանիան : Քօ տաճար ժի խօստ մուրտար քը
 ընէ , աուի քօ մն կըրթ , ու լը կօրա նօմօսէ մն՝ մն
 7 խօստ շէրաթէ ուի պը պինըն : Համա Լուսիաս պին
 8 պաչի հաթ՝ պը ճէպը աուի ժը տէսթէ մն սանտ : Ու
 էմը քըր քօ տավաճիէ ուի ժը դաուա պէն , տուի քօ
 դու պը թէֆթիչ քըրընէ տէ գատիր պըպի պը զանի
 նէ ժը պօյ աւ հէմի դըչդան քօ ամ լը սէր ուիա կըլի
 9 տըքըն : Ու Եէհուտիան հէմի պը եէք պունէ՝ կօնը
 10 էրքը վուսանն : Կավա քօ վալի ժէուա ջահվ չըքէնանտ
 քօ խապէր պըտն , ճէվապ տա Պօղոս . Պը զանը պունէ
 քօ դու ժը փըու սալան հաքիմէ միլլէթէ հան ի ժը
 տնր հագէ խօ հէնի զէտէ պը խօշնուտիթիէ ճէվապ
 11 տը տըմ . Չիւնքի դու գատիր տը պի պը զանընէ քօ
 նղ ժը տուանզտահ ուօյան զէտէ նընն , չըգաու քօ
 12 նղ ուապում լը Գուտսէ սէճտէ քըրընէ : Մը լը տա
 ճարտա պը եէքէուա պահա քըրընէ , եախօտ գալապայէ
 լը եէք ճի հաթը ճըվանտօղ նն տին , նն ժի լը նսով
 13 տէրանտա , Ու նն ժի լը պաթէրտա , նն ժի տը քեա
 ըն խապաթ քըրընէ աւ դըչդան ժը պօյ էքէ քօ նուա
 14 լը սէր մըն կըլի տըքըն : Համա ուիա ժը դաուա իգրար
 տըքըմ պօ լը կօրա աւ մէզհէպէ քօ ուանան Ֆըրգա
 տը պէն , լը նօմօստա հէմ լը վիյղէմպէրանտա ժը աւ

- հէմի դըշդանուա քօ հաթընն նըվխանտըն պը խման
 անինէ , ժը խօտէ է պաուանէ խօռա վուսան խպատէթ
 13 տըքըմ : Ու ժը խօտէուա ումուտէ մըն հէյմ չավան քօ
 ումուտէ ուան ժի հէյմ , քօ ժը մըրխանուա տէ գըյամ
 պը պն , էրքը ժը սատըգանուա ու էրքը ժը նահա
 16 գանուա : Ու անղ հէր ոխթ ժը պոյ դըշդէ հան տը խա
 պըթըմ քօ փաք զամլըէ մըն պը պն , էրքը լը պնր
 17 խօտէ , էրքը լը պնր մանուվան : Ու բաչէ փըու սալան
 ժը միլլէթէ խօռա սատագա ու հէտիյէ քըրընէ հաթըմ :
 18 Պը ուի հալպյէ չէնտ Ստիալի Եհհուտիան մը լը տա
 ճարտա ալին հաթը փաք պուն , նն պը գալապոյէ ու
 19 նն ժի պը ճիւմհուր , քօ ժը ուանուա լազըմ պու ժի
 քօ լը հուզուրա դա պէն , ու էրքը լը սէր մըն դըշդ
 20 քէ ուան հնպու կըլի պը քըրանա : Եախօտ ուանան
 պրա պէժըն չը սուճ լը սէր մը ալին կավա քօ լը մէհ
 21 քէմէտա սնքընի պում . Թանէ ժը պոյ խապէրէ հան
 քօ լը նավ ուան սնքընի պում մը կազի քըր , էրքը
 ժը պոյ գըյամէ մըրխան , իռօ անղ ժը ո հէօքմ տը
 22 պըմ : Ու ֆէլիքս ուան ժը պաչգա ոխթ քիուա թային
 քըր . զիրա ժը խուսուտէ մէղհէպէ հան գանճ տը զանը
 պու , ու կօ . կալա քօ լուսիաս պին պաչի պէ լը վըր ,
 23 տէ թէֆթիչ պըքըմ պահսէ ո' : Ու ժը եիւղ պաչի
 ուա թէնպիհ քըր քօ աուի պը բէ , ու բահաթի պըտա
 ժէուա . ու ժը մանուվէդ ուի ժէուա խըզմէթ քըրընէ ,
 եախօտ լը պալէ շուեսընէ ժը եէքիուա մանի նն պն :
 24 Ու բաչէ չէնտ ույան ֆէլիքս պը ժընա խօ Դրուսիղայէ
 հաթ քօ ժըն Եհհուտի քի պու . ու Պօղոսէ կազի քըր ,
 ու ժէ պըհիստ ժը պոյ աւ իմանէ քօ լը սէր իսա էլ
 25 Մէսիհէ ն : Ու կավա քօ աւ ժը տնրհագէ սատա
 գաթէ ու նէֆսէ խօ զապթ քըրընէ՝ ու լը սէր աւ
 հէօքմէ քօ տէ պէ . խապէր տը տա , ֆէլիքս պը թըու
 դըժը պուենէ ճէվապ տա , Դու անուա հանն ու քինկա
 26 քօ ոխթ պը պն տիսա անղ դա կազի տըքըմ : Ու ու
 մուտ ժի տըքըր քօ ժը ալիէ Պօղոս ժէուա տէ աղչէ

պէ տայըն , ժը պոյ էքէ վըռ ճարսնն առի կազի տը
 27 քըր ու պը ուիռա խապէր տըտա : Համա քօ տու սալ
 թէմամ պու , լը ճիէ ֆէլիքսէ՝ Պորկիոս ֆէստոս հաթ ,
 ֆէլիքս ժի խաթրէ Եէհուտիան տը խօստ խօշ քըրընէ՝
 Պօղոսէ հաթը կրէտան հըշթ :

ՍԷՐ 25

1 Նուա ֆէստոս կավա քօ լը էյալէթէ հէօքմաթէ խօ
 կիյա . բաշէ սէ ոջանն ժը Գայսէրիէ լը Գուտսէ ոա
 2 պու : Ու պաշ իմամ ու մնղընէ Եէհուտիան ժէռա
 3 խապէր քըրըն կըլիէ խօ լը սէր Պօղոսէ : Ու ժէռա
 լավա տըքըրը պուեն ու լը սէր ուի հուրմէթ տիլէկ տը
 քըրը պուեն քօ առի լը Գուտսէ անինն տա , ու ուան
 լը սէր ոէ ֆապ . տը տանի պուեն քօ առի պը գու
 4 ժըն : Համա ֆէստոս ճէվապ տա , քօ Պօղոս լը Գայսէ
 րիտա պը մինա , ու աւ պը խօ ժի զուվն տէ լը ուէ
 5 պը ջու պու : Նուա ժը ո գուտրէթէ քի քօ հէյա կօ ,
 պը մըռա պրա պէն . ու էրքը սուճ քի աւ մնռուվէ
 6 հէյա պրա լը սէր ուի կըլի պըքըն : Ու լը պա ուան
 ժը հաշթ , եախօտ տա՛հ ոջանն զէտէ պը նա սնքընան
 տընէ լը Գայսէրի ջու , ու լը ոջա տընէ լը քուրսիէ
 շէրաաթէ պը ուօնըշտընէ , էմր քըր քօ Պօղոսէ պինըն :
 7 Ու կավա քօ աւ հաթ , ժը Գուտսէ հաթօղ Եէհու
 տիան լը պար ուի պը սնքընանտընէ վըռ ու կրան կը
 լիան տըքըրը պուեն լը սէր Պօղոսէ , քօ ուան ժը խ
 8 պաթ քըրընէ գատիր նա տը պօ պուեն . Զիրա Պօղոս
 ճէվապ տը տա , էրքը մը նա պրտա նօմօսէ Եէհուտիան
 ու նա տաճարէ ու նա ժի լը գարշի խունտքեարէ մը
 9 սուճ քի քըրիա : Համա ֆէստոս ժը պոյ խաթըրէ Եէ
 հուտիան խօշ քըրընէ՝ ճէվապ տա ժը Պօղոսուա ու կօ ,
 Տը խուա՛ղի լը Գուտսէ ջունտընէ ու լը ուէ ժը պօյ
 10 գըշդէ հանա մէհքէմէ պը պի լը պար մըն : Պօղոս ժի
 կօ . աղ լը պար քուրսիէ շէրաաթէ խունտքեարէ տը

- սանքընքմ, լը ուէ քի ժը մըռա լազըմն մէհքէմէ պուն ,
մը ժը Եհհուտիանուա նահագիթի քի նն քըրիւն , չավան
- 11 քօ դու ժի դանճ տը զանի : Ձիրա էրքը մը նահագի
քի , եա ժը մըրընուա մուսթահագ դըլդ քի քըրիւն
անգ ժը մըրընէ նա' թըռսըմ , լաքին էրքը թուննն լը
սէր մը ժը աւ դըլդան եէք ժի ուան քօ ուանան լը
սէր մըն կըլի տըքըն , դաթ եէքէ նըքեարն մը ժը
ուանուա սախչ պըքն , ժը խունտքեարուա իֆատէ տը
- 12 քըմ : Ուէ չաղէ փէստոս պը շուրայէ խապէր տա , ու
կօ . ժը խունտքեարուա դա իֆատէ քըր , ժը խունտ
- 13 քեարուա հա'նն : Ու բաչէ չէնտ ուոյան Սգրիպաս փա
տիչահ ու Բէրինիկէ լը Գայսէրիէ հաթըն փէստոսէ
- 14 սէլամ քըրընէ : Ու փըռ ուոյան քօ լը ուէ պըհուը
թըն , փէստոս ժը տարհագէ Պօղոս ժը փատիչահուա
խապէր քըր ու կօ . Լը վըր մանուվ քի հէյն քօ
- 15 փէլիքս մահպուս հըլթիւն , ժը պոյ էքէ կավա քօ անգ
լը Գուտսէ ջըմ պաչ խմաման ու մանղընէ Եհհուտիան
ժը մըռա խապէր քըրըն , ու տիլէկ տըքըրը պուն քօ
- 16 լը սէր ուի ժը հէօքմ պունուա սիճիլ պէ տայըն : Ու
մը ժը ուանուա ճէվապ տա , քօ առէթէ Բօմալիան նընն
քօ մանուվ քի ժը հէլաք պունուա պախչ պըքըն ,
հաթա քօ աւ հաթը կըլի պուն մանուվ պը կըլիճիան
ուու պէ ոու նն պն , ժը պոյ ճէվապ տայընէ կըլիէ
- 17 ժէուա Ֆուրսէնթ նա'յը տայըն : Նուա կավա քօ ուան
պը մըռա լը վըր հաթըն , դաթ պը տրէնկի նա խըս
տընէ աւ ուոյա տըն լը քուրսիէ շէրաաթէ պը ոճըըչ
- 18 տընէ մը էմի քըր քօ աւ մանուվ պինըն : Ու կավա
քօ կըլիճիէ ուի հազըր պուն ժը տար հագէ ուի ժը
աւ դըլդան քօ մը թախմին տըքըր . դաթ սուճ քի
- 19 լը պար նն անին : Լաքին լը սէր տինէ ուան չէնտ
պահսէ ուան պը ուիուա հանպու , ու լը սէր մըրի քի
նավա էքէ Մէսիհ , ժը պոյ էքէ Պօղոս տը կօ , էրքը
- 20 սաղն : Ու կավա քօ անգ լը վէսվէսէտա պում ժը պոյ
թէֆթիլէ դըլդէ հան մը կօ՝ քօ տը խուաղի լը Գուտսէ

- 21 պը չույ ու լը ուէ ժը պոյ դըշդէ հանա մէհքէմէ պը-
 մա Ալիշանէ ու'պմ, մը էմր քըր քօ աուի խոյի քըն,
 22 հաթա քօ ժը խուհտքեարուա պը շէյինըմ: Ու Ագրի-
 պաս կօ ժը փէստոսուա, Էժի տը խուազըմ աւ մա-
 ուովէ կօտարի պըքըմ. ուի ժի' կօ, Սըպէ կօտարի տը
 23 քի: Ու լը աւ ուոյա տըն կավա քօ Ագրիպաս ու Բէ-
 ըրինիկէ պը մազըն սալթանաթէ հաթըն ու լը տիվան-
 խանէէ քէթըն պը պլին պաշիան ու քիպարէդ պաժէ-
 24 ըէ թավ, փէստոս ժի էմր քըր քօ Պօղոսէ պինըն: Ու
 կօ փէստոս. Եա՛ Ագրիպաս փատիշահ ու հէմի պը մաուա
 պուն մաուովան ուիա տը պինըն, ժը պոյ ուիա հէմի
 ճիւմհուրէ Եհհուտիան հաթըն լը հուզուրա մըն լը
 Գուտսէ ու լը վըր ժի, տը գիրա պուն, էրքը հէնի
 25 լազըմ նընա ուիա սաղ պը մինա: Համա կավա քօ ազ
 հասիյամ էրքը ժը մըրընուա մուսթահագ դըշդ քի նա՛
 քըրիա, հէմ ժի աւ ժը Ալիշան խուհտքեարուա իֆա-
 տէ քըր, մը տըլէ խօ տանի քօ աուի պը շէյինըմ:
 26 Համա ժը տաճհագէ ուի ժը էֆէնտիէ մաուա ժը նը-
 վիսանտընուա աաս դըշդ քէ մըն թուենա, ժը պոյ
 դըշդէ հան մը ուի լը պաճ ո՛ անի, իլլա լը պաճ դա,
 Եա՛ Ագրիպաս փատիշահ, հաթա քօ պը թէֆթիշ քը-
 27 ընէ ժը նըվիսանտընուա դըշդ քէ մըն հապա: Զիրա
 ժը մըուա մինասիպ նա խույամ քօ մահպուս քի պը
 շէյինըմ ու լը սէր ուի հաթը տանին ճիւրման պէյան
 նաքըմ:

ՍԷՐ 26

- 1 Ու Ագրիպաս կօ ժը Պօղոսուա. Ժը դաուա իզն ա
 քօ դու ժը պոյ խօ խապէր տի, ուէ չաղէ Պօղոս աէսթէ
 2 խօ պը տըէժ քըրընէ ժը պոյ խօ ճէվապ տա: Եա՛
 Ագրիպաս փատիշահ ուիա քէրէմ քի մազըն ժը խօուա
 հասապ տըքըմ՝ քօ իուօ լը հուզուրա դա ճէվապ տը-

- տրմ՝ ժը պոյ աւ հէմի դըչդան քօ Ե՛հուտիան լը սէր
- 3 մըն կըլի տըքըն : Իլլա քի դու հէմի այն ու ատէթէ Ե՛հուտիան գանն տը զանի , ժը պոյ ուիա լավա տըքըմ՝
- 4 ժը դառա պը սապը ժը մըռան կօտարի պըքի : Նուա ժը ճուվանիդիէ մը հաթա նուա մը չավան էօմրէ խօ կէչուրմիչ քըրիւն ժը իպթիտայէ , լը Գուտսէ լը նաւ
- 5 միլլէթէ մըն հէմի Ե՛հուտիան տը զանըն : Ձիրա ժը աւուլտա մը տը զանըն , էրքը պը խուաղըն շէհատէթ քըրըն , լը տինէ մատա լը կօրա աւ պա ֆըրդայէ մը
- 6 ֆարիսի էօմրէ խօ կէչուրմիչ քըրիւն : Ու նուա լը տիւ վանտա պը սնքընանտընէ մէհքէմէ տը պըմ՝ ժը պոյ ումուտէ աւ վատէ՝ քօ ժը խօտէ ժը պավանէդ մանա
- 7 պու : Քօ տուանզտահ սիլսիլայէ ման տաիմա շավ ու ո.օ պը իպատէթ քըրընէ ումուտէ ուան հէյան ժէռա կիյանտընէ , ազ ժը պոյ ումուտէ հան ժը Ե՛հուտիան
- 8 կըլի տը պըմ , եա՛ Սգրիպաս փատիչահ : Ձը՞ պէ պա վուր դըչդ քի ժը ուա տը խույա էրքը խօտէ տէ մը
- 9 ըիան գըյամ քան : Պըռա մը ժի ժը խօռա տէյն հա սապ տըքըր քօ լը գարչի նավա Մէսիհէ Նըսրանիէ
- 10 փուր դըչդէ զըտան պըքըմ , Քօ մը քըր ժի լը Գուտ սէտա ու ժը պաչ իմաման մը հիւքմաթ պը սանտընէ ժը աղիզան փըռան մը հափա քըր ու լը ռիթա գուչ
- 11 դընէ ուան մը ըիզա տը տա : Ու լը հէմի տէրանտա մը ժը ուանուա ազապ տըտա , ու մը զօռ տըքըր քօ քիւֆը պըքըն , ու լը սէր ուան պը փըռ հարպուենէ՝ հաթա լը տանրվան պուեն պաժէրանտա ժի ուան տը գավարան
- 12 տըմ : Պը ուի հավայէ կավա քօ լը Շամէ տը ջօ պում՝
- 13 ժը պաչ իմաման հիւքմաթ ու էմը պը սանտընէ , լը ուտա լը ռիթա նիվ ոտա , եա՛ փատիչահ , ժը աղիւմանան մը ոօհնի քի տի ժը ոօհնիթիէ ոօյէ զէտէ , լը տօռա մըն ու լը տօռա ուան ժի քօ պը մըռա տը
- 14 ջօ պուեն ոօհնի քէթ : Ու կավա քօ մմ հէմի ժի լը արտէ քէթըն , մը տանկ քի պըհիսթ քօ պը զըմանէ Իպրանի ժը մըռա տը կօթ , Սաուղ՝ Սաուղ , չըմա

- մը տը գաւարինի, դըշդ քի չէթընն լը զըխթէ բէլ
 15 քըրըն : Ու մը ժի կօ, Դու քի՛ի, եա՛ Բասպ, ու աւ
 16 կօ . Էզ ըմ Մէսիհ քօ դու մը տը գաւարինի : Նուա
 ուապն ու լը սէր լը՛կան պը սէք, ժը պոյ էքէ մը ժը
 դառա խույա . քօ դա տէսթ խօ պը կըրըմ ժը մըռա
 խըզմէթչի ու շահիտ պըպի ժը պոյ աւ դըշդան քօ դա
 սի, ու ժը պոյ աւ դըշդան քօ տէ ժը դառա խօ նչան
 17 պըտըմ : Ու ժը աւ գաւմէ ու ժը թայիֆան տէ խէլաս
 պըքըմ, ժը ուան քօ դա ժը ուանռա տը շէյէնըմ :
 18 Քօ ջահվէ ուան վէ քի վուսան քօ ժը դարիէ ժը ոօհ
 նիռա ու ժը հիւքմաթէ շէյգանէ ժը իօտէռա վէկէ
 ռըն, քօ ուան պը աւ իման քօ լը սէր մընն սվֆի
 թիէ կիւնէան ու լը նավա հաթը ազիզ պուճան մի
 19 բասան պըսգիւնըն : ժը պոյ ուիա, եա՛ Սգրիպաս վա
 20 տիչահ . ժը խնվըռա մը իթիաթսըղիթի նն քըր : Լէ
 հէմէն ալու լը Շամէտա պուօղանռա ու լը հէմի ո
 լաթէ Եհհուտիսթանէ ու ժը թայիֆանռա մը վազ քըր
 քօ թօպա պըքըն, ու ժը իօտէռա վէկէռըն ու ժը
 21 թօպառա լայիգ ամէլան պըքըն : ժը պոյ դըշդէ հանա
 Եհհուտիան մը լը տաճարտա կըրթըն ու տը խապըթը
 22 պուճ քօ մը պը գուժըն : Լաքին ժը իօտէ մը եարտու՛մ
 սանտ ու հաթա նուա սաղ մամն, ժը բըջուքռա ու
 ժը մնղընռա . մը շէհատէթ քըր, ժը աւ դըշդան
 դըշդ քի մը տնրվա խապէր նն տա, քօ վէյդէմպէ
 23 ռան ու Մուսա խապէր տան՝ էրքը տէ պըպըն . Էրքը
 իսա տէ ալէմ պը քչանտա ու էրքը աւ ժը հէմիան
 ալու ժը մըրիան պը գըյամ սանտընէ ոօհնի տէ վազ
 24 պը քըրանա ժը գաւմռա ու ժը թայիֆանռա : Ու
 կավա քօ աւ ժը տնր հագէ խօ ժը դըշդէ հան ճէ
 վապ տըտա ֆէստոս պը պըլընտ ալազ քի կօ . Տին տը
 պի, եա՛ Պօղոս, վըռ խօճըտանիգիէ դա՛ դա շաշ
 25 տըքն : Պօղոս ժի կօ, Էզ աին նա պըմ, եա՛ Հուր
 մէթլի ֆէստոս, իլլա տօղրիթի ու սէօղա թէմամ ագլէ
 26 խապէր տըտըմ : Ձիրա վատիչահ տախի տը զանը դըշ

- դէ հան . քօ լը պսր ուի անժի պը ճէսարէթ խապէր տըտըմ , զիրա պավուր նա քըմ քօ ժը դըլղէ հանա եէքի մալումէ ուի նն պս , զիրա դըլղէ հան լը քունչ
- 27 քի նս պուն : ժը փէյղէմպէրանուա իման դի^օնի , եա
- 28 Ագրիպաս փատիչահ , անղ զանըմ քօ իման դինի : Ու Ագրիպաս ժը Պօղոսուա կօ , փըու նա մինս քօ մը դան
- 29 տուրմիչ պըքի քրիսթիան պըպըմ : Պօղոս ժի կօ . Բեաչ քի իօտէ պըտանա կէրէք ժը հընտըքան կէրէք ժը փըուան նս թանէ դու , իլլա աւ հէմիան ժի քօ իոօ մը կօտարի տըքըն , ահվա հէման ոգա մըն պը պանա
- 30 ժը աւ կրէտանէ պաչգա : Նուա փատիչահ հէմ վալի ու Բէրինիկէ ու պը ուանուա թանվ ոօնըչտօղան ոա
- 31 պուն : Ու կավա քօ լը տսր ոապուն պը հանվուտու խապէր տըտան ու կօն . Մանուվէ հան ժը մըրընուա
- 32 եա ժը կրէտանուա մուսթահագ դըլղ քի նա քս : Ագրիպաս ժը ֆէստոսուա կօ . Մանուվէ հան էրքը ժը խունսքեարուա իֆատէ նս քըրանա՝ պսրտանուա միւմ քիւն պու :

ՍԷՐ 27

- 1 Ու կավա քօ դարար տան քօ պը կէմի ան լը իտալիայէ հանըն , Պօղոսէ ու չէնտ կրէտան թէսլիմէ եիւզ պաչի քի քըրըն նավա էքէ Յուլիոս , քօ ժը Ալիչան
- 2 պօլիկէ պու : Ու լը եէք կէմի քի Լարէմիտէ ան քէթըն ու լը ոէ ոապուն . ու լը ալիէ Սսիսյէ անէ տէ պը ջուանա . ժը Սէլանիկէ պուն Արիստարքոս Մակէդոնալի
- 3 ժի պը մանա պու : Ու լը աւ ոօյատըն լը Սիդոնէ ան կիյան , ու Յուլիոս ժը Պօղոսուա պը մուրվէթ քըրընէ ժէուա բուսգաթ տա քօ հաուս լը պա տօսդէդ խօ բա
- 4 հաթ պս : Ու ժը ուէ պը ոապունէ ժը պըն Գըսըրըէ
- 5 ան պըհուրին ժը պօյ պա լը դարչի մանպունէ : Ու բաչէ ժը օրթա պահրա կիլիկիայէ ու Պամփիւլիայէ ան
- 6 ջուն , հաթըն լը պաժէրէ Լիկիայէ լը Միուա : Ու եիւզ

- պաշի լը ուէ լը իտալիայէ ջունտող իսքէնտէրիալը կէ-
 7 մի քի, մա՛ լը ուի սուար քըր: Ու վըռ ուոյան պը հէտի
 հէտի ջունտընէ անճախ քի լը ալիէ կնիտոսս ամ կիյան,
 ու պա լը դարշի մա՛ սլունէ ժը պըն կիրիտէ ժը պա
 8 Սաղմոնայէ ամ ջուն: Ու պը զոռ ամ ժը ուէ պը պը-
 հուրինէ լը ճիքի ամ հաթըն քօ իսքէլէէ Ռընտ տըհա-
 թը կօթան քօ լը նէզա էքէ պու պաժէրէ Ղասեա:
 9 Ու բաշէ վըռ զէմանան քօ պըհուրթ, ու պը կէմի ուէ-
 վիթի հէնի զէրարլը պու, յթառ ուօճի ժի ժը իօ պը-
 10 հուրը պու Պօղոս շիրէթ տըտա ու տը կօթ. Եա՛ մա՛
 ոուվան ան տը պինըմ քօ աւա ուէվիթիէ պահրէ նա
 թանէ ժը պար ու ժը կէմիւա, լէ իլլա ժը ճանէ մա՛-
 11 ոա ժի պը զահմէթ ու պը զէրար տէ պըպա: Լաքին
 երևզ պաշի ժը սէօզէ Պօղոսոա բէթըր ժը տիւմէնճի-
 12 ոա ու ըէիսէուա պաժուր տըքըր: Ու շիւնքի աւ իսքէ-
 լէ դանճ նա պու քի լը ուէ ամ զըվըսթանէ պը պը-
 հուրինըն, վըռան Ֆէքըրին՝ քօ ժը ուէ հառըն, քօ
 պէլքի դատիր պըպըն լը Փիւնիկէէ պըկիյէն. լը իսքէ-
 լէէ կիրիտէ դըշլա պըքըն, քօ լը ալիէ դըսլէ ան ու լը
 13 զուաիէ մէղա՛տըքա: Կալա քօ լօտօս վըրֆ քըր, ուան
 թախմին քըրըն քօ տէ պըկիյէն լը աւ ամր քօ տէ պը-
 ջուն, ու լը ուէ պը ոասլունէ ժը պա կիրիտէն տէ պը
 14 պըհուրը սլուն: Ու վըռ նա՛ պըհուրի պա քի ոռըմի
 քըօշ ոասլու լը դարշի ուի՝ ժը էքէուա Եւրակիկլօն
 15 տըպէն: Կալա քօ կէմի հաթը կըրթըն ու լը պա՛ր պա
 դատիր նա՛ պու սաքընանտըն, հաթը պա՛րտան ամ տը
 16 ջօ պուն ու տը հաթը պուն: Ու ամ ջուն լը պը սասա-
 քի պըջուք քօ կըօդա տըհաթը կօթան, ու պը զօռ
 17 ամ դատիր պուն սանտալէ զապթ քըրըն: Սուի քօ
 սանտըն՝ ու եարտըմ դուլլանմիշ քըրըն կէմի ժը պընի
 կրէտան ու թըռսիան նա՛ պա քօ լը կիրտապէ պը գէ-
 վըն ու եէլքէնէ լը խուարի պը սանտընէ վուսան տը
 18 ջօ պուն ու տը հաթը պուն: Ու ամ քօ լը նալա մաղըն
 ֆուրթունատա պուն, ու աւ ուոյա տըն պարան ալէ-

- 19 թըն լը տանր : Ու լը ուոյա սըաէանտա ալէթէ կէմիէ անմ
 20 սը տէսթէ խօ ավէթըն լը տանր : Ու կավա քօ փըռ
 ուոյան նան ու նան ժի ըսթէրանն սը խույա պուն ու
 պօպլիսք ժի փըռ պուն լը սէր ման , հէնի ժը պըն ու
 21 մնուտէ խէլաս պունէ ման գադիա : Ու չըմա քօ ժը փըռ
 ուոյան սըրչի պուն ուէ չաղէ Պօղոս լը նավ ուան սը
 սանքընանտընէ կօ . Եան մանուվան կէրէք քօ ժը սէօղէ
 մըռա ո կօտարի սըքըրանա ու ժը կիրիտէ ու նան
 սլանա ու զահմէթէ հան ու զէրարէ հան նան քչանտա
 22 նա : Համա նուա ժը ուա նասիհաթ տըտըմ քօ շէն սըն ,
 զիրա ժը ո եէքիռա տէ զէրար քի նան պան , լէ թանէ
 23 ժը կէմիռա : Ձիրա իչանվ մէլէքէ աւ խօտէ ժը մըռա
 խույա քօ անղ է ուի ման , ու ժէռա իպատէթ տըքըմ ,
 24 Ու կօ ժը մըռա . Ման թըռու եան Պօղոս լը պանր խուն
 քեարէ լազըման քօ դու ուասլի , ու խօտէ աւ հէմիան
 25 քօ սըրգառա լը կէմիտանն սլախչ քըր ժը դառա : ժը
 սլոյ ուիա , եան մանուվան շէն սըն , զիրա անղ ժը խօ
 տէռա իման գինըմ քօ ահվա տէ սըսան , չավան քօ
 26 ժը մըռա հաթը կօթըն : Համա լազըման քօ անմ լը տտա
 27 քի սըր գէվըն : Ու կավա քօ չարտանհ շանվա ման սլու
 քօ անմ լը պահրա Մնտրիայէ տը ջօ պուն ու տը հաթը
 պուն . կէմիճիան լը նիլէ շանվտա թախմին քըրըն քօ
 28 լը զուվաի քի տը կիյէն : Ու կլօքէ ավէթըն լը հավ
 պահրէ պիսթ գուլան հանպուն ու հընքք ժի լը բէշ սը
 ջունտընէ կլօքէ տիսա ավէթըն տին քօ բանդտանհ գու
 29 լանն : Ու սը թըռուսանէ քօ նան պան քօ լը ճիէ սըր զը
 նառան սըր գէվըն , ժը ալիէ բաշտա չար ասընան
 30 ավէթըն , ու կը խօստըն քօ սըսլէ սըր սլան : Ու կէ
 միճիան ժը սլոյ ժը կէմիէ ռէվանտընէ սանտալէ լը
 սլահրէ քըրըն , կօյա քի լը ալիէ բաշտա ժի ասընան
 31 տէ սլալէ ժըն : Համա Պօղոս կօ ժը եիւզ պաշիռա ու
 ժը ասքէրուա , էրքը ուանան լը կէմիտա նանմինըն ,
 32 հուն նըքեարըն խէլաս սըն : Ուէ չաղէ ասքէրան պէնէ
 սանտալէ սըրին ու սանրտանը քօ լը տանր սըր գէվան :

- 33 Ու կալա քօ հէնի սըպէ տը սյօ պօւ . Պօղոս լալա տը
քըր ժը հէմիանուա քօ դաամ պը խուն , ու տը կօթ ,
իօօ չարտանհ ոօ ս' քօ հուն պըչի մանն ու դըչդ քի
- 34 նն խուարընն : Ժը պօյ ուիա ժը ոռա լալա տը քըմ քօ
դաամ պըխուն , զիրա ուիա ժի ժը սօյ խէլասէ ոն .
չըմա քօ ժը ո ժը եէքէ մու քի ժը սէրիէ ո տէ վուն .
- 35 տա նն պն : Ու կալա քօ դըչդէ հանա կօ , նան սանտ
լը պնր հէմիան ժը խօսէուա չըքըր քըր ու պը չըքէն
- 36 նանտընէ տէսթ քըր խուարընէ : Ու հէմիան ժի պը շէն
37 պունէ , ուան ժի դաամ քըրըն : Ու լը կէմիտա սմ հէ .
- 38 միան աու սնտ ու հաֆթէ ու շէչ ճան սյուն : Ու կա
վա քօ ժը դաամէ թէրպուն , կէմի սըվըք քըրըն կէ
նըմ լը պահրէտա պը ոըժանտընէ :
- 39 Ու կալա քօ սըպէ պու , զուվաի նաս նա տըքըրըն ,
լէ թանէ գունճըք քի սէղմիչ տը քըրը պուն քօ քէնարէ
ուի հնպու , ու տը ֆէքըրը պուն էրքը դապիլ ն կէ .
- 40 մի լը ուէ դահընտըն : Ու ասընան պրանտըն ու լը պահ
րէ ավէթըն , ու կըրէ տիւմէնէ վէ քըրըն , ու լը պահ
րէ պնրաան , ու եէլքան լը պնր պա պը վէ քըրընէ լը
- 41 ալիէ աւ քէնարէ տը ջօ պուն : Համա վուսան ճի քի
քէթըն քօ հնրտու ալի ժի պահր պու , կէմիտանն
ուօնըչտանտըն , ու ալիէ բէչէ կէմի հաթը չը քէնան
տըն , նա լը պըթանտըն մն , ու ալիէ բաչէ ուի ժը
- 42 զօուա տալղան տը հէլօչիա : Համա ասքէրան շէվըր
քըրըն քօ մահպուսան պը գուժըն , նն պն քօ եէքի պը
- 43 ասնալ պը ոնվն : Համա եիւղ պաչի քօ տը խօստ Պօ
ղոսէ խէլաս պըքն ուան ժը աւ նիէթէ մէն՝ քըր , հէմ
էմր քըր՝ քօ ուան քօ տը քեարըն ասնալ քըրընէ
ալուլ պրա խօ սլալէն լը պահրէ ու լը զուվոիէ ոա .
- 44 պըն : Ռուէ տընան՝ հընըքան լը սէր թախտան , հընըքան
ժի լը սէր դըչդ քի կէմիէ ոապուն , ու անվա պու քի
հէմիան ժի լը զուվաիէ սաղ ոապուն :

ՍԷՐ 28

- 1 Ու կալա քօ ուան խելաս պուն, ֆէհմ քըրըն քօ
նավէ աւ ատայէ Մալթա պու, ու էհալիէ ուի ժը
- 2 մնուա փըռ ինսանիէթ քըրըն, Ձիրա ակըր քըրըն ու
մն հէմի ժի գապուլ քըրըն, ժը սէմէտէ աւ պարանէ
- 3 ու սէրմայէ քօ լը սէր մն հաթ: Ու կալա քօ Պօղոս
փըռ գըրչ ու մըրչան պէրէվ քըր, ու լը սէր ակըրէ
տանի ժը շնուա կէրմիթիէ կօռմահր քի ուսպու
- 4 տէսթէ ուի կըրթ: Ու էհալիէ լը ուէ կալա քօ տին
աւ ճանավար ժը տէսթէ ուի հաթը պու ալագանտըն
ժը հնվուտուուա տը կօթը պուն, մնուուվէ հան հէլ-
պէթա գաթուլն, քօ ֆարաղա ժը պահրէ խելաս պու,
- 5 լաքին հիւքմէ խօտէ նն հըչտ քօ սաղ պը մինն: Համա
աւ ուի ճանավարէ լը ակըրտա տա ո շանտ, գաթ
- 6 դէրար քի նն տի: Ու ուան տը բէ պուն քօ աւ տէ
պը ուըմի, եախօտ զաֆիլ տէ պը գէվն պըմրն, լաքին
կալա քօ փըռ սնքընին ու տին քօ ժէուա դէրար քի
նն պու, նիյէթէ լսօ պը կօհօանտընէ տը կօթը պուն,
- 7 ժէուա, Սլահ քի ն: Լը ուէ տնրան կունտէ սէրտա-
րէ աւ ատայէ հնպու, նավէ էքէ Պօպղիոս պու, քօ
աւ մն գապուլ քըր ու սէ ոօ մն մըսաֆըր քըր լը
- 8 պա լսօ: Ու պու քի պալէ Պօպղիոսէ ժը թայէ ու ժը
իհսալ հաթը կըրթըն ուա տը քէթը պու. ու Պօղոս
լը պա ուի ջու ու նըմէճ քըր ու տէսթէ լսօ լը սէր
- 9 ուի տանի ու աուի սաղ քըր: Նուա կալա քօ ուիա
պու, պաչգա նախօշան քօ լը աւ ատատա պուն տը
- 10 հաթը պուն ու սաղ տը պօ պուն: Ու ուան ժը մնուա
պը փըռ իքրաման իքրամ քըրըն, ու կալա քօ նմ
ժը ուէ տը ջօ պուն աւ դըչդ քօ ժը մնուա լաղըմ
- 11 պու տանն: Ու բաչէ սէ մհհան պը իսքէնտէրլի կէմի
քի նմ լը ուէ ոսպուն, քօ զըվըսթանէ լը աւ ատա-
տա գըչլա պօ պու, ու նշանէ Դիոսկուրոսէ ուի հնպու:

- 12 Ու լը Սիրակուսատէ ամ կիյան, ու սէ ու ամ լը ուէ
 13 մանն : Ժը ուէ ամ պը տէվը քըրընէ լը Հուէդիսնէ ամ
 կիյան, ու բաշէ ուօճ քի քօ լոտօս փըֆ քըր, լը ույա
 14 տըտոյան լը Պատիողոսէ ամ հաթըն : Ու լը ուէ մն
 պըէան տին, ուան լավա քըրըն քօ հնֆթ ու ամ լը
 15 պա ուան պը մինըն, ու բաշէ լը Հուովէ հնուըն : Ու
 ժը ուէ կավա քօ պըէան լը սէր մն պըհիստըն հաթա
 պաղարա Սիփիոսէ լը պնր մն հաթըն, ու հաթա լէ սէ
 խանան ու կավա քօ Պօղոս ուան տի, շըքըր քըր ժը
 16 խօտէուա ու շէն պու : Ու կավա քօ ամ հաթըն լը Հը
 ոովէ . եիւզ պաշի մահպուսան ժը օրտու սէրտարուա
 թէպիմ քըր, լաքին ժը Պօղոսուա էմր պու քօ պը
 17 պէքչի ասքէրէ խօ թմվ պաշգա պը սնքընն : Ու պու
 քի բաշէ սէ ույան մնքընէ Եհհուտիան կազի քըր,
 ու կավա քօ հաթըն լը եէք ճի կօ ժը ուանուա . Եա
 պրէ մնուովան նզ ժը գաւմուա, եախօտ ժը ատէթէ
 պավանէդ մնուա գարշի զըտ դըշդ քի նն քըրըն ժը
 Գուսսէ լը տէսթէ Բօմալիան նզ մահպուս թէպիմ
 18 քըրըն : Ուան կավա քօ մը թէֆթիշ քըրըն, խօստըն
 քօ մը պնրտըն, զիրա լը սէր մըն ժը մըրընուա միւս
 19 թահադ գապհաթ քի թուենն պու : Համա կավա քօ
 Եհհուտիան զըտ սնքընըն, լազըմ պու քօ ժը խունա
 քեարուա իֆատէ պըքըմ, լաքին նա քի ոգա եէքէ քօ
 20 լը սէր միլէթէ խօ կըլի քի ուի պըպն : Նուա ժը ուի
 սէմէտէ մը ո կնզի քըր քօ ո պըպինըմ ու ժը ոուա
 խապէր պըաըմ, զիրա նզ ժը պոյ ումուտէ խարայէլէ
 21 զէնճիրէ հան տըքչինըմ : Ուան ժի կօն ժէուա . Էմ լը
 սէր դա ժը Եհհուտիսթանէ նա քեաղըտան սնտըն,
 ու նն ժի ժը պըէան եէքէ լը վըր հաթիմ լը սէր դա
 դըշդ քի քօթի նագլ քըրիմ, եախօտ խապէր տայն :
 22 Լաքին ամ ժը դա լավա տըքըն քօ ժը դա ամ պը
 պըհէն էրքը դու լը սէր շընիյէթ ի, զիրա ժը պոյ աւ
 ֆըրգայէ մալումէ մն ն քօ լը հնր ճիտա զըտա ուի
 23 տը պէն : Ու ժէուա ուօճ քի թային քըրըն լը պա ուի

- փրոան զօնաղ հաթըն , քօ ժը ուանուա պէյան տըքըր
 փատիշահիթիէ խօտէ պը խսպաթան ու ուան զանաուր ,
 միշ տըքըր ժը պօյ Մէսիհէ ժը նօմօսէ Մուսա ու ժը
 24 փէյղէմպէրան՝ ժը սըպէ հաթա էվարէ : Ու հընըքան
 խման տը անի պուն ժը կօթընէ ուիուա ու հընըքան
 25 խման նս տը անի պուն : Ու պը հնվուտուուա իթի-
 ֆազ նս քըրընէ պէլա պուն , կավա քօ Պօղոս սէօզ
 քի կօ . էրքըր Բուհ էլ Գուտս զանճ խսպէր տա պը
 պալանէ մսուա՝ պը սէսթէ իշայա փէյղէմպէրէ , ու
 26 կօ . Հն՛ուս ժը զավմէ հանուա ու պէժն , Պը պըհիս-
 տընէ տէ պը՝ պըհէն , համա զաթ ֆահմ տէ նս քըն ,
 ու պը աիթընէ տէ պը պինըն , համա զաթ տէ նս պինըն :
 27 Չըմա քօ տըլէ զավմէ հան զալըն պու , ու պը կօյա
 խօ կրան պըհիստըն , ու ջահվէ խօ կըրթըն , նս պս
 քօ պը ջահվէ խօ պը պինըն ու պը տըլէ խօ ֆէհմ պը-
 քըն ու վէկնճըն , ու նղ ժը ուանուա շիֆա պըտըմ :
 28 Նուա մալուսէ ո պրա պըպս , քօ խէլասէ խօտէ ժը
 թայիֆանուա հաթըր շիանտըն , ու ուան տէ կօտարի
 29 պըքըն : Ու կավա քօ աւ խսպէրէ հան կօ , Եէհու-
 տիան լը տնր քէթըն , լը նավա խօտա փրու միւճատա-
 30 լա քըրըն : Ու թամամ տու սալ լը աւ մալա խօ սն-
 31 քընի , քօ քըրէ քըրի պու : Ու ժը ուանուա՝ քօ լը
 32 ճէմ ուի տը հաթըր պուն : Փատիշահիթիէ խօտէ վաղ
 տը քըր , ու լը սէր Բապպ իսա էլ Մէսիհէ հին տը քըր
 պէթըու ու պը պէմանի պուն :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է

Ր Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Բ Օ Մ Ա Լ Ի Ա Ն Ռ Ա

Ս Է Բ 1

- 1 Պօղոս՝ զուլամէ իսա էլ Մէսիհէ՝ ժը բէսուլ պունուա հաթը կազի պուն, ժը պոյ ինծիլէ իօտէ հաթը ճիէ
- 2 պուն, Աւ քօ ժը ալուլ պը տէսթէ փէյղէմպէրէդ խօ
- 3 պը ազիղ քըթէպան վա՛տ քըր • Ժը խուսուսա գուռէ ուի Բապպէ մա՛ իսա էլ Մէսիհէ, քօ ժը ալիէ թա՛նէ
- 4 ժը զուրիյէթէ Տալուտէ պու, Աւ քօ ժը ալիէ ազիղի թիէ Բուհէ Գուռէ իօտէ հաթը պէյան պու պը գու
- 5 վէթ, ժը մըրիան պը ցըյամ սանտընէ • Պը աուի քօ մա՛ լութֆ ու Բէսուլթի սանտըն ժը պոյ իդաաթիէ իմանէ լը նալա հէմի միլլէթան, ժը պոյ նալէ ուի :
- 6 Գօ լը նալա ուան հուն ժի ժը իսա էլ Մէսիհուա հա
- 7 թըն կազի պուն : Ժը ո՛ ժը հէմիանուա քօ լը նալ Բօ մատա նա՛, ժը ոռա ժը տէլալիէ իօտէուա, ժը ազիղ պունուա հաթը կազի պունուա • լութֆ ու սէլամէթ ժը ոռա ժը իօտէ ժը Պալէ մա՛ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէ սիհէ :
- 8 Ալուլ շըքըր տըքըմ ժը իօտէէ խօ պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ ժը պոյ ո՛ հէմիան, քօ իմանէ ո՛ լը հէմի
- 9 տընէտա նապլ տը պա՛ : Զիրա իօտէ շահիտէ մըն ա՛, աւ քօ աղ ժէուա իպատէթ տըքըմ պը Բուհէ խօ՝ լը նալ
- 10 ինծիլէ Գուռէ ուի : Էրքը շալան հա՛ր ոխթ աղ ո՛ պիրա խօ գիւնըմ, հա՛ր ոխթ լը նըմէճէ խօտա պը տիլէկ քը
- րընէ, մէկէր ճար քի պը իզնա իօտէ ուսաթ պէ ժը

- 11 մըռա ժը ոռա պէմ: Չըմա քօ փըռ հասրէթ տը քշի-
նըմ ո պը պինըմ, քօ ժը ոռա ըռահանի պախշիշ քի
- 12 իլհագ պըքըմ, հաթա քօ հուն գալի պը պըն: Եանի
պը աւ իման քօ կէրէք լը մապէյնէ ո՛ կէրէք ամընն
- 13 պը ո թնվ պէմը տըլ փըռս պուն: Լաքին նա խուա-
զըմ, եա՛ պրէան քօ հուն նըղանը պըն, փըռ ճարան
մը նիէթ քըր քօ ժը ոռա պէմ, համա հաթա նուա
նղ մամ, հաթա քօ լը նավ ո տա ոքա լը նավա
- 14 պաշգա թայիֆան մէյլէ պըպն: կէրէք ժը Եունանիան-
ուա կէրէք ժը Էճնապիանուա, հէմ ժը ալիմանուա հէմ
- 15 ժը ճահիլանուա նղ տէյնտար ըմ: Նուա չըգաս քօ ժը
տէսթէ մըն դէ հաղ տըքըմ ժը ոռա ժի քօ լը Րօմա-
տանն ինճիլէ վաղ պըքըմ:
- 16 Զիրա նղ ժը պոյ ինճիլէ իսաէ շէրմ նա քըմ. չըմա
քօ աւ դուվէթէ խօտէ ն, ժը պոյ հէմի իման անօղան-
ուա ժը պոյ խէլասէ, ավուլ ժը Եհուտիուա ու բաշէ
- 17 ժը Եունանիուա: Զիրա պը տէսթէ ուի, աւ սատա-
գաթ քօ ժը իմանէ խօտէ ն ժը իմանուա աշիքեար տը
պն, չավան քօ հաթիւ նըվիսանտըն, էրքը սատըգ պը
իման տէ խէլաս պըպն:
- 18 Զիրա զաղապէ խօտէ տէ ժը աղիմանան աշիքեա-
րա պըպն լը սէր հէմի ֆըսգ ու նահագիթիէ մնու-
- 19 վան, ուան քօ սօղըրիթի պը նահագիթէ կըրթըն: Զիրա
ժը տնր հագէ խօտէ մալու՛մ պուն դըշդ, լը նավ-
պէնա ուան պէյանն, զիրա խօտէ ժը ուանուա պէյա-
- 20 նն: Չըմա քօ դըշդէ նա խույանէ ուի ժը իպթիտայէ
տընէ պը մախլուգան ֆէհմ սըպըն՝ դէն տիթըն, եանի
էպէտի դուվէթէ ուի ու Ալլահիթիէ ուի, վուսան քօ
- 21 պէ ճէվապ պը մինըն: Չըմա քօ ուան խօտէ նաս քը-
րըն, ոգա խօտէ ժէուա իղզէթ նն քըրըն, եախօտ
շըքըր նն քըրըն, լէ լը ֆըքրէ խօտա պաթալ պուն,
- 22 ու տըլէ ուան պը պէ ֆէհմիթիէ դարի պու: Աւ խօ
- 23 լը ճիէ մնղընան տանի պուն՝ տին պուն: Ու խարապ
նա պուն իղզէթէ խօտէ կօհրանտըն, պը շըպանտընէ

հաթը խարապ պուն սուրէթէ մանուկն ու դայրան ,
 24 ու չար փէան ու սողունան : Ժը պոյ ուի խօտէ ժի ուան
 ժը մուրտառիթիռա թէսլիմ քըր պը պըժանտընէ տըլէ
 ուան թէնէ ուան լը նալ ուանտա ըէզիլ քըրընէ :
 25 Ուան քօ տօղրիթիէ խօտէ պը տէրանվա կօհրանտըն ,
 սէճտէ ու իսպատէթ քըրըն ժը մախլուգանուա , նա քի
 ժը խօտէուա , աւ քօ ժը էպէտիէ միւպարէք ան , ամին :
 26 Ժը ուի սէպէպէ խօտէ ուան ժը ըէզպլէթ արզույան
 ուա թէսլիմ քըր , քօ մէէ ուան տախի ժը թապիաթ
 ուա լազըմ պուն դըշդէ , ժը թապիաթուա զըտ լազըմ
 27 պուն դըշդուա պը ուի կօհուանտըն : Գէզալըք նէրիան
 ժը թապիաթուա լազըմ պունէ ժընան պանրտան պը պը
 ժանտընէ խօ լը հանվուտու կէրմ պուն , նէրիան պը
 նէրիան ըէզպլէթ տը շըղուլի պուն , ու էճրէ ազըրնի
 28 թիէ խօ լը սէր խօ տը սանտը պուն : Չըմա քօ ուան
 խօտէ ըէտ քըրըն , խօտէ ժի ուան ժը ըէզպլէթ շէվ
 ըանուա թէսլիմ քըր , նա լայըգ դըշդան քըրընէ .
 29 Ուան քօ դըժը պօ պուն պը հէմի նահագիթիէ , դի
 նաէ , եարամաղիթիէ , դամաքեարիթիէ , քօթիթիէ ,
 հասէտէ դըժը , պը գաթլ , պը նիղա , պը հիլէ , պը քէմ
 30 լըք : Ու պուն դամաղան , դէյպլէթ քրօղան , տըժմընէ
 խօտէ , քըֆըր քրօղան , քիպիրան , ֆօտուլան , քօթիթի
 31 թի տիթօղան , ժը պավուտիէուա իթաաթսըղան պուն :
 Ֆէհմուղան վատ խարապ քրօղան , ըահմուղան , պա
 32 ըուշութի նա քրօղան , խիյանէթան . Գօ ուան շէրիա
 թէ խօտէ տըղանը պունէ , էրքը ուան քօ դըշդէ վու
 սան տըքըն ժը մըրընուա մուսթահագըն , նա թանէ
 աւ քրօղան , լէ ուան ժի քօ մէրամէ ուան եէք ան պը
 աւ քրօղանուա :

ՍԵՐ 2

1 Նուա , եա՛ մանուկ , հանր քի քօ տը պի , քօ հէօքմ
 տը քի , պէ ճէվապ ի , զիրա պը աւ դըշդ քօ պաշգա
 սիան հէօքմ տը քի , պը ուի դու խօ հէօքմ տը քի . զիրա

- 1 դու քօ հէօքմ տը քի դու ժի հէմէն աւ դըշդան տը քի :
 2 Համա ան տըղանըն հիւքմէ խօտէ պը ուսթի տը պան
 3 լը սէր ուան , քօ դըշդէ հանա տը շըղուլըն : Լաքին ,
 եա՛ մանուվ դու քօ դըշդէ վուսան քրօղան հէօքմ
 տըքի , ու դու հէմէն աւ դըշդան տը շըղուլի , ուխա
 պիրա խօ դի՞նի , է դու ժը շէրիաթէ խօտէ տէ աղատ
 4 պը մինի . Եօխաս աւ դաս դանճիթիէ ուի ու սասըր ու
 թահմիւլա ուի լը պանր դըշդ քի տա նէյնի , նա՞ տըղանի
 քօ դանճիթիէ խօտէ դա լը ալիէ թօպայէ դալավուղիթի
 5 տըքան : Համա դու պը տանկ սէրիթի ու պըպէ թօպա
 տըլէ խօ , դու ժը խօուա դաղապ տը ապինի՛ ժը պօյ
 աշիքեար պունէ ույա դաղապ ու հագ շէրիաթէ խօտէ :
 6 Աւ քօ ժը հանր քանէուա լը կօրա ամէլէ խօ տէ պէտէլ
 7 պըքան : Էպէտի հոյաթ ժը ուանուա՝ քօ լը նավ խայր
 ամէլան պը սասըր տը սանքընըն , իղղէթ ու իքրամ ու
 8 նան մըրիթի տիլէկ տըքըն . Համա ժը փանվ ջոււտօղան
 ուա , ու ժը տօղրիթիուա իթաաթ նան քրօղ , ժը նա
 հագիուա միւթիւհ պուօղանուա , խըլմ ու դաղապ տէ
 9 պըպան . Սըլպէթ ու սըլտընթի լը սէր հէմի մանուվ
 քօ շան տը շըղուլան , ալուլ ժը Եհհուտիուա ու բաշէ
 10 ժը Եունանիուա : Իղղէթ ու իքրամ ու սէլամէթ ժը աւ
 հէմիանուա քօ խայր տը շըղուլըն , ալուլ ժը Եհհու
 11 տիուա ու բաշէ ժը Եունանիուա : Չըմա քօ լը պանր
 12 խօտէ խաթը մէզանքըրըն թուննան : Չիրա ուան քօ պէ
 նօմօս կիւնէ քըրըն՝ տէ պէ նօմօս հէլաք պըն , ու ուան
 քօ լը պըն նօմօստա կիւնէ քըրըն՝ պը նօմօս տէ հիւքմ
 13 պըպըն . Չըմա քօ լը պանր խօտէ նօմօս պըհիսթօղան
 սատըգ նընըն , իլլա նօմօսէ իճրա քրօղան տէ սատըգ
 14 պըպըն : Չիրա թայիֆան քօ նօմօսէ ուան թուննան կալա
 քօ պը թապիաթ ամէլէ նօմօսէ տը շըղուլըն , նօմօսէ
 ուան պը թուննան պունէ , աւ ժը խօուա ալ նօմօս
 15 ըն : Քօ շըղուլէ նօմօսէ լը տըլէ խօտա նիշան տըտըն
 պը շէհատէթիէ դամիրէ խօ , ու պը հանվուտու թաղիր
 16 քըրընէ ֆըքրէ ուան , եախօտ պը հագ տայընէ . Լը աւ

ուտա լը կօրա աւ ինճիլէ մըն՝ քօ ան Վաղ տըքքմ՝,
 խօտէ պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ սըրա մանուվան տէ
 հէօքմ՝ պըքմ :

- 17 Վահա դու Եհհուտի դէյ կօթան , ու վըշտա խօ լը
 նօմօսէ դա տանիւն . ու պը խօտէ բանա խօ տըտի .
 18 Ու մէրամէ ուի տըզանի , ու ժը նօմօսէ դու հին պոյ ,
 19 դըշդէ փանճան այրբիշ քըրընէ : Ու դու ժը խօռա
 կիւվէնմիշ տըպի՝ էրքը ժը քօռանուա փալավուղ ի , ժը
 20 տարիանուա՝ ոօհնի : Ժը ճահիլանուա շիրէթ տայօղ , ժը
 մասուլմանուա խօճա , էրքը ժը իլմէ ու ժը աօղրիթիէ ժը
 21 նօմօսէ շըքէ դա հէյն : Նուա դու քօ պաշփաստիան
 թալիմ տըքի , դու խօ թալիմ նա՞ քի , քօ Վաղ տըքի
 22 տըզի նա՞ քըրըն , դու տըզի տըքի՞ : Քօ տէժի զինա նա
 քըրըն , դու զինա՞ տըքի , դու քօ ժը փութան իքրահ
 23 տըքի , սէղանան թալան տըքի՞ : Դու քօ պը նօմօս բաս
 նա խօ տըտի , նօմօսէ պը խարապ քըրընէ , խօտէ լը պար
 24 դըշդ քի տա նայնի : Ձիրա ժը պօյ ո՞ լը նալ թայի
 Փանտա ժը նալէ խօտէուա քիւֆը տըպմ , չավան քօ
 25 հաթիմ նըվիսանտըն : Ձիրա էրքը նօմօսէ տը բէյ սիւ
 նէթ , Փայտէ տըքմ , համա էրքը նօմօսէ խարապ տըքի ,
 26 սիւնէթէ դա պէ սիւնէթ պու : Ձիրա էրքը պէ սիւնէթ
 հափէ նօմօսէ իճրա պը քմ , նա՞ քի պէ սիւնէթէ ուի սիւ
 27 նէթտէ հասապ պըպմ : Ու ժը թապիլաթէ պուն պէ սիւ
 նէթ նօմօսէ պը իճրա քըրընէ տէ դա հէօքմ պըքմ , քօ
 28 պը նըվիս ու պը սիւնէթէ նօմօսէ խարապ տըքի , Չըմա
 քօ աւ Եհհուտի նընն քօ ժը տարվմ նն , ու սիւնէթ նընն
 29 աւ քօ ժը տարվմ նն պը թէն : Լէ Եհհուտի աւ ն քօ ժը
 հընտուուվմ նն , ու սիւնէթէ տըլէ՝ պը բուհ , ու նա պը
 նըվիս . քօ մէտհէ ուի նն ժը մանուվան նն , լէ ժը խօտէ նն :

- 1 Նուա ժը Եհհուտիուա չը՞ դըշդ քի զէտէ հէյն ,
 2 եախօտ ժը սիւնէթէ չը՞ Փայտէ : Փըռ դըշդան՝ պը

- հար թարղ, ավուլ ուիա ան քօ, քելամուլահէ ժը ուան
 3 ուա էմանէթ պու: Նուա էրքը ժը ուան հընըքան իման
 նան անին, չը՞ մէկէր իմանսիղիթիէ ուան իմանէ խօտէ
 4 պաթալ տը՞քըր, հա՛շա: Լաքին խօտէ տօղրի, ու հէմի
 մանուլան պրա տաննիլ պըպըն, չավան քօ հաթիան
 նըվիսանտըն, հաթա քօ լը սէօղա խօտա սատըփ պըպի,
 5 չաղա մէհքէմէ պուհէ դու Փաթհ պըքի: Համա էրքը
 նահագիթիէ ման առալէթէ խօտէ աշիքէար տըքան, ան
 չը՞ պը պէժըն, աճէպ խօտէ նահա՞դ ան, քօ զաղէպա
 լսօ լը սէր ման դինան, պը ինսանիթիէ տըպէմ, հա՛շա:
 6 Էրքը նա՛ խօտէ տընէ տէ չավան հիւքմ պըքան:
 7 Ձերա էրքը տօղրիթիէ ուի պը տաննիլէ մըն զէտէ տը
 պան ժը պօյ իղղէթէ ուի, հէնի չըմա՞ն զ ոգա կիւնէ
 8 քէար քի հիւքմ տըպըմ: Եախօտ չըմա՞ն ալէժի,
 չավան քօ լը բաշ ման քօթի խապէր տըտըն, էրքը ան
 տը պէն, ան քօթիթի պըքըն քօ գանճիթի պէ, քօ
 աղապէ ուան հագ ան:
 9 Նուա չը՞, ան ժը ուան գանճըն, գաթ նա, դիրա
 կէրէք Եհնուտիան կէրէք Եունանիան ման ժը ավուլ
 10 նչան տա քօ, հէմի ժի լը պըն կիւնէ նան: Չավան քօ
 11 հաթիան նըվիսանտըն. գաթ սատըգ քի թուննան: Եէք
 ժի թուննան, ֆէհմ քրօղ թուննան, ու խօտէ արամիշ
 12 քրօղ թուննան: Հէմի ժի շաշ պուհն, լը Եէք ճի քօթի
 պուհն, գանճիթի քրօղ քի թուննան, Եէք ժի թուննան:
 13 Գըրըքա ուան հաթը վէպուհն թըրպան, պը զըմանէ լսօ
 հիլէ չըղուլըն, լը պըն լէվա ուան աղուէ կօհըմահ
 14 րան հէյան: Տանվա ուան պը պէտուա ու պը դահլի
 15 թիէ դըժը ան: Լընկա ուան ժը խույն ուրժանտընուա
 16 զու ան: Լը ուէյա ուանտա գըրըղըն ու սէֆիլիթի հէյան:
 17 Ու ուէյա սէլամէթէ նաս նան քըրըն: (18) Լը պանր
 19 ջահիլէ ուան թըուսա խօտէ թուննան: Լաքին ան դանըն
 քօ չըքօ նօմօս տը պէ, ժը ուանուա տը պէ քօ լը պըն
 նօմօստա նան, հաթա քօ հէմի տանիլ պէ կըրթըն, ու
 20 ճիւմէ ալէմ լը պանր խօտէ պը սուչ պըպան: Ձերա լը

- պսր ու իտա եէք թէն քի սատրդ նա պս պը ամէլէ նօմօսէ , զիրա պը նօմօս ան կիւնէ նաս քըրըն :
- 21 Համա նուա պէ նօմօս ատալէթէ խօտէ պէյան պուան , ժը նօմօսէ ու ժը փէյղէմպէրան պը հաթը շէհատէթ
- 22 պուսէ : Եանի ատալէթէ խօտէ՝ քօ ժը իմանէ իսա էլ Մէսիհէ ան , ժը հէմիանուա մալում պուան ու լը սէր
- 23 հէմիան տը պս , ու Ֆարդ թուսնան : Զիրա հէմի ժի
- 24 կիւնէ քըրըն , ու ժը իղղէթէ խօտէ տուը պուան : Ու պը լութֆա ուի պէլաշ սատրդ տը պըն պը աւ խէլաս
- 25 քօ պը իսա էլ Մէսիհէ ան : Քօ խօտէ աուի քէֆարէթ թադտիր քըր , լը խույնա ուիտա պուան պը աւ իմանէ ատալէթէ խօ նշան պըտան , պը թահմիւլէ խօտէ ժը
- 26 ափուլտա պուան ժը պօյ քէֆարէթէ աւ կիւնէան : Եանի ժը պօյ ատալէթէ խօ լը զէմանա հանտա նիշան տայընէ , քօ աւ ատիլ պըպս , ու սատրդ պըքս ուան քօ ժը
- 27 իմանէ Մէսիհէ ան : Նուա բասըն տայըն լը քօ մա , պաթալ պու , սը քիժան նօմօսէ , ժը նօմօսէ ամէլան ,
- 28 նա , լէ ժը նօմօսէ իմանէ : Նուա ան դարար տը տըն քօ , մանուլ պը իման սատրդ տըպս , պէ ամէլէ նօմօսէ :
- 29 Մէկէր թանէ խօտէ ժը Եէհուտիանուա ան , ժը թայիֆանուա ժի նընան , պէլէ , ժը թայիֆանուա ժի ան :
- 30 Զիւնքի խօտէ եէք ան , քօ սիւնէթ ժը իմանէ սատրդ տըքս ,
- 31 ու սիւնէթսիղիթի ժի պը աւ իմանէ : Նուա ան պը իման նօմօսէ պաթալ տըքըն , հաշա , իլլա նօմօսէ սասիթ տըքըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա պալէ ման իպրահիմ ժը ալիէ թէնէ չը տիան
- 2 պը պէն : Զիրա էրքը իպրահիմ պը ամէլան սատրդ պը պանա , պըուա բասնէ ուի տէ պըպանա , համա լը
- 3 պսր խօտէ նա : Զիրա քըթէպ չը տը պէ , ու իպրահիմ ժը խօտէուա իման անի , ու աւ ժէուա սատրդիթի հա
- 4 սաս պու : Համա աւ քօ շըղուլ քի տըքս , իւճրէթ

- 5 Ժը ինայէթէ հասապ նապան, իլլա ժը տէյնէ : Լաքին
 աւ քօ նա շըղուլն, համա իման գինն ժը աուիուա
 քօ ֆասիգան սատրդ տըքան, իմանէ ժէուա սատրդի-
 6 թի դէ հասապ պուն : Չավան քօ Տավուտ ժի ժը
 պոյ խօղիթիէ աւ մանուվէ, էքէ քօ խօտէ ժէուա սա-
 7 տրդիթի հասապ տըքան պէ ամէլան : խօղի ժը ուանուա
 տը պէ, քօ պէնամուսիթիէ ուան ավֆ պու, ու կիւ-
 8 նէէ ուան հաթը վէշարթըն : խօղի ժը աւ մանուվուա
 9 քօ խօտէ ժէուա կիւնէ հասապ նա քան : Նուա խօղի-
 թիէ հան լը սէր սիւնէթէ ան, եա լը սէր սիւնէթսի-
 ղիթի ժի ան. ղիրա ան տը պէն, էրքը իման ժը իս-
 10 րահիմուա սատրդիթի հաթը հասապ պուն : Նուա չանլան
 հիտապ պու ոխթա աւ լը սիւնէթէտա պու, եախօս
 լը սիւնէթսիղիթիտա, ոխթա քօ լը սիւնէթէտա նա,
 11 լէ իլլա ոխթա քօ լը սիւնէթսիղիթիտա պու : Ու լը
 սիւնէթսիղիթի պուն սատադաթէ իմանէ ժը պոյ մէօհ-
 րա ուի նչանէ սիւնէթ սանտ, հաթա քօ լը սիւնէթ-
 սիղիթա պավէ հէմի իման սնօղան պըպան, քօ ժը ուան-
 12 ուա տախի սատադաթ պէ հասապ պուն : Հէմ պավէ
 սիւնէթէ պըպան, նա թանէ ժը սիւնէթէ պուօղանուա,
 իլլա լը ոէյա աւ իմանէ քօ լը սիւնէթսիղըքտա հան-
 պու ժը պավէ ման ժը իպրահիմուա լը աւ ոէտա ժը
 13 շուստօղանուա ժի : Ձիրա ժը իպրահիմուա ու ժը ղիւ-
 րիէթէ ուիուա ժը պոյ ժը տընէուա վարիս պըպան հաթը
 տայըն վատ, պը նօմօսէ նան պու, լէ պը սատադաթէ
 14 իմանէ : Ձիրա էրքը ժը նօմօսէ պուօղան վարիս պըպա-
 նա, իման տէ նաֆիլէ պըպանա, ու վատ տէ հաթը
 15 պաթալ պուն : Ձիրա նօմօս ղաղապ գինն. չիւնքի լը
 16 աւ ճիտա քօ նօմօս թուենն ասիլըք ժի թուենն : Ժը
 պոյ ուիս սատադաթ ժը իմանէ ան, հաթա քօ ժը ի-
 նայէթէ պըպան, վուսան քօ վատ ժը հէմի ղիւրիէթ-
 ուա ստահ պըպան, թանէ ժը նօմօսէ պուօղուա նա,
 իլլա ժը ման ժը հէմիանուա ժի քօ ժը իմանէ պավէ
 17 ման ժը իպրահիմէ նան : Չավան քօ նըվիսանտիան, մը դա

- պապէ փրոս միլլէթան քըրր, լը պանր խօտէ, ժը առւիռա
քօ իման անի, աւ քօ մըրիան սաղ տըքան ու մէվճուտ
նան պուն դըչգան ոգա դըչգէ մէվճուտ պունան կաղի
18 տըքան : Քօ ժը պէ ումուտ դըչգուա պը ումուտ իման
անի՝ էրքը աւ տէ պապէ փրոս օմէթան պըպան, չավան
քօ հաթը կօթան ժի, էրքը զիւրիէթէ դա տէ ահվա
19 պըպան . Ու աւ լը իմանտա նա հաթը զայիֆ պուն, ու
նան նըհէթ ժը թէնէ խօռա զաթի ժը մըրըն պունուա,
չիւնքի էօմիէ ուի դասա սատ սալէ հանպու, նան ժի լը
20 մըրի լը րահմա Սարայէ նըհէթ : Ու պը իմանսիղիթի
վէսվէս նան քըրր ժը պոյ վատա խօտէ, լէ պը իման հաթը
21 փէթ պուն ժը խօտէուա շըքըր քըրր : Ու ասահ զանի
քօ, աւ քօ վատ քըրր՝ վատ քըրընէ խօ ժի իծրա քը-
22 ընուա ժի դատիրան : Ժը պոյ ուիա ժէուա սատադաթ
հաթը հասապ պուն :
- 23 Համա թանէ ժը պոյ ուի նան հաթը նըվիսանտըն,
24 քօ ժէուա հաթը հասապ պուն : Լէ ժը պոյ ման ժի,
ժը ուանուա քօ տէ պէ հասապ պուն, քօ նամ ժէուա
իման դինըն, քօ ժը մըրիան դըյամ քըրր խօտիէ ման
25 Մէսիհէ : Աւ քօ ժը պոյ սուչէ ման թէսլիմ պու, ու
ժը պոյ ման սատըդ քըրընէ դըյամ քըրր :

ՍԷՐ 5

- 1 Նուա նամ պը իման հաթը սատըդ պուն սէլամէթէ
ման հէյոն պը խօտէուա, պը տէսթէ Բապպէ ման խա
2 էլ Մէսիհէ : Պը տէսթէ էքէ քօ պը իման ման դասպուլ
քըրր նէղ պունէ ինայէթէ հան, լը նալ էքէ քօ նամ
սանքընըն, ու նամ բասնա խօ տըտըն պը ումուտէ իղ-
3 ղէթէ խօտէ : Աւ դասա թանէ նա՛, լէ լը նալ սըխ-
լէթան նամ բասնա խօ տըտըն . չըմա քօ նամ տըղանըն
4 քօ, էրքը սըխլէթ սապը տը շըղուլմ, Ու սապը ճա-
5 ուապանտըն ու ճառապանտըն ումուտ . Ու ումուտ պը
չէրմ նաքան . չըմա քօ պը տէսթէ Բուհ էլ Գուտսէ

- մուհապէթէ Խօտէ լը նազ տըլէ մն հաթիւն ուրժան 6
 տըն , քօ ժը մնուա հաթիւն տայըն : Չըմա քօ կազա
 քօ ան հէժա զայիֆ պուն լը ոխթէտա Խաա ժը պոյ
 7 Ֆասիդան մըր : Ձիրա ժը ուղուրա սատըգէ եէքէ պը
 զօւ տը մըրն , չիւնքի լը ուղուրա դանճէ պէլքի եէքէ
 8 ժը մըրընուա ճէսարէթ պըքն : Լաքին մուհապէթէ Խօտէ
 քօ լը սէր մն հնպու աշիքեար քըր քօ կազա քօ ան
 9 կիւնէքեար պուն , Խաա ժը պոյ մն մըր : Էրքը վուսա
 նն նուա քօ ան պը խոյնա ուի սատըգ պուն , հննի
 չըգաս բէթըր պը ուի ան տէ խէլաս պըպըն ժը զա
 10 զապէ : Ձիրա էրքը կազա քօ ան տըժմըն պուն պը
 Խօտէ սուլհ պուն պը մըրընէ դուուէ ուի , հէնի չըգաս
 բէթըր ոխթա սուլհ պունէ մը ան տէ պը ճօն պը էօմրա
 11 ուի : Ու թանէ ուիա նա' , լէ պը Խօտէ ժի ան բասնա
 խօ տըտըն պը տէսթէ բապպէ մն Խաա էլ Մէսիհէ ,
 պը ուի քօ նուա մն սուլհ պուն :
- 12 Ձիրա չազան քօ պը տէսթէ եէք մնուուզ քի կիւնէ
 լը տընէ քէթ , ու ժը աւ կիւնէ մըրըն , ու վուսան
 մըրըն լը սէր հէմի մնուուզան քէթ , զիրա հէմի ժի
 13 կիւնէ քըրըն : Ձիրա հաթա լը ոխթա նօմօսէ լը տընէ
 կիւնէ հնպու . համա կիւնէ հասապ նա պն լը քօ քի
 14 նօմօս թուննան : Լաքին մըրըն ժը Ստէմէ հաթա Մու
 սաէ փատիչահէթի քըր , հէմ լը սէր ուան ժի քօ ողա
 կիւնէէ Ստէմէ ժի կիւնէ նն քըողան , քօ աւ օրինէկ
 15 քի պու ժէուա , քօ լը բաշէ տէ պը հաթա : Լաքին նա
 քի սուչ չազան ան պախչիչ ժի վուսան , զիրա էրքը
 պը սուչէ եէքէ փըուան մըրըն , հէնի չըգաս բէթըր
 պախչիչէ Խօտէ ու աւ պախչիչ քօ պը ինայէթէ եէք
 մնուուզ Խաա էլ Մէսիհէ ան , լը սէր փըուան զէտէ պու :
- 16 Ու նա քի պախչիչէ հան վուսանն , չազան քօ ժը եէք
 մնուուզէ քօ կիւնէ քըր , չըմա քօ հիւքիւմ ժը եէք
 կիւնէէ լը նազա աղապէ խըստ . Լաքին ինայէթ ժը փըու
 17 կիւնէան լը սատըգիթիէ պըր : Ձիրա էրքը պը սուչա
 եէքէ , մըրըն պը տէսթա եէքէ փատիչահիթի քըր իսէ ,

- հէնի բէթըր ուան քօ ինայէթ ու զանի պախշիչէ սա-
տադաթէ սանտըն , է եէքէ եանի պը տէսթէ իսա էլ
- 18 Մէսիհէ լը հայաթտա փատիշահիթի տէ պա ժօն : Նուա
ժը սէմէտէ հան չավան քօ պը սուչա եէքէ ժը հէմի
մանուվանուա ժը պոյ հիւքմէ աղապ պունուա հիւքմ
պու իսէ , ահվա ժի պը սատադաթէ եէքէ ժի ժը հէմի
մանուվանուա ժը պոյ սատադաթէ հայաթ տայօղ պախ-
- 19 շիչ պուն : Զիրա չավան քօ պը իթաաթսիղիթիէ եէք
մանուվէ փրուան կիւնէքեար պուն , վուսան ժի պը
- 20 իթաաթիէ եէքէ փրուան տէ սատըգ պըպըն : Ղաքին
նօմօս լը մապէյնէ քէթ քօ սուչ փրու պըպմ , Ղաքին
լը քօ քի կիւնէ փրու պու , հէնի փրու պու ինայէթ :
- 21 Գօ չավան քօ կիւնէ պը մըրըն փատիշահիթի աթօթ ,
վուսան ժի ինայէթ փատիշահիթի պըքմ պը սատա-
դաթէ հաթա լը էպէտի հայաթէ պը տէսթէ Բապպէ
մն իսա էլ Մէսիհէ :

ՍԷՐ 6

- 1 Հէնի նուա մմ չը պէժըն , ժը պոյ ինայէթ փրու
- 2 պունէ լը նավ կիւնէան մմ պը՞ մինըն : Հա՛չա , մմ՞ քօ
ժը պոյ կիւնէան մըրըն , հէնի չավան լը նավ ուիտա
- 3 պը սանքընըն : Նը՞գանըն , էրքը մմ քօ պը իսա էլ Մէ-
սիհէ թահֆիլ պուն , լը մըրընա ուիտա թահֆիլ պու-
- 4 նն : Պը ուիուա մմ հաթըն նըխաֆթըն պը թահֆիլէ
ժը պոյ մըրընէ , քօ չավան քօ իսա պը իղղէթէ Պավ
ժը մըրիան գըյամ քըր , վուսան ժի մմ լը թաղէթիէ
- 5 հայաթէ պը կէռըն : Զիրա էրքը պը ուիուա թմվ ամ-
սալէ մըրընէ մմ հաթը տանին շաղ պուն իսէ , լը գը-
- 6 յամէթէտա ժի հէլպէթա տէ պըպըն : Ուիա մմ տը-
զանըն քօ , մանուվէ գէվէնէ մն պը ուիուա հաթը խաչ
պուն , հաթա քօ թանէ կիւնէէ պաթալ պըպմ , քօ
- 7 հէնի ժը կիւնէուա գուլլուղ մմ ննքըն : Զիրա աւ քօ
- 8 ժը կիւնէ մըրիմ , ժը կիւնէ սատըգ պուն : Զիրա էրքը

- ամ պը իսա մըրըն , իման գինըն քօ պը ուիռա տէ պը
 9 Ժին ժի : Զիրա ամ տըղանըն քօ ժը մըրիան պը գըլյամ
 սանտընէ , տիսա նա մըրան , հէնի մըրըն լը սէր ուի
 10 հիւքմաթ նաքան : Զիրա մըրընէ հան՝ եէք ճար ժը պօյ
 կիւնէն մըր , ու էօմը քըրընէ հան ժը պօյ խօտէ էօմը
 11 սըքան : Սհվա ժի հուն խօ ժը կիւնէնա մըրըն հասապ
 պըքըն , համա էօմը քըրըն ժը պօյ խօտէ պը տէսթէ
 12 Բասպպէ ման իսա էլ Մէսիհէ : Նուա հէնի կիւնէ լը սէր
 մըրըն թէնէ ո՛ պրա հիւքմաթ նան՝ ժօ , քօ ժը մուր-
 13 տառիթիէ ուիռա իթաաթ պըքըն : Ու ազայէդ խօ ժը
 նահագիռա ալէթ պունուա ման տըն ժը կիւնէնա , իլլա
 հուն խօ ժը խօտէնա , ոգա ժը մըրիան սաղ պուն ,
 ու ազայէդ խօ ժը խօտէնա ալէթէ սատապաթէ պըտըն :
 14 Զիրա կիւնէ լը սէր ո՛ տէ հիւքմ նանքան , չիւնքի լը
 պըն նօմօսէ նընըն , իլլա լը պըն ինայէթէ տանըն :
 15 Նուա չը՞ , ամ կիւնէ պըքըն , քօ լը պը նօմօստա նը-
 16 նըն , լէ լը պըն ինայէթէ , հա՛չա : Հուն նըղանըն էրքը
 ժը քէնա քօ հուն խօ գուլ տըքըն ժը իթաաթուա
 գուլ ըն ժէնա , ժը քէնա քօ իթաաթ սըքըն , էրքը
 ժը կիւնէնա՝ քօ ժը մըրընուա տըպան , ու էրքը ժը սա-
 17 տապաթուա իթաաթ՝ քօ լը հայաթէ տըպան : Համա
 չըքըր ժը խօտէնա , քօ ֆարաղա հուն գուլէ կիւնէնէ
 պուն , լաքին ժը տըլ հուն իթաաթ քըրըն ժը իսպրէ-
 18 թէ աւ թալիմէ քօ ժը ուա թէսլիմ պու : Նուա հուն
 ժը կիւնէնէ պը ազատ պունէն ժը սատապաթուա գուլ
 19 պուն : Պը ինսանիթիէ տը պէմ , ժը պօյ զայիֆիթիէ
 թէնէ ո՛ . զիրա չափան քօ հուն ազայէդ խօ տանը ժը
 նահագիթիռա , ժը պիւսամուսիթիռա ու ժը նահագի-
 թիռա գուլ պունուա , վուսան ժի նուա ազայէդ խօ
 պըտըն ժը պօյ աղիդիթիէ , ժը սատապաթուա գուլ
 20 պունուա : Զիրա կափա քօ հուն գուլէ կիւնէնէ պուն ,
 21 ուէ չաղէ ժը սատապաթէ հուն ազատ պուն : Նուա ուէ
 չաղէ չը մէյլէյ ո՛ հանպու ժը աւ դըլղան , պը ուան
 քօ նուա հուն շէրմ տըքըն , չըմա քօ նէթիճէն ուան

- 22 մերընն : Համա նուա ժը կիւնէէ պը ազատ պունէ ժը
 Խօտէուա պը գնուլ պունէ պը ազիզիթի մէյվէյ ո՛ հէյն ,
 23 քօ նէթիծէյ ուի էպէտի հայաթն : Զիրա իւծրէթէ
 կիւնէ մերընն , լաքին պախշիչէ Խօտէ էպէտի հայաթն ,
 պը տէսթէ Բասպէ մն իսա էլ Մէսիհ :

ՍԷՐ 7

- 1 Մէկէր հուն նըզանըն , եա՛ պրէան զիրա նղ ժը
 նօմօս լը սէր մնաուվ հէօքմ տա ժօ՝ չըգաս քօ սաղն :
 2 Զիրա ժընն հաթը գէվըճի , պը սաղ մէրէ խօ պը նօմօս
 հաթիւն կրէտան , համա էրքը մէր տը մըրն , ժը նօ-
 3 մօսէ մէրէ դէ վէպուն : Էրքը վուսանն չը գաս քօ մէր
 սաղն , էրքը ժը պաշգա մէրքիուա հառն , տէ գինա-
 քեար պէ կօթըն . համա էրքը մէր պըմրն , ժը ուի նօ-
 մօսէ ազատ տըպն , վուսան քօ գինաքեար նապն ,
 4 էրքը ժը պաշգա մէրքիուա հառն : Սհվա , եա՛ պրէան ,
 պը թանէ իսա ժը նօմօսուա հուն մերըն , քօ ժը պաշ-
 գառա պըպըն , ժը ուիուա՝ քօ ժը մըրիան գըյամ՝
 5 սանտին քօ ժը Խօտէուա մէյվէ անօղ պըպըն : Զիրա
 չըգաս քօ նմ պը թէն պուն հավէսէ կիւնէէ՝ քօ պը
 նօմօս տը պուն , քօ լը ազայէդ մն տը չըղուլա պուն ,
 6 քօ նմ մէյվէյէ մերընէ պինըն : Լաքին նուա նմ ժը
 աւ նօմօսէ հաթըն վէպուն , չըմա քօ նմ մերըն ժը
 ուիուա պը սուի քօ նմ հաթը պուն կըրթըն . քօ նմ
 պը թաղաթիէ բուհէ խըզմէթ պըքըն ու նա պը գէգնի-
 թիէ նըվիսէ :
 7 Նուա նմ չը՛ պը պէժըն , նօմօս կիւնէն ն , հա՛չա ,
 լաքին նղ կիւնէ նաս նա տըքըրը պում , էրքը նա պը
 նօմօս , չալան արղու ժի նա՛ տըզանը պում , էրքը նօմօս
 8 նա՛ կօթըպա , Արղու մա՛ քն : Լաքին կիւնէ պը տէս-
 թէ թէնպիհէ պը ֆուրսէնտ սանտընէ , լը մը տա հէր
 թիւրլի արղուէ լը հուսուլ անի . զիրա պէ նօմօս կիւնէ
 9 մըրիւն : Է ժի պէ նօմօս ոխթ քի սաղ պում , լաքին

- կալա քօ թէնպիհ լը սէր մըն կիյա, կիւնէ սաղ պու :
- 10 Ու ան ժըրըմ, ու աւ թէնպիհ քօ ժը պոյ հայաթէ
- 11 պու, աւ ժը մըռա ժը պոյ մըրընէ պու : Զիրա կիւնէ
- պը տէսթէ թէնպիհէ պը ֆուրսէնթ սանտընէ ան խա-
- 12 բանա, ու պը ուի սէմէտէ ան դուշդ : վուսան քօ
- նօմօս ազիզ, հէմ թէնպիհ ազիզ ու հադ ու դանն ան :
- 13 Նուա դըշդէ հանա գա՞նն, ժը մըռա ժը պոյ մը-
- րընէ՞ պու . հա՛շա, իլլա կիւնէ, վուսան քօ կիւնէ
- խույայը պըպն քօ պը աւ դըշդէ գանն լը մը տա մը-
- րըն շըղուլի, քօ կիւնէ պը թէնպիհ հէնի փըռ կիւնէ-
- 14 քեար պըպն : Զիրա ան տըղանըն քօ նօմօս բուհանի
- ան, համա ան լը պըն կիւնէէ հաթըմ ֆըռօթան ճիս-
- 15 մանի ման : Զիրա չը քօ տը քըմ նաա նաքըմ, նա չը
- քօ տը խուաղըմ աուի տը քըմ, լէ ժը չըքօ իքըրահ
- 16 տըքըմ աւ տըքըմ : Լէ էրքը աւ քօ նախուտղըմ տը
- 17 շըղուլըմ . բիզա տըքըմ էրքը նօմօս գանն ան : Նուա
- հէնի ան նընըմ աուի շըղուլօղ լէ կիւնէ՞ քօ լը մըտա
- 18 սաքին ան : Զիրա ան զանըմ քօ լը հընտուռա մըտա,
- եանի լը թէնէ մըտա դըշդ քի գանն սաքին նընան .
- զիրա լը մըտա խուաղըն հաղըր ան, համա դըշդէ գանն
- 19 իճրա քըրընէ նա պինըմ : Զիրա նա քի աւ դըշդէ
- գանն քօ տը խուաղըմ աւ տըքըմ, լէ քօթի քօ նա-
- 20 խուաղըմ աւ տը շըղուլըմ : Զիրա էրքը ան աւ դըշդ-
- քօ նա խուաղըմ տը շըղուլըմ, հէնի աուի քըօղ ան
- նընըմ, լէ լը հընտուռա մըտա սաքին պուն կիւնէ ան :
- 21 Նուա ան նօմօս քի տը պինըմ, քօ կալա դըշդէ գանն
- 22 քըրընէ տը խուաղըմ, քօթի լը պա մըն ան : Զիրա լը
- կօրա մանուլէ հընտուռէ ժը նօմօսէ խօտէ հազ տը-
- 23 քըմ : Համա լը աղայէդ մըտա պը պուն, ժը նօմօսէ կիւ-
- 24 նէռա էսիր տըքն : Էղ չը՞ մանուլ քի պի չարէ ման,
- 25 ան ժը թէնէ հանա մըրընէ քի՞ տէ խէլաս պըքն : Շը-
- քըր ժը խօտէռա պը տէսթէ բապպէ ման իսա էլ Մէ-
- սիհէ, էրքը վուսան ան ան պը ադլ ժը նօմօսէ խօտէ-
- ռա, ու պը թէն ժը նօմօսէ կիւնէռա գուլլուղ տըքըմ :

ՍԷՐ 8

- 1 Էրբը վուսանն հիւքմի ազասլ թուննն լը իսա էլ Մէսիհտա պուղանուա՝ ուան քօ լը կօրա թէն նա
- 2 ջուն : Չըմա քօ լը իսա էլ Մէսիհտա պուն նօմօսէ հա-
յաթէ բուհէ ան ազատ քըր ժը նօմօսէ կիւնէէ ու մը-
- 3 բընէ : Չիրա աւ քօ պէ միւմքիւն պու ժը նօմօսուա ,
չըմա քօ պը թէն զայիֆ պու . խօտէ Գուռէ խօ շիանտ
պը թարզա թէնէ կիւնէէ ու ժը պօյ քէֆարէթէ կիւ-
- 4 նէէ , ու կիւնէ լը աւ թէնտա հիւքմ քըր . ֆօ սա-
տադաթէ նօմօսէ լը մանտա թէքմիլ պըպան , ան քօ լը
կօրա թէնէ նա ջուն , լէ լը կօրա Բուհէ տը ջուն :
- 5 Չըմա քօ ուան քօ պը թէն ըն լը կօրա թէնէ տը ֆէ-
քըրըն , ու ուան քօ պը բուհ ըն դըչդէ բուհէ տը ֆէ-
- 6 քըրըն : Չիրա ֆըքրա թէնէ մըրընն , համա ֆըքրա
7 Բուհէ հայաթ ու սէլամէթն : Չիրա ֆըքրա թէնէ ժը
խօտէուա տըժմընիթի ան , չըմա քօ ժը նօմօսա խօտէ-
ուա իթաաթ նա քան , զիրա իթաաթ քըրընէուա ժի-
- 8 դատիր նընն : Չիրա ուան քօ պը թէն ըն , ժը խօտէ-
- 9 ուա մադպուլ պունուա դատիր նընն : Համա հուն լը
թէնտա նընն , լէ լը բուհտա նն , էրբը Բուհա խօտէ
լը մանտա սաքինն , լաքին էրբը ժը եէքէուա քօ Բուհէ
- 10 իսաէ թուննն , աւ էուի նընն : Ու էրբը իսա լը նավ
ոտա ան , հէնի թէն ժը պօյ կիւնէէ մըրիան , բուհ սաղան :
- 11 ժը պօյ սատադաթէ : Համա էրբը Բուհէ աուի քօ իսա
ժը մըրիան դըյամ քըր , լը ոտա սաքինն , հէնի աւ
քօ իսա ժը մըրիան դըյամ քըր , տէ հայաթ պըտան
ժը մըրըն թէնէ ոուա պը տէսթէ Բուհէ ուի , քօ լը
ոտա սաքինն :
- 12 Նուա լը ուի թարզտա , եա՛ պրէան , լը կօրա թէնէ
- 13 էօմր քըրընէ , ժը թէնուա ան տէյնտար նընն : Չիրա
էրբը հուն լը կօրա թէնէ էօմր տըքըն տէ պըմըն ,
համա էրբը պը Բուհ ամէլէդ թէնէ տը դուժըն , տէ :

- 14 պը ժին : Զիրա ուան հէմիան քօ պը Բուհա Խօտէ
 15 գալալուղ տըպըն , ուան գուռէ Խօտէ նըն : Զիրա հուն
 տիսա ժը պօյ Թըռսէ ըուհա գուլլուղէ նա սանտըն ,
 լէ ըուհա էվլատիէ ո՛ սանտըն , քօ պը ուի նա՛ Աբբա ,
 16 Պալ կազի տըքըն : Աւ Բուհ պը խօ , պը ըուհա մա՛
 Թալ շէհատէթ տըքա՛ , քօ նա՛ էվլատէ Խօտէ նա :
 17 Ու էրքը նա՛ էվլատըն , միրասչի ժի նա՛ , միրասչիէ
 Խօտէ ու միրասչիօրէ իսա նա՛ , հաթա քօ նա՛ Թալ
 էրքը էլէման տըքչինըն , նա՛ Թալ ժի տէ ժը ճէլալէ-
 ոա լայըգ պըպըն :
- 18 Զիրա նղ վուսան գըյաս տըքըմ քօ էլէմա ղաթա
 հան լը պա աւ իղղէթ քօ տէ պէ՛ դըշդ քի նընըն ,
 19 քօ ժը մառա տէ աչիքեար պըպա՛ : Զըմա քօ պը արզու
 ումուտա մախլուգան ժը աչիքեար պուռնէ գուռէդ-
 20 Խօտէ տը բէ : Զիրա մախլուգ ժը պաթալիթիուա պը
 իրատէթէ խօ Թապի նա՛ պու , լէ ժը պօյ աուի քօ տա
 21 իթաաթ քըրըն . Պը ուի ումուտէ , քօ մախլուգան ուան
 ժի , ժը գուլլուղիթիէ ֆէսատէ պը խէլաս պուռնէ , պը
 ճէլալ ազատիթիէ գուռէդ Խօտէ ժիուա պը կիհէն :
 22 Զիրա նա՛ տըզանըն քօ հաթա նուա հէմի մախլուգան
 23 լը եէք ճի , ահ ու հէչանէ զայընէ տըքչինըն : Ու
 ուիա Թաննէ նընա՛ , լէ նա՛ ժի մալիքէ մէյլէէ ալուլի-
 նա՛ Բուհէ պուօղան , նա՛ ժը խօ լը Խօտա ահ տըքչի-
 նըն , ժը էվլատիթիուա եանի ժը խէլաս պուռնէ Թէնէ
 24 Խօուա պը պէքլէմիշ քըրընէ : Զիրա նա՛ պը ումուտ
 խէլաս պուռն , համա աւ ումուտ քօ դէ տիթըն ումուտ
 նընա՛ , զիրա եէքէ ժը աւ դըշդուա քօ տըպինա՛ , ժը
 25 պօյ ուի հէնի չըմա տէ ումուտ պըքա՛ : Համա էրքը
 նա՛ ժը աւ դըշդուա քօ մա՛ նատիւն ումուտ տըքըն ,
 26 հէնի պը սապը նա՛ ժէուա տը բէնա՛ : Վուսան ժի Բուհ
 տախի ժը զայիֆիթիուա մառա եարտում տըքա՛ . զիրա
 լը կօրա լայիգէ նա՛ նա՛ տըզանըն չը նըմէճ տէ պըքըն .
 համա Բուհ պը խօ պը հաթը Թարիֆ նա՛ պուռն պը
 27 ահան ժը պօյ մա՛ շէֆաաթ տըքա՛ : Զիրա աւ քօ տըլան

- թէֆթիչ տըքն մէրամէ Բուհէ չը ն տըզանն . ու միւ
 թապըդէ մէրամէ խօտէ ժըւոյ աղիզան շէֆաաթ տըքն :
- 28 Ու նմ տըզաննն քօ՝ ուան քօ խօտէ տը հնպիննն
 լը կօրա մուգատէրէ ժը տավէթ պուօղանուա , հնր
- 29 դըչդ ժը գանճիթիուա եարտուամ տըքն : Զիրա ուան
 քօ փէչին տըզանը պու , մինա սուրէթէ Գուուէ խօ
 պուընուա կաղի քըր , վուսան քօ աւ լը նաւ վիւու
- 30 պըէան զայէ ալուլին պըպն : Ուան քօ ժը ալուլ
 թային քըր , հէման ուան կաղի քըր . ու ուան քօ
 կաղի քըր , հէման ուան սատըգ քըր , ուան քօ սատըգ
- 31 քըր հէման ուան պը իզգէթ քըր : Նուա ժը դըչդէ
 հանուա նմ չը՝ պը պէն , էրքը խօտէ լը նլիէ մնտա
- 32 ն , ժը մնուա գարչի քի՞ տըքեարը պըպն : Սւ քօ
 Գուուէ խօ գայիրմիչ նա քըր . լէ աուի ժը պոյ մն հէ
 միան թէպլիմ քըր , հէնի չա՞վան պը ուիուա հէմի դըչ
- 33 դան ժը մնուա տէ պախչ նն քն : Լը սէր պըժարթընէ
 խօտէ քի՞ տէ տա՞վա հնլինն , խօտէ ն քօ սատըգ
- 34 տըքն . էրքը վուսանն աւ քի՞ն քօ հիւքմ տըքն ,
 իսա ն քօ մըր . իլլա քօ գըյամ ժի սնտ , ու լը
 ալիէ ոասթէ խօտէ ն , հէմ տախի ժը պոյ մն շէֆաաթ
- 35 տըքն : Նուա քի՞ տէ մն ճիէ պըքն ժը մուհապէթէ
 իսաէ , սըխէթ եա սըխը՞նթի , եա գալարա՞նտըն ,
 եա պըրչի՞թի , եա դաղի՞թի , եա ճէ՞ֆա , եա շուր :
- 36 Չավան քօ հաթիւն նըվիսանտըն , լը ուղուրա դա հնր
 ու նմ դէնն գուչըրն , նմ ողա հաթը սէրժէ պուն
- 37 միյան հասապ պուն : Լէ լը աւ հէմի դըչդանտա՝ հէնի
 փըու նմ ֆաթհ տըքըն՝ պը աուի քօ մն հնպանտ :
- 38 Զիրա նղ աոահ տըզանրմ քօ նն՝ մըրըն , նն՝ էօմր .
 նն՝ մէլէքան , նն՝ հիւքմէթան , նն՝ աւ դըչդ քօ հա
 զըր ըն , նն՝ աւ դըչդան քօ տէ պէն , նա գուլէթան :
- 39 Ու նն՝ պըլընտիթի , նն՝ դուրիթի , ու նն՝ պաչգա
 մախուգ քի տըքեարը մն ճիէ պըքն ժը մուհապէթէ
 խօտէ , քօ պը Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ն :

ՄԼԻ 9

- 1 Պը իսա տըպէմ ու տարէվ նա քրմ, զամիրէ մը ժի
 2 ժը մըռա շէհատէթ տըքն պը Բուհ էլ Գուտա . Գօ
 3 մըն հէյն : Ջիրա անգ պը խօ տը խօստը պոււմ, ժը իսաէ
 4 լանէթ պը պամա , ժը ալիէ թէնէ ժը պոյ պրէ ու գը
 5 սումէ մէն : Ուան քօ իսրայէլի նըն , էվլատիթի է
 6 ուան ան , ու իղղէթ , ու ահտան ու նօմօս տայըն , ու
 7 իսպատէթ , ու վատան է ուան ըն : Գօ պապայան է ուա
 8 նըն , քօ իսա ժի ժը ալիէ թէն ժը ուան ան , աւ քօ
 9 լը սէր հէմիան ժը էպէտէ միւսարէք խօտէ ան . ամին :
 10 Համա գապիլ նընան քօ քէլամուլահէ լը արտէ պը գէվան .
 11 զիրա աւ հէմիան քօ ժը իսրայէլէ նան , իսրայէլի նընըն :
 12 Հէմ ժը պոյ ժը զիւրիէթէ իսրահիմէ պոււնէ , հէմի
 13 ժի էվլատ նընըն . լէ պը իսհագ ժը դառա զիւրիէթ
 14 տէ պէ կազի քըրըն : Եանի ուան քօ դուռէ թէնըն
 15 դուռէ խօտէ ժի նընըն . իլլա զիւրիէթ , էվլատէ վատէ
 16 հասապ տըպըն : Ջիրա սէօղա վատէ ուիա պու . էրքը
 17 լը ռիթա հանտա տէ պէմ , ու ժը Սարառա դուռ քի
 18 տէ պըպան : Ու թանէ աւ գաս նա' , լէ ժը Ռէբէկա ժի
 19 աշիքեար ան , քօ ավըս ման ժը եէքէ . եանի ժը պավէ
 20 ման ժը իսհագ . Ջըմա քօ դուռան հէժա նա' զա , ու
 21 հէժա դըշդ քի քօթի եա գանճ նա շըղուլըն , քօ
 22 թագատիրէ խօտէ լը կօրա պըժարթընէ ուի գավի պը
 23 մինան , Նա ժը ամէլան , լէ ժը ուի քօ տավէթ քըր ,
 24 ժէռա հաթը կօթըն , էրքը մանըն տէ ժը բըջուքուա
 25 դուլամիթի պըքն . չավան քօ հաթիան նըվիսանտըն ,
 26 էրքը մը եագուպ հանպանտ ու ժը Եսաւ մը իքրահ քըր :
 27 Նուա ան շը պը պէժըն , լը պան խօտէ նահագիթի
 28 հէյն , հա'չա : Ջըմա քօ ժը Մուսառա տըպէ , ժը քէռա
 29 քօ մէրհամէթ տէ պըքըմ , մէրհամէթ տըքըմ , ու լը
 30 սէր քի քօ տէ ըահմ պըքըմ , ըահմ տըքըմ : էրքը

- վուսանն , նն ժը ուիւն քօ տը խուաղն , նն' լը տէսթ
 ուխտն ն քօ տը պաղն , լէ ժը խօտէ քօ մէրհամէթ
 17 տըքն : Ձիրա քթէպ ժը Ֆիրաղօնուա տը պէ , Մը դա
 հէման ժը պոյ ուիա հնլանի , քօ գնուլէթէ խօ պը դա
 նիչան պըտըմ' , հաթա քօ նալէ մը լը հէմի տընէտա
 18 նադլ պըպն : Նուա ժը քէուա քօ տը խուաղն մէրհա
 19 մէթ տըքն , ու քի քօ տը խուաղն՝ վիէթ տըքն : Նուա
 ժը մըուա տէ պէժի , էրքը վուսանն , Հէնի չըմա սուչ
 տը պինն . զիրա քի՞ զըտ սնքընի ժը մէրամէ ուիուա :
 20 Համա դու քի՞ ի , եա՛ մնուուլ , քօ ժը խօտէուա ճէվապ
 տըտի . մէկէր մախլուգ ժը իալըգէ խօուա տըքեա՞րն
 21 պէժն , էրքը դա չըմա մը ահվա ջէքըր : Լը սէր հարի
 հէօքմաթէ բրուտէ թո՛ւննն , ժը աւ եէք աճըուանտընէ
 Ֆրադ ջէքըրընուա , եէքի ժը պոյ իզգէթէ աւ է տըն ժը
 22 պոյ ալչաղիթիէ : Լէ չը՞ կօթընէ եէքէ հէյն , էրքը խօ
 տէ ժը պոյ զաղապէ խօ նիչան տայընէ , ու գնուտրէթէ
 խօ աշիքեար քըրընէ , պը վըու թահմուլէ սապը քըր ժը
 պոյ հէլաք պունուա հաթը հազըր պուն ժը Ֆրադէ դա
 23 զապէուա . Ու եախօտ աղամէթէ իզգէթ խօ քօ աշի
 քեար պըքն լը սէր Ֆրադէդ ժը պոյ մէրհամէթ քը
 րընէ , ուան քօ ժը ալուլ ժը պոյ իզգէթէ հազըր քըր ,
 24 եանի մն քօ տալէթ քըր , ժը եհհուտիան թանէ նն' ,
 25 լէ ժը թայիֆան ժի : Չավան քօ լը Օսէտա ժի տըպէ .
 Լը խալգէ մըն նն պուօղանուա խալգէ մըն ու նա հնպան
 26 տօղուա հնպանտի տէ կաղի քըմ : Ու տէ պըպն էրքը
 լը աւ ճիտա քօ ժը ուանուա հաթը կօթան , էրքը հուն
 խալգէ մը նընըն , լը ուէ ուան տէ գուուէ Սաղ Ալլահէ
 27 պէն կօթըն : Հէմ' իչայա ժի ժը տնր հադէ իսրայէլէ
 կաղի տըքն , էրքը հասապէ դուուէդ իսրայէլէ գասա
 գումա պահրէ պըպն , անճախ պադի քի տէ խէլաս
 28 պըպն : Ձիրա պը սատադէթէ գարար քըր սէօղէ տէ
 թէմամ պըքն , չըմա քօ Բապպ լը սէր արտէ սէօղէ
 29 գըն տէ իճրա պըքն : Ու չավան քօ իչայա ժը ալուլ
 կօ . էրքը Բապպէ աքքէրան ժը մնուա զիւրիէթ քի նն

հըշտանա , ան՝ ոգա Սոգոմէ տէ պը պանա , ու ժը Գո-
 30 մորառա տէ պէնկղէմիչ պը պանա : Նուա ան՝ չը պը
 պէժըն էրքը թայիֆան քօ լը տու սատադաթէ նն տը
 ջու պունա , ժը սատադաթռա կիյան ժը աւ սատա-
 31 դաթռա քօ ժը իմանէ ան : Համա իսրայէլ քօ լը տու
 սատադաթ նօմօսէ տը ջու պու , ժը սատադաթ նօմօսէ-
 32 ուա նն կիյա : Չըմա՞ , զիրա նա ժը իմանէ , լէ ոգա
 ժը ամէլէ նօմօսէ խօտ սատըդ պուն . չըմա քօ լը
 33 սէր դընառէ խուար պունէ խուար պուն : Չավան քօ
 հաթիմ նըվիսանտըն , վահա լը Սիօնտա դէվըր քի խու-
 ար պունէ տա դինըմ , զընառ քի ժը պոյ խուար
 պունէ , ու հէմի քի քօ ժէռա իման դինն տէ շէրմ
 նն քան :

ՄԷԻ 10

1 Եա՛ պրէան , արգուէ տըլէ մըն ու նըմէճէ մըն լը
 2 խօտէ ժը պոյ խէլասէ ուան ան : Չիրա ժը պոյ ուան անը
 շէհատէթ տըքըմ քօ դայրէթէ խօտէ ուան հէյն , լաքին
 3 պը դանիթի նընն : Չըմա քօ ուան սատադաթէ խօտէ
 պը նըզանընէ ու սատադաթէ խօ պը խօտընէ սապիթ
 քըրըն , ժը սատադաթէ խօտէռա թապի նն՝ պուն :
 4 Չիրա ժը հէմի իման անօղանուա ժը պոյ սատադաթէ ,
 նիհայէթէ նօմօսէ՝ խա ան :
 5 Չիրա Մուսա ժը նօմօստա պուն ժը պոյ սատադաթէ
 տը նըվիսան քօ , ուան իճրա քրօղ մանուվ , պը ուա-
 6 նան տէ պը ժի : Համա ժը իմանէ պուն սատադաթ
 ահվա տը պէ . լը տըլէ խօտա ման պէ քօ քի՞ տէ ուա-
 պան լը ազիւմանան , եանի քօ խաէ պինն խուարի .
 7 Եախօտ քի՞ տէ պըջօ խուարի լը պըն զըքէ արտէ , եանի
 8 խաէ ժը մըրիան պը տանրինն : Լէ չը՞ տը պէ . Սէօզ
 նէզն , լը տանվէ դատա , ու լը տըլէ դատա ան , եանի
 9 սէօզա իմանէ քօ ան՝ վաղ տըքըն : Չիրա էրքը դու
 պը տանվէ խօ Մէսիհէ Բապպ իգըրար տըքի , ու լը տըլէ

- խօտա իման պինի էրբը խօտէ առի ժը մըրիան գըյամ
 10 քըր , տէ խէլաս պըպի : Զիրա ժը պոյ սատագաթէ պը
 տըլ իման դէ անին , ու ժը պոյ խէլասէ՝ պը տանլ դէ
 11 իգրար պուն : Զիրա քթէպ տը պէ , հէմի հէր քի քօ
 12 ժէռա իման դինն տէ շերմ ննքն : Զըմա քօ ֆարգ
 քի թուննն լը մապէյնէ Եհհուտի ու Եունանիէ . զիրա
 Բապպէ հիմիան հէման աւ ան . պասէ հէմիան քօ ժէռա
 13 կազի տըքըն : Զիրա ժը նալէ Բապպուա կազի քըօլ
 տէ խէլաս պըպն :
- 14 Էրբը վուսանն տէ չավան ժէռա կազի պըքըն , ժը
 առիռա քօ իման նն անին , Եախօտ տէ չավան իման
 պինըն ժը առիռա , քօ ժը պոյ ուի նն՝ պըհիստըն ,
 Եախօտ տէ չավան պը պըհէն , էրբը Եէքէ վազ ննքն .
- 15 Եախօտ տէ չավան վազ պըքըն էրբը նայըն շիանտըն ,
 չավան քօ հաթիմ նըվիսանտըն . Լընկա սէլամէթ միւժ
 տէ քըօղան խայր դըշդ միւժտէ քըօղան չավան ունտան .
- 16 Լաքին ժը միւժտէռա հէմիան իթաաթ նն քըրըն .
 զիրա իշայա տը պէ . Եա՝ Բապպ ժը խապէրէ մանա
 17 քի՞ պավուը քըր : Նուա իման ժը պըհիստըն , ու պը
 18 հիստըն ժը քէլամէ խօտէ ան : Լաքին տը պէմ , նա՞ պը
 հիստըն , պէլի . Տանկէ ուան լը հէմի տընէ , ու սէօզէ
 19 ուան լը հաթա փառա տընէ ուսպու ան : Լաքին տը
 պէմ , մէկէր իսրայէլ նա՞ զանի . ալուլ Մուսա տը պէ ,
 Էզ ո՛ պը թայիֆէ նա՛ պուն խալդէ լը խուսումէթէտա
 տէ պալէժըմ , ո՛ պը ֆէհմսիզ թայիֆա քի տէ պըտըմ
 20 զայիֆանտըն : իշայա ժի պը ճէսարէթ քըրընէ տը պէ .
 Ուան քօ՞ մը արամիշ նա տըքըրը պուն ժը ուանուա
 հաթըմ տիթըն , ուան քօ մը փըռս նն տըքըրը պուն
 21 ժը ուանուա աշիքէար պունմ : Համա ժը պոյ իսրայէլէ
 տը պէ . Հնր ու մը տէսթէդ խօ ժը իթաաթ նն քըօլ ,
 զըտ խապէր տայօղ գավմուա մը տըրէժ քըր :

ՍԷՐ 11

- 1 Նուա տը պէժ, խօտէ խալիէ խօ րէ՛տ քըր, հա՛շա .
 զիրա անձ պը խօ ժը իսրայէլէ մա՛, ժը զիւրիէթէ իպ .
 2 րահիմէ ու ժը սիլսիէէ Բէնիամինէ մա՛ : խօտէ խալիէ
 խօ րէ՛տ նա քըր, աուի քօ աւ ժը ավուլ նաս քըր ,
 եախօտ լը սէր Էլիաէ կօթընէ քթէպէ հու՛ն նըղա՛նըն .
 չավան ժը խօտէոա պը կըլի քըրընէ տը պէ լը սէր
 3 իսրայէլէ : Եա՛ Բապպ, փէյղէմպէրէդ դա գուչդըն , ու
 սէղանէդ դա հէլօշանտըն , ու անձ թանէ մամ, ու ճանէ
 4 մըն արամիչ տըքըն : Լաքին չը՞ տը պէ ժէոա ճէվապէ
 րապպանի, տը պէ . Մը ժը խօոա հըչդ, հա՛ֆթ հա-
 զտը մանուկան , ուան քօ ժը Պաալուա չօք նա՛ քըրըն :
 5 Նուա լը ռիթա հանտա ժի ահիլա , լը կօրա պըժար .
 6 Թընէ ինայէթէ պադի քի պու . Ու էրքը ժը ինայէթէ
 ա՛ . հէնի ժը ամէլան նընա՛ , էրքը նա՛ ինայէթ հէնի
 ինայէթ նապա՛, ու էրքը ժը ամէլան պըպա՛, հէնի ի-
 7 նայէթ նընա՛ . էրքը նա՛ ամէլ հէնի ամէլ նապա՛ : Նուա
 չը՞ պու . իսրայէլ ժը աւ դըչդոա նա կիյա քօ արա-
 միչ տըքըր . համա պըժարդիան կիյան , ու պադիան
 8 քէօու պուն : Չավան քօ հաթիա՛ նըլխանտըն . խօտէ
 ժը ուանուա հաթա ուոյա հան , Բուհ քի սէրսէմիթիէ
 դա , ջահվ քի քօ նա պինը , ու կոյ քի քօ նա պըհէ :
 9 Տավուտ տախի տը պէ , Սեղանէ ուան ժը ուանուա
 ժը պոյ Ֆադէ ու սէյոտ ու ժը պոյ խուար պունէ ու
 10 ճէզայէ պըպա՛ : Պահվէ ուան դարի պըպըն , քօ նա
 պինըն , ու բըչդէ ուան տայիմա լը ժէր խուար պըքա՛ :
 11 Նուա տը պէժ, մէկէր ժը պոյ քէթընէ ուան սու՛չ քը-
 րըն , հա՛շա . լէ պը սուչ քըրընէ ուան ժը թայիֆան .
 12 ոա խէլաս պու . քօ ուան լը հարաքէթէ պինա՛ : Նուա
 քէթընէ ուան զանիմէթէ տընէ , ու դէմ պունէ ուան
 ուան զանիմէթէ թայիֆան պու խսէ . լէ թէքմիլիթիէ
 13 ուան չըպա դէտէ տէ զանիմէթ պըպա՛ : Համա ժը ոուա

- 14 ժը թայիֆանուա տը պէմ, չըմա քօ անղ ըհսուլէ թայիֆան
 քօ ժը թէնէ մընըն, լը հարաքէթէ պը անինէ, ժը ուան
 15 հընըքան խէլաս պըքըմ: Ձիրա էրքը ըհտ պունէ ուան
 լէ հաթընէ տընէ ան, լէ դապուլ պունէ ուան տէ չը՞
 պըպան, պաչիւս դըչդը նընան, ժը մըրիան սաղ պուն:
 16 Ու էրքը մուպար աղիզան, հէվիր ժի. ու էրքը դուրմ
 17 աղիզան, կուլիէ ուի ժի վուսանան: Ու էրքը ժը աւ
 կիւլիան հընըքան հաթըն դուրուֆանտըն, ու դու քի
 տարէ ղէյթունէ եապանի պույ, լը նավ ուանտա
 հաթի դահմանտըն, ու հիսէտարէ դուրմէ տարէ ղէյթ
 18 թունէ ու դալալիթիէ ուի պույ, լը սէր կուլիան
 բասնա խօ ման տան, լէ էրքը բասնա խօ տըտի, դու
 19 դուրմէ հան նայինի, իլլա դուրմ դահան դիւնան: Նուա
 տէ պէժի, կիւլիան հաթըն պրանտըն քօ, անղ պէմը
 20 դահմանտըն: Գանն, ուան ժը պոյ իմանսիղիթիէ հա
 թըն պրանտըն, ու դու պը իման տը անքընի. բասնա
 21 խօ մանտան լէ պը թըուս. Ձիրա էրքը խօտէ ասլ կու
 լիան դայիրմիչնան՝ քըր, սագըն պան պէլքի դահ ժի
 22 դայիրմիչնան քան: Նուա մէղանքան խօչիթի ու հիւքմէ
 խօտէ, լը սէր վունտա պուօղան հիւքմէ ուի, ու լը
 սէր դահ խօչիթիէ ուի, էրքը լը նավ խօչիթիէ պը
 23 անքընի, էրքը նան, դու ժի տէ պէյ պուանտըն: Ու
 ուան ժի էրքը լը նավ իմանսիղիթիէ խօ նան ան
 քընըն, տէ պէնան դահմանտըն, ղիրա խօտէ դատիրան
 24 ուան տիսա պը դահմաննան: Ձիրա էրքը դու ժը
 խօուա ժը աղէ պուն ժը եապանի տարէ ղէյթունէ
 հաթի պուանտըն, ու լը սէր աւ տարէ ղէյթունէ դանն
 քօ ժը դաուա ժը թապիաթէ նան պու. դու հաթիյ
 դահմանտըն, հէնի չը դաս ուան քօ ասլ կուլինան տէ
 25 պէնան դահմանտըն լը սէր տարէ ղէյթունէ խօ: Ձիրա,
 եան պրէան՝ անղ նա խուազըմ քօ հուն սըուէ հան նը
 ղանը պըն, հաթա քօ հուն լը խօտա պը աղըլ նապըն,
 քօ կէլքի քէօուիթի պու ժը խօրայէլուա, հաթա քօ

- 26 Թէքմիլիթիէ թայիֆան պը դէվն . Ու ահվա հէմի իս-
 րայէլ տէ խէլաս պըպն , չավան քօ հաթիւն նըվիսան ,
 տըն , ժը Սիօնէ տէ պէ խէլաս քրօղ , ու ժը Եադուպէ
 27 Ֆասիդիթի տէ վնկէսինի . Ու ուխա ն վատէ մըն պը
 28 ուանուա , կավա քօ կիւնէէ ուան հալինըմ : Պըուա լը
 կօրա ինճիլէ ժը սէմէտէ ո' ուան տըժմըն ըն , համա լը
 կօրա պըժարդընէ , ժը սէմէտէ պավան ուան տնլալի
 29 նըն : Զիրա պախչիչ ու աավէթէ խօ պէ վիօշմանիթիւնն :
 30 Զիրա չավան քօ հուն ժի դէման քի ժը խօտէուա իման
 նն' տը անի պուն , ու նուա հուն մէրհամէթ տին , լը
 31 ռխթա իմանսիդիթիէ ուան , վուսան ժի ուան նուա
 իմանսիդ պուն լը ռխթա մէրհամէթ տիթընէ ո' քօ
 32 ուան ժի մէրհամէթ պը պինըն : Զիրա խօտէ հէմիան
 ժի լը պըն լիթաաթսիդիթիէ կըրթ , հաթա քօ ժը հէ-
 միանուա մէրհամէթ պըքն :
- 33 Էյ գուրիթիէ դանիմէթէ ու իլմէ ֆարասէթէ խօտէ ,
 հիքմէթէ ուի չա՛վան պէ եօխլամիչըն , ու ուէյա ուի
 34 չա՛վան պէ թէֆիթիչըն : Զիրա ագլէ խօտէ քի՞ դանն ,
 35 եախօտ քի՞ սըուտայէ ուի պու : Եախօտ ժը ալուլ քի՞
 դըչդ քի տա ժէուա , քօ պէտէլէ ուի պէ ժէուա տայըն :
 36 Զիրա հէր դըչդ ժը ուինն , ու պը ուի , ու ժը պոյ
 ուինն , ժէուա ժը էպէտէն համտ պըպն , ամին :

ՄԷԻ 12

- 1 Նուա , եա՞ պրէան՝ ժը պոյ մէրհամէթէ խօտէ ժը ո
 տիլէկ տըքըմ , քօ թէնէ խօ ժը խօտէուա պըտըն սաղ ,
 աղիդ ու մադպուլ գուրպան քի՞ քօ ուխա ագլանէ իպա-
 2 տէթէ ո' ն : Ու թավրա տընէէ հան մն դա՛վըն , լէ պը
 թաղէթիէ ագլէ խօ թէպտիլ պըն , քօ թէֆիթիչ պըքըն ,
 էրքը չըն մէրամէ խօտէ , աւ քօ գանճ ու մադպուլ ու
 3 թէքմիլ ն : Զիրա պը աւ ինայէթ քօ ժը խօտէ ժը մը-
 ուա հաթիւն տայըն , լը ոտա պուն ժը հնր եէքէուա
 տըպէմ , քօ ժը լայըգ պունէ դէտն դըչդ քի Փըքըր

նա՛քա՛ն , լէ՛ պըր ագ՛լ պո՛ւն սա՛քընանտըն՝ Փըքըր պըքա՛ն ,
 չա՛վան քօ խօտէ՛ ժը հա՛ր եէքէ՛ուա հիսէ՛ քըր լը կօրա
 4 իմանէ՛ : Զիրա չա՛վան քօ լը եէք թէնէ՛ մատա՛ փըռ-
 ազայ՝ մա՛ հէյա՛ն , ու շըղուլէ՛ հէմի՛ ազայան՝ հէման՝ եէք
 5 նընա՛ն . Սհվա՛ ժի ա՛մ փըռան՝ պը իսա՛ եէք թէն՝ ըն , ու
 6 ա՛մ հա՛ր եէքէ՛ ազայեդ՝ հա՛վուտու՛ նըն : Նուա լը կօրա
 աւ ինայէ՛թէ թիւրլիւ թիւրլիւ պախշիշեդ՝ մա՛ պը հա՛-
 պո՛ւնէ քօ ժը մա՛ռա հա՛թիա՛ տայըն , էրքը փէյղամպէ՛-
 7 ըիթի՛ լը կօրա իմանէ՛ ա՛մ դուլանմիշ պըքըն : էրքը խըղ-
 մէթ՝ լը խըղմէթէտա՛ ա՛մ պըպըն , էրքը թալի՛մ՝ թալի՛մ
 8 տըքը պըսա՛ լը բէյ թալի՛մէ պըպա՛ն , էրքը աւ քօ շիրէթ
 տըտա՛ն . լը բէյ շիրէթ՝ պըպա՛ն , աւ քօ պախշ տըքա՛ն պըսա՛
 պը ճէօմէրտի՛ պըքա՛ն , աւ քօ սէրքեարա՛ն , պը ճահթ՝
 պըպա՛ն , աւ քօ մէրհամէթ՝ տըքա՛ն պը շէն տըլ պըքա՛ն .
 9 Մուհապէթ՝ պէ միւրայիթի՛ պըպա՛ն . ժը եարամաղէ՛ պը
 10 իքրահ՝ քըրընէ՛ ժը դանճիթիւա՛ պը զալըգըն : Լը պրա-
 նի՛ մուհապէթէտա՛ ըահմանի՛ պըն , լը իքրամ՝ քըրընտա՛
 11 լը հա՛վուտու՛ պը պըհուրըն . Լը ճահթտա՛ թէնպէլ՝ մա՛-
 պըն , լը ըուհտա՛ պը հարարէթ՝ պըպըն , ժը ըապուա
 12 խըղմէթ՝ պըքըն . Պը ումուտ շաղ պըն , լը սըխընթիտա՛
 13 պը սապը պըն , պէ սա՛քընանտըն՝ նըմէ՛ճ պըքըն : Լը
 միւհթահիթիէ՛ աղիղան՝ իլհադ՝ պըն , միւսափիր՝ դապուլ
 14 քըրընէ՛՝ ժը տէսթ՝ պընրմա՛ն տըն : Ո՛ դա՛վարանտօղանուա
 խայր տուա՛ պըքըն , խայր տուա՛ պըքըն , ու պէտ տուա՛
 15 մաքըն : Պը շաղ պուօղանուա շաղ պըն , ու պը ուան քօ
 16 տը կըրըն՝՝ պը կըրըն : Պը հա՛վուտու՛ լը եէք Փըքըտա՛
 պըպըն , դըշդէ՛ պըլընտա՛ Փըքըր մա՛քըն , քպարիթի՛
 մա՛քըն , լէ՛ պը մահչուպան՝ մահչուպ պըն , հու՛ն խօ լը
 17 ճիէ՛ ալիմանտա՛ մայընըն : Լը տէլա՛ քէմլիքէ՛ քէմլիք՝ մա՛-
 քըն , լը պընր հէմի՛ մա՛ռուվան՝ ժը պըշդէ՛ դանճանուա
 18 մուգայէտ՝ պըն : էրքը միւմքին՝ հէյա՛ն չըգա՛ս քօ ժը
 տէսթէ՛ ո՛ դէ՛ պը հէմի՛ մա՛ռուվան՝ պարուշիթի՛ պըքըն :
 19 Եա՛ մուհիպիան , ժը պօյ խօ հայֆ՝ մա՛սդինըն , իլլա՛ ժը
 զազապուա՛ ճի՛ պըտըն , չըմա՛ քօ հա՛թիա՛ նըվիտանտըն ,

- 20 Հայֆ ամբնն ան ճեղ ան տը տըմ տըպէ, Բապպ: Նուա էր.բը տըժմընէ դա պըրչիան՝ նան պըտան էքէ, ու էր.բը թիան՝ ալ պըտան էքէ, զիրա աուիա պը քըրընէ ջէլէ
- 21 ահրան լը սէր սէրէ ուի տէպը ապիւնի: Ժը շէրէ ֆաթհ մանպան, իլլա պը խայր շէրէ ֆաթհ պըքան:

ՄԷԻ 13

- 1 Հանր ճան՝ լը սէրիտա պուն ժը հիւքիւմտարանուա պրա իթաաթ պըքան, զիրա հէօքմաթ թուենն քօ ժը խօտէ նան պան, ու աւ հիւքմաթան քօ հանն ժը խօտէ
- 2 թային պունն. վուսան քօ ժը հիւքմաթուա դարչի սանքընանտօղ, ժը թէրթիպէ խօտէուա դարչի տը սանքընան. ու ուան քօ դարչի տը սանքընըն, ժը խօուա
- 3 հիւքմ ու ազապ տէ պըսդինըն: Ջիրա հիւքմտարան ժը խայր ամէլանուա թըու տայօղ նընըն, լէ ժը քօթի ամէլանուա, աը խուա՞ղի ժը հիւքմաթէ նան թըուսըն,
- 4 խայր պը շըղուլ, ու ժը ուի մէտհ տէ պըպի: Ջըմա քօ ժը դաուա ժը պօյ դանճիթիէ խըղմէթչիէ խօտէ ան. համա էր.բը աւ դըչդ քօ քօթիան տը շըղուլի, պը թըու. չըմա քօ շուր նաֆիլէ լը վիըչդա խօ կրէ նան տան. զիրա խըղմէթչիէ խօտէ ան, պը զազապ հայֆ
- 5 սանտընէ ժը ուի քօ քօթի դըչդէ տը շըղուլի: ժը պօյ ուիա թաննէ ժը պօյ զազապէ նան, լէ ժը պօյ զամիր
- 6 թի իթաաթ քըրըն ֆարզան: Ջըմա քօ ժը ուի սէմէտէ խարաճ թի հուն տըտըն. զիրա խըղմէթճիէ դ խօտէ նան
- 7 ժը պօյ դըչդէ հան մէղանքըրընէ: Նուա ժը հէմիանուա տէյնէ խօ էտա պըքըն, ժը աուիուա քօ խարաճ լազըման, խարաճ. ժը աուիուա քօ կիւմրիւք լազըման՝ կիւմրիւք. ժը աուիուա քօ թըու լազըման, թըու. ժը աուիուա քօ իզղէթ լազըման՝ իզղէթէ:
- 8 Ժը հանվուտու հանպանտընէ մատա դաթ ժը քանէուա, դաթ դըչդ քի տէյնտար ման պըն, զիրա աւ քօ
- 9 հէվալէ խօ տը հանպինը, նօմօսէ թէքմիլ տըքան. Ջիրա

- աւ Զինա նա՛ն քրրըն, Գաթըլ նա՛ն քրրըն, Տըզի նա՛ն քրրըն, Տարէվ շէհատէթի նա՛ն քրրըն, Արղու նա՛ն քրրըն, ու հէնի պաշգա չը թէնպիհ քօ հէյա՛ն, հէմի ժի լը սէօղա հանտա մէվճիւտա՛ն, էրքը Հա՛վալէ խօ ոգա նէֆ-
- 10 սա խօ պը հա՛պիհի : Մուհապէթ ժը հա՛վալէ խօռա քէմիք նա շըղուլա՛ն, էրքը վուսանա՛ն մուհապէթ թա մամիթիէ նօմօսէ ա՛ն :
- 11 Ուրա պըղանըն ժը պօյ ոխթէ քօ նուա ոխթա՛ն ժը մառա ժը խա՛վէ րաքրըն, զիրա նուա խէլասէ մա՛ն ժը
- 12 մառա նէզ ա՛ն, ժը աւ ոխթ քօ մա՛ն խման անին : Շա՛վ պըհուրի ու ո.օ նէզ պուա՛ն, նուա ամէլէ դարիէ պա՛ր թարաֆ պըքըն, ու սիլահէ ո.օհնիէ լը սէր խօ որկը-
- 13 րըն : Ոգա ո.օյէ պը հիւսն ու հարաքէթէ ա՛մ պը կէ ուրն, լը զէվգ ու սէֆատա նա՛ն, լը սէրխօշիթիտա նա՛ն, լը մուրտառ լըհէֆանտա ու լը էաէպսիզիթիտա նա,
- 14 լը վա՛վ շուն ու լը հասէտտա նա . լէ լը սէր խօ որ կըրըն րապ պ իսա էլ Մէսիհէ, ժը պօյ թէնէ խօ թէ տարիք մա՛ն պինըն, ժը պօյ մուրտառիթիէ :

ՍԷՐ 14

- 1 Ու լը խմանտա զայիֆ պուեն դապուլ պըքըն, ժը պօյ
- 2 պը վէսվէսէ պահասան նա : Եէքէ պավուր տըքա՛ն քօ հա՛ր դըշդ տըքեարա՛ն պը խօ, ու աւ քօ զայիֆա՛ն փէն-
- 3 ճար տը խօ : Խուարօղ, նա՛ն խուարօղէ պրա սէրհէվտա նա՛ն քա՛ն . ու նա՛ն խուարօղ լը սէր խուարօղէ պրա հիւքա՛մ
- 4 նա՛ն քա՛ն, զիրա խօտէ աուի դապուլ քըրիա՛ն : Դու քի՛ր քօ խըզմէթքեարէ խալգէ հիւքա՛մ տըքի, աւ ժը էֆէն տիէ խօռա եա տը սա՛քընա՛ն, եա տը դէվա՛ն, համա տէ պը սա՛քընա՛ն . զիրա խօտէ աուի սա՛քընանտընուա դատիր
- 5 ա՛ն : Եէքէ, եէք ո.օ քի ժը աւ ո.օյա տըն բէթըր հա սապ տըքա՛ն, ու աուէ տըն հա՛ր ո.օ եէք հասապ տըքա՛ն,
- 6 հա՛ր քէս պրա լը ադլէ խօտա դանմիշ պըպա՛ն : Աւ քօ ո.օյէ ֆըքըր տըքա՛ն, ժը խօտէուա տըքա՛ն, ու աւ քօ ո.օյէ

- Ֆրքը նա քն , ժը խօտէճա նա քն , ու աւ քօ տը խօ
 ժը խօտէճա տը խօ , զիրա ժը խօտէճա շըքըր տըքն .
 7 ու աւ քօ նա՛ խօ , ժը խօտէճա շըքըր տըքն : Ձիրա
 ժը մն Գաթ եէքէ ժը պօյ խօ էօմր նա քն , ու Գաթ
 8 եէքէ ժը պօյ խօ նա՛ մըրն : Չըմա քօ էրքը նմ էօմր
 պըքըն , ժը պօյ խօտէ էօմր տըքըն , ու էրքը պըմըն ժը
 պօյ խօտէ տը մըրըն . նուա նմ էրքը էօմր պըքըն էրքը
 9 պըմըն ա խօտէ նն : Ձիրա խաա ժի ժը պօյ ուխա
 հէմ մըր , հէմ սաղ պու . հաթա քօ հէմ լը սէր մը
 10 բիան հէմ լը սէր սաղան հիւքմաթ պաժէ : Համա դու
 չըմա լը սէր պրէյ խօ հիւքմ տըքի , եախօտ դու չըմա
 պրէյ խօ սէրհնաթ տըքի , զիրա նմ հէմի ժի լը պնր
 11 տիվանէ խաա տէ պը սնքընըն : Ձիրա հաթիմ նըվի
 սանտըն . նղ սաղ ըմ տըպէ Բապպ , քօ հնր չօք ժը
 մըճա տէ նըմղ պն . ու հէմի զըման ժը խօտէճա տէ
 12 իԳրար պըքն : Նուա էրքը վուսանն ժը մն հէր եէքէ
 ժը խօտէճա տէ հասապ պըտա , ժը պօյ նէֆսէ խօ :
 13 Նուա հէնի նմ հնվուտու հիւքմ նն՛ քըն . լէ հէնի
 փըճ ահվա հիւքմ պըքըն լը աԳլէ խօտա ժը պրէճա
 14 մանի քի , եախօտ խուար պուճ քի տա նէյնըն : Ուխա
 տըղանըմ ու պը Բապպ Մէսիհէ Գանմիչ պուճ , քօ
 Գաթ դըշդ քի աւ ժը խօ մուրտար նընն . լէ քի քօ
 մուրտար հասապ տըքն դըշդ քի ժէճա մուրտարն
 15 աւ : Համա էրքը պրէյ դա ժը պօյ դաամէ Գասալէթ
 տըքընն , հէնի դու պը մուհապէթ նաչի , պը դաա
 մէ խօ աուի հնլաք մն՛ քն , ժը պօյ էքէ քօ խաա մըր :
 16 Նուա խայրէ ո պրա զէմմ նն՛ պն :
 17 Ձիրա փատիչահիթիէ խօտէ դաամ ու վէխուարըն
 նընն , իլլա պը Բուհ էլ Գուտս սատաԳաթ ու սէլամէթ
 18 ու շաղիթի ն : Ձիրա էրքը եէքէ պը դըշդէ հանա ժը
 խաաու խըղմէթ տըքն , աւ ժը խօտէճա մաԳպուլն
 19 ու լը պնր մնուուվան ռընտ : էրքը վուսանն լը բէյ
 20 սէլամէթէ ու մամուրէ հնվուտու պըպըն : Ննպն քօ
 ժը սէմէտէ դաամէ շըղուլէ խօտէ խարապ պըքի , հնր

դըշդ փաք ան, թանկե ժը աւ մանուկուա քոթի ան քո
 ժը պաշգասիուա պը խուար տայընէ տը խո :

- 21 Գանճ ան կօշդ նանխուարըն ու շէրապ վէ նանխուա-
 րըն, նան ժի դըշդ քի քըրըն՝ պը աուի քո պրէյդա
 տը դէվան, եախօտ խուար տը պան, եախօտ զայիֆ տը
 22 պան: Իմանէ դա հէյան, աուի ժը խօուա լը պանր խօտէ
 պըկըր, խօզի ժը աուիուա քո նէֆսէ խօ հիւքմ նա
 23 քան պը աուի քո աւ խօ տը հանսըպինան: Լաքինաւ քո
 վէսվէսէ տը քան, էրքը պը խօ հիւքմ տը պան. զիրա
 պը իման նա՛ խօ, չըմա քո չը քո պը իման նընան աւ
 կիւնէ ան:

ՄԷՐ 15

- 1 Լազըման ժը մանուա քո անմ փատիր ըն զայիֆիթիէ պէ
 փուվէթան անմ հանլինըն, ու նա՛ թանկէ նէֆսէ խօ խօշ
 2 պըքըն: Լէ ժը ման հանր եէքէ ժը պօյ մամուրիթիէ ժը
 3 հանվալէ խօ խօշ պըքան, լը նավ դըշդէ փանճ. Զիրա
 իսա ժի աւ խօ խօշնուտ նանքըր, լէ չավան քո հաթիան
 նըվիսանտըն, Սէրհէվտաէ դա սէրհէվտա քրօղան լը
 4 սէր մըն քէթըն: Զիրա չը քո ժը ալուլ հաթան նըվի-
 սանտըն, ժը պօյ թալիմէ ման հաթան նըվիսանտըն. վու-
 սան քո պը սապըր ու պը տըլ փըուսընէ ֆըթէպան ժը
 ումուտուա անմ մալիք պըպըն:

- 5 Ու խօտէէ սապրէ ու տըլ փըուսընէ պըտան ժը ուա
 քո հուն պը հանվուտու պը եէք ֆըքըր պըպըն, լը
 6 կօրա խօստընէ իսա էլ Մէսիհէ. Հաթա քո պը եէք
 տըլ ու պը եէք տանվ ժը խօտէուա համտ պըքըն, ու
 7 ժը Պավէ րապպէ ման իսա էլ Մէսիհէուա: ժը պօյ
 ուիա հանվուտու փապուլ պըքըն չավան քո իսա ժի ո՛
 փապուլ քըր ժը պօյ իղղէթէ խօտէ:

- 8 Ու տը պէմ քո իսա էլ Մէսիհէ ժը պօյ տօղրիթիէ
 խօտէ խըղմէթճիէ սիւնէթէ պու, քո աւ վաու քո ժը
 9 պաւլանուա պու փէթքան: Ու թայիֆան ժը պօյ մէրհա-

- մէթան ժը խօտէուա շըբըր պըբըն , չավան քօ հաթիւն
 նըվիսանտըն , ժը պոյ ուրիա լը թայիֆանտա ժը դաուա
 համա տէ պըտըմ , ու ժը նավէ դաուա իլահի տէ պը
 10 խոյնըմ : Ու տիսա տը պէ , Եա՛ թայիֆան պը գավմէ
 11 ուրի թնվ շաղ պըն : Ու տիսա ժը խօտէուա համա պը
 քըմ , էյ հէմի թայիֆան , ու աուրի մէտհ պըբըն հէմի
 12 գավման : Ու տիսա իշայա տըպէ . ժը Հէսսէէ գուրմ քի
 տէ պըպն , ու աւ քօ ժը թայիֆանուա տէ հիւքմտար
 13 պը սնքընն . ու թայիֆան ժէուա ումուտ պըբըն : Ու
 խօտէէ ումուտէ ո՛ լը իմանտա պը հնր շաղիթիէ ու
 սէլամէթէ դըթի պըքն . հաթա քօ հուն պը գուվլէթէ
 14 րուհ էլ Գուտսէ լը ումուտտա պը դէտն պունէ պըպըն :
 Ու անղ պը խօ ժի ժը պոյ ո՛ գանմիշ պուամ , Եա՞
 պրէյ մըն , քօ հուն պը գանճիթի դըթընն հուն դըթը
 պը հէմի իլման , ու հուն գատիրըն հնվուտու նասիւ
 15 հաթ քըրընէ : Համա ժը ալի քի պը ճէսարէթ մը ժը
 ոուա նըվիսանտ՝ Եա՛ պրէյ մըն , վուսան քօ լը պիրա
 ո՛ պինըմ դըշդէ հանա լը կօրա աւ ինայէթէ քօ ժը
 16 մրուա հաթը տայըն , քօ անղ խըղմէթճիէ իսա էլ
 Մէսիհէ պըպըմ լը նալ թայիֆան ու խըղմէթէ ինճիլէ
 խօտէ պըքըմ , հաթա քօ պը տէսթէ րուհ էլ Գուտսէ
 հէտիյէ պունէ թայիֆան պը աղիղ պունէ մադպուլ
 17 պըպն : Նուա բասնա մըն հէյն լը պա խօտէ պը իսա
 18 էլ Մէսիհէ : Չըմա քօ ճէսարէթ նաքըմ կօթընէ ժը աւ
 դըշդան Եէքէ , քօ իսա պը տէսթէ մըն նա՛ շըլուլիւն
 ժը պոյ թայիֆան իթաաթ քըրընէ , պը խապէր ու պը
 19 ամէլ , Պը գուվլէթէ ալամէթան ու հիքմէթան , պը
 գուվլէթէ րուհ էլ Գուտսէ , վուսան քօ մը ժը Գուտսէ
 պը տէսթ քըրընէ ու պը տէվըր քըրընէ հաթա ալիէ
 20 Լիւրիկիան մը ինճիլէ իսայէ դըթը քըր : Ու ինճիլէ
 վաղ քըրընէ մը ահվա զսրէթ քըր , նա՛ քի լը աւ
 տանրան քօ նալէ իսայէ զիքը պօ պու , քօ նա՛ պն լը
 սէր թէմէլէ պաշգասի քի Չէքըմ , լէ չավան քօ հաթիւն
 21 նըվիսանտըն : Էրբը ժը ուանուա քօ նա՛ հաթը նալլ

- 22 պուն լը սէր ուի տէ պը պինըն , ու ուան քօ նան պը
 23 հիատըն տէ ֆէհմ պըքըն : ժը պոյ ուիա ժի փըռ շուն
 24 տա մաման ժը ոռա հաթընէ : Համա նուա քօ լը ալիէ
 հանա ժի ճիէ մըն թուննան , ու ժը փըռ սալան վըրտա
 25 փըռ արգուէ մըն հէյան ժը ոռա հաթընէ , կավա քօ
 լը ալիէ Սպանիայէ պըջում , ու քինկա քօ պը պըհու
 26 ըրմ ումուտէ մըն հէյան ո պըպինըմ , ու ժը ո պէմ շի
 յանտըն լը ուէ՝ էրքը ավուլ հընըք ժը ո՛ թէրպըմ :
 27 Համա անվա լը Գուտսէ տըջում ժը պոյ ժը աղիզանուա
 28 խըզմէթ քըրընէ : Ձիրա ժը պըրէէդ Մակեդոնիայէ ու
 Սքայիաէ խօշ խույա քօ լը Գուտսէտա պուն ժը ֆա
 29 գիր աղիզանուա հընըք իլհագիթի պըքըն : ժը ուան
 ուա խօշ խույա , չըմա քօ ժը ուանուա տէյնտար ժի
 նան , զիրա էրքը թայիֆան ժը ըուհանի դըչդէ ուան
 ուա իլհագ պուն , տէյնտար տըպըն քօ իլհագ պըպըն
 30 ժը ուանուա լը նավ թէնավի դըչդան ժի : Նուա ուիա
 պը թէքմիլ քըրընէ ու պը մէօհը քըրընէ մէյվէյէ հան ,
 31 ժը լը Սպանիայէ տէ պը պըհուըրմ : Ու ուիա տըզանըմ
 քօ կավա քօ ժը ոռա պէմ , պը դըժը պէրէքէթէ լն
 ճիլէ իսա տէ պէմ :
 32 ժը ո լավա տըքըմ , եա՛ պըէան՝ պը Բապպէ ման
 իսա էլ Մէսիհ , ու պը մուհապէթէ Բուհէ , քօ ժը պոյ
 մըն ժը իօտէուա լը նըմէճտա պը թանլի մըն դայրէթ
 33 պըքըն , Գօ լը Եէհուտիստանտա ժը իթաաթսիզան
 խէլաս պըպըմ , հաթա քօ լը Գուտսէտա պուն խըզմէ
 34 թէ մըն ժը աղիզանուա մագպուլ պըպան , վուսան քօ
 պը իզնա իօտէ , ժը ոռա պը շաղիթիէ պէմ , ու պը ո՛
 35 թանլ ըահաթ պըպըմ : Ու իօտէէ սէլամէթէ սը ո հէ
 միան պըպան , ամին :

- 1 Խուչդա ման ֆիրէ ժը ոռա թէսլիմ տըքըմ , քօ խըզ
 2 մէթչիէ քիլիսայէ կէնքրայան . Գօ աուի պը Բապպ գա

- պուլ պըքըն՝ չավան քօ ժը ազիղանուա լայըն՝ , լէ
 մէզնքըն ժը պոյ հէր չըքօ ժը եարտումէ ո՛ միւհթանճ
 պըպն . զիրա ուի ժի ժը վըռանուա եարտում քըր ,
 3 ու ժը մըուա ժի : Պը իսա էլ Մէսիհ պը մըուա շըղու-
 լող ժը Պրիսկիղաուա ու ժը Ակիւղասէուա սըլավան
 4 պըքըն . Գօ ուան լը ուղուրա ճանէ մըն ասդույէ խօ
 տան , քօ ժը ուան նա՛ թանէ նզ բազիմն , լէ հէմի
 5 քիլիսայէ թայիֆան ժի : Լը մալա ուանտա պուն ժը
 քիլիսաուա ժի սըլավան պըքըն , ժը տանլիէ մըուա ժը
 էպէնէտոսուա սըլավան պըքըն , քօ աւ ն մուպաուէ
 6 քիլիսայէ Ասիայէ պը իսա : Սըլավան պըքըն ժը Մէյ-
 7 ըմէուա քօ ժը պոյ մըն վըռ զահմէթ քչանա : Սըլավան
 պըքըն ժը Անդրօնիկօսուա ու ժը Յունիա ժը խըսու-
 մէդ մըուա , ու մահպուստաչէ մըուա , քօ ուան լը նավ
 ըհսուլան մէշնուրըն , ուան քօ ժը մըն ավուլ ժի ա
 8 իսայէ պուն : Սըլավան պըքըն ժը մուհապէթլիէ մըուա
 9 Ամպղիաուա : Պը մա՛ուա շըղուլող ժը Ուրբանօսուա ու
 ժը մուհապէթլիէ մա՛ուա ժը Ստաքէսէուա սըլավան
 10 պըքըն : Սըլավան պըքըն ժը Ապէղէսուա քօ պը իսա
 11 հաթիմ պըժարթըն : Սըլավան պըքըն ժը ուանուա քօ
 ժը մալա Սըրիստարուղոս ըն , սըլավան պըքըն ժը Հիրօ-
 տիոն ժը խըսումէ մըուա . Սըլավան պըքըն ժը ուան-
 12 ուա քօ ժը մալա Նարկէսէն ըն պը Բապպ : Պը Բապպ
 զահմէթ քչանաող ժը Տրիփոն ու ժը Տրիփոսուա սըլա-
 վան պըքըն , պը Բապպ վըռ զահմէթ քչանաող ժը տէ-
 13 լալի Պէրսիգէուա սըլավան պըքըն : Պը Բապպ հաթը
 պըժարթի ժը Ռուփոսուա ու ժը տիէ ուի ու ամընուա :
 14 Սըլավան պըքըն ժը Ասինկրիտոս , ժը Փղէգոն , ժը էր-
 մաս , ժը Պատրոբա , ժը էրմէս , ու պը ուանուա պուն
 15 ժը պրէանուա : Սըլավան պըքըն ժը Փիղղողոս ու ժը
 Յուլիա , ժը Նէրէոս , ու ժը Խուշգա ուխուա , ու ժը
 Ողիմպաս ու պը ուանուա պուն ժը հէմի ազիղանուա :
 16 Սըլավան պըքըն ժը հնվուտուուա պը ազիղ ուամիսա-
 նէ . հէմի քիլիսայէ իսայէ ժը ոուա սըլավան տըքըն :

- 17 Ու ժը ո ըիճա տըքըմ, եա՛ պրէան՝ քօ պըղանըն
 ուան քօ լը դարչի աւ թալիմ քօ հուն հին պուննի-
 զան ու խուար պունան տըքըն, ու ժը ուան տուր պը
 18 սնքընըն, Ձիրա ահվա նասան ժը իսա ժը Բապպէ մնուա
 խըղմէթ նաքըն, լէ ժը զըդէ խօուա, ու կիւզէլ սէօ-
 զան հէմ պը խօշ քէլաման տը խաբինըն տըլէ ուան
 19 քօ քօթի դըչդան տիւչիմիչ նաքըն: Ձիրա իթաաթիէ
 ո՛ ժը հէմիանուա կիյաւ, նուա ժը պօյ ո՛ շաղ տըպըմ.
 լաքին տը խուազըմ քօ հուն լը դանճիթիտա ալիման
 20 ու քէմիիքտա պէ զարարան պըպըն: Ու խօտէէ սէլա-
 մէթէ Շէյդան լը պըն լընկէ ո՛ խուրտուխաչ պըքն
 զուվն. ինայէթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը ո
 հէմիան պըպն, ամին:
- 21 Պը մըուա շըղուլօղ Տիմօթէոս, ու խըսումէ մըն Ղու-
 կիոս ու Յասօն ու Սօսիպատրոս ժը ոուա սըլավան տը
 22 քըն: Էղ քեաղըտէ հան նըվիսանտօղ Տէրտիոս ժը ոուա
 23 պը Բապպ սըլավան տըքըմ: Սըլավան տըքն ժը ոուա
 միւսաֆիր դապուլ քըրօղէ մըն ու է հէմի քիլիսայէ
 Գայիոս. ժը ոուա քէտիսիւտայէ պաժէրէ հան Երաս-
 24 տոս ու կուարտոս պրէ սըլավան տըքըն: Ինայէթէ Բապ-
 պէ մն իսա էլ Մէսիհէ պը ո՛ հէմիան պըպն, ամին:
- 25 Նուա ժը ուիուա քօ դատիր ն ո փէթ քն, լը կօրա
 ինճիլէ մըն ու վաղա իսա էլ Մէսիհէ, լը կօրա քէֆչ
 պունէ աւ սըրրէ, քօ ժը էպէտի զէմանան վըրտա
 26 հաթը պու վէշարթըն, Ու նուա աչիքեար պու, ու պը
 տէսթէ քթէպէ փէյղէմպերան լը կօրա էմրէ էպէտի
 խօտէ ժը հէմի թայիֆանուա հաթը նաս պուն ժը պօյ
 27 իթաաթէ իմանէ, Եանի թանէ ժը ալիմ Սլլահուա, սը
 տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, էպէտի համտ պըպն, ամին:

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է ՐԵՍՈՒԿԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԿՈՐՆԹՈՍԼԻԱՆՈՒՄ

ՄԵՐ 1

- 1 Պօղոս պը իրատէթէ խօտէ ժը իսա էլ Մէսիհնա հաթը տալէթ պուն ըհսուլէ ու հէմ Սօսթէնէս պրէ,
- 2 Լը կորընթոստա պուն ժը քիլիսաէ խօտէնա, պը իսա էլ Մէսիհ հաթը փազըթ պունանուա, ժը աղիղ պունուա հաթը կաղի պունօղանուա, պը աւ հէմիանուա քօ լը հէմի տար նալէ ըապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ կաղի
- 3 տըքըն, է ուան ու ա մա, ժը ոուա ինայէթ ու սէլամէթ պըսա, ժը ըապպ ժը Պալէ մա ու ժը ըապպ իսա էլ Մէսիհէ:
- 4 Ժը պոյ ո լը հէր ոխթ ժը խօտէէ մըն շըքըր տըքըմ, լը սէր ինայէթէ խօտէ, քօ ժը ոուա հաթիմ
- 5 տայըն պը իսա էլ Մէսիհէ: Քօ հուն պը ուի լը նալա հէմի դըշդան զէնկին պուն պը հէմի սէօղան, ու պը
- 6 հէմի իլման. Չալան քօ շէհատէթիէ իսա լը ոտա սա
- 7 պիթ պու: Վուսան քօ ժը աշիքեար պունէ ըապպէ մա իսա էլ Մէսիհէ պը պէքէմիշ քըրընէ դաթ լը
- 8 պախշիշ քիտա դէմ նա պըն. Քօ աւ տէ ո՛ դայիմ պըքմ հաթա բաշէ՝ պէ սուչ պունէ լը ոյա ըապպէ
- 9 մա իսա էլ Մէսիհէ: խօտէ էմինա քօ պը աուի հուն հաթըն տալէթ պուն ժը Գուուէ ուիուա իլհազ պունէ ժը ըապպէ մա իսա էլ Մէսիհէնա:
- 10 Ժը ոուա լալա տըքըմ, էյ պրէան, պը նալէ ըապ

- պէ մտ իսա էլ Մէսիհէ , քօ խապերէ ո հէմիան եէք
 պըպն , ու լը նաւլա ո ֆըրդւան նն պըն , լէ հուն լը
 սէր եէք ֆըբըր ու լը սէր եէք շէվըր դավի պըպըն :
 11 Ձիրա ժը պոյ ո ժը մըռա խապեր հաթ , էյ պրէան ,
 ժը ուան քօ ժը մալա ֆըղմէ նըն , էրբը լը նաւլ ոտա
 12 ֆըրդւան հանն : Նուա ուիա տը պէմ , էրբը ժը ո հան
 եէքէ տը պէ պուն , էրբը նը է Պօղոս ըմ , ու աուէ
 տըն նը է Ապօղոս ըմ , ու աուէ տըն նը է կէփաս ըմ ,
 13 ու աուէ տըն էրբը նը է իսա մտ : Մէկէր իսա հա
 թիւն վայ պուն , մէկէր Պօղոս ժը պոյ ո լը խաչէ ու
 պուն , եախօտ հուն պը նավէ Պօղոս թահֆիլ պուն :
 14 Շըբըր տըբըմ ժը իօտէ , քօ ժը ո եէքէ մը թահֆիլ
 նն քըր , լէ թանէ կրիսպոսէ ու Գայիոսը , քօ եէքէ
 15 նն պէ . էրբը պը նավէ մըն թահֆիլ պու : (16) Պըռա
 քուֆլէթէ Սթէֆանոսէ ժի մը թահֆիլ քըր , հէնի
 պաշդասի քի դաթ նըզանըմ , էրբը մը թահֆիլ քըրիւն :
 17 Ձիրա իսա նը ժը պոյ թահֆիլ քըրընէ նն շիանտ ,
 լէ ինճիլէ վաղ քըրընէ շիանտ . պը իլմա սէօզան նա' ,
 18 քօ խաչէ իսաէ նաֆիլէ նն պն : Ձիրա վաղա խաչէ ժը
 հէլաք պուօզանուա տինիթի ն , համա ժը մանուա ժը
 19 հաթը խէլաս պուանուա դուլէթէ իօտէ ն : Ձիրա հա
 թիւն նըվիսանտըն . քօ իլմէ ալիման տէ վուենտա պը
 20 քըմ , ու ֆէհմէ ֆէհմիան տէ եօղ պըբըմ : Լը քուն
 ալիմ , լը քուն քեաթիպ , լը քուն թէֆիթիշ քրօղէ
 ուէ տընէ , իօտէ իլմէ տընէէ հան լը տինիթիէ նն^օ
 21 վէկէուանտ : Ձիրա չիւնքի տընէ պը իլմէ իօտէ , իօտէ
 նաս նն քըր պը իլմէ ուի . իօտէ ըազի պու պը տի
 22 նիթիէ վաղէ իման անօզան խէլաս պըբն : Ձիւնքի Եէ
 հուտիան ալամաթան տը խուազըն , ու Եունանիան իլ
 23 ման արամիշ տըբըն : Համա նմ հաթը խաչ պուն իսաէ
 վաղ տըբըն , ժը Եէհուտիանուա խուար պուն ու ժը
 24 Եունանիանուա տինիթի . Համա ժը ուանուա քօ հաթըն
 տալէթ պուն՝ կէրէք ժը Եէհուտիանուա , կէրէք ժը
 Եունանիանուա , դուլէթէ իօտէ ու իլմէ իօտէ իսա ն :

- 25 Ձերա տինէ խօտէ ժը մնուովան ալիմ ան , ու զայիֆէ
 26 խօտէ ժը մնուովան հէնի խօրթ ան : Ձերա էյ պրէան ,
 հուն տավէթէ խօ տը պինըն , քօ ժը ալիէ թէնէ ժը
 ո վրուան գուվէթլի նընըն , ժը ո վրուան ասըլգատէ
 27 նընըն : Լաքին խօտէ տիվանէէ տընէ պըժարթ քօ պը
 շէրմ պըքա ալիման , ու զայիֆէդ տընէ խօտէ պը
 28 ժարթ քօ պը շէրմ պըքան գուվէթլիան : Ու խօտէ ալ
 չագ գատէէ ու բաղպէթսըղէ տընէէ հան պըժարթ ու
 նաֆիլէան , քօ ուան դըշդ քի դէնան հասապ պուն
 29 ուան պաթալ պըքան . Հաթա քօ լը հուզուրա խօտէ
 30 գաթ թէն քի բասնա խօ նան տան : Համա հուն ժը ուի
 նան պը խա էլ Մէսիհէ , քօ աւ ժը մնուա ժը խօտէ
 31 իլմ ու սատագաթ ու աղիզիթի ու խէլաս պու . Չա
 վան քօ հաթիմ նըլիսանտըն , Սւ քօ բասնա խօ տը
 տան պըրա պը Բապու բասնա խօ պըտան :

ՍԼԻՐ 2

- 1 Ու անգ էյ պրէան , քօ ժը ուա հաթըմ , նա քի պը
 աղամէթէ սէօղէ , եա իլիման հաթըմ ժը պոյ շէհա
 2 տէթէ խօտէ ժը ուա պէյան քըրընէ : Ձերա մը լը
 նավ ոտա գաթ դըշդ քի զանըն մինասիպ նան տի , իլ
 լա խա էլ Մէսիհէ աւ ժի լը խաչէ հաթը ուապուն :
 3 Ու անգ պը զայիֆիթիէ ու պը թըուս ու պը վրու թըու
 4 սանէ լը պա ոտա սանքընըմ : Ու սէօղան մըն ու հէմ վա
 զա պը գանտըրըճի սէօղա իլմէ մնուովան ան , լէ պը
 5 խապաթա Բուհ ու գուվէթէ պու : Հաթա քօ իմանէ
 ո՛ պը իլմէ մնուովան նա , լէ պը գուվէթէ խօտէ պը
 6 պան : Համա լը նավ քեամիլան ան իլմ խապէր տըտըն ,
 լաքին իլմէ տընէնէ հան նա ու նան ժի հաթը պա
 7 թալ պուն ա հիւքմտարանէ ասիրէ հան : Իլլա լը սըր
 հաթը վէչարթի պուն իլմէ խօտէ ան խապէր տըտըն ,
 քօ խօտէ աուի ժը պոյ իզղէթէ ման ժը ավուլտա թագ
 8 տիր քըր : Քօ աուի հիւքմտարէ ասիրէ հան եէք ժի

նը զանի, զիրա էրբըր պը զանը պուռնա հէնի Բապպէ
 9 ճէլալէ լը խաչէ տէ տար նա անընա : Լէ չավան քօ
 հաթիւն նըվիսանտըն . Աւ դըշդան քօ ջահվ նա տիւն
 ու կօ նա պըհիստիւն ու լը տըլէ մառուվան նա քէ
 10 թիւն, խօտէ ժը տէլալիանէ խօռա հազըր քըր : Լաքին
 խօտէ ժը մառա աչիքեար քըր պը Բուհա խօ, զիրա
 Բուհ հար դըշդան թէֆթիշ տըքա, դըշդեդ գուրէ
 11 խօտէ ժի : Ձիրա ժը մառուվան դըշդէ մառուվան քի^օ
 տըզանը, լէ թանէ բուհէ մառուվ քօ լը ուխա ա,
 ահվա ժի դըշդեդ խօտէ եէքէ նըզանա, լէ թանէ Բու
 12 հէ խօտէ : Համա աժ բուհէ տընէէ հան նա սանտըն,
 լէ աւ Բուհ քօ ժը խօտէ ա, քօ աժ նասքըն աւ դըշ
 13 դան քօ ժը խօտէ ժը մառա հաթիւն տայըն . Քօ ուան
 աժ տը պէժըն, պը խապէր ու հին քըրընէ իլմէ մա
 14 ուռուվան նա, իլլա պը սէօզ ու հին քըրընէ Բուհէ Ազի
 զէ, ու դըշդէ բուհանիան՝ պը բուհանիան աժ բուպար
 14 տըքըն : Լաքին նէֆսանի մառուվ դըշդէ Բուհէ խօտէ
 դապուլ նա քա, զիրա ուան ժէռա տինիթիւն, ու
 զանըն ժի դատիր նընա, զիրա պը թարզա բուհանիէ
 15 թէֆթիշ տըպըն : Համա աւ քօ բուհանի ա, հար դըշ
 դան թէֆթիշ տըքա, ու աւ ժը եէքէ թէֆթիշ նա
 16 պա : Ձիրա Քըքըրէ խօտէ քի զանա, քօ ժէռա հին
 պըքա, համա լը մառա Քըքըրէ խօտէ հէյա :

ՍԷՐ 3

1 Ու ազ եա՞ պրէան՝ ժը ոռա ոգա բուհանի խապէր
 2 տանէ դատիր նա պուժ, իլլա ոգա ճիսմանիան, Ոգա
 պը խաէ ժը մասուժանուա, մը ժը ոռա շիր տա խո
 ւարըն, ու նա դաժ, զիրա հուէ հէժա դատիր նա
 3 պուէ, հէժ նուա ժի հուէ դատիր նընըն : Ձիւնքի հէժա
 հուէ ճիսմանի նա . զիրա կավա քօ լը նալ ոտա հա
 սէտան ու փալ ջուէտանան ու նիզայան պըպա, հուէ
 ճիսմանի նը՞նը ըն, ու պը թարզա նասան հուէ նա^օ

- 4 ջուն : Ձերա կալա քօ ժը ո՛ր եէքէ տը պէ՛ անղ է Պօղոս
սէ ման ու աուէ տըն , էրքը անղ է Ապօղոսսէ ման , հուն
- 5 ճիամանի նը նըն : Նուա Պօղոս քի՛ն ու Ապօղոս քի՛ն ,
իլլա ուանան խըզմէթքեար ըն , քօ պը ուան հուն
խման անին , ու չալան քօ Բասպ սա ժը ուան հանր
- 6 եէքէուա : Մը տանի ու Ապօղոս ալ տա , լաքին խօտէ
7 մանղըն քըր : Վուսան քօ տանօղ դըչդ քի նընան , ու
ալ տայօղ դըչդ քի նընան , իլլա աուի մանղըն քըօղ
- 8 խօտէ : Համա տանօղ ու ալ տայօղ եէք ըն , լաքին
հանր եէքէ լը կօրա զահմէթէ խօ տէ իւճրէթ պըսթի
- 9 նան : Ձերա ան՛ պը խօտէ թանլ շըղուլօղ ըն . հուն վա
- 10 լայի ու պինատ խօտէ նան : Լը կօրա աւ ինայէթ քօ
խօտէ ժը մըուա տա , ոգա ալիմ միմար քի մը հիմ
տանի , համա լը սէր ուի ջէքըրօղ պաչիանան , համա
- 11 հանր քէս պրա մէղնքան աւ չալան ջէ տըքան : Ձերա
եէքէ հէնի պաչիա հիմ քի նըքեարան տէյնան ժը աւ
- 12 հաթը տանին պաչիա քօ աւ խա էլ Մէսիհ ան : Ու
էրքը եէքէ լը սէր հիմէ հանա զէու , զիվ ճէվահիր
- 13 գէվըրան , տար , կիյա , գամիչ պինա տըքան , Ամէլէ
հանր քէս տէ քըֆշ պըպան , զիրա ու աուի տէ պէյան
պըքան , չըմա քօ պը ալըր քըֆշ տըքան , ու ամէլէ
հանր քէստ պը չը թարղ պուճէ՛ ակըր տէ պը ճէուրպի
- 14 նա : Ու էրքը հաթը ջէ պուճէ ամէլէ եէքէ պըմինան ,
- 15 աուի տէ իւճրէթ պըսթինան : Ու էրքը ամէլէ եէքէ տը
չէվութան զէրար տէ պըքըինան . համա աուի սայքի
- 16 ոգա ժը ալըրէ տէ խէլաս պըպան : Նըղանըն քօ հուն
տաճարէ խօտէնան , ու լը ոտա Բուհէ խօտէ սաքին տը
- 17 պան : էրքը եէքէ տաճարէ խօտէ խարապ տըքան , խօտէ
աուի հէլաք տէ պըքան , զիրա տաճարէ խօտէ աղիղան ,
քօ աւ հուն ըն :
- 18 Նան՛ պան քօ եէքէ աւ խօ պը խաքինան , էրքը ժը ո
եէքէ աւ խօ ալիմ տը հասըպինան լը նալ տընէէ հան ,
- 19 պրա տին պըպան , քօ ալիմ պըպան : Ձերա իլմէ տընէէ
հան լը պանր խօտէ տինիթի ան . զիրա հաթիան նըվի

սանտըն, ալիման լը ֆէրզանտիթիէ ուան կըրթող աւ
 20 ան: Ու տիտա հաթիւն նըվիսանտըն. Բապպի Փըքրէ ալի-
 21 ման տըզանն քօ պաթալ ըն: Վուսան քօ եէքէ պը
 22 մանուվան պրա բաննա խօ նան տան: Չըմա քօ հանր
 գըչդ է ուն էրքը Պօզոս՝ էրքը Սպօզոս՝ էրքը կէվաս,
 էրքը տընէ, էրքը էօմիւր, էրքը մըրըն, էրքը դըչդէ
 անվաին, էրքը աւ դըչդ քօ տէ պըպըն հէմի ժի է ո
 23 ան: Հուեն ժի է իսանըն ու իսա ժի է խօտէ ան:

ՍԷՐ 4

1 Ման մանուվան պրա ահվա, եանի խըզմէթքեարէդ
 իսաէ ու ոգա վէքիլխարճէ սըրա խօտէէ հասապ պը
 2 քըն: Նուա տըմինն քօ ժը վէքիլխարճան հաթը խօս-
 3 տըն ուիա ան, քօ եէքէ էմին պէ տիթըն: Համա ժը
 մըրուա, ժը ո, եախօտ ժը հիւքմա մանուվ հիւքմ պուեն
 4 դըչդ քի նընն, ան խօ ժի հիւքմ նաքըմ: Չիրա ան
 լը սէր խօ քօթի դըչդ քի նըզանըմ. համա պը ուիա
 5 ան պատըդ նապըմ. լէ ան հիւքմ քրօղ Բապպ ան: Նուա
 ժը զէմանան ալուլ գաթ դըչդ քի հիւքմ ման քըն,
 հաթա քօ Բապպ պէ, քօ աւ դըչդէ վէչարդիէ դա-
 6 ըիէ տէ լը ոօհնիէ պինն, հէմ թէտպիրէ տըլան տէ
 աչիքեար պըքն, ու լը ուէ չաղէ մէտհա հանր քէսէ
 տէ ժը խօտէ պըպն:

6 Ու ուիա ժը պօյ ո՝ էյ պրէան, մը ժը խօռա ու ժը
 Սպօզոսուա թէմսիլ անի, քօ հուեն ժը ման հին պըպըն
 լը սէր մանուվան ժը հաթը նըվիսանտընէ զէտան դըչդ
 7 քի Փըքըր նանքըն. քօ եէք ժը ո ժը պօյ պաչդասի քի
 քիպիրլէմիչ նան պան լը պանր պաչդասի քի: Չիրա աւ
 քի^ո ան քօ դա Փարգիլի տըքն ժը պաչդասիան, ու չը^ո
 է դա հէյն քօ դա նան սանտիան, ու էրքը դա սան-
 տիա, չըմա^ո ոգա նա սանտօղ բաննա խօ արտի:

8 Հէնի հուեն թէր պուեն, հէնի հուեն զէնկին պուեն, պէ
 ման հուեն փատիչահ պուեն, ու քեաչքի հուեն փաչահ

- պըպանա , քօ անձ ժի պը ոռա վիատիշահիթի պը քը-
 9 բանա : Զիրա անձ թախմին տըքըմ՝ քօ խօտէ ման րէսու-
 լան էսնա նասան քըր ոգա գաթուլան , զիրա անձ թա-
 10 մաշայէ տընէ , ու մէլէքան ու մանուկան պուն : Լմ
 ժը պոյ իսաէ տիվանէ նըն , հուն պը իսա ագըլը նան .
 անձ զայիֆ ըն , հուն պը գուվէթ ըն . հուն իզգէթլի
 11 նան , լաքին անձ պէ ըաղպէթ ըն : Հաթա լը սաաթէ
 հան հէմ պըրչի պուն ու հէմ թի պուն անձ տըքըլ-
 նըն . հէմ դահզի տըմինըն , հէմ անձ դէնը քութան ,
 12 հէմ պէ ըահաթ պուն : Հէմ պը տէսթէ խօ անձ պը
 շըղուլանտընէ զահմէթ տըքըլինըն , կավա քօ ման տըթ-
 մինան տըտըն , անձ խայր տուա տըքըն , կավա քօ ման
 13 տը գավարանտըն անձ սապը տըքըն : կավա քօ ման զէմ
 տըքըն անձ լավա տըքըն , հաթա նուա անձ գէմնըքէ
 վագըթ քըրընէ տընէ ու ոգա իպրէթէ ալէմէ պուն :
 14 Ուանան ժը պոյ ո շէրմ քըրընէ նա նըվիտըմ , լէ ոգա
 15 էվլատէ մըն տէլալի ո՛ շիրէթ տըքըմ : Զիրա էրքը պը
 իսա տան հազար խօճաէ ո՛ պըպան , վըռ պալէդ ո՛
 թուննան . զիրա պը իսա էլ Մէսիհէ պը տէսթէ ինճիլէ
 16 մը ո՛ դա : Նուա ժը ոռա լավա տըքըմ , ժը մըռա ույ-
 17 միշ պըպըն : Ժը պոյ ուիա մը ժը ոռա շիանտ Տիմոթէո-
 սէ , քօ գուռէ մըն տէլալի ան , ու պը Բապպ էմին . քօ
 աւ տէ պիրա ո պինն պը իսա պուն ուէա մըն . չավան
 քօ լը հանր ճի լը նավա հէմի քիլիսանտա հին տըքըմ :
 18 Հընըքան քիպիրլէմիշ պուն , ոգա անձ ժը ոռա տէ ան-
 19 յըմ : Լաքին գուվան տէ պէմ ժը ոռա՝ էրքը իզնէ խօտէ
 պըպան , նա՛ թաննէ սէօղա քիպիրան , իլլա գուվէթէ
 20 ուան ժի տէ պըղանըմ : Զիրա վատիշահիթիէ խօտէ
 21 պը սէօղան նըն , լէ պը գուվէթ ան : Զը՞ տը խուազըն ,
 պը ջօ՛վ ժը ոռա պէմ , եախօտ պը մուհապէթ ու պը
 ըուհա մաղլումիթիէ :

ՍԷՐ 5

- 1 Մըսէվի լը նավ ոտա զինա դէ պըհիստըն , ու վուսան զինա՝ քօ լը նավ թայիֆան ժի թուենն , եանի
 2 եէքէ ժընա պավէ խօ պըկըն : Ու հուն քիպիր պունն ու պա խուսուս հուն շին նա՝ քշանտըն , քօ ամէլէ հան
 3 քրօղ ժը նավա ո՛ պէ հնլանին : Ձիրա ֆարաղն անգ պը կօվտա ժը ո՛ տուր ըմ , լաքին պը բուհ հազըր ըմ , նուա ոգա լը նավ ոտա հազըր պունէ մը ճայիղ տի ,
 4 քօ գըչդէ հան քրօղէ . կավա քօ պը նավէ իսա էլ Մէսիհէ հուն լը եէք ճի դէնն ճըվանտըն ու բուհա մըն
 5 պը գուվլէթէ րապպ իսա էլ Մէսիհէ , վուսան քրօղ ժը Շէյդանուա թէսլիմ՝ պըքըն , ժը պօյ հէլաք պունէ կօվտէյ ուի , քօ բուհա ուի խէլաս պըպն լը ույա
 6 րապպ Մէսիհէ : Սւ բանա ո՛ գանճ նընն , հուն նըղա՞նըն քօ բըչի քի հէվիր թըռչ կըչք հէվիրան թըռչ
 7 տըքն : Հէվիր թըռչէ դէվըն փագըժ քըն , քօ պըպըն հէվիրէ նու , չավան քօ պէ հէվիր թըռչըն . զիրա փա
 8 սէհէ մն իսա ժը պօյ մն գուրպան պու : Նուա ան պայրամ պըքըն , նա պը հէվիր թըռչէ դէվըն , ու նա պը հէվիր թըռչէ քօթիթիէ ու եարամաղիթիէ , լէ պը հէվիր թըռչէ , խուլուսէ փաք ու տօղրիթիէ :
 9 Մը նըվիսանտ ժը ոռա լը մէքթուպտա քօ պը զինա
 10 քեարան գարըչմիչ նապըն : Ու նըվիսանտընէ մըն հէլ պէթ նա պը զինաքեար , եա պը թամաքեար , եա պը գափըճի , եա պը փութփէրէսթէդ տընէէ հանն . չիւնքի էրքը վուսան պըպն՝ ժը ոռա ժը տընէէ հան ուպուն
 11 լաղըմ գէ : Համա հալա մը ժը ոռա նըվիսանտ քօ գարըչմիչ նա՛ պըն , եանի էրքը եէքէ պրէ անկլամիչ պուն զինաքեար , եա թամաքեար , եա փութփէրէսթ , եա տըժմին քրօղ , եա պէքրի , եա գափըճի պը պն ,
 12 պը ահվա քանուա թաամ պիլէ մն՝ խուն : Ձիրա ժը մըռա չը՞ լաղըմն քօ է տնրվն նա ժի հիւքմ պը

քրմ. նա՞ քի հուն աւ քօ է հընտուռէնն հիւքմ տը
 13 քըն : Համա ուան քօ է տարվն նն խօտէ տէ հիւքմ
 պըքն , նուա եարամաղէ ժը խօ հնլինըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Ժը ո եէքէ երբը տալա քի ուի հէպն պը հէվալէ
 ուի , ճէսարէթ աըքն՞ լը պնր նահագան մէհքէմէ պը
 2 պն , ու նն լը պնր աղիղան : Հուն նըզա՞նըն քօ շե-
 րաաթէ տընէ աղիղան տէ պըպինըն , ու երբը շերաա-
 թէ տընէ ժը ո՛ տէ պըպինըն , շերաաթէ փըռ ըըջուք
 3 մասլահաթան լայըգ նը՞նըն հուն պըպինըն : Հուն նը-
 զանըն քօ շերաաթէ մէլէքան նմ տէ պըպինըն , լէ լը՞
 4 քօ տըմինն դըշգէդ ասիրէ հան : Նուա երբը մէհքէ-
 մէէ տայիրէ ասիրէ հան լը ոտա հէյն , ալչաղ քէսէդ
 5 քիլիսայէ ժը խօռա գասի տէյնըն : Էշ ո՛ ժը պօյ
 շէրմ քըրըն տայընէ տըպէմ , աւ գասա պուն քի լը
 նալ ոտա ալիմ քի թո՞ւննն , քօ լը նալ պրէան շե-
 6 րաաթ քըրընէ գասիր պըպն : Լաքին պրէ պը պրէռա
 7 մահքէմէ տըպն , ուիա ժի լը պնր իմանտըզան : Հալա
 ուիա կըժք ժը ոռա գասպահաթ ն , քօ պը հնվուտու-
 ռա տավայ ո՛ հէյն . չըմա իլլա հուն նահագիթի նաք-
 շինըն . չըմա՞ իլլա հուն ժը գէմանիռա գայիլ նապըն :
 8 Լէ հուն նահագիթի ու գէմանի տըքըն , ուիա ժի ժը
 9 պրէանռա տըքըն : Հուն նըզանըն քօ նահագան
 վարիսէ փատիչահիթիէ խօտէ տէ ննպըն . հուն խօ մա՛
 խաքինըն , կէրէք Փահիչան , կէրէք փութփրէսթան ,
 10 կէրէք զինաքեադան . կէրէք զէնփարան , կէրէք զու-
 լամպարան , կէրէք տըղան , կէրէք թամաքեարան , կէ-
 րէք սէրխօչան , կէրէք քուֆըրպազան , կէրէք դափը-
 11 ճիան լը փատիչահիթիէ խօտէ տէ վարիս ննպըն : Ու
 հուն հընըքան , լը զէմաննան ահվա պուն լաքին նուա
 հաթըն շուշտըն , լաքին հաթըն աղիղ պուն , լաքին
 հաթըն սաաըգ պուն պը նալէ րապպ Մէսիհէ ու պը
 ըու հէ խօտէ մն :

12 Ժը մըռա հար դըշդ ճայիղ ան, համա հար դըշդ
 13 ֆայտելի նընան, ժը մըռա հար դըշդ ճայիղ ան, համա
 անդ լը պըն հիւքմաթէ դըշդ քի տէ նանպըմ: Թաա-
 ման ժը պոյ դըքէ նան ու դըք ժի ժը պոյ թաամանն .
 լաքին թօտէ առանանն ժի ու ուտն ժի տէ պաթալ պը
 14 քան, լաքին կօլտա ժը պոյ ֆահիշիթիէ նընան, լէ ժը
 պոյ Բապալ ան, ու Բապալ ժը պոյ կօլտա ան: Ու թօտէ
 15 քօ Բապալէ տա դըյամ քըրըն, ման ժի տէ պըտը դը-
 յամ քըրըն պը դուլիլէթէ լսօ: Հուն նըղանըն քօ թէնէ
 16 ո՛ ազայէ իտա նան, նուա ազայէ իսաէ ան պըտըինըն
 ու ազայէ ֆահիշան պըքըն, հա՛շա: Հուն նըղանըն քօ
 17 էրքը աւ քօ ժը ֆահիշաա նէզ տըպան պը ուիռա եէք
 թէն տըպան, չըմա քօ քթէտլ տըպէ, Հար տուան եէք
 18 թէն տէ պըպըն: Համա աւ քօ ժը թօտէռա նէզ տը-
 պան, պը ուիռա եէք բուհ տըպան: Ժը ֆահիշիթիէ պը
 19 ումըն. մանուլ հար չը կիւնէ քօ տըքան ժը թէնէ
 ուի տանըլ ան. համա զինա քրօղ՝ ժը թէնէ լսօռա
 20 կիւնէ տըքան: Հուն նըղանըն քօ թէնէ ո՛ տաճարէ
 բուհ էլ Գուտտէ նան քօ լը նալ ոտա ան, քօ աուի ժը
 թօտէ ժը ռաա հէյան, ու հուն լսօտիէ լսօ նընըն: Ձիրա
 հուն պը պահա հաթըն քուանտըն, նուա պը թէնէ լսօ
 ու պը բուհէ ժը թօտէռա իզղէթ պըքըն, քօ ուան է
 թօտէ նան:

ՍԷՐ 7

1 Ձիրա ժը պոյ աւ դըշդան քօ հուն ժը մըռա
 նըլիսանտըն. ժը մանուլա դանճ ան քօ ժը ժըն-
 2 աա նէզ ան պան: Համա ժը սէմէտէ զինայան ժը հար
 քանուա ժընա ուի հանպան, ու է հար ժըն մէրէ ուի հան-
 3 պան: Մէր պրա տէյնէ ժընա լսօ ատա պըքան, վու-
 4 սան ժի ժըն տէյնէ մէրէ լսօ: Ժըն լը սէր լսօ հիւք-
 մաթ նա՛քան, լէ մէրէ ուի. հէմ վուսան ժի մէր լը սէր
 5 լսօ հիւքմաթ նաքան, լէ ժընէ ուի: Հուն հանվուտու
 մահրում ման հէլըն. մէյեր քօ՝ ժը պոյ ոխթա իպա-

- անթէն ո՛ր պունէ , հաթա ոխթ քի պը եէք խապէր պը
 պա՛ . ու տիսա ժը հա՛վուտուուա վէկէռըն քօ Շէյդան
 6 ո՛ր նա՛ ճառըպինա՛ ժը պօյ նա՛ զապթ պունէ ո՛ր : Ուխա
 տըպէմ՝ պը պա՛րտանէ , ու նա՛ պը թէնպիհ՝ քըրընէ :
 7 Զիրա մը տը խօսա քօ հա՛ր քա՛ս ոգա մըն պը պանա .
 լաքին է հա՛ր եէքէ պախշիշէ ուի հէյա՛ ժը խօտէ , եէքէ
 8 վահա ու աուէ տըն պը ուէ հավսոյէ : Համա ժը նա՛ զէվը
 ճիանուա ու ժը ժընէպիանուա տըպէմ՝ , ժը ուանուա գանճ
 9 ա՛ քօ ոգա մըն պըմինըն : Համա էրքը աւ խօ նըքեարըն
 զապթ քըրընէ՝ պրա պը զէվըճըն . զիրա զէվըճանտըն
 10 ժը կէրմ՝ պունէ գանճ ա՛ : Համա ժը զէվըճանտօղանուա
 թէնպիհ՝ տըքըմ՝ , նա՛ ա՛ղ , լէ խօտէ՝ քօ ժըն ժը մէրէ խօ
 11 պրա ճիէ նա՛ պա՛ . Լէ ա՛րքը տըպա՛ ժի պէ զէվըճանտըն
 պըմինա՛ , եախօտ պրա պը ժընէ խօ լը հա՛վ պէ , ու մէր
 12 ժընա խօ պրա նա՛ հէլա՛ : Համա ժը պաշգասիանուա
 ա՛ղ տըպէմ՝ , նա թապպ , էրքը ժը պրէքիուա իմանտըղ
 ժըն քի հէյա՛ , աւ պը ուիուա սաքին պունէ ըաղիա՛ ,
 13 աուի պրա պա՛ր նա՛ տա՛ : Ու ժը ժըն քիուա իմանտըղ
 մէր հա՛պա՛ , ուի պը աւուա սաքին պունէ ըաղիա՛ , պրա
 14 աուի պա՛ր նա՛ տա՛ : Զըմա քօ իմանտըղ մէր՝ պը ժըն դէ
 աղիղ պուն ու իմանտըղ ժըն պը մէր դէ աղիղ պուն .
 զիրա էրքը վուսան նա՛ պանա էվլատէ ո՛ր տէ մուրտար
 15 պըպանա , համա նուա աղիղ ըն : Զիրա իմանտըղ պուն
 էրքը ճիէ տըպա՛՝ պրա ճիէ պա՛ . պրէ քի եա խուշք քի
 լը ահվա դըշդանտա եէսիր նընա՛ , լաքին խօտէ մա՛
 16 ժը սէլամէթուա կաղի քըր : Զիրա դու չը՞ զանի , էյ
 ժըն , դու տէ մէրէ խօ խէլաս քի , եա դու չը՞ զանի
 17 էյ՝ մէր , պէլքի դու տէ ժընէ խօ խէլաս քի : Փազաթ
 թապպ ժը հա՛ր քա՛սուա չավան գըամէթ քըր հա՛ր քա՛ս
 խօտէ չավան տապէթ քըր պրա վուսան հա՛ռա՛ . ու պը
 ուի հավայէ լը հէմի քիլիսանտա ա՛ղ թէնպիհ՝ տըքըմ՝ :
 18 Էրքը եէքէ պը սիւննէթ ժը իմանուա տապէթ պու ,
 պրա տիսա պէ սիւննէթ նա՛ պա՛ , ժը պէ սիւննէթան եէ
 19 քէ տապէթ պու պրա սիւննէթ նա՛ պա՛ : Զիրա սիւննէթ

- 20 գաթ դըշդէ քի նընն ու պէ սիւննէթ գաթ դըշդէ քի
 նընն . լէ բէ քըրընէ թէնպիհէ խօտէ լաղըմն : Զիրա
 հար քան լը չըտա տավէթ պու , պրա լը ուխտա պը
 21 սնքընն : Դու գո՛ւլ տավէթ պույ՝ պրա հաճէթէ դա
 ննպն , լաքին էրքը տըքեարի ազատ պի՝ հէնի գանճ ,
 22 աուի լը տէսթ պինն : Զիրա աւ գո՛ւլ քօ պը Բապպ
 տավէթ պունն աւ ազատա խօտէ ն . վուսան ժի աւ
 23 ազատ քօ տավէթ պունն , գուլէ իսան : Հուն պը պա-
 24 հա հաթըն քըռանտըն , գուլէ ինսանան մն պըն : Հար
 քան , էյ պրէան՝ լը չըտա տավէթ պու լը պար խօտէ
 պրա լը ուխտա պը սնքընն :
 25 Համա ժը ժոյ պաքիրան , ժը խօտէ թէնպիհէ մըն
 թուննն . համա մը ժը Բապպ էմին պունուա պը մէր-
 26 համէթ տիթընէ , ժը ուա ուէյ տըտըմ : Նուա նղ
 թախմին տըքըմ քօ գանճ ն լը զէմանա հանտա ժը պոյ
 սըլաթէ , եանի գանճ ն ժը մնուվուա քօ ահվա պը-
 27 պն : Պը ժըն հաթի՛յ կրէտան , վէքըրըն արամիչ մնքն ,
 28 ժը ժըն պարտայ՝ , ժըն արամիչ մնքն : Համա էրքը պը
 զէվըճի ժի կիւնէ նա քի , ու էրքը պաքիրէ ժի պը զէ-
 վըճն կիւնէ նա քն , լաքին սըխընթիէ ահվա քնսան
 լը խօտա տէ պըպն , համա նղ ո՛ գայիրմիչ տըքըմ :
 29 Համա ուիա տըպէմ , էյ պրէան՝ էրքը ռթթ գըն պունն .
 տը մինն քօ ուանան քօ ժընէ ուան հէյն ժի պրա
 30 ոգա ուան պըպըն քօ ժընէ ուան թուննն : Ու ուան
 քօ տը կըրըն , ոգա քօ նա կըրըն , ու ուան քօ տը
 քէնըն ոգա քօ նա քէնըն , ու ուան քօ տը քըռըն ,
 31 ոգա քօ դըշդէ քէ ուան թուննն : Հէմ ուան քօ տը-
 նէէ հան գուլլանմիչ տըքըն , աուի ոգա պը թարգա
 քթիէ գուլլանմիչ պուօղան պրա ննպըն . զիրա սէֆաէ
 32 տընէէ հան տը պըհուրն : Համա նղ տը խուաղըմ քօ
 հուն պէ զէմ պըպըն . զիրա մնուվէ նն զէվըճանտըն
 ժը պոյ դըշդէ-ք խօտէ զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը
 33 խօտէուա խօչ պն : Համա մնուվէ զէվըճանտըն ժը
 պոյ դըշդէ տընէէ հան զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը

- 34 Ժրնէ խօռա խօշ պան : Է ժրնէ զէվրճանտըն ու պաքիրէ ժը հանվուտու Փարգէ ուան հէյն . զիրա պաքիրէ ժը պոյ դըշդէ խօտէ զէմ տըքշինն էրքը աւ պը բուհ ու պը կօվտա ազիզ պըպան , համա ժրնէ զէվրճանտըն ժը պոյ դըշդէ տընէէ հան զէմ տըխօ , էրքը չավան ժը
- 35 մէրէ խօռա խօշ պըպան : Համա դըշդէ հան ժը պոյ Ֆայտէէ ո՛ տըպէմ նա՛ քի լը սէր ո՛ կրէտան քի պաւէժմ , լէ ժը պոյ էտէպէ , ու ժը պոյ պէ զայիլէ ժը
- 36 ժը խօտէռա խըղմէթ քըրընէ : Համա էրքը եէքէ ժը պոյ պաքիրէ խօ այըպ տը հասապինն ժը պոյ ռխթա խօ պըհուրանտընէ , ու վուտան պուն լաղըման , չըքօ տը խուաղան պրա պըքան , կիւնէ նա՛ չըղուլն , պրա պը
- 37 զէվրճըն : Համա աւ քօ լը տըլէ խօտա դավի տը սանքընն , ու մէճպուր ժի նընն . ու իրատէթէ ուի լը տէսթտա ն , ու լը տըլէ խօտա ահիլա մինասիպ տին
- 38 քօ պաքիրէ խօ խօյի պըքան դանն տըքան : Նուա աւ քօ պաքիրէ խօ տը զէվրճինն դանն տըքան , ու աւ քօ
- 39 նա՛ զէվրճինն հէնի դանն տըքան : Ժրն պը մէրէ խօ չըդաա քօ սաղան պը նօմօտէ կրէտանն , համա էրքը մէրէ ուի պըմիան , պը քէռա քօ պը խուաղան զէվրճան
- 40 տըն աղաա ն փադաթ պը Բապպ պրա պըպան : Համա հէնի վըռ խօղի ժը աուիռա քօ լը սէր րէյէ մըն տը սանքընն , ու նղ թախմին տըքըմ քօ լը մըտա ժի Բուհէ խօտէ հէյն :

ՄԵՐ 8

- 1 Աքին ժը պոյ դուրպանա վութան նմ տըղանըն քօ իլմէ ման հէմիան ժի հէյն , իլմ քիպիրիթի դինն ,
- 2 համա մուհապէթ մամուր տըքան : Ու էրքը եէքէ թախմին տըքան քօ դըշդ քի տըղանն , հէժա դաթ դըշդ
- 3 քի նըղանն չավան քօ լաղըման զանըն : Համա էրքը եէքէ խօտէ տը հապինն , աւ ժը ուի հաթինն զանըն :
- 4 Նուա ժը պոյ խուարընէ դուրպանա վութան նմ տը

զանննն քօ փուծան լը տընէէ հանտա դըշդ քի նընըն .
 5 ու քօ ժը եէքէ պաշգա խօտէ քի թուենն : Ձիրա էրքը
 պը նավ հայըն ժի խօտէան կէրէք լը աղիւմանտա
 ու կէրէք լը արտէ չալան քօ հանն փըռ խօտէան ու
 6 րապպան : Լաքին է ման եէք խօտէ հէյմ Պավ քօ հար
 դըշդ ժը ուինն ու ան ժի պը ուինն ու եէք րապպ
 իսա էլ Մէսիհ , քօ հար դըշդ պը ուինն ու ան ժի
 7 պը ուինն : Համա իլմէ հան լը հէմիտա թուենն , ու
 հընըքան հաթա նուա պը նէյէթէ փուծէ գուրպանա
 փուծէ տըխուն , ու զամիրէ ուան ժը պօյ զայիֆ պունէ
 8 մուրտար տըպան : Ձիրա թաամ ման մադպուլէ խօտէ
 նաքան , լաքին էրքը ան պըխուն զէտան նայըն , ու
 9 էրքը ան նան խուն գէմ նայըն : Լաքին մանղաքըն աւ
 հիւքմէթէ ո՛ ժը զայիֆանուա պը թարղ քի խուար պուն
 10 նանպան : Չըմա քօ էրքը եէքէ պըպինն դա քօ իլմէ
 դա հէյմ լը փուծիանէտան ունըշդի , նա՞ զամիրէ աւ
 մանուլէ զայիֆ տէ ճէսարէթ պըքան գուրպանէ փու
 11 թէ խուարընէ : Ու պը իլմէ դա աւ պրէէ զայիֆ տէ
 12 հէլաք պըպան , ժը պօյ էքէ քօ իսա մըր : Համա պը
 ուէ թարղէ ժը պրէանուա պը կիւնէ քըրընէ , ու զա
 միրէ ուան զայիֆ պը պրինտար քըրընէ ժը իսաուա
 13 կիւնէ տըքըն : Նուա էրքը թաամ պրէյ մըն խուար
 տըքան լը էպէտէ կօշթ տէ նան խում , քօ պրէյ մըն
 խուար նանպան :

ՍԷՐ 9

1 Էշ ազատ նը՛նըմ , ան թէսուլ նը՛նըմ , մը րապպէ
 ման իսա էլ Մէսիհէ պը ջահվէ խօ նանտի . պը րապպ
 2 ամէլէ մըն հուն նը՛նըն : Էրքը ժը պաշգասիանուա թէ
 սուլ նանպըմ ժի , լաքին ժը ոուա հէլպէթ թէսուլըմ .
 3 զիրա պը րապպ մօհրա րէսուլիթիէ մըն հունըն : Ճէ
 4 վապէ մըն ան թէֆթիշ քրօղուա ուիա ան . ժը խուա
 5 րընէ ու վէխուարընէուա հիւքմէթէ ման թուենն : Մէ

- կէր հիւքմէթէ մն թո՛ւննն ալ իսա խուչգ պուն ժըն
 քի ալ խօռա կէռանտընէ, չավլան քօ պաշգա րէսու-
 6 լան, ու պրէէգ րապպ ու կէփաս տըքըն: Թանէ ժը
 մըռա ու ժը Բառնաբա՞նա րուսգաթ թուննն, քօ նմ
 7 ննքըն: Գաթ եէքէ ալ մասրաֆէ խօ լը ճէնկէ տը՞ջօ .
 քի՞ ունղ տը տանի ժը մահուլէ ուի նա խօ . եախօտ
 քի՞ պըզընան տը ջէրինն ու ժը շիրէ պըզընան նա՛ խօ:
 8 Ուանան պը թարղա մնռո՞ւվան տըպէմ, նօմօս ժի ուա
 9 նան նա՞ պէժան: Ձիրա լը նօմօսէ Մուսա ժի հաթիւն նը
 վիսանտըն . Տնվէ աւ կա՛ քօ լը պէտնրտա տը խապըթն
 10 կրէ ննտի: Մէկէր ժը պօյ կայան հաճէ՞թէ խօտէ ն ,
 նա՞ քի ժը պօյ մն տըպէժան, գիրա ժը պօյ մն հաթիւն
 նըվիսանտըն . չիւնքի աւ քօ ճօթ տըքն ժէռա լազըմն
 քօ պը ումուտ ճօթ պըքն ու պէտնր քութօղ պը ու-
 մուտ պըքն քօ ժը ումուտէ խօ հիսէտար պըպն: Էրքը
 11 նմ ժը ուա րուհանի դըչդան աթօթըն, փը՞ռ դըչդ-
 քի ն, էրքը նմ ժը ո տիւնեալի դըչդան պըչինըն: Էր-
 12 քը պաշգասիան լը սէր ո հիւքմէթէ հան տըքըն, նմ
 հէնի բէթըր, լաքին նմ հիւքմէթէ հան նա շըղուլան-
 տըն, լէ ժը հնր դըչդանուա սապը տըքըն նմ, քօ նմ
 13 ժը ինճիլէ իսառա էնկէլ նն պըն: Հուն նըզանըն քօ
 ուան քօ լը տաճարտա տը շըղուլըն ժը տաճարէ տը
 խօն . ուուան քօ սէղանէուա խըզմէթ տըքըն ժը սեղանէ
 14 հիսէ տըպթինըն: Ահվա ժի րապպ էմր քըր քօ ուան քօ
 15 ինճիլէ վաղ տըքըն ժը ինճիլէ ապուր պըքըն: Համա մը
 ժը դըչդէ հանա եէքէ գուլլանմիշ նն՛քըր . նա՛ ժի մը
 դըչդէ հանա նըվիսանտ քօ ժը մըռա ահվա պըպն,
 չըմա քօ հէնի գանճ ն ժը մըռա քօ պըմըմ, նա՛ քի
 16 եէքէ իֆթիխարէ մըն պաթալ պը տնրինն: Ձիրա էրքը
 ննղ ինճիլէ վաղ պըքըմ ժը մըռա իֆթիխար քի թո՛ւն-
 նն, չիւնքի լը սէր մըն ֆարղ ն, լէ վայ ժը մըռա էրքը
 17 ննղ ինճիլէ վաղ ննքըմ: Ձիրա ուիա էրքը պը իրատէ-
 թէ խօ պըքըմ իւճրէթը մըն հէյն, էրքը պէ խուազըն
 պըքըմ, ժը մըռա իտարէէ դըչդէ հան հաթիւն սիար-

- 18 Թըն : Նուա չը՝ իւճրէթէ մըն տըպն , կալա քօ ինճի-
լէ իսաէ պէ մասրաֆ պըքըմ հաթա քօ լը ինճիլտա
հիւքմէթէ խօ պը քօթի թարզ քի գուլլանմիչ ննպըմ :
- 19 Զիրա ֆարաղա նզ ժը հէմի դըչդան ազատ պում , մը
խօ ղուլամէ հէմիան քըր , քօ փըուան գաղանճ պըքըմ :
- 20 Պը Եէհուտիանուա ոգա Եէհուտի պում՝ քօ Եէհուտիան
- 21 գաղանճ պըքըմ : Լը պըպըն նօմօստա պուօղանուա ոգա
լը պըն նօմօսէ պուօղի պում , նա քի նզ լը պըն նօ-
մօստա պում , քօ լը պըն նօմօստա պուօղան գաղանճ
պըքըմ , լը պըպըն նօմօստա նն պուօղանուա ոգա լը
պըն նօմօսէ նն պուօղէ պում , նա՛ քի ժը խօտէ նօմօ-
սէ մըն թուենն պու , լէ լը պըն նօմօսէ իսաէտա պում ,
- 22 քօ նօմօս թուեննօղան ժի գաղանճ պըքըմ : Ու պը ղայի-
ֆան ոգա ղայիֆ պում , քօ ղայիֆան գաղանճ պըքըմ
պը հէմիան հէմի դըչդ պում , քօ պըպն հընըքան խէ-
- 23 լաս պըքըմ : Ու ուիա ժը պօյ ինճիլէ տըքըմ , հաթա
- 24 քօ իլհագէ ուի պըպըմ : Հուն նըղանըն քօ լը մէյ-
տանտա պազօղան պըուա հէմի ժի պազտըտըն , համա
նիչանէ իֆթիխարէ Եէքէ տըսթինն , լը ուէ թարզէ
- 25 պազտըն քօ պը կէն : Ու հնր փէհլիվանան ժը հնր
դըչդան խօ ղապթ տըքըն , ուան ժը պօյ խարապ պուեն
- 26 թաճէ , ու նմ ժը պօյ խարապ նն պուեն : Նուա նզ
ահվա տըպաղըմ ժը պօյ ոգա պէլլըսըղ դըչդ քի նա՛
- 27 ահվա փնւ տըջում նա՛ ոգա քօ պայէ պըքութըմ : Լէ
ժը թէնէ խօուա ճէֆա տըտըմ , ու միւթի տըքըմ . նն
պն քօ բաչէ ժը պաչգասիանուա վաղ քըրընէ նզ պըխօ
ֆայտէսըղ պէմ տիթըն :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու նզ նա՛ խուաղըմ քօ հուն ննտան պըպըն , էյ
պրէան՝ քօ պավէդ մն հէմիան լը պըն ալրէտա պուեն
- 2 ու հէմիան ժի ժը պահրէ պըհուրին : Ու հէմիան ժի
լը ալրտա ու լը պահրտա ժը Մուսաուա թահֆիլ

- 3 պուն : Ու հեմիան ժի հեման աւ բուհանի թաամէ խո
 4 ւարըն : Ու հեմիան ժի հեման աւ բուհանի վէխուա
 րընէ վէխուարըն . զիրա լը բէյ ուան ջոււտեղ ժը աւ
 բուհանի զընարէ վէ տը խուարը պուն , ու աւ զընար
 5 իսա պու : Ձիրա իօտէ ժը ուան ժը վըռուան բազի նն
 պու , չըմա .քօ լը չէօլէտա լը արտէ հաթըն բախըստըն :
 6 Ու դըչդէ հան ժը մնուա ժը իպրէթէ պուն . հաթա
 .քօ ժը դըչդէ քօթիանուա արզու քրօզան ննպըն , չա
 7 վան .քօ ուան արզու քչանտըն : Հէմ փութփէրէսթան
 մնպըն ոգա ուան հընըքան , չավան քօ հաթիան նըլի
 սանտըն . Ժալիէ ժը պոյ խուարընէ ու վէխուարընէ
 8 ունըչդըն , ու ժը պոյ լէյիսթընէ ուպուն : Հէմ ամ
 զինա ննքըն . չավան քօ ժը ուան հընըքան զինա քը
 րըն , ու լը եէք ուտա պիսթուսէ հազար քնսան քէ
 9 թըն : Հէմ իսաէ ամ նն ճէռէպինըն , չավան քօ ժը
 ուան հընըքան ճէռէպանտըն ու ժը մահուան հէլաք
 10 պուն : Հէմ տըռտըռուան մնքըն , չավան քօ ժը ուան
 հընըքան տըռտըռ . քըրըն , ու ժը թէլէֆ քրօղէ հէլաք
 11 պուն : Համա աւ հեմի դըչդան ժը պոյ իպրէթէ ոասթ
 տը հաթը պու ժը ուանուա , լաքին ժը մնուա ժը ուան
 ուա .քօ լը ախըրէ տընէ կիյան ժը պոյ շիրէթէ հաթը
 12 նըլիսանտըն : Նուա աւ քօ խօ դօյիմ սնքընանտըն
 թախմին տըքն պրա մէզնքն քօ ննպն քօ պը գէվն :
 13 Ժը ուա ժը ինսանի թէրճիպէէ մատա պաչգա թէր
 ճիպէ ուասթ նն հաթիան , համա իօտէ էմինն քօ ժը
 դուարէթէ ո' զէտէ աուէ ո' տէ նն հէլն պէնն թէր
 ճիպէ պուն , լէ հուն ժը պոյ սապը քըրընէ դատիր
 պըպըն , պը թէրճիպէ է թնվ խէլաո ժի տէ պրտն :
 14 Ժը պոյ ուիա , էյ մուհապէթլիան՝ ժը փութփէրէս
 15 թիէ պը ունվըն : Ոգա քօ պը ալիման խապէր տըտըմ ,
 16 կօթընէ մըն հուն ֆուրգ պըքըն : Քեատըքէ միւպարէ
 քիթիէ քօ ամ միւպարէք տըքըն , նա՞ .քօ իլհադիթիէ
 խոյնա իսաէ ն . աւ նան քօ ամ տը շըքընըն , նա՞ .քօ
 17 իլհադիթիէ թէնէ իսաէ ն : Չըմա քօ ամ հեմիան եէք

նան ու եէք կօվտանըն , զիրա նմ հէմիան ժի ժը աւ
 18 եէք նանուա հիսէտար տըպըն : Լը թէնավի իսրայէլէ
 մէզնքըն , նա՞ քօ աւ գուրպանան խուարօղան ժը սէ-
 19 ղանուա իլհագըն : Նուա չը՞տըպէմ փութ գըչդ քիւն ,
 20 եախօտ գուրպանէ փութ գըչդ քիւն : Համա ուիա
 տըպէմ քօ աւ գըչդան քօ թայիֆան գուրպան տըքըն ,
 ժը ճընանուա գուրպան տըքըն , ու նա՞ քօ ժը խօտէուա .
 ու նզ նա խուաղըմ քօ հուն իլհագէ ճընան պը պըն .
 հուն նըքեարըն հէմ քեասըքէ րապպէ վէխուարընէ ու
 21 հէմ քեասըքէ ճընան : Ժը սէղանէ րապպէ հէմ ժը սէ-
 ղանէ ճընանուա հիսէտար պունէ հուն գատիր նընըն :
 22 Լը ղարէգէ նմ րաքըն րապպ , նմ ժէ թագաթլի՞նն :
 23 Ժը մըուա հնր գըչդ ճայիզն լաքին հնր գըչդ ֆայ-
 տէլի նընն . ժը մըուա հնր գըչդ ճայիզն , համա հնր
 24 գըչդ մամուր նաքն : Նսի՞ պն քօ եէքէ թանէ լը տու
 25 ֆայտէէ խօ պըպն , լէ է հնվալէ խօ ժի : Հնր չը քօ
 լը գասապխանէտն գէ ֆութան պըխուն ու ժը պոյ
 26 ղամիրէ թէֆթիչ մնքըն . Ձիրա տընէ պը գըթիթիէ խօ
 27 է րապպն : Նուա էրըր ժը իմանսըղան եէքէ ո՛ տավէթ
 տըքն ու հուն տը խուաղըն ջունտըն հնր չըքօ լը պնր
 ո՛ տէ տա գինըն պըխուն , ու ժը պոյ ղամիրէ թէֆթիչ
 28 մնքըն : Լէ էրըր եէքէ ժը ուա պէժն էրըր , աւ գուր-
 պանէ փութ ն , ուէ չաղէ ժը պոյ աուի քօ ժը ուա խա-
 29 պէր քըր ու ժը պոյ ղամիրէ մն խուն : Համա ղամիր
 30 տըպէմ ա ո՛ նա՛ , լէ ա հնվալէ : Ձիրա չըմա աղատիթիէ
 մըն ժը ղամիրէ պաչգասիան տէ հիւքմ պըպն , ու էրըր
 նզ պը ինայթէ հիսէտար տըպըմ չըմա պէմն տըժմին
 31 պուն , ժը էքէ քօ չըքըր տըքըմ : Նուա հուն էրըր պը-
 խուն ու էրըր վէխուն ու էրըր գըչդ քի պը շըղուլըն ,
 32 հնր գըչդ ժը պոյ իղգէթէ խօտէ պըքըն : Կերէք ժը եէ-
 հուտիանուա կերէք ժը եունանիանուա , կերէք ժը քիլի-
 33 տայէ խօտէուա , խուար պուն մնպըն : Չալան քօ նժի պը
 հնր թարղ ժը հէմիանուա խօշ տըպըմ , ու լը տու ֆայ-
 տէէ խօ նընըմ , լէ է փըուան՝ հաթա քօ խէլաս պըպըն :

ՍԵՐ 11

- 1 Ժը մըռա մինա պըն՝ չավան քօ անժի ժը իսառա
 2 պոււմ : Նուա ո՛ մէտհ տըքըմ՝ էյ պրէան, քօ մը լը հանր
 դըչդատա պիրա խօ դինըն ու չավան քօ մը ժը ոռա
 3 սըբըթիւն թէնպիհան տըբէն : Նուա տըխուղըմ քօ հուն
 պըղանըն, էրքը սէրէ հէմի ճեամէրան իսա ան . ու սէրէ
 4 ժըն մէրէ ուի ան . ու սէրէ իսա իօտէ ան : Հանր ճեամէր
 քօ սէրէ խօ տը վէշէրինն կավա քօ լը իպատէթէ տը
 սանքընն, եա փէյղէմպէրիթի տըքն աուի սէրէ խօ պէ
 5 իղղէթ տըքն : Ու հանր ժըն քօ սէրէ խօ պը վէքըրան
 տըն լը իպատէթէ տը սանքընն, եախօտ փէյղէմպէրի
 թի տըքն, սէրէ խօ պէ իղղէթ տըքն, զիրա հէման
 6 ողա հաթը գուր պունն : Զիրա էրքը ժըն սէրէ խօ
 նա վէշէրինն, պրա թամպուրէ խօ գուր պըքն . համա
 էրքը շէրմն ժը ժըն քիռա պըսքէ խօ պրանտըն, եա
 7 գուր քըրըն, պրա՛ պէ վէշէրանտըն : Ժը ճեամէրոա
 ճայիղ նընն քօ սէրէ խօ պը վէշէրինն . զիրա սուրէթ ու
 8 իղղէթէ իօտէ ան, համա ժըն իղղէթէ մէրէ խօ ան : Զիրա
 9 նա՛ քի ճեամէր ժը ժընն, լէ ժըն ժը ճեամէր ան : Զիրա
 ճեամէր ժը պօյ ժըն խալգ նան պու . լէ ժըն ժը պօյ
 10 ճեամէր : Ժը ուի սէմէտէ ժըն տէյնտարն՝ քօ ժը պօյ
 մէլէքան նիշանէ հիւքմէթէ լը սէրէ խօտա պըկ
 11 րա : Լաքին պը Բապպ նա ժըն պէ ճեամէր տըպն,
 12 Ու նա ժի ճեամէր պէ ժըն : Զիրա չավան քօ ժըն ժը
 ճեամէր ան վուսան ժի ճեամէր ժը ժըն ան, լաքին հէմի
 13 ժի ժը իօտէ ան : Հուն լը խօտա հիւքմ պըքըն ժը ժըն
 ոա պէվէշարտըն ժը իօտէռա իպատէթ քըրըն եազըլ
 14 միշ տըպն : Նա՞ քօ թապիաթ ժի ժը ոռա հին տըքն,
 էրքը ժը ճեամէրոա պըսքէ տըրէթ պըպն ժէռա այըպն :
 15 Զիրա էրքը ժըն պը պըսգէ տրէթ ան ժէռա իղղէթ ան .
 չըմա քօ պըսգ ժէռա լը ճիէ քէրէմէ հաթիւն տայըն :
 16 Համա էրքը եէքէ միւճատէլէճի պուն տը խուաղն,

ատէթէ մն վուսան թուենն . նն ժի ա քիլիսայէդ
 խօտէ :

- 17 Համա ուիա պը թէնպիհ քըրընէ ան ո' մէտհ նա' -
 քըմ, զիրա ժը պոյ հէնի դանճ դըշդ նա , լէ ժը
 18 պոյ հէնի քօթի հուն դէնն ճըվանտըն : Ձիրա ավուլ
 կավա քօ հուն լը քիլիսէտա լը եէք ճի դէնն ճըվան
 տըն ան պը պըհիտըմ քօ լը նավ ոտա Ֆըրդօտան հանն
 19 ու ժը ալի քի պավուը տըքըմ : Ձիրա լը ոտա Ֆըրդօտան
 պուն ժի կէրէքն . հաթա քօ լը նավ ոտա մադպուլ
 20 պուօղան պէյան պըպըն : Նուա հուն քօ լը եէք ճի
 դէնն ճըվանտըն , աւ ժը պոյ շիվէ Բապպանի խուա
 21 րընէ նընն : Ձիրա ռթաթա խուարընէ հար քնս ավուլ
 շիվա խօ տըսթինն . ու եէքէ պըրչի տըմինն ու աուէ
 22 տըն սէրխօշ տըպն : Մէկէր ժը պոյ խուարընէ ու վէ
 խուարընէ մալա ո' թո՞ւննն , եախօտ քիլիսատ խօտէ
 պէ իթիպար տըքըն , ու պը շէրմ տըքըն ուան քօ
 դըշդ քէ ուան թուենն . չը պըպէմ ժը ուա . ո' մէհտ
 23 պըքըմ , լը դըշդէ հանտա ո' մէտհ նաքըմ : Ձիրա մը
 ժը Բապպ սանտ աուի քօ մը ժը ուա թէսլիմ քըր ,
 էշքը Բապպ Մէտիհ լը շնվէ նն պու պունէ խօ նան
 24 սանտ . ու պը շըքըր քըրընէ փարչա քըր , ու կօ .
 Պըսթինըն , պըխուն , ուիա ժը պոյ ո' հաթն փարչա
 պուն կօվտայ մընն , ուիա ժը պոյ զիքրէ մըն պըքըն :
 25 Գէզալիք բաշէ շիվէ քեասըքէ սանտ ու կօ . Գեասըքէ
 հան պը խույնա մըն ահտա նօ ն . ուիա պըքըն չնտ
 ճարան քօ հուն վէխուարընէ պըպըն , ժը պոյ զիքրէ
 26 մըն : Ձիրա չնտ չարան քօ նանէ հան պըխուն , ու
 քեասըքէ հան վէխուն մըրընէ Բապպէ նադլ տըքըն ,
 27 հաթա քօ աւ պէ : Նուա քի քօ պը պէ լայրդ թարդէ
 նանէ հան տըխօ , եախօտ քեասըքէ Բապպէ վէ տը
 խօ . սուչու տը պն ժը խույն ու թէնէ Բապպուա :
 28 Նուա մնուուվ պրա՛ խօ թէֆթիշ պըքն ու պը ուի հա
 վայէ ժը աւ նանէ պըխօ ու ժը ուի քեասըքէ վէխօ :
 29 Ձիրա պը պէ լայրդ թարդէ խուարօղ ու վէխուարօղ

կալա քօ թէնէ Բապպիէ Փարգ նա քան , ժը պօյ հիւքմ
 30 ու ազապէ խօ տըխօ ու վէ տըխօ : ժը պօյ ուի սէմէ
 տէ լը նալ ոտա վըռ զայիֆան ու նախօջան հանն .
 31 ու վըռան ժի տը մըրըն : Զիրա էրքը ամ խօ թէֆթիշ
 32 պըքըրանա , ամ տէ հիւքմ նն պանա : Համա կալա
 քօ ամ հիւքմ տըպըն , ժը Բապպ թէտիպ տըպըն ,
 հաթա քօ ամ պը տընէ թնլ լը հիւքմ ու ազապէտէ
 33 նն դէվըն : Նուա էյ պրէյ մըն կալա քօ հուն լը եէք
 ճի դէնն ճըվանտըն ժը պօյ խուարընէ , ժը հնվու տու
 34 ուա պէքլէմիշ պըքըն : Համա էրքը եէքէ պըչի ն պրա
 լը մալա խօտա պըխու , քօ նն պն ժը պօյ հիւքմ ու
 35 ազապէ հուն պէնն ճըվանտըն : Ու պաշգա դըչդան
 ոխթա քօ ան պէմ տէ լը նիղամէ տէյնըմ :

ՍԷՐ 42

1 Ու լը խուսուսա պախշիշէդ բուհանիան՝ էյ պրէան ,
 2 ան նն խուազըմ քօ հուն ննղան պըպըն : Հուն զա
 նըն կալա քօ հուն թայիֆան պուն չավան ժը տէ տանկ
 3 վութանուա տըհաթը պուն պըրըն ու անին : ժը պօյ
 ուիա ժը ոուա խապէր տըտըմ քօ դաթ եէքէ կալա
 քօ պը Բուհէ խօտէ խապէր տըտն ժը Մէսիհուա լա
 նէթ պէժն , ու դաթ եէքէ ժը Մէսիհուա Բապպ նը
 4 քեարն պէժն , էրքը նա պը Բուհ էլ Գուտսէ : Պըուա
 պախշիշան թարղ պը թարղ ըն , համա Բուհ հէման
 5 աւ ն : Ու խըղմէթան թարղ պը թարղ ըն , համա Բապպ
 6 հէման աւ ն : Վուսան ժի ամէլան թարղ պը թարղ
 ըն , լաքին հէման աւ խօտէ ն քօ ամէլ տըքն հէմիան
 7 լը նալ հէմի դըչդան : Ու ժը հնր քնսուա աշիքեար
 8 պունէ Բուհէ դէ տայըն ժը պօյ ֆայտաէէ : Զիրա ժը
 եէքէուա պը տէսթէ Բուհ քէլամէ իլմէ հաթիւ տայըն ,
 ժը պաշգասիուա քէլամէ զանըն հէման պը էօլչիէ աւ
 9 Բուհէ հաթիւ տայըն : ժը պաշգասիքիուա հէման պը
 աւ Բուհ իման , ժը աւ էտընուա հէման պը աւ Բուհէ

- 10 պախչիչէ շիֆան : Ու ժը պաշգասիուա իծրա պունէ
 դուվլէթլի դըշդան ու ժը եէքէուա փէյլէմպէրիթի ,
 ժը պաշգասիուա ֆարդ քըրընէ ըուհան , ժը եէքէուա
 թաւուր թաւուր զըմանան ու ժը պաշգասիուա թէրծիմէ
- 11 քըրընէ զըմանան հաթիւն տայըն : Լաքին հէման աւ
 եէք ըուհ ամէլ տըքս , աւ հէմիան ու ժը հար եէքէուա
 պաշգա պաշգա փայ տըքս՝ չաւան քօ տը խուաղս :
- 12 Զիրա չաւան կօվտա եէք ս ու փըու աղաէ ուի հէյս ,
 ու հէմի աղաէ աւ կօվտա քօ փըուըն եէք կօվտանս ,
- 13 վուսան ժի իսա : Զըմա քօ սմ հէմիան պը եէք ըուհ
 ժը պօյ եէք կօվտա պունուա հաթըն թահֆիլ պուն ,
 էրքը Եհհուտիան , էրքը թայիֆան , էրքը դուլան , էրքը
- 14 աղատան , սմ հէմի ժի ժը ըուհ վէխուարըն : Զըմա քօ
- 15 կօվտա եէք աղա նընս , լէ փըու : Էրքը լընկ պէժս .
 Զըմա քօ սղ տէսթ նընըմ ժը կօվտա նընըմ , պը աուի
- 16 աւ ժը կօվտա նընս : Ու էրքը կօ պէժա , Զըմա քօ սղ
 ջահվ նընըմ , ժը աւ կօվտա նընըմ , պը աուի աւ ժը
- 17 կօվտա նընս : Էրքը կօվտա հէմի ջահվ պըսլանա , պը
 հիստըն ժը քօ տէ պըսլանա . ու էրքը պըհիստըն պը
- 18 պանա , պին սանտըն ժը քօ տէ պըսլանա : Լաքին նուա
 խօտէ աղայան տանի ժը ուան հար եէքէ լը կօվտատա
- 19 տանի չաւան քօ աւ խօստ : Ու էրքը աւ հէմիան եէք
- 20 աղա պըսլանա , կօվտա ժը քօ տէ պըսլանա : Համա
 անվա հար չըգաս քօ աղա փըու ըն , կօվտա եէք ս :
- 21 Զահվ ժը տէսթուա նըքեարս պէժս , Դու ժը մըուա լա
 զըմ նընի ու նա՛ տիսա սէր ժը լընկանուա էրքը հուհ
- 22 ժը մըուա լազըմ նընըն : Իլլա աւ աղաէդ կօվտա քօ
- 23 փըու զայիֆ խույան , հէնի փըու լազըմ ըն : Ու աւ ա
 զաէդ կօվտաէ մս՝ քօ փըու պէ իթիպար պուն սմ տը
 հասապինին լը սէր ուան սմ հէնի փըու իզղէթ տա
 դինըն , ու պը ուի թարղէ ժը պէ հուրմէթ աղայէդ
- 24 մանուա հէնի փըու հուրմէթէ ուան հէյս : Ու ժը հուր
 մէթլի աղայէդ մանուա դըշդ քի լազըմ նընս , լաքին
 խօտէ կօվտա պը ուի թարղէ իմթիզաճ քըր , ու աւ քօ

- գէմանիէ ուի հէյն ժէուա հէնի փըու իթիպար տա :
- 25 Հաթա քօ լը կօվտատա Ֆըրդա նապա , լէ ազայան հէման աւ եէք զամէ ուան պըպա լը սէր հալուտու :
- 26 Ու էրքը ազա քի էզիէթ պըքչինն , հէմի ազայան բէուա էզիէթ աըքչինըն , ու էրքը պը իզզէթ պը ազա քի
- 27 հէմի ազայան շազ տըպըն բէուա : Նուա հուեն կօվտատէ
- 28 իսանըն , ու պաշգա պաշգա ազատ ուի : Ու իօտէ լը քիլիսատէ խօտա տանի հընըքան , ալուլ բէսուլան . իքիննի փէյղէմպէրան , իւչիւննի խօճայան , բաշէ ալամէթան , բաշէ պախշիշէ շիֆայան , եարտըման , միւ
- 29 տիրան , թարզ թարզ զըմանան : Մէկէր հէմիան բէսուլըն , մէկէր հէմիան փէյղէմպէրըն . մէկէր հէմիան խօճանըն , մէկէր հէմիան ալամէթան տը շըղուլըն :
- 30 Մէկէր ժը հէմիանուա պախշիշէ շիֆայան հանն , մէկէր հէմիան զըմանան խապէր տըտըն , մէկէր հէմիան թէրնիւմէ տըքըն :
- 31 Նուա ժը պօյ աւ հէնի փըու գանն պախշիշան զայրէթ պըքըն , ու ազ հէնի փըու գանն ուէ քի ժը ուա նիշան պըտըմ :

ՍԷՐ 13

- 1 Էրքը պը զըմանէ մաուուվան ու մէլէքան խապէր պըտըմ , ու մուհապէթէ մըն թուեննա պա՝ ազ ողա տանկ տայօղ պախըր՝ եախօտ ողա շամաթա քրօղ սան
- 2 թուր պում : Ու էրքը փէյղէմպէրիթիէ մըն հապա , ու պըզանըմ հէմի սըրան ու հէմի իլման , ու էրքը ժը հէմի իմանուա մալիք պըպըմ վուսան քօ շիան ժը ճիտա հալինըմ . համա մուհապէթէ մըն թուեննա պա՝ գաթ
- 3 դըշդ քի նընըմ : Ու էրքը հէմի վարիէթէ խօ ժը ֆապիրանուա պըտըմ խուարըն , ու էրքը կօվտայ խօ ժը շալութանտընուա թէսլիմ պըքըմ , ու մուհապէթէ մըն
- 4 թուեննա պա , ֆայտա քի ժը մըուա նա՝ պա : Մուհապէթէ թէհմուլ տըքա , շիրիննա , մուհապէթ հասէտ նաքչիննա :

- 5 մուհապէթ ֆօտուլիթի ու քիպիրիթի նա՛քս, Սըսը-
 զիթի նա՛քս, Ֆայտէէ խօ արամիշ նա՛քս, հէրս նա՛պս,
 6 քօթիիթի տիւշիւմիշ նա՛պս, Լը սէր նահագիթիէ նա՛
 7 քէնս, լաքին լը տօղրիթիտա շաղ տըպս : Ժը հար
 դըշդուա տայաղ տըքս, Ժը հար դըշդուա իման գինս,
 8 Ժը հար դըշդուս սապը տըքս : Մուհապէթ գաթ զէ-
 վալ նա պինս, համա էրքը փէյղէմպէրիթի պըպըն,
 տէ պաթալ պըպըն, էրքը զըմանան տէ հուսքօթ պը-
 9 պըն, էրքը զանըն տէ պաթալ պըպըն : Զիրա մուխ-
 թար քի սմ տըզանըն ու մուխթար քի սմ փէյղէմ-
 10 պէրիթի տըքըն : Համա կավա քէմալ պէ, ուէ չաղէ
 11 աւ մուխթար քի տէ պաթալ պըպս : կավա քօ սը
 մասոււմ պոււմ ողա մասոււմ խապէր տըտա պոււմ, ողա
 մասոււմ տիւշիւմիշ տը պօ պոււմ, ողա մասոււմ ֆիքը
 տըքըրը պոււմ, համա կավա քօ քեամիլ մանուվ պոււմ
 12 դըշդէդ մասոււմիթիէ մը ալի քի տանի : Զիրա նուա
 սմ ողա Ժը լիլըքէ տըպինըն պը պէ աշիքեար թարղ
 քի, համա լը ուէ չաղէ ոու պէ ոու տէ պըպինըն,
 նուա մուխթար քի տըզանըմ, համա լը ուէ չաղէ չա-
 վան քօ թէքմիլ պէմ զանըն, թէքմիլ տէ պըզանըմ :
 13 Զիրա նուա աւ հար սըսէան տըմինս . իման, ումուտ,
 մուհապէթ, համա մազընէ ուանան մուհապէթ ս :

ՍԷՐ 14

- 1 Լը տու մուհապէթէ հանըն, Ժը բուհանի պախշի-
 շանուա զայրէթ պըքըն, իլլա Ժը փէյղէմպէրիթի քը-
 2 ընուա : Զիրա պը զարիպ զըմանան խապէր տայօղ պը
 մանուվան խապէր նատս լէ Ժը խօտէուա, զիրա քէս
 3 քի սահ նաքս, համա աւ պը թուհ սըրան խապէր տը
 4 սս : Համա փէյղէմպէրիթի քրօղ, Ժը մանուվանուա
 Ժը պօյ մամուր պոււնէ ու շիրէթ քըրընէ ու տըլ վըր-
 4 սընէ խապէր տըսս : Պը զարիպ զըմանէ խապէր տայօղ
 աւ խօ մամուր տըքս, ու աւ քօ փէյղէմպէրիթի տը-

- 5 քան, քիլիսատ մամուր տըքան : էզ տը խոււազըմ քօ հուն
 հէմիան պը զարիպ զըմանան խապէր պըտըն, համա իլլա
 փէյլամպէրիթի պըքըն, զիրա փէյլամպէրիթի քըրօղ
 ժը զարիպ զըմանան խապէր տայօղ բէթըրան, մէկէր
 թէրճիւմէ պըքան, հաթա քօ քիլիսա ժի մամուր պըպան :
- 6 Ու նուա՝ էյ պրէան, էրքը ան ժը ուա պէմ պը զա-
 րիպ զըմանան պը խապէր տան, չը՞ ֆայտէ տէ պըքըմ
 ժը ուա, էրքը ժը ուա խապէր նա՛տըմ, եա պը ֆէհմ
 քըրըն քէլաման, եա պը զանի, եա պը փէյլէմպէրի-
- 7 թի, եա պը թալխման : Հէմ տանկ տայօղ ճանսըզ
 դըչգան պիլէ, էրքը տիւտիւկ, էրքը թամպուր, էրքը
 ֆարգէ տանկան նաքըն, չա՛վան տէ պէն նաս պուն,
 պը տիւտիւկ, եա պը թամպուր հաթը փըֆ պուն :
- 8 Ձիրա էրքը պօրու ժի պէլլըսըզ տանկ տանխան, ժը
- 9 ճէնկուա քի՞ տէ հազըր պըպան : Վուսան ժի հուն պը
 զըման էրքը պը անկլէմիչ քէլաման խապէր նա՛տըն,
 հաթը խապէր տան չա՛վան տէ ֆէհմ պըպըն, զիրա
- 10 պը հալա խապէր տան տէ պըպըն : Մէսէլա լը տընէ-
 տա աւ գաա թիւրլի տանկան հանն . ու ժը ուան գաթ
- 11 եէքէ մանասըզ նընն : Նուա էրքը գուվլէթէ տանկէ
 նըզանըմ, ան ժը խապէր տայօղուա աճէմի տըպըմ, խա-
- 12 պէր տայօղ ժի ժը մըուա աճէմի տըպան : Վուսան ժի
 հուն չըմա քօ ժը բուհանի պախչիչանուա զայրէթքէ-
- 13 զէտան պըն : Ժը պոյ ուիա աւ քօ պը զարիպ զըմանան
 խապէր տըտան, պրանըմէճ պըքան քօ թէրճիւմէ ժի պը
- 14 քան : Ձիրա կավա քօ ան պը զարիպ զըմանան նըմէճ
 պըքըմ, բուհէ մըն նըմէճ տըքան, համա ագլէ մը պէ
- 15 մէյվէ ան : Նուա չըն, պը բուհ նըմէճ պըքըմ, համա
 պը ագլ ժի նըմէճ պըքըմ, պը բուհ իլահի պը խօյ-
- 16 նըմ, համա պը ագլ ժի իլահի պը խօյնըմ : Չըմա քօ
 էրքը դու պը բուհ պէրէքէթ պըքի, աւ քօ ճիէ նա-
 զանտա ուճնըչտին, չավան տէ Ամին պէթան լը ոխթա
 չըքըր տայինէ դա, չըմա քօ աւ կօթընէ դա ֆէհմ

- 17 նաքան : Զիրա պըռա դու գանճ շըքըր տըտի , լաքին
 18 պաշխասի մամուր նապան : Շըքըր տըքըրմ ժը խօտե
 քօ ժը ո՛ հէմիան բէթըր պը զըմանան խապէր տըտըմ :
 19 լաքին լը քիլխտէտա տը խուազըմ քօ պը ագլ բէնճ
 քէլաման պը պէժըմ հաթա քօ ժը պաշխասիանուա
 ժի շիրէթ պըքըմ ու նա քօ պը զարիպ զըման տան
 հազար սէօզան խապէր պըտըմ :
- 20 էյ պրէան՝ պը ագլ զառուք մանպըն , լէ լը քօթիտա
 21 զառուք պըն , համա լը ագըլտա թէմամ պըպըն : Լը
 նօմօտա հաթիմ նըվիսանտըն քօ . Պը խալգէ հանուա
 պը զարիպ զըմանան ու պը զարիպ լէվան տէ խապէր
 պըտըմ , ու վուսան քօ տէ մըն կօտարի նանքըն , տը պէ
 22 Բապպ : Նուա զըմանան ժը պօյ նիշան ըն , նա ժը պօյ
 իթիգաթլիան , լէ ժը պօյ իմանսըզան , լաքին փէյղէմ
 պէրիթի՝ նա ժը պօյ իմանսըզան , լէ ժը պօյ իթիգաթ
 23 լիանն : Նուա էրքը ճըվաթ հէմի լը եէք ճի պէն , ու
 հէմի ժի պը զարիպ զըմանան խապէր պըտըն , ու լը
 ուէ պը գէվըն նազանան , եախօտ իմանսըզան , տէ նան
 24 պէժըն . Հուն տին պունն : Համա էրքը հէմի ժի փէյ
 զէմպէրիթի պըքըն ու լը հընտուռ իմանսըզ քի , եա
 խօտ նազան քի պը գէվան , ժը հէմիան թազիր տըպան
 25 ժը հէմիան թէթիթիշ տըպան , Ու լը տըլէ ուխտա վէշար
 թըն դըշդան աշիքեար տըպըն , ու ահվա լը սէր ոու
 յա խօ պը քէթընէ ժը խօտեռա տէ սէճտէ պըքան ,
 ու տէ իգրար պըքան քօ՝ պըռա խօտէ լը նավ ոտա մն :
 26 Նուա շիան՝ էյ պրէան , կավա քօ լը եէք ճի գէնն
 ճըվանտըն , ժը ո՛ հանր եէքէ գապուռէ ուի հէյն , թա
 լիմէ ուի հէյն , զարիպ զըմանէ ուի հէյն , թէրճիւ
 մէէ ուի հէյն , հէմի ժի ժը պօյ մամուրիթիէ պրա պը
 27 պան : Ու էրքը եէքէ պը զարիպ զըման խապէր տըտան ,
 տըտօյան եախօտ փըռ սըսեան պրա պըպըն , ու աւ
 ժի պրա պը նէվպէթէ պըպան . ու եէքէ պրա թէրճիւ
 28 մէ պըքան : Համա էրքը թէրճիւմէ քրօլ թուննանպան
 լը քիլխտէտա պրա հըսքօթ պըպան աւ ժը խօռա ու ժը

- 29 խօսեալա պրա խապէր պըտա՛ն : Համա փէյղէմպէրան տը-
տօյան , եախօտ սըսէան պրա խապէր պըտըն , ու աուէ
30 տընան պրա թէֆթիչ պըքըն : Լէ էրքը ժը ոօնըչօղան
պաշգասիուա դըչդ քի պէ աշիքեար պուեն , ալուլին
31 պրա հըքթթ պա՛ն : Զիրա հուեն հէմիան եէքա եէք տը-
քեարըն փէյղէմպէրիթի քըրընէ , հաթա քօ հէմիան
32 հին պըն ու հէմիան լը տըլ պէնա՛ն փըուս պուեն : Հէմ
ըուհէ փէյղէմպէրան ժը փէյղէմպէրանուա իթաաթ տը-
33 քա՛ն : խօտէ խօտէէ նիղամըղիթիէ նընա՛ն , լէ է սէլամէ-
թէ , չավան քօ լը հէմի քիլիսատ աղիղան :
34 Ժընա ո՛ լը քիլիսանտա հըքթթ պըն , չըմա քօ ժը
ուանուա ըուսգաթ թուենա՛ն ժը խապէրտանուա , լէ միւ-
35 թէհ պըպըն , չավան քօ նօմօս ժի տէթա՛ն : Համա էրքը
դըչդ քի հին պուեն տը խուաղըն , լը մալ ժը մէրէ խօ
պրա փըուս քըն , զիրա լը նալ քիլիսանտա ժը ժընան-
36 ուա այըպա՛ն խապէր տան : Մէկէր քէլամուլահէ ժը ո՞
37 ուապու , եախօտ թա՛նէ ժը ո՞ուա կիյա : Էրքը եէքէ
թախմին տըքա՛ն քօ աւ փէյղէմպէր ա՛ն , եախօտ ըուհա-
նի , պրա գանճ պըղանըպա՛ն քօ մը չըքօ ժը ոուա նը-
38 վիսանտ թէնպիհէ խօտէ նա՛ն : Համա էրքը եէքէ նըղա-
39 նա՛ն պրա նըղանը պա՛ն : Նուա էյ պրէան փէյղէմպէրիթի
քըրընէ զայրէթ պըքըն , ու պը զարիպ զըմանան խա-
40 պէրտան ժի մէ՛ն մա՛քըն : Ու հա՛ր դըչդ պը մահգու-
լիթի ու պը նիղամ պրա պըպա՛ն :

ՄԷՔ 15

- 1 Ու էյ պրէան՝ ժը ոուա նիչան տըտըմ աւ ինճիլէ՛
քօ մը ժը ոուա վաղ քըր , աւ քօ ո՛ գապուլ քըրըն ,
2 հէմ լը ուիտա քօ տը սա՛քընըն : Քօ պը աուի խէլաս
ժի տըպըն , էրքը պը կըրըն աւ քէլամէ՛ չավան քօ մը
ժը ոուա վաղ քըր , մէկէր քօ լը նաֆիլէ ճիտա հուեն
3 հաթը իման անին նընըն : Զիրա ալուլ մը ժը ոուա
թէսլիմ քըր աուի քօ մը ժի գապուլ քըր , էրքը իսա

- 4 Ժը պոյ կիւնէէ մա մըր լը կորա քըթէպան : Ու էրքը
 հաթը տէֆն պուն ու լը ուոյա սըսէան գըյամ քըր՝
 5 լը կորա քըթէպան : Ու էրքը ժը կէփասուա խույա ու
 6 բաշէ ժը տուանդտահանուա . Ու բաշէ ժը բէնն սանտ
 պրէանուա զէտա լը եէք ճիտա խույա , ժը ուան փը
 ուան հաթա նուա հանն , ու հընըքան ժի լը խանվտա
 7 ջունն : Ու բաշէ խույա ժը էագուպուա , ու բաշէ ժը
 8 ըէսուլան հէմիանուա : Ժը բաշէ հէմիան ոգա ժը էանա
 9 քիուա ժը մըուա ժի խույա : Զիրա աղ ժը ըէսուլան ժը
 հէմիան էանա մա , քո ըէսուլ կոթընուա լայիգ ժի նը .
 10 նըմ , չըմա քո քիլիսաէ խօտէ մը գաւարանտ : Համա
 աղ չըքը մա՝ պը ինայէթէ խօտէ մա , ու ինայէթէ
 աուի քո լը սէր մընն պաթալ դըշդ քի նապու , լէ
 ժը ուան հէմիան փըո աղ խապըթըմ , ու նա քի աղ ,
 11 լէ ինայէթէ խօտէ քո պը մըուա պու : Նուա կէրէք աղ ,
 կէրէք ուան ահվա մա վաղքըր , ու ո ահվա իմանանին :
 12 Ու էրքը իսա դէ վաղ պուն քո ժը մըրիան գըյամ
 քըրիա , չաւա՞ն ժը ո՛ հընըքան տըպէն . էրքը գըյա
 13 մէ մըրիան թուենն : Ու էրքը գըյամէ մըրիան թուենն ,
 14 վուսանն իսա ժի գըյամ նա սանտի ա : Ու էրքը իսա
 գըյամ նա սանտի ա վուսանն վաղէ մա պոշա , ու
 15 իմանէ ո ժի պոշա : Ու ա՞մ ժի տարավ շահիտէ խօտէ
 դէնն տիթըն . զիրա ժը տար հագէ խօտէ մա շէհա
 տէթի քըր՝ քո իսա ժը մըրիան ըաքըր , քո պըուա
 աուի ժը մըրիան ըա նա քըր , էրքը մըրիան գըյամ
 16 նասդինըն : Զիրա էրքը մըրիան գըյամ նաս դինըն ,
 17 իսա ժի գըյամ նա սանտիա : Ու էրքը իսա գըյամ
 18 նա սանտիա իմանէ ո պաթալա : Ու հուն՝ հէթա լը
 կիւնէյ խօտանն , վուսան ժի պը իսա լը խանվտա ջուն
 19 տողան հէլաք պուն : էրքը թանէ ժը պոյ էօմրէ հան
 ժը իսաուա մա ումուա քրիա , ա՞մ ժը հէմի մաուու
 20 վան զէտա սէֆիլըն : Համա նուա իսա ժը մըրիան գը
 յամ սանտիա , մէյվէէ ալուրինէ լը խանվտա ջունտո
 21 զան ա : Զիրա չըմա քո պը մաուու պու մըրըն , պը

- 22 մահուով ժի գըյամէ մըրիան : Չիրա չավան քօ պը
 Ադամ հէմիան տը մըրըն . վուսան ժի պը իսա հէմիան
 23 տէ պը ժին : Լաքին հար քնս լը սըրաէ խօտա , մէյ
 վէէ ավուլին իսա , բաշէ ուան քօ ա իսա նս ռխթա
 24 հաթընէ ուի : Ժը ուէ բէվն դէ ախըր , կավա քօ փա
 տիշահիթի տէ պըսոն լը տէսթէ խօտէ ու Պալ , կավա
 քօ պաթալ պըքն հէմի սալթանաթ ու հիւքիւմէթէ
 25 ու հար գուվվէթէ : Չըմա քօ ժէուա լաղըմն փատի
 շահիթի քըրըն , հաթա քօ հէմի տըժմընէդ խը լը պըն
 26 լընկէ խօ տէյնս : Տըժմընէ բաշին քօ տէ պաթալ պը
 պն մըրընս , դիրա քըթէպ տըպէ , Հար դըշդ լը պըն
 27 լընկա ուի տա իթաաթ քըրըն : Լաքին կավա քօ տը
 պէ . Հար դըշդ ժէուա իթաաթ պուս , մալումն քօ
 ժը աուի պաշգա քօ հար դըշդ ժէուա տա իթաաթ
 28 քըրըն : Ու կավա քօ հար դըշդ ժէուա թապի պըպն ,
 ուէ չաղէ Գուու պըխօ ժի ժէուա տէ թապի պըպն ,
 ժը աուա քօ հէմիան տա ժէուա իթաաթ պուս , վու
 սան քօ խօտէ պըպն հէմի ու լը նալ հէմի դըշդան :
 29 Էրքընա , տէ չը պըքըն ուան քօ ժը պօյ մըրիան դէնս
 թահֆիլ պուս , էրքը գաթ մըրիան տէ գըյամ նս
 դինըն , վուսանս չըմա ժը պօյ ուան դէնս թահֆիլ
 30 պուս : Էմ չըմա լը հար սաաթէ լը նատամէթէտա տը
 31 գէվըն : Շահիտ դինըմ աւ իֆթիխարէ մըն քօ լը սէր
 ո հէյս պը իսա էլ Մէսիհ պը Բապպէ մն քօ հար
 32 ոս տը մըրըմ : Էրքընն լը Եփեսոստա պը թարղա մն
 ուովան պը ճանավարան ճէնկէշմիշ պում ժը մըուա
 չը ֆայտէ , էրքընն գըյամէ մըրիան թուննս , նմ պը
 33 խուն ու վէխուն , դիրա սըպէ նմ տը մըրըն : Մն էն
 խաբանտըն , քօթի իւլֆէթան խույէ գանն խարապ
 34 տըքըն : Պը սատադաթէ հէշար պըն , ու կիւնէ մնքըն .
 չըմա քօ ժը ո' հընըքանուա իլմէ խօտէ թուննս , ժը
 պօյ ո' շարմ քըրընէ տըպէմ :
 35 Համա եէքէ տէ պէթն էրքըն՝ Մըրիան չնվան տէ
 36 գըյամ պըսդինըն , ու պը չը կօվտայէ դէն : Էյ ագըւ

սըզ՝ դու աւ քօ դօլ տըքի, էրքը նս մըրս նա՛ ժի :
 37 Ու աւ քօ դօլ տըքի, նա քի աւ կօվտա քօ դօլ տը-
 քի տէ շին սըպս, լէ չըփլախ հապ քի . էրքը է կէ-
 38 նըմ պս ու էրքը է պաշխա դօլ քի : Ու խօտէ ժէ-
 ու կօվտա տըտս չավան քօ տը խուազս, ու ժը
 39 հսր եէք դօլուա մախսուս կօվտա խօ : Հսր կօվտա
 եէք կօվտա նընս, լէ կօվտա մսռուվ պաշխասս, ու
 կօվտա տավարանս պաշխա, է մահսիանս ժի պաշխա ու
 40 է դսյուանս պաշխա : Աղիւմանի կօվտանս ժի հսնս, տիւ-
 նեալի կօվտանս ժի . լաքին շէրէֆէ աղիւմանի պաշխասս
 41 ու է տիւնեալի պաշխա : Շէրէֆէ դավէ պաշխա ս ,
 շէրէֆէ հիվէ պաշխա ս . ու է ըսթէրանս պաշխա , ու
 42 ըսթէր ժը ըսթէրէ լը շէրէֆտա պաշխա ս : Ու գըյա-
 մէ մըրիանս ժի ահվա ս , կօվտա պը չիւրիւկիթիտա դէ
 43 դօլ պուն ու պէ չիւրիւկիթի գըյամ տիսթինս : Լը
 պէ շէրիֆիթիտա դէ դօլ պուն , ու լը շէրէֆտա գը-
 յամ տիսթինս , պը զայիֆիթիտա դէ դօլ պուն , ու
 44 պը գըուվլէթ գըյամ տըսդինս : Նէֆսանի կօվտա դէ
 դօլ պուն ու բուհանի կօվտա գըյամ տիսթինս . նէֆ-
 45 սանի կօվտա հէյս ու բուհանի կօվտա ժի հէյս : Հէմ
 ահվա հաթիւս նըվիսանտըն , Մսռուվէ ալուլին Ադամ
 նէֆսանի ճանս պու , Ադամէ բաշին հայաթ տայօղ բուհ
 46 պու : Լաքին ալուլ բուհանի նընս , լէ նէֆսանի ս , ու
 47 բուհանի ժը ուի բաշէ ս : Մսռուվէ ալուլին ժը աը-
 տէ ժը ախ պու , մսռուվէ իքինճի ժը աղիւմանս բապպ
 48 ս : Չավանս պու ժը ախէ վուսանս ժի ուանս քօ է ախէնս ,
 ու չավանս աղիւմանի վուսանս ժի ուանս քօ է աղիւմանս
 49 ըն : Ու չավանս քօ քիսվէթէ ա ախէ սմ որկըրթիւս ,
 50 քիսվէթէ է աղիւմանի ժի սմ տէ որկըրըն : Համա ուիա
 տըպէմ՝ էյ պրէանս , քօ թէն ու խույն լը վիատիշահի-
 թիէ աղիւմանանս նըքեաբըն վարիս պուն , ու նս ժի
 չիւրիւկիթի լը չիւրիւկըգիթիտա գատիր ս վարիս-
 պուն :

51 վահա ժը ուա սըր քի տըպէմ, Էմ հէմէան տէ լը

- խանկէ նաջըն , լաքին ամ հէմի ժի տէ թէպտիլ պըն :
- 52 Ղաֆիլ լը կօրա շահվ վէքըրըն ու կըրթընէ , լը ոխթա փըֆ պուենէ պօրուէ բաշինէ . չըմա քօ պօրու տէ պէ փըֆ պուն ու մըրիան տէ դըյամ պըսթինըն պէ չիւ .
- 53 բիւկիթի ու ամ ժի տէ թէպտիլ պըն : Ջիրա լաղըմա քօ չիւբիւկ կօվտաէ հան պէ չիւբիւկիթի որկըրա , ու
- 54 մըրըն կօվտաէ՝ նա մըրիթի որկըրա : Համա կավա քօ աւ մըրըն կօվտա նա մըրիթի որկըրա , ու աւ չիւբիւկ պէ չիւբիւկիթի որկըրա , ուէ չաղէ տէ թէմամ պըպա աւ սէօղ քօ հաթիմ նըվիսանտըն , էրքը մըրըն լը ֆաթ .
- 55 հիթիտա դարդ պու : էյ մըրըն , լը՞ քու ան տէրդիէ բէվատանէ դա , էյ թըրպ լը՞ քու ֆաթ հիթիէ դա :
- 56 Տէրդիէ բէվատանէ մըրընէ կիւնէ ան , ու դուվկէթէ
- 57 կիւնէէ նօմօս ան : լաքին չըքըր ժը խօտէուա քօ ժը մաւ ուա ֆաթ հիթի տըրտա պը տէսթէ Բապպէ մա խա էլ
- 58 Մէսիհէ : Նուա էյ պրէյ մըն տէլալիան , մէօհքէմ պըն մա՛ լը պըթըն տայիմ լը չըղուլէ Բապպտա զէտէ պըն , ու պըզանըն քօ զահմէթէ ո՛ պը Բապպ նաֆիլէ նընա :

ՄԷՐ 16

- 1 Համա ժը պոյ ազիզան ժը պոյ սատադա ճըվանտընէ չավան քօ ժը քիլիսաէ Գաղատիանուա թէնպիհ տա
- 2 հուն ժի վուսան պըքըն : Լը հէմի ույէդ եէք շէմուան ժը ո հաթ եէք , չըքօ ժը տէսթէ ո՛ դէ պը ճէմ քըրը .
- 3 նէ պրա լը ճէմ խօ տէյնա : Բօ նա պա կավա քօ ան պէմ ուէ չաղէ ճըվանտընան պըպըն , ու կավա քօ ան պէմ , պը քէուա քօ հուն մինասիպ տին , ուան պը մէքթուպան տէ պը շէյինըմ , հէտիէէ ո՛ լը Գուտսէ
- 4 պըրընէ : Ու էրքը շունտընէ մըն ժի մինասիպ պա , պրա
- 5 պը մըուա հաուըն : Համա ան ժը ոուա տէ պէմ կավա քօ ժը Մակէդոնիայէ պը պըհուրըմ . զիրա ժը Մակէ .
- 6 դոնիաէ տը պըհուրըմ : Ու դապիլ ան քօ լը պա ո պը .

- մինըմ, եախօտ զըվըսթան ժի պը պըհուրինըմ, քօ
 7 հուեն անղ ուէվի պըքըն, լը քօ քի անղ տէ պըջոււմ: Ձը-
 մա քօ անղ նա՛ խոււաղըմ նուա ո սյրէթի պըմինըմ,
 լաքին ումուտէ մըն հէյն քօ զէման քի լը պա ո սյը-
 8 մինըմ. էրքը իղնէ խօտէ պըպն: լաքին անղ հաթա լը
 9 Պէնաէկոստէտա լը Եփէսոստա տէ պըմինըմ: Ձիրա ժը
 մըուա ասրիքի մանղըն ու Փայտէլի հաթիւմ վէպուեն, ու
 վըռ փարչի սանքընանտօղան հանն: քօ լը պա ո
 պէթըռուս պըպն. զիրա աւ շըղուլէ խօտէ տը շըղուլն,
 11 չաւան քօ անթի: Նուա նանպա քօ աուի եէքէ սէր-
 հէվտան պըքն, լէ պը սէլամէթէ աուի լը ուէ տէյնըն,
 քօ ժը մըուա պէ, չըմա քօ պը պըհէան թանվ ժէուա
 12 պէքլէմիշ տըքըմ: Համա ժը պօյ Ապօղոս պրէ, մը
 վըռ ժէուա լաւա քըր, քօ ժը ուա պէ պը
 պրէան թանվ. համա նուա հաթընէ փաթ տըլէ ուի
 թուենն պու, համա տէ պէ քինկա մինասիպ ոխթ
 պըպինն: քօ լը պա ո
 13 Հէշար պըն, լը իմանտա պը սանքընըն, ճէսուր պըն,
 14 վիթ պըն: Հար դըշդէ ո պը մուհապէթ պն:
 15 ժը ուա լաւա տըքըմ էյ պրէան, մալա Ստեփա-
 նոսէ հուեն տըղանըն, քօ մէյլէէ ալուլինէ Աքայիաիւմ.
 ու աւ խօ ժը պօյ խըղմէթէ աղիզան թային քըրըն:
 16 քօ հուեն միւթէհ պըպըն ժը վուսան մանուլանուա,
 ու ժը աւ հէմիանուա քօ պը մանուա թանվ տը շըղուլն
 17 ու տը խապըթմ: Էղ վըռ շաղ պոււմ լը սէր հաթը-
 նէ Ստեփանոսէ ու Փորտունատոսէ ու Աքայիկոսէ, քօ
 18 զէմանիէ ո՛ ուան դըժը քըրըն: Ձիրա ըահաթ քը-
 ըն ճանէ մըն ու է ո. նուա վուսան մանուլան
 նաա քըն: քօ լը պա ո
 19 Սըլաւան տըքըն ժը ուա քիլիսատէ Ասիայան.
 վըռ սըլաւան տըքըն ժը ուա պը Բապղ Ակիւղասէ
 ու Պրիսկիղատէ, լը մալա ուանտա պուեն պը թէվլի
 20 քիլիսատէ: Սըլաւան տըքըն ժը ուա հէմի պրէան,

սըլալան պըքըն ժը հանլուտուանուա պը աղիղ
ուամիսան :

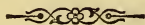
- 21 Սըլալէ հան պը տէսթէ մըն է Պօղոսէ ան : (22) էրքը
եէքէ րապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ նա հուպինան , անա-
23 թէմա մարանաթա պըպան : ինայէթէ րապպ իսա էլ
24 Մէսիհէ պը ոուա պըպան : Մուհապէթէ մըն պը ո' հէ-
միան պըպան պը իսա էլ Մէսիհ . Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է Ր Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

ԺԸ ԿՈՐՆԹՈՍԼԻԱՆՈՒՍ

ՍԷՐ 1

- 1 Պօղոս պը իզնէ խօտէ Բէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ ու Տիմոթէոս պրէ, լը կորնթոստա պուն ժը քելիսահ խօտէնա ու լը Աքայիատա պու ժը հէմի ազիզանուա :
- 2 Ինայէթ ու սէլամէթ ժը խօտէ ժը Պալէ մն, ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ :
- 3 Միւպարէք պրպն խօտէ ու Պալէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, Պալէ մէրհամէթան ու խօտէէ հէմի տըլ
- 4 փըուսան : Աւ քօ տըլէ մն տը փըուսան լը նավ հէմի սըխէթէ մն, քօ նմ դատիր պըն տըլէ ուան փըուսքըրընէ քօ լը նավ սըխէթէնն, պը աւ տըլ փըուսընէ քօ պը աուի նմ դէնն տըլ փըուսըն ժը խօտէ :
- 5 Զիրա չավան քօ էլէմէ խօտէ լը սէր մն փըու պուն, փըուսան ժի պը տէսթէ իսա տըլ փըուսընէ մն ժի փըու
- 6 տըպն : Ու էրքը նմ սըխէթ պըքչինըն, ժը պոյ տըլ փըուսըն ու խէլասէ ո՛նն, քօ իճրա տըպն պը սապրքըրընէ, ժը աւ էլէմանուա պը ուան քօ նմ ժի էլէմ
- 7 տըքչինըն : Ու ժը պոյ ո՛ ումուտէ մն դավիւն, չըմա քօ նմ տը զանըն, էրքը չավան քօ ժը էլէմանուա իլ
- 8 հադըն, փըուսան ժի տըլ փըուսընուա տէ պըպըն : Զիրա էյ պրէան լը Ասիատա լը սէր աւ էլէման քօ ժը մնուա դավիւնն նղ նա խուաղըմ քօ հուն նն տան պըն, էրքը ժը թադաթէ մն դէտոն նմ կըրանիթի քըչանտըն, հա
- 9 թա քօ նմ ժը էօմրէ խօ ժի պէ ումուտ պուն : Լաքին

- 10 լը մն լը խօտա սիճիլէ մըրընէ հնպու , հաթա քա նմ
 ժը խօռա կիւլէնմիչ ննպըն . լէ ժը խօտէռա քօ մը
 11 քի խէլաս քըր ու խէլաս տըքն : ժը աուի նմ ումուա
 տըքըն քօ հէժա տէ խէլաս պըքն . ժը պոյ մն պուեն
 պը եարտումէ նըմէճէ ո՛ . քօ ժը սնմէտէ նըմէճէ փը
 ուան ժը պոյ աւ ինայէթէ քօ ժը մնուա պու , փըռան
 ժը պոյ մն չըքըր պըքըն :
- 12 Ձիրա իֆթիխարէ մն ուխա ն , շահատէթէ զամիրէ
 մն , քօ նմ լը պնր խօտէ պը խիւլիւսի փաք ու պը սատէ
 տըլ ու նա՛ պը իլմէ ճիսմանի քի , լէ պը լութֆէ խօտէ
- 13 լը տընէտա նմ կէչըմիչ քըր , իլլա լը ճէմ ո՛ : Ձիրա նմ
 պաչգա դըչդ քի ժը ուա նա նըլիսըն , լէ աւ քօ հուեն
 տը խօյնըն ու նաս տըքըն . ու նղ ումուա տըքըմ քօ
- 14 հաթա բաչէ հուեն տէ նաս քըն : Չալան քօ փըռ հըն
 տըք հուեն մն նաս քըրըն . քօ նմ իֆթիխարէ ո նն ,
 չալան քօ հուեն ժի ա մննն լը ույա Բապպ Մէսիհէ :
- 15 Ու պը իթիգաթէ հան մը տը խօսա ալուլ ժը ուա
 պէմ , հաթա քօ հուեն ժը իքինճի քէրէմէռա լայըգ պը
- 16 պըն : Ու ժը ո՛ լը Մահեդոնիատէ պը պըհուրըմ , ժը Մա
 կեդոնիատէ տիսա ժը ուա պէմ . ու ժը ո ուէվի պըմ՛
- 17 լը ալիէ Եհհուտիսթանէ : Նուա կալա քօ մը ուխա
 տիւչիւմիչ քըր , աճապ մը սըլըգիթի՞ քի քըր , եախա
 աւ քօ նղ տիւչիւմիչ տըպըմ պը թարղա ճիսմանի՛է
 նղ տիւչիւմիչ պըպըմ , քօ ժը ալիէ մըն , պէլի՛ պէլի ,
- 18 ու նա նա՛ պըպն : Համա խօտէ էմինն քօ սէօղա մն
- 19 քօ ժը ուա կիյա , պէլի պու ու նա՛ նա պու : Ձիրա պը
 մն , եանի մըն , ու ժը Սիղուանոստէ ու ժը Տիմոթէոստէ լը
 նալա ո՛ հաթը վաղ պուեն Գուռէ խօտէ խա էլ Մէսի
 հէ , պէլի պու , ու նա՛ նա պու , լէ լը ուխտա պու ,
- 20 պէլի : Ձիրա հնր չը գաս քօ վատէ խօտէ հէյն լը
 ուխտա Պէլի ու լը ուխտա Սմին ն , ժը պոյ ճէլալէ խօ
- 21 տէ պը տէսթէ մն : Ու մն պը ո՛ թնվ լը խատա
- 22 սապիթ քրօլ ու մն մէսհ քրօղ խօտէ ն : Աւ քօ մն

մէօհր ժի քըր, ու լը տըլէ մնտա տա կէրնվէ րուհէ :
 23 լաքին ան ժը խօռա խօտէ շահիտ տը կըրըմ, քօ ժը
 պոյ ո' դայըրմիշ քըրընէ ան լը կորնթոսէ նան հաթըմ.
 լաքին նա քօ լը սէր իմանէ ո' ան հիւքիւմտարլըք
 տըքըն, լէ ժը շաղիթիէ ոռա ան եարտըմչինան : զիրա
 հուն լը իմանտա տը սանքընըն :

ՄԷՐ 2

1 Ու մը ժը խօռա ուիա մինասիպ տի քօ ժը ոռա տի
 2 աա պը դասավէթէ նէյիմ : Չըմա քօ էրքը ո' ան պը
 դասավէթ տըքըմ հէնի աւ քի ան քօ տէ մըն շաղ պը-
 քան . էրքը նա աւ քօ ժը մըն դասավէթ տըքընան :
 3 Ու ուիա մը նըվէսանտ քօ նապան կալա քօ պէմ դա-
 սավէթ պըքընըմ ժը ուան, ժը քօ քու լաղըման ժը
 մըռա շաղ պուն, զիրա լը սէր ո կէմիան կիւվէնմիշ
 4 տըպըմ, քօ շաղիթիէ մըն ժը ո' հիմէանռա ան : Ձիրա
 ժը վըռ սըխիթեթան ու ժը սըխընթիէ տըլ՝ ժը ոռա պը-
 վըռ հէսթրան մը նըվիսանտ . նա քի հուն պը դասա-
 վէթ պըն, լէ քօ պըղանըն աւ մուհապէթէ մընէ վըռ
 քօ լը սէր ո հէյան :
 5 Ու էրքը եէքէ տա դասավէթ քըրըն . մը նա տան
 դասավէթ քըրըն, լէ քօ ժը ալի քի, հաթա քօ ժը
 6 ո հէմիանռա կրանիթի նան պըմ : Պաս ան ժը վըռսան
 7 մանուլուա աւ զաղէպ՝ քօ ժը վըռան պու : Նուա լը
 զըտա ուի՝ լաղըման ժը ոռա ժէռա պախշ քըրըն՝ ու տըլ
 վըռս քըրըն, քօ նան պան վըռսան մանուլ ժը վըռ դա-
 8 սավէթէ զարդ պան : Նուա ժը ոռա լավա տըքըմ քօ լը
 9 սէր ուի մուհապէթէ խօ դալի պըքըն : Ձիրա հէման
 քը պոյ ուի ժի մը ժը ոռա նըվիսանտ, քօ ո պը ճէռը-
 պանտընէ պըղանըմ, քօ լը նավ հիմի դըշդան հուն
 10 միւթէհըն : Ու ժը քէռա քօ հուն պախշ տըքըն դըշդ-
 քի, անթի տըքըմ, զիրա էրքը անթի չը քօ պախշ պը-
 11 քըմ ժը պոյ ո' ան ժը ալիէ իսա : Բօ նան պան ժը ճէյ-

դանէ ամ ալթ պապըն , զիրա ամ գասթէ ուի նաղան նընըն :

- 12 Նուա կավա քօ ան լը Տրովադայէ կիյամ ինճիլէ
 իսահ վաղ քըրընէ , ժը Բապպ ժը մըռա տանրիքի հաթը
 13 պու վէպուն : Լը բուհէ մըտա բահաթէ մըն թուննան
 պու , Չըմա քօ պրէյ մըն Տիտոս է մը լը վէ նատի , լէ
 ժը վան սը ճիյէ պունէ լը Մակէդոնիահ ջում :
- 14 Լաքին շըքըր ժը խօտէռա քօ տայիմա ֆաթհօղ տը
 քան պը իսա , ու պինա տուինաս քըրընէ պը ման աշի
 15 քեար տըքան լը հէմի տանր : Չիրա ամ լը պանր իօտէ պի
 16 նա խօշ է իսանան , լը նավ հէլաք պունան : ժը հընը
 քանռա ժը պօյ մըրընէ պինա մըրընէ , ժը հընըքանռա
 ժը պօյ հայաթէ պինա հայաթէնան ամ , ու ժը դըշդէ
 17 հանռա քի՞ գատիր տըպան : Չիրա ամ ոգա վըռան լը
 քէլամուլահէտա տէք ու տօլապան քըրօղ նընըն , իլլա
 ոգա ժը խիւլիւսէ վաք , իլլա ոգա ժը իօտէ՝ լը պանր
 իօտէ պը իսահ ամ խապէր տըտըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Տանր տըտըն տիսա ամ խօ հավալա քըրընէ՝ եախօտ
 ոգա հընըքան լազըման ժը մանռա մէքթուպէ հավալա
 2 քըրընէ՝ ժը ոռա , եախօտ ժը ո՛ : Լը տըլէ մանտա հա
 թը նըվիսանտըն , ժը հէմի մանռուվան հաթը նաս պուն
 3 ու հաթը խօնըտան մէքթուպէ ման հուն ըն : Պը մալում
 պունէ քօ հուն մէքթուպէ իսանըն պը խըզմէթէ ման ,
 նա պը միւրէքքէպէ հաթը նըվիսանտըն , լէ պը բուհէ
 սաղ Ալլահէ , նա լը սէր թախթայէ գէվըրին , լէ է տըլ
 4 լը սէր թախթայէ ճէսատին : Ու ահվա իթիմաթէ ման
 5 հէյան լը սէր իօտէ պը տէսթէ իսա : Նաքի ամ ժը խօ
 դըշդէր՝ ոգա ժը խօ ժը տիւշիմիշ պունէ գատիր ըն :
 6 իլլա գատիր պունէ ման ժը իօտէ ան : Քօ ման գատիր
 ժի քըր խըզմէթճիյէ ահտա նու պունէ , նա է նըվիսէ .
 լէ է բուհէ , զիրա նըվիս տը գուժան՝ համա բուհհա

- 7 յաթ տըտը : Նուա էրքը լը սէր գէվըր պը նըվիս հա-
թը քօյն խըզմէթէ մըրընէ պը ճէլալ պու , քօ դու-
ուէդ խըրայէլէ դատիր նա պուն լը ուոյա Մուսայէ
նըհէութընէ , ժը պօյ ճէլալէ ուոյա ուի քօ տէ պաթալ
8 պը պանա : էրքը վուսանն՝ խըզմէթէ Բուհէ չա՛վան տէ
9 հէնի փըռ պը ճէլալ ննպն : Զիրա էրքը խըզմէթէ ա-
զապէ , պը ճէլալ պու , չը՛ գաս հէնի փըռ խըզմէթէ
10 սատագաթէ պը ճէլալ տէ պըպն : Զիրա աւ քօ պը
ճէլալ պու , լը ալիյէ հան պը ճէլալ նընն , ժը սէմէտէ
11 ղայէթ ճէլալէ : Զիրա էրքը աւ քօ տէ պաթալ պըպանա
պը ճէլալ պու չը՛ դաս բէթըր աւ քօ տըմինն , պը
12 ճէլալ լաղըմն պուն : Նուա էրքը ահվա ումուտէ մն
հէյն՝ պը փըռ ճէսարէթէ նմ տըջուն լը սէօզա խօտա :
13 Ու նա քօ ոգա Մուսա քօ լը սէր ուոյա խօ խէլի
տը ալէթը պու , հաթա քօ դուուէ խըրայէլէ , լը բա-
շէ աւ ճէլալ քօ տէ պաթալ պըպանա մէզն ննքըն :
14 Զիրա ադլէ ուան՝ դուր պու , չըմա քօ հաթա լը ու-
յա հան աւ խէլի տը սնքընն լը սէր խօնտանէ ահտա
գէվընէ . ու նայէ հնլանին , չըմա քօ պը իսա դէ պա-
15 թալ պուն : Լէ հաթա լը ուոյա հան կալա քօ Մուսա-
յէ տը խօյնըն՝ լը սէր տըլէ ուան խէլի քի տը սնքընն :
16 Համա քինկա քօ լը Բապպ վէկէուըն աւ տէ պէ հնլա-
17 նին : Ու Բապպ Բուհ նն , ու լը քօ քի Բուհա խօտէ
18 հէյն լը ուէ աղատիթի հէյն : Համա նմ հէմիան , պը
պէ նըխաֆթըն ոու ճէլալէ խօտէ ոգա լը լիլըքտա պը
սէյր քըրընէ՝ հէման լը աւ սուրէթէտա ոգա ժը Բու-
հէ խօտէ , ժը ճէլալէ ճէլալ թէպտիլ տըպըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Ժը պօյ ուիա խըզմէթէ հան լը մնտա պը հնպու-
նէ լը կօրա մէրհամէթ պունէ ժը մնտա՝ նմ աճիզ նա-
2 պըն : Իլլա պը տըղիգա դըշդէ բէզալէթէ պը բէտ քը-
րընէ պըֆէնա նմ նաջուն . հէմ լը քէլամէ խօտէտա

- անձ հիլէ թանկ նաքըն . լէ լը հուղուրա խօտէ ոգա աշի-
 քեար սուռնէ տօղրիթիէ անձ լսօ լը զամբրէ հէմի ման-
 3 ուովան հավալէ տըքըն : Նուա էրքը ինծիլէ ման հա-
 թիան նըխաֆթըն ժի՛ լը նալ հէլաք պուօղանտա նը-
 4 խաֆթիան : Քօ լը նալ ուանտա խօտէ տընէէ հան
 ալլէ ուան գուր քըր , քօ նուուա ճէլիլ ինծիլէ խա լը
 5 սէր ուան նան գէվան՝ քօ աւ ան թասլիրա խօտէ : Ջիրա
 անձ լսօ վաղ նա՛քըն , լէ Բասպպ իսա էլ Մէսիհէ , ու անձ
 6 լսօ ժը պօյ Մէսիհէ ժը ուա զուլաման : Ջիրա ժը դա-
 րիէ ուօհնի տայըն քօ խօտէ էմր քըր , աւ լը տըլէ
 մանտա ուօհնի տա . ժը պօյ ուօհնի է ճէլալ զանընէ խօ-
 7 տէ տայընէ պը իսա էլ Մէսիհէ : Նուա է ման խաղնէէ
 հան լը նալ ֆըրադէ ախին հէյան հաթա քօ փըու զէտան
 8 պուռնէ դուվիլէթէ ժը խօտէ պըպան , ու նա ժը ման : Լը
 հէր դըչգտա անձ սըխլէթ տըքչինըն , լաքին լը սըխըն-
 թի տէ նան գէվըն , նանչարիթի անձ տըքչինըն , լաքին
 9 անձ լը ումուտսըղի տէ նան գէվըն : Էմ գէնան դավը-
 րանտըն , համա թէքք նապըն , լը արտէ անձ գէնան խըս-
 10 դըն . լաքին անձ հէլաք նան պուռնան : Լը հէր ոխթ մը-
 րընէ Մէսիհէ անձ լը կօվտա խօտա տըքչինըն քօ հա-
 յաթէ Մէսիհէ ժի լը կօվտա մատա աշիքեար պըպան :
 11 Ջիրա անձ քօ սաղըն , ժը պօյ Մէսիհէ հէր չաղ ժը մը-
 րընուա թէսլիմ տչալըն , հաթա քօ էօմրա Մէսիհէ ժի՛
 12 լը մըրըն կօվտա մանտա աշիքեար պըպան : Հաթա քօ
 13 մըրըն լը մանտա ու էօմր ոտա ամէլ տըքան : Լաքին Բու-
 հէ հէման աւ իմանէ ման հէյան . չավան քօ հաթիան նը-
 վիսանտըն , Մը իման անի՛ ժը պօյ էքէ մը խապէր տա .
 14 անձ ժի իման դինըն , ժը պօյ էքէ խապէր տըտըն : Աւա
 պըղանըն էրքը աւ քօ Մէսիհէ րաքըր , ման ժի պը
 Մէսիհէ տէ պըտան րաքըրըն . ու լը պանր ուխտա տէ
 15 պըտան անքընանտըն , պը ո՛ թանկ : Ջիրա հէր դըչգ ժը
 պօյ ո՛ ան . հաթա քօ ինայէթ պը փըու պուռնէ պը շըք-
 րա փըուան ժը ճէլալա խօտէ զէտան պըտան :
 16 ժը պօյ ուխա անձ աճիղ նա՛ պըն , լաքին էրքը ման

ու ուզէ մնա տանրվային չիւրիւմիչ տըպն ժի, ու պը ու
 17 մնա ուզէ մնա հընտուռին թազէլէնմիչ տըպն : Ձիրա սը-
 վըք զէմաննի սըխէթէ մնա ժը մնա զահհի վըռ կըրաննի-
 18 թիէ ճէլալէ էպէտի ամէլ տըքն : Չըմա քօ նմ լը աւ
 դըչդան քօ տը խույանն, մէզն նաքըն, լէ լը աւ դըչ-
 դան քօ նա խույանն, զիրա աուան քօ խույանն զէ-
 մաննինն, համա աուան քօ նա խույանըն էպէտինն :

ՍԷՐ 5

1 Ձիրա նմ տըզանըն քօ էրքը մալա տիւնեալի է մէս-
 քեանէ մնա խարապ պըպն, ժը խօտէ՝ պէ տէսթ հա-
 թը ջէ պուն մալ լը ազիւմանտա էպէտի պինաքի մնա
 2 հէյն : Չիւնքի լըվըր լը մալա տիւնեալի հան նմ ախ
 սըքչինըն մէսքեանէ մնա ազիւմաննի ժը որկըրթընուա
 3 պը հասրէթ քըչանտընէ : Թաննէ կալա քօ աուի նմ պէ-
 4 նն որկըրթըն դահդի նէյըն տիթըն : Ձիրա նմ քօ լը
 մէսքեանէ հանտանն, լը պըն պարտա ախ տըքչինըն,
 չըմա քօ նմ նախուազըն ժը սէր խօ տնր խըսթըն, լէ
 աուի լը սէր ուիա որկըրթըն հաթա քօ ճէսէտէ մըրըն
 5 ժը հայաթէ զարդ պըպն : Համա աւ քօ մնա ժը դըչդէ
 հանուա հազըր տըքն խօտէ ն, քօ աւ ժը մնա ըէհէ-
 6 նէ Բուհէ ժի տա : Նուա տայիմա նմ ճէսարէթ տըքըն,
 զիրա նմ տը զանըն քօ չըդաս քօ նմ լը կօլտատա պը
 7 մինըն, ժը խօտէ տուր ըն : Ձիրա նմ պը իմանէ տըջուն
 8 նա պը կիւմանէ : Նուա նմ ճէսարէթ տըքըն, ու հէննի
 վըռ տը խուազըն ժը կօլտա տուր պուն, ու լը պա
 9 Բասպ սնքընանտըն : Ու ժը պոյ ուիա նմ զայրէթ ժի
 տըքըն, էրքը նմ պը մինըն ու էրքը տուր պըն, ժէ-
 10 ու մադպուլ պըն : Ձիրա լսաղըմն քօ նմ հէմի ժի լը
 հուղուրա տիվանա խա է պը սնքընըն, հաթա քօ հար-
 քաս լը կօրա ամէլէ խօ լը կօլտա խօտա չըղուլի կէ-
 ըէք խայր կէրէք չնու աուէ զէ խօ պըսթընն :
 11 Նուա թըռսէ խօտէ պը պըզանընէ մնա ուլանն ւնն

- տուրմիշ տըքըն , համա անձ պար խօտէ աշիքեարըն , ու
 ումուտ տըքըմ քօ լը զամիրէ ոտա ժի անձ աշիքեար
 12 ըն : Ձիրա անձ խօ տիսա ժը ոռա հավալա նաքըն , լէ
 ժը ոռա ժը ալիէ ման սէպէպէ իֆթիխարէ անձ տըտըն .
 հաթա քօ լը ոռուտա ու նա լը տըլտա իֆթիխար քրօ .
 13 զանուա կօթընէ ո՛ հէպան : Ձիրա էրքը անձ պէխուտ
 պուենն , ժը պոյ խօտէ անձ էրքը ագլէ ման թէմամ ան ,
 14 աւ ժը պոյ ո՛ ան : Ձըմա քօ մուհապէթէ խսա ժը ման
 ուա զոռ տըքան , զիրա անձ ահվա կիւման տըքըն էր
 քը եէքէ ժը պոյ հէմիան մըր , էրքը վուսանն հէ
 15 միան ժի մըրի պօ պուեն : Ու լը ուղուրա հէմիան
 մըր , հաթա քօ ուան քօ տը ժին հէնի ժը պոյ խօ
 նան ժին , լէ ժը ուիռա քօ ժը պոյ ուան մըր ու գը
 16 յամ քըր : վուսան քօ անձ ժը ուէ բէվն հէնի եէքէ
 պը կօվտա նըղանըն , ու ֆարաղա անձ խսա է պը կօվտա
 17 նաս քըր , լաքին նուա հէնի վուսան անձ նըղանըն : վու
 սան քօ հանր քի քօ լը խսատա ան . մախուգէ նու ան .
 դըշդէ դէման պըհուրին , ու վահա հանր դըշդէ նու
 18 պու : լաքին հանր դըշդէ ժը խօտէ ան , քօ ման պը խօ
 ուա լը հանլ անի պը տէսթէ խսա էլ Մէսիհէ , ու ժը
 19 մանու տա խըղմէթէ լը հանլ անինէ : Եանի խօտէ պու
 քօ պը խսա տընէ պը խօռա սուլհ քըր , ու սուճէ ուան
 ժը ուանուա հասապ նան քըր . ու սէօղա սուլհէ լը մանտա
 20 տանի : էրքը վուսանն անձ ժը ալի է խսա էլչիթի տը
 քըն , ոգա խօտէ պը ման լավա տըքըր , անձ ժը ալի
 21 է խսա ժը ո՛ լավա տըքըն , պը խօտէ սուլհ պըն : Ձի
 ըրա աւ քօ կիւենէ նատըղանը պու , ժը պոյ կիւենէէ ման
 գուրպան քըր խօտէ , հաթա քօ անձ պը աուի սատը
 գէդ խօտէ պըն :

ՄԷՐ 6

- 1 Նուա անձ թանլ պը ամէլ քըրընէ լավա ժի տըքըն քօ
 ինայէթէ խօտէ լը նաֆիլէ ճիտա գապուլ քրօղ նան պըն :

- 2 Զիրա տը պէ քօ , Լը մագպուլ զէմանտա մը դա կօ-
տարի քըր , ու մը ժը դառա լը ոօյա խէլասէտա եար-
տում քըր , վահա նուա ան մագպուլ զէման ու վահա
3 նուա ան ոօյա խէլասէ : Գաթ լը դըչդէ քի տա խուար
պուն քի ան նատըն , քօ խըղմէթէ ման պը նօքսանէ
4 պա : Լաքին լը հանր դըչդտա ան լաօ ոդա խըղմէթէ
խօտէ հէտիէ տըքըն , պը փըռ սապը , պը սըխընթիան ,
5 պը տէրտան պը սըխէթան : Պը քութան , պը հապսան ,
6 պը Ֆէսատան , պը զահմէթան , պը պէ խանվան : Պը
պըրչիթիան , պը փաքիթի , պը զանին , պը սապը , պը
խօշնուտիթի , պը Սղիզ Բուհ պը պէ միւրայիթի մու-
7 հապէթէ : Պը սէօզա տօղրիթիէ , պը դուվվէթէ խօտէ
պը սիլահէ սատագաթէ՝ քօ ժը ալիէ ուսթ ու չանիէ
8 ան : Պը իղզէթ ու պը պէ իթիպարէ՝ պը պէտնամ ու պը
նամ ու պը շան . ոդա շաշ քրօղան ու տօղրիան , ոդա
9 պէյըսըղան ու մալում նասան : Ոդա մըրիան ու վահա
ան տըթին . ոդա հաթը զազէպ պունան , ու նան հաթը
10 դուշտընան : Ոդա դասավէթիան ու տայիմա ան շաղ-
ըն , ոդա Փագիրան ու փըռան ան խօթ տըքըն , ոդա
դըչդէ քի թուննան պունան , ու հանր դըչդան ման զասթ
11 քըրիան : Տանվէ ման ժը ոռա հաթիան վէպուն՝ էյ կօ-
12 ըրնթոպիան , ու տըլէ ման հաթիան Փըռա պուն : Հուն
ժը ալիէ ման սըխէթ նաքչինըն , լաքին լը զըքէ խօտա
13 սըխէթան տըքչինըն : Ոդա ժը էվլատանուա տը պէմ
ժը ոռա , տէլա հանա հուն ժի ժը մանուա Փըռա պըն :
14 Պը խմանսըղան լը եէք նիրտա ման դէվըն , զիրա չը
հիստէ սատագաթէ պը նահագիթիէ հէյան ու չը՝ իլա-
15 դէ ոօհնիէ պը դարի հէյան : Ու չը՝ իթիֆագէ իստէ
պը Բէլիարէ հէյան , ու եախօտ չը հիստէ իթիգաթլի
16 պը խմանսըղէ հէյան : Ու չը՝ միւրնասիպէթէ տաճարէ
խօտէ պը փութան հէյան , զիրա հուն տաճարէ Սաղ-
խօտէ նըն , չավան քօ խօտէ կօ , Լը նավ ուանտա տէ
սաքին պըմ , ու լը նավ ուանտա տէ պը կէռըմ . ու խօ-
տէ ուան տէ պըպըմ , ու ուան դավմէ մըն տէ պըպըն :

- 17 Ժը պոյ ուիա ժը նալ ուան տար դէվըն ու ճիէ պըն ,
 18 տը պէ Բապալ ու լը դըշդէ նա'փաքան մա դէվըն : Ու
 աղ ո' տէ գապուլ պըքըմ ու աղ ժը ուա Պալ տէ պը-
 պըմ, ու հուն ժը մըռա լավըքան ու գիղըքան տէ պը-
 պըն , տըպէ ժը հէր դըշդուա գատիր Բապալ :

ՍԷՐ 7

- 1 Նուա՝ էյ մուհապէթլիան , չիւնքի վատա հանա մա
 պը հապունէ աճ լսօ ժը հէր թիւրլիւ մուռտառիթիէ
 թէնէ ու Բուհէ փաքըն ու աղիղիթի պը շըղուլըն պը
 թըռուա Խօտէ :
 2 Մա գապուլ պըքըն , մա գաթ ժը եէքէուա նահա-
 գիթի նաքըրիա , ու գաթ եէքէ ժի մա լը Ֆէսատէ
 3 նատա , գաթ ժը եէքէուա մա դատր նա քըր : ժը պոյ
 հիւքմ քըրընէ նապէմ . դիրա մը փէշին ժը ուա կօ քի
 հուն լը տըլէ մատա նըն ժը մըրընուա ու ժը սաղ մա-
 4 յընուա պը ո' թալ : Լը պար ոտա փըռ ճէսարէթէ մըն
 հէյա , ժը պոյ ո' փըռ բասնա մըն հէյա , պը տըլ փըռ-
 սընէ աղ դըժը պումա , լը հէմի ոըլսընթիէ մատա , պը
 5 շաղիթիէ զէտէ պումա : Ձիրա կալա քօ աճ լը Մակէ-
 դոնիաէ կիյան , գաթ ճանէ մա բահաթիթի նատի . լէ
 ժը հէմի ալիէ մա սըլսլէթ տը քըշանտը պուն , ժը տար-
 վա գալղայան հապուն ու ժը հընտուում թըռուան :
 6 Լաքին Խօտէ քօ ժը կէօնիւլ ալշաղանուա տըլ փըռսըն
 տըտա , տըլէ մա ժի փըռս քըր պը հաթընէ Տիտոսէ :
 7 Ու նա թանէ պը հաթընէ ուի իլլա պը աւ տըլ փըռ-
 սընէ ժի՝ պը աուի քօ աւ ժի հաթը պու տըլ փըռսըն
 պը ո , կալա քօ ժը մառա նագլ փըռ հասրէթէ ո , շի
 նա ո , ժը պոյ մըն դայրէթէ ո , վուսան քօ հէնի փըռ
 8 աղ շաղ պում : Ձիրա էրքը մը պը գասավէթ քըր պը
 աւ մէքթուպէ աղ փօշման նընըմ , Ֆարաղա աղ փօշ-
 ման պօ պում , դիրա աղ տըլինըմ քօ աւ մէքթուպ ո
 9 տա գասավէթ քըրըն անճախ լը զէման քի : Նուա աղ

- չաղ տըպըմ, նա քի ժը պոյ գասալէթ պունէ ո՛, իլլա քօ հուն ժը պոյ թօպա պունէ գասալէթ պուն, զիրա լը կօրա խօստընէ խօտէ հուն հաթըն գասալէթ պուն, վուսան քօ գաթ պը գըչդէ քի ժը մն զէրար
- 10 նա.քչինըն : Ձիրա լը կօրա խօստընէ խօտէ պուն գասալէթ ժը պոյ խէլասէ պէ փօշման թօպա հասըլ տըքն . զիրա գասալէթէ տընէ է հան մըրըն հասըլ տըքա :
- 11 Ձիրա գըչդէ հան , քօ հուն լը կօրա խօստընէ խօտէ գասալէթ քըրըն , լը ոտա չը՛ գաս ճէհթ ամէլ քըր , չը՛ գաս էօգր , չը՛ գաս հարըտին , չը՛ գաս թըռս , չը՛ գաս հասրէթ , չը՛ գաս ղայրէթ , չը՛ գաս հայֆ , պը հնր թիւրլիւ ո խօ նիշանտա քօ լը գըչդէ հանտա
- 12 հուն փաքըն : Նուա աւ քօ մը ժը ուա նըվիտանտ , նա քի ժը պոյ նահագիթի քըրօղ պու , ու նա.քի ժը պոյ նահագիթի քըչանտօղ պու , լէ լը պնր խօտէ ժը
- 13 պոյ ո պուն ճէհթէ մն ժը ուա մալու՛մ պն : Նուա ժը պոյ աւ տըլ փըռսընէ ո նմ հաթըն տըլ փըռսըն , հէնի փըռ զէտն ժի նմ շաղ պուն ժը պոյ շաղիթիէ Տիտոսէ , չըմա քօ ճանէ ուի ժը ո հէմլան րահաթ տի
- 14 պու : Ձիրա չը քօ մը լը պնր ուի ժը պոյ ո մը բասնա խօ տա , պը շէրմ նապու՛մ , լէ չալան քօ հնր գըչդէ պը տօղրիթի խապէրտա ժը ուա , վուսան ժի բաննա
- 15 մն լը պնր Տիտոսէ աօղրի անր քէթ : Ու մուհապէթէ ուի լը սէր ո՛ հէնի փըռ ն , կալա քօ նագլ տըքն իթաաթէ ո՛ հէմլան , էրքը չալան պը թըռս ու պը
- 16 լէրղանէ աուի ո՛ գապուլ քըրիւն : Նուա շաղ տըպըմ.քօ լը հնր գըչդէտա ժը ուա իթ խմաթէ մըն հէյն :

ՍԷՐ 8

- 1 Նուա՝ էյ պրէան , ժը ուա պէյան տըքըմ ինայէթէ խօտէ , քօ ժը քիլիսայէ Մակէդոնիանուա հաթիւն տայըն :
- 2 Քօ լը նալ փըռ սըլսընթի թէրճիւպէտն զէտն պունէ շաղիթիէ ուան խույայի պու , ու փըռ կրան ֆագիթիթիէ

- 3 ուան հէնի վըռ ճէօմէրտիթի պու : Ձիրա անդ շէհատէթ
 արքըմ՝ քօ պը դօւտրէթէ խօ՝ ու ժը դօւտրէթէ խօ
 4 զէտան ժի իրատէթ նիչան տան : Չըմա քօ ժը մանա
 պը վըռ նիյազան լավա տը քըրը պուն քօ իհօանա
 հանա , ու ժը ազիզանուա պուն իլհադիթիէ խըզմէթէ
 5 ան դօապուլ պըքըն : Ու ոզա ումուտ քըրընէ մանա ,
 լէ ավուլ աւ խօ ժը Բապպուա թէսլիմ՝ քըրըն , ու բաշէ
 6 պը իրատէթէ խօտէ ժը մանա : Քօ ման ժը Տիստուա
 լավա քըր , էրքը չավան քօ ժը ավուլ տէսթ քըր , վու
 7 սան ժի լը նավ ոտա թէքմիլ պըքմ իհօանա հան : Լա
 քին չավան քօ պը հէմի դըշդ հուն զէտան պունն . պը
 իման ու պը սէօղ ու պը զանին , ու պը հէմի ճէհա ,
 ու ժը ո՛ լը սէր մանտա պուն պը մուհապէթէ , մէզմքըն
 8 քօ պը ինայէթէ հան ժի զէտան պըն : Պը թէնպիհ քը
 րընէ նա պէմ , լէ ժը սէմէտէ ճէհտէ պաշգօտիան ու
 հատըլ պունէ մուհապէթէ ո՛ պը ճառըպանտընէ տը
 9 պէմ : Ձիրա հուն տը զանըն ինայէթէ Բապպէ ման
 խա էլ Մէսիհէ , էրքը աւ ժը պոյ ո՛ Փադիր պու՝ աւ քօ
 զէնկին պու . քօ հուն պը Փադիր պունէ ուի զէնկին
 10 պըն : Ու լը դըշդէ հանտա շիրէթ քի տըտըմ՝ զիրա
 ուիա ժը պոյ Փայտէէ ո՛ ն , հուն քօ նա թանէ քըրընէ ,
 լը խօսաըն ժի ժը ավուլտա տէսթ քըրըն ժը վարվան :
 11 Նուա քըրըն ժի թէքմիլ պըքըն , չավան քօ կէօնիւլէ
 խօստըն հէյան , վուսան քըրըն պը դօասա հանպունէ ո՛
 12 պըպան : Ձիրա էրքը ավուլ կէօնիւլ պըպան , տայըն լը
 դօասա հանպունէ մադպուլն ու նա լը դօասա թուննան
 13 պունէ : Չըմա քօ նա քօ անդ լահաթիէ պաշգօտիան տը
 14 խուազըմ՝ ու ժը ոուա սըխլէթ : Լէ պը եէք հալ պուն
 լը ոխթա հանտա զէտան պունէ ո՛ դէմանիթիէ ուան
 տըժը պըքմ վուսան քօ ոխթ քի զէտան պունէ ուան
 ժի ժը գէմանիէ ոուա եարտուլմ պըպան . չավան քօ
 15 հաթիան նըվիսանտըն : էրքը աւ քօ վըռ ճըվանտ , զէ
 16 տան նանպու , ու աւ քօ հընտըք գէմ՝ նան պու : Լաքին
 շըքըր ժը խօտէուա , քօ աւ ճէհա լը սէր ո՛ լը տըլէ

- 17 Տխտոստա տանի : Չըմա քօ աւ բէճայէ մն գապուլ քըր ,
 ու ճէհտէ ուի պը փըռ պունէ , պը իրատէթէ խօ ու
 18 պու ժը ուա հաթ : Ու պը ուիւա մն շիյանտ աւ պրէ ,
 քօ մէտհա ուի լը ինճիլտա ն , լը նալ հէմի քիլիսէան
 19 տա : Ու նա թանէ աւ գաա , լէ ժը քիլիսէան նասպ պու
 ժը մանա լը ուէվիթիտա հնալ պունէ լը նալ իհասնա
 հան . քօ նմ խըղմէթ տըքըն ժը պոյ իղգէթէ խօտէ ու
 20 պը իրատէթէ խօ : Լաքին լը խուսուա հանտա մն սա
 գընմիշ տըպօ պուն քօ նն պն եէքէ գուսուր քի տէյ
 նն լը սէր մն լը նալ զանիմէթէ հանտա , ժը ուիւա
 21 նմ խըղմէթ տըքըն : Չըմա քօ նա' թանէ լը պնր խօտէ ,
 իլլա լը պնր մնուովան ժի դըշդէ գանճ քըրընէ նմ
 22 ճէհտ տըքըն : Ու պը ուանուա մն պրէյ խօ շիյանտ ,
 աուի քօ լը փըռ դըշդանտա մն պը ճնուրպանտընէ
 փըռ ճարան մն աուի զայրէթքէշ աիւն , ու նուա
 հէնի փըռ զայրէթքէշ պն աւ մնղըն իթիմաթիթիէ
 23 քօ լը սէր ո հէյն : Լաքին էրքը ժը պոյ Տխտոսէ հուն
 փըռս տըքըն , աւ հնալայէ մընա ու լը նալ ոտա եար
 տուճիէ մըն . համա պրէյէդ մն , մամուրէդ քիլիսէանն
 24 ու շանէ խանն : Նուա խապաթէ մուհապէթէ ո' իֆ
 թիխարէ մն ժը պոյ ո' ժը ուանուա լը պնր քիլիսէան
 նիշան պըտըն :

ՍԷՐ 9

- 1 Չիրա ժը պոյ աղիզան պուն լը խուսուա խըղմէթէ
 2 ժը ուա նըլիսանտըն ժը մըռա դէտն ն : Չիրա նղ
 հաղըր կէճնիւլի է ո' տըղանըմ , քօ պոյ էքէ ժը պոյ ո'
 ժը Մակէդոնիանուա բասնա խօ աըտըմ քօ Սքայիա ժը
 փարվն հաղըրն , ու զայրէթէ ո փըռան լը հարաքէթէ
 3 անի : Ու վահա մը պրէան շիյանտ , քօ բասնա մըն ժը
 պոյ ո' լը խուսուա հանտա նաֆիլէ տնր նն դէվն ,
 4 լէ հաղըր պէնն աիթըն , չավան քօ մը կօթիւն : Բօ նն
 պն կալա քօ Մակէդոնիան սը մըռա պէն , ու ո' պէ

- Թէտարըք պը պինըն, ան, նա պէմ հուն լը իֆթի-
 3 խարա հանտա ան բէզիլ պըն : Նուա մը իխթիզա հա-
 սըպանտ քօ ժը պրէանուա մը լավա քըր քօ ալուլ ժը
 ոուա պէն ու ալուլ լը ուէ տէյնըն աւ փէշքէշէ ո քօ
 ժը ալուլ մալում պու ան քօ հաղըր պըպան, վուսան քօ
 ոգա փէշքէշ պըպան ու նա ոգա թամաքեարիթիէ :
 6 Լաքին ուան տըպէմ քօ էրքը աւ քօ պը նանքէսիթի
 դօլ տըքան պը նանքէսիթի տէ պը չինան, ու պը պէրէքէ-
 7 թէ դօլ քրօղ, պը պէրէքէթէ տէ պը չինան : Հանքան
 ժը տըլէ խօ լը կօրա իրատէթ քըրընէ խօ պրա պըտան
 պը դասավէթ ու եա պը ճէպը նա, զիրա թօտէ պը տըլ
 8 տայօղէ տը հուպինան : Ու թօտէ ժը ոուա հանր ինայէթէ
 զէտան քըրընէ դատիր ան . հաթա քօ լը հանր դըշտա
 տայիմա թէմամ քիֆայէթէ ո պը պուռնէ լը հանր ամէլէ
 9 դանճտա հուն զէտան պըպըն : Չավան քօ հաթիան նը-
 վիսանտըն, Բախըստ ու ժը ֆադիրանուա տա սատա-
 10 դաթա ուի էպիտա տը մինան : Ու աւ քօ ժը դօլ քրօղ-
 ուա դօլ իհասան տըքան, ու ժը պօյ խուարընէ նան դօ-
 վէ ո՛ ժի տէ զէտան պըքան ու մահսուլաթէ սատադաթէ
 11 ո տէ փըու պըքան : Հաթա քօ լը հանր դըշտա զէն-
 կին պըպըն պը հանր թիւրիւ ճէօմէրտիթիէ քօ պը
 տէսթէ ման սէպէպ տըպան ժը թօտէուա շըքըր տայըն :
 12 Չիրա իճրաէ խըզմէթէ հան թանէ գէմանիթիէ ազի-
 զան դըժը նաքան իլլա ժը թօտէուա պը փըու շըքրան
 13 ժի զէտան տը պան : Կավա քօ պը թէճըրիւպէէ խըզմէթէ
 ո՛ ժը թօտէուա իղզէթ պըքըն, ժը պօյ ժը ինճիլէ
 իսաուա իդրար քըրըն իթաաթէ ո՛, ժը պօյ ճէօմէր-
 տիթիէ ո՛ ժը ուան ժը հէմիանուա իլհագ պուռնէ ո՛ :
 14 Ու ուան ժը պօյ ո պը նիյազան, ժը պօյ լը սէր ո՛
 պուռն փըու մանըն ինայէթէ թօտէ ժը ոուա հասրէթ
 15 պըքընին : Ու ժը թօտէուա ժը պօյ պէ թապիր պուռն
 պախըլան շըքըր պըպան :

ՍԷՐ 10

- 1 Լաքինն անդ Պօղոսէ ժը ոռա լավա տըքըմ պը կէօնիււ
 ալչաղիթի ու խօշիթիէ իսաէ , քօ կավա քօ անմ ոռ
 պէ ոռ մահճուպըմ լը նավ ոտա , լաքին ժը տուրլն
- 2 ճէսարէթ տըքըմ ժը ոռա : Բէճա տըքըմ , քօ նանպն
 քօ ժը նէզլն ժի ճէսարէթ պըքըմ պը աւ իթիմաթիէ ,
 լը սէր հընըքան , լը սէր ուան քօ լը սէր մն վուսան
- 3 Թախմին տըքըն քօ անմ լը կօրա ճէսէտէ տըջուոն : Ձիրա
 ֆարաղա անմ լը ճէսէտտա տըջուոն , համա նա քի ոգա
- 4 պը ճէսէտէ անմ գավղա տըքըն : Չըմա քօ սիլահէ ճէն
 կէ մն լը կօրա ճէսէտէ նընն , լաքին ժը պօյ հիսարան
- 5 հէլօշանտընէ , պը խօտէ գուվլէթլինն : Ու գուրուոն
 Թիան հէմ լը սէր զանինէ խօտէ հաթը պըլընտ պուոն
 հանր պըլընտան անմ տը հէլօշինըն , ու հէմի ֆըքըան
- 6 ժը իթիաթէ իսառա էսիր տըքըն : Ու կավա քօ իթա
 թիէ ո՛ թէքմիլ պըպն , ժը հանր իթաաթսիզիթիան անմ
- 7 ժը հայֆ սանտընու հազըրըն : Ժը տանրլն պուոն դըշ
 դա՞նու հուոն մէզն տըքըն , էրքը եէքէ ժը խօռա
 կիւվէնմիշ տըպն քօ է իսանն , աւ ժը խօ տիսա ուիա
 պրա տիւշիւնմիշ պըպն քօ , աւ չավան է իսանն , անմ
- 8 ժի վուսան է իսանն : Ձիրա էրքը վըռ ժիբանա խօ
 պըտըմ լը սէր աւ հիւքմաթա մն քօ Բասպ ժը մնուա
 տա ժը պօյ մամուրիթիէ ո՛ ու նա ժը պօյ խարապ քը
- 9 ըրնէ , տէ շէրմ նանքըմ : Հաթա պը մէքթուպան ոգա
- 10 ո՛ տը Թըռսինըմ նա խույամ : Ձիրա եէքէ տըպէ քօ
 մէքթուպան կրան ու պը գուվլէթլինն , համա կավա
- 11 կօլտա լը հուզուր դէ զայիֆ ու սէօղ ալչաղն : Մն
 ոռվէ վուսան պրա տիւշիւնմիշ պն քօ անմ ժը տուրլն
 չավանըն պը սէօղ ու պը մէքթուպան , ժը նէզ ժի անմ
- 12 տէ վուսան պըպըն պը ամէլ : Ձիրա անմ ճէսարէթ նա
 քըն խօ լը մէզինտա տանին ու խօ վէղն քըրըն պը հը
 նըքան , ուան քօ աւ խօ մէտհ տըքըն , լաքին ուան աւ

- 13 պը խօ պը չափանտընէ ու աւ պը խօ պը վէղն քըրընէ
 տէ բասնա խօ նստըն , լէ լը կօրա էօլչիէ տսր պը դըշդան
 քօ խօտէ ժը մսուա թախսխմ քըր , քօ հաթա լը ո՛
 14 սմ պը կէն : Նա քօ ոգա սմ ժը ուա նա կկանան ,
 ու սմ խօ ժը էօլչիէ դէտսն տըրէժ տըքըն , չըմա քօ
 15 պը ինծիլէ իսա սմ հաթա լը ո՛ կկանան : Ու նա քօ
 ժը էօլչիէ տսր պը դըշդան սմ բասնա խօ տըտըն պը
 էմէկէ պաշգասիան , լէ ումուտէ մս հէյն կավա քօ
 խմանէ ո՛ դէտսն պըն լը կօրա էօլչիէ գանննէ մս , պը
 16 ո՛ սմ հէնի մսգըն պըն : Ժը ալիէ ո՛ ուէտա ինծիլէ
 վաղ քըրընէ , ու նա քօ լը կօրա գանննէ պաշգասիան ,
 17 լը սէր հաղըր դըշդան բասնա խօ պըտըմ : Լաքին աւ
 քօ բասնա խօ տըտսն , պրա պը Բապալ բասնա խօ պը
 18 տսն : Զիրա աւ քօ խօ մէտհ տըքսն մադպուլ նընսն ,
 իլլա աւ քօ խօտէ մէտհ տըքսն աւ մադպուլսն :

ՄԷՔ 11

- 1 Խօղիդա ժը ագըլըղիթիէ մըուա հընըքի հուն թահ
 միւլ պըքըրանա , ու պըուա թահմիւլ պըքըն ժը մըուա :
 2 Զիրա ժը պոյ ո՛ պը դայրէթէ խօտէ դայրէթ տըքշնըմ ,
 չըմա քօ մը ո՛ ժը մէքըիուա խօտս , ոգա պաքը գիղ
 3 քի լը պսր իսաէ սսքընանտընէ : Համա սղ տը թըու
 սըմ քօ , չավան մահա պը Փիթնէյիթիէ խօ Հաւաէ
 խաբանա , նս պս քօ Ֆըքըէ ո ժի վուսան , լը իսատա
 4 պուն սաֆ տըլէ ո լը Փէսատէ հսուսն : Զիրա էրքը եէ
 քէ պէ պաշգա Մէսիհ վաղ պըքսն աւ քօ մս վաղ նս
 քըր , եախօտ պաշգա Բուհ պըսթինըն , քօ ո՛ նս սանտ
 եախօտ պաշգա ինծիլ , աւ քօ ո՛ գապուլ նս քըրիսն ,
 ժը վուսանուա հուն գանն թահմիւլ տըքըրը պուն :
 5 Զիրա սղ գըյաս տըքըմ քօ ժը էն մսգըն ըեսուլան
 6 գաթ դէմանիէ մըն թուենսն : Ու Փարազա ժը ալիէ
 սէօղէ փէլիթ ըմ , լաքին ժը ալիէ իլմէ նա՛ չիւնքի լը

- հար դըշդտա լը հէմիտա անժը ոււա մալոււմ պուն :
- 7 Մէկէր մը սո՛ւչ քի քըր , քօ Ինճիլէ Խօտէ մը ժը ոււա
պը ճէպա վազ քըրընէ , մը խօ ալչաղ քըր քօ հուն
- 8 պըլընա պըն : ժը պոյ խըղմէթէ ո՛ խըլթիթ պը սանտը
9 նէ պաշգա քիլիսէան մը թալան քըր : Ու կալա քօ
լը պա ոտան պոււմ էրքը մընանչարի քի քըշանա մը գաթ
ժը եէքէուա զահմէթ նան տա . ժը Մակէդոնէ հաթօղ
պրէան , դէմանիէ մըն դըթի քըրըն . ու մը խօ լը հար
դըշդտա ժը ոււա պար պունուա տուր կըրթ ու տէ
- 10 տուր պը կըրըմ : Լը մըտա տօղրիթիէ Խատէ հէյն քօ ,
իթթիլիսարա մը հանա լը սլիէ Սքախաէ տէ նա պէ պը
11 ուանտըն : Չըմա՞ , ոգա անղ ո նա՞ հանպինըմ , աւ Խօտէ
12 զանան : Լաքին աւ քօ աըքըմ տէ պըքըմ ժի քօ պը
պըռըմ սէպէպէ ուան , ուան քօ սէպէպ աբամիչ տը
քըն , քօ պը չը դըշդտա բաննա խօ տըտըն , ուան ժի
- 13 ոգա ման պէնան տիթըն : Չըմա քօ աուհանան տարանվ
րէսուլան ու հիլէպաղ վիալայան պը պունէ , քիալէթէ
14 րէսուլէ Խօա լը սէր խօ տըսթինըն : Ու աճէպ նընն .
չիրա Շէյգան աւ պը խօ ժի տը գէվն լը սուրէթէ մէ
15 լէքէ ուհնիէ : Հէնի մանըն դըշդ քի նընն , քօ խըղ
մէթճիէ ուի ժի տը գէվըն լը սուրէթէ խըղմէթճիէ սա
տադաթէ , լաքին բաշէ ուան լը կօրա ամէլէ ուան տէ
- 16 պըպան : Տիսա տըպէմ քօ մը եէքէ ադըլըղ գըյաս նան
քան . էրքը նա պարէ մը ոգա ադըլըղ գապուլ պըքըն ,
17 քօ ան ժի հընըք բասան խօ պըտըմ : Սւ քօ ան տըպէմ ,
լը կօրա Բապպ նա պէմ , լէ ոգա պը ադըլըղիթի քի
18 պը սէրպէսթիէ աւ իթթիլիսարէ : Չիւնքի վըուան ժը
ալիէ ճէսէտէ բաննա խօ տըտըն , ան տալի տէ բաննա
19 խօ պըտըմ : Չիրա չիւնքի հուն ալիմըն ժը ադըլը
ղիանուա պը կէօնիւլ խօշնուտիթիէ թահմիւլ տըքըն :
20 Չըմա քօ հուն սասըր տըքըն , էրքը եէքէ ո՛ գուլ պը
քան , էրքը եէքէ մալէ ո պըլսօ , էրքը եէքէ ժը ո դըշդ
քի պըսթինան , էրքը եէքէ լը սէր ո՛ բաննա խօ պըտան ,
21 էրքը եէքէ լը ույա ո՛ պըլսան : ժը պոյ շէրմէ տըպէմ ,

- Կոյա քի անձ զայի՞ֆ պուն . համա լը դըշդ քի տա ճէ-
 սարէթ քըրընէ եէքէ պը ագըլըզիթիէ աըպէմ, ան ժի
 22 ճէսարէթ տըքըմ : Ուան իպրանի՞նն, ան ժի , իսրայէ-
 23 լինն՝ ան ժի , զիւրիյէթէ իպրահի՞մէնն ան ժի : Խըզ-
 մէթճիյէդ իսա նն՝ ոգա ագլէ ուի թուննն պուն
 աըպէմ, անզ հէնի փըռ, լը զահմէթտա անզ հէնի
 փըռ, լը քութանտա, հէնի փըռ լը հապստա հէնի
 24 փըռ, լը մըրընտա փըռ ճարան : Ժը Եհնուտիան
 25 բէնճ ճարան ժը չըլի դէմ եէք անզ ջուլ խուարըմ : Սէ
 ճարան անզ հաթըմ քութան, ճար քի հաթըմ դէվըը
 քըրըն, սէ ճարան պը կէմիէ լը զուվայիտա քըթըմ,
 26 շանվ քի ու ու քի լը պըն պահրէտա մամ : Փըռ ճա-
 րան լը ուէվիթիտա մը էզիյէթ քըշանտ, ժը չայան ճէ-
 ֆա, ժը տըզան ճէֆա, ժը միլլէթէ մը ճէֆա, ժը թա-
 յիֆան ճէֆա, լը պաթէրտա ճէֆա, լը չօրտա ճէֆա,
 լը պահրտա ճէֆա, լը նավ տանրէվ պրէան մը ճէֆա
 27 քշանդ : Լը զահմէթտա ու միհնէթտա, փըռ ճէրան
 լը պէ խանտա : ջունտա, պըչիթի ու լը թի պունտա
 փըռ ճարան լը ուօճիտա լը ուօճիտա լը սէրմատա ու
 28 լը դահզիթիտա պուն : Լը ալի քի տէյնն պանրտն տանր-
 վն, մըթուլիյէ հէմի ու՝ դէմէ հէմի քլիխտան լը սէր-
 29 մըն տը հաթը պու ապանտըն : Քի՞ զայի՞ֆ տը պն ու անզ
 զայի՞ֆ նապըմ, քի՞ խուար տը պն, ու անզ դըղմիշ նա-
 30 պըմ : Էրքը իֆիթիխար քըրըն լաղըմ պն, ժը ալիէ դայի-
 31 ֆիթիէ տէ իֆիթիխար պըքըմ : Խօտէ ու Պամէ Բասպէ
 մն իսա էլ Մէսիհէ քօ ժը էպէտէ միւպարէքն, տը
 32 զանն քօ տանրէվ նապէմ : Լը Շամտա միլլէթ պաչիէ
 Սրէտ փատիչահէ, տը խօստը պու մը կըրթընէ լը պա
 33 ժէրէ Շամիլիան պէքճիան տանը պու : Ու անզ ժը հիսա-
 ըն պանրէր ժը շըպաք քի հաթըմ ալագանտըն, ու
 ժը տէսթէ ուի ընվիյամ :

ՍԵՐ 12

1 Պըռա բասն քըրըն ժը մըռա ֆայտէ նաքսն , զիրա
 2 լը խնվէդ ու տիթընէ Բապպէ տէ պէմ : Պը իսա մն
 ոռով քի զանըմ ժը չարտոնհ սալան ալուլ լը կօվտա
 տա նըզանըմ ու էրքը պէ կօվտա նըզանըմ , իօտէ տը
 զանն քօ աւ քսն հաթա լը իւչիւնճի ազիւմանտա
 3 հաթը րաքըչանտըն : Ու մնռուվ քի վահա նղ տըզա
 նըմ . (էրքը պը կօվտաէ ու էրքը պէ կօվտա՝ նըզանըմ ,
 4 իօտէ տըզանն) : Քօ լը ճէնէթէտա հաթը րաքըչանտըն
 ու վուսան խապէրան պըհիստ քօ նայն կօթըն , քօ աւ
 5 խապէրան ժը մնռուվռա ճայիզ նընն կօթըն : Էզ ժը
 պօյ վուսանի տէ բասն պըտըմ , լաքին ժը պօյ խօ տէ
 բասնա խօ ննքըմ , լէ թանէ լը սէր զայիֆիթիէ խօ :
 6 Զիրա էրքը իֆիթիխար ժի պըքըմ տէ ադըլսըզ ննպըմ ,
 չըմա քօ ոասթ տէ խապէր պըտըմ , չիւնքի ժը խա
 պէրէ խօռա սադընմիչ տըպըմ , քօ ննպն եէքէ լը սէր
 մըն դըչդ քի ղէտն դըյաս պըքսն , ժը տիթըն ու ժը
 7 մըն պըհիստընէ : Քօ նն պն նղ քիպիր պըպըմ ժը պօյ
 վըռ խնվան , ժը մըռա զըխթ քի կօվտաէ հաթը տա
 յըն մէլէքէ Շէյդանէ ժը պօյ ժը մըռա էզիյէթ քըրը
 8 նէ , քօ նն պն քօ քիպիր պըպըմ : Ժը պօյ ուիա սէ
 ճարան մը ժը Բապպուա լավա քըր քօ ժը մըն ալի քի
 9 պըքսն : Ու ժը մըռա կօ . ինայէթէ մըն ժը դառա պա
 սն , զիրա դուվիլէթէ մըն լը զայիֆիթիտա թէքմիլ
 աըպն . նուա պը վըռ խօչնուտիթիէ հէնի վըռ լը սէր
 զայիֆիթիէ խօ տէ բասնա խօ պըտըմ , հաթա քօ գուվ
 10 վէթէ իսաէ լը սէր մըն սաքին պըպն : Ժը պօյ աուի
 լը ուղուրա իսաէ , ժը զայիֆիթիէ , ժը սէրհնվտանէ ,
 ժը տէրտան , ժը գավարանտընան ժը սըխընթիան րա
 զիմն , չըմա քօ կավա քօ նղ զայիֆ ըմ , ուէ չաղէ թա
 11 գաթի մն : Պը իֆիթիխար քըրընէ նղ ադըլսըզ պում ,
 հուն ժը մըռա զօռ քըրըն , զիրա ժը մըռա լազըմ պու

- քօ ժը ո՛ շէհատէթի սանտընէ , չիւնքի էրքը դաթ դըշդ-
 քի ժի նընըմ , ժը էն մանգըն ըէսուլան դէմանի քի մըն
 12 նան պու : Պըուա նիշանէ ըէսուլան պը թէմամ սասըր ,
 պը ալամէթան ու պը հիւքմէթան ու պը դուլվէթլի
 13 դըշդան լը նալ ոտա իծրա պու : Ջիրա պը չը՞ դըշդ ժը
 պաշգա քիլիսէան հուն շուստոս մանն , թանէ աւ քօ մը
 ուա ածըղիթի նանտա , սուճէ հան ժը մըուա ավթ պըքըն :
 14 Ու վահա ուխա սէ ճարանն քօ հաղըր տըպըմ ժը
 ուա հաթընէ , ու նղ ժը ուա տէ ածըղիթի նանտըմ .
 դիրա նղ դըշդէ ո արամիշ նա՛քըմ , իլլա ո՛ . չիւնքի
 զաուուգան ժը պոյ պուլան մալ թօփ նա քըն , լէ պա-
 15 վան ժը պոյ զաուուգան : Ու նղ պը խօստընէ խօ տէ
 խարճ պըքըմ , ու լը ուզուրա ո տէ խարճ պըպըմ ժի ,
 ֆարաղա նղ ո պը փըու հանտընէ ժը ո՛ հընտըք
 պէմ հանտըն ժի :
 16 Լաքին պըրա պըպն քօ , մը ժը ուա կըրանիթի նան-
 տա , համա պը ֆէնն պաղ պունէ , մը ո պը հլլէ կըրթ :
 17 Պը տէսթ վան քօ մը ժը ուա շիյանա մը ժը ուա
 18 դադը՞ քըր : Մը ժը Տիտոսուա լավա քըր , ու պը ուխա
 աւ պրէ է մը շիյանա , Տիտոս ժը ուա զադը քըր՞ , հէ-
 ման լը եէք ըուհտա , հէման լը եէք թարիգաս նմ՞
 նան՞ կէուիյան :
 19 Տիսա , հուն դըյաս տըքըն քօ լը պնր ո նմ խօ մէ՞տհ
 տըքըն , լը հուզուրա խօտէ պը իսա նմ խապէր , տըարն
 լաքին հանր դըշդ . էյ՞ տէլալիան ժը պոյ մանուրիյէթէ
 20 ո ն : Ջիրա տը թըուսըմ քօ նան պն կալա քօ պէմ ո՛ ոդա
 խօստընէ խօ նան պինըմ ու ն ժի ժը ուա ոդա խօտընէ
 ո նէյըմ տիթըն . նան պն քօ լը ոտա պէ տիթըն , նիզայան ,
 հասէտան , դաղտայան . դէյպէթան զամաղիթիան , քի-
 21 պիրիթիան , նիզամաղիթիան , հայֆան : Նան պն քօ հա-
 վատիսան պէմ , խօտէէ մըն , նղ լը պա՞ո՛ ալչաղ պըքն ,
 ու շին պըքըմ ժը պոյ փըուան , քօ ժը ալուլ կիւնէ
 քըրըն , ու թօպա նան քըրըն լը սէր աւ շըղուլէ նա-
 փաքիթի , ու դինա , էտէպըղիթի :

ՍԷՐ 13

- 1 Աւիա սէ ճարանն քօ ժը ուա դէմ, պը տնվէ տու
 2 ու սէ շահիտան հար սէօղ տէ սապիթ պըպն : Ժը ավուլ
 մը կօթիւն ու տիսա տըպէմ ողա լը պա ո' պունէ . ֆա-
 րաղա ժը տուրվն տը նըվիտընըմ, ժը ավուլ կիւնէ քրօ-
 ղանուա ու ժը պաշգա հէմիանուա , էր.քը տիսա պէմ,
 3 տէ գայիւրմիշ նն.քըմ : Չիւն.քի իսպաթէ աւ քօ իսա պը
 մըն խապէր տա արամիշ տը.քըն , քօ աւ լը սէր ո' ղայիֆ
 4 նն պուն , լէ լը նավ ոտա գնուվվէթլիւն : Քօ Ֆարաղա
 պը ղայիֆիթիէ հաթ խաչ պուն , համա պը գնուվվէթէ
 իօտէ տը ժը . ղիրա Ֆարաղա նմ ժի պը ուի ղայիֆըն ,
 լաքին լը նավ ոտա պը ուի պը գնուվվէթէ իօտէ նմ տէ
 5 պը ժին : Հուն խօ պը ճէուրպինըն էր.քը լը նավ աւ
 իմանտանն , հուն խօ թէֆթիշ պը.քըն , հուն խօ նըճանըն
 քօ իսա էլ Մէսիհ լը նավ ոտա ն , էր.քը հուն Ֆայտէսըղ
 6 նն պունն : Համա նղ ումուտ տը.քըմ քօ հուն տէ պը
 7 ղանըն էր.քը նմ Ֆայտէսըղ նընըն : Ու ժը իօտէ տիլէկ
 տը.քըմ քօ . հուն դէմանի քի տէ նն.քըն , նա քօ նմ
 գապուլ պուն պէնն խույայի , լէ քօ հուն դըշդէ խայր
 8 պը.քըն , պրա նմ ողա Ֆայտասըղ պըպըն : Չըմա քօ լը
 գարշի տօղրիթիէ գնուտրէթէ մն թուննն , իլլա լը ու-
 9 ղուրա տօղրիթիէ գնուտրէթէ մն հէյն : Էմ շաղ ըն ,
 կավա քօ նմ ղայիֆ տըպըն ու հուն գնուվվէթլի տը պըն ,
 հէմ ժի տիլէկէ մն ուիա ն քօ հուն քեամիլ պըպըն :
 10 Նուա ուիա ժը ուա տը նըվիտիւնըմ ժը գնուրվն քօ նապն
 կավա քօ պէմ լը կօրա աւ հիւքմաթէ սէրթիթի գնուլան-
 միշ պըպըմ , քօ իօտէ ժը մըուա տա ժը պոյ մամուր
 քըրընէ ու նա ժը պոյ հէլօշանտընէ :
 11 Նուա էյ պրէան , շաղ պըն , քեամիլ պըն , պէնն
 տըլ փըուսին լը եէք ֆը.քըրտա պըն , սէլամէթ պը-
 քըն , ու իօտէ մուհապէթէ ու սէլամէթէ պը ուա

- 12 պըպան : Հանու տույան պը ազիղ ռամիսանէ սըլա-
վան տըքըն , հէմի ազիղան ժը ոռա սըլավան տըքըն :
- 13 Ինայէթէ րապպ Խաա էլ Մէսիհէ ու մուհապէթէ
Խօտէ ու Իլհագիթիէ րուհ էլ Գուտսէ պը ո' հէմիան
պըպան , Ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է

Է Ր Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Գ Ա Ղ Ա Տ Ա Լ Ի Ա Ն Ռ Ա

Մ Է Ր 4

- 1 Պօղոս հաթը բէսուլ պուն՝ նա ժը մանուվան ու նա պը տէսթէ մանուվ, լէ պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ ու պը տէսթէ Պալ խօտէ քօ աուի ժը մըրիան բա
- 2 քըր : Ու հէմի պրէան քօ պը մըռա նա՛ ժը քիլիսատէ
- 3 Գաղատիառա . Ժը ոռա ժը Պալ խօտէ ու ժը Րապպէ
- 4 մա՛ իսա էլ Մէսիհէ . ինայթ ու սէլամէթ պըսլա՛ : Քօ աւ խօ ժը պօյ կուսէէ մա՛ տա , հաթա քօ մա՛ լը կօրա իրատէթէ խօտէ ու Պալէ մա՛ , ժը եարամաղ ասիրէ
- 5 հան խէլաս պըքա՛ . Քօ ժէռա էպէտըլ էպէտ համտ պըսլա՛ . ամին :
- 6 Թաճիւպ տըքըմ՝ քօ հուն ահվա զուլա՛ լը պաչգա ինճիլ քի դէնա՛ կօհուանտըն ժը աուի քօ ո՛ ժը ինա
- 7 յէթէ իսառա կաղի քըր : Քօ թուննա՛ պաչգա ինճիլ , լէ թանէ հանա՛ հընըքան , քօ ո շաչ տըքըն ու տը խուա
- 8 զըն ինճիլէ իսա պը գուլուպինըն : Լաքին էրքը ա՛մ , եախօտ ժը աղիւմանան մէլէք քի պէ ժը ոռա ինճիլէ վաղ պըքա ժը աուի դէտա՛ , քօ մա՛ ժը ոռա ինճիլ
- 9 վաղ քըր , լանէթ պըսլա՛ : Չալան քօ մա՛ ալուլ կօ՛ նուա տիսա արպէմ , էրքը եէքէ ժը հաթը գապուլ քըրընէ ո՛ դէտա՛ ժը ոռա ինճիլ վաղ պըքա՛ , լանէթ

- 10 պըպն : Նուա ժը մանուկանուա մագպուլ պըպըմ, եա ժը խօտէուա, եախօտ ժը մանուկանուա մագպուլ պունն արամիչ տըքըմ, էրքը հալա ժը մանուկանուա մագպուլ պըպա ման գուլա իսա նան տը պա ման :
- 11 Ու ժը ուա մալում տըքըմ է՛յ պըէսն, աւ ինճիլքօ ժը մըն հաթը վազ պունն, էրքը աւ շըղուլէ մանուկ
- 12 նընան : Ձիրա անժի տախի աուի ժը մանուկ քի նան սանտըմ, ու ժը եէքէ ժի հին նապըմ, լէ ժը քէլամէ
- 13 իսա էլ Մէսիհէ : Ձիրա չավան պուննէ մըն զէման քի լը եհհուտիթիտա հունն պըհիսթըն. չավան պէ հասապ մը տը գավարանտը պում քիլիսաէ խօտէ ու մը
- 14 խարապ տըքըր աուի : Ու ժը սըլիէրթա պավանէ խօուա սը վըռ զայրէթլի պուննէ, լը միլլէթէ խօտա ժը վըռ խըսումէ խօ զէտան լը եհհուտիթիտա լը բէշ տը
- 15 ջու պում : Համա կավա քօ խօտէ խօստ քօ մը պը
- 16 ժարթ ժը բահմա տիյամըն, Ու պը լինայէթէ խօ Գուուէ խօ ժը մըռա աշիքեար պըքան քօ աուի ժը թայիֆանուա վաղ պըքըմ, պիրա պիր անզ տանըչմիչէ կօվտա ու խույ
- 17 նէ նան պում : Նան ժի լը Գուտսէ ուապում լը պա ժը մըն ալուլ բէսուլ պուօղան, լէ լը Սրապըսթանէ ջում, ու
- 18 տիսա լը Շամէ վէկէուկյամ : Բաչէ ժը բաչա սէ սալան լը Գուտսէ ուապում, ժը պօյ Պետրոսէ պինընէ ու բանղտան
- 19 ու լը պա ուի սանքընիմ : Լաքին ժը բէսուլան պաչգա
- 20 եէքէ մը նանտի, լէ թաննէ եագուպ պրէյ Բապպ : Ու աւ գըղղան քօ ժը ոուա տը նըվիսինիմ վահա լը պանր
- 21 խօտէ իգրար տըքըմ, քօ տանրէվ նա պէմ : Ժը ուի բէվան հաթըմ լը սէմթա Սիւրիաէ ու կիլիկիաէ : Ու մը ոուպէ ոու նասան տըքըրը պունն աւ քիլիսէան քօ պը
- 23 իսա լը նալ եհհուտիսթանտա պունն : Լէ թաննէ ուան պըհիստը պունն. էրքը աւ քօ լը զէմանա ման տը գավարանտը, նուա ուի աւ իմաննէ վաղ տըքան, քօ ոխթ
- 24 քի խարապ տըքըր : Ու ժը պօյ մըն ժը խօտէուա շըքըր տըքըր պունն :

ՍԷՐ 2

- 1 Ժը ուի բէվն բաշէ չարտանհ սալան տիսա լը Գուտսէ
 ուսպում Տիտոսէ պը խօռա սանտընէ պը թանլի բառ-
- 2 նաբասէ : Ու լը կօրա քէլամուլլահէ ուսպում, ու մը
 ժը ուանուա պէյան քըր աւ ինճիլէ, քօ լը նալ թա-
- 3 յիֆան վաղ տըքըմ, լաքին ժը ուանուա թաննէ քօ միւ-
 թէպէր պուն, քօ նն պն լը պնթալ ճիտա պաղտըմ,
- 4 եա պէմն պաղտան : Լաքին պը մըռա պուն Տիտոս ժի
 պը Եունանի պունէ, ժը սիւննէթ պունուա մէճպուր
- 5 նն պու : Համա ժը պօյ աւ տնրէվ պրէան քօ լը նալ
 ճըվաթէ քէթըն, ուան քօ լը հընտուռ քէթըն ժը
- 6 պօյ պը Խսա էլ Մէսիհէ աղատիթիէ մն չաշուտիթի
 քըրընէ քօ մն գուլ պըքըն : Քօ ժը ուանուա հընըքի
- 7 ոխթ պիլէ մն կօտարի նն քըր իթաաթ քըրընէ, քօ
 8 տօղրիթիէ ինճիլէ լը նալ ոտա գավի պըմինն : Լաքին
 ժը միւթէպէր պուօղան ոխթ քի հնր քի քօ տըպըն
- 9 պրա պըպըն, հաճէթէ մըն նընն, Խօտէ խաթըէ մն
 ոուվան մէզն նաքն, զիրա միւթէպէր պուօղան ժը
- 10 մըռա դըշդ քի խապէր նն քըրըն : Լէ զըտտա ուխտա
 կավա քօ աին քօ ինճիլ ա պէ սիւննէթան ժը մըռա
 էմանէթ պուն, չալան քօ ժը Պետրոսէռա ժի ա սիւն-
- 11 նէթլիան . Ջիրա աւ քօ ժը Պետրոսուա ուսթ աճի ժը
 սիւննէթլիանուա բէսուլիթի քըրընէ, ժը մըռա ժի
 ուսթ աճի ժը թայիֆանուա : Ու կավա քօ Եագուպ
 ու Կէվաս ու Հաննա զանին աւ ինայէթ քօ ժը մըռա
 հաթը տայըն, ուան քօ ասդունան հասապ պօ պուն,
 ժը մըռա հէմ ժը Բաունաբասուա ժը պօյ իլհագիթիէ
 տէսթէ ուսթէ խօ տան, քօ նմ լը նալ թայիֆան
- 12 հնըն ու ուան լը նալ սիւննէթլիան : Թանէ տը խօս-
- 13 տը պուն քօ նմ ֆագիրան պիրա խօ պինըն, քօ ն ժի
- 14 ըրաղի պում դըշդէ հան քըրընէ : Համա կավա քօ Կէ-
- 15 վաս հաթ լը Սնթաքիաէ նղ լը պնր ուի սաքընըմ,

- 12 չըմա քօ ժը թաղիրուա միւսթահաչգ պու : Ձիրա ժը
 ճէմ Եադուպէ հէժա չանտ թէնան նան հաթ աւ պը
 թայիֆան թանվ տը խուար , համա կավա քօ ուան հա-
 թըն , ժը սիւննէթլիան պը թըուօընէ , աւ խօ լը շուն-
- 13 տա պը քըչանտընէ ճիէ տը պօ պու : Ու պը ուիուա
 միւրաի պուն աւ Եէհուտի է տընան ժը , վուսան քօ
- 14 Բառնարաս ժի լը միւրայլթիէ ուան խուար պու : Հա-
 մա կավա քօ մը տի լը տօղրիթիէ ինճիլէտա ուասթ նա
 շուն . լը պանր հէմիան ժը կէփասուա մը խապէր տա ,
 էրքը դու քի Եէհուտիի , ոգա թայիֆա ու նա ոգա
 Եէհուտի կէչընմիշ տըպի , չըմա ժը թայիֆանուա պօու
- 15 տըքի քօ ոգա Եէհուտիան կէչընմիշ պըպըն : Էմ ժը
 թապիաթէ Եէհուտիներն , ու նան ժը թայիֆան կիւնէ-
- 16 քեարըն : Ուիա պըղանընէ , քօ մանուվ ժը ամէլէ նօ-
 մօսէ նըքեարան սատըգ պուն , լէ ժը իմանէ իսա էլ
 Մէսիհէ , նմ ժի ժը իսա էլ Մէսիհուա իման անին , քօ
 սատըգ պըպըն ժը իմանէ իսա , ու նա ժը ամէլէ նօ-
 մօսէ , չըմա քօ ժը ամէլէ նօմօսէ գաթ ճան քի տէ
- 17 սատըգ նան պան : Նուա էրքը նմ քօ տը խուարըն
 պը իսա սատըգ պուն . կիւնէքեար նմ պէնան տիթըն ,
 էրքը վուսանան իսա խըղմէթչիէ կիւնէ պու՝ հաչա :
- 18 Ձիրա էրքը նղ աւ դըչդ քօ՝ մը հէլօչանտ տիսա
 ջէ տըտըմ , նղ խօ դապհաթլի տըտըմ տիթըն :
- 19 Չըմա քօ նղ պը տէսթէ նօմօսէ մըրըմ ժը պօյ նօ-
- 20 մօսէ , քօ ժը խօտէուա սաղ պըմ : Պը իսաուա նղ
 լը խաչ ուապում , լաքին սաղըմ , նա նղ , լէ իսա սա-
 ղան լը մըտա , լաքին նղ քօ նուա պը կօվտա տըժիմ
 պը իմանա Գուուէ խօտէ տըժիմ աւ քօ մը հանպանտ ,
- 21 ու ահ խօ լը ուղուրա մը տանի : Էղ ինայէթէ խօ-
 տէ պաթալ տանր նախըմ , չըմա քօ էրքը սատա-
 գաթ ժը նօմօսէ պու , էրքը վուսանան իսա լը նաֆիլէ
 ճիտա մըր :

ՍԷՐ 3

- 1 Ե՛յ ադըլըդ Գաղատալիան , քի՞ ո ժը սէրի տա՛ր
խըստ քօ ժը տողրիթիւա իթաաթ նա՛քըն . քօ լը պա՛ր
Չահվէ ո իսա էլ Մէսիհ լը նավ ոտա լը խաչէ հաթը
2 բապուն բէամ պու : ժը ո թա՛նէ ուիա տը խուազըմ
հին պըմ , պը տէսթէ ամէլէ նօմօնէ ո բուհ սանտըն ,
3 եա պը պըհիստընէ իմանէ : Հուն աւգաս ադըլըդըն .
պը բուհ հուն պաշլամիշ պուն ու նուա պը թէ՞ն թէ
4 մամ տըպըն : Աւ գաս դըշդան լը նաֆիլէ՞ ճիտա ո
5 քըշանտ , էրքը պըուա նաֆիլէ ժի պըպա՛ն : Նուա ժը
ուա բուհէ պախշ քրօղ՝ պը ամէլէ նօմօնէ , եա պը
6 պըհիստընէ իմանէ տըքա՛ն : Չավան քօ իպրահիմ ժը
իօտէուա իման անի ու ժէուա սատադաթ հասապ պու :
7 էրքը վուսանա՛ պըզանըն , էրքը ուան քօ ժը իմանէնա՛
8 ուան ըն գուուէ իպրահիմ : Ու քըթէպ ժը ալուլէ պը
զանը պունէ , էրքը իօտէ թայիֆան պը իմանէ սատըգ
տըբը . ժը ալուլտա ժը իպրահիմուա միւժտէ տա ,
էրքը պը տէսթէ դա հէմի թայիֆան տէ միւպարէք պը
9 պըն : Նուա ուան քօ ժը իմանէնա՛ պը թա՛վլի տինտար
10 իպրահիմէ միւպարէք տըպըն : Զիրա ուան քօ ժը ա
մէլէ նօմօնէնա՛ , ուան լը պըն պէտտուանա՛ն , չըմա քօ
հաթիւն նըվիսանտըն , էրքը՝ Մէլուն պըն աւ հէմի մա
ուուվան քօ լը քըթէպէ նօմօնէտա լը աւ հէմի դըշդէ
հաթը նըվիսանտընտա նա սա՛քընըն ուան իճրա քըբը
11 նէ : Ու էրքը պը նօմօն եէքէ նըքեարա՛ն լը պա՛ր իօտէ
սատըգ պունէ , աւ մալուամա՛ն , զիրա սատըգ ժը իմանէ
12 տէ պը ժի : Լաքին նօմօն ժը իմանէ նընա՛ն , լէ աւ քօ
13 աւ դըշդան իճրա տըքա՛ն պը ուան տէ պը ժի : իսա
մա՛ քըուի ժը պէտտուվաէ նօմօնէ , աւ ժը պօյ մա՛
պէտտուվա պունէ , զիրա հաթիւն նըվիսանտըն քօ , Մէ
լուն ըն աւ հէմիան , քօ ժը տարէ դէնա՛ն ալադանտըն :
14 քօ պէրէքէթէ իպրահիմէ լը սէր հէմի թայիֆան պը

- պան պը իսա էլ Մէսիհէ, քօ անձ ժի վատէ Բուհէ պըս-
 15 դինըն պը իմանէ : Էյ պրէան, պը ատէթէ մանու-
 վան խապէր տըտըմ, պըռա քօ վասիյէթէ մանուվ քի
 քօ հաթ գա պուն եէք ժի պաթալ նաքան, նան ժի լը
 16 սէր ուի թէնպիհ քի զէտան տըքան : Լաքին վատան ժը
 իպրահիմուա ու ժը զիւրիէթէ ուիուա պուն, նա՛ պէժը
 ու ժը զիւրիէթէ դառա ոքա ժը պոյ փըռան, լէ
 ոքա ժը պոյ եէքէուա, ու ժը զիւրիէթէ դառա, քօ
 17 աւ իսա ան : Ուիա տը պէմ, աւ վասիէթ քօ ժը ալուլ
 տա ժը խօտէ հաթը գավի պուն պը իսա, նօմօս քօ
 ժը չար սատ ու սի տալան շունտա հաթը նըվիսանտըն,
 նըքեարը աուի ժը ճիտա թանվէուանտըն, ժը պոյ վա-
 18 սիէթէ պաթալ քըրընէ : Զիրա էրքը միրաս ժը նօմօսէ
 տըպան, վուսանան ժը վատէ նընան. համա խօտէ ժը իպ-
 ըահիմուա պը տէսթէ վատէ պախչ քըր :
 19 Լէ նօմօս ժը չըռա ան, ժը պոյ սուչէ լը սէր զէտան
 պու. հաթա քօ պէ աւ զիւրիէթ ժը աուիուա քօ վատ
 պօ պու. պը տէսթէ մէլէքան հաթը տայըն, պը տէս-
 20 թէ միյանճի քի : Համա միյանճի, միյանճիէ եէքէ նը-
 21 նան, լաքին խօտէ եէք ան : Նուա նօմօս զըտէ վատէդ
 խօտէ՞ն, հաչա, զիրա էրքը վուսան նօմօս քի պը հա-
 թընա տայըն, քօ գատիր պը պանա հայաթ տայընէ .
 22 ուէ չաղէ պըռա սատադաթ ժը նօմօսէ տը պանա : Լաքին
 քըթէպ հէմիան լը պըն կիւնէէ տանի քօ վատ պը
 իմանէ իսա էլ Մէսիհէ պէ տայըն ժը տինտաբանուա :
 23 Լաքին չըգաս քօ իման նան հաթը պու. լը պըն նօմօսէ
 հաթը վէչարդըն անձ տը ման պուն, պը պէքէմիչ քը-
 24 ըրնէ ժը աւ իմանուա քօ տէ աշիքեար պը պանա : Էրքը
 վուսանան նօմօս խօճաէ ման պու, ման ժը իսառա անըն-
 25 ոա, քօ անձ պը իմանէ սատըգ պըպըն : Համա կավա
 քօ իման հաթ, հէնի անձ լը պըն խօճատա նընըն :
 26 Զիրա անձ հէմի ժի գուռէդ խօտէ նան, պը աւ իման քօ
 27 լը սէր իսա էլ Մէսիհէ ան : Զիրա հուն հէմիան քօ պը
 իսաէ հաթըն թահվիլ պուն, իսա լը սէր խօ որկըրթըն :

- 28 Ժը ուի բէվն նա՛ Եէհուտի հէյա՛, նա՛ Եունանի, նա՛
 դուլ հէյա՛, նա՛ ժի ազատ, նա՛ մէր հէյա՛, նա՛ ժի
 մա՛. զիրա հուն հէմի ժի եէք ըն պը իսա էլ Մէսիհէ ։
- 29 Ու էրքը հուն է իսա նա՛, վուսա նա՛ հուն զիւրիէթէ
 իարահիմէնա՛, լը կօրա վատէ հուն միրասխօր ըն ։

ՍԷՐ 4

- 1 Համա ուիա տըպէմ. Չըգաս զէման քօ միրասխօր
 սապի ա՛, ժը դուլէ դաթ ֆարգ քի թուննա՛, ֆարա-
- 2 զա իօտիէ հէմի դըչդանա՛ ։ Իլլա հաթա ոխթա թային
 քըրընէ պապա, լը պըն վասիան ու քէթխիւտանա՛ ։
- 3 Վահա ժի ա՛մ կավա քօ սապի պուն, լը պըն ատէթէ
 4 տընէ ա՛մ դուլ պօ պուն ։ Համա կավա քօ ոխթ թէ-
 մամ պու, իօտէ Գուռէ իօ շիանտ քօ ժը ժըն քի
- 5 պու, ու լը պըն նօմօսէ քէթ ։ Վուսան քօ լը պըն նօ-
 մօստա պուօղան խէլաս պըքա՛. վուսան քօ ա՛մ ժը
- 6 օղուլ պունուա լայըգ պըպըն ։ Ու շիւնքի հուն էվլատ
 ըն, իօտէ Բուհա Գուռէ իօ շիանտ լը տըլէ ոտա, քօ
- 7 ֆէրեատ տըքա՛ Աբբա Պավ ։ Ժը ուի բէվա հէնի դուլ
 նընի, լէ էվլատ, ու էրքը էվլատ հէնի պը տէսթէ իսա
- 8 միրասխօրէ իօտէ ։ Լաքին ուէ չաղէ քօ հուն նա՛ տը
 զանը պուն իօտէ, ժը աուանուա ո՛ դուլուղ տըքըր
- 9 ուան քօ ժը ասլէ իօտէան նա՛ պուն ։ Համա նուա քօ
 հուն իօտէ նաս քըրըն, իլլա քօ հուն ժը իօտէ հաթըն
 նաս պուն, հուն չա՛վան տիսա վէ տը կէռըն ժը աւ
- 10 զպիֆ ու ֆադիր ատէթուա, քօ ժը ուանուա հուն տի-
 11 ու զէմանան ու սալան հուն ֆարգ տըքըն ։ Էղ ժը ո տը
 թըուսըմ, քօ նա՛ պա լը սէր ո լը նաֆիլէ ճիտա էմէկ
 պըքչինըմ ։
- 12 Էյ պրէան, ժը ոուա լավա տըքըմ ոգա մըն պըպըն,
 զիրա ա՛ժի ոգա ո պում, ժը մըուա ո դաթ նահագիլթի
- 13 քի նա՛ քըրըն ։ Ու հուն տըղանըն, քօ ժը ալուլտա մը

- 14 պը զայիֆիթիէ թէնէ ինճիլ ժը ոռա վա՛զ քըը : Ու լը
 թէնէ մըտա պուն թէճըիւպէէ մըն ո՛ լը պա՛ր դըշդ-քի
 նա՛ տանին . լաքին մը ոգա մէլէքէ խօտէ . ոգա իսա էլ
- 15 Մէսիհէ հուն զապուլ քըրըն : Նուա մէտհէ ո՛ չը ա՛ն՞ ,
 զիրա ժը պոյ ո ա՛ղ շէհատէթ տըքըմ՝ քօ , էրքը միւմքիւն
 պը պանա , ջահվէ խօ տէ պը տա՛րիւնանա ու ժը մըռա
- 16 պը տանա : Նուա ա՛ղ տըթմընէ՞ ո պում , ժը պոյ ժը
 17 ոռա ուսթ կօթէնէ : Ժը ոռա զայրէթ քէշ տըպըն նա ,
 ժը պոյ զանճիթիէ , իլլա ո շունտա տըքըն , հաթա քօ
- 18 հուն զայրէթ քէշէ ուան պըպըն : Համա ժը պոյ զան-
 ճիթի զայրէթ քէշ պուն տայիմա զանճ ա՛ն , ու նա՛ թանէ
- 19 կավա քօ լը պա ոտա պըպըմ՝ էյ՛ էվլատէ մը բըջուգան ,
 քօ ժը պոյ ո՛ տիսա զահմէթէ զայընէ տըքշինըմ՝ հաթա
- 20 քօ սուրէթէ իսա լը նավ ոտա մէվճուտ պըպա՛ն : Լաքին
 մը տը խօստ քօ նուա լը նավ ոտա պըպըմ , ու սանկա
 խօ պը կօհուինըմ , զիրա ա՛ղ ժը պոյ ո՛ լը շիւպհէտա մա՛ :
- 21 Պէժըն ժը մըռա , հուն քօ լը պըն նօմօսէ տը խուա-
 22 զըն պը դէվըն , նօմօսէ կօտարի նա՞ քըն : Զիրա հաթիւն
 նըվիսանտըն քօ , ժը իպրահիմուա տու գուու հապու ,
- 23 եէք ժը խալայըգէ ու աուէ տըն ժը աղատ ժընէ : Լա-
 քին աւ քօ ժը խալայըգէ պու , լը կօրա թէնէ զա պու .
 համա աւ քօ ժը ժընա աղատէ , լը կօրա վատէ պու :
- 24 Ու դըշդէ հանա պը թէմսիլա հաթըն կօթան . զիրա
 ուանան տու ահտ ըն . եէք ժը ջիյատ Սինատէ ժը պոյ
- 25 զուլլուղէ տըղա՛ն , քօ աւ Հագար ա՛ն : Զիրա Հագար լը
 Արապիստանտա ջիյատ Սինաա՛ն . ու միթապըգէ Գուտ-
 սէ անվայընա՛ն . զիրա պը թա՛վլի գուուէդ խօ զուլլուղ
- 26 տըքա՛ն : Համա Գուտսէ ժօրին աղատ ա՛ն , քօ տիա մա՛ հէ-
 27 միանա՛ն : Զիրա հաթիւն նըվիսանտըն . Գու էյ՛ նա զայօղ
 ըսթօլըր ժըն՝ չաղ պա՛ն . էյ՛ զահմէթէ զայընա՛ն նա՛ քըչան-
 տօղ , պը զիրա՛ն ու կազի պըքա՛ն , զիրա գուուէդ հաթը
 թէրք պուն ժըն , գուուէդ հէնի վըռ տէ պըպա՛ն ժը
- 28 աուի քօ մէրէ ուի հէյա՛ն : Համա ա՛մ՝ էյ՛ պրէան , ոգա
 29 իսագէ լը կօրա վատէ էվլատըն : Լաքին չավան քօ լը

աւ զէմանէ լը կօրա թէնէ հաթը զա պուն , լը կօրա
 րուհէ հաթը զա պունէ տը գաւարանտ , նուա ժի վու
 30 սանն : Համա քըթէպ չը՞ տը պէ , խալայըգէ հէմ
 գուռէ ուի պը տանրինն . զիրա գուռէ խալայըգէ պը
 31 գուռէ ազատէ տէ միրաս նանդինն : Նուա է՛յ պրէան ,
 նմ գուռէգ խալայըգէ նընըն , լէ գուռէգ ազատ ըն :

ՍԷՐ 5

1 Նուա փէթ պը սնքընըն պը աւ ազատիթիէ քօ պը
 աուի իսա մն ազատ քըր . ու տիսա լը պըն նիրա
 2 գուլլուղիթիէ մն՞ գէվըն : Վահա նղ Պօղոս ժը ուա
 տը պէմ՞ քօ՞ էրքը հուն սիւնէթ պըպըն , իսա ժը ուա
 3 գաթ տէ ֆայտէ քի ննքն : Ու տիսա ժը հնր սիւնէթ
 լի մնուուվուա շէհատէթ տըքըմ՞ , քօ կըչք նօմօսէ իճրա
 4 քըրընուա տէ յնտարն : Հուն քի պը նօմօսէ խօ սատըգ
 տըքըն ժը իսաէ հուն վէգաթիանն , ժը ինայէթէ քէ
 5 թըն : Զիրա նմ պը Բուհ ժը իմանտա պուն ժը ումու
 6 տէ սատագաթուա պէքէմիչ տըքըն : Զիրա պը իսա
 էլ Մէսիհէ նն՞ սիւնէթ ու նն՞ ժի սիւնէթսըղիթի դըչդ
 7 քի նն , լէ պը մուհապէթ ամէլ քրօղ իման : Հուն գանճ
 տը պաղիան , քի՞ ո շունտա խըստ քօ ժը տօղրիթիուա
 8 իթաաթ նն՞ քըն : Ֆիթէ հան ժը աուի նընն քօ ո
 9 կաղի քըր : Հընըք հէվիր թըռչ հէմի հէվիրէ ամէն
 10 տըքն : Համա նղ , ումուտէ մըն լը սէր ո՛ հէյն պը
 րապպ , քօ հէնի պաչգա թարղ դըչդ-քի տէ տիւշիւ
 միչ ննպըն , լաքին աւ քօ ո գարըչտուրմիչ տըքն հնր
 11 քի տըպն , կիւնէ տէ լը ասդույէ ուի պըպն : Ղաքին
 է՛յ պրէան , էրքը նղ հէժա սիւնէթ վաղ տըքըմ՞ , հէնի
 չըմա դէմն գաւարանտըն , էրքը վուսանն խուար պու
 12 նէ խաչէ պաթալ պուն : Խօզիգա ժը պընի պը հաթը
 նա պըռանտըն ուան՞ քօ ո՛ գարըչտուրմիչ տըքըն :
 13 Զիրա է՛յ պրէան , հուն ժը ազատիթիուա հաթըն
 տավէթ պուն , թաննէ քօ ազատիթիէ ո սէպէպէ տըլ
 պըժանտընէ թէնէ ննպն . լէ պը մուհապէթ ժը հնվու

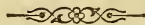
- 14 տուռա խըզմէթ պըքըն : Զիրա հէմի նօմօս լը աւ եէք սէօղտա թէքմիլ տըպան , քօ հանլալէ խօ ոգա խօ պը
- 15 հանպինի : Համա էրքը հանվուտու կազ պըքըն ու պը խուեն , մէզանքըն նանպան քօ ժը հանվուտու թէլէֆ պըպըն :
- 16 Թաննէ ուիա տը տըպէմ , Պը բուհ հանըն , ու արղույէ
- 17 թէնէ ասլա իճրա մանքըն : Զիրա թէն զըտա բուհէ ու բուհ ժի զըտա թէնէ արղու տըքան . ու ուանան ժը հանվուտուռա զըտըն , քօ նան պան քօ աուի քօ տը
- 18 խուռազըն աուի պըքըն : Համա էրքը ժը բուհէ հուեն դէնան գալալուղ սուեն , հէնի լը պըն նօմօսէ նընըն :
- 19 Նուա ամէլէ թէնէ մալուամըն , քօ ուանըն , զինա ,
- 20 ֆահշիթի , մուրաաուիթի , էտէպսըղիթի : ֆութիքէ զիթի , սըհիրպազիթի , տըթմինիթիան , փէվ ջուներնան , հասուտիթիան , սուհաթընան , նիղայան , վէգա
- 21 թանտընան , ֆըրգայան : Գէմ նազարան , գաթլիթիան , սէրխօշիթիան , պէքըիթիան , ու հանր չըքօ էմալէ ուանանըն , քօ փէշին ժը ոռա տը պէմ , չավան քօ ժը ավուրտա ժը ոռա տը կօթը պում , քօ դըշգէ ահվա չըղուլղան ժը փատիշահիթիէ խօտէռա տէ վարիս նան պըն :
- 22 Լաքին մէյվէէ բուհէ ուիա ն , մուհասլէթ , շազիթի ,
- 23 սէլամէթ , թէհամիւլ . Լաթիֆիթի , գանճիթի , իման , մահճուպիթի , նէֆսէ խօ զապթ քըրըն . զըտա ահվա
- 24 դըշգան նօմօս թուենան : Ու աուան քօ է իսա նան թէնէ խօ խաչ քըրըն պը թանլի ասըլ արղույան ու հալէսան :
- 25 Էրքը նամ պը բուհ տը ժին , լը կօրա բուհէ նամ պը ջուեն :
- 26 Պաթալ իֆիթիխար քըօղան նամ նան պըն . հանվուտու պը ֆիթ քըրընէ , ու ժը հանվուտուռա պը հասէտ քըրընէ :

ՍԷՐ 6

- 1 Էյ պրէան , էրքը եէքէ զաֆիլ լը գապահաթ քի պէ կըրթըն , հուեն քօ բուհանինա ահվա եէքէ պը բուհա մահճուպիթիէ իսլահ պըքըն . դու լը խօ մէզանքան , նան
- 2 պան քօ լը նալ թէճըիւպէէ պը գէվի : Պարէ հանվուտուան հանլինըն , ու նհվա նօմօսէ իսաէ թէքմիլ պը

3 քըն : Զիրա էրքը եէքէ խօ դըշդ քի հասապ տըքն
 4 ու նընն , աւ խօ տը խաբինն : Լաքին հնր քնս պրա
 շըղուլէ խօ պը վէզինն , ու ուէ չաղէ թանէ բասնա
 խօ լը սէր խօ պըտն ու նա՛ լը սէր պաշգասի քի :
 5 Զիրա հնր քնս պարէ խօ տէ հնլինն :
 6 Ու աւ քօ լը հին պունէ քէլամէ ն , խօճաէ խօ լը հնր
 7 թիւըլու նիմէթանտա հիսէտար պըքն : Հուն խօ մն խա
 8 բինըն , իօտէ զէվզլէնմիշ նապն : Զիրա մնռուվ քի չը
 քօ դօվ տըքն հէման աուի տէ պը չինն . աւ քօ լը
 թէնէ խօտա տա ժօ , ժը թէնէ չիւրիւկիթի տէ պը չինն ,
 ու աւ քօ ժը Բուհուա դօվ տըքն , աւ ժը Բուհէ էպէտի
 9 հայթ տէ պը չինն : Համն նմ ժը խայր ամէլ շըղուլան
 տընէ աճիզ նն պըն . զիրա լը մինասիպ զէմանտա նմ տէ
 10 պը չինըն , էրքը նմ սըսթ նն պըն : Նուա չը գաս քօ ռխթ
 լը տէսթ մնտա ն , ժը հնր քնսուա նմ գանճիթի պը
 քըն , ու պախուսուս ժը մալա էհլի իմանէ պուօղանուա :
 11 Մէզնքըն , պը չավան հարֆան մը նըվխանտ ժը
 12 ուա պը տէսթէ խօ : Ուան քօ տը խուազըն ժը ալիէ
 կօվտաէ տիլպէր պէնն խույարն , ուան ո՛ զօու տըքըն
 քօ հուն սիւնէթ պըպըն , թանէ քօ ժը պօյ խաչէ իսաէ
 13 նէյըն գավարանտըն : Զիրա ուան քօ սիւնէթ պունն ,
 ուան նօմօսէ իճրա նաքըն , լէ տը խուազըն քօ հուն
 սիւնէթ պըն քօ ուան պը կօվտաէ ո՛ բասնա խօ պըտըն :
 14 Համտ նզ՝ հաչա՛ քօ բասնա խօ պըտըմ՝ , լէ թանէ պը
 խաչէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ , քօ պը աուի տընէ
 15 ժը մըուա խաչ պունն , ու ն ժի ժը տընէուա : Զիրա պը
 իսա էլ Մէսիհէ նն՝ սիւնէթ դըշդ քի ն ու նն ժի սիւ
 16 նէթսիղիթի . լէ մախըլուգէ նու պուն դըշդ քի ն : Ու
 հնր քնս քօ լը կօրա գանուռնէ հան տըջօն , ժը ուանուա
 ու ժը իօտէէ իսրայէլուա սէլամէթ ու մէրհամէթ պը
 17 պն : ժը ուի բէվն եէքէ ժը մըուա զահմէթ սրա նն՝ տն ,
 զիրա նզ նիշանէ պըինա Բապպ Մէսիհէ լը սէր կօվտաէ
 18 խօ տըքշինըմ : Էյ՝ պրէան՝ ինայէթէ Բապպէ մն իսա
 էլ Մէսիհէ պը Բուհէ ո պըպն . Ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է
Է Բ Է Ս Ո Ւ Կ Է Պ Օ Ղ Ո Ս
Ժ Ը Ե Փ Ե Ս Ո Ս Լ Ի Ա Ն Ո Ա

Մ Է Ր 1

- 1 Պօղոս պը իրատէթէ խօտէ ըէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ , լը Եփեսոստա պուն ժը աղիղսնուա ու պը իսա
- 2 էլ Մէսիհէ ժը իթիգաթլիանուա : Ժը ոուա ժը Պալէ մն ժը խօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 3 Միւպարէք պըպն խօտէ ու Պալէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ , աւ քօ մն լը մէսքեանէ աղիւմանան պը իսաէ պը հնր բուհանի պէրէքէթէ մն պէրէքէթ քըր :
- 4 Չափան քօ մն ժը իպթիտա թէմէլ պունէ տընէ պը աուի պըժարթ , քօ լը պնր ուի նմ պը մուհապէթէ
- 5 աղիղ ու պէ գուսուր պըպըն : Ու ժը ալուլտա մն թագտիր քըր ժը խօուա օղուլ պունուա պը տէսթէ իսա
- 6 էլ Մէսիհէ , լը կօրա խօշնուտիթիէ իրատէթէ խօ : Ժը մէտհա ճէլիլ ինայէթէ խօ , քօ պը աուի մն պը տէսթէ
- 7 տէլալիէ ժը ինայէթուա նայիլ քըր : Քօ պը աուի պը տէսթէ խոյնէ ուի , ժը ֆիտաուա՛ եանի լը կօրա դանիմէթէ ինայէթէ ժը աֆլիթիէ սուչանուա նմ մալիքըն :
- 8 Քօ աւ ժը մնուա , պը հնր իլմ ու ֆիրասէթէ ղէտն քըր :
- 9 Ու ժը մնուա լը խօտէ չափան քօ նիյէթ քըր լը կօրա ըիզաէ խօ , սըրրա իրատէթէ խօ ժը մնուա տա
- 10 ղանին : Հաթա քօ լը թէմամ պունէ ղէմանան լը կօրա թէրթիպէ հնր դըշդ , կէրէք լը աղիւմանտա կէրէք լը

- սէր արտէ պուն գըշգան պը իսատ լը եէք ճի պինն :
- 11 Լը ուխտա քօ պը աուի ան միրաս կըրթըն լը կօրա միւրատէ իրատէթէ խօ լը կօրա թէտպիրէ հէր գըշգէ
- 12 իճրա քրօղէ պը թագտիր պունէ : Էմ ժը իսաուա ժը ալուլտա ումուտ քրօղան , ժը պօյ մէտհա ճէլալէ պըպըն :
- 13 Լը սէր էքէ քօ հուն ժի ումուտ քըրըն , կավա քօ պը հիստըն սէօղա տօղրիթիէ , եանի ինճիլէ խէլասէ ո' . ժը աուի պը իման անինէ պը Աղիղ Բուհէ վատէ հուն
- 14 միւհիւր պուն : Քօ աւ հաթա իճրա պունէ հաթը գա զանճ պուն Ֆիտայէ ժը պօյ մէրհա ճէլալէ ուի , կերէվէ միրասէ մն ան :
- 15 Նուա կավա քօ մը ժի պըհիստ իմանէ ո' քօ լը սէր իսա Բապպէ մն ան , ու լը սէր հէմի աղիղան պուն մու
- 16 հապէթէ ո : Ո լը աուվաէդ մըտա պը զիբը քըրընէ , ժը
- 17 պօյ ո չըքըր քըրընէ Ֆէրաղէթ նաքըմ : Հաթա քօ խօ տէէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ , Պավէ ճէլալէ , աուի ժը խուսուսէ զանընէ ժը ուա իմ ու բուհէ իլհամէ
- 18 պըտն : Ու ջահվէ տըլէ ո ուհնի պըպն , քօ պը զանըն , ումուտէ տավէթէ ուի չը ան . ու լը նավ աղիղան զա
- 19 նիմէթէ ճէլալէ միրասէ ուի չը ան : Հէմ լը կօրա ամէլէ գուարէթէ գուվլէթէ ուի , ժը մն ժը իթիգաթլիանուա
- 20 ժը հատէ գէտն աղամէթէ գուվլէթէ ուի չը ան : Աւ գուվլէթ քօ լը սէր իսատ ամէլ քըր . կավա քօ աուի ժը մըրիան Բաքըր . ու աուի տա ունըչտըն լը մէսքեա
- 21 նէ աղիւմանտա լը ալիէ սաղէ խօ : Լը սէր հէմի հիւք մէթէ ու սալթանաթէ , ու գուվլէթէ ու զապիթիէ , ու լը սէր հէմի նավան քօ դէ կաղի պուն , թանէ լը տընէ
- 22 հանտա նա' , լէ լը աւ տընէտա քօ տէ պէ : Ու հնր գըշգ լը պըն լընկէ ուի տանի ու աուի լը սէր հնր
- 23 գըշգան սէրէ քիլիսայէ տանի : Քօ աւ թէնէ ուի ան , թէմամէ ուի քօ դըժը տըքը հէմիան լը նավ հէմի գըշգան :

ՄԷՐ 2

- 1 Ու հուն քօ լը նա՛վ սուչանտա ու կիւնէան մըրը
 2 պուն, աուի ո՛ կանի քըր : Գօ լը նա՛վ ուանտա պը զէ-
 մանան հուն տը ջօ պուն պը ուէյա տընէյա հան . լը
 կօրա խօստընէ հիւքմաթէ հիւքիւմտարէ հա՛վայէ հան .
 լը կօրա աւ բուհ քօ նուա լը հընտուուա իթաաթսըզ
 3 ոլէտան տը շըղուլմ : Լը ուանտա քօ պը զէմանան ան՛
 հէմիան տը կէուիյա պուն լը կօրա արզուէ թէնէ մն ,
 ու իրատէթէ թէնէ ու ֆիքրէ խօ ան՛ տըքըր ու ոգա
 պաչգասիան ժը թապիաթէ գուուէգ զազապէ ան՛ պուն :
 4 Լաքին խօտէ քօ զանի ան՛ պը մէրհամէթէ , լը կօրա
 5 աղիմ մուհապէթէ խօ պը աուի քօ մն հանպանտ , կա-
 վա քօ ան՛ լը սուչանտա մըրը պուն մն պը իսաէ կա-
 6 նի քըր (պը ինայէթէ հուն խէլաս պուն) Ու մն թան՛
 ըաքըր , ու լը մէսքեանա աղիւմանտա պը թան՛լի իսա
 7 էլ Մէսիհէ տա ունըչտըն : Հաթա լը աւ ասիրան քօ
 դէ , պը իսա էլ Մէսիհէ , ժը հանտէ զէտն զանիմէթէ
 ինայէթէ խօ նիչան պըտն , պը աւ խօշնուտիթիէ քօ
 8 պը իսա էլ Մէսիհէ ժը մանա նիչան տա : Զիրա պը
 ինայէթէ պը աէսթէ իմանէ հուն խէլաս պունն . ու
 9 ուիա նն ժը ո ան , լէ պախչիչէ խօտէ ան : ժը ամէլէ
 10 նընն , քօ եէքէ բասնա խօ նանտն : Զիրա ան՛ ամէլէ
 ուի նն . պը իսա էլ Մէսիհէ ան՛ խալիգ պունն ժը պօյ
 ամէլէ գանճան , քօ ժը պօյ ուան ժը պանրէ խօտէ մն
 հազըր քըր , քօ լը ուանտա ան՛ պը կէուըն :
 11 ժը պօյ ուիա լը պիրա խօ պինըն , քօ հուն լը զէ-
 ման քի պը թէն թայիֆա պուօղան , լը կօրա թէնէ պը
 տէսթ հաթը ջէպուն սիւնէթ ժը հաթը կազի պուօ-
 12 զան , սիւնէթսըղիթի հաթը կազի պուօղան : Գօ լը
 զէմանտա հուն պէ իսա ու ժը ճիւմհիւրէ իսրայէլէ
 զարիպ ու ժը ահտէգ վատէ եապանճի ու ումուտսուզ
 13 ու լը տընէտա պէ խօտէ պուն : Համա նուա պը իսա
 էլ Մէսիհէ , հուն քօ ոխթ քի տուր պուն , պը խույ-

- 14 նէ իստէ նէզ պուն : Ձիրա սէլամէթէ մն աւ ան , աւ
 քօ հնր տուան եէք քըր . ու լը մապէ յնտա ճիէ քրօղ
 տիվարէ , եանի պը հնվուտու պուն տըժմինիթի պը թէնէ
- 15 խօ հէլօշանտ : Ու պը էմրան հաթը պուն նօմօսէ թէն
 պիհէ պաթալ քըր . հաթա քօ լը խօտա հնր տու ժի
 մնուով քի նու պը խալփ քըրընէ , սէլամէթ իհտաս
- 16 պըքն : Ու հնր տու ժի եէք կօվտա քըրընէ պը խօտէ
 լը հնվ պինն պը խաչ , չըմա քօ պը աուի ատավէթէ
- 17 հէլաք քըր : Ու հաթ սէլամէթ միւժտէ քըր ժը ուա ,
- 18 քօ տուր պուն ու ժը ուանուա քօ նէզ պուն : Ձիրա
 պը տէսթէ ուի ան հնրտուան ժի պը եէք րուհ ժը
- 19 Պավուա նէզ պունուա բուսփաթէ մն հէյն : Նուա ժը
 ուի բէվն հէնի հուն եապանճի ու միւսաֆիր նընըն ,
- 20 լէ հէմէրիէ ազիզան ու քուֆլէթէ խօտէ նըն : Ձիւնքի
 լը սէր հիմէ բէսուլան ու փէյլէմպէրան հուն հաթըն
 թէմէլ պուն , քօ սէրէ ոււքնէէ ուի իսա էլ Մէսիհ
- 21 ան : Պը աուի թէմէլ կըժք լը եէք ճիտա պը ույտուր
 միշ քըրընէ մնզըն տըպն պը րապպ տաճար քի ազիզ
- 22 տըպն : Քօ պը աուի հուն ժի , լը եէք ճիտա ջէ տը
 պըն , վուսան քօ պը րուհ մէսքեանէ խօտէ պըպըն :

ՍԷՐ 3

- 1 Նուա ան Պօղոս ժը պօյ ո՛ թայիֆան մահպուսէ
- 2 իսա էլ Մէսիհէ : Քօ հէլպէթ ժը մըուա ժը պօյ ո՛ հա
 3 թը տայըն խտարէէ ինայէթէ խօտէ ո՛ պըհիստըն : Քօ
 ժը մըուա սըրրէ հան պը իլհամէ պէյան քըր , չալան
 քօ ժը ալուլտա մը ժը ուա մուսթար քի նըվիսանտ ,
- 4 Քօ աուի պը խօնտանէ լը սըրրա իսատա ֆէհմէ մըն
- 5 տըքեարըն զանըն : Քօ լը պաշփա ասիրանտա ժը դու
 ուէգ մնուովանուա խույայի նն՛ պու . չալան քօ նուա
 պը րուհ էլ Գուտս հաթը պէյան պուն ժը ազիզ րէ
- 6 սուլ ու փէյլէմպէրէգ ուիուա : Եանի քօ թայիֆան պը
 իսա վարիս ու լը եէք ճէսէտա , պը տէսթէ ինճիլէ

- 7 հիսսէտարէ վառէդ ուի պըպըն : ժը ուիռա քօ անլ
խըզմէթճի պում, լը կօրա պախշիշէ ինայէթէ իօտէ ,
քօ ժը մըռա հաթը տայըն , պը ամէլէ գօւվլէթէ ուի :
- 8 ինայէթէ հան ժը մըռա՝ ժը էանայէ ազիզանուա հաթը
տայըն , քօ պէ թէֆթիշ դանիմէթէ իսա ժը թայիֆան .
- 9 ոա միւթտէ պըքըմ : Ու հէմիան ոօհնի քըրընէ , քօ
պըզանըն էր.քը չը՞ն իտարէէ սըրըէ հան , քօ ժը ալու
տա վէշարթի պու լը պա իօտէ , աւ քօ հանր դըշդ
- 10 խալի քըր : Հաթա քօ նուա պը տէսթէ քիլիսաէ լը
մէսքեանա ազիւմանտա ժը սալթանաթանուա ու ժը
հիւքիւմէթանուա թիւրլու թիւրլու իլմէ իօտէ աշի .
- 11 քեար պըպն : Լը կօրա էպէտի թագտիրէ ուի , քօ քըր
12 պը տէսթէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ : Պը աուի սեր .
պէսթիէ մն հէյն ժէռա նէշ պունէ պը իթիմատ քը
րընէ ժէռա իման անինէ :
- 13 Նուա տիլէկ տըքըմ քօ հուն աճիզ նն պըն ժը
սէմէտէ սըխլէթէ մըն քօ պոյ ո՛ւն ու իղղէթէ ո նն :
- 14 ժը պոյ ուիա լը սէր չէօքան դէմ լը պանր Պավէ իսա էլ
15 Մէսիհ Բապպէ մն : Քօ լը ազիւմանտա ու լը սէր արտէ
16 հանր սինսիլէ ժէ դէն կազի քըրըն : Տիլէկ տըքըմ քօ
ժը ուա պըտն լը կօրա դանի ճէլալէ խօ , պը գօւտրէ .
թէ վէթ պըն պը Բուհա ուի լը հընտուռա մանուլէ
- 17 նուտա : Քօ իսա պը իման լը տըլէ ոտա սաքին պըպն
ու հուն պը մուհապէթէ գօւրմ պըկըրըն ու թէմէլէն .
- 18 միշ պըպըն : Քօ գատիր պըպըն պը թանլի հէմի ազիզան
ֆէհմ քըրընէ , էր.քը չի՞ն պէրիթի ու տրէթիթի ու
- 19 գօւրիթի ու պըլընտիթի , Եանի պը պըզանը պըն մուհա
պէթէ իսաէ քօ ժը ագըլ տուր ն հաթա քօ պը հէմի
- 20 քէմալլէթէ իօտէ դըթա պըպըն : Ու լը մանտա լը կօրա
ամէլ քրօշ գօւվլէթէ ժը աւ դըշդան քօ նմ տիլէկ
տըքըն , Եա տիւշիւմիշ տըպըն , լը հանր խուսուտա ժը
- 21 հատտէ զէտն քըրընէ գատիր պուօղուա , ժէռա պը
տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ լը քիլիսէտա , լը հէմի տէվրէ
էպէտըլ էպէտէ համտ պըպն , ամին :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա ժը ո տիլէկ տըքըմ, անդ քօ ժը պօյ րապպ
հաթըմն կրէտան, քօ հուն վուտան պըջուն, չա-
վան քօ ճայիզն ժը տավէթէ ուա՝ պը աուի քօ հուն
- 2 հաթըն կաղի պուն: Պը հէմի կէօնիւլ ալչաղիթիէ ու
պը մահոսպիթիէ. պը սապը, ու պը հանվուտուուա
- 3 պը մուհապէթէ թէհամիւլ պըքըն: Ճահթ պըքըն իթի-
ֆադիթիէ րուհ էլ Գուտսէ պը կրէտանէ սէլամէթէ
- 4 հուն պը բէն եէք թէն ու եէք րուհ, չավան քօ հուն
հաթըն կաղի պուն լը կօրա տավէթէ ո՛ պը եէք ու-
- 5 մուտէ: րապպ եէք ան ու իման եէք, թահֆիլ եէք ան:
6 եէք ան խօտէ ու Պավէ հէմիան, քօ լը սէր հէմիան,
- 7 ու պը հէմիան, լը նալ ման հէմիան ան: Լաքին ժը ման
հանր եէքբուա ինայէթ հաթիմ տայըն պը էօլչիէ պախչիչէ
- 8 իսաէ: ժը պօյ ուիա տըպէ քօ, Լը պըլընտան րապու,
էսիրիթիէ, էսիր կըրթ, ժը մանուվանուա հէտիան տա:
- 9 Աւ ուապուն կօթըն չիս, թանէ քօ աւ ալուլ լը թահա
10 ժէրինէ տընէ հաթը խուարի: Աւ քօ հաթը խուարի,
հէմէն աւ պըխօ ան, քօ ժը հէմի աղիւմանան ժօր րա-
- 11 պու, քօ հանր դըչդ դըթի պըքան: Ու աուի թային քըր,
հընըքան րէսուլան, հընըք փէյդէմպէրան, հընըք միւթ-
- 12 տէչիան, հընըքան ժի շըվան ու խօճայան: ժը պօյ
քէմալիյէթէ աղիզան, ժը պօյ ամէլէ խըզլէթէ. ժը պօյ
- 13 մամուրիթիէ թէնէ իսաէ: Հաթա քօ ան հէմի ժի պը
կէն լը իման ու լը իթիֆադիթիէ զանընէ գուուէ խօտէ
լը թէքմիլ մանուլ պունուա, լը թէքմիլիթիէ չաղէ
- 14 իսաէ: Հաթա քօ հէնի ժը պօյ ֆէնտէ խաբանտընէ
պը ֆէրզանտիթիէ, պը հիլէէ մանուվան, պը հէմի
պայ: թալիմէ հաթը հըթըգանտըն ու որկէուանդըն
- 15 մասուման ան ան պըն: Լէ պը մուհապէթէ պը տօղրի
կօթընէ հանր դըչդ լը ուիտա ան զէտան պըքըն, քօ աւ,
- 16 եանի իսա սէր ան: Քօ հէմի կօլտա ժը ուի, պը հէմի

եարտում քրօղ վարչայան պը ույտուրմիշ ու իլհագ պունէ, լը կօրա հար եէք ամէլէ էօլչիէ աղայէ պը մուհապէթէ, ժը պօյ մամուր պունէ խօ, մաղըն պունէ վիւճիւտէ իճրա տըքն :

- 17 Նուա ուիա տը պէմ ու պը Բապպ շէհասէթ տըքըմ, քօ հուն ճար քի ժի վուսան նա ջըն, չավան քօ աւ թայիֆայէ արնան տը ջուն, լը պաթըլ ագլէ խօտա :
- 18 Քօ լը ուանտա պուն ժը սէմէտէ ճահլիլիթիէ պը քօ ուիթիէ տըլէ ուան, դարի ագլէ ուան գափլամիշ քըրիա,
- 19 չըմա քօ ժը հայաթէ խօտէ զարիպ պունա : Քօ ուան պը սէրսէմ պունէ, աւ խօ տանը ժը էտէպսըզիթիւա, պը թամահքեարիթիէ, հար թիւրլու նափաքիթի պը
- 20 շըղուլանտընէ : Լաքին հուն ահվա հին նապուն խա է :
- 21 Էրքը լը սէր ուի հուն պըհիստըն ու ժէ թալիմ պուն,
- 22 չավան քօ տօղրիթի լը նալ Մէսիհէտա ա : Քօ հուն ժը սէր խօ դահգի պըքըն աւ լը կօրա ալուլ ջունտընէ ո' պուն մաուուլէ դէվն, աւ տարէվի պը արղուէ թէնէ
- 23 հաթը ֆէսատ պուն : Ու պը բուհէ ագլէ խօ նու պըն :
- 24 Ու պը աղիղիթիէ սատադաթէ ու տօղրիթիէ, լը կօրա խօտէ հաթը խալգ պուն, մաուուլէ նու լը սէր խօ որ
- 25 կըրըն : ժը պօյ աւ տարէվի պը բէտտ քըրընէ, հուն հար եէքէ պը հալալէ խօ տօղրիթի խապէր պըտըն .
- 26 չըմա քօ աւ աղայէ հալուտու նա : Էրքը հուն սու պէ նա, կիւնէ մա շըղուլըն . ու լը սէր հարըտիէ ո' պրա
- 27 ալա նա ջն : Ու ժը Շէյդանուա ճի մա տըն :
- 28 Ու քօ տըղի տըքըր, հէնիպրա տըղինա՛ քն, լէ պը տէսթէ խօ շըղուլն խայր պը ամէլ քըրընէ էմէք պըք շինա, հաթա քօ գատիր պըպն ժը միւհթաճանուա
- 29 պըտա : ժը տալէ ո' գատ չիւրիւկ սէօղ տար նէյն, լէ ժը մամուր քըրընուա հաթը իգթիզա պուն խապէր քի գանճ հէյն . հաթա քօ ժը պըհիստանբօղանուա լութֆ
- 80 պըտա : Ու Աղիզ բուհէ խօտէ պը գասալէթ մա քըն . քօ պը աուի ժը պօյ ույա խէլասէ հուն հաթըն միւհր
- 31 պուն : Հէմի դահլիթի ու խըրս ու զաղապ ու գիլին

32 ու քիւֆր, պը հէմի քէօթիւթիէ թանվ՛ ժը ո՛ պէ հէլան, տըն : Ու պը Վանլուտուռա խօշնուտ պըպըն, մէրհա մէթլի, ժը հանլուտուռա ավֆֆ քրօղ, չավան քօ խօտէ պը իսա ժը մանու ավֆֆ քըր :

ՍԷՐ 5

1 Նուա ոգա դուռէդ տանլի ժը խօտէուա պէնկղէ
 2 միշ պըպըն : Ու լը մուհապէթտա հանըն, չավան քօ իսա ժի ման հանպանտ, ու աւ խօ լը ուղուրա մանտա տա ժը խօտէուա ժը պոյ պինա խօշ հէտիյէ ու գուր
 3 պան պու : Համա նավի զինայէ ու հար թիւրլու նա փաքիթիէ, եախօտ թամաքեարիթիէ լը նավա ոտա նէյէ կօթըն . չավան քօ ժը ազիզանուա եագըշմիշ տը
 4 պան : Ու դըշդէդ րէզալէթան, եախօտ սէօղէդ շաշ խունիթիէ, եախօտ գանշմէրիթի, քօ ճայիզ նընան, իւ
 5 լա շըքըր պըպան : Ջիրա ուիա պըզանը պըն քօ գաթ միրասէ զինաքեարէ, եա մուրտարէ, եա թամաքեարէ, քօ փութփէրէսթան, լը փատիշահիթիէ իսաէ, ու
 6 խօտէէ տա թուննան : Նանպան քօ եէքէ ո պը պը խափի նան պը չուրուկ սէօղան, զիրա ժը պոյ դըշդէդ հանա զաղէպէ խօտէ դէ լը սէր դուռէդ իթաաթսըղիթիան :
 7 Նուա ժը ուանուա հիսէտար մանպըն : (Ջիրա ֆարազա զէման քի հուն դահրի պուն, լաքին նուա հուն ոօհնինան պը Բապպ, ոգա դուռէդ ոօհնիէ հանըն) :
 9 Ջիրա եէմիշէ ոօհնիէ լը հար գանճիթիտա ու լը սա
 10 տագաթտա ու լը տօղրիթիտա ան : Թէֆթիշ պըքըն
 11 ժը խօտէուա մագպուլ չի՞ ան : Ու ժը ամէլէ մէյլէսըղ դարիէ իլհագ մանպըն, լէ պախուսուա ուան թաղիր
 12 պըքըն : Ջիրա լը ուանտա լը տըղիգա հաթը շըղուլի
 13 դըշդան, կօթըն պիլէ շէրմ ան : Համա հաթը թաղիր պուն դըշդան պը տէսթէ ոօհնիէ պէյան տըպան զիրա
 14 հաթը պէյան պուն դըշդան հէմի ոօհնի ան : Ժը պոյ ուիա տըպէ, էյ լը խանտա ջունտօղ ուպան, ու ժը

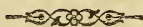
- մըրիան կանխպս, ու իսա ժը դառա տէ ռօհնի պըպս :
- 15 Նուա մէզմքըն քօ չավան պը տիգաթէ հուն հմ-
- 16 ուն, նա՛ ոգա ագըլսըզան : Լէ ոգա ալիման, ոխթէ
- 17 պը քըրըն չըմա քօ ռօյան եարամազըն : Ժը պոյ ուիա
- ագըլսըզ մնպըն, լէ պըզանըն էրքը չը մ մէրամէ խօ-
- 18 տէ : Ու պը մէյ սէրխօջ մն պըն, լը ուիտա քօ մուռ-
- 19 տառիթի հէյս, լէ պը Բուհ դըժապըն : Ու հուն լը
- նավ խօտա զապուրան ու իլահիան ու բուհանի պէ-
- րէքէթան պը խօյնըն, պըսթէրըն ու զապուր պըպէն
- 20 ժը Բապպուա լը տըլէ խօտա : Ու տայիմա ժը պօյ հմր
- դըշդ ժը խօտէուա ու Պալուա պը նավէ Բապպէ մն
- իսա էլ Մէսիհէ չըքըր պըքըն :
- 21 Հուն ժը հմվուտուուա պը թըռսա իսաէ միւթիհ
- 22 պըպըն : Ժընան պրա ժը մէրէ խօռա միւթիհ պըպըն
- 23 ոգա քօ ժը Բապպուա : Զիրա սէրէ ժըն մէր ս՛, չավան
- քօ իսա ժի սէրէ քիլիսա մ ու խէլասէ վիւճիւտէ աւ-
- 24 մ : Նուա չավան քօ քիլիսա ժը իսառա միւթիհ տը-
- պա, ժընան ժի լը հմր դըշդտա ժը մէրէդ խօռա
- 25 պրա վուսան պըպըն : Է՛յ մէրան՝ ժընա խօ պըհմպի-
- նըն, չավան քօ իսա ժի քիլիսաէ հմպանա ու լը ու-
- 26 զուրա ուիտա աւ խօ թէսլիմ քըր : Հաթա քօ աուի
- պը շուշընէ ալէ պը վիագըժ քըրընէ պը տէսթէ քէ-
- 27 լամէ աղիզ պըքս : Քօ աւ քիլիսաէ լը պսր պը իզ-
- ղէթ պըտս սմքընանտըն, քօ լէքէ քի ուի, եախօտ
- մուռտարիթիքի, եախօտ պաշգա դըշդ քի ուի վու-
- սան թուհնս պս, վուսան աղիզ ու պէ գուսուր պը-
- 28 պս : Վուսան ժի լազըմ մ քօ մէրան ժընա խօ պըհմ-
- պինըն, ոգա վիւճիւտա խօ, աւ քօ ժընա խօ տը հմ-
- 29 պինս վիւճիւտէ խօ տը հմպինս : Զիրա եէքէ գաթ ժը
- վիւճիւտէ խօ իքրահ նա՛քս, լէ աուի խօյի տըքս ու
- 30 մէզմ տըքս, չավան քօ իսա ժի քիլիսաէ : Զիրա մմ ժը
- վիւճիւտէ ուի ազանըն ժը վիւճիւտէ ուի ու ժը ազդիյէ
- 31 ուի նըն : Ժը ուի սէմէտէ, մնուուվ պավ ու տիյէ խօ տէ
- թէրկ պըքս, ու լը ժընա խօ պըզալըգա, ու հմր-

32 տույան եէք թէն տէ պըպըն : Սըրըրա հան մանղըն ան , համա անղ ժը պոյ իսա ու ժը պոյ քիլիսաէ տըպէմ , նուա հուն խօ ժի հանր եէքէ ժընա խօ ահվա , ոգա նէֆսա պը հանպինն . ու ժըն պըրա ժը մէրէ խօ պը թըռսն :

ՍԷՐ 6

- 1 Էյ էվլատան , ժը պավ ուտիյէ խօռա միւթիհ պըն
 2 պը Բապպ զիրա ուիա հագ ան : Ժը պավ ուտիյէ խօռա
 3 իղզէթ պըքան , քօ պը վատ թէնպիհէ ավուլին ան : Քօ ժը
 4 դառա խայր պըպան , ու լը սէր արտէ էօմրա դա տը
 5 ըէժ պըպան : Ու հուն էյ պավան՝ դուռէդ խօ ման տըն
 սու քըրըն . լէ ուան պը թալիմ ու պը նասիհաթէ
 6 խօտէ մանղըն պըքըն : Ու հուն էյ գուլան՝ միւթիհ պըն
 ժը թէնավի աղայէդ խօռա , պը թըռս ու պը լէրզիթի ,
 7 պը սաֆիթիէ տըլէ խօ , ոգա քօ ժը իսառա : Նա ոգա
 խօշուտ քըօղ լը պանր ջահվան պը խըզմէթ քըրընէ ,
 8 լէ ոգա խըզմէթիէ իսա , պը տըլ իրատէթէ խօտէ պը
 9 քըրընէ : Ժը մանուվանուա նա՛ , իլլա ոգա ժը Բապպուա
 10 պը խօշուտիթիէ խըզմէթ պըքըն : Պըղանըն քօ հանր
 եէքէ չը խայր քօ պըքան , աուի տէ ժը խօտէ պըսդինն ,
 11 էրքը գուլ պըպան , էրքը աղատ : Ու հուն ժի , էյ էֆէն
 տիան աուի պըքըն ժը ուանուա , ու զաղէպէ թէրք պը
 12 քըն , ու պըզանըն քօ , հէման էֆէնտիէ ո ժի ու է ուան
 ժի լը աղիւմանտա ան , ու լը պանր ուիխաթը մէզն քը
 13 ըն թուննան :
- 10 Հէնի ժը ուի բէվան էյ պըէան , պը Բապպ ու պը
 11 գուտրէթէ գուվլէթէ ուի փէթ պըն : Սիլահէ խօտէ լը
 սէր խօ որկըրըն քօ գատիր պըն լը պանր ֆէնտէ Շէյ
 12 դանէ անքընանտընէ : Չըմա քօ սէֆէրէ ման պը խույնու
 վիւճիւտ նընն , լէ պը սալթանաթան ու պը հիւքմէթա
 նն . պը զապիթէդ տընէէ հան դահրիէ ան , լը նավա
 13 աղիւմանիան պուռն պը եարամաղ բուհան ան : Ժը պոյ
 ուիա լը սէր խօ պըսդինըն սիլահէ խօտէ , քօ գատիր

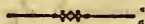
- պըպըն լը ուոյա եարամաղիթիտա լը պար ուի սանքը
 նանտընէ, ու բաշէ հար դըշդէ թէմամ քըրընէ գալի
 14 սանքընանտընէ : Նուա բըշդէ խո պը տողրիթիէ հաթը
 կըէտան պը սանքընըն . ու զըրխա սատագաթէ որկըրըն :
 15 Ու լը փէ քըն հազըրիթիէ սէլամէթէ ինճիլէ :
 16 Ու լը սէր հէմիան մառթալէ իմանէ պըսդինըն , քո պը
 աուի հուն տէ գատիր պըպըն հէմի գըղըուն թիրէդ
 17 եարամաղէ պը դամառինըն : Ու քիւլահէ հատընինէ
 խէլասէ պըսդինըն , հէմ շուրէ Բուհէ , քո քէլամ ուլլա
 18 հան : Պը հէմի նըմէճ ու պը նիյազ հար յիթ նըմէճ պըքըն
 պը բուհ , ու լը սէր դըշդէ հան պը թէմամ տայաղ
 քըրընէ ու պը հէշար պունէ պընիյազան , ժը պոյ հէմի
 19 ազիղան : Ժը պոյ մը ժի քո ժը մըռա քէլամպէ տայըն
 քո տանլէ խո պը սէրպէսթիէ վանքըմ , ժը պոյ սըրրա
 20 ինճիլէ պէյան քըրընէ : Քո ժը պոյ աուի լը զէնճիրտա
 էլչիթի տըքըմ , քո պը աուի սէրպէսթիէ մըն պըպան
 ժը խապէրտանուա , չալան քո լազըմ ան :
 21 Լաքին քո հուն ժի պըզանը պըն լը սէր մըն էրքը
 անղ չը տը շըղըւլըմ , հար դըշդէ տէ ժը ոուա նիշան
 պըտան , Տիւքիկոս մուհապէթլի պրա ու էմին խըղ
 22 մէթճի պը Բապպ : Աուի քո մախաուս ժը պոյ դըշդէ
 հան մը ժը ոուա շիյանտ քո հուն լը սէր մը պըզանըն ,
 ու աուի տըլէ ո փըռուս պըքան :
 23 Սէլամէթ ժը պըէանուա ու մուհապէթ պը թանլի
 իմանէ , ժը Պալ իստէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ :
 24 Ինայէթ պը աւ հէմիան , ուան քո պը խիւլիւսէ փաք
 Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ տը հանպինըն , Ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է

Է Ր Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Ֆ Ի Լ Ի Պ Պ Է Լ Ի Ա Ն Ռ Ա

Մ Է Ր 1

- 1 Պօղոս ու Տիմոթէոս գնուլէզ իսա էլ Մէսիհէ . պը իսա էլ Մէսիհէ ժը հէմի ազիղանուա քօ լը ալիէ փիլիպպէլիատա նն , պը եպիսկոպոսան ու սարկավագան :
- 2 Ժը ոուա ժը ալիէ Պավէ մն իօտէ ու ժը իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 3 Շըբըր տըբըմ ժը իօտէուա հնր ճարան , քօ ո պիրա
- 4 խօ դինըմ , Ու տայիմա ժը պոյ ո հէմիան լը հնր նիյա
- 5 զէ մրտա , պը շաղիթիէ նիյաղ տըբըմ : Ժը ինճիլուա ժը պոյ իլհագ պունէ ո' , ժը ոոյա ալուլէ հաթա նուա :
- 6 Ժը խուսուսէ հանուա նղ գանմիշ սլումն , էրբը աւ քօ լը նալ ո' շըղուլ քի գանճ տէսթ քըր , հաթա լը
- 7 ոոյա իսա էլ Մէսիհէ տէ իճրա պըբն : Չավան քօ ժը մըուա ժը տնր հագէ ո' հէմիան լը ֆըբրա հանտա պուն հագ նն , չըմն քօ նղ ո' լը տըլէ խօ տը բէմ , կէրէք լը կրէտանէ մրտա ու կէրէք լը ճէվապէ ինճիլտա ու լը իսպաթտա , հուն հէմիան հիսսէտարէ ինայէթէնն :
- 8 Ձիրա իօտէ շահիտէ մըն նն քօ , չավան նղ հասրէթ տըբընըմ լը սէր ո' հէմիան , պը բահմա իսա էլ Մէսիհէ :
- 9 Ու տիլէկէ հան տըբըմ քօ , մուհապէթէ ո' լը
- 10 իլմտա ու լը ֆէհմտա հէնի փըու զէտն պըպն : Բօ հուն

- աւ քօ գանճ ան այլըմիչ պըքըն, հաթա լը ուոյա իսան
 ու պը խիւլիւսէ փաք ու պէ խուար պուն պըպըն :
- 11 Ժը պոյ շան ու մէտհա խօտէ պը աւ եէմիչէ քօ պը
 տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ տըպան դըթա պըպըն :
- 12 Ու տը խուազըմ էյ պրէան՝ հուն պը զանըն քօ,
 հալ ու քէֆիյէթէ մըն հէնի դէտան ժը բէշ շունտընէ
- 13 ինճիլուա սէպէպ պու : Հաթա քօ կըրէ մըն, քօ ժը
 պոյ Մէսիհէ նան, լը հէմի տիվան խանէտա ու ժը պաշ-
- 14 գա հէմիանուա պէյան պու : Ու պը Բապպ ժը պրէան
 փըուան, ճէսարէթ սանտըն ժը կրէտանէ մըն քէլամուլ-
- 15 լահէ պէ թըուա կօթընէ հէնի դէտան ճէսարէթ տըքըն :
- 16 Պըուա հընըքան ժը պոյ հասէտէ ու գազլայէ ու հը-
 նըքան ժի ժը խօշուտիթիէ տըլ Մէսիհէ վազ տըքըն :
- 17 Ուանան ժը պոյ մուհապէթէ տըքըն չըմա քօ, տըզա-
 նըն քօ ան ժը պոյ ճէվապէ ինճիլէ թային պուման :
- 18 Համա ուան Մէսիհէ ժը պոյ նիզայէ վազ տըքըն, խիւ-
 լիւսանէ նըն, իլլա պը աւ մէրամէ քօ լը կրէթ մըտա
- 19 սըլպէթ դէտան պըքըն : Նուա չը՝ ան, պը՝ չը թարզ քօ
 տըպան պրա պըպան, էրքը պը սէպէպան, ու էրքը պը
 տօղրիթիէ, իսա դէ վազ պուն, ու լը սէր ուիա շազ
- 20 տըպըմ, ու տէ շազ ժի պըպըմ : Ու ան տըզանըմ քօ
 ուիա ժը մըուա, պը տօվայէ ո՛ ու պը եարտումէ Բու-
 հէ իսա էլ Մէսիհէ ժը խէլասէ մըուա սէպէպ քի տէ
- 21 պըպան : Լը կօրա հասրէթ ու ումուտէ մըն, քօ գաթ
 պը դըշդ քի տէ պը շէրմ նանըմ, լէ պը թէքմիլ ճէսա-
 րէթէ, չավան քօ լը հանր ոխթ, վուսան ժի նուա, իսա
 լը վիւճիւտէ մըտա տէ պը իզգէթ պըպան, էրքը պը
- 22 էօմրէ մըն, էրքը պը մըրընէ մըն : Զիրա ժը պոյ մըն
 էօմր քըրըն իսա ան ու մըրըն քեար ան : Լէ էրքը լը
 վիւճիւտտա էօմր քըրըն մէյլէէ չամէլէ մըն դինան, հէ-
- 23 նի նըզանըմ քի ժանէ պը ժէր իմ : Լաքին ժը աւ հանր-
 տու դըշդան սըխըմիչ տըպըմ, եանի տըզուէ մըն,
 մըրըն ու պը իսա պուընտա ան, դիրա աւ ժը մըուա
- 24 հէնի փըու գանճ ան : Լաքին լը վիւճիւտտա մայըն, ժը

- 25 սանր հազէ ո հէնի իգթիղա ան : Ու լը դըշդէ հանտա-
 պը գանմիշ պունէ, տը զանըմ քօ պը ո հէմիան տէ
 պը սանքընըմ ու պըմինըմ քօ հուն լը իմանտա լը բէշ
 26 պը ջուն ու շաղ պըպըն : Քօ իֆթիխարէ ո' լը սէր մըն
 հէնի զէտան պըպան պը իտա էլ Մէսիհէ, պը սէպէպէ
 տիտա ժը ոռա հաթընէ մըն :
- 27 Սնճախ չալան քօ ժը ինճիլէ իտառա ճայիզան, վոսան
 հանըն, հաթա քօ ան զէմ ու ո պը պինըմ ու եախօտ
 լը տուր պըպէմ, լը սէր ո պը պըհէմ քօ հուն գալի
 տը սանքընըն լը եէք բուհտա, ու լը եէք ճանտա ճէհո
 28 տըքըն ժը պոյ իմանէ ինճիլէ : Ու գաթ պը եէք դըշդ-
 քի ման թըռսըն ժը ուան քօ գաբըի տը սանքընըն քօ
 ժը ուանռա ժը պոյ հէլաքէ ու ժը ոռա ժը պոյ խէլասէ
 29 իսպաթքիան : Ու ուիա ժը խօտէ ան, չըմա քօ ժը ոռա
 ժը պոյ իսաէ ուիա քէրէմ քիան, նա թանէ հուն ժէռա
 իման պինըն, լէ ժը պոյ ուի էլէման ժի պըքընըն :
 30 Ու հուն հէման լը աւ գալղատա պըն քօ լը սէր մը
 տին ու նուա լը սէր մըն տը պըհէն :

ՍԷՐ 2

- 1 Նուա էրքը պը իսա տըլ փըռսըն քի հէյան, էրքը
 սէֆայէ մուհապէթէ, էրքը իլհագիթի քի բուհէ, էրքը
 2 րահմ ու մէրհամէթ քի, Շաղիթիէ մըն հուն թէմամ
 պըքըն, քօ լը եէք ֆըքըրտա պըպըն, մուհապէթէ ո
 3 եէք, ճան եէք, եէք ֆըքըրէ ո պըպան : Գաթ դըշդ քի
 պը նիղա, եախօտ պը պաթըլ իֆթիխարէ մանքըն : լէ
 հուն հանվուտու պը կէօնիւլ ալչաղիթիէ ժը խօ պըլընա
 4 հասապ պըքըն : Թանէ լը ֆայտէ խօ մէզան մանքըն,
 5 լէ հան քան ֆայտէյ հանվալէ խօ ժի : Զիրա լը ոտա
 հէման ֆըքըրէ հան պրա պըպան քօ լը իսա էլ Մէսիհտա
 6 հանպու : Քօ աւ լը սուրէթէ խօտէտա պուն պը խօտէ
 պէրապէր պուն, ոգա դըշդ քի գալմիշ քըրընէ հասապ
 7 նան քըր : Լաքին աւ խօ էանա քըր, սուրէթէ դուլէ

- սանտ, լը շէքլա մանուկան քէթ, ու լը շէքլտա ոգա
 8 մանուկ պը հաթը տիթընէ, Աւ խօ ալչաղ քըր, հաթա
 լը մըրընէ միւթիհ պու, ու աւ ժի մըրընէ խաչէ :
 9 Ժը պոյ աուի խօտէ ժի աուի փըռ պըլընտ քըր, ու
 10 ժէռա նավ քի տա քօ ժը հէմի նավան ժօր ան : Հաթա
 քօ ժը նավէ Մէսիհուա հէմի չօքան չօք պըտըն, է ուխան
 քօ լը ազիւմանտա նան, է ուան քօ լը սէր արտէ նան, է
 11 ուան քօ լը պըն արտէ նան : Ու հէմի զըմանան իգրար
 պըքըն քօ ժը պոյ շանա ֆէտէրուլլահէ, խա էլ Մէսիհ
 12 Բապպ ան : Նուա՝ էր՝ տնլալիէդ մըն, շավան քօ հանրոթ
 հուն իթասթ քըրըն նա՛ կավա լը պա ոտա պում, լէ
 պախուսուս հէնի բէթըր նուա քօ լը պա ոտա նընըմ՝
 խէլասէ խօ պը թըռա ու պը լէրգիթիէ իծրա պըքըն :
 13 Զիրա լը ոտա, կէրէք խօտըն կէրէք շըղուլանտըն, լը
 14 կօրա ըիզայէ ամէլ քրօղ խօտէ ան : Հանր դըչդ պէ կա
 15 զընան ու պէ միւճատէլաէ պըքըն : Քօ հուն պըպըն
 պէ այպ ու պէ զարար, գուռէդ խօտէ պէ կազընան,
 լը օրթա խուար ու թէրս նէսլէտա, քօ լը նավ ուան
 տա լը տընէտա ոգա նուռան հուն ռօհնի տըտըն :
 46 Քէլամէ հայաթէ պը գավի կըրթընէ ժը պոյ ժը մըռա
 իֆթիխար պունէ լը ռոյա խաէ, էրքը լը նաֆիլէ ճիտա
 անգ նա՛ շում, ու լը նաֆիլէ ճիտա նա՛ խապըթում :
 17 Լաքին լը գուրպանա իմանէ ո՛ ու խըզմէթէ, ոգա վէչ
 քէչէ շէրպէթէ պը ռըժըմ ժի, շաղ տըպըմ ու պը ո՛
 18 հէմիան շաղ տըպըմ, վուսան ժի հուն շաղ պըն, ու
 պը մըռա շաղ պըն :
 19 Նուա պը Բապպ Մէսիհէ, ումուտ տըքըմ քօ Տիմո
 թէոսէ զուվան ժը ոռա տէ պը շէյինըմ, քօ տըլէ մը ժի
 20 րահաթ պըպան, կավա քօ հալէ ո՛ պըզանըմ : Զիրա
 ոգա ուի լը կօրա տըլէ մըն եէքէ թուներան, քօ խիւլիւ
 21 սանէ ժը ոռա մուգայէդ պըպան : Զիրա հէմի ժի ժը
 պոյ նէֆսէ խօ արամիչ տըքըն, ու նա՛ է խա էլ Մէսի
 22 հէ : Լաքին թէրճիւպէն ուի տըզանըն, քօ լը ինճիլտա
 23 պը մըռա ոգա պավ պը գուռ, խըզմէթ քըր : Նուա

- ումուտ տըբըմ աուի պը շէյինըմ, զուվն կաւլա քօ հա-
 24 լէ խօ անղ պըղանըմ: Լաքին լը Բասպպտա իթիմաթէ
 25 մըն հէյան, քօ անղ պը խօ ժի տէ զուվն պէմ: Համա-
 մը իգթիզա հասապ քըր քօ պրէէ մըն, իշտաշէ մըն,
 ու ճէնկտաշէ մըն, րէսուլէ ո՛ ու խըղմէթճիէ մուհթա-
 ճէ մըն պուօղ Եպափրոդիտոսէ ժը ոռա պը շէյինըմ:
 26 Զիրա աւ ժը պոյ ո՛ հէմիան հասրէթ տը քըշանտը
 պու, ու գասավէթ տըքըր, քօ հուն պըհիտտը պուն,
 27 էրքը աւ նախօշ պու: Ու պըռա աւ նախօշ պու նէզա
 մըրընէ, Լաքին խօտէ մէրհամէթ քըր ժէռա, նա թան-
 նէ ժէռա, լէ ժը մըռա ժի, քօ գասավէթ լը սէր
 28 գասավէթէ մըն թուննան պան: Նուա մը ուի ալէլ ա-
 ճէլէ շիյանտ քօ, աուի հուն պը տիսա տիթընէ շաղ
 29 պըն, ժը մըռա ժի հընտըք գասավէթ պըպան: Նուա
 աուի պը Բասպպ պը հանր շաղիթիէ գասուլ պըքըն,
 30 ու ահվա մանուվան միւթէպէր հասապ պըքըն: Զի-
 րա ժը պոյ իշէ իսաէ հաթա լը մըրընէ նէզ պու ու ժը
 պոյ գէմանիթիէ խըղմաթէ ո ժը մըռա դըթա քըրընէ,
 ժը նէֆսէ խօռա մուգայէդ նան պու:

ՄԵՐ 3

- 1 Նուա՝ էյ պրէէ մըն, պը Բասպպ շաղ պըն, հէման
 աւ դըշղան ժը ոռա նըվիսանտըն ժը մըռա աճըղիթի
 2 նընան, ու ժը ոռա էմինիթի ան: Ժը սան սագըն պըն,
 ժը Եարամաղ փալպյան սագըն պըն, ժը տանրէվի սիւ-
 3 նէթէ սագըն պըն: Զիրա սիւնէթ անըն, քօ պը բուհ
 ժը խօտէռա իպապէթ տըքըն, ու պը իսա էլ Մէսիհէ
 իֆթիխարէ ման հէյան, ու իֆթիխարէ ման լը սէր վիւ-
 4 ճիւտ նընան: Ֆարաղա ա մը ժի հէման աւ իֆթիխար
 հէյան լը սէր վիւճիւտ, էրքը պաշգասի քի թախմին
 տըքան էրքը իֆթիխարէ ուի հէյան լը սէր վիւճիւտ հէ-
 5 նի վըռա ա մըն: Լը հաշթ ուօյանտա սիւնէթ պում,
 ժը միլլէթէ իսրայէլէ, ժը սինսիլէէ Բէնիամինէ, իպ-

- րանի ժը իսրաանի դամ, լը կօրա նօմօսէ ֆարիսի մն :
 6 ժը ալիէ դայրէթէ քիլիսայէ մը տը դավարանտ, ժը
 7 ալիէ սատադաթէ նօմօսէ պէ դուսուր պում : Լաքին
 աւ դըշդան քօ ժը մըռա քեար պուն, ժը պօյ իսան
 8 մը դարար հասըպանտ : Համա նը պըռա մն, ժը պօյ
 ալա իլմէ Բասպպէ մըն իսա էլ Մէսիհէ, հար դըշդ ժի
 դարար տը հասըպինըմ, ու ժը պօյ աուի ժը հար
 դըշդ մահրում պում, ու նաճըս հասապ տըքըմ հա-
 9 թա քօ իսա դաղանճ պըքըմ : Ու ուիտա պէմ տիթըն,
 նա լը կօրա նօմօսէ պը սատադաթէ մըն, լէ պը իմա-
 նէ իսա լը կօրա սատադաթէ, եանի աւ քօ ժը իօտէ
 10 ն պը իման : Գօ աուի հէմ դուլիլէթէ դըյամէ ուի,
 ու իլհադիթիէ էլէմէդ ուի ֆէհմ պըքըմ, ու լը սու-
 11 ըթէթէ մըրընէ ուի պը դէվըմ : Գօ պըպն ժը դըյամա
 12 մըրիան պը կէմ : Նա քօ մը ժը նուա սանտըմ, եախօտ
 ժը նուա թէքմիլ պումն, լէ լը տու քէթըմն քօ պը
 կըրըմ, ժը պօյ էքէ ժը իսա էլ Մէսիհէ հաթըմ կըր-
 13 թըն : Էյ պրէան՝ նը իսօ կիհիշթ թախմին նաքըմ,
 լաքին դըշդ քի տըքըմ, աւ լը շունտա պուն դըշդան
 մը պիք քըրիւն, ու տը պաղըմ ժը ուանուա քօ լը բաշ-
 14 տանն : Պը իսա էլ Մէսիհէ պուն ժը պօյ նիշանէ իֆ-
 թիխարէ տալէթա ժօրինէ իօտէ ուասթ լը նիշանէ տը
 15 պաղըմ : Նուա նմ հէմիան քօ թէքմիլ պունն լը ֆըքրէ
 հանտա պըպըն, ու էրքը դըշդ քի պը պաշդա թարզ
 քի տիւշիւմիշ պըպըն, աւ ժի իօտէ ժը ուա տէ պէյան
 16 պըքն : Ֆադաթ լը աւ դըշդ քօ նմ կիհիշթըն հէման
 լը կօրա աւ դանոնէ նմ հնըն . հէման լը եէք ֆըքըր-
 17 տա նմ պըպըն : Էյ պրէան՝ պէնկղէմիշէ մըն պըպըն,
 ու չալան քօ հուն մն իպրէթ կըրթըն լը ահվա շուն-
 18 տօղան մէզն պըքըն : Ջիրա փըռան տըշուն, ժը պօյ
 ուան փըռ ճարան ժը ուա տը կօթըմ ու նուա պը
 կըինէ ժի պըպէմ, եանի ժը պօյ տըթմընէ խաչէ իսա :
 19 Գօ բաչէ ուան հէլաք ն, քօ իօտէ է ուան զըքէ ուան
 ն, ու իղլէթէ ուան այպէ ուան ն, ու ուան դըշդէդ

- 20 տրնէվիէ ֆըբը տըբըն : Համա վէթանէ մն լը աղիւմանտա մ, ժը ուէ քօ մմ ժը պօյ խէլասէ տըբէն, Բապպ
- 21 Իսա էլ Մէսիհէ : Քօ աւ ալչաղա վիւճիւտէ մն լը սուրէթէ ճէլիլ վիւճիւտէ խօ քէթընէ տէ թէպտիլ պըքմ, պը աւ գուվվէթէ քօ գատիր մ հէմի ժի ժը խօռա թապի քըբընէ :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա՝ էյ տնլալի պրէան ու վըռ պը արզու ու շաղիթիէ մըն ու թաճէ մըն լը Բապպտա լը սէր թարզէ հան գավի պը սնքընըն էյ տնլալիան :
- 2 Ու ժը Եւոգիառա լավա տըբըմ, հէմ ժը Սիւնտիքուա լալա տըբըմ լը Բապպտա լը եէք ֆիբրտա պըպըն :
- 3 Ու ժը դա ժի ըիճա տըբըմ էյ խալիս հնվալ, ժը ուանուա եարտում պըքմ, ուան քօ պը մըռա խապըթըն լը նալ ինճիլտա պը կղէմէս ու պը պաչգա եարտում ճիան թնվ, քօ նալէ ուան լը հայաթ քիթապէտա
- 4 նըլիսանտիմ : Պը Բապպ տայիմա շաղ պըն, տիսա տը
- 5 պէմ քօ շաղ պըն : Մաղլումիթիէ ո ժը հէմի մնուու
- 6 վանուա պրա մալում պըպմ, Բապպ նէղ մ, Գաթ ժը պօյ դըչդ քի զամ մնքչինըն, լէ լը նալ հէմի դըչդան պը նըմէճ ու պը տիլէկ պը թնվլի շըբըր իֆա
- 7 տէէ ո ժը խօտէռա մալում պըպմ : Ու սէլամէթէ խօտէ քօ ժը հնր ագլան պըլընտմ տըլէ ո ու ֆըբրէ ո
- 8 պը Իսա էլ Մէսիհէ հըֆղ պըքմ : Չը ուէ ու բէվմ՝ էյ պրէան, չը քօ պը տօղրիթի մ, չը քօ պը հաֆ մ, չը քօ պը փագըթիէ մ, չը քօ պը շաղիթի մ, չը քօ պը միւթէպէր մ, չը քօ պը էհլի էտէպ մ, ու չը ֆաղիլէթ ու մէտհ հէյմ աւ դըչդան տիւշիւմիշ պըբըն :
- 9 Աւ դըչդան քօ հէմ հուեն հին պոււնմ, ու գապուլ քըբընմ ու պըհիստընմ, ու լը սէր մըտա ո տինմ, աուան ամէլ պըբըն, ու խօտէէ սէլամէթէ պը ոռա տէ պըպմ :
- 10 Ու պը Բապպ մղ վըռ շաղ պում, քօ աւ զամ քօ

- Ժը պոյ մըն ո տըքշանտը պուն նուա թաղէ պու , չա-
 վանքօ ո դամ տըքշանտը պուն ժի , թանէ քօ ֆուը-
 11 սէնտէ ո թուննան պու : Ժը պոյ թուննան պունէ նա
 պէժըմ , զիրա ան ճին պում ան գանաաթ քըրընէ լը
 12 աւ հալ քօ ան ճաթըմ տիթըն : Ալչաք պուն ժի տը-
 զանըմ , ու զէտան պուն ժի տըզանըմ , լը հանր դըշդտա
 ու լը հէմիանտա ժի թէր պուն ժի պըրչի պուն ժի ,
 զէտան պուն ժի , թուննան պուն ժի քըշանտըն ան գանն
 13 հին պում : Ժը հանր դըշդանուա գատիր ըմ պը աուի
 14 քօ ժը մըուա գուվլէթ տա : Լաքին ո գանն քըր քօ
 15 լը նաչարիթիէ մըտա ժը մըուա իլհագ պուն : Հուն ժի
 տըզանըն՝ էյ ֆիլիպպէան , քօ իպթիտայէ ինծիլէտա՝
 կավա քօ ան ժը Մակեդոնիաէ տանր քէթըմ , գաթ
 քիլիսա քի ժի պը մըուա իլհագիթի նան քըր ժը տայըն
 16 ու ոանտընուա , լէ թանէ հուն : Զիրա կավա քօ ան
 լը Սէլանիքտա պում , եէք սու ճարան ժը մըուա լա-
 17 զըմ պուն դըշդան ո շիյանտ : Նա քօ ան հէտիյէէ ա-
 լամիշ տըքըմ , լէ մէյլէէ արամիշ տըքըմ քօ լը սէր
 18 հասապէ ո՛ զէտան պըպան : Նուա հանր դըշդէ մըն հէյն
 զէտան պիլէ հէյն , թէր պում , պը տէսթէ Եպափրո-
 դիտոսէ աւ դըշդան քօ ո շիանտ մը գապուլ քըր ,
 քօ պին քի խոշ ան , մագպուլ գուրպան , ժը խօտէուա
 19 մագպուլ : Ու խօտէէ մըն լը կօրա զանիմէթէ խօ , պը
 իղզէթէ լը իսա էլ Մէսիհտա հանր մուհթանիթիէ ո տէ
 20 դըժա պըքն : Նուա ժը խօտէուա ու ժը Պավէ մանուա
 էպէտ ըլ էպէտ համտ պըպան , ամին :
 21 Սըլավան պըքըն ժը հէմի աղիզանուա պը իսա էլ
 22 Մէսիհէ : Ժը ոուա սըլավան տըքըն աւ պրէան քօ պը
 23 մըուա նան : Ժը ոուա սըլավան տըքըն հէմի աղիզան ,
 24 պախուսուս ուան քօ ժը մալա կայսէրէ նան : Ինայէթէ
 րապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ պը ո հէմիան պըպան , ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է

Է Ր Է Ս Ո Ւ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս

Ժ Ը Կ Ո Ղ Ո Ս Ս Ա Լ Ի Ս Ա Ն Ո Ւ Ս

Ս Է Ր 4

- 1 Պօղոս պը իրատէթէ խօտէ ըէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ , ու Տիմոթէոս պրա , լը կողոսատա պուն ժը ազի-
- 2 զանուա , ու պը իսա ժը էմին պրէանուա : Ժը ոռա ժը ալիէ Պաւլէ մնն ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ
- 3 ու սէլամէթ պըպն : Տայիմա ժը պոյ ո պը նըմէն զը-
րընէ , շըբըր տըբըմ ժը խօտէ Պաւլէ Բապպէ մնն իսա
էլ Մէսիհէ :
- 4 Չըմա քօ մնն պըհիստ աւ իմանէ ո քօ լը սէր իսա
էլ Մէսիհէ նն , ու աւ մուհապէթէ ո քօ լը սէր հէմի
- 5 ազիղան նն : Ժը պոյ աւ ումուտէ քօ լը ազիւմանտա
դէ վէշարթըն , լը սէր էքէ քօ ո պըհիստ ժը աւուլէ
- 6 պը սէօզա տօղրիթիէ ինծիլէ : Քօ ժը ոռա կըհիշդ չա-
վան զը լը հէմի տընէտա ու պը մէյվէ տայընէ զէտն
տըպն , չավան քօ լը նավ ոտա ժի ժը ուէ ույէ քօ
ո պըհիստ ու նաս զըր պը տօղրիթի ինայէթէ խօտէ :
- 7 Չավան քօ հուն հին պուն ժը մուհապէթլի դուլտաչէ
մնն ժը էպապիրատէ , աւ քօ ժը պոյ ո' էմին խըղմէթնի
- 8 քի նն ժը իսառա : Քօ աւ ժի ժը մննուա նադլ զըր
մուհապէթէ ո պը բուհ :
- 9 Ժը պոյ ուիա նմ ժի ժը աւ ույէ քօ պըհիստըն , նմ
նա սնքընըն ժը պոյ ո' նըմէն զըրընէ , քօ հուն թէք-

- միլ պըպըն , ժը խուսուսա զանընէ իրատէթէ ուի , պը
 10 հէմի բուհանի իլմ ու ֆէհմէ : Քօ ժը Բապպուա լայըգ
 լը կօրա հէմի ըիզայէ ուի պըջըն , ու լը հէմի խայը
 ամէլտա պը մէյվէտար պուռնէ լը զանընէ խօտէտա զէ
 11 տան պըպըն : Ու լը կօրա գուտրէթէ ճէլալէ ուի , պը
 հէմի գուվլէթէ հաթըր գուվլէթ պուռն , պը շազիթիէ
 12 հէմի թէհամուլ ու սապրէ : Պը շըբըր քըրընէ ժը Պավ
 խօտէ , քօ ման լը նուռտա սաքին պուռն ժը նասիպէ
 13 ազիզանուա հիսսէտար քըրընուա լայըգ քըր : Քօ ման
 խէլաս քըր ժը հիւքմէթէ դոհրիէ , ու թէպտիլ քըր
 14 ման լը փատիշահիթիէ Գուռէ ուի տանլիլէ : Քօ պը
 աուի խէլասէ ման հէյմ պը խույնէ՝ եանի ավֆիթիէ
 15 կիւնէան : Քօ աւ թասվիրէ նապատիտ խօտէ մ , ու
 16 զայէ ավուլինէ հէմի մատլուգաթան մ : Չըմա քօ պը
 աուի հանր դըշգ հաթըր խալգ պուռն , չը քօ լը ազիւ
 մանտա նան , չը քօ լը սէր արտընան , ուան քօ տը խու
 յանան ուան քօ նախույանան , կէրէք թախթան , կէրէք
 սալթանաթան , կէրէք զապիտիթի , կէրէք հիւքմէթան
 հանր դըշգ պը աուի ու ժը սոյ ուի հաթըր խալգ պուռն :
 17 Ու աւ ժը հէմիան ավուլ մ , ու հէմի ժի պը աուի
 18 մէվճուտըն : Ու աւ մ ա վիւճիւտէ , եանի սէրիէ քի
 լիսայէ , քօ աւ իպթիտայէ ու զայէ ավուլինէ մըրիան
 19 նան հաթա քօ ժը հէմիան բէշ աւ պըպան : Չըմա քօ
 Պավ րազի պուռ քօ հէմի քէմալիէթէ խօտէիթի լը ուի
 20 տա սաքին պըպան : Ու պը աուի հէմի ժի պը խօռա լը
 հանվ պինա , ու սէլամէթ պըքան պը աւ խույն քօ լը
 սէր խաչէ հաթիան ուրժանտըն , կէրէք պը աուան քօ
 լը սէր արտէնան՝ կէրէք պը աուան քօ լը նավ ազիւմա
 նան մ :
 21 Ու ո ժի քօ լը զէման քի զարիպ պուռն , ու պը եա
 22 ըամազ ամէլ ու ֆըքրէ խօ տըժմընան : Նուա լը հանվ
 անի պը աուր վիւճիւտէ խօ պը մըրըն , քօ ո լը հու
 զուրա խօտա ազիզ ու պէ գուսուր ու պէ սուչ պըքան
 23 սնքընանտըն : Էրբըր լը իմանտա հաթըր թէմէլ պուռն ու

24 գալիս պը սանքընըն, ու պէ լըպըթանտըն ժը ումուտէ
 ինծիլէ՝ քօ ո պըհիստըն, քօ լը պըն աղիւմանտա պուն
 ժը հէմի մախլուգաթանուա հաթը վազ պուն, ժը աուի-
 25 ուա քօ անղ՝ Պօղոս խըզմէթծի պում: Նուա անղ շաղըմ,
 ժը պօյ ո լը սէր աւ էլէման քօ մը քըշանտ, ու գէ-
 մանիթիէ սըխլէթէ իսատ լը վիւծիւտէ խօտա դըթա տը-
 26 քըմ, ժը պօյ ճէսատէ ուի, քօ քիլիսա ան: ժը աուիուա
 քօ անղ խըզմէթծի պում՝ լը կօրա իտարէէ խօտէ, քօ
 ժը պօյ ո ժը մըուա հաթը տայըն, ֆէլամուլլահէ թէ-
 27 մամ վազ քըրընէ: Աւ սըրը քօ ժը տէվրէ ավուլան
 ու ժը միլլէթան հաթը պու վէշարթըն, ու նուա ժը
 28 աղիզէդ ուիուա պէյան պու: ժը ուանուա քօ խօտէ
 խօտա պըտան զանընէ, էրքը չը ան զանիմէթէ ճէլալէ
 սըրըէ հան լը նալ թայիֆան քօ աւ լը ոտա ումուտէ
 29 ճէլալէ իսա ան: ֆօ աուի անմ վազ տըքըն, ու հանր քան
 շիրէթ տըքըն, ու հին տըքըն հէմի մանու վան պը հէմի
 իման, քօ հանր քան թէմամ պըտըն սանքընանտըն պը
 30 իսա էլ Մէսիհէ: Ու ժը պօյ դըշդէ հան անմ ժի պը գուվ-
 վէթէ լը կօրա հաթը շըղուլի ամէլէ ուի պը ճէհտ քը-
 րընէ, էմէք տըքընըն:

ՍԷՐ 2

1 Զիրա անղ տը խուաղըմ քօ հուն պըզանըն էրքը չա-
 վան փըու ճէհտ տըքըմ ժը պօյ ո ու ժը պօյ լաւողի-
 կիան, ու ժը պօյ աւ հէմիան քօ պը վիւծիւտ ոույա
 2 մըն նան տինան: ֆօ տըլէ ուան պէ փըուս պուն պը մու-
 հապէթէ եէք պըպըն, ու ժը թէմամ ֆէհմուա ժը հէմի
 զանիմէթուա պըկէն, եանի ժը զանընա սըրրա Պալ
 3 խօտէէ ու իսատ: ֆօ լը նավա էքէտա հէմի խաղինէէ
 4 իլմէ ու զանընէ հաթը վէշարթըն: Ու ուիա տը պէմ,
 հաթա քօ եէքէ ո պը սէօղա ոգա ուասթ խույայընէ
 5 նան խարինան: ֆօ ֆարազա պը վիւծիւտ ժը ո տուը ըմ,
 համա պը բուհ պը ուա ման, ու շաղ տըպըմ կավա քօ

- նիզամէ ո տը պինըմ, ու գապիթիէ աւ իմանէ ո՛ քօ
 6 լը սէր իսա ան : Նուա չալան քօ Բապպ իսա էլ Մէ-
 7 սիհէ ո գապուլ քըր, լը ուխտա հանուն : Ու լը ուխտա
 պը գուրմ կըրթընէ ու պը մամուր պունէ լը իմանտա
 սապիթ պըն, չալան քօ հուն թալիմ պուն, լը ուխտա
 8 զէտան պըն պը շըբը : Սագըն պըն նանպան քօ եէքէ ո
 թալան պըքան, պը ֆէյլէսօֆիթիէ ու պը նաֆիլէ խա-
 վանտընէ, քօ լը կօրա սըփարթընէ մանուվան ան, ու
 լը կօրա ատէթէ տընէ ու նա ոգա թալիմէ իսա ան :
 9 Զիրա հէմի քէմսիլէթէ Սլլահիթիէ լը ուխտա սաքին
 10 տըպան լը կօրա վիւճիւտէ : Ու հուն լը ուխտա թէքմիլ
 պունան, քօ աւ սէրէ հէմի սալթանաթան ու հիւքմա-
 11 թան ան : Լը ուխտա քօ հուն պէ տէսթ պը սիւնէթէ
 ժի հուն սիւնէթ պուն, ճէսէտէ կիւնէէ պը դահզի
 12 պունէ՝ պը սիւնէթէ իսաէ : Պը նէխաֆթընէ պը ուխտա
 հուն գըյամ սանտըն, ժը գուվիլէթէ իօտէուա պը իման
 13 անինէ քօ աուր ժը մըրիան րաքըր : Ու ո քօ լը զէման
 քի լը նալա գապհաթան ու լը նալա պէ սիւնէթիթիէ
 վիւճիւտէ ո մըրը պուն կանի քըր պը ուխտա սուչէ
 14 ման ժը մանուա պախը քըր : Ու պը ատէթ նըվիսէ տէս-
 թէ քօ ժը մանուա զըտ տը սանքընի պու խարապ քըր,
 աուր ժը օրթայէ հանանի, ու լը սէր տարէ խաչէ պըս-
 15 ման քըր : Ու սալթանաթան ու հէմ հիւքմէթան դահ-
 զի քըր ու պը աչիքեար պը իպրէթ քըրընէ . ուան
 ֆաթհ քըր :
 16 Նուա պրա ո եէքէ ժը պօյ խուարընէ, եա վէխուա-
 րընէ, եա պայրամէ, եա սէրէ մահէ, եա ժը ալիէ ու-
 17 յաթ շէմուան հիւքմ նանքան : Քօ ուան սիէ ուան դըշ-
 դան պուն քօ տէ պըհաթանա, լաքին ասըլ ճէսէտ է
 18 իսա ան : Նան պան քըր եէքէ ո մահրում պըքան ժը նիչա-
 նէ իֆթիխար է ո, քօ պը խուաղան պը կէճիւլ ալչա-
 դիթի ու պը իպատէթէ մէլէքան, պը գէվան լը նալ
 աւ դըշդան քօ նա տի ան, պը ճիմանի ագլէ խօ լը
 19 նաֆիլէ ճիտա պը քիպիր պունէ : Ու նան կըրան Սէրի,

20 ժը առի քօ հէմի կօլտա պը ագտ ու կրէտանէ պը
 իլհագ պուռնէ ու լը եէք ճի թնլ պուռնէ, պը մնգըն
 21 քըրընէ խօտէ մնգըն տըպն : Նուա էրքը հուեն պը իսա
 մըրըն ժը առէթէ տընէ, հէնի չըմա լը տընէտա ոգա
 կանիան ժը ահվա գանօնանուա իթաաթ տըքըն պը
 22 կօթընէ : Նէղ մն պն, դահմ մն քն, լէ մն գէվ :
 23 Գօ աւ հէմիան ժը պոյ ֆէսատէ նն, լը կօրա թէնպիհ
 ու թալիմէ մնուուվան : Լը ուանտա քօ սուրէթ քի
 իլմէ հէյն, պը կէօնիւլ իպատէթէ ու պը կէօնիւլ աւ
 չաղիթիէ, ու ժը կօլտաուա պը գըյմիչ նն պուռնէ,
 լսքին նա քօ ժը իթիպար քիուա լսյըգըն, լէ ժը պոյ
 կօլտա թէր քըրընէուա նըն :

ՍԷՐ 3

1 Նուա էրքը հուեն պը իսա գըյամ քըրըն գըչդէ
 ժօրինան արամիչ պըքըն, լը քօ քի իսա լը ալիէ սաղէ
 2 խօտէ ոօտընն : Դըչդէ ժօրինան տիւչիւմիչ պըն,
 3 նա աւ դըչդան քօ լը սէր արտէ նն : Ձիրա հուեն մըրըն
 ու էօմրէ ո պը իսա լը պա խօտէ հաթիւն վէչարթըն :
 4 կավա քօ հայաթէ մն իսա պէ աշիքեար պուռն, ուէ
 չաղէ հուեն ժի պը ուի տէ պէնն աշիքեար պուռն պը
 իղղէթէ :
 5 Նուա ճիսմանի աղայեդ խօ պը դուժըն, ֆահչիթիէ,
 մուրտառիթի հարսէ պէ զապթ, արղուէ քօթի, ու
 6 թամաքեարիթի, քօ փութփէրէզիթի ն : ժը պոյ ուան
 7 լը սէր իթաաթսըղ էլլատան զաղէպէ խօտէ դէ : Գօ լը
 զէման քի հուեն ժի լը նավ ուանտա տը ջօ պուռն, կավա
 8 քօ լը ուանտա հուեն էօմր տըքըրը պուռն : Համա նուա
 հուեն ժի աւ հէմիան, եանի զաղապէ, սու հաթընէ,
 9 քօթիթիէ, տըժմինան, ու էտէպսըղ խապէրան ժը
 տնվէ խօ պավէն : ժը հնլուտուուա տնրէվան մն պէն,
 մնուուվէ դէվն պը հէմի ամէլէ խօ ժը սէր խօ դահղի
 10 քըն : Ու մնուուվէ նու որկըրըն, քօ աւ լը կօրա թաս

- 11 վերէ խալըգէ լը իլմտա նու պոււն : քօ լը ուխտա ,
 Եունանի , եա Եէհուտի թունն , սիւնէթ , սիւնէթ ,
 սըզիթի , աճէմի , թաթար , գուլ , ազատլի , թուննն .
 12 լէ հար դըչդ ու լը հէմիանտա իսա ն : Նուա ոդա
 հաթը պըժարթի ազիղան ու տնլալիէ խօտէ , լը խօ
 որկըրըն , բահմէ , մէրհամէթէ , շիրինիթիէ , կէօնիւլ
 13 ալչադիթիէ , մահճուպիթիէ , ու սապրէ : Ու ժը հն
 վուտուռա թահմիւլ պըքըն , էրքը է եէքէուա լը սէր
 պաշգասի քի կըլի քի հէյն , ժը հնվուտուռա պախշ
 պըքըն , չավան քօ իսա ժը ոռա պախշ քըր , հուն ժի
 14 վուսան պըքըն : Ու լը սէր աւ հէմի դըչդան լը սէր
 խօ որկըրըն մուհապէթէ , քօ աւ կըրէ թէքմիլիթի ն :
 15 Ու սէլամէթէ իսատ , լը տըլէ ոտա փատիշահիթի պըքն ,
 քօ հուն ժէուա հաթըն կազի պուն պը եէք կօվտա ,
 16 ու շըքըր քըօզ պըպըն : Մէօզա իսատ լը ոտա պը զա
 նիմէթէ սաքին պըպն , ժը հնվուտուռա պը հար իլմէ
 թալիմ ու նասիհաթ պըքըն , պը զապուրան ու իլա
 հիան , ու պը բուհանի իլահիան ժը խօտէուա լը տըլէ
 17 խօտա պը ինայէթէ համո պըքըն : Ու հար շըքօ հուն
 տըքըն , էրքը պը խապէր ու էրքը պը ամէլ հէմի ժի
 պը նավէ րապպ Մէսիհէ պըքըն , ժը խօտէուա ու ժը
 Պավուա պը շըքըր քըրըն պը տէսթէ ուի :
 18 Էյ ժընան , միւթէհ պըպըն ժը մէրէ խօռա չավան
 19 քօ պը րապպ ճայիզ ն : Էյ մէրան , ժընէ խօ պը հն
 20 պինըն , ու դահլ մն պըն ժը ուանուա : Էյ էվլատան ,
 լը հար դըչդտա ժը պավու տիյէ խօռա միւթէհ պըն ,
 21 դիրա լը պար խօտէ աւ ն մագպուլ : Էյ պավան , գու
 22 ուէդ խօ մնտըն զազէպ քըրըն , քօ պէտըլ ննպըն : Էյ
 գուլան , լը հար դըչդտա ժը ճիամանի ազայէդ խօռա
 միւթէհ պըն , նա լը պար ջահվան պը խըզմէթ քըրընէ ,
 ոդա մնուռվան խօշնուտ քըօզան , լէ պը տըլ սաֆի
 23 տիթիէ , ժը խօտէ պը թըռսանէ : Չը քօ տըքըն պը
 տըլ պըքըն , ոդա ժը խօտէուա ու նա՛ ժը մնուռվան
 24 ոա : Ու պը զանըն քօ , ալէզա միրասէ պը րապպ տէ

23 պըսթիննն , զիրա ժը Բապպ Խառա հունն խըղմէթ աը-
քըն : Համա նահագ Եզղայէ նահագիթիէ տէ պըսթիննն ,
ու խաթըր մէղն քըրըն թուեննն :

ՍԷՐ 4

- 1 Էյ էֆէնտիանն , ժը խըղմէթ քերարէդ խօռա աը քօ հագ
ու ուսթ ն էտա պըքըն , ու պըղաննն քօ էֆէնտիէ
ո՛ ժի լը ազիւմանտա հէյն :
- 2 Թըմ լը բէյ նըմէճէ պըն , պը շըքըր քըրընէ լը ուի-
3 տա պըմլիննն : Հէմ ժը պոյ մն ժի նըմէճ պըքըն , հա-
թա քօ խօտէ ժը մնուա ժը պոյ քէլամէ տնրի վէքն ,
քօ սըրրա խօտէ նմ պը պէժըն , ժը պոյ աուի քօ հա-
4 թըմ կրէտան ժի : Քօ աուի պէյան պըքըմ , չավան քօ
5 ժը մըռա ճայիղ ն կօթըն : Պը աղլ հնուըն պը ուան
6 քօ ժը տնրվէնն , ռիթէ պը քըռըն : Խապէրէ ո՛ հնր
ռիթ պը լութֆ , սայքի պը խոյ հաթը թէրպիէ պըպն ,
քօ հունն ժը հնր եէքէուա ճէվապ տայըն չավան լաղըմ
ն պըղաննն :
- 7 Էհվալէ մըն հէմի , մուհապէթլի պրէ ու էմին խըղ-
մէթճի ու պը Բապպ հաթը գուլտաշ պուեն Տիւքիկոս
8 տէ պէյան պըքն : Աուի քօ ժը պոյ դըչդէ հան մը ժը
ոռա շիյանտ , քօ էհվալէ մն պըղաննն , ու աըլէ ո փըռս
9 պըքն : Պը Ռնէսիմոս էմին ու մուհապէթլի պրէ քօ ժը
ո եէք ն ուան ժը ոռա հնր դըչդ տէ խապար պըքըն
10 չը քօ լըլըր հէյն : Սըլավան տըքն ժը ոռա Սըիստար-
քոս մահպուստաշէ մըն , ու Մարգօս դուռէ պրէյ Բառ-
նաբասէ , քօ ժը պոյ ուի ժը ոռա թէնպիհ պու , էրքը
11 ժը ոռա դէ՛ աուի գապուլ պըքըն : Եսուհ , հնթը կօ-
թան Յուստոս ժի , քօ ուան ժը սիւնէթէ նն , ժը պոյ
փատիչահիթիէ խօտէ պը մըռա խապըթօղան թանէ
12 ուանաննն քօ ուան ժը մըռա աըլ փըռսի պուեն : Եպափ-
րաս քօ ժը ո եէքն , ժը ոռա սըլավան տըքն , աը քօ
տայլմա ժը պոյ ո՛ լը տոլատա ճէհա տըքն , հաթա

- քօ լը հէմի իրատէթէ խօտէտա թէքմիլ ու թէմամ
 13 պը սնքընըն : Ձիրա ժը պոյ ուի նը շէհատէթ տըքըմ,
 էրքը ժը պոյ ո' փըռ զայրէթ տըքն, ու ժը պոյ ուան
 14 քօ լը նավա Լաւողիկէ ու Յէրապօլիսէ նըն : Տնլալի
 Հէքիմ Լուգաս հէմ Դէմաս ժը ոռա սըլավան տըքըն :
 15 Սըլավան պըքըն ժը պրէանռա, քօ լը Լաւողիկիա-
 տա նն ու ժը Նիմփասռա, ու լը մալա ուխտա պուն ժը
 16 քիլիսառա : Կավա քօ մէքթուպէ հան լը նավ ոտա
 պէ խօնտըն, լը նավ քիլիսաէ Լաւողիկիատա ժի պը-
 տըն խօնտըն, ու հուն ժի ժը Լաւողիկիաէ հաթ մէք-
 17 թուպէ պը խօյնըն : Ու ժը Արքիպպասռա պէժըն, պը
 Բապպ հաթը սննտըն ժը խըզմէթռա մուգայէթ պըպն,
 18 քօ աուի թէքմիլ պըքի : Սըլավէ հան պը տէսթէ մըն է
 Պօղոսէ ն, կըրէգ մըն պրա լը պիրա ոտա պըպըն .
 ինայէթ պը ոռա պըպն . Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԹԷՍԱՂՈՆԻԿԻԱՆՈՍ.

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս, Սիղվիանոս ու Տիմոթէոս ժը քիլիսաէ Թէսաղոնիկիանոա պը Պալ խօտէ ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ . ինայէթ ու սէլամէթ ժը ոռա ժը խօտէ Պա
- 2 վէ մա՛ ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ : Էմ՛ շըքըր տըքըն ժը խօտէ հա՛ր չաղ ժը պոյ ո հէմիան՝ պը պէ սա՛
- 3 քընանտըն ո պը զիքը քըրընէ լը նըմէճէ խօտա : Տայիմա պը զիքը քըրընէ ամէլէ իմանէ ո , ու զահմէթէ մուհապէթէ ո , ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ սապրէ
- 4 ումուտէ ո , լը հուղուրա խօտէ ու Պալվէ մա՛ : Չըմաքօ էյ ժը խօտէ հաթը հապանտըն պրէան , ժը խօտէ
- 5 հաթը պըժարդընէ ո ա՛մ տը զանըն : Քօ ինճիլէ մա՛ թանէ պը սէօղ նա՛ պու ժը ոռա , լէ պը դուվիլէթ ժի ու պը Բուհ էլ Գուտա ժի , ու պը փըռ քէսքուենիթիէ . չալան քօ հուեն տը զանըն ժի , էրքը ա՛մ չալան սա՛քը
- 6 նըն լը նալ ո՛ ժը պոյ ո : Հուեն ժի ժը մա՛ռա ու ժը Բապպուա պը պէնկղէմիչ պուենէ լը նալ փըռ սըխէթտա հուեն քէլամէ դապուլ քըրըն , պը շաղիթիէ Բուհ էլ Գուտսէ :
- 7 Վուտան քօ հուեն լը Մակէդոնիատա ու լը Աքաիատա պուեն ժը հէմի իթիգաթլիանոա էօրնէք պուեն :
- 8 Զիրա քէլամուլլահէ ժը ո՛ նա թանէ լը Մակէդոնիաէ

ու լը Աքաիաէ հաթը պէլա պուն իլլա լը Ալլահտա պուն
 իմանէ ո լը հար տար ուապուն վուսան քօ դաթ դըշդ
 9 քի ժը կօթընուա ժը մանուա հաճէթ նա մա : Ձիրա
 ուան նադլ տըքըն ժը պոյ մա քօ լը նազ ոտա քէթընէ
 մա չը թարղ պու , ու ժը փութան ժը խօտէուա հուն
 չալան վէկէռիան , քօ ժը կանի ու ժը հագ Ալլահուա
 10 դուլուղ պըքըն : Ու ա՛մ լը հիվիէ Գուուէ ուի տը սաքը
 նըն ժը սղիւմանան . քօ աւ ժը մըրիան աուի րաքըր .
 եանի Մէսիհէ , քօ մա խէլաս տըքա՛ ժը աւ զաղէպէ քօ
 տէ պէ :

ՍԷՐ 2

1 Ձիրա էյ պրէան՝ հուն աղղանըն քօ քէթընէ մա լը
 2 նազ ո՛ նաֆիլէ նա պու : Լաքին ոդա քօ հուն տըղանըն
 լը Փիլիպպէտա ժը ուի ալուլ պը կղիլէթ քըշանտը
 նէ ա՛մ սէրհէվուա ժի պուն , ինճիլէ խօտէ պը փըու
 ճէհտէ ժը ուա կօթընէ պը ինայէթէ խօտէ , մա ճէ
 3 սարէթ քըր : Ձիրա նաոիհաթէ մա ժը խաբանտընէ ,
 4 եա ժը նափաքիթիէ , եա ժը հիլէէ նա պու : Լէ չա
 վան քօ ա՛մ ժը խօտէ հաթըն պըժարթըն ու ինճիլէ
 ժը մանուա հաթը պալուր պուն , վուսան ա՛մ խապէր
 տըտըն նա՛ ժը պոյ մանուվանուա խօշնուտ պունէ , լէ
 5 ժը խօտէուա քօ տըլէ մա թէֆթիլ աըքա՛ : Ձիրա մա
 դաթ խապէրէ պը ուումէթէ նա շըղուլանա , չալան քօ
 հուն աը զանըն , նա ժի սէպէպ քի թամաքեարիթիէ ,
 6 խօտէ շահիտ ա՛ : Ու ժը մանուվան մա իղղէթ աըամիլ
 7 նա քըրըն , նա՛ ժը ո , նա ժի ժը պաշդասիան : Ֆարաղա
 ա՛մ տըքեարը պուն , ոդա րէսուլէդ խաաէ , ժը ուա կը
 րանիթի տայընէ , լաքին ա՛մ միւլայիմ պուն լը նա՛վ ոտա ,
 չալան քօ տատա քի ժը պոյ սապիլէդ խօ զահմէթան
 8 տըքըինա՛ : վուսան ժի ա՛մ ժը պոյ ո հասրէթ տը քըշան
 տը պուն , նա թանէ քօ ինճիլէ խօտէ ժը ուա պըտըն
 լէ ճանէ խօ ժի , չըմա քօ հուն տանլալիէ մա պուն :
 9 Ձիրա էյ պրէան՝ հուն պիրա խօ դիինըն էմէկ ու զահ

- մէթէ մն . քօ ժը ո եէքիռա ան կրանիթի նա տըն ,
 շնվ ու ոօ պը շըղուլ քըրընէ , ժը ոռա ֆէլամուլլահէ
- 10 մն վա՛ղ քըր : Հուն ու խօտէ ժի շահիտըն , չավան լը
 նավ ո իթիգաթլիան պը ազիղիթի ու սատագաթ ու
- 11 պը պէ գօուսուրիթիէ մն հարաքէթ քըր : Չավան հուն
 զանըն ժի քօ ժը ո հնր եէքէ չավան քօ պավ քի գու-
 ուէգ խօ . վուսան ան շիրէթ տըքըրը պուն ու տըլէ
- 12 ո տը վըռսիա պուն : Ու ան շահիտիթի տըքըրը պուն
 քօ հուն ոգա ժը խօտէռա լայըգ պունէ հանըն աւ
 քօ ո լը վատիշահիթիէ ու լը իգզէթէ խօ տալէթ քըր :
- 13 ժը պոյ ուիա ան ժի պէ ֆէրապաթ քըրընէ շըքըր
 տըքըն ժը խօտէ , քօ ժը մն ֆէլամուլլահէ ո պըհիտ ու
 գապուլ քըր , նա ոգա խապէրէ մանուվան . լէ չավան
 քօ ուսթիան ոգա խապէրէ խօտէ , աւ քօ լը նավ ո իթի-
- 14 գաթլիան ամէլ ու իճրա տըքն : Զիրա հուն է՛յ պրէան՝
 պը խաա էլ Մէսիհէ հուն լը եհհուտիսթանտա պուն ,
 ոգա քիլիսայէ խօտէ պուն , զիրա հուն ժի ժը ալիէ .
 միլլէթէ խօ , հէման աւ դըշդան քըշանտըն , քօ ուան
- 15 ժի ժը եհհուտիան քըշանտըն : Քօ ուան հէմ Բապպ
 Մէսիհէ հէմ փէյղէմպէրէգ խօ գուշդըն , ու մն գան-
 վարանտըն , ու ժը շահվէ խօտէ ուապուն , հէմ ժը
- 16 հէմի մանուվանուա զըաըն : Ու մն նան հանըն խապէր
 պըաըն ժը պոյ խէլասէ դայիֆան , քօ հնր չաղ չափէ
 կիւնէյէգ խօ դըժը պըքըն , ու թէքմիլ զագէպ լը սեր
 ուան կըհիշդի ան :
- 17 Համա ան է՛յ պրէան՝ պըռա ան ժը ո պը ոու հը-
 նըք գէման սէվի ման , նա պը տըլ , լաքին ան վըռ
 զայրէթ քըրըն , պը վըռ արգուէ ոույա ո տիթընէ :
- 18 ժը պոյ աւ պախուսուս ան Պօղոսէ ճարըք տըտու
 մը խօտա ժը ոռա պէմ լաքին Շէյդան մն նան հըլթ :
- 19 Զիրա ումուտ ու շաղիթի ու թաճէ իֆթիխարէ մն
 չըմ , լը հուզուրա Բապպ խաա էլ Մէսիհէ , ոխթա
- 20 հաթընէ ուի հուն նը՛նըն : Զիրա շան ու շաղիթիէ
 մն հունըն :

ՄԷՐ 3

1 Ժը պոյ աուի հէնի պը թէհամիւլ նա՛ քըրընէ թանէ
2 լը Աթինատա մայընէ բաղի պոււմ : Ու պրէէ մա՛ հէմ
 խըղմէթճիէ խօտէ ու լը ինճիլէ խատա եարտուճճիէ
 մա՛ Տիմոթէոսէ մա՛ ժը ուա շիանա քօ ո՛ դաւի պըքա՛ ,
3 ու ժը պոյ իմանէ ո ժը ուա տըլ փըռսըն պըքա՛ : Բօ
 լը սըխէթէ հանտա եէքէ նա լըպըթա՛ , գիրա հուն
4 պըխօ տըղանըն քօ ժը պոյ ուիա ա՛մ սաքընըն : Ձիրա
 կաւա քօ ա՛մ լը պա ստա պոււն ժի , ա՛մ ժը ուա
 փէշին տը կօթը պոււն քօ սըխընթիան ա՛մ տէ պըքշի-
5 նըն , չաւան քօ պոււն ժի ու հուն տըղանըն : Ժը պոյ
 ուիա մը ժի հէնի պը թէհամիւլ նա՛ քըրընէ , մը մա՛-
 ուուլ շիանտ իմանէ ո՛ պը զանըն , նա՛ սյա՛ քօ թէճ-
 րիւպէ քըօղ ո լը թէճըրիւպէտա սըխա՛ , զասմէթէ մա՛
6 նաֆիլէ պըսյա՛ : Լաքին նուա կաւա քօ Տիմոթէոս ժը
 ո՛ ժը մա՛ուա հաթ , ու միւթաէէ իման ու մուհապէթէ
 ո՛ ժը մա՛ուա տա , քօ հա՛ր չաղ մա՛ լը դանճիթիտա
 պիրա խօ դինըն , ու հասըթէթ տըքշինըն մա՛ տիթընէ ,
7 չաւան քօ ա՛մ ժի ո՛ : Ժը պոյ ուիա է՛յ պրէան՝ ա՛մ
 տըլ փըռսըն պոււն լը նաւ հէմի սըխէթ ու սըխընթիէ
8 մատա , պը իմանէ ո : Ձիրա նուա ա՛մ կանինա՛ . էրքը
9 հուն դաւի պը սաքընըն պը Բապպ : Ձիրա ա՛մ չը՞ շը-
 քըր տըքեարըն ժը խօտէուա պըտըն ժը պոյ ո՛ , ժը պոյ
 աւ հէմի շաղիթիէ քօ ա՛մ շաղ տըպըն լը հուղուրա
10 խօտէ ժը պոյ ո՛ : Ու լը շա՛վ ու ոօ ա՛մ փըռ տիլէկ
 տըքըն ժը պոյ ոույա ո՛ տիթընէ , ու դէմանիթիէ իմա-
11 նէ ո դըթի քըրընէ : Ու խօտէ պըխօ , եանի Պալէ մա՛
 ու Բապպէ մա՛ խա էլ Մէսիհէ ուէյա մա՛ լը ալիէ ոտա
12 ոասթ քա՛ : Ու խօտէ փըռ պըքա՛ ու դէտա՛ պըքա՛ մու-
 հապէթէ ո՛ լը սէր հա՛լուտուան , ու լը սէր հէմուան ,
13 չաւան քօ է մա՛ ժի լը սէր ո հէյա՛ : Հաթա քօ լը
 հուղուրա Ալլահ ու Պալէ մա՛ , լը հաթընա Բապպէ

մա՛ իսա ել Մէսիհէ պը թէ՛վի հէմի ազիզէ խօ , լը ազիզիթիտա պէ դուսուը պունուա տըլէ ո՛ դալի պըքա՛ :

ՍԷՐ 4

- 1 Ժը ուի բէվա՛ էյ պրէան՝ ժը ոռա ա՛մ լավա տըքըն ու շիրէթէ տըտըն պը Բապպ Մէսիհէ , քօ ժը ոռա չավան ջունտըն լաղըմա՛ ու ժը խօտէռա մադպուլ պուն , չավան քօ հուն ժը մա՛ սանտըն լը ուիտա հէնի վըռ
- 2 զէտա՛ պըն : Զիրա հուն տըղանըն ա՛մ չը թէնպիհան
- 3 տանա՛ ժը ոռա պը Բապպ իսաէ . Զիրա իրատէթէ խօտէ ուիա ա՛ , եանի ազիզ պունէ ո , ու ժը զինաէ
- 4 աուը պը սա՛քընըն : Ու ժը ո՛ հա՛ր եէքէ պըղանա՛ ֆրադէ խօ պը փադըթիթի ու պը իթիսլարէ քէսպ քըրընէ :
- 5 Նա՛ պը հէրսա արղուան չավան քօ դայիֆան , ուան
- 6 քօ խօտէ նաս նա՛ քըն : Քօ լը դըշդէ հանտա եէքէ ժը պրէէ խօռա դատը ու նահադիթի նա՛քա , չըմա քօ խօտէ ժը պոյ աւ հէմէ դըշդան հայֆ սանտօղ ա՛ չա՛ վան քօ ա՛մ ժը ալուլտա ժը ոռա կօն ու շէհատէթի
- 7 քըրըն : Զիրա խօտէ մա՛ ժը մուրտառիթիռա կազի
- 8 նա՛ քըր . իլլա ժը ազիզիթիռա : Ժը պոյ ուիա ըէտ քըօղ , նա՛ մա՛ռուվէ ըէտ տըքա՛ , լէ խօտէ ըէտ տըքա՛ , աուի քօ ժը ոռա Բուհ էլ Գուտտէ խօ ժի տա :
- 9 Ու ժը սէմէտէ պրէ հա՛պանտընէ հաճէթ նընա՛ ժը ոռա դըշդ քի նըվիսանտընէ , զիրա հուն պը խօ ժը խօտէ հին
- 10 պունա՛ հա՛վուտու հա՛պանտըն : Ու լպըռա դըշդէ հան հուն տըքըն լը նավ Մակեդոնիատա պուն ժը հէմի պը՛ ըէանուա , լաքին էյ պրէան՝ ա՛մ ժը ոռա լավա տըքըն քօ
- 11 հէնի զէտա՛ հուն վըռ պըն : Ու զայրէթ պըքըն քօ , լը հա՛ լէ խօտա պը սա՛քընըն , ու ժը ո՛ հա՛ր եէքէ շըղուլէ խօ պը շըղուլն , ու պը տէսթէ խօ պը շըղուլըն , չավան քօ մա՛ ժը ոռա թէնպիհ քըր , քօ պը ժը տա՛րվա՛ պուօղանուա պը էտէպէ հա՛ռըն , ու ժը դըշդ քիռա միւհթաճ նա՛ պըն :
- 12 Ու ա՛մ նա խուազըն էյ պրէան՝ քօ հուն ժը պոյ խա՛վտա ջունտօղան պէ խապէր պըպըն , քօ հուն դա՛

- սավէթ նա՛քըն ոգա պաշգասիան , ուան քօ ումուտէ
 13 ուան թուննա : Զիրա էրբը նմ իման դինըն քօ Մէսիհ
 մըր ու գըյամ քըր , վուսան ժի իօտէ լը խնվտա ջուն
 14 տօղան պը Մէսիհէ , ժը ուիուա թնվ տէ պինն : Զիրա
 ուիա նմ պը քէլամուլլահէ ժը ուա տը պէն քօ նմ
 քօ հաթա հաթընէ Բապպ կանի տը մինըն , գաթ լը
 15 բէշ լը խնվտա ջունտօղան տէ նա պըհուըն : Զիրա
 Բապպ պը խօ պը էմը քի ազիմէ պը տանկէ պաշ մէլէ
 քէ ու պը պօուուէ իօտէ ժը ազիւմանան տէ պէ խո
 ւարը , ու պը իսա հաթը մըրիան ալուլ տէ գըյամ
 16 պըսդինըն : Բաշէ նմ ժի քօ կանի մանն պը ուան
 թնվ լը հավատա Բապպէ գարշիլէմիշ քըրընէ , լը
 ալրանտա նմ տէ պէնն գալիմիշ պուն . ու պը ուէ
 17 հավաէ տայլմա նմ պը Բապպ տէ պըպըն : Նուա պը
 խապէրէդ հանա ժը հնվուտուուա թէսէլի պըաըն :

ՍԷՐ 5

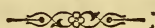
- 1 Համա ժը պօյ զէմանան ու ռիթան է՛ պրէան՝ դու
 2 հաճէթ նընն ժը ուա նըվիսանտընէ : Զիրա հուն գանճ
 զանըն քօ ուոյա իօտէ լը շնվէտա ոգա տըղ վուսան
 3 դէ : կավա քօ պը պէն սէլամէթ ու էմինիթիւն , ուէ
 չաղէ հէլաք զաֆիլ լը սէր ուան տէ պը կիյն ոգա
 4 սանճիէ ժընա համիլէ ու տէ խէլաս նա պըն : Համա
 հուն է՛ պրէան՝ լը դարիտա նընըն , քօ աւ ոգա տըղ
 5 լը սէր ո՛ պը կիւն : Զիրա հուն հէմիան ժի ոլէտոն ուօն
 նինըն , ու ոլէտէ ուօնըն , է շնվէ , եա է դահրի նընըն :
 6 վուսանն լը խնվտա նա՛ ջուն նմ ոգա պաշգասիան ,
 7 լէ հէշար ու պը ֆիրասէթ պըն : Զիրա աուան քօ լը
 խնվտա տը ջուն լը շնվէտա լը խնվ տը ջուն , ու աուան
 8 քօ սէրխօշ տըպըն լը շնվէտա սէրխօշ տըպըն : Համա
 նմ չիւնքի է ուօնըն պը ֆիրասէթ պըպըն , ու զըրխա
 իմանէ ու մուհապէթէ նմ լը սէր խօ որկըրըն , ու քիւլա
 9 հէ հասընէ խէլասէ ու ումուտէ լը սէր խօ տէյնըն : Զիրա

- Խօտէ մն ժը պոյ զազէպէ թային նմ' քըր , լէ պը տէսթէ
 Բապպէ մն Խսա էլ Մէսիհէ ժը պոյ խէլասէ մմ նայիլ պը-
 10 պըն : Գօ աւ լը ուղուրա մնտա մըր , հաթա քօ կէրէք
 մմ լը խնվտա պըջուռն կէրէք հէշար պըն , պը ուիւա
 11 թնվ մմ պըթին : Ժը պոյ աւ ժը հնվուտուռա թէսէլի
 պըտըն ու հնվուտու մամուր պըքըն չավան քօ տըքընթի :
 12 Ու ժը ոռա լավա տըքըն՝ էյ պրէան , քօ հուռն նաս
 պըքըն ուան քօ լը նավ ոտա զահմէթ տըքընըն ու
 պը Բապպ լը սէր ոտա մէմուրըն , ու ժը ոռա շիրէ-
 13 թան տըքըն : Ու ժը ուանուա ժը պոյ ամէլէ ուան , պը
 մուհասպէթէ փըռ զէտն րազպէթ պըքըն , ու պը հն-
 14 վուտուռա սէլամէթէ պըպըն : Ու ժը ոռա լավա տը-
 քըն , էյ պրէան , ժը թըռսօքանուա տըլ պըտըն , ժը
 զայիֆանուա եարտում պըքըն , ժը հէմիանուա ժի պը
 15 սապը պըն : Մէզնքըն ննպն քօ եէքէ ժը եէքէուա
 տէլա խարապիթիէ խարապիթի պըքն , լէ հնր չաղ լը
 տու գանճիթիէ պըպըն , կէրէք ժը հնվուտուռա ու
 16 կէրէք ժը հէմիանուա : Տայլմա շաղ պըն : (17) Հնր չաղ
 18 նըմէճ պըքըն : Լը հնր դըշդտա շըքըր պըքըն , չը-
 մա քօ ուիա ն մէրամէ խօտէ պը Խսա էլ Մէսիհէ լը
 19 սէր ո' : Բուհ էլ Գուտսէ մն դամաուիներն : (20) Փէյղէմ-
 21 պէրիթիան լը պըն լընկան մնվէն : Հնր դըշդտա պը ճէ-
 22 ուրպիներն , աւ քօ գանճ ն վիթ պըկըրըն : Ժը հնր
 23 թարղ եարամաղ դըշդտան տուր պը սնքըն : Ու խօտէէ
 սէլամէթէ աւ պըխօ ո թէմամ ազիղ պըքն , ու պիւս
 պիւթիւն բուհէ ո ու ճանէ ո ու հէմ կօվտաէ ո պէ
 գուսուր պէ վէշարդըն հաթա լը ռթմա հաթընէ Բապ-
 24 պէ մն Խսա էլ Մէսիհէ : Էմին ն աւ քօ ո տավէթ
 քըր , քօ աւ տէ իճրա ժի պըքն :
 25 Էյ պրէան՝ ժը պոյ մն աովա պըքըն : (26) Ժը հէմի-
 27 պրէանուա պը ազիղ ուամիտայէ սըլավան պըքըն : Ժը
 ոռա պը Բապպ սօնտան տըքըմ քօ մէքթուպէ հան ժը
 28 հէմի ազիղ պրէանուա պէ խօնտըն : Ինայէթէ Բապպէ
 մն Խսա էլ Մէսիհէ պը ոռա պըպն . ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԹԷՍԱՂՈՆԻԿԻԱՆՈՒԱ

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս ու Սիլվանոս ու Տիմոթէոս պը Պափէ մն
իօտէ ու պը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ժը ճըլաթէ Թէ
- 2 սազոնիկիանուա . ժը ուա ժը ալիէ Պափէ մն իօտէ ու
Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 3 Լազըմն քօ ան հար չաղ ժը պոյ ո՛ ժը իօտէ շըքըր
պըքըն էյ պրէան , չալան քօ ճայիղ ան , ղիբա իմանէ
ո պը փըռ ղէտան պոնէ ղէտան տըպն , ու մուհապէթէ
- 4 ո լը սէր հանվուտուան փըռ տըպն : վուսան քօ ան
պը իսօ ժը պոյ աւ սապըր ու իմանէ ո՛ ժը պոյ դավա
րանտըն ու սըխլէթ քըչանտընէ , ժը պոյ ո՛ լը նավ
- 5 հէմի ճըլաթէ իօտէ բասնա իսօ տըտըն : քօ ուիա իս
պաթէ հագ շէրիաթէ իօտէ ան , հաթա քօ ժը փատի
չահիթիէ իօտէուա հուն նայիլ պըպըն . քօ ժը պոյ ուի
- 6 տախի հուն էզիյէթան տըքըինըն : Չիւնքի լը պոնը
իօտէ հագ ան , քօ ժը ուանուա քօ ժը ուա սըխլէթան
տըտըն ճէզայէ սըխլէթէ ու ժը ուա քօ սըխլէթան
տըքըինըն պը մանա թանվ իվաղէ բահաթիթիէ պըտան :
- 7 Աւ ղէման քօ Բապպ Մէսիհ պը դուվլէթլի մէլէքէ իսօ
ժը ազիւմանան տէ աչիքեար պըպն պը ալէվէ ալտէ :
- 8 քօ հայֆ պըսթինան ժը ուան քօ իօտէ նըզանըն ու ժը
- 9 ինճիլէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ իթաաթ նաքըն : քօ

աղապա ուան ժը բույա խօտէ ժը գուզվէթլի ճէլայէ
 10 ուի էպէտի հէլաքիթի տէ պըպն : Լը ուէ ոօտա ,
 եանի Լը ռխթա հաթընէ , Լը նալա աղէզան պը իզ-
 դէթ պունէ ու Լը պէյնա հէմի իթիգաթլիան պը հէյ-
 11 րան պունէ , չըմա քօ շէհատիթիէ մն Լը նալ ոտա
 հաթը պալուր պուն : Ու ժը սէմէտէ հան ժի հնր չազ
 ժը պոյ ո' մմ նըմէճ տըքըն , քօ խօտէէ մն ո նայիլ
 պըքն ժը տավէթէ ուա , ու հէմի ըիզայէ գանճիթիէ
 12 խօ ու ամէլէ իմանէ պը գուզվէթէ թէքմիլ պըքն : Հա-
 թա քօ նալէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ Լը ոտա պէ
 իզգէթ պուն ու հուն ժի Լը ուիտա Լը կօրա ինայէթէ
 խօտէ ու Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ :

ՍԷՐ 2

1 Էյ պրէան' , մմ ժը ուա լավա տըքըն ժը պոյ հաթը-
 նէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ ու ժը պոյ ճըվանտընէ
 2 մն Լը պա ուի : Քօ ագըլէ ո գուլմ նէյէ հէժանտըն ,
 ու նա պղտըն հուն , նն պը բուհ ու նն պը սէօզ ու
 նն ժի պը մէքթուպ քի ոգա ժը մն հաթը նըլխան-
 3 տըն , կօյա կիւնա Բապպ կիհիշթիւն : Նն պն քօ եէ-
 քէ ո գաթ թարղ քի պը խարինն , դիրա աւ ոօ տէ
 նայէ , հաթա քօ ասիթի ավուլ նէյա ու աշիքեար
 4 նն պն մնուզլէ կիւնահ ու գուռէ հէլաքէ : Աւ մն-
 ուուզլէ զըտ Լը սէր աւ հէմիան հաթը քիպիլլէմիշ պուն
 քօ խօտէ դէ կօթըն , եախօտ դէ իպատէթ պուն , հա-
 թա աւ Լը նալ տաճարէ խօտէ տէ պէ ոօնըլտըն , աւ
 5 խօ տէ նչան պըտն քօ խօտէ մ : Հուն պիրա խօ նայ-
 նըն քօ կալա Լը պա ո պում , մը ժը ուա դըշդէ հան
 6 տըկօթ : Ու նուա հուն պըխօ տըզանըն քօ չըն աւ քօ
 մանի տըպն , քօ աւ Լը ռխթէ խօ պէ աշիքեար պուն :
 7 Ձիրա ոըրրա պինամուսիթիէ ժը նուատա տըշըղուլմ ,
 Լաքին աւ քօ նուա մանի տըպն , տէ մանի պըպա հա-
 8 թա քօ աւ ժը նալտա պէ հնլանըն : Ու Լը ուէ զէման

- պինամուսէ հան տէ զուհր պըքս , քօ Բապպ Մէսիհ աուի պը Բուհէ տսվէ խօ տէ ԹէլէՖ պըքս , ու պը աշիքեար պուհէ հաթընէ ուի տէ աուի հէլաք պըքս :
- 9 Գօ հաթընէ ուի պը ամէլ ու իճրայէ Շէյրան ս պը հար հիմի միւճիւղաման ու ալամէթան ու պը տարսվ հիք-
- 10 մէթան : Ու լը սէր ուան քօ տէ հէլաք պըպըն , պը հէ- մի խաբանտընէ նահագիթիան , չըմա քօ ուան մուհա- պէթէ տօղրիթիէ գապուլ նս' քըրըն , քօ խէլաս պը- պըն . ու պը ուի սէվէպէ խօտէ ժը ուանուա ամէլ ու իճրաէ տարսվիթիէ տէ պը շէյինս , քօ ուան ժը տս-
- 11 րսվուա պավուր պըքըն : Գօ հիւքմ պըպըն աւ հէմիան քօ ժը տօղրիթիուա իման նս' անին , լէ ժը նահագի- թիուա բիզա տան :
- 12 Լաքին սմ տէյնտարըն տայիմա ժը խօտէ շըքըր պը- քըն ժը պոյ ո' , էյ ժը Բապպ հաթը հսպանտըն պրէան , քօ խօտէ ո' պը աղիղիթիէ Բուհ ու պը տօղրիթիէ
- 14 իմանէ ժը պոյ խէլասէ պըժարթ : Ու ժը ուիուա պը տէսթէ ինճիլէ մս ո' տավէթ քըր , քօ ժը իղզէթէ Բապպէ մս իսա էլ Մէսիհէ հուհն նայիլ պըպըն :
- 14 Նուա էյ պրէան՝ փէթ պը սսքընըն , ու փէթ պըկը- րըն աւ Թէնպիհ քօ հուհն հին պուհն , կէրէք պը սէօղ
- 15 ու կէրէք պը մէքթուպէ մս : Ու Բապպէ մս իսա էլ Մէսիհ աւ պը խօ ու խօտէ հէմ Պալէ մս , քօ մս հսպանտ ու պը ինայէթէ Թէսէլիյէ էպէտէ ու ումու-
- 16 տէ գանճ տա , ժը տըլէ ոուա Թէսէլի պըտս , ու ո' լը հար հէմի ամէլէ գանճտա ու սէօղտա փէթ պըքս :

ՄԷՐ 3

- 1 Ախըր քէլամ էյ պրէան՝ ժը պոյ մս տուա պըքըն քօ քէլամուլահէ լը փէչտա պը ջու ու շէրէՖ պըկըրս ,
- 2 չավան քօ լը նավ ոտա : Հէմ քօ ժը քէօթի ու եարամազ մսուուվան սմ խէլաս պըպըն . զիրա իմանէ հար քսսան
- 3 Թուհնս : Լաքին Բապպ էմին ս , քօ աւ ո' տէ փէթ

- 4 պըքսն ու ժը եարամաղէ խելլա սըքսն : Ու ժը պոյ ո իթի-
մաթէ մն հէյն պը Բապպ էրքը շըքօ մն ժը ուա թէն-
- 5 պիհ քըր տըքըն ու տէ պըքըն ժի : Ու Բապպ տըլէդ ո'
լը մուհապէթէ խօտէ ու լը սապրէ խատէ ռասթ սըքսն :
- 6 Ու ժը ուա նմ թէնպիհ տըքըն էյ պրէան՝ պը նապէ
Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ . քօ հուն շունտա պը սն-
քընըն ժը աւ հէմի պրէան , քօ նիղամնըղ տըլըն , ու
- 7 նա՛ ողա աւ թէնպիհ քօ ժը մն սննտըն : Ձիրա հուն
տըղանըն քօ ժը ուա չափան լաղըմն ժը մնուա պէնկ-
ղէմիշ պուն , չըմա քօ նմ լը նալ ոտա պէ նիղամ նն
- 8 շուն : Ու նն ժի նմ նանէ եէքէ պէլաշ խուարըն , լէ
պը զահմէթ ու էմէկէ լը շնլ ու ոօ նմ տը խապըթը
- 9 պուն , ժը պոյ ժը ո՛ եէքէոա կրանիթի նա՛ տըն : Նա՛
քի հիւքմէթէ մն թուննա՛ , իլլա քօ նմ խօ ժը ուա
էօրնէկ պըտըն , հաթա քօ հուն ժի պէնկղէմիշէ մն
- 10 պըպըն : Ձիրա կալա քօ նմ լը պա ոտա պուն , ուիա
ժը ուա մն շիրէթ տըքըր , էրքը աւ քօ նա՛ խուազն
- 11 շրղուլ քըրըն , պրա նան ժի նա՛ խօ : Ձիրա նմ տը պը-
հէն քօ լը նալ ոտա հընըքան պէ նիղամ տըլուն ու
գաթ շըլուլ քի նա՛ շըղուլըն , լէ թաուշ տը կէռըն :
- 12 Ու ժը մնուա վէ վուսնուա նմ թէնպիհ տըքըն ու պը
Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ լալա տըքըն . քօ րահաթ
- 13 պը շըղուլըն ու նանէ խօ պըխուն : Լաքին հուն էյ
- 14 պրէան՝ ժը գանճիթի քըրընէ պէղար մն պըն : Ու էրքը
եէքէ իթաաթ նա՛քսն ժը սէօղա մէքթուպէ հանա մն-
ուա , հուն նիշան պըքըն աուի , ու պը ուիուա խապէր
- 15 մն տըն քօ , շէրմ պըքսն : Լաքին ողա տըթմընան հա-
16 սապ մն քըն , լէ նօլա պրէ շիրէթան պըքըն : Ու Բապպէ
սէլամէթէ աւ պը խօ պը հէմի թարղ ժը ուա սէլամէթ
պըսն հնր տայիմա , Բապպ պը ո՛ հէմիանուա պըպսն :
- 17 Որլալա հան պը տէսթէ մըն է Պօղոսէ ն , քօ լը նալ
հէմի մէքթուպան նշան ն , ահվա տը նըլիսինըմ : Ինայէ-
- 18 թէ Բապպէ մն խա էլ Մէսիհէ պը ո հէմիանուա
պըպսն . Ամին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԱՎՈՒԿԻՆ

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ՏԻՄՈԹԷՈՍՈՒԱ

ՄԷՐ 1

- 1 Պօղոս, բէսուլէ իսա էլ Մէսիհէ, պը էմրէ խէլասէ
- 2 մն խօտէ ու ումնուտէ մն պուն իսա էլ Մէսիհէ: Լը իմանտա ժը Տիմոթէոս ժը խասս էվլատուա ժը Պապէ մն խօտէ ու ժը Բապսլէ մն իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ, մէրհամէթ, ու սէլամէթ պըպն:
- 3 Չալան քօ մը ժը դաուա լափա քըր քօ լը Եփեսոստա պըմինի, կափա քօ նղ լը Մակեդոնիայէ տը ջօ պում. քօ թէնպիհ պըքի ժը հընըքանուա քօ պաշգա թալիմ հին
- 4 ննքըն: Ու ժը ջիուքանուա կօ ննտըն, ու ժը սիլիլանուա քօ բաշէ ուան թուննն, քօ ուան պախուսուս միւճատալան լը հուսուլէ դինըն, ու նա՛ նիզամէ խօտէ քօ
- 5 լը իմանտա ն: Ջիրա նէթիճէէ թէնպիհէ, մուհապէթ մն, պը գայսլէ փաք ու պը զամիրէ գանճ ու պը իմանէ
- 6 պէ միւրայիթի: Ժը ուան քօ հընըքան պը շաշ պունէ
- 7 լը բէյ պէհուատէ սէօղան ջուն: Ու տը խուազըն խօճայէ նօմօսէ պըպըն, լաքիննն չը կօթընէ խօ, նն ժի ժը խուսուսա աւ դըչդան քօ իտտա տըքըն ֆէհմ
- 8 տըքըն: Նուա նմ տը զանըն քօ նօմօս գանճ մ. էրքը
- 9 եէքէ աուի լը կօրա լայիգէ գուլանմիշ տըքն: Լաքին ուիա պրա պըզանը պն, քօ ժը պոյ սատըգան նօմօս թուննն, լէ ժը պոյ պինամուսան, ու իթաաթըզան

- ու Ֆասիգան ու կիւնէքեարան, ու նա փաքան, ու
 մուրտառան, ժը պալ ու տէ լէխըստողանուա, ժը փա-
 40 թիլանուա, ժը զինաքեարանուա : ժը լութիանուա, ժը
 մնուուլ տըղողանուա, ժը տնրնիլիանուա, ժը տնրնիլ
 սօնտ քըողանուա, հէմ ժը պոյ աւ հէմի դըչդան քօ
 41 զըտա սաղ թալիմէ ան : Լը կօրա ճէլալ ինճիլէ միւպա-
 42 ըէք իօտէ քօ ժը մըուա էմանէթ պու : Ու ժը մըուա
 փուլիլէթ սայօղ ժը րապպէ մն իսա էլ Մէսիհէուա
 շըքըր տըքըմ քօ մըն էմին հիսապ քըր ու լը խըզմէթէ-
 43 հանասա տանի : Քօ ժը ալուլտա ան զիւֆրպաղ պում
 ու գալըրանտօղ ու տըթմին քըօղ . Լաքին մըն մէրհա-
 մէթ տիթ, զիրա լը իմանսըզիթիտա մը տըքըր, պէ
 44 զանընէ : Ու ինայէթէ րապպէ մն ժը հատէ զէտն
 պու ժը մըուա, պը իման ու պը մուհապէթ, քօ պը
 45 րապպ իսա էլ Մէսիհէ ան : Մէօղա հան էմին ան, ու
 պը հոր թիւրլիւ ժը փապուլ քըրընուա լայիփ ան քօ,
 իսա էլ Մէսիհ լը տընէ հաթ կիւնէքեարան խէլաս
 46 քան, քօ սէրէ ուան հէմիան անըմ : Լաքին ժը պոյ
 ուլիա ան մէրհամէթ տիթըմ, հաթա քօ իսա էլ Մէ-
 սիհ հէմի սապրան ժը հէմիան ալուլ լը մըտա նիչան
 պըտն, քօ ան իպրէթէ ուան պըպըմ, ուան քօ տէ-
 47 ժէուա իման պինըն, ժը պոյ էպէտի հայաթէ : Համա ժը
 էպէտի փատիչահուա, աւ քօ նայն խարապ պուն ու
 նայն տիթըն իզղէթ ու համտ պըպն . ամին :
 48 Ժր դաուա թէնպիհէ հան տըսիէրըմ էյ դուռէ մըն
 Տիմօթէուա, ժը տնրհագէ դատա լը կօրա աւ փէյղէմ-
 պէրիթիան, քօ ժը ալուլտա պուն, քօ պը ուան աւ
 49 ճէնիէ փանճ ճէնի պըքի : Ու իման ու փանճ զամիրէ
 դա պըպն, աուի քօ հընըքան պը թէրք քըրընէ ժը
 20 տնր հագէ իմանէ լը զուլայիտէտա քէթըն : Քօ ժը
 ուան ըն Հիմէնուա ու Ալէքսանդրոս, ուան քօ մը ժը
 Շէյդանուա թէպիմ քըր, հաթա քօ ժը պոյ զիւֆր
 քըրընէ թէրպիա պըսըն :

ՍԷՐ 2

- 1 Նուա ժը հէմիան ավուլ լալա տըքըմ քօ ժը պոյ
 հէմի մնուուվան, նիյաղան, տովան, ըէճան շըք-
 2 րան արղ պըպըն: Հէմ ժը պոյ փատիչահան, ու ժը
 պոյ ուան հէմիան ժի քօ լը մանսուպտանն, քօ պը
 թէքմիլ տինտարիթիէ ու պը էտէպէ սէլամէթ ու րա-
 3 հաթ էօմիւր քի ան սլաթօն: Զիրա ուիա լը հուզուրա
 4 խէլասէ մն խօտէ դանճ ու մագպուլ ան: Քօ աւ տը
 խուաղն խէլասէ հէմի մնուուվան, ու զանընէ տօղրի-
 5 թիէ պէն: Զիրա եէք խօտէ քի հէյն, ու եէք մի-
 յանճի քի լը մագէյնէ խօտէ ու մնուուվան մնուուվ
 6 իսա էլ Մէսիհ: Քօ աւ խօ ժը տէլա վըռան ֆիտա
 քըր, ժը պոյ շէհատէթ պունէ լը թային պուն զէմա-
 7 նան: Քօ ան վաղճի ու ըէսուլէ ուի, լը խուսուսա ի-
 մանէ ու տօղրիթիէ ժը թայիֆանուա խօճա թային
 պում պը իսա ուսսթ տըպէմ, ու տնրանն նա պէժըմ:
 8 Նուա տըխուաղըմ քօ ճամերան լը հնր տնրան տէս-
 թէ փաք պը պըլընս քըրընէ պէ զազէպ ու պէ հէրսան
 9 տովա պըքըն: Վուսան ժի ժընան աւ խօ պը ճայիղ
 ճըլան, հէմ ժի պը էտէպ ու պը հիճապան պը խանա-
 10 լինըն, նա պը հիւնայիէ փօռան, եա պը զէու, եա
 պը ինճույան, եախօտ պը վըռ պուհա ճըլան: Լէ պը
 խայր ամէլան չավան քօ ճայիղն ժը իպատէթ քեար
 11 իգրար քըօղ ժընանուա: Ժըն պրա պը սիւքիւթ հին
 12 պըպն, պը հէմի իթաաթէ: Համա ժը ժընուա հին
 քըրընէ, եախօտ լը սէր ճամերան հիւքիւմէթ աթօղը-
 13 նէ իզին նա տըմ: Զիրա ավուլ Ադամ խալէ պու,
 14 բաշէ Հավա: Ու Ադամ նն հաթը խաբանտըն, լէ
 15 ժըն հաթը խաբանտըն, ու դապհաթ քըր: Համա լը
 իման ու լը մուհապէթէտա ու ազիզիթիտա պը էտէ-
 պանէ էրքը տըսնքընն, պը էվլատ զայընէ տէ խէ-
 լաս պըպն:

ՍԷՐ 3

- 1 Մէօղա հան էմին ան, էրբը եէքէ ժը եպիսկոպոսի,
 2 թիռա հալէս տըքան, ամէլէ գանն արզու տըքան : Նուա
 ժը եպիսկոպոսուա կէրէք ան քօ պէ գուսուր, մէրէ
 եէք ժըն, քեամիլ, ագլէ թամ, էհլի ըրզ, միւսաֆիր
 3 հանպանտող, հին քրօղ պըպան : Տըժմ, ն քրօղ նան պան, լէ
 խըսդօղ նան պան, լէ միւլայիմ, գուպղանան քրօղ տրաւ
 4 նա հանպանտող պըպան : ժը մալա խօռա գանն նազար
 քրօղ պըպան, քօ էվլատէ ուի հանպըն, լը հանր թիւլի
 5 լը իթաաթտա ու լը էտէպտա կըթօղ պըպան : Ու էր
 քը եէքէ ժը մալա խօռա գանն նազար քըրըն նըղանան,
 լէ ժը քիլիսայէ խօտէուա չավան տէ իսարէ պըքան :
 6 ժը տինուա նու հաթօղ նան պան քօ նան պան պըքըպիր
 7 պուռնէ լը ազապա Շէյգանէ պըքէվան : Համա ժէուա
 կէրէք ան քօ ժը մանուլէ տանրվան շէհատէթէ գանն
 ժի հանպան, նան պան քօ լը բուսլայէ ու լը տուզալէ
 Շէյթանէ պը գէվան :
 8 վուսան ժի սարկաւազան էհլի էտէպ պըպըն, նան
 տու խապարան, նան շարապխօրան, նան հարամ
 9 քեար պըպըն : Լէ սըուա իմանէ պը զամիրէ փաք կըր
 10 թօղ պըպըն : Ու աուան ժի ավուլ պըրա պէնան ճառը
 պանտըն ու բաշէ էրբը պէ գուսուր պէնան տիթըն,
 11 խըղմէթէ սարկաւագիթիէ պըրա իճրա պըքըն : վու
 սան ժի ժընա ուան էհլի էտէպ պըպըն, իֆթիրաճի
 նանպըն, լէ քեամիլ, ու լը հանր դըշգա էմին պըպըն :
 12 Սարկաւազան մէրէ եէք ժըն պըպըն, ժը էվլատէդ
 խօռա ու ժը մալա խօռա գանն նազարէթ քրօղ պը
 13 պըն : Չիրա գանն սարկաւագիթի քրօղան, աւ ժը
 խօռա գանն մէրթէպէ ու լը իսա էլ Մէսիհաա պուռն
 իմանտա փըու սէրպէսթիթի գաղանն տըքըն :
 14 ժը պօյ լը ճէմ գա պը զուվան պէմ պը ումուտ քը
 15 ըրնէ, դըշգէ հանա մը ժը դաուա նըլիսանտա : Լաքին
 էրբը տանրէնկ պը մինըմ, քօ պըղանի էրբը չավան ճա

յիզն ժը դառաւ լը մալա խօտէ կառանտըն , քօ քիլի-
 սայէ կանի խօտէ ն , աթթուն ու տայաղէ տօղրիթիէ :
 16 Ու մալուամ քօ սըռա տինտարիթիէ մնղըն ն . խօտէ
 լը ճէսէտտա հաթը աշիքեար պուն , լը բուհտա սա-
 արգ պու , ժը մէլէքանուա խույա լը նավ փութփէհրի-
 զան վաղ պու լը տընէտա հաթը ինան պուն , պը ճէ-
 լալէ լը ժօր հաթը սանտըն :

ՄԷՐ 4

1 Ու Աղիղ բուհ աշիքեար տը պէ քօ լը ախըր զէ-
 մանտա հընըքան աէ ժը իմանէ մուրթտա պըպըն , ժը
 2 անրէվի բուհանուա ու ժը թալիմէ ճընանուա տէ տի-
 3 զամիրէ ուան տաղ պու ն : Ուան քօ ժը զէվըճանտը-
 նէ տէ մէն պըքըն , ու տէ շունտա պըխըն ժը թաա-
 ման , քօ խօտէ խալգ քըրիւն քօ իթիգաթլիան ու տօղ-
 4 ըիթիէ Ֆէհմ քրօղան պը շըքրէ սէֆա պըքըն : Ձիրա
 հէմի մախլուգէ խօտէ գանն ըն կավա քօ պը շըքրէ-
 5 դէնն սանտըն , ու գաթ զըշգքի թուննն ժը ըհա
 6 պունուա : Ձիրա պր քէլամուլլահէ ու պը նիյաղէ դէ-
 7 նն աղիզ պուն : ժը պըրէանտա շիրէթէ հան պը տա-
 յընէ , ժը իսա էլ Մէսիհուա խըզմէթէի քի ջէ տէ պըպի
 8 ու տէ թէրպիյա պըպի պը սէօղա իմանէ ու պը աւ
 9 թալիմէ գանն ժը աուիուա քօ թապի պույ : Լաքին
 ժը նափաք ու ժը մասալա փիրէքան շունտա պըսնք ,
 10 ու դու խօ լը տինտարիթիտա թալիմ պըքն : Ձիրա
 թալիմէ ճէսէտէ փըռ Փայտէլի նընն , լաքին տինտա-
 ըիթի ժը հնր դըշգուա Փայիտէլի ն , չիւնքի լը ուի-
 տա անվային ու աւ քօ տէ պէ վատա էօմրէ հէյն :
 9 Աէօղա հան էմին ն ու պը հնր թարղ գապուլ պունուա
 10 լայիգ ն : Ձիրա աալ ժը պոյ ուիա նմ զահմէթ տըք-
 շինըն ու թահգիր տըպըն , չրմա քօ նմ ժը կանի խօ-
 տէռա ումուտ տըքըն , քօ խէլասէ հեմի մնուովանն

- 11 պախուսուս է միւմիան : Դըշդէ հանան պը սրվէր ու
 12 հին պըքսն : Գաթ եէքէ ճուվանիթիէ դա թահգիր նս
 քսն , լաբին լը սէօղտա լը թավրտա ու հարաքէթտա ,
 լը մուհապէթտա , լը իմանտա , լը փագըթիթիտա ,
 13 իպրէթէ միւմիան պըպսն : Հաթա քօ սնղ պէմ , ժը
 լսնտընուա , ժը շիրէթուա ժը թալիմուա մուգայէթ պսն :
 14 Ժը պօյ աւ պախշիշ քօ լը սէր դա պու իհմալ մսն
 պսն . քօ աւ ժը դառա պը տէսթէ փէյղէմպէրիթիէ
 լը մէճիսէ երէցանտա լը սէրդա պը տէսթ տագիշ
 15 նընէ ժը դառա հաթը տայըն : Լը սէր դըշդէ հան
 պը ֆըրր , լը դըշդէ հանտա պսն . քօ լը պսր ջուն
 16 տընէ դա ժը հէմիան մալում պըպսն : Լը լսօ ու լը
 թալիմէ մէյսնքա ու տայիմա լը ուանտա պըսնք , զիրա
 պը ահվա քըրընէ դու լսօ ժի տէ լսէլաա պըքի . ու
 ուան ժի քօ ժը դառա կօտարի տըքըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Իթիթիարան փրու թաղիր մսնքսն , լէ ոքա պաւան
 2 լավա պըքսն , ճըվանան ոքա պրէան , իթիթիար ժընան
 ոքա տէրան ժընա ճուանան ոքա խուշդան , պը լմէք
 3 միլ փաթիթիէ նասիհաթ պըքսն : Ժընէպիանուա բաղ
 4 պէթ պրքսն , ուան քօ ուասթ ժընէպինսն : Ու էրքը
 ժը ժընէպի քիուա էվլատան , եա թօուան հէյսն ,
 ժը հէմիան ալուլ , ժը էհալիէ մալա լսուա բաղպէթ
 պը նչան տայընէ , ժը պալ ու տիյէ լսուա իվաղ էտա
 քըրընէ պրա հին պըպըն , զիրա լը պսր խօտէ մագ
 5 պուլ ուիա սն : Լաքին աւ քօ սահիհ ժընէպի սն ու
 աւ թմնէ մայիսն ումուտէ լսօ լը սէր խօտէ տանի
 սն , ու լը շսլ ու ու լը սու նըմէճ ու նիյաղանտա սն :
 6 Համա աւ քօ էհլիպէվի սն , կալա քօ տը ժի , մլրլսն :
 7 Ու դըշդէ հան թէնպիհ պըքսն հաթա քօ պէ գու
 8 սուր պըպըն : Համա էրքը եէքէ է խոյան ու պա
 լուսուս էհալիէ մալա լսօ գաիրմիշ նաքսն աւ իմանէ

- ինքեար քըրիւն, ու ժը իմանսըզան ժի պէթէր ւն :
 9 Աւ ժընէպի պրա լը սրէյ ժընէպիան հասապ պըպն քօ
 ժը շէշթ սալան գէմ նընն, ժը եէք մէրուա ժըն պուն :
 10 Պը խայր ամէլան հաթը շէհատէթ պուն, էրքը էվլա-
 տան մնգըն քըրիւն, էրքը միւսաֆիրան դապուլ քը-
 րիւն, էրքը լընկէ ազիզան շուշտիւն, էրքը ժը ուան-
 ուա քօ լը սըխլէթտանն եարտում քըրիւն, էրքը լը
 11 հնր թիւրլի լը խայր ամէլտա տէվամ քըրիւն : Լ. քին ճու-
 ան ժընէպիան թէրք պըքն, զիրա չը չաղ քօ լը գըտա
 իսաէ լը մուխալիֆ զէվգանտա տըգէվըն, զէվըճան :
 12 տըն տըխուազըն : Ու ժը պոյ իմանէ խօ ալուլին լը
 13 ալիքի տա դինըն լը պըն դազէպէ տը գէվըն, շէմ ժի
 լը մալան պը կէուանտընէ, թէնպէլ հին արպըն, ու նա'
 թանէ թէնպէլ, լէ փըռ խապարան ու թմուշ խապար
 14 քրօզան ու գըշքէ պէ ճայիղ խապար տըտըն : Նուա
 տը խուազըմ քօ ճուանան պը զէվըճըն, գուուան պի-
 նըն մալ ալա պըպըն, ժը տըթմինուա դաթ սէպէպ քի
 15 զէմմէ ննտըն : Զիրա հալա հրնըքան լը տու Շէյդանէ
 16 խուար պուն : էրքը ժը միւմի մէր քիուա, եա ժընքի-
 ուա ժընէպիյէգ ուի պըպըն. պրա ժը ուանուա եար-
 տում պըքն, քօ ժը քիլիսաուա պար նն պն քօ սա-
 հիհ ժընէպիան իտարէ պըքն :
 17 Մէմի րէթիէ խօ դանճ իճրա քրօզ երէցան, ժը
 տու դաթ իզզէթուա միւսթահագ հասապ պըպըն պա-
 խուսուս ուան քօ լը սէօզտա ու լը թալիմտա էմէկ տըք-
 18 շինըն : Զիրա քըթէպ տըպէթն քօ, Տնվէ աւ կա քօ
 լը զէվիտա տը խապըթմ կրէ ննտի, ու էրքը փալա
 19 ժը իւճրէթէ խօուա լայիգ ւն : Լը սէր երէցէ կըլիան
 դապուլ մնքն, մէյէր պը տնվէ տու եա սէ շահիտան
 20 պըպն : Ուան քօ դապահաթ տըքըն լը պնր հէմիան
 21 թազիր պըքն քօ պաշգասիան պը թըռսըն : Լը պնր
 իսաէ ու իսա էլ Մէսիհէ ու հաթը պըթարթըն մէլէ-
 քան քօ գըշքէգ հանա գու պըբէյ, պէ տըլ շէքըրըն
 22 ու դաթ գըշք քի պը խաթըր նն քի : Գաթ լը սէր

- եւքէ զուվն տէսթ տա մէյըն ու ժը կիւնէյ պաշգաւ սիւնուա իլհագ մնպն դու խօ վիագըժ պը բէ :
- 23 Հէնի ժը ուի ու բէվն սատէ ալ վէմնիսու , լէ հընըք ժի շարապ գուլլանմիշ պըպն ժը պոյ միտէյէ դա ու ժը պոյ վըու նախօշիթիյէդ դա :
- 24 Մնուուվ հանն քօ կիւնէյէդ ուան աշիքեսար ըն , ու լը բէշ ուան լը հիւքմէ տըջուն , ու է հընըքան ժի լը
- 25 բէյ ուան տըջուն : վուսան ժի խայր ամէլէ հընըքան այան աշիքեսար ըն , ու ուան քօ պաշգաւ թարղ դըշդ-քինն նըքեսարըն պէնն վէշարթըն :

ՍԷՐ 6

- 1 Աւ հէմիան քօ լը պըն նիրա գուլիթինն էֆէն տիէդ խօ ժը հնր իղգէթուա լայիգ հասապ պըքըն , հա թա քօ ժը նավէ խօտէուա ու ժը թալիմէուա քիւֆր
- 2 ննպն : Ու է ուան քօ միւմի էֆէնտիէդ ուան հնյն , պրա ուան սէրհէվտէ ննքըն , քօ պրէնն , լէ ժը ուանուա պախուսուս գուլլիթի պըքըն , դիրա ուան միւմինն ու մուհապէթլինն , ու լը գանճիթիտա եարտում քրօղ մնուըվ ըն , դըշդէ հանա հին պըքն ու շիրէ
- 3 թան պըտն : Էրքը եէքէ պաշգաւ թալիմ քի հին տըքն , ժը սաղ սէօղա Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհուա ու լը կօրա տինտարիթիէ պուն թալիմուս րիզա նատն :
- 4 Աւ ֆօտուլ պուն դըշդքի նըզանն լէ պը միւճատէլան ու պահսան նախօշ պուն , քօ ժը ուան հասէտան , նիզան , քիւֆրան , շիւպհէյէդ եարամաղ հասիլ տըպըն :
- 5 Ագլէ ուան ֆասիտ ու ժը տօղրիթիէ մահրում մայօղ , պաթըլ լաֆէդ ուան հասիլ տըպն քօ տինտարիթի թիճարէթ թախմին տըքըն , ժը ահվա մնուուվան շուն
- 6 տա պը սնք : Համա տինտարիթի պը գաննաթէ թնվ ,
- 7 թիճարէթ քի մնղըն ն : Ջիրա մն դըշդքի նն անին լը տընէ , ու մալումն քօ նմ գըշդքի ժէ նը քեսարըն
- 8 պը պըն : Նուա ժը խուարընուա ու ժը որկըրթընուա

- 9 գըչդէդ մն կավա քօ հանն, մժ ժը ուանուա դանաաթ
 9 պըքըն: Համա ուան քօ դէնկին պուն տը խուաղըն, տը
 գէվըն լը նավ թէճըրուպէէ ու տուզաղէ ու լը նավ փըռ
 տիվանէ ու պը զարար արղուան. քօ ուան մնուովան
 10 լը հէլաքտա ու լը զայաթտա զարդ տըքըն: Զիրա
 դուրմէ հէմի գըչդէդ քօթիան, տըրավ հնպունտընն
 քօ ժը ուիուա հընըքան պը հասրէթ քըչանտընէ, ժը
 իմանէ խուտը պուն, ու աւ խօ լը նավա փըռ զահմէ
 թան ամէթըն:
- 11 Լաքին դու էյ մնուովէ խօտէ, ժը գըչդէ հանա
 պը ոնով, պը գէվ լը տու սատագաթէ, տինտարիթիէ,
 12 իմանէ, մուհապէթէ, սասպէ, մահնուպիթիէ: Լը ճէհ
 տա իմանէ դանն ճէհտ պըքն, ժը էպէտի հայաթուա
 պը զալրդ, քօ ժը ուիուա տալէթ պույ, ու լը պնը
 13 փըռ շահիտան իգրարէ դանն դա իգրար քըր: Լը պնը
 խօտէ ժը դաուա թէնպիհ տըքըմ քօ կանի տըքն հէ
 միան ու լը պնը իսա էլ Մէսիհէ, քօ լը պնը Պօնտօս
 14 լու ֆիլատոսէ շահատէթ քըր իգրարէ դանն: Քօ դու
 աւ թէնպիհ պէ լէքէ ու պէ դուսուը պը բէյ, հաթա
 15 զուհուրա Բասպէ մն իսա էլ Մէսիհէ: Քօ աուի լը
 թային պուն զէմանտա տէ նիշան պըտն, աւ Միւպարէք
 ու թանէ Սուլթան պուն ֆատիշահէդ փատիշահան,
 16 ու խօտիէդ խօտէան: Թը նմըրիթիուա թանէ մալիք
 պուն, լը նէղ ննպուն ուհնիտա սաքին պուն, աուի
 քօ ժը մնուովան դաթ կէքէ նն տիթ, ու ժը տիթընուա
 ժի դատիր նըն. քօ ժը ուիուա իղղէթ ու էպէտի
 հիւքմէթ պըպն. ամին:
- 17 Լը տընէ հանտա ժը դէնկին պուղանուա թէնպիհ
 պըքն, քօ մաղրուը ննպըն, ժը պէ սահիհիթի զէնկի
 նիթիուա կիւլէնմիշ նն պըն, լէ ժը կանի խօտէուա քօ
 հնը գըչդ պը զանի ժը մնուա տըտն ժը դուլանմիշ
 18 քըրնուա: Քօ դաննիթի պըքըն, լը խայը ամէլանտա
 19 զէնկին պըպըն, տէսթէ վէքըրի, ճէօմէրտ պըպըն: Ու
 ժը պոյ աւ զէմանան քօ տէ պէն աւ ժը խօուա հիմէ

գուրմիշ պըքըն . հաթա քօ սահիհ հայաթէ լը տէսթ
պինըն :

- 20 Էյ Տիմոթէոս , էմանէթէ պըբէ , ժը նավէ տնրէվ
իլմէ ժը մուրտար նաֆիլէ լաֆան ու ժը պահսան
- 21 շունտա պըսնք : ֆօ աուի հընըքան պը իգրար
քըրընէ ժը իմանէ խուար պուն . ինայէթ պը դաուա
պըպն . Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է ԲԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ՏԻՄՈԹԷՈՍՈՍ.

ՍԷՐ 4

- 1 Պօղոս ընտուէ իսա էլ Մէսիհէ պը իրատէթէ խօտէ լը իսա էլ Մէսիհտա լը կօրա վատա հայաթէ :
- 2 Ժը տանլալի դուռէ մըն Տիմոթէոսու ժը ալիէ Պավ խօտէ ու ժը Բասպլէ մա իսա էլ Մէսիհէ, ինայէթ, մէր համէթ ու սէլամէթ պըպա :
- 3 Ժը էժտատանէ մըն պը վաք զամիրէ ժը աւ խօտէ ուա քօ իպատէթ տըքըմ շըքըր տըքըմ, չըմա քօ լը շալ ու ոօ լը նըմէճէ խօտէ պէ դէմանի դա դիքըր տըքըմ :
- 4 Հասըրմէ ջահվէ դա լը պիրա խօ պը անինէ, քօ աղ դա պը պինըմ հասրէթան տըքչինըմ. հաթա քօ պը
- 5 շաղիթիէ դըթա պըպըմ : Չիւնքի լը սէր դատա պուն պէ միւրայիթի իմանէ լը պիրա խօ դինըմ. քօ աւ ա վուլ լը սէր տէքա դա լաւոդատա ու լը սէր տիյա դա Եւնիկէտա սաքին պու ու աղ պալուր տըքըմ լը սէր դա
- 6 ժի հէյա : Ժը սէմէտէ հան պիրա դա դինըմ քօ պախչիչէ խօտէ դուլանմիչ պըքի, քօ ժը դառա հաթըր տայըն պը
- 7 տէսթէդ մըն լը սէր դա հաթըր տադինընէ : Չիրա խօտէ ժը մառա ըուհէ թուսօքէ նա տա, լէ բուհա դուվվէթէ
- 8 ու մուհապէթէ ու թամ ադլէ : Նուա ժը պոյ շէհատէթէ Բասպլէ մա, ու ժը պոյ մըն քօ մահպուսէ ուի մա

- շէրմ մանքան, լէ լը ինծիլտա ու լը մէշադաթտա հիասէ-
 9 տար պան լը կորա դուվլթէ խօտէ: քօ ման խելաս
 քըր, ու պը ազիզ տավէթէ տավէթ քըր, նա լը կորա
 ամէլէ ման լէ լը կորա թագտիր ու ինայէթէ ուի. քօ
 պը իսա էլ Մէսիհէ ժը մանու հաթը տայըն ժը դատիմ
 40 գէմանան: Ու նուա պը խույայի պունէ խելասէ ման իսա
 էլ Մէսիհէ աշիքեար պու, քօ աւ մըրըն պաթալ քըր
 ու հայաթ հէմ նան մըրըն լը աշիքեար անի պը տէսթէ
 41 ինծիլէ: քօ անգ վագճիյէ ուի ու րէսուլ ու խօճայէ թա-
 42 յիֆան թային պում: Ժը պոյ ուիա էզիյէթէ հանան ժի
 աըքշինըմ, լաքին շէրմ նաքըմ, զիրա ժը քէուա անգ
 իման գինըմ տըզանըմ, ու իթիմաթէ մըն հէյան քօ
 էմանէթէ մըն ժը վէշարթընուա գետիր ան հաթա ուէ
 43 ուոյէ: Փէթ պըկըր ուէսմա աւ սէօզան քօ ժը մըն պը-
 հիստի, պը իման ու պը մուհապէթ քօ պը իսա էլ
 Մէսիհէ ան:
 44 Աւ էմանէթէ գանճ խոյի պըքան պը տէսթէ րուհ էլ
 45 Գուտս քօ լը մանտա սաքին պում: Ուիա տըզանի քօ
 լը Աօիատա պուն աւ հէմիան ժը մըն տուը քէթըն քօ
 46 Փիգէզոս ու Հէրմոգինէս ժի ժը ուան ըն: Բապպ ժը
 մալա Ռենսիփորոսուա մէրհամէթ պըտան, զիրա վըռ
 ճարան մը լահաթ քըր ու ժը գէնծիրէ մըն շէրմ նան
 47 քըր: Լէ կավա քօ լը Բօմայէ հաթ պը վըռ գայ-
 48 րէթէ մը աբամիշ քըր ու տի անգ: Բապպ ժէուա պը-
 տան, քօ աւ ուօ մէրհամէթ պը պինան ու լը Եփեսոս-
 տա ժի չը գաս ժը մըռա խըզմէթ քըր գու աուի
 գանճ տը զանի:

ՍԷՐ 2

- 1 Նուա գու էյ էվլատէ մըն, լը իսա էլ Մէսիհատս
 2 պուն ինայէթտա փէթ պան: Ու աւ դըշգան քօ գա
 ժը մըն պըհիսա պը վըռ շահիտան ժը էմին մանու-
 վանուա հալալա պըքան քօ ուան ժի գատիր պը պըն

- 3 Ժը պաշտօնախանութիւն հին քրքրէնէ : Նուա դու լը մէշա,
 4 Գաթ սաքէր քի լը մասլահաթէ տրնէ հան
 5 Գարըշ նա՛ պա՛, քօ ժը ասքէր ճըվանտողուա պէ խօշ
 6 Կորա գանուռնէ կիւլէշլէմիշ նա՛ պա՛, թաճէ նաստինա՛ :
 7 Ժը խասլըթանտօլ ճօթքեարուա ալուլ ժը մասուլէ
 8 սանտրն կէրէք ա՛ : Ֆէհմ պըքա՛ կօթընէ մըն, խօտէ ժը
 9 դաուա ֆէհմ պըտա՛ լը հա՛ր դըշդուա : Լը պիրա խօ
 10 պինա՛ ժը զիւրիյէթէ Տալուա պուռն իսա էլ Մէսիհէ քօ
 11 ալ լը կորա հաթը վաղ պուռն ինճիլէ մըն գըյամ քըր :
 12 Քօ լը ուխտա ողա եարամաղ քի էգիյէթան տըքշինըմ,
 13 պը կրէտան պիլէ . լաքին քէլամուլահէ նա կրէտայա՛ :
 14 Ժը սէմէտէ ուխա ժը պօյ հաթը պըթարթիան ժը հա՛ր
 15 դըշդուա սասըր տըքըմ, հաթա քօ ուան ժի պը էպէ-
 16 տի իղղէթէ ժը ալ խէլասուա քօ պը իսա էլ Մէսիհէ
 17 ա՛ նայիլ պըպըն : Սէօղա հան էմին ա՛ . զիրա էրքը ա՛մ
 18 պը ուխա թա՛վ մըրըն, թա՛վ ժի տէ պը ժին : Էրքը ա՛մ
 19 թէհամիւլ պըքըն, պը ուխա թա՛վ տէ վիատիշահիթի
 20 ա՛մ պաթօն, էրքը ա՛մ ինքեար պըքըն, ալ ժի մա՛ տէ
 21 ինքեար պըքա՛ : Էրքը ա՛մ իմանսըղ պըպըն . ալ էմին
 22 տըմինա՛ . ալ խօ ինքեար քըրընէ գատիր նընա՛ : Դըշդէ
 23 հան լը պիրա ուան պըխա՛, ու լը պա՛ր խօտէ շէհատէթ
 24 պըքա՛ քօ պահա քրօղէ սէօղէ նա՛ պըն, քօ ժը դըշդ-
 25 քիուա Ֆայտէլի նընա՛, լէ թա՛նէ ժը պօյ խարապէթէ
 26 պըհիտօղանուա ա՛ : Ղայրէթ պըքա՛ դու խօ պէ այպ
 27 լը պա՛ր խօտէ նիշան պըտի, վուսան իշճի քի քօ տէ
 28 շէրմ նա՛քա՛, սէօղա տօղրիթիէ պը ուասթ հին քըրընէ :
 29 Համա ժը մուրտար նաֆիլէ լաֆան շուստա պըսա՛ք,
 30 զիրա աուան ֆասիգիթիէ ժը պէթէր քըրընէ սէպէպ
 31 տըպըն : Սէօղա ուան ողա տա՛րպէ սըրըփէնչէ ա՛ պը
 32 խուարընէ լը բէշ տըջօ . քօ Հիմէնոս ու ֆիղէտոս ժի
 33 Ժը ուան ըն : Քօ ուան տըպէն հէնի գըյամէթ պու ա՛,
 34 ու ժը տօղրիթիէ խուար տըպըն . ու իմանէ հընըքան

- 19 խարապ տըքըն : Լաքին հիմէ խօտէ Գավի տը սնքընն , ու մէօհրէ ուի հանա հէյն , քօ Բապպ նաս տըքն աուան քօ է ուինն ու ժը նահագիթիթիէ պրա շունտա պը սնքընըն աւ հէմիան քօ նավէ խօտէ կաղի տըքըն :
- 20 Լաքին լը մալ քի մանղընտա նա՛ թանէ Ֆրագէդ գէուին ու զիվին հէնն , լէ Ֆրագէ տարինու հարին ժի հէնն , ու հընըքան ժը պոյ խըղմէթէ պը իղղէթէնն ու հընըքան ժի ժը պոյ խըղմէթէ էտնանըն : Նուա էրքը եէքէ աւ խօ ժը դըշդէ հանա փագըթ տըքն , աւ ժը պոյ իղղէթէ տէ Ֆրագ քի պըպն հաթը ազիզ պուեն ու ժը խօտիէ խօուա լազըմ պուեն ժը պոյ հար խայր ամէլան
- 22 հաթը հազըր պուեն : Լաքին դու ժը շէհվէթէ ճուանան պըուով ու պը Գալպէ փաք ժը Բապպուա պը նիտա քըրօղան թնով , լը տու սատագաթէ , իմանէ , մուհապէ թէ , սէլամէթէ հանն : Համա ժը ճահիլ ու պէ մանա մէսէլան պըուով . չըմա քօ տըզանի քօ աւ սէպէպէ
- 24 Գավղայան տըպըն : Լաքին ժը Գուլէ Բապպուա Գավղա քըրըն ճայիզ նընն , իլլա ժը հէմիանուա միւլայիմ պուեն
- 25 հին քրօղ ժը դուլմէուա սապը քրօղ : Սուան քօ զըտըն պը մահճուպիթիէ թալիմ քըրըն ճայիզ ն , պըպն քօ խօտէ ժը ուանուա թէվպէ պըտն ժը պոյ տօղրիթիէ
- 26 Ֆէհմ քըրընէ : Գօ ժը տուչաղէ Շէյտանէ պը Ֆէլըթըն , քօ ժէ հաթըն կըթըն , ժը իրատէթէ ուիուա Գուլուղ քըրընէ :

ՍԷՐ 3

- 1 Ու ուիա պըզանն քօ լը ուոյա բաշինտա տէ քէօթի
- 2 գէմանան պէն : Զիրա մանուլան տէ պըպըն , նէֆսէ խօ հնպանտօղ , դամաքերարան , քիպիրան , մաղրուրան քիւֆիւրպաղան , ժը պալ ու տիյէ խօուա իթաաթսըղան
- 3 նամքէօրան , նափաքան , Պէ մէրհամէթան , պարուշիթի նա՛ խուաղան , դամմաղան , աւ խօ դապթ նն քրօղան , ազղուեն , Գանճի նն հնպանտօղան ,
- 4 խայընան , էտէպսըղան , Գուրայան , ժը խօտէ բէթըր

- 5 ղէվզէ հնապանտօղան. Ու լը ուանտա սուրէթէ տինտա-
 րիթիէ տէ պըպն, լաքին գուվլէթէ ուի տէ ինքեար
 6 պըքըն, ու դու ժը ուանան շունտա պըսմք : Զիրա ժը
 ուանան ըն, քօ տը դէվըն պը մալա մալ, ու եէսիր
 տըքըն պը կիւնէ հաթը պար պուն պը ֆըքըր զայիֆ
 պուն ժընան, ժը չէշիթ չէշիթ իշթահան հաթըն աթօ-
 7 թըն, քօ տայիմա հին տը պըն, ու գաթ լը տօղրիթիէ
 8 ֆէհմ քըրընէ նըքեարըն պըկէն : Լէ չավան քօ Հանէս
 ու Համրէս ժը Մուսաուա զըտ սմքընին վուսան ժի
 ուանան ժը տօղրիթիուա զըտ տը սմքընըն, պը ագլ
 9 ֆասիտ մնուվըն, լը իմանտա նաֆիլէ նմ : Լաքին
 հէնի բէշ տէ նմշուն, զիրա ալլըրզիթիէ ուանան ժը
 հէմիանուա տէ աշիքեար պըպն, չավան քօ է ուան
 10 ժի պու : Համա դու թապի պույ ժը մըուա. լը թա-
 լիմտա, լը հալ ու քէյֆիյէթտա, լը նիյէթտա լը իման-
 տա, լը սապը քըրընտա, լը մուհապէթտա, լը թէհա-
 11 միւլտա, լը գավարանտընտա : Լը ալէմանտա, չավան
 ժը մըուա պու լը Անթաքիատա, ու լը Գօնեատա, ու
 լը Լուստրատա. չը գավարանտընան մը քըշանտ, ու ժը
 12 հէմիան մը խէլաս քըր Բապպ : Ու աւ հէմիան քօ տը
 խուազըն պը տինտատիթիէ լը իսա էլ Մէսիհտա կէշը-
 13 միշ պունէ, գավարանտընան տէ պըքշինըն : Համա եա-
 րամաղ մնուվան, ու խափանտօղան պը խափանտընէ,
 ու պը հաթըն խափանտընէ հէնի պէթէր տէ պըպըն :
 14 Համա դու գավի պըսմք լը աւ դըշդանտա, քօ հին
 պույ, ու դա իթիգաթ քըր, զիրա դու զանի քօ ժը
 15 քէ հին պույ : Հէմ ժը մասումիթիէ ժօր ազիզ քըթէ-
 պան տըզանի, քօ ուան դա պը տէսթէ աւ իմանէ քօ
 լը սէր իսա էլ Մէսիհտա ն, ժը պոյ խէլասէ ալիմ քը-
 16 րընէ գաաիր ըն : Քըթէպ հէմի պընուֆուսէ իօտէնն,
 ու ժը թալիմուա, ու ժը թազիրուա, ժը իսլահ պունուա
 ժը պոյ սատագաթուա պուն ժը թէտիպուա ֆայտէլինն :
 17 Հաթա քօ մնուվէ իօտէ թամ պըպն, ժը հէմի խալը
 ամէլուա հաթը հազըր պուն :

ՄԷՐ 4

1 Ե՛հ հատէթիէ հան տա դիւնըմ լը պար խօտէ ու իսա
 էլ Մէսիհէ, քօ տէ հիւքմ պըքս սաղան ու մըրխան,
 2 լը ոխթա զուհուր ու փատիշահիթիէ ուի : Մէօղէ վազ
 պըքս, ոխթսուզ, հազըր պըսսք, թաղիր պըքս, թէք
 տիր պըքս, շիրէթ պըքս, պը թէմամսապը.ա թալիմէ :
 3 Ձիրա տէ ոխթ պէ քօ, ժը սաղ թալիմուա տէ թէհա
 միւլնսքըն, լէ նօլա խուրինէ կօյէդ խօ լը կօրա արղույէ
 4 խօ աւ ժը խօռա խօճայան տէ պը ճըվինըն : ժը տօղ
 ըիթիէ կօյէ խօ տէ վէկէռինըն ու լը տու մասալան տէ
 5 պըջուէն : Լաքին դու լը նալ հէմի դըշդան հէշար պը
 սսք, լը մէշադթտա սապը պըքս, ամէլէ աւետարա
 6 նիչէ իճրա պըքս, խըղմէթա խօ էտա պըքս : Ձիրա
 սնը ժը նուատա ժը գուրպան պուևուա հաթըմ վիշքէշ
 7 պուևն, ու ոխթա մըրընէ մըն կիհիշթիւ : ճէնկէ դանճ
 մը ճէնկ քըր, ուշյա խօ մը թէքմիլ քըր, իմանէ մը
 8 կըրթ : ժը ուի բէվն հէյսն ու տը մինսն ժը մըռա թաճա
 սատադթթէ քօ աուի ժը մըռա Բապպ, աւ սատըդ լը
 ուէ ոյէ տէ պըսս, ու թանէ ժը մըռա նա լէ ժը
 ուան հէմիանուա ժի քօ զուհուրի ուի տը հսպինըն :
 9 Ղայրէթ պըքս դու ժը մըռա պէյ : (10) Ձիրա Դէ
 մաս մը թէրք քըր տընէյ հան հսպանտ, ու ջու լը
 Մէլանիկէ, կրէսկէս լը Դաղատիայէ ու Տիտոս լը Դաղ
 11 մատիայէ ջու : Լուդա թանէ պը մըռա ս, Մարգոսէ
 պըստին պը խօռա պինսն զիրա ժը պօյ խըղմէթէ ժը
 12 մըռա Փսյատիլի ս : Ու մը Տիւքիկոսէ լը Եփէսոսէ
 13 շիյանտ : Աւ Եաղմուրլուդէ, քօ մը լը Տրովադատա հըշդ
 լը ճէմ կարպօսէ, կավա քօ պէյ պինսն, քըթէպան ժի,
 14 պախուսուևս մագաղաթան : Հատատ Սղէքսանդրոս ժը
 մըռա քէօթիթի քըր, Բապպ ժէռա լը կօրա ամէլէ ուի
 15 պէտէլ տէ պըքս : Ու դու ժի ժէ սադըն պս, զիրա
 16 ժը սէօղէ մսնա փըռ զըտ սսքընի : Ճարա ալուլինէ

- լը ճեվապ տայընէ մըտա պը մըռա քէս քի ննհաթ .
 Լէ հէմի ժի նղ թէրք քըրըն, ժը խօտէ տիլէկ տըքըմ
 17 քօ աւ ժը ուանուա կիւնէ հասապ նն պն : Լաքին Բապպ
 Լը պա մը սնքնի ու մը փէթ քըր, քօ վաղ պը տէսթէ
 մըն թէմամ պըպն, ու թայիֆան հէմի ժի պը պըհի-
 18 սըն, ու նղ ժը տնվէ ասլանէ ֆէլըթըմ : Հէմ Բապպ նղ
 ժը հէմի շըղուլէ եարամաղէ տէ խէլաս պըքն, ու սաղ
 սէլիմ լը փատիշահիթիէ խօ աղիւմանիէ տէ պըպն,
 քօ ժէուա էպէտ ըլ ապէտ համտ պըպն, ամին :
- 19 Ժը Պըրիսկէուա ու ժը Ակիւղասուա, ու ժը մալա
 20 Ռնեսիփորոսուա սըլավան պըքն : Էրաստոս լը կորն-
 թոստա մա, ու Տրոփիմոսէ նախօշ մը լը Մէլիտոստա
 21 հըշթ : Ղայրէթ պըքն ժը զըվըստանէ ալուլ պէյ ժը
 դաուա Եւբուլոս ու Պուգէս, ու Լինոս ու կղօղիա ու
 22 հէմի պրէան սըլավան տըքըն : Բապպ խաս էլ Մէսիհ
 պը ըուհէ դա տա պըպն, ինայթէ պը ուա պըպն .
 Ամին :

Մ Է Ք Թ Ո Ւ Պ Է
Է Ր Է Ս ՈՒ Լ Է Պ Օ Ղ Ո Ս
Ժ Ը Տ Ի Տ Ո Ս Ռ Ա

Մ Է Ր 1

- 1 Պօղոս գնուլէ խօտէ ու ըհսուլէ իսա էլ Մէսիհէ . լը իմանա հաթը պըժարդընէդ խօտէ ու ոգա տինտարի .
- 2 Թիէ պուն , լը կօրա իլմէ տօղրիթիէ . Ժը պօյ ումուտէ հայաթէ էպէտի , քօ աւ պէտմարէվ խօտէ վատ
- 3 քըր , ժը ղէմանա գատիմանն ավուլ : Ու լը թային պուն ղէմանանտա լը կօրա էմրէ խէլասէ մն խօտէ , ժը մըռա հաթը էմանէթ պուն պը տէսթէ վաղէ , սէօ
- 4 զա խօ պէյան քըր : Լը կօրա իմանէ մըսէվի ժը խասս էվլատէ մըռա ժը Տիտոսուա , ժը Պաւլ խօտէ , ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհ խէլասէ մն ինայէթ ու սէլամէթ պըպն :
- 5 Ժը պօյ ուիա մը դա լը կիրիտտա հըշդ քօ չը դէմանի հէյն թէքմիլ պըքի , ոգա քօ մը ժը դառա սը
- 6 փէրթ լը հնր պաժէրտա երէյան նասպ պըքի : Էրքը եէքէ պէ գնուսուր պըպն , մէրէ եէք ժըն , միւմին էվլատէ ուի հնպըն , ուան էտէպսըզ , եա իթաաթսըզ ,
- 7 կազընան ննպըն : Զիրա ժը եպիսկոպոսուա կէրէք ն քօ ոգա վէքիլխարճէ խօտէ պէ գնուսուր պըպն . նն էտէպսըզ , նն սու հաթօղ , նն շարապ խօր , նն լէ
- 8 խըստօղ , նն հարամքեար : Լէ միւսաֆիր հնպանտօղ ,

- 9 գանձիթի հնպանտող , պը թամ ագլ , սատըգ , ազիզ ,
 աւ խօ զապթ քրօղ : Լը կօրա թալիմէ պուն ժը էմին
 սէօղուա թապի պն , հաթա քօ պը սաղ թալիմէ շի-
 10 թիր քըրընէ ժի գատիր պըպն : Զիրա իթաաթսըղ նա-
 ֆիլէ խապէր տայօղան , հէմ ագլը խափանտողան փըռ
 11 հէնն , պախուսուս աուան քօ ժը սիւնէթէնն : Քօ ուան
 շաշ քըրըն կէրէք ն , քօ թէմամ մալա խարապ տը-
 քըն , ու ճայիզըղ դըշդան հին տըքըն , ժը պօյ հա-
 12 րամքեարիթիէ : Ժը ուան եէքէ ժը փէյղէմպէրէ ուան
 կօ . կիրիտիան տայիմա տնրէվի ճանալարէթ քէօթի ,
 13 թէնպէլ պօշ պօղաղ նաս ըն : Շէհատէթէ հան տօղրի
 ն , ժը ուի սէմէտէ ուան շէտիտ թաղիլ պըքն . հաթա
 14 քօ լը իմանտա սաղ պը մինըն : Ու տիգաթ նն քըն
 ժը մասալէդ Եէհուտիանուա ժը թէնպիհէ աւ մնուու-
 15 վան քօ ժը տօղրիթիէ տուր տը սնքընըն : Ժը փաք մն-
 ոուվանուա հնր դըշդ փաք ն , համա ժը մուրտաուան-
 ոա ու ժը իմանսըղանուա , գաթ դըշդ քի փաք նընն ,
 լէ կէրէք ագլըլէ ուան , կէրէք զամիրէ ուան հաթիմ
 16 մուրտար պուն : Իգրար տըքըն քօ խօտէ նաս տըքըն ,
 ու պը ամէլէ խօ ինքեար տըքըն , շիւն քի մէքրուհ ու
 իթաաթսըղ ու ժը պօյ հնր խայր ամէլէ եարամաղ ըն :

ՄԷՐ 2

- 1 Համա դու պըպէթ չը քօ սաղ թալիմուա ճայիզ ն :
 2 Քօ իխթիարան հէշար , էհլի ըրզ , ագլըլէ թամ , լը
 իմանտա , լը մուհապէթտա , լը սապրտա , սաղ պըպըն :
 3 վուսան ժի իխթիար ժընան ժը ազիզանուա եագլըշմիշ
 պուն լը գըյաֆէթտա նն զամաղան , նն պէքրիան ,
 4 իլլա գանձ հին քրօղան պըպըն : Քօ շիրէթ պըքըն ժը-
 նէթ ճուվանան , մէրէ խօ հնպանտող ու դուռէ խօ
 5 հնպանտող պըպըն : Պը թամ ագլ , փաք , մալ ալա
 խայր ամէլ , ժը մէրէ խօուա իթաաթ պունէ հին պը-

քըն , հաթա քօ ժը քէլամուլլահէնա քիւֆը նն պն :
 6 վուսան ժի ժը ճուվանանուա շիրէթ պըքն , քօ պը
 7 թամ ագլ պըպըն : ժը հնր ալի դու խօ ժը խայր
 ամէլուա օրինէկ նիշան պըտն լը թալիմտա ժը ֆէսա-
 8 տէ խալիս պը էտէպ : Պէ զէմ պուն սաղ քէլամ , քօ
 աւ քօ ժը մնուա զըտ տը սնքընն պը շէրմ պն , ու
 լը սէր մն խապէր քի ուի քէօթի թուննն պն կօթընէ :
 9 ժը գուլանուա նասիհաթ պըքն քօ ժը էֆէնտիէ խօուա
 միւթէհ պըպըն , լը հնր դըշդտա խօշ , զըտ կօթօղան
 10 ննպըն : Ու նա ժի տըզան , լէ լը հնր դըշդտա էմինի-
 յէթէ գանճ նիշան պըտըն , հաթա քօ լը հնր դըշդտա
 11 ժը թալիմէ խէլասէ մն խօտէուա զիյնէթ պըքըն : Ձի-
 րա խէլաս քրօղ ինայէթէ խօտէ ժը հէմի մնուվանուա
 12 խույայի պու : Քօ մն նասիհաթ տըքն , քօ ֆասիգի-
 թիէ ու տիւնեալի արզուան նմ ինքեար պըքըն , լը
 տընէ հանտա պը ագլէ թամ , ու պը սատագաթէ ու
 13 պը տինտարիթիէ կէշըմիշ պըպըն : Ու ժը աւ միւպարէք
 ումուտուա հէմ ժը ճէլիլ զուհրէ ազիմ Սւլահէ , ու
 14 խէլասէ մն խսա էլ Մէսիհէ պէքլէմիշ պըքըն : Քօ աւ
 խօ ժը պօյ մն տա , քօ մն ժը հնր պինամուսիթիէ
 խէլաս պըքն , ու փաք պըքն ժը խօուա խաս գալմ
 15 պըքն , ժը հնր խայր ամէլուա զայրէթքէշ : Դըշդէ հանա
 պը պէժ , ու նասիհաթ պըքն , ու պը շէտիտ թէքաիր
 պըքն , նն պն քօ եէքէ դա լը սէր կազընան պըքն :

ՍԷՐ 3

1 Պիրա ուան պինն , քօ ժը սալթանաթանուա ու ժը
 հիւքիւմէթանուա իթաաթ պըքըն միւթէհ պըպըն , ժը
 2 հնր խայր ամէլուա հազըր պըպըն : Գաթ եէքէուա
 քիւֆը ննքըն , գալղաճի ննպըն , միւլայիմ պըպըն , ժը
 հնր քնսուա թէմամ մահճուպիթի պրա նիշան պը-
 3 տըն , Ձիրա ռիթ քի նմ ժի ագըլըրղ , իթաաթսըղ ,
 հաթը խափանտըն պուն , ու ժը թիւրլի թիւրլի ար-

- զուանուա ու զէվգանուա գուլուղ տըբըր . լը քէօթի-
 թիտա ու լը հասէտտա էօմրէ խօ կէչըմիշ տըբըր . ամ
 մէքրուհ պուն ու ժը հնվուտուան ժի իբրահ տըբըրը
 4 պուն : Լաքին կավա քօ գանճիթի ու մնուով հնպան-
 5 տիթիէ խէլասէ մն խօտէ աշիքեար պու : Նա ժը խայր
 ամէլէ մն քօ ամ շըղուլըն , իլլա լը կօրա մէրհամէթէ
 6 ուի մն խէլաս քըր , պը թէգրար զայընէ պը տէսթէ
 շուշդընէ , ու պը նու պունէ աղիղ րուհէ : Քօ աուի
 պը տէսթէ խէլասէ մն խօա էլ Մէսիհ ան , լը սէր մն
 7 պը զանիմէթէ ուրժանտ : Վուսան քօ պը ինայէթէ ուի
 բաշէ սատըգ պունէ մն , լը կօրա ումուտէ էպէտի հա-
 8 յաթէ ամ վարիսան պըպըն : Սէօզա հան էմին ան , ու
 տը խուաղըմ քօ դու լը խուսուսա դըշդէդ հանա
 թահգիգ պըքի հաթա քօ ժը խօտէուա իման անօղ
 քէսան ժը ամէլէդ գանճուա ճէհտ քըրընէ մուգայետ
 պըպըն , ժը մնուվանուա գանճ ու ֆայտէլի դըշդան
 9 ուանա նըն : Համա դու ժը տիվունէ պահսան ու ժը
 հասապ քըրընէ սիլիլան ու ժը նիյաղան ու ժը փէվ-
 շունէ նամօսէ շունտա պըսնք . զիրա ուան ֆայտէսըզ
 10 ու պաթըլըն : ժը հէրիտիկոս մնուվէ պիրինճի ու
 իքինճի ճարան ժը բաշէ շիրէթ քըրընէ շունտա պը-
 11 սնք : Ու պը զանն քօ մնուվէ ահվա խուար պու ան ,
 ու կիւնէ տըքն , չիւնքի աւ ժը խօ հիւքմ պուն :
 12 Կավա քօ Արտէմաէ , եա Տիւքիկոսէ ժը դաուա պը
 շէյինըմ , զայրէթ պըքն ժը մուա պէյ լը Նիկօպօլիսէ .
 զիրա մը նիյէթէ խօ տանի քօ զըվըստանէ լը ուէ պը
 13 տարինըմ : Խօճաէ նօմօսէ Ձէնաս ու Ապօղոսէ զուվն
 ուէվի պըքն , հաթա գաթ դըշդ քի գէմանիէ ուան
 14 նն պն : Հէմ էմնյան ժի պրա հին պըպըն , ժը պօյ լա-
 զըմ պուն հաճէթան ժը պօյ խայր ամէլէ ճէհտ քըրը-
 15 նէ , հաթա քօ պէ մէյվէ նն պըն : Սըլավան տըքըն ժը
 դաուա աւ հէմիան քօ պը մըուա նն , սըլավան պըտն
 ժը ուանուա քօ մն տը հնպինըն պը իմանէ , ինայէթ
 պը ո' հէմիան պըպն . Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

Է ՌԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺՐ ՓԻԼԻՄՈՆՈՒԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Պօղոս մահապուսէ իսա էլ Մէսիհէ ու Տիմոթէոս պրէ ,
- 2 ժր տալալի ու իշտաչէ մառա փիլիմոնուա : Ու ժր տալալի Սպփիառա ու ժր ճէնկտաչէ մա Սրքիպպոսուա ու
- 3 լը մալա դատա պուն ժր քիլիսառա : Ժր ոռա ժր Պապէ մա խօտէ ու ժր Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ինայէթ ու սէլամէթ պրպա :
- 4 Տայիմա շրքըր տըքըմ ժր խօտէէ խօ , դա լը նըմէ
- 5 ճէ խօտա պը դըքըր քըրընէ : Կալա քօ տը պըհիսըմ մուհապէթ ու իմանէ դա , քօ հէյա լը սէր Բապպ
- 6 Մէսիհէ , ու լը սէր հէմի աղիղան : Քօ իլհադիթիէ իմանէ դա մէյլէտար պըպա , պը իսա էլ Մէսիհէ լը սէր ոռա պուն պը մալումիթիէ հէմի դանճիթիան :
- 7 Ձիրա ժր պոյ մուհապէթէ դա վըռ շաղ պունէ մա հէյա ու թէսէլի . չըմա քօ պը տէսթէ տըլէ աղիղան վըռ ըհաթ պունա , էյ պրէ :
- 8 Ժր պոյ ուիա էրքը վըռ ճէսարէթէ մը պը իսա հէ
- 9 յա ժի , աւ քօ ճայիղա ժր դառա էմը քըրընէ : Լա քին հէնի բէթըր ժր պոյ մուհապէթէ լալա տըքըմ , աղ ահլա մառուվ քի՛ տանի իսթիար Պօղոս ու նուա
- 10 ժր պոյ իսա էլ Մէսիհէ ողա մահապուս քի ըմ : Ժր դա

- րէճա տըքըմ՝ ժը պոյ Ռնէսիմոս էվլատէ մըն , աուի քօ
 11 մը լը կրէտանէ խօտա դա : Քօ ոխթ քի ժը դառա
 եարամազ պու , լաքին նուա ժը դառա ժի ու ժը մը
 12 ուա ժի ֆայտէլի ան : Աուի քօ մը շունտա շիանտ , դ ու
 13 ժի աուի դապուլ պըքան չըմա քօ բուտիա մըն ան : Աուի
 քօ մը տը խօստ լը պա խօ հըշդընէ , քօ տէլա դատա
 14 ժը մըռա խըղմէթ պըքան լը կրէտանա ինճիլէտա : Լա
 քին պէ րէյա դա մը նա խօստ դըշդ քի քըրընէ , քօ
 դանճիթիէ դա ոգա ժը մէճպուրիթիէ նանպան , լէ պը
 15 իրատէթէ պըպան : Զիրա պէլքի ժը սէմէտէ հան ժը
 դա ոխթ քի ճէ պու , քօ աւ է դա պըպան էպէտի :
 16 Հէնի ոգա դուլ նան , լէ ժը դուլ բէթըր , ոգա մու
 հապէթլի պրէ , ու էրքը ժը մըռա աւ դաս տանլախան ,
 չը դաս բէթըր տէ պըպան ժը դառա , էրքը ժը ալիէ
 17 ճէսէտ ու էրքը ժը ալիէ Բապալ : Նուա էրքը դու մըն
 ժը խօռա իլճանգ հասապ տըքի աուի ժի ոգա մըն
 18 դապուլ պըքան : Ու էրքը ժը դառա նահանգիթիքի քը
 րին , եա տէյնտար ան , աուի լը հիսապէ մրտա պը նը
 19 վիս : Էշ Պօղոս մը պը տէսթէ խօ նըվիսանտ , անգ էտա
 տըքըմ՝ , քօ նա պէմ՝ ժը դառա , էրքը դու ժի խօ ժը
 20 մըռա տէյնտարի : Պէլի , էյ պրէ , պրա պը տէսթէ
 դա ֆայտէէ հան ժը մըռա պըպան պը Բապալ րահաթ
 21 պըքան բուտիա մըն պը իսա : Ժը իթաաթիէ դառա մը
 պը իթիմատ քըրընէ , ժը դառա նըվիսանտ , զիրա
 անգ տըղանըմ՝ քօ դու ժը կօթընէ մըն բէթըր ժի տէ
 պըքի :
 22 Հէմ տախի ժը մըռա դօնախ քի ժի հաղըր պըքան ,
 զիրա ումուտ տըքըմ՝ քօ պը պէրաքէթէ նըմէճէ ո ժը
 23 ոռա տէ պէման պաղչլամիշ պուն : Սըլալ տըքան ժը
 ոռա Եպափրաս մահպուստաչէ մըն , պը իսա էլ Մէ
 24 սիհէ : Հէմ իշտաչէդ մըն Մարկոս , Արիստարքոս , Դէ
 25 մաս , Լուգա տախի : Ինայէթէ Բապալէ ման իսա էլ
 Մէսիհէ պը բուհէ ոտա պըպան , Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

Է ՐԷՍՈՒԼԷ ՊՕՂՈՍ

ԺԸ ԻՊՐԱՆԻԱՆՈՒԱ

ՄԷՐ 1

- 1 Խօսէ ժը զէմանէ գատիմոտ ժը էժտատանուա լը
փըռ տանրանտա ու լը փըռ թարղտա պը տէսթէ փէյ-
- 2 զէմպէրան խապէրտա , լը աւ ոօյա բաշինտա պը մն-
ուա պը տէսթէ Գուռէ խօ խապէր տա , քօ աուի ժը
հանր դըշգուա վարիա քըր , քօ պը տէսթէ ուի տընէ
- 3 Ժի խալգ քըր : Գօ աւ ոօհնիէ ճէլայէ ուի ու ասըլ
սիքէն ուի , աւ քօ պը գուտրէթ քէլամէ խօ հանր դըշգ-
զասլթ աըքն , աւ սըլ խօ կիւնէյէդ մն պը փապըթ
- 4 Խօտէ ոօնըչա : Բլ աւ գաս ժը մէլէքան բէթըր պու-
չը գաս քօ ժը ուան բէթըր ժը գանճ նավ քիւուա վա-
- 5 ըիս պու : Զիրա չը ռիսթ ժը մէլէքանուա եէքէուա կօ ,
Գու Գուռէ մըն ի . իւօ մը դազա . ու տիսա , նղ ժէուա
Պավ տէ պըպըմ ու աւ ժը մըուա Գուռ տէ պըպն :
- 6 Բլ տիսա կալա քօ ալուլ զսյըն լը տընէ տախիլ տըքն
աըպէ , Մէլէքէ Խօտէ կըչք ժէուա սըրա սէճտէ պըքըն :
- 7 Բլ ժը տանրհագէ մէլէքան սըպէ քօ , Մէլէքէդ խօ
րուհան տըքն ու խըղմէթճկէդ խօ ժը ալէվէ աղըր :
- 8 Համա ժը տանրհագէ Գուռ տը պէ , Եա՛ Խօտէ թախթէ
դա ապէտ ըլ էպէտի ն , ու ասայէ փատիչահիթկէ

- 9 դա ասայէ տօղրիթի ան : Սատագաթ դա հանգանառ ու
 ժը պէ նամուսիթի դա իբրահմ քըր , ժը պոյ ու իա , եա՛
 խօտէ , խօտէէ դա , դա պը ուննա շաղիթիէ մէսհ քըր
 10 ժը հավալէդ դա բէթըր : Հէմ աը պէ , ժը իպթիտա ,
 եա՛ թապպ , դա տընէ թէմէլ քըր , ու ազիւ մանան տմէլէ
 11 տէսթէ դա նրն : Ուան հէլաք տըպըն , լաքին դու պա
 12 գիյ ու հէմի ժի ոգա ճըլան տէ գէվըն պըն : Ու ուան
 ոգա լիպաս տէ պատի , ու թէպտիլ տէ պը պըն , համա
 13 դու հէման աւ ի , ու սայէ դա տէ նան գանտըն : Ու ժը
 մէլէքանուա ժը քի՞ ժանուա գէման քի կօ , լը տէսթտա
 ուսթէ մըն ուօի հաթա քօ տըթմընէդ պա լը բէլա
 14 լընկէ դա տէյնըմ : Նա՞ քօ ուան հէմիան խըզմէթ քը
 թօղ ըուհ ըն , ուան քօ ժը պոյ խըզմէթէ գէն շիյանտըն
 ժը պոյ ուան քօ ժը խէլասուա տէ վաթիս պըպըն :

ՍԷՐ 2

- 1 Ժը պոյ ու իա լազըմ ան ժը մանուա քօ ժը աւ հաթը
 պըհիստըն դըղդանուա հէնի բէթըր ան տիգաթ պը
 2 քըն , քօ նան պան աըլէ ման սըզթ պըպըն : Զիրա էրքը
 պը տէսթէ մէլէքան աւ խոսպար քօ հաթը կօթըն սա
 պիթ պու , ու հէմի խտան ու իթաաթսըլիթի ճէղայէ
 3 հագ սանտ , լէ ան ժը ազապէ շալա՛ն տէ խէլաս պը
 պըն , էրքը ան էհմալ պըքըն ժը պոյ վուսան խէլաս քի
 մանընէ քօ իպթիտայէ խապարտանէ ժը թապպ սանտ ,
 ու պը տէսթէ պըհիստօղան ժը մանուա սապիթ պու :
 4 խօտէ ժի շէհատէթ քըր պը ալամէթան ու հիւքմէթան
 ու պը տիւրլա տիւրլա պը դուվիլէթլի դըղդան , ու
 պը պախիշիշէ Ազիզ ըուհէ , շալան քօ աւ խօսա :
 5 Զիրա աւ աընէ քօ տէ պէ ժը պոյ աւ քօ ան խապէր
 6 աը տըն ժը մէլէքանուա թապի քըր : լաքին լը անը
 քի եէքէ պը շէհատէթ քըրընէ կօ , Մանուվ շիմ՞ քօ
 դու աուրի դիքըր աըքի , եախօս էվլատէ ինսան քօ
 7 աուրի զիյարէթ աըքի : Աուա ժը մէլէքան դա հընըք

- 7 Ժէր քըր, աուի պը ճէլալ ու պը իղղէթէ դա թաճլէ-
 միշ քըր, ու աուի դա լը սէր ամէլէ տէսթէ խօ նասպ
 8 քըր, Հնր դըշդ լը պըն լընկէ ուի դա թապի քըր .
 դիրա հնր դըշդ ժէռա պը թապի պունէ, գաթ դըշդ
 9 ժէռա հաթը թապի պուն ան նա՛ պինըն : Լաքին նուա հնր դըշդ
 սինէ պը ճէլալ ու պը իղղէթէ հաթը թաճ պուն անտը
 պինըն քօ ժը մէլէքան հընըքի ժէր պօ պու ժը պօյ
 ալէմէ մըրընէ, քօ պը ինայէթէ խօտէ ժը պօյ հէմիան
 10 դահմա մըրընէ պըսդինն : Լաքին ժէռա ճայիղ պու,
 ժը պօյ աուի հէմիան ու պը ուի հնր դըշդ պունն,
 փըռ լավան ոխթա լը իղղէթէ խըստընէ գալավուղէ
 խէլասէ ուան պը ալէմէ թէքմիլ պըպն :
 11 Զիրա աւ քօ ազիղ տըքն ու աւ քօ դէ ազիղ պուն
 հէմի ժի ժը եէքէ նըն, ժը պօյ ուիա ֆէտի նա քն
 12 ուան պրէան կաղի քըրընէ : Զիւն քի տը սէ, Նավէ
 դա ժը պրէէդ խօռա տէ նադլ պըքըմ, լը նավա քի-
 13 լիսաէ ժը դառա թէսպիհ տէ պըքըմ : Ու տիսա, էղ
 ժէռա տէ իթիմատ պըքըմ, ու տիսա, վահա անղ ու աւ
 14 ոլէտան քօ խօտէ ժը մըռա տա : Նուա շիւնքի ոլէ-
 տան ժը ճէսէտ ու խօյնուա հիստէտար պուն, աւ պը
 խօ ժի հէմիան ժը դըշդա հանանուա հիստէտար պու քօ
 պը տէսթէ մըրընէ խօ մահֆ պըքն աուի քօ ժէռա
 15 հիւքիւմէթէ մըրընէ հնպու, եանի Շէյդանէ : Ու ուան
 հէմիան խէլաս պըքն քօ լը էօմրէ խօտա ժը թըռսու
 16 մըրընէ լը պըն գուլիթիտա պուն : Զիրա գաթ ժը
 տէսթէ մէլէքան նա կըն, լէ ժը տէսթէ զիւրիյէթէ
 17 իպրահիմէ տը կըն : Ժը պօյ ուիա իգթիղա պու ժէռա
 քօ ժօ պըն սղա պրէան պըպն, վու սան քօ ժը խօտէռա
 հաթը միլթալըգ պուն լը դըշդանտա մէրհամէթլի ու
 էմին պաշ իմամ պըպն քօ ժը կիւնէէ գալմուա քէ-
 18 ֆարէթ պըքն : Զիրա աւ պը խօ ժը թէճրիւպէռա պը
 աուշտր պունէ ժը սէմէաէ ալէմ քըչանտընէ ժը ուանուա
 քօ թէճրիւպէ տըքշինըն եարտում քըրընէ գատիր ան :

ՍԷՐ 3

- 1 Ժը սէմէտէ հան՝ է՛յ ազիզ պրէան ու իլհազէ տա-
 վէթէ սէմալիէ, լը ԲէսուԼ ու պաշ իմամէ իգորարէ մա՛
 2 լը իսա էԼ Մէսիհէ մէզմքըն : Քօ աւ ժը ուխուա քօ նասպ
 քըր էմին պու չավան քօ Մուսա ժի լը կըչք մալա
 3 ուխտա պու : Զիրա ուխա ժը Մուսաէ աւ գաս բէթըր
 ժը իզղէթուա լայիգ պու, չը գաս քօ իզղէթէ մալ ջէ-
 4 քրօղ վըռ հա՛ տը պա՛ ժը մալէ : Զիրա հա՛ր մալ ժը եէքէ
 պինա տը պա՛, համա աւ քօ հա՛ր դըչդ քըր, իօտէ ա՛ :
 5 Ու Մուսա պըռա լը կըչք մալա ուխտա ոգա խըզմէթ-
 քեար էմին պու, ժը պօյ շէհատէթիէ աւ դըչդան քօ
 6 տէ պըհաթա կօթընէ : Լաքին իսա լը սէր մալէ ոգա
 էվլատ ա՛, քօ մալա ուի ա՛մ ըն, էրքը սէրպէսթիէ ու
 իթիթիխարէ ումուտէ հաթա բաշէ ա՛մ փէթ պըկըրըն,
 7 ժը պօյ ուխա ոգա քօ Աղիզ Բուհ տը պէ . (8) Իռօ
 էրքը տանկէ ուի տը պըհէն, լը չէօլտա լը կիւնա թէճ-
 ըիւպէսա ոխթա հէրս քըրընէ տըլէ խօ հըչք մա՛ քըն :
 9 Քօ լը ուէ պավէդ ո՛ ա՛ղ ճէռապանտըն, ա՛ղ թէթիթիշ
 10 քըրըն, ու չըԼ սալան ամէլէդ մը տին : Ժը պօյ աւ մը
 իքրահ քըր ժը աւ սէլսիլէէ ու մը կօ, Տայիմա պըտըԼ
 11 խուարըն ու հէմ թարիգէ մըն նաս նա՛ քըրըն : Վուսան
 քօ լը դազապէ մըտա մը սօնտ քըր, Լը բահաթէ մըն
 12 տէ նա՛ գէվըն : Մէզմքըն է՛յ պրէան, նա՛ պա՛ քօ ժը ո
 եէքէտա տըլէ եարամաղ իմանսըղիթիէ պըպրա՛ . քօ
 13 ժօ կանի իօտէռա ասի պըպա՛ : Իլլա հա՛վուտու շիրէթ
 պըքըն հա՛ր ոօ, չը գաս քօ իռօ գէ կօթըն, նա՛ պա՛
 քօ ժը ո եէքէ տըԼ հըչք պըպա՛ պը խափանտընէ կիւ-
 14 նէան : Զիրա ա՛մ իլհազէ իսա պուռնա՛, Ֆազաթ իպ-
 թիտայէ աւ գալիթիէ հաթա բաշէ ա՛մ փէթ պըկըրըն :
 15 Զը գաս քօ գէ կօթըն, իռօ էրքը տանկէ ուի տէ պը
 պըհէն տըլէ խօ հըչք մա՛ քըն, ոգա ոխթա աուի հէրս
 16 քըրընէ : Զիրա հընըքան պըհիտըն ու աուի հէրս քը-

17 րըն . լաքին նա աւ հէմիան քօ ժը Մըսրէ ուա պօ պուըն
 պը տէսթէ Մուսա : Նուա ժը քէ՞ Իքրահ քըր լը աւ
 չըլ սալանտա , նա՞ քօ ժը կիւնէ քըրօղանուա , քօ աւ
 18 թիէ ուան լը չէօլէտա քէթըն : Ու ժը պօյ քի՞ սօնտ
 քըր քօ լը բահաթէ ուի նա՞ գէվըն . Ֆադաթ ժը պօյ
 49 աւ իմանսրզան : Նուա ա՛մ տը պի՛նըն , քօ ժը սէմէտէ
 իմանսրզիթիէ ուան լը բահաթէ քէթընէ դաաիը նա՞
 պուըն :

ՍԷՐ 4

1 Նուա ա՛մ պը թըուսըն , քօ նա՞ պա՞ լը բահաթէ ուի
 քէթընէ վատէ քօ ժը մա՛ուա մայի ա՛ , ժը ո եէքէ ժէ
 2 մահրում պըպա՞ : Զիրա ա՛մ ժի ոգա ուան միւժտտէ
 սանտընա . լաքին ժը ուանուա աւ քէլամէ պըհիստընէ
 Ֆայտէ քի նա՞ քըր , չըմա քօ պը իմանէ թա՛մ նա՞ պու
 3 լը նավա պըհիստօղան : Զիրա ա՛մ քօ իման անի՛նա լը
 բահաթէ տը գէվըն , չավան քօ կօ . Նուա մը սօնտ
 քըր լը ոխթա դաղապէ մըտա , քօ լը բահաթէ մըն տէ
 նա՞ գէվըն Ֆարաղա ամէլէ ուի ժը իպթիտայէ տընէ
 4 պօ պուըն : Զիրա քըթէպ ահվա տըպէ լը տա՛ր քի ժը
 պօյ եէտի՛նճի ույէ , ու խօտէ լը ույա հաֆթանտա ժը
 5 հէմի չըղուլէ խօ վէսա պու : Ու լըվըր տիսա տը պէ
 6 էրքը բահաթէ մըն տէ նա՞ գէվըն : Նուա չըմա քօ ժը
 հընըքանուա տը մի՛նա լը ուէ քէթընէ , ու ուան քօ ժը
 ափուրտա միւժտտէ է սանտը պօ պուըն ժը պօյ իթտաթ
 7 սըզիթիէ նա՞ քէթըն . Թէքրար ու քի թային տըքա՞ ,
 ու տը պէ , իույ հան պը տա՛մէ Տափուտ ժը բաչէ աւ
 դաա գէմանան , չավան քօ հաթը կօթըն . Իւօ էրքը
 տանկէ ուի տէ պը պըհէն , տըլէ խօ հըչք մա՞ քըն :
 8 Զիրա էրքը ուան Յէսու բահաթ պը քըրա պու հէնի
 9 ժը ուէ բէվա՞ ժը պօյ պաչդա ու քի նա՞ տը կօթ : Էր
 քը վուսանա՞ ժը դա՛վմէ խօտէուա հէժա բահաթ քի
 10 տը մի՛նա : Զիրա աւ քօ լը բահաթէ ուիտա քէթ , հէ
 նի վէսա պու ժը չըղուլէ խօ չավան քօ խօտէ ժի ժը

- 41 շրջուլէ խօ : Նուա ամ զայրէթ պըքըն լը աւ բահաթէ պը գէվըն . նն պն քօ եէքէ թարղա պը աւ իթասաթ .
- 42 սըղիթիէ պը գէվն : Զիրա քէլամուլլահէ կանի ն ու դուժ ու ժը հէմի աու տնվ շուրան պրանտօղ . քօ տը պըհուրն հաթա ճանն ու բուհ ու փարչայանն ու մէժիէ փայ քըրընէ , ու թէֆթիշ տըքն ֆըքը ու նիյէթէ
- 43 տըլէ : Ու թուենն մախլուդ . քի լը պնր ու ի նա' խույալլըն , լէ հնր դըշդ լը պնր ջահվէդ ու ի դահդի ու վէքըրընըն , ժը աուխաա քօ հասապէ մն տէ պէ աայըն :
- 44 Նուա , ժը մնուա քօ մնղըն պաշ խմամքի հէյն լը աղիւմանտա հաթը պըհուրի . Մէսիհ Գուուէ խօտէ ,
- 45 փէթ պը կըրն իգրարէ խօ : Զիրանա' քօ վուսան պաշ խմամէ քի մն հէյն , քօ գաաիր նն պն ժը զայիֆիթիէ մնուա հէմ տէրտ պուն , լէ աւ պը հնր թիւրլի թէճրիւպէ քըշանտիմ ողա մն , ֆագաթ պէ կիւնէան :
- 46 Նուա' պը սէրպէսթիէ ամ նէղ պըն լը պնր թախթէ ինայէթէ , հաթա քօ ամ մէրհամէթ պըսդինըն , ու միւնասիպէ սխթէ ժը պոյ եարտումէ , ամ ինայէթ պը պինըն :

ՄԼԻՐ 3

- 1 Զիրա հէմի պաշ իմաման ժընավ մնոււվան հաթըն սննտըն , ժը պոյ մնոււվան տը սնքընըն լը ալիէ խօտէ քօ հէտիյանն ու գուրպանան ժը պոյ կիւնէան փէշքէշ
- 2 պըքն : Ու գաաիր ն տէրտտաշ պըսն ժը ուանուա , քօ ճահիլ ու շաշ պունըն շըմա քօ աւ պը խօ ժի լը նավ
- 3 զայիֆիթիտա ն : Ժը պոյ ուէ սէմէտէ ժէուա ֆարղ ն շավան քօ ժը պոյ գաւվմէ , վուսան ժի ժը պոյ խօ գուր
- 4 պանէ կիւնէան փէշքէշ պըքն : Ու իզղէթէ հան քէսէ ժը խօուա նասդ ինն , լըքին աւ քօ ժը խօտէ տապէթ
- 5 պուն տըսդինն , շավան քօ Սհարօն ժի : Վուսան ժի իտա , ժը պոյ պաշ իմամ պունէ , աւ խօ պը իզղէթ նն քըր , լէ աուի , Գու գուուէ մըն ի իու մը դա զա
- 6 ժէուա կօթօղ աւ պը իզղէթ քըր : Չավան քօ պաշգա

տանք քի ժի տըպէ , Գու լը կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէ-
 7 դէկէ , էպէտէն իմամ ի : քօ աւ , կալա քօ լը ճէսէտ-
 աա պու , պր աղիմ ֆէրեատէ ու պը հասըրմէ Ղահվան
 տուվա ու րէճաան քրր ժէնա , քօ գատիր պու ու ի
 ժը մի րբնէ խէլաս պըքս , ու համը պըհիտըն ժը թըռ-
 8 սա խա պը խէլաս պունէ : Ֆարազա աւ Գուռ ան , լաքին
 9 ժը աւ աղասպան քօ աւ քըշանտ իթաաթ հին պու : Ու
 կալա քօ թէքմիլ պու , սէպէպէ խէլասէ էպէտիէ , աւ
 10 հէմիան պու , ուան քօ ժէնա իթաաթ պուն : Ու ժը
 խօսէ կաղի պու , լը կօրա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ
 11 պաշ իմամ : քօ ժը տանրհօգէ ու իտա ժըռ կօթրնէ ման
 հէյան , ժը թարիֆ քըրընուա էղիէթըն , շիւնքի ժը պը-
 12 հիտարնուա հուն սըսթ պուն : քօ լազըման ժը սուա լը
 կօրա սիթէ խօճայան պըպըն , լաքին ճարքի ժի լազը-
 ման ժը սուա հին պուն , էրքը շընան իլը հարֆէ սէօղէ
 խօսէ , ու հուն ժը շիրուա մուհիթան պուն ու նա ժը
 13 թէքմիլ դաամուա : Զիրա աւ հէմիան քօ շիր խուա-
 րըն , ժը խուսուսա սէօղա սասագաթէ նանղան ըն . շը-
 14 մա քօ մասում ըն : Համա թէքմիլ դաամ , ժը թամ ման
 սուվսնուա մախսուս ան , քօ հասէ ուան պը հին պու-
 նէ թալիմ պունն խայր ու շանէ ֆարգ քըրընէ :

1 Սուա լը սէր խօսէ աւ հին պունէ ալուլիան պը
 պնրտանէ , ժը քէմ լիէթուա ան պէն . պէ նու հիմ
 աանինէ ժը սըրի առէլան թէօպպէ քըրընէ , ու լը սէր
 2 խօսէ խման հանպունէ : Ու լը թալիմէ թահֆիլ պունան ,
 ու լը աէսթ տանինան . ու լը գըյամա մըրիան ու լը
 3 շէրիաթէ էպէտիէ : Ու ուիա անէ տէ պըքըն , էրքը
 4 խօսէ իզն պըսան : Զիրա միւմքինսըղ ան քօ , ճարքի ժը
 ոսհնիւա նայիլ պուօղանուա , ու ժը դահմա սէմալի
 պախշիշան սանտօղանուա , ու ժը Աղիլ թուհուա իլհագ
 5 պուօղանուա , Ու ժը գանն սէօղա խօսէուա , ու ժը

- դահմա գնովիլէթէ աւ տրնէ քօ տէ պէ սանտօղանուա ,
 6 կավա քօ պը դէվըն , տիսա ժը թօպէուա թէպտիլ պը
 պըն . չըմա քօ աւ լը խօտա Գուուէ խօտէ , թէքրար
 7 պը խաչ քըրընէ ըիւսիլա տըքըն : Զիրա աւ արտ քօ
 լը սէր խօ վըռ ճարան հաթը պարանէ վէ տը խօ , ու
 մահու ղիինս եարամիչ տըպս ժը ուանուա քօ ճօթ
 տըքըն լը սէր ուի ժը խօտէ պէրաքէթ տըսղինս :
 8 Համա աւ քօ ըսթըրիան ու ըսթըրիէ մըչգան դինս
 լազըմսըղ ան ժը պէտուուա նիզ , ու կնճամէ ուի ժը
 9 պօյ շէվութանտընս : Լաքին ան էյ տալտիան , լը սէր
 ու ժը խէլասուա միւթայրի հէնի գանճ ումուտէ մս
 10 հանս . Քարազա ան ահվա խապէր տըտըն : Զիրա խօ
 տէ նահագ նընս . քօ ամէլէ ո պիր պըքս , ու աւ
 մուհապէթէ քօ ժը պօյ նավէ ուի ո նիչան տա , քօ ժը
 ապիզանուա ո խըզմէթ քըր ու խըզմէթ տըքըն ժի :
 11 Համա ան արզու տըքըն քօ ժը ո հար եէքէ աւ
 ճէհտէ նիչան պըտս ժը գավի պուուէ ումուտէ հաթա
 12 բաչէ : Քօ հուն թէնպէլ նս պըն , լէ պը տէսթէ իման
 ո սապրէ ժը վատանուա ժը վարիս պուօղանուա պէնկ
 13 դէմիչ պըպըն : Զիրա կավա քօ խօտէ ժը իպրահիմուա
 վատ քըր , չիւնքի ժը ուի մաղըն թուենս պու քօ լը
 14 սէր ուի սօնտ պըքըրանս , լը սէր խօ սօնտ քըր , ու
 կօ . Հէլպէթէ դա պը պէրաքէթ քըրընէ տէ պէրաքէթ
 15 պըքըմ . ու պը վըռ քըրընէ տէ վըռ պըքըմ : Ու ահ
 վա պը սապր քըրընէ ժը վատէ հանուա նայիլ պու :
 16 Զիրա մանուվան լը սէր ուան քօ ժը ուան մաղըն ըն
 սօնտ տըքըն ու ժը պօյ իսպաթէ , սօնտ էնճամիէ նի
 17 գաէ ուան ան : Ժը պօյ ուիա խօտէ , ժը վարիս պուօ
 ղանէ վատէ ուիուա պէ թէպտիլ պուուէ թէտպիրէ ուի
 հէնի վըռ պը նիչան տայընէ պը խօտընէ սօնտ լը օր
 18 թայէ անի : Վուսան քօ պը պէ թէպտիլ պուու հար
 տու դըչգան . քօ ժը խօտէուա լը ուանսա տարան
 կօթընէ պէ միւմքին ան , ժը գավի թէսէլիուա ան մա
 լիք պըպըն , ան քօ լը պար մատա ժը պօյ կըրթընէ

- 19 ումուտէ հիվի տըքըն : Քօ աւ ումուտէ մն հնպն
 ոդա եէք էմին ու դալի լէնկեր քի ժը ճանէ մնռա ,
 20 քօ լը ալիէ հընտուռէ փերտէէ տը դէվն : Լը քօ քի
 Մէսիհ , ոդա դալալուղ քէթ ժը պօյ մն , էպէտի պաշ
 իմամ պուռնէ լը կօրա մադամէ Մէլքիսէդէկէ :

ՍԷՐ 7

- 1 Չիրա աւ Մէլքիսէդէկ փատիշահէ Սաղիմէ պու , ու
 իմամէ Ալլահ թատլաէ , քօ աւ իպրահիմէ դարշիլէ-
 միշ քըր , կավա քօ աւ ժը չըքէնանտընէ փատիշահան
 2 տը վէկէռիա , ու ժէռա խայր տուվա քըր : Քօ իպ-
 րահիմ ժը հնր դըշդան ժէռա ուշուր ժի տա , քօ
 ալուլ փատիշահէ սատագաթէ ու բաշէ փատիշահէ
 Սաղիմէ , եանի փատիշահէ սէլամէթէ թապիր տը պն :
 3 Պէ պավ , պէ տէ , պէ սիլսիլէ քօ նն իպթիտաէ ոօյէդ-
 ուի հէյն , նն ժի բաշէ էօմրէ ուի ու նօլա Գուռէ
 խօտէ հէյն ու տը սնքընն , ու տայիմա իմամ տը մինն :
 4 Ու մնղնքըն ուիա չըգաս մնղըն պու քօ ժէռա
 5 պաշ պապա իպրահիմ ժը եաղմէ է ուշուր ժի տա : Ու
 ժը գուռէդ Ղևի պուօղան քօ իմամիթի տըսդինըն ,
 ժը դավմէ , եանի ժը պրէէդ խօ լը կօրա նօմօսէ , ու-
 շուր սննտընէ թէնպիհէ ուան հէյն . հնր չըգաս քօ
 6 ժը փըշդէ իպրահիմէ ուապուռն ժի : Լաքին աւ քօ
 սիլսիլէն ուի քօ ժը ուան նն պու , ժը իպրահիմէ ու-
 շուր սննտ . ու խայր տուվա քըր ժէռա , քօ վատէ
 7 հաթը պու սննտըն : Լաքին պիլա իլսթիլաֆ , խայր
 տուվա մնղըն ժը բըշուքուա տըքն :
 8 Ու լըլըր մնուռվէ մըրընան ուշուր տըսդինըն , լա-
 քին լը ուէ աւ տըսդինն , քօ ժը տնրհադ է ուի հա-
 9 թը շէհատէթ պու , էլքը կանի ն : Ու տը քարն պէ
 կօթըն քօ , պը տէսթէ իպրահիմէ , ուշուր սննտօղ Ղևի
 10 ժի , ուշուր տա : Չիրա կավա քօ Մէլքիսէդէկ աուի
 դարշիլէմիշ քըր աւ հէթա լը փըշդէ պավէ խօտա պու :

- 41 Նուա երբը թէքմիլիթի պը տէսթէ իմամիթիէ Ղևի-
 լիան պը պանա , չիւնքի ժը խաղիէուա լը սէր ուիա
 նոմոս հաթը կրէտան . հէնի չը՞ լազըմ պու լը կորա
 թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ , պաշգա իմամ քի ոապսն ,
 42 ու նայսն կոթըն լը կորա թէրթիպէ Հարունէ : Ձիրա
 իմամիթի կալա քո թէպտիլ պու , պիլ իգթիզա թէպ-
 43 աիլիթիէ նոմոս ժի տըպսն Ու պըռա պու , զիրա աւ
 ժը պոյ էքէ քո ահվա հաթը կոթըն , ժը պաշգա սիլ-
 սիլէքի պու . քո ժը աւ սիլսիլէէ զաթ եէքէ ժը սե-
 44 զանուա նէզ նս պու : Ձիրա մալում մ քո ժը սիլսիլէ
 է ճուտաէ զուհր քըր , Բապպէ մս , քո ժը պոյ աւ
 սիլսիլէէ Մուսա ժը պոյ իմամիթիէ զաթ դըշդ քի նս
 45 կո : Ու հէնի փըռ մալումս քո հաթը թէպտիլ պուն
 հսր չըգաս քո լը կորա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ պաշ-
 46 գա իմամ քի ոա տըպսն , Գո աւ , լը կորա նոմոսէ
 ճիամանի թէնպիհէ նա , լէ լը կորա պագի մս հայա-
 47 թէ զուվիթէ պու : Ձիրա շէհատէթ քըր քո՞ Դու լը
 48 կորա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ էպէտի իմամ ի : Ձիրա
 աւ թէնպիհէ ավուլին դէ պաթալ պուն ժը սոյ զայի-
 49 Ֆիթի ու ֆայտէսըղիթիէ խո : Ձիւնքի նոմոս զաթ
 դըշդ քի թէքմիլ նս քըր , լաքին լը սէր ուի հէնի ու-
 մուտ քի զանն հաթ , քո պը տէսթէ ուի մմ՝ ժը խո-
 տէուա նէզ տըպըն :
 20 Ու պախուսուա քո Մէսիհ պէ սոնտ իմամ նս պու :
 21 Ձիւնքի ոան , պըռա պէ սոնտ պուն իմամ , լաքին
 ուիա , պը սոնտ պու , պը տէսթէ ժէուա կոթոզէ , քո
 կո . Բապպ սոնտ քըր ու տէ փոշման նս պս . Դու լը
 22 կորա թէրթիպէ Մէլքիսէդէկէ էպէտի իմամ ի : Մէսիհ
 աւ զասա հէնի զանն քէֆիլէ ահատ պու :
 23 Ու հաթը պուն իմաման փըռ ըն , ժը տայիմա մայը-
 24 նէ ուանուա ժը պոյ մանի պունէ մըրընէ : Համա ուիա
 ժը պոյ էպէտի մայընուա , պէ պըհուլթըն իմամիթիէ
 25 ուի հէյսն : Ու ժը սէպէպէ հան ժի ժը ուանուա քո
 ժը տէսթէ ուի ժը խօտէուա նէզ տըպըն , թէմամ խէ-

լաս քրրրնէ զատիր ան չըմա քօ ժը պոյ ուան շէֆասթ
քրրրնէ տայխնա տը ժի :

- 26 Ձիրա ժը մնուա ահվա պաշ իմամ՝ եադրչմիշ տը պօ
պո , աղիզ , պէ կիւնէ , պէ լէքէ ժը կիւնէքեարան
հաթը ճիէ պուն , ու ժը աղիւմանան ժի հաթը պըլլնա
- 27 պուն : Քօ ժէուա ոգա աւ պաշ իմաման ալուլ ժը պոյ
խօ ու բաշէ ժը պոյ զավմէ , հնր ոօ զուրպանան փէշ-
քէշ քրրրնէ հաճէթէ ու ի թունննն՝ , զիրա աւ խօ պը
- 28 փէշքէշ քրրրնէ ուիա ճարքի վըր : Ձիւն նօժօս մն-
ուա վան պաշ իմամ՝ թային տըքն , քօ զայիֆիթիէ ուան
հէյն . համա քէլամէ սօնտէ , քօ բաշէ նօժօսէ պու ,
ժը էպէտան հաթը թէքմիլ պուն Գուուէ թային տըքն :

ՍԷՐ 8

- 1 Ո՛ւ խիւլասաէ հաթը խապէր տան դըշդան ուիա ան
քօ՝ վուսան պաշ իմամէ մն հէյն , քօ լը աղիւմանտա
- 2 լը ալիէ սաղէ թախթա ազամէթէտա ոժնըշա : Քօ
խըզմէթճիէ սրբարանէ ու աւ սահիհ չատըրէ պըպն .
- 3 քօ աւ նն՝ մնուուվան , լէ Բապպ զուրմիշ վըր : Ձիրա
հնր պաշ իմաման ժը պոյ զուրպանան ու հէտիյէան
փէշքէշ քրրրնէ թային պունն . ժը պոյ ուիա , ժը ուիա-
- 4 ուա ժի իգթիզա պու դըշդ քի փէշքէշ քրրրնէ : Ձիրա
էրքը լը սէր աբտէ պը պանա . իմամ՝ ժի լաղըմ՝ նա՝
տը պօ . չըմա քօ լը կօրա նօժօս հէտիէան փէշքէշ վը-
- 5 ըրնէ իմաման հննն : Քօ ուան լը կօրա դըշդէդ ա-
ղիւմանիան ու լը կօրա սիէ խըզմէթ տըքըն , չավան
քօ ժը Մուսաուա հաթը սըփէրթըն , կավա քօ չատրէ
ջէ աբքըր զիրա կօ , Մէզնքն քօ լը կօրա օրինէկէ ջիէ
հէմի ժի ջէ քի քօ ժը դաուա հաթը նչան տայըն :
- 6 Համա նուա ժը աւ ալա խըզմէթէուա նայիլ պու . չը-
զաս քօ հէնի զանճ միյանճիէ ահտէ ան , քօ լը սէր
հէնի զանճ ահտան հաթը կրէտան :
- 7 Ձիրա էրքը աւ ալուլին պէ զուսուր պըպանն , ժը

- 8 պոյ իքինճիէ ճի արանմիշ նա տը պանն : Զիրա թաղիլ տըքն ուան ու տը պէ , վահա ուոյան դէն տը կօ րապպ , քօ պը մալա իսրայէլէ ու պը մալա ճուտայէ
- 9 ահտ քի նու տէ սապիթ պըքըմ : Նա ոդա աւ ահտէ , քօ մը պը պալէդ ուան քըր ուէ ուոյէ քօ մը ժը տէս թէ ուան կըթ ուան ժը ոլաթէ Մըսրէ ժը պոյ տնր խըստընէ . չըմա քօ ուան լը ահտա մըտա նա սնքընըն ,
- 10 մը ժի ուան թէրք քըր , տըպէ րապպ : Զիրա ժը բաշէ աւ ուոյան պը մալա իսրայէլէ ահտ քօ տէ պըքըմ ուիա ն , տը պէ րապպ . Նօմօսէ խօ լը ֆըքրէ ուան տէ տէյնըմ , ու ուան լը սէր տըլէ ուան տէ պընըլիւ սըմ , ու նղ խօտէէ ուան տէ պըպըմ ու ուան դալմէ
- 11 մըն տէ պըպըն : Ու ուան հնր եէքէ ժը հէմշէրիէ խօ ուա ու հնր քնս ժը պըլէյ խօուա րապպէ պըզան պը կօթընէ թալիմ տէ նն քըն , զիրա ժը մնղընէ ուան
- 12 հաթա բըջուքէ ուան հէմի ժի տէ մը պըզանըն . Զիրա ժը նահագիթիէ ուանուա ալֆ քրօղ տէ պըպըմ , ու կիւնէէդ հէմ պինամուսիթիէ ուան տէ հէնի լը պիրա խօ նայընըմ :
- 13 Ահտէ նու պը կօթընէ , ալուլին դէվըն նիշան տալը ն , ու դէվըն պուն հէմ իսթիյար պուն դըլդ ժը հէլաքուա նէղ ն :

ՄԷՐ 9

- 1 Նուա ժը աւ ալուլինուա դանօնէ իպատէթէ հէմ ժը տընէուա տայիր սըբարան հնպու :
- 2 Զիրա աւ չատրէ ալուլին քօ Սըբարան տը հաթը կօթըն , ահվա հաթը ջէ պուն , քօ լը նալ էքէտա հնպու
- 3 պու շամտան ու սօֆրա ու նանէ հուզուրէ : Ու լը տու իքինճի փէրտէէ փըու աղիղ տնր հաթը կօթըն
- 4 չատր պու , քօ լը նալ ուիտա պուխուրտանէ զէնին ու ժը հնր ալիէ պը դէու հաթը դապըանմիշ պուն սանտուլէ ահտէ հնպու , քօ լը նալ ուիտա պու մանա

- 5 նայէ վէշարթօղ ճէռա զէռին, ու ասայէ Ահարօնէ քօ
 կուլի պու ու թախթայէդ ահտէ: Ու լը սէր ուխտա
 ժը քէֆարէթուա սի քրօղ ճէլիլ քէրօբէան հնպու. քօ
 ժը ասրհազէ ուան նուա եէքա եէք կօթընէ հաճէթ
 նընն:
- 6 Ու ուանան ահվա պը հաթը ջէ պունէ, լը չատրա
 ափուլինտա խըզմէթէ տինէ իճրա քրօղ իմաման տայի-
- 7 մա տը քէթը պուն լըհընտուռ: Համա լը իքինճիտա
 լը սալէ ճար քի թանէ պաշ իմամ տը քէթը պու, աւ
 ժի նն պէ խույն քօ աւ ժը պօյ խօ ու ժը պօյ սուճա
- 8 գավմէ արզ տըքըր: Աղիղ Բուհ վայա պը սէյան քը-
 րընէ քօ չըգաս քօ աւ չատրէ ափուլին տը սնքընը
- 9 պու, հէժա ուէյա սրբարանէ պէյան նն՝ պօ պու: Քօ
 աւ ժը զէմանա հանուա թէմնիլ ն քօ լը ուխտա իպա-
 տէթ քրօղէ լը կօրա զամիրէ ժը թէքմի քրընուա
- 10 գատիր նն՝ պուն հէտիէան ու դուրպանան փէշքէշ
 տը պուն: Քօ ուան, թանէ դանունէ ճէսէտէ տէյիւ,
 խուարըն ու վէ խուարըն, ու պը թիւրլի թիւրլի շուշ-
 տընէ հաթա ռիթա իսլահ պունէ հաթըն տանինէ:
- 11 Համա պաշ իմամէ աւ նիյմէթան քօ տէ պէ իսա պը
 հաթընէ աւ քօ պը տէսթ ջէ նն պուն, եանի ժը եա-
 փուլէ հան նն պուն, լէ հէնի գանճ ու հէնի թէքմիլ
- 12 ժը չատրէ: Լը սրբարանէ ճար քի պը քէթընէ նն պը
 խույնա քէլէճան ու մօզընան լէ պը տէսթէ խույնա
- 13 խօ էպէտի խէլասէ գաղանճ քըր: Չիրա էրքը խույնա
 մօզընան ու քէլէճան, ու խօլիյան նայէլէ կավա տա
 ոչընանտընէ նափաքան փագըթ տըքըր ժը ալիէ փա-
- 14 դըթիթիէ ճէսէտէ: Հէնի չըգաս բէթըր խույնա իսաէ
 քօ աւ խօ պը տէսթէ էպէտի Բուհէ ժը խօտէռա պէ
 դուստր փէշքէշ քըր, զամիրէ ո ժը մըրի ամէլան տէ
 փագըթ պըքն քօ ժը կանի խօտէռա հուն իպատէթ
 պըքըն:
- 15 ժը պօյ ուխա տա միյանճիէ ահտա նու ն, քօ միրը-
 նա ու ի ժը պօյ քէֆարէթէ սուչա ռիթա ահտա ափու-

- լինէ պու, հաժը տավելթ պուօղան միրասա էպէտի վատէ
 16 պըսթինըն: Ձիրա լը քօ քի ահա քի պըպն, իգթի-
 17 զա ն քօ մըրընէ ահա քթօղէ լը օրթոյէ պէ: Ձիրա ահա
 ժը բաշէ մըրընէ սա իթ աըպն, շիւն քի ապրա դուվ-
 18 վէթէ ու ի թուենն չըգասա քօ վոա քրօղ սապ ն: ժը պօյ
 ու իա ահատա ալու լին ժի պէ խոյն սասպիթ նա աը պն:
 19 Ձիրա կավա քօ Մուսա կըշք թէնպիհէ նօմօսէ ժը հէմի
 դավմուա նադլ քըր: խոյնա մօղընան ու քէլէճէան
 պը սանտընէ, պը աւ ու հէրիէ սօռ ու պը զօպօյէ
 ապլ լը սէր քըթէպէ ու լը սէր գավմէ կըշք տա ոշանտ,
 20 ու կօ: Ու իա ն խոյնա աւ ահատէ քօ խօտէ ժը ոռա
 21 թէնպիհ քըր: Ու ժը աւ խոյնէ լը սէր շատր ժի
 ու լը սէր կըշք ֆրադէդ խըղմէթէ քէլալիք տա ոշանտ:
 22 Ու լը կօրա նօմօսէ հէման հնր դըշդ պը խոյն դէ փա-
 դըթ պուն, ու պէ խոյն ուրժանտըն ալֆիթի նա պն:
 23 Նուա իգթիզա ն քօ օրինէկէ գըշգէդ սէմափրան պը
 գըշգէ հանա պէնը փադըթ պուն, հատա ապ սէմալի
 գըշգան ժը ուանան հէնի դանճ պը դօւրպանան գէն
 24 փադըթ պուն: Ձիրա իսա պը տէսթ հաժը ջէ պուն,
 լը սրբարանէ նա, քօ ուհամ սահիհէ ն, լէ ապ լը
 աղիւմանէ քէթ, քօ նուա ժը պօյ մն լը պնր խօտէ
 25 պը սնքընն: Նա քօ վըռ ճարան աւ խօ դօւրպան
 փէշքէշ պըքն, չավան քօ պաշ իմամ, քօ հնր սալ
 26 լը սրբարանէ աը գէվն, պը խոյնա պաշգասիէ: Էրքը
 նա իգթիզա պու ժէռա ժը թէմէլ պունէ տըսէ վըռ-
 ճարան էլէմ քըշանտըն, լաքին նուա լը թէքմըլ պունէ
 ասրան, պը տէսթէ դօւրպանա խօ, ժը պօյ պաթալ
 27 քըրընէ կիւնէան, ճար քի աշիքեար պու ն: Ու չավան
 քօ ժը մնռուվանուա թադատիր պու ն ճար քր մըրըն,
 28 ու ժը ու ի բէվն շէրաաթ: վուսան ժի իսա եէք ճար
 հաժը դօւրպան փէշքէշ պուն, ժը պօյ կիւնէէ վըռան
 հնրանինէ, լաքին ճարա իքինճիէ, պէ կիւնէ տէ
 աշիքեար պըպն ժը պօյ խէլասէ ուան, ուան քօ ժէռա
 պէքէմիշ տըքըն:

ՍԷՐ 10

- 1 Զիրա նսմօս սիյէ աւ նիյմէթան քօ տէ պէն պու ,
ու նա ապ սուրէթէ աւ դըշդան , տայիմա հնր սալ
հաթը փէշքէշ պուն պը աւ գուրպանան գաթ նըքեա
- 2 րն թէքմիլ պըքն ուան քօ նէզ տըսլըն : Էրքը նա տէ
ֆէրադէթ նա պանա ժը փէշքէշ քըրրնէ , չիւն քի
խպատէթ քրօղան ճար քի կավա փագըժ պը պանա ,
հէնի լը զամիրէ ուանտա տէ խապէրէ կիւնէան նն
- 3 պըմա : Լաքին պը ուան լը սալէտա ճար քի զիքրէ
- 4 կիւնէան տը պն : Զիրա խոյնա մօղընան ու քէլէճան
- 5 նըքեարն կիւնէան հէլինն : ժը պօյ ուիա կավա քօ
լը տընէ տը գէվը տըսլէ . Գուրպան ու հէտիյէ դա նա
խօստ , համա ժը մըռա դա ճէսէտ քի թէտարիք քըր :
- 6 ժը ողջակէզան ու գուրպանան դա հաղ նն քըր :
- 7 Ուէ չաղէ մը կօ , վահա նղ դէմ (լը նագլա քըթէպ
տա ժը պօյ մըն հաթիւն նըվիսանտըն) քօ միւրատէ դա
- 8 պըքըմ , էյ խօտէ : Ուլու կթը պու քօ՝ Դա գուրպան
ու հէտիէ ու ողջակէզէ ու գուրպանէդ կիւնէան նն
խօստ ու ժը ուան դա հաղ նն քըր . ուան քօ լը կօ
- 9 րա նսմօսէ դէն փէշքէշ պուն . բաշէ տը պէ : վահա
նղ դէմ , քօ միւրատէ դա պըքըմ , եա՞ խօտէ , ալու
- 10 լին բէտ տըքն . քօ աւ բաշինան գայիմ պըքն : Քօ պը
աւ միւրատէ նմ ժի դէնն փագըժ պուն պը եէք ճար
հաթը գուրպան պուն պը ճէսէտէ խա էլ Մէսիհէ :
- 11 Ու պըռա հնր իմամ հնր ոօ պը սնքընանտընէ
խըզմէթ տըքն ու փըռ ճարան հէման աւ գուրպանան
փէշքէշ տըքն . քօ ուան ապա կիւնէան հնըրնանտընէ
- 12 գատիր նընըն : Լաքին ուի գուրպան քի պը փէշքէշ
քըրրնէ ժը պօյ կիւնէան ժը պօյ տայիմա լը ալիէ ուս
- 13 թէ խօտէ ոօնըչտ : ժը ուի բէվն տը բէ հաթա քօ
տըժմընէ ուի լը պըն բէլա լընկէ ուի պէնն տա դի
- 14 նըն : Զիրա պը եէք գուրպանէ ժը պօյ տայիմա հաթը
ապիղ պունան թէքմիլ քըր :

- 15 Զիրա Ազիզ Բուհ ժի ժր մանա շէհատէթ աըքան,
 16 զիրա ժը բաշէ ազուլ կօթընէ . Քօ ուիա ան , աւ սհտ
 քօ տէ պը ուանուա պըքըմ՝ բաշէ աւ ուոյան , տը պէ
 Իապսյ՝ նօմօսէ խօ տէ լը տըլէ ուան տէյնըմ՝, ու լը
 17 Ֆըքըէ ուան տէ պը նըվիսընըմ՝ ուան : Բաշէ աը պէ ,
 էրքը կիւնէյէգ ուան ու պինամուսթիէ ուան հէնի
 18 տէ լը պիր նէյնըմ՝, Նուա լը քօ քի ազֆիթիէ ուանան
 հէյմ հէնի ժը պօյ կիւնէան գուրպան լազըմ նընն :
 19 Նուա էյ պրէան . սէրպէսթիէ ման հէյմ , պը խույնա
 20 Մէսհէ լը սըբարանէ քէթընէ : Պը աւ նու ու ուէյա
 հայաթէ , քօ ժը մանա վէքըր ժը նաւա փէլտէէ , քօ
 21 աւ ճէսէսէ ուի ան : Բու իմամ քի ման մանըն պը հան
 22 պունէ լը սէր մալա խօտէ : Պը տըլէ տօղրի ան նէզ
 պըն , ու պը գըթի իմանէ տըլէ ման ժը եարամազ զա
 միրէ հաթը փազըթ պունէ , ու ճէսէսէ ման պը աւա
 23 փաք հաթը շուշտընէ : Իյրարա ումուտէ պէ թանվ կէ
 24 ուանտըն ան պը բէն զիրա վաա քրօզ էմիս ան : Բու ժը
 հանվուտուուա մուգայէտ պըքըն , ժը մուհապէթուա ու
 25 ժը ամէլէ գանճուա դայրէթ պըտըն : Բու լը եէք ճի ճը
 վանարնէ խօ ան նան հանըն , չավան քօ ատէթէ հընը
 քան ան , լէ ան շիրէթ պըքըն , ու պախուսուուա չըգաս
 քօ նէզ պունէ աւ ու հուն տը պինըն :
 26 Զիրա բաշէ սանարնէ իլմէ տօղրիթիէ , պը իրատէ
 թէ կավա ան կիւնէ պըքըն , հէնի ժը ուի բէվան , ժը
 27 պօյ կիւնէան գուրպան նու մինն : Լէ պէքըմիշէ թըու
 սընէ շէրաաթէ ու զազապէ աղըրէ քօ աւ գըտ սանքը
 28 նօղան տէ պը խօ : էրքը եէքէ նօմօսէ Մուսայէ րէտ պըք
 րա , պը տըտօ , եա սըսէ շահիտան պէ մէրհամէթ տը
 29 հաթը պու գուշթըն : Հէնի չըգաս պէթէր ժը ա
 զապուա մուսթահապ տէ հասապ պըպան աւ , քօ Գու
 ուէ խօտէ լը պըն լընկէ խօ սանտ , ու խույնէ ահատէ
 նափաք հասապ քըր , քօ պը աուի աւ հաթը փազըթ
 30 պուն ու ժը Բուհա խնայէթուա քիւֆը քըր : Զիրա ան
 տը զանըն աուի քի կօ , Հայֆ ա մըն ան , ճէզատէ ան տէ պը

- տըմ, տը պէ Բապսղ ու տիսա, Բապսղ շէրաաթէ գաւ-
- 31 մէ խօ տէ պը պինն : Լը տէսթէ կանի խօտէ քէթըն,
թըռա քի մնզըն ան :
- 32 Ու աւ ուոյա ալուլան լը պիրա խօ պինըն, քօ բաշէ
հաթը ուօհնի պունէ, հուն էլէմէ փըռ էղիյէթան քը-
- 33 շանտըն : Ժը ալի քի պը սէրհէվտան ու սըխէթան ժը
ալէմու հուն թամաշա տը պուն, ու ժը ալի քի ժի ժը
ահվա սըխէթ քըշանտօղանու հուն իլհագ տը պօ պուն :
- 34 Չըմա քօ պը հաթը կրէտանան հուն հէմ տէրտ պուն,
ու թալանա մալէ խօ, հուն պը շագիթիէ գապուլ քը-
- 35 ըրն, չիւն հուն ֆէհմ քըրըն քօ լը աղիւմանա հէնի
գանճ ու պադի մայըն վարիյէթէ ո' հէյն, Նուա սէր-
- 36 պէսթիէ խօ պար մնտըն, քօ աղիմ իվաղէ ուի հէյն :
- 37 Զիրա ժը ուա լաղըմ ան սապը, քօ մէրամէ խօտէ պը
38 իճրա քըրընէ, ժը վատուա լայըգ պըպըն : Զիրա հէնի
հընրք զէման հէյն, ու աւ քօ տէ պէ, տէ պէ, ու տան-
- 39 ընի ժը ուի հաղ նա քան : Համա սատըգ պը իման տէ խէլաս
պըպան, ու էրքը եէքէ լը շունտա տը սնքընն, ճանէ
39 մըն ժը ուի հաղ նա քան : Համա ան լը շունտա նա սնքը-
նըն քօ հէլաք պըպըն, լէ ան իման դինըն, քօ ճանէ
մն խէլաս պըպան :

ՍԷՐ 11

- 1 Ու իման թէքմիլ իթիմաթէ ումուտ պուն դըշդան,
2 ու իսպաթէ նան խույան դըշդան ան : Զիրա պը ուիա
ժը ալուլանուա շէհատէթ հաթը տայըն :
- 3 Պը իման ան տը պանըն քօ տընէ պը քէլամուլահէ
իթիմա պու, ու ժը նան խույան դըշդան, աւ խույա-
յիան պուն :
- 4 Պը իման Սըէլ ժը խօտէուա ժը կայէն բէթըր գուր-
պան փէշքէշ քըր, քօ պը աուի ժը սատըգ պունէ
ուիուա հաթը շէհատէթ պուն, չըմա քօ ժը պօյ հէ-
տիէէ ուի, խօտէ շէհատէթ քըր, ու պը աուի ֆա-
րաղա մըր, համա հէժա խապէր տը տան :

- 5 Պը իման Ենօք ժը արտէ հաթը կօհնանտըն, քօ մը
րըն նն պինն, ու նն տիթըն պու, չըմա քօ խօտէ
տաի կօհնանտ, զիրա ժը կօհնանտընէ ուի ալու
հաթը շէհատէթ պուն քօ ժը խօտէուա մադպուլ ն :
- 6 Լաքին պէ իման ժը խօտէուա մադպուլ պէ մի մքին ն,
զիրա աւ քօ ժը խօտէուա նէզ տըպն, լաղըմ ն քօ
իման պինն, քօ խօտէ հէյն, ու իվազ տայօղ ն ժը
ուանուա քօ աուի արամիշ տըքըն :
- 7 Պը իման Նուհ ժը խօտէ պը էմի սննտընէ հէժա ժը
պօյ գըչդէդ նն խոյան ար թըուսիա կէմի ջէքըր, ժը
պօյ մալա խօ խէլաս քըրընէ, քօ պը աուի տընէ սուչ
ի խոյայի քըր, միրասիսօր պու ժը աւ սատադաթուա
քօ պը իման տը պն :
- 8 Պը իման Խպրահիմ կալա քօ կազի պու կօտարի քըր
լը աւ տնր ուապն, սու քօ աէ միրաս պը սննտանա,
- 9 ու ուապու ջու, ու նն տըղանը պու լը քօ տը ջօ : Պը
իման լը աւ սիյարա վատէտա սգա լը դուրպէթէտա
միւսաֆիր պու, ու հէման պը աւ հէմ վարիսէ վատէ
խհադ ու Եազուպէ թնլ լը շատրանտա սաքին պու :
- 10 Զիրա ժը աւ հաթը թէմէլ պուն պաժէրուա պէքէմիշ
տը քըրը պու, քօ աուի պինն քըրօղ միմար խօտէ ն :
- 11 Պը իման Սարա ժի զի րիյէթ հըֆղ քըրընուա դուվ
վէթ սննա, ու բաշէ ոթիթա խօ պըհուրթընէ էվլատ
- 12 վա, չըմա քօ վատ քրօղէ էմին հասապ քըր : Նուա
ժր աւ Եէքէ դան, աւ ժի ոգա մըրիէ, ժը ալիէ վըուի
թիէ դասա ըսթէրէ նղիւմանան ու ոգա լը քէնտըն
պահըէտա պուն դումէ պէ հասապ :
- 13 Աուանան պը իմանէ միրըն վատէ հէժա նն սննտըն,
լէ ժը տուրվն ուան պը տիթընէ շաղ պուն, ու իգրար
- 14 քըրըն քօ ուան Եապանճի ու միւսաֆիր ըն : Զիրա
ուան քօ ահլա գըչդան տը պէն, պէյան արքըն քօ
- 15 վաթան քի արամիշ տըքըն : Աւ պըուա էրքը աուի գիքը
պըքըրանա ժը քօ քի ուապուն, լը ուէ սնրէ շունտա
- 16 վէկէուանտընէ ոթիթա ուան հնպու : Համա նուա ժը

- հէնի գանճ վաթան յիւս արզու տըրրն , եանի ժը
 աղիւ մանիւսա , ժը պոյ ուիա խօտէ խօտէ ուան հաթը
 կօթընէ , ժը պոյ ուան Ֆլտի նա քն , զիրա ժը ուան
 ուս պաժէր յի հազր յըր :
- 17 Պը իման խորահիմ կազա ճոռըպանտընէ խաղէ
 գուրպան փէշքէշ զըր , աւ քօ վատէ սննար պու եւք
- 18 գուսըքէ խօ փէշքէշ տըրրր : ժը աուիւսա հաթը կօ
 թըն քօ պը խաղ ժը գաուս զիւրիյէթ տէ պէ կաղի
- 19 պան : Չըմա քօ տիւշի միշ պու քօ խօտէ ժը մըրիան
 ժի գըյաժ զըրընէ գասիր ան , ժը քօ քի պը թէմիլ
 յի աուի սննա :
- 20 Պը իման խաղ ժը պոյ աւ դըշդան քօ տէ պէն պը
 վէյլէմպէրիթի զըրընէ խայր տազա զըր ժը եսպու պ
- 21 ուս ու ժը եսաուսա : Պը իման եագու պ կազա քօ տը
 մըր , ժը գուուէգ եուսիֆուս ժը հոթ եէքէուս խայր
 տազա զըր . ու լը սէր տասյէ խօ պը քէթընէ սէճաէ
- 22 զըր : Պը իման եուսիֆ կազա քօ տը մըր , զիքը զըր
 ժը գուուէգ խորայէլուս ոսպունէ ուան ժը Սըսուէ ,
 ու ժը պոյ ասթիէ խօ թէնպիհ զըր :
- 23 Պը իման կազա քօ Սուսա զա սէ ման ժը պազ
 ու տիյէ խօ հաթը վէշարթըն , շըմա քօ զաուսքէ տիլ
 պէր տին , ու ժը ֆէրմանէ վատիշահէ նան թըուսան .
- 24 Պը իման կազա քօ Սուսա մնողըն պու , գասպուլ նան
- 25 զըր ժը գիլզա ֆիրասուսա էվլաստ պէ կօթընէ : Չիւնքի
 պը գազմա խօտէ թնով էղիյէթ զըշանտընէ հէնի բէ
 թըր հասապ զըր , նա քօ զէմանի սէֆայէ կիւնէէ ա
- 26 ժօթըն : Չիրա սէրհէփտէէ խօտէ . ժը խաղնէյէգ Սը
 սըրէ հէնի վըու մնողըն զէնկիւնիթի հասապ զըր , զիրա
- 27 պը զանընէ պէքէմիշ տըրրըր ժը խլազուս : Պը իման
 Սըսուէ հըշթ , ու ժը զազապէ վատիշահէ նան թըուսիա
- 28 շըմա քօ սապըր զըր ոգա քօ նան տիթըն տը պիւնն : Պը
 իման զըր պասէքէ ու ուէշանտընէ խօյնէ , հաթա քօ
 աւ ալուլ զայօղան հէլաք զրօղ ժը ուանուս նան գէվն :
- 29 Պը իման ժը պահուէ Սուս պըհուրըն ոգա ժը զուվա

- յիէ . քօ Մըսըուիյան ուիա պը ճանըպանտընէ դարգօ
 30 պունն : Պը իման հիսառէ Երիքովէ քէթըն , հաֆթ ու
 լը տօռա ուի պը կէռանտընէ :
- 31 Պը իման Փահիշէ Ռախար ճասուսան ժը պօյ պը սէ-
 լամէթէ գօպուլ քըրընէ պը իմանսըղան թնվ հէլաք
 նն պու :
- 32 Ու հէնի չը պէմ , չըմա քօ ոխթ թուննն ժը մըռա
 քօ նազլ պըքըմ , ժը պօյ Գէդէօնէ , Բարակէ ու Սամ-
 սօնէ ու Յէփթայէն ու Տավուտէ ու Սամուէլէ ու ժը
 33 պաշգա փէյդէմպերան : Ուան քօ պը իման փատիշահի-
 թիան Փաթհ քըրըն , սատագաթ չըղուլըն , ժը վա-
 34 տանուա կըհիշթըն , տնվէ սալանան կըրթըն : Գուվլէ-
 թէ ալրէ թամառանտըն , ժը տնվէ շուրէ խէլաս պուն ,
 կավա քօ զայիֆ պուն , գուվլէթ սանտըն , լը ճէնկտա
 պը գուվլէթ պուն օրտույէ դարիպան պէլա քըրըն :
- 35 Ժընան մէյիթէ խօ հաթը գօշյամ քըր սանտըն . հընը-
 քան իսքէնճէ քըշանտըն , ու ազտաթիթի գօպուլ նն
 36 քըրըն , քօ ժը գօշյամէթուա նայիլ պըն : Ու հընըքան
 ժի սէրհէվտան ու քութան , հէմ տախի կրէտան ու
 37 հապսան քըշանտըն : Հաթըն գէվըր պուն , պը պըռը-
 քէ հաթըն պուանտըն , ու թէրճիւպան քըշանտըն պը
 գօթիլէ շուրէ հաթըն գուշթըն , պը փօսթա միյէ
 ու պը փօսթա պըզընան հաթըն որկըրթըն . թուննն
 պուն հէմ սըլսընթի ու էղիյէթ պը քըշանտընէ կէռիան :
- 38 Գօ տընէ ժը ուանուա լայիգ նն պու , լը չէօլանտա ,
 լը ջիյանտա ու լը մաղարանտա ու լը գուլէ տընէտա
 ապարն հաթըն կէռանտըն :
- 39 Ու աուանան հէմի պը իման հաթըն շէհատէթ պուն ,
 40 վատէ նն սանտըն : Չըմա քօ խօտէ ժը պօյ մն հէնի
 գանճ դըշդ քի թէտարիք քըր , հաթա քօ ուան պէ
 մն թէքմիլ նն պըն :

ՍԷՐ 12

- 1 Նուա է մն ժի քօ աւ դաս ճիւմհիւրէ շահիտան
լը տօռա մնտա հաթը տանին հէյմ . հէմի կրանիթիէ
ժը սէր խօ լը ալի քի նմ պավէն , ու մն պը դօլայ
զապթ քրօղ կիւնէէ պնրտըն , ու լը պնր մնտա հաթը
տանին լը մէյտանէ ճէհտէտա պը սապրէ պազտըն :
- 2 Ժր Մէսիհուա . ժը դալավուղ ու թէքմիլ քրօղ իմանէ
մնուա մէզնքըն , քօ աւ ժը պօյ աւ շաղիթի է , քօ լը
պնր ուխտա սնքընի պու , խաչ պուն լը սէր խօ սննտ ,
չէրմ պուն հասապ նն քըր , ու լը ալիէ ռասթէ թախ-
թա խօտէ ռօնըչա :
- 3 Նուա պիրա խօ պինըն աուի , քօ ահվա սապը քըր
ժը կիւնէքեարանուա ժէուա զըտ կօթընուա , քօ նն պն
4 լը ճանէ խօտա ըահթ պըն ու սըսթ պըն : Հէժա դա-
սա խույն ռըժանտընէ պը ճէհտ քըրընէ լը դարչի կիւ-
5 նէան հուն նն սնքընինն : Ու աւ շիրէթէ հուն պիր
քըրըն քօ , ժը ոռա ոգա գուռանուա տը պէ . Գուռէ
մըն շիրէթէ խօտէ ըէտ մն քն , ու կավա քօ ժէ թէք-
6 թիր տը պի սըսթ մն պն : Զիրա Բապպ աուի քօ տը
հնպինն թէտիպ տըքն , ու տը քութն աւ հէմի էլ-
7 լատան քօ դապուլ տըքն : Էրքը ժը թէտիպուա հուն
տայանմիչ պըքըն , խօտէ պը ոռա ոգա պը էվլատան-
ուա մուամէլէ տըքն , զիրա քի՞ ժան գուռ նն աւ քօ
8 պավէ ուի աուի թէտիպ նա քն : Համա հուն էրքը
պէ թէտիպ պըսըն , ժը աուիուա քօ հէմիան հիսսէ-
տար սուն , պու քի հուն փիճ ըն ու նա էվլատան :
9 ժը ուի պաշգա ժը ալիէ ճէսէտէ պավէգ մն ժը մն-
ուա թէտիպ քրօղըն ժը ուանուա նմ հիւրմէթ տը քըրը
պուն , հէնի բէթըր ժը Պավէ ըուհանուա , նմ իթաաթ
10 նն քըն , քօ նմ պը ժին : Զիրա ուան հընըք ղէման
ոգա ժը ուանուա չավան խօշ տը հաթը պուն տիթըն
աւ կօրա թէտիպ տը քըրը պուն , համա աւ ժը պօյ

- 41 Ֆարսէէ մն տրքն , քօ ժը աղիղիթիէ ու իռա մմ
 42 հիսսէտար պըն : Ու պրուա հմր թէտիպ լը ու ի սիթէ
 տա ժը պոյ շաղիթիէ նա խուլայն . լէ ժը պոյ գառա
 վէթէ , լաքին բաշէ մէյվէ սէլամէթէ սատագաթէ
 գինն ժը ուանուա քօ պր աու ի թայիմ տը պըն :
- 42 ժը պոյ ու իա աւ տէսթ քօ սըսթ ըն ու աւ չքան
 43 քօ զայիֆ ըն պը շրտինրն : Ու ժը լընկէ խուա ու էյա
 ռասթ ջէքըն , հաթա քօ աւ քօ տր գուլն խուար նն
 44 պն , լէ շիֆա պրպն : Լը տու սէլամէթէ պըն , պը հէ
 մուանուա ու լը տու սատագաթէ , քօ պէ ու իա եէքէ
 45 նրքետարն խօտէ պը պինն : Սագըն պըն նն պն քօ եէքէ
 ժը ինայէթէ խօտէ մահրում պըպն , նն պն քօ գուրմ
 քի դահլիթիէ լը ժօր խուլայի պըպն . մաղարաթ քի
 պըպն , ու պը սէպէպէ ու ի , վըռան մուրտար պըն :
- 46 նն պն քօ եէքէ զինաքետար , էա մարտար պըպն ,
 սգա էսաուէ քօ տէլա դամմ քի հադա ալու , զայընէ
 47 խօ ֆուօթ : Ջիրա հուն աը զանըն քօ ֆարաղա բաշէ
 խօտտ վարիսէ պէրէքէթէ պըպն , լաքին ըյա պու , լը
 մու քօ ճիէ վօշմանիթիէ նն աիթ լը ճէր պալէ խօ ,
 ֆարաղա պը հէսրանէ ջահվան լէ կէուիա :
- 48 Ջիրա հուն պը տէսթ հաթը կըրթըն լը ջիյայէ նէզ
 նն պուն , քօ պը աղըր հէլ աը պա , նն ժի լը տիւ
 49 մանէ ու դահրիթիէ գաօըրլլէ : Ու լը տանկէ պօ
 բու է , ու տանկէ խապէրան քօ աու ի պըհիստօղան
 շունտա քըշիան , պը լալա քըրընէ քօ ճար քի ժի աւ
 20 սէօզ նէյն կօթըն ժը ուանուա : Ջիրա նն աըքետարը
 պուն թէհամիւլ քըրընէ ժը աւ թէնպիհուա , էրքը ճա
 նալար քի ժի լը ջիյէռա պը քէթըրա , տէ պը հաթը
 21 պա դէվըր պուն : Ու աւ գաս հիյայէթլի պու աւ հա
 թը աիթըն դըշգ քօ Մուսա կօ . Ղայէթ աը թըռսըմ
 22 ու աը լէրղըմ : Համա հուն լը Սիօն ջիէռա նէզ պուն
 ն , լը պաժէրէ կանի խօտէռա , լը սէմալի երուսա
 23 դէմուա , ու լը ճէմլլէթէ տնհ հաղարան մէլէքան : Ու
 լը աղլումանտու հաթը գայտ պուն լը քիլիսայէ հաթը ա

- վուր զայրնան , ու լը Շէրասթճիէ հէմիան լը խօտէռա ,
 24 ու լը հաթը թէքմիլ պուն բուհա սատըգանուա : Ու
 լը Մէսիհուա քօ միյանճիէ ահաա նուէ ան , ու լը հա-
 թը ուրժանտըն խույն քօ ժը խույնա Աբէլէ հէնի գանճ
 խապէր տըսան :
- 25 Սագըն պըն , նան պան քօ ըէտ պըքըն աուի քօ պը
 ոուա խապէր տըտան , զիրա էրքը ուան լը սէր արտէ
 քէլամուլլահէ խապէր տայօղ պը ըէտ քըրընէ խէլաս
 նան պուն , հէնի չը՛ գաս բէթըր ան , էրքը ժը ազիւ-
- 26 մանէ խապէր տայօղ ոույա խօ պատըն : Գօ տանկէ
 ուի ուէ չաղէ արտէ հըչգանտ , համա անվա , վատ
 քըրըն ու տը պէ , թէգըրար տէ պը հըչքինըմ՛ նա թան-
- 27 նէ արտէ , լէ ազիւման ժի տախի : Ու աւ թէգըրար
 խապէր նիչանտըտան թէպտիլ պունէ հաթը հըչքանտըն
 դըչգան , ոգա դըչգէդ շէպուն . քօ հաթը նան հըչ-
- 28 քանտըն դըչգան դապի պը մինըն : Նուա նան հըչքան-
 տըն վատիչահիթիէ ան պը գասպուլ քըրընէ , ան վէթ
 պը կըրըն աւ ինայէթէ քօ պը աուի ժը խօտէռա մագ-
 պուլըն , պը էտէպ ու պը տինտարիթիէ իպատէթ պը-
- 29 քըն : Ձիրա խօտէէ ման թէլէֆ քըրօղ ալըր ան :

ՍԷՐ 13

- 1 Պրէ հանպանտըն լը նալ ոտա դապի պը մինան :
- 2 Միւսաֆիր գասպուլ քըրընէ պիր ման քըն . զիրա պը աուի
- 3 հընըքան պը նանգանրնէ մէլէքան գասպուլ քըրըն : Լը
 սիրա ոտա պըն մահպուսան , ոգա քօ հուն ժի պը
 ուանուա մահպուսըն , ու էղիյէթ քըչանտօղան ոգա քօ՝
- 4 է ո ժի ճէսէտ հէյն : Ձանվըճանտըն ժը պըն իզղէթլի ան ,
 ու լըհէֆ պէ լէքէ ան , լաքին ֆահիչան ու զինաքէարան
- 5 խօտէ տէ հիւքմ պըքան : Մէչըէպէ ո պէ թամա պը-
 պան , պը աւ հաղըր հաթը տիթըն դըչգան դանաաթ՛
- 6 պըքըն . զիրա աւ կօ քի , Գաթ անղէ դա տէ նան հէ-
 լըմ՛ , ու դաթ անղէ դա տէ թէրք նան քըմ՛ : վուսան քօ

- պը ճէսարէթ քըրընէ պը պէն , Բապպ եարտըմճիէ մըն ան ,
 ու անզ տէ նան թըուսըմ , մանուկ ժը մըուա տէ չը պըքան :
 7 Պիրա խօ պինըն գուլաղուզա խօ , ուան քօ քէլամուլ-
 լահէ ժը ոուա կօթըն , ու լը ախըրէ հէրաքէթէ ուան
 պը մէզան քըրընէ , ժը իմանա ուանուա ույմիչ պըն ,
 8 իսա էլ Մէսիհէ տօ ու իուօ ու ժը էպէտէ հէման աւ ան :
 9 Տիւրլա տիւրլա ու պը էճնէպի թալիման ժը տանրէ
 տանր մէյըն քաշանտըն , զիրա գանճ ան քօ տըլ պը ինա-
 յէթէ սապիթ պան . ու նա պը թաաման , քօ պը ուան
 ֆայտէ քի քէսպ նան քըրըն ուան քօ վուսան ջուն :
 10 Սեզան քի ման հէյան ժը ուի քօ հիւքմաթէ ուան թուն-
 11 նան խուարընէ , քօ ժը շատրուա խըզմէթ տըքըն : Ձիրա
 խույնա աւ հայվանան քօ սըբարանէ տը հաթը պու պը-
 ըն ժը պօյ կիւնէյան պը տէսթէ պաշ իմամէ , ճէսէտէ
 ուան ժը օրտուէ տանրվան տը հաթը պու շալութանտըն :
 12 ժը պօյ ուիա Մէսիհ տախի , պը խույնա խօ գալմէ ժը
 պօյ վապըթ քըրընէ ժը տանրիէ տանրվան էգիյէթ քըշանտ :
 13 Նուա որըն ան ժէուա ուապըն ժը օրտուէ տանրվան , սէր
 14 հէվտէ ուի լը սէր խօ պը սանտընէ : Ձիրա լըվըր
 պագի մայըն պաթէրէ ման թուննան լէ աւ քօ տէ պէ ,
 15 ան աուի արամիչ տըքըն : Նուա պը տէսթէ ուի ժը խօ-
 տէուա տայիմա գուրպանա համտէ վիշքէչ պըքըն ,
 եանի մէյվէէ լէվա ման քօ նավէ ուի զիքը տըքըն :
 16 Ու գանճիթի քըրընէ հէմ թէսատուգէ պիր ման քըն .
 17 զիրա խօտէ ժը ահվա գուրպանան հազ տըքան : ժը
 գուլաղուղէ խօուա իթաաթ պըքըն ու միւթէհ պըպըն .
 զիրա ուան ժը պօյ ճանէ ո հէշար տը սանքընըն , ոգա
 քօ տէ ճէվապ պըտըն , վուսան քօ ուիա պը շաղիթիէ
 պըքըն , ու նա պը ախ քըշանտընէ , զիրա ուիա ժը ոուա
 18 պէ ֆայտէ տը պան : ժը պօյ ման տովա պըքըն , զիրա ան
 գանճիչ պուն ան , էրքը գանճ զամիրէ ման հէյան , ու լը
 հանր դըշդ-տա ան տը խուաղըն քօ գանճ հէրաքէթէ
 19 ման պըպան : Ու պախուսուս ըէճա տըքըմ քօ ուիա
 հուն պըքըն . վուսան քօ ժը ոուա զու վէկէուըմ :

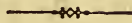
- 20 Ու խօտէէ սէլամէթէ քօ ժը մըրիան ըաքըր րապպէ
մա՛ Մէսիհէ , քօ պը խույնա էպէտի ահտէ մա՛զըն շը-
- 21 վանէ միյան ա՛ , Ո լը հէմի ամէլէ գանճտա գալի պը-
քա՛ , մէրամէ ուի քըրընէ , ու լը նալ ոտա լը պա՛ր
ուի հաթը խօշ պուն պըքա՛ պը տէսթէ իսա էլ Մէսի-
հէ , քօ ժը ուիուա էպէտ ըլ էպէտ իգղէթ պըպա՛ . Ամին :
- 22 Ու ժը ոուա լալա տըքըմ՛ , է՛յ պրէան , ժը սէօզա
շիրէթէուա թէհամիւլ պըքըն . չիւն քի ժը ոուա մը
- 23 մուխթասար նըվիսանտ : Պը զանըն քօ պրէէ մա՛ Տի-
մօթէոս հաթիս պա՛րտան , պը ուիուա էրքը զու պէ
- 24 տէ ո՛ պը պինըմ՛ : Սըլալան պըքըն ժը հէմի գուլալու-
զէդ խօուա , ու ժը հէմի ազիզանուա ժը ոուա սըլալան
- 25 տըքըն ուան քօ ժը իտալիան ըն : Ինայէթ պը ո հէ-
միան պըպա՛ , Ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ԵՍՊՈՒՊ

ՄԷՐ 1

- 1 Եազուպ դուրա խօտէ ու Բասպպ իսա էլ Մէսիհէ ,
ժը ոռա ժը տուանզտոնհ սիլսիլանուա քօ լը հէմի ալի
պէլա սյուն ան , սըլավան տըքան :
- 2 Եյ պրէտոն՝ կավա քօ հուն աը գէվըն լը նավա տիւր-
լա տիւրլա թէճրիւպանտա , ու իա թէքմիլ շաղիթի հա-
- 3 սասպ պըքըն : Ու պը զանըն քօ , իմթիհանէ իմանէ ո
4 սասպր աը շըղուլն : Համա թէքմիլ ամիլէ սասպրէ պըպան .
հաթա քօ դաթ լը դըշդ-քի տա գէմանի է ո թուննան
պան , թէքմիլ ու թամ պըպըն :
- 5 Ու էրքը եէքէ ժը ո լը իլմտա գէման , պրա ժը խօ-
տէ տիլէկ պըքան , քօ ժը հէմիանուա պը ճէօմէրաթիթի
տըտան , ու սէրհէվտէ նա քան , ու ժը ու իռա տէ պէ
- 6 տայըն : Լաքին դաթ շիւփհա քի նան քըրընէ , պը իման
պրա տիլէկ պըքան . զիրա աւ քօ պը վէսվէսէ ան տը
մինան , ժը պա հաթը հըշքանտըն ու թէվիլէօիան
- 7 տալղայէ պահրէ : Պրա աւ մանուլ թախմին նան քան
8 քօ ժը խօտէ դըշդ-քի տէ պըսթինան : Մանուվէ տու
ֆըքը , լը հէմի ուէյա խօտա գարարսըղ ան :
- 9 Լը ալչախ հալտա պուն պրէ , լը սէր պըլընտիթիէ
- 10 խօ պրա բասնա խօ պըքան : Ու աւ քօ զէնկին ան , լը
սէր ալչաղիթիէ խօ . զիրա ողա կուլա կիյաէ տէ պը-

- 11 հուրն : Զիրա կալա քօ դալ պը հէրարէթէ ու տը պն , կիյաէ հըշք տըքն , ու կուլա ուի աը ոըմն , ու հաթը խոյան տիլպէրիթիէ ուի զայ տըպն , ահվա ժի զէնկին լը ուէյա խօտա տէ սօլմիշ պըպն :
- 12 Խօղի ժը աւ մնուուվա քօ լը թէճրի պատա սապր տըքն . զիրա պը թէճրիւպէ պունէ , թաճա հայաթէ տէ պըսթինն , աուի քօ Բապպ , աուի հնպանտօղանուա
- 13 վա'տ քըր : Նն' պն քօ եէքէ քօ լը նալ թէճրիւպէ տա ն , պէժն , էրքը նղ ժը խօտէ թէճրիւպէ տըպըմ . զիրա խօտէ պը քէօթի դըշդան նա'յն ճէուպանտըն .
- 14 նն ժի աւ եէքէ տը ճէուպինն : Հաճա հնր քնս դէ ճէուպանտըն , ժը արզուէ խօ հաթը քըշանտըն ու խա
- 15 բանտըն : Ժը ուի քէվն արզու պը ալըս մայընէ կիւ նէան տըպն , ու կալա քօ կիւնէ իճրա տըպն , միրըն
- 16 տըպն : Մն'ըն խաբանտըն՝ էյ տնլպի պրէան : (17) Հնր տայընէ գանճ ու թէքմիլ պախշիշան ժը ժօր ըն , ու ժը Պավէ ոօհնիէ դէնն խուարի . քօ լը ուխտա գաթ
- 12 թէպտիլթի , եա վէկէուանաի սի քի թուենն : Պը միւրատ քըրընէ մն զա պը սէօղա տօղրիթիէ քօ նմ
- 19 թուրֆանտա քի մախլուգաթէ ուի պըպըն : Նուա՝ էյ տնլպի պրէէդ մըն հնր քնս ժը պըհիստընուա զու պրա պըպն . ու ժը խապէրտանուա կրան , ու ժը սուհա
- 20 թընուա կրան : Զիրա հնրսէ մնուուվ սատագաթէ խօտէ նա' շըղուլն :
- 21 Ժը պօյ ուի հնր մուրտարիթի ու վըուիթիէ քէօթի թի , պը թէրք քըրընէ , լը նալ ոտա հաթը աթօթըն սէօղէ պը մահճուպիթիէ գապուլ պըքըն , քօ աւ ճանէ ո' խէրս քըրընէ գատիր ն :
- 22 Իճրա քրօղէ սէօղէ պըպըն ու նա' թաննէ պըհիստօղ
- 23 ու հուն խօ մն խաբինըն : Զիրա էրքը եէքէ թաննէ պըհիսթօղէ սէօղէ տըպն , ու իճրա քրօղ նն'պն , աւ տը մինն մնուուվ քի , քօ լը նալ լիւքէտա սուրէթէ
- 24 վուճուտէ խօ նազար տըքն : Զիրա պը նազար քըրընէ աւ խօ տի , ու պըհուրի ջու , ու զուվն պիւր քըր ,

- 25 Էրբը աւ չը թարզ մանուլ քի ան : Լաքին աւ քօ պը տիգաթ քըրընէ լը թէքմիլ նօմօսա աղատիթիէ տը նըհէռան , ու լը ուխտա տը սանքընան , պը պիր քրօղ պըհիստօղ նա՛ պան , լէ ամէլ իճրա քրօղ ան , աւ մանուլ
- 26 լը ամէլէ խօտա սաատէթլու տէ պըպան : Էրբը եէքէ աւ խօ տինտար թախմին տըքան , ու զըմանէ խօ զապթ նա՛քան , լէ տըլէ խօ տը խաբինան , տինէ աուի պաթալ
- 27 ան : Լը պա խօտէ ու Պալ , փաք ու պէ գօուսուր տին ուխա ան . օղրամիլէ սէվիան ու ժընէպիան պըպան լը ռխթա սըխընթիէ ուանտա , ու աւ խօ ժը տընէ պէ գօուսուր պըբէ :

ՍԷՐ 2

- 1 Էյ պրէէդ մըն՝ նա՛ պան քօ պը խաթր պըկըրն իմանէ րապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ , քօ աւ րապպէ ճէլալէ ան :
- 2 Զիրա էրբը լը նալ ճէմաաթէ ո՛ մանուլ քի պը ճըլէ գանճ պէ , քօ կիւսթիրէ զէռինէ ուի հանպան , լը ուէ
- 3 Ֆագիր քի ժի պէ պը ճըլէ նա՛ շուշտի : Ու հուն մէղանքըն լը սէր աուի քօ ճըլէ ուի գանճ հանպան , ու պէժըն . էրբը դու լըվըր ուօնի պը խօշ , ու ժը աւ Ֆագիրուա պէժըն , էրբը դու լը սէր փիան լը ուէ պը
- 4 սանք , եախօտ ուօնի լը պըն փէլա լընկէ մըն : Ուէ չաղէ զամիրէ ո՛ թաղիլ նա՞քան , ու հուն պը եարա
- 5 մազ Ֆըքը հաքիման նա՞պըն : Պը պըհէն՝ էյ տանլի պրէան , խօտէ Ֆագիրէ տընէէ հան նա՞ պըժարթ՝ ուան քօ պը իման զէնկին ըն , ու միրասճիէ աւ փատիչահիթինան , քօ փատ քըր ժը ուանուա քօ աուի տը հան
- 6 պինըն : Լաքին հուն Ֆագիրան ըէղիլ քըրըն , զէնկինան նը՞նըն քօ ժը ոուա զուլ՝ տըքըն , ու ո՛ լը մէհ
- 7 քէմանտա տըքչինըն : Ուան նը՞նըն քօ քիւֆը տըքըն աւ նալէ գանճ քօ լը սէր ո՛ հաթիան կաղի քըրըն :
- 8 Նուա էրբը հուն լը կօրա փըթէպէ , ճիրանէ խօ ոգա խօ պը հանպինի , նօմօսէ փատիչահանէ իճրա տըքըն ,

- 9 հունն գանճ տըքըն : Համա երքը պը խաթը պըքըն ,
կիւնէ տըքըն , ժը նոմօսէ սգա գապահաթլիան թաղիը
- 10 տըպըն : Զիրա քի քօ կըժք նոմօսէ իճրա պըքն , ու
լը դըչդ քի տա խաթա տըքն , աւ ժը հէմի նոմօսուա
- 11 սուչի տըպն : Զիրա աւ Դաթլ մա՛քն կօթօղ՝ զինա
ժի մա՛քն կօ . նուա երքը զինա նա՛ քի , համա գաթլ
- 12 պըքի , նոմօսէ խարապ քրօղ տըպի : Վուսան խապէր
պըտըն , ու վուսան ամէլ պըքըն , ոգա քօ պը նոմօսէ
- 13 աղատիթիէ հուն տէ հիւքմ՝ պըն : Զիրա պէ մէրհա-
մէթ շէրաաթ տէ պըպն ժը աուիուա քօ մէրհա-
մէթ նա՛ քն , մէրհամէթ լը պնր շէրաաթէ բասնա
խօ տըտն :
- 14 Զի՞ ֆայտէ , էյ պրէան՝ երքը եէքէ պը պէ , իմանէ
մըն հէյն , ու ամէլ թուեննա՛ պն , մէկէր իման տը-
- 15 քեարա՞ աուի խէլաս պըքն : Ու երքը պրէ քի , եա
խուչք քի դահզի պըպն , եա միւհթաճ է դաամէ հէմի
- 16 ույան : Ու ժը ո՛ եէքէ ժը ուանուա պէժն , Հնուրն պը
սէլամէթէ , կէրմ՝ պըն , ու թէր պըն , համա երքը ժը
ուանուա , ժը կօվտաուա իգթիզա դըչդան նա՛տըն չի՞
- 17 ֆայտէ : Ահվա ժի իման երքը պը խօուա ամէլ թուը-
- 18 նա՛ պն , աւ ժը խօուա մըրի՛ն : Համա եէքէ տէ պէ-
ժն , է դա իմանէ դա հէյն , ա մըն ժի ամէլէ մըն
հէյն , ժը մըուա դու իմանա խօ պէ ամէլ նիչան պը-
տն , ու նղ ժը դաուա նիչան պըտըմ՝ իմանէ խօ ժը
- 19 ամէլէ խօ : Դու իման դինի քօ խօտէ եէքն , գանճ
- 20 տըքի , շէյդանան ժի իման դինըն , ու տըլէրղըն : Համա
տը խուաղի՞ պը զանի , քօ իման պէ ամէլ մըրի՛ն , էյ
- 21 մաուուլէ պաթալ : Իպրահիմ՝ պապէ մա՛ պը ամէլ սա-
տըդ՝ նա՞ պու , կալա քօ գուուէ խօ խօագէ լը սէր
- 22 սեղանէ տնրանի գուրպան քըրընէ : Մէզն տը՞քի , քօ
իման պը ամէլէ ուի թնվ շըղուլի , պը ուի ամէլէ իման
- 23 թէքմիլ պու : Ու խապէրէ քըթէպէ թէմամ՝ պու , քօ
տը պէ , Իպրահիմ ժը խօտէուա իման անի , ու աւ ժը
ուիուա սատագաթ հաթը հասապ պու , ու աւ տօս-

- 24 թէ խօտէ հաթը կօթըն : Տը պինը՞ն քօ մնուուվ պը
 25 ամէլան սատըդ տըպն ու նա՛ թմնէ պը իման : Վու-
 սան ժի ֆահիչէ Ռախար , նա՞ քօ պը ամէլան սատըդ
 պու , կալա քօ ճասուտան դատուլ քըր , ու պը պաշ-
 26 դա ուէ քի ուան պնրտա : Ձիրա չալան քօ կօվտա պէ
 ճան մըրի ն , աչվա ժի իման պէ ամէլ մըրի ն :

ՍԼԻ 3

- 1 Փըու խօճտան մն'պըն՝ էյ պրէան , չիւն պը զանըն
 2 քօ , հէնի մնղըն աղապան նմ աէ պըսթինըն : Ձիրա
 նմ հէմիան լը վըու գըլղտանտա խաթա տըքըն . էրքը
 եէքէ , լը սէօզտա խաթա նա՛քն . քեամիլ մնուուվ
 աւ ն , ու հէմի կօվտաէ խօ ժի դատիր ն զապթ քը-
 3 ըն : Մէղնքն քօ նմ լը տնվէ հասպանտա կէմ տա
 դինըն , քօ ուան ժը մնուա իթաաթ պըքըն , ու հէմի
 4 վիւճիւաէ ուան նմ տը վէկէոինըն : Վահա կէմիան
 ժի չը դաս գըլղէդ մնղըն ըն , ժը շիտէթ պայան դէնն
 աթօթըն . լաքին պը վըու բըջուք տիւմանէ դէնն զըվը-
 ոանտըն , քի ժան ալի քօ տիւմանճի պը խուազն :
 5 Աչվա ժի զըման աղա քի բըջուք ն , ու գըլղէդ մն-
 զընան խապէր տըտն . վահա բըջիքի ալըր , չը դաս
 6 քէրէսթէ տըտն վէ խըսթըն : Ձըման ժի ալըր քի ն ,
 տընէէ նահադիթիէ , զըման լը աղաէդ մնտա վուսան
 հաթիս տանին , քօ կօվտա հէմի պը լէքէ տըքն , ու
 տէվրա էօմիէ տըտն վէխըսթըն . ու աւ ժը ճէհէննէմէ
 7 դէ ալէվ պուն : Ձիրա կէրէք է ճանալարան , կէրէք է
 դէյրան ու կէրէք է սողունան հէմ լը ալտա պուն
 թապիաթէ հայվանան , ժը թապիաթէ ինսան զապթ
 8 տըպըն , հէմ զապթ պուենն : Համա զըման , ժը մն-
 ոուվան դաթ եէքէ դատիր նընն զապթ քըրընէ , զապթ
 նն պուեն գըլղէ քէօթի ն , ժը մըրըն անօղ աղուէ
 9 գըթա ն : Պը աուի նմ միւպարէք տըքըն խօտէ ու
 Պապէ , ու պը աուի նմ ժը մնուուվանուա պէտտուվա

- տըքըն , ուան քօ լը սուրաթա խօտէ խալի՛ պունն :
 40 Հէման ժը աւ տնվէ դէնն տնր խայր սուվա ու պէտ-
 տուվա . դըչդէ հանա՛ էյ պրէէդ մըն , լաղըմ նընն
 41 քօ ահվա պրպն : Գաթ ժը դանի քի , հէման ժը աւ
 42 եէք տնվէ ավա դահլ ու շիրին տնրդէ՞ : Մէկէր դա-
 պիլն ան էյ պրէէդ մըն՝ քօ տարա հէժէլէ զէյթուն պի-
 նն , եախօտ մէվ հէժիլան պինն . վուսան ժի դապիլ
 նընն քօ ժը եէք դանի է պը խօյ ու շիրին ալ տնր
 43 պէ : Լը նալ ոտա ալիմ ու պը ագլ քի՞ հէյն . պրա
 աւ պը հէրաքէթէ գանն նիշան պըտն ամէլէ խօ պը
 44 մահճուպիթիէ իլմէ : Համա էրքը լը տըլէ ոտա հասէ-
 տէ դահլ ու բուհա նիղաէ հէյն , բաննա խօ մա՛տըն
 44 ու տօղրիթիէ տնրնվ մն տնրինըն : Իլմէ հան ժը ժօր
 նընն , լաքին տիւնեալի , նէֆսանի ու շէյդանի ան :
 46 Զիրա լը քօ քի հասէտ ու նիղա հէյն , լը ուէ ան նի-
 47 զամսըղիթի ու հէմի դըչդէ քօթի : Համա իլմէ ժօրին
 ալուլ փաք ան , բաշէ պը սէլամէթ , մահճուպ , պը
 իթաաթ . ժը մէրհամէթէ ու ժը մէյվէէ գանն դըժի ,
 48 պէ զարաղ , ու տուռիթի նա՛ քն : Ու մէյվէէ սատա-
 գաթէ պը սէլամէթէ դէ աթօթըն ժը ուանուա , ուան
 քօ սէլամէթ իճրա տըքըն :

ՄԷՐ 4

- 1 Լը նալ ոտա ճէնկան ու գավղայան ժը քօ՞ տըպըն ,
 ժը ուիա նը՞նն , եանի լը աղաէ ոտա ճէնկ հնլանտօղ
 2 ժը տըլ պըժանտընէ : Արղու տըքըն , ու մալիք նա՛ պըն .
 գաթլ տըքըն , ու հասէտ տըքըն , ու լը տէսթ նայնըն .
 գավղա տըքըն , ու փէշ տըջուն , ու մալիք նա՛ պըն .
 3 չըմա քօ տիլէկ նա՛ քըն : Տիլէկ տըքըն , ու նա՛սթինըն .
 զիրա պը քէօթի նիյէթէ տիլէկ տըքըն . հաթա քօ ժը
 4 արղուէդ խօուա խարճ պըքըն : Էյ զինաքեար մէր ու
 ժընան , հուն նըղանըն քօ տօսաթիթիէ տընէէ հան լը
 պնր խօտէ տըժմինիթի ան . նուա հնր քի քօ տը խուա-

- 5 զն՝ աօսթէ տրնէ պն՝ , տրժմրնէ խօտէ տրպն՝ : Եօխսա
 թախմին տրքրն հունն , քօ Գրթէպ նաֆիլէ՞ տրպէ . Լը
 նալ մնտա սաքին պունն ըունն , ժը հասէտուա վըռ
 6 մէյլ տրքն : Լաքին խօտէ հէնի մն՛զըն ինայէթ տրտն .
 ժը պոյ ուխա տրպէ . խօտէ ժը մաղրուրանուա զըտ տը
 սնքրնն , համա ժը ալչաղ կէօնիւլիանուա ինայէթ տը
 7 տն : Նուա ժը խօտէուա միւթէհ պըն . զըտա Շէյդա
 8 նէ պը սնքրնըն , ու ժը ո՛ տէ պը ուէվն : Ժը խօտէուա
 նէզ պըն , ու աւ ժը ոուա տէ նէզ պըպն . էյ կիւնա
 քեարանն , տէսթէ խօ փազըժ պըքըն . հէմ , եա՛ տու
 9 ֆըքրլիանն , տըլէ խօ փազըժ պըքըն : Տէրտ պըքընըն ,
 ու գասապլէթ պըքըն , ու պըկըրըն . քէնընէ ո՛ ժը գա
 10 սալէթուա , շաղէ ո՛ ժը տէրտուա թէպտիլ պըպն : Լը
 պնր խօտէ ալչաղ պըն , ու աուի ո՛ տէ պըլընտ պըքն :
 11 Էյ պրէանն , հնվուտու գէմ մնքըն , պրէէ խօ գէմ
 քրօղ ու պրէէ խօ հիւքմ քրօղ , նօմօսէ գէմ տըքն .
 ու նօմօսէ հիւքմ տըքն . ու էրքը նօմօսէ հիւքմ պը
 12 քի , նօմօսէ իծրա քրօղ նընի , լէ հիւքմ քրօղ ի : Նօ
 մօս կրէտայօղ ու հիւքմ քրօղ եէքն , աւ քօ ժը խէլաս
 քըրընուա ու հէլաք քըրընուա գատիրն . համա դու
 քի՞ ի , քօ պաչգասիան հիւքմ տըքի :
 13 Նուա կօտարի պըքըն հունն քօ տըպէն . իոօ , եա
 սըպէ անէ հանըն ֆիլան պաժէրէ , ու լը ուէ սալ քի
 տէ պը սնքրնըն . անէ ալըչիլէրիչ պըքըն ու գազանն
 14 պըքըն : Հունն քօ չը պունէ սըպէ նըզանըն , զիրա էօմ
 րէ ո՛ չիսն . չիւնն քի աւ հէլմ քիսն . քօ հընըք ռիթ տը
 15 խույա ու բաչէ նապատիտ տըպն : Լը տէլա ուի կէրէք
 պը կօթանա , էրքը խօտէ ոասթ պինն ու անմ պըժին .
 16 դըչդէ հանն , եա աւ՝ անմ տէ պըքըն . Լաքին նուա լը
 սէր մաղրուրիթիէ խօ իֆթիխար մնքըն , հէմի ահվա
 17 իֆթիխարան ժը եարամաղէ նն : Նուա հանքի քօ գանն
 քըրընէ տըզանն ու նա՛քն աւ կիւնէ ան ժէուա :

ՍԷՐ 5

- 1 Նուա ո՛րըն՝ է՛յ զէնկինան , ժը պոյ աւ պէլայան քօ
 2 լը սէր ո տէ պէն՝ պըրընէ պըկըրըն : Զէնկինի-
 թիէ ո՛ չիւրիւմիչ պոււն , ու ճըլէդ ո թաամէ կըզուզ
 3 պոււն : Զէն ու զիվէ ո՛ փարս պոււն , ու փարսէ ուան
 լը գարչիէ ո՛ ժը պոյ շէհատէթէ տէ պըպն . ու կօշթէ
 ո՛ ոգա ակըր տէ պըլսօ , ժը պոյ ոյա բաշինէ հուն
 4 խաղնա թօփ նն քըրըն : Վահա իւճրէթէ զնվիէ ո՛ հա-
 սատ քըօղ փալայան քօ հուն լը ճէմ խօ տանին ն ,
 Ֆէրեատ տըքն ու Ֆէրեատէ հասատուորան լը կօյա
 5 րայպէ ասքէրէ կիհիշթ : Լը սէր արտէ հուն զէվգ ու
 սէֆա աթօթըն , տըլէ խօ խօյի քըրըն ոգա քօ ժը պոյ
 6 ոյա սէրթէքըրընէ : Ո՛ հիւքմ քըր ու գուշթ սատը-
 գէ , քօ ժը ուա զըտ նա տը սնքընը պու :
- 7 Նուա է՛յ պրէան , հաթա հաթընէ րայպէ սապը պը-
 քըն , վահա ճօթքեար ժը գըրմէթլի մահսուլէ արտէ-
 ուա պէրլէմիչ տըքն , հաթա քօ պարանէ ափուլին ու
 8 բաշին պըսթինն : Հուն ժի սապը պըքըն , տըլէ խօ
 9 գավի պըկըրն , Զիրա հաթընէ րայպէ նէզ ն : է՛յ պը-
 րէան լը գարչի հնվուտուան ախ մնքչինըն , հաթա
 հիւքմ նն պըն , վահա հաքիմ լը պնր տնրիէ տը սն-
 10 քընն : է՛յ պրէէդ մըն , լը մէշապթ քըշանտընտա ու
 սապրտա պը նէվա խօտէ խապէր տայօղ փէյղէմպէրան
 11 ժը խօուա իպրէթ պըկըրն : Վահա ժը սապը քըօղան-
 ուա նմ խօզլի տըքըն , սապրէ էյուպէ հուն պըհիս-
 թըն , ու էնճամիէ րայպէ ո՛ տին , քօ րայպ պըվըռ-
 մէրհամէթ ու մէրհամէթլի ն :
- 12 Ժը հէմիան ափուլ է՛յ պրէան , սօնտ մնքըն նն պը
 աղիւման ու պը արտէ ու նն ժի պը պաշգա սօնտէ ,
 լէ պէլէէ ո՛ պէլէ պըպն , ու նա՛է ո՛ նա՛ , հաթա քօ
 լը պըն հիւքմու աղապէ նն գէվըն :
- 13 Էրքը ժը ո՛ եէքէ լը մէշապթտա ն , պրա տովա

- պըքսն , էրքը տըլէ եէքէ շէն ան , պրա իւահի պը խոյ-
 14 նա : էրքը ժը ո եէքէ նախօշ ան երէցէդ քիլիսէյէ պը-
 րա կաղի պըքսն , լը սէր ուի պրա տուվա պըքըն , պը
 15 նալէ Բապպ պը ոուն , ոուն պըքըն աուի . Ու տուվա-
 յէ իմանէ ժը նախօշուա տէ շիֆա պըտան , ու Բապպ
 աուի տէ ուքսն . ու էրքը կիւնէ ժի քըրիան տէ ժէ-
 16 ուա ալֆի պըպսն : ժը հանվուտուուա գապահաթէդ-
 խօ իգրար պըքըն ու ժը պոյ հանվուտու տուվա պը-
 քըն , քօ շիֆա պըպիւնըն , փըո գուվվէթէ հէրարէթլի
 17 տուվաէ սատըգէ հէյսն : Էլիա պը մանուա էլէմտաշ ման-
 ոուվ պու ու տուվա քըր քօ պարան նան պարան , ու
 լը սէր արտէ սէ սալ ու շէշ ման պարան նան պարի :
 18 Ու տիսա տուվա քըր , ու աղիւման տիսա պարան տա
 ու արտ մահսուլէ խօ տա :
 19 Էյ պրէան , էրքը ժը ո եէքէ ժը տօղրիթիէ շաշ պը-
 20 պսն ու եէքէ աուի պը վէկէուինան : Պը զանը պսն քօ աւ
 քօ կիւնէքեարէ ժը ոէյա խօ շաշ տը վէկէուինան , ճան
 քի ժը մըրէնէ խէլաս տըքսն ու փըո կիւնէան տընը-
 խէֆան :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՊԵՏՐՈՍ

ՄԵՐ 1

- 1 Պետրոս ընտուլէ իսա էլ Մէսիհէ, ժը ո՛ ժը միւսաֆիրանուա քօ պէլա պունն լը Պօնտօսէ, լը Գաղատիայէ, լը Կապադովկիայէ, լը Ասիայէ, ու նաւա Բիւթանիայէ, քօ լը կօրա թագտիրէ ֆէտէրուլլահէ պը ազիդիթիէ Բուհէ, ժը պօյ իթաաթէ ու ժը պօյ ոըըքանտընէ խոյնա իսա էլ Մէսիհէ, հուն հաթըն պըժարթըն, ինայէթ ու սէլամէթ լը սէր ո՛ վըռ պըպն :
- 3 Միւսպարէք ան իօտէ ու Պալէ Բապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ, աւ քօ մն, լը կօրա վըռ մէրհամէթէ խօ, պը տէսթէ ժը մըրիան գըլամ քըրընէ իսա էլ Մէսիհէ, ժը կանի ումուտուա մն թէքրար զա : ժը պօյ խարապ նա՛ պուն, նա՛ փաք նա՛ պուն, ու սօլմն նա՛ պուն միրասէ . քօ լը ազիւմանտա ժը պօյ ո վէշարթիւն :
- 5 քօ պը գուվիլէթէ իօտէ հուն հաթըն վէշարթըն պը իմանէ ժը պօյ աւ խէլասէ, քօ հաղըր պուն լը ախըր զէմանտա աշիքեար պունէ : քօ պը աուի հուն շաղտըպըն . Ֆարդա նուա չափան քօ իղթիզա տըքն, հընըք ոխթ հուն պը գասալէթ պունն պը տիրլա տիրլա թէճրիւպէան : վուսան քօ թէճրիւպէէ իմանէ ո՛ քօ ժը հաթը հէլաք պուն զէուէ հէնի պը գըլմէթլի

- ան, ֆարդա աւ պը ալըր դալ տըպան, պէ տիթըն, պը
 մէտհ ու պը իղղէթ ու պը ճէլալ ոխթա աշիքեար պու-
 8 նէ իսա էլ Մէսիհէ : Աւ քօ հուն նա՛ տին՝ հասպանտըն,
 քօ աուի նուա նա՛ պինըն, համա հուն իման անին ու
 հուն շաղ ըն պէթապիր պուն ու պը ճէլիլ շաղիթիէ :
 9 Ու ժընէթիճէէ իմանէ խօռա, եանի ժը խէլասէ ճանէ
 10 խօռա նայիլ տըպըն : Քօ ժը պոյ աւ խէլասէ լէկէռիան
 ու թէֆթիշ քըրըն փէյղէմպէրան, ուան քօ փէյղէմ-
 պէրիթի քըրըն ժը պոյ աւ ինայէթ քօ ժը ուանուա
 11 աէ պըպանա : Ու թէֆթիշ տըքըրը պուն էրքը քի՛նկա,
 եախօտ չա՛վան ոխթ քի պէյան տըքըրը լը ուանտա
 պուն Բուհէ իսաէ քօ ալուլ շէհատէթ տըքըրը էլէմէդ-
 12 իսաէ ժը ուի բէվան իղղէթ պունէ ուի : Քօ ժը ուան-
 ոա աշիքեար պու, աւ դըշդան նա՛ ժը ուանուա,
 լէ ժը մանա խըզմէթ տըքըրը պուն ուան քօ անվա
 ժը ոռա նադլ պուն պը տէսթէ ուան, քօ ինճիլէ ժը
 13 ոռա վաղ քըրըն պը Բուհ էլ Գուտսէ քօ ժը ազիւ-
 մանան հաթը շիյանտըն, քօ ժը աւ դըշդանուա մէ-
 լէքան նազար քըրընէ արզու տըքշինըն :
 14 ժը պոյ ուխա փըշդքա ագլէ խօ պը կրէտանէ՝ հէշար
 պը սնքընըն, թէքիլ ումուտ պըքըն ժը աւ ինայէթ-
 ոա քօ լը սէր ո՛ տէ պը կէ, լը ոխթա աշիքեար պուն
 15 իսա էլ Մէսիհէ : Ոգա իթաաթլի էվլատան, նա՛ ոգա
 ճահիլիթիէ ոխթա ալուլին ժը արզուէ խօռա պը ույ-
 16 միշ պունէ : Լէ ոգա ո տալէթ քրօղ Ազիզէ ազիզ
 17 պըն, լը հանք ապուրէ ոտա : Ջիրա նըլիսանտի ան քօ՝
 Ազիզ պըն, չիւնքի ան ազիզ ըմ : Ու էրքը Պալ կազի
 տըքըն աուի, քօ պէ խաթը հիւքմ տըքան հանքէ
 լը կօրա ամէլէ խօ, վուտան ան ոխթա միւսաֆիթիթիէ
 18 խօ պը թըռսան պը պըհուրըն : Պը զանըն քօ ժը էթ-
 տատան մայըն ժը պաթալ կէչինմէան պը խարապ դըշ-
 19 դան, եանի պը զէռ ու զիվ խէլաս նա՛ պունան : Լէ
 պը դըյմէթլի խույնա իսաէ, ոգա քօ պէ գուսուր ու
 20 պէ լէքէ պանրիս քի Քօ աւ, պըռա ժը թէմէլ պունէ

տընէ ավուլ թագտիր պօ պու , համա լը ախըր դէման ,
 21 տա ժը պոյ ո՛ պէյան պու : քօ պը տէսթէ ուի հուն
 ժը թօտէռա իման անին , քօ աուի ժը մըրիան դըյամ
 քըր , ու ժէռա իզզէթ տա , քօ իմանէ ո՛ ու ումուտէ
 22 ո՛ լը սէր թօտէ պըպմ : ճանէ ո՛ պը փաք քըրընէ պը
 տէսթէ իուհէ ժը տօղրիթիռա պը իթաաթ քըրընէ ,
 լը մուհապէթէ պրէիտա պէ մուրայիթի պըն , պը տըլէ
 23 փաք հմվուտու պը հէրարէթէ պը հմպինըն : Պը թէք
 ըար զայընէ , նա ժը չիւրիւկ թօխումէ , լէ ժը պէ
 չիւրիւկ թօխումէ , եանի պը կանի ու էպէտի քէլա
 24 մուլահէ : Զիրա հմր թէն ոգա կիյա մ , ու հմր իզ
 դէթէ մնուով ոգա կիւլա կիյայէ մ . կիյա հըշք տը
 25 պմ , ու կիւլէ ուի տը ռըժմ : Համա խապէրէ թօտէ
 էպէտի տը մինմ . եանի աւ խապէր , քօ ժը ոռա պը
 ինծիլէ հաթը վազ պուն :

ՍԷՐ 2

1 Նուա պը թէրք քըրընէ հմր քէօթիթիէ , ու հմր
 հիլէէ , ու միւրայիթիան , ու հասէտան , ու հէմի դիյ
 2 պէթան : Ոգա նու զտյօղ մասուման , ժը խալիս չիրա
 սէօղէռա արղու պըքըն , քօ պը աուի մնզըն պըպըն
 3 հաթա խէլասէ : Էրքը թամա շիրին պունէ թօտէ հուն
 4 սմնտըն : ժը աուիռա հուն նէզ պունմ ժը կանի Զը
 նառա , քօ ֆարազա ժը մնուվան ըէտ պունմ , լա
 5 քին ժը թօտէ հաթիմ պըժարթըն ու դըյմէթլիմ :
 Հուն ժի ոգա կանի գէվըրան դէնմ շէ պուն . բուհա
 նի տաճար քի . ազիզ իմամիթի քի պը իսա էլ Մէսի
 հէ ժը թօտէռա մագպուլ բուհանի դուրպանան վիշ
 6 քէշ քըրընուա : Զիրա լը ֆթէսլաա ժի հէյմ , վահա
 լը Սիօնտա հաթը պըժարթըն դըյմէթլի գէվըր քի
 ռուգնէ տա գինըմ . ու քի քօ ժը ուիռա իման պինմ
 7 տէ պը շէրմ նմ՛ պմ : Նուա ժը ո՛ ժը մումիանուա
 դըյմէթլի մ աւ . լաքին ժը իմանսըղանուա , աւ գէվըր ,

- քօ ետիւրծիան ըէտ քըրըն , աւ դէվըրէ ուուզնէ պու :
- 8 Ու ժը ուանուա զընաուէ ֆըթնէիթիէ ու դէվըրէ խուար պունէ , քօ պը խման նա՛ անինէ , ժը սէւղէ խուար տըպըն . քօ ժը աուիուա թային տախի պօ պուն :
- 9 Համա հուն , հաթը պըթարթըն միլլէթ , վատիշահանի իմամիթի , ազիզ թայիֆէ , խաս դալմըն . քօ վաղ պըքըն ֆազիլէթէ ուի , քօ ո՛ ժը թահրիէ ժը աճայիպ ոօհնիէ խօուա կազի քըր : ֆօ ոխթ քի հուն միլլէթ նա՛ պուն , լաքին նուա հուն դալմէ խօտէնա՛ , քօ հուն պէ մէրահամէթ պուն , համա անվա մէրհամէթ տին :
- 11 Է՛յ տա՛լալիան՝ լավա տըքըմ՝ , ողա զարիպան ու միւսաֆիրան , շունտա պը սա՛քընըն , ժը ճիամանի արղուան ,
- 12 քօ լը սէր ճանէ ո՛ չէքան տը հալինըն : ֆօ լը նավ թայիֆանտա կէչընմէէ ո՛ դանճ պըպա՛ . քօ պը չը դըչդտա ո՛ ողա ֆէնաքեարան զէմմ՝ տըքըն , խայր ամէլէ ո պը տիթընէ ժը խօտէուա չըքըր պըքըն լը
- 13 ույա գիյարէթէտա : Նուա ժը պոյ րապպէ , ժը հա՛ր ինսանի նիզամուա իթաաթ պըքըն . կէրէք ժը վատիւ
- 14 շահուա ժը պոյ մուազղամ պունէ . կէրէք ժը վալիանուա , ողա ժը ալիէ ուիուա հաթը շիանտօղանուա , ժը պոյ ժը ֆէնաքեարան հայֆ սանտընէ , ու դանճ ամէլ
- 15 քրօղան մէտհ քըրընէ : Ձիրա իրատէթէ խօտէ ահվա նա՛ . քօ պը դանճիթի քըրընէ , ճահլիլիթիէ ադլըղ
- 16 մա՛ուուվան լալ պըքըն : Ողա աղատլիան , ու նա՛ աղատիթիէ ժը քէօթիթիուա , ողա նըխաֆթըն քրօղան , լէ
- 17 ողա դուլա խօտէ պըպըն : Ժը հէմիուա ըաղպէթ պըքըն , պրէիթիէ պը հապինըն . ժը խօտէ պը թըուսըն . ժը վատիշահուա հիւրմէթ պըքըն :
- 18 Խըզմէթքեարան պը թէմամ թըուսան ժը էֆէնտիէղ խօուա միւթի՛հ պըպըն . թանէ ժը դանճանուա ու ժը
- 19 միւլայիմանուա նա՛ , լէ ժը թէրսանուա ժի : Ձիրա ինայէթ ուիա նա՛ քօ , եէքէ կավա քօ լը նա՛հագ՝ ճիտա էզիէթ տըքչինա՛ , ժը խօտէուա տախր ժը պոյ զամիրէ ,
- 20 ժը դասալէթանուա թէհամիւլ պըքա՛ . Ձիրա չը՝ մէտհէ

- ո՛ տըպան , էրբը պը գապահաթ քըրընէ պէնն քու-
 թանտըն , համա էրբը պը գանճիթի քըրընէ , էզիէթ
 պըքըինըն , ու սապը պըքըն . ուիա լը պան խօտէ ի-
 21 նայէթ քի ան : Ձիրա հուն ժը պոյ ուիա տավէթ պու-
 նն , քօ խօս ժի ժը պոյ ո՛ էզիէթ քշանտ , ու ժը ուա
 22 իպրէթ հըշթ , քօ լը բէյ ուէչա ուի պը ջուն : քօ աւ
 կիւնէ նն՝ քըր , ու լը տանվէ ուիտա հիլէ քի նն հա-
 23 թը տիթըն : քօ աւ տըհաթը պու սէրհանվտան ու լը
 տէլա ուի աւ սէրհանվտան նն տըքըր , էզիէթ տը քշանտ
 թէհտիտ նն՝ տըքըր . համա աւ խօ ոգա պը հագ ժը
 24 շերաաթ տիթօղուա թէսիմ տըքըրը պու : քօ կիւնէէդ-
 մն պը ճէսէտէ խօ լը սէր տտրա խաչէ հանանտ , քօ
 նմ՝ ժը կիւնէան խէլաս պըպըն , ու ժը պոյ սատագա-
 թէ նմ պը ժիւն , քօ պը պրիւնէ ուի նմ շիֆա պուն :
 25 Ձիրա հուն ոգա ուէյա խօ շաշ քրօղ պըղընան պուն ,
 համա անվա ժը Շըվան ու Նաղըրէ ճանէ խօ հուն վէ-
 կէուխան :

ՄԵՐ 3

- 1 Ա ուսան ժի ժընան , ժը մէրէ խօուա իթաաթ պըքըն ,
 հաթա քօ էրբը հընըքան ժը սէօղէուա ինան նա՛ քըն , պը
 2 տէսթէ հարաքէթէ ժընան պէ քէլամ գաղանճպըն : Պը
 3 թըուս փաք կէչինմէէ ո՛ պը տիթընէ : Ու զիյնէթէ
 ուան ժը տանվն նն՝ պն , պը հիւնայինէ փօուան ու
 պը զիլֆէ զէուան , եախօտ տլա ճըլան պը որկըթընէ .
 4 լէ մանուվէ տըզիգա տըլէ , պը պէ ֆէսատ , եաւաշ
 ու մահճուպ խանմալանտընէ բուհէ պրա պըպն , քօ լը
 5 պան խօտէ փըու դըյմէթլի նն : Ձիրա լը զէմանէ գա-
 տիմանտա ժը խօտէուա ումուտ քրօղ ազիզ ժընան ժի
 ժը մէրէ խօուա պը իթաաթ քըրընէ , աւ խօ ահվա
 6 տը խանմալանտը պուն : Չավան քօ Մարա ժը իպրահիմ-
 ուա իթաաթ պու , ու աուի էֆէնտի կազի տըքըր ,
 քօ հուն խայր ամէլ պը շըղուլանտընէ ու ժը թըուս
 քի պը նա՛ թըուսինէ , էվլատէ ուի տըպըն :

- 7 Վուսան ժի մերան, պը ուանուա պը ագըլանէ սա-
քին պըն, ոգա ֆըրադէ զայիֆ՝ ժը ժընանուա իքըամ
պըքըն, չըմա քօ ժը ինայէթէ հայաթէուա միրաստա-
չըն, քօ ժը նըմէճէ ոուա մանի նա պա :
- 8 Սխըր քէլամ հուն հէմի ժի լը սէր եէք ֆըքրտա պը
պըն. հէմտէրա, պըէան հապանտօղ, մէրհամէթլի ու
- 9 ալչաղ կէօնիւլի պըպըն : ժը տէլա գէմանիթիէ գէմա-
նիթի էտա մա՝ քըն, եա ժը տէլա սէրհապտան սէրհապ-
տա. լաքին զըտէ ուիա, իայը տովա պը խօյնըն. չըմա
քօ ժը պօյ ուիա հուն տավէթ պունա, քօ ժը պէրա-
- 10 քէթուա վարիս պըպըն : Զիրա աւ քօ էօմր տը հապինա
ու ուոյադ գանճան պը պինա, զըմանէ խօ պրա ժը քէօ-
թիթիէ պըտա սաքընանտըն, ու լէվա խօ ժը հիլէ խա-
- 11 պէրտանէ : ժը քէօթիթիէ պրա շունտա պը սաքընա.
ու գանճիթի պրա պը շըղուլա, սէլամէթ արամիչ պը-
- 12 քա, ու լը տու ուի պըջօ : Զիրա ջահվէդ խօտէ լը սէր
սատըգանա, ու կօյա ուի լը նըմէճէ ուանտա համա
- 13 խօտէ լը գարչի շառ քրօղան ա : Հէմ էրքը հուն՝ ժը
գանճ պուն դըշգանուա ույթիչ պըպըն, ժը ոուա գէմա-
- 14 նի քրօղ քիա : Լաքին էրքը ճը պօյ սատագաթէ հուն
էգիյէթ ժի պըքչիննըն, խօղիա ժը ոուա, ու ժը թըռ-
- 15 սէ ուան մա թըռսըն. ու շաշ մա պըն : Լաքին թապպ
խօտէ լը տըլէ խօտա ազիղ պըքըն. ու տայիմա հազըր
պըպըն, պը մահճուպիթիէ ու պըթըռս ճէվապ տայի-
նէ ժը հէմիանուա, քօ սէպէպէ ումուտէ ո՛ ժը ո՛
- 16 փըռս տըքըն : Ու գանճ հարաքէթէ ո՛ պըպա. հաթա
քօ ո՛ ոգա ֆէնաքեարան լը չը դըշգտա գէմա տըքըն
լը իսատա գանճ հարաքէթէ ո ֆասլ քրօղան շէրմ պը-
- 17 քըն : Զիրա հէնի գանճ ա խայը ամէլ պը քըրնէ էգիյ-
էթ քչանտըն, էրքը մէրամէ խօտէ աւ պըպա, ու նա
- 18 պը քէօթիթի քըրընէ էգիյէթ քչանտըն : Չըմա քօ
խա ժի ժը պօյ կիւնէյան եէք ճար էլէմ քչանտ, Սա-
տըգ լը ուղուրա նահագան, քօ մա ժը խօտէուա նէզ
պըքա, քօ ֆարաղա պը ճէսէդ մըր, համա պը բուհ

- 19 կանի ան : քո պը առի . լը մահպուստա լը ղէմանէ գա-
տիմանտա անի պուն ժը բուհանուա ժի ջու վաշ քըր :
- 20 Աւ ղէման քո սապրա խօտէ պէքլէմիշ տըքըրը պու ,
լը ոյէ Նուհէ կավա քո կէմի ջէ պու , քո լը ուխտա
- 21 հընտըք , եանի հանտ ճան ժը ավէ խէլաս պուն : քո
ման ժի ոգա աւ թէմսիլէ անվա թահվիլ խէլաս տըքան
պը շուշտընա ճէսէտէ նա , լէ պը թագրիրա զամիրէ
- 22 գանճ ժը խօտէուա պը գըլամէ իսա էլ մէսիհէ : քո
աւ , լը աղիւմանտա ջու , լը ալիէ սաղէ խօտէտա ան ,
ու մէլէքսն հէմ հիւքմէթան ու գուվէթան , ժէուա
թապի տը պըն :

ՍԷՐ 4

- 1 Նուա իսա քո ժը պոյ ման էլէման քշանտ պը ճէսէ-
տէ , հուն ժի պը աւ նիյէթէ չէքէ խօ լը սէր խօ պը
կըրըն . ղիրա լը ճէսէտտա էլէմ քշանտօղ ժը կիւնէան
- 2 Ֆէրաղէթ քըրի ան : քո հէնի նան պը ոգա արղուէ ման
ուուվան , լէ ոգա մէրամէ խօտէ չը գաս ոխթ քո եա-
- 3 շամիշ պըպան , լը ճէսէտէտա ան : Ձիրա պաս ան ժը մանու
աւ գաս ոխթ քո ման էօմրէ խօ պըհուրթ , լը ուան-
տա քո մէրամէ թայիֆան ման իճրա քըր . ու պը էտէպ-
- սըղիթիան , պը քօթի արղուան , լը հէրաքէթէ չէ-
րապտա , պը ղէվգան , պը սէրխօշիթիան , պը նահագ
- 4 փութփէրէսթիան , ան ջուն : Ու լը դըշդէ հանտա
թաճիւպ տըքըն , քո հուն լը աւ փըռ էտէպսըղիթիտա
- 5 պը ուանուա նա ջուն , ու քիւֆը տըքըն : Ուան քո
ճէվապ տէ պըտըն ժը ուիուա , քո հաղըր ան հիւքմ
- 6 քըրընէ կանիան ու մըրիան : Ձիրա ժը պոյ ուիա ժը
մըրիանուա թի ինճիլ հաթը վա՛ղ պուն , քո լը կօրա
մանուուվան պը ճէսէտէ պէնան հիւքմ պուն , համա լը
կօրա խօտէ կանի պըպըն պը բուհ :
- 7 Լաքին ախըրէ հար դըշդէ նէղ պուն , նուա պը թա-
- 8 մագլ պըն ու լը նըմիճտա , հէշար պը սանքընըն : Ու ժը

- հանր դըշդան ավուլ պը հանվուտու ժը տըլ մուհապէթէ
 ո՛ պըպան, զիրա մուհապէթ փուխթիէ կիւնէան տը
 9 նըխէֆան : ժը հանվուտուռա միւսաֆիր հանպանտըն նը-
 10 շան պըտըն պէ կազընան քըրնէ : Հանր եէքէ լը կօրա
 աւ պախշիշան քօ հուն սանտըն, ոգա դանն իտարէ
 ճիան տիւրլա տիւրլա ինայէթէ խօտէ, աուի ժը հան-
 11 վուտուռա լը իճրա քըրընտա պը պըն : Էրքը եէքէ
 խապէր տըտան, ոգա ֆէլամուլահէ պրա խապէր պըտան,
 էրքը եէքէ խըղմէթ տըքան ոգա քօ ժը դուվլէթէ ինայէ-
 թէ խօտէ պրա պըքան, քօ լը հանր դըշդտա խօտէ պը
 իզղէթ պան պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ, քօ ժը ուիւա
 իզղէթ ու դուտըրէթ մախսուսան, էպէտ ըլ էպէտ .
 ամին :
- 12 Էյ տանլալիան, ժը պոյ իմթիհանէ ո՛ պուլն ժը հէտա-
 րէթլի սըխէթուա ժը ոռա ոգա աճայիպ վուգուհ քի
 13 պուլն, թաճիւպ ման քըն : Լէ շազ պըն, չը դաս քօ
 հուն ժը ալէմէդ իսառա իլհագ պուլնան, քօ լը ոխթա
 աշիքեար պուլնէ իզղէթէ ուի ժի պը մէսրուր շազ պըն :
 14 Էրքը ժը պոյ նալէ իսա հուն պէնան սերհանվտանպուլն խօզի-
 ան ժը ոռա . զիրա Բուհա ճէլալ ու խօտէ է լը սեր ոտա
 մէսքեան տըքան . պըռա ժը ալիէ ուան աւ քիւֆը
 15 տըպան, լաքին ժը ալիէ ո՛ իզղէթ տըպան : Նան պան քօ
 ժը ո՛ եէքէ էզիլէթ պըքընան ոգա դաթիլ, եա տըզ,
 եա ֆէնաքեար, եա ոգա ժը դըշդէ պաշգատիանուա
 16 դարըշմիշ պուլուղ : Լաքին էրքը ոգա խըրիսթիան էզիլ-
 էթ տըքընան, պրա՛ շէրմ նանքան, իլլա ժը պոյ ուէ
 17 խուսուսէ ժը խօտէռա պրա, շըքըր պըքան : Ձիրա
 ոխթան քօ հիւքմ ժը մալա խօտէ տէսթ պըքան, ու էր-
 քը ավուլ ժը ման տէսթ տըքան . բաշէ ժը ինճիլէ խօ-
 18 տէռա իթաաթ նան քրօղան տէ չը՞ պըպան : Ու էրքը
 սատըգ պը էզիլէթէ խէլաս տըպան, լէ ֆասըգ ու կիւ-
 19 նէքեարան լը քօ՞ տէ պէնան տիթըն : Նուա ուան քօ
 լը կօրան մէրամէ խօտէ էզիլէթ տըքընըն, պը խայր
 ամէլ շըղուլանտընէ բուհա խօ պրա ժը ուիւա թէս-
 լիմ պըքըն, ոգա էմին խալըգէռա :

ՄԷՐ 3

- 1 Լը նալ ոտա պուն ժը երէցանուա լավա տըքըմ',
 անժի ողա ուան պը երէց պունէ, ու ժը էլէմէ իսաուա
 շահիտ, ու հէմ ժը աւ իղգէթուա քօ տէ աշիքեար
- 2 պըպան իլհադը մ': ճէօլա խօտէ քօ լը նալ ոտա ան, պը
 ջէրինըն, ու աուի նազար պըքըն, նա' պը ճէպը, լէ
 պը իրատէթէ, նա' պը փիս դամաքեարիթիէ, լէ ժը
- 3 ճան ու տըլէ: Նա' լը սէր թէման պը հիւքմ' քըրընէ,
 4 լէ ժը ճէօլէուա պը իպրէթ պունէ: Ու ոխթա զուհը
 քըրընէ պաշ շըվանէ թամէ պէ սօլիշ ա ճէլալէ տէ
 պըսթինըն:
- 5 Վուսան ժի հուն ճուվանան ժը իխթիարանուա միւ-
 թէն պըպըն, ու հուն հէմիան ժի ժը հանուտուուա
 իթաաթ պըքըն, ու ալչաղ կէօնիւլիթիէ որկըրըն,
 զիրա խօտէ ժը քիպիրանուա զըտ տը սանքընան, համա
- 6 ժը ալչաղ կէօնիւլիանուա ինայէթ տըտան: Նուա լը
 պըն դուտրէթլի տէսթէ խօտէ ալչաղ պըն, հաթա քօ
- 7 ո' լը ոխթտա պըլընտ պըքան: Ու հէմի ղէմա խօ լը
 սէր ուի պըխըն, զիրա աւ ժը պօյ ո' ղամ' տըքշինան:
- 8 Հէշար պըն, հայէ խօ լը ո' պան, զիրա խանսմա ո'
 Շէյդան ողա դիրօղ ասլանէ տը կէուան, ու արամիշ
- 9 տըքան քի* տէ պը պէլինան: Ու լը իմանտա դավի պը
 սանքընանտընէ, ժէուա դարշի պը սանքընըն, ու պըղա-
 նըն քօ պրէէդ ո ժի լը տընէտա աւ էլէման տըքշինըն:
- 10 Ու խօտէ հանր ինայէթէ քօ ման ժը էպէտի իղգէթ-
 ուա տավէթ քըր պը տէսթէ իսա էլ Մէսիհէ հընըք
 քի ոխթ ժը բաշէ էղլիէթ քշանտընէ, աւ ո' թէքմիլ
 պըքան, դավի պըքան, փէթ պըքան, ու պը թէմէլ պը-
- 11 քան: Ժէուա համա ու դուվէթ էպէտըլ էպէտ. ամին:
- 12 Պը տէսթէ էմին պրէ Սիղվիանոսէ չավան քօ թախ-
 մին տըքըմ', մուխթար քի մը ժը ոուա նըվիսանտ, ու
 պը շիրէթ ու շէհատէթ քըրընէ, էրըր ասահ ինայէ-

Թէ խօսէ ուրիա ան, լը ուրիտա քօ հունն դայիմ սանքը-
 13 նըն : Սըլալան տըքան ժը ոռա լը Բաբելոնտա պուն
 քելիսատէ, քօ պը ոռա պըժարթիան ու գուռէ մըն
 14 Մարգօս ժի : Սըլալան պըտըն ժը հանլուտուռա պը
 ուամիսա մուհապէթէ, սէլամէթ պը ո հէմիանուռա, քօ
 լը իսա էլ Մէսիհէտա նան, ամին :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԻՔԻՆՃԻ

է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՊԵՏՐՈՍ

ՄԷՐ 1

- 1 Մըմհուն Պետրոս գուլա իսա էլ Մէսիհէ ու րէսուլ , ժը ոռա քօ պը մանուա ժը աւ գըյմէթլի իմանուա կըհիշթըն , ժը սատագաթէ խօտէ ու խելասէ մն իսա
- 2 էլ Մէսիհէ : ինպէթ ու սելամէթ լը սէր ո՛ վըռ պըպն , պը իլմէ խօտէ ու րապպէ մն Մէսիհէ :
- 3 Չալան քօ իլահի գուլէթէ ուլ ժը մանուա , ժը հայաթուա ու ժը տինտարիթիուա միւթալըգ հնր դըշդան պախը քըր , պը իղղէթ ու պը ֆազիլէթէ , պը
- 4 տէսթէ իլմէ մն տալէթ քրօղէ : ֆօ պը ուան ժը մանուա ազլմ ու գըյմէթլի վատան հաթըն պախը պուն , հաթա քօ պը տէսթէ ուան լը տընէտա պը քէօթի արղու պուն ժը ֆէսատէ պը ուէվանտընէ , ժը թապիաթէ իլահիուա իլհագան պըպըն :
- 5 Ու հէման լը դըշդէ հանտա թէքմիլ ճէհտ պը նշան տայընէ լը սէր իմանէ խօ ֆազիլէթ դամ պըքըն , Ու լը սէր ֆազիլէթէ դանըն , ու լը սէր դանընէ խօ դապթ քըրըն ու լը սէր դապթ քըրընէ սապը , ու լը սէր սապրէ տինտարիթի :
- 7 Ու լը սէր տինտարիթիէ , պրէ հնպանտըն , ու լը սէր
- 8 պրէ հնպանտընէ մուհապէթ : Ձիրա հնր չըգաս քօ դըշդէ հանա լը սէր ո՛ դէնն տիթըն ու վըռ տըպըն ,

- նաֆիլէ ու պէ մէյլէ նա՛քըն ո՛ւր նալ Բապպէ մա՛ն
 9 Իսա էլ Մէսիհէ զանընէ : Զիրա լը պա քի քօ դըչդէ
 հանա թուենա՛ աւ գուրա՛ ու ժը տուրվա՛ նա՛ պինա՛ ,
 քօ պիր քըրիա՛ ժը ալուլ կիւնէէդ խօ փաք պուն :
 10 ժը պոյ ուիա՛ էյ պրէան , պախուսուա ճէհա պըքըն
 քօ տալէթէ խօ ու հաթը պըթարթընէ խօ դալի պը
 քըն . զիրա ուիա պը քըրընէ դաթ հուն տէ շաշ նա՛
 11 պըն : Զիրա պը թարղէ ժը ոռա քէթընէ լը էպէտի
 փատիչահիթիէ Բապպէ մա՛ ու խէլասէ Իսա էլ Մէսի
 հէ պը զանիմէթէ տէ իհասան պըպա՛ :
 12 ժը պոյ աուի դըչդէ հանա տախմա լը պիրա ո՛ւ ա
 նինէ իհմալ տէ նա՛քըմ . Փարաղա հուն զանըն ու լը
 13 տողրիթիէ հանա ժի մէօհքէմ պունա՛ ժի : Ու ոասթ
 հասապ տըքըմ , հա՛ր չըգաս քօ լը ճէսէտէ հանտա մա՛ ,
 14 լը պիրա ո՛ւ պը անինէ ո՛ հէշար պըքըմ : Զիրա ա՛ղ տը
 զանըմ քօ ա՛ղ զուլա՛ տէ մէսքէանէ հան թէրք պըքըմ ,
 չալան քօ Բապպէ մա՛ Իսա էլ Մէսիհէ ժը մըռա աշի
 15 քէար քըր : Նուա տէ ճէհա պըքըմ , քօ լը բաշէ մը
 ընէ մը ժի տախմա դըչդէ հանա լը պիրա խօ անինէ
 16 դատիր պըպըն : Զիրա դուլէթ ու զուհուրա Բապպէ
 մա՛ Իսա էլ Մէսիհէ , ժը տիւղմա մասալանուա պը թա
 պի քըրընէ ժը ոռա մա՛ պէյան նա՛ քըր , լէ աղամէ
 թէ ուի պը ջահլէ խօ մա՛ պը տիթընէ ժը ոռա պէյան
 17 քըր : Զիրա աւ ժը Պալ Խօտէ իղղէթ ու ճէլալ պը
 սանտընէ ժէռա ժը աղիմուշչան ճէլալէ ալաղ քի ահ
 վա հաթ , Գուռէ մըն տալալի ուիա՛ն , քօ ժէ ա՛ղ
 18 բաղի պում : Ու ժը աղիւման հաթը աանկէ հան ա՛մ
 պըհիստըն քօ պը ուիա թա՛լ լը սէր ջիէ աղիղտա
 19 պուն : Ու լը նալ մատա հէնի սահիհ քէլամէ փէյղէմ
 պերիթի հէյա՛ն , ու հուն դանճ տըքըն էրքը ժէռա կօ
 պըտըն . ոգա լը ճիէ դահրիտա՛ն ոռհնի տայօղ չըրէ
 քիռա , հաթա քօ ոռ ոռհնի պըպա՛ն ու ըսթէրէ սըպէ
 20 լը տըլէ ոռա պըպա՛ն : Զիրա ալուլ ուիա պըզանըն քօ
 դաթ փէյղէմպերիթիէ Գթէպէ աւ ժը խօ մանէէ խօ

21 Թուճննա՛ն : Զիրա պը իրատէթէ մանուվ գաթ զէման քի փէյղէմպէրիթի նա հաթ , լէ աղիղ մանուվէղ Խօտէ ժը Բուհ էլ Գուտսէ պը հէրաքէթ պուճնէ խապէր տան :

ՍԷՐ 2

- 1 Ու լը գալմտա տանրնով փէյղէմպէրան ժի պուճն , չավան քօ լը նավ ոտա ժի տանրնով խօճայան տէ պը պըն քօ ուան տըղիգա հէրճուաճողութիւնէ հէլաքիթիթիէ տէ իճատ պըքըն , ու ուան քըռօղ Խօտիէ պը ինքեար քըրընէ , աւ լը սէր խօ զուվն տէ հէլաքիթի
- 2 պինըն : Ու ժը էտէպտըղիթիէ ուանուա փըռան տէ թապի պըպըն քօ ժը սէմէտէ ուան ուշյա աօղրիթիէ
- 3 տէ քիւֆր պն : Ու պը թամաքեարիթիէ ո՛ պը տիւղմէ սէօղան թիճարէթ տէ քէսպ պըքըն , քօ զաղէպէ ուան ժը զուվն հաղըր պուճն լը տըրէնկ նա գէվն , ու հէլաքիթիէ ուան նա՛ հօնրժա :
- 4 Զիրա էրքը Խօտէ ժը մէլէքանուա գըյմիչ պու կավա քօ կիւնէ քըրըն , ու պը դահրի զէնճիրան լը ճէհէննէմտա ավէթ , ժը պօյ մուհաքէմէ պուճն վէշարթ ուան :
- 5 Ու ժը գատիմ տընէուա ժի գըյմիչ պու , ու լը սէր տընէէ ֆասիգան թուֆան պը անինէ , վազճիէ սատա
- 6 գաթէ նուհ պը հանթ նուֆուսէ խէլաս քըր : Ու հէմ պաժէրէղ Սողոմ ու Գոմորէ խօլի պը վէկէուանտընէ ու պը խարապ քըրընէ հիւքմ ու զանղէպ քըր , ժը ուէ բէվն ժը մանուվէ ֆասիգանուա իպրէթ քըր ուան :
- 7 Ու խէլաս քըր սատըգ Ղովտէ քօ պը պէ էտէպ կէ
- 8 չինմէէ պինամուսան աւ թաճիղ պօ պու : Զիրա աւ մանուվէ սատըգ լը նավ ուանտա պը սանքընանտընէ ու պը ջահվ տիթընէ ու պը կօհ պը պըհիատընէ պը պինամուս հարէքէթէ ուան ոօ պէ ոօ սատըգ ճանէ
- 9 ուի էղիյէթ տըքշանտ : Բապպ տը զանն տինտարան ժը թէճրիւպէէ խէլաս քըրընէ ու նահագան ժը պօյ աղապէ լը ուշյա գըյմէ հըշտընէ :

- 10 Պախուսուս ուան քօ պը մուրտար արզուէ ժը թէն,
 ու թապի տըպըն, ու հիւքմէթէ դըշդ քի նա՛
 հասապինըն. աւ խօ պէկէնմիշ պուն ու պէ փեր-
 վանըն, նա՛ թըուսըն ժը ճէլիլ մնոււվանուա քիւֆը
- 11 քըրընէ: Կավա քօ մէլէքան լը դուտրէթտա ու լը
 դուվիլէթտա ժը ուան վըռ մնղըն ըն, լը սէր ուան
- 12 լը հուզուրա Բապպէ հիւքմէ քիւֆրէ նայինըն: Լաքին
 ուանան ոգա պէ ապլ հայվանան քօ ժը ապէ ժը
 պոյ սէյտէ ու հէլաքէ պունն. աւ դըշդան քօ նը-
 ղանըն ժը ուանուա քիւֆը տըքըն, ու պը խարապի-
- 13 թիէ խօ տէ խարապ պըպըն: Իւճրէթէ նահագիթիէ
 պը դապուլ քըրընէ, քօ լը նալ ուտա պուն սէֆաէ
 ղէվի տը հասապինըն. լէքէ ու այպ ըն, կավա քօ պը
 ո՛ լը զիյաֆէթտա տը խուն պը հիլէէգ խօ ղէվի տա
- 14 ժօն: Ժը զինաէ դըթի ու ժը կիւնէէ շունտա նա՛
 սնքընանտօղ շահիլէ ուան հէյն, ու տը խաբինըն
 ուանան քօ պէ մէօհքէմըն. ու ժը թամաուա հին
 պուն տըլէ ուան հէյն, ուան մալուն էվլատ ըն:
- 15 Ռէյա ուսթէ պը պնրտանէ շաշ պուն, ու լը ուէյա
 դուռէ Բէովրէան Բաղաամէտա կէռիան, քօ աւ
- 16 Իւճրէթէ նահագիթիէ հնպանտ: Ու ժը պոյ պինա-
 մուսիթիէ խօ թէքթիր պու, չըմա քօ պէ զըման հայ-
 վան քի պը զըմանէ մնուուվան պը խապէրտանէ ժը
- 17 ադըլըղիթիէ փէյղէմպերուա մանի պու: Ուանան պէ
 ալ գանինն, ժը թուֆանէ հաթը աթօթըն ալր ըն,
 քօ տիւմանէ դահրիթիէ էպէտան ժը ուանուա հաթիւն
- 18 վէչարթըն: Ձիրա ղայէթ փըռ գապարմիշ պուն սէօ-
 ղան պը խապէրտանէ, պը արզուէ ճէսէտէ, պը էտէպ-
 սըղիթիէ, լը եանկըշիթիտա կէռանտօղ հէթա նու
- 19 ուվանտօղ քնսան տը խաբինըն: Ժը ուանուա ազա-
 տիթի վատ տըքըն. ու աւ խօ դուլա ֆէսատ ըն, զի-
 րա ժը չը քօ եէքէ եէնկմիշ տըպն, ժը աուիուա դուլ
- 20 ժի տըպն: Ձիրա էրքը պը ղանընէ Բապպ ու խէլատէ
 մն իսա էլ Մէսիհէ ժը մուրտարիթիէ տընէ բաշէ ուէ-

- վանտընէ, տիտա ժը աւ դըշդան պը եէնկմիշ պըպըն ,
 21 բաշէ ուան ժը աւլուլէ խարապ տըպըն : Ձիրա ժը ուան-
 ուա գանճ պու , քօ գաթ ոէ յա սատագաթէ նն զա-
 նըպանա չըգաս քօ պը զանինէ շունտա պը վէկէռան-
 տընէ ժը աւ թէնպիհէ , քօ ժը ուանուա հաթը թէս-
 22 լիմ պուն : Ձիրա ժը ուանուա ուսթ հաթ դըշդէ աւ
 սահիհ մէսէլէ , Սն լը գուլուպանտընէ խօ տը վէկէռն
 ու հաթը շուշտըն տօնդուղ լը նալ հարիէ սը վէգէլն :

ՍԷՐ 3

- 1 Էյ տնլալիան , ուիա նուա ժը ոուա հաթը նըլի-
 սանտըն իքինճի մէքթուպն , քօ պը մէքթուպէ հանա
 խիլիսանէ դիհնէ ս' տըաըմ' բաքըրըն , ժը պոյ զիքը
 2 քըրընէ , քօ ժը ազիզ փէ յէմպէրան փէշին հաթը խա-
 պէր տան սէօզան , թէնպիհէ ա մն , եանի բէսուլէդ
 3 Բապպ ու խէլուս քրօզէ պիրա խօ պինըն : Համա աւուլ
 պըզտնը պըն քօ լը ախըր զէմանտա , արսըզ մասգա-
 բանի քանսան տէ պէն , քօ ոգա արզուէ խօ տէ պը
 4 ջուն : Ու տէ պէժըն . Լը քօն վատէ հաթընէ ուի ,
 զիրա չըգաս քօ պապույան լը խնփտա ջունն , հնր
 դըշդ վուսան տը սնքընըն ժը իպթիտաէ մախուգէ
 5 բէվն : Ձիրա ուիա , պը իբատէթէ խօ ննղան տըպըն ,
 քօ ազիւմանան ժը գատիմ զէմանան պուն , ու տընէ ,
 ժը ալ , ու պը աւան պը քէլամուլլահէ մէվճուտ պու :
 6 Քօ պը սէմէտէ ուան տընէէ ուէ զըմանէ լը թուփան-
 7 տա պը զարգ պունէ , ժը ալէ հէլաք պու : Ու ազիւ-
 ման ու տընէէ նուային , պը աւ քէլամէ հըփը պունն ,
 հաթա լը շէրաաթէ ու լը ոօյա հէլաքէ մանուլէ ֆա-
 8 սիգան ժը սլոյ ալըրէ հաթիւն վէշարթըն : Ու դըշդէ
 հանա եէքէ ննղան նն' պըն , էյ տնլալիան , քօ լը պա
 խօտէ եէք ոօ ոգա հազար սալն , ու հազար սալ
 9 ոգա եէք ոօ ն : Բապպ վատա խօ լը սուր նախն ,
 չալան քօ հընըքան լը սուր թախմին տըքըն , լէ ժը

- մնուա սապր տըքն, չըմա քօ նախուաղն եէքէ վուն,
- 10 տա պըպն, լէ քօ հէմիան թօպա պըքըն : Համա ոօյա
 Բապպէ ոգա տըզ տէ պէ քօ լը ուէ չաղէ աղիւմանան
 պը կիւրիւլթիէ տէ պը պըհուրըն, ու դատան պը շէ
 վութանտընէ տէ պը հնլըն, ու չը ամէլան քօ լը նավ
- 11 ուխտա դէնն տիթըն, տէ պը շէվութըն : Նուա էրքը
 աւ հէմի դըչդան քօ տէ պը հնլըն, ժը ոռա չալան
 մնուուվան պուն ճախղ ան, պը աղիղ կէչընմէյէ ու պը
- 12 տինտարիթիէ : Պը պէքլէմիչ քըրընէ ու պը հասըէթ
 քչանտընէ ժը հաթընէ ոօյէ խօտէռա, լը աուխտա
 քօ աղիւմանան պը ալըր հաթ շէվութանտընէ տէ պը
 հնլըն, ու դատան պը շէվութանտընէ տէ պը հնլըն :
- 13 Համա լը կօրա վատա ուի ժը նու աղիւմանանուա ու
 ժը նու տընէռա ան պէքլէմիչ տըքըն . քօ լը ուանտա
 սատադաթ սաքին ան :
- 14 Նուա էյ տանլալիան, ժը դըչդէ հանանուա պը պէք
 լէմիչ քըրընէ ճէհտ պըքըն, քօ լը ուխտա պը սէլա
- 15 մէթէ, պէ լէքէ ու պէ դուսուր պէնն տիթըն : Ու
 սապրա Բապպէ մն խէլաս հասապ պըքըն . չավան քօ
 պրէյ մն տանլալի Պօղոս ժի ժէռա հաթըր սայըն լը
- 16 կօրա իլմէ, ժը ոռա նըվիսանտ : Չավան քօ լը հնր
 մէքթուպտա լը սէր դըչդէ հանա խապէր տըտան, քօ
 լը նավ ուանտա չէնտ սէօղա շէթըն անղլէմիչ պուն
 դէնն տիթըն, քօ ուան ճահիլ նասան ու նն' մէօհ
- 17 քէման լը ալիէ խուար տը վէկէռինըն, չավան քօ
 պաչդա քըթէպան ժի ժը պօյ հէլաքէ խօ : Նուա հուն
 էյ տանլալիան, վայա վիշին պը զանըն սադըն պըն, քօ
 նն պն պը խալանտընէ պինամուսան պէնն կըրթըն,
- 18 ժը գաովիթիէ խօ պը գէմն : Լէ զէտան պըն պը ինա
 յէթ ու իլմէ Բապպ ու խէլաս քըրօղէ մն խսա էլ
 Մէսիհէ, ժը ուիռա հէմ անվա, հէմ հաթա լը ոօյա
 էպէտիէ ժի համտ . Սմին :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԱՎՈՒԼԻՆ

Է

ՐԻՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

ՍԷՐ 1

- 1 Ժը խուսուսա փելամէ Հայաթէ, քօ ժը իպթիտա պու, քօ ժը էքէ ամ պըհիստըն, աւ քօ մն պը ջահ-
վէ խօ տին ժը աուիուա քօ մն նազար քըր ու տէսթէ
2 մն տէսթ քըրըն: Ու Հայաթ պէյան պու, ու ամ տին, ու շէհատէթ տըքըն, ու ժը ուա նազլ տըքըն աւ էպէտի հայաթէ, քօ լը պա Պալ պու, ու ժը մն-
3 ուա պէյան պու: Աւ քօ ամ տին ու պըհիստըն ժը ուա նազլ տըքըն, հաթա քօ իլհագիթիէ ո' պը մն-
4 ուա պըպն, ու իլհագիթիէ մն ժի պը Պալ ու պը Գուռէ ուի իսա էլ Մէսիհէ ն: Ու ուանան ամ ժը ուա տը նըվիսինըն հաթա քօ շաղիթիէ ո' թէքմիլ պըպն =
5 Ու ուիա ն աւ խապէր քօ ամ ժէ պըհիսթըն ու ժը ուա նազլ տըքըն, էրքը Ալլահ նուռ ն, ու լը ուիտա
6 գաթ դահրի թուենն: Էրքը ամ պէժըն էրքը իլհագիթիէ մն բէուա հէյն ու լը դահրիտա պըկէուըն տն-
7 քը ամ լը աօհնիտա պըլըն չալան քօ ան լը ուհնիտա ն պը հնվուսու իլհագիթիէ մն տը պն ու խոյնա
8 Գուռէ ուի մն ժը հար կիւնէէ վիաք տըքն: Էրքը ամ պէժըն կիւնէէ մն թուենն ամ խօ տը խափինըն

- 9 ու լը մատա տողրիթի թուճնն : Էրբը ամ կիւնէէ խօ
 իգրար պըքըն , աւ էմին ու սատըգ ան քօ , կիւնէ է մա
 ալֆ պըքն , ու մա ժը հար նահագիթիէ փաք պըքն :
 10 Էրբը ամ պէժըն քօ մա կիւնէ քի նա շըղուլինն աուի
 ամ տարէվին տըքըն , ու քէլամէ ուի լը մատա նընն :

ՍԷՐ 2

- 1 Էյ գուռէդ բըջուքէ մըն , գըչդէ հանա ժը ուա տը
 նըվիսինըմ քօ կիւնէ նաքըն , ու էրբը եէքէ կիւնէ
 պըքն . լը պա Պալ շէֆասթիէ մա հէյն , եանի սա
 2 տըգ իսա էլ Մէսիհէ : Ու աւ քէֆարէթէ կիւնէյէդ
 մա ան , ու նա թանէ է մա , լէ է տընէ կըժ.ք ժի :
 3 Ու պը ուիա ամ տը զանըն էրբը ամ աուի նաս քը
 4 ըն , էրբը թէնպիհէ ուի ամ պը բէն : Աւ քօ տը պէ ,
 էրբը ան ուի նաս քըբըմն ու թէնպիհէ ուի նա կըբն ,
 5 տարէվի ան ու լը աուիտա տողրիթի թուճնն : Լաքին
 աւ քօ խապէրէ ուի տըկըբն , պըուա լը աուիտա
 թէքմիլ ան մուհապէթէ խօտէ պը ուիա ամ նաս տըքըն
 6 էրբը լը նալ ուիտանըն : Աւ քօ տը պէ էրբը ան լը
 ուիտա սաքին տը պըմ , վուսան լաղըմ քօ պը ջն ,
 չալան քօ աւ ջու :
 7 Էյ տարլիան , նա քօ ժը ուա թէնպիհ քի նու տը
 նըվիսինըմ , լէ աւ թէնպիհ է քօ ժը գէջն իսթիտատա
 հուճ ժէուա մուլիք պուճ . ու թէնպիհէ գէջն աւ
 8 սէօղ ան քօ հուճ ժը իսթիտայէ պըհիսթըն : Տիսա ժը
 ուա թէնպիհ քի նու տը նըվիսինըմ քօ աւ լը ուիտա
 հէմ լը ոտա հագ ան , զիրա դահրի տը պըհուրն , ու
 9 ոօհնիէ ոասթ ժը նուատա տը խալյն : Աւ քօ տը պէ
 էրբը լը ոօհնիտա մա , ու ժը պրէյ խօ էքրահ տըքն ,
 10 աւ հէժա լը տահրիտա ան : Աւ քօ պրէյ խօ տը հա
 պինն , լը ոօհնիտա սաքին տըպն , ու լը ուիտա ֆը
 11 թնէիթի սէպէպ քի թուճնն : Համա աւ քօ ժը պրէյ
 խօ էքրահ տըքն , լը դահրիտա ան , ու լը դահրիտա

տը ջօ , ու նըզանն քօ լը քօ տը ջօ , զիրա դահրի ջահ
վէ ուի գուր քըրի ն :

- 12 Ժը ոռա տը նըվիսինըմ . է՛յ գուռէդ մըն բըջուքան ,
չըմա քօ ժը պօյ նավէ ուի կիւնէյ , ո՛ ժը ոռա ավֆ
- 13 պունն : Ժը ոռա տը նըվիսինըմ , է՛յ պավան . չըմա քօ
հունն աուի նաս քըրըն . քօ ժը իպթիտա ն , ժը ոռա
տը նըվիսինըմ , է՛յ ճուվանան , չըմա քօ հունն եարա
- 14 մազէ եէնկվիչ քըրըն : Ժը ոռա տը նըվիսինըմ , է՛յ զա
ուռքան , չըմա քօ հունն Պավ նաս քըրըն , մը նըվիսանտ
ժը ոռա՝ է՛յ պավան , հունն նաս քըրըն աուի քօ ժը
իպթիտա ն , մը նըվիսանտ ժը ոռա՝ է՛յ ճուվանան ,
չըմա քօ հունն պը գուվէթըն , ու ֆէլամուլահէ լը
ոտա սաքին տը պն , ու եարամազէ հունն եէնկվիչ քը
- 15 ըրն : Մն հնպինըն տընէ , ու չը քօ լը տընէտա ն ,
- 16 էրքը եէքէ տընէ տը հնպինն՝ լը հընտուռա ուիտա
մուհապէթէ Պավ թուենն , զիրա հնր գըչդ քօ լը տը
նէտա ն , եանի շէհվէթէ ճէսէտէ ու արզուէ ջահվան
ու քիպիրիթիէ էօմիէ , ժը Պավ նընն , լէ ժը տընէ ն :
- 17 Տընէ ժի տը պըհուրն , արզուէ ուի ժի , համա աւ քօ
մէրամէ խօտէ իճրա տըքն լը էպէտէ տէ պըմինն :
- 18 Է՛յ զաուռքան , ախըր զէման ն . ու չավան քօ հունն
պըհիսթըն էրքը թէճալ տէ պէ , ժը նուատա փըռ թէճա
լան հաթըն ն , ժը ուէ նմ տը զանըն քօ ախըր զէման ն :
- 19 Ժը մն ուապուն հընըքան , համա ժը մն նն պունն ,
չըմա էրքը ժը մն պըպանա , պը մնուա տէ պը մանա ,
լէ ժը մն ուա պունն , քօ պէյան պըն , էրքը ուան ժը
- 20 մն նն՝ պունն : Համա է ո՛ ժը Ֆզիղէ մէսհէ ո՛ հէյ ն ,
- 21 ու հնր գըչդ տը զանըն : Մը նն՝ նըվիսանտ ժը ոռա
քօ հունն տօղրիթիէ նըզանըն . լը քօ հունն աուի տը
զանըն , ու հէմ հէմի տնրէվան ժը տօղրիթի է նընն :
- 22 Տնրէվին ք՛ի ն , էրքը նա աւ քօ ինքեար տըքն քօ
Մէսիհ իսա նընն , թէճալ աւ ն քօ Պավ ու Գուռ
- 23 ինքեար տըքն : Հնր քի քօ Գուռ ինքեար տըքն ժը
Պավուա ժի մալիք նընն , Գուռէ ինրար քըօլ ժը Պավ

- 24 **Ու** ժի մալիք ան : Վուսանն չըքօ հուն պըհիսթըն ժը
իպթիտաէ , պրա լը նավ ոտա սաքին պըպան , էրքը
աւ չըքօ ժը իպթիտա ան հուն պըհիսթըն լը նավ ոտա
սաքին պըպան , հուն ժի լը Գուռտա ու լը Պավտա տէ
- 25 սաքին պըպըն : Ու ուիա ան աւ վատ , քօ ան ժը ման
- 26 **Ու** վատ քըր , եանի էպէտի հայաթէ : Դըչդէ հանա
- 27 մը ժը ոռա , ժը պոյ ո՛ շաչքրօղան նըվիսանտ : Ու աւ
մէսհ քօ հուն ժէ գապուլ քըրըն լը ոտա տը մինն ,
ու լազըմ նընն քօ եէքէ ժը ոռա շիրէթ պըքան , լէ
չավան քօ աւ մէսհ լը սէր հանր դըչդան ժը ոռա հին
տըքան , ու տօղրի ան , ու տանդ նընն , ու չավան քօ
աւ ժը ոռա հին քըր , լը նավ ուի պը սանքընըն :
- 28 **Ու** անվա , է՛յ գուռէդ մըն բըշուքան , լը նավ ուի-
տա պը սանքընըն , ու կավա քօ աուի սիյան պըպան ,
սէրպէսթիթիէ ման պըպան , ու լը սթթա հաթընէ ուի
- 29 **Ու** պը շէրմ նան պըն : էրքը սատըգ պունէ ուի տըզա-
նըն , տըզանըն քօ , հանր սատագաթ շըղուլօղ ժէ զան :

ՍԷՐ 3

- 1 **Մ**էզանքըն Պավ չավան մուհապէթ ժը մանուա իհսան
քըր քօ ան գուռէ իօտէ պէնն կօթըն , ժը պոյ ուիա
տընէ ման նաս նաքան , չըմա քօ աուի ժի նաս նան քըր ,
- 2 է՛յ տանլալի ան անվա ան գուռէթ իօտէ նան , ու հէժա
մալում նընն քօ ան տէ չը պըպըն , լաքին ան տը զա-
նըն քօ կավա աւ աչիքեար պըպան , ոգա ուի տէ պը-
պըն , զիրա աուի ան տէ պըպինըն չավան քօ ան :
- 3 **Ու**է հանր քան քի ումուտէ հան լը ուիտա հէյան աւ
- 4 խօ փագըրժ տըքան չավան քօ աւ փագըրժ ան : Հանր քի
քօ կիւնէ տըչըղուլան պինամուսիթի ժի տը քան , ու
- 5 կիւնէ պինամուսիթի ան : Ու հուն տը զանըն քօ աւ
ժը պոյ ուիա զուհուր քըր , քօ կիւնէէ ման հանրան ,
- 6 ու լը ուիտա կիւնէ թուննան : Հանր քի քօ լը ուիտա
տը սանքընն կիւնէ նա շըղուլան , հանր քի քօ կիւնէ

տը շրջուլն , առի նն տին , ու առի նաս նն քըրին :
 7 Էյ գուռէդ մըն եէքէ ո նն խափինն , աւ քօ սա-
 տադաթ տը շրջուլն , սատըդ ն , չավան քօ աւ սատըդ
 8 ն : Ու աւ քօ կիւնէ տը շրջուլն ժը Շէյդանն , զիրա
 Շէյդանն ժը իպթիտայէ կիւնէ տը Շըղուլն ժը պոյ ուիա
 9 Գուռէ իօտէ զուհր քըր , քօ ամէլէդ Շէյդանն խարապ
 9 քն : Հնր քի քօ ժը իօտէ զա ն կիւնէ նա շրջուլն .
 զիրա դօլէ ուի լը առիտա տը մինն ու նըքարն ժի .
 10 զիրա ժը իօտէ զա ն : Պը ուիա մալումըն գուռէդ
 իօտէ ու գուռէթ Շէյդաննէ :

Հնր քի քօ սատադաթ նա շրջուլն աւ ժը իօտէ
 11 նընն . ու աւ ժի քօ պրէյ խօ նա հնպինն : Զիրա
 ուիա աւ խապէր ն քօ հունն ժը իպթիտայէ պըհիս-
 12 թըն , քօ նմ հնվուտու պը հնպինըն : Նա ոգա կայէն
 քօ ժը եարամազէ պու ու պրէյ խօ գուշթ ու չրմա
 առի գուշթ , ժը պոյ աւ քօ ամէլէ ուի եարամազ
 13 պուն , ու ամէլէ պրէյ ուի սատըդ : Էրքը տընէ ժը ո'
 14 իքրահ տը քն թաճիւպ մնքըն , էյ պրէան : Էմ տը
 զանըն քօ ժը մըրընէ լը հոյաթէ նմ պըհուրին , չրմա
 քօ նմ պրէան տը հնպինըն , աւ քօ պրէյ խօ նա հն-
 15 պինն լը մըրընտա տը մինն : Հնր քի քօ ժը պրէյ խօ
 իքրահ տըքն , դաթուլն , ու տը զահըն հնր դաթուլ
 16 լը խօտա էպէտի հոյաթի ուի թուննն : Պը ուիա նմ
 ֆէհմ քըրըն մուհապէթէ խա . քօ աւ ճանէ խօ ժը պոյ
 մն տանի . կէրէք ն քօ նմ ժի ժը պոյ պրէյէդ խօ ճանէ
 17 խօ տէյնըն : Համա քի քօ ժը մսլէ տընէոա մալիքն ,
 ու պրէյ խօ ժը դըշդ քիւա մահթաճ տըպինն ու րահմէ
 խօ ժը ուի տըպոն , մուհապէթէ իօտէ չավան լը ուի-
 18 տա տը սնքընն : Էյ գուռէդ մըն բըջուքան , նն պը
 սէօղ ու պը զըմանն նմ պը հնպինըն , լէ պը ամէլ ու
 պը սօղըրիթիէ :

19 Ու ժը ուիա նմ տը զանըն քօ նմ ժը սօղըրիթիէ նն ,
 ու լը հուղուրա ուիտա նմ տըլէ խօ տէ րահաթ պը-
 20 քըն : Զիրա էրքը տըլէ մն , մն թազիլ տըքըն , իօտէ

- 21 Ժը տըլէ մն մնղըն ն , ու հնր դըլղ տըղանն : Էյ տնլալիան , էրքը տըլէ մն թաղիր նաքն , լը պս խօտէ
- 22 սէրսլսթիէ մն հէյն : Ու չր քօ նմ տիլէկ պըքըն , ժէ տըսթիներն , զիրա թէնպիհէ ուի նմ տը բէն , ու
- 23 լը պնր ուիտա գըլղէդ մնյ պուլան տըքըն : Ու թէնպիհէ ուի ուիա ն , քօ ժընպլէ Գուուէդ ուի խա էլ Մէսիհուա իման պինըն , ու հնլուտու պը հնպինըն ,
- 24 Չալան քօ ժը մնուա թէնպիհէ տա : Ու աւ քօ թէնպիհէ ուի տը բէ լը ուիտա տըլինն , ու աւ ժի լը ուիտա , ու ժը ուիա նմ տը զանըն քօ աւ լը մնտա տը մինն , եանի ժը աւ թուհէ քօ ժը մնուա տա :

ՍԷՐ 4

- 1 Էյ տնլալիան , ժը հնր բուհուա պալուր մն' քըն , լէ բուհան պը ճէուրպինըն էրքը ժը խօտէնն , զիրա լը
- 2 տընէտա փըռ փէյլէմպերէդ տնրէվին ոապունն : Պը ուիա տըքարըն նապըն թուհա խօտէ , հնր բուհ քօ խա էլ Մէսիհէ պը ճէսէտէ հաթընէ իգրար տըքն , ժը
- 3 խօտէ ն : Ու հնր բուհ քօ խա էլ Մէսիհէ պը ճէսէտէ հաթընէ իգրար նա'քն . աւ ժը խօտէ նընն . ու ուիա բուհէ թէճալն , ժը պոյ էքէ քօ հուն պըհիսթըն տէ
- 4 պէ , ու ժը անվաստա ժի լը տընէտա ն : Հուն ժը խօտէնն , էյ դուուէդ բըջուքան , ու հուն ուան եէնկվիլ ղըրըն . զիրս աւէ քօ լը ոտա ն , ժը աւէ քօ լը
- 5 տընէտա ն մնղըն ն : Ուան ժը տընէնըն , ժը պոյ աւ լը սէր տընէ խապէր տըտըն , ու տընէ ժը ուանուա
- 6 կօտարի տըքն : Էմ ժը խօտէնն աւ քօ խօտէ նաս տըքն , ժը մնուա կօտարի տըքն , աւ քօ ժը խօտէ նընն , ժը մնուա կօտարի նա քն , պը ուի նմ նաս տըքըն բուհէ տօղրիթիէ ու բուհէ խափխափօքէ :
- 7 Էյ տնլալիան , նմ հնլուտու պը հնպինըն , զիրա մուհապէթ ժը խօտէ ն , ու նաս տըքն խօտէ , հնր
- 8 քի քօ տը հնպինն ժը խօտէ զա ն : Սւ քօ նա հն

- պինն , խօտէ նաս նաքն , զիրա խօտէ մուհապէթ
- 9 ն : Մուհապէթէ խօտէ ժը մնուա պը ուխա պէյան
- պու քօ խօտէ Գուուէ խօ կէք զայըն լը տընէ շիյանտ
- 10 քօ նմ պը ուի պըթին : Մուհապէթ լը ուխտա ն քօ
- նա նմ խօտէ հնպանտըն , իլլա քօ աւ մն հնպանտ
- ու Գուուէ խօ ժը պօյ քէֆարէթէ կիւնէէ մն շիյանտ :
- 11 էյ տնլալիան , էրքը խօտէ մն ահվա հնպանտ նմ ժի
- 12 կէրէք ն քօ հնվուտու պը հնպինըն : Գաթ ոխթ քի
- քնսէ խօտէ նն տիթիւն , էրքը նմ հնվուտու պը հն-
- պինըն խօտէ լը նալ մնտա սաքին տը պն . ու մու-
- 13 հապէթէ ուի լը նալ մնտա թէքմիլ ն : Պը ուխա նմ
- տը զանըն էրքը նմ լը ուխտա սաքին տը պրն , ու աւ
- լը մնտա , քօ աւ ժը Բուհէ խօ տա ժը մնուա :
- 14 Ու մն տի ու շէհատէթ տըքըն քօ Պալ Գուուէ խօ
- 15 շիյանտ ժը պօյ խէլաս պունէ տընէ : Գի քօ իգրար
- տըքն էրքը Մէսիհ Գուուէ խօտէ ն , խօտէ լը ուխտա
- 16 սաքին տըպն աւ ժի լը խօտէտա : Ու նմ նաս քըրըն
- ու պալուր քըրըն ժը աւ մուհապէթէ խօտէուա քօ լը
- սէր մն հէյն . խօտէ մուհապէթ ն , ու աւ քօ լը մու-
- հապէթտա սաքին տը պն , լը խօտէտա սաքին տը սլն
- 17 ու խօտէ լը ուխտա : Մուհապէթ պը ուխա լը սէր մն
- թէքմիլ տը պն , հաթա քօ լը ուոյա մահշալէ սէրպէս-
- թիթիէ մն պըպն , զիրա աւ չալան քօ ն , նմ ժի լը
- 18 տընէտա վուսանըն : Լը մուհապէթտա թըուս թուննն ,
- լէ թէքմիլ մուհապէթ թըուսէ պէրթարաֆ տըքն ,
- զիրա ազապէ թըուսէ հէյն ու աւ քօ տը թըուսն , լը
- 19 մուհապէթտա թէքմիլ նընն : Էմ աուի տը հնպինըն
- 20 չըմա քօ ալուլ աւ մն հնպանտ : էրքը կէքէ պէժն
- քօ , նզ խօտէ տըհնպինըմ ու ժը պրէյ խօ իքրահ պը
- քն , աւ տնրէվի ն , զիրա աւ քօ պրէյ խօ տը պինն
- նա հնպինն , խօտէ քօ նա պինն չալան տը քէարը
- 21 հնպանտըն : Ու ժը ուի թէնպէհէ հան ժը մնուա հէյն
- էրքը աւ քօ խօտէ տը հնպինն , պրէյ խօ ժի տը
- հնպինն :

ՍԷՐ 5

- 1 Հար քի իման տինը քօ իսա Մէսիհն ան, ժը խօ-
տէ զա ան, ու հար քի քօ զայօղ տը հնապինն ժէ հա-
- 2 թը զայլն ժի տը հնապինն : Պը ուի ան նաս տըքըն քօ
էվլատէդ խօտէ ան տը հնապինն կավա քօ ան խօտէ
- 3 պը հնապինն ու թէնպիհէ ու պըկըն : Ձիրա մուհա-
պէթէ խօտէ ուիա ան քօ ան թէնպիհէ ուի պը բէն ու
- 4 թէնպիհէ ուի կրան դըչդ քի նընըն : Ձիրա աւ հէմի
քօ ժը խօտէ զա ան տընէ եէնկմիչ տըքն, ու ուիա ան
եէնկմիչ պուն քօ տընէ եէնկմիչ տըքն եանի իմանէ ման :
- 5 Աւ քի ան քօ տընէ եէնկմիչ տըքն, էրքը նա աւ քօ
իման դինն քօ իսա Գուռէ խօտէ ան :
- 6 Ուիա ան քօ հաթ պը ալ ու պը խույն, եանի իսա
էլ Մէսիհն նա թանէ պը ալ, լէ պը ալ ու պը խույն ու
չէհատէթ քրօղ բուհ ան, զիրա բուհ սօղրիթի ան :
- 7 Ու լը աղիւմանտա սըսէնն չէհատէթ քրօղ եանի Պալ
8 ֆէլամ ու Սղիզ բուհ ու աւ սըսէյան ժի եէքըն : Ու
լը արատտա չէհատէթ քրօղան սըսէնն, եանի բուհ
- 9 ու ալ ու խույն . ու սըսէյան եէքը դըչդըն : Էրքը ան
չէհատէթիէ մանուկան գնապուլ տըքըն չէհատէթիէ
խօտէ հէնի մանըն ան . զիրա չէհատէթիէ խօտէ ուիա
- 10 ան, քօ ժը պօյ Գուռէ խօ չէհատէթ քրը : Աւ քօ ժը
Գուռէ խօտէուա իման դինն, չէհատէթի լը խօտա հէ-
յան, աւ քօ ժը խօտէուա իման նայընն, աուի տանլ-
րէվին տըքն . զիրա պավուր նա քն ժը աւ չէհատէ-
թիուա քօ խօտէ ժը պօյ Գուռէ խօ չէհատէթ քրը :
- 11 Ու չէհատէթ ուիա ան քօ խօտէ ժը մանա էպէտի էօ-
մըր իհսան քրը . ու հայաթէ հան լը Գուռէ ուիտա ան :
- 12 Ժը Գուռուա մալիք պուօղ ժը հայաթուա մալիք ան .
ժը Գուռէ խօտէուա մալիք նն պուն, ժը հայաթուա ժի
մալիք նընն :
- 13 Դըչդէ հան տը նըվիսինըմ քօ պը զանըն հուն էպէ-

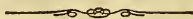
- տի հայաթէ ո հէյն քօ ժը նավէ Գուռէ խօտէուա իման
- 14 դինըն : Ու աւ սէրպէսթիէ մն քօ լը պա ուի հէյն
ուիա ն , հնր դըչդ քօ նմ տիլէկ պըքըն լը կօրա
- 15 մէրամէ ուի ժը մնուա տը պըհէ : Ու էրքը նմ պը զա-
նըն քօ ժը մնուա տը պըհէ , չը քօ նմ տիլէկ պըքըն ,
էրքը վուսանն նմ զանըն քօ տիլէկէ խօ աըսթիըն քօ
ժէ տիլէկ տըքըն :
- 16 Էրքը եէքէ պը պինն քօ պրէյ ուի կիւնէ քի քըր
նա լը կօրա մըրընէ , պրա ըէճա պըքն , ու խօտէ ժէուա
էօմր տէ պը տն ժը լը կօրա մըրընէ կիւնէ նն քրօզուա ,
կիւնէ հէյն քօ լը կօրա մըրընէ ն , նա պէմ քօ ժը
- 17 պօյ ուի ըէճա պըքն : Հնր նահադիթի կիւնէ ն , ու
կիւնէ հէյն քօ լը կօրա մըրընէ նընն :
- 18 Էմ տըզանըն հնր քի քօ ժը խօտէ զա ն կիւնէ նա
չըղուըն , լէ աւ քօ ժը խօտէ զա ն աւ լը խօ մէղն
- 19 տըքն , ու եարամաղ ժէուա նէղ նա պն : Տը զանըն քօ
նմ ժը խօտէնն , ու տընէ հէմի լը եարամազտա ն :
- 20 Ու նմ տը զանըն քօ Գուռէ խօտէ հաթ ու ժը մնուա
ադլ տա քօ նմ տօղրիթիէ պը զանըն ու լը նալ աւ
տօղրիթիէ տա նն , լը Գուռէ ուիտա խաա էլ Մէսիհ-
- 21 տա նն , ու իա ն հադ խօտէ ու էպէտի հայաթ : Էյ գու-
ռէդ մըն բըչուգան , հուն խօ ժը վութան պը բէն :

ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԻՔԻՆՃԻ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

- 1 Ժը երէցէ ժը հաթը պըժարթըն խաթունուա , ու ժը դուռէդ ուխուա՝ քօ անղ պը ուասթիէ տը հանպի նըմ՝ ու նա թանէ անղ , լէ աւ հէմի ժի քօ ուասթիէ
- 2 նաս տըքըն : Ժը պօյ աւ տօղըրիթիէ քօ լը մանտա տը
- 3 մին , ու էպէտի պը մանուա տէ պը մինն : Ինայէթ մէր համէթ , սէլամէթ ժը Պալ խօտէ ու ժը Բապպ իսա էլ Մէսիհէ ժը Գուռէ Պալ պը ուա պըսպն պը ուասթիէ ու պը մուհապէթէ :
- 4 Էղ փըռ շաղ պոււմ քօ ժը դուռէդ դա մը տիթ քօ պը տօղըրիթիէ տըջուն լը կօրա ուի թէնպիհէ քօ անմ
- 5 ժը Պալ սանտըն : Ու նուա ժը դա ըէճա տըքըմ էյ խաթուն , նա քօ ողա թէնպիհէ քի նու ժը դաուա տը նըվիսէնըմ , լէ աւ քօ ժը իպթիտաէ ման հանպու , քօ
- 6 անմ հանվուտու պը հանպինըն : Ու մուհապէթ ուիա ան քօ լը կօրա թէնպիհէ ուի անմ պըջուն , ու թէնպիհ ուիա ան քօ չափան ժը իպթիտաէ հուն պըհիթըն լը
- 7 կօրա ուի պըջուն : Զիրա փըռ շաշ քըօղան ուապուն լը տընէ ուան քօ իսա էլ Մէսիհէ լը ճէսէտտա հաթ իդրարնա քըն , վուտան եէքէ շաշ քըրօղ ու թէճալ ան :
- 8 Հուն լը խօ մէզնքըն , քօ խապըթանտընէ ման զայ
- 9 նան պան , լէ քօ թէմամ իւճըթ անմ պըսթիներն : Հանր քի քօ դապհաթ տըքն ու լը թալիմէ իսատա նա սանքընն ժը աուխուա խօտէ թուննն աւ քօ լը թալիմէ իսատա տը սանքընն ժը աուխուա Պալ ժի հէյն ու Գուռ ժի :

- 10 Բւ էրքը եէքէ ժը ոռա պէ ու թալիմէ հանն նէյնն
աուի լը մալա խօ գապուլ մնքըն ու ժէռա սըլավանն
- 11 մնտըն : Զիրա քի քօ ժէռա սըլավանն տըտն ժը եարա
մաղ ամէլէ ուիռա իլհագ տըպն :
- 12 Փըռ գըչդէ մըն հնպու ժը ոռա նըվիսանտընէ ,
լաքին մը նն խօստ պը քեաղըտ ու պը միւրէքէպէ
նըվիսանտըն զիրա ումուտէ մըն հէյն քօ ժը ոռա պէմ'
ու տնվ պը տնվ պը պէժըմ հաթա քօ շաղիթիէ մն
- 13 թէքմիլ պըպն : Սըլավան տըքըն ժը դառա հաթը պը
ժարթըն գուռէդ խուչգա դա :

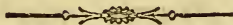
ՄԷՔԹՈՒՊԷ ԻԻԶԻԻՆՃԻ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՀԱՆՆԱ

- 1 **Ժ**ը երէցէ ժը Գայիոս տալալիոա , աւ քօ պը ուսս
2 թիէ աղ տը հապինըմ : Էյ տալալի՝ աղ տուվա տըքըմ
քօ դու լը հար դըչդ տա պերլսօրտար պը պի ու սաղ
պը պի չավան քօ ճանէ դա ժի պերլսօրտար տը պա :
3 Ձիրա աղ փըու շաղ պումա կավա քօ չէնտ պրէան
հաթըն ու ժը պոյ ուսթիէ դա շէհատէթ քըրըն չավան
4 դու պը ուսթիէ տը ջույ : Ժը ուիա փըու շաղիթիէ
մըն թուենա կավա քօ տը պըհէմ քօ դուուէդ մըն պը
5 ուսթիէ տը ջուն : Էյ տալալի դու պը էմնիյէթիէ տը
քի , չը քօ տը քի ժը պրէանուա ու ժը ետպանճիանուա ,
6 քօ ուան լը պար քիլիսայէ ժը պոյ մուհատէթ դա
շէհատէթ քըրըն , քօ ուան էրքը ժը խօտէուա լայիգանէ
7 լը ոէ տէյիի գանճ տէ պըքի : Ձիրա ժը պոյ նալէ խօտէ
8 ուպուեն ու ժը թայիֆան դըչդ քի նասթինըն : Նուա
ահվա քաասն ժը մաուա գապուլ քըրըն ֆարղա հաթա
քօ լը տողրիթիտա թալ խապըթօղան աճ պը պըն :
9 Ժը քիլիսաուա մը նըվիսանտ համա Գիտորէփէս , քօ
լը նալ ուանտա ալուլին պու տը խուաղա , մա գա
10 պուլ նաքա : Ժը պոյ ուիա էրքը պէմ չըղուլ քօ աւ
չըղուլիա տէ գիքը պըքըմ , չըմա քօ ժը մաուա գար
չի պը եարամաղ սէօղան լաֆան տըքա ու պը ուիա ժի
պը գանաաթ նա քըրընէ՝ աւ խօ պրէան ժի գապուլնա
քա ու ուան քօ գապուլ տըքըն նա հէլա , ու ժը քի
11 լիսայէ ժի տար տըլա : Էյ տալալի , ժը շէրուա ույմիչ

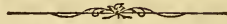
- ման պն, լէ ժը իսայրէուա խայր, շըղուլօղ ժը խօտէ ան,
- 12 համա շէրը շըղուլօղ աւ խօտէ նան տինն : ժը պոյ Դէմէտրիոսէ հէմիան ժի շէհատէթ տըքընն ապլ տօղրիթի ժի, անմ ժի շէհատէթ տըքընն ու հուն զանըն քօ շէհատէթիէ ման ոասթ ան :
- 13 Փըու դըշգէ մըն հանպու ժը նըվիսանտուա, լաքին նա խուազըմ քօ պը միւրէքէպէ ու պը գայէմէ նըվիսանտուն :
- 14 Լաքին ումուտէ մըն հէյան քօ լը նէղիտա դա պը պինըմ : ու տանվ պը տանվ անմ տէ խապէր պըտընն : ժը դաուա սէլամէթ պըպան, տօսթան ժը դաուա սըլավան տըքընն, ժը տօսթանուա եէքա եէք պը նանվան սըլավան պը քան :

ՄԵՔԹՈՒՊԷ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Է

ՐԷՍՈՒԼԷ ՃՈՒՏԱ

- 1 Ճուտա Գուլէ իսա էլ Մէսիհէ ու պրէյ Եադուպէ ժը ուա քօ ժը Պալ խօտէ հաթըն փադըթ պուն ու ժը իսա էլ Մէսիհէ հաթըն վէչարթըն ու սալէթ պուն :
- 2 ժը ուա մէրհամէթ ու սէլամէթ ու մուհասպէթ փըու պրպա :
- 3 Էյ սոնլալիյան՝ ժը տէրհասդէ պէսէվի խէլասէ ժը ուա նըվիսանտընէ հէմի ղայրէթէ մը լը սէր խօ սանտընէ մը ժը խօուա Փարղ հասապ քըր նըվիսանտընէ , ու լավա քըրընէ ժը պոյ աւ իմանէ հուն ճէհտ պըքըն քօ ճար քի ժը աղիզանուա հաթը թէսլիմ պուն :
- 4 Ջիրա ժը հիւքմ ու ղաղէպէ հանուա ժը ալուլտա հաթը թային պուն հընըք Փասըգ քասան պը տըղիզա լը հընտուու քէթըն , քօ ուան ինսպէթէ խօտէէ մա ժը էտէպսըղիթիուա թէպտիլ տըքըն , ու թանէ խօտի ու
- 5 րասպպէ մա իսա էլ Մէսիհէ ինքեար տըքըն : Նուա տըխուաղըմ լը պիրա ո՛ անինէ Փարազա ժը խօ հուն ղանըն ուիա էրքը խօտէ քօ Գալմէ ժը տիյարէ Մըսըրէ խէլաս քըր , բաչէ պէ իմանան տիսա հէլաք քըր :
- 6 Ու աւ մէլէքան քօ ապէ խօ հըֆը նա քըրըն , լէ մէսքանէ խօ թէրք քըրըն , պը էպէտի պէնտան լը պընգահըրիթիտա վէչարթ ժը պոյ ույա մազընէ մուհաքէ
- 7 մէէ : Չավան քօ Սողոմ ու Գոմոր ու լը տօուա ուան պուն պաթէրան , ուան քօ ողա ուանան ղինսա քըրըն լը տու կօվտաէ հէվալէ խօ պը ջունտընէ լը պար մա

- իպրէթ տը սնքընըն, աղապէ սկըրէ էպէտիէ պը
 8 քշանտընէ: Վուսան ժի աւ խն՝լ տիթօղար ճէսէտէ մուր-
 տար տըքըն, ժը հիւքմաթուա ասի տըպըն ու ժը ճէլիլ
 9 քնսանուա քիւֆը տըքըն: Համա պաշ մէլէք Միխայէլ
 կավա քօ ժը պոյ ճէսէտէ Մուսէ միւճատէլէ տըքըր
 դարշի Շէյդանէ պը սնքընանտընէ, ճէսարէթ նն քըր
 հիւքմա քիւֆրէ լը սէր ուի անինէ, լէ կօ խօտէ դա
 10 թէքտիր պըքն: Ուանան ժը աւ դըշդանուա քօ ֆէհմ
 նա քըն քիւֆը տըքըն, լը աւ դըշդտանտա քօ ժը
 ապէ ոդա պէ անլ հայվանան տըլանըն լը ֆէսատէտա
 11 տը ջուն: Վայ ժը ուանուա, քօ լը ուշյա կայէնէտա
 ջուն, ոդա շաշ պունէ Բաաղամէ լը տու իւճրէթէ
 պաղտան, ու լը ասիթիէ կօրխտա հէլաք պուն:
 12 Ուանան լը մուհասպէթ դիյաֆէթէ տոա լէքէնըն, պը ո'
 թն՝լ լը խուտըն ու վէխուարընտա կավա ուճըշտընէ
 պէ թըուս նէֆսա խօ տը ջէրինըն, պէ սլ աւրան ժը
 պոյան հաթըն դավարանտըն, պէ մէյլէ տարան, պէ
 մահսուլ, տու ճարան մըրի, ժը դուրմտա հաթը քշան-
 13 տըն: Աղլուն տալլայէ պահրէ քօ սյպա նէֆսէ խօ քնֆ
 տըքըն, հաթը շաշ պուն ըսթէրան, քօ ժը պոյ ուան
 հաթիւս վէշարթըն տիւմանէ դահրիէ էպէտիէ
 14 լը սէր ուանա փէյղէմպէրիթի քըր Ենօք ժի, քօ ժը
 Ատէմէ Եէտիննի պու ու կօ, վահա Բապպ պը տահ
 15 հազար աղիղէդ խօ հաթ: Ժը հէմիանուա շէրաաթ քը-
 րընուա, ու ժը պոյ հէմի ֆասըդան թէքտիր քըլընուա
 ժը պոյ հէմի ֆասիդ ամէլէդ ուան քօ քըրըն ու ժը
 պոյ հէմի սէրթ սէօզէդ ուան, քօ ֆասըդ կիւնէքեարան
 16 դըտա ուի խապէր տան: Ուանան տուտուան քըօղ ու
 ժը հալէ խօ կաղընան քըօղ ըն, ուան քօ լը կօրա ար-
 զուէ խօ տը ջուն ու տն՝լէ ուան խապէրէդ քիպիրան
 տը պէն, ու ժը պոյ քեարէ ուշյա մնուուլ տըքէնըն:
 17 Լաքին հուն էյ տնլալիան պիրա խօ պինըն աւ խա-
 պէրան քօ ըհսուլէդ Բապպէ մն խաա էլ Մէսիհէ ժը
 18 ալուտա հաթը կօթըն: Քօ ժը ոուա տը կօթըն էրքը

- լը ախրըր զէմանտա, մէսգարաճիան տէ պըպըն, ուան
 քօ լը կօրա ֆասըգ արզուէ խօ աէ պը ջուն :
- 19 Ուանան, աւ խօ այրմիչ քրօղան, նէֆսանի, թուհէ
 20 թունննն պուն քէսան ըն : Լաքին հուն՝ էյ տանլալիան,
 հուն խօ պը պինա քըրընէ լը սէր զայէթ ազիզ իմանէ
 21 ո՛, ու պը թուհ էլ Գուտտէ պը նըմէճ քըրընէ : Հուն
 խօ լը մուհապէթէ խօսաէ հըֆիզ պըքըն, ու ժը պօյ է
 պէտի հայաթէ ժը մէրհամէթէ թապպէ մն իսա էլ
 22 Մէսիհէն ապէքլէմիչ պըքըն : Ու պը թաղիը քըրընէ
 23 ժը հընըքանուա մէրհամէթ պըքըն : Ու հընըքան պը
 թըռս ազատ պըքըն, ժը ահրէ ուան պը գափիմիչ քը
 րընէ, ու ժը ճէսէտէ հաթը լէքէ պուն ժը գաֆթանէ
 պիլէ իքրահ պըքըն :
- 24 Ու ժը ուիուա քօ գատիը ն ո՛ պէ լէքէ վէշարթընէ,
 ու լը պնր իզգէթէ խօ պէ գուսուր պըտն սնքընան
 25 տըն պը շաղիթիէ . ժը եէք խօսաէ ժը խէլասէ մնուա,
 պը տէսթէ թապպէ մն իսա էլ Մէսիհէ իզգէթ ու աղա
 մէթ, գուտրէթ ու հիւքմէթ պըպն, հէմ նուա հէմ
 լը էպէտիան, Սմին :

Վ Ա Հ Ի

Է

Ր Է Ս ՈՒ Լ Է Հ Ա Ն Ն Ա

Ո Ի

Ա Ս Տ ՈՒ Ա Ծ Ա Բ Ա Ն Ի Ն Ճ Ի Լ Զ Ի Յ Է

Ս Է Ր 1

- 1 **Վ**ահիէ իսա էլ Մէսիհէ ն . քօ աուի իօտէ ժէռա տա քօ զուվն պուն կէրէք պուն դըշդան ժը դուլէդ-
լսուա նիշան տըտն . ու մէլէքէ լսօ պը շիյանտընէ պէ
- 2 յան քըր ժը դուլէ լսօ Հաննառա : Քօ աւ ժը քէ-
լամուլլահէռա ու ժը շէհատէթէ իսա էլ Մէսիհէռա ,
ժը հէմի հաթը տիթըն դըշդանռա շէհատէթ քըր :
- 3 իօղի ժը ուիռա , քօ սէօղա փէյղէմպէրիթիէ հանա
տը լսօյնն հէմ ժը կօտարի քրօղանռա ու լը ուիտա
հաթը նըվիսանտըն պուն դըշդան ժը հըֆը քրօղան-
ռա . զիրա ոխթ նէղ ն :
- 4 Ժը Հաննաէ ժը հաֆթ քիլիսանռա քօ լը նաւ Ս.սիա-
տանն . ինայէթ ու սէլամէթ ժը ոռա ժը աուի՝ քօ
ն , ու պու , ու տէ պէ . ու ժը աւ հաֆթ Բուհան քօ
- 5 լը պնր թախթա ուինն : Ժը էմլին շահիտէ իսա էլ Մէ-
սիհէ քօ ալուլ զաէ մըրիան ն , ու սէրէ փատիշա-
հէդ արտէ . ժը աուիռա , քօ մն հնպանա , ու մն
- 6 պը լսույնա լսօ ժը կիւնէէդ մն շուշթ : Ու մն փա-

տիշահանն ու իմամանն քըր ժը խօտէռա ու ժը Պապէ
խօռա, ժը ուխոա համոռ ու դուրսվէթ ժը ապէտ էլ
էպէտ. ամին :

- 7 Վահա պը ավրան դէ, ու հար ջահլ աուի տէ պը
պինն, ու ուան քօ աուի պըրնտար քըրըն. ու լը
սէր ուի տէ շին պըքըն հէմի էօմէթէ արատէ, պէլի .
- 8 ամին : Էղ ըմ Ալֆա ու Օմէղա տը պէ Բապպ խօտէ,
աւ քօ մէվճիւտ ան, ու մէվճիւտ պու, ու քօ տէ պէ,
աւ Գատիրէ հէմիան ան :
- 9 Էղ Հաննա, քօ պրէյ ո ման ու լը սըխլէթ ու լը վա-
տիշահիթիէ ու լը սապրա իսա էլ Մէսիհէ պը ուա
թանվ իհնադ ըմ ժը պոյ քէլամուլլահէ ու ժը պոյ շէ-
հատէթէ իսա էլ Մէսիհէ լը Պատմոս հաթը կօթան
- 10 ատատա պում : Ու լը ույա կիրակէտա Բուհ լը սէր
մըն հաթ. ու ժը բաշ խօտա աւաղ քի պըլլնտ մը
- 11 պըհիթ ոգա տանկէ պօրու է. քօ տը կօթ : Չըքօ տը
պինի լը նալ քթէպ քի պը նըվիս, ու պը շէյինն ժը
քիլիսանա, քօ լը նալ Եփեսոսէ ու Իզմիրէ ու Պեր-
դէմոնէ ու Թիւատիրէ ու Սարդիկէէ ու Փիղադէզ
- 12 փիաէ ու լը Լաւօղ իկիատա նան : Ու ան վէկէռիամ,
աւ տանկէ պը պինըմ քօ պը մըռա խապար տըտա .
ու կալա քօ վէկէռիամ, հաթթ հապ շամտանէ զէռին
- 13 տիմ : Լը օրթա շամտանան ժը Գուռէ մանուլուա
պէնկզէմիշ պուռն մանուլ քի քօ լը սէր լընկա ուի
տը կըհիշթ լիպաս քի որկըրթի պու. ու լը սէր սընկէ
- 14 խօ փըշթ քի զէռին կրէտա : Ու սէրէ ուի ու փօռա
ուի, ոգա հէրի սըվի ու ոգա պէրֆ, ու ջահլէղ ուի
- 15 ոգա ալէվէ ալըր : Ու լընկա ուի ոգա թուռնա խաս,
ոգա լը օճաղտա սօռ պուռն պու, ու տանկէ ուի ոգա
- 16 տանկա վըռ ավան պու : Ու լը տէսթէ ուսթէ ուխտա
հաթթ հապ ըսթէրան հանպու, ու ժը տանվէ ուի հաթը
դուժ պուռն տու տանվ շուր քի ուա տը պա, ու շէհէյ
ուի ոգա դաւ պու, քօ պը դուրսվէթէ խօ փառլէմիշ տը
- 17 պան : Ու կալա քօ մը տի աուի, ոգա մըրի լը պար

լընկա ուի քէթըմ, ու տէսթէ ուասթէ խօ լը սէր մըն
 պըտաթինընէ կօ, Ման թըռ.ս, սնղ ըմ ավուլին ու բա-
 18 շին : Ու սնղ սաղ ըմ, ու սնղ աւ ըմ քօ մըրըմ, ու վա-
 հա ժը ապէտ էլ էպէտէ սաղ ըմ. ու ժը մըֆթահէդ-
 19 մըրընէ ու ճէհէնէմէնա մալիք ըմ : Պը նըվիս հանր չը-
 քօ տը պինի, աւ քօ հէյան ու աւ քօ բաշէ տէ պըպան :
 20 Լը տէսթէ ուասթէ մըտա համթը տիթըն սըրրա հաֆթ
 ըսթէրան ու հաֆթ հապ շամտանէ գէռին . հաֆթ ըս-
 թէրան մէլէքէ հաֆթ քիլիսանան . հաֆթ շամտանան
 հաֆթ քիլիսանան :

ՍԷՐ 2

1 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Եփեսոսուս պը նըվիս . հաֆթ
 ըսթէրան լը տէսթէ ուասթէ խօ կըթօղ լը օրթա հաֆթ
 2 շամտանէ գէռին կառանաօղ ահվա տը պէ : Ամէլէդ-
 դա ու սասըրէդ դա սնղ տըղանըմ. հէմ ժը քօթիան-
 ու թէհամիւլ նըքեարի պըքի, հէմ դա ճէռըպանտ
 ուան քօ տը պէն սմ բէսուլ ըն ու նընըն, ու դա տի
 3 ուան քօ տանրէվինան : Ու թէհամիւլէ դա պը հանպունէ
 ժը պոյ նալէ մըն դա էղիյէթ քըշանտ ու դու սըսթ
 4 նան պույ : Լաքին լը սէր դա կըլիքի մըն հէյան, չըմա
 5 քօ դա մուհապէթէ խօ աւուլին հըշթ : Նուա պիրա
 խօ պինան քօ դու ժը քօ քէթիյ, ու թօպա պը-
 քան, ու ամէլէդ խօ ավուլին պըքան, էրքը նա սնղ
 դուվան ժը դատա դէմ, ու շամտանէ դա ժը ճիտա
 6 տէ պըլըպըթինըմ, էրքը թօպա նանքի : Լաքին լը դա-
 տա դըշդէ հան հէյան, ժը ամէլէդ Նիկողոսանու
 լըրահ սըքի, քօ ժը ուան սնղ տախի իքրահ տըքըմ :
 7 Ժը քեռա քօ ժը պըհիտընուս կօ հէյան պրա պը պը-
 հէ, էրքը թուհ չը տըպէ ժը քիլիսանուս . աւ քօ ֆէթհ
 տըքան ժը տարէ հայաթէ ժէնա խուարըն տէ պըտըմ,
 քօ լը նալ ճէնէթէ խօտէտա սն :
 8 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Իզմիրէնուս պը նըվիս, Ահվա

- տը պէժան, Ավուլին ու ախրըին աւ քօ մըր ու կանի
 9 պու: Էզ տը զանըմ ամէլէդ դա ու սըխլէթ ու ֆա,
 ցիրիթիյէդ դա, համա դու զէնկին ի, ու քիւֆրէ
 ուան քօ տը պէն, ամ Եէհուտինն. համա նընըն. Լէ
 10 ճէմիյէթէ Շէյդանէնըն: Գաթ մն թըռս ժը աւ դըշ-
 դան քօ տէ պըքշինի. վահա շէյդան ժը ո հընըքան
 լը հափսէ տէ տէյնն, քօ պէնն ճէռըպանտըն, ու
 տահ ոս սըխլէթէ ո տէ պըպն, հաթա լը մըրընէ է-
 մին պն, ու ժը դառա տէ թաճա հայաթէ պըտըմ:
 11 Ժը քէռա քօ ժը պըհիտընուա կօ հէյն պրա կօտարի
 պըքն, էրքը Բուհ չը տը պէժան ժը քիլիսանուա, աւ քօ
 ֆէթհ տըքն, ժը իքինճի մըրընէ զէրար տէ ննքշինն:
 12 Ժը մէլէքէ քիլիսատ Պէրդէմանէուա պընըվիս, Ահվա
 տը պէժան աւ քօ հաթը թուժ պուն տու տնվ շուրէ
 13 ուի հէյն: Շըղուլէ դա տըզանըմ, ու էրքը դու լը
 քօ սաքին տըպի, Եանի լը ուէ տնր քօ թախթէ Շէյ-
 դանէ հէյն ու նավէ մըն տըկրի, ու իմանէ մըն դա
 ինքէար նն քըր, լը վա ույանտա պիլէ քօ Անթիպաս
 էմին շահիտէ մըն լընավ ոտա հաթը դուշթըն, լը քօ
 14 քի շէյդան սաքին տըպն: Լաքին լը սէր դա լըլիքի
 մըն հէյն, զիրա լը ուէ է դա թալիմէ Բաղաամէ կըր-
 թօղան հէյն, քօ ժը Բաղակուա հին քըր լը պնր
 Գուռէ իսրայէլտա խուար քրօղ տէյնն. քօ ուան
 15 ցուրպանա փութան պըխուն ու զինա պըքըն: Ահվա
 ժի է դա թալիմէ Նիկողոսեանէ կրթօղան հէյն, աւ
 16 քօ ան ժէ իքրահ տըքըմ: Նուա թօպա պըքն. էրքը
 նա, ան զուվն ժը դառա դէմ, ու պը շուրա տնվէ
 17 խօ պը ուանուա տէ փէվ պըշում: Ժը քէռա քօ ժը
 պըհիտընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ էրքը Բուհ չը
 տը պէ ժը քիլիսանուա. ֆի քօ ֆէթհ տըքն ժը հաթը
 վէշարթըն մանանայէ զէռա խուարըն տէ պըտըմ, ու
 տէ պըտըմ ժէռա նըվիսէ ազիզիթիյէ ու լը աւ նըվիս-
 տա նավ քի նու հաթը նըվիսանտըն քօ աուի ժը սնն-
 տօյէ բէթըր Եէքէ նըզանն:

- 18 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Թիւատիրէնաւ պը նըվիս, Ահ-
վա տը պէ Գուռէ Խօտէ. քօ ոգա ալէվէ ակրէ ջահվէ
19 ուի հէյն, ու լընկէդ ուի ոգա Թունճա խաս ըն : Էդ
տը զանըմ ամէլէդ դա ու մուհասպէթէդ դա, ու իմա-
նէդ դա, ու խըզմէթէդ դա, ու սասպրէդ դա, ու
20 էրքը շըղուլէդ դա բաշին ժը ավուլին փըռ ըն : Լաքին
լը սէր դա կըլիքի մըն հէյն քօ տը հէլի Թէզաբէլ
ժըն քօ աւ խօ փէյղէմպէր տը պէ, ու գուլէդ մըն հին
տըքն ու աղաըրմիշ տըքն, քօ զինա պըքըն, ու գուր-
21 պանա փութան պըխուն : Ու մը ժը ուիռա ոխթ տա
ժը պօյ զինայէ խօ Թօպա քըրընէ համա Թօպա նն
22 քըր : Վահա նղ ուի տէ լը տէօշէկէ պըխըմ, ու պը
ուիռա զինա քրօղան լը նալ սըխլէթէ մնղըն, էրքը
23 լը սէր շըղուլէդ խօ Թօպա ննքըն : Ու էվլատէ ուի
պը մըրընէ տէ պը գուժըմ, ու քիլիսան կըշք տէ պը
զանըն էրքը նղ աւ ըմ, քօ կուրջըքան ու տըլան Թէվ-
Թիշ տըքըմ, ու ժը ո' հնր եէքէնա լը կօրա ո տըտըմ :
24 Լաքին ժը ոռա ժը աւ է տընանուա տըպէմ, քօ լը
նալ Թիւատիրէտանըն, ու Թալիմէ ո հանա Թուննն,
քօ հուն նաո նն քըրըն դըշդէ դուրէ Շէյդանէ չա-
վան քօ տըպէն, լը սէր ո' պաշգա կրանիթի նա' խըմ :
25 Լը ոտա պուն դըշդէ պը կըրըն, հաթա քօ նղ պէմ :
26 Ու աւ քօ Ֆէթհ տըքն ու հաթա բաշէ ամէլէդ մըն
տըկըն, ժէնա լը սէր Թայիֆան տէ հիւքմէթ պըտըմ :
27 Ու ուան պը ասայէ ասընին տէ պը ջէրինն, ու ուան
28 ոգա ֆրագէ բըրուտան տէ պը շըքէնն : Չավան քօ
մը ժի ժը Պավէ խօ սանտ, ու ժէնա տէ պըտըմ ըս-
29 Թէրէ սըպէէ : Ժը քէնա քօ ժը պըհիտընուա կօ հէյն
պըա պը պըհէ էրքը Բուհ չը տը պէ ժը քիլիսանուա :

ՍԻՐ 3

- 1 Ժը մէլէքէ Սարգիկէնաւ պը նըվիս. Ահվա տը պէ
աւ քօ մալիքէ հաթիթ Բուհէ Խօտէ ու հաթիթ ըսթէ-

- րան ան . Էզ տը զանըմ ամէլէդ դա , նալէ դա կանի
- 2 հէյն , համա դու մըրի ի : Հէչար պն ու դալի պըքն
աւ դըչդէդ մայըն քօ լը սէր մըրընէ նն , զիրա ամէ-
- 3 լէդ դա լը պնր խօտէ մը թէքմիլ ննտի : Նուա պիրա
խօ պինն չալան դա սննտ ու պըհիսթ ու հըֆզ պը-
քն , ու թօպս պըքն . նուա էրքը հէչար ննպի , լը
սէր դա ոգա տըզ տէ պէմ . ու դուէ դաթ տէ նըզանը
- 4 պի քօ չը չաղ տէ լը սէր դա պէմ : Լաքին չէնտ մն-
ուուլէ դա հէնն լը նալա Սարդիկէտա , քօ ուան ճըլէ
խօ նն հարամանտընն , ու պը ճըլէ սըփի տէ պը մըուա
- 5 պը կէուըն , զիրա լայըգ ըն : Աւ քօ ֆէթհ տըքն , ճըլէ
սըփիան տէ որկրն . ու ան չալէ ուի ժը քըթէպէ հա-
յաթէ տէ ըէսիտ նն քըմ . ու նալէ ուի լը պնր Պալէ
մըն ու լը պնր մէլէքէդ ուի տէ իգրար պըքըմ :
- 6 Ժը քէուա քօ ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պը-
հէ էրքը Բուհ չը տը պէ ժը քիլիսանուա :
- 7 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ ֆիղադէդփիաուա պը նըվիս , Ահ-
վա տը պէ աւ Սալէհ , աւ Տօղրի , աւ քօ մալիքէ մըֆթէէ
Տավուտէ ան , վէ տըքն , թուենն եէքէ քօ պը գ ուֆլինն ,
- 8 տը գ ուֆլինն , թուենն եէքէ քօ վէքն , Ամէլէդ դա տը
զանըմ , վահա մը լը պնր դա տնրի քի վէքըրի տանի ,
քօ քնսէ նըքեարն պը գ ուֆլինն , զիրա հընըք գ ուվ-
վէթէ դա հէյն , ու սէօղա մըն դա հըֆզ քըր , ու նալէ
- 9 մըն դա ինքեար նն քըր : Վահա ժը ճըվաթէ Շէյդանէ
պուօղան ան ժը դաուա տըտըմ , ուան քօ տըպէն . ուան
եէհուտի նն , ու նընըն , լէ տնրէվ տը պէն , վահա ան
ուան տէ մէճպուը պըքըմ քօ պէն ու լը պնր լընկա դա
- 10 սէճտէ պըքըն . ու պը զանըն քօ ան դա տը հնպինըմ :
Չըմա քօ դա սէօղա սապրէ մըն հըֆզ քըր , ան ժի դա
տէ հըֆզ պըքըմ լը ոխթա թէճրիւպէէ քօ հազըր ան
պէ լը սէր հէմի տընէ , ժը պօյ ճէուըպանտընէ ուան քօ
- 11 լը սէր արտէ սաքին ըն : Վահա ան զուվն դէմ , աւ
քօ պը դաուա ան հըֆզ պըքն , հաթա քօ թաճէ դա
- 12 եէքէ ննսթինն , աւ քօ ֆէթհ տըքն , Աուի լը նալ

- տաճարէ խօտէէ խօ տէ ասթուն պըքըմ, ու հէնի տէ
 լը տանը նէյն ու լը սէր ուի տէ նազէ խօտէէ խօ պը
 նըվիսընըմ, ու նազէ պաժէրէ խօտէ է մըն, եանի նա-
 վէ երուշալիմէ նու, քօ ժը աղիւմանան ժը խօտէէ
 13 մըն դէ խուարի, ու նազէ մընէ նու : Ժը քէուա քօ
 ժը պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ էրքը Բուհ
 չը տը պէ ժը քիլիսանուա :
- 14 Ժը մէլէքէ քիլիսայէ Լավողիկէուա պընըվիս, Սհվա տը
 պէ . Սմին, Էմին ու Շահիտէ տողրի ավուլինէ մախլուդէ
 15 խօտէ : Սմէլէդ դա տըզանըմ նն դու սար ի նն ժի
 16 կէրմ ի, խօղի սար եա կէրմ պը պանա : Նուա դու քի
 սարօկերմի, նն սար ի ու նա ժի կէրմ, դա ժը տանվէ
 17 խօ լը սէր գուլուպանտընէ մն : Զիրա տը պէյ . Էղ զէն-
 կին պում ու մանղըն ու ժը դըշդ-քիուա մուհթաճ նընըմ
 ու նըզանի քօ, դու սէֆիլ ու զավալի ու Փագիր ու
 18 քէու ու դահզի ի : Ժը դաուա շիրէթ քի պըտըմ, ժը
 մըն լը ահրտա հաթը գալլ պուն զէու ժը պոյ Փըուօթը-
 նէ պըքըր, քօ զէնկին պը պի ու ճըլէ սըվի քօ որկըրի
 ու այպա դահզիթիէ դա խույայի նն պն . ու ջահվէդ
 19 խօ գըլ տէյնն քօ պը պինի : Էղ հանր քի քօ տը հն-
 պինըմ թաղիր ու թէտիպ տըքըմ նուա զայրէթ պըքն
 20 ու թօպա պըքն : Վահա նղ լը տանրիտա սնքընըմ ու
 լէ տըխըմ ու էրքը եէքէ տանկէ մըն պը պըհէ ու տն-
 ըի վէքն լը ճէմ ուի տէ պըջոււմ, ու նղ բէուա տէ
 21 շիվէ պը խոււմ ու աւ ժի պը մըուա : Սու քօ Փաթհ
 տըքն տէ պըտըմ ժէուա քօ պը մըուա լը թախթա մը-
 տա ունի, ու չավան քօ մը ժի Փաթհքըր ու պը Պապէ
 22 խօուա լը թախթէ ուիտա ունըշտըմ : Ժը քէուա քօ ժը
 պըհիստընուա կօ հէյն պրա պը պըհէ քօ Բուհ չը տը
 պէ ժը քիլիսանուա :

ՍԷՐ 4

- 1 Բաշէ դըշդէդ հանա մը տի, ու վահա լը աղիւմանտա
 տանրիքի հաթը վէ պուն հնպու, ու տանկէ ավուլին

- քօ մը պըհիստ ոգա տանկա պօռուէ պու , քօ պը
մըռա խասէր տըտա ու տըկօ . Լըվըր ռապան ու ժը
ուէ բէվան հաթը պուեն դըչդան ժը դառա նիչան պըտըմ :
- 2 Ու զուվան Բուհ լը սէր մըն հաթ . ու վահա թախթ քի
3 հաթը պու տանին լը ազիւմանտա : Ու լը սէր թախթէ
եէքէ հաթը պու ռօնըչտըն , ու աւ ռօնըչտօղ ոգա
4 խույայընէ եէչիւմ ու եագութ դէվըրան պու : Ու լը
տօռա աւ թախթէ պիսթ ու չար թախթ ժի հանպու ու
լը սէր աւ թախթան մը տի քօ պը ճըլէ սըբի հաթը
որկըթըն պիսթու չար երէցան ռօնըչդի պուեն ու լը սէր
5 սէրէ ուանտա թաճա զէռին հանպու : Ու ժը աւ թախ-
թէ պըրուսքան սաութան ու կուռուլթիան ռա տը
պօ պուեն . ու լը պանր թախթէ տը հաթը շէվութանտըն
հաֆթ հապ մահչալա ալըր հանպու , քօ ուանան հաֆթ
6 Բուհա խօտէ նան : Ու լը պանր թախթէ մինա պիլօռ-
պահր քի ոգա սըրչա հանպու , ու լը օրթա թախթէ
հէմ լը տօռա թախթէ չար հայվանան հանպու , քօ ժը
7 բէչ ու ժը բաչ բաչտա պը ջահվան դըթա պուեն : Ու
պիրինճի հայվան մինա պու ապրանէ , ու իքինճի հայվան
մինա պու ճօնակա ու լը իւչիւնճի հայվանտա ռույէ
մանուլ հանպու , ու տէօրտիւնճի հայվան մինա գարթալ
8 պու : Ու է չար հայվանան , է հանր եէքէ ժը չար ալիյէ
չէչ վառան հանպու , ու ժը հընտուռվան պը ջահվան
դըթի պուեն ու բահաթ նան տը սանքընը պուեն պը կօ-
թընէ , Ազիղ , ազիղ , ազիղ ան լը հանր դըչդառ գաստիր
Բապպ խօտէ աւ քօ մէվճուտ պու , ու մէվճուտ ան ու
9 տէ պէ : Ու կապա քօ աւ հայվանան համա ու իզգէթ
ու շիւքը տը տան լը սէր թախթէ հաթը ռօնըչտօղռա
10 աւ քօ կանի ան լը ապէտ էլ էպէտէ : Պիսթ ու չար
երէցան լը պանր լը սէր աւ թախթէ հաթը ռօնըչտօղռա
տը քէթը պուեն ու սէճտէ տըքըրը պուեն , ժը ապէտ էլ
էպէտ կանիւռա , ու թաճէդ խօ լը պանր թախթէ տա
11 դինը պուեն պը կօթընէ : Դու լայըգ ի , եա ազիղ Բապպ
խօտէէ ման , համա ու իզգէթ ու գուտրէթ սանտընէ ,

զերա հար դըշդ դա խալգ քըր, ու պը իշատէթէ դա խալգ պուն, ու մէվճուա ըն :

ՍԷՐ 5

- 1 Ու լը տէսթէ ոասթէ աւ քօ լը սէր թախթէ հաթը ոօնըչտի պու ֆըթէպ քի մը տի, ժը հընսուուվն ու ժը տէրվն հաթը նըվիսանտըն, ու պը հաֆթ միւհրան
- 2 հաթը միւհր պուն : Ու մը տի դուվվէթլի մէլէք քի, պը պըլընտ սաունթ քի տը դիրա պու. ֆի⁶ լայըգ ան քըթէպէ հան վէքըրընէ ու միւհրէ ուի պըչգաւթընէ :
- 3 Ու նն լը նավ աղիւմանան, նն լը սէր արտէ, ու նն լը պըն արտէ հաթը տիթին եէքէ քօ դատիր պըպն աւ քըթէպէ վէքըրանտընէ, նն ժի լը սէր ուի նը-
- 4 հէնթընէ : Ու ան ժի փըու տը կրիա պում, քօ եէքէ լայըգ նն պու աւ քըթէպէ վէքըրանտընէ, ու նն ժի
- 5 լը սէր ուի նըհէնթընէ : Ու ժը երէցան եէքէ ժը մըուա կօ. Ման կըրի, վահա աւ սսլան քօ ժը զուրի-յէթէ ճուտատէ ան, ժը դուրմէ ճավուատէ ան եէնկմիչ քըր աւ քըթէպէ ու հաֆթ միւրէ ուի պըչգաւթընէ :
- 6 Ու մը տի լը նավ աւ թախթէ ու նավ չար հայվանան ու երէցան Պէրլս քի հնպու ոգա հաթը սէրթէ պուն, քօ հաֆթ դօչ ու հաֆթ ջահվէ ուի հնպու, քօ ուան հաֆթ բուհէ խօտէ նն, քօ լը հէմի տընէ հաթըն
- 7 շիյանտըն : Ու աւ հաթ ու ժը տէսթէ ոասթէ լը սէր
- 8 թախթէ հաթը ոօնըչտօղէ քըթէպէ սանտ : Ու կավա քօ քըթէպէ սանտ. աւ չար հայվանան ու պիսթու չար երէցան լը պար Պէրլսէ տը քէթը պուն. ու ժը հար եէքէուա թամպուրան ու պուխուրտանէ զէնին պը պուխուր դըթը հնպուն քօ ուանան տուվա է աղի-
- 9 զան ըն : Ու իլահիէ նու տը խօնտըպուն ու տը կօթը պուն. Դու լայըգ ի աւ քըթէպէ սանտընէ, ու միւհրէ ուի վէքըրանտընէ. զիրա դու հաթիյ սէրթէ պուն, ու պը խույնա խօ մն ժը խօտէուա ժը հար միլլէթան

- 10 ու զըմանան, ու թայիֆան ու գավման քըռի: Ու մն ժը խօտէէ մնռա դա փատիշահան ու իմաման քըրր, ու լը սէր արտէ ան փատիշահիթի տէ պաթօն:
- 11 Ու մը նըհէթ ու տանկէ փըռ մէլէքան մը պըհիսթ, ուան քօ լը տօռա աւ թախթէ ու չար հայվանան ու երէցան սնքընի պուեն, ու հասապէ ուան տահ ճար
- 12 հազարան հազար, ու հազար հազար պու: Ուան քօ պը պըլընտ ավազան տը կօթը պուեն, Հաթը սէրթէ պուեն Պէրխ, գուտրէթ ու զանիմէթ ու իլմ ու գուվ վէթ ու իզզէթ ու համտ ու պէրէքէթ գապուլ քըրը:
- 13 նէ լայըգ ան: Ու հէմի մախլուգան, քօ լը ազիւմանան ու լը սէր արտէ նան, ու չըքօ լը նալ ուանտա հէյն, մը պըհիստ քօ տը կօթը պուեն. լը սէր թախթէ հաթը ուօնըչտօղուա ու ժը Պէրխէռա, մախսուս ան պէրէքէթ, ու իզզէթ, ու համտ ու գուտրէթ պը ապէտ էլ էպէտ:
- 14 Ու չար հայվանան տը կօթը պուեն. Ամին, ու երէցան լը պար ուի տը քէթը պուեն ու սէճտէ տը քըրը պուեն:

ՍԷՐ 6

- 1 Ու մը տի քօ Պէրխէ ժը աւ միւհրան եէքէ վէքըրր, ժը աւ չար հայվանան եէքէ սաութ քի ոգա կիւրիւլ
- 2 թիէ մը պըհիսթ քօ տը կօթ. Որան ու պըպինան: Ու մը նըհէթ ու վահա հասի քի սըփի մը տի, ու լը սէր սուար պուօղուա գավան քի ուի հանպու, ու ժէռա թաճ քի հաթը տայըն, ու աւ ֆաթհ քըրօղ հաթ քօ ֆաթհ պըքան:
- 3 Ու միւհրա իքինճիէ կավա քօ վէքըրր, ժը իքինճի
- 4 հայվանէ մը պըհիսթ քօ կօ. Որան: Ու պաչգա հասի քի սօռ ուապու, ու լը սէր ուիտա սուար պուօղուա ժը արտէ սէլամէթ սանտընուա հիւքմէթ հաթը տայըն, հաթա քօ հանլուտու գաթը պըքըն, ու ժէռա շուր քի մանըն հաթը տայըն:
- 5 Ու կավա քօ միւրա իւչիւնճիէ վէպու, ժը իւչիւնճի

- հայվանէ մը պըհիսթ քօ կօ . Որն , ու մէզնքն ու մը մէզնքըր , ու վահա հասպ քի ունչ , ու լը տէսթէ սէր
- 6 ուիտա սուար պուօղէ մէղին քի հապու : Ու ժը նալ չար հայվանան մը սաութ քի պըհիսթ , քօ տը կօթ . Շինէկէ կէնըմէ եէք տինարէ , ու սէ շինէկէ ճէհէ եէք տինար քի պըպն , ու ժը բունէ ղէյթուհուա ու ժը մէյէուա դարար նն տի :
- 7 Ու կավա քօ միւհրէ տէօրտընճիէ վէքըր , ժը տէօրտընճի հայվանէ մը սաութ քի պըհիսթ քօ կօ . Որն
- 8 ու մէզնքն : Ու մը տի ու վահա հասպ քի զնր , ու նավէ լը սէր ուի սուար պուօղէ մըրըն պու , ու ճէհէնէմ լը սու ուի տըջօ պու , ու ժէուա լը սէր բըպա արտէ հիւքմաթ հաթը տայըն քօ սը շուր ու սը պըրչիթի ու սը մըրընէ , ու սը տէսթէ ճանաւարա արտէ կէպէրմիչ պըքն :
- 9 Ու կավա քօ պէշինճի միւհրէ վէքըր , բուհէ աւ հէմի մաուուվան մը լը պըն սեղանէ տի քօ դաթլ պօ պուն ժը պօյ քէլամուլլահէ , ու ժը պօյ շէհատէթիէ ուի քօ ժը ուանուա հապու : Ուան քօ սը սաութ քի պըլընտ տը կօթը պուն , Եա՛ աղիղ ու տօղրի Բապպ հաթա քի՞նկա դու տէ շէրաաթ նն պինի , ու հայֆա խույնա մա լը սէր արտէ ժը սաքին պուօղան նասթի
- 10 նի . Ու ժը ուան հա՛ր եէքէուա ճըլէ սըբի հաթը տայըն , ու ժը ուանուա հաթը կօթըն քօ հընքք ղէման ժի բահաթ պըպըն . հաթա քօ դուլտաչէ ուան ու պրէյ ուան թէքմիլ պըպըն , ուան քօ ոգա ուան լը սէր հաթը գուշտընէ պուն :
- 12 Ու կավա քօ ալթընճի միւհրէ վէքըր , մը նըհէութ , ու ղէլղէլ քի մազըն պու , ու ոօ ոգա ճըլ քի մույըն
- 13 ունչ պու , ու հիվ կըժք ոգա խույն պու : Ու ըսթէրէ աղիւմանան լը արտէ հաթըն ուրժանտըն , ոգա փալէ
- 14 տարէ հէժիլէ , քօ ժը պայէ մազըն դէ հէժանտըն : Ու աղիւմանան ոգա քըթէպէ մագաղտթէ կըլօք տը պօ պու , ու հէմի ջիյան ու աուայան ժը ճիէ խօ թէվկէ

- 15 ուխան : Ու վատիշահէդ արտէ , հէմ քիպարան , ու
 պին պաշխյան ու զէնկինան ու խօտիէ գուլվէթան հէմ
 հար գուլ ու հար ազատ քէսան լը մաղարան ու լը
 16 նաւ զընառան աւ խօ վէշարթըն : Ու ժը ջիյանուա հէմ
 ժը զընառանուա տը կօթը պուն . Լը սէր մա պը դէ-
 վըն , ու մա պը նըխէֆըն ժը ուէ ուի , քօ լը սէր
 17 թախթէ ուտընն ու ժը զազապէ Պէրխէ : Ջիրա ույա
 ազիմ զազապէ ուի հաթ , ու քի տըքեարն լը պնր ուի
 պը սնըրնն :

ՍԷՐ 7

- 1 Ու ժը ուի բէվն մը տի չար մէլէքան , քօ լը չար
 փնուէ տընէ սնըրնի պուն ու չար պայէ տրտէ կըրթը
 պուն , հաթա քօ նա լը սէր արտէ նա լը սէր պահրէ
 2 ու նա ժի լը սէր տար քի պա փըֆ նա քն : Ու մը
 պաշգա մէլէք քի տի , քօ ժը ու հալաթէ ուպու , ու
 ժէուա միւհրէ խօտէ կանի հնպու , ու պը պըլընտ
 ալաղ քի կաղի քըր ժը աւ չար մէլէքանուա , ժը ուան-
 ուա քօ հիւքմաթ հնպու լը սէր արտէ ու պահրէ
 3 զիյան տայընէ : Ու տըկօթ , ժը արտէուա զիյան մաքըն ,
 նա ժը տարանուա նա ժը պահրէուա հաթա քօ հէնիէ
 4 գուլէ խօտէ խօ միւհր պըքըմ : Հասապէ միւհր պունան
 մը պըհիւթ . ժը գուուէդ իսրայէլէ ժը հէմի զիւրիյէ-
 թան սատ ու չըլ ու չար հազար քնա հաթը պու միւհր
 5 պուն : ժը զիւրիյէթէ ճուտա տուանդտահ հազար հա-
 թը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ Ռուբէն տուանդ-
 տահ հազար հաթը միւհր պուն , ժը զիւրիյէթէ Գադ
 6 տուանդտահ հազար հաթը միւհր պուն : ժը զիւրիյէթէ
 Սսէր տուանդտահ հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւ-
 րիյէթէ Նէֆթալիմէ տուանդտահ հազար հաթը միւհր
 պուն . ժը զիւրիյէթէ Մանասէէ տուանդտահ հազար
 7 հաթը միւհր պուն : ժը զիւրիյէթէ Շմնուն տուանդտահ
 հազար հաթը միւհր պուն , ժը զիւրիյէթէ Ղևի տուանդ-
 տահ հազար հաթը միւհր պուն . ժը զիւրիյէթէ իսա-

- 8 գար տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն : Ժը զիւրիյէթէ Զարուղոն տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն , Ժը զիւրիյէթէ Եուսիֆ տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն , Ժը զիւրիյէթէ Բէնիամին տուանդտան հազար հաթը միւհր պուն :
- 9 Ու ժը ուէ բէվն մը տի , ու վահա գալապալըղ քի վըռ , աուի ժը մառթընէ եէքէ գատիր նն տը պօ . քօ ժը հէմի թայիֆան ու միլլէթան ու գապման ու զըմանան ուան .քօ լը պար թախթէ ու Պէրխէ սնքընի պուն , ճըլէ սըբի հաթը որկըրթըն , ու լը տէսթէ ուան կիւլիյէ
- 10 խուրմայէ հնպուն : Ու պը պըլընտ ալազէ պը գիրընէ տը կօթը պուն , խէլաս լը սէր թախթէ ուօնըչտօղ ժը
- 11 Սլլահէ մնուա ու ժը Պէրխէուա մախսուս ն : Ու հէմի մէլէքան լը չար ալիյէ թախթէ ու երէցան ու չար հայվանան սնքընի պուն , ու լը պար թախթէ լը սէր ուոյէ խօ պը քէթընէ , ու ժը խօտէուա պը սէճտէ
- 12 քըրընէ կօթըն . Սմին : Պէրաքէթ , ու համո ու իլմ ու շըքր , ու իզգէթ ու գուտրէթ ու գուվլէթ ժը Բապպ
- 13 Սլլահէ մնուա սը ապէտիւլ էպէտ , ամին : Ու ժը աւ երէցան եէքէ ժը մըուա կօ ուանան .քօ ճըլէ սըբի
- 14 որկըրթըն , քի^օ նն եախօտ ժը քո^ն դէն : Մը ժի կօ ժէուա , էյ էֆէնտիմ դու զանի , ու ժը մըուա կօ ուանանըն .քօ ժը սըխլէթէ մնղըն դէն , քօ ճըլէ խօ շուշ
- 15 տըն , ու պը խույնա Պէրխէ սըբի քըրըն : Ժը պօյ ուիա լը հուզուրա թախթէ խօտէ նն , ու ժէուա խըզմէթ տըքըն լը ոօ ու լը շնլ լը նալ տաճարէ ուիտա , ու լը սէր թախթէ ուօնըչտօղ լը նալ ուան սաքին տըպն :
- 16 Ու հէնի նն տէ պըրչի պըպըն ու նն տէ թի պըպըն , ու եէքէ ժը ուանուա տէ զէրար նն քն , ու նն ոօ
- 17 ու նն կէրմ : Զիրա լը օրթա թախթէ պուն Պէրխ ուան տէ պը ջէրինն , ու ուան լը դանիյէ ալա հայաթէ տէ պըպն ու խօտէ ժը ջահլէ ուան հէմի հէթրան տէ վազըժ պըքն :

ՍԷՐ 8

- 1 Ու կալա քօ եէտինճի միւհրէ վէքըր լը աղիւմանտա
իւստա նիլ սաաթ հիւսքիւթ պու :
- 2 Ու հաֆթ մէլէքան մը տի քօ լը պար խօտէ սաքընի
- 3 պուէն ու ժը ուանուա հաֆթ պօրու հաթը տայըն : Ու
պաշգա մէլէք քի հաթ , լը պար սեղանէ սաքընի ու
ժը ուիուա փըու պուխուրան հաթը տայըն , հաթա քօ
պը ճիւմէ տուլաէ աղիղան լը պար թախթէ պուէն լը
- 4 սէր սեղանէ զէուին արղ պըքա : Ու տիւմանէ պուխու-
րան պը տուլաէ աղիղան պը տէսթէ մէլէքէ լը հու-
- 5 զուրա խօտէ ուսու : Ու մէլէք պուխուրտանէ ժը աղ-
րէ սեղանէ դըթի քըր , ու աուի լը սէր արտէ ոըժանտ ,
ու պու կիւրիւլթի ու սաուէտան ու պըրուսքան ու
- 6 զէլղէլէ քի մաղըն : Ու հաֆթ պօրույան կըրթօղ հաֆթ
մէլէքան , պօրու փըֆ քըրընէ աւ խօ հաղըր քըրըն :
- 7 Ու սիրինճի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու պու թայ-
ըրք , ու աղըր պը թէվլի խույն , ու լը սէր արտէ քէթ ,
ու սէ փարան եէքէ է արտէ շավութի , ու սէ փարան
եէքէ է տարան շավութի , հէմ հար կիյայէ հէշին շա-
- 8 վութի : Ու իքինճի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու ոգա
քօ ջիյա քի մաղըն պը աղըր հաթը շավութի լը պահրէ
քէթ , ու ժը սէ փարան փար քի պահրէ խույն պու :
- 9 Ու աւ մախլուգան քօ ճանէ ուան հէյա լը պահրէտա
ժը սէ փարան եէքէ մըրըն , ու է կէմիյան ժը սէ փա-
րան եէքէ թէլէֆ պու :
- 10 Ու իւչընճի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր , ու ժը աղիւ-
մանէ ոգա հաթա շավութի մաշալ ըսթէր քի մաղըն
քէթ , ու քէթ ժը սէ փարան եէքէ լը սէր շաման ու
- 11 դանիյան : Ու նալէ աւ ըսթէր դահլ պու , ու փըուան
ժը դահլիթիյէ ալան մըրըն :
- 12 Ու տէօրաընճի մէլէք պօրուէ փըֆ քըր . ու ժը սէ
փարա եէքէ է ու հէմ է հիլ ու հէմ է ըսթէրան հաթը

լէ խրատըն . ու ժը սէ փարանէ ուան եէքէ դահրի պու , ու ժը սէ փարա եէքէ է ո.օ դավ նն տըտա , վուսան ժի է շնլէ :

- 13 Ու մը նըհէնթ ու լը օրթա ազիւմանան մը տանկէ մէլէքէ քի պըհիսթ քօ պը պըլընտ ալաղէ տը կօթ . վայ վայ վայ լը սէր արտէ ժը սաքին պուօղանուա , կավա քօ տանկէ աւ պօրուէ մայըն պըպն . քօ սէ մէլէքան տէ փըֆ պըքըն :

ՍԷՐ 9

- 1 Ու պէշինճի մէլէքէ պօրուէ փըֆ քըր . ու մը տի ըսթէր քի ժը ազիւնան քէթ , ու մըֆթահէ արտէ
- 2 աֆլի սաֆլի հաթը տայըն , Ու չալէ աֆլի սաֆլիէ վէքըր , ու ժը չալէ ոգա տիւմանէ քիւլսանէ մաղըն տիւման քի ռապու ու ժը աւ տիւմանէ ո.օ ու հավա ռնջ պու :
- 3 Ու ժը տիւմանէ լը արտէ դուլիան ռապու , ու ժը ուանուա հիւքիւմէթէ հաթը տայըն . մինա հիւքիւմէթէ
- 4 տուփչքէ արտէ : Ու ժը ուանուա հաթը կօթըն քօ զարար նն տըն ժը կիյայէ արտէուա , ու նն ժի ժը հէշինայիուա ու նն ժը տար քիուա , լէ թանէ ժը տընէվի մառուվանուա , ժը ուանուա քօ լը սէր անխէ ուան
- 5 միւհր թուենն : Ու ժը ուանուա հիւքիւմէթէ հաթը տայըն , քօ ուան նն գուժըն , լէ էղիյէթէ պըտըն ժը ուանուա քէնճ մահան , ու էղիյէթէ ուան մինա էղիյէթէ տուփըչգանն կավա քօ պը մառուվան վն տըտըն :
- 6 Ու ուէ ռօյան մառուվան լը մըրընէ տէ պը կառըն տէ նա պինըն . ու տէ պը խուաղըն մըրընէ , ու մըրըն
- 7 ժը ուան տէ պը ռէվն : Ու թարղէ դուլիան , մինա պուն հասպէդ քօ ժապուա հաղըր պուն , ու լը սէր սէրէ ուան ոգա թաճէ զէռինան հնպու , ու ռույէ
- 8 ուան ոգա ռույէ մառուվան պու : Ու փօռէ ուան ոգա փօռէ ժընան պու , ու տըրանէ ուան ոգա տը-

- 9 րանէ ասլան պու : Ու զըրխէ ուան հնայու ոգա զըրխէ հասընին , ու տանկէ փառէ ուան ոգա տանկէ արապա
- 10 քչանսող հասփան պու , քօ լը ճէնկէ պաղտըտըն : Ու ոգա տուփըչգան տուվէ ուան հնայու , ու լը սէր տուվէ ուան ըսթըրիան հնայու , ու հիւքիւմէթէ ուան հնայու ժը մնուուվանուա բէնճ մահան էղիյէթ պըտըն :
- 11 Ու լը սէր ուան մէլէքէ ճէհէնէմէ փատիշահ պու , ու նավէ ուի պը իպրանիյէ Սղբադօն պու , քօ լը զէմանէ
- 12 Գուրմանճի հէլաք դէ կօթըն : Ու վահա վա՛յ քի պըհուրի ու տուվայան ժի տէ պէն :
- 13 Ու ալթընճի մէլէքէ պօրուէ փըֆ քըր , ու մը տանկ քի պըհիսթ ժը չարէ գօչէ սեղանէ զէուին քօ լը պնր
- 14 խօտէ պու : Քօ տը կօթ ժը ալթընճը մէլէքուա քօ պօրուէ կըրթը պու , Վէքն աւ չար մէլէքէթան լը
- 15 սէր ջէմէ մնղըն Եփրատ հաթըն կրէտան : Ու աւ չար մէլէքան հաթըն վէպուեն , ուան քօ հաղըր պօ պուեն ժը պօյ սասթ , ու ոօ ու հիվ ու սալ , հաթա քօ ժը
- 16 սէ փարէ մնուուվան Եէքէ պը դուժըն : Ու հասապէ սուար աքէրէ ուան տու ճարան տահ հապարան , տահ
- 17 հաղար պու . ու հասապէ ուան մը պըհիսթ : Ու լը աւ խոյիշտա մը հասփան տի ու լը սէր ուան սուարան , ու ժը ուանուա հնայու ալըրին ու ոգա յակինթէ ու քիպրիթէ զըրխան , ու սէրէ աւ հասփան ոգա սէրէ աղանան պու . ու ժը տնվէ ուան տնր տըհաթ ալըր ,
- 18 ու տու ու քիպրիթ : Ու ժը աւ սէ պէլայան Կանի ժը տնվէ ուան ռապուեն ժը ալըրէ ու ժը տուէ ու ժը քիպրիթէ ժը սէ փարէ մնուուվան փար քի հաթըն
- 18 դուժթըն : Զիրա գուուվիթէ ուան լը նավ տնվէ ուան տա ն . ու լը սէր տուվէ ուան , ու տուվէ ուան ոգա մահը պուեն , ու սէրէ ուան հնայու , քօ պը տուի Կա
- 20 րամաղան տը ճահըմանտըն : Ու պաշգա մնուուվան քօ ժը աւ պէլայան նն մըրըն , ու թօպա նն քըրըն , ու ժը ամէլէ տէսթէ խօ շունտա նն սնքընըն , հաթա քօ ժը Շէյգ սնուա ու ժը զէու հէմ ժը զիվ ու ժը սըֆըր

ու ժը դէվըր ու փութէ տարինու սէճուէ նա քըն ,
 քօ ուան ժը տիթընուա , եա պըհիսթընուա , եա ջուն-
 21 տընուա գատիր նընըն : Ու թօպա նա քըրըն ժը գատ-
 լիթիէ խօ , ու ժը սիհըպաղիթիէ ու ժը զինայէ ու ժը
 տըղիթիէ :

ՍԷՐ 10

- 1 Ու մը տի պաչգա մէլէք քի գուփլէթլի քօ ժը աղիւ-
 մանան տը հաթը պու խուարի , ու ալը որկըրթըն .
 ու լը սէր սէրէ ուի քասքա սօու հապու . ու ոուէ
 ուի ողա ու պու , ու լընկէ ուի ողա ըսթուէնէ ալըրի
 2 պու : Ու լը տէսթէ ուիտա քըթէպ քի բըջուք հապու
 վէպույի , ու լընկէ խօյ ուսթ լը սէր պահրէ տանի .
 3 ու լընկէ խօյ չափ լը սէր արտէ : Ու պը պըլընտ սաութ
 քի գիրին քըր , ողա գիրինէ ասլան քի , ու կավա քօ
 գիրին քըր , ու հաթթ կիւրիւլթիան պը տանկէ խօ
 4 խասպար տան : Ու կավա քօ հաթթ կիւրիւլթիան խա-
 պէր տան , մը տէ պը նըվիտանտա , ու մը ժը աղիւ-
 մանան տանկ քի պըհիսթ քօ տը կօթ . կօթընէ հաթթ
 5 կիւրիւլթիան միւհը պըքա , ու ուան մա նըվիս : Ու
 աւ մէլէքէ քօ լը սէր պահրէ ու արտէ հաթթ սաքը-
 նանտ մը տի , տէսթէ ուսթէ խօ լը աղիւմանան պը-
 6 լընտ քըր : Ու սօնտ քըր լը սէր ապէտիւլ էպէտ կանի
 պուօղէ , քօ խալի քըր աղիւմանան ու չը քօ լը նալ
 7 ուիտա ա . ու սիսթ հէնի տէ նա պա : Ելէ կիւնա տանկէ
 եէսլինճի մէլէքէ , կավա քօ պօրուէ փըթ պըքա , սը-
 րա խօտէ տէ թէքմիլ պըպա . չավան քօ միւթտէ տա ժը
 գուլէղ խօ ժը փէյղէմպէրանուա :
- 8 Ու աւ սաութ քօ մը ժը աղիւմանան պըհիսթ , տի-
 սա խասպէր տա պը մըուա ու կօ , Հաուա պըսթին աւ
 քըթէպէ վէքըրի պըջուք , քօ լը տէսթէ լը սէր պահ-
 9 րէ ու լը սէր արտէ սաքընանտօղ մէլէքէտա ա : Եթի
 ջում ժը մէլէքէուա , ու մը կօ ժէուա . Պրտա ժը մըուա
 աւ քըթէպէ բըջուք , ու կօ ժը մըուա . Պըսթին ուիա

ու պըլսօ . ու լը զըքէ դատա դահլիթի տէ փէյտա
 պըպան . համա լը տանլէ դատա ոգա հընկըֆ շիրին տէ
 10 պըպան : Ու աւ քըթէպէ բըջուք մը ժը տէսթէ մէլէքէ
 սանտ , ու մը խուար աուի , ու լը տանլէ մըտա ոգա
 հընկըֆ շիրին պու , ու բաշէ խուարընէ լը զըքէ մըտա
 11 դահլիթի պու : Ու կօ ժը մըռա , ժը դառա լազըման
 քօ ժը պօյ փըռ գալման ու թայիֆան ու զըմանան
 ու փատիշահան տիսա փէյգէմպէրիթի պըքի :

ՍԷՐ 11

1 Ու ժը մըռա ոգա ասա գամիշ քի հաթը տայըն , ու
 մէլէք սանքընի պու ու տը կօթ . Ռապան պը բիվ տա
 ճար ու սեղանէ իօտէ ու լը նալ ուիտա սէճտէ քը
 2 բօղան : Ու սյվանէ քօ ժը տաճարէ տան ան պը հէլ ու
 աուի ման բիվ . զիրա ժը թայիֆանուա հաթը տայըն
 ու պաթարա աղիզէ չըլ ու տու մահան տէ բէլէ պը
 3 քըն : Ու ժը հանրտու շահիտէ խօռա տէ հիւքիւմէթ
 պըտըմ , ու ուան խարարան որկըրթըն , հազար ու տու
 4 սան ու շէսթ ու փէյգէմպէրիթի տէ պըքըն : Ու ուա
 նան աւ հանրտու տարա գէթուէն ու հանրտու չըրանըն ,
 5 քօ լը հուզուրա Բասպէ արտէ տը սանքընըն : Ու էրքը
 եէքէ պը խուաղան ժը ուանուա զարար պըտան , ժը տան
 վէ ուան աղըր տան դէ , ու տըթմընէ ուան տըլսօ . ու
 էրքը եէքէ պը խուաղան ժը ուանուա զարար քըրըն
 6 կէրէք ան քօ ահվա պէ գուշթըն : Հիւքիւմէթէ ուա
 նան հէյան քօ աղիւմանան կըրէտըն , քօ լը ոյա փէյ
 դէմպէրիթիէ ուան պարան նէյան , ու հիւքիւմէթէ
 ուան հէյան լը սէր ալան քօ ուան լը խույն թէպտիլ
 պըքըն , ու պը հանր թիւրիւ պէլայէ արտէ խըստընէ
 7 շէնտ ճարան քօ ուան պը խուաղըն : Ու կալա քօ շէ
 հատէթիէ խօ թէքմիլ պըքըն , ուէ չաղէ ժը աֆլաֆ
 լիէ հաթը ուապուէն ճանալարէ պը ուանուա տէ ճէնկ
 պըքան , ու ուան տէ եէնկմիշ պըքան ու տէ պը գուժան

- 8 ուան : Ու լէշէ ուան ավէթի տէ պըմինըն լը մէյտանէ աւ պաժէրա մանղըն , քօ պըրուհանի դէ կօթըն , Սո դոմ ու Մըսըր , լը քօ քի րապպէ ուան ժի լը խաչէ
- 9 ռապու : Ու գալման ու զիւրիէթան ու զըմանան ու թայիֆան ժը լէշէ ուանուա սէ ու ունիվ տէ թամաչա պըքըն , ու տէ նն հէլըն լէշէ ուան լը թըրպանտա պը
- 10 դամսուինըն : Ու ուան քօ լը սէր արտէ սաքին տըպըն շաղ տէ պը պըն ու լը սէր ուան տէ պը քէնըն . ու ժը հնվուտուուա տէ հէտիան պը շէյինըն , չըմա քօ աւ հարտու վէյղէմպէրան , լը սէր արտէ ժը սաքին պուօղանուա էգիյէթ տան :
- 11 Ու բաչէ սէ ու ու նիվան , ժը ալիէ խօտէ լը նալ ուան բուհէ հայաթէ քէթ , ու լը սէր լընկէ խօ սն քընին , ու լը սէր ուան տիթօղան թըրուքի մանղըն քէթ :
- 12 Ու ժը ազիւմանան մը տանկ քի պըհիսթ քօ ժը ուա նուա տը կօթ . լը ժօր լը վըր որըն ու ուան պը ալրան լը ազիւմանան հաթըն հայանին , տըժմընէ ուան ուան
- 13 տին : Ու լը ուէ սաաթէտա ղէլղէլ քի մանղըն պու , ու ժը տահ փարա եէքէ է պաժէր քէթ , ու ժը աւ ղէլղէլէէ հաֆթ հաղար մանուվան մըրըն , ու մայընան պը թըրուս դըժը պուն , համտ տան ժը րապպէ ազիւ
- 14 մանանուա : վայէ իքինճի պըհուրի իշթէ վայէ իւչընճիէ զու դէ :
- 15 Ու եէտինճի մէլէքէ պօրուէ փըֆ քըր , ու լը ազիւմանտա պըլընա ավաղան պուն , քօ տը կօթը պուն . ֆատիշահիթիէ տընէ ժը րապպէ մանուա ու ժը Մէսիհէ ուիուա պու , ու աւ տէ փատիշահիթի պըքն
- 16 ապտտիւլ էպէտէ : Ու պիսթ ու չար երէցան քօ լը սէր թախթէ խօ ուօնըլթի պուն լը պար խօտէ լը սէր ուուէ խօ քէթըն ու ժը խօտէուա պը սէճտէ քըրընէ
- 17 կօն : Ժը դաուա նմ շըքըր տըքըն , եա՛ ժը հար դըչդուա գատիր րապպ Ս. լլահ , դու քօ մէվճիւտի ու մէվճիւտ պույ . քօ գուտրէթէ է մանղըն դա սանտ ու դա
- 18 փատիշահիթի աժօթ : Ու թայիֆան սու հաթըն ու

ղազապէ դա հաթ, ու ռիթա մրիան քօ հիւքմ պը պըն, ու իւճըէթ պըտան ժը դուլէդ խօ ժը փէյղէմպէրանուա ու ժը ազիզանուա, ու ժը նապէ դա թըուօղանուա, ժը բըջուքանուա ու ժը մանղընանուա, ու ուան քօ արտէ խարապ տըքըն, դու ուան խարապ տըքըն:

19 Ու լը աղիւմանտա տաճարէ խօտէ վն պու, ու լը տաճարէ ուխտա սանդուխա ահտէ հաթը խույայի ու պըրուսքան ու սաութան ու կիւրիւլթիան, զէլզէլան ու դանըքը քի մանղըն պու:

ՍԵՐ 12

- 1 Ու լը աղիւմանտա ալամէթ քի մանղըն հաթը խույայի, ժըն քի ու որկըրթը պու ու հիւլ լը պըն լընկէ ուի պու ու լը սէր սէրէ ուխտա ժը տուանդտահ ըսթէրան թաճ քի հանպու: Ու համլա պու գիւրին տըքըր չը մա քօ ժը զայընուա հէշ ու էզիյէթ քըշանտընտա պու:
- 3 Ու լը աղիւմանտա պաշգա ալամէթ քի խույայի պու ու վահա եէք մանղըն դըղըլ աժտիեար քի, քօ հաթթ սէր ու տահ դուլէ ուի հանպու ու լը սէր սէրէ ուի հաթթ թաճ հանպու: Ու աուվէ ուի ժը սէ փարա եէքէ ըսթէրէ աղիւմանան տը քշտնա, ու ուան լը սէր տրտէ խըսթ ու աժտիեար սնքընի պու լը պնր աւ ժընըքէ քօ լը սէր զայընէ պու, քօ կալա քօ պը զն,
- 5 էվլատէ ուի պը խօ: Ու ժընըք էվլատ քի նէր զա, քօ աւ հէմի թայիֆան պը ասայէ հասընին տէ պը ջէրինն, ու էվլատէ ուի դափմիշ պու լը պա խօտէ ու լը պա թախթէ ուի: Ու ժընըք լը չէօլէ ոանվիւն լը քօ քի ժը խօտէ ժը ուխուա ճի հաթը պու հաղըր պուեն, քօ լը ուէ խայի պըպն հաղար ու տու սէտ ու չէսթ ու:
- 7 Ու լը աղիւմանտա ճէնկ պու, Միքայէլ ու մէլէքէ ուի պը աժտիեարա փէվջուն աժտիեար ժի պը մէլէքէ խօ փէվջու: Ու զալիպ նն պուեն, ու լը նալ աղիւմա
- 8

- 9 նան հէնի ժը ուանուա ճի նան հաթը տիթըն : Ու աւ
աժտիեարէ մանղըն հաթը ավէթըն , աւ մահրա դատիմ
աւ Իպլիս հաթը կօթըն , ու աւ Շէյդան քօ տընէ հէմի
տը խափինան , լը արտէ հաթը ավէթըն , հէմ մէլէքէ
- 10 ուի ժիբէուա : Ու լը աղիւմանտա մը ավաղ քի պըլընա
պըհիսթ քօ տըկօթ , Նուա խէլաս ու դուվէթ ու վա
տիշահիթիէ Բապէ ման պու , ու հիւքիւմէթէ Մէսիհէ
ուի , զիրա կըլի քրօղ պըէյէդ ման լը ժէր հաթը ավէ
թըն , քօ ժը ուանուա կըլի տըքըր լը պան Խօտէ , շանլ
- 11 ու ոօ : Ու ուան աուի եհնկմիշ քըրըն պը խույնա
Պանխէ ու պը սէօղա շէհատէթիէ ուան , ու աւ ճանէ
- 12 խօ նա հանպանտըն հաթա լը մըրընէ : Ժը սոյ ուիա
չաղ պըն էյ աղիւմանան ու լը նալ ուիտա սաքին
սուօղան , վայ ժը արտէուա ու ժը պահրէուա , զիրա
Շէյդան լը պա ո' հաթը խուարի , քօ վըռ դաղէպէ
ուի հէյան պը զանընէ քօ տէ հընքի զէման պըսանքընան :
- 13 Ու կավա քօ աժտիեար տի քօ լը սէր արտէ քէթ ,
- 14 քէթ լը տու աւ ժընըք քօ էվլատէ նէր զապու : Ու ժը
ժընըքուա տու վառէ դարթալէ մանղըն հաթը տայըն քօ
լը չէօլէ լը ճիէ խօ պը ֆըուան լը քօ քի տէ պը հաթա
խոյի պունէ ժը ոուէ մահր զէման , ու զէմանան ու
- 15 նիվ զէման : Ու մահր ժը տանլէ խօ ողա չայ ալ տանր
անի լը տու ժընըքէ , հաթա քօ աուի լը չայտա զարգ
- 16 պըքան : Ու արտ ժընըքուա եարտում քըր , ու արտ
տանլէ խօ վանքըր , ու պալըհանդ աւ չայէ , քօ աժտիեար
- 17 ժը տանլէ խօ տանր անի : Ու աժտիեար ժը ժընըքուա
տու հաթ , ու ջու վիէվ պըջան պը պաչդա էվլատէ ուի
ուա , ուան քօ թէնպիհէ աը կըրթը պուն , ու շէհա
տէթէ Մէսիհէ տըկըրթը պուն :
- 18 Ու սանքընի լը սէր դումէ պահրէ :

- 1 Ու մը տի քօ ժը պահրէ ճանաւար քի տնր արքէթ
 ու հաֆթ սերի ու տահ փօչէ ուի հնպու, ու լը սեր
 փօչէ ուի տահ թաճ ու լը սեր սերէ ուի նալէ քիւֆրէ
- 2 հնպու: Ու աւ ճանաւար քօ մը տի մինա պու փալի-
 լանէ, ու լընկէ ուի ոգա լընկէ հէրջ ու տնվէ ուի
 ոգա տնվէ ասլան պու, ու աժտիեար փուլէթէ խօ ու
 թախթէ խօ հէմ աղիմ հիւքիւմէթէ խօ ժէռա տա:
- 3 Ու ժը սերէդ ուի եէքէ փասա մըրընէ պրինտար պու,
 ու պրինէ մըրընէ ուի սաղ պու. ու տընէ կըժք, լը
- 4 սու ճանաւարէ թաճիւպ քըր: Ու սէճտէ քըրըն ժը
 աժտիեառա քօ ժը ճանաւարա հիւքիւմէթ տա, ու
 ժը ճանաւարա ժի պը սէճտէ քըրընէ կօն. Աւ քի՞ն
 մինա ճանաւարէ ու քի՞ փատիր ն բէռա ճէնկ քըրըն:
- 5 Ու ժէռա խապէրէ մնղընան ու քիւֆր խապէր տան
 տնվ հաթը տայըն, ու ժէռա չըլու տու մահան հիւ-
 քիւմէթ հաթը տայըն քօ մէրամէ խօ իճրա պըքն:
- 6 Ու տնվէ խօ պը քիւֆր քըրընէ լը փարչի խօտէ վն-
 քըր, նալէ ուի ու չատըռէ ուի ու լը աղիւմանտա
- 7 սաքին պուօղան քիւֆր քըրընէ: Ու ժէռա հիւքիւմէթ
 հաթը տայըն քօ պը աղիղանառ ճէնկ պըքն, ու ուան
 եէնկմիչ պըքն. ու ժը ուիռա հիւքիւմէթ հաթը տա-
 յըն լը սեր էօմէթան ու փալման ու զըմանան ու թա-
- 8 յիֆան: Ու ժէռա տէ սէճտէ պըքըն աւ հէմիան քօ լը
 սեր արտէ սաքինըն, քօ նալէ ուան ժը թէմէլ պունէ
 տընէ լը նալ քըթէպէ հայաթէ, հաթը սերժէ պուն
- 9 Պնրխէ նն նըվիսանտիւն: ժը քէռա քօ կօ հէյն պրա
- 10 պը պըհէ: Հնր քի քօ լը էսիբիթիէ պըքչինն սուի
 տէ էսիր պըջօ, էրքը եէքէ պը քէր փաթլ պըքն, լա-
 զըմն քօ աւ պը քէր պէ փուշթըն, սապը ու իմանէ
 աղիղան լը վըր ն:
- 11 Ու մը պաչփա ճանաւար քի տի քօ ժը արտէ տնր

- տը հաթը ու ոգա պարխէ տու գօչէ ուի հապու, ու
 12 խապէր տը տա ոգա աթտիեար: Ու հէմի հիւքիւմէթէ
 ճանաւարէ ավուլին լը պար ուի իճրա տը պօ պու, ու
 արտէ ու աւ հէմի քօ լը ուխտա սաքին ըն, զօռ տըքըր
 քօ սէճտէ պըքըն ժը ճանաւարէ ավուլինուա, աւ քօ
 13 պրինէ մըրընէ ուի սաղ պօ պու: Ու ալամէթէ մաղը-
 նան իճրա տըքըր, հաթա քօ ժը աղիւմանան ալըր
 14 տը անի պու խուարի լը պար մառուվան: Ու պը աւ
 ալամէթան լը սէր արտէ սաքին պուօղան շաշ տըքըր.
 քօ լը տէսթէ ուի հաթը պու տայըն լը պար ճանաւարէ
 քըրընէ, ու տը կօթ լը սէր արտէ սաքին պուօղանուա
 քօ սուրէթ շէքըն ժը աւ ճանաւարուա, քօ պը քէր
 15 պրինտար պօ պու ու սաղ պօ պու: Ու ժէուա հիւքիւ-
 մէթ հաթը տայըն քօ ժը սուրէթէ ճանաւարուա րուհ
 պըտա քօ սուրէթէ ճանաւարէ խապէր պըտա, ու քի
 քօ ժը սուրէթէ ճանաւարուա սէճտէ նա քա աուի պը
 16 տա դաթը քըրըն: Ու զօռ տըքըր ժը հէմիանուա եանի
 ժը քըջուքանուա ու ժը մաղընանուա, ու ժը զէնկինա-
 նուա ու ժը Փագիրանուա, ու ժը աղատլիանուա ու ժը
 դուլլանուա, քօ լը սէր տէսթէ խօ ուսթէ եախօտ լը
 17 սէր հէնիէ խօ տաղմա դապուլ պըքըն: Ու քի քօ նը-
 քերառա պը քըռա, եա պը Փըռօշա, լէ թանէ աւ քօ
 ժէուա հէյա տամղա, եա նավէ ճանաւարէ, եախօտ
 18 հասապէ նավէ ուի: Իլը լը վըրա. ժը քէուա քօ ադլ
 հէյա պրա պըթմէրա հասապէ ճանաւարէ, զիրա հասա-
 պէ մառուվ քի ա ու հասապէ ուի շաշ սառ ու շէս-
 թու շաշ ա:

ՍԷՐ 14

- 1 Ու մը նըհէութ, ու վահա Պարխ սաքընի պու լը
 սէր Ղիաէ Սիօնէ, ու պը ուիուա պուն սառ ու չըլ ու
 չար հաղարան ուան քօ լը սէր հէնիյէ ուան հաթը
 2 պու նըվիսանտըն նավէ ուի ու նավէ Պավէ ուի: Ու մը
 ժը աղիւմանան տանկ քի պըհիսթ ոգա տանկէ վըռ

- աւլան, ու ողա տանկէ կիւրիւլթի քի մազըն, ու աւ տանկ քօ մը պըհիւթ, ողա տանկ է թանպուրէ խօ
- 3 լէխըստող թանպուրճիան պու: Ու իլահիէ նու տը խօնտը պուն, լը պար թախթէ ու չար հայվանան ու երէցան, ու եէքէ նա տը քարը պու աւ իլահէ հին պունէ ժը աւ սնտ ու չըլ ու չար հաղարան քէվն. ուան
- 4 քօ ժը արտէ խէլաս պօ պուն: Ուանան աւ ըն քօ պը ժընանու մուրտար նա պուն զիրա պաքիր ըն ուանան լը տու Պարխէ տըշուն, լը քօ քի աւ հառն, ուանան ժը մառուվան հաթըն պը ժարթը ժը խօտէուա ու Պար
- 5 խէուա: Ու լը տնովէ ուանտա տարէվ նա հաթը տի թըն չըմա քօ ուան պէ դուսուր ըն:
- 6 Ու պաչգա մէլէք քի մը տի քօ տը Ֆըուխ լը օրթա աղիւմանան, քօ ժէուա միւթտէէ էպէտի հապու, ժը հէմի միլէթանուա ու դալմանուա ու զըմանանուա ու ժը թայիֆանուա քօ լը սէր արտէ սաքին տըպըն միւթ
- 7 տէ պըքն: Ու պը սաութ քի պըլընտ տը կօթ. ժը խօտէ պը թըուըն ու ժէուա շըքըր պըքըն. զիրա սաաթէ շէրաաթէ ուի հաթ, ու սէճտէ պըքըն ժը աուխուա քօ աղիւմանան ու արտէ, ու պահրէ ու դա նիէ ալան խալգ քըր:
- 8 Ու լը տու ուխտա պաչգա մէլէք քի հաթ ու կօ, ֆէթ քէթ պաժէրէ մազըն Բաբիլօնէ. չըմա քօ, ժը շարապէ վաղապէ զինայէ խօ ժը հէմի թայիֆանուա տա
- 9 վնխուարըն: Ու լը տու ուան պաչգա մէլէք քի հաթ, ու պը պըլընտ ալազ քի կօ. ֆի քօ ժը սուրէթէ ճանալարուա սէճտէ տըքն, ու տամիլայէ լը սէր հէնիէ
- 10 խօ, եախօտ լը սէր տէսթէ խօ դապուլ տըքն: Աւ տէ վնխու ժը շարապէ խըչմէ խօտէ, քօ սաֆի հա թիւն դժը պուն լը նալ քեասըքէ զաղապէ խօտէ, լը պար աղիլ մէլէքան ու լը հուզուրա Պարխէ պը ալըր
- 11 ու քիպրիթ տէ էգիյէթ պըքընըն: Ու ալումանէ էղի յէթէ ուան ապէտիւլ էպէտ ուա տըպն. ու լը ոօ ու շնվ ըահաթէ ուան թուենն, քօ ժը սուրէթէ ճանա

- վարուա ու ժը ուիուա սէճտէ տըքըն ու տամղայէ նապէ
 12 ուի գապուլ տըքըն : Լը վըր ան սապրէ աղիզան , ուան
 13 քօ թէնպիհէ խօտէ ու խմանէ Մէսիհէ տը բէն : Ու
 ժը աղիւմանան մը տանկի քի պըհիսթ քօ տը կօթ . Պը
 նըվիս՝ ժը ուէ բէվն խօղի ժը ուանուա քօ պը Բապպ
 տը մըքըն , պըուա տը պէ Աղիզ Բուհ . հաթա քօ ուան
 ժը զահմէթէ խօ բահաթ պըպըն . ու ամէլէ ուան լը
 տու ուան տը շուն :
- 14 Ու մը նըհէութ , ու վահա ավըր քի սըբի , ու լը
 սէր աւ ավրէ եէքէ ուօնըլթի պու մինա Գուուէ մա
 ոուվ . ու լը սէրէ ուիտա թաճ քի զէուին ու լը տէս
 թէ ուիտա տաս քի դուժ հնպու :
- 15 Ու ժը տաճարէ պաշգա մէլէք քի ուա տը պօ պու ,
 քօ պը պըլընա ավաղ քի լը սէր ավրէ հաթը ուօնըլ
 տօղուա տը գիրա պու , ու տը կօթը պու . Տասէ խօ
 տըրէժ պըքն ու պը չինն , զիրա ռիթա չինանտընէ
 16 հաթ , չըմա քօ փալայէ արտէ կըհիլթըն : Ու աւ քօ
 լը սէր ավրէ ու տընը պու , տասէ խօ լը սէր արտէ
 տըրէժ քըր , ու արտ հաթը չինանտըն :
- 17 Ու ժը աւ տաճարէ աղիւմանէ պաշգա մէլէք քի ուա
 պու . ժը ուիուա ժի տաս քի դուժ հնպու :
- 18 Ու ժը սեղանէ պաշգա մէլէք քի ուապու , քօ հիւքիւ
 մէթէ ուի լը սէր աղըր հնպու . ու պը տանկի քի մա
 ղըն կաղի քըր ժը աուիուա քօ տասէ ուի է դուժ հն
 պու . ու կօ . Տասէ խօ դուժ տրէժ քն , ու ժը ունգէ
 արտէ ոչիյան պըլինն . զիրա թըրիէ ուի կըհիլթի ա :
- 19 Ու աւ մէլէք տասէ խօ լը սէր արտէ տըրէժ քըր , ու
 ժը ունգէ արտէ թըրիան չընի . ու լը նապա մահասարէէ
 20 մաղընէ ա աղապէ խօտէ խըտա : Ու մահասարա ժը
 պաժէր անպըն հաթը բէ լէ քըրըն . ու ժը մահասարա
 խույն տը հաթը պու տնր , քօ հաթա լը կէմէ հաս
 փան հաղար ու շնշ սնտ աուպարէղ տըկըհիլթը պու :

ՍԷՐ 15

- 1 Ու պաշգճա մահընն ու աճայիպ ալամէթ քի մը տի
լը ազիւմանտա, հաֆթ մէլէքան, ժը ուանուա քօ
հաֆթ պէլայէ բաշին հմպու, զիրա զաղապէ խօտէ
- 2 պը ուան թէքմիլ պու: Ու մը տի ոգա պիլօուէ պահր
քի պը ալըր հաթը թէվ պուն, ու ուան քօ եէնկմիշ
քըրըն ժը ճանալարուա ու ժը սուրէթէ ուիուա ու ժը
հասապէ նալէ ուիուա, լը սէր պահրէ պիլօուէ սմքընի
- 3 պուն. ու ժը ուանուա դանպուրէ խօտէ հմպու: Ու
իլահիէ գուլէ խօտէ ա Մուսաէ տը խօնտը պուն, ու
իլահիէ Պանխէ, տը կօթըն, Մահընն ու աճայիպ ըն ա
մէլէդ դա եա ժը հմր դըշդուա գատիր Բապպ Ալլահ,
սատըդ ու ուսթընն ուշա դա, եա՛ փատիշահէ թա
- 4 յիֆան: Եա՛ Բապպ ժը դա քի՞ նա թըուսնն ու պը նա
վէ դաուա համո նա քն. զիրա դու թմնէ ազիղ ի,
չըմա քօ թայիֆան կըթք տէ պէն ու լը պմր դա սէ
ճտէ տէ պըքըն, զիրա տօլըի շէրաթէ դա պէյան
պուն:
- 5 Ու ժը ուէ բէվն մը նըհէութ ու լը ազիւմանտա
- 6 չատըրէ տաճարէ շէհատէթէ վնպու: Ու հաֆթ պէլա
յան կըթօղ հաֆթ մէլէքան փաք ու փարլախ քըթան
հաթը որկըրթըն, ու լը սէր սընկա խօ փըշթա զէուին
- 7 հաթը կըէտան, ժը տաճարէ ուա սլուն: Ու ժը աւ չար
հայվանան եէքէ ժը հաֆթ մէլէքանուա ժը զաղապէ
ապէտիւլ էպէտ կանի պուն խօտէ հաֆթ քեհասըքէ
- 8 զէուին դըթի տա: Ու տաճար ժը ճէլալ ու գուվէթէ
խօտէ պը տիւման դըթի պու, հաթա քօ թէքմիլ օլը
պըն հաֆթ պէլայէ հաֆթ մէլէքան ու լը տաճարէ քէ
թընէ գաթ եէքէ գատիր նն պու:

ՍԷՐ 16

- 1 Ու մը ժը տաճարէ սառւթ քի պըլընտ պըհիսթ քօ ժը հաֆթ մէլէքանուա տը կօթ, Հնուրն հաֆթ քեասըքէ զազապէ խօտէ լը սէր արտէ պը ուէժըն :
- 2 Ու մէլէքէ ավուլին ջու ու քեասըքէ խօ լը սէր արտէ ուրժանտ, ու դոննէր քի քէօթի պու լը սէր ուան մանուվան ժը ուանուա քօ տամղայէ ճանավարէ հնպու ու ուան քօ ժը սուրէթէ ուիուա սէճտէ տը քըրը պուն :
- 3 Ու իքինճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր պահրէ ուրժանտ, ու ավան ողա խույնա մանուվէ մըրի պու ու լը պահրէտն պուն հէմի հայվանան մըրըն :
- 4 Ու իւչընճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր չայան ու
- 5 դանիէ ավան ուրժանտ, ու ուան խույն պուն : Ու մը ժը մէլէքէ ավէ պըհիսթ քօ տը կօթ, Դու սաարգ ի, ե՛ա Բապպ դու քօ մէվճիւտ ի ու մէվճուտ պույ ու
- 6 դու ազիզի, զիրա դա վահա հիւքմ քըր : Ձիրա ուան խույնա սատըգան ու փէյղէմպէրան ուրժանտըն, ու դա ժը ուանուա խույն տա վնխուարըն, զիրա ժը ուիուա
- 7 լայըգըն : Ու մը ժը սեղանէ պըհիսթ քօ տը կօթ, Պէլի եա՛ ժը հնր դըշըուա գատիր Բապպ Ալլահ շէրասթէ դա ոասթու հագըն :
- 8 Ու տէօրտընճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր ու ուրժանտ ու ժէուա հիւքիւմէթ հաթը տայըն, քօ մն
- 9 ուովան պը աիըր պը շէվութինն : Ու մանուվան պը շէտիտ հէրարէթէ շէվութին, ու քիւֆր քըրըն ժը նա վէ խօտէուա քօ լը սէր աւ պէլայան հիւքիւմէթէ ուի հնպու . ու թօպա նն քըրըն քօ ժէուա համտ պըքըն :
- 10 Ու պէշինճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր թաթէ ճանավարէ ուրժանտ, ու փատիչահիթիէ ուի դահրի
- 11 պու, ու ժը հէչան զըմանէ խօ տը ճութըն : Ու ժը

Ս. ԼԼահէ ազիւմանուա քիւֆը քըրըն ժը սէմէտէ հէշա աւ
դուենէրէդ խօ, ու թօպա նն քըրըն :

- 12 Ու ալթընճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը սէր չայէ մն
զըն Եփրատէ ուրժանտ, ու ալէ ուի դուվա պուեն. վու
սան քօ ուշյա վիատիշահէ ու հնլաթէ հազըր պըպն :
- 13 Ու մը տի քօ ժը տնվէ աթտիեարէ ու ճանալարէ ու
տնրէվ փէյղէմպէրէ սէ ննփաք բուհան տնր սը հաթը
- 14 պու ոդա սրագան : Զիրա աւ բուհէ ճընտն ըն, քօ
ալամէթան սըքըն ու ժը հէմի վիատիշահէ տընէուա
սը ջուեն քօ ուան ժը պոյ ժը հնր դըշդուա ցատիր
- 15 ճէնկէ խօտէուա սը ճըլիներն : Վահա նղ ոդա տըղ դէմ
խօղի ժը. ուիուա քօ հէշար սը մինն ու ճըլէ խօ սը
բէ, քօ դահդի նն կէուն, ու այսլա ուի խօյա նն պն :
- 16 Ու ուան լը ճի քի ճըլանտըն քօ սը խպրանիէ Ս. րմա
գէգան դէ կօթըն :
- 17 Ու եէտինճի մէլէքէ քեասըքէ խօ լը հալայէ ուրժա
նա, ու ժը տաճարէ ազիւմանան, ժը թախթէ ալազքի
- 18 պըլընտ ուասու պը կօթընէ, Պուն : Ու պըրուսքան ու
տանկան ու կիւրիւլթիեան պուեն ու դէլղէլէ քի մնզըն
պու, վուսան քօ մնուուվան լը սէր արտէ խալգ պուենէ
հաթա նուա, վուսան դէլղէլէ քի մնզըն նն պօ պու :
- 19 Ու պաժէրէ մնզըն սէ փար պու, ու պաժէրէ թայիֆան
քէթըն. ու Բաբիլօնէ մնզըն լը պնր խօտէ դիքը պու,
քօ քեասըքէ խըշմու դաղապէ շարապէ ուի ժէուա պը
- 20 սն : Ու հէմի ատայան ունլիան ու ջիան նն պատէա
- 21 պուեն : Ու դնրըքէ կըր, սայքի հնր եէքէ պը վէղն
թալանթ քի ժը ազիւմանան սը հաթըր պու խուարի լը
սէր մնուուվան. ու մնուուվան ժը խօտէուա տըժմինան
քըրըն ժը պոյ պէլայէ դնրըքէ դիրա պէլայէ ուի վըու
մնզըն պու :

ՍԷՐ 17

- 1 Ու հաթթ քեասըքան կըթօղ ժը հաթթ մէլէքան
եէքէ հաթթ, ու սը մըուա խասպէր տա սը կօթընէ :

- Որո՞ւ, ու ժը դառաւ պը նըմէռըմ հիւքմա աւ Ֆահիշէէ
 2 մնողն . քօ լը սէր փըռ ավան ոօ տընն : ֆօ պը ուի-
 ու փատիշահէ արտէ զինա քըրըն . ու սաքինէ արտէ
 3 պը շարապէ պինաթիէ ուի սէրխօշ պուն : Ու մը կըրթ
 պը Բուհ լը չէօլէ պըր , ու մը տի ժըն քի քօ լը սէր
 ճանավար քի սօռ ոօնըչթի պու , ու աւ ճանավար
 պը նավէդ քիւֆրան դըժի պու ու հաֆթ սէրի ու տահ
 4 դօչէ ուի հնպու : Ու ժընըք խէլաթէ սօռ հաթը պու
 որկըրթըն , ու խնմըլանտը պու պը դէն ու պը դէվըրէ
 ճէվահիրան ու պը ինճուան , ու լը տէսթէ ուիտա
 քեասըք քի հնպու , պը մէքրուհիթիէ պը զինայէ ու
 5 պը նափաքիթիէ դըժի պու : Ու լը սէր հէնիէ ուի
 նավ քի նըվիսանտըն պու , սըր , եանի տիյա Ֆահիշան
 6 ու մէքրուհաթիէ արտէ է Բաքիլօնէ մնողնէ : Ու մը
 տի աւ ժըն պը խույնա աղիզան ու շահիտէ Մէսիհէ
 սէրխօշ պօ պու , ու կավա մը տի աուի պը փըռ թա-
 7 ճիւպ պունէ թաճիւպ քըր : Ու մէլէք ժը մըռա կօ .
 Չըմա՞ դա թաճիւպ քըր , նզ ժը դառաւ պը պէժըմ
 սըրա աւ ժընըքէ ու է աւ ճանավարէ քօ աւ լը սէր-
 խօ կըրթիւն , ու հաֆթ սէրի ու տահ դօչէ ուի հէյն :
 8 Ու աւ ճանավար քօ դա տի հէյն ու թուենն , ու
 ժը արտէ ոնչ ժօր տէ պէ ու լը հէլաքէ տէ պըջօ ,
 ու լը սէր արտէ սաքին պուօղան քօ նավէ ուան ժը
 իպթիտտէ տընէ լը քըթէպէ հայաթէտա նըվիսանտըն
 նընըն տէ թաճիւպ պըքըն կավա քօ պը պինըն աւ ճա-
 9 նավարէ քօ հնպու ու թուենն , ու նէղն : Լը վըր լա-
 զըմ ն իլմ՞ քի քօ ադլէ ուի հնպու , աւ հաֆթ սէրի
 հաֆթ ջիանն , լը քօ քի ժընըք լը սէր ուան ոօ տը-
 10 նն , ու հաֆթ փատիշահ ըն . Բէնճ քէթըն ու եէքէ
 տը մինն ու աուէ տըն հէժա նահաթիւն , ու կավա պէ
 11 հընտըք դէման տէ պը սնքընն : Ու աւ ճանավար քօ
 հնպու , ու թուենն , աւ ժի սէքիղինճի ն . ու ժը
 12 հաֆթանն , ու լը հէլաքէ տըջօ : Ու տահ դօչան քօ
 դա տի , տահ փատիշահ ըն , ուան քօ հէժա փատի-

շահիթի նսն սանտընսն, լաքին պը ճանավարէ թանվ
 սաաթ քի ողա փատիշահան հիւքիւմէթէ տըսթինըն :
 13 Ու մէրամէ ուանան եէքըն ու գուվիլէթ ու հիւքիւ
 14 մէթէ խօ ժը ճանավարուա տըտըն : Ուանան պը Պարխէ
 տէ ճէնկ պըքըն, ու Պարխ ուան եէնկմիշ տէ պըքն .
 դիրա աւ խօտիէ խօտիան ու փատիշահէ փատիշահան ս .
 ու պը ուի թանվ պուողան, տալէթլի ու պըժարթի ու
 15 իթիգաթլինըն : Ու ժը մըուա կօ . Սւ ալան քօ դա
 տի, քօ լը սէր ուան ֆահիշէ ունըլաի պու գալման
 16 ու գալապալըղան ու թայիֆան ու դըմանանըն : Ու
 աւ տահ գօչան քօ դա տի ու ճանավարէ ուան տէ
 ժը ֆահիշէէ իքրահ պըքըն, աուի խարապ ու դահզի
 տէ պըքըն . ու կօվտայէ ուի տէ պըխուն, ու լը ալըր
 17 տա աուի տէ պը շէվութինըն : Ձիրա խօտէ լը տըլէ
 ուան տանի քօ մէրամէ ուի իճրա պըքըն, ու եէք
 մէրամ պըպըն ու փատիշահիթիէ խօ ժը ճանավարուա
 18 պըտըն, հաթա քօ ֆէլամուլահէ թէքմիլ պըպն : Ու
 աւ ժընըք քօ դա տի, աւ պաժէրէ մանընսն, քօ փա
 տիշահիթի տա ժօ լը սէր փատիշահան :

ՍԵՐ 18

1 Ու բաշէ աւ դըլղան պաշգա մէլէք քի մը տի քօ
 ժը աղիւմանան տը հաթը խուարի պու . ու հիւքիւմէթ
 քի ուի մանըն հնպու ու արտ ժը ճէլալէ ուի հաթը
 2 ուհնի պուն : Ու պը գուվիլէթլի տանկ քի կաղի քըր
 կօթընէ . ֆէթ՝ քէթ Բարիլօնէ մանըն . ու մէքեանէ
 ճընան պու . ու զընտանէ հէմի նսփաք բուհան ու
 3 գաֆասէ հէմի մուրտար ու մէքրուհ դէյրան : Ձիրա
 հէմի թայիֆան ժը շարապէ խըլմ ու զինայէ ուի վն
 խուարըն, ու փատիշահէ արտէ բէուա զինա քըրըն,
 ու թիւճարէ արտէ ժը վըու սէֆայէ ուի զէնկին պու :
 4 Ու ժը աղիւմանան մը պաշգա տանկ քի պըհիսթ քօ
 տը կօթ . ժը ուէ ուսպըն, եա՞ գալմա մըն . քօ ժը

- կիւնէէ ուիռա իլհադ նա պըն , քօ ժը պէլայէ ուի
 5 հիսսէ նաթիւնըն : Ջիրա կիւնէէ ուի հաթա ազիւմա
 նան կըհիշթըն , ու խօտէ դասպատթէ ուի զի.քը քըր :
 6 Աւ չափան քօ քըր հուն ժի վուսան պըքըն ժէռա , ու
 ժէռա լը կօրա ամէլէ ուի տու դաթ պըտըն . աւ քեա
 սըք քօ աւ դըժը քըր ժէռա տու դաթ դըժը պըքըն :
 7 Հաթ չը դաս քօ աւ խօ իզէթլի քըր ու սէֆա աժօթ
 ժը ուիռա աւ դաս իսքէնճէ ու շին պըտըն . զիրա աւ
 լը տըլէ խօտա սըպէ . էշ սուլթանն ուտընըմ ու ժընէ
 8 պի նընըմ , ու ազ դաթ տէ շին նա պիւնըմ : ժը ուի
 սէմէտէ պէլայէդ ուի , մըրըն ու շին ու պըրշիթի լը
 եէք ուտա տէ պէ . ու սը աիքըր տէ պէ շէվութան
 տըն , զիրա աուի հիւքմ քրօղ իտպլ Սլլահ դուվլէթ
 9 լի ա : Ու վիատիչահէ արտէ քօ սը սուիռա զինա
 քըրըն ու սէֆա աժօթըն , տէ պըկըրին ու շին պըն
 լը սէր ուի կափա քօ սը պիւնըն տիւմանէ շէվութան
 10 տընէ ուի : ժը սէմէտէ թըռսէ իսքէնճէէ ուի տուրվա
 տէ սը սաքընըն ու պէժըն . վա՛յ , վա՛յ ժը դառա՛ է՛յ
 պաժէրէ մաղըն Բաբիլօն , քօ հիւքմ ու դադապա դալը
 11 սաաթ քի տա հաթ : Ու թիւճարէ արտէ տէ սը կըրին
 ու շին սըսըն լը սէր ուի , չըմա քօ մաթաա ուան
 12 հէնի եէքէ նա քըռա . Եանի զէռ ու զիվ , ու գէվըրէ
 ճէվահիր ու ինճու ու քթանէ դըրալ ու խէլաթ ու
 հալրըչմ , ու մաթաա դըրմըղ , ու հաթ տիւրլիւ տարէ
 սուխուր , ու հաթ տիւրլիւ Ֆրագէ Ֆիլ տիչի , ու հաթ
 տիւրլիւ սը վիռ սահա ժը տար ու ժը սըֆը ու ժը
 13 հասըն ու ժը Ֆրագէ մէրմէր : Ու տարչին ու ամամոն
 ու պուխուրան ու սը պինա խօշ ուուն , ու քիւնլիւք
 ու շարապ ու զէյթուն եազի , ու արէ սիմիտէ ու կէ
 նըմ ու տալարան ու միան ու արապան ու քէօլէան ու
 14 ճանէ մառուվան : Ու մէյվէէ արզույէ ճանէ դա ժը
 15 դա ջու , ու ուան հէնի դաթ դուէ տէ նա պիւնի : Ու
 թիւճարէ դըչգէ հանա քօ ժը ուիա խօրթ պօ պուն
 ժը թըռսէ ազապէ ուի տուրվա տէ սը սաքընըն ու

- 16 պէժըն . Պը շին ու կըրինէ : Վա՛յ, վա՛յ, է՛յ պաժէրէ մաղըն քօ պը քթանէ զըրալ ու խէլաթ ու դըրմըզ հաթը որկըրթըն ու զէն ու գէվրէ ճէվահիրան ու պը ինճու հաթը պուն խսմըլանտընէ չըմա քօ աւ գաս
- 17 զէնկինիթի լը եէք սաաթտա փուճ պու : Ու հա՛ր րէ- յիսա կէմիէ ու լը կէմիտա պուն հէմի թոյիֆան ու կէմիճիան , ու լը պահրէտա հէմի շըղուլանտօզան ժը
- 18 տուրվիմ սաքընին : Ու կավա քօ սիւմանա շէվութան- տընէ ուի տին , տը դիրա պուն պը կօթընէ . Մինա
- 19 պաժէրա հանա մաղըն հէյմ : Ու լը սէր սէրէ խօ խօլի տանին , ու պը կըրինէ ու շին պունէ տը դիրա պուն պը կօթընէ . Վա՛յ՛ վա՛յ ժը աւ պաժէրէ մաղընուա , լը ուիտա ժը փըու դըյմէթլի պունէ ուի խօրթ պուն աւ հէմիան , քօ կէմիէ ուան հապու լը սէր պահրէ ,
- 20 զիրա լը եէք սաաթտա խօփան պու : Շաղ պըն լը սէր ուի՛ է՛յ աղիւմանան ու ազիզ րէսուլան ու փէյ- զէմպերան , քօ խօտէ հայֆա ո ժէ սանտ :
- 21 Ու դուվվէթլի մէլէք քի գասա գէվըր քի մաղընէ աշէ գէվըր քի հալանի ու ալէթ լը պահրէ պը կօ- թընէ . Ավհա պը դուվվէթ խուարի տէ պէ ալէթըն , պաժէրա մաղըն Բաքիլօն , ու հէնի տէ նէյմ տիթըն :
- 22 Լը դատա հէնի տանկէ դանպուրճիան ու տանկպէժան նէյղանան , ու պօրտզան տէ նէյմ պըհիսթըն ու լը դատա հէնի ուսթա քի սանաաթէ տէ նէյմ տիթըն , ու տանկէ աշէ լը նավ դա հէնի տէ նէյմ պըհիսթըն :
- 23 Ու լը դատա հէնի ռօհնիա չըրէ գաթ տէ նա խույա պա՛ , ու տանկէ զավա ու պուք հէնի լը դատա տէ նէյմ պըհիսթըն , զիրա թիւճարա դա քիպարա տընէ պուն . չըմա քօ պը սիհիրպուզիան խօ դա հէմի թա-
- 24 յիֆան շաշ քըր : Ու լը նավ ուիտա խույնա փէյղէմ- պերան ու աղիղան ու աւ հէմի քօ լը սէր արտէ հա- թըն գուշթըն հաթը տիթըն :

ՍԷՐ 19

- 1 Բաշէ աւ դըշդան ոգա տանկէ փըռ գալապալըղէ ,
լը ազիւմանտա մը ավազ քի պըլընտ պըհիսթ , քօ տը
կօթը պունն , Սլէլուիա , խէլաս ու համտ ու իզզէթ ու
- 2 գօուվլէթ ժը խօտէէ մանա մախսուս ան : Չըմա քօ
շէրաաթէ ուի հագ ու սատըգ ըն . զիրա պը զինայէ
խօ տընէ լը Ֆէսատէ տայօղ շէրաաթէ աւ ֆահիշէէ
մանըն պըրի , ժը պօյ խույնա գօուլէդ խօ ժը տէսթէ
- 3 ուի ինթիգամէ սանտ : Ու թէգրար կօն . Սլէլուիա ,
4 աւ տիւմանէ ուի ապէտ էլ էպէտ ուա տըպան : Ու պիսթ
ու չար երեցան ու չար հայվանան քէթըն ու սէճտէ
քըրըն ժը խօտէուա , քօ լը սէր թախթէ ուտը նան ,
- 5 պը կօթընէ . Սմին , Սլէլուիա : Ու ժը թախթէ տանկ
քի ուապու պը կօթընէ . ժը խօտէէ մանա շըքըր պը-
քըն , հէմի գօուլէդ ուի , ու հունն քօ ժէ տը թըռսըն ,
- 6 բըջուք ու մանընան : Ու ոգա տանկէ փըռ գալապա-
լըղէ ու ոգա տանկէ փըռ ավան , ու ոգա տանկէ գօու-
վէթլի կիւրիւլթիան մը պըհիսթ , քօ տը կօթը պունն ,
Սլէլուիա , զիրա ժը հանր դըշդուա գատիր պունն Բապս
- 7 Սլլահէ ման փատիշահիթի աթօթ : Էմ շաղ ու մէսրուր
պը պըն , ու ժէուա համտ պըտըն . զիրա տալէթէ
- 8 Պանրիէ հաթ , ու ժընա ուի աւ խօ հաղըր քըր : Ու
ժէուա հաթը տայըն քօ վիաք ու փարլախ քըթանէ
զըրավ որկըրան , զիրա քըթանէ զըրավ սատագաթէ
- 9 ազիղանն : Ու ժը մըռա կօ . Պընըվիա խօզի ժը ուան-
ուա քօ լը զիյաֆէթէ տալէթէ Պանրիէ տալէթ պունն .
- 10 ու ժը մըռա կօ . վանան ըն տօղրի ֆէլամուլլահէ : Ու
անթի լը պանր լընկէ ուի քէթըմ , քօ ժէուա սէճտէ
պըքըմ , ու ժը մըռա կօ , Սագըն նան քի , անթի գօուրոաշէ
դա ման , ու է պրէյէդ դա , ժը ուանուա քօ շէհատէ-
թէ Մէսիհէ հէյան , ժը խօտէուա սէճտէ պըքան , զիրա
շէհատէթէ Մէսիհ Բուհէ փէյղէմպէրիթի ան :

- 11 Ու մը տի ազիւմանան հաթը վնսուըն , ու վահա հնստի քի սոզ , ու ժը լը սէր ուի սուար սուողուա , էմին ու Հադ տը հաթը սու կոթըն , ու սը սատադա-
- 12 թէ շէրաաթ տը սինն ու ճէնկ տըքն : Ու շահվէ ուի ոգա ալէվէ աղըր սու , ու լը սէր սէրէ ուի փըու թաճան հնսու , ու հաթը նըվիսանտըն նավ քի հնսու , քո եէքէ նն տը զանը սու , լէ թանէ աւ :
- 13 Ու սը խոյն հաթը սոյախ սուըն ճըլ քի որկըրթը սու . ու նավէ ուի ֆէլամուլլահէ տը հաթը սու կո-
- 14 թըն : Ու լը ազիւմանտա սուըն ասքէրան լը բէյ ուի տըջո սուըն սը հնստի սըփի . սըփի ու փաք քըթանէ
- 15 զըրավ հաթը որկըրթըն : Ու ժը տնվէ ուի շուր քի դուժ տնր տը հաթը սու , քո սը աուի լը թայիֆան խն , ու սը ասայէ հասընին ուան տէ սը ջէրինն , մահսարայէ խըճ ու զաղապէ շարապէ դատիր Սլլահէ
- 16 աւ տէ բէ լէ սըքն : Ու լը սէր ճըլէ ուի ու լը սէր հէթէ ուի , հաթը նըվիսանտըն նըվիս քի ուի հնսու , ֆԱՏԻՇԱՀԻ ֆԱՏԻՇԱՀԱՆ ՈՒ ԽՕՏԻԷ ԽՕՏԻԱՆ :
- 17 Ու մէլէք քի մը տի քո լը նավա ուժէտա սնքընի սու , ու սըլընտ ալաղ քի դիրա լը ազիւմանտա ֆրոզ հէմի դէյրանուա սը կոթընէ . Որըն լը մնզըն զիյաֆէ-
- 18 թէ Խօտէ ճէմ սըսըն : Վօ սըխուըն լէշէ փատիշահան , ու սինսաշիան ու լէշէ դուվէթլիան , ու է հնստիան ու լէշէ լը սէր ուան սուար սուողան , ու լէշէ աւ հէմիան , էրքը աղասլիան ու էրքը դուլան , էրքը բըջուքան ու էրքը մնզընան :
- 19 Ու մը տի ճանավարէ ու փատիշահէ արտէ ու ասքէ-
րէ ուան լը եէք ճիտա հաթը ճըվանտըն ժը սոյէ քօ սը ուիուա ճէնկ սըքըն , քօ լը սէր հնստի սուար սօ
- 20 սու , ու սը ասքէրէ ուիուա : Ու ճանավար ու սը ուիուա սուող փէյղէմպէրէ տնրէվ հաթը կըրթըն . աւ քօ լը սնր ուի ալամէթան քըր . սը ուան քօ շաշ քըր ուան քօ տամղայէ ճանավարէ դասուլ քըրը սուըն , ու ժը սուրէթէ ուիուա սէճտէ քրօղան , հնրտու ժի սաղ սաղ

հաթըն ավէթըն պը քիպրիթ հաթը շէվութի լը աղըրէ :
 21 Ու աւ քօ մա պուն հաթըն դուշթըն պը լը սէր հաս֊
 փէ սուար պուն շուրէ քօ ժը տնվէ ուի տնր տը հա֊
 թը պու . ու դէյրան կըչք ժը կօշթէ ուան թէր պուն :

ՍԷՐ 20

- 1 Ու մէլէք քի մը տի քօ ժը աղիւմանան տը հաթը
 պու խուարի , ու լը տէսթէ ուիտա մըֆթայէ արտէ
 2 ռաշ ու զէնճիր քի հնպու : Ու կըրթ աժտիեարէ ,
 եանի աւ մահրէ ավուլին քօ իպլիս ու Շէյդան ան . ու
 3 աուի կրէտա հաղար սալ : Ու աուի լը պըն զըքէ արտէ
 խըսթ ու գափաթմիշ քըր ու ժը սէրտա միւհը քըր ,
 քօ հէնի թայիֆան շաշ ննքն , հաթա քօ հաղար սալ
 թէմամ պըպն . ու ժը ուէ բէլն հընըք ոխթ , կէրէք
 ան քօ վնպն :
 4 Ու մը տի թախթան , ու լը սէր ուան ռօնըշթօղան
 ու ժը ուանու հիւքիւմէթէ շերաթէ հաթը տայըն ,
 ու ժը պօյ շէհատէթէ իսաէ ու ֆէլամուլլահէ ըուհէ
 սէրժէ պունան մը տի . ու ուան քօ , ժը ճանավարուա
 սէճտէ նն' քըրըն , նն' ժի ժը սուրէթէ ուիուա . ու
 տամղայէ ուի լը սէր հէնիէ խօ ու լը սէր տէսթէ խօ
 գապուլ նն քըրըն . ուան սաղ պուն ու Մէսիհէուա
 5 հաղար սալ փատիշահիթի աժօթըն : Ու պաշդա մըրիան
 սաղ նն պուն , հաթա քօ հաղար սալ թէքմիլ պու ,
 6 ուիա ան գըյամէ ավուլին : Խօզի ժը աուիուա քօ փարա
 ուի լը գըյամէթէ ավուլինտա հէյն . լը սէր ուանան
 հիւքիւմէթէ իքինճի մըրընէ թուննան' , լէ ուան իմամէդ
 խօտէ ու իսաէ տէ պը պըն . ու պը ուիուա հաղար սալ
 տէ փատիշահիթի պաժօն :
 7 Ու կավա հաղար սալ թէքմիլ պըպն , Շէյդան ժը
 զընտանէ տէ սէ տնր . ու տէ ռապն ու շաշ պըքն
 լը չար ալիէ տընէ պուն թայիֆան եանի Գոգ ու Մա֊
 դոգէ , քօ ուան ժը ճէնկուա պը ճըվինն քօ հասապէ

- 8 ուան գասա գումէ պահրէ ան : Ու լը սէր ֆուայիէ տընէ
ուպուն ու ժը չար ալիէ հասատ քըրըն օրտուա աղի
- 9 ղան ու պաժէրէ տանլի : Ու ժը աղիւմանան ժը ալիէ
իօտէ ալըր քէթ , ու ուան թէլէֆ քըր . սւ իպլիս
քօ ուան շաչ քըր , հաթը ալէթըն լը կէօլա ալըրէ
ու քիպրիթէ , լը քօ քի պու ճանավարէ ու վիէյղէմ
- 10 պէրէ տանրէվին : Ու տէ իսքէնճէ պըքլինըն շնվ ու ու
ապէտ էլ էպէտ :
- 11 Ու մը թախթ քի սըփի տի , ու լը սէր ուի եէքէ
հաթը ուօնըչտի , քօ ժը ոուէ ուի արտ ու աղիւմա
նան ուէվիան ու ժը ուանուա ճի նն հաթը տիթըն :
- 12 Ու մըրիան մը տի բըջուք ու մանղընան , քօ լը պնը
թախթէ սնքընի պուն , ու քըթէպան վն պուն ու
պաչգա քըթէպ քի վն պու , եանի , քըթէպէ հայաթէ ,
ու ոգա լը քըթէպանտա հաթը նըվիսանտըն մըրիան
- 13 հիւքմ պուն լը կօրա ամէլէ խօ : Պահր ժը նալ խօ
մըրիան տա , ու մըրըն ու ճէհէննէմ լը նալ ուանտա
պուն մըրիան տանը . ու հնը քնս լը կօրա ամէլէ խօ
- 14 հիւքմ պու : Ու մըրըն ու ճէհէննէմ լը կէօլա ալըրէ
- 15 հաթըն ալէթըն , ուիա ան իքինճի մըրըն : Ու հնը քի
քօ լը քըթէպէ հայաթէտա նն' հաթը տիթըն նըվի
սանտըն , լը կէօլա ալըրէ հաթը ալէթըն :

ՍԵՐ 21

- 1 Ու մը տի աղիւման քի ու արտ քի նու , չըմա քօ
աղիւմանէ ալուլին ու արտէ ալուլին պըհուրին ու
- 2 հէնի պահր թուննն պու : Ու պաժէրէ աղիլ Երուսա
լիմէ նու մը տի քօ ժը աղիւմանան ժը իօտէ տը հաթը
պու խուարի , քօ ոգա ժը պօյ մէրէ խօ հաթը խնմը
- 3 լանտըն պուք քի , հաթը հաղըր պուն : Ու մը ժը աղիւ
մանէ ալաղ քի մանղըն պըհիսթ , քօ տը կօթ . վահա
չատըրէ իօտէ լը նալ մանուվան ու աւ պը ուանուա
տէ սաքլին պըպն . ու ուան գավմէ ուի տէ պըպըն ու

- 4 Խօտէ պը ուան տէ պըպն ողա Խօտէ ուան : Ու աւ
 Ժը ջահվէ ուան հէմի հէսթրան տէ փաղըժ պըքն ,
 ու հէնի մըրըն տէ նն պն , նն՝ շին , նն՝ Ֆէրեատ ,
 ու նն հէշան ժը ուի բէվն տէ նն պն , չըմա քօ դըշ-
- 5 դէ ավուլինան պըհուրին : Ու աւ քօ լը սէր թախթէ
 ռօնըշտը պու կօ . Վահա հէմի դըշդան նու տըքըմ ,
 ու ժը մըռա կօ . Պը նըվիս , պիրա խապէրէդ ուանան
- 6 տօղրի ու էմին ըն : Հէմ ժի կօ ժը մըռա . Պու , էշ ըմ
 Ալֆա ու Օմէղա , իպթիտա ու նիհայէթ , նշ ժը թիռա
- 7 պէլաշ տէ պըտըմ ժը գանիէ ավէ հայաթէ : Սւ քօ
 եէնկէիշ տըքն , դըշդէ հանա տէ միրաս պըկըրն , ու
 նշ Խօտէ ուի տէ պըպըմ , ու աւ էվլատէ մըն տէ
- 8 պըպն : Լաքին փարա թըռսօքան ու իմանսըզան ու
 մուրտարան ու դաթուլան , ու զինաքեարան ու սի-
 հիրպաղան ու փութփէրէսթան , ու է հէմի տաննիան
 լը կէօլա պը ալըր ու քիպըթ հաթը շէվութանտընէ
 պըպն . քօ ուիա իքինճի մըրըն ն :
- 9 Ու աւ բաշին պու պը հաֆթ պէլայէ հաթը դըժի
 պուն հաֆթ քեասըքէ կըթօղ ժը հաֆթ մէլէքան եէ-
 քէ հաթ ժը մըռա ու պը մըռա խապէր տա ու կօ .
 Որն ժը դառա նիշան պըտըմ պուքէ , ժընա Պանխէ :
- 10 Ու մը լը բուհտա լը ջիա քի պըլընտ ու մանըն պըր ,
 ու ժը մըռա աւ պաժէրէ Երուսալիմէ աղիղ նիշանտա .
 քօ ժը ալիէ Խօտէ ժը աղիւմանան տըհաթը պու խուա-
- 11 ըի : Ու լը ուիտա ճէլայէ Խօտէ հնպու , ու ռօհնիէ ուի
 վըռ դըյմէթլի ողա դէվըր քի պու . լը շէքլա պիլօռէ
- 12 սղա եէշիմ՝ գէվըրէ պու : Ու հիսարէ ուի պըլընտ ու
 մանըն պու , ու տուանդտահ տանիէ ուի հնպու , ու
 լը սէր տանիի ուի տուանդտահ մէլէք հնպու . ու լը
 սէր տանիան նավան հաթը պուն նըվիսանտըն , եանի
 նալէդ տուանդտահ գիւրիյէթէ գուռէդ իսրայէլէ :
- 13 Ու ժը ռօ հէլաթէ սէ տանի , ու ժը ալիէ շէմայէ սէ
 տանի , ու ժը ալիէ դըպլէ սէ տանի ու ժը ալիէ ռօ
- 14 ավայէ սէ տանիէ ուի հնպու : Ու ժը հիսարէ պաժէ-

- րէ՛ւա տուանդտահ հիմէ ուի հնապու, ու լը սէր ուան
 տուանդտահ նավէ տուանդտահ րէտուլէ Պարխէ նըվի-
- 15 սանտի պու: Ու աւ քօ ժը մը՛ւա խապէր տըտա պու
 լը տէսթ ուիտա դամիշ քի զէ՛ւին հնապու. քօ պը ուի
- 16 պաժէր, ու տարիէ ուի ու հիսարէ ուի պը բիվն: Ու
 պաժէր չար քէօշն պու, ու տըրէժիթիէ ուի դասա
 ֆը՛ւաթիէ ուի պու, ու պաժէր պը ուի դամիշէ
 տուանդտահ հաղար ասպարէզ բիվանտ. տըրէժիթիէ
- 17 ուի ու պէրէ ուի ու պըլընտիէ ուի եէք պու: Ու հի-
 սարէ ուի սատ ու չըլ ու չար կազ բիվանտ պը չափէ
- 18 ինսանան. քօ աւ չափէ մէլէքէ ն: Ու եափուէ հիսարէ
 եէշիմ պու. ու պաժէր ժը փաք զէ՛ւ պու, մինա պի-
- 19 լուէ փաք: Ու հիմէ հիսարէ պաժէր պը հէմի տիւր-
 լիւ գէվըրէ դըյմէթի հաթը պու խամըլանտըն, հիմէ
 ափուլին եէշիմ պու, ու իքիննի եադուտէ մավի, իւ-
- 20 չըննիէ պալզամի, տէօրտըննի զիւմիւթ պու: Պէշիննի
 ադիդ, ալթըննի եադուտէ դըզըլ, եէտիննի գէվըրէ
 զէ՛ւ, սէքիղիննի չէպչիրազ, տօդուզիւննի թօփազ,
 օնուեննի քրիստպրասոս, օն պիրիննի եադուտ, օն իքին-
- 21 ճի ամէթուլս պու: Ու տուանդտահ տարիան տուանդ-
 տահ ինճույան պուն, հար եէք տարի ժը սազ եէք
 ինճույէ պու. ու մէյտանէ պաժէրէ պարըգի ոդա պի-
- 22 լու ժը խալիս զէ՛ւ պու: Ու լը նավ ուիտա մը տաճար
 նն տի, զիրա ժը հար դըշգուա դատիր Բապպ Սլլահ
- 23 ու Պարխէ տաճարէ ուի նն: Ու պաժէր միւհթաճէ
 ուօ, եա է հիլ նընն, քօ ժէ՛ւա ուօհնի պըտըն, զիրա
 ճէլալէ խօտէ ժէ՛ւա ուօհնի տըտն, ու դանտիլէ ուի
- 24 Պարխ ն: Ու հաթը խէլաս պու թայիֆան պը ուօհնիէ
 ուի տէ պըջուն, ու փատիշահէ արտէ շան ու իզգէթէ
- 25 խօ տէ լը նավ ուի պինըն: Ու տարիէ ուի լը ուօ տէ
 նէյըն դուֆուլանտըն, զիրա լը ուէ շնվ տէ ննպն:
- 26 Ու շան ու իզգէթէ թայիֆան լը նավ ուի տէ պինըն:
- 27 Ու լը նավ ուիտա, դաթ եէքէ մուրտար, եա
 մէքրուհ, եա տարիվ քըրօղ տէ նն գէվն. լէ

Թանկ ուան քօ լը քըթէպէ հայաթէ Պարխէ հաթըն նըվիսանտըն :

ՍԷՐ 22

- 1 Ու ժը մըռա ջէմ քի ավէ նիշանտա , պարիգի ոգա պիլօռ , քօ ուա տը պօ պու ժը թախթէ խօտէ ու
- 2 Պարխէ : Ու լը մէյտանէ աւ պաժէր ու լը աւ ալի ու ուի ալիէ ջէմէ տարէ հայաթէ հնպու , քօ տուանղ տահ թիւրլիւ մէյվէ տը անի պու , ու լը հնր մահտա մէյվէէ խօ տըտա , ու փնլէ աւ տարէ ժը թայիֆանուա
- 3 շիֆա տըտա պու : Ու հէնի գաթ լանէթ քի տէ նն պն , ու լը ուիտա տէ պըպն թախթէ խօտէ ու Պար
- 4 խէ , ու գուլէդ ուի ժէռա տէ իպատէթ պըքըն : Ու ոուէ ուի տէ պը պլինըն , ու նավէ ուի տէ լը սէր հէ
- 5 նիյէ ուան պըպն : Ու լը ուէ հէնի շնվ տէ նն պն , ու հէնի միւհթաճէ գանտիլէ ու ու նընըն . զիրա Բապպ Ալլահ ուան տէ ուհնի պըքն , ու ապէտ էլ էպէտ տէ
- 6 փատիշահիթի պըքըն : Ու ժը մըռա կօ . խապէրէ հա նա էմին ու աօղրինն . Բապպ Ալլահէ աղիղ փէյղէմ պէրան մէլէքէ խօ շիյանտ քօ ժը գուլէ խօռա նիշան
- 7 պըտն չը քօ զուվն լաղըմն պուռն : Վահա նղ զուվն դէմ , խօղի ժը ուիռա քօ խապէրէդ փէյղէմպէրիթիէ քըթէպէ հան տը բէ :
- 8 Ու դըշդէ հանա տիթօղ ու պըհիսթօղ նղ Հաննա մն , ու կավա մը տի ու պըհիսթ քէթըմ քօ սէճտէ պըքըմ լը պնր լընկէ աւ մէլէքէ , քօ դըշդէ հան ժը
- 9 մըռա նիշան տըտա : Ու կօ ժը մըռա , Սադըն դու նն քի , նղ է դա հէմ է պրէյէդ դա փէյղէմպէրան , ու գուլտաշէ է խապէրէ քըթէպէ հան կըրթօղան ըմ ,
- 10 ժը խօտէռա սէճտէ պըքն : Ու կօ ժը մըռա խապէրէ փէյղէմպէրիթիէ քըթէպէ հան միւհր մն քն , չըմա
- 11 քօ զէման նէղ ն : Նահադիթի քրօղ հանի պրա նահա գիթի պըքն . ու աւ քօ մուրտար ն հանի մուրտար պըպն . ու աւ քօ սատըգ ն , հանի սատըգ պըպն . ու

- 12 աւ. քօ աղիզ ան հանի աղիզ պըպան : Վահա անդ զու դէմ
 ու իւճըթէթէ մըն պը մըռւա ան , ժը հանր եէքէռւա լը կօրա
- 13 ամէլէ ուի պէտէլ քըրընէ : Էղ ըմ Ս. լիֆա ու Սմէղա ,
- 14 ալուլին ու բաշին , իպթիտա ու նիհայթթէ : Խօզի
 ժը ուանուա քօ թէնպիհէ ուի իճրա տըքըն . քօ հիւ-
 քիւմթէթէ ուան պըպան լը սէր տարէ հայաթէ ժը ամ-
- 15 րիան հընտուռ լը պաժէր պը դէֆն : Լաքին տանրվան տէ
 պը մինըն քէլպան , ու սիհիրպազան ու զինաքեարան ,
 ու դաթուլան , ու փութիէրէսթան , ու աւ հէմիան քօ
 տանրէվ տը հանպինն ու տըքն :
- 16 Էղ իսա մը մէլէքէ խօ շիյանտ , դըշդէ հանա ժը ուա
 շէհատէթ պըքն ժը պօյ քիլիսան , անդ դուրմէ Տալուտ
- 17 ու ճինսէ ուի ման , ու պանրըգի ըսթէրէ սըպէ ման : Ու
 րուհ ու պուք տը պէն . Որան , ու աւ քօ տը պըհէ պրա
 պէժան . Որան , ու աւ քօ թի ան պրա պէ . ու աւ քօ տը
 խուաղան ավա հայաթէ պէլաշ պըսթինն :
- 18 Էղ շէհատէթ տը քըմ ժը աւ հէմիանուա քօ խապէրէ
 փէյղէմպէրիթիէ քըթէպէ հան տը պըհէ . Էրքը եէքէ
 լը սէր ուանան դըշդ քի զէտան տըքն . Խօտէ ժի լը
 սէր ուի տէ զէտան պըքն աւ պէլայան քօ լը քըթէպէ
- 19 հանտա նըվիսանտի ան : Ու Էրքը եէքէ ժը խապէրէ
 քըթէպէ փէյղէմպէրիթիէ հան դըշդ քի դէմ տըքն .
 Խօտէ ժի հիսսէյէ ուի տէ դէմ պըքն ժը տարէ հա-
 յաթէ ու ժը պաժէրէ սղիզէ , քօ լը քըթէպէ հան
- 20 նըվիսանտընըն : Դըշդէ հանա շէհատէթ քըրօղ տըպէ .
- 21 Պէլի , զու դէմ , Ամին . Որան եա՛ Բապպ իսա : Ինայթթէ
 Բապպէ ման իսա էլ Մէսիհէ պը հէմի աղիզան պըպան .
 Ամին :

ՂԱԼԱՏԻ

ԹԻՒ	ԽԾԹ	ՂԱԼԱՏ	ԲԱՍԹ
4	29	ուլաթէ	ոյաթէ
8	4	ճէռըպատընէ	ճէռըպանտընէ
9	17	կէրի	կէմի
9	20	ուխտա	ուխտա
11	26	. . .	խըսմէ դա՛ դա ժը դա տիռա թէսլիմ պը քա՛ .
13	1	ուառա	ոռա
22	22	ուառա	ոռա
23	32	կէւնտ	կունտ
40	23	ուանժա	ուանռա
41	1	38	39
42	32	լ՞	լը
82	27	քա՛	ք՞
84	8	ռապու	ռապու
85	18	. . .	28
107	32	դէշ	բէշ
107	32	չօպ	չօբ
109	15	36	35
111	2	պըշդ	դըշդ
112	2	տըզըն	տըզան
114	32	24	23
115	32	ճալմ	չալմ
116	2	32	37
„	5	39	38
„	7	30	39
135	23	հաժտա՛հ	հաժդէ
146	14	16	19
151	17	. . .	ու մառուլէ նա՛ զանն ժը տըլէ խօ նա՛զանն դըշդէ քօթի տա՛ր դինա՛

ԹԹԻ	ԽԱԹ	ՂԱՆԱՏ	ԲԱՍԹ
153	20	. .	չալան քօռ տը պինն , թօվալ տը կնն , իւ եռղան փագըթ տըպըն , քնն տը պըհիսն
163	21	. .	42
164	33	դամառինըմ	դամառինըն
165	7	հնթթէ ու տըտօյան հնթթէ	
166	13	”	”
181	17	հաթ	հաթա
183	26	խօտա	խօռա
189	23	. . .	36
191	7	. . .	19
”	9	25	20
200	18	հընուուա	հընտուա
211	1	սատուչէսթ	չէսթ
217	2	չասրաթտէ	չասրաթէ
225	27	Ռապպ	Րապպ
227	4	գուուա	Գուուա
”	15	Ո	Ու
235	24	Ոուիա	Ուիա
252	33	աը բէ	ննբէ
253	7	խապէր	խապէր
265	26	դափուծի	դափուծի
270	14	դըչթէ	դըչթէ
292	9	սէղէ	սէօղէ
”	23	նթ	նղ
298	17	պըչթ	դըչթէ
301	12	լը տէ տա	լը ոէտա
”	26	չաղ	լալ
302	7	սէրթէսթ	սէրպէսթ
305	7	ֆէթրոս	ֆէթրոս
306	11	Գուտսէ	Գուտսէ
324	28	զուզն	զուվն
325	8	հաթն	հաթա
”	10	հնթա	հաթա
”	22	խօտէան	խօտէան
371	7	. .	ուանուա տըպէմ քօ նօ մօսէ զանըն քօ

ՌՌԻ	ԽԱԹ	ՂԱՆԱԹ	ՐԱՍԹ
392	32	Վաշահ	Վատիշահ
408	41	Ժալիէ	Խալիէ
410	26	Եադըլմիշ	Եադըլմիշ
412	17	տէտանկ	պէ տանկ
427	28	Քը	ժը
428	1	պապըն	պըպըն
„	19	Տար	Պար
430	5	խօտէէ	խօտէէ
438	17	էպիտա	էպէտա
441	25	բասան	բասնա
442	17	ճէրան	ճարան
445	24	դուրլւն	տուրլւն
446	2	տըքըն	պըքըն
450	23	տըտըմ	տըքըմ
450	97	ահ	աւ
464	32	80	30
467	17	խօշնուտիթի	խօշնուտիթի
471	9	պըպէմ	պըպըմ
499	41	խօտէուա	խօտէուա
545	18	12	18
567	17	ան	աւ
572	14	պիյան	պէյան
594	32	միւրա	միւհրա
599	24	դուհան	դուլիան
601	30	պըջուք	բըջուք